

HRVATSKI SABOR

KLASA: 022-03/21-01/17

URBROJ: 65-21-02

Zagreb, 18. veljače 2021.

Hs**NP*022-03/21-01/17*65-21-02**Hs

P.Z.E. br. 117

**ZASTUPNICAMA I ZASTUPNICIMA
HRVATSKOGA SABORA**

**PREDSJEDNICAMA I PREDSJEDNICIMA
RADNIH TIJELA**

Na temelju članka 178. Poslovnika Hrvatskoga sabora u prilogu upućujem *Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o pružanju usluga u turizmu*, koji je predsjedniku Hrvatskoga sabora podnijela Vlada Republike Hrvatske, aktom od 18. veljače 2021. godine.

Ovim zakonskim prijedlogom usklađuje se zakonodavstvo Republike Hrvatske sa zakonodavstvom Europske unije, te se u prilogu dostavlja i Izjava o njejoj uskladenosti s pravnom stečevinom Europske unije.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila ministricu turizma i sporta dr. sc. Nikolinu Brnjac i državne tajnike Sandru Herman, Tončija Glavinu i Tomislava Družaka.

PREDSJEDNIK

Gordan Jandroković

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

KLASA: 022-03/20-01/145

URBROJ: 50301-05/31-21-9

Zagreb, 18. veljače 2021.

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

PREDMET: Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o pružanju usluga u turizmu

Na temelju članka 85. Ustava Republike Hrvatske („Narodne novine“, br. 85/10. – pročišćeni tekst i 5/14. – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske) i članka 172. Poslovnika Hrvatskoga sabora („Narodne novine“, br. 81/13., 113/16., 69/17., 29/18., 53/20., 119/20. - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske i 123/20.), Vlada Republike Hrvatske podnosi Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o pružanju usluga u turizmu.

Ovim zakonskim prijedlogom usklađuje se zakonodavstvo Republike Hrvatske sa zakonodavstvom Europske unije, te se u prilogu dostavlja i Izjava o njezinoj usklađenosti s pravnom stečevinom Europske unije.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila ministricu turizma i sporta dr. sc. Nikolinu Brnjac i državne tajnike Sandru Herman, Tončija Glavinu i Tomislava Družaka.

PREDSJEDNIK
sc. Andrej Plenković

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

**PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PRUŽANJU
USLUGA U TURIZMU**

Zagreb, veljača 2021.

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PRUŽANJU USLUGA U TURIZMU

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje ovoga Zakona nalazi se u odredbi članka 2. stavka 4. podstavka 1. Ustava Republike Hrvatske („Narodne novine“, br. 85/10. – pročišćeni tekst i 5/14. – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske).

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

Zakonom o pružanju usluga u turizmu („Narodne novine“, br. 130/17., 25/19., 98/19. i 42/20.; u daljnjem tekstu: Zakon) uređuje se način i uvjeti pod kojima pravne i fizičke osobe mogu pružati usluge u turizmu.

Izrada Nacrta prijedloga zakona potrebna je radi daljnjeg usklađivanja s Direktivom (EU) 2015/2302 Europskog parlamenta i Vijeća od 25. studenoga 2015. o putovanjima u paket-aranžmanima i povezanim putnim aranžmanima, o izmjeni Uredbe (EZ) br. 2006/2004 i Direktive 2011/83/EU Europskog parlamenta i Vijeća te o stavljanju izvan snage Direktive Vijeća 90/314/EEZ (SL L 326, 11.12.2015.; u daljnjem tekstu: Direktiva (EU) 2015/2302), Direktivom 2006/123/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 12. prosinca 2006. o uslugama na unutarnjem tržištu (SL L 376, 27.12.2006.; u daljnjem tekstu: Direktiva 2006/123/EZ) i Direktivom 2005/36/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 7. rujna 2005. o priznavanju stručnih kvalifikacija (Tekst značajan za EGP) (SL L 255, 30.9.2005.), kako je zadnje izmijenjena i dopunjena Direktivom 2013/55/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 20. studenoga 2013. o izmjeni Direktive 2005/36/EZ o priznavanju stručnih kvalifikacija i Uredbe (EU) br. 1024/2012 o administrativnoj suradnji putem Informacijskog sustava unutarnjeg tržišta („Uredba IMI“) (Tekst značajan za EGP) (SL L 354, 28.12.2013.; u daljnjem tekstu: Direktiva 2005/36/EZ).

Predmetne izmjene i dopune važećeg Zakona provode se zbog povrede prava Europske unije odnosno kršenja odredbi Direktive (EU) 2015/2302 o putovanjima u paket-aranžmanima i povezanim putnim aranžmanima, u pogledu članka 38.a važećeg Zakona. Europska komisija je protiv Republike Hrvatske, 30. listopada 2020., pokrenula drugu fazu postupka zbog povrede prava Europske unije, obrazloženo mišljenje. Naime, člankom 38.a važećeg Zakona uređeno je pravo na raskid ugovora i izdavanje vaučera u uvjetima posebnih okolnosti uzrokovanih epidemijom bolesti COVID-19, prema kojemu uslijed posebnih okolnosti za neizvršene ugovore o putovanju u paket aranžmanu, a koji su se trebali izvršiti nakon 1. ožujka 2020., putnik ima pravo na raskid ugovora o putovanju u paket aranžmanu po isteku 180 dana od dana prestanka posebnih okolnosti, a organizatori putovanja za iste putnicima izdaju vaučer. Ukoliko se putnik odluči za povrat sredstava, organizator mora izvršiti povrat uplaćenih sredstva u roku od 14 dana po isteku 180 dana od prestanka posebnih okolnosti. Predmetnim člankom važećeg Zakona prestanak posebnih okolnosti je vezan uz donošenje odluke o prestanku epidemije bolesti COVID-19, a s obzirom da isto nije izvjesno, potrebno je jasnije propisati vremenske rokove za povrat sredstava i ukloniti nastalu pravnu nesigurnost. Zbog navedenog potrebno je brisati članak 38.a važećeg Zakona. Nakon stupanja na snagu predmetnih izmjena i dopuna važećeg Zakona putnici će moći birati žele li temeljem

izdanog vaučera ugovoriti zamjensko putovanje ili će raskinuti ugovor i ostvariti pravo na povrat uplaćenih sredstava u roku od 14 dana od raskida ugovora.

Nadalje, Nacionalnim programom reformi 2020., kroz reformski prioritet „4.1.1. Unaprjeđenje poslovnog okruženja“ s ciljem održivog gospodarskog rasta i razvoja predviđena je liberalizacija tržišta usluga kroz olakšavanje pristupa reguliranim profesijama odnosno uklanjanje prepreka slobodi poslovnog nastana i pružanja usluga na unutarnjem tržištu. Nastavno na navedeni reformski prioritet te potrebe daljnjeg usklađivanja s Direktivom 2006/123/EZ i Direktivom 2005/36/EZ, potrebno je izmijeniti Zakon u dijelu koji se odnosi na reguliranu profesiju turističkog vodiča. Naime, daljnje usklađivanje je nužno i zbog povrede prava Europske unije odnosno kršenja Direktive 2005/36/EZ, o čemu je Republika Hrvatska od Europske komisije zaprimila obrazloženo mišljenje. Naime, predmetna Direktiva propisuje kako turistički vodiči iz jedne države članice mogu pružati usluge u drugoj državi članici na privremenoj ili povremenoj osnovi ili ostvariti poslovni nastan. Važeći Zakon propisuje da turistički vodič iz druge države članice koji želi privremeno i povremeno pružati usluge, može iste pružati na zaštićenim cjelinama (lokalitetima) samo ako položi posebni dio stručnog ispita, a isti je prema Zakonu i provedbenom propisu organiziran po županijama. Ovim izmjenama i dopunama Zakona omogućuje se donošenje provedbenih propisa temeljem kojih bi stručni ispit za posebni dio bio organiziran na drugačiji način te bi se smanjila fragmentarnost posebnog dijela ispita.

Nadalje, tijekom izrade analize rizika Ministarstvo unutarnjih poslova utvrdilo je sve češću zlouporaba rent-a-car usluge, na način da se ista usluga koristi kako bi se, iz koristoljublja, omogućilo ili pomoglo drugoj osobi nedozvoljeno ući, izići, kretati se ili boraviti u Republici Hrvatskoj. Kako bi se suzbila zlouporaba iznajmljenih vozila od korisnika usluge u svrhu krijumčarenja ljudi potrebno je izmijeniti odredbe važećeg Zakona u dijelu koji se odnosi na pružanje usluga rent-a-cara.

Slijedom navedenoga, u bitnom se predlaže:

- brisati odredbu kojom je propisana mogućnost izdavanja vaučera umjesto raskida ugovora za neizvršena putovanja u paket aranžmanu poslije 1. ožujka 2020.
- izmijeniti odredbe kojima je propisano da se posebni dio stručnog ispita za turističke vodiče polaže posebno za svaku županiju
- uvesti mogućnost izdavanja rješenja o ukidanju rješenja o ispunjavanju uvjeta za turističkog vodiča
- uskladiti izričaj u svezi s dostavom pojedinih podataka iz rješenja nadležnim tijelima iz Središnjeg registra umjesto dostave rješenja
- propisati obvezu registracije pružatelja usluge rent-a-cara i vođenja evidencija sklopljenih ugovora o najmu vozila kroz Središnji registar te omogućavanje pristupa podacima nadležnim tijelima
- nadopuniti prekršajne odredbe radi učinkovitijeg provođenja inspekcijskog nadzora.

Cilj osnovnih izmjena i dopuna Zakona je daljnje usklađivanje s pravom Europske unije te sprječavanja moguće zlouporabe iznajmljenih vozila u svrhu krijumčarenja ljudi preko granice. Iz navedenih razloga predlaže se stupanje na snagu Zakona prvoga dana od dana objave u „Narodnim novinama“.

III. OCJENA I IZVORI POTREBNIH SREDSTAVA ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Za provedbu ovoga Zakona nije potrebno osigurati dodatna financijska sredstva u državnom proračunu Republike Hrvatske.

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PRUŽANJU USLUGA U TURIZMU

Članak 1.

U Zakonu o pružanju usluga u turizmu („Narodne novine“, br. 130/17., 25/19., 98/19. i 42/20.) u članku 2. na kraju točke 2. briše se točka i dodaje se točka 3. koja glasi:

„3. Direktiva 2005/36/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 7. rujna 2005. o priznavanju stručnih kvalifikacija (Tekst značajan za EGP) (SL L 255, 30.9.2005.), kako je posljednji put izmijenjena Direktivom 2013/55/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 20. studenoga 2013. o izmjeni Direktive 2005/36/EZ o priznavanju stručnih kvalifikacija i Uredbe (EU) br. 1024/2012 o administrativnoj suradnji putem Informacijskog sustava unutarnjeg tržišta („Uredba IMI“) (Tekst značajan za EGP) (SL L 354, 28.12.2013.).“

Članak 2.

U članku 7. iza točke 9. dodaje se nova točka 10. koja glasi:

„10. internetska platforma znači davatelj usluga informacijskog društva“

Dosadašnje točke 10. do 23. postaju točke 11. do 24.

Dosadašnja točka 24. briše se.

Članak 3.

U članku 13. stavku 4. podstavku 2. riječ: „unatrag“ zamjenjuje se riječima: „prije dana podnošenja zahtjeva za odjavu“.

Članak 4.

U članku 17. stavku 3. riječi: „U uvjetima posebnih okolnosti“ zamjenjuju se riječima: „Za vrijeme trajanja epidemije bolesti COVID-19 uzrokovane virusom SARS-CoV-2“.

U stavku 4. riječi: „posebnih okolnosti“ zamjenjuju se riječima: „epidemije bolesti COVID-19 uzrokovane virusom SARS-CoV-2“.

Članak 5.

U članku 18. iza stavka 4. dodaje se stavak 5. koji glasi:

„(5) Ministar pravilnikom propisuje uvjete za priznavanje inozemnih stručnih kvalifikacija voditelja poslova u Republici Hrvatskoj sukladno posebnom propisu kojim je uređeno priznavanje inozemnih stručnih kvalifikacija.“

Članak 6.

Naslov iznad članka 38.a i članak 38.a brišu se.

Članak 7.

U članku 70. stavku 2. riječi: „po županijama“ brišu se.

U stavku 3. na kraju rečenice umjesto točke stavlja se zarez i dodaju se riječi: „bez obveze polaganja općeg dijela stručnog ispita za turističke vodiče.“.

U stavku 4. riječi: „po županijama“ zamjenjuju se riječima: „umjetničke, arheološke i/ili povijesne baštine“.

Članak 8.

U članku 71. stavku 4. riječi: „po županijama“ brišu se.

Članak 9.

U članku 74. točka 2. mijenja se i glasi:

„2. naznaku o položenom općem dijelu stručnog ispita odnosno naznaku o položenom općem dijelu stručnog ispita i posebnom dijelu stručnog ispita za zaštićene cjeline (lokalitete)“.

Članak 10.

Iza članka 75. dodaje se naslov iznad članka i članak 75.a koji glasi:

„Ukidanje rješenja o ispunjavanju uvjeta za pružanje usluga turističkog vodiča

Članak 75.a

(1) Rješenje o ispunjavanju uvjeta za pružanje usluga turističkog vodiča ukida se s danom podnošenja zahtjeva za odjavu nadležnom upravnom tijelu ili danom navedenim u zahtjevu za odjavu, koji ne može biti određen prije dana podnošenja zahtjeva nadležnom upravnom tijelu.

(2) Rješenje o ukidanju rješenja iz stavka 1. ovoga članka donosi nadležno upravno tijelo i dostavlja ga Ministarstvu, nadležnom područnom uredu turističke inspekcije tijela državne uprave nadležnog za inspekcijske poslove i nadležnoj ispostavi područnog ureda tijela državne uprave nadležnog za porezni sustav.

(3) Protiv rješenja iz stavka 2. ovoga članka može se izjaviti žalba Ministarstvu.“.

Članak 11.

U članku 76. stavak 5. briše se.

Članak 12.

U članku 87. stavak 6. mijenja se i glasi:

„(6) Pristup podacima iz izvršnih rješenja iz stavaka 2., 3. i 5. ovoga članka omogućit će se putem Središnjeg registra središnjem uredu turističke inspekcije, nadležnom područnom uredu turističke inspekcije tijela državne uprave nadležnog za inspekcijske poslove i nadležnoj ispostavi područnog ureda tijela državne uprave nadležnog za porezni sustav.“.

Članak 13.

U članku 89. stavku 1. riječi: „danom navedenim u odjavi ili danom podnošenja odjave nadležnom upravnom tijelu, ako je u odjavi naveden datum unatrag” zamjenjuju se riječima: „danom podnošenja odjave nadležnom upravnom tijelu ili danom navedenim u odjavi, koji ne može biti određen prije dana podnošenja zahtjeva za odjavu nadležnom upravnom tijelu”.

U stavku 2. riječi: „danom navedenim u odjavi ili danom podnošenja odjave nadležnom upravnom tijelu, ako je u odjavi naveden datum unatrag” zamjenjuju se riječima: „danom podnošenja odjave nadležnom upravnom tijelu ili danom navedenim u odjavi, koji ne može biti određen prije dana podnošenja odjave nadležnom upravnom tijelu”.

Stavak 3. mijenja se i glasi:

„(3) Rješenja iz stavaka 1. i 2. ovoga članka donosi Ministarstvo odnosno nadležno upravno tijelo i podatke iz rješenja po njegovoj izvršnosti upisuje u Središnji registar. Dostava podataka iz rješenja nadležnom područnom uredu turističke inspekcije tijela državne uprave nadležnog za inspekcijske poslove i nadležnoj ispostavi područnog ureda tijela državne uprave nadležnog za porezni sustav uređuje se pravilnikom iz članka 11. stavka 3. ovoga Zakona.“.

Članak 14.

U članku 95. iza stavka 2. dodaju se novi stavci 3. i 4. koji glase:

„(3) Pružatelj usluga iz stavka 2. ovoga članka dužan je prije početka pružanja usluga dostaviti Ministarstvu obavijest o početku pružanja usluga koja sadrži podatke o tvrtki i sjedištu, njezinu osobnom identifikacijskom broju, adresi svakog prostora u kojem se pružaju usluge te svaku promjenu navedenih podataka prijaviti u roku od osam dana od nastale promjene.

(4) Temeljem obavijesti iz stavka 3. ovoga članka, pružatelj usluga iz stavka 2. ovoga članka odnosno svaki prostor u kojem posluje, upisuje se u Središnji registar.“.

U dosadašnjem stavku 3., koji postaje stavak 5., točka 5. mijenja se i glasi:

„5. sklopiti s putnikom ugovor o najmu vozila koji obvezno mora sadržavati podatke o pružatelju usluge i korisniku usluge (ime i prezime, datum rođenja i broj identifikacijske isprave), iznajmljenom vozilu (registarska oznaka vozila), predviđenom trajanju najma te voditi evidenciju o sklopljenim ugovorima i podacima putem sustava Središnjeg registra“.

Iza stavka 5. dodaje se stavak 6. koji glasi:

„(6) Pristup podacima iz stavka 5. točke 5. ovoga članka, omogućit će se putem Središnjeg registra tijelu državne uprave nadležnom za inspekcijske poslove, tijelu državne uprave nadležnom za unutarnje poslove i nadležnoj ispostavi područnog ureda tijela državne uprave nadležnog za porezni sustav.“.

Članak 15.

Iza članka 99. dodaje se naslov iznad članka i članak 99.a koji glasi:

„Obrada osobnih podataka

Članak 99.a

Na obradu osobnih podataka propisanih ovim Zakonom primjenjuju se propisi kojima se uređuje područje zaštite osobnih podataka.“.

Članak 16.

U članku 102. stavak 4. mijenja se i glasi:

„(4) Iznimno od odredaba ovoga članka, turistički inspektor dužan je bez odgađanja, a najkasnije u roku od 15 dana od dana završetka inspekcijskog nadzora, podnijeti optužni prijedlog za pokretanje prekršajnog postupka odnosno izdati prekršajni nalog ili naplatiti kaznu na mjestu izvršenja prekršaja u svim slučajevima kada je propisana upravna mjera zabrane te u slučajevima utvrđenja prekršaja iz članka 107. stavka 1., članka 108. stavka 1. točke 8., članka 109. stavka 1. točaka 1., 3. i 7., članka 110. stavka 1. točaka 1., 2., 3. i 6., članka 111. stavka 1. točaka 1. do 7. i članka 112.a ovoga Zakona te u svim slučajevima ponavljanja istog prekršaja.“.

Članak 17.

U članku 104. stavku 1. dodaje se novi podstavak 1. koji glasi:

„- fizička osoba iz članka 69. stavaka 2. i 3. ovoga Zakona pruža usluge turističkog vodiča suprotno odredbi članka 73. stavka 1. ovoga Zakona“.

Dosadašnji podstavci 1. do 4. postaju podstavci 2. do 5.

Iza podstavka 5. dodaje se podstavak 6. koji glasi:

„- fizička osoba pruža usluga turističkog vodiča bez nekog od oblika poslovanja sukladno posebnim propisima ili kao zaposlenik putem ugovora o radu ili putem ugovora o djelu ili ugovora o obavljanju studentskih poslova“.

Dosadašnji podstavak 5. postaje podstavak 7.

Članak 18.

Članak 105. mijenja se i glasi:

„(1) Ako se u provedbi inspekcijskog nadzora u području pružanja usluga u turizmu utvrdi da se usluge u turizmu pružaju suprotno izdanom rješenju nadležnog upravnog tijela odnosno Ministarstva, turistički inspektor će po završetku inspekcijskog nadzora s utvrđenim činjenicama odlučnim za donošenje rješenja donijeti i otpremiti rješenje stranki kojim će do otklanjanja utvrđenih nedostataka odnosno nepravilnosti zabraniti pravnoj ili fizičkoj osobi pružanje usluga u turizmu, u dijelu u kojem se pružaju suprotno rješenju nadležnog upravnog tijela odnosno Ministarstva, izdanom temeljem članaka 87. i 88. ovoga Zakona.

(2) Ako se u provedbi inspekcijskog nadzora u području pružanja usluga u turizmu utvrdi da turistička agencija nije prije početka pružanja usluga dostavila Ministarstvu propisane podatke u svezi početka pružanja usluga iz članka 13. stavka 1. ovoga Zakona, turistički inspektor će po završetku inspekcijskog nadzora s utvrđenim činjenicama odlučnim za donošenje rješenja donijeti i otpremiti rješenje stranki kojim će do otklanjanja utvrđenih nedostataka odnosno nepravilnosti zabraniti pravnoj ili fizičkoj osobi pružanje usluga u turizmu.

(3) Ako se u provedbi inspekcijskog nadzora u području pružanja usluga u turizmu utvrdi da pravna i fizička osoba-obrtnik nije prije početka pružanja usluga iznajmljivanja osobnih vozila bez vozača dostavila Ministarstvu propisane podatke u svezi početka pružanja usluga iz članka 95. stavka 1. ovoga Zakona, turistički inspektor će po završetku inspekcijskog nadzora s utvrđenim činjenicama odlučnim za donošenje rješenja donijeti i otpremiti rješenje stranki kojim će do otklanjanja utvrđenih nedostataka odnosno nepravilnosti zabraniti pravnoj ili fizičkoj osobi pružanje usluga u turizmu.

(4) Iznimno, u slučaju objektivne spriječenosti turističkog inspektora, rješenja iz stavaka 1., 2. i 3. ovoga članka turistički inspektor dužan je donijeti i otpremiti stranki prvi radni dan nakon što su prestale okolnosti koje su ga sprječavale u donošenju i otpremi rješenja.

(5) Žalba protiv rješenja iz stavaka 1., 2. i 3. ovoga članka ne odgađa izvršenje rješenja.

(6) Žalba protiv rješenja iz stavaka 1., 2. i 3. ovoga članka podnosi se tijelu državne uprave nadležnom za inspekcijske poslove, a rješava je nadležna unutarnja ustrojstvena jedinica za drugostupanjski upravni postupak u središnjem uredu toga tijela.

(7) Ako je pravna ili fizička osoba-obrtnik otklonila nedostatke utvrđene rješenjem iz stavaka 1., 2. i 3. ovoga članka ili je zbog drugog razloga prestala obveza izvršenja tog rješenja, turistički inspektor će po službenoj dužnosti u zapisniku o kontroli izvršenja rješenja navesti da je rješenje izvršeno.“.

Članak 19.

Članak 106. mijenja se i glasi:

„(1) Ako poslovni ili drugi prostor, plovni objekt, marina ili drugi objekt za pružanje usluga veza i smještaja plovnih objekata, uređaji ili oprema u kojem ili kojima se pružaju usluge u turizmu ne udovoljavaju uvjetima propisanim ovim Zakonom i propisima donesenim na temelju ovoga Zakona, turistički inspektor rješenjem će narediti otklanjanje utvrđenih nedostataka i nepravilnosti, određujući rok u kojem se ti nedostaci i nepravilnosti moraju otkloniti.

(2) Ako turistička agencija ne dostavi obavijest o promjeni podataka o tvrtki i sjedištu turističke agencije, njezinu osobnom identifikacijskom broju, adresi svakog prostora u kojem se pružaju usluge, voditelju poslova, ispunjavanju uvjeta voditelja poslova te ne dostavi dokaze o istom u roku od osam dana od nastale promjene, turistički inspektor rješenjem će narediti otklanjanje utvrđenih nedostataka i nepravilnosti, određujući rok u kojem se ti nedostaci i nepravilnosti moraju otkloniti.

(3) Ako pravna i fizička osoba-obrtnik nije dostavio obavijest o promjeni podataka o tvrtki i sjedištu, njezinu osobnom identifikacijskom broju, adresi svakog prostora u kojem se pružaju usluge, u roku od osam dana od nastale promjene, turistički inspektor rješenjem će narediti otklanjanje utvrđenih nedostataka i nepravilnosti, određujući rok u kojem se ti nedostaci i nepravilnosti moraju otkloniti.

(4) Rješenja iz stavaka 1., 2. i 3. ovoga članka turistički inspektor neće donositi kada su utvrđeni nedostaci i nepravilnosti otklonjeni tijekom inspekcijskog nadzora, što će turistički inspektor utvrditi i navesti u zapisniku.

(5) Ako nedostaci i nepravilnosti iz stavaka 1., 2. i 3. ovoga članka ne budu otklonjeni u određenom roku, turistički inspektor rješenjem će zabraniti pružanje usluge u turizmu u poslovnom prostoru turističke agencije, rent-a-cara, poslovnom ili drugom prostoru, plovnom objektu, marini ili drugom objektu za pružanje usluga veza i smještaja plovila plovnih objekata ili pružanje usluga uređajima ili opremom koji imaju utvrđene nedostatke i nepravilnosti, dok se utvrđeni nedostaci i nepravilnosti ne otklone.

(6) Žalba protiv rješenja iz stavka 4. ovoga članka podnosi se tijelu državne uprave nadležnom za inspekcijske poslove, a rješava je nadležna unutarnja ustrojstvena jedinica za drugostupanjski upravni postupak u središnjem uredu toga tijela.

(7) Ako je pravna ili fizička osoba otklonila nedostatke utvrđene rješenjem iz stavka 1., 2. i 3. ovoga članka ili je zbog drugog razloga prestala obveza izvršenja rješenja, turistički inspektor će po službenoj dužnosti u zapisniku o kontroli izvršenja rješenja navesti da je rješenje izvršeno.“.

Članak 20.

U članku 107. stavku 1. iza točke 4. dodaju se nove točke 5. i 6. koje glase:

„5. informacije iz članka 25. stavka 1. ovoga Zakona ne stavi na raspolaganje putniku prije sklapanja ugovora (članak 25. stavak 1.)

6. informacije iz članka 25. stavka 1. ovoga Zakona nije pružio na jasan, razumljiv, lako uočljiv način, ili kada se one pružaju u pisanom obliku, nisu čitljive niti napisane na hrvatskom jeziku (članak 25. stavci 1. i 2.)“.

Dosadašnje točke 5. do 13. postaju točke 7. do 15.

Iza točke 15. dodaje se nova točka 16. koja glasi:

„16. kao organizator paket-aranžmana za koji putnik raskine ugovor o putovanju u paket-aranžmanu sukladno članku 37. stavku 6. ovoga Zakona, bez nepotrebnog odgađanja, a u svakom slučaju najkasnije u roku od 14 dana od dana raskida ugovora, ne vrati putniku puni iznos svih plaćanja koja su na temelju ugovora izvršena od strane putnika ili u ime putnika (članak 37. stavci 6., 7. i 8.)“.

Dosadašnja točka 14., koja postaje točka 17. mijenja se i glasi:

„17. kao organizator paket-aranžmana raskine ugovor o putovanju u paket-aranžmanu sukladno članku 38. stavcima 1. i 2. ovoga Zakona, a ne obavijesti putnika o raskidu ugovora unutar roka utvrđenog u ugovoru, ali ne kasnije od rokova propisanih u stavcima 1. i 2. toga članka odnosno bez nepotrebnog odgađanja, ili u slučaju tih raskida ugovora o putovanju u paket-aranžmanu, bez nepotrebnog odgađanja, a u svakom slučaju najkasnije u roku od 14 dana od dana raskida ugovora, ne vrati putniku puni iznos svih plaćanja koja su na temelju ugovora izvršena od strane putnika ili u ime putnika (članak 38.)“.

Dosadašnje točke 15. do 34. postaju točke 18. do 37.

Dosadašnja točka 35. koja postaje točka 38. mijenja se i glasi:

„38. pruža usluge iznajmljivanja vozila (rent-a-car), a nema najmanje jedan poslovni prostor sukladno članku 95. stavku 5. točki 3. ovoga Zakona (članak 95. stavak 5. točka 3.)“.

Dosadašnja točka 36. postaje točka 39.

Iza točke 39. dodaju se točke 40. i 41. koje glase:

„40. opći uvjeti o najmu vozila nisu stavljeni na raspolaganje putniku u pisanom obliku na hrvatskom i/ili engleskom jeziku (članak 95. stavak 5. točka 5.)

„41. ne vodi evidenciju sklopljenih ugovora o najmu sukladno članku 95. stavku 5. točki 5. (članak 95. stavak 5. točka 6.)“.

Članak 21.

U članku 109. stavku 3. riječi: „točaka 1. - 9.“ brišu se.

Članak 22.

U članku 110. stavku 1. iza točke 5. dodaje se točka 6. koja glasi:

„6. ne dostavi Ministarstvu obavijest o početku pružanja usluga u roku od osam dana od početka pružanja usluga sukladno članku 95. stavku 3. ovoga Zakona ili ne prijavi svaku promjenu podataka u roku od osam dana od nastale promjene (članak 95. stavak 3.)“.

Članak 23.

U članku 111. stavku 1. dodaje se nova točka 1. koja glasi:

„1. pruža usluge bez rješenja iz članka 73. stavka 1. ovoga Zakona (članak 73. stavak 1.)“.

Dosadašnje točke 1. i 2. postaju točke 2. i 3.

Iza točke 3. dodaje se nova točka 4. koja glasi:

„4. ako ne pruža usluge kroz neki od oblika poslovanja sukladno posebnim propisima ili kao zaposlenik putem ugovora o radu ili putem ugovora o djelu ili ugovora o obavljanju studenskih poslova (članak 73. stavak 5.)“.

Dosadašnje točke 3. do 6. postaju točke 5. do 8.

Članak 24.

Iza članka 112. dodaje se članak 112.a koji glasi:

„Članak 112.a

(1) Novčanom kaznom od 5.000,00 do 30.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba - pružatelj usluga informacijskog društva, fizička osoba-obrtnik - pružatelj usluga informacijskog društva ako ne istakne PDV identifikacijski broj pružatelja usluge sukladno članku 6.a ovoga Zakona (članak 6.a).

(2) Za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi pružatelj usluga informacijskog društva, novčanom kaznom od 3.000,00 do 10.000,00 kuna.

(3) U slučaju ponavljanja prekršaja iz stavka 1. ovoga članka pravna osoba - pružatelj usluga informacijskog društva, fizička osoba-obrtnik - pružatelj usluga informacijskog društva kaznit će se novčanom kaznom od 15.000,00 do 90.000,00 kuna.“.

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 25.

(1) Putnik kojemu je za neizvršeni ugovor o putovanju u paket-aranžmanu izdan vaučer temeljem članka 38.a Zakona o pružanju usluga u turizmu („Narodne novine“, br. 130/17., 25/19., 98/19. i 42/20.) ima pravo na raskid ugovora o putovanju u paket-aranžmanu i pravo na povrat svih izvršenih plaćanja.

(2) Organizator je dužan putniku iz stavka 1. ovoga članka vratiti sva plaćanja izvršena u korist putnika sukladno članku 37. stavcima 6. i 7. u roku iz stavka 8. toga članka te članku 38. stavcima 2. i 3. Zakona o pružanju usluga u turizmu („Narodne novine“, br. 130/17., 25/19., 98/19. i 42/20.).

(3) Iznimno, vaučer iz stavka 1. ovoga članka, uz pristanak putnika, može se iskoristiti za sklapanje ugovora o zamjenskom putovanju u paket-aranžmanu jednake, veće ili niže vrijednosti i / ili kvalitete te izlet ili drugu uslugu putovanja, u roku od jedne godine od njegovog izdavanja.

(4) Ako je temeljem vaučera iz stavka 1. ovoga članka ugovoreno zamjensko putovanje u paket-aranžmanu odnosno izlet ili druga usluga putovanja niže kvalitete ili cijene od iznosa vaučera, putnik ima pravo na povrat razlike cijene.

(5) Ako putnik ne iskoristi vaučer za sklapanje ugovora o zamjenskom putovanju u paket-aranžmanu u roku iz stavka 3. ovoga članka, smatrat će se da je isti raskinut i putnik ima pravo na povrat svih izvršenih plaćanja sukladno stavku 1. ovoga članka.

(6) Putnik može pravo korištenja vaučera iz stavka 1. ovoga članka prenijeti na drugu osobu sukladno odredbama članka 34. Zakona o pružanju usluga u turizmu („Narodne novine“, br. 130/17., 25/19., 98/19. i 42/20.) kojim se uređuje prijenos ugovora o putovanju u paket-aranžmanu na drugog putnika.

(7) Novčanom kaznom od 5.000,00 do 30.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba, fizička osoba-obrtnik ako kao organizator ne vrati putniku sva plaćanja izvršena u korist putnika sukladno stavcima 1. i 2. ovoga članka.

(8) Za prekršaje iz stavaka 1. i 2. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi novčanom kaznom od 3.000,00 do 10.000,00 kuna.

(9) U slučaju ponavljanja prekršaja iz stavka 7. ovoga članka pravna osoba, fizička osoba-obrtnik kaznit će se novčanom kaznom od 15.000,00 do 90.000,00 kuna.

(10) Za prekršaje iz stavka 7. ovoga članka turistički inspektor može naplatiti novčanu kaznu pravnoj osobi, fizičkoj osobi-obrtniku na mjestu izvršenja prekršaja u iznosu od 2.000,00 kuna, a odgovornoj osobi u pravnoj osobi u iznosu od 1.500,00 kuna, osim u slučaju iz stavka 3. ovoga članka.

Članak 26.

(1) Osobe koje do stupanja na snagu propisa iz članka 71. stavka 6. Zakona o pružanju usluga u turizmu („Narodne novine“, br. 130/17., 25/19., 98/19. i 42/20.) polože opći dio stručnog ispita odnosno posebni dio stručnog ispita za turističke vodiče za pojedine županije, a nisu ishodile rješenje iz članka 73. stavka 1. Zakona o pružanju usluga u turizmu („Narodne novine“, br. 130/17., 25/19., 98/19. i 42/20.), zadržavaju sva prava stečena polaganjem ispita i nakon stupanja na snagu pravilnika iz članka 71. stavka 6. Zakona o pružanju usluga u turizmu („Narodne novine“, br. 130/17., 25/19., 98/19. i 42/20.).

(2) Osobe iz stavka 1. ovoga članka koje polože opći dio stručnog ispita, mogu ishoditi rješenje o ispunjavanju uvjeta za pružanje usluga turističkog vodiča sukladno članku 73. Zakona o pružanju usluga u turizmu („Narodne novine“, br. 130/17., 25/19., 98/19. i 42/20.) za područje Republike Hrvatske, osim na ili u zaštićenim cjelinama (lokalitetima), a osobe koje polože i posebni dio stručnog ispita za zaštićene cjeline (lokalitete), mogu ishoditi rješenje o ispunjavanju uvjeta za pružanje usluga na ili u zaštićenim cjelinama (lokalitetima) u Republici Hrvatskoj sukladno položenom posebnom dijelu stručnog ispita.

(3) Osobe koje su do stupanja na snagu ovoga Zakona ishodile rješenje o ispunjavanju uvjeta za pružanje usluga turističkog vodiča sukladno odredbama Zakona o pružanju usluga u turizmu („Narodne novine“, br. 130/17., 25/19., 98/19. i 42/20.) za položeni opći dio stručnog ispita, mogu nastaviti obavljati usluge turističkog vodiča sukladno tom rješenju za područje Republike Hrvatske, osim na ili u zaštićenim cjelinama (lokalitetima), a oni koji imaju položen i posebni dio stručnog ispita, mogu pružati usluge i na ili u zaštićenim cjelinama (lokalitetima) u Republici Hrvatskoj sukladno ishodaenom rješenju za županiju za koju je položen stručni ispit.

Članak 27.

Pružatelji usluga iz članka 95. stavka 2. Zakona o pružanju usluga u turizmu („Narodne novine“, br. 130/17., 25/19., 98/19. i 42/20.) dužni su u roku tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovoga Zakona dostaviti Ministarstvu obavijest o pružanju usluga, koja sadrži podatke o tvrtki i sjedištu, njezinu osobnom identifikacijskom broju, adresi svakog prostora u kojem se pružaju usluge, te svaku promjenu navedenih podataka prijaviti u roku od osam dana od nastale promjene.

Članak 28.

Do uspostave Središnjeg registra Ministarstvo i nadležna upravna tijela nastavljaju dostavljati izvršna rješenja iz članka 87. stavaka 2., 3. i 5. i članka 89. stavaka 1. i 2. Zakona o pružanju usluga u turizmu („Narodne novine“, br. 130/17., 25/19., 98/19. i 42/20.) nadležnom područnom uredu turističke inspekcije tijela državne uprave nadležnog za inspekcijske poslove i nadležnoj ispostavi područnog ureda tijela državne uprave nadležnog za porezni sustav.

Članak 29.

(1) Do uspostave Središnjeg registra na mrežnim stranicama Ministarstva objavljivat će se, slijedom obavijesti ili prijave iz članka 95. stavka 3. Zakona o pružanju usluga u turizmu („Narodne novine“, br. 130/17., 25/19., 98/19. i 42/20.), popis pružatelja usluga odnosno prostora u kojima posluju te podaci iz tih obavijesti ili prijava.

(2) Do uspostave Središnjeg registra pružatelj usluga iz članka 95. stavka 2. Zakona o pružanju usluga u turizmu („Narodne novine“, br. 130/17., 25/19., 98/19. i 42/20.) evidenciju o sklopljenim ugovorima mora voditi u papirnatom ili elektroničkom obliku te o istom čuvati podatke najmanje dvije godine te ih na zahtjev dati na uvid tijelu državne uprave nadležnom za inspekcijske poslove, tijelu državne uprave nadležnom za unutarnje poslove i nadležnoj ispostavi područnog ureda tijela državne uprave nadležnom za porezni sustav.

Članak 30.

Danom stupanja na snagu ovoga Zakona prestaje važiti Pravilnik o načinu korištenja vaučera za neizvršene ugovore o putovanju u paket-aranžmanu („Narodne novine“, broj 60/20.).

Članak 31.

Ovaj Zakon stupa na snagu prvoga dana od dana objave u „Narodnim novinama“.

OBRAZLOŽENJE

Uz članak 1.

Ovim člankom propisano je da se ovim Zakonom u pravni poredak Republike Hrvatske prenosi Direktiva 2005/36/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 7. rujna 2005. o priznavanju stručnih kvalifikacija (Tekst značajan za EGP) (SL L 255, 30. 9. 2005.), kako je posljednji put izmijenjena Direktivom 2013/55/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 20. studenoga 2013. o izmjeni Direktive 2005/36/EZ o priznavanju stručnih kvalifikacija i Uredbe (EU) br. 1024/2012 o administrativnoj suradnji putem Informacijskog sustava unutarnjeg tržišta („Uredba IMI“) (Tekst značajan za EGP) (SL L 354, 28. 12. 2013.).

Uz članak 2.

Ovim člankom definira se pojam internetske platforme iz članka 6.a Zakona te se briše definicija pojma „posebne okolnosti“ iz razloga usklađivanja odredbi ovoga Zakona s Direktivom (EU) 2015/2302 Europskog parlamenta i Vijeća od 25. studenoga 2015. o putovanjima u paket-aranžmanima i povezanim putnim aranžmanima, o izmjeni Uredbe (EZ) br. 2006/2004 i Direktive 2011/83/EU Europskog parlamenta i Vijeća te o stavljanju izvan snage Direktive Vijeća 90/314/EEZ (SL L 326, 11. 12. 2015.; u daljnjem tekstu: Direktiva (EU) 2015/2302)..

Uz članak 3.

Ovim člankom usklađuje se izričaj s pravnom terminologijom.

Uz članak 4.

Ovim člankom usklađuje se izričaj odredbe zbog brisanja definicije „posebnih okolnosti“.

Uz članak 5.

Ovim člankom daje se ovlast ministru da donese provedbeni propis kojim se propisuju uvjeti za priznavanje inozemnih stručnih kvalifikacija voditelja poslova turističke agencije u Republici Hrvatskoj, a sukladno posebnom propisu kojim je uređeno priznavanje inozemnih stručnih kvalifikacija.

Uz članak 6.

Ovim člankom briše se članak 38.a Zakona o pružanju usluga u turizmu („Narodne novine“, br. 130/17., 25/19., 98/19. i 42/20.) radi usklađivanja odredbi zakona s Direktivom (EU) 2015/2302.

Uz članak 7.

Ovim člankom predviđa se mogućnost organizacije posebnog dijela stručnog ispita za turističke vodiče na način da se smanji fragmentarnost posebnog dijela ispita odnosno

ukidanje potrebe organizacije polaganja posebnog dijela stručnog ispita po županijama. Dodatno se uređuje odredba kojom je uređeno pružanje usluga turističkih vodiča drugih država ugovornica Ugovora o Europskom gospodarskom prostoru i Švicarskoj Konfederaciji na privremenoj i povremenoj osnovi na način da se jasnije propiše da turistički vodič može privremeno i povremeno pružati usluge bez obveze da polaže opći dio stručnog ispita za turističke vodiče, ukoliko ispunjava uvjete sukladno posebnom propisu kojim se uređuju uvjeti za priznavanje inozemnih stručnih kvalifikacija. Također dodano je, uz zaštićene cjeline (lokalitete), opisno, da se radi samo o lokalitetima umjetničke, arheološke i/ili povijesne baštine s obzirom da su isti razlozi kao takvi priznati u sudskoj praksi Suda Europske unije kao prevladavajući razlozi od društvenog interesa.

Uz članke 8. i 9.

Ovim člancima predviđa se mogućnost organizacije posebnog dijela stručnog ispita za turističke vodiče na način da se smanji fragmentarnost posebnog dijela ispita odnosno ukidanje potrebe organizacije polaganja posebnog dijela stručnog ispita po županijama.

Uz članak 10.

Ovim člankom uklanja se pravna praznina u dijelu koji se odnosi na mogućnost izdavanja rješenja o ukidanju rješenja o ispunjavanju uvjeta za pružanje usluga turističkog vodiča.

Uz članak 11.

Ovim člankom ukida se obveza upisa rješenja o priznavanju svojstva počasnog turističkog vodiča u Središnji registar.

Uz članak 12.

Ovim člankom usklađuje se izričaj u svezi s dostavom pojedinih podataka iz rješenja nadležnim tijelima putem Središnjeg registra umjesto rješenja.

Uz članak 13.

Ovim člankom usklađuje se izričaj s pravnom terminologijom i izričaj u svezi s dostavom pojedinih podataka iz rješenja nadležnim tijelima putem Središnjeg registra umjesto rješenja.

Uz članak 14.

Ovim člankom propisuje se obveza registracije pružatelja usluge rent a cara i vođenja evidencija sklopljenih ugovora o najmu vozila kroz Središnji registar te pristup podacima nadležnim tijelima.

Uz članak 15.

Ovim člankom propisuje se da se na obradu osobnih podataka propisanih ovim Zakonom primjenjuju propisi kojima se uređuje područje zaštite osobnih podataka.

Uz članke 16. do 23.

Ovim člancima usklađuju se prekršajne odredbe.

Uz članak 24.

Ovim člankom propisuje se prekršajna kazna za internetske platforme koje su obvezne, a ne istaknu PDV identifikacijski broj za pružatelja ugostiteljskih usluga u domaćinstvu koji je dužan ishoditi PDV identifikacijski broj sukladno posebnim propisima kojima se uređuju porezi.

Uz članak 25.

Ovim člankom uređuju se prava i obveze koja proizlaze iz izdanih vaučera temeljem članka 38.a Zakona o pružanju usluga u turizmu („Narodne novine“, br. 130/17., 25/19., 98/19. i 42/20.) koji se briše te stavljanjem izvan snage Pravilnika o načinu korištenja vaučera za neizvršene ugovore o putovanju u paket-aranžmanu („Narodne novine“, broj 60/20.). Temeljem izdanih vaučera putnici će imati pravo ugovoriti zamjensko putovanje ili raskinuti ugovor o putovanju u paket aranžmanu stupanjem na snagu ovoga Zakona te pravo na povrat uplaćenih sredstava u roku od 14 dana od raskida ugovora.

Ovim člankom propisuje se prekršajna kazna za pravne osobe i fizičke osobe-obrtnike ako kao organizator ne vrati putniku sva plaćanja izvršena u korist putnika sukladno članku 25. ovoga Zakona.

Uz članak 26.

Ovim člankom uređuju se prava turističkih vodiča koji su položili stručni ispit za turističkog vodiča, a nisu ishodili rješenje o ispunjavanju uvjeta za pružanje usluga turističkog vodiča kao i turističkih vodiča koji su već ishodili rješenja o odobrenju ili rješenja o ispunjavanju uvjeta za pružanje usluga turističkog vodiča za pružanje usluga za područje Republike Hrvatske te za pružanje usluge na ili u zaštićenim cjelinama (lokalitetima) u pojedinim županijama.

Uz članak 27.

Ovim člankom propisuje se rok u kojem pružatelji usluga rent-a-cara koji već pružaju usluge moraju dostaviti obavijest o pružanju usluga.

Uz članke 28. i 29.

Ovim člancima propisuje se prijelazno razdoblje do uspostave Središnjeg registra u odnosu na način dostave podataka nadležnim tijelima i vođenja popisa pružatelja usluga rent a cara i vođenja evidencije ugovora o najmu.

Uz članak 30.

Ovim člankom propisuje se prestanak važenja provedbenog propisa.

Uz članak 31.

Ovim člankom propisuje se stupanje na snagu Zakona prvoga dana od dana objave u „Narodnim novinama“ radi obveze daljnjeg usklađivanja s pravnom stečevinom Europske

unije te sprječavanja moguće zlouporabe iznajmljenih vozila u svrhu krijumčarenja ljudi preko granice.

TEKST ODREDBI VAŽEĆEG ZAKONA KOJE SE MIJENJAJU, ODNOSNO DOPUNJUJU

Usklađenost s propisima Europske unije

Članak 2.

Ovim se Zakonom u pravni poredak Republike Hrvatske preuzimaju:

1. Direktiva 2006/123/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 12. prosinca 2006. o uslugama na unutarnjem tržištu (SL L 376, 27. 12. 2006.)
2. Direktiva (EU) 2015/2302 Europskog parlamenta i Vijeća od 25. studenoga 2015. o putovanjima u paket-aranžmanima i povezanim putnim aranžmanima, o izmjeni Uredbe (EZ) br. 2006/2004 i Direktive 2011/83/EU Europskog parlamenta i Vijeća te o stavljanju izvan snage Direktive Vijeća 90/314/EEZ (SL L 326, 11. 12. 2015.) (u daljnjem tekstu: Direktiva(EU) 2015/2302).

Značenje pojmova

Članak 7.

Pojedini pojmovi u smislu ovoga Zakona imaju sljedeće značenje:

1. usluga putovanja znači:
 - a) prijevoz putnika
 - b) smještaj koji nije neodvojivi dio prijevoza putnika i nije u svrhe stanovanja
 - c) iznajmljivanje automobila, drugog motornog vozila s vlastitim pogonom i najmanje četiri kotača s brzinom većom od 25 km/h ili motocikala za koje se zahtijeva vozačka dozvola kategorije A
 - d) bilo koja druga turistička usluga koja nije neodvojivi dio usluge putovanja u smislu podtočaka a), b) ili c) ove točke
2. paket-aranžman znači kombinacija najmanje dviju različitih vrsta usluga putovanja za potrebe istog putovanja ili odmora ako:
 - a) te usluge kombinira jedan trgovac, među ostalim na zahtjev ili u skladu s izborom putnika, prije nego što je sklopljen jedinstveni ugovor o svim uslugama ili
 - b) neovisno o tome jesu li sklopljeni zasebni ugovori s pojedinačnim pružateljima usluga putovanja, ako se te usluge:
 1. kupuju na jednoj prodajnoj točki i ako su odabrane prije nego što je putnik pristao platiti
 2. nude, prodaju ili naplaćuju po paušalnoj ili ukupnoj cijeni
 3. oglašavaju ili prodaju pod nazivom »paket-aranžman« ili pod sličnim nazivom
 4. kombiniraju nakon sklapanja ugovora kojim trgovac putniku daje pravo da bira između različitih vrsta usluga putovanja ili
 5. kupuju od pojedinačnih trgovaca putem povezanih postupaka online rezerviranja kada trgovac s kojim je sklopljen prvi ugovor dostavlja ime putnika, podatke o plaćanju i adresu e-

pošte drugom trgovcu ili trgovcima, a ugovor s drugim trgovcem ili trgovcima sklopljen je najkasnije 24 sata nakon potvrde rezervacije prve usluge putovanja

3. ugovor o putovanju u paket-aranžmanu znači ugovor o paket-aranžmanu kao cjelini ili, ako se paket-aranžman pruža u okviru zasebnih ugovora, svi ugovori koji obuhvaćaju usluge putovanja uključene u paket-aranžman

4. početak paket-aranžmana znači početak izvršenja usluga putovanja uključenih u paket-aranžman

5. povezani putni aranžman znači najmanje dvije različite vrste usluga putovanja kupljene za potrebe istog putovanja ili odmora koje ne predstavljaju paket-aranžman i koji za posljedicu imaju sklapanje zasebnih ugovora s pojedinačnim pružateljima usluga putovanja ako trgovac:

a) prilikom jednog posjeta svojoj prodajnoj točki ili jednog kontakta s njome putnicima omogućuje zaseban odabir i zasebno plaćanje svake usluge putovanja ili

b) omogućuje ciljanu kupnju najmanje jedne dodatne usluge putovanja od drugog trgovca ako je ugovor s tim drugim trgovcem sklopljen najkasnije 24 sata nakon potvrde rezervacije prve usluge putovanja

6. putnik znači svaka osoba koja želi sklopiti ugovor o putovanju u paket-aranžmanu ili izletu ili ugovor o putovanju u povezanom putnom aranžmanu ili koja ima pravo putovati na temelju sklopljenog ugovora o putovanju u paket-aranžmanu ili izletu ili ugovora o putovanju u povezanom putnom aranžmanu

7. trgovac znači svaka fizička ili pravna osoba, neovisno o tome je li u privatnom ili javnom vlasništvu, koja u vezi s ugovorima obuhvaćenima ovim Zakonom djeluje, među ostalim, i putem drugih osoba koje djeluju u njezino ime ili za njezin račun, u svrhe povezane sa svojom trgovačkom, poslovnom, obrtničkom ili profesionalnom djelatnošću, bez obzira na to djeluje li u svojstvu organizatora, prodavatelja, trgovca koji omogućuje povezani putni aranžman ili kao pružatelj usluge putovanja

8. organizator znači trgovac koji izravno ili putem drugog trgovca odnosno zajedno s drugim trgovcem kombinira i prodaje ili nudi na prodaju paket-aranžmane ili trgovac koji dostavlja podatke o putniku drugom trgovcu u skladu s točkom 2. podtočkom b) podpodtočkom 5. ovoga članka

9. prodavatelj znači trgovac koji nije organizator, a koji prodaje ili nudi na prodaju paket-aranžmane koje kombinira organizator

10. poslovni nastan (sjedište) znači stalno mjesto poslovanja gdje se stvarno upravlja gospodarskom djelatnošću od strane pružatelja usluga u neodređenom vremenskom razdoblju i sa stalnom infrastrukturom

11. trajni nosač podataka znači svako sredstvo koje putniku ili trgovcu omogućuje pohranu informacija koje su mu osobno upućene i kojima može naknadno pristupiti tijekom određenog vremena u svrhe za koje su te informacije namijenjene i koje omogućuje nepromijenjenu reprodukciju pohranjenih informacija

12. izvanredne okolnosti koje se nisu mogle izbjeći znači situacija izvan kontrole strane koja se poziva na takvu situaciju i čije se posljedice nisu mogle izbjeći čak i da su poduzete sve razumne mjere

13. nesukladnost znači neizvršenje ili nepravilno izvršenje usluga putovanja uključenih u paket-aranžman

14. maloljetnik znači svaka osoba mlađa od 18 godina

15. prodajna točka znači svaki maloprodajni objekt, bilo nekretnina ili pokretnina bilo internetska stranica za maloprodaju ili sličan online sustav za prodaju, među ostalim kad se internetske stranice za maloprodaju ili online sustavi za prodaju putnicima predstavljaju kao jedinstven sustav, uključujući telefonsku službu

16. repatrijacija znači povratak putnika na mjesto polazišta ili na drugo mjesto o kojem su se ugovorne strane suglasile

17. potrošač je svaka fizička osoba koja sklapa pravni posao ili djeluje na tržištu izvan svoje trgovačke, poslovne, obrtničke ili profesionalne djelatnosti
18. ugovor sklopljen izvan poslovnih prostorija znači ugovor između trgovca i putnika koji je sklopljen uz istodobnu fizičku prisutnost trgovca i putnika na jednome mjestu koje ne predstavlja poslovne prostorije trgovca, ili koji je sklopljen u poslovnim prostorijama trgovca ili putem sredstava daljinske komunikacije neposredno nakon što je trgovac pristupio putniku osobno i individualno na mjestu koje nisu njegove poslovne prostorije, a u kojem su trgovac i putnik bili istodobno fizički prisutni, ili koji je sklopljen za vrijeme izleta koji je organizirao trgovac s namjerom ili ciljem promocije ili prodaje usluga
19. izlet znači kombinacija najmanje dviju pojedinačnih usluga za potrebe istog putovanja ili odmora, koje se sastoje od prijevoza ili drugih turističkih i ugostiteljskih usluga, a traje manje od 24 sata i ne uključuje noćenje
20. usluga organiziranja putovanja znači pružanje usluge kombiniranja najmanje dviju pojedinačnih različitih vrsta usluga putovanja koje se nude kao paket-aranžman ili izlet
21. turistička agencija znači trgovačko društvo, obrtnik ili njihova organizacijska jedinica, koji mogu pružati usluge kao trgovac, organizator ili prodavatelj u smislu ovoga Zakona te organizirati, posredovati ili pružati druge usluge vezane uz putovanje i boravak turista
22. zaštićena cjelina (lokalitet) znači područje, prostor ili objekt na kojem se nalaze ili koji sadržava prirodne, kulturne, povijesne, tradicijske i druge vrednote na kojem uslugu turističkog vođenja može pružati samo ovlašteni turistički vodič
23. turistički transfer znači usluga koja se ugovara za poznatog putnika (korisnika usluge), a koja se sastoji od organiziranja turističke asistencije i prijevoza putnika i njegove prtljage između mjesta pružanja različitih usluga putovanja, a osobito između putničkih terminala (kolodvora i luka kopnenog, pomorskog, riječnog i zračnog prijevoza) i smještajnih objekata u dolasku i/ili povratku, između smještajnih objekata, odnosno do ili od mjesta pružanja neke druge ugovorene ugostiteljske ili turističke usluge
24. posebne okolnosti podrazumijevaju događaj ili određeno stanje koje se nije moglo predvidjeti i na koje se nije moglo utjecati, a koje ugrožava život i zdravlje građana, imovinu veće vrijednosti, znatno narušava okoliš, narušava gospodarsku aktivnost ili uzrokuje znatnu gospodarsku štetu
25. Ministarstvo znači ministarstvo nadležno za turizam
26. nadležno upravno tijelo znači upravno tijelo županije odnosno Grada Zagreba u čijem je djelokrugu obavljanje povjerenih poslova državne uprave koji se odnose na pružanje usluga u turizmu
27. ministar znači čelnik ministarstva nadležnog za turizam.

Prijava poslovanja turističke agencije

Članak 13.

(1) Turistička agencija dužna je prije početka pružanja usluga dostaviti Ministarstvu obavijest o početku pružanja usluga koja sadrži podatke o tvrtki i sjedištu turističke agencije, njezinu osobnom identifikacijskom broju, adresi svakog prostora u kojem se pružaju usluge, voditelju poslova, ispunjavanju uvjeta voditelja poslova te dostaviti dokaze o istom, a svaku promjenu navedenih podataka prijaviti i dostaviti dokaze o istom u roku od osam dana od nastale promjene.

(2) Osim obavijesti i dokaza iz stavka 1. ovoga članka, turistička agencija – organizator paket aranžmana i turistička agencija – trgovac koja omogućuje povezani putni aranžman dužne su

Ministarstvu dostaviti podatke i dokaz o ispunjavanju obveze zaštite u slučaju nesolventnosti i osiguranju od odgovornosti.

(3) Temeljem obavijesti iz stavaka 1. i 2. ovoga članka, turistička agencija, odnosno svaki prostor u kojem turistička agencija posluje, upisuje se u Središnji registar.

(4) Turistička agencija odnosno prostor turističke agencije brisat će se iz Središnjeg registra, o čemu Ministarstvo donosi rješenje, ako se:

- utvrdi da voditelj poslova ili osoba koja obavlja poslove voditelja poslova ne ispunjava uvjete propisane ovim Zakonom ili
- odjavi poslovanje turističke agencije odnosno poslovanja u pojedinom prostoru turističke agencije s danom navedenim u odjavi, koji ne može biti određen unatrag.

(5) Protiv rješenja iz stavka 4. ovoga članka nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

Odgovornost voditelja poslova i mogućnost zamjene u slučaju opravdane spriječenosti

Članak 17.

(1) Voditelj poslova odgovoran je za rad turističke agencije sukladno odredbama ovoga Zakona.

(2) U slučaju opravdane spriječenosti (bolovanje, porodni dopust i slično) ili prestanka radnog odnosa voditelja poslova, turistička agencija može privremeno, ali ne duže od šest mjeseci u tri godine, za vršitelje tih poslova odrediti osobu koja ispunjava uvjet za voditelja poslova iz članka 18. stavka 2. točke 1. ovoga Zakona.

(3) U uvjetima posebnih okolnosti za vršitelje poslova voditelja poslova može se odrediti osoba koja ispunjava uvjet iz članka 18. stavka 2. točke 1. ovoga Zakona.

(4) Osoba određena za vršitelja voditelja poslova sukladno stavku 3. ovoga članka može obavljati poslove voditelja poslova najduže šest mjeseci od dana prestanka posebnih okolnosti.

Uvjeti za voditelja poslova

Članak 18.

(1) Voditelj poslova je državljanin Republike Hrvatske, državljanin drugih država ugovornica Europskog gospodarskog prostora i Švicarske Konfederacije koji ispunjava uvjete za voditelja poslova propisane ovim Zakonom.

(2) Voditelj poslova mora ispunjavati sljedeće uvjete:

1. da ima najmanje završenu srednju školu
2. da ima položen stručni ispit za voditelja poslova.

(3) Strani državljanin koji nije državljanin država ugovornica Europskog gospodarskog prostora i Švicarske Konfederacije, a koji u Republici Hrvatskoj imaju registrirano vlastito trgovačko društvo ili obrt za pružanje usluga turističke agencije ili imaju odobren stalni boravak u

Republici Hrvatskoj mogu obavljati poslove voditelja poslova uz suglasnost Ministarstva ako ispunjavaju uvjete iz stavka 2. ovoga članka.

(4) Protiv odluke o zahtjevu za davanje suglasnosti iz stavka 3. ovoga članka nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

Pravo na raskid ugovora i izdavanje vaučera u uvjetima posebnih okolnosti uzrokovanih epidemijom bolesti COVID-19

Članak 38.a

(1) Iznimno od članka 37. stavaka 6. i 7. i članka 38. stavaka 2. i 3. ovoga Zakona, za neizvršene ugovore o putovanju u paket-aranžmanu koji su se trebali izvršiti nakon 1. ožujka 2020., putnik ima pravo na raskid ugovora o putovanju u paket-aranžmanu po isteku 180 dana od dana prestanka posebnih okolnosti, a organizatori putovanja za iste putnicima izdaju vaučer.

(2) Ako se putnik odluči za povrat sredstava, organizator mora izvršiti povrat uplaćenih sredstava u roku od 14 dana po isteku 180 dana od prestanka posebnih okolnosti.

(3) Vaučer izdan za neizvršeni ugovor o putovanju u paket-aranžmanu pokriven je već ugovorenom jamčevinom za slučaj nesolventnosti i na njemu moraju biti navedeni podaci o jamčevini iz članka 50. stavka 5. ovoga Zakona.

(4) Ovlašćuje se ministar da pravilnikom uredi način korištenja vaučera iz stavka 1. ovoga članka.

Pružanje usluga na ili u zaštićenim cjelinama (lokalitetima) i ostalom području Republike Hrvatske

Članak 70.

(1) Turistički vodič, ako položi opći dio stručnog ispita za turističkog vodiča, može pružati usluge na području Republike Hrvatske, osim na ili u zaštićenim cjelinama (lokalitetima).

(2) Na ili u zaštićenim cjelinama (lokalitetima) turistički vodič može pružati usluge ako položi posebni dio stručnog ispita za zaštićene cjeline (lokalitete) po županijama.

(3) Turistički vodič državljanin druge države ugovornice Ugovora o Europskom gospodarskom prostoru i Švicarske Konfederacije može privremeno i povremeno pružati usluge turističkog vodiča na ili u zaštićenim cjelinama (lokalitetima) za koje je položio posebni dio stručnog ispita za zaštićene cjeline (lokalitete).

(4) Ministar pravilnikom propisuje popis zaštićenih cjelina (lokaliteta) po županijama, uz prethodno mišljenje ministara nadležnih za kulturu i poslove zaštite prirode.

(5) Ministar pravilnikom propisuje uvjete za priznavanje inozemnih stručnih kvalifikacija u Republici Hrvatskoj za pružanje usluga turističkih vodiča, sukladno posebnom propisu kojim je uređeno priznavanje inozemnih stručnih kvalifikacija.

Stručni ispit za turističkog vodiča

Članak 71.

- (1) Stručni ispit za turističkog vodiča polaže se pred ispitnom komisijom pri odgovarajućem visokom učilištu koju rješenjem imenuje ministar, uz prethodno mišljenje ministra nadležnog za obrazovanje.
- (2) Odgovarajuća visoka učilišta iz stavka 1. ovoga članka su ona koja izvode najmanje stručni ili sveučilišni studij na preddiplomskoj razini u području turizma ili imaju smjer ili nastavne predmete iz područja turizma.
- (3) Stručni ispit za turističkog vodiča polaže se prema utvrđenom ispitnom programu.
- (4) Program stručnog ispita za turističkog vodiča sastoji se općeg dijela za područje Republike Hrvatske i posebnog dijela za zaštićene cjeline (lokalitete) po županijama.
- (5) O položenom stručnom ispitu za turističkog vodiča izdaje se uvjerenje.
- (6) Ministar pravilnikom, uz prethodno mišljenje ministra nadležnog za obrazovanje, propisuje ispitni program stručnog ispita za turističkog vodiča, broj nastavnih sati, sastav ispitne komisije, uvjete koje mora ispunjavati nastavno osoblje te način polaganja ispita.

Sadržaj rješenja

Članak 74.

Rješenje iz članka 73. stavka 1. ovoga Zakona sadrži:

1. ime i prezime, osobni identifikacijski broj, datum i mjesto rođenja te adresu turističkog vodiča
2. naznaku o položenom općem dijelu stručnog ispita i posebnom dijelu / posebnim dijelovima za zaštićene cjeline (lokalitete) za županije za koje je položen stručni ispit
3. jezik na kojem će pružati usluge turističkog vodiča.

Obveze turističkog vodiča

Članak 75.

- (1) Turistički vodič pruža usluge turističkog vodiča u skladu s izdanim rješenjem iz članka 73. stavka 1. ovoga Zakona.
- (2) Turistički vodič dužan je za pruženu uslugu izdati račun korisniku usluge ako pružanje usluge ne organizira turistička agencija ili drugi prodavatelj ili račun ne izda udruga turističkih vodiča koje je član.

(3) Turistički vodič dužan je prilikom pružanja usluga nositi na vidljivom mjestu iskaznicu turističkog vodiča kojom se utvrđuje njegovo svojstvo.

(4) Ministar pravilnikom propisuje oblik i obrazac iskaznice turističkog vodiča te način njezina izdavanja i uporabe.

Počasni turistički vodič

Članak 76.

(1) Istaknutim znanstvenicima i stručnjacima može se na njihov zahtjev priznati svojstvo počasnog turističkog vodiča iz područja uže specijalnosti.

(2) Počasni turistički vodič može obavljati poslove vodiča samo povremeno.

(3) Priznavanje svojstva počasnog turističkog vodiča rješenjem utvrđuje ministar.

(4) Protiv rješenja iz stavka 3. ovoga članka nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

(5) Izvršno rješenje iz stavka 3. ovoga članka upisuje se u Središnji registar.

Rješenje za pružanje usluga u nautičkom turizmu

Članak 87.

(1) Pravna ili fizička osoba iz članka 5. stavka 1. ovoga Zakona i javna ustanova koja upravlja zaštićenim područjima mogu pružati turističke usluge u marini i drugim objektima za pružanje usluga veza i smještaja plovnih objekata te na plovnim objektima nautičkog turizma ako ishode rješenje da su ispunjeni uvjeti za pružanje tih usluga propisani ovim Zakonom i propisima donesenim na temelju ovoga Zakona te uvjeti propisani drugim propisima bez kojih se prema tim propisima ne može izdati rješenje o ispunjavanju uvjeta za obavljanje djelatnosti.

(2) Ministarstvo, na zahtjev pravne ili fizičke osobe iz stavka 1. ovoga članka, utvrđuje rješenjem ispunjavanje minimalnih uvjeta i uvjeta za kategoriju marina.

(3) Nadležno upravno tijelo prema mjestu pružanja usluge, na zahtjev pravne ili fizičke osobe iz stavka 1. ovoga članka, rješenjem utvrđuje ispunjavanje minimalnih uvjeta za druge objekte za pružanje usluga veza i smještaja plovnih objekata nautičkog turizma.

(4) Nadležna tijela iz stavaka 2. i 3. ovoga članka mogu izdati rješenje iz stavka 1. ovoga članka pravnoj ili fizičkoj osobi iz stavka 1. ovoga članka koja ima koncesiju za korištenje marine i drugog objekta za pružanje usluga veza i smještaja plovnih objekata nautičkog turizma, ako je ona potrebna u skladu s posebnim propisima kojima se uređuju koncesije na pomorskom dobru.

(5) Nadležno upravno tijelo prema mjestu upisa plovnog objekta ili prema mjestu pružanja usluge, na zahtjev pravne ili fizičke osobe iz stavka 1. ovoga članka, utvrđuje rješenjem ispunjavanje uvjeta za vrstu plovnog objekta nautičkog turizma.

(6) Izvršna rješenja iz stavaka 2., 3. i 5. ovoga članka dostavljaju se nadležnom područnom uredu turističke inspekcije tijela državne uprave nadležnog za inspekcijske poslove i nadležnoj ispostavi područnog ureda tijela državne uprave nadležnog za porezni sustav.

(7) Izvršna rješenja iz stavaka 2., 3. i 5. ovoga članka upisuju se u Središnji registar.

(8) Troškove postupka iz stavaka 2., 3. i 5. ovoga članka snosi podnositelj zahtjeva.

(9) Protiv rješenja iz stavaka 3. i 5. ovoga članka može se izjaviti žalba Ministarstvu.

(10) Protiv rješenja iz stavka 2. ovoga članka nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

(11) Pravne i fizičke osobe iz stavka 1. ovoga članka mogu pružati usluge iz članka 85. točke 2. ovoga Zakona bez rješenja iz stavka 1. ovoga članka ako ispunjavaju uvjete u skladu s posebnim propisom iz područja pomorstva kojim se uređuju uvjeti za obavljanje djelatnosti iznajmljivanja plovnih objekata s posadom ili bez posade i pružanje usluge smještaja gostiju na plovnom objektu.

Prestanak važenja rješenja za pružanje usluga u nautičkom turizmu

Članak 89.

(1) Rješenje iz članka 87. stavaka 2. i 3. ovoga Zakona ukinut će se rješenjem u slučaju odjave poslovanja, danom navedenim u odjavi ili danom podnošenja odjave nadležnom upravnom tijelu, ako je u odjavi naveden datum unatrag, ili zbog prestanka koncesije, ako je ona potrebna za pružanje usluga.

(2) Rješenje iz članka 87. stavka 5. ovoga Zakona ukinut će se rješenjem u slučaju odjave poslovanja, danom navedenim u odjavi ili danom podnošenja odjave nadležnom upravnom tijelu, ako je u odjavi naveden datum unatrag.

(3) Rješenja iz stavaka 1. i 2. ovoga članka donosi Ministarstvo odnosno nadležno upravno tijelo i po izvršnosti upisuje ih u Središnji registar i dostavlja nadležnom područnom uredu turističke inspekcije tijela državne uprave nadležnog za inspekcijske poslove i nadležnoj ispostavi područnog ureda tijela državne uprave nadležnog za porezni sustav.

(4) Protiv rješenja iz stavka 3. ovoga članka koje donosi nadležno upravno tijelo može se izjaviti žalba Ministarstvu.

(5) Protiv rješenja iz stavka 3. ovoga članka koje donosi Ministarstvo nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

Definicija, pružatelji i uvjeti za pružanje usluge iznajmljivanja vozila (rent-a-car)

Članak 95.

(1) Rent-a-car je usluga iznajmljivanja osobnih vozila bez vozača koje pružaju pravne i fizičke osobe registrirane za pružanje te usluge.

(2) Rent-a-car usluge mogu pružati pravne i fizičke osobe iz članka 5. stavka 1. ovoga Zakona, pod uvjetima propisanim ovim Zakonom i posebnim propisima kojima se uređuje sigurnost prometa na cestama.

(3) Pružatelj usluga iz stavka 2. ovoga članka dužan je:

1. imati registriranu djelatnost najma vozila (rent-a-car)
2. sva vozila registrirati i osigurati sukladno posebnim propisima kojima se regulira registracija i osiguranje, uključujući osiguranje vozača i putnika od posljedica nesretnog slučaja prilikom iznajmljivanja vozila bez vozača
3. imati najmanje jedan poslovni prostor koji može biti: poslovnica uređena za prijam putnika, kiosk u kojem se ili iz kojeg se pružaju usluge ili poslovni prostor iz kojeg se pružaju usluge (šalter) odnosno pult ako se isti nalaze u objektima namijenjenim trgovačkim aktivnostima, u hotelima, u sajamskim prostorijama, na kolodvorima ili terminalima za javne usluge kopnenog, pomorskog ili zračnog prijevoza i slično
4. imati osigurana parkirališna mjesta za primopredaju vozila
5. sklopiti s putnikom ugovor o najmu vozila koji obvezno mora sadržavati podatke o pružatelju usluge i korisniku usluge, iznajmljenom vozilu, predviđenom trajanju najma i pravima i obvezama ugovornih strana
6. upoznati putnika s općim uvjetima najma vozila te ih staviti na raspolaganje putniku u pisanom obliku na hrvatskom i/ili engleskom.

Upravna suradnja

Članak 99.

(1) Ministarstvo od druge države ugovornice Ugovora o Europskom gospodarskom prostoru u kojoj organizator ima poslovni nastan može zahtijevati pojašnjenje ako ima dvojbe u vezi sa zaštitom u slučaju nesolventnosti koju pruža organizator.

(2) Ako Ministarstvo od središnje kontaktne točke druge države ugovornice Ugovora o Europskom gospodarskom prostoru primi zahtjev za pojašnjenjem u vezi sa zaštitom u slučaju nesolventnosti koju pruža organizator koji ima poslovni nastan u Republici Hrvatskoj, daje odgovor na taj zahtjev što je brže moguće, uzimajući u obzir hitnost i složenost predmeta, a najkasnije u roku od 15 radnih dana od primitka zahtjeva.

Ovlaštenja turističkog inspektora

Članak 102.

(1) Turistički inspektor neće podnijeti optužni prijedlog odnosno izdati prekršajni nalog ili naplatiti kaznu na mjestu izvršenja prekršaja ako:

- nadzirana pravna ili fizička osoba tijekom inspeksijskog nadzora odnosno do donošenja rješenja otkloni nepravilnosti i nedostatke utvrđene u inspeksijskom nadzoru, što će turistički inspektor utvrditi u zapisniku

- je za utvrđene nepravilnosti doneseno rješenje, a nadzirana osoba je postupila po izvršnom rješenju turističkog inspektora
- nadzirana osoba očitovanjem na zapisnik preuzme obvezu da u određenom roku otkloni nepravilnosti i nedostatke utvrđene u inspekcijskom nadzoru za koje nije izrečena upravna mjera, a turistički inspektor utvrdi da je počinjen prekršaj.

(2) Radi ispunjenja obveze iz stavka 1. podstavka 3. ovoga članka turistički inspektor će nadziranoj osobi izdati pisanu naredbu u sklopu zapisnika o obavljenom inspekcijskom nadzoru u kojoj će točno odrediti obvezu i rok za izvršenje, a ovisno o prirodi obveze.

(3) Ako nadzirana osoba ne postupi na način opisan u stavku 1. podstavku 1. i 2. ovoga članka odnosno ne ispunji obvezu u određenom roku iz naredbe iz stavka 2. ovoga članka, turistički inspektor je dužan bez odgađanja, a najkasnije u roku od 15 dana od dana završetka inspekcijskog nadzora odnosno od dana kontrole izvršenja rješenja kojim je utvrđeno da stranka nije postupila po rješenju ili od roka za ispunjenje obveze iz naredbe, podnijeti optužni prijedlog za pokretanje prekršajnog postupka odnosno izdati prekršajni nalog ili naplatiti kaznu na mjestu izvršenja prekršaja.

(4) Iznimno od odredaba ovoga članka, turistički inspektor dužan je bez odgađanja, a najkasnije u roku od 15 dana od dana završetka inspekcijskog nadzora, podnijeti optužni prijedlog za pokretanje prekršajnog postupka odnosno izdati prekršajni nalog ili naplatiti kaznu na mjestu izvršenja prekršaja u svim slučajevima kada je propisana upravna mjera zabrane te u slučajevima utvrđenja prekršaja iz članka 107. stavka 1., članka 108. stavka 1. točke 8., članka 109. stavka 1. točaka 1., 3. i 7., članka 110. stavka 1. točaka 1., 2. i 3. i članka 111. stavka 1. točaka 1. – 5. ovoga Zakona te u svim slučajevima ponavljanja istog prekršaja.

Zabrana pružanja usluga turističkog vodiča

Članak 104.

(1) U provedbi inspekcijskog nadzora u području pružanja usluga u turizmu turistički inspektor

usmenim će rješenjem zabraniti pružanje usluge turističkog vodiča ako:

- fizička osoba pruža usluge turističkog vodiča suprotno rješenju nadležnog upravnog tijela, izdanom temeljem članka 73. ovoga Zakona
- fizička osoba državljanin države koja nije država ugovornica Ugovora o Europskom gospodarskom prostoru i Švicarske Konfederacije pruža usluge turističkog vodiča suprotno odredbi članka 69. stavka 3. ovoga Zakona
- fizička osoba državljanin druge države ugovornice Ugovora o Europskom gospodarskom prostoru i Švicarske Konfederacije privremeno i povremeno pruža usluge turističkog vodiča na području Republike Hrvatske suprotno posebnim propisima kojima se uređuje priznavanje inozemnih stručnih kvalifikacija za pružanje usluga turističkih vodiča
- fizička osoba državljanin druge države ugovornice Ugovora o Europskom gospodarskom prostoru i Švicarske Konfederacije privremeno i povremeno pruža usluge turističkog vodiča na ili u zaštićenim cjelinama (lokalitetima) suprotno odredbi članka 70. stavka 3. ovoga Zakona
- fizička osoba pruža usluge počasnog turističkog vodiča suprotno rješenju Ministarstva izdanom temeljem članka 76. ovoga Zakona.

- (2) Zabrana pružanja usluge turističkog vodiča iz stavka 1. ovoga članka važi do otklanjanja utvrđenih nedostataka.
- (3) Rješenje iz stavka 1. ovoga članka dostavlja se stranki u pisanom obliku, a najkasnije u roku od osam dana od dana njegova donošenja.
- (4) Žalba protiv rješenja iz stavka 1. ovoga članka podnosi se tijelu državne uprave nadležnom za inspekcijske poslove, a rješava je nadležna unutarnja ustrojstvena jedinica za drugostupanjski upravni postupak u središnjem uredu toga tijela.
- (5) Žalba protiv rješenja iz stavka 1. ovoga članka ne odgađa izvršenje rješenja.

Zabrana daljnjeg pružanja usluga u turizmu

Članak 105.

- (1) Ako se u provedbi inspekcijskog nadzora u području pružanja usluga u turizmu utvrdi da se usluge u turizmu pružaju suprotno izdanom rješenju nadležnog upravnog tijela odnosno Ministarstva, turistički inspektor će po završetku inspekcijskog nadzora s utvrđenim činjenicama odlučnim za donošenje rješenja donijeti i otpremiti rješenje stranki kojim će do otklanjanja utvrđenih nedostataka odnosno nepravilnosti zabraniti pravnoj ili fizičkoj osobi pružanje usluga u turizmu, u dijelu u kojem se pružaju suprotno rješenju nadležnog upravnog tijela odnosno Ministarstva, izdanom temeljem članaka 87. i 88. ovoga Zakona.
- (2) Iznimno, u slučaju objektivne spriječenosti turističkog inspektora, rješenje iz stavka 1. ovoga članka turistički inspektor dužan je donijeti i otpremiti stranki prvi radni dan nakon što su prestale okolnosti koje su ga sprječavale u donošenju i otpremi rješenja.
- (3) Žalba protiv rješenja iz stavka 1. ovoga članka ne odgađa izvršenje rješenja.
- (4) Žalba protiv rješenja iz stavka 1. ovoga članka podnosi se tijelu državne uprave nadležnom za inspekcijske poslove, a rješava je nadležna unutarnja ustrojstvena jedinica za drugostupanjski upravni postupak u središnjem uredu toga tijela.
- (5) Ako je pravna ili fizička osoba otklonila nedostatke utvrđene rješenjem iz stavka 1. ovoga članka ili je zbog drugog razloga prestala obveza izvršenja toga rješenja, turistički inspektor će po službenoj dužnosti u zapisniku o kontroli izvršenja rješenja navesti da je rješenje izvršeno.

Otklanjanje utvrđenih nedostataka i nepravilnosti

Članak 106.

- (1) Ako poslovni ili drugi prostor, plovni objekt, marina ili drugi objekt za pružanje usluga veza

i smještaja plovnih objekata, uređaji ili oprema u kojem ili kojima se pružaju usluge u turizmu ne udovoljavaju uvjetima propisanim ovim Zakonom i propisima donesenim na temelju ovoga Zakona, turistički inspektor rješenjem će narediti otklanjanje utvrđenih nedostataka i nepravilnosti, određujući rok u kojem se ti nedostaci i nepravilnosti moraju otkloniti.

(2) Rješenje iz stavka 1. ovoga članka turistički inspektor neće donositi kada su utvrđeni nedostaci i nepravilnosti otklonjeni tijekom inspeksijskog nadzora, što će turistički inspektor utvrditi i navesti u zapisniku.

(3) Ako nedostaci i nepravilnosti iz stavka 1. ovoga članka ne budu otklonjeni u određenom roku, turistički inspektor rješenjem će zabraniti pružanje usluge u turizmu u poslovnom ili drugom prostoru, plovnom objektu, marini ili drugom objektu za pružanje usluga veza i smještaja plovila plovnih objekata ili pružanje usluga uređajima ili opremom koji imaju utvrđene nedostatke i nepravilnosti, dok se utvrđeni nedostaci i nepravilnosti ne otklone.

(4) Žalba protiv rješenja iz stavka 3. ovoga članka podnosi se tijelu državne uprave nadležnom za inspeksijske poslove, a rješava je nadležna unutarnja ustrojstvena jedinica za drugostupanjski upravni postupak u središnjem uredu toga tijela.

(5) Ako je pravna ili fizička osoba otklonila nedostatke utvrđene rješenjem iz stavka 1. ovoga članka ili je zbog drugog razloga prestala obveza izvršenja rješenja, turistički inspektor će po službenoj dužnosti u zapisniku o kontroli izvršenja rješenja navesti da je rješenje izvršeno.

DIO JEDANAESTI PREKRŠAJNE ODREDBE

Članak 107.

(1) Novčanom kaznom od 5000,00 do 30.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba, fizička osoba – obrtnik ako:

1. u svojstvu organizatora ili prodavatelja paket-aranžmana, a prije nego što se putnik obveže bilo kojim ugovorom o putovanju u paket-aranžmanu ili bilo kojom odgovarajućom ponudom, ne pruži putniku odgovarajuće standardne informacije i informacije koje su relevantne za paket-aranžman sukladno članku 29. stavcima 1. i 2. ovoga Zakona (članak 29. stavci 1. i 2.)

2. u odnosu na paket-aranžmane kako su definirani u članku 7. točki 2. podtočki b) podpodtočki 5. ovoga Zakona, kao organizator i trgovac kojima su podaci (o imenu putnika, podaci o plaćanju i adresa e-pošte) dostavljeni ne pruži putniku informacije navedene u članku 29. stavku 1. ovoga Zakona ako su one relevantne za odgovarajuće usluge putovanja koje nudi (članak 29. stavak 3.)

3. u svojstvu posrednika u sklapanju ugovora o paket-aranžmanu koji organizira turistička agencija koja nema sjedište u Republici Hrvatskoj, u promidžbenim materijalima i na svojim mrežnim stranicama ne objavi u kojem svojstvu nastupa i koja svojstva ima, ili ne objavi opće uvjete poslovanja turističke agencije – organizatora putovanja te prava i obveze turističke agencije i korisnika usluge na hrvatskom jeziku (članak 29. stavak 4.)

4. putniku informacije iz članka 29. stavaka 1. – 4. ovoga Zakona nije pružio na jasan, razumljiv i lako uočljiv način ili, kada se one pružaju u pisanom obliku, nisu čitljive niti napisane na hrvatskom jeziku (članak 29. stavak 5.)

5. informacije koje se putniku pružaju u skladu s člankom 29. stavkom 1. točkama a), c), d), e) i g) ovoga Zakona nisu sastavni dio ugovora o putovanju u paket-aranžmanu ili kao

organizator ili prodavatelj paket-aranžmana ove informacije izmijeni bez izričite suglasnosti putnika, ili ako kao organizator i, prema potrebi, prodavatelj na jasan, razumljiv i lako uočljiv način ne dostavi putniku prije sklapanja ugovora o paket-aranžmanu sve izmjene predugovornih informacija (članak 30. stavci 1. i 2.)

6. ugovor o putovanju u paket-aranžmanu nije sastavljen na jasnom i razumljivom jeziku niti je čitljiv ako je u pisanom obliku (članak 31. stavak 1.)

7. kao organizator i, prema potrebi, prodavatelj ili trgovac obavlja prodaju ili nudi na prodaju paket-aranžmane na području Republike Hrvatske a ne sastavi ugovor o putovanju u paket-aranžmanu na hrvatskom jeziku ili ugovor nije čitljiv ako je u pisanom obliku (članak 31. stavak 2.)

8. kao organizator ili prodavatelj paket-aranžmana ne preda putniku primjerak ugovora ili potvrdu o tom ugovoru sukladno članku 31. stavcima 4. i 6. ovoga Zakona (članak 31. stavci 4. i 6.)

9. ugovor o putovanju u paket-aranžmanu ili potvrda o tom ugovoru ne sadrži sve informacije iz članka 32. stavaka 1. i 2. ovoga Zakona ili informacije iz stavka 1. – 3. toga članka nisu pružene na jasan, razumljiv i lako uočljiv način (članak 32. stavci 1. – 4.)

10. kao organizator paket-aranžmana, prije početka paket-aranžmana, pravodobno ne dostavi putniku potrebne priznanice, vaučere i karte, informacije o predviđenim vremenima polaska i, prema potrebi, roku za registraciju, kao i o predviđenim vremenima za mjesta usputnog zaustavljanja, prometnim vezama i dolasku (članak 32. stavak 5.)

11. kao organizator paket-aranžmana poveća ugovorenu cijenu nakon sklapanja ugovora o putovanju u paket-aranžmanu, a u ugovoru nije izričito utvrđena mogućnost povećanja cijene paket-aranžmana niti pravo putnika na sniženje cijene, niti način izračunavanja korekcija cijene, ili ako o povećanju cijene ne obavijesti putnika na jasan i razumljiv način na trajnom nosaču podataka najkasnije 20 dana prije početka paket-aranžmana (članak 35. stavci 1. i 3.)

12. kao organizator paket-aranžmana jednostrano izmijeni uvjete ugovora o putovanju u paket-aranžmanu prije početka paket-aranžmana, suprotno odredbama članka 36. stavaka 1. i 5. ovoga Zakona, ili ako bez nepotrebnog odgađanja na jasan, razumljiv i lako uočljiv način na trajnom nosaču podataka ne pruži putniku obavijesti iz članka 36. stavka 4. ovoga Zakona (članak 36. stavci 1., 4. i 5.)

13. u slučaju kada putnik iskoristi svoje pravo na jednostrani raskid ugovora u skladu s člankom 36. stavkom 2. točkom b) ovoga Zakona, a ne prihvati zamjenski paket-aranžman, organizator bez odgađanja, a najkasnije u roku od 14 dana od dana kad je zaprimio obavijest o odluci putnika da raskida ugovor, ne vrati putniku sva plaćanja koja su na temelju ugovora izvršena od strane putnika ili u ime putnika (članak 36. stavak 8.)

14. kao organizator paket-aranžmana raskine ugovor o putovanju u paket-aranžmanu sukladno članku 38. stavku 1. ovoga Zakona, a ne obavijesti putnika o tom raskidu ugovora unutar roka utvrđenog u ugovoru ili ne kasnije od rokova propisanih u stavku 1. točkama 1. – 3. toga članka, ili u slučaju toga raskida ugovora o putovanju u paket-aranžmanu, bez nepotrebnog odgađanja, a u svakom slučaju najkasnije u roku od 14 dana od dana raskida ugovora, ne vrati putniku puni iznos svih plaćanja koja su na temelju ugovora izvršena od strane putnika ili u ime putnika (članak 38. stavci 1. i 3.)

15. u slučaju kada znatan dio usluga putovanja nije moguće pružiti kako je ugovoreno u ugovoru o putovanju u paket-aranžmanu, kao organizator paket-aranžmana ne ponudi putniku bez dodatnih troškova za putnika odgovarajuće alternativne aranžmane, kad je to moguće, jednake ili više kvalitete od onih navedenih u ugovoru, za nastavak paket-aranžmana, uključujući i slučaj kada putniku nije pružen povratak u mjesto polazišta onako kako je dogovoreno (članak 41. stavak 1.)

16. kao prodavatelj paket-aranžmana kod kojeg je kupljen paket-aranžman odbije primiti poruke, zahtjeve ili pritužbe koje mu je putnik u vezi s izvršenjem paket-aranžmana izravno uputio ili ih bez nepotrebnog odgađanja nije proslijedio organizatoru (članak 48. stavak 1.)

17. kao organizator paket-aranžmana putniku u poteškoćama ne pruži bez nepotrebnog odgađanja primjerenu pomoć, među ostalim u izvanrednim okolnostima iz članka 42. stavka 1. ovoga Zakona, niti mu pruži primjerene informacije o zdravstvenim službama, lokalnim tijelima i konzularnoj pomoći, ili ne pomogne putniku pri uspostavljanju daljinske komunikacije i pri pronalaženju alternativnih putnih aranžmana (članak 49. stavak 1.)

18. kao organizator paket-aranžmana ne osigura, sukladno članku 50. stavcima 1. i 4. ovoga Zakona, za svaki paket-aranžman jamčevinu kod društva za osiguranje ili banke u Republici Hrvatskoj ili drugoj državi ugovornici Europskog gospodarskog prostora, radi povrata putniku svih novčanih sredstava plaćenih od strane putnika ili u ime putnika u vezi s ugovorom o putovanju u paket-aranžmanu za ugovorene usluge čije je izvršenje izostalo ili koje neće biti izvršene ili će tek djelomično biti izvršene, zbog nesolventnosti ili stečaja organizatora i naknade putniku troškova nužnog smještaja, prehrane i povratka putnika s putovanja u mjesto polaska u zemlji i inozemstvu, kao i sve nastale tražbine po toj osnovi, koji su prouzročeni zbog nesolventnosti ili stečaja organizatora ako je ugovorom o putovanju u paket-aranžmanu uključen prijevoz putnika (članak 50. stavci 1. i 4.)

19. ugovor ili potvrda iz članka 31. ovoga Zakona ne sadržava podatke iz članka 50. stavka 5. ovoga Zakona (članak 50. stavak 5.)

20. ne osigura da je jamčevina za slučaj nesolventnosti djelotvorna i da pokriva razumno predvidive troškove te učinkovita i dostatna za naknadu svih potraživanja i troškova iz članka 50. stavka 1. ovoga Zakona sukladno članku 51. stavcima 1. – 3. ovoga Zakona (članak 51. stavci 1. – 3.)

21. kao organizator paket-aranžmana ne sklopi ugovor s osiguravateljem o osiguranju od odgovornosti za štetu koju prouzroči putniku neispunjenjem, djelomičnim ispunjenjem i neurednim ispunjenjem obveza koje se odnose na paket-aranžman ili ako ugovor o putovanju u paket-aranžmanu ili potvrda o tom ugovoru ne sadržava podatke o osiguranju od odgovornosti za štetu, osiguranim rizicima iz članka 53. stavka 1. ovoga Zakona, o osiguratelju – društvu za osiguranje s pripadajućim osobnim identifikacijskim brojem, adresom e-pošte i brojem telefona, brojem izdane police osiguranja i drugim podatkom potrebnim za aktiviranje osiguranja i ostvarivanje prava na naknadu štete (članak 53.)

22. kao organizator putovanja ne ponudi putniku osiguranje od posljedica nesretnog slučaja i bolesti na putovanju, oštećenja i gubitka prtljage, dragovoljno zdravstveno osiguranje za vrijeme puta i boravka u inozemstvu, osiguranje za slučaj otkaza putovanja te osiguranje kojim se osiguravaju troškovi pomoći i povratka putnika u mjesto polazišta u slučaju nesreće i bolesti, ili ne stavi na raspolaganje informacije o sadržaju tih osiguranja te opće uvjete ugovora o osiguranju (članak 54.)

23. kao trgovac koji omogućuje povezani putni aranžman ne osigura jamčevinu za slučaj nesolventnosti kod društva za osiguranje ili banke u Republici Hrvatskoj ili državi ugovornici Europskog gospodarskog prostora za povrat putniku svih primljenih plaćanja izvršenih od putnika ili u ime putnika ako se usluga putovanja koja je dio povezanog putnog aranžmana ne izvršava zbog njegove nesolventnosti i za repatrijaciju putnika ako je trgovac strana koja je odgovorna za prijevoz putnika (članak 55.)

24. kao trgovac koji omogućuje povezani putni aranžman prije nego što se putnik obveže bilo kojim ugovorom koji dovodi do sastavljanja povezanog putnog aranžmana ili bilo kojom odgovarajućom ponudom ne izjavi na jasan, razumljiv i lako uočljiv način da putnik neće moći ostvariti korist ni od jednog od prava koja se primjenjuju isključivo na paket-aranžmane i da će svaki pružatelj usluga biti isključivo odgovoran za pravilno izvršenje svojih usluga u

skladu s ugovorom i da će putnik moći ostvariti korist od zaštite u slučaju nesolventnosti u skladu s člankom 55. ovoga Zakona (članak 56. stavci 1. i 2.)

25. kao organizator paket-aranžmana i kao trgovac koji omogućuje povezani putni aranžman, prije nego što putnik pristane platiti aranžman, u standardnim pisanim informacijama koje pružaju putniku te u izjavama koje daje u komunikaciji s putnikom na nedvojben, jasan, razumljiv i lako uočljiv način, točno i istinito ne navede nudi li paket-aranžman ili povezani putni aranžman (članak 60. stavak 1.)

26. organizira putovanje (paket-aranžman i izlet) na plovnom objektu suprotno članku 61. ovoga Zakona (članak 61.)

27. pruža usluge turističke agencije u zaštićenom području kojim upravlja, bez ispunjavanja uvjeta za turističku agenciju propisanih ovim Zakonom ili nudi turistički proizvod bez ispunjavanja uvjeta za turističku agenciju propisanih ovim Zakonom ili nudi turistički proizvod izvan okvira njihove osnovne djelatnosti (članak 67.)

28. pruža usluge u nautičkom turizmu, a ne ispunjava propisane uvjete (članak 86. stavak 3.)

29. pruža usluge u nautičkom turizmu suprotno izdanom rješenju o ispunjavanju uvjeta za obavljanje djelatnosti (članak 87. stavak 1.)

30. pruža turističke usluge zdravstvenog turizma bez ispunjavanja uvjeta iz članka 90. stavka 2. ovoga Zakona (članak 90. stavak 2.)

31. pruža turističke usluge u kongresnom turizmu bez ispunjavanja uvjeta propisanih za njihovo pružanje ili organizira kongrese i slične skupove u okviru svoje osnovne djelatnosti suprotno propisanim uvjetima za njihovo organiziranje ili u kotizaciju uključi trošak prijevoza, smještaja, izleta i pansionskih obroka ili organizira prijevoz, smještaj i prehranu za sudionike bez angažiranja turističke agencije, osim u slučaju iz članka 91. stavka 4. ovoga Zakona, ili omogući sudionicima kongresa ili sličnog skupa pokrivanje njihovih troškova kroz osobno sponzorstvo, donaciju ili slično (članak 91. stavci 2., 5. i 6.)

32. pruža turističke usluge aktivnog i pustolovnog turizma bez ispunjavanja uvjeta iz članka 93. stavka 1. točaka 4., 5. i 6. ovoga Zakona (članak 93. stavak 1.)

33. pruža turističke usluge na poljoprivrednom gospodarstvu, uzgajalištu vodenih organizama, vodama, lovištu i u šumi šumoposjednika koje nisu obuhvaćene člankom 94. stavcima 2. i 3. ovoga Zakona, ili ih pruža većem broju turista od propisanog ili bez ispunjavanja propisanih uvjeta (članak 94. stavci 2. – 5.)

34. pruža usluge iznajmljivanja vozila (rent-a-car), a nema najmanje jedan poslovni prostor sukladno članku 95. stavku 3. točki 3. ovoga Zakona ili opći uvjeti o najmu vozila nisu stavljeni na raspolaganje putniku u pisanom obliku na hrvatskom i/ili engleskom jeziku (članak 95. stavak 3. točke 3. i 6.)

35. pruža usluge turističkog ronjenja suprotno članku 96. stavku 4. ovoga Zakona vezano uz primjenu članka 93. stavka 1. (članak 96. stavak 4.)

36. pruža usluge iznajmljivanja opreme za šport i rekreaciju turistima a da korisnike usluga nije osigurao od posljedica nesretnog slučaja, sklapanjem ugovora s osiguravateljem u Republici Hrvatskoj ili drugoj državi ugovornici Europskog gospodarskog prostora i Švicarskoj Konfederaciji (članak 97. stavak 3.).

(2) Za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi novčanom kaznom od 3000,00 do 10.000,00 kuna.

(3) U slučaju ponavljanja prekršaja iz stavka 1. ovoga članka pravna osoba, fizička osoba-obrtnik kaznit će se novčanom kaznom od 15.000,00 do 90.000,00 kuna.

(4) Za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka turistički inspektor može naplatiti novčanu kaznu pravnoj osobi, fizičkoj osobi – obrtniku na mjestu izvršenja prekršaja u iznosu od 2000,00

kuna, a odgovornoj osobi u pravnoj osobi u iznosu od 1500,00 kuna, osim u slučaju iz stavka 3. ovoga članka.

Članak 109.

(1) Novčanom kaznom od 2500,00 do 15.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba, fizička osoba – obrtnik ako:

1. ne objavi uvjete, sadržaj i cijenu svake pojedine usluge i ne pridržava se tih uvjeta, sadržaja i cijena (članak 6. točka 1.)
2. ne omogući korisniku usluge podnošenje pisanih prigovora u svojim poslovnim prostorijama ili bez odgađanja pisanim putem ne potvrdi njegov primitak, ili ne omogući korisniku usluge podnošenje pisanog prigovora putem pošte, telefaksa ili elektroničke pošte, ili u pisanom obliku ne odgovori na prigovor u roku od 15 dana od dana zaprimljenog prigovora, ili u poslovnim prostorijama i/ili na mrežnim stranicama vidljivo ne istakne obavijest o načinu podnošenja pisanog prigovora, ili ne vodi i/ili ne čuva pisanu evidenciju prigovora najmanje godinu dana od dana primitka pisanog prigovora (članak 6. točka 3.)
3. nema zaposlenog voditelja poslova u punom radnom vremenu ili duže od šest mjeseci u tri godine koristi vršitelja poslova kao voditelja poslova suprotno članku 17. stavku 2. ovoga Zakona (članak 16. i članak 17. stavak 2.)
4. na ulazu u poslovnicu odnosno drugi prostor u kojem posluje ili na drugom odgovarajućem mjestu ako se radi o građevini koja je zaštićeno kulturno dobro vidno ne istakne naziv tvrtke i sjedište turističke agencije (članak 20. stavak 1.)
5. na ulazu u poslovnicu vidno ne istakne radno vrijeme za rad s korisnicima usluge ili se ne pridržava istaknutog radnog vremena (članak 20. stavak 3.)
6. u svim pisanim promidžbenim materijalima vezanim uz organizirana putovanja, kao i na svim poslovnim dokumentima ili mrežnim stranicama vidljivo ne naznači tvrtku i sjedište turističke agencije (članak 20. stavak 4.)
7. ne objavi na svojim mrežnim stranicama podatke sukladno članku 21. ovoga Zakona (članak 21.)
8. ne čuva, kao poslovnu tajnu, sve što je saznao o putniku sukladno članku 22. ovoga Zakona (članak 22.).

(2) Za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi novčanom kaznom od 2000,00 do 5000,00 kuna.

(3) Za prekršaje iz stavka 1. točaka 1. – 9. ovoga članka kaznit će se i voditelj poslova novčanom kaznom od 1500,00 do 4000,00 kuna.

(4) U slučaju ponavljanja prekršaja iz stavka 1. ovoga članka pravna osoba, fizička osoba – obrtnik kaznit će se novčanom kaznom od 5000,00 do 30.000,00 kuna.

(5) Za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka turistički inspektor može pravnoj osobi i fizičkoj osobi – obrtniku na mjestu izvršenja prekršaja naplatiti novčanu kaznu u iznosu od 1250,00 kuna, odgovornoj osobi u pravnoj osobi u iznosu od 1000,00 kuna, a voditelju poslova u iznosu od 750,00 kuna, osim u slučaju iz stavka 4. ovoga članka.

Članak 110.

(1) Novčanom kaznom od 2000,00 do 10.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba, fizička osoba – obrtnik ako:

1. ne dostavi Ministarstvu obavijest o početku pružanja usluga i dokaze u roku od osam dana od početka pružanja usluga sukladno članku 13. stavcima 1. i 2. ovoga Zakona ili ne prijavi svaku promjenu podataka u roku od osam dana od nastale promjene (članak 13. stavci 1. i 2.)
2. organizira putovanja (paket-aranžman i izlet), a da tijekom cijelog putovanja ne koristi najmanje jednog voditelja putovanja koji ispunjava propisane uvjete, za svaku grupu od 15 do 75 putnika, ili ako za razgledavanje zaštićenih cjelina (lokaliteta) ne koristi usluge turističkog vodiča odnosno osobe iz članka 69. stavka 5. ovoga Zakona (članak 24.)
3. za pružanje usluga turističkog vodiča koristi osobu koja nije ovlaštena turistički vodič (članak 77.)
4. za pružanje usluga voditelja putovanja koristi osobu koja nema najmanje završenu srednju školu (članak 79. stavak 3.)
5. pisano ne izvijesti davatelja usluga o turističkom predstavniku, njegovim ovlaštenjima i svim nastalim promjenama (članak 81. stavak 3.).

(2) Za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi novčanom kaznom od 1.500,00 do 3.000,00 kuna.

(3) Za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i voditelj poslova novčanom kaznom od 1000,00 do 2000,00 kuna.

(4) U slučaju ponavljanja prekršaja iz stavka 1. ovoga članka pravna osoba, fizička osoba – obrtnik kaznit će se novčanom kaznom od 4000,00 do 20.000,00 kuna.

(5) Za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka turistički inspektor može pravnoj osobi, fizičkoj osobi – obrtniku na mjestu izvršenja prekršaja naplatiti novčanu kaznu u iznosu od 1000,00 kuna, odgovornoj osobi u pravnoj osobi u iznosu od 750,00 kuna, a voditelju poslova u iznosu od 500,00 kuna, osim u slučaju iz stavka 4. ovoga članka.

Članak 111.

(1) Novčanom kaznom od 2000,00 do 8000,00 kuna kaznit će se za prekršaj fizička osoba ako:

1. kao državljanin druge države ugovornice Ugovora o Europskom gospodarskom prostoru ili Švicarske Konfederacije privremeno i povremeno pruža usluge turističkog vodiča na području Republike Hrvatske suprotno posebnim propisima kojima se uređuje priznavanje inozemnih stručnih kvalifikacija za pružanje usluga turističkih vodiča (članak 69. stavak 4.)
2. kao državljanin druge države ugovornice Ugovora o Europskom gospodarskom prostoru ili Švicarske Konfederacije privremeno i povremeno pruža usluge turističkog vodiča na ili u zaštićenim cjelinama (lokalitetima) bez položenog posebnog dijela stručnog ispita za zaštićene cjeline (lokalitete) sukladno odredbama ovoga Zakona (članak 70. stavak 3.)
3. ne pruža usluge turističkog vodiča u skladu s izdanim rješenjem (članak 75. stavak 1.)
4. ne pruža usluge počasnog turističkog vodiča samo povremeno (članak 76. stavak 2.)
5. pruža turističke usluge aktivnog i pustolovnog turizma bez odgovarajućeg uvjerenja/certifikata kojim se utvrđuje sposobnost i razina vještine obavljanja aktivnosti iz članka 92. stavka 1. ovoga Zakona (članak 93. stavak 1. točka 6.)
6. pruža turističke usluge na poljoprivrednom gospodarstvu, uzgajalištu vodenih organizama, vodama, lovištu i u šumi šumoposjednika koje nisu obuhvaćene člankom 94. stavcima 2. i 3.

ovoga Zakona, ili ih pruža većem broju turista od propisanog ili bez ispunjavanja propisanih uvjeta (članak 94. stavci 2. – 5.).

(2) U slučaju ponavljanja prekršaja iz stavka 1. ovoga članka fizička osoba kaznit će se novčanom kaznom od 4000,00 do 16.000,00 kuna.

(3) Za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka turistički inspektor može kazniti fizičku osobu iz stavka 1. ovoga članka na mjestu izvršenja prekršaja novčanom kaznom u iznosu od 1000,00 kuna, osim u slučaju iz stavka 2. ovoga članka.

Članak 112.

(1) Novčanom kaznom od 1200,00 kuna kaznit će se za prekršaj fizička osoba ako:

1. prilikom pružanja usluga turističkog vodiča ne nosi na vidljivom mjestu iskaznicu turističkog vodiča kojom se utvrđuje njegovo svojstvo (članak 75. stavak 3.)
2. prilikom pružanja usluga voditelja putovanja na vidljivom mjestu ne nosi oznaku s naznakom »voditelj putovanja« i svojim imenom i prezimenom (članak 79. stavak 4.).

(2) U slučaju ponavljanja prekršaja iz stavka 1. ovoga članka fizička osoba kaznit će se novčanom kaznom od 2400,00 kuna.

(3) Za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka turistički inspektor može kazniti fizičku osobu iz stavka 1. ovoga članka na mjestu izvršenja prekršaja novčanom kaznom u iznosu od 600,00 kuna, osim u slučaju iz stavka 2. ovoga članka.

- PRILOZI**
- **Izvješće o provedenom savjetovanju sa zainteresiranom javnošću**
 - **Iskaz o procjeni učinaka propisa za Nacrt prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o pružanju usluga u turizmu**
 - **Izjava o usklađenosti prijedloga propisa s pravnom stečevinom Europske unije**
 - **Usporedni prikaz podudaranja odredbi propisa Europske unije s prijedlogom propisa**

Izješće o provedenom savjetovanju - Savjetovanje sa zainteresiranom javnošću o Nacrtu prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o pružanju usluga u turizmu

Redni broj	Korisnik/Sekcija/Komentar	Odgovor
1	<p>Zvezdana Ilić PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA Predmet: Ocjena Prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o pružanju usluga u turizmu u dijelu koji se odnosi na licenciranje i poslovanje turističkih vodiča kao pokušaja vulgariziranja obrazovanja, obezvrjeđivanja kompetencija domaćih turističkih vodiča i iracionalno interpretiranje znanja stranih turističkih vodiča i izvora njihova obrazovanja dostatnim za točno i cjelovito prezentiranje hrvatske baštine i društvenih mijena Odredbe Prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona... koje se odnose na licenciranje i poslovanje turističkih vodiča neutemeljene su s obzirom na to da ne izviru iz poznavanja stvarnog stanja na terenu o čemu je u dobrom dijelu prethodnih 180+ komentara nanizano poprilično kontraargumenata. Planira se i očekuje rast turizma temeljem podizanja kvalitete ponude pa tako i kroz prezentacije sociokulturne i doživljajne autentičnosti. No, kojim kadrom? Svekolike posebnosti naših županija usvajaju se kroz obrazovne programe čija bi se realizacija još trebala unaprjeđivati, no unaprjeđivanje u slučaju uvođenja nacionalne licence nikako ne bi bilo moguće bez dvogodišnjeg kurikuluma s minimalno 600 sati. Ukoliko je nužno unekoliko smanjenje fragmentiranosti, onda je potrebno uvođenje polaganja posebnih dijelova po turističkim regijama koje bi zbog svojih geografskih, povijesnih, ekonomskih, socio-kulturnih specifičnosti i sličnosti unutarnjih sastavnica trebale biti definirane kako slijedi: - Dalmatinska regija: Dubrovačko-neretvanska županija, Splitsko–dalmatinska županija, Šibensko–kninska županija, Zadarska županija - Istarsko-primorsko-lička regija: Istarska županija, Primorsko-goranska županija, Ličko-senjska županija - Središnja Hrvatska i zagrebačka makroregija: Krapinsko-zagorska županija, Karlovačka županija, Međimurska županija, Varaždinska županija, Zagrebačka županija, Grad Zagreb - Panonska regija: Sisačko-moslavačka županija, Bjelovarsko-bilogorska županija, Koprivničko-križevačka županija, Virovitičko-podravska županija - Slavonska regija: Vukovarsko-srijemska, Osječko-baranjska županija, Požeško-slavonska županija, Brodsko-posavska županija. Suprotno prisutnom vulgariziranju postupka obrazovanja turističkih vodiča, potrebno je precizno definirati da se isti može provoditi samo na sveučilištima i to isključivo pri njihovim sastavnicama akreditiranim za diplomatske studije u području turizma. Potrebno je i normirati kvalitetu obrazovnih programa koji u slučaju prelaska na polaganje</p>	<p>Djelomično prihvaćen Ovim novim Prijedlogom izmjena Zakona o pružanju usluga u turizmu Ministarstvo turizma i sporta u dijelu Zakona koji se odnosi na turističke vodiče - ne regulira - obvezu polaganja općeg i posebnog dijela ispita za turističke vodiče, već su način polaganja i sadržaj stručnog ispita za turističke vodiče, kao i popis zaštićenih cjelina (lokaliteta) uređeni podzakonskim aktima, tj. pravilnicima iz 2008. godine - Pravilnikom o stručnom ispitu za turističke vodiče i ispitnom programu za turističke pratitelje (NN 50/08 i 120/08) i Pravilnikom o popisu turističkih cjelina (lokaliteta) po županijama (NN 76/08). Prijedlog novog načina polaganja i sadržaja ispita za turističke vodiče bit će predmet rada radne skupine za donošenje novih pravilnika, koji se trebaju donijeti do kraja lipnja 2021. godine. U radnoj skupini će, kao i do sada, sudjelovati predstavnici turističkih vodiča, visoka učilišta koja izvode programe stručnog ispita za turističke vodiče, tijela državne vlasti i stručnjaci. Sukladno Zakonu o znanosti i visokom obrazovanju (NN 123/03, 198/03, 105/04, 174/04, 02/07, 46/07, 45/09, 63/11, 94/13, 139/13, 101/14, 60/15, 131/17) visoka učilišta su sveučilište te fakultet i umjetnička akademija u njegovom sastavu, veleučilište i visoka škola, a visoka učilišta mogu biti javna i privatna, dok prema važećem Zakonu o pružanju usluga u turizmu rješenje o imenovanju ispitne komisije za polaganje stručnog ispita za turističkog vodiča može se izdati samo onom visokom učilištu koje izvodi najmanje stručni ili sveučilišni studij na preddiplomskoj razini u području turizma ili imaju smjer ili nastavne predmete iz područja turizma. Vezano uz broj vodiča, procjenom se pokušalo utvrditi kolikom broju od ukupno 5500 turističkih vodiča, je pružanje tih usluga osnovni izvor prihoda. Broj fizičkih osoba koje pružaju usluge koje se vode pod NKD razredom 79.90, koji uključuje i neke druge usluge, je pritom samo orijentir pri procjeni toga broja. Konačni zaključak stručnog nositelja je da četvrtina od 5500 turističkih vodiča u Republici Hrvatskoj pruža te usluge, kroz obrt, ugovor o radu, samostalnu djelatnost, kao glavno zanimanje. Vezano uz prijedlog definiranja razine znanja hrvatskog jezika napominjemo da sukladno važećem Zakonu turistički vodič mora znati jezik na kojem pruža usluge najmanje na razini B2 Zajedničkog europskog referentnog okvira. Navedeno znači da vodič koji pruža usluge na hrvatskom jeziku mora znati hrvatski jezik najmanje na razini B2. Ukoliko pruža usluge na nekom drugom stranom jeziku, mora poznavati hrvatski jezik u mjeri dostatnoj za pružanje usluga. U pogledu priznavanja stručnih kvalifikacija turističkih vodiča iz drugih država članica Europske unije skrećemo pažnju na odredbe Zakona o reguliranim</p>

posebnih dijelova po turističkim regijama moraju dobiti kurikulum povećanog broja sati usklađen s obujmom materije. Naši vodiči se bore za iste kriterije za sve vodiče upravo zbog poražavajućih informacija s terena koje govore što "tumače" strani "kolege" te što kažu gosti koji su putovali u grupama bez domaćih vodiča i pratitelja. Mi smo stalno na mjestu događaja gdje mjerimo bilo i oslušujemo kako dišu turisti koji pune proračun RH. Ministarstvo i Vlada planiraju i očekuju rast turizma temeljem podizanja kvalitete ponude pa tako i kroz prezentacije sociokulturne i doživljajne autentičnosti. Istina, da bi se proračun nastavio puniti, kvaliteta mora rasti, no ona to može samo pod uvjetom da i strani turistički vodiči, bez obzira na svoj poslovni nastan, podignu kvalitetu svojih usluga putem polaganja posebnih dijelova za svaku županiju/turističku regiju. Potrebno je usvojiti kulturno-povijesne i ostale posebnosti u najširem poimanju kulture i najpodrobnijem poznavanju povijesti radi sposobnosti pravilne interpretacije tradicije, događaja, tekovina, prošlih i sadašnjih društvenih zbivanja i previranja. Razlog i povod nisu samo zaštićene cjeline (lokaliteti), koje se godinama nastoji svesti na najmanju mjeru, već i osjetljive teme poput Domovinskog rata. Nužno je uzeti u obzir i nedostatak koji u obrazovanju i pripremi stranih turističkih vodiča predstavlja hrvatski kao nesvjetski jezik. Hrvatska je živo tkivo, a njezine mijene turistima ne može prenijeti osoba koja konstantno ne prati literaturu i medije. Za sveobuhvatno i detaljno proučavanje navedenog isti postoje samo na hrvatskom jeziku. Definiranjem obaveze poznavanja hrvatskog jezika ispod razine B2 ne podiže se kvaliteta ponude već upravo suprotno, uz nedefiniranje obaveze polaganja posebnog dijela po županijama/turističkim regijama i za strane vodiče, iracionalno se interpretira znanje stranih turističkih vodiča i izvori njihova obrazovanja kao dostatni za točno i cjelovito prezentiranje hrvatske baštine i istovremeno obezvrjeđuje ne samo formalno, neformalno i informalno obrazovanje domaćih vodiča i njihova strast za poslom i Hrvatskom u cjelini već, na još veću žalost, svekolika baština RH. Budući da ispravne računске operacije ne garantiraju točnost postavljanja zadatka, u okviru ovog općeg komentara potrebno je osvrnuti se i na nekompetentno baratanje statističkim podacima, primjerice, kod uzimanja u račun samo jedne djelatnosti po NKD-u. A gdje su u toj računici, među fizičke osobe koje sebe i obitelji prehranjuju od vodičkog posla, uračunate one koje taj posao rade od nesamostalnog rada - po ugovoru o radu, bilo na neodređeno bilo na određeno vrijeme? (Potonji neuračunati pritom su jasan primjer najgoreg oblika prekarijata s prosječno najnižim plaćama, najkraćim stažom ostvarenim tijekom godine, kao izravnom posljedicom neuspjelih strategija razvoja kronično asezonalnog turizma te time rijetkom mogućnošću ostvarivanja naknade HZZ-a kao i bez mogućnosti ostvarivanja potpora za situaciju uzrokovanu pandemijom COVID-19!) Kraće ili cijelu godinu, i oni rade i za njih poslodavci/putničke agencije uplaćuju poreze i doprinose u proračun države RH a ne neke druge. Sva kompetentnost, privrženost, strast, osjećaj nacionalnog ponosa padaju pred naletom

profesijama i priznavanju inozemnih stručnih kvalifikacija (NN 82/15, 70/19, 47/20), kojim je prenesena Direktiva 2005/36/EZ o priznavanju stručnih kvalifikacija (izmijenjena Direktivom 2013/55/EU), provjera znanja jezika mora biti razmjerna djelatnosti koja će se obavljati, a provodi se samo u slučaju profesija koje utječu na sigurnost pacijenata, a drugih profesija kada postoji osnovana sumnja o dovoljnom poznavanju jezika u odnosu na profesionalne djelatnosti koje se namjeravaju obavljati. Takva provjera može se vršiti samo nakon izdavanja Europske profesionalne kartice i priznavanja inozemnih stručnih kvalifikacija u svrhu ostvarivanja prava na poslovni nastan, ali ne i kod privremenog i povremenog pružanja usluga turističkog vodiča u drugoj državi članici Europske unije. Obrazovna pitanja jesu u nadležnosti država članica, ali u konkretnom slučaju ne radi se samo o pitanju obrazovanja, već i o priznavanju stručnih kvalifikacija i privremenom i povremenom pružanju usluga od strane državljana drugih država članica, što je regulirano direktivom na razini Unije, stoga svako zahtijevanje dodatnog obrazovanja vodiča iz drugih država članica mora biti u skladu s odredbama direktive. Definicija posebnih okolnosti vezana je uz članak 38.a, koji se ovim izmjenama Zakona briše, kao i uz vršitelje poslova voditelja poslova turističke agencije, za koje je ovim izmjenama precizirano da se mogu odrediti samo za posebne okolnosti uzrokovanih epidemijom bolesti COVID-19 (a ne u nekim drugim slučajevima posebnih okolnosti). Slijedom navedenog, a s obzirom da drugi dijelovi zakona ne sadržavaju drugačije uređenje pružanja usluga u turizmu u uvjetima posebnih okolnosti, smatramo da nema potrebe za zadržavanjem navedene definicije. Definicija tzv. "izvanrednih okolnosti na odredištu" odnosi se na ugovore o putovanju u paket aranžmanu i usklađena je s Direktivom 2015/2302 o paket aranžmanima i povezanim putnim aranžmanima. Rješenje će se izdavati sukladno izdanom uvjerenju o položenom stručnom ispitu, a program stručnog ispita će biti propisan pravilnikom o stručnom ispitu. Zakonom o reguliranju profesijama i priznavanju inozemnih stručnih kvalifikacija (NN 82/15, 70/19, 47/20), kojim je prenesena Direktiva 2005/36/EZ o priznavanju stručnih kvalifikacija (izmijenjena Direktivom 2013/55/EU), propisano je da se pružateljima usluga ne može nametati dodatna obaveza glede registracije pružanja usluga na privremenoj i povremenoj osnovi. Vezano uz ukidanje rješenja o ispunjavanju uvjeta turističkog vodiča smatramo da je, radi rješavanja pravne praznine, potrebno navedeno izričito urediti zakonom, bez obzira što vodič možda neće imati potrebu za tim. Ovlaštenja turističkog inspektora u provedbi inspekcijskog nadzora nad pružanjem usluga turističkog vodiča uređena su člankom 104. Zakona. Prekršajne i prijelazne odredbe će se dodatno uskladiti na odgovarajući način.

dijela ovog Prijedloga koji se odnosi na licenciranje i poslovanje turističkih vodiča jer njime obezvrjeđujete našu baštinu i mijene. Da bi zaključak bio pozitivan, za dodati je da se turistički vodiči članovi udruga pri ZDTVH i šire nadamo usvajanju navedenih komentara i predloženih izmjena i dopuna. *** EU ne traži izmjenu kako navodite jer je Europska Komisija dala konkretan odgovor gđe Bieńkowske u ime na pitanje E-002564/2017: "2. Obrazovna su pitanja u nadležnosti država članica. U granicama načela nediskriminacije i proporcionalnosti svaka država članica može sama zakonski uvjetovati pristup određenom zanimanju posjedovanjem određene stručne kvalifikacije te utvrditi razinu i vrstu potrebnog znanja..." Posljedično, ako je za turističke vodiče - državljane RH te njezine stanovnike s prijavljenim prebivalištem određena obveza položenog posebnog dijela, onda je nužno odrediti isto kao uvjet i za predaju zahtjeva za privremeno i povremeno obavljanje vođenja bez poslovnog nastana od strane vodiča iz država članica i Švicarske konfederacije. Uz III: Ocjena i izvori – Za provedbu ovih izmjena Zakona nije potrebno osigurati sredstva, ali će njihovom provedbom država zasigurno izgubiti: U proračun će se slijevati manje poreza i doprinosa s obzirom na to da će svakim privremenim i povremenim vođenjem bez poslovnog nastana nekog vodiča iz zemlje članice ili Švicarske konfederacije, domaći vodiči biti uskraćeni za ta vođenja te će, posljedično, izostati njihove uplate/uplate njihovih poslodavaca u državni proračun RH. Istovremeno vodiči iz zemalja članica ili Švicarske konfederacije osobno ili preko nalogodavca/strane putničke agencije, neće uplatiti ni lipe poreza, doprinosa, drugih davanja u državni proračun RH. članak 2. i 4 . Predlaže se izmjena u članku 7. te njegova dopuna. U članku 7. nema potrebe za brisanjem točke 24. ni izmjenom rednih brojeva točaka koje slijede. Može se uskladiti s propisima EU, ali ne po cijenu brisanja pojma jer će uvijek postojati rizik od posebnih okolnosti koje ugrožavaju život i zdravlje građana, imovinu veće vrijednosti, znatno narušavaju okoliš, narušavaju gospodarsku aktivnost ili uzrokuje znatnu gospodarsku štetu U odredbama predloženim za dopunu a koje se odnose na pandemiju bolesti COVID-19 i njezine posljedice, dovoljno je tu posebnu okolnost precizirati u dodanim člancima a nikako brisanjem cijelog pojma posebnih okolnosti. Tek s preciznijim definiranjem "posebnih okolnosti" iz točke 24. i "izvanrednih okolnosti" iz točke 12. javnost bi mogla komentirati treba li uskladiti oboje odnosno koje od navedenih. Dodati novu točku 28., „turistička regija“, uz točno definiranje svake regije prema prijedlogu ZDTVH poduprtom od strane gotovo sviju koji su do sada ovdje ostavili komentare. Članak 6. Predlaže se izmjena članka 70. te dopuna novog stavka 6. U članku 70. stavku 2. riječi „po županijama“ ne brišu se, nego zamjenjuju riječima „po turističkim regijama definiranim u članku 7. točka 24“. U stavku 4. riječi „po županijama“ ne brišu se, nego zamjenjuju riječima „po turističkim regijama“ ili „po turističkim regijama definiranim u članku 7. točka 24“. Dodati stavak 6 s definiranim uvjetima pod kojima se turističkim vodičima u RH s položenim posebnim

dijelovima ispita po županijama priznaje licenca za određene novoutvrđene turističke regije. članak 7. Predlaže se izmjena članka 71. te njegova dopuna. U članku 71. stavku 1. riječi „visokog učilišta“ zamjenjuju se riječju „sveučilišta“ te se isti stavak nadopunjuje točkom 4.: „da sastavnica koja će provoditi program stručnog ispita ima akreditaciju za diplomski studij u području turizma“. U članku 71. stavku 4. riječi „po županijama“ ne brišu se, nego zamjenjuju riječima „po turističkim regijama“ ili „po turističkim regijama definiranim u članku 7. točka 24“. Članak 8. Predlaže se izmjena članka 74. točka 2.: “2. naznaku o položenom općem dijelu stručnog ispita odnosno naznaku o položenom općem dijelu stručnog ispita i posebnom dijelu stručnog ispita za zaštićene cjeline (lokalitete) po regijama definiranim u članku 7. točka 24.“ Članak 9 Predlaže se dopuna članka 75. točkom (4): “(4) Turistički vodič, državljanin druge države ugovornice Ugovora o Europskom gospodarskom prostoru i Švicarske Konfederacije s rješenjem o odobrenom privremenom i povremenom vođenju, dužan je prilikom pružanja usluga nositi na vidljivom mjestu iskaznicu turističkog vodiča – tip 2 kojom se utvrđuje njegovo svojstvo te imati uza sebe odobren zahtjev za prijavljena privremena i povremena vođenja u predmetnoj godini.“ Točka (4) postaje točka (5), mijenja se i glasi: „(5) Ministar pravilnikom propisuje oblike i obrasce iskaznica turističkog vodiča I turističkog vodiča, državljanina druge države ugovornice Ugovora o Europskom gospodarskom prostoru i Švicarske Konfederacije s rješenjem o odobrenom privremenom i povremenom vođenju – tip 2, te način njihova izdavanja i uporabe.“ Prijedlog novog članka 75a nije razložen. Budući da rješenje predstavlja povijesni podatak o ispunjavanju uvjeta za obavljanje djelatnosti a ne i o samom obavljanju iste kao i da obavljanje djelatnosti nije predmet evidencije o ispunjavanju uvjeta, nitko nema potrebu ni pravo na njegovo ukidanje. S druge strane, potrebno je nadopuniti članak preciznim definiranjem razloga zbog kojih Ministarstvo/upravno tijelo ima pravo i obavezu donijeti privremenu ili trajnu zabranu obavljanja turističkih vođenja od strane pojedinog vodiča, definirati procedure postupka i žalbe te bi isto po pravomoćnosti postupka bilo potrebno zabilježbom naznačiti u Središnjem registru i evidenciji rješenja kao i zatražiti vraćanje iskaznice na privremenu pohranu ili uništenje. Članak 14. U redu je u članku 104. stavku 1. dodati novi podstavak 1. koji glasi: „– fizička osoba državljanin Republike Hrvatske, državljanin druge države ugovornice Ugovora o Europskom gospodarskom prostoru i Švicarske Konfederacije pruža usluge turističkog vodiča suprotno odredbi članka 73. stavka 1. ovoga Zakona“ Dosadašnji podstavci 1. - 5. postaju podstavci 2. – 6. Potrebno je i članak 69. stavak(2) nadopuniti tako da glasi: “(2) Usluge turističkog vodiča može pružati državljanin Republike Hrvatske, državljanin druge države ugovornice Ugovora o Europskom gospodarskom prostoru i Švicarske Konfederacije kao i državljanin trećih zemalja s prebivalištem i/ili dozvolom rada u zemljama Europskog gospodarskog prostora i Švicarskoj konfederaciji koji ispunjava uvjete za turističkog vodiča propisane ovim Zakonom.“ Članak

<p>21. Potrebno je članak 21. stavak 2. nadopuniti riječima: “sukladno položenom posebnom dijelu stručnog ispita i izdanom rješenju“. U suprotnom se stječe dojam da je dozvoljeno vođenje na području cijele RH. U dodatnom stavku definirati: 1) posebne dijelove prema turističkim regijama a ne prema županijama, 2) uvjetima pod kojima se turističkim vodičima u RH s položenim posebnim dijelovima ispita po županijama priznaje licenca za određene novoutvrđene turističke regije. (Ukoliko to ne bude definirano nadopunom članka 70.)</p>	
<p>2 Doroteja Maroević Čaleta PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA Poštovani, ovim kratkim komentaram želim prvenstveno kao aktivni turistički vodič dati punu potporu našoj ZDTVH i radnoj skupini koja se zadnjih nekoliko godina svim silama trudila obraniti poziciju nas vodiča u Republici Hrvatskoj. Bila bih sretna kad bi se poslušao glas razuma, tj. prijedlozi koje su iznjeli članovi naše radne skupine na sastancima s predstavnicima Ministarstva, jer to su vodiči s bogatim radnim iskustvom, a situacija na terenu je prilično drugačija od one koja se zamišlja iz nekog ureda. Suverenost neke države se mjeri opsegom želje i volje da se njezine pozicije u zaštiti svojih građana provedu u odnosu na ostale države svijeta. To što je RH postala članicom EU ne znači da se moramo podložiti u potpunosti nekim zamišljenim interesima, dapače, to se ne traži niti od jedne članice. Sve što dolazi od strane Komisije EU, dolazi u vidu preporuke, a mi to možemo ili ne moramo prihvatiti. Pa tako i sve u vezi preporuka za obavljanje poslova vođenja turista na teritoriju RH. Ne želim sada pisati i obrazlagati svaku točku prijedloga, jer su to predstavnici ZDTVH potanko i precizno već iznjeli. Želim samo kratko rezimirati - tražimo ista pravila za sve!!! Ako netko od stranih državljana želi posao turističkog vodiča na teritoriju RH, onda neka završi svu potrebnu edukaciju i to na hrvatskom jeziku, jer time se dokazuje naša suverenost i čuva se baština za buduće generacije, a također, čuvaju se i radna mjesta hrvatskih vodiča koji već godinama rade na ogromnoj promociji najdraže nam Hrvatske!!!</p>	<p>Primljeno na znanje Ovim Nacrtom prijedloga zakona ne prihvaćaju se neobvezujuće preporuke Europske komisije, već je riječ o prijenosu direktiva u nacionalno zakonodavstvo. Direktiva je obvezujuća u pogledu rezultata koji je potrebno postići za svaku državu članicu kojoj je upućena, a odabir oblika i metoda postizanja tog rezultata prepušten je nacionalnim tijelima, što znači da države članice moraju preuzeti obveze sadržane u direktivama i propisati ih svojim nacionalnim zakonodavstvom i pritom su slobodne u izboru načina na koji će prenijeti njihov sadržaj u svoje nacionalne propise (donošenjem novog zakona ili podzakonskog akta, izmjenama i dopunama postojećeg propisa i sl.). Direktive EU odnose na sve države članice te su njima propisana pravila kojima se moraju voditi sve države članice prilikom prenošenja istih u nacionalno zakonodavstvo. Ukoliko države članice ne prenesu određenu Direktivu EU u cijelosti ili suprotno, tada Europska komisija kao čuvarica „nadzornik“ svih Ugovora Europske unije, može protiv neke države članice pokrenuti postupak zbog povrede prava EU.</p>
<p>3 Ivana Breulj PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA Ne znam zašto uporno ignorirate prijedloge ZDTVH. Niste dorasli poslu u koji ste se upustili, pa bolje poslušajte njih. Vjerujte marljivo rade i istražuju, za razliku od vas. Ne znate ni koliko turističkih vodiča ima u Hrvatskoj, što vam također uz sve ostale nebuloze koje predlažete također služi na sramotu. Po vama je onda omjer turističkih vodiča i nepotrebnih turističkih zajednica skoro 1:1. Dozvole stranim vodičima štampate i dijelite kao sličice. Lijepo zvuči uvjet da na zaštićenim lokalitetima mogu pružati usluge turističkog vodiča samo ukoliko imaju položen posebni dio ispita. Sviđa mi se ideja, ali gospodo, tko ih kontrolira? Nitko, samo vjerovatno ni to ne znate. Smanjivanjem lokaliteta bahato i licemjerno brišete tisuće godina naše povijesti i baštine. Razina poznavanja hrvatskog jezika, i taj dio ne znam da li je za smijanje ili</p>	<p>Primljeno na znanje Nije konkretna primjedba na Nacrt prijedloga zakona, već općeniti komentar.</p>

	<p>plakanje. Što znači u dostatnoj mjeri? Ne uzimajte nam i one mrvice kruha kojima se nadamo kad jednom završi ova pandemija, i ne gasite i onaj tračak svjetla koje nas drži da ostanemo u našoj domovini. Poslušajte prijedloge UDTVH!</p>	
<p>4 Nenad Velenik PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA</p>	<p>Vežano za postupak e-savjetovanja koji je u tijeku, s temom Izmjena i dopuna Zakona o pružanju usluga u turizmu, ovim putem izražavamo podršku klastera Poreštine (TZO Tar – Vabriga, TZG Poreč, TZO Funtana, TZO Kaštelir Labinci, TZO Vižinada) zahtjevima Zajednice društava turističkih vodiča Hrvatske. Podržavamo prijedloge koje su predložili: (o obaveznoj razini obrazovanja turističkih vodiča - završena četverogodišnja srednja škola, regulirane razine poznavanja jezika, polaganje stručnih ispita u 5 predloženih regija, prijedlog regulacije statusa državljana neeuropskih zemalja - implementiranje načela reciprociteta zemalja u pristupu edukaciji, prijedlog vežan za dopunu članka 75.a Zakona i reguliranje donošenja rješenja o ukidanju rješenja o ispunjavanju uvjeta za pružanje usluga turističkog vodiča – prijedlog da se rješenje ukida s danom podnošenja zahtjeva za objavu nadležnom upravnom tijelu ili danom navedenim u zahtjevu za objavu, kao i suglasnost sa svim ostalim prijedlozima Zajednice), a s obzirom da je to tijelo koje je najmjerodavnije u davanju prijedloga vežanih za dotičnu problematiku. U ime klastera Poreštine Nenad Velenik</p>	<p>Primljeno na znanje Vežano uz uvjetovanje pristupa polaganju stručnog ispita za turističkog vodiča završenom četverogodišnjem srednjom školom (umjesto kao do sada srednjom školom), smatramo kao isto nije nužno, iz razloga što će se programom i stručnim ispitom za turističkog vodiča propisati i provjeriti odgovarajuća razina znanja. Vežano uz prijedlog definiranja razine znanja hrvatskog jezika napominjemo da sukladno važećem Zakonu turistički vodič mora znati jezik na kojem pruža usluge najmanje na razini B2 Zajedničkog europskog referentnog okvira. Navedeno znači da vodič koji pruža usluge na hrvatskom jeziku mora znati hrvatski jezik najmanje na razini B2. Ukoliko pruža usluge na nekom drugom stranom jeziku, mora poznavati hrvatski jezik u mjeri dostatnoj za pružanje usluga. U pogledu priznavanja stručnih kvalifikacija turističkih vodiča iz drugih država članica Europske unije skrećemo pažnju na odredbe Zakona o reguliranim profesijama i priznavanju inozemnih stručnih kvalifikacija (NN 82/15, 70/19, 47/20), kojim je prenesena Direktiva 2005/36/EZ o priznavanju stručnih kvalifikacija (izmijenjena Direktivom 2013/55/EU), provjera znanja jezika mora biti razmjerna djelatnosti koja će se obavljati, a provodi se samo u slučaju profesija koje utječu na sigurnost pacijenata, a drugih profesija kada postoji osnovana sumnja o dovoljnom poznavanju jezika u odnosu na profesionalne djelatnosti koje se namjeravaju obavljati. Takva provjera može se vršiti samo nakon izdavanja Europske profesionalne kartice i priznavanja inozemnih stručnih kvalifikacija u svrhu ostvarivanja prava na poslovni nastan, ali ne i kod privremenog i povremenog pružanja usluga turističkog vodiča u drugoj državi članici Europske unije. Ovim novim Prijedlogom izmjena Zakona o pružanju usluga u turizmu Ministarstvo turizma i sporta u dijelu Zakona koji se odnosi na turističke vodiče - ne regulira - obvezu polaganja općeg i posebnog dijela ispita za turističke vodiče, već su način polaganja i sadržaj stručnog ispita za turističke vodiče, kao i popis zaštićenih cjelina (lokaliteta) uređeni podzakonskim aktima, tj. pravilnicima iz 2008. godine - Pravilnikom o stručnom ispitu za turističke vodiče i ispitnom programu za turističke pratitelje (NN 50/08 i 120/08) i Pravilnikom o popisu turističkih cjelina (lokaliteta) po županijama (NN 76/08). Prijedlog novog načina polaganja i sadržaja ispita za turističke vodiče bit će predmet rada radne skupine za donošenje novih pravilnika, koji se trebaju donijeti do kraja lipnja 2021. godine, a prijedlogom Zakona bit će definiran popis zaštićenih cjelina (lokaliteta) kao cjelina umjetničke, povijesne i kulturne baštine. U radnoj skupini će, kao i do sada, sudjelovati predstavnici turističkih vodiča, visoka učilišta koja izvode programe stručnog ispita za turističke vodiče, tijela državne vlasti i stručnjaci. Državljanima trećih država mogu pružati usluge turističkog vodiča na području Republike Hrvatske samo ako polože stručni ispit (opći i posebni dio), a navedenom mogu pristupiti ukoliko u Republici Hrvatskoj imaju prijavljeno prebivalište. Stranac u</p>

		<p>Republici Hrvatskoj može prijaviti prebivalište samo ako mu je odobreno dugotrajno boravište ili stalni boravak, što znači da u Republici Hrvatskoj mora legalno boraviti barem pet godina. Slijedom navedenog, uvjet polaganja stručnog ispita i boravak u Republici Hrvatskoj u periodu od pet godina, smatramo dovoljnima da bi se državljaninu treće države omogućilo pružanje usluga. Dodatno napominjemo da je intencija zakonodavca pri propisivanju odredbe članka 69. stavka 3. bila da se polaganje stručnog ispita dopusti državljanima zemalja Dalekog istoka koji žive u Hrvatskoj, a imaju znanja jezika (kineski, korejski, japanski) za kojima postoji na tržištu manjak.</p>
5	<p>Marin Krstulović PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA Povucite ovaj Nacrt prijedloga zakona jer je ispod svake razine, što je vidljivo iz komentara kolega vodiča. Novi Nacrt usuglasite sa strukovnim udrugama vodiča kao i drugim akterima. Ovaj put se nažalost to nije dogodilo nego je Ministarstvo samostalno izradilo ovakav nacrt, prijedloge udruga vodiča zanemarilo. Ovakav Nacrt oslikava Ministarstvo te ukazuje na nepoznavanje materije koje navode kolege u svojim komentarima. Molim povucite ovaj Nacrt nastavite s konzultacijama te skupa s predstavnicima cehova koji pružaju usluge u turizmu, donesite izmjene i dopune Zakona, jer je participativnost jedna od direktiva i EU politika koje ste ovim Nacrtom zaobišli.</p>	<p>Primljeno na znanje Nije konkretna primjedba na Nacrt prijedloga zakona, već općeniti komentar.</p>
6	<p>IRENA KUAČ PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA Besramno ponižavanje baštine, struke i hrvatskih turističkih vodiča Kao licencirani turistički vodič živim od pružanja usluga turističkog vodiča. To mi nije dodatna djelatnost ili hobi, već osnovna i jedina. Usluge turističkog vođenja mi omogućuju poslovnu i životnu egzistenciju, ali i podmirivanje obveza prema državnom aparatu. Svi komentari na ovaj Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o pružanju usluga u turizmu počinju s Poštovani ili s Cijenjeni. Iščitavši cijeli dokument ne mogu a da se ne pitam, koliko „kreator“ ovakvog Prijedloga poštuje i cijeni hranitelje državnog aparata, u ovom slučaju, pružatelje usluga turističkog vođenja. Isto tako se pitam da li su se životi gubili za ovakvu Hrvatsku ili je „kreator“ ovakvog prijedloga zaboravio izvorišne i temeljne osnove Ustava RH. Pitam se za čiju samostalnost smo se borili, jer prema ovom pravilniku, Hrvatska nije samostalna ili nezavisna država? Zar stvarno želite da se o Hrvatskoj povijesti, tradiciji i kulturi pričaju izmišljene priče, kako kome odgovara? Zar vas stvarno nije briga što ovakvim prijedlogom doslovno ugrožavate egzistenciju turističkih vodiča? Slažem se s kolegama i smatram da je prijedlog izmjena Zakona o pružanju usluga u turizmu apsolutno neprihvatljiv. Podržavam i potpisujem očitovanje "Zajednice društava turističkih vodiča Hrvatske". Ako su Grčka i Cipar zaštitili svoju baštinu, povijest i svoje ljude, zašto je Ministarstvo turizma RH nesposobno ili nezainteresirano učiniti isto?</p>	<p>Primljeno na znanje Nije konkretna primjedba na Nacrt prijedloga zakona, već općeniti komentar.</p>

7 **ADRIANO MATES**
PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I
DOPUNAMA

Drago Ministarstvo! Ja sam vodič u godinama, pa se gladne budućnosti bojim manje od mojih mladih kolega. Iako ima prije mene 178 savjetnika, siguran sam da će netko pročitati i ovaj tekst (pa ima vas u Kockici sasvim dovoljno). Stanje izgleda kao da: - ZDTVH ne smatrate svojim partnerom -ne znate koliko vodiča imate pod svojom jurisdikcijom - su vam vodiči zadnja rupa na svirali hrvatskog turizma - spustili ste naše gaće pred EU (ili turoperatorima), a nama ostaje samo da se prigodno sagnemo -niste se pobrinuli da vidite kako su problem rješile Grčka, Cipar, Malta -Hrvatska udruga turizma okuplja SVEKOLIKI bogomdani HR turizam (kad ono,samo hotele i kampove) -hrvatske agencije ne žele zaraditi na razlici u cijeni angažirajući HR vodiče Činjenica je da: - imamo norme evropske (EN) i hrvatske (HRN) 13809 i 15565 -o približavanju obrazovnog programa normi 15565 nitko i ne razmišlja - u našem Zakonu ne primjenjujemo niže navedene nazive profesija sukladno normi 13809 TOURIST GUIDE Person who guides visitors in the language of their choice and interprets the cultural and natural heritage OF AN AREA, which person normally possesses AN AREA-SPECIFIC QUALIFICATION usually issued and/or recognised by the appropriate authority TOUR MANAGER Person who manages and supervises the itinerary on behalf of the tour operator, ensuring the program is carried out as described in the tour operator's literature and sold to the traveller/consumer and who gives local practical information. TOUR ESCORT Representative of a tour operator providing basic assistance to travellers. Da živim u Zagrebu mogao bih besplatno dobiti na uvid te norme u Hrvatskom zavodu za norme. Ovako, morao bih te PROPISANE NORME kupiti, pa vas molim da se prošetate do Zavoda za hrvatski prijevod. Članak 69. kaže: (1) Turistički vodič je osoba koja pruža turistima usluge pokazivanja i stručnog tumačenja prirodnih ljepota i vrijednosti, kulturno-povijesnih spomenika, umjetničkih djela, etnografskih i drugih znamenitosti, povijesnih događaja, ličnosti, legendi o tim događajima i ličnostima, gospodarskih i političkih tijekova i zbivanja. A ja kažem: Neka svatko tko se želi igrati vodiča po mojoj domovini dokaže posjedovanje znanja i stručnosti, kao što sam i ja morao dokazivati (i to platiti). Činjenica je: -hrvatski vodiči se zalažu za jaku i funkcionalnu turističku inspekciju -pojedine agencije kažu svojim inozemnim partnerima: „samo vi vodite - ionako nema inspekcije“ -starogradska jezgra moga grada Poreča (Parenzo), kao i Dubrovnika i mnogih drugih cjelina JEST kulturna baština Republike Hrvatske -sa popisa zaštićenih cjelina nije potrebno IZBACITI NITI JEDNU CJELINU -okrupnjavanje teritorija za koje se polaže poseban dio ispita povlači izmjenu programa obrazovanja i povećanje satnice (koja je i sada premala) DIREKTIVA 2006/123/EZ o uslugama na unutarnjem tržištu ima za cilj: -pružiti potrošačima BOLJE USLUGE - da Europska unija postane najkonkurentnije i najdinamičnije svjetsko gospodarstvo utemeljeno NA ZNANJU osiguravajući VEĆU ZAPOSLENOST i bolja radna mjesta. Ova

Primljeno na znanje

Nije konkretna primjedba na Nacrt prijedloga zakona, već općeniti komentar.

<p>Direktiva ne dovodi u pitanje mjere poduzete od država članica, u skladu sa zakonima Zajednice, s obzirom na ZAŠTITU ILI PROMICANJE KULTURNE I JEZIČNE RAZNOLIKOSTI Podržavam ciljeve koje je ministrica Brnjac navela u svom nastupnom intervjuu: - osigurati uvjete za povećanje učinkovitosti poslovanja društava i pojedinaca koji pružaju usluge u turizmu. - osigurati prepoznatljivost Hrvatske kao sigurne turističke destinacije koja se brine o svojim gostima - podizati kvalitetu ponude i stvarati preduvjete za održivo poslovanje cjelokupnoga turističkog sektora u Hrvatskoj - razvijati posebne oblike turizma koji su dostupni tijekom cijele godine, kao što su zdravstveni, poslovni, KULTURNI, gastro i cikloturizam OVAKAV PRIJEDLOG ZAKONA JE PROTIV OSTVARENJA NAVEDENIH CILJEVA "TURISTIČKI VODIČI SU ZAGLAVNI KAMEN KULTURNOG TURIZMA REPUBLIKE HRVATSKE", rekao je to dragi kolega, nedavno preminuli turistički vodič, dr.sc. Vinko Bakija, zamjenik predsjednice ZDTVH-a i predsjednik Udruge turističkih vodiča Donat iz Zadra koji se zalagao za bolje obrazovanje vodiča, za zaštitu naše baštine, našeg digniteta. Hvala mu i slava. Na vama je odluka: HOĆETE LI TAJ KAMEN OPLEMENITI NEKIM UKRASOM ILI ĆETE GA JEDNOSTAVNO ISČUPATI? Nakon što poslušate savjete koje vam je ovaj nevažni puk uputio, osobno bih se složio da po Hrvatskoj vodi bilo koji stranac a i hrvatski voditelj putovanja (ili pratitelj, ako se tako zove) koji će mi u Poreču zapjevati „La mula de Parenzo“, u Rovinju „Li ven soun par li Casale“, u Puli „Zaspal Pave“ (i to na tanko i debelo). U Karlovcu bi morao nabrojati svih PET karlovačkih rijeka. Iako ih ja znam svih pet, ipak se ne bih usudio voditi Karlovac - to bi mi odradila draga kolegica koja tamo živi. Šaljem vam 1344:4=336 aktivnih i dobrih želja iz Poreča. Hvala svim županijama, gradovima, turističkim zajednicama i ostalima koji razumiju ulogu i važnost turističkog vodiča i koji nas podržavaju !!! Srdačno iz Poreča-Parenzo, Adriano Mates</p>	
<p>8 Lara Kajmak PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA Netom nakon otvaranja e-savjetovanja na ovu, istu "goruću" temu O izmjenama i dopunama Zakona o pružanju usluga u turizmu, na koju je struka naše krovne udruge dala niz kvalitetnih prijedloga, primjedbi i to iz prakse, te na što su utrošili i vremena i truda (ne tako davno), upitala sam se i jednostavno mi nije jasno kako smo opet na početku? Naime, stekla sam dojam da ili niste čitali ili ste čitali ali bez razumijevanja. Onda se pitam tko je ovdje Ponavljač? Ovakva diskriminacija, jednog od najljepših poziva na svijetu, vodi ka, uz dužnu ispriku kolegicama i kolegama, legalizaciji prostitucije, a to svakako nisu hrvatske vrijednosti niti mentalitet. Za početak i kraj, trebate shvatiti značenje pojma LOKALNI VODIČ i biti u stanju razlikovati ga od turističkog pratitelja. Svatko od nas može steći licencu za 20 Županija i Grad Zagreb, ali će samo u jednoj biti baš ono što lokalni vodič jest! Neoprostivo je priznati strancima njihove kvalifikacije, kojima će steći pravo vođenja na prostoru čitave Republike Hrvatske, osim na zaštićenim lokalitetima (čiji ste broj također toliko</p>	<p>Primijeno na znanje Nije konkretna primjedba na Nacrt prijedloga zakona, već općeniti komentar.</p>

<p> smanjili, kao da se sramite onoga što smo, tko smo i kakvo nacionalno blago i bogatstvo imamo), a bez znanja hrvatskog jezika (minimalno nivoa B2) i stručne edukacije u trajanju od 600 sati, kao i puno više terenske nastave i praktičnog dijela, baš kako su to učinili Portugal i Grčka! Reciprocitet. Zvoni li vam ili makar zvuči poznato ovaj termin?! Tko će kontrolirati te "vodiče" kad ionako nedostaje turističkih inspektora?! Jeste li nas zaštitili po tom pitanju? Ne smatrate li da ćete smanjiti kvalitet usluge krajnjem potrošaču, te da ga nikad više nećete moći ni kontrolirati? Svim zemljama članicama EU je ostavljena autonomija u edukaciji vodiča i gospodo draga izvolite se izboriti za svih 5500 koliko nas ima ili jednostavno prepustite svoja mjesta onima koji će znati. Lara Kajmak</p>	
<p>9 Tijana Vrdoljak Han PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA Poštovani, Licencirani sam turistički vodič i slažem s kolegama i smatram da je prijedlog Zakona o pružanju usluga u turizmu apsurdan i neprihvatljiv. Podržavam i potpisujem očitovanje" Zajednice društva turističkih vodiča Hrvatske". Nemamo posla zbog trenutne situacije i Vi morate još dodati sol na ranu... Tijana Vrdoljak Han</p>	<p>Primljeno na znanje Nije konkretna primjedba na Nacrt prijedloga zakona, već općeniti komentar.</p>
<p>10 Ivana Gavran PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA Poštovani, Za početak smatram da je način na koji je predstavljen ovaj prijedlog zakona u najmanju ruku nepristojan prema radnoj skupini koja je u ime svih vodiča diljem lijepe naše marljivo radila te nesebično utrošila vlastito vrijeme i znanja stečena kroz dugogodišnje bogato iskustvo kako bi pomogla donijeti okvir novog zakona zbog kojeg bi nam svima trebalo biti bolje. Nevjerojatno je da se donosi zakon o nekoj grani gospodarstva, a da gotovo nijedan prijedlog koji je struka predložila nije uvažen. Da ne spominjem da je riječ o grani gospodarstva koja, ne samo da donosi ogromne prihode u državni proračun, nego je zahvaljujući višegodišnjoj lošoj zaštiti interesa naših državljana u pojedinim dijelovima naše zemlje, jedini izvor prihoda mnogih obitelji. Uz to što prijedlog novog zakona direktno ugrožava svaku osobu koja se bavi poslom turističkog vodiča, neposredno oštećuje i svakog našeg djelatnika koji živi od turizma; agencije koje će iznajmljivati i ostvarivati profit između ostalog i na uslugama turističkih vodiča i organizaciji programa za koje znaju da ih lokalni vodiči mogu kvalitetno odraditi, prijevoznike koji će biti prisiljeni odrađivati dio posla turističkih vodiča jer strani pratitelji i vodiči ne poznaju teren, a posljedično najvjerojatnije ni sami posjetitelji nezadovoljni kvalitetom usluge neće pretjerano lijepo pričati o svojim iskustvima. Neprihvatljivo mi je da predstavnici države, ako već ne pokazuju znanje, nisu u stanju pokazati čak ni volju da pomognu vlastitim građanima. Već su spominjane države poput Grčke i Cipra koje su zaštitile svoje nasljeđe, ne dopustivši da im nedovoljno upućeni izvrću povijest i neadekvatno tumače njihovu kulturu. Zar nam nije dovoljno pročitati razne neistine u stranim izdanjima turističkih vodiča, nego bismo još trebali šutke trpjeti dok se to</p>	<p>Primljeno na znanje Prije objave nacrtu Prijedloga izmjena Zakona o pružanju usluga u turizmu na savjetovanju sa zainteresiranom javnošću 8. siječnja 2021. godine, Ministarstvo turizma i sporta održalo je četiri sastanka s predstavnicima Zajednice društava turističkih vodiča Hrvatske (ZDTVH), a na posljednjem sastanku 20. studenoga 2020. predstavljen im je Prijedlog izmjena i dopuna Zakona o pružanju usluga u turizmu.</p>

	<p>isto nepoštivanje odvija i na tlu naše države? Legalizirati tako nešto je krajnje uvredljivo. Ako ne želimo da nam turizam bude isključivo sezonskog karaktera, smatram da je nužno raditi na kvalitetnoj ponudi istog, a ako dopustite da nam nasljeđe neodogovorno predstavljaju ljudi koji s istim nisu dovoljno upoznati, ili možda za to nemaju vremena ili želje, svaka rasprava je suvišna. Kolege su iznijele niz konstruktivnih prijedloga te ih detaljno obrazložile, počevši od organizacije obrazovanja turističkih vodiča, preko uvjeta proporcionalnosti i zaštite turističkih lokaliteta. Podržavam očitovanje Zajednice društava turističkih vodiča Hrvatske. U nadi da ćete razmotriti prijedloge naše radne skupine, srdačno pozdravljam, Ivana Gavran</p>	
11	<p>IVAN RUIĆ PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA</p> <p>Vlasnik sam putničke agencije i problematika povrata uplaćenih sredstava klijenata direktno utječe na opstojnost moje i gotovo svih agencija koje se bave organiziranjem putovanja. Vlada i ministarstvo predlaže ukidanje vouchera, tj skraćivanje perioda za povrat novca, i ako se to usvoji, Vlada i Ministarstvo će nanijeti golemu štetu svima. Mnoge agencije će jednostavno proglasiti stečaj, i u tom slučaju će se ugastiti poslovni subjekti koji su zdravo poslovali prije pandemije, a klijenti neće nikad dobiti svoje novce nazad. Agencije jednostavno ne mogu vratiti novce, jer su novci klijenta proslijeđeni dobavljačima, među ostalim i mnogim hrvatskim hotelima, autobuserima, itd, koji nam ne uspijevaju vratiti te novce. Agencijama su voucheri nužno potrebni, i to sa što duljim rokom povrata (minimalno da prođe jedna cijela zdrava sezona u turizmu), čisto zato da agencije, hoteli i prijevoznici uspiju ponovo zaraditi novce, te isplatiti, dobavljači agencije, pa onda agencije klijente. Ovako bi se trebalo objasniti i u Zakonu koji donosite, da se građani upoznaju s problematikom agencija, te da se razvije razumijevanje kod građana. Naime, agencije bi bile presretne da mogu vratiti isti tren novce. Novci naših klijenata su zadržani kod dobavljača po cijeloj Europi, svijetu, i ne zaboravimo - u Hrvatskoj. Ti isti izvršitelji usluga u turizmu nam nisu vratili novce koje smo morali uplatiti kao avanse (prvenstveno hoteli i prijevoznicike tvrtke). Agencije jednostavno nemaju sredstava za povrat novca. Molim Ministarstvo da produži valjanost vouchera do kraja sljedeće (ne ove) godine (dakle do 31.12.2022.), da možemo normalno poslovati, da ne ugasio agencije, da ne otpustimo uposlenike, a sve s ciljem da zaradimo novce mi kao agencija, naši hoteli, naši autobuseri, te da naši klijenti mogu dobiti povrat svojih sredstava! Hvala na razumijevanju!</p>	<p>Nije prihvaćen</p> <p>Izmjenama i dopunama Zakona o pružanju usluga u turizmu (Narodne novine, br. 42/20) iz travnja 2020. godine, koje su još na snazi, dana je mogućnost turističkim agencijama da za neizvršene paket aranžmane izdaju vaučere, na temelju kojih bi putnik imao pravo na zamjensko putovanje ili povrat novca u roku 14 dana od isteka roka od 180 dana od prestanka posebnih okolnosti. Novi prijedlog izmjena i dopuna Zakona trebao bi stupiti na snagu tokom travnja 2021. godine, dakle godinu dana nakon uvođenja izmjena i dopuna u 2020. godini. Nije moguće prihvatiti prijedlog da rok za izvršenje povrata novca putnicima bude što dulji, odnosno, da se podudara s protekom najmanje jedne cijele zdrave sezone u turizmu. Naime, zbog nesuklađenja s odredbama Direktive 2015/2302 o putovanjima u paket-aranžmanima i povezanim putnim aranžmanima, u pogledu članka 38.a važećeg Zakona, Europska komisija je protiv Republike Hrvatske 30. listopada 2020. godine pokrenula drugu fazu postupka zbog povrede prava Europske unije (obrazloženo mišljenje), te je donošenje izmjena Zakona kojima se članak 38.a briše nužno radi sukladivanja s navedenom Direktivom i izbjegavanja postupka pred Sudom Europske unije kao i zaštite samih potrošača. Također, Direktiva 2015/2302 propisuje rok od 14 dana za povrat novca putnicima, stoga bi propisivanje drugačijeg roka predstavljalo daljnju povredu prava Europske unije i kršenje prava potrošača. Sukladno prijelaznoj odredbi Nacrta prijedloga zakona, iznimno, uz pristanak putnika, vaučer se može iskoristiti za sklapanje ugovora o zamjenskom putovanju u paket-aranžmanu jednake, veće ili niže vrijednosti i/ili kvalitete te izlet ili drugu uslugu putovanja, u roku godine dana od njegovog izdavanja. U vezi s problemima vezanim uz likvidnost turističkih agencija, skrećemo pažnju kako je Vlada Republike Hrvatske na sjednici dana 4. veljače 2021. godine donijela Odluku o usvajanju Programa dodjele državnih potpora sektoru turizma i sporta u aktualnoj pandemiji COVID-a 19, u okviru kojeg će se osigurati financijska podrška poduzetnicima koji obavljaju djelatnost u sektoru turizma, uključujući i turističke agencije s ciljem ublažavanja posljedica krize na njihovo poslovanje. Mjere iz tog Programa usmjerene su na nadoknađivanje manjka likvidnosti poduzetnicima u navedenim sektorima, i to kroz omogućavanje pristupa financijskim sredstvima uz uvjete povoljnije od uobičajenih na financijskim tržištima, a radi osiguranja opstanka, očuvanja</p>

		zaposlenosti i ublažavanja teškoća u poslovanju za vrijeme trajanja krize te stvaranja preduvjeta za što brži oporavak nakon krize, te se nadamo da će isto povoljno utjecati i na status turističkih agencija.
12	<p>Travel Atico doo PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA</p> <p>Poštovani, Javljam se kao turistički vodič za Istarsku i Primorsko-goransku županiju i kao vlasnica turističke agencije Travelatico. Kao vodič, ali i kao putnik i organizator putovanja u druge zemlje, mogu sa sigurnošću potvrditi da se turistički vodič u destinaciji s razlogom i s pravom naziva LOKALNI vodič (local guide). U zadnje vrijeme upravo europski fondovi podupiru nastojanja i trendove u interpretaciji baštine, a obzirom da sam završila i taj tečaj, mogu vam potvrditi da nas tamo uče da u vođenje unesemo upravo taj lokalni, osobni, iskustveni doživljaj, štih. Danas, kada putnik može "izguglati" povijest nekog grada i provjeriti sve na netu, on ne želi suhoparni sat povijesti, nego doživljaj, experience, on želi doživjeti destinaciju! Zanima ga što ljudi rade, što rade vaši roditelji, gdje ste išli u školu, simpatično je kad vas pozdravljaju ljudi na cesti. On kroz vodiča doživljava destinaciju! A to mu ne može priuštiti netko tko ne živi ovdje, Evo iz samo vrlo praktičnih, evidentnih razloga, razloga koja nam dolaze s tržišta i zdravog razuma - mi vodiči smo odlučno i protivno ovog prijedloga zakona! Razumijemo da neki kolege češće borave u nekoj našoj destinaciji i zaista se već mogu osjećati ovdje "doma". Neka plate i završe tečaj, kao i svi mi, kao i uostalom i Hrvati koji su položili tečaj u Italiji npr., pa nek tako vode. ZAista je diskriminirajuće da smo mi uložili desetke tisuća kuna na naše obrazovanje, konstantno se usavršavamo kroz formalna i neformalna obrazovanja i da se sad naš posao i struka srozaju tako nisko. Zadnjih godina, naša domaća konkurencija je napravila dobar filter na tržištu i vjerujte, ne prolaze dobro niti loši domaći vodiči! Također smo se gotovo sami borili protiv "vodiča na crno", stranih vodiča bez licence, a sad im vi otvarate vrata kao najbolji domaćin?! Ministarstvo turizma treba biti naš partner, zaštita i podrška,, a mi se iznova trebamo dokazivati i boriti i pisati ovakve kometatre! Mnogi vodiči žive samo od svog posla. Cijela korona kriza nas je gotovo uništila, jer smo sad puno godinu bez prihoda, a ukoliko odobrite ovaj zakon - to će nam biti zadnji udarac! Nadam se da ćete stati iza nas i podržati nas u našim zahtjevima, te zaštititi našu struku i zvanje. Mi smo pravi ambasadori naše zemlje. To nije samo flokula. Mi smo u direktnom i posrednom kontaktu s gostima, ne hoteli, ne iznajmljivači , nego upravo mi! Mi čujemo sve njihove pohvale i kritike, dvojbe, sve što su možda krivo načuli.. mi predstavljamo naše destinacije i mi činimo dojam naše zemlje. Darija Čelić Trajčeski, turistički vodič i vlasnica agencije Travelatico</p>	<p>Primljeno na znanje Nije konkretna primjedba na Nacrt prijedloga zakona već općeniti komentar.</p>
13	<p>SANJA KLASIĆ PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA</p> <p>Poštovani, dugogodišnji sam turistički vodič,slažem se s kolegama da je prijedlog izmjena Zakona o pružanju usluga u turizmu neprihvatljiv.U potpunosti</p>	<p>Primljeno na znanje Nije konkretna primjedba na Nacrt prijedloga zakona, već općeniti komentar.</p>

	<p>podržavam prijedlog Zajednice društava turističkih vodiča Hrvatske te svih udruga turističkih vodiča u Hrvatskoj, kojim se izražava nezadovoljstvo prijedlozima izmjena i dopuna Zakona o pružanju usluga u turizmu, te donošenje Pravilnika o stručnom ispitu za turističke vodiče i Pravilnika o popisu zaštićenih lokaliteta. Razočaravajuće je degradiranje kvalitete struke, baštine, znanja i truda hrvatskih turističkih vodiča. Sanja Klasić, turistički vodič za Splitsko-dalmatinsku i Dubrovačko-neretvansku županiju Obrt Sanja</p>	
<p>14</p>	<p>Jadranko Mates PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA Poštovani, ja nisam pročitao cijeli prijedlog novog Zakona pa neću komentirati točno određene članke nego samo dati moje mišljenje na cjelokupnu sliku/situaciju. Ako mislite da je to što je netko vodič (ima licencu) u jednoj HRVATSKOJ REGIJI dovoljno da bi bio vodič i za neku drugu. Mislim da se gadno varate. Iako je Hrvatska mala zemlja, njene regije se veoma razlikuju... A kako onda mislite da bi netko iz neke druge zemlje, drugog jezika, druge kulture,...mogao biti kvalificiran za obavljanje zadatka LOKALNOG vodiča za neku hrvatsku regiju. To što je on u svojoj matičnoj zemlji turistički vodič, ili točnije, zadovoljava sve birokratske uvjete i uspio je skupiti sve papire za obavljanje te djelatnosti kod sebe, to ne znači i NE BI trebalo značiti da to isto može obavljati kod nas ili u nekoj trećoj državi. Dopustite da vam dam jednu (namjerno preuveličanu) paralelu... To što je netko pilot aviona i skupio tisuće i tisuće sati leta na Boeingu, kako biste se osjećali da vas on "vozi" u Airbusu; u koji nije NIKADA KROČIO, već je samo nešto malo čitao o tom modelu u knjigama (iliti Internetu). Po vašoj logici, avion je avion, čovjek (pilot) ima sve kvalifikacije potrebne od nekog "njegovog" tijela, pa neka slobodno vozi i naš avion. Ovo se naravno ne radi jer ako ne, ljudi ginu...ali sad se samo cjenkamo...nadam se da ste shvatili moju poantu. Ajde da neki talijan iz Veneta vodi po Istri (koja je 500 godina "BILA" Venecija), ili obrnuto...al' da mi tu neki Danac, Poljak, Kinez glumi lokalca...ma dajte molim Vas... U nadi da će razum prevladati, sdračno Vas pozdravljam.</p>	<p>Primljeno na znanje Nije konkretna primjedba na Nacrt prijedloga zakona, već općeniti komentar.</p>
<p>15</p>	<p>Pero Ugarković PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA Poštovani, gotovo da nema vodiča u Republici Hrvatskoj koji nije razočaran odnosom prema toj struci. Ovako predložen pravilnik biti će neozbiljna ostavština Vašeg ministarstva prema svim ljudima koji vole ovaj posao, a ujedno i ambasadorima države čiju prirodnu i kulturnu baštinu niti jedan gost ne bi doživio jednako kao što to doživi nakon turističkih vođenja. Vi možete vratiti dignitet struci, jednostavno dopuštajući nam da sudjelujemo u kreiranju zakona, koliko to dopuštaju Eu direktive. U ovom slučaju nije teško postići kompromis jednostavno kopirajući primjere zakona iz drugih zemalja EU, te donošenjem pravilnika koji će osigurati da zaštićeni lokaliteti budu primjereni svojim dimenzijama i povijesnim vrijednostima koje mi kao vodiči možemo najbolje odraditi. Za ovaj</p>	<p>Djelomično prihvaćen Ovim novim Prijedlogom izmjena Zakona o pružanju usluga u turizmu Ministarstvo turizma i sporta u dijelu Zakona koji se odnosi na turističke vodiče - ne regulira - obvezu polaganja općeg i posebnog dijela ispita za turističke vodiče, već su način polaganja i sadržaj stručnog ispita za turističke vodiče, kao i popis zaštićenih cjelina (lokaliteta) uređeni podzakonskim aktima, tj. pravilnicima iz 2008. godine - Pravilnikom o stručnom ispitu za turističke vodiče i ispitnom programu za turističke pratitelje (NN 50/08 i 120/08) i Pravilnikom o popisu turističkih cjelina (lokaliteta) po županijama (NN 76/08). Prijedlog novog načina polaganja i sadržaja ispita za turističke vodiče bit će predmet rada radne skupine za donošenje novih pravilnika, koji se trebaju donijeti do kraja lipnja 2021. godine, a prijedlogom Zakona bit će definiran popis zaštićenih cjelina (lokaliteta) kao cjelina umjetničke, povijesne i kulturne baštine. U radnoj skupini će, kao i</p>

zakon predlažem slično što i moje kolege: - Predlažem izmjenu čl. 70. Stavak 2 te članak 70. Stavak 4 riječima „ po regijama „ kao i nadopunu novog stavka 6 „Regije se određuju na slijedeći način“ . Objašnjenje: Predlažemo polaganje ispita po povijesno kulturološki i geografski bliskim područjima i da se to uvrsti u Zakon, a ne u Pravilnik. Ovim bi se fragmentiranost smanjila na najmanju moguću mjeru i zaštićeni lokaliteti bi se polagali na 5 regija za razliku od dosadašnjih 20 županija i grad Zagreb). Obavezna terenska nastava i polaganje na terenu, ne online. - Članak 71. Stavak 1 Zakona , predlažem regulirano obrazovanje na način da ga provode fakulteti (kao nekad), obzirom da smo svjedoci vulgarizacije obrazovanja turističkih vodiča - Članak. 73 stavak 2. Točka 3. Zahtijevam veću razinu poznavanja hrvatskog jezika i da se jezik rangira kao što su to učinile i ostale članice EU, minimalno B2, a ne „poznavanje jezika u dovoljnoj mjeri“ - Članak 73. Zakona „ da ima najmanje završenu srednju školu“ . Tražim da je uvjet četverogodišnja srednja škola, jer u HR postoje i trogodišnje srednje škole - Članak 74. Točka 2 . predlažem „2. Naznaka o položenom općem dijelu stručnog ispita odnosno naznaku o položenom općem dijelu stručnog ispita i posebnom dijelu stručnog ispita za zaštićene cjeline (lokalitete) po regijama iz članka 70.stavak 6. - Članak 75. Dodaje se članak 75.a i naslov je „Ukidanje rješenja o ispunjavanju uvjeta za pružanje usluga turističkog vodiča“. Predlažem razjašnjenje članka 75. Stavak 1., jer ne navodite na čiji zahtjev za objavu se donosi predmetno rješenje - Članak 69. Stavak 3. Zakona - predlažem: pristup edukaciji regulirati i uvjetom hrvatskog podrijetla, odnosno implementacijom načela reciprociteta. Regulacija prema ne-EU državljanima uzeti u obzir hrvatsko podrijetlo odnosno implementiranjem načela reciprociteta (poput Cipra i Grčke) Prijedlog Ministarstva turizma je u koliziju sa Zakonom o strancima i prijedlog je urediti zakon kao što su uredile Grčka, Cipar i Malta koji uvjetuju otvaranje prema trećim državama. Sve gore navedeno treba uvrstiti u Zakon, a ne u Pravilnik.

do sada, sudjelovati predstavnici turističkih vodiča, visoka učilišta koja izvode programe stručnog ispita za turističke vodiče, tijela državne vlasti i stručnjaci. Sukladno Zakonu o znanosti i visokom obrazovanju (NN 123/03, 198/03, 105/04, 174/04, 02/07, 46/07, 45/09, 63/11, 94/13, 139/13, 101/14, 60/15, 131/17) visoka učilišta su sveučilište te fakultet i umjetnička akademija u njegovom sastavu, veleučilište i visoka škola, a visoka učilišta mogu biti javna i privatna, dok prema važećem Zakonu o pružanju usluga u turizmu rješenje o imenovanju ispitne komisije za polaganje stručnog ispita za turističkog vodiča može se izdati samo onom visokom učilištu koje izvodi najmanje stručni ili sveučilišni studij na preddiplomskoj razini u području turizma ili imaju smjer ili nastavne predmete iz područja turizma. Vezano uz prijedlog definiranja razine znanja hrvatskog jezika napominjemo da sukladno važećem Zakonu turistički vodič mora znati jezik na kojem pruža usluge najmanje na razini B2 Zajedničkog europskog referentnog okvira. Navedeno znači da vodič koji pruža usluge na hrvatskom jeziku mora znati hrvatski jezik najmanje na razini B2. Ukoliko pruža usluge na nekom drugom stranom jeziku, mora poznavati hrvatski jezik u mjeri dostatnoj za pružanje usluga. U pogledu priznavanja stručnih kvalifikacija turističkih vodiča iz drugih država članica Europske unije skrećemo pažnju na odredbe Zakona o reguliranim profesijama i priznavanju inozemnih stručnih kvalifikacija (NN 82/15, 70/19, 47/20), kojim je prenesena Direktiva 2005/36/EZ o priznavanju stručnih kvalifikacija (izmijenjena Direktivom 2013/55/EU), provjera znanja jezika mora biti razmjerna djelatnosti koja će se obavljati, a provodi se samo u slučaju profesija koje utječu na sigurnost pacijenata, a drugih profesija kada postoji osnovana sumnja o dovoljnom poznavanju jezika u odnosu na profesionalne djelatnosti koje se namjeravaju obavljati. Takva provjera može se vršiti samo nakon izdavanja Europske profesionalne kartice i priznavanja inozemnih stručnih kvalifikacija u svrhu ostvarivanja prava na poslovni nastan, ali ne i kod privremenog i povremenog pružanja usluga turističkog vodiča u drugoj državi članici Europske unije. Vezano uz uvjetovanje pristupa polaganju stručnog ispita za turističkog vodiča završenom četverogodišnjem srednjom školom, smatramo kao isto nije nužno, iz razloga što će se programom i stručnim ispitom za turističkog vodiča propisati i provjeriti odgovarajuća razina znanja. Rješenje o ispunjavanju uvjeta za pružanje usluga turističkog vodiča će se izdavati sukladno izdanom uvjerenju o položenom stručnom ispitu, a program stručnog ispita će biti propisan pravilnikom o stručnom ispitu, dok Zakon o općem upravnom postupku uređuje tko može biti stranka u postupku, a time i pravo podnijeti zahtjev za objavu pružanja usluga. Državljanima trećih država mogu pružati usluge turističkog vodiča na području Republike Hrvatske samo ako polože stručni ispit (opći i posebni dio), a navedenom mogu pristupiti ukoliko u Republici Hrvatskoj imaju prijavljeno prebivalište. Stranac u Republici Hrvatskoj može prijaviti prebivalište samo ako mu je odobreno dugotrajno boravište ili stalni boravak, što znači da u Republici Hrvatskoj mora legalno boraviti barem pet godina. Slijedom navedenog, uvjet polaganja stručnog ispita i boravak u Republici Hrvatskoj u periodu od pet godina,

		<p>smatramo dovoljnim da bi se državljaninu treće države omogućilo pružanje usluga, te ne smatramo da se time znatno otvara tržište državljanima trećih država. Dodatno napominjemo da je intencija zakonodavca pri propisivanju odredbe članka 69. stavka 3. bila da se polaganje stručnog ispita dopusti državljanima zemalja Dalekog istoka koji žive u Hrvatskoj, a imaju znanja jezika (kineski, korejski, japanski) za kojima postoji na tržištu manjak.</p>
16	<p>LUKA LINČIĆ PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA Poštovani, slažem se s kolegama i smatram da je prijedlog izmjena Zakona o pružanju usluga u turizmu apsolutno neprihvatljiv. Podržavam i potpisujem očitovanje "Zajednice društava turističkih vodiča Hrvatske". Ako su Grčka i Cipar zaštitili svoju baštinu, povijest i svoje ljude, zašto ne napravimo i mi isto? Dopisom od 07.studenog 2020.godine izričito smo Vas molili da nas sa sadržajem konačnog teksta prijedloga Zakona izvijestite prije objavljivanja na e-savjetovanju kao člana radne skupine. Nažalost, ne samo da niste prihvatili nijedan prijedlog (pa ni onaj koji je dogovoren) već smo izrazito razočarani cjelokupnim postupkom. Obzirom kako se u predmetnom slučaju radi o opstanku cijele struke, i to u vremenu epidemije, koje je brojne vodiče primoralo da bježe iz zemlje kako bi osigurali nužnu egzistenciju, cjelokupni postupak je izazvao zgražanje kolega i pozive na prosvjede jer je zbog ovako provedenog postupka nestalo i ono malo povjerenja koje smo stekli u Ministarstvo turizma i sporta kako bi se što više izbjegle negativne posljedice pri donošenju budućih pravilnika vezanim uz popis zaštićenih lokaliteta i obrazovni kurikulum turističkih vodiča. Već smo isticali grčki primjer, pa ćemo Vam ponovno istaknuti prijedloge koje ste očito odbili bez ikakvog obrazloženja i korektno komunikacije: • članak 71, stavak 1. Zakona, prijedlog: regulirano obrazovanje na način da ga provode fakulteti, kao nekad, a obzirom smo svjedoci vulgarizacije obrazovanja turističkih vodiča • članak 73, Zakona: "da ima najmanje završenu srednju školu" - prijedlog: najmanje četverogodišnju srednju školu, • članak 73. stavak 2. točka 3. Zakona: "da poznaje hrvatski jezik u mjeri dostatnoj za pružanje usluga turističkog vodiča", što bi značilo "poznavanje jezika u dovoljnoj mjeri" – obzirom da predmetnu kvalifikaciju smatramo neodredivom i neozbiljnom / zahtjev: svakako definiranje razine poznavanja jezika prema reguliranim razinama poznavanja jezika. • Fragmentiranost ispita po županijama: zahtijevamo polaganje ispita po povijesno i geografski bliskim regijama. Na ovaj način bi se zaštićeni lokaliteti polagali samo za 5 regija (za razliku od sadašnjih 20 županija i grada Zagreba). Fragmentiranost ispita bi se smanjila na najmanju moguću mjeru koja je u isto vrijeme logična, smisljena i potrebna. 1. Dalmatinska regija - uključivala bi 4 županije: • Dubrovačko-neretvanska županija • Splitsko – dalmatinska županija • Šibensko – kninska županija • Zadarska županija 2. Istarsko-primorsko-lička regija - uključivala bi 3 županije: • Istarska županija • Primorsko-goranska županija • Ličko-senjska županija 3. Središnja Hrvatska i zagrebačka</p>	<p>Djelomično prihvaćen Ministarstvo turizma i sporta pristupilo je izmjenama i dopunama Zakona o pružanju usluga u turizmu (NN 130/17, 25/19, 98/19, 42/20) zbog potrebe usklađivanja s propisima Europske unije (odredbama Direktive 2005/36/EZ o priznavanju stručnih kvalifikacija (kako je zadnje izmijenjena Direktivom 2013/55/EU) i Direktive 2006/123/EZ o uslugama na unutarnjem tržištu), koje su utemeljene na slobodi poslovnog nastana, slobodi pružanja usluga i/ili slobodi kretanja radnika – temeljnim načelima Europske unije. Prije objave nacrtu Prijedloga izmjena Zakona o pružanju usluga u turizmu na savjetovanju sa zainteresiranom javnošću 8. siječnja 2021. godine, Ministarstvo turizma i sporta održalo je četiri sastanka s predstavnicima Zajednice društava turističkih vodiča Hrvatske (ZDTVH), a na posljednjem sastanku 20. studenoga 2020. predstavljen im je Prijedlog izmjena i dopuna Zakona o pružanju usluga u turizmu. Sukladno Zakonu o znanosti i visokom obrazovanju (NN 123/03, 198/03, 105/04, 174/04, 02/07, 46/07, 45/09, 63/11, 94/13, 139/13, 101/14, 60/15, 131/17) visoka učilišta su sveučilište te fakultet i umjetnička akademija u njegovom sastavu, veleučilište i visoka škola, a visoka učilišta mogu biti javna i privatna, dok prema važećem Zakonu o pružanju usluga u turizmu rješenje o imenovanju ispitne komisije za polaganje stručnog ispita za turističkog vodiča može se izdati samo onom visokom učilištu koje izvodi najmanje stručni ili sveučilišni studij na preddiplomskoj razini u području turizma ili imaju smjer ili nastavne predmete iz područja turizma. Vezano uz uvjetovanje pristupa polaganju stručnog ispita za turističkog vodiča završenom četverogodišnjm srednjom školom, smatramo kao isto nije nužno, iz razloga što će se programom i stručnim ispitom za turističkog vodiča propisati i provjeriti odgovarajuća razina znanja. Vezano uz prijedlog definiranja razine znanja hrvatskog jezika napominjemo da sukladno važećem Zakonu turistički vodič mora znati jezik na kojem pruža usluge najmanje na razini B2 Zajedničkog europskog referentnog okvira. Navedeno znači da vodič koji pruža usluge na hrvatskom jeziku mora znati hrvatski jezik najmanje na razini B2. Ukoliko pruža usluge na nekom drugom stranom jeziku, mora poznavati hrvatski jezik u mjeri dostatnoj za pružanje usluga. U pogledu priznavanja stručnih kvalifikacija turističkih vodiča iz drugih država članica Europske unije skrećemo pažnju na odredbe Zakona o reguliranim profesijama i priznavanju inozemnih stručnih kvalifikacija (NN 82/15, 70/19, 47/20), kojim je prenesena Direktiva 2005/36/EZ o priznavanju stručnih kvalifikacija (izmijenjena Direktivom 2013/55/EU), provjera znanja jezika mora biti razmjerna djelatnosti koja će se obavljati, a provodi se samo u slučaju profesija koje utječu na sigurnost pacijenata, a drugih profesija kada postoji osnovana sumnja o dovoljnom poznavanju</p>

makroregija - uključivala bi 5 županija i grad Zagreb: • Krapinsko-zagorska županija • Karlovačka županija • Međimurska županija • Varaždinska županija • Zagrebačka županija • Grad Zagreb 4. Panonska regija: • Sisačko-moslavačka županija • Bjelovarsko-bilogorska županija • Koprivničko-križevačka županija • Virovitičko-podravska županija 5. Slavonska regija - uključivala bi 4 županije: • Vukovarsko-srijemska • Osječko-baranjska županija • Požeško-slavonska županija • Brodsko-posavska županija Jedini prijedlog koji je usvojen je načelo zaštite stečenih prava. No, ujedno je i paradoks. Regulacija prema državljanima neeuropskih zemalja: Novim Zakonom o strancima ukidaju se turističke kvote te će veliki broj stranih državljana imati mogućnost boravka u Republici Hrvatskoj. Osobe koje pet godina borave na teritoriju Republike Hrvatske i ne moraju nužno biti zaposlene da bi stekle uvjete za dobivanje prebivališta. No, bez obzira na isto, za istaknuti je kako je Zakon o pružanju usluga u turizmu lex specialis koji derogira opći zakon, u ovom slučaju Zakon o strancima. Isti pristup imaju i druge europske zemlje poput Cipra i Malte, koje uopće ne dozvoljavaju pristup edukaciji strancima koji dolaze iz neeuropskih zemalja osim ako nemaju grčko, odnosno ciparsko podrijetlo, odnosno Malta, koja uz obvezu prebivališta, ima i uvjet reciprociteta. To su zemlje koje smatramo onima koje štite i poštuju svoju baštinu i nacionalni interes. Vezano uz samu izmjenu zakona zahtijevamo konkretno: • članak 69. stavak 3. Zakona – zahtjev: pristup edukaciji regulirati i uvjetom hrvatskog podrijetla odnosno implementiranjem načela reciprociteta. Obzirom na nekomunikaciju i nekorektnost, obvezni smo se očitovati ponovno i putem e-savjetovanja na nekoliko važnih detalja kako slijedi: • uvjet proporcionalnosti: dostavili smo Vam ažurirani popis testa proporcionalnosti svih zemalja članica EU pisan 2016. godine od strane stručne službe, a vezano uz izvješće Republike Hrvatske Europskoj Komisiji o našoj profesiji (izvješće napisano nepotpuno uz polupismenu razinu popratnog teksta) Iz predmetnog popisa odgovora svih država članica na test proporcionalnosti, vidljivo je kako je test proporcionalnosti za Republiku Hrvatsku nužno revidirati u skladu sa standardima i sintaksom engleskog poslovnog jezika i ispraviti pogrešno navedeno činjenično stanje. Nudili smo Vam i pomoć, međutim ništa nije ispravljeno niti su navedene prevladavajuće kategorije: javni interes, zaštita potrošača, zaštita kulturne, arheološke, povijesne i umjetničke baštine. Isticali smo i netočnost u navodima isključivo županijskih licenci jer Republika Hrvatska nacionalnu licencu već odavno ima u obliku tzv. općeg dijela i što nije isticano u obrani hrvatskog kulturnog identiteta i interpretacije hrvatske kulturne baštine. Uz sve navedeno, ponovno ističemo kako su druge zemlje bogate kulturne baštine radile sve što je moguće kako bi zaštitile svoje državljane pa je uz sve gore navedeno, Cipar primjerice tražio i odstupanje od direktive zbog tzv. osjetljivog pitanja. Poražavajuće je i razočaravajuće što smo kao članovi radne skupine za konačan prijedlog Zakona doznali putem e savjetovanja, a obavijest dobili tek danas po objavi

jezika u odnosu na profesionalne djelatnosti koje se namjeravaju obavljati. Takva provjera može se vršiti samo nakon izdavanja Europske profesionalne kartice i priznavanja inozemnih stručnih kvalifikacija u svrhu ostvarivanja prava na poslovni nastan, ali ne i kod privremenog i povremenog pružanja usluga turističkog vodiča u drugoj državi članici Europske unije. Ovim novim Prijedlogom izmjena Zakona o pružanju usluga u turizmu Ministarstvo turizma i sporta u dijelu Zakona koji se odnosi na turističke vodiče - ne regulira - obvezu polaganja općeg i posebnog dijela ispita za turističke vodiče, već su način polaganja i sadržaj stručnog ispita za turističke vodiče, kao i popis zaštićenih cjelina (lokaliteta) uređeni podzakonskim aktima, tj. pravilnicima iz 2008. godine - Pravilnikom o stručnom ispitu za turističke vodiče i ispitnom programu za turističke pratitelje (NN 50/08 i 120/08) i Pravilnikom o popisu turističkih cjelina (lokaliteta) po županijama (NN 76/08). Prijedlog novog načina polaganja i sadržaja ispita za turističke vodiče bit će predmet rada radne skupine za donošenje novih pravilnika, koji se trebaju donijeti do kraja lipnja 2021. godine, a prijedlogom Zakona bit će definiran popis zaštićenih cjelina (lokaliteta) kao cjelina umjetničke, povijesne i kulturne baštine. U radnoj skupini će, kao i do sada, sudjelovati predstavnici turističkih vodiča, visoka učilišta koja izvode programe stručnog ispita za turističke vodiče, tijela državne vlasti i stručnjaci. Državljanima trećih država mogu pružati usluge turističkog vodiča na području Republike Hrvatske samo ako polože stručni ispit (opći i posebni dio), a navedenom mogu pristupiti ukoliko u Republici Hrvatskoj imaju prijavljeno prebivalište. Stranac u Republici Hrvatskoj može prijaviti prebivalište samo ako mu je odobreno dugotrajno boravište ili stalni boravak, što znači da u Republici Hrvatskoj mora legalno boraviti barem pet godina. Slijedom navedenog, uvjet polaganja stručnog ispita i boravak u Republici Hrvatskoj u periodu od pet godina, smatramo dovoljnima da bi se državljaninu treće države omogućilo pružanje usluga, te ne smatramo da se time znatno otvara tržište državljanima trećih država. Dodatno napominjemo da je intencija zakonodavca pri propisivanju odredbe članka 69. stavka 3. bila da se polaganje stručnog ispita dopusti državljanima zemalja Dalekog istoka koji žive u Hrvatskoj, a imaju znanja jezika (kineski, korejski, japanski) za kojima postoji na tržištu manjak. Vezano uz prijedlog definiranja razine znanja hrvatskog jezika napominjemo da sukladno važećem Zakonu turistički vodič mora znati jezik na kojem pruža usluge najmanje na razini B2 Zajedničkog europskog referentnog okvira. Navedeno znači da vodič koji pruža usluge na hrvatskom jeziku mora znati hrvatski jezik najmanje na razini B2. Ukoliko pruža usluge na nekom drugom stranom jeziku, mora poznavati hrvatski jezik u mjeri dostatnoj za pružanje usluga. U pogledu priznavanja stručnih kvalifikacija turističkih vodiča iz drugih država članica Europske unije skrećemo pažnju na odredbe Zakona o reguliranim profesijama i priznavanju inozemnih stručnih kvalifikacija (NN 82/15, 70/19, 47/20), kojim je prenesena Direktiva 2005/36/EZ o priznavanju stručnih kvalifikacija (izmijenjena Direktivom 2013/55/EU), provjera znanja jezika mora biti razmjerna djelatnosti koja će se obavljati, a provodi se samo u slučaju profesija koje

našeg očitovanja u medijima. Od resornog ministarstva očekivali smo poštivanje dogovora i osnovnih uzusa komunikacije. Ovim Zakonom o strancima ukidaju se turističke kvote čime će velikom broju stranih državljana biti omogućen boravak u Republici Hrvatskoj. Osobe koje budu pet godina boravile na području RH, čak i bez stalnog zaposlenja, moći će legalno ostvariti pravo na prebivalište. Ministarstvo turizma i sporta, međutim, zaboravlja činjenicu da je Zakon o pružanju usluga u turizmu tzv. lex specialis koji derogira opći zakon, u ovom slučaju Zakon o strancima. Isti pristup imaju i druge europske zemlje poput Grčke, Malte i Cipra koje uopće ne dozvoljavaju pristup strancima ukoliko nemaju grčko ili ciparsko porijeklo dok Malta usto još propisuje i obvezu prebivališta i uvjet reciprociteta.

- članak 73, Zakona: "da ima najmanje završenu srednju školu" - prijedlog: najmanje četverogodišnju srednju školu,
- članak 73. stavak 2. točka 3. Zakona: "da poznaje hrvatski jezik u mjeri dostatnoj za pružanje usluga turističkog vodiča", što bi značilo "poznavanje jezika u dovoljnoj mjeri" – obzirom da predmetnu kvalifikaciju smatramo neodredivom i neozbiljnom / prijedlog: svakako definiranje razine poznavanja jezika prema reguliranim razinama poznavanja jezika. Ako se predložene izmjene i dopune ugrade u Zakon o pružanju usluga u turizmu u nepromijenjenom obliku i kao takve stupe na snagu, hrvatska zakonodavna vlast bit će izravno odgovorna za propast nekoliko tisuća građana i tvrtki iz turističke struke. Predložene izmjene i dopune ne valjaju i njihovo uvođenje koštati će egzistencija, zdravlja i novca radnika i poslodavaca za koje se donose i na koje se odnose. Prije nešto manje od godinu dana izmijenili ste Zakon; dozvolili ste izdavanje vaučera za uplaćena i nerealizirana putovanja pod određenim uvjetima (prestanak pandemije + 180 dana odgode). To nije bilo idealno rješenje, daleko od toga, ali je u tome času bilo jedino moguće rješenje. I vi sada to ovim prijedlogom izmjena poništavate?! Zašto ste uopće unosili takvu izmjenu ako se ona ne može održati (niti godinu dana)? Ne dirajte u članak 38.a! Ne izbacujte ga jer ćete nam stvoriti nerješive probleme koji će itekako uzdrmati hrvatski turizam a neke sektore (npr. putničke agencije) će najvjerojatnije uništiti. Ako već to namjeravate provesti, onda barem budite svjesni da su rješenja postojala, da smo vam ih predlagali. Ovo su naši prijedlozi: 1. Ministarstvo turizma i sporta produžuje rok za povrat novca klijentima minimalno do 31.12.2021. od kojeg počinje teći vrijeme isteka 180 dana za izvršenje povrata, i to isključivo pod uvjetom da se proglašuje kraj pandemije i krenu putovanja. 2. Produžuje se rok do kada vrijede izdani vaučeri putnicima na 31.12.2022. 3. Za turističke agencije osigurati bespovratna sredstva (ne kredite!) za pokrivanje fiksnih troškova za period pada prometa većeg od 60% po razredima – što je veći pad, to je veći postotak iznosa nadoknade. 4. Produženje potpora po mjeri ORM za isplatu plaća u minimalnom iznosu od 4.000 kn do kraja 2021. godine, tj. dokle god se ne proglašuje kraj pandemije. 5. S osiguravajućim kućama mora se redefinirati sve što se tiče/odnosi na jamčevinu. Ako osiguravajuće kuće ne žele više osiguravati turističke agencije, onda je potrebno

utječu na sigurnost pacijenata, a drugih profesija kada postoji osnovana sumnja o dovoljnom poznavanju jezika u odnosu na profesionalne djelatnosti koje se namjeravaju obavljati. Takva provjera može se vršiti samo nakon izdavanja Europske profesionalne kartice i priznavanja inozemnih stručnih kvalifikacija u svrhu ostvarivanja prava na poslovni nastan, ali ne i kod privremenog i povremenog pružanja usluga turističkog vodiča u drugoj državi članici Europske unije. Izmjenama i dopunama Zakona o pružanju usluga u turizmu (Narodne novine, br. 42/20) iz travnja 2020. godine, koje su još na snazi, dana je mogućnost turističkim agencijama da za neizvršene paket aranžmane izdaju vaučere, na temelju kojih bi putnik imao pravo na zamjensko putovanje ili povrat novca u roku 14 dana od isteka roka od 180 dana od prestanka posebnih okolnosti. Novi prijedlog izmjena i dopuna Zakona trebao bi stupiti na snagu tokom travnja 2021. godine, dakle godinu dana nakon uvođenja izmjena i dopuna u 2020. godini. Nije moguće prihvatiti prijedlog da rok za izvršenje povrata novca putnicima bude 180 dana od 31.12.2021. Naime, zbog nesuklađenosti s odredbama Direktive 2015/2302 o putovanjima u paket-aranžmanima i povezanim putnim aranžmanima, u pogledu članka 38.a važećeg Zakona Europska komisija je protiv Republike Hrvatske, 30. listopada 2020. godine, pokrenula druga fazu postupka zbog povrede prava Europske unije (obrazloženo mišljenje), te je donošenje izmjena Zakona kojima se članak 38.a briše nužno radi sukladivanja s navedenom Direktivom i izbjegavanja postupka pred Sudom Europske unije kao i zaštite samih potrošača. Sukladno prijelaznoj odredbi Nacrta prijedloga Zakona, iznimno, uz pristanak putnika vaučer se može iskoristiti za sklapanje ugovora o zamjenskom putovanju u paket-aranžmanu jednake, veće ili niže vrijednosti i/ili kvalitete te izlet ili drugu uslugu putovanja, u roku godine dana od njegovog izdavanja. Pitanje pokrića fiksnih troškova poslovanja turističkih agencija nije predmet ovoga Zakona. Mjeru nadoknade dijela ili svih plaćenih fiksnih troškova u sklopu provedbe mjere Potpore za očuvanje radnih mjesta u djelatnostima pogođenim koronavirusom provodi Ministarstvo financija, Porezna uprava. Prema Uputi ravnatelja Porezne uprave o provedbi navedene mjere ista se provodi za poduzetnike kojima je Odlukom Stožera civilne zaštite od 27. studenoga 2020. godine obustavljen rad. Vezano uz jamčevinu, napominjemo da je i prema ranije važećem Zakonu o pružanju usluga u turizmu (NN 68/07, 88/10, 30/14, 89/14 i 152/14) jamčevina za slučaj nesolventnosti bila propisana u obliku polica osiguranja i bankarskih garancija te je, s obzirom na uspostavljenu i ustaljenu praksu, i novim Zakonom o pružanju usluga u turizmu (NN 130/17) zadržan isti sustav zaštite od nesolventnosti. Vezano uz problem likvidnosti turističkih agencija skrećemo pozornost da je Vlada Republike Hrvatske na sjednici dana 4. veljače 2021. godine donijela Odluku o usvajanju Programa dodjele državnih potpora sektoru turizma i sporta u aktualnoj pandemiji COVID-a 19 u okviru kojeg će se osigurati financijska podrška poduzetnicima koji obavljaju djelatnost u sektoru turizma, uključujući i turističke agencije s ciljem ublažavanja posljedica krize na njihovo poslovanje. Mjere iz tog Programa usmjerene

	<p>neko drugo rješenje. Mislite na nas - dobro obrazovane hrvatske građane koji i dalje žele biti ambasadori Lijepe naše, prezentirajući našu povijest, kulturu i običaje, radeći i plaćajući porez u zajedničkoj nam domovini. S poštovanjem, Luka Linčić, turistički djelatnik</p>	<p>su na nadoknađivanje manjka likvidnosti poduzetnicima u navedenim sektorima i to kroz omogućavanje pristupa financijskim sredstvima uz uvjete povoljnije od uobičajenih na financijskim tržištima, a radi osiguranja opstanka, očuvanja zaposlenosti i ublažavanja teškoća u poslovanju za vrijeme trajanja krize te stvaranja preduvjeta za što brži oporavak nakon krize te smatramo da će isto povoljno utjecati i na status turističkih agencija.</p>
<p>17</p>	<p>Sanjin Mrakovčić PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA Poštovani, slažem se s kolegama i smatram da je prijedlog izmjena Zakona o pružanju usluga u turizmu apsolutno neprihvatljiv. Podržavam i potpisujem očitovanje "Zajednice društava turističkih vodiča Hrvatske". Ako su Grčka i Cipar zaštitili svoju baštinu, povijest i svoje ljude, zašto ne napravimo i mi isto? Dopisom od 07.studenog 2020.godine izričito smo Vas molili da nas sa sadržajem konačnog teksta prijedloga Zakona izvijestite prije objavljivanja na e-savjetovanju kao člana radne skupine. Nažalost, ne samo da niste prihvatili nijedan prijedlog (pa ni onaj koji je dogovoren) već smo izrazito razočarani cjelokupnim postupkom. Obzirom kako se u predmetnom slučaju radi o opstanku cijele struke, i to u vremenu epidemije, koje je brojne vodiče primoralo da bježe iz zemlje kako bi osigurali nužnu egzistenciju, cjelokupni postupak je izazvao zgražanje kolega i pozive na prosvjede jer je zbog ovako provedenog postupka nestalo i ono malo povjerenja koje smo stekli u Ministarstvo turizma i sporta kako bi se što više izbjegle negativne posljedice pri donošenju budućih pravilnika vezanim uz popis zaštićenih lokaliteta i obrazovni kurikulum turističkih vodiča. Već smo isticali grčki primjer, pa ćemo Vam ponovno istaknuti prijedloge koje ste očito odbili bez ikakvog obrazloženja i korektno komunikacije: • članak 71, stavak 1. Zakona, prijedlog: regulirano obrazovanje na način da ga provode fakulteti, kao nekad, a obzirom smo svjedoci vulgarizacije obrazovanja turističkih vodiča • članak 73, Zakona: "da ima najmanje završenu srednju školu" - prijedlog: najmanje četverogodišnju srednju školu, • članak 73. stavak 2. točka 3. Zakona: "da poznaje hrvatski jezik u mjeri dostatnoj za pružanje usluga turističkog vodiča", što bi značilo "poznavanje jezika u dovoljnoj mjeri" – obzirom da predmetnu kvalifikaciju smatramo neodredivom i neozbiljnom / zahtjev: svakako definiranje razine poznavanja jezika prema reguliranim razinama poznavanja jezika. • Fragmentiranost ispita po županijama: zahtijevamo polaganje ispita po povijesno i geografski bliskim regijama. Na ovaj način bi se zaštićeni lokaliteti polagali samo za 5 regija (za razliku od sadašnjih 20 županija i grada Zagreba). Fragmentiranost ispita bi se smanjila na najmanju moguću mjeru koja je u isto vrijeme logična, smisljena i potrebna. 1. Dalmatinska regija - uključivala bi 4 županije: • Dubrovačko-neretvanska županija • Splitsko – dalmatinska županija • Šibensko – kninska županija • Zadarska županija 2. Istarsko-primorsko-lička regija - uključivala bi 3 županije: • Istarska županija • Primorsko-goranska županija • Ličko-senjska županija 3. Središnja Hrvatska i zagrebačka</p>	<p>Djelomično prihvaćen Ministarstvo turizma i sporta pristupilo je izmjenama i dopunama Zakona o pružanju usluga u turizmu (NN 130/17, 25/19, 98/19, 42/20) zbog potrebe usklađivanja s propisima Europske unije (odredbama Direktive 2005/36/EZ o priznavanju stručnih kvalifikacija (kako je zadnje izmijenjena Direktivom 2013/55/EU) i Direktive 2006/123/EZ o uslugama na unutarnjem tržištu), koje su utemeljene na slobodi poslovnog nastana, slobodi pružanja usluga i/ili slobodi kretanja radnika – temeljnim načelima Europske unije. Prije objave nacrtu Prijedloga izmjena Zakona o pružanju usluga u turizmu na savjetovanju sa zainteresiranom javnošću 8. siječnja 2021. godine, Ministarstvo turizma i sporta održalo je četiri sastanka s predstavnicima Zajednice društava turističkih vodiča Hrvatske (ZDTVH), a na posljednjem sastanku 20. studenoga 2020. predstavljen im je Prijedlog izmjena i dopuna Zakona o pružanju usluga u turizmu. Sukladno Zakonu o znanosti i visokom obrazovanju (NN 123/03, 198/03, 105/04, 174/04, 02/07, 46/07, 45/09, 63/11, 94/13, 139/13, 101/14, 60/15, 131/17) visoka učilišta su sveučilište te fakultet i umjetnička akademija u njegovom sastavu, veleučilište i visoka škola, a visoka učilišta mogu biti javna i privatna, dok prema važećem Zakonu o pružanju usluga u turizmu rješenje o imenovanju ispitne komisije za polaganje stručnog ispita za turističkog vodiča može se izdati samo onom visokom učilištu koje izvodi najmanje stručni ili sveučilišni studij na preddiplomskoj razini u području turizma ili imaju smjer ili nastavne predmete iz područja turizma. Vezano uz uvjetovanje pristupa polaganju stručnog ispita za turističkog vodiča završenom četverogodišnjm srednjom školom, smatramo kao isto nije nužno, iz razloga što će se programom i stručnim ispitom za turističkog vodiča propisati i provjeriti odgovarajuća razina znanja. Vezano uz prijedlog definiranja razine znanja hrvatskog jezika napominjemo da sukladno važećem Zakonu turistički vodič mora znati jezik na kojem pruža usluge najmanje na razini B2 Zajedničkog europskog referentnog okvira. Navedeno znači da vodič koji pruža usluge na hrvatskom jeziku mora znati hrvatski jezik najmanje na razini B2. Ukoliko pruža usluge na nekom drugom stranom jeziku, mora poznavati hrvatski jezik u mjeri dostatnoj za pružanje usluga. U pogledu priznavanja stručnih kvalifikacija turističkih vodiča iz drugih država članica Europske unije skrećemo pažnju na odredbe Zakona o reguliranim profesijama i priznavanju inozemnih stručnih kvalifikacija (NN 82/15, 70/19, 47/20), kojim je prenesena Direktiva 2005/36/EZ o priznavanju stručnih kvalifikacija (izmijenjena Direktivom 2013/55/EU), provjera znanja jezika mora biti razmjerna djelatnosti koja će se obavljati, a provodi se samo u slučaju profesija koje utječu na sigurnost pacijenata, a drugih profesija kada postoji osnovana</p>

<p>makroregija - uključivala bi 5 županija i grad Zagreb: • Krapinsko-zagorska županija • Karlovačka županija • Međimurska županija • Varaždinska županija • Zagrebačka županija • Grad Zagreb 4. Panonska regija: • Sisačko-moslavačka županija • Bjelovarsko-bilogorska županija • Koprivničko-križevačka županija • Virovitičko- podravska županija 5. Slavonska regija - uključivala bi 4 županije: • Vukovarsko-srijemska • Osječko-baranjska županija • Požeško-slavonska županija • Brodsko-posavska županija Jedini prijedlog koji je usvojen je načelo zaštite stečenih prava. No, ujedno je i paradoks. Regulacija prema državljanima neeuropskih zemalja: Novim Zakonom o strancima ukidaju se turističke kvote te će veliki broj stranih državljana imati mogućnost boravka u Republici Hrvatskoj. Osobe koje pet godina borave na teritoriju Republike Hrvatske i ne moraju nužno biti zaposlene da bi stekle uvjete za dobivanje prebivališta. No, bez obzira na isto, za istaknuti je kako je Zakon o pružanju usluga u turizmu lex specialis koji derogira opći zakon , u ovom slučaju Zakon o strancima. Isti pristup imaju i druge europske zemlje poput Cipra i Malte, koje uopće ne dozvoljavaju pristup edukaciji strancima koji dolaze iz neeuropskih zemalja osim ako nemaju grčko, odnosno ciparsko podrijetlo, odnosno Malta, koja uz obvezu prebivališta, ima i uvjet reciprociteta. To su zemlje koje smatramo onima koje štite i poštuju svoju baštinu i nacionalni interes. Vezano uz samu izmjenu zakona zahtijevamo konkretno: • članak 69. stavak 3. Zakona – zahtjev: pristup edukaciji regulirati i uvjetom hrvatskog podrijetla odnosno implementiranjem načela reciprociteta. Obzirom na nekomunikaciju i nekorektnost, obvezni smo se očitovati ponovno i putem e-savjetovanja na nekoliko važnih detalja kako slijedi: • uvjet proporcionalnosti: dostavili smo Vam ažurirani popis testa proporcionalnosti svih zemalja članica EU pisan 2016. godine od strane stručne službe , a vezano uz izvješće Republike Hrvatske Europskoj Komisiji o našoj profesiji (izvješće napisano nepotpuno uz polupismenu razinu popratnog teksta) Iz predmetnog popisa odgovora svih država članica na test proporcionalnosti, vidljivo je kako je test proporcionalnosti za Republiku Hrvatsku nužno revidirati u skladu sa standardima i sintaksom engleskog poslovnog jezika i ispraviti pogrešno navedeno činjenično stanje. Nudili smo Vam i pomoć, međutim ništa nije ispravljeno niti su navedene prevladavajuće kategorije: javni interes, zaštita potrošača, zaštita kulturne, arheološke, povijesne i umjetničke baštine. Isticali smo i netočnost u navodima isključivo županijskih licenci jer Republika Hrvatska nacionalnu licencu već odavno ima u obliku tzv. općeg dijela i što nije isticano u obrani hrvatskog kulturnog identiteta i interpretacije hrvatske kulturne baštine. Uz sve navedeno, ponovno ističemo kako su druge zemlje bogate kulturne baštine radile sve što je moguće kako bi zaštitile svoje državljane pa je uz sve gore navedeno, Cipar primjerice tražio i odstupanje od direktive zbog tzv. osjetljivog pitanja. Poražavajuće je i razočaravajuće što smo kao članovi radne skupine za konačan prijedlog Zakona doznali putem e savjetovanja, a obavijest dobili tek danas po objavi</p>	<p>sumnja o dovoljnom poznavanju jezika u odnosu na profesionalne djelatnosti koje se namjeravaju obavljati. Takva provjera može se vršiti samo nakon izdavanja Europske profesionalne kartice i priznavanja inozemnih stručnih kvalifikacija u svrhu ostvarivanja prava na poslovni nastan, ali ne i kod privremenog i povremenog pružanja usluga turističkog vodiča u drugoj državi članici Europske unije. Ovim novim Prijedlogom izmjena Zakona o pružanju usluga u turizmu Ministarstvo turizma i sporta u dijelu Zakona koji se odnosi na turističke vodiče - ne regulira - obvezu polaganja općeg i posebnog dijela ispita za turističke vodiče, već su način polaganja i sadržaj stručnog ispita za turističke vodiče, kao i popis zaštićenih cjelina (lokaliteta) uređeni podzakonskim aktima, tj. pravilnicima iz 2008. godine - Pravilnikom o stručnom ispitu za turističke vodiče i ispitnom programu za turističke pratitelje (NN 50/08 i 120/08) i Pravilnikom o popisu turističkih cjelina (lokaliteta) po županijama (NN 76/08). Prijedlog novog načina polaganja i sadržaja ispita za turističke vodiče bit će predmet rada radne skupine za donošenje novih pravilnika, koji se trebaju donijeti do kraja lipnja 2021. godine, a prijedlogom Zakona bit će definiran popis zaštićenih cjelina (lokaliteta) kao cjelina umjetničke, povijesne i kulturne baštine. U radnoj skupini će, kao i do sada, sudjelovati predstavnici turističkih vodiča, visoka učilišta koja izvode programe stručnog ispita za turističke vodiče, tijela državne vlasti i stručnjaci. Državljanima trećih država mogu pružati usluge turističkog vodiča na području Republike Hrvatske samo ako polože stručni ispit (opći i posebni dio), a navedenom mogu pristupiti ukoliko u Republici Hrvatskoj imaju prijavljeno prebivalište. Stranac u Republici Hrvatskoj može prijaviti prebivalište samo ako mu je odobreno dugotrajno boravište ili stalni boravak, što znači da u Republici Hrvatskoj mora legalno boraviti barem pet godina. Slijedom navedenog, uvjet polaganja stručnog ispita i boravak u Republici Hrvatskoj u periodu od pet godina, smatramo dovoljnima da bi se državljaninu treće države omogućilo pružanje usluga, te ne smatramo da se time znatno otvara tržište državljanima trećih država. Dodatno napominjemo da je intencija zakonodavca pri propisivanju odredbe članka 69. stavka 3. bila da se polaganje stručnog ispita dopusti državljanima zemalja Dalekog istoka koji žive u Hrvatskoj, a imaju znanja jezika (kineski, korejski, japanski) za kojima postoji na tržištu manjak. Vezano uz prijedlog definiranja razine znanja hrvatskog jezika napominjemo da sukladno važećem Zakonu turistički vodič mora znati jezik na kojem pruža usluge najmanje na razini B2 Zajedničkog europskog referentnog okvira. Navedeno znači da vodič koji pruža usluge na hrvatskom jeziku mora znati hrvatski jezik najmanje na razini B2. Ukoliko pruža usluge na nekom drugom stranom jeziku, mora poznavati hrvatski jezik u mjeri dostatnoj za pružanje usluga. U pogledu priznavanja stručnih kvalifikacija turističkih vodiča iz drugih država članica Europske unije skrećemo pažnju na odredbe Zakona o reguliranim profesijama i priznavanju inozemnih stručnih kvalifikacija (NN 82/15, 70/19, 47/20), kojim je prenesena Direktiva 2005/36/EZ o priznavanju stručnih kvalifikacija (izmijenjena Direktivom 2013/55/EU), provjera znanja jezika mora biti razmjerna djelatnosti koja će se</p>
---	--

našeg očitovanja u medijima. Od resornog ministarstva očekivali smo poštovanje dogovora i osnovnih uzusa komunikacije. Ovim Zakonom o strancima ukidaju se turističke kvote čime će velikom broju stranih državljana biti omogućen boravak u Republici Hrvatskoj. Osobe koje budu pet godina boravile na području RH, čak i bez stalnog zaposlenja, moći će legalno ostvariti pravo na prebivalište. Ministarstvo turizma i sporta, međutim, zaboravlja činjenicu da je Zakon o pružanju usluga u turizmu tzv. lex specialis koji derogira opći zakon, u ovom slučaju Zakon o strancima. Isti pristup imaju i druge europske zemlje poput Grčke, Malte i Cipra koje uopće ne dozvoljavaju pristup strancima ukoliko nemaju grčko ili ciparsko porijeklo dok Malta usto još propisuje i obvezu prebivališta i uvjet reciprociteta.

- članak 73, Zakona: "da ima najmanje završenu srednju školu" - prijedlog: najmanje četverogodišnju srednju školu,
- članak 73. stavak 2. točka 3. Zakona: "da poznaje hrvatski jezik u mjeri dostatnoj za pružanje usluga turističkog vodiča", što bi značilo "poznavanje jezika u dovoljnoj mjeri" – obzirom da predmetnu kvalifikaciju smatramo neodredivom i neozbiljnom / prijedlog: svakako definiranje razine poznavanja jezika prema reguliranim razinama poznavanja jezika.

Ako se predložene izmjene i dopune ugrade u Zakon o pružanju usluga u turizmu u nepromijenjenom obliku i kao takve stupe na snagu, hrvatska zakonodavna vlast bit će izravno odgovorna za propast nekoliko tisuća građana i tvrtki iz turističke struke. Predložene izmjene i dopune ne valjaju i njihovo uvođenje koštati će egzistencija, zdravlja i novca radnika i poslodavaca za koje se donose i na koje se odnose. Prije nešto manje od godinu dana izmijenili ste Zakon; dozvolili ste izdavanje vaučera za uplaćena i nerealizirana putovanja pod određenim uvjetima (prestanak pandemije + 180 dana odgode). To nije bilo idealno rješenje, daleko od toga, ali je u tome času bilo jedino moguće rješenje. I vi sada to ovim prijedlogom izmjena poništavate?! Zašto ste uopće unosili takvu izmjenu ako se ona ne može održati (niti godinu dana)? Ne dirajte u članak 38.a! Ne izbacujte ga jer ćete nam stvoriti nerješive probleme koji će itekako uzdrmati hrvatski turizam a neke sektore (npr. putničke agencije) će najvjerojatnije uništiti. Ako već to namjeravate provesti, onda barem budite svjesni da su rješenja postojala, da smo vam ih predlagali. Ovo su naši prijedlozi: 1. Ministarstvo turizma i sporta produžuje rok za povrat novca klijentima minimalno do 31.12.2021. od kojeg počinje teći vrijeme isteka 180 dana za izvršenje povrata, i to isključivo pod uvjetom da se proglašuje kraj pandemije i krenu putovanja. 2. Produžuje se rok do kada vrijede izdani vaučeri putnicima na 31.12.2022. 3. Za turističke agencije osigurati bespovratna sredstva (ne kredite!) za pokrivanje fiksnih troškova za period pada prometa većeg od 60% po razredima – što je veći pad, to je veći postotak iznosa nadoknade. 4. Produženje potpora po mjeri ORM za isplatu plaća u minimalnom iznosu od 4.000 kn do kraja 2021. godine, tj. dokle god se ne proglašuje kraj pandemije. 5. S osiguravajućim kućama mora se redefinirati sve što se tiče/odnosi na jamčevinu. Ako osiguravajuće kuće ne žele više osiguravati turističke agencije, onda je potrebno

obavljati, a provodi se samo u slučaju profesija koje utječu na sigurnost pacijenata, a drugih profesija kada postoji osnovana sumnja o dovoljnom poznavanju jezika u odnosu na profesionalne djelatnosti koje se namjeravaju obavljati. Takva provjera može se vršiti samo nakon izdavanja Europske profesionalne kartice i priznavanja inozemnih stručnih kvalifikacija u svrhu ostvarivanja prava na poslovni nastan, ali ne i kod privremenog i povremenog pružanja usluga turističkog vodiča u drugoj državi članici Europske unije.

Izmjenama i dopunama Zakona o pružanju usluga u turizmu (Narodne novine, br. 42/20) iz travnja 2020. godine, koje su još na snazi, dana je mogućnost turističkim agencijama da za neizvršene paket aranžmane izdaju vaučere, na temelju kojih bi putnik imao pravo na zamjensko putovanje ili povrat novca u roku 14 dana od isteka roka od 180 dana od prestanka posebnih okolnosti. Novi prijedlog izmjena i dopuna Zakona trebao bi stupiti na snagu tokom travnja 2021. godine, dakle godinu dana nakon uvođenja izmjena i dopuna u 2020. godini. Nije moguće prihvatiti prijedlog da rok za izvršenje povrata novca putnicima bude 180 dana od 31.12.2021.

Naime, zbog nesuklađenosti s odredbama Direktive 2015/2302 o putovanjima u paket-aranžmanima i povezanim putnim aranžmanima, u pogledu članka 38.a važećeg Zakona Europska komisija je protiv Republike Hrvatske, 30. listopada 2020. godine, pokrenula druga fazu postupka zbog povrede prava Europske unije (obrazloženo mišljenje), te je donošenje izmjena Zakona kojima se članak 38.a briše nužno radi sukladivanja s navedenom Direktivom i izbjegavanja postupka pred Sudom Europske unije kao i zaštite samih potrošača. Sukladno prijelaznoj odredbi Nacrta prijedloga Zakona, iznimno, uz pristanak putnika vaučer se može iskoristiti za sklapanje ugovora o zamjenskom putovanju u paket-aranžmanu jednake, veće ili niže vrijednosti i/ili kvalitete te izlet ili drugu uslugu putovanja, u roku godinu dana od njegovog izdavanja. Pitanje pokrića fiksnih troškova poslovanja turističkih agencija nije predmet ovoga Zakona. Mjeru nadoknade dijela ili svih plaćenih fiksnih troškova u sklopu provedbe mjere Potpore za očuvanje radnih mjesta u djelatnostima pogođenim koronavirusom provodi Ministarstvo financija, Porezna uprava. Prema Uputi ravnatelja Porezne uprave o provedbi navedene mjere ista se provodi za poduzetnike kojima je Odlukom Stožera civilne zaštite od 27. studenoga 2020. godine obustavljen rad. Vezano uz jamčevinu, napominjemo da je i prema ranije važećem Zakonu o pružanju usluga u turizmu (NN 68/07, 88/10, 30/14, 89/14 i 152/14) jamčevina za slučaj nesolventnosti bila propisana u obliku polica osiguranja i bankarskih garancija te je, s obzirom na uspostavljenu i ustaljenu praksu, i novim Zakonom o pružanju usluga u turizmu (NN 130/17) zadržan isti sustav zaštite od nesolventnosti. Vezano uz problem likvidnosti turističkih agencija skrećemo pozornost da je Vlada Republike Hrvatske na sjednici dana 4. veljače 2021. godine donijela Odluku o usvajanju Programa dodjele državnih potpora sektoru turizma i sporta u aktualnoj pandemiji COVID-a 19 u okviru kojeg će se osigurati financijska podrška poduzetnicima koji obavljaju djelatnost u sektoru turizma, uključujući i turističke agencije s ciljem ublažavanja posljedica krize na

	<p>neko drugo rješenje. Mislite na nas - dobro obrazovane hrvatske građane koji i dalje žele biti ambasadori Lijepe naše, prezentirajući našu povijest, kulturu i običaje, radeći i plaćajući porez u zajedničkoj nam domovini. S poštovanjem, Sanjin Mrakovčić, turistički vodič</p>	<p>njihovo poslovanje. Mjere iz tog Programa usmjerene su na nadoknađivanje manjka likvidnosti poduzetnicima u navedenim sektorima i to kroz omogućavanje pristupa financijskim sredstvima uz uvjete povoljnije od uobičajenih na financijskim tržištima, a radi osiguranja opstanka, očuvanja zaposlenosti i ublažavanja teškoća u poslovanju za vrijeme trajanja krize te stvaranja preduvjeta za što brži oporavak nakon krize te smatramo da će isto povoljno utjecati i na status turističkih agencija.</p>
<p>18</p>	<p>Denis Lipovac PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA Poštovani, "Croatia Full of Life" slogan koji bi mi kao turistički vodiči trebali najbolje znati promovirati ali prijedlogom novog zakona nas se stavlja u podređeni položaj. "Croatia Full of Life" slogan koji stranom turističkom vodiču apsolutno neće ništa predstavljati ili ga neće moći (znati) tumačiti na način koji je ispravan. U strategiji razvoja turizma do 2020. godine su navedene smjernice razvoja turizma, neke od točaka: - Kulturni turizam -Prognozira se daljnji rast kulturnog turizma te se ističe velik značaj ovoga proizvoda za budući rast ukupnog turističkog sektora. Trend daljnje diverzifikacije potražnje i rast nišnih proizvoda podržavat će rast manjih, specijaliziranih ponuđača usluga. Posebice se predviđa rast 'kreativnog turizma' koji na neki način omogućuje aktivnije uključivanje posjetitelja u lokalnu kulturu. Rastuća osjetljivost kupaca na etička pitanja, posebice vezana uz utjecaj putovanja na okoliš i lokalne društvene zajednice, pridonijet će daljnjem jačanju 'odgovornosti' u ponudi proizvoda kulturnog turizma. - Autentičnost i kreativnost – uspješno diferenciranje Hrvatske od konkurentskih destinacija treba temeljiti ponajviše na njegovanju prirodne, sociokulturne, klimatske i/ili proizvodne (doživljajne) autentičnosti, odnosno na kreativnosti u razvoju proizvoda, destinacijskom pozicioniranju i komunikaciji s tržištem. Ove točke će se naći i u strategiji razvoja održivog turizma do 2030. godine. Ako se donese zakon po predstavljenom prijedlogu zakona, postavlja se pitanje da li će između ostalog strani turistički vodiči koji nemaju adekvatnu izobrazbu biti nositelji turizma? U potpunosti podržavam očitovanje Zajednice društava turističkih vodiča Hrvatske. Turistički vodiči ne traže privilegije, već iste kriterije za sve, bili oni hrvatski državljani ili stranci.</p>	<p>Primljeno na znanje Nije konkretna primjedba na Nacrt prijedloga zakona, već općeniti komentar.</p>
<p>19</p>	<p>Barbara Škoravić PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA Poštovani, vjerujem da ćete prihvatiti mišljenja stručnih ljudi tj. mišljenje kolega iz ZDTV Hrvatske. Trenutna situacija za nas turističke vodiče je iznimno teška jer posla uopće nema. Ako ne poslušate i prihvatite mišljenja kolega, gradova, turističkih zajednica i ostalih koji su stali na našu stranu za dobrobit svih, pa tako i same države, onda mislim da posla nećemo imati ni kada nam se dragi gosti budu počeli polako vraćati. srdačan pozdrav iz Istre.. Barbara Škoravić, tur. vodič IŽ</p>	<p>Primljeno na znanje Nije konkretna primjedba na Nacrt prijedloga zakona, već općeniti komentar.</p>
<p>20</p>	<p>Josipa Perišić Pavić PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA</p>	<p>Primljeno na znanje Nije konkretna primjedba na Nacrt prijedloga zakona, već općeniti komentar.</p>

	<p>Poštovani, Slažem se s kolegama i smatram da je prijedlog izmjena Zakona o pružanju usluga u turizmu apsurdan. Podržavam i potpisujem očitovanje "Zajednice društava turističkih vodiča Hrvatske". Ne mogu razumjeti da Vam je struka tako nebitna i da niste prihvatili niti jedan prijedlog iste. Zaštitimo svoju baštinu, povijest i vodiče!!! Molim Vas, pročitajte i uvažite naše komentare i poslušajte struku. S poštovanjem, Josipa Perišić Pavić, Hvar, Licencirani vodič za SDZ</p>	
21	<p>Marina Zoko Damjanovic PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA</p> <p>Poštovani, licencirani sam turistički vodič već 10 godina, izabrala sam to zanimanje jer volim svoju zemlju, volim putovanja i volim turistima predstavljati znamenitosti i posebnosti svoje domovine te njenih gradova i stanovnika. Smatram da je posao turističkog vodiča iznimno važan za predstavljanje Hrvatske u svijetu, budući da o nama često i ovisi dojam koji će turisti stvoriti o našoj zemlji. Hrvatska se u svijetu nastoji predstaviti kao zemlja koja ima mnogo toga za ponuditi, zemlja koja se ponosi svojom poviješću i kulturom, zemlja koja ima veliki broj materijalne i nematerijalne baštine pod zaštitom UNESCO. Upravo zbog toga sam i najviše povrijeđena odnosom Ministarstva turizma i sporta prema turističkim vodičima i zaštićenim lokalitetima te apsolutno podržavam i potpisujem očitovanje Zajednice društava turističkih vodiča Hrvatske. Žalosno je da smo, nakon svih ovih godina pokušaja suradnje i savjetovanja, kao članovi radne skupine o konačnom prijedlogu izmjena Zakona o pružanju usluga u turizmu saznali s web stranice Ministarstva turizma i sporta, umjesto uživo, i to u godini u kojoj je pandemija koronavirusa ionako ugrozila financijsku stabilnost i puko preživljavanje većine turističkih vodiča. Žalosno je i da navodite da u Hrvatskoj ima samo 300-injak turističkih vodiča, kad je stvaran broj oko 5500. Nemaju svi vodiči obrte, neki rade preko udruga vodiča, agencija, neki su bili primorani zatvoriti obrte prošle godine zbog pandemije koronavirusa i apsolutne nestašice poslova, ali zatvaranje obrta ne znači da više nismo aktivni turistički vodiči. Žalosno je da predstavnici zemlje koja ima toliko bogatu povijest i kulturu, oni koji bi trebali predstavljati Hrvatsku u Europskoj uniji i svijetu, braniti njen suverenitet i kulturna bogatstva, "skidaju hlače" pred EU, uz izliku da nemaju drugog izbora. Kad je istina da itekako imaju. Iako opsegom mala, Hrvatska je punopravna članica Europske unije i njeni predstavnici bi trebali biti ponosni na nju, a ne se ponašati poput sluge koji pokunjene glave poslušno izvršava sve što veliki gazda naredi. EU je donijela samo smjernice, a zakon donosite vi. Direktiva na koju se pozivate NE ZAHTIJEVA da otvorite državu svima koji bi htjeli malo po njoj voditi. Ona vam daje smjernice o reciprocitetu, ali u skladu s odredbama svake pojedine države. Što znači da uvjete možete sami definirati. Ugledajte se na primjer Grčke, Cipra i Malte, s kojima ste itekako upoznati, i što znači kad jedna država zaštiti svoju povijest i kulturu. Ovom izmjenom zakona omogućujete stranim vodičima koji žele povremeno i privremeno (odnosno sezonu) raditi na teritoriju RH da neometano vode po našoj državi, što za sobom</p>	<p>Djelomično prihvaćen</p> <p>Ministarstvo turizma i sporta pristupilo je izmjenama i dopunama Zakona o pružanju usluga u turizmu (NN 130/17, 25/19, 98/19, 42/20) zbog potrebe usklađivanja s propisima Europske unije (odredbama Direktive 2005/36/EZ o priznavanju stručnih kvalifikacija (kako je zadnje izmijenjena Direktivom 2013/55/EU) i Direktive 2006/123/EZ o uslugama na unutarnjem tržištu), koje su utemeljene na slobodi poslovnog nastana, slobodi pružanja usluga i/ili slobodi kretanja radnika – temeljnim načelima Europske unije. Direktiva je obvezujuća u pogledu rezultata koji je potrebno postići za svaku državu članicu kojoj je upućena, a odabir oblika i metoda postizanja tog rezultata prepušten je nacionalnim tijelima, što znači da države članice moraju preuzeti obveze sadržane u direktivama i propisati ih svojim nacionalnim zakonodavstvom i pritom su slobodne u izboru načina na koji će prenijeti njihov sadržaj u svoje nacionalne propise (donošenjem novog zakona ili podzakonskog akta, izmjenama i dopunama postojećeg propisa i sl.). Direktivom 2005/36/EZ o priznavanju stručnih kvalifikacija kako je izmijenjena Direktivom 2013/55/EU utvrđuje se da države članice ne smiju ni zbog kojeg razloga koji se odnosi na stručne kvalifikacije ograničavati slobodu pružanja usluga stranim pružateljima usluga koji imaju zakonit poslovni nastan u matičnoj državi članici i ondje pripadaju reguliranoj profesiji ili ako su, u slučaju da ta profesija u njihovoj matičnoj državi članici nije regulirana, obavljali tu profesiju najmanje godinu dana u prethodnih 10 godina, naime, navedeno je propisano i Zakonom o reguliranim profesijama i priznavanju inozemnih stručnih kvalifikacija. U pogledu načela reciprociteta, moramo istaknuti kako se navedene Direktive EU odnose na sve države članice te su njima propisana pravila kojima se moraju voditi sve države članice prilikom prenošenja istih u nacionalno zakonodavstvo. Ukoliko države članice ne prenesu određenu Direktivu EU u cijelosti ili suprotno, tada Europska komisija kao čuvarica „nadzornik“ svih Ugovora Europske unije, može protiv neke države članice pokrenuti postupka zbog povrede prava EU. Kako bi se olakšao pristup obavljanju profesije turističkog vodiča izmjenama Zakona će se brisati dio odredbe u kojoj je propisano da se stručni ispit polaže zasebno za svaku županiju i da se popis zaštićenih cjelina (lokaliteta) sastavlja zasebno za svaku županiju, a sam ispit i popis lokaliteta se uređuje podzakonskim aktima, a ne ovim Zakonom. Prijedlogom Zakona popis zaštićenih cjelina (lokaliteta) bit će definiram kao popis cjelina umjetničke, povijesne i kulturne baštine. U popis zaštićenih cjelina bit će uvršteni lokaliteti vezani uz Domovinski rat. U Obrascu iskaza o procjeni učinaka propisa nigdje nije naveden podatak o 340 turističkih</p>

povlači niz problema. Kao prvo, mislim da je i vama jasno da vodič koji ne živi u RH i nema nikakve veze s RH ne može predstavljati našu zemlju na isti način i s istom kvalitetom usluge kao što to čine vodiči kojima je ona domovina. Netko tko je odrastao u Hrvatskoj, živi u Hrvatskoj, poznaje njene tradicije, povijest, zanimljivosti svakako je bolji kandidat da bude ambasador naše države nego neki Hans iz Njemačke ili Juliette iz Francuske koje je agencija angažirala da budu pratitelji grupe na putovanju u Hrvatsku, pa su usput sa Wikipedije pročitali i naučili napamet osnovne informacije o Hrvatskoj. Pritom ne mislim ništa degradirajuće o kolegama iz tih zemalja, nego samo smatram da ne mogu svoju domovinu poznavati ni predstavljati na način na koji ću je predstavljati ja ili moji kolege. Kao što ni za sebe ne mislim da bih mogla voditi po Njemačkoj ili Francuskoj na istoj razini kvalitete kao što bi oni mogli. Osim zdravorazumske logike, na ovaj zaključak došla sam i iskustvom. Navest ću vam samo jedan primjer od ima par godina, kad sam, prilikom vođenja Trogira, dok smo prolazili kraj samostana sv. Nikole, korejskom tour leaderu spomenula da se u njemu čuva Kairos, reljef iz 3.st.pr.Kr. i jedan od simbola grada Trogira, da bi mi on odgovorio da on nikada nije čuo za njega niti smatra da je to nešto važno. Srećom, budući da sam bila uz njega, bio je primoran prevesti i taj dio o Kairosu, budući da su neki članovi grupe znali engleski, a zamislite samo sad situaciju kad dozvolite stranim vodičima da vode po našoj državi i oni isto smatraju da je zanemarivo spomenuti jedan tako značajan dio baštine nekog hrvatskog grada, a umjesto toga turistima pričaju samo o tome koji je restoran najbolji ili gdje se jede najbolji sladoled. Karikiram malo, ali da i samo 20% stranih vodiča bude usredotočeno na neke takve trivijalne stvari, umjesto na kvalitetno predstavljanje znamenitosti nekoga grada, Hrvatska će se od zemlje bogate povijesti i kulturne baštine kroz par godina srozati na destinaciju u kojoj se samo lijepo jede, pije, zabavlja i kupu, a od kulturne destinacije neće biti ništa. Polazim također i od vlastitog iskustva sebe kao turista, i koliko razliku je činilo kad bi nam neki grad predstavljao vodič lokalac u odnosu na situacije kad sam išla preko nekih manje kvalitetnih agencija koje ne bi angažirale lokalca, nego bi ulogu tumačenja uvalile pratitelju grupe, samo da uštede. Nadalje, ono što uvelike definira hrvatsku noviju povijest je i Domovinski rat. Jeste li stvarno spremni jedno tako osjetljivo pitanje staviti u ruke slobodne interpretacije stranaca? Među kojima ima i velik broj onih koji ga nazivaju samo građanskim ratom; zatim onih koji ne razumiju njegovu osjetljivost, kao i onih koji imaju sasvim suprotno mišljenje o njemu. Zamislite samo situaciju u kojoj neki strani vodič podatke o Domovinskom ratu skuplja s Interneta, s Wikipedije i raznih drugih stranica koje možda i ne sadrže relevantne ni istinite podatke. Ili situaciju u kojoj neki strani pratitelj grupe, npr. srpskog podrijetla, u Dubrovniku sasvim legalno priča svoju verziju rata. Jeste li stvarno spremni iznevjeriti sve one što su stradali za neovisnost Hrvatske i pustiti da bilo tko može interpretirati svoju verziju Domovinskog rata? Ako Domovinski rat nije kandidat da se povežete na osjetljivo pitanje, kao što su to učinile i neke druge

vodiča u Republici Hrvatskoj, već se procjenjuje da od ukupnog broja vodiča, to jest od ukupno cca 5500 registriranih vodiča u Republici Hrvatskoj, četvrtina aktivno pruža usluge u smislu da im je to jedini izvor prihoda (prema podacima Porezne uprave od 14.12.2020. pod NKD razredom „79.90 Ostale rezervacijske usluge i djelatnosti povezane s njima“, a koja uključuje uz ostale djelatnosti i djelatnost turističkog vodiča, evidentirano je ukupno 1.344 poreznih obveznika, od čega je 208 pravnih i 1.136 fizičkih osoba).

<p>zemlje članice EU, onda stvarno niste zaslužili da predstavljate našu domovinu u svijetu. Sljedeći problem predstavlja činjenica da ovom izmjenom zakona strani turistički vodiči ne bi morali polagati stručni ispit za voditi po teritoriju RH, nego samo Ministarstvu mailom poslati svoju nakanu i dobili bi dozvolu. Istina, ne bi smjeli voditi na zaštićenim lokalitetima, ali s obzirom na vašu nakanu da popis zaštićenih lokaliteta svedete na „ostatke ostataka“, kao i na činjenicu da inspekcija gotovo i ne postoji, to nam baš i ne znači ništa, pogotovo kad promislimo da bi strani vodiči s trga, koji se smatra otvorenim prostorom, mogli grupi objasniti sve izvanka, bez potrebe da uopće ulaze u zaštićene lokalitete. S druge strane, hrvatski turistički vodiči moraju upisati tečaj za vodiča, koji košta više tisuća kuna, naučiti hrvatsku povijest/geografiju/kulturnu baštinu/Ustav, itd., položiti brojne ispite; drugim riječima, pošteno se namučiti i uložiti svoj novac, trud i vrijeme dok strani turistički vodič treba samo poslati mail?!!!!! Čemu onda uopće u budućnosti tečajevi za posao turističkog vodiča? I posljednje, ako vam ništa od ovog ništa ne znači, nadam se da ćete uzeti u obzir činjenicu da hrvatski turistički vodiči (njih 5500, a ne 300!!!) uplaćuju značajna financijska sredstva u državni proračun putem obrta, agencija, udruga, ugovora o djelu; odnosno uplaćenih poreza, prireza i doprinosa. Prihvatanjem ove izmjene zakona, strane agencije će, radi uštede, angažirati strane pratitelje grupa da provedu turiste po gradu bez angažiranja lokalca, a ako mi nemamo posla, i sami sebi ćete iz proračuna izbiti značajna novčana sredstva koja mi u vidu raznih poreza i nameta uplaćujemo. Iskreno se nadam da ćete poslušati savjete struke, da ćete odvojiti trenutak i promisliti malo o našoj domovini, o njenoj iznimno bogatoj povijesti i kulturnoj baštini, o Domovinskom ratu i njegovoj žrtvi... da ćete u sebi osjetiti ponos na svoju zemlju i njezine znamenitosti i uzdignute glave zaštititi našu povijest i baštinu, baš kao što su to učinile i druge zemlje članice EU. Iz njihovog primjera vidimo da je moguće, samo treba imati hrabrosti. I ponosa.</p>	
<p>22 Ljerka Mikić PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA Hrvatska, zemlja po mjeri čovjeka, turistički biser koji obiluje kulturnim spomenicima i ima bogatu povijest. Nažalost, ovo je samo još jedna dvolična i nadasve ponižavajuća i uvredljiva tvrdnja za nas turističke vodiče, ljude koji bi baš tu bogatu povijest trebali predstavljati našim posjetiteljima. Novim zakonom bi se nas, kao turističke vodiče koji s ljubavlju rade ovaj posao i našu zemlju predstavljaju stranim posjetiteljima, koji se konstantno educiraju, koji uredno plaćaju nemale poreze i raznorazne fiskalne namete, dovelo do ponižavajućeg i degradirajućeg položaja kad govorimo o pravu na rad i zarađivanje za život. Iz osobnog iskustva sa azijskim "vodičima" mogu samo probati dočarati stupanj moje uvrijeđenosti i osjećaja poniženja kad me Kinez prozvaao za to jer sam u pulskoj Areni rekla da je ta veličanstvena građevina sagrađena kamenom iz okolice Pule, tj. iz Istre. On je tvrdio da je kamen dovezen iz GRČKE i isto to nakon moje priče protumačio svojoj grupi (preveli su mi gosti koji su</p>	<p>Primljeno na znanje Nije konkretna primjedba na Nacrt prijedloga zakona, već općeniti komentar.</p>

	<p>govorili engleski i koji su ostali zbunjeni korekcijom naše povijesti koju im je prezentirao njihov vodič). Drugi primjer iz mog osobnog iskustva (također izuzetno ponižavajućeg i frustrirajućeg) je Koreanka, pratiteljica koja je tada bila prvi put u Hrvatskoj, pa tako i u Puli, mojem rodnom gradu u kojem kao vodič radim više od 20 godina. Dotična mi je rekla neka joj vjerujem da ona bolje zna najkraći put od Arene do Slavoluka Sergijevaca i povelu grupu skroz drugim putem, prateći GPS. Ovo je naša budućnost ukoliko doista bude došlo do prihvaćanja predloženog zakona. Ne treba niti napominjati netočne navode kako u RH postoji i radi svega 340 vodiča (ima nas preko 5000), a time i nametanje zaključka kako novi zakon neće imati nikakvog utjecaja na ekonomski položaj tih vodiča i njihovih obitelji, jer eto, samo ih je 340. Ovim otvaranjem svoje duše izražavam duboku razočaranost i osjećaj poniženja koje sam prijedlog ovog zakona budi u meni, a ne usudim se niti pomisliti što bi bilo da ovakav sramotan zakon doista i postane punovaljan.</p>	
23	<p>Nataša Brailo PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA Poštovani, Uz podršku kolegama iz cijele Republike Hrvatske, predlažem sljedeće: - U članak 70. Stavak 2. brišu se riječi „po županijama“ kao i u stavku 4. Iznimno se protivimo i predlažemo izmjenu čl. 70. Stavak 2 te članak 70. Stavak 4 riječima „ po regijama „ kao i nadopunu novog stavka 6 „Regije se određuju na sljedeći način“ . Objašnjenje: Predlažemo polaganje ispita po povijesno kulturološki i geografski bliskim područjima i da se to uvrsti u Zakon, a ne u Pravilnik. Ovim bi se fragmentiranost smanjila na najmanju moguću mjeru i zaštićeni lokaliteti bi se polagali na 5 regija za razliku od dosadašnjih 20 županija i grad Zagreb). Obavezna terenska nastava i polaganje na terenu, ne online. - Članak 71. Stavak 1 Zakona , predlažemo regulirano obrazovanje na način da ga provode fakulteti (kao nekad), obzirom da smo svjedoci vulgarizacije obrazovanja turističkih vodiča - članak. 73 stavak 2. Točka 3. Zahtijevamo veću razinu poznavanja hrvatskog jezika i da se jezik rangira kao što su to učinile i ostale članice EU, minimalno B2, a ne „poznavanje jezika u dovoljnoj mjeri“ - članak 73. Zakona „ da ima najmanje završenu srednju školu“ . Tražimo da je uvjet četverogodišnja srednja škola, jer u HR postoje i trogodišnje srednje škole - članak 74. Točka 2 . predlažemo „2. Naznaka o položenom općem dijelu stručnog ispita odnosno naznaku o položenom općem dijelu stručnog ispita i posebnom dijelu stručnog ispita za zaštićene cjeline (lokalitete) po regijama iz članka 70.stavak 6. - Članak 75. Dodaje se članak 75.a i naslov je „Ukidanje rješenja o ispunjavanju uvjeta za pružanje usluga turističkog vodiča“. Predlažemo razjašnjenje članka 75. Stavak 1., jer ne navodite na čiji zahtjev za objavu se donosi predmetno rješenje - Članak 76. Stavak 5. – suglasni smo s izmjenom koja se odnosila na obvezu upisa u Središnji registar - Članak 69. Stavak 3. Zakona - predlažemo: pristup edukaciji regulirati i uvjetom hrvatskog podrijetla, odnosno implementacijom načela reciprociteta. Regulacija prema ne-EU državljanima uzeti u obzir hrvatsko</p>	<p>Djelomično prihvaćen Ovim novim Prijedlogom izmjena Zakona o pružanju usluga u turizmu Ministarstvo turizma i sporta u dijelu Zakona koji se odnosi na turističke vodiče - ne regulira - obvezu polaganja općeg i posebnog dijela ispita za turističke vodiče, već su način polaganja i sadržaj stručnog ispita za turističke vodiče, kao i popis zaštićenih cjelina (lokaliteta) uređeni podzakonskim aktima, tj. pravilnicima iz 2008. godine - Pravilnikom o stručnom ispitu za turističke vodiče i ispitnom programu za turističke pratitelje (NN 50/08 i 120/08) i Pravilnikom o popisu turističkih cjelina (lokaliteta) po županijama (NN 76/08). Prijedlog novog načina polaganja i sadržaja ispita za turističke vodiče bit će predmet rada radne skupine za donošenje novih pravilnika, koji se trebaju donijeti do kraja lipnja 2021. godine, a prijedlogom Zakona bit će definiran popis zaštićenih cjelina (lokaliteta) kao cjelina umjetničke, povijesne i kulturne baštine. U radnoj skupini će, kao i do sada, sudjelovati predstavnici turističkih vodiča, visoka učilišta koja izvode programe stručnog ispita za turističke vodiče, tijela državne vlasti i stručnjaci. Sukladno Zakonu o znanosti i visokom obrazovanju (NN 123/03, 198/03, 105/04, 174/04, 02/07, 46/07, 45/09, 63/11, 94/13, 139/13, 101/14, 60/15, 131/17) visoka učilišta su sveučilište te fakultet i umjetnička akademija u njegovom sastavu, veleučilište i visoka škola, a visoka učilišta mogu biti javna i privatna, dok prema važećem Zakonu o pružanju usluga u turizmu rješenje o imenovanju ispitne komisije za polaganje stručnog ispita za turističkog vodiča može se izdati samo onom visokom učilištu koje izvodi najmanje stručni ili sveučilišni studij na preddiplomskoj razini u području turizma ili imaju smjer ili nastavne predmete iz područja turizma. Vezano uz prijedlog definiranja razine znanja hrvatskog jezika napominjemo da sukladno važećem Zakonu turistički vodič mora znati jezik na kojem pruža usluge najmanje na razini B2 Zajedničkog europskog referentnog okvira. Navedeno znači da vodič koji pruža usluge na hrvatskom jeziku mora znati hrvatski jezik najmanje na razini B2. Ukoliko pruža usluge na nekom drugom stranom jeziku, mora poznavati hrvatski jezik u mjeri dostatnoj za pružanje usluga. U pogledu priznavanja stručnih kvalifikacija turističkih vodiča iz drugih država članica</p>

	<p>podrijetlo odnosno implementiranjem načela reciprociteta (poput Cipra i Grčke) Prijedlog Ministarstva turizma je u koliziju sa Zakonom o strancima i naš prijedlog je urediti kao što su uredile Grčka, Cipar i Malta koji uvjetuju otvaranje prema trećim državama, inače ćemo se suočiti sa činjenicom da smo otvoreni globalno i svi vodiči svijeta mogu pristupiti ispitu. Sve gore navedeno treba uvrstiti u Zakon, a ne u Pravilnik, jer Pravilnici su podzakonski akti. Molimo nadležne da zaštite struku u ovim, ionako, izazovnim vremenima.</p>	<p>Europske unije skrećemo pažnju na odredbe Zakona o reguliranim profesijama i priznavanju inozemnih stručnih kvalifikacija (NN 82/15, 70/19, 47/20), kojim je prenesena Direktiva 2005/36/EZ o priznavanju stručnih kvalifikacija (izmijenjena Direktivom 2013/55/EU), provjera znanja jezika mora biti razmjerna djelatnosti koja će se obavljati, a provodi se samo u slučaju profesija koje utječu na sigurnost pacijenata, a drugih profesija kada postoji osnovana sumnja o dovoljnom poznavanju jezika u odnosu na profesionalne djelatnosti koje se namjeravaju obavljati. Takva provjera može se vršiti samo nakon izdavanja Europske profesionalne kartice i priznavanja inozemnih stručnih kvalifikacija u svrhu ostvarivanja prava na poslovni nastan, ali ne i kod privremenog i povremenog pružanja usluga turističkog vodiča u drugoj državi članici Europske unije. Rješenje će se izdavati sukladno izdanom uvjerenju o položenom stručnom ispitu, a program stručnog ispita će biti propisan pravilnikom o stručnom ispitu. Zakon o općem upravnom postupku uređuje tko može biti stranka u postupku, a time i pravo podnijeti zahtjev za odjavu pružanja usluga. Državljeni trećih država mogu pružati usluge turističkog vodiča na području Republike Hrvatske samo ako polože stručni ispit (opći i posebni dio), a navedenom mogu pristupiti ukoliko u Republici Hrvatskoj imaju prijavljeno prebivalište. Stranac u Republici Hrvatskoj može prijaviti prebivalište samo ako mu je odobreno dugotrajno boravište ili stalni boravak, što znači da u Republici Hrvatskoj mora legalno boraviti barem pet godina. Slijedom navedenog, uvjet polaganja stručnog ispita i legalan boravak u Republici Hrvatskoj u periodu od pet godina, smatramo dovoljnima da bi se državljaninu treće države omogućilo pružanje usluga. Dodatno napominjemo da je intencija zakonodavca pri propisivanju odredbe članka 69. stavka 3. bila da se polaganje stručnog ispita dopusti državljanima zemalja Dalekog istoka koji žive u Hrvatskoj, a imaju znanja jezika (kineski, korejski, japanski) za kojima postoji na tržištu manjak.</p>
24	<p>Slavenka Gašpar PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA Zakon predviđa da bi strani vodiči trebali polagati stručne provjere znanja i prolaziti procedure kao hrvatske kolege samo u slučaju ako bi vodili na zaštićenim lokalitetima. To će biti jedina mjesta na kojima će naša država u smislu ovog zakona imati koliko toliko suverenitet. Međutim, činjenica je da Ministarstvo ima namjeru taj broj zaštićenih lokaliteta znatno umanjiti na ostatke ostataka hrvatske materijalne i nematerijalne kulturne baštine pravilnikom koji će ubrzo stupiti na snagu. Mirne duše može se konstatirati kako će kroz koji dan inozemni vodiči bez ikakvog stručnog i profesionalnog kriterija voditi goste diljem lijepe naše i eto nama poplave tzv. fake news informacija, pseudo tumačenja i, po svojoj biti, kraja kulturnog turizma u Hrvatskoj, posredno i srozavanja ugleda zemlje u svijetu, što je posvjedočila i Češka, a objavila sama Europska Komisija u svojem izvješću. Svjedočimo vulgarizaciji struke, opasnoj i krajnjoj degradaciji kvalitete interpretiranja naše baštine, ne vodeći čak računa o zaštiti potrošača, te i njihovom pravu na kvalitetnu uslugu. Sve se prepušta</p>	<p>Nije prihvaćen Ministarstvo turizma i sporta pristupilo je izmjenama i dopunama Zakona o pružanju usluga u turizmu (NN 130/17, 25/19, 98/19, 42/20) zbog potrebe usklađivanja s propisima Europske unije (odredbama Direktive 2005/36/EZ o priznavanju stručnih kvalifikacija (kako je zadnje izmijenjena Direktivom 2013/55/EU) i Direktive 2006/123/EZ o uslugama na unutarnjem tržištu), koje su utemeljene na slobodi poslovnog nastana, slobodi pružanja usluga i/ili slobodi kretanja radnika – temeljnim načelima Europske unije. Ovim novim Prijedlogom izmjena Zakona o pružanju usluga u turizmu Ministarstvo turizma i sporta u dijelu zakona koji se odnosi na turističke vodiče ne donosi popis zaštićenih cjelina (lokaliteta) već će se isti urediti podzakonskim aktom, a u isti će biti uvršteni i lokaliteti vezani uz Domovinski rat. U Obrascu iskaza o procjeni učinaka propisa nigdje nije naveden podatak o 340 turističkih vodiča u Republici Hrvatskoj, već se procjenjuje da od ukupnog broja vodiča, to jest od ukupno cca 5500 registriranih vodiča u Republici Hrvatskoj, četvrtina aktivno pruža usluge u smislu da im je to jedini izvor prihoda (prema podacima Porezne uprave od 14.12.2020. pod NKD razredom „79.90 Ostale rezervacijske usluge i</p>

<p>samovolji predatorskog kapitalizma i ekonomiji velikih brojeva, a brojni vodiči će biti primorani iseliti van zemlje i naći drugi posao, što im, kao velikom broju visoko obrazovanih osoba s odličnim poznavanjem stranih jezika neće biti problem. Toliko o demografskoj politici... Ministarstvo ide toliko daleko u nepoznavanju profesije i zakonskih propisa da u e savjetovanju navodi kako u Hrvatskoj ima samo 340 aktivnih turističkih vodiča, što bi bilo smiješno da nije žalosno. Republika Hrvatska broji preko pet i pol tisuća vodiča i svi oni uplaćuju značajna financijska sredstva u državni proračun putem obrta, agencija, udruga, ugovora o djelu odnosno uplaćenih poreza, prireza i doprinosa. Nepoznavanje materije samo je nastavak prakse koju smo uočili prilikom proučavanja testa proporcionalnosti koje je objavila Europska Komisija prije nekoliko godina, gdje se nisu potrudili ni sve rubrike ispuniti, a da ne spominjemo polupismenu razinu popratnog teksta. I sve to uz opravdanja inzistiranjima Europske Komisije s kojima smo upoznati. Međutim . proučili smo i prezentirali sve primjere zaštite nekih drugih europskih zemalja. Sudeći po ovom postupku, ne očekujemo ništa pozitivno ni u Pravilnicima o edukaciji i zaštićenim lokalitetima koji nam slijede. Posebno smo užasnuti činjenicom da se uopće nisu iskoristili primjeri modela zaštite ni prema državljanima trećih zemalja koji će nam držati lekcije o našoj povijesti i baštini. Ovakav čin slobodno se može nazvati eutanaziranjem kulturnog naslijeđa, ujedno i potpunim krahom načela zaštite potrošača. Radi se o svojevrsnoj izdaji Hrvatske, i to na globalnoj razini. Žalosti da doslovce niti jedan naš prijedlog, kao članova radne skupine, nije prihvaćen. Ministarstvo turizma i sporta, kojem je obveza štititi interese struke hrvatskih vodiča, odbilo je poslušati glas struke bez obzira na argumente, navedene modalitete zaštite drugih europskih zemalja te bezrezervnu podršku kustosa, povjesničara i braniteljskih udruga. Treba se zapitati zašto Hrvatska ne želi štititi svoju baštinu, povijest i svoje građane na način kako su to napravile druge europske zemlje, primjerice Grčka i Cipar? I sve ovo se događa u zemlji zbog čije su slobode i obrane nacionalnog identiteta prije samo 25 godina mnogi dali svoje živote. Zar ni to više nije važno? Ne možemo se oteti dojmu kako je hrvatski kulturni identitet predan kao na pladnju. Tko god hoće neka jede i kusa kako želi. Kriteriji tu ne postoje. Vjerovali smo da u našem resornom Ministarstvu imamo majku, a ne maćehu. Na žalost, pogriješili smo, ali ćemo ustrajati u goloj borbi za egzistenciju i boriti se svim demokratskim sredstvima.</p>	<p>djelatnosti povezane s njima“, a koja uključuje uz ostale djelatnosti i djelatnost turističkog vodiča, evidentirano je ukupno 1.344 poreznih obveznika, od čega je 208 pravnih i 1.136 fizičkih osoba).</p>
<p>25 Igor Županić PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA Poštovani, shvaćam inicijativu EU da regulira tržište kako želi, međutim ne shvaćam stav hrvatskog ministarstva da nudi više od onog što se traži, Dobri gospodarstvenik ili diplomat će maksimalno zaštititi svoj teritorij i svoja prava. Čitajući tekst prijedloga zakona ostavljate dojam da niste tako postupili, već ste učinili upravo suprotno: 1. planski smanjujete zaštićene lokalitete na gotovo zanemariv broj i time kreirate pravila igre po kojima hrvatski turistički vodič</p>	<p>Djelomično prihvaćen Ministarstvo turizma i sporta svjesno je potrebe očuvanja nacionalne povijesne, kulturne i umjetničke baštine, ali isto tako potrebe usklađivanja s pravnom stečevinom Europske unije u kojoj je jedno od temeljnih načela - načelo slobode pružanja usluga, stoga kao stručni nositelj izrade propisa iz područja turizma ima zadatak kroz propise uspostaviti ravnotežu između ta dva cilja, pri čemu svako ograničenje pružanja usluga mora biti nužno, proporcionalno i opravdano prevladavajućim razlozima od javnog interesa. Ovim novim Prijedlogom izmjena</p>

u realnosti gubi svaki smisao. Ovo smanjivanje lokaliteta, upitno je i s neke domoljubne strane (dolazite iz stranke kojoj je to navodno bitno). 2. imate priliku kreirati model reciprociteta - s drugim zemljama, vi ga nigdje ne spominjete. Druge članice EU ne dopuštaju vođenje na svojem teritoriju ukoliko dvije zemlje nisu potpisale ugovor o takvim aktivnostima - u ovom prijedlogu se to ne spominje. 3. ne definirate egzaktno razinu poznavanja hrvatskog jezika za vodiče iz EU zemalja (B2 Španjolska, Italija, itd.), već ostavljate otvoren prostor špekulacijama jer na taj način ono može biti i A1 (ne u smislu kvalitete). 4. dovodite hrvatske vodiče u neravnopravni odnos s drugim EU zemljama koje su uspjele zaštititi interese svojih vodiča. Glede konkretnih promjene ukazujem na: ČLANAK 69 Novim Zakonom o strancima ukidaju se turističke kvote čime će velikom broju stranih državljana biti omogućen boravak u Republici Hrvatskoj. Osobe koje budu pet godina boravile na području RH, čak i bez stalnog zaposlenja, moći će legalno ostvariti pravo na prebivalište. Ministarstvo turizma i sporta, međutim, zaboravlja činjenicu da je Zakon o pružanju usluga u turizmu tzv. lex specialis koji derogira opći zakon, u ovom slučaju Zakon o strancima. Isti pristup imaju i druge europske zemlje poput Grčke, Malte i Cipra koje uopće ne dozvoljavaju pristup strancima ukoliko nemaju grčko ili ciparsko porijeklo dok Malta usto još propisuje i obvezu prebivališta i uvjet reciprociteta. Članak 69. stavak 3 mijenja se i glasi: „Iznimno od stavka 2. ovog članka, usluge turističkog vodiča može pružati i državljanin države koja nije država ugovornica Ugovora o Europskom gospodarskom prostoru i Švicarske Konfederacije koji ima prijavljeno prebivalište u Republici Hrvatskoj, ispunjava uvjete za pružanje usluga turističkog vodiča propisane ovim Zakonom, koji može dokazati svoje hrvatsko porijeklo te načelo reciprociteta u pružanju usluga između njegove matične države i Republike Hrvatske.“ ČLANAK 70 1. komentar U članku 70.st.2 brišu se riječi „po županijama“ i zamjenjuju riječima „po turističkim regijama“. Članku 70. se dodaje novi stavak 6. koji glasi: „Turističke regije se određuju na sljedeći način: 1. Istarsko-primorsko-lička regija (3 županije) Istarska županija Primorsko – goranska županija Ličko – senjska županija 2. Dalmatinska regija (4 županije) Zadarska županija Šibensko – kninska županija Splitsko – dalmatinska županija Dubrovačko – neretvanska županija 3. Središnja Hrvatska i zagrebačka makroregija (5 županija i Grad Zagreb) Grad Zagreb Zagrebačka županija Karlovačka županija Varaždinska županija Međimurska županija Krapinsko – zagorska županija 4. Panonska regija (4 županije) Sisačko – moslavačka županija Bjelovarsko – bilogorska županija Koprivničko – križevaka županija Virovitičko – podravska županija 5. Slavonska regija (4 županije) Vukovarsko – srijemska županija Osječko – baranjska županija Požeško – slavonska županija Brodsko – posavska županija Obrazloženje: popis zaštićenih cjelina (lokaliteta) i to ne u skraćenom obliku kako je Ministarstvo zahtijevalo, od ključne je važnosti za zaštitu hrvatske povijesti, kulture i baštine u cijelosti te nužan „alat“ kvalitetne edukacije lokalnih turističkih vodiča.uspostavom 5 turističkih

Zakona o pružanju usluga u turizmu Ministarstvo turizma i sporta u dijelu Zakona koji se odnosi na turističke vodiče - ne regulira - obvezu polaganja općeg i posebnog dijela ispita za turističke vodiče, već su način polaganja i sadržaj stručnog ispita za turističke vodiče, kao i popis zaštićenih cjelina (lokaliteta) uređeni podzakonskim aktima, tj. pravilnicima iz 2008. godine - Pravilnikom o stručnom ispitu za turističke vodiče i ispitnom programu za turističke pratitelje (NN 50/08 i 120/08) i Pravilnikom o popisu turističkih cjelina (lokaliteta) po županijama (NN 76/08). Prijedlog novog načina polaganja i sadržaja ispita za turističke vodiče i novi popis zaštićenih cjelina (lokaliteta) bit će predmet rada radne skupine za donošenje novih pravilnika, koji se trebaju donijeti do kraja lipnja 2021. godine. U radnoj skupini će, kao i do sada, sudjelovati predstavnici turističkih vodiča, visoka učilišta koja izvode programe stručnog ispita za turističke vodiče, tijela državne vlasti i stručnjaci. Ističemo kako se Direktive EU odnose na sve države članice te su njima propisana pravila kojima se moraju voditi sve države članice prilikom prenošenja istih u nacionalno zakonodavstvo. Nadalje, Direktivom 2005/36/EZ o priznavanju stručnih kvalifikacija kako je izmijenjena Direktivom 2013/55/EU utvrđuje se da države članice ne smiju ni zbog kojeg razloga koji se odnosi na stručne kvalifikacije ograničavati slobodu pružanja usluga stranim pružateljima usluga koji imaju zakonit poslovni nastan u matičnoj državi članici i ondje pripadaju reguliranoj profesiji ili ako su, u slučaju da ta profesija u njihovoj matičnoj državi članici nije regulirana, obavljali tu profesiju najmanje godinu dana u prethodnih 10 godina, naime, navedeno je propisano i Zakonom o reguliranim profesijama i priznavanju inozemnih stručnih kvalifikacija. Sukladno navedenoj Direktivi turistički vodič iz Republike Hrvatske može pružati usluge u drugoj državi članici Europske unije te ista ne bi smjela ni zbog kojeg razloga koji se odnosi na stručne kvalifikacije ograničavati slobodu pružanja usluga, a ukoliko se hrvatski vodiči susreću s poteškoćama u pružanju usluga u drugim država članicama navedeno mogu prijaviti putem mreže SOLVIT. Napominjemo da je nacionalni SOLVIT centar uspostavljen pri Ministarstvu gospodarstva i održivog razvoja. Vežano uz prijedlog da se definira razina znanja hrvatskog jezika, napominjemo da sukladno važećem Zakonu turistički vodič mora znati jezik na koje pruža usluge najmanje na razini B2 Zajedničkog europskog referentnog okvira. Navedeno znači da strani vodič koji pruža usluge na hrvatskom jeziku mora znati hrvatski jezik najmanje na razini B2. Ukoliko pruža usluge na nekom drugom stranom jeziku, mora poznavati hrvatski jezik u mjeri dostatnoj za pružanje usluga. Kada je u pitanju priznavanje stručnih kvalifikacija turističkih vodiča iz drugih država članica Europske unije skrećemo pažnju na odredbe Zakona o reguliranim profesijama i priznavanju inozemnih stručnih kvalifikacija, kojim je prenesena Direktiva 2005/36/EZ o priznavanju stručnih kvalifikacija (izmijenjena Direktivom 2013/55/EU), provjera znanja jezika mora biti razmjerna djelatnosti koja će se obavljati, a provodi se samo u slučaju profesija koje utječu na sigurnost pacijenata, a drugih profesija kada postoji osnovana sumnja o dovoljnom poznavanju jezika u odnosu na profesionalne

regija koje čine kulturološki i geografski bliska područja, fragmentiranost se smanjuje na najmanju moguću mjeru te se omogućuje polaganje posebnog dijela ispita za zaštićene lokalitete po 5 regija, a ne dosadašnjih 20 županija i Grad Zagreb. 2. komentar U članku 70. mijenja se stavak 4. „Ministar pravilnikom propisuje popis zaštićenih cjelina.....“ i glasi: „Popis zaštićenih cjelina (lokaliteta) po turističkim regijama donosi Ministarstvo turizma i sporta uz prethodnu suglasnost Ministarstva kulture. Cjelovit popis zaštićenih cjelina po turističkim regijama nalazi se u Prilogu III ovog Zakona. Ovom izmjenom ukida se Pravilnik o zaštićenim cjelinama (lokalitetima) (Narodne novine 76/2008).“ Dodaje se Prilog III Zakonu o pružanju usluga u turizmu koji glasi: „Turističke cjeline (lokaliteti) određuju se po turističkim regijama iz članka 70.st.6. Zakona o pružanju usluga u turizmu odnosno nacionalni parkovi i parkovi prirode u posebnoj točki. DIO A Popis turističkih cjelina DIO B Dodatne odredbe Turističko vođenje na područjima nacionalnih parkova i parkova prirode dopušteno je samo uz prethodno pribavljeno dopuštenje ministarstva nadležnog za poslove zaštite prirode. Turističko vođenje u muzejskim, galerijskim, crkvenim, samostanskim, etno i ostalim prostorima i zbirkama unutar kojih stručno vođenje obavljaju u njima zaposlene osobe može se obavljati samo uz dopuštenje osoba koje upravljaju tim prostorima odnosno zbirkama. Obrazloženje: Obzirom na neutemeljene naznake da se otvoreni prostori neće uvažavati, a „točkasti pristup“ nema uporište u struci, napominjemo da se zahtjevi Ministarstva turizma i sporta temelje na dvije preporuke (a prema definiciji, preporuke apsolutno nisu obvezujuće ni za jednu državu članicu niti se njihova (ne)primjena sankcionira) – na odredbama predmetne europske norme EN15565/08 te preporuku koja navodno propisuje da zaštićeni lokaliteti ne mogu biti otvorena područja. U obrazloženju prijedloga Zakona o pružanju usluga u turizmu na eSavjetovanju napisano je sljedeće: „Prema presudi Europskog suda pravde C180/89, a koju podržava Europska komisija, prihvaćeno je ograničenje primjene slobode pružanja samo u muzejima i povijesnim spomenicima zatvorenog tipa u nacionalnim zakonodavstvima“. Obzirom da se inzistiranje Ministarstva na smanjenu lokaliteta u potpunosti zasniva na navedenoj presudi, ponovno napominjemo da se predmetna presuda odnosila na profesiju turističkih vodiča prema Direktivi iz 1975. godine. Navedena Direktiva je ukinuta kao i dio koji se odnosio na turističke vodiče pa se Ministarstvo u svojim zahtjevima na istu ne može pozivati.

ČLANAK 71 1. komentar U članku 71. stavak 4. brišu se riječi „po županijama“ i zamjenjuju riječima „po turističkim regijama“ pa sad glasi: „Program stručnog ispita za turističkog vodiča sastoji se od općeg dijela za područje Republike Hrvatske i posebnog dijela za zaštićene cjeline (lokalitete)“. U članku 71. stavak 6. brišu se riječi „sastav ispitne komisije“ pa sad glasi: Ministar pravilnikom, uz prethodno mišljenje Ministra nadležnog za obrazovanje, propisuje ispitni program stručnog ispita za turističkog vodiča, broj nastavnih sati, uvjete koje mora ispunjavati nastavno osoblje te

djelatnosti koje se najmjeravaju obavljati. Takva provjera može se vršiti samo nakon izdavanja Europske profesionalne kartice i priznavanja inozemnih stručnih kvalifikacija u svrhu ostvarivanja prava na poslovni nastan, ali ne i kod privremenog i povremenog pružanja usluga turističkog vodiča u drugoj državi članici Europske unije. Državljeni trećih država mogu pružati usluge turističkog vodiča na području Republike Hrvatske samo ako polože stručni ispit (opći i posebni dio), a navedenom mogu pristupiti ukoliko u Republici Hrvatskoj imaju prijavljeno prebivalište. Stranac u Republici Hrvatskoj može prijaviti prebivalište samo ako mu je odobreno dugotrajno boravište ili stalni boravak, što znači da u Republici Hrvatskoj mora legalno boraviti barem pet godina. Slijedom navedenog, uvjet polaganja stručnog ispita i legalan boravak u Republici Hrvatskoj u periodu od pet godina, smatramo dovoljnima da bi se državljaninu treće države omogućilo pružanje usluga te ne možemo prihvatiti navod da Hrvatska time znatno otvara tržište državljanima trećih zemalja. Dodatno napominjemo da je intencija zakonodavca pri propisivanju odredbe članka 69. stavka 3. bila da se polaganje stručnog ispita dopusti državljanima zemalja Dalekog istoka koji žive u Hrvatskoj, a imaju znanja jezika (kineski, korejski, japanski) za kojima postoji na tržištu manjak. Potreba smanjenja broja lokaliteta proizlazi iz činjenice da se turističkog vodiča iz druge države članice koji privremeno i povremeno pruža usluge u Hrvatskoj obvezuje na polaganje posebnog dijela stručnog ispita za lokalitete po županijama. Obveza polaganja 21 posebnog ispita za svaku županiju kako bi se djelatnost turističkog vodiča mogla obavljati na cijelom području države članice jednaka je teritorijalnom ograničenju za pružatelje usluga. S obzirom na to da popis zaštićenih cjelina obuhvaća gotovo sve relevantne turističke atrakcije u Hrvatskoj, u stvarnosti se pravo stranih turističkih vodiča sa zakonitim poslovnim nastanom u drugoj državi članici na pružanje usluga u Hrvatskoj ne može ostvariti. U pogledu europske norme za turističke vodiče EN 15565:2008, skrećemo pažnju na Uredbu (EU) br. 1025/2012 o europskoj normizaciji, koja je izravno primjenjiva u svim državama članicama EU, te na članak 2. navedene Uredbe, gdje se pod naslovom Definicije propisuje: „Za potrebe ove Uredbe primjenjuju se sljedeće definicije: 1. „norma“ znači tehnička specifikacija koju je usvojilo priznato normizacijsko tijelo za opetovanu ili neprekidnu primjenu s kojom sukladnost nije obvezna i koja pripada u jednu od sljedećih kategorija: (b) „europska norma“ znači norma koju je usvojila europska organizacija za normizaciju.“ Dakle, europska norma nema obvezujući karakter za državu članicu. Osim toga, intencija budućeg stručnog ispita je staviti naglasak na nacionalnu povijesnu, kulturnu i umjetničku baštinu, a norma EN 15565:2008 predviđa da se propisani predmeti ne polažu isključivo na nacionalnom nivou već ih je potrebno sagledati u širem europskom kontekstu. Prijedlog programa edukacije turističkih vodiča, kojega nam je dostavila Zajednica društava turističkih vodiča Hrvatske, sadrži 180 sati teorije i 28 sati praktikuma po cijeni od 15 000 kuna za opći dio te 180 sati predavanja i 100 sati terenske nastave po cijeni od 25 000 kuna za posebni dio. Iz navedenog bi proizlazilo da bi turistički vodič

način polaganja ispita. U članku 71. stavak 6. dodaje se: „Ispitni program stručnog ispita za turističkog vodiča sastavljen je prema odrednicama standarda EN HR 15565:2008, traje 1 godinu (full time) ili 2 godine (part time), a zbog specifičnosti profesije turističkog vodiča obavezna je provedba ispitnog programa in situ.“ Obrazloženje: nažalost smo posljednjih 10-tak godina svjedoci potpune vulgarizacije profesije turističkih vodiča kao ambasadora Republike Hrvatske i smatramo da tromjesečna edukacija nije dovoljna da bi bilo koji budući vodič stekao najosnovnija znanja potrebna za bavljenje ovim zanimanjem. Provedba edukacije i polaganje završnog ispita prepušteni su u potpunosti privatnim učilištima čiji je cilj profit, a ne kvaliteta. Vodimo se primjerom država članica EU koje su itekako valorizirale svoju baštinu i kroz zaštitu lokaliteta, ali primarno kroz edukaciju. Tako se npr. u Grčkoj edukacije organiziraju svake 3 godine za maksimalno 30-35 polaznika iz 5 škola. Na Malti obrazovanje traje 2 godine (full time) ili 3 godine (part-time) odnosno ukupno 250 nastavnih sati kao i u Litvi, u Mađarskoj i na Cipru traje 1 godinu. Iako je u svom odgovoru na ovdje naveden zahtjev o uvođenju europske norme i samo Ministarstvo prihvatilo isti, do danas po tom pitanju nije ništa učinjeno. Odgovor Ministarstva turizma može se pročitati ovdje:

<https://esavjetovanja.gov.hr/ECon/EconReport?entitid=5594> 2. komentar Također je potrebno Zakonom definirati da opći dio ispitnog programa obrazovanja mogu provoditi sve visokoškolske ustanove dok posebni dio mogu provoditi samo visokoškolske ustanove koje takve usluge pružaju u nekoj od navedenih 5 turističkih regija i isključivo za regiju u kojoj pružaju takve usluge. Da bi se Zakon uskladio s gore navedenim, potrebno je izmijeniti sljedeće: Članak 71. stavak 1 se mijenja i glasi: „Stručni ispit za turističkog vodiča polaže se pred ispitnom komisijom Ministarstva turizma“. Nastavno na izmjene članka 71. stavka 1 prestaje važiti članak 72. Ispitne komisije. Članak 71. stavak 2 se u potpunosti mijenja i glasi: „Opći dio ispitnog programa obrazovanja može provoditi svako visoko učilište na području Republike Hrvatske dok posebni dio mogu provoditi samo ona visoka učilišta koja takve usluge pružaju u nekoj od navedenih 5 turističkih regija i isključivo za regiju u kojoj pružaju takve usluge, a koja su od Ministarstva nadležnog za turizam, uz prethodno mišljenje Ministarstva nadležnog za obrazovanje, ishodila Rješenje za provođenje navedenog ispitnog programa. ČLANAK 73 Iako je trenutno važećim Pravilnikom o stručnom ispitu za turističke vodiče i ispitnom programu za turističke pratitelje definirano da se ispiti za turističkog vodiča i pratitelja polažu na hrvatskom jeziku što, obzirom na zahtjevnost ispita znači da osoba koja pristupa ispitu mora hrvatski jezik poznavati barem na razini B2 ZEROJ-a (Zajedničkog europskog referentnog okvira za jezike), svjedočimo da to u praksi nije tako. Članak 9. stavak 3 Pravilnika o stručnom ispitu za Voditelja poslova u turističkoj agenciji (NN 81/2019) propisuje da Voditelj poslova mora poznavati najmanje 1 strani jezik B2 razine i 1 strani jezik A2 razine) dok se za turističke vodiče propisuje da poznaju hrvatski jezik u mjeri dostatnoj

koji želi položiti posebni dio stručnog ispita za cijelu Hrvatsku, uz pretpostavku polaganja posebnog dijela po 5 regija, trebao navedeno platiti 125 000 kuna. Sveukupno, uz opći dio, navedeno bi iznosilo 140 000 kuna. Navedeni prijedlog edukacije, zbog visine školarine i trajanja, mogao bi se smatrati ograničavajućim uvjetom pristupa reguliranoj profesiji turističkog vodiča. Vezano uz uvjetovanje pristupa polaganju stručnog ispita za turističkog vodiča završenom četverogodišnjm srednjom školom, smatramo kao isto nije nužno, iz razloga što će se programom i stručnim ispitom za turističkog vodiča propisati i provjeriti odgovarajuća razina znanja. Turistički vodič, nakon što položi stručni ispit i dobije o tome uvjerenje visokog učilišta, ukoliko početi s pružanjem usluga, dužan je ishoditi rješenje o ispunjvanju uvjeta i iskaznicu. Radi rješavanja pravne praznine, ovim se člankom samo rješava mogućnost odjave toga rješenja, te navedeno ne znači da će vodiču pritom prestati važiti stečeno uvjerenje o položenom ispitu.

	<p>za pružanje usluga turističkog vodiča. 'U mjeri dostatnoj za pružanje usluga turističkog vodiča' je izraz koji dopušta svakojaka tumačenja pa tražimo da se isti izmijeni na sljedeći način: Članak 73. stavak 2 točka 3. se mijenja i glasi: "da i strani jezik na kojem će pružati usluge turističkog vodiča i hrvatski jezik zna na B2 razini ZEROJ-a" Također smatramo da, obzirom na razlike u programima trogodišnjeg i četverogodišnjeg srednjoškolskog obrazovanja, kandidati koji žele pristupiti stručnom ispitu za turističkog vodiča trebaju imati četverogodišnje srednjoškolsko obrazovanje. Nastavno se mijenja i sljedeće: Članak 73. stavak 2. točka 1 se mijenja na način da se doda riječ „četverogodišnju“ pa tako isti glasi: „1. da ima najmanje završenu četverogodišnju srednju školu“. ČLANAK 74 U članku 74.st.2 brišu se riječi „za županije“ i zamjenjuju riječima „za turističke regije iz članka 70. stavak 6“. ČLANAK 9. PRIJEDLOGA Stav MINTS: Obrazloženje uz članak 9: Uz članak 9. Ovim člankom uklanja se pravna praznina u dijelu koji se odnosi na mogućnost izdavanja rješenja o ukidanju rješenja o ispunjavanju uvjeta za pružanje usluga turističkog vodiča. Iza članka 75. dodaje se članak 75.a i naslov iznad članka koji glasi: „Ukidanje rješenja o ispunjavanju uvjeta za pružanje usluga turističkog vodiča Članak 75.a (1) Rješenje o ispunjavanju uvjeta za pružanje usluga turističkog vodiča ukida se s danom podnošenja zahtjeva za odjavu nadležnom upravnom tijelu ili danom navedenim u zahtjevu za odjavu, koji ne može biti određen prije dana podnošenja zahtjeva nadležnom upravnom tijelu. OBRAZLOŽENJE: Smatramo da su uvjeti za pružanje usluga turističkog vodiča stečeni u trenutku uspješnog prolaza stručnog ispita pa stoga tražimo brisanje navedenog članka jer isti nije pravno utemeljen. Ovdje navedeno bi bilo kao da od liječnika specijalista kirurgije tražite da se odrekne svoje specijalizacije i svih prava koja mu po tome pripadaju samo iz razloga što je odlučio baviti se npr. turizmom. Jednom stečeno znanje ne može se oduzeti.</p>	
26	<p>Ina Divac Pereža PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ČLANAK 69 Novim Zakonom o strancima ukidaju se turističke kvote čime će velikom broju stranih državljana biti omogućen boravak u Republici Hrvatskoj. Osobe koje budu pet godina boravile na području RH, čak i bez stalnog zaposlenja, moći će legalno ostvariti pravo na prebivalište. Ministarstvo turizma i sporta, međutim, zaboravlja činjenicu da je Zakon o pružanju usluga u turizmu tzv. lex specialis koji derogira opći zakon, u ovom slučaju Zakon o strancima. Isti pristup imaju i druge europske zemlje poput Grčke, Malte i Cipra koje uopće ne dozvoljavaju pristup strancima ukoliko nemaju grčko ili ciparsko porijeklo dok Malta usto još propisuje i obvezu prebivališta i uvjet reciprociteta. Članak 69. stavak 3 mijenja se i glasi: „Iznimno od stavka 2. ovog članka, usluge turističkog vodiča može pružati i državljanin države koja nije država ugovornica Ugovora o Europskom gospodarskom prostoru i Švicarske Konfederacije koji ima prijavljeno prebivalište u Republici Hrvatskoj, ispunjava uvjete za pružanje usluga turističkog vodiča propisane ovim</p>	<p>Djelomično prihvaćen Državljanini trećih država mogu pružati usluge turističkog vodiča na području Republike Hrvatske samo ako polože stručni ispit (opći i posebni dio), a navedenom mogu pristupiti ukoliko u Republici Hrvatskoj imaju prijavljeno prebivalište. Stranac u Republici Hrvatskoj može prijaviti prebivalište samo ako mu je odobreno dugotrajno boravište ili stalni boravak, što znači da u Republici Hrvatskoj mora legalno boraviti barem pet godina. Slijedom navedenog, uvjet polaganja stručnog ispita i legalan boravak u Republici Hrvatskoj u periodu od pet godina, smatramo dovoljnima da bi se državljaninu treće države omogućilo pružanje usluga. Dodatno napominjemo da je intencija zakonodavca pri propisivanju odredbe članka 69. stavka 3. bila da se polaganje stručnog ispita dopusti državljanima zemalja Dalekog istoka koji žive u Hrvatskoj, a imaju znanja jezika (kineski, korejski, japanski) za kojima postoji na tržištu manjak. Ovim novim Prijedlogom izmjena Zakona o pružanju usluga u turizmu Ministarstvo turizma i sporta u dijelu Zakona koji se odnosi na turističke vodiče - ne regulira - obvezu polaganja općeg i posebnog dijela ispita za turističke vodiče, već</p>

Zakonom, koji može dokazati svoje hrvatsko porijeklo te načelo reciprociteta u pružanju usluga između njegove matične države i Republike Hrvatske.“ ČLANAK 70 1. komentar U članku 70.st.2 brišu se riječi „po županijama“ i zamjenjuju riječima „po turističkim regijama“. Članku 70. se dodaje novi stavak 6. koji glasi: „Turističke regije se određuju na sljedeći način: 1. Istarsko-primorsko-lička regija (3 županije) Istarska županija Primorsko – goranska županija Ličko – senjska županija 2. Dalmatinska regija (4 županije) Zadarska županija Šibensko – kninska županija Splitsko – dalmatinska županija Dubrovačko – neretvanska županija 3. Središnja Hrvatska i zagrebačka makroregija (5 županija i Grad Zagreb) Grad Zagreb Zagrebačka županija Karlovačka županija Varaždinska županija Međimurska županija Krapinsko – zagorska županija 4. Panonska regija (4 županije) Sisačko – moslovačka županija Bjelovarsko – bilogorska županija Koprivničko – križevaka županija Virovitičko – podravska županija 5. Slavonska regija (4 županije) Vukovarsko – srijemska županija Osječko – baranjska županija Požeško – slavonska županija Brodsko – posavska županija

Obrazloženje: popis zaštićenih cjelina (lokaliteta) i to ne u skraćenom obliku kako je Ministarstvo zahtijevalo, od ključne je važnosti za zaštitu hrvatske povijesti, kulture i baštine u cijelosti te nužan „alat“ kvalitetne edukacije lokalnih turističkih vodiča.uspostavom 5 turističkih regija koje čine kulturološki i geografski bliska područja, fragmentiranost se smanjuje na najmanju moguću mjeru te se omogućuje polaganje posebnog dijela ispita za zaštićene lokalitete po 5 regija, a ne dosadašnjih 20 županija i Grad Zagreb. 2. komentar U članku 70. mijenja se stavak 4. „Ministar pravilnikom propisuje popis zaštićenih cjelina.....“ i glasi: „Popis zaštićenih cjelina (lokaliteta) po turističkim regijama donosi Ministarstvo turizma i sporta uz prethodnu suglasnost Ministarstva kulture. Cjelovit popis zaštićenih cjelina po turističkim regijama nalazi se u Prilogu III ovog Zakona. Ovom izmjenom ukida se Pravilnik o zaštićenim cjelinama (lokalitetima) (Narodne novine 76/2008).“ Dodaje se Prilog III Zakonu o pružanju usluga u turizmu koji glasi: „Turističke cjeline (lokaliteti) određuju se po turističkim regijama iz članka 70.st.6. Zakona o pružanju usluga u turizmu odnosno nacionalni parkovi i parkovi prirode u posebnoj točki. DIO A Popis turističkih cjelina DIO B Dodatne odredbe Turističko vođenje na područjima nacionalnih parkova i parkova prirode dopušteno je samo uz prethodno pribavljeno dopuštenje ministarstva nadležnog za poslove zaštite prirode. Turističko vođenje u muzejskim, galerijskim, crkvenim, samostanskim, etno i ostalim prostorima i zbirkama unutar kojih stručno vođenje obavljaju u njima zaposlene osobe može se obavljati samo uz dopuštenje osoba koje upravljaju tim prostorima odnosno zbirkama. Obrazloženje: Obzirom na neutemeljene naznake da se otvoreni prostori neće uvažavati, a „točkasti pristup“ nema uporište u struci, napominjemo da se zahtjevi Ministarstva turizma i sporta temelje na dvije preporuke (a prema definiciji, preporuke apsolutno nisu obvezujuće ni za jednu državu članicu niti se njihova (ne)primjena sankcionira) – na odredbama predmetne europske

su način polaganja i sadržaj stručnog ispita za turističke vodiče, kao i popis zaštićenih cjelina (lokaliteta) uređeni podzakonskim aktima, tj. pravilnicima iz 2008. godine - Pravilnikom o stručnom ispitu za turističke vodiče i ispitnom programu za turističke pratitelje (NN 50/08 i 120/08) i Pravilnikom o popisu turističkih cjelina (lokaliteta) po županijama (NN 76/08). Prijedlog novog načina polaganja i sadržaja ispita za turističke vodiče bit će predmet rada radne skupine za donošenje novih pravilnika, koji se trebaju donijeti do kraja lipnja 2021. godine, a prijedlogom Zakona bit će definiran popis zaštićenih cjelina (lokaliteta) kao cjelina umjetničke, povijesne i kulturne baštine. U radnoj skupini će, kao i do sada, sudjelovati predstavnici turističkih vodiča, visoka učilišta koja izvode programe stručnog ispita za turističke vodiče, tijela državne vlasti i stručnjaci. Sukladno Zakonu o znanosti i visokom obrazovanju (NN 123/03, 198/03, 105/04, 174/04, 02/07, 46/07, 45/09, 63/11, 94/13, 139/13, 101/14, 60/15, 131/17) visoka učilišta su sveučilište te fakultet i umjetnička akademija u njegovom sastavu, veleučilište i visoka škola, a visoka učilišta mogu biti javna i privatna, dok prema važećem Zakonu o pružanju usluga u turizmu rješenje o imenovanju ispitne komisije za polaganje stručnog ispita za turističkog vodiča može se izdati samo onom visokom učilištu koje izvodi najmanje stručni ili sveučilišni studij na preddiplomskoj razini u području turizma ili imaju smjer ili nastavne predmete iz područja turizma. Vezano uz prijedlog definiranja razine znanja hrvatskog jezika napominjemo da sukladno važećem Zakonu turistički vodič mora znati jezik na kojem pruža usluge najmanje na razini B2 Zajedničkog europskog referentnog okvira. Navedeno znači da vodič koji pruža usluge na hrvatskom jeziku mora znati hrvatski jezik najmanje na razini B2. Ukoliko pruža usluge na nekom drugom stranom jeziku, mora poznavati hrvatski jezik u mjeri dostatnoj za pružanje usluga. U pogledu priznavanja stručnih kvalifikacija turističkih vodiča iz drugih država članica Europske unije skrećemo pažnju na odredbe Zakona o reguliranim profesijama i priznavanju inozemnih stručnih kvalifikacija (NN 82/15, 70/19, 47/20), kojim je prenesena Direktiva 2005/36/EZ o priznavanju stručnih kvalifikacija (izmijenjena Direktivom 2013/55/EU), provjera znanja jezika mora biti razmjerna djelatnosti koja će se obavljati, a provodi se samo u slučaju profesija koje utječu na sigurnost pacijenata, a drugih profesija kada postoji osnovana sumnja o dovoljnom poznavanju jezika u odnosu na profesionalne djelatnosti koje se namjeravaju obavljati. Takva provjera može se vršiti samo nakon izdavanja Europske profesionalne kartice i priznavanja inozemnih stručnih kvalifikacija u svrhu ostvarivanja prava na poslovni nastan, ali ne i kod privremenog i povremenog pružanja usluga turističkog vodiča u drugoj državi članici Europske unije. Prijedlogom Zakona popis zaštićenih cjelina (lokaliteta) bit će definiram kao popis cjelina umjetničke, povijesne i kulturne baštine, a o istom će se donijeti pravilnik. U pogledu europske norme za turističke vodiče EN 15565:2008, skrećemo pažnju na Uredbu (EU) br. 1025/2012 o europskoj normizaciji, koja je izravno primjenjiva u svim državama članicama EU, te na članak 2. navedene Uredbe, gdje se pod naslovom Definicije propisuje: „Za potrebe ove Uredbe

norme EN15565/08 te preporuku koja navodno propisuje da zaštićeni lokaliteti ne mogu biti otvorena područja. U obrazloženju prijedloga Zakona o pružanju usluga u turizmu na eSavjetovanju napisano je sljedeće: „Prema presudi Europskog suda pravde C180/89, a koju podržava Europska komisija, prihvaćeno je ograničenje primjene slobode pružanja samo u muzejima i povijesnim spomenicima zatvorenog tipa u nacionalnim zakonodavstvima“. Obzirom da se inzistiranje Ministarstva na smanjenu lokaliteta u potpunosti zasniva na navedenoj presudi, ponovno napominjemo da se predmetna presuda odnosila na profesiju turističkih vodiča prema Direktivi iz 1975. godine. Navedena Direktiva je ukinuta kao i dio koji se odnosio na turističke vodiče pa se Ministarstvo u svojim zahtjevima na istu ne može pozivati.

ČLANAK 71 1. komentar U članku 71. stavak 4. brišu se riječi „po županijama“ i zamjenjuju riječima „po turističkim regijama“ pa sad glasi: „Program stručnog ispita za turističkog vodiča sastoji se od općeg dijela za područje Republike Hrvatske i posebnog dijela za zaštićene cjeline (lokalitete)“. U članku 71. stavak 6. brišu se riječi „sastav ispitne komisije“ pa sad glasi: Ministar pravilnikom, uz prethodno mišljenje Ministra nadležnog za obrazovanje, propisuje ispitni program stručnog ispita za turističkog vodiča, broj nastavnih sati, uvjete koje mora ispunjavati nastavno osoblje te način polaganja ispita. U članku 71. stavak 6. dodaje se: „Ispitni program stručnog ispita za turističkog vodiča sastavljen je prema odrednicama standarda EN HR 15565:2008, traje 1 godinu (full time) ili 2 godine (part time), a zbog specifičnosti profesije turističkog vodiča obavezna je provedba ispitnog programa in situ.“

Obrazloženje: nažalost smo posljednjih 10-tak godina svjedoci potpune vulgarizacije profesije turističkih vodiča kao ambasadora Republike Hrvatske i smatramo da tromjesečna edukacija nije dovoljna da bi bilo koji budući vodič stekao najosnovnija znanja potrebna za bavljenje ovim zanimanjem. Provedba edukacije i polaganje završnog ispita prepušteni su u potpunosti privatnim učilištima čiji je cilj profit, a ne kvaliteta. Vodimo se primjerom država članica EU koje su itekako valorizirale svoju baštinu i kroz zaštitu lokaliteta, ali primarno kroz edukaciju. Tako se npr. u Grčkoj edukacije organiziraju svake 3 godine za maksimalno 30-35 polaznika iz 5 škola. Na Malti obrazovanje traje 2 godine (full time) ili 3 godine (part-time) odnosno ukupno 250 nastavnih sati kao i u Litvi, u Mađarskoj i na Cipru traje 1 godinu. Iako je u svom odgovoru na ovdje naveden zahtjev o uvođenju europske norme i samo Ministarstvo prihvatilo isti, do danas po tom pitanju nije ništa učinjeno. Odgovor Ministarstva turizma može se pročitati ovdje: <https://esavjetovanja.gov.hr/ECon/EconReport?entityId=5594>

2. komentar Također je potrebno Zakonom definirati da opći dio ispitnog programa obrazovanja mogu provoditi sve visokoškolske ustanove dok posebni dio mogu provoditi samo visokoškolske ustanove koje takve usluge pružaju u nekoj od navedenih 5 turističkih regija i isključivo za regiju u kojoj pružaju takve usluge. Da bi se Zakon uskladio s gore navedenim, potrebno je izmijeniti

primjenjuju se sljedeće definicije: 1. „norma“ znači tehnička specifikacija koju je usvojilo priznato normizacijsko tijelo za opetovanu ili neprekidnu primjenu s kojom sukladnost nije obavezna i koja pripada u jednu od sljedećih kategorija: (b) „europska norma“ znači norma koju je usvojila europska organizacija za normizaciju.“ Dakle, europska norma nema obvezujući karakter za državu članicu. Osim toga, intencija budućeg stručnog ispita je staviti naglasak na nacionalnu povijesnu, kulturnu i umjetničku baštinu, a norma EN 15565:2008 predviđa da se propisani predmeti ne polažu isključivo na nacionalnom nivou već ih je potrebno sagledati u širem europskom kontekstu. Prijedlog programa edukacije turističkih vodiča, kojega nam je dostavila Zajednica društava turističkih vodiča Hrvatske, sadrži 180 sati teorije i 28 sati praktikuma po cijeni od 15 000 kuna za opći dio te 180 sati predavanja i 100 sati terenske nastave po cijeni od 25 000 kuna za posebni dio. Iz navedenog bi proizlazilo da bi turistički vodič koji želi položiti posebni dio stručnog ispita za cijelu Hrvatsku, uz pretpostavku polaganja posebnog dijela po 5 regija, trebao navedeno platiti 125 000 kuna. Sveukupno, uz opći dio, navedeno bi iznosilo 140 000 kuna. Navedeni prijedlog edukacije, zbog visine školarine i trajanja, mogao bi se smatrati ograničavajućim uvjetom pristupa reguliranoj profesiji turističkog vodiča. Vezano uz prijedlog definiranja razine znanja hrvatskog jezika napominjemo da sukladno važećem Zakonu turistički vodič mora znati jezik na kojem pruža usluge najmanje na razini B2 Zajedničkog europskog referentnog okvira. Navedeno znači da vodič koji pruža usluge na hrvatskom jeziku mora znati hrvatski jezik najmanje na razini B2. Ukoliko pruža usluge na nekom drugom stranom jeziku, mora poznavati hrvatski jezik u mjeri dostatnoj za pružanje usluga. U pogledu priznavanja stručnih kvalifikacija turističkih vodiča iz drugih država članica Europske unije skrećemo pažnju na odredbe Zakona o reguliranim profesijama i priznavanju inozemnih stručnih kvalifikacija (NN 82/15, 70/19, 47/20), kojim je prenesena Direktiva 2005/36/EZ o priznavanju stručnih kvalifikacija (izmijenjena Direktivom 2013/55/EU), provjera znanja jezika mora biti razmjerna djelatnosti koja će se obavljati, a provodi se samo u slučaju profesija koje utječu na sigurnost pacijenata, a drugih profesija kada postoji osnovana sumnja o dovoljnom poznavanju jezika u odnosu na profesionalne djelatnosti koje se namjeravaju obavljati. Takva provjera može se vršiti samo nakon izdavanja Europske profesionalne kartice i priznavanja inozemnih stručnih kvalifikacija u svrhu ostvarivanja prava na poslovni nastan, ali ne i kod privremenog i povremenog pružanja usluga turističkog vodiča u drugoj državi članici Europske unije. Vezano uz uvjetovanje pristupa polaganju stručnog ispita za turističkog vodiča završenom četverogodišnjem srednjom školom, smatramo kao isto nije nužno, iz razloga što će se programom i stručnim ispitom za turističkog vodiča propisati i provjeriti odgovarajuća razina znanja. Turistički vodič, nakon što položi stručni ispit i dobije o tome uvjerenje visokog učilišta, ukoliko početi s pružanjem usluga, dužan je ishoditi rješenje o ispunjvanju uvjeta i iskaznicu. Radi rješavanja pravne praznine, ovim se člankom samo rješava mogućnost odjave toga rješenja, te navedeno ne znači da će

sljedeće: Članak 71. stavak 1 se mijenja i glasi:
„Stručni ispit za turističkog vodiča polaže se pred ispitnom komisijom Ministarstva turizma“. Nastavno na izmjene članka 71. stavka 1 prestaje važiti članak 72. Ispitne komisije. Članak 71. stavak 2 se u potpunosti mijenja i glasi: „Opći dio ispitnog programa obrazovanja može provoditi svako visoko učilište na području Republike Hrvatske dok posebni dio mogu provoditi samo ona visoka učilišta koja takve usluge pružaju u nekoj od navedenih 5 turističkih regija i isključivo za regiju u kojoj pružaju takve usluge, a koja su od Ministarstva nadležnog za turizam, uz prethodno mišljenje Ministarstva nadležnog za obrazovanje, ishodila Rješenje za provođenje navedenog ispitnog programa. ČLANAK 73 Iako je trenutno važećim Pravilnikom o stručnom ispitu za turističke vodiče i ispitnom programu za turističke pratitelje definirano da se ispiti za turističkog vodiča i pratitelja polažu na hrvatskom jeziku što, obzirom na zahtjevnost ispita znači da osoba koja pristupa ispitu mora hrvatski jezik poznavati barem na razini B2 ZEROJ-a (Zajedničkog europskog referentnog okvira za jezike), svjedočimo da to u praksi nije tako. Članak 9. stavak 3 Pravilnika o stručnom ispitu za Voditelja poslova u turističkoj agenciji (NN 81/2019) propisuje da Voditelj poslova mora poznavati najmanje 1 strani jezik B2 razine i 1 strani jezik A2 razine) dok se za turističke vodiče propisuje da poznaju hrvatski jezik u mjeri dostatnoj za pružanje usluga turističkog vodiča. 'U mjeri dostatnoj za pružanje usluga turističkog vodiča' je izraz koji dopušta svakojaka tumačenja pa tražimo da se isti izmijeni na sljedeći način: Članak 73. stavak 2 točka 3. se mijenja i glasi: „da i strani jezik na kojem će pružati usluge turističkog vodiča i hrvatski jezik zna na B2 razini ZEROJ-a“ Također smatramo da, obzirom na razlike u programima trogodišnjeg i četverogodišnjeg srednjoškolskog obrazovanja, kandidati koji žele pristupiti stručnom ispitu za turističkog vodiča trebaju imati četverogodišnje srednjoškolsko obrazovanje. Nastavno se mijenja i sljedeće: Članak 73. stavak 2. točka 1 se mijenja na način da se doda riječ „četverogodišnju“ pa tako isti glasi: „1. da ima najmanje završenu četverogodišnju srednju školu“. ČLANAK 74 U članku 74.st.2 brišu se riječi „za županije“ i zamjenjuju riječima „za turističke regije iz članka 70. stavak 6“. ČLANAK 9. PRIJEDLOGA Stav MINTS: Obrazloženje uz članak 9: Uz članak 9. Ovim člankom uklanja se pravna praznina u dijelu koji se odnosi na mogućnost izdavanja rješenja o ukidanju rješenja o ispunjavanju uvjeta za pružanje usluga turističkog vodiča. Iza članka 75. dodaje se članak 75.a i naslov iznad članka koji glasi:
„Ukidanje rješenja o ispunjavanju uvjeta za pružanje usluga turističkog vodiča Članak 75.a (1) Rješenje o ispunjavanju uvjeta za pružanje usluga turističkog vodiča ukida se s danom podnošenja zahtjeva za objavu nadležnom upravnom tijelu ili danom navedenim u zahtjevu za objavu, koji ne može biti određen prije dana podnošenja zahtjeva nadležnom upravnom tijelu. OBRAZLOŽENJE: Smatramo da su uvjeti za pružanje usluga turističkog vodiča stečeni u trenutku uspješnog prolaza stručnog ispita pa stoga tražimo brisanje navedenog članka jer isti nije pravno utemeljen. Ovdje navedeno bi bilo kao da od

vodiču pritom prestati važiti stečeno uvjerenje o položenom ispitu.

	<p>liječnika specijalista kirurgije tražite da se odrekne svoje specijalizacije i svih prava koja mu po tome pripadaju samo iz razloga što je odlučio baviti se npr. turizmom. Jednom stečeno znanje ne može se oduzeti.</p>	
27	<p>TINA DUNJIĆ MESSMER PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA Poštovani, u potpunosti se slažem s kolegama vodičima da je prijedlog izmjena Zakona o pružanju usluga u turizmu apsolutno neprihvatljiv. Jednako tako podržavam i ujedno zahvaljujem Zajednici društava turističkih vodiča Hrvatske na reakciji i pokušaju komunikacije s vama u nadi da se struka vodiča u Republici Hrvatskoj zaštiti i profesionalizira. Dobili ste dobre primjere zaštite struke vodiča, ali i povijesti i baštine kao što su, npr. Grčka i Cipar. Vaše ignoriranje i neprihvatanje prijedloga, te objavljivanje prijedloga Zakona na e-savjetovanja bez informiranja člana radne skupine, iako se to od vas tražilo i očekivalo, dovelo je do još većeg razdora između institucija, tj. Ministarstva turizma i sporta i struke vodiča, a dobra komunikacija i suradnja jesu budućnost kvalitete turizma u Hrvatskoj, grane koja Hrvatskoj donosi veliki prihod. Prijedlozi: - članak 71, stavak 1. Zakona, prijedlog: regulirano obrazovanje na način da ga provode fakulteti, kao nekad ili da formiranje visoke škole za turizam u cilju profesionalizacije struke. - članak 73, Zakona: "da ima najmanje završenu srednju školu" - prijedlog: najmanje četverogodišnju srednju školu. - članak 73. stavak 2. točka 3. Zakona: "da poznaje hrvatski jezik u mjeri dostatnoj za pružanje usluga turističkog vodiča". Prijedlog: prvo definirajte što znači dostatna mjera poznavanja jezika. Naš je prijedlog da znanje hrvatskog jezika bude barem na razini B2, ako ne i C1. - U članku 70. stavku 2. riječi: "po županijama" brišu se. Protivimo se ovakvom prijedlogu te predlažemo izmjenu čl. 70.st. 2 te članka 70.st.4. riječima " po regijama". Predlažemo izmjenu u članku 70. te dopunu novim stavkom 6. Predlažemo i fragmentiranost ispita po županijama: polaganje ispita po povijesno i geografski bliskim regijama. Na ovaj način bi se zaštićeni lokaliteti polagali samo za 5 regija (za razliku od sadašnjih 20 županija i grada Zagreba) .Fragmentiranost ispita bi se smanjila na najmanju moguću mjeru koja je u isto vrijeme logična, smisljena i potrebna. "Regije se određuju na sljedeći način: 1. Dalmatinska regija - uključivala bi 4 županije: □ Dubrovačko-neretvanska županija □ Splitsko – dalmatinska županija □ Šibensko – kninska županija □ Zadarska županija 2. Istarsko-primorsko-lička regija - uključivala bi 3 županije: □ Istarska županija □ Primorsko-goranska županija □ Ličko-senjska županija 3. Središnja Hrvatska i zagrebačka makroregija - uključivala bi 5 županija i grad Zagreb: □ Krapinsko-zagorska županija □ Karlovačka županija □ Međimurska županija □ Varaždinska županija □ Zagrebačka županija □ Grad Zagreb 4. Panonska regija: □ Sisačko-moslavačka županija □ Bjelovarsko-bilogorska županija □ Koprivničko-križevačka županija □ Virovitičko- podravska županija 5. Slavonska regija - uključivala bi 4 županije: • Vukovarsko-srijemska • Osječko-baranjska županija • Požeško-slavonska županija • Brodsko-posavska</p>	<p>Djelomično prihvaćen Ministarstvo turizma i sporta pristupilo je izmjenama i dopunama Zakona o pružanju usluga u turizmu (NN 130/17, 25/19, 98/19, 42/20) zbog potrebe usklađivanja s propisima Europske unije (odredbama Direktive 2005/36/EZ o priznavanju stručnih kvalifikacija (kako je zadnje izmijenjena Direktivom 2013/55/EU) i Direktive 2006/123/EZ o uslugama na unutarnjem tržištu), koje su utemeljene na slobodi poslovnog nastana, slobodi pružanja usluga i/ili slobodi kretanja radnika – temeljnim načelima Europske unije. Prije objave nacrtu Prijedloga izmjena Zakona o pružanju usluga u turizmu na savjetovanju sa zainteresiranom javnošću 8. siječnja 2021. godine, Ministarstvo turizma i sporta održalo je četiri sastanka s predstavnicima Zajednice društava turističkih vodiča Hrvatske (ZDTVH), a na posljednjem sastanku 20. studenoga 2020. predstavljen im je Prijedlog izmjena i dopuna Zakona o pružanju usluga u turizmu. Sukladno Zakonu o znanosti i visokom obrazovanju (NN 123/03, 198/03, 105/04, 174/04, 02/07, 46/07, 45/09, 63/11, 94/13, 139/13, 101/14, 60/15, 131/17) visoka učilišta su sveučilište te fakultet i umjetnička akademija u njegovom sastavu, veleučilište i visoka škola, a visoka učilišta mogu biti javna i privatna, dok prema važećem Zakonu o pružanju usluga u turizmu rješenje o imenovanju ispitne komisije za polaganje stručnog ispita za turističkog vodiča može se izdati samo onom visokom učilištu koje izvodi najmanje stručni ili sveučilišni studij na preddiplomskoj razini u području turizma ili imaju smjer ili nastavne predmete iz područja turizma. Vezano uz uvjetovanje pristupa polaganju stručnog ispita za turističkog vodiča završenom četverogodišnjm srednjom školom, smatramo kao isto nije nužno, iz razloga što će se programom i stručnim ispitom za turističkog vodiča propisati i provjeriti odgovarajuća razina znanja. Vezano uz prijedlog definiranja razine znanja hrvatskog jezika napominjemo da sukladno važećem Zakonu turistički vodič mora znati jezik na kojem pruža usluge najmanje na razini B2 Zajedničkog europskog referentnog okvira. Navedeno znači da vodič koji pruža usluge na hrvatskom jeziku mora znati hrvatski jezik najmanje na razini B2. Ukoliko pruža usluge na nekom drugom stranom jeziku, mora poznavati hrvatski jezik u mjeri dostatnoj za pružanje usluga. U pogledu priznavanja stručnih kvalifikacija turističkih vodiča iz drugih država članica Europske unije skrećemo pažnju na odredbe Zakona o reguliranim profesijama i priznavanju inozemnih stručnih kvalifikacija (NN 82/15, 70/19, 47/20), kojim je prenesena Direktiva 2005/36/EZ o priznavanju stručnih kvalifikacija (izmijenjena Direktivom 2013/55/EU), provjera znanja jezika mora biti razmjerna djelatnosti koja će se obavljati, a provodi se samo u slučaju profesija koje utječu na sigurnost pacijenata, a drugih profesija kada postoji osnovana sumnja o dovoljnom poznavanju jezika u odnosu na profesionalne djelatnosti koje se namjeravaju obavljati. Takva provjera može se vršiti samo nakon izdavanja Europske profesionalne kartice i priznavanja inozemnih stručnih kvalifikacija u svrhu</p>

<p>županija - članak 74. Točka 2 . predlažemo „2. Naznaka o položenom općem dijlu stručnog ispita odnosno naznaku o položenom općem dijelu stručnog ispita i posebnom dijelu stručnog ispita za zaštićene cjeline (lokalitete) po regijama iz članka 70.stavak 6. - Članak 75. Dodaje se članak 75.a i naslov je „Ukidanje rješenja o ispunjavanju uvjeta za pružanje usluga turističkog vodiča“. Predlažemo razjašnjenje članka 75. Stavak 1., jer ne navodite na čiji zahtjev za odjavu se donosi predmetno rješenje Jedini prijedlog koji je usvojen je načelo zaštite stečenih prava. No, ujedno je i paradoks. Regulacija prema državljanima neeuropskih zemalja: Novim Zakonom o strancima ukidaju se turističke kvote te će veliki broj stranih državljana imati mogućnost boravka u Republici Hrvatskoj. Osobe koje pet godina borave na teritoriju Republike Hrvatske i ne moraju nužno biti zaposlene da bi stekle uvjete za dobivanje prebivališta. No, bez obzira na isto, za istaknuti je kako je Zakon o pružanju usluga u turizmu specialis koji derogira opći zakon , u ovom slučaju Zakon o strancima. Isti pristup imaju i druge europske zemlje poput Cipra i Malte, koje uopće ne dozvoljavaju pristup edukaciji strancima koji dolaze iz neeuropskih zemalja osim ako nemaju grčko, odnosno ciparsko podrijetlo, odnosno Malta, koja uz obvezu prebivališta, ima i uvjet reciprociteta. To su zemlje koje smatramo onima koje štite i poštuju svoju baštinu i nacionalni interes. Vezano uz samu izmjenu zakona prijedlog konkretno: - Članak 69. Stavak 3. Zakona - predlažemo: pristup edukaciji regulirati i uvjetom hrvatskog podrijetla, odnosno implementacijom načela reciprociteta. Regulacija prema ne-EU državljanima uzeti u obzir hrvatsko podrijetlo odnosno implementiranjem načela reciprociteta (poput Cipra i Grčke) Prijedlog Ministarstva turizma je u koliziju sa Zakonom o strancima i naš prijedlog je urediti kao što su uredile Grčka, Cipar i Malta koji uvjetuju otvaranje prema trećim državama, inače ćemo se suočiti sa činjenicom da smo otvoreni globalno i svi vodiči svijeta mogu pristupiti ispitu. Sve gore navedeno treba uvrstiti u Zakon, a ne u Pravilnik, jer Pravilnici su podzakonski akti. Tina Dunjić Messmer</p>	<p>ostvarivanja prava na poslovni nastan, ali ne i kod privremenog i povremenog pružanja usluga turističkog vodiča u drugoj državi članici Europske unije. Ovim novim Prijedlogom izmjena Zakona o pružanju usluga u turizmu Ministarstvo turizma i sporta u dijelu Zakona koji se odnosi na turističke vodiče - ne regulira - obvezu polaganja općeg i posebnog dijela ispita za turističke vodiče, već su način polaganja i sadržaj stručnog ispita za turističke vodiče, kao i popis zaštićenih cjelina (lokaliteta) uređeni podzakonskim aktima, tj. pravilnicima iz 2008. godine - Pravilnikom o stručnom ispitu za turističke vodiče i ispitnom programu za turističke pratitelje (NN 50/08 i 120/08) i Pravilnikom o popisu turističkih cjelina (lokaliteta) po županijama (NN 76/08). Prijedlog novog načina polaganja i sadržaja ispita za turističke vodiče bit će predmet rada radne skupine za donošenje novih pravilnika, koji se trebaju donijeti do kraja lipnja 2021. godine, a prijedlogom Zakona bit će definiran popis zaštićenih cjelina (lokaliteta) kao cjelina umjetničke, povijesne i kulturne baštine. U radnoj skupini će, kao i do sada, sudjelovati predstavnici turističkih vodiča, visoka učilišta koja izvode programe stručnog ispita za turističke vodiče, tijela državne vlasti i stručnjaci. Rješenje o ispunjavanju uvjeta za ružanje usluga turističkog vodiča će se izdavati sukladno izdanom uvjerenju o položenom stručnom ispitu, a program stručnog ispita će biti propisan pravilnikom o stručnom ispitu, dok Zakon o općem upravnom postupku uređuje tko može biti stranka u postupku, a time i pravo podnijeti zahtjev za odjavu pružanja usluga. Državljanima trećih država mogu pružati usluge turističkog vodiča na području Republike Hrvatske samo ako polože stručni ispit (opći i posebni dio), a navedenom mogu pristupiti ukoliko u Republici Hrvatskoj imaju prijavljeno prebivalište. Stranac u Republici Hrvatskoj može prijaviti prebivalište samo ako mu je odobreno dugotrajno boravište ili stalni boravak, što znači da u Republici Hrvatskoj mora legalno boraviti barem pet godina. Slijedom navedenog, uvjet polaganja stručnog ispita i legalan boravak u Republici Hrvatskoj u periodu od pet godina, smatramo dovoljnim da bi se državljaninu treće države omogućilo pružanje usluga, te ne smatramo da se time znatno otvara tržište državljanima trećih država. Dodatno napominjemo da je intencija zakonodavca pri propisivanju odredbe članka 69. stavka 3. bila da se polaganje stručnog ispita dopusti državljanima zemalja Dalekog istoka koji žive u Hrvatskoj, a imaju znanja jezika (kineski, korejski, japanski) za kojima postoji na tržištu manjak.</p>
<p>28 IVANA VIŠEK PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA Smatram da općenito turistički vodiči nisu uopće zaštićeni na području RH kao što je u drugim zemljama gdje se odmah zove policija, pišu kazne i zabrane ulaska u zemlju ukoliko ne vodi lokalni vodič. Nažalost kod nas U RH to nema, a niti je profesionalno ispred gostiju napadati tour leadere i pravdati se s njima zašto vode, a nemaju licencu. Kad će taj dio biti uređen? Državi stalno nedostaje novac, a da se kontroliraju vodiči licencirani i ne licencirani bilo bi puno toga uređenije. Zakinuti smo na brojnim poljima od polaganja županija svaku zasebno od divljanja cijena na tržištu od toga da</p>	<p>Primljeno na znanje Turistički vodič državljanin druge države ugovornice Ugovora o Europskom gospodarskom prostoru i Švicarske Konfederacije može samo privremeno i povremeno pružati usluge turističkog vodiča na području Republike Hrvatske, osim na zaštićenim cjelinama (lokalitetima), ako se prijavio Ministarstvu turizma i sporta te uz uvjet da ima zakonit poslovni nastan u matičnoj državi članici i ondje pripada reguliranoj profesiji ili ako je, u slučaju da ta profesija u njihovoj matičnoj državi članici nije regulirana, je obavljao tu profesiju najmanje godinu dana u prethodnih 10 godina. Također, turistički vodič iz Republike Hrvatske može pružati usluge u drugoj državi članici Europske unije te ista ne bi smjela ni</p>

<p>vodičem može postati gotovo svatko bez obzira ima li smisla za taj posao ili ne, a da ne govorim oko načina poslovanja, kompliciranja oko ishođenja rješenja, registracije, davanja državi, minimalne zarade, izdavanja računa i slično. Jednostavno stranim i ne licenciranim vodičima nema mjesta na teritoriju RH. Svima je sve skupo, skupo je platiti licenciranog vodiča pa to bude odradio pratitelj usput. Nije isto pročitati nešto sa interneta i prezentirati gostima, kao što je naprimjer živjeti od toga da vodite goste po lokalitetima i na taj način zarađujete za kruh te ćete sukladno tome sav doživljaj na drugačiji način prenijeti gostima jer to raditi zato što to volite, to Vas pokreće , motivacija za ići dalje. Ovakvim prijedlozima zakona ne dolazimo nigdje... Nažalost samo ubiranje novaca na tečajevima za turističke pratitelje (čemu to uopće), ako pratitelj može biti bilo tko, a da ne pričamo o seminarima za turističke vodiče koji se na zadnje svode samo na lako zarađeni novac... Sve ovisi dalje od pojedinca do pojedinca kako će se dalje snaći. Stoga zaštitite nas licencirane vodiče i dajte nam mogućnost rada i sprječavanje rada ilegalnim nelicenciranim vodičima. Nadajmo se u bolje sutra.</p>	<p>zbog kojeg razloga koji se odnosi na stručne kvalifikacije ograničavati slobodu pružanja usluga, a ukoliko se hrvatski vodiči susreću s poteškoćama u pružanju usluga u drugim država članicama navedeno mogu prijaviti putem mreže SOLVIT. Napominjemo da je nacionalni SOLVIT centar uspostavljen pri Ministarstvu gospodarstva i održivog razvoja.</p>
<p>29 Jadranka Vlasisavljević PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA Poštovani, Koristim ovu priliku da napišem komentar vezan uz Vaš prijedlog zakona, a konkretno se odnosi na obavljanje usluga turističkih vodiča na području Republike Hrvatske. Kao prvo željela bih reći da 2 informacije koje Vi navodite nisu točne: prva se odnosi na broj turističkih vodiča u RH, a njih je oko 5.000, a ne gotovo više od 10 puta manje koliko ste Vi naveli. Dakle, kada razmišljate o promjeni ovog zakona znajte da razmišljate o 5.000 obitelji, često puta žena... obitelji s djecom. Sljedeći detalj koji navodite, a koji nije točan je taj da EU od RH nešto zahtijeva po pitanju izmjene zakona, a to nije točno. EU ne zahtijeva od nas ništa. EU je jasno naglasila da su obrazovna pitanja u nadležnosti država članica. U granicama ne diskriminacije, proporcionalnosti, svaka članica može zakonski uvjetovati pristup određenom zanimanju posjedovanjem određene kvalifikacije, te uvrstiti razinu i vrstu potrebnog znanja. Na ovaj su se način zaštitile neke zemlje EU kao što su Grčka, Cipar i Malta. S toga bi bilo u redu i u najmanju ruku pravedno prema svima nama, turističkim vodičima kao i prema građanima RH, da im kažete istinu odnosno da ne pokušavate vršiti pritisak da se zakon usvoji na osnovu netočnih informacija. Većina zemalja kojima je jedan od glavnih izvora prihoda turizam pokušavaju i bore se za to da im strani vodiči ne otimaju posao iz ruke ili da to barem rade na pošten i pravedan način. A pod pošten i pravedan način podrazumijevam da svaki vodič koji se odluči tumačiti kulturnu baštinu, povijest, navike, gastronomiju, običaje, tradiciju i lokalni život jedne regije i nacionalni život jedne države mora položiti stručni ispit za tu regiju odnosno za to mjesto koje tumači i predstavlja gostima / turistima. Na taj način dovode se u ravnopravan položaj domaći, hrvatski vodiči koji su položili ispit za određenu županiju ili više njih, naučili strane jezike i koji kroz cjeloživotno obrazovanje stječu nova znanja, vještine i iskustva.</p>	<p>Nije prihvaćen U Obrascu iskaza o procjeni učinaka propisa nigdje nije naveden podatak o 340 turističkih vodiča u Republici Hrvatskoj, već se procjenjuje da od ukupnog broja vodiča, to jest od ukupno cca 5500 registriranih vodiča u Republici Hrvatskoj, četvrtina aktivno pruža usluge u smislu da im je to jedini izvor prihoda (prema podacima Porezne uprave od 14.12.2020. pod NKD razredom „79.90 Ostale rezervacijske usluge i djelatnosti povezane s njima“, a koja uključuje uz ostale djelatnosti i djelatnost turističkog vodiča, evidentirano je ukupno 1.344 poreznih obveznika, od čega je 208 pravnih i 1.136 fizičkih osoba). Obrazovna pitanja jesu u nadležnosti država članica, ali u konkretnom slučaju ne radi se samo o pitanju obrazovanja, već i o priznavanju stručnih kvalifikacija i privremenom i povremenom pružanju usluga od strane državljana drugih država članica, što je regulirano direktivom na razini Unije, stoga svako zahtijevanje dodatnog obrazovanja vodiča iz drugih država članica mora biti u skladu s odredbama direktive.</p>

	<p>Način na koji Vi predlažete da se uredi rad stranih turističkih vodiča je izrazito diskriminirajući u odnosu na domaće, lokalne vodiče i sve to radite kroz priču da EU upravo to traži od nas, od RH, a to nije točno. I na kraju moram napomenuti da je cijela branša odnosno industrija turizma prošle godine pretrpila najveće moguće udarca uzrokovane situacijom s pandemijom Covid 19 te su gotovo svi turistički vodiči ostali bez posla i bez primanja. I sada, kada se napokon očekuje pomak s mrtve točke vezano uz turizam, Vi, naša vlada, zabijate nam nož u leđa, na način da nam direktno uzimate kruh iz ustiju - pogodujete velikim, stranim, tour operaterima čiji vodiči nemaju nikakva znanja vezana uz RH i nemaju potrebe za sticanjem tih znanja jer im Vaš zakon to omogućuje. Znaite samo da se radi o gotovo 5000 obitelji, 5000 ljudi koji uredno plaćaju porez i doprinose, dakle pune državnu blagajnu, većinom visoko obrazovanih ljudi koji govore minimalno 2 strana jezika i u najboljem svjetlu pokušavaju svijetu prikazati Lijepu našu. Nadam se da ćete uvažiti mnogobrojna mišljenja mojih kolega, turističkih vodiča, koji su protiv promjene ovog zakona, kao i mišljenja naših Udruga te gradonačelnika grada Pule, Rijeke, Istarske županije i mnogih drugih koji se trude očuvati lokalne i nacionalne interese RH. Hvala i lijep pozdrav, Jadranka Vlasić turistički vodič za IŽ</p>	
30	<p>Ivanka Čoga PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA Umjesto da ovdje raspravljamo o dizanju razine obrazovanja ljudi koji predstavljaju nasu zemlju, mi moramo raspravljati zasto nije dobro da se ta razina srozava na najmanju mogucu razinu. Da nije zalosno bilo bi apsurdno smijesno! Nacionalna licenca??? Pricati o bastini i kuturi jedne zemlje U CJELINI je u najmanju ruku zalosno. Nasa zemlja je toliko raznolika, i u materijalnoj, a jos vise u nematerijalnoj kulturnoj bastini. Dalmatinci, Istrijani, Primorci, Prigorci, Slavonci (da ne nabrajam dalje) jesu jedan narod, ali razlikuju se u mnogocemu kad razgovaramo o npr. obicajima. Vama se ocito treba crtati, pa cu pojasniti. Jedan Dalmatinac ili Dalmatinka nikada nece moci objasniti Slavoniju kao sto to objasni i priblizi jedan Slavonac. Pa kako vi ocekujete da jedan STRANAC odnosno strani vodac odradi ono sto jedan hrvatski vodac ne moze u potpunosti...? Nisam diplomaticna. Ima dovoljno kolega koji to jesu i hvala im na tome sto vam pokusavaju ukazati na propuste u ovom nacrtu. Zbog toga pisem ovako. Smatram da su nasa povijest i bastina kompleksne, i da ih ne moze tumaciti bas svatko tko prodje nekakav opci tecaj. Hrvatska je moja zemlja, i zelim da bude dostojno tumacena, a njena povijest, kultura i obicaji ispravno interpretirani i priblizeni ljudima koji ju posjecuju. Ako je i vama stalo do ove zemlje, odbaciti cete ovaj prijedlog zakona i poceti razmisljati u sasvim drugom smijeru - u tom da zastitite nas nacionalni identitet. Hvala</p>	<p>Primijeno na znanje Nije konkretna primjedba na Nacrt prijedloga zakona, već općeniti komentar.</p>
31	<p>Đurđica Kovačić PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA Poštovani, kroz moju dugogodišnju praksu</p>	<p>Primijeno na znanje Nije konkretna primjedba na Nacrt prijedloga zakona, već općeniti komentar.</p>

	<p>turističkog vodiča, mnogo puta su s grupom turista dolazili pratitelji iz njihove matične zemlje. Informacije, koje su putem dali gostima, o našoj domovini su bile toliko netočne (najblaže rečeno) da sam se pitala što, ako jednog dana, takvi postanu vodiči? Ne tvrdim da su imali loše namjere (?), ali zbog njihovog neznanja, naši gosti su mogli dobiti potpuno iskrivljenu sliku o našoj povijesti i sadašnjosti. Unatoč tome što se edukacija predviđa i za njih, kao netko tko mnogo putuje, ostajem pri tome da vjerodostojniji dojam o nekoj državi pružaju ljudi koji u njoj žive i rade. Poglavitno je to važno za naš "drevni narod u mladoj domovini", specifičnoj po tome da su ratne rane još uvijek prisutne i ne treba ih bagatelizirati. U nadi da ćete uvažiti glas struke koja je u neposrednom kontaktu s gostima, želim puno uspjeha u radu, Đurđica Kovačić</p>	
32	<p>Tanja Mirić PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ČLANAK 69 Novim Zakonom o strancima ukidaju se turističke kvote čime će velikom broju stranih državljana biti omogućen boravak u Republici Hrvatskoj. Osobe koje budu pet godina boravile na području RH, čak i bez stalnog zaposlenja, moći će legalno ostvariti pravo na prebivalište. Ministarstvo turizma i sporta, međutim, zaboravlja činjenicu da je Zakon o pružanju usluga u turizmu tzv. lex specialis koji derogira opći zakon, u ovom slučaju Zakon o strancima. Isti pristup imaju i druge europske zemlje poput Grčke, Malte i Cipra koje uopće ne dozvoljavaju pristup strancima ukoliko nemaju grčko ili ciparsko porijeklo dok Malta usto još propisuje i obvezu prebivališta i uvjet reciprociteta. Članak 69. stavak 3 mijenja se i glasi: „Iznimno od stavka 2. ovog članka, usluge turističkog vodiča može pružati i državljanin države koja nije država ugovornica Ugovora o Europskom gospodarskom prostoru i Švicarske Konfederacije koji ima prijavljeno prebivalište u Republici Hrvatskoj, ispunjava uvjete za pružanje usluga turističkog vodiča propisane ovim Zakonom, koji može dokazati svoje hrvatsko porijeklo te načelo reciprociteta u pružanju usluga između njegove matične države i Republike Hrvatske.“ ČLANAK 70 1. komentar U članku 70.st.2 brišu se riječi „po županijama“ i zamjenjuju riječima „po turističkim regijama“. Članku 70. se dodaje novi stavak 6. koji glasi: „Turističke regije se određuju na sljedeći način: 1. Istarsko-primorsko-lička regija (3 županije) □ Istarska županija □ Primorsko – goranska županija □ Ličko – senjska županija 2. Dalmatinska regija (4 županije) □ Zadarska županija □ Šibensko – kninska županija □ Splitsko – dalmatinska županija □ Dubrovačko – neretvanska županija 3. Središnja Hrvatska i zagrebačka makroregija (5 županija i Grad Zagreb) □ Grad Zagreb □ Zagrebačka županija □ Karlovačka županija □ Varaždinska županija □ Međimurska županija □ Krapinsko – zagorska županija 4. Panonska regija (4 županije) □ Sisačko – moslovačka županija □ Bjelovarsko – bilogorska županija □ Koprivničko – križevaka županija □ Virovitičko – podravska županija 5. Slavonska regija (4 županije) □ Vukovarsko – srijemska županija □ Osječko – baranjska županija □ Požeško – slavonska županija □ Brodsko – posavska županija</p>	<p>Djelomično prihvaćen Državljanima trećih država mogu pružati usluge turističkog vodiča na području Republike Hrvatske samo ako polože stručni ispit (opći i posebni dio), a navedenom mogu pristupiti ukoliko u Republici Hrvatskoj imaju prijavljeno prebivalište. Stranac u Republici Hrvatskoj može prijaviti prebivalište samo ako mu je odobreno dugotrajno boravište ili stalni boravak, što znači da u Republici Hrvatskoj mora legalno boraviti barem pet godina. Slijedom navedenog, uvjet polaganja stručnog ispita i legalan boravak u Republici Hrvatskoj u periodu od pet godina, smatramo dovoljnim da bi se državljaninu treće države omogućilo pružanje usluga. Dodatno napominjemo da je intencija zakonodavca pri propisivanju odredbe članka 69. stavka 3. bila da se polaganje stručnog ispita dopusti državljanima zemalja Dalekog istoka koji žive u Hrvatskoj, a imaju znanja jezika (kineski, korejski, japanski) za kojima postoji na tržištu manjak. Ovim novim Prijedlogom izmjena Zakona o pružanju usluga u turizmu Ministarstvo turizma i sporta u dijelu Zakona koji se odnosi na turističke vodiče - ne regulira - obvezu polaganja općeg i posebnog dijela ispita za turističke vodiče, već su način polaganja i sadržaj stručnog ispita za turističke vodiče, kao i popis zaštićenih cjelina (lokaliteta) uređeni podzakonskim aktima, tj. pravilnicima iz 2008. godine - Pravilnikom o stručnom ispitu za turističke vodiče i ispitnom programu za turističke pratitelje (NN 50/08 i 120/08) i Pravilnikom o popisu turističkih cjelina (lokaliteta) po županijama (NN 76/08). Prijedlog novog načina polaganja i sadržaja ispita za turističke vodiče i novi popis zaštićenih cjelina (lokaliteta) bit će predmet rada radne skupine za donošenje novih pravilnika, koji se trebaju donijeti do kraja lipnja 2021. godine. U radnoj skupini će, kao i do sada, sudjelovati predstavnici turističkih vodiča, visoka učilišta koja izvode programe stručnog ispita za turističke vodiče, tijela državne vlasti i stručnjaci. Prijedlogom Zakona popis zaštićenih cjelina (lokaliteta) bit će definiram kao popis cjelina umjetničke, povijesne i kulturne baštine. Vezano uz prijedlog definiranja razine znanja hrvatskog jezika napominjemo da sukladno važećem Zakonu turistički vodič mora znati jezik na kojem pruža usluge najmanje na razini B2 Zajedničkog europskog referentnog okvira. Navedeno znači da vodič koji pruža usluge na hrvatskom jeziku mora znati hrvatski jezik najmanje na razini B2. Ukoliko pruža usluge na</p>

Obrazloženje: popis zaštićenih cjelina (lokaliteta) i to ne u skraćenom obliku kako je Ministarstvo zahtijevalo, od ključne je važnosti za zaštitu hrvatske povijesti, kulture i baštine u cijelosti te nužan „alat“ kvalitetne edukacije lokalnih turističkih vodiča.uspostavom 5 turističkih regija koje čine kulturološki i geografski bliska područja, fragmentiranost se smanjuje na najmanju moguću mjeru te se omogućuje polaganje posebnog dijela ispita za zaštićene lokalitete po 5 regija, a ne dosadašnjih 20 županija i Grad Zagreb. 2. komentar U članku 70. mijenja se stavak 4. „Ministar pravilnikom propisuje popis zaštićenih cjelina.....“ i glasi: „Popis zaštićenih cjelina (lokaliteta) po turističkim regijama donosi Ministarstvo turizma i sporta uz prethodnu suglasnost Ministarstva kulture. Cjelovit popis zaštićenih cjelina po turističkim regijama nalazi se u Prilogu III ovog Zakona. Ovom izmjenom ukida se Pravilnik o zaštićenim cjelinama (lokalitetima) (Narodne novine 76/2008).“ Dodaje se Prilog III Zakonu o pružanju usluga u turizmu koji glasi: „Turističke cjeline (lokaliteti) određuju se po turističkim regijama iz članka 70.st.6. Zakona o pružanju usluga u turizmu odnosno nacionalni parkovi i parkovi prirode u posebnoj točki. DIO A Popis turističkih cjelina DIO B Dodatne odredbe Turističko vođenje na područjima nacionalnih parkova i parkova prirode dopušteno je samo uz prethodno pribavljeno dopuštenje ministarstva nadležnog za poslove zaštite prirode. Turističko vođenje u muzejskim, galerijskim, crkvenim, samostanskim, etno i ostalim prostorima i zbirkama unutar kojih stručno vođenje obavljaju u njima zaposlene osobe može se obavljati samo uz dopuštenje osoba koje upravljaju tim prostorima odnosno zbirkama. Obrazloženje: Obzirom na neutemeljene naznake da se otvoreni prostori neće uvažavati, a „točkasti pristup“ nema uporište u struci, napominjemo da se zahtjevi Ministarstva turizma i sporta temelje na dvije preporuke (a prema definiciji, preporuke apsolutno nisu obvezujuće ni za jednu državu članicu niti se njihova (ne)primjena sankcionira) – na odredbama predmetne europske norme EN15565/08 te preporuku koja navodno propisuje da zaštićeni lokaliteti ne mogu biti otvorena područja. U obrazloženju prijedloga Zakona o pružanju usluga u turizmu na eSavjetovanju napisano je slijedeće: „Prema presudi Europskog suda pravde C180/89, a koju podržava Europska komisija, prihvaćeno je ograničenje primjene slobode pružanja samo u muzejima i povijesnim spomenicima zatvorenog tipa u nacionalnim zakonodavstvima“. Obzirom da se inzistiranje Ministarstva na smanjenu lokaliteta u potpunosti zasniva na navedenoj presudi, ponovno napominjemo da se predmetna presuda odnosila na profesiju turističkih vodiča prema Direktivi iz 1975. godine. Navedena Direktiva je ukinuta kao i dio koji se odnosio na turističke vodiče pa se Ministarstvo u svojim zahtjevima na istu ne može pozivati. ČLANAK 71 1. komentar U članku 71. stavak 4. brišu se riječi „po županijama“ i zamjenjuju riječima „po turističkim regijama“ pa sad glasi: „Program stručnog ispita za turističkog vodiča sastoji se od općeg dijela za područje Republike Hrvatske i posebnog dijela za zaštićene cjeline (lokalitete)“. U

nekom drugom stranom jeziku, mora poznavati hrvatski jezik u mjeri dostatnoj za pružanje usluga. U pogledu priznavanja stručnih kvalifikacija turističkih vodiča iz drugih država članica Europske unije skrećemo pažnju na odredbe Zakona o reguliranim profesijama i priznavanju inozemnih stručnih kvalifikacija (NN 82/15, 70/19, 47/20), kojim je prenesena Direktiva 2005/36/EZ o priznavanju stručnih kvalifikacija (izmijenjena Direktivom 2013/55/EU), provjera znanja jezika mora biti razmjerna djelatnosti koja će se obavljati, a provodi se samo u slučaju profesija koje utječu na sigurnost pacijenata, a drugih profesija kada postoji osnovana sumnja o dovoljnom poznavanju jezika u odnosu na profesionalne djelatnosti koje se namjeravaju obavljati. Takva provjera može se vršiti samo nakon izdavanja Europske profesionalne kartice i priznavanja inozemnih stručnih kvalifikacija u svrhu ostvarivanja prava na poslovni nastan, ali ne i kod privremenog i povremenog pružanja usluga turističkog vodiča u drugoj državi članici Europske unije. Turistički vodič, nakon što položi stručni ispit i dobije o tome uvjerenje visokog učilišta, ukoliko početi s pružanjem usluga, dužan je ishoditi rješenje o ispunjvanju uvjeta i iskaznicu. Radi rješavanja pravne praznine, ovim se člankom samo rješava mogućnost objave toga rješenja, te navedeno ne znači da će vodiču pritom prestati važiti stečeno uvjerenje o položenom ispitu.

članku 71. stavak 6. brišu se riječi „sastav ispitne komisije“ pa sad glasi: Ministar pravilnikom, uz prethodno mišljenje Ministra nadležnog za obrazovanje, propisuje ispitni program stručnog ispita za turističkog vodiča, broj nastavnih sati, uvjete koje mora ispunjavati nastavno osoblje te način polaganja ispita. U članku 71. stavak 6. dodaje se: „Ispitni program stručnog ispita za turističkog vodiča sastavljen je prema odrednicama standarda EN HR 15565:2008, traje 1 godinu (full time) ili 2 godine (part time), a zbog specifičnosti profesije turističkog vodiča obavezna je provedba ispitnog programa in situ.“

Obrazloženje: nažalost smo posljednjih 10-tak godina svjedoci potpune vulgarizacije profesije turističkih vodiča kao ambasadora Republike Hrvatske i smatramo da tromjesečna edukacija nije dovoljna da bi bilo koji budući vodič stekao najosnovnija znanja potrebna za bavljenje ovim zanimanjem. Provedba edukacije i polaganje završnog ispita prepušteni su u potpunosti privatnim učilištima čiji je cilj profit, a ne kvaliteta. Vodimo se primjerom država članica EU koje su itekako valorizirale svoju baštinu i kroz zaštitu lokaliteta, ali primarno kroz edukaciju. Tako se npr. u Grčkoj edukacije organiziraju svake 3 godine za maksimalno 30-35 polaznika iz 5 škola. Na Malti obrazovanje traje 2 godine (full time) ili 3 godine (part-time) odnosno ukupno 250 nastavnih sati kao i u Litvi, u Mađarskoj i na Cipru traje 1 godinu. Iako je u svom odgovoru na ovdje naveden zahtjev o uvođenju europske norme i samo Ministarstvo prihvatilo isti, do danas po tom pitanju nije ništa učinjeno. Odgovor Ministarstva turizma može se pročitati ovdje:

<https://esavjetovanja.gov.hr/ECon/EconReport?entityId=5594> 2. komentar Također je potrebno Zakonom definirati da opći dio ispitnog programa obrazovanja mogu provoditi sve visokoškolske ustanove dok posebni dio mogu provoditi samo visokoškolske ustanove koje takve usluge pružaju u nekoj od navedenih 5 turističkih regija i isključivo za regiju u kojoj pružaju takve usluge. Da bi se Zakon uskladio s gore navedenim, potrebno je izmijeniti sljedeće: Članak 71. stavak 1 se mijenja i glasi: „Stručni ispit za turističkog vodiča polaže se pred ispitnom komisijom Ministarstva turizma“. Nastavno na izmjene članka 71. stavka 1 prestaje važiti članak 72. Ispitne komisije. Članak 71. stavak 2 se u potpunosti mijenja i glasi: „Opći dio ispitnog programa obrazovanja može provoditi svako visoko učilište na području Republike Hrvatske dok posebni dio mogu provoditi samo ona visoka učilišta koja takve usluge pružaju u nekoj od navedenih 5 turističkih regija i isključivo za regiju u kojoj pružaju takve usluge, a koja su od Ministarstva nadležnog za turizam, uz prethodno mišljenje Ministarstva nadležnog za obrazovanje, ishodila Rješenje za provođenje navedenog ispitnog programa. ČLANAK 73 Iako je trenutno važećim Pravilnikom o stručnom ispitu za turističke vodiče i ispitnom programu za turističke pratitelje definirano da se ispiti za turističkog vodiča i pratitelja polažu na hrvatskom jeziku što, obzirom na zahtjevnost ispita znači da osoba koja pristupa ispitu mora hrvatski jezik poznavati barem na razini B2 ZEROJ-a (Zajedničkog europskog referentnog okvira za jezike), svjedočimo

	<p>da to u praksi nije tako. Članak 9. stavak 3 Pravilnika o stručnom ispitu za Voditelja poslova u turističkoj agenciji (NN 81/2019) propisuje da Voditelj poslova mora poznavati najmanje 1 strani jezik B2 razine i 1 strani jezik A2 razine) dok se za turističke vodiče propisuje da poznaju hrvatski jezik u mjeri dostatnoj za pružanje usluga turističkog vodiča. 'U mjeri dostatnoj za pružanje usluga turističkog vodiča' je izraz koji dopušta svakojaka tumačenja pa tražimo da se isti izmijeni na sljedeći način: Članak 73. stavak 2 točka 3. se mijenja i glasi: "da i strani jezik na kojem će pružati usluge turističkog vodiča i hrvatski jezik zna na B2 razini ZEROJ-a" Također smatramo da, obzirom na razlike u programima trogodišnjeg i četverogodišnjeg srednjoškolskog obrazovanja, kandidati koji žele pristupiti stručnom ispitu za turističkog vodiča trebaju imati četverogodišnje srednjoškolsko obrazovanje. Nastavno se mijenja i sljedeće: Članak 73. stavak 2. točka 1 se mijenja na način da se doda riječ „četverogodišnju“ pa tako isti glasi: „1. da ima najmanje završenu četverogodišnju srednju školu".</p> <p>ČLANAK 74 U članku 74.st.2 brišu se riječi „za županije“ i zamjenjuju riječima „za turističke regije iz članka 70. stavak 6“. ČLANAK 9. PRIJEDLOGA Stav MINTS: Obrazloženje uz članak 9: Uz članak 9. Ovim člankom uklanja se pravna praznina u dijelu koji se odnosi na mogućnost izdavanja rješenja o ukidanju rješenja o ispunjavanju uvjeta za pružanje usluga turističkog vodiča. Iza članka 75. dodaje se članak 75.a i naslov iznad članka koji glasi: „Ukidanje rješenja o ispunjavanju uvjeta za pružanje usluga turističkog vodiča Članak 75.a (1) Rješenje o ispunjavanju uvjeta za pružanje usluga turističkog vodiča ukida se s danom podnošenja zahtjeva za objavu nadležnom upravnom tijelu ili danom navedenim u zahtjevu za objavu, koji ne može biti određen prije dana podnošenja zahtjeva nadležnom upravnom tijelu. OBRAZLOŽENJE: Smatramo da su uvjeti za pružanje usluga turističkog vodiča stečeni u trenutku uspješnog prolaza stručnog ispita pa stoga tražimo brisanje navedenog članka jer isti nije pravno utemeljen. Ovdje navedeno bi bilo kao da od liječnika specijalista kirurgije tražite da se odrekne svoje specijalizacije i svih prava koja mu po tome pripadaju samo iz razloga što je odlučio baviti se npr. turizmom. Jednom stečeno znanje ne može se oduzeti.</p>	
33	<p>Ivica Škriljevečki PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA Izjava Udruge turističkih vodiča Zadra – „Donat“ Poštovano Ministarstvo turizma i sporta Republike Hrvatske. Turistički vodiči grada Zadra šalju vam ovaj dopis kojim izražavamo svoje najdublje razočaranje aktivnostima, radnjama i pokušajima da se naša struka i aktivnost turističkog vođenja deregulira na najgrublji nepravedan način. Turistički vodiči grada Zadra stvarna su inkarnacija zadarskog kulturnog turizma, štitonoše zadarskog i hrvatskog kulturnog identiteta u ovom kontekstu globalne civilizacijske mobilnosti. Dozvolite da vas podsjetimo da je turističko vođenje (1) kompetencija i (2) socioekonomska aktivnost kreativnog interkulturološkog komuniciranja s ciljem stvaranja pamtljivog i transformirajućeg iskustva kod turista i</p>	<p>Djelomično prihvaćen Ministarstvo turizma i sporta svjesno je potrebe očuvanja nacionalne povijesne, kulturne i umjetničke baštine, ali isto tako potrebe usklađivanja s pravnom stečevinom Europske unije u kojoj je jedno od temeljnih načela - načelo slobode pružanja usluga, stoga kao stručni nositelj izrade propisa iz područja turizma ima zadatak kroz propise uspostaviti ravnotežu između ta dva cilja, pri čemu svako ograničenje pružanja usluga mora biti nužno, proporcionalno i opravdano prevladavajućim razlozima od javnog interesa. Prijedlog novog načina polaganja i sadržaja ispita za turističke vodiče, kao i novi popis lokaliteta, bit će predmet rada radne skupine za izradu novih pravilnika, koji se trebaju donijeti do kraja lipnja 2021. godine, a prijedlogom Zakona bit će definiran popis zaštićenih cjelina (lokaliteta) kao cjelina umjetničke, povijesne i kulturne baštine. U radnoj</p>

posjetitelja. Ukoliko je danas vodeći turistički „mainstream“ tzv. doživljajni turizam, onda jedino zadarski i hrvatski turistički vodiči kroz svoje vještine interpretiranja i pričanja priča (eng. storytelling) u spoju sa ljubavlju i emocionalnim angažmanom, mogu našim dragim turistima i posjetiteljima otkriti autentičnu dušu našeg povijesno-kulturnog nasljeđa te kompleksnog prostorno-vremenskog buketa povijesnih i kulturnih artefakata i ljudskih aktivnosti, stavova i vrijednosti koji se uobičajeno nazivaju hrvatskim kulturnim identitetom. Da bi se uspješno kreiralo pamtljivo i transformirajuće turističko iskustvo potrebne su sljedeće sastavnice: (1) hardware – odnosno svi raspoloživi resursi kojima određena turistička destinacija raspolaže u određenom prostorno-vremenskom kontekstu, (2) software – odnosno proizvodi, usluge i iskustva koji se mogu nuditi i cjenovno valorizirati na turističkom tržištu, (3) orgware – odnosno logistički, tehnološki, organizacijski i menadžerski sustavi kojima će se sklop hardware i softwarea ponuditi, distribuirati i naplatiti od potrošača, te (4) humanware – odnosno ljudski (radni) potencijal određene destinacije i/ili zemlje, bez čijih kompetencija (čitaj znanja, vještina, profesionalne etike i emocionalnog angažmana), ništa nije moguće realizirati. Turistički vodiči grada Zadra su kroz svoja vođenja direktno odgovorni za brendiranje destinacije i njenog kulturnog identiteta. Nijedan turistički vodič koji nije s uspjehom prošao kroz edukaciju organiziranu od strane predavača, znanstvenika i stručnjaka koji žive i rade u Zadru i Hrvatskoj, ne može na vjerodostojan i kvalitetan način pričati priče o svijetu soli, umaku Pašmanero, posedarskom pršutu, orađi i brancinu iz našeg mora, velebitskom kozjem mlijeku, ninskom šokolu, paškom siru, pečenoj janjetini i lešo kozletini, benkovačkom prisnacu, preškim lavandijerama, zadarskim benediktinkama itd. Nijedan strani turistički vodič koji nije položio posebni dio programa vezanog za lokalni, regionalni i nacionalni korpus hrvatske kulturne baštine neće nikada moći autentično interpretirati zašto je zalazak sunca u Zadru najljepši na svijetu i uokolo, po čemu je poznata Kalelarga, tko se sve šetao po antičkom forumu ladere, zašto su pape dolazili u Zadar, tko su Liburni, kako je nastajao graditeljski kompleks zadarskih utvrda koje je i UNESCO uvrstio u svoju listu zaštićenih kulturnih dobara urbanog utvrdnog graditeljstva, što su stoljećima Zadrani radili na trgu Pet bunara, kako je nastala zadarska riva, kako je biskup Donat svojom diplomatskom vještinom doprinio miru između Bizanta i Karolinga, gdje se nalazi prvi gradski park u Dalmaciji, a gdje je otvorena prva vojna akademija u Hrvatskoj itd. Zar je moguće da Ministarstvo turizma i sporta Republike Hrvatske ovo gore navedeno i još mnogo, ali uistinu mnogo više želi prepustiti procesu vulgarizacije – smanjenju kvalitete proizvoda, usluga i doživljaja u turizmu kroz deregulaciju usluge turističkog vođenja?! Zar je moguće da su djelatnicima MINT-a važniji slovenski ili njemački organizator putovanja od hrvatskog poreznog obveznika i građanina koji se bavi turističkim vođenjem na temelju dokazanih kompetencija?! Zar je moguće da je javni sektor u Hrvatskoj postao pametniji od realnog sektora i struke, pa da se nijedna naša zamjedba i primjedba

skupini će, kao i do sada, sudjelovati predstavnici turističkih vodiča. Napominjemo da prema važećem Zakonu turistički vodiči državljanima drugih država članica za vođenje u Republici Hrvatskoj moraju položiti posebni dio stručnog ispita koji se odnosi na zaštićene cjeline lokalitete. Državljanima trećih država u Hrvatskoj mogu pružati usluge samo ako polože cijeli stručni ispit (opći i posebni dio), a ispitu mogu pristupiti samo ako u Republici Hrvatskoj imaju prijavljeno prebivalište. Dodatno napominjemo da stranac u Republici Hrvatskoj može prijaviti prebivalište samo ako mu je odobreno dugotrajno boravište ili stalni boravak, što znači da u Republici Hrvatskoj mora legalno boraviti barem pet godina. Slijedom navedenog, nikako ne možemo prihvatiti tvrdnju da stručni nositelj propisima nije osigurao sustav provjere znanja za vodiče koji dolaze iz drugih država. U pogledu europske norme za turističke vodiče EN 15565:2008, skrećemo pažnju na Uredbu (EU) br. 1025/2012 o europskoj normizaciji, koja je izravno primjenjiva u svim državama članicama EU, te na članak 2. navedene Uredbe, gdje se pod naslovom Definicije propisuje: „Za potrebe ove Uredbe primjenjuju se sljedeće definicije: 1. „norma“ znači tehnička specifikacija koju je usvojilo priznato normizacijsko tijelo za opetovanu ili neprekidnu primjenu s kojom sukladnost nije obvezna i koja pripada u jednu od sljedećih kategorija: (b) „europska norma“ znači norma koju je usvojila europska organizacija za normizaciju.“ Dakle, europska norma nema obvezujući karakter za državu članicu. Osim toga, intencija budućeg stručnog ispita je staviti naglasak na nacionalnu povijesnu, kulturnu i umjetničku baštinu, a norma 15565:2008 predviđa da se propisani predmeti ne polažu isključivo na nacionalnom nivou već ih je potrebno sagledati u širem europskom kontekstu. Prijedlog programa edukacije turističkih vodiča, kojega nam je dostavila Zajednica društava turističkih vodiča Hrvatske, sadrži 180 sati teorije i 28 sati praktikumama po cijeni od 15 000 kuna za opći dio te 180 sati predavanja i 100 sati terenske nastave po cijeni od 25 000 kuna za posebni dio. Iz navedenog bi proizlazilo da bi turistički vodič koji želi položiti posebni dio stručnog ispita za cijelu Hrvatsku, uz pretpostavku polaganja posebnog dijela po 5 regija, trebao navedeno platiti 125 000 kuna. Sveukupno, uz opći dio, navedeno bi iznosilo 140 000 kuna. Navedeni prijedlog edukacije, zbog visine školarine i trajanja, mogao bi se smatrati ograničavajućim uvjetom pristupa reguliranoj profesiji turističkog vodiča.

	<p>ne uvaži i ne uobliči u zakonu o pružanju usluga u turizmu RH?! Zar je moguće da se zadržavaju i hrvatski turistički vodiči ostavljaju na milost i nemilost predatorskom turističkom kapitalu kojemu je jedini interes zarada na štetu građana Hrvatske?! Zar je moguće da će naše resorno ministarstvo flagrantno umanjiti kvalitetu proizvoda, usluga i iskustava u kulturnom turizmu Hrvatske, i tako direktno nanijeti štetu europskim i svjetskim turistima-potrošačima koje će po Lijepoj našoj voditi mađarski, poljski, slovenski, njemački ili korejski turistički vodiči i pratitelji bez ikakve prethodne edukacije i provjere znanja o hrvatskoj kulturno-povijesnoj baštini, o korijenima, tijeku i ishodima Domovinskog rata, o temeljnim socioekonomskim sastavnicama hrvatske sadašnjice ili našim vrijednostima i dostignućima?! Smatramo da je turizam budućnosti jedna kreativna industrija globalne mobilnosti koja je motivirana individualnim potrebama za aktivnom rekreacijom, zdravim odmorom te inovativnim unošenjem pamtljivih i transformacijskih iskustava u ličnost turista. Turističko putovanje, kao jedino mirnodopsko globalno kretanje ljudi po svijetu, je kao osvježavajuća i obnavljajuća kiša u kojoj svaka kap predstavlja pamtljivi i/ili transformacijski doživljaj kojima se ljudi napajaju s ciljem otklona od suše – suše spoznaja, suše interkulturalne interakcije, suše emocija i one opasne suše koja vodi prema rastućim antagonizmima, kolektivnoj alergiji prema drugima i drugačijima, te nasilju. Mi, turistički vodiči drevnog i ponosnog grada Zadra, zahtijevamo i molimo naše resorno ministarstvo Republike Hrvatske da u cijelosti ispoštuje Hrvatsku normu HRN EN 15565 koja se odnosi na obuku turističkih vodiča, i to svih, a ne samo građana Republike Hrvatske; molimo da se zakonski uobliči norma reciprociteta na način da svi turistički vodiči Republike Hrvatske kao ravnopravne sastavnice turističkog sustava Europske unije imaju apsolutno jednaka prava i obveze na cijelom teritoriju EU; zahtijevano da se zakonski zaštiti hrvatski kulturni i povijesni prostor – urbane cjeline (trgovi, ulice, rive, povijesne urbane cjeline, arhitektonska dobra i arheološki lokaliteti, kulturne znamenitosti), na način da nitko tko nije prošao edukaciju identičnu onoj koju imaju hrvatski državljani, ne može tumačiti, odnosno pružati usluge turističkog vođenja na tim zakonom zaštićenim cjelinama. U ime Udruge turističkih vodiča Zadra – „Donat“ U Zadru, 30. siječnja 2021. predsjednik UTVZD Vinko Bakija</p>	
34	<p>Andrea Jakopec PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA Poštovani, slažem se s kolegama i smatram da je prijedlog izmjena Zakona o pružanju usluga u turizmu apsolutno neprihvatljiv. Podržavam i potpisujem očitovanje "Zajednice društava turističkih vodiča Hrvatske". Ako su Grčka i Cipar zaštitili svoju baštinu, povijest i svoje ljude, zašto ne napravimo i mi isto? Dopisom od 07.studenog 2020.godine izričito smo Vas molili da nas sa sadržajem konačnog teksta prijedloga Zakona izvijestite prije objavljivanja na e-savjetovanju kao člana radne skupine. Nažalost, ne samo da niste prihvatili nijedan prijedlog (pa ni onaj koji je dogovoren) već smo izrazito razočarani cjelokupnim postupkom.</p>	<p>Djelomično prihvaćen Ministarstvo turizma i sporta pristupilo je izmjenama i dopunama Zakona o pružanju usluga u turizmu (NN 130/17, 25/19, 98/19, 42/20) zbog potrebe usklađivanja s propisima Europske unije (odredbama Direktive 2005/36/EZ o priznavanju stručnih kvalifikacija (kako je zadnje izmijenjena Direktivom 2013/55/EU) i Direktive 2006/123/EZ o uslugama na unutarnjem tržištu), koje su utemeljene na slobodi poslovnog nastana, slobodi pružanja usluga i/ili slobodi kretanja radnika – temeljnim načelima Europske unije. Prije objave nacрта Prijedloga izmjena Zakona o pružanju usluga u turizmu na savjetovanju sa zainteresiranom javnošću 8. siječnja 2021. godine, Ministarstvo turizma i sporta održalo je četiri sastanka s predstavnicima Zajednice društava turističkih vodiča</p>

Obzirom kako se u predmetnom slučaju radi o opstanku cijele struke, i to u vremenu epidemije, koje je brojne vodiče primoralo da bježe iz zemlje kako bi osigurali nužnu egzistenciju, cjelokupni postupak je izazvao zgražanje kolega i pozive na prosvjede jer je zbog ovako provedenog postupka nestalo i ono malo povjerenja koje smo stekli u Ministarstvo turizma i sporta kako bi se što više izbjegle negativne posljedice pri donošenju budućih pravilnika vezanim uz popis zaštićenih lokaliteta i obrazovni kurikulum turističkih vodiča. Već smo isticali grčki primjer, pa ćemo Vam ponovno istaknuti prijedloge koje ste očito odbili bez ikakvog obrazloženja i korektno komunikacije: • članak 71, stavak 1. Zakona, prijedlog: regulirano obrazovanje na način da ga provode fakulteti, kao nekad, a obzirom smo svjedoci vulgarizacije obrazovanja turističkih vodiča • članak 73, Zakona: "da ima najmanje završenu srednju školu" - prijedlog: najmanje četverogodišnju srednju školu, • članak 73. stavak 2. točka 3. Zakona: "da poznaje hrvatski jezik u mjeri dostatnoj za pružanje usluga turističkog vodiča", što bi značilo "poznavanje jezika u dovoljnoj mjeri" – obzirom da predmetnu kvalifikaciju smatramo neodredivom i neozbiljnom / zahtjev: svakako definiranje razine poznavanja jezika prema reguliranim razinama poznavanja jezika. • Fragmentiranost ispita po županijama: zahtijevamo polaganje ispita po povijesno i geografski bliskim regijama. Na ovaj način bi se zaštićeni lokaliteti polagali samo za 5 regija (za razliku od sadašnjih 20 županija i grada Zagreba). Fragmentiranost ispita bi se smanjila na najmanju moguću mjeru koja je u isto vrijeme logična, smisljena i potrebna. 1. Dalmatinska regija - uključivala bi 4 županije: Dubrovačko-neretvanska županija Splitsko – dalmatinska županija Šibensko – kninska županija Zadarska županija 2. Istarsko-primorsko-lička regija - uključivala bi 3 županije: Istarska županija Primorsko-goranska županija Ličko-senjska županija 3. Središnja Hrvatska i zagrebačka makroregija - uključivala bi 5 županija i grad Zagreb: Krapinsko-zagorska županija Karlovačka županija Međimurska županija Varaždinska županija Zagrebačka županija Grad Zagreb 4. Panonska regija: Sisačko-moslavačka županija Bjelovarsko-bilogorska županija Koprivničko-križevačka županija Virovitičko-podravska županija 5. Slavonska regija - uključivala bi 4 županije: • Vukovarsko-srijemska • Osječko-baranjska županija • Požeško-slavonska županija • Brodsko-posavska županija Jedini prijedlog koji je usvojen je načelo zaštite stečenih prava. No, ujedno je i paradoks. Regulacija prema državljanima neeuropskih zemalja: Novim Zakonom o strancima ukidaju se turističke kvote te će veliki broj stranih državljanina imati mogućnost boravka u Republici Hrvatskoj. Osobe koje pet godina borave na teritoriju Republike Hrvatske i ne moraju nužno biti zaposlene da bi stekle uvjete za dobivanje prebivališta. No, bez obzira na isto, za istaknuti je kako je Zakon o pružanju usluga u turizmu lex specialis koji derogira opći zakon, u ovom slučaju Zakon o strancima. Isti pristup imaju i druge europske zemlje poput Cipra i Malte, koje uopće ne dozvoljavaju pristup edukaciji strancima koji dolaze iz neeuropskih zemalja osim

Hrvatske (ZDTVH), a na posljednjem sastanku 20. studenoga 2020. predstavljen im je Prijedlog izmjena i dopuna Zakona o pružanju usluga u turizmu. Sukladno Zakonu o znanosti i visokom obrazovanju (NN 123/03, 198/03, 105/04, 174/04, 02/07, 46/07, 45/09, 63/11, 94/13, 139/13, 101/14, 60/15, 131/17) visoka učilišta su sveučilište te fakultet i umjetnička akademija u njegovom sastavu, veleučilište i visoka škola, a visoka učilišta mogu biti javna i privatna, dok prema važećem Zakonu o pružanju usluga u turizmu rješenje o imenovanju ispitne komisije za polaganje stručnog ispita za turističkog vodiča može se izdati samo onom visokom učilištu koje izvodi najmanje stručni ili sveučilišni studij na preddiplomskoj razini u području turizma ili imaju smjer ili nastavne predmete iz područja turizma. Vezano uz uvjetovanje pristupa polaganju stručnog ispita za turističkog vodiča završenom četverogodišnjem srednjom školom, smatramo kao isto nije nužno, iz razloga što će se programom i stručnim ispitom za turističkog vodiča popisati i provjeriti odgovarajuća razina znanja. Vezano uz prijedlog definiranja razine znanja hrvatskog jezika napominjemo da sukladno važećem Zakonu turistički vodič mora znati jezik na kojem pruža usluge najmanje na razini B2 Zajedničkog europskog referentnog okvira. Navedeno znači da vodič koji pruža usluge na hrvatskom jeziku mora znati hrvatski jezik najmanje na razini B2. Ukoliko pruža usluge na nekom drugom stranom jeziku, mora poznavati hrvatski jezik u mjeri dostatnoj za pružanje usluga. U pogledu priznavanja stručnih kvalifikacija turističkih vodiča iz drugih država članica Europske unije skrećemo pažnju na odredbe Zakona o reguliranim profesijama i priznavanju inozemnih stručnih kvalifikacija (NN 82/15, 70/19, 47/20), kojim je prenesena Direktiva 2005/36/EZ o priznavanju stručnih kvalifikacija (izmijenjena Direktivom 2013/55/EU), provjera znanja jezika mora biti razmjerna djelatnosti koja će se obavljati, a provodi se samo u slučaju profesija koje utječu na sigurnost pacijenata, a drugih profesija kada postoji osnovana sumnja o dovoljnom poznavanju jezika u odnosu na profesionalne djelatnosti koje se namjeravaju obavljati. Takva provjera može se vršiti samo nakon izdavanja Europske profesionalne kartice i priznavanja inozemnih stručnih kvalifikacija u svrhu ostvarivanja prava na poslovni nastan, ali ne i kod privremenog i povremenog pružanja usluga turističkog vodiča u drugoj državi članici Europske unije. Ovim novim Prijedlogom izmjena Zakona o pružanju usluga u turizmu Ministarstvo turizma i sporta u dijelu Zakona koji se odnosi na turističke vodiče - ne regulira - obvezu polaganja općeg i posebnog dijela ispita za turističke vodiče, već su način polaganja i sadržaj stručnog ispita za turističke vodiče, kao i popis zaštićenih cjelina (lokaliteta) uređeni podzakonskim aktima, tj. pravilnicima iz 2008. godine - Pravilnikom o stručnom ispitu za turističke vodiče i ispitnom programu za turističke pratitelje (NN 50/08 i 120/08) i Pravilnikom o popisu turističkih cjelina (lokaliteta) po županijama (NN 76/08). Prijedlog novog načina polaganja i sadržaja ispita za turističke vodiče i novi popis zaštićenih cjelina (lokaliteta) bit će predmet rada radne skupine za donošenje novih pravilnika, koji se trebaju donijeti do kraja lipnja 2021. godine. U radnoj skupini će, kao i do sada, sudjelovati predstavnici

ako nemaju grčko, odnosno ciparsko podrijetlo, odnosno Malta, koja uz obvezu prebivališta, ima i uvjet reciprociteta. To su zemlje koje smatramo onima koje štite i poštuju svoju baštinu i nacionalni interes. Vezano uz samu izmjenu zakona zahtijevamo konkretno: • članak 69. stavak 3. Zakona – zahtjev: pristup edukaciji regulirati i uvjetom hrvatskog podrijetla odnosno implementiranjem načela reciprociteta. Obzirom na nekomunikaciju i nekorektnost, obvezni smo se očitovati ponovno i putem e-savjetovanja na nekoliko važnih detalja kako slijedi: • uvjet proporcionalnosti: dostavili smo Vam ažurirani popis testa proporcionalnosti svih zemalja članica EU pisan 2016. godine od strane stručne službe, a vezano uz izvješće Republike Hrvatske Europskoj Komisiji o našoj profesiji (izvješće napisano nepotpuno uz polupismenu razinu popratnog teksta) Iz predmetnog popisa odgovora svih država članica na test proporcionalnosti, vidljivo je kako je test proporcionalnosti za Republiku Hrvatsku nužno revidirati u skladu sa standardima i sintaksom engleskog poslovnog jezika i ispraviti pogrešno navedeno činjenično stanje. Nudili smo Vam i pomoć, međutim ništa nije ispravljeno niti su navedene prevladavajuće kategorije: javni interes, zaštita potrošača, zaštita kulturne, arheološke, povijesne i umjetničke baštine. Isticali smo i netočnost u navodima isključivo županijskih licenci jer Republika Hrvatska nacionalnu licencu već odavno ima u obliku tzv. općeg dijela i što nije isticano u obrani hrvatskog kulturnog identiteta i interpretacije hrvatske kulturne baštine. Uz sve navedeno, ponovno ističemo kako su druge zemlje bogate kulturne baštine radile sve što je moguće kako bi zaštitile svoje državljane pa je uz sve gore navedeno, Cipar primjerice tražio i odstupanje od direktive zbog tzv. osjetljivog pitanja. Poražavajuće je i razočaravajuće što smo kao članovi radne skupine za konačan prijedlog Zakona doznali putem e savjetovanja, a obavijest dobili tek danas po objavi našeg očitovanja u medijima. Od resornog ministarstva očekivali smo poštivanje dogovora i osnovnih uzusa komunikacije. Ovim Zakonom o strancima ukidaju se turističke kvote čime će velikom broju stranih državljana biti omogućen boravak u Republici Hrvatskoj. Osobe koje budu pet godina boravile na području RH, čak i bez stalnog zaposlenja, moći će legalno ostvariti pravo na prebivalište. Ministarstvo turizma i sporta, međutim, zaboravlja činjenicu da je Zakon o pružanju usluga u turizmu tzv. lex specialis koji derogira opći zakon, u ovom slučaju Zakon o strancima. Isti pristup imaju i druge europske zemlje poput Grčke, Malte i Cipra koje uopće ne dozvoljavaju pristup strancima ukoliko nemaju grčko ili ciparsko porijeklo dok Malta usto još propisuje i obvezu prebivališta i uvjet reciprociteta. • članak 73, Zakona: "da ima najmanje završenu srednju školu" - prijedlog: najmanje četverogodišnju srednju školu, • članak 73. stavak 2. točka 3. Zakona: "da poznaje hrvatski jezik u mjeri dostatnoj za pružanje usluga turističkog vodiča", što bi značilo "poznavanje jezika u dovoljnoj mjeri" – obzirom da predmetnu kvalifikaciju smatramo neodredivom i neozbiljnom / prijedlog: svakako definiranje razine poznavanja jezika prema reguliranim razinama

turističkih vodiča, visoka učilišta koja izvode programe stručnog ispita za turističke vodiče, tijela državne vlasti i stručnjaci. Izmjenama i dopunama Zakona o pružanju usluga u turizmu (Narodne novine, br. 42/20) iz travnja 2020. godine, koje su još na snazi, dana je mogućnost turističkim agencijama da za neizvršene paket aranžmane izdaju vaučere, na temelju kojih bi putnik imao pravo na zamjensko putovanje ili povrat novca u roku 14 dana od isteka roka od 180 dana od prestanka posebnih okolnosti. Novi prijedlog izmjena i dopuna Zakona trebao bi stupiti na snagu tokom travnja 2021. godine, dakle godinu dana nakon uvođenja izmejnja i dopuna u 2020. godini. Nije moguće prihvatiti prijedlog da rok za izvršenje povrata novca putnicima bude 180 dana od 31.12.2021. naime zbog nesuklađenja s odredbama Direktive 2015/2302 o putovanjima u paket-aranžmanima i povezanim putnim aranžmanima, u pogledu članka 38.a važećeg Zakona Europska komisija je protiv Republike Hrvatske, 30. listopada 2020. godine, pokrenula druga fazu postupka zbog povrede prava Europske unije (obrazloženo mišljenje), te je donošenje izmjena Zakona kojima se članak 38.a briše nužno radi suklađivanja s navedenom Direktivom i izbjegavanja postupka pred Sudom Europske unije kao i zaštite samih potrošača. Sukladno prijelaznoj odredbi Nacrta izmjena zakona, iznimno, uz pristanak putnika, vaučer se može iskoristiti za sklapanje ugovora o zamjenskom putovanju u paket-aranžmanu jednake, veće ili niže vrijednosti i/ili kvalitete te izlet ili drugu uslugu putovanja, u roku godine dana od njegovog izdavanja. Turističke agencije obuhvaćene su u sklopu provedbe mjere potpora za isplatu plaća u minimalnom iznosu 4000 kn, a ista je u nadležnosti Ministarstva rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike. Nadalje, pitanje pokrivanja fiksnih troškova poslovanja turističkih agencija nije predmet ovoga Zakona. Mjeru nadoknade dijela ili svih plaćenih fiksnih troškova u sklopu provedbe mjere Potpore za očuvanje radnih mjesta u djelatnostima pogođenim koronavirusom provodi Ministarstvo financija, Porezna uprava. Prema Uputi ravnatelja Porezne uprave o provedbi navedene mjere ista se provodi za poduzetnike kojima je Odlukom Stožera civilne zaštite od 27. studenoga 2020. godine obustavljen rad. Vezano uz jamčevinu, napominjemo da je i prema ranije važećem Zakonu o pružanju usluga u turizmu (NN 68/07, 88/10, 30/14, 89/14 i 152/14) jamčevina za slučaj nesolventnosti bila propisana u obliku polica osiguranja i bankarskih garancija te je, s obzirom na uspostavljenu i ustaljenu praksu, i novim Zakonom o pružanju usluga u turizmu (NN 130/17) zadržan isti sustav zaštite od nesolventnosti. Vezano uz problem likvidnosti turističkih agencija skrećemo pozornost da je Vlada Republike Hrvatske na sjednici dana 4. veljače 2021. godine donijela Odluku o usvajanju Programa dodjele državnih potpora sektoru turizma i sporta u aktualnoj pandemiji COVID-a 19 u okviru kojeg će se osigurati financijska podrška poduzetnicima koji obavljaju djelatnost u sektoru turizma, uključujući i turističke agencije s ciljem ublažavanja posljedica krize na njihovo poslovanje. Mjere iz tog Programa usmjerene su na nadoknađivanje manjka likvidnosti poduzetnicima u navedenim sektorima i to kroz omogućavanje pristupa financijskim sredstvima uz

<p>poznavanja jezika. Ako se predložene izmjene i dopune ugrade u Zakon o pružanju usluga u turizmu u nepromijenjenom obliku i kao takve stupe na snagu, hrvatska zakonodavna vlast bit će izravno odgovorna za propast nekoliko tisuća građana i tvrtki iz turističke struke. Predložene izmjene i dopune ne valjaju i njihovo uvođenje koštat će egzistencija, zdravlja i novca radnika i poslodavaca za koje se donose i na koje se odnose. Prije nešto manje od godinu dana izmijenili ste Zakon; dozvolili ste izdavanje vaučera za uplaćena i nerealizirana putovanja pod određenim uvjetima (prestanak pandemije + 180 dana odgode). To nije bilo idealno rješenje, daleko od toga, ali je u tome času bilo jedino moguće rješenje. I vi sada to ovim prijedlogom izmjena poništavate?! Zašto ste uopće unosili takvu izmjenu ako se ona ne može održati (niti godinu dana)? Ne dirajte u članak 38.a! Ne izbacujte ga jer ćete nam stvoriti nerješive probleme koji će itekako uzdrmati hrvatski turizam a neke sektore (npr. putničke agencije) će najvjerojatnije uništiti. Ako već to namjeravate provesti, onda barem budite svjesni da su rješenja postojala, da smo vam ih predlagali. Ovo su naši prijedlozi: 1. Ministarstvo turizma i sporta produžuje rok za povrat novca klijentima minimalno do 31.12.2021. od kojeg počinje teći vrijeme isteka 180 dana za izvršenje povrata, i to isključivo pod uvjetom da se proglašuje kraj pandemije i krenu putovanja. 2. Produžuje se rok do kada vrijede izdani vaučeri putnicima na 31.12.2022. 3. Za turističke agencije osigurati bespovratna sredstva (ne kredite!) za pokrivanje fiksnih troškova za period pada prometa većeg od 60% po razredima – što je veći pad, to je veći postotak iznosa nadoknade. 4. Produženje potpora po mjeri ORM za isplatu plaća u minimalnom iznosu od 4.000 kn do kraja 2021. godine, tj. dokle god se ne proglašuje kraj pandemije. 5. S osiguravajućim kućama mora se redefinirati sve što se tiče/odnosi na jamčevinu. Ako osiguravajuće kuće ne žele više osiguravati turističke agencije, onda je potrebno neko drugo rješenje. Mislite na nas - obrazovane hrvatske građane koji i dalje žele biti ambasadori Lijepe naše, prezentirajući našu povijest, kulturu i običaje, radeći i plaćajući porez u zajedničkoj nam domovini. S poštovanjem Andrea Jakopec, turistički vodič</p>	<p>uvjete povoljnije od uobičajenih na financijskim tržištima, a radi osiguranja opstanka, očuvanja zaposlenosti i ublažavanja teškoća u poslovanju za vrijeme trajanja krize te stvaranja preduvjeta za što brži oporavak nakon krize te smatramo da će isto povoljno utjecati i na status turističkih agencija.</p>
<p>35 Ana Ninić PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA Poštovani, kao turistički vodič već 9 godina ,moram vam reći da se uopće ne slažem sa vašim izmjenama i dopunama zakona o pružanju usluga u turizmu. Ne slažem se s time da jedan Nijemac, Španjolac, Austrijanac dođe u našu zemlju i tumači o nama onako kako on misli da je istina na temelju podataka koje je našao na wikipediji. To je uvreda i pljuska cijeloj našoj naciji, državi, povijesti i svemu onome za šta smo se zalagali i borili godinama. A da ne govorim o gubitku tisuća radnih mjesta jer će lokalni hrvatski vodiči biti zamijenjeni stranjiskima i eto još veće tragedije. Nakon korone,za koju se nadam da će jednom proć i da će se turizam kad tad vratiti u normalu, tijekom koje nismo uopće radili niti imali niti jednu grupu i jedva krpali kraj s krajem, vi nam želite onemogućiti da radimo i zarađujemo</p>	<p>Primljeno na znanje Nije konkretna primjedba na Nacrt prijedloga zakona, već općeniti komentar.</p>

	<p>radeći ono šta volimo i da predstavljamo našu zemlju onako kako ona to zaslužuje. Hrvatska zaslužuje da se o njoj priča s ljubavlju i osjećajima, a ne napamet naučeno kako bi pričali Europljani koji dolaze kao pratitelji i vodiči grupa, a ljubav i osjećaje mogu prenijeti samo turistički vodiči Republike Hrvatske koji su se školovali za to zvanje, uložili mjeseci truda da bi osim osobnog iskustva znali prenijeti našim dragim gostima i točne i istinite podatke. Također, svaki grad u RH zaslužuje da predstavlja lokalni vodič, stanovnik tog grada koji zna sve sitnice i detalje i dušu tog grada i može prenijeti gostima kako je zaista živjeti tu i kakav je to grad, i ne slažem se sa objedinjenim ispitom za cijelu državu jer realno, kolega iz Zagreba ne može sa tolikim oduševljenjem pričati o mom Šibeniku, isto kao što se ja ne bi usudila pričati o Zagrebu niti bilo kojem drugom gradu za koji nisam obučena i ne smatram svojim. Treba zaštititi lokalitete, stare gradske jezgre, parkove, tako da se točno zna koji vodič može voditi koje područje. To je jedino fer i prema nama vodičima koji želimo i dalje raditi i čekamo kraj korone da se vratimo poslu kojeg volimo, a to je predstavljanje naše zemlje i lokaliteta na pravilan način.</p>	
<p>36</p>	<p>Turistička zajednica Grada Raba PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA</p> <p>Poštovani, Vezano za otvoreno e-savjetovanje sa zainteresiranom javnošću o nacrtu Prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o pružanju usluga u turizmu dostavljamo sljedeće očitovanje:</p> <p>Članak 6. U članku 70. stavku 2. riječi: "po županijama" brišu se. Protivimo se ovakvom prijedlogu te predlažemo izmjenu čl. 70.st. 2 te članka 70.st.4. riječima " po regijama" Predlažemo izmjenu u članku 70. te dopunu novim stavkom 6.: "Regije se određuju na sljedeći način: 1. Dalmatinska regija-uključivala bi 4 županije: Dubrovačko-neretvanska županija Splitsko-dalmatinska županija Šibensko-kninska županija Zadarska županija 2. Istarsko-primorsko-lička regija-uključivala bi 3 županije: Istarska županija Primorsko-goranska županija Ličko-senjska županija 3. Središnja Hrvatska i zagrebačka makroregija-uključivala bi pet županija i grad Zagreb: Krapinsko-zagorska županija Karlovačka županija Međimurska županija Varaždinska županija Zagrebačka županija Grad Zagreb 4. Panonska regija: Sisačko-moslavačka županija Bjelovarsko-bilogorska županija Koprivničko-križevačka županija Virovitičko-podravska županija 5. Slavonska regija-uključivala bi 4 županije: Vukovarsko-srijemska Osječko-baranjska županija Požeško-slavonska županija Brodsko-posavska županija" Članak 8. U članku 74. točka 2. mijenja se i glasi: "2. naznaku o položenom općem dijelu stručnog ispita odnosno naznaku o položenom općem dijelu stručnog ispita i posebnom dijelu stručnog ispita za zaštićene cjeline (lokalitete)." Naš prijedlog: "2. naznaka o položenom općem dijelu stručnog ispita odnosno naznaku o položenom općem dijelu stručnog ispita i posebnom dijelu stručnog ispita za zaštićene cjeline (lokalitete) po regijama iz članka 70. stavak 6."</p>	<p>Djelomično prihvaćen</p> <p>Ovim novim Prijedlogom izmjena Zakona o pružanju usluga u turizmu Ministarstvo turizma i sporta u dijelu Zakona koji se odnosi na turističke vodiče - ne regulira - obvezu polaganja općeg i posebnog dijela ispita za turističke vodiče, već su način polaganja i sadržaj stručnog ispita za turističke vodiče, kao i popis zaštićenih cjelina (lokaliteta) uređeni podzakonskim aktima, tj. pravilnicima iz 2008. godine - Pravilnikom o stručnom ispitu za turističke vodiče i ispitnom programu za turističke pratitelje (NN 50/08 i 120/08) i Pravilnikom o popisu turističkih cjelina (lokaliteta) po županijama (NN 76/08). Prijedlog novog načina polaganja i sadržaja ispita za turističke vodiče bit će predmet rada radne skupine za donošenje novih pravilnika, koji se trebaju donijeti do kraja lipnja 2021. godine. U radnoj skupini će, kao i do sada, sudjelovati predstavnici turističkih vodiča, visoka učilišta koja izvode programe stručnog ispita za turističke vodiče, tijela državne vlasti i stručnjaci. Rješenje će se izdavati sukladno izdanom uvjerenju o položenom stručnom ispitu, a program stručnog ispita će biti propisan pravilnikom o stručnom ispitu.</p>
<p>37</p>	<p>HGK</p>	<p>Nije prihvaćen</p>

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA

Zahvalni smo za svu pomoć i podršku Ministarstva turizma i sporta i Vlade RH putničkim agencijama tijekom pandemije te za prihvaćanje prijedloga mjere vaučera za zamjenska putovanja Udruženja putničkih agencija HGK i UHPA i dodavanje članka 38.a. u Zakon (NN 42/20) 8.4.2020., a koja je bila ključna, uz mjere za radna mjesta, za očuvanje sektora. Nepravедnim odredbama i definicijom izvanrednih okolnosti u Direktivi (EU) 2015/2302 Europskog parlamenta i Vijeća od 25. studenoga 2015. o putovanjima u paket-aranžmanima i povezanim putnim aranžmanima, koja je transponirana u Zakon o pružanju usluga u turizmu (NN 130/17), na što smo upozoravali kroz europsko udruženje agencija ECTAA i tijekom izrade direktive, organizator putovanja stavljen je u položaj jedinog izloženog prema putniku u uvjetima potpunog prekida međunarodnih kretanja i otkaza svih putovanja. Anketom kojom smo tada proveli, 622 milijuna kuna povrata koji su agencije trebale napraviti prema putnicima je zadržano, a likvidnost sektora privremeno očuvana. Ovime je zaštićen i novac potrošača, budući su imali priliku iskoristiti svoj novac za zamjenska putovanja, a u slučaju da to ne žele, povrat novca dobiti stabilizacijom poslovanja pojedine agencije. Da je rok ostao kao u prethodnoj verziji Zakona, prvi putnici koji su se javili bi dobili povrat, ali većina agencija bi propala i novca za sve ostale putnike ne bi bilo, unatoč jamčevnim osiguranjima, budući nije predviđen ovaj razmjer krize koji utječe na baš cijeli sektor. Agencijama se teška situacija nastavila, unatoč solidnoj sezoni u Hrvatskoj, obzirom agencije svoj promet realiziraju gotovo isključivo u vansezonskom razdoblju u kojem organizirani promet čini i do 70% ukupnog turističkog prometa u Hrvatskoj. Da su u daleko najtežoj situaciji od svih djelatnosti potvrđuju i podaci Porezne uprave i Državnog zavoda za statistiku - usporedba prometa uslužnih djelatnosti, po kojima je prosječan pad u djelatnosti agencija kontinuirano tijekom 2020. bio najveći, tj. 86,2% prema zadnje dostupnim podacima za prvih 10 mjeseci 2020. Za usporedbu, pad prometa u ugostiteljskoj djelatnosti u istom razdoblju je 35,9%. S ovdje predloženim brisanjem članka 38.a, te obvezom povrata u novcu uplaćenih sredstava s rokom povrata 14 dana od 1. ožujka 2021., agencije će se suočiti s pitanjem opstanka. Onemogućene su gotovo cijelu godinu u obavljanju gotovo svih usluga koje temeljem Zakona o pružanju usluga u turizmu mogu pružati (školska putovanja, kruzeri, kongresi, ograničenja prijevoza, grupnih putovanja itd.), što je Stožer i potvrdio u odgovoru Ministarstvu turizma i sporta od 9. prosinca 2020. godine (KLASA: 334-01/20-01/362, URBROJ: 529-06/2-20-6). Vaučeri u periodu kada putnici uobičajeno putuju (božićni, novogodišnji praznici, skijanja itd.) nisu mogli iskorišteni, a niti agencije mogu koristiti mjere koje su omogućene u prosincu formalno zatvorenim djelatnostima, što znači da su za održavanje tvrtke koristile i sredstva od uplaćenih putovanja. Zrakoplovne kompanije, hoteli, prijevoznici, razni pružatelji pojedinačnih usluga u Hrvatskoj i unutar EU, ne podliježu istoj obvezi kao agencije, te nisu u obvezi vraćati

Izmjenama i dopunama Zakona o pružanju usluga u turizmu (Narodne novine, br. 42/20) iz travnja 2020. godine, koje su još na snazi, dana je mogućnost turističkim agencijama da za neizvršene paket aranžmane izdaju vaučere, na temelju kojih bi putnik imao pravo na zamjensko putovanje ili povrat novca u roku 14 dana od isteka roka od 180 dana od prestanka posebnih okolnosti. Novi prijedlog izmjena i dopuna Zakona trebao bi stupiti na snagu tokom travnja 2021. godine, dakle godinu dana nakon uvođenja izmjena i dopuna u 2020. godini. Nije moguće prihvatiti prijedlog da rok za izvršenje povrata novca putnicima bude 30.6.2021. Naime, zbog nesuklađenosti s odredbama Direktive 2015/2302 o putovanjima u paket-aranžmanima i povezanim putnim aranžmanima, u pogledu članka 38.a važećeg Zakona Europska komisija je protiv Republike Hrvatske, 30. listopada 2020. godine, pokrenula druga fazu postupka zbog povrede prava Europske unije (obrazloženo mišljenje), te je donošenje izmjena Zakona kojima se članak 38.a briše nužno radi suklađivanja s navedenom Direktivom i izbjegavanja postupka pred Sudom Europske unije kao i zaštite samih potrošača. Sukladno prijelaznoj odredbi Nacrta prijedloga Zakona, iznimno, uz pristanak putnika vaučer se može iskoristiti za sklapanje ugovora o zamjenskom putovanju u paket-aranžmanu jednake, veće ili niže vrijednosti i/ili kvalitete te izlet ili drugu uslugu putovanja, u roku godine dana od njegovog izdavanja. Također, Direktiva 2015/2302 propisuje rok od 14 dana za povrat novca putnicima, stoga bi propisivanje drugačijeg roka predstavljalo daljnju povredu prava Europske unije i kršenje prava potrošača. Nadalje, turističke agencije obuhvaćene su u sklopu provedbe mjere potpora za isplatu plaća u minimalnom iznosu 4000 kn, a ista je u nadležnosti Ministarstva rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike. Vezano uz problem likvidnosti turističkih agencija skrećemo pozornost da je Vlada Republike Hrvatske na sjednici dana 4. veljače 2021. godine donijela Odluku o usvajanju Programa dodjele državnih potpora sektoru turizma i sporta u aktualnoj pandemiji COVID-a 19 (Narodne novine, broj 10/21) u okviru kojeg će se osigurati financijska podrška poduzetnicima koji obavljaju djelatnost u sektoru turizma, uključujući i turističke agencije s ciljem ublažavanja posljedica krize na njihovo poslovanje. Mjere iz tog Programa usmjerene su na nadoknađivanje manjka likvidnosti poduzetnicima u navedenim sektorima i to kroz omogućavanje pristupa financijskim sredstvima uz uvjete povoljnije od uobičajenih na financijskim tržištima, a radi osiguranja opstanka, očuvanja zaposlenosti i ublažavanja teškoća u poslovanju za vrijeme trajanja krize te stvaranja preduvjeta za što brži oporavak nakon krize te smatramo da će isto povoljno utjecati i na status turističkih agencija.

	<p>uplaćene predujmove agencijama ili odugovlače s povratom, eventualno im nude mogućnost iskorištenja novca za putovanja u drugim terminima. Zbog novog vala pandemije koronavirusa i cirkulirajućih novih sojeva na odredištima putovanja, ne postoji mogućnost da potrošači pristanu na zamjenska putovanja zbog kompliciranih graničnih režima, straha za zdravlje, ekonomskih razloga koji su nastupili u međuvremenu (gubitak posla, prihoda i sl.), a za svako putovanje putnik mora izdvojiti dodatnih 1.000 kuna samo za PCR testove s prijevodom, što dvosmjerno za 4-članu obitelj iznosi dodatnih 8 tisuća kn i premašuje nekad i vrijednost putovanja. Dodatno zbog zabrane rada pojedinim djelatnostima i/ili preporuke o radu kod kuće, brojni su bili prisiljeni za vrijeme „lockdowna“ iskoristiti cijeli godišnji odmor, pa unatoč najboljoj volji, u posljednjih godinu dana nisu imali ni vremena putovati ni prilike iskoristiti vaučere. Ljubazno molimo da se rok povrata novca definira поближе umjesto predloženog 1. ožujka 2021. minimalno do 30. lipnja 2021. (taj rok vrijedi npr. u susjednoj Sloveniji) kada očekujemo stabilizaciju međunarodnih tokova putovanja, jasnije preporuke o putovanjima (covid putovnice) i procijepljenost stanovništva, priljev novih sredstava u agencije u vidu novih rezervacija ali i obradu zahtjeva kredita ili omogućavanja bespovratnih potpora djelatnosti agencija, čime će se amortizirati udar na likvidnost. Napominjemo i problematiku povrata u roku 14 dana. Naime, većina potrošača je uplatila novac putem kreditnih kartica, dok su banke nastupom pandemije onemogućile povrat novca u agencijskoj djelatnosti preko POS aparata. To znači da se za svaki predmet šalje zaseban mail u banku i procedura traje znatno dulje od 14 dana. Predlažemo da se rok produlji do 60 dana kako bi agencije zbog smanjenog broja zaposlenih mogle operativno odraditi sve povrate. Predlažemo i izmjenju vezano za raskid ugovora, odnosno da se ugovor ne smatra automatski raskinutim nastupom datuma ako vaučer nije iskorišten. Predlaže se u tekst odredbe dodati rečenicu: "Putnik bi trebao kontaktirati putničku agenciju s pisanim zahtjevom oko povrata i namjere raskida.". Na taj način, pružila bi se prilika putničkim agencijama da se još jednom dogovore s putnikom o mogućnosti korištenja vaučera do razdoblja kad će granični režimi biti relaksirani, dodajući mu privlačnost popusta na dodatne usluge na putovanju, više kategorije smještaja u odnosu na uplaćene i sl.</p>
<p>38 HOK PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA uz članak 6., 7. i 8. Hrvatska obrtnička komora već je i ranije tijekom rada na prijedlogu Zakona i provedbenih propisa u prošlosti, apelirala na prihvaćanje i uvažavanje argumentacije samih vodiča prije svega u interesu zaštite struke, kulturne valorizacije i minimalnog poznavanja hrvatskog jezika. Ovim izmjenama omogućuje se donošenje provedbenih propisa temeljem kojih bi stručni ispit za posebni dio bio organiziran na drugačiji način te bi se ukinula fragmentarnosti posebnog dijela ispita. Posljedica bi bila banaliziranje vrijedne povijesne, graditeljske i prirodne baštine i degradacija struke</p>	<p>Djelomično prihvaćen Ministarstvo turizma i sporta pristupilo je izmjenama i dopunama Zakona o pružanju usluga u turizmu (NN 130/17, 25/19, 98/19, 42/20) zbog potrebe usklađivanja s propisima Europske unije (odredbama Direktive 2005/36/EZ o priznavanju stručnih kvalifikacija (kako je zadnje izmijenjena Direktivom 2013/55/EU) i Direktive 2006/123/EZ o uslugama na unutarnjem tržištu), koje su utemeljene na slobodi poslovnog nastana, slobodi pružanja usluga i/ili slobodi kretanja radnika – temeljnim načelima Europske unije. Ovim novim Prijedlogom izmjena Zakona o pružanju usluga u turizmu Ministarstvo turizma i sporta u dijelu zakona koji se odnosi na turističke vodiče ne regulira obvezu polaganja općeg i</p>

	<p>turističkog vodiča. Slijedom navedenog, novim prijedlogom Zakona koji uporište nalazi pozivanjem na EU Direktive, omogućit će se turističkim vodičima iz drugih država članica EU kao i ne EU rezidentima da bez posebne provjere znanja o kulturnoj baštini te bez provjere znanja hrvatskog jezika budu ovlašteni pružati usluge turističkih vođenja u RH, uz izuzetke zaštićenih lokaliteta a koji bi, usvajanjem dodatnih pravilnika, bili svedeni na minimum. Mi smo mala zemlja ali puna raznolikosti, svaka regija ima svoje specifičnosti i kulturološke razlike. Zaštićene lokalitete moraju voditi kvalificirane osobe koje su kvalitetno obrazovane i sposobne interpretirati tu različitost u kulturnoj baštini, običajima i povijesnim događajima. Samo fragmentiranim pristupom u izobrazbi turistički vodič može prenijeti i sačuvati tolika i tako različita neopipljiva dobra Republike Hrvatske.. Stoga smatramo da navedeni prijedlog degradira kvalitetu struke, ostavlja mogućnost proizvoljne interpretacije kulturne baštine te ugrožava interes potrošača . Republika Hrvatska već sad ima nacionalnu licencu kroz polaganje općeg dijela ispita zato jedini ustupak može biti prijedlog uspostave 5 turističkih regija koje su kulturološki i geografski bliske kako bi se smanjila rascjepkanost po županijama i olakšao pristup polaganju posebnog dijela ispita što omogućuje ravnopravan pristup a sve u skladu s direktivama i preporukama EU na području turizma i kulture.</p>	<p>posebnog dijela ispita za turističke vodiče, već su način polaganja i sadržaj stručnog ispita za turističke vodiče, kao i popis zaštićenih cjelina (lokaliteta) uređeni podzakonskim aktima, tj. pravilnicima iz 2008. godine - Pravilnikom o stručnom ispitu za turističke vodiče i ispitnom programu za turističke pratitelje (NN 50/08 i 120/08) i Pravilnikom o popisu turističkih cjelina (lokaliteta) po županijama (NN 76/08). Ne može se prihvatiti navod da strani turistički vodiči vode bez edukacije u Republici Hrvatskoj iz razloga što je važećim Zakonom za pružanje usluga turističkog vodiča propisana obveza polaganja stručnog ispita, koji se sastoji od općeg i posebnog dijela. Turistički vodič koji ima položen opći dio stručnog ispita može voditi na području cijele Republike Hrvatske, osim na i u zaštićenim cjelinama (lokalitetima), dok turistički vodič koji ima položen posebni dio stručnog ispita, a koji polaže posebno po županijama može voditi turiste i po zaštićenim cjelinama (lokalitetima). Usluge turističkog vodiča u Republici Hrvatskoj može pružati državljanin Republike Hrvatske, državljanin druge države ugovornice Ugovora o Europskom gospodarskom prostoru i Švicarske Konfederacije koji ispunjava uvjete za turističkog vodiča propisane tim Zakonom. Iznimno, usluge turističkog vodiča može pružati i državljanin treće države koji ima prijavljeno prebivalište u Republici Hrvatskoj i ispunjava uvjete za turističkog vodiča propisane tim Zakonom, tj. ima položen stručni ispit za turističkog vodiča u Republici Hrvatskoj. Turistički vodič državljanin druge države ugovornice Ugovora o Europskom gospodarskom prostoru i Švicarske Konfederacije može samo privremeno i povremeno pružati usluge turističkog vodiča na području Republike Hrvatske, osim na zaštićenim cjelinama (lokalitetima), ako se prijavio Ministarstvu turizma i sporta te uz uvjet da ima zakonit poslovni nastan u matičnoj državi članici i ondje pripada reguliranoj profesiji ili ako je, u slučaju da ta profesija u njihovoj matičnoj državi članici nije regulirana, je obavljao tu profesiju najmanje godinu dana u prethodnih 10 godina. Ukoliko žele pružati usluge na ili u zaštićenim cjelinama (lokalitetima), turistički vodiči iz drugih država članica moraju položiti posebni dio stručnog ispita odnosno ispit za svaku županiju. Kako bi se olakšao pristup obavljanju profesije turističkog vodiča izmjenama Zakona će se brisati dio odredbe u kojoj je propisano da se stručni ispit polaže zasebno za svaku županiju i da se popis zaštićenih cjelina (lokaliteta) sastavlja zasebno za svaku županiju, a sam ispit i popis lokaliteta se uređuje podzakonskim aktima, a ne ovim Zakonom.</p>
<p>39</p>	<p>Grad Poreč-Parenzo PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA Vezano za postupak e-savjetovanja koji je u tijeku, s temom Izmjena i dopuna Zakona o pružanju usluga u turizmu, ovim putem izražavamo podršku Grada Poreča-Parenzo zahtjevima Zajednice društava turističkih vodiča Hrvatske, budući smatramo da oni kao strukovno udruženje imaju nabolje kompetencije za predlaganje načina zaštite i unapređenja svoje struke. U tom smislu, u potpunosti podržavamo sve prijedloge Zajednice društava turističkih vodiča Hrvatske koje su dostavili Ministarstvu turizma i sporta kao i kroz platformu e-savjetovanje (o obaveznoj razini obrazovanja turističkih vodiča -</p>	<p>Djelomično prihvaćen Vezano uz uvjetovanje pristupa polaganju stručnog ispita za turističkog vodiča završenom četverogodišnjem srednjom školom, smatramo kao isto nije nužno, iz razloga što će se programom i stručnim ispitom za turističkog vodiča propisati i provjeriti odgovarajuća razina znanja. Vezano uz prijedlog definiranja razine znanja hrvatskog jezika napominjemo da sukladno važećem Zakonu turistički vodič mora znati jezik na kojem pruža usluge najmanje na razini B2 Zajedničkog europskog referentnog okvira. Navedeno znači da vodič koji pruža usluge na hrvatskom jeziku mora znati hrvatski jezik najmanje na razini B2. Ukoliko pruža usluge na nekom drugom stranom jeziku, mora poznavati</p>

	<p>završena četverogodišnja srednja škola, regulirane razine poznavanja jezika, polaganje stručnih ispita u 5 predloženih regija, prijedlog regulacije statusa državljana neeuropskih zemalja - implementiranje načela reciprociteta zemalja u pristupu edukaciji, prijedlog vezan za dopunu članka 75.a Zakona i reguliranje donošenja rješenja o ukidanju rješenja o ispunjavanju uvjeta za pružanje usluga turističkog vodiča – prijedlog da se rješenje ukida s danom podnošenja zahtjeva za odjavu nadležnom upravnom tijelu ili danom navedenim u zahtjevu za odjavu, kao i suglasnost sa svim ostalim prijedlozima Zajednice). Mišljenja smo da prijedloge Zajednice društava turističkih vodiča Hrvatske, kao strukovnog udruženja potrebno usvojiti i sukladno tome izvršiti odgovarajuće izmjene i dopune Zakona o pružanju usluga u turizmu, kao i izmjene koje će slijedom toga biti sadržane u provedbenim aktima Zakona (pravilnici, naputci i dr.). Nadamo se da ćete dostavljene prijedloge razmotriti i usvojiti na dobrobit Republike Hrvatske kao turističke destinacije. Loris Peršurić, gradonačelnik Grada Poreča-Parenzo</p>	<p>hrvatski jezik u mjeri dostatnoj za pružanje usluga. U pogledu priznavanja stručnih kvalifikacija turističkih vodiča iz drugih država članica Europske unije skrećemo pažnju na odredbe Zakona o reguliranim profesijama i priznavanju inozemnih stručnih kvalifikacija (NN 82/15, 70/19, 47/20), kojim je prenesena Direktiva 2005/36/EZ o priznavanju stručnih kvalifikacija (izmijenjena Direktivom 2013/55/EU), provjera znanja jezika mora biti razmjerna djelatnosti koja će se obavljati, a provodi se samo u slučaju profesija koje utječu na sigurnost pacijenata, a drugih profesija kada postoji osnovana sumnja o dovoljnom poznavanju jezika u odnosu na profesionalne djelatnosti koje se namjeravaju obavljati. Takva provjera može se vršiti samo nakon izdavanja Europske profesionalne kartice i priznavanja inozemnih stručnih kvalifikacija u svrhu ostvarivanja prava na poslovni nastan, ali ne i kod privremenog i povremenog pružanja usluga turističkog vodiča u drugoj državi članici Europske unije. Ovim novim Prijedlogom izmjena Zakona o pružanju usluga u turizmu Ministarstvo turizma i sporta u dijelu Zakona koji se odnosi na turističke vodiče - ne regulira - obvezu polaganja općeg i posebnog dijela ispita za turističke vodiče, već su način polaganja i sadržaj stručnog ispita za turističke vodiče, kao i popis zaštićenih cjelina (lokaliteta) uređeni podzakonskim aktima, tj. pravilnicima iz 2008. godine - Pravilnikom o stručnom ispitu za turističke vodiče i ispitnom programu za turističke pratitelje (NN 50/08 i 120/08) i Pravilnikom o popisu turističkih cjelina (lokaliteta) po županijama (NN 76/08). Prijedlog novog načina polaganja i sadržaja ispita za turističke vodiče bit će predmet rada radne skupine za donošenje novih pravilnika, koji se trebaju donijeti do kraja lipnja 2021. godine, a prijedlogom Zakona bit će definiran popis zaštićenih cjelina (lokaliteta) kao cjelina umjetničke, povijesne i kulturne baštine. U radnoj skupini će, kao i do sada, sudjelovati predstavnici turističkih vodiča, visoka učilišta koja izvode programe stručnog ispita za turističke vodiče, tijela državne vlasti i stručnjaci. Državljanima trećih država mogu pružati usluge turističkog vodiča na području Republike Hrvatske samo ako polože stručni ispit (opći i posebni dio), a navedenom mogu pristupiti ukoliko u Republici Hrvatskoj imaju prijavljeno prebivalište. Stranac u Republici Hrvatskoj može prijaviti prebivalište samo ako mu je odobreno dugotrajno boravište ili stalni boravak, što znači da u Republici Hrvatskoj mora legalno boraviti barem pet godina. Slijedom navedenog, uvjet polaganja stručnog ispita i legalan boravak u Republici Hrvatskoj u periodu od pet godina, smatramo dovoljnima da bi se državljaninu treće države omogućilo pružanje usluga. Dodatno napominjemo da je intencija zakonodavca pri propisivanju odredbe članka 69. stavka 3. bila da se polaganje stručnog ispita dopusti državljanima zemalja Dalekog istoka koji žive u Hrvatskoj, a imaju znanja jezika (kineski, korejski, japanski) za kojima postoji na tržištu manjak.</p>
40	<p>Grad Rab PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA Poštovani, Vezano za otvoreno e-savjetovanje sa zainteresiranom javnošću o nacrtu Prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o pružanju</p>	<p>Djelomično prihvaćen Ovim novim Prijedlogom izmjena Zakona o pružanju usluga u turizmu Ministarstvo turizma i sporta u dijelu Zakona koji se odnosi na turističke vodiče - ne regulira - obvezu polaganja općeg i posebnog dijela ispita za turističke vodiče, već su način polaganja i sadržaj</p>

<p>usluga u turizmu dostavljamo sljedeće očitovanje: Članak 6. U članku 70. stavku 2. riječi: "po županijama" brišu se. Protivimo se ovakvom prijedlogu te predlažemo izmjenu čl. 70.st. 2 te članka 70.st.4. riječima " po regijama" Predlažemo izmjenu u članku 70. te dopunu novim stavkom 6.: "Regije se određuju na sljedeći način: 1. Dalmatinska regija-uključivala bi 4 županije: Dubrovačko-neretvanska županija Splitsko-dalmatinska županija Šibensko-kninska županija Zadarska županija 2. Istarsko-primorsko-lička regija-uključivala bi 3 županije: Istarska županija Primorsko-goranska županija Ličko-senjska županija 3. Središnja Hrvatska i zagrebačka makroregija-uključivala bi pet županija i grad Zagreb: Krapinsko-zagorska županija Karlovačka županija Međimurska županija Varaždinska županija Zagrebačka županija Grad Zagreb 4. Panonska regija: Sisačko-moslavačka županija Bjelovarsko-bilogorska županija Koprivničko-križevačka županija Virovitičko-podravska županija 5. Slavonska regija-uključivala bi 4 županije: Vukovarsko-srijemska Osječko-baranjska županija Požeško-slavonska županija Brodsko-posavska županija" Članak 8. U članku 74. točka 2. mijenja se i glasi: "2. naznaku o položenom općem dijelu stručnog ispita odnosno naznaku o položenom općem dijelu stručnog ispita i posebnom dijelu stručnog ispita za zaštićene cjeline (lokalitete)." Naš prijedlog: "2. naznaka o položenom općem dijelu stručnog ispita odnosno naznaku o položenom općem dijelu stručnog ispita i posebnom dijelu stručnog ispita za zaštićene cjeline (lokalitete) po regijama iz članka 70. stavak 6."</p>	<p>stručnog ispita za turističke vodiče, kao i popis zaštićenih cjelina (lokaliteta) uređeni podzakonskim aktima, tj. pravilnicima iz 2008. godine - Pravilnikom o stručnom ispitu za turističke vodiče i ispitnom programu za turističke pratitelje (NN 50/08 i 120/08) i Pravilnikom o popisu turističkih cjelina (lokaliteta) po županijama (NN 76/08). Prijedlog novog načina polaganja i sadržaja ispita za turističke vodiče bit će predmet rada radne skupine za donošenje novih pravilnika, koji se trebaju donijeti do kraja lipnja 2021. godine. U radnoj skupini će, kao i do sada, sudjelovati predstavnici turističkih vodiča, visoka učilišta koja izvode programe stručnog ispita za turističke vodiče, tijela državne vlasti i stručnjaci. Rješenje će se izdavati sukladno izdanom uvjerenju o položenom stručnom ispitu, a program stručnog ispita će biti propisan pravilnikom o stručnom ispitu.</p>
<p>41 Udruženje obrtnika Zadar PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA Nastavno na inicijativu članova Sekcije turističkih vodiča pri Cehu ugostiteljstva i turizma Udruženja obrtnika Zadar , u nastavku iskazujemo primjedbe na predložene izmjene Zakona o pružanju usluga u turizmu. Bez uvida u sam tekst prigovora Europske komisije za koji tvrdite da povod predloženih izmjena Zakona o uslugama u turizmu koji se odnosi na turističke vodiče, a s ciljem izbjegavanja 'visokih novčanih kazni' čini se da je i sama Europska komisija ili neupućena ili u konfliktu s drugim tijelima Europske unije. Naime Europski odbor za normizaciju, CEN u publikaciji EN13809:2003 donosi tri bitno različita pojma: 1) tourist guide (EN13809:2003, 2.3.5), 2) tour manager (EN13809:2003, 2.3.2), 3) tour escort (EN13809:2003, 2.3.3). U smislu prijepora oko predloženih izmjena Zakona termin pod šifrom 2.3.5 turistički vodič jest osoba koja vodi posjetitelje na jeziku po njihovom izboru i interpretira kulturnu i prirodnu baštinu područja, a koja u pravilu posjeduje prostorno-relevantnu kvalifikaciju obično izdanu i/ili priznatu od odgovarajućih nadležnih tijela. Budući je od svoga osamostaljenja Republika Hrvatska parlamentarna demokracija ustrojena na način da se sastoji od županija, potpuno je razumljivo da navedene prostorno-relevantne kvalifikacije pokrivaju prostore pojedinih županija, te su shodno tome organizirani i stručni ispiti. Pritom ne postoji zapreka niti za državljane RH niti državljane članica EU da polažu više od jedne županije i obavljaju</p>	<p>Djelomično prihvaćen U pogledu europske norme za turističke vodiče EN 15565:2008 , skrećemo pažnju na Uredbu (EU) br. 1025/2012 o europskoj normizaciji, koja je izravno primjenjiva u svim državama članicama EU, te na članak 2. navedene Uredbe, gdje se pod naslovom Definicije propisuje: „Za potrebe ove Uredbe primjenjuju se sljedeće definicije: 1. „norma” znači tehnička specifikacija koju je usvojilo priznato normizacijsko tijelo za opetovanu ili neprekidnu primjenu s kojom sukladnost nije obvezna i koja pripada u jednu od sljedećih kategorija: (b) „europska norma” znači norma koju je usvojila europska organizacija za normizaciju.“ Dakle, europska norma nema obvezujući karakter za državu članicu. Osim toga, intencija budućeg stručnog ispita je staviti naglasak na nacionalnu povijesnu, kulturnu i umjetničku baštinu, a norma 15565:2008 predviđa da se propisani predmeti ne polažu isključivo na nacionalnom nivou već ih je potrebno sagledati u širem europskom kontekstu. Prijedlog programa edukacije turističkih vodiča, kojega nam je dostavila Zajednica društava turističkih vodiča Hrvatske, sadrži 180 sati teorije i 28 sati praktikuma po cijeni od 15 000 kuna za opći dio te 180 sati predavanja i 100 sati terenske nastave po cijeni od 25 000 kuna za posebni dio. Iz navedenog bi proizlazilo da bi turistički vodič koji želi položiti posebni dio stručnog ispita za cijelu Hrvatsku, uz pretpostavku polaganja posebnog dijela po 5 regija, trebao navedeno platiti 125 000 kuna. Sveukupno, uz opći dio, navedeno bi iznosilo 140 000 kuna. Navedeni prijedlog edukacije, zbog visine školarine i trajanja, mogao bi se smatrati</p>

djelatnost turističkih vodiča na prostoru više županija, dapače potpuno je uobičajeno da vodiči imaju položeno više od jedne županije, neki čak i njih 14. Ako za takvu praksu hrvatskih državljana nema zapreke, ne vidimo što je sporno državljanima članica EU, ili Europskoj komisiji, da oni ne bi mogli djelovati na isti način. Ako ukidamo 'fragmetaciju' stručnog ispita po županijama na zahtjev Europske komisije za pretpostaviti je da ćemo na zhatijev EU ubrzo ukidati i same županije, županijske turističke zajednice, a možemo i raspustiti sve oblike lokalne vlasti. Upućujemo Vam prigovor u svezi Savjetovanju o Obrascu iskaza o procjeni učinaka propisa za nacrt prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o pružanju usluga u turizmu pod stavkom 1.2 'Opis mjere: Kroz reformski prioritet ..4.1.1 Unaprjeđenje poslovnog okruženja" s ciljem održivog gospodarskog rasta i razvoja predviđena je liberalizaciju tržišta usluga kroz olakšavanje pristupa reguliranim profesijama kroz uklanjanje prepreka slobodi poslovnog nastana i pružanja usluga na unutarnjem tržištu." jer nepromišljena i nepripremljena liberalizacija nikako ne mogu biti put ka održivom gospodarskom rastu i razvoja. U Analizi ishoda nacrtu prijedloga Zakona se pozivate na citiram: "Direktivom 2006/123/EZ o uslugama na unutarnjem tržištu i Direktivom 2005/36/EZ o priznavanju stručnih kvalifikacija kako je zadnje izmijenjena Direktivom 2013/55/EU, a u svezi koje je Republika Hrvatska od Europske komisije zaprimila obrazloženo mišljenje, zbog povrede prava Europske unije odnosno kršenja predmetne Direktive, potrebno je izmijeniti Zakon u dijelu koji se odnosi na reguliranu profesiju turističkog vodiča.", ali ne navodite koje točke pojedine Direktive bilo Europska komisija ili Ministarstvo turizma smatra da se krše trenutno važećim zakonom (npr. Direktiva 2013/55/EU ima 39 stranica i nekoliko stotina točki i paragrafa). Bez uvida u tekst obrazloženog mišljenja Europske komisije ili barem citiranja točki Direktiva na koje se Europska komisija ili djelatnici Ministarstva pozivaju, nejasno je što je sporno u organiziranosti stručnih ispita po županija tzv. fragmeniranosti i kakvu to prepreku stvara za povremeno ili privremeno pružanje usluga ili poslovni nastan u RH od strane državljana drugih zemalja članica ili državljana trećih zemalja. Molimo Vas dakle uvid u sam tekst prigovora Europske komisije ili da točno navedete na koje se točke Direktiva prigovori odnose. U Analizi utvrđenih izravnih učinaka pod 3.1 Analiza gospodarskih učinaka, odjeljak 3. vezano za turističke vodiče, potrebu 'liberalizacije' tržišta pravdate podacima u kojima i sami navodite da se posljednjih godina bilježi porast broja turističkih vodiča. Da je pristup tržištu ograničen, zasigurno ne bi bio takv trend. Podaci o broju aktivnih vodiča su Vam svakako manjkavi budući da u NKD klasifikaciji nema djelatnosti turističkih vodiča (op.a. postojla je ranije) nego se radi pod razredom "79.90 Ostale rezervacijske usluge i djelatnosti povezane s njima", zanemarujete činjenicu da i pod rezredom 79.11 djelatnost putničkih agencija se može između ostaloga pružati sve usluge pod 79.90 pa tako i one turističkih vodiča. S obzirom da su podaci uzeti na dan 14. prosinca 2020., dakle kada je po

ograničavajućim uvjetom pristupa reguliranoj profesiji turističkog vodiča. Turistički vodič državljanin druge države ugovornice Ugovora o Europskom gospodarskom prostoru i Švicarske Konfederacije može samo privremeno i povremeno pružati usluge turističkog vodiča na području Republike Hrvatske, osim na zaštićenim cjelinama (lokalitetima), ako se prijavio Ministarstvu turizma i sporta te uz uvjet da ima zakonit poslovni nastan u matičnoj državi članici i ondje pripada reguliranoj profesiji ili ako je, u slučaju da ta profesija u njihovoj matičnoj državi članici nije regulirana, je obavljao tu profesiju najmanje godinu dana u prethodnih 10 godina. Ukoliko žele pružati usluge na ili u zaštićenim cjelinama (lokalitetima), turistički vodiči iz drugih država članica moraju položiti posebni dio stručnog ispita odnosno ispit za svaku županiju. Kako bi se olakšao pristup obavljanju profesije turističkog vodiča izmjenama Zakona će se brisati dio odredbe u kojoj je propisano da se stručni ispit polaže zasebno za svaku županiju i da se popis zaštićenih cjelina (lokaliteta) sastavlja zasebno za svaku županiju, a sam ispit i popis lokaliteta se uređuje podzakonskim aktima, a ne ovim Zakonom. Prijedlogom Zakona popis zaštićenih cjelina (lokaliteta) bit će definiram kao popis cjelina umjetničke, povijesne i kulturne baštine. Prema Direktivi 2005/36/EZ podnošenjem prijave pružatelj usluge iz druge države članice dobiva pravo pristupa uslužnoj djelatnosti na cijelom državnom području dotične države članice. Obveza polaganja 21 posebnog ispita za svaku županiju kako bi se djelatnost turističkog vodiča mogla obavljati na cijelom području države članice predstavlja teritorijalno ograničenje za pružatelje usluga. Slijedom navedenoga, ukoliko će se turističke vodiče iz drugih država članica Europske unije koji žele privremeno i povremeno žele pružati usluge obvezivati da polažu posebni dio ispita, tada posebni dio stručnog ispita ne može biti organiziran na razini županija. Vezano uz sam tekst obrazloženog mišljenja, napominjemo da je Zajednica društava turističkih vodiča Hrvatske podnijela Ministarstvu turizma i sporta zahtjev za pristup informacijama, o čemu je službenik za infomiranje donio rješenje, a u kojem su razlozi odbijanja zahtjeva detaljno obrazloženi. Vezano uz broj vodiča, procjenom se pokušalo utvrditi kolikom broju od ukupno 5500 turističkih vodiča, je pružanje tih usluga osnovni izvor prihoda. Broj fizičkih osoba koje pružaju usluge koje se vode pod NKD razredom 79.90, koji uključuje i neke druge usluge, je pritom samo orijentir pri procjeni toga broja. Konačni zaključak stručnog nostitelja je da četvrtina od 5500 turističkih vodiča u Republici Hrvatskoj pruža te usluge kao glavno zanimanje. Vezano uz prijedlog definiranja razine znanja hrvatskog jezika napominjemo da sukladno važećem Zakonu turistički vodič mora znati jezik na kojem pruža usluge najmanje na razini B2 Zajedničkog europskog referentnog okvira. Navedeno znači da vodič koji pruža usluge na hrvatskom jeziku mora znati hrvatski jezik najmanje na razini B2. Ukoliko pruža usluge na nekom drugom stranom jeziku, mora poznavati hrvatski jezik u mjeri dostatnoj za pružanje usluga. U pogledu priznavanja stručnih kvalifikacija turističkih vodiča iz drugih država članica Europske unije skrećemo pažnju na odredbe Zakona o reguliranim profesijama i priznavanju inozemnih

pandemijom turistički sektor iznimno pogođen, svatko razuman može pretpostviti da je određen broj turističkih tvrtki ili obrta koji su pružali usluge turističkog vodiča ugašen zbog poslovne neizvjesnosti. Zanimljivo je i da se u tekstu Analize gospodarskih učinaka turističkim vodičima Republike Hrvatske prigovara kako je "pružanje takvih usluga u velikoj mjeri samo dodatni izvor prihoda." Turistički vodiči RH su izgleda glavni krivac za sezonalnost hrvatskoga turizma. U situaciji gdje se u RH po istraživanju HGK u turistički najboljem mjesecu odradi 66 PUTA više noćenja nego u najslabijem mjesecu, dok je prosjek EU razlika samo 4 puta, turistički vodiči iz zemalja EU koji povremeno ili privremeno u RH obavljao posao turističkog vodiča će zasigurno vrlo brzo pridonijeti smanjenju sezonalnosti turizma u RH i voditi turiste po zaštićenim lokalitetima RH valjda pretežno zimi!? Osim ukidanja 'fragmentiranosti' stručnog ispita, uz najavu nacionalnog stručnog ispita umjesto onog po županijama, Analiza gospodarskih učinaka najavljuje donošenje novog pravilnika o zaštićenim cjelinama (lokalitetima) "kojim će se značajno smanjiti broj zaštićenih lokaliteta" na kojima mogu voditi vodiči s položenim ispitom. Da, ako netko nije shvatio prijedlog – ispit će biti lakši i lakše će se dolaziti do 'stručne kvalifikacije' koja će u praksi trebati za značajno manji broj lokaliteta, te u potpunosti dovodi u pitanje potrebu i svrhu takvog stručnog ispita. Ne treba niti spominjati da će najvjerojatnije otpasti zaštićeni lokaliteti u manjim, mahom ruralnim sredinama. Tako Ministarstvo turizma RH radi na štetu ruralnih zajednica unatoč činjenici da je 27.09.2020. na Svjetski dan turizma UNWTO proglasio ovo godinom 'Turizma i ruralnog razvoja'. Do sljedećeg Dana turizma bi valjalo uistinu promišljati turizam koji će biti zamašnjak ruralnog razvoja i omogućiti mladima ljudima u ruralnim sredinama mogućnost održivo, cjelogodišnjeg rada – bilo kao turistički vodič u punom zanimanju, bilo 'samo dodatni izvor prihoda' umjesto da se "liberalizacijom tržišta" promovira neokolonistička eksploatacija hrvatskih turističkih resursa od određenih internacionalnih touroperatora. Nemojmo smetnuti s uma da je gustoća naseljenosti RH tek 73 stanovnika po km², što bi čitavu RH moglo svrstati u kategoriju 'ruralnih krajeva', dok je na primjerice kod naših najbrojnijih turista Nijemaca gustoća naseljenosti 232 stanovnika po km². Pridodavši tome i razlike u veličini država i pripadajućoj razlici u broju stanovnika nije izgledno da će hrvatski turistički vodič po pravilu reciprociteta moći konkurirati velikom broju 'kolega' u Njemačkoj ako se odluči za povremeni ili privremeni rad tamo. Još manje će raditi bude li se oslanjao na hrvatske turiste koje bi mogao voditi u inozemstvo, jer po podacima Eurostata hrvatski državljani stariji od 15 godina ostvaruju prosječno 3,3 noćenja u inozemstvu dok naši vjerni gosti Nijemci – na sreću po hrvatski turizam i priljev deviza te BDP RH – prosječno provedu 12,7 noćenja u inozemstvu. Eurostat bi mogao dati i objašnjenje zašto vlada interes Europske komisije za 'liberalizaciju' određenih turističkih djelatnosti u RH jer iako smo 'tek' 7. u EU po broju dolazak stranaca, ostvarujemo apsolutno najveći broj turističkih noćenja s obzirom

stručnih kvalifikacija (NN 82/15, 70/19, 47/20), kojim je prenesena Direktiva 2005/36/EZ o priznavanju stručnih kvalifikacija (izmijenjena Direktivom 2013/55/EU), provjera znanja jezika mora biti razmjerna djelatnosti koja će se obavljati, a provodi se samo u slučaju profesija koje utječu na sigurnost pacijenata, a drugih profesija kada postoji osnovana sumnja o dovoljnom poznavanju jezika u odnosu na profesionalne djelatnosti koje se namjeravaju obavljati. Takva provjera može se vršiti samo nakon izdavanja Europske profesionalne kartice i priznavanja inozemnih stručnih kvalifikacija u svrhu ostvarivanja prava na poslovni nastan, ali ne i kod privremenog i povremenog pružanja usluga turističkog vodiča u drugoj državi članici Europske unije.

<p>na veličinu RH – točnije na populaciju RH: nevjerojatnih 22 noćenja po stanovniku. Smanjenje broja zaštićenih lokaliteta paralelno s povećanjem broja vodiča možamo usporediti s proglašenjem svih amaterskih sportaša profesionalnim ali uz uvjetovanje da svi sportski klubovi isključivo treniraju, igraju i natječu se istovremeno na svega desetak nacionalnih stadiona koji eto zadovaljavaju uvjete za ugosšćavanje inozemnih klubova. Konkretno primjedbe na predložene izmjene Zakona o pružanju usluga u turizmu su: - Ako se već ukida 'fragmentiranost' ispita po županijama, trebalo bi organizaciju ispita zadržati na tematski smislenim okvirima uzimajući u obzir kulturno-povijesno različitosti, pa i jezično-dijelektalne okolnosti i posebnosti te ispite organizirati na nivou 5 regija i to sukladno CEN normi EN 15565:2008-05 (E) 'Tourism services – Requirements for the provision of profesional tourist guide training and qualification programmes' - Apsolutno je nedopustivo da se poznavanje hrvatskoga jezika, ravnopravnoga ostalim jezicima EU, budućih kandidata na stručnom ispitu za turističkog vodiča na zaštićenim cjelinama u RH elastično-deskriptivno ocijenjuje 'u dostatnoj mjeri' dok se za državljane RH, uistinu lokalne vodiče zahtjeva poznavanje u strikno propisana EU norma B2 - U budućim pravilnicima o stručnom ispitu i popisu zaštićenih lokaliteta treba povećati satnicu nužne edukacije i zadržati što veći broj zaštićenih spomenika kulture i prirode kao zaštićene cjeline (lokalitete) jer samo tako će položeni ispiti imati svoju težinu i vrijednost.</p>	
<p>42 Marina Kljunak Čuikin PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA Poštovani, Javljam se iz Dubrovnika, kao članica Društva turističkih vodiča, jednog od najbrojnijih u državi. Ovim putem želim kao i kolege izraziti nezadovoljstvo Prijedlogom zakona o izmjenama i dopunama Zakona o pružanju usluga u turizmu. - U članak 70. Stavak 2. brišu se riječi „po županijama“ kao i u stavku 4. Iznimno se protivimo i predlažemo izmjenu čl. 70. Stavak 2 te članak 70. Stavak 4 riječima „ po regijama „ kao i nadopunu novog stavka 6 „Regije se određuju na slijedeći način“ , da objasnim: Predlažem polaganje ispita po povijesno kulturološki i geografski bliskim područjima i da se to uvrsti u Zakon, a ne u Pravilnik. Ovim bi se fragmentiranost smanjila na najmanju moguću mjeru i zaštićeni lokaliteti bi se polagali na 5 regija za razliku od dosadašnjih 20 županija i grad Zagreb). Svakako provoditi obaveznu terensku nastavu i polaganje na terenu, ne online. -Članak 69. Stavak 3. Zakona - predlažem: pristup edukaciji regulirati i uvjetom hrvatskog podrijetla, odnosno primjenom načela reciprociteta. Regulacija prema ne-EU državljanima uzeti u obzir hrvatsko podrijetlo odnosno načelom reciprociteta (poput Cipra i Grčke). Prijedlog Ministarstva turizma je u koliziju sa Zakonom o strancima i moj prijedlog je urediti kao što su uredile Grčka, Cipar i Malta koji uvjetuju otvaranje prema trećim državama, inače ćemo se suočiti sa činjenicom da smo otvoreni globalno i svi vodiči svijeta mogu pristupiti ispitu. - Članak 71. Stavak 1 Zakona , predlažemo regulirano obrazovanje na način da ga provode fakulteti (kao</p>	<p>Djelomično prihvaćen Ovim novim Prijedlogom izmjena Zakona o pružanju usluga u turizmu Ministarstvo turizma i sporta u dijelu Zakona koji se odnosi na turističke vodiče - ne regulira - obvezu polaganja općeg i posebnog dijela ispita za turističke vodiče, već su način polaganja i sadržaj stručnog ispita za turističke vodiče, kao i popis zaštićenih cjelina (lokaliteta) uređeni podzakonskim aktima, tj. pravilnicima iz 2008. godine - Pravilnikom o stručnom ispitu za turističke vodiče i ispitnom programu za turističke pratitelje (NN 50/08 i 120/08) i Pravilnikom o popisu turističkih cjelina (lokaliteta) po županijama (NN 76/08). Prijedlog novog načina polaganja i sadržaja ispita za turističke vodiče bit će predmet rada radne skupine za donošenje novih pravilnika, koji se trebaju donijeti do kraja lipnja 2021. godine, a prijedlogom Zakona bit će definiran popis zaštićenih cjelina (lokaliteta) kao cjelina umjetničke, povijesne i kulturne baštine. U radnoj skupini će, kao i do sada, sudjelovati predstavnici turističkih vodiča, visoka učilišta koja izvode programe stručnog ispita za turističke vodiče, tijela državne vlasti i stručnjaci. Ovim novim Prijedlogom izmjena Zakona o pružanju usluga u turizmu Ministarstvo turizma i sporta u dijelu Zakona koji se odnosi na turističke vodiče - ne regulira - obvezu polaganja općeg i posebnog dijela ispita za turističke vodiče, već su način polaganja i sadržaj stručnog ispita za turističke vodiče, kao i popis zaštićenih cjelina (lokaliteta) uređeni podzakonskim aktima, tj. pravilnicima iz 2008. godine - Pravilnikom o stručnom ispitu za turističke vodiče i ispitnom programu za turističke pratitelje (NN 50/08 i 120/08) i Pravilnikom o popisu turističkih cjelina (lokaliteta) po županijama (NN 76/08). Prijedlog novog načina</p>

<p>nekad), obzirom da smo svjedoci vulgarizacije i banaliziranja i formalnosti obrazovanja turističkih vodiča članak. 73 stavak 2. Točka 3. zahtijevati veću razinu poznavanja hrvatskog jezika i da se jezik rangira kao što su to učinile i ostale članice EU, minimalno B2, kao što je bilo do sad, a ne „poznavanje jezika u dovoljnoj mjeri“. - Članak 73. Zakona „ da ima najmanje završenu srednju školu“ . Tražiti da je uvjet četverogodišnja srednja škola, jer u HR postoje i trogodišnje srednje škole. - Članak 74. Točka 2 . predložimo „2. Naznaka o položenom općem dijelu stručnog ispita odnosno naznaku o položenom općem dijelu stručnog ispita i posebnom dijelu stručnog ispita za zaštićene cjeline (lokalitete) po regijama iz članka 70.stavak 6. - Članak 75. Dodaje se članak 75.a i naslov je „Ukidanje rješenja o ispunjavanju uvjeta za pružanje usluga turističkog vodiča“. Predlažem razjašnjenje članka 75. Stavak 1., jer ne navodite na čiji zahtjev za odjavu se donosi predmetno rješenje - Članak 76. Stavak 5. – suglasna sam s izmjenom koja se odnosila na obvezu upisa u Središnji registar Sve navedeno treba sadržavati Zakon o pružanju usluga u turizmu, a ne pravilnici. Bilo kakve druge odredbe degradirat će struku, ostavit masu vodiča bez osnovnog prihoda za život. Sramotno je i ponižavajuće da se interesi vodiča ne štite na državnoj razini. Svi znamo da su turistički vodiči, naravno domaći ljudi koji s ljubavlju i entuzijazmom prezentiraju svoju državu i destinaciju kao ambasadori ostvaruju prvi i osnovni kontakt s gostima. Turistički vodiči polažu prilično skupe ispite, neki i po nekoliko županija, ne bi li dobili licencu i sebi omogućili egzistenciju u državi kojoj je najvažnija gospodarska grana turizam. Uz to što se licenca jednom stekne, pravi profesionalac nije završio sa svojom edukacijom. Većina vodiča su visoko obrazovani intelektualci. To su iz godine u godinu razni seminari, predavanja, učenja i čitanja radi nadograđivanja znanja. Ne zaboravimo da je posao vodiča sezonski u kojem treba odraditi i zaraditi za cijelu kalendarsku godinu i pri tome se svakodnevno boriti s brojnim birokratskim procedurama, porezima i nametima razne vrste. Osobno u reciprocitet ne vjerujem, sve i da netko ima položen ispit za određeni zaštićeni lokalitet, jer sam gotovo 100% sigurna da nitko od nas neće otići u europsku destinaciju voditi pored lokalnih vodiča.</p>	<p>polaganja i sadržaja ispita za turističke vodiče i novi popis zaštićenih cjelina (lokaliteta) bit će predmet rada radne skupine za donošenje novih pravilnika, koji se trebaju donijeti do kraja lipnja 2021. godine. U radnoj skupini će, kao i do sada, sudjelovati predstavnici turističkih vodiča, visoka učilišta koja izvode programe stručnog ispita za turističke vodiče, tijela državne vlasti i stručnjaci. Sukladno Zakonu o znanosti i visokom obrazovanju (NN 123/03, 198/03, 105/04, 174/04, 02/07, 46/07, 45/09, 63/11, 94/13, 139/13, 101/14, 60/15, 131/17) visoka učilišta su sveučilište te fakultet i umjetnička akademija u njegovom sastavu, veleučilište i visoka škola, a visoka učilišta mogu biti javna i privatna, dok prema važećem Zakonu o pružanju usluga u turizmu rješenje o imenovanju ispitne komisije za polaganje stručnog ispita za turističkog vodiča može se izdati samo onom visokom učilištu koje izvodi najmanje stručni ili sveučilišni studij na preddiplomskoj razini u području turizma ili imaju smjer ili nastavne predmete iz područja turizma. Vezano uz uvjetovanje pristupa polaganju stručnog ispita za turističkog vodiča završenom četverogodišnjem srednjom školom, smatramo kao isto nije nužno, iz razloga što će se programom i stručnim ispitom za turističkog vodiča propisati i provjeriti odgovarajuća razina znanja. Vezano uz prijedlog definiranja razine znanja hrvatskog jezika napominjemo da sukladno važećem Zakonu turistički vodič mora znati jezik na kojem pruža usluge najmanje na razini B2 Zajedničkog europskog referentnog okvira. Navedeno znači da vodič koji pruža usluge na hrvatskom jeziku mora znati hrvatski jezik najmanje na razini B2. Ukoliko pruža usluge na nekom drugom stranom jeziku, mora poznavati hrvatski jezik u mjeri dostatnoj za pružanje usluga. U pogledu priznavanja stručnih kvalifikacija turističkih vodiča iz drugih država članica Europske unije skrećemo pažnju na odredbe Zakona o reguliranim profesijama i priznavanju inozemnih stručnih kvalifikacija (NN 82/15, 70/19, 47/20), kojim je prenesena Direktiva 2005/36/EZ o priznavanju stručnih kvalifikacija (izmijenjena Direktivom 2013/55/EU), provjera znanja jezika mora biti razmjerna djelatnosti koja će se obavljati, a provodi se samo u slučaju profesija koje utječu na sigurnost pacijenata, a drugih profesija kada postoji osnovana sumnja o dovoljnom poznavanju jezika u odnosu na profesionalne djelatnosti koje se namjeravaju obavljati. Takva provjera može se vršiti samo nakon izdavanja Europske profesionalne kartice i priznavanja inozemnih stručnih kvalifikacija u svrhu ostvarivanja prava na poslovni nastan, ali ne i kod privremenog i povremenog pružanja usluga turističkog vodiča u drugoj državi članici Europske unije. Rješenje će se izdavati sukladno izdanom uvjerenju o položenom stručnom ispitu, a program stručnog ispita će biti propisan pravilnikom o stručnom ispitu. Zakon o općem upravnom postupku uređuje tko može biti stranka u postupku, a time i pravo podnijeti zahtjev za odjavu pružanja usluga.</p>
<p>43 ASTRALIS TRAVEL d.o.o. PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA Poštovani, Javljam se u godini 20. rođendana naše tvrtke, u nadi da će svi ovi prijedlozi, točnije vapaji turističke struke uroditi plodom te da će nam biti</p>	<p>Nije prihvaćen Izmjenama i dopunama Zakona o pružanju usluga u turizmu (Narodne novine, br. 42/20) iz travnja 2020. godine, koje su još na snazi, dana je mogućnost turističkim agancijama da za neizvršene paket aranžmane izdaju vaučere, na temelju kojih bi putnik</p>

omogućeno da doživimo studeni i proslavu jubileja. U suprotnom, ova i sve ostale objave kolegica i kolega moći će poslužiti samo kao podloga za requiem za većinu nas. Putnička smo agencija koja se bavi gotovo isključivo outgoingom, konkretnije, u najvećem postotku školskim putovanjima. Od ožujka 2020. do danas prosjek pada prihoda nam je 96% i osim onih 4.000 kn za radnike, nismo primili (kao niti ostale agencije) niti jednu kunu pomoći države. U isto vrijeme, od kolega iz drugih zemalja članica EU doznajemo kako od države primaju i po 75-80% prihoda iz istog razdoblja prethodnih godina na ime bespovratne pomoći!? Kako je dakle moguće da naše Ministarstvo i Vlada bespogovorno slušaju EU naredbe, svjesno pri tome žrtvujući svoje gospodarstvenike (u konačnici i građane/naše klijente), a u isto vrijeme im ne pružaju baš nikakvu pomoć!? Iskoristio bih prostor i vrijeme da jače istaknem nekoliko ključnih problema naše struke, u nadi da sve ovo što svi mi pišemo (ipak) neće biti uzaludno. Prvi je svakako pitanje silnih depozita koje smo svi mi uplatili (uglavnom stranim) pružateljima usluga!! Naši prihodi u dužem periodu prije ožujka 2020. iznosili su 14-15 milijuna kuna godišnje. Iznosi uplaćenih depozita (hotelima, avio i brodarskim kompanijama i ostalima) je višemilijunski! Ako naše prihode i iznose depozita uzmemo kao prosjek i pretpostavimo da je agencija u sličnoj situaciji barem 1000, lako dolazimo do brojke u MILIJARDAMA KUNA KOJE SU IZAŠLE IZ HRVATSKE!! Dame i gospodo iz svih resornih Ministarstava i Vlade RH, jesmo li kao država zaista toliko BOGATI da toliki novac jednostavno zaboravimo?? Jeste li zaista spremni „naložiti“ agencijama da te iste novce, koji sad leže na računima tvrtki u inozemstvu, vrate klijentima?? Kako, od kud i na koji način?? Stoga, ako već morate slijepo slušati EU direktive, INZISTIRAMO da pronađete pravni osnov da se unutar EU regulira i taj problem!! Nevjerojatno je da ga (osim struke) nitko ne spominje, SPASITE NOVAC HRVATSKIH GRAĐANA! Nadam se da nismo članica koja samo poslušno kima glavom, izvolite zastupati interese svojih gospodarstvenika i građana! Problem sredstava u tzv „trećim zemljama“ (i u našem slučaju radi se o vrlo velikim iznosima) možete riješiti pružajući vjerovnicima (agencijama) BESPLATNU PRAVNU POMOĆ jer je vrlo očito da na drugi način do svojih/novaca naših klijenata nećemo moći doći (većina vouchera važeća je do 31.12.2021., s objektivno minimalnim šansama za realizaciju). Molim pojašnjenje čemu točno „služi“ čuvena HGK, ako ne za ovakve i slične situacije? Što je s MVEP? Pomozite nam da pravnim putem vratimo sredstva svojim putnicima!! Drugi problem koji bih istaknuo je pitanje JAMČEVINE. Dakle, kako je moguće da u jednoj pravnoj državi čitav jedan sektor (osiguravajuće kuće) jednostavno odluči SAMOPROGLASITI sve ugovorene (i uredno plaćene) police jamčevnog osiguranja ništavnima!? Zaista ne razumijem kako je to moguće i zašto se to pitanje također prešućuje. Kao član UNPAH-a znamo da je udruga postavila to pitanje MINT-u i ministrici osobno, ako se ne varam već mjesecima nema niti odgovora!? Zašto? Jeste li svjesni da će većina nas uskoro ostati bez te police (sklapala se na 1g) budući ih osiguravatelji

imao pravo na zamjensko putovanje ili povrat novca u roku 14 dana od isteka roka od 180 dana od prestanka posebnih okolnosti. Novi prijedlog izmjena i dopuna Zakona trebao bi stupiti na snagu tokom travnja 2021. godine, dakle godinu dana nakon uvođenja izmjena i dopuna u 2020. godini. U pogledu članka 38.a važećeg Zakona Europska komisija je protiv Republike Hrvatske, 30. listopada 2020. godine, pokrenula drugu fazu postupka zbog povrede prava Europske unije (obrazloženo mišljenje), te je donošenje izmjena Zakona kojima se članak 38.a briše nužno radi sukladivanja s navedenom Direktivom i izbjegavanja postupka pred Sudom Europske unije kao i zaštite samih potrošača. Sukladno prijelaznoj odredbi Nacrta prijedloga Zakona, iznimno, uz pristanak putnika vaučer se može iskoristiti za sklapanje ugovora o zamjenskom putovanju u paket-aranžmanu jednake, veće ili niže vrijednosti i/ili kvalitete te izlet ili drugu uslugu putovanja, u roku godine dana od njegovog izdavanja. Sukladno važećem Zakonu, koji je usklađen s Direktivom 2015/2302, povrat uplaćenog novca za paket aranžman putniku dužan je izvršiti organizator putovanja. Pitanje povrata prosljeđenog novca je stvar ugovornih odnosa organizatora i pružatelja pojedinačnih usluga, a povrat novca za neizvršenu ugovornu obvezu organizator može tražiti putem suda. Vezano uz jamčevinu, napominjemo da je i prema ranije važećem Zakonu o pružanju usluga u turizmu (NN 68/07, 88/10, 30/14, 89/14 i 152/14) jamčevina za slučaj nesolventnosti bila propisana u obliku polica osiguranja i bankarskih garancija te je, s obzirom na uspostavljen i ustaljen praksu, i novim Zakonom o pružanju usluga u turizmu (NN 130/17) zadržan isti sustav zaštite od nesolventnosti. Poslovanje osiguravajućih društava regulirano je na razini Europske unije, pri ugovaranju polica dužni su vršiti procjenu rizika, a osiguravati samo rizike koji su budući i neizvjesni. U vezi s problemima vezanim uz likvidnost turističkih agencija skrećemo pažnju kako je Vlada Republike Hrvatske na sjednici dana 4. veljače 2021. godine donijela Odluku o usvajanju Programa dodjele državnih potpora sektoru turizma i sporta u aktualnoj pandemiji COVID-a 19 u okviru kojeg će se osigurati financijska podrška poduzetnicima koji obavljaju djelatnost u sektoru turizma, uključujući i turističke agencije s ciljem ublažavanja posljedica krize na njihovo poslovanje. Mjere iz tog Programa usmjerene su na nadoknađivanje manjka likvidnosti poduzetnicima u navedenim sektorima i to kroz omogućavanje pristupa financijskim sredstvima uz uvjete povoljnije od uobičajenih na financijskim tržištima, a radi osiguranja opstanka, očuvanja zaposlenosti i ublažavanja teškoća u poslovanju za vrijeme trajanja krize te stvaranja preduvjeta za što brži oporavak nakon krize te se nadamo da će isto povoljno utjecati i na status turističkih agencija. Zakonom o pružanju usluga u turizmu organizator je definiran kao trgovac koji izravno ili putem drugog trgovca odnosno zajedno s drugim trgovcem kombinira i prodaje ili nudi na prodaju paket-aranžmane ili trgovac koji dostavlja podatke o putniku drugom trgovcu u skladu s točkom 2. podtočkom b) podpodtočkom 5. članka 7. toga Zakona, a prodavatelj kao trgovac koji nije organizator, a koji prodaje ili nudi na prodaju paket-aranžmane koje kombinira

<p>jednostavno ne žele nuditi? Mi ćemo tako uskoro kršiti ZPUT, biti osuđeni na velike kazne, a Vi ste toga svjesni i ništa ne poduzimate!? INZISTIRAMO da Zakonom regulirate to pitanje u vidu državnih jamstava, a dugoročno jasno propišete prava i obveze osiguravatelja s jedno odnosno agencija s druge strane Naravno, tu je i pitanje mogućeg ukidanja Članka 38.a ZPUT-a. Ako prva dva problema koje smo iznijeli shvatimo kao činjenice (jer to jesu), kako dame i gospodo zamišljate da agencije uskoro vrate uplate klijenata u cijelosti, dok u isto vrijeme niste osigurali da pružatelji usluga vrate taj isti novac nama!? Zar zaista mislite da je to moguće i od kojih novaca?? Kako možete sav teret svaliti na leđa agencija, pri tome im apsolutno ne pomažući?? Jeste li svjesni da će to značiti kraj (stečaj, nelikvidnost) za stotine, možda i tisuće agencija!? Ima li onda smisla mjera od 4.000 kn za radnika, kad će Vam uskoro tisuće i tisuće njih/nas pokucati na vrata HZZ-a? Znete li da zbog gore navedenog problema jamčevine u slučaju nelikvidnosti ili stečaja agencije građani/naši klijenti ostaju u potpunosti bez svog novca? Vjerujem da sve to znate, ali nevjerojatno je da to odobravate, zaista nevjerojatno. Planirate li dame i gospodo iz MINT-a i Vlade RH sve ovo objasniti prosječnom građaninu RH? Ili ćete dopustiti kaos, učestale napade na agencije i njihove djelatnike te vrlo moguće socijalne nemire ako sve ovo zaista ne riješite? Apeliram i na savjest i na razum da dobro o svemu promislite i prihvatite sljedeće prijedloge; 1. OSIGURATI PRAVNI OSNOV (u ZPUT-u, kroz EU mehanizme i posredovanjem HGK i/ili diplomacije u trećim zemljama) ZA PROMPTAN POVRAT UPLAĆENIH DEPOZITA OD STRANE PRUŽATELJA USLUGA. U SLUČAJEVIMA GDJE JE DOKAZIVO DA PRUŽATELJ USLUGA NIJE SOLVENTAN, PRODUŽITI VALJANOST NJIHOVIH VOUCHERA DO MINIMALNO 31.12.2022.! 2. RIJEŠITI PROBLEM JAMČEVINE, ZA POČETAK DRŽAVNIM JAMSTVIMA 3. PROLONGIRATI ROK ZA POVRAT NOVCA KLIJENTIMA, MINIMALNO DO 31.12.2021. (od kad bi počeo teći rok od 180 dana za povrat) 4. PROLONGIRATI ROK VALJANOSTI NAŠIH VOUCHERA DO 31.12.2022. (zbog klijenata koji će ipak željeti putovati) 5. OSIGURATI BESPOVRATNU FINANCIJSKU POMOĆ RAZMJERNU PADU PRIHODA PUTNIČKIM AGENCIJAMA, POVREMENIM PRIJEVOZNICIMA I TURISTIČKIM VODIČIMA. 6. PRODUŽENJE MJERA HZZ-a ZA RADNIKE (4.000 kn) DO MINIMALNO 31.12.2021. 7. U ZAKONU DEFINIRATI „ODGOVORNOG ORGANIZATORA PUTOVANJA“, A NE „ORGANIZATORA“. Za kraj, koristim priliku da zahvalim našim udrugama (UNPAH, UGP) za sve što čine za nas. Ipak, bojim se da se naš glas (za razliku od ugostitelja; čestitam im na upornosti i „glasnoći“) ne čuje dovoljno i apeliram na sve da se probamo medijski eksponirati i na taj način svim građanima, a posebice našim klijentima reći pravu istinu. S poštovanjem, ASTRALIS TRAVEL Siniša Panthy</p>	<p>organizator. Navedeni termini i definicija su usklađeni s odredbama Direktive 2015/2302 te se kao takvi ne mogu mijenjati. Također, prema Zakonu o pružanju usluga u turizmu za izvršenje paket aranžmana je odgovoran organizator, a ne prodavatelj.</p>
<p>44 ANTEA ZUGAN PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA Poštovani, Grad Novigrad- Cittanova ovim putem</p>	<p>Djelomično prihvaćen Državljanima trećih država mogu pružati usluge turističkog vodiča na području Republike Hrvatske samo ako polože stručni ispit (opći i posebni dio), a</p>

daje podršku Zajednici društava turističkih vodiča Hrvatske u vidu podrške njihovim primjedbama na Nacrt prijedloga izmjena i dopuna Zakona o pružanju usluga u turizmu, te iznosi slijedeće primjedbe/prijedloge na isti: • u članku 69. stavak 3. iza riječi „Zakonom“ stavlja se zarez te se dodaju riječi „uz uvjet postojanja reciprociteta“. • u članku 70. stavak 2. riječ „županijama“ zamjenjuje se riječju „regijama“. • članak 70. dopunjuje se novim stavkom 6. koji glasi : " Regije se u smislu odredbe članka 70. stavka 2. ovog Zakona određuju na sljedeći način: 1. Dalmatinska regija - uključivala bi 4 županije: Dubrovačko-neretvanska županija Splitsko – dalmatinska županija Šibensko – kninska županija Zadarska županija 2. Istarsko-primorsko-lička regija - uključivala bi 3 županije: Istarska županija Primorsko-goranska županija Ličko-senjska županija 3. Središnja Hrvatska i zagrebačka makroregija - uključivala bi 5 županija i grad Zagreb: Krapinsko-zagorska županija Karlovačka županija Međimurska županija Varaždinska županija Zagrebačka županija Grad Zagreb 4. Panonska regija: Sisačko-moslavačka županija Bjelovarsko-bilogorska županija Koprivničko-križevačka županija Virovitičko- podravska županija 5. Slavonska regija - uključivala bi 4 županije: • Vukovarsko-srijemska • Osječko-baranjska županija • Požeško-slavonska županija • Brodsko-posavska županija" • u članku 71. stavak. 1. riječi „visokom učilištu“ zamjenjuju se riječju „fakultetu“ • u članku 73. stavak 2. točka 1. ispred riječi „srednju“ dodaje se riječ „četverogodišnju“ • u članku 73. stavku 2. točka 3. riječi "da poznaje hrvatski jezik u mjeri dostatnoj za pružanje usluga turističkog vodiča", zamjenjuju se riječima "da posjeduje odgovarajuće uvjerenje nadležnog državnog tijela o poznavanju hrvatskog jezika" • u članku 74. stavak 1. točka 2. mijenja se i glasi: „2. naznaku o položenom općem dijelu stručnog ispita odnosno naznaku o položenom općem dijelu stručnog ispita i posebnom dijelu stručnog ispita za zaštićene cjeline (lokalitete) po regijama iz članka 70. stavak 6 .“ • u novopredloženom članku 75.a iza riječi „danom podnošenja zahtjeva“ dodaju se riječi „turističkog vodiča“. Antea Zupan, samostalni upravni referent UO za poslove ureda gradonačelnika, opće poslove i društvene djelatnosti Grada Novigrada- Cittanova

navedenom mogu pristupiti ukoliko u Republici Hrvatskoj imaju prijavljeno prebivalište. Stranac u Republici Hrvatskoj može prijaviti prebivalište samo ako mu je odobreno dugotrajno boravište ili stalni boravak, što znači da u Republici Hrvatskoj mora legalno boraviti barem pet godina. Slijedom navedenog, uvjet polaganja stručnog ispita i legalan boravak u Republici Hrvatskoj u periodu od pet godina, smatramo dovoljnima da bi se državljaninu treće države omogućilo pružanje usluga. Dodatno napominjemo da je intencija zakonodavca pri propisivanju odredbe članka 69. stavka 3. bila da se polaganje stručnog ispita dopusti državljanima zemalja Dalekog istoka koji žive u Hrvatskoj, a imaju znanja jezika (kineski, korejski, japanski) za kojima postoji na tržištu manjak. Ovim novim Prijedlogom izmjena Zakona o pružanju usluga u turizmu Ministarstvo turizma i sporta u dijelu Zakona koji se odnosi na turističke vodiče - ne regulira - obvezu polaganja općeg i posebnog dijela ispita za turističke vodiče, već su način polaganja i sadržaj stručnog ispita za turističke vodiče, kao i popis zaštićenih cjelina (lokaliteta) uređeni podzakonskim aktima, tj. pravilnicima iz 2008. godine - Pravilnikom o stručnom ispitu za turističke vodiče i ispitnom programu za turističke pratitelje (NN 50/08 i 120/08) i Pravilnikom o popisu turističkih cjelina (lokaliteta) po županijama (NN 76/08). Prijedlog novog načina polaganja i sadržaja ispita za turističke vodiče bit će predmet rada radne skupine za donošenje novih pravilnika, koji se trebaju donijeti do kraja lipnja 2021. godine, a prijedlogom Zakona bit će definiran popis zaštićenih cjelina (lokaliteta) kao cjelina umjetničke, povijesne i kulturne baštine. U radnoj skupini će, kao i do sada, sudjelovati predstavnici turističkih vodiča, visoka učilišta koja izvode programe stručnog ispita za turističke vodiče, tijela državne vlasti i stručnjaci. Sukladno Zakonu o znanosti i visokom obrazovanju (NN 123/03, 198/03, 105/04, 174/04, 02/07, 46/07, 45/09, 63/11, 94/13, 139/13, 101/14, 60/15, 131/17) visoka učilišta su sveučilište te fakultet i umjetnička akademija u njegovom sastavu, veleučilište i visoka škola, a visoka učilišta mogu biti javna i privatna, dok prema važećem Zakonu o pružanju usluga u turizmu rješenje o imenovanju ispitne komisije za polaganje stručnog ispita za turističkog vodiča može se izdati samo onom visokom učilištu koje izvodi najmanje stručni ili sveučilišni studij na preddiplomskoj razini u području turizma ili imaju smjer ili nastavne predmete iz područja turizma. Vezano uz uvjetovanje pristupa polaganju stručnog ispita za turističkog vodiča završenom četverogodišnjem srednjom školom, smatramo kao isto nije nužno, iz razloga što će se programom i stručnim ispitom za turističkog vodiča propisati i provjeriti odgovarajuća razina znanja. Sukladno važećem Zakonu turistički vodič mora znati jezik na kojem pruža usluge najmanje na razini B2 Zajedničkog europskog referentnog okvira. Navedeno znači da vodič koji pruža usluge na hrvatskom jeziku mora znati hrvatski jezik najmanje na razini B2. Ukoliko pruža usluge na nekom drugom stranom jeziku, mora poznavati hrvatski jezik u mjeri dostatnoj za pružanje usluga. Rješenje će se izdavati sukladno izdanom uvjerenju o položenom stručnom ispitu, a program stručnog ispita će biti propisan pravilnikom o stručnom ispitu.

<p>45</p>	<p>Ivana Hustić PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA Predlažem: ČLANAK 69 Novim Zakonom o strancima ukidaju se turističke kvote čime će velikom broju stranih državljana biti omogućen boravak u Republici Hrvatskoj. Osobe koje budu pet godina boravile na području RH, čak i bez stalnog zaposlenja, moći će legalno ostvariti pravo na prebivalište. Ministarstvo turizma i sporta, međutim, zaboravlja činjenicu da je Zakon o pružanju usluga u turizmu tzv. lex specialis koji derogira opći zakon, u ovom slučaju Zakon o strancima. Isti pristup imaju i druge europske zemlje poput Grčke, Malte i Cipra koje uopće ne dozvoljavaju pristup strancima ukoliko nemaju grčko ili ciparsko porijeklo dok Malta usto još propisuje i obvezu prebivališta i uvjet reciprociteta. • članak 73, Zakona: "da ima najmanje završenu srednju školu" - prijedlog: najmanje četverogodišnju srednju školu, • članak 73. stavak 2. točka 3. Zakona: "da poznaje hrvatski jezik u mjeri dostatnoj za pružanje usluga turističkog vodiča", što bi značilo "poznavanje jezika u dovoljnoj mjeri" – obzirom da predmetnu kvalifikaciju smatramo neodredivom i neozbiljnom / prijedlog: svakako definiranje razine poznavanja jezika prema reguliranim razinama poznavanja jezika. Ivana Hustić, licencirani turistički vodič</p>	<p>Nije prihvaćen Državljeni trećih država mogu pružati usluge turističkog vodiča na području Republike Hrvatske samo ako polože stručni ispit (opći i posebni dio), a navedenom mogu pristupiti ukoliko u Republici Hrvatskoj imaju prijavljeno prebivalište te smatramo da je navedeno zakonsko uređenje zadovoljavajuće. Vezano uz uvjetovanje pristupa polaganju stručnog ispita za turističkog vodiča završenom četverogodišnjim srednjom školom, smatramo kao isto nije nužno, iz razloga što će se programom i stručnim ispitom za turističkog vodiča propisati i provjeriti odgovarajuća razina znanja. Vezano uz prijedlog definiranja razine znanja hrvatskog jezika napominjemo da sukladno važećem Zakonu turistički vodič mora znati jezik na kojem pruža usluge najmanje na razini B2 Zajedničkog europskog referentnog okvira. Navedeno znači da vodič koji pruža usluge na hrvatskom jeziku mora znati hrvatski jezik najmanje na razini B2. Ukoliko pruža usluge na nekom drugom stranom jeziku, mora poznavati hrvatski jezik u mjeri dostatnoj za pružanje usluga. U pogledu priznavanja stručnih kvalifikacija turističkih vodiča iz drugih država članica Europske unije skrećemo pažnju na odredbe Zakona o reguliranim profesijama i priznavanju inozemnih stručnih kvalifikacija (NN 82/15, 70/19, 47/20), kojim je prenesena Direktiva 2005/36/EZ o priznavanju stručnih kvalifikacija (izmijenjena Direktivom 2013/55/EU), provjera znanja jezika mora biti razmjerna djelatnosti koja će se obavljati, a provodi se samo u slučaju profesija koje utječu na sigurnost pacijenata, a drugih profesija kada postoji osnovana sumnja o dovoljnom poznavanju jezika u odnosu na profesionalne djelatnosti koje se namjeravaju obavljati. Takva provjera može se vršiti samo nakon izdavanja Europske profesionalne kartice i priznavanja inozemnih stručnih kvalifikacija u svrhu ostvarivanja prava na poslovni nastan, ali ne i kod privremenog i povremenog pružanja usluga turističkog vodiča u drugoj državi članici Europske unije.</p>
<p>46</p>	<p>Kristina Kresović PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA U državi koja se, unatoč potencijalima kojima se rijetko koja zemlja u Europi može podičiti, susreće s masovnim egzodusom građana, te ogromnom nezaposlenošću, vlada i resorna ministarstva ignoriraju konstruktivne prijedloge struke, te donose odluke koje ugrožavaju egzistenciju djelatnika u turizmu, rijetke funkcionirajuće privredne grane, ali i omalovažavaju ulogu i značenje krilatice koju su sami osmislili: "Čovjek-ključ uspjeha u turizmu". Domaći čovjek koji sa ljubavlju i strašću prezentira svoj kraj je najbolji ambasador svoje zemlje, a strani državljani jednostavno ne mogu dočarati destinaciju na isti način. Osobno nisam a priori protiv omogućavanja strancima rad u našoj zemlji, članstvo u EU sa sobom nosi i oslobađanje tržišta rada, ali smatram da stranci moraju položiti odgovarajuće ispite i pokazati nivo znanja koji nadilazi informacije koje današnji moderni turist i sam može naći na Internetu. Turistički vodiči diljem Lijepe Naše polagali su iscrpne i skupe ispite za stjecanje licenci, svakodnevno se bore sa birokracijom i raznoraznim nametima, porezima i sl., ali se još uvijek trude u</p>	<p>Primljeno na znanje Nije konkretna primjedba na Nacrt prijedloga zakona, već općeniti komentar.</p>

	<p>nastojanjima za ostvarivanjem svojih prava i opstojnosti, unatoč očiglednom ignoriranju od strane viših instanci. Bilo bi motivirajuće za mnoge građane nezadovoljne sustavom, kad bi inicijativa turističkih vodiča urodila plodom, da se pokaže demokracija na djelu, da se vidi da se glas naroda ipak čuje i uzima u obzir, a ne da i dalje imamo utisak da se konstruktivni prijedlozi struke ignoriraju, te se time stvara atmosfera letargije i mentaliteta "ne talasaj", što nas je kao zemlju i dovelo u trenutačnu, nezavidnu situaciju. Sve dok o sudbini hrvatskog naroda odlučuje podobni, a ne stručni kadar, neće biti toliko željenog i obećavanog napretka.</p>	
47	<p>Mirena Čalmić PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA Poštovani, slažem se sa stavom UTV Liburnia, čija sam članica kao licencirani vodič za Istarsku, Primorsko-goransku i Ličko-senjsku županiju, ponajviše u djelu koji se odnosi na sljedeće točke: • obrazovanje na hrvatskom jeziku te definiranje što bi značilo "poznavanje jezika u dovoljnoj mjeri" – obzirom da predmetnu kvalifikaciju smatramo neodredivom i neozbiljnom • članak 71, stavak 1. Zakona, prijedlog: regulirano obrazovanje na način da ga provode fakulteti, kao nekad , a obzirom smo svjedoci vulgarizacije obrazovanja turističkih vodiča • članak 73, Zakona: "da ima najmanje završenu srednju školu" - prijedlog: najmanje četverogodišnju srednju školu, • članak 73. stavak 2. točka 3. Zakona: "da poznaje hrvatski jezik u mjeri dostatnoj za pružanje usluga turističkog vodiča", što bi značilo "poznavanje jezika u dovoljnoj mjeri" – obzirom da predmetnu kvalifikaciju smatramo neodredivom i neozbiljnom / prijedlog: svakako definiranje razine poznavanja jezika prema reguliranim razinama poznavanja jezika. • Fragmentiranost ispita po županijama: predlažemo polaganje ispita po povijesno i geografski bliskim regijama. Na ovaj način bi se zaštićeni lokaliteti polagali samo za 5 regija (za razliku od sadašnjih 20 županija i grada Zagreba) .Fragmentiranost ispita bi se smanjila na najmanju moguću mjeru koja je u isto vrijeme logična, smislena i potrebna. Činjenica je da je turizam jedna od glavnih gospodarskih grana RH (epidemija bolesti COVID-19 je to saznanje dodatno produbila) ali je nerazumno i sramotno da se interesi hrvatskih vodiča, kao dio te iste grane, nedovoljno štite. Nadam se da će IZMJENE I DOPUNE ZAKONA O PRUŽANJU USLUGA U TURIZMU biti revidirane na način da se ispoštuju zahtjevi upućeni od strane Zajednice turističkih vodiča Hrvatske. S poštovanjem, Mirena Čalmić</p>	<p>Djelomično prihvaćen Vezano uz prijedlog definiranja razine znanja hrvatskog jezika, napominjemo da sukladno važećem Zakonu turistički vodič mora znati jezik na kojem pruža usluge najmanje na razini B2 Zajedničkog europskog referentnog okvira. Navedeno znači da vodič koji pruža usluge na hrvatskom jeziku mora znati hrvatski jezik najmanje na razini B2. Ukoliko pruža usluge na nekom drugom stranom jeziku, mora poznavati hrvatski jezik u mjeri dostatnoj za pružanje usluga. U pogledu priznavanja stručnih kvalifikacija turističkih vodiča iz drugih država članica Europske unije skrećemo pažnju na odredbe Zakona o reguliranim profesijama i priznavanju inozemnih stručnih kvalifikacija (NN 82/15, 70/19, 47/20), kojim je prenesena Direktiva 2005/36/EZ o priznavanju stručnih kvalifikacija (izmijenjena Direktivom 2013/55/EU), provjera znanja jezika mora biti razmjerna djelatnosti koja će se obavljati, a provodi se samo u slučaju profesija koje utječu na sigurnost pacijenata, a drugih profesija kada postoji osnovana sumnja o dovoljnom poznavanju jezika u odnosu na profesionalne djelatnosti koje se namjeravaju obavljati. Takva provjera može se vršiti samo nakon izdavanja Europske profesionalne kartice i priznavanja inozemnih stručnih kvalifikacija u svrhu ostvarivanja prava na poslovni nastan, ali ne i kod privremenog i povremenog pružanja usluga turističkog vodiča u drugoj državi članici Europske unije. Sukladno Zakonu o znanosti i visokom obrazovanju (NN 123/03, 198/03, 105/04, 174/04, 02/07, 46/07, 45/09, 63/11, 94/13, 139/13, 101/14, 60/15, 131/17) visoka učilišta su sveučilište te fakultet i umjetnička akademija u njegovom sastavu, veleučilište i visoka škola, a visoka učilišta mogu biti javna i privatna, dok prema važećem Zakonu o pružanju usluga u turizmu rješenje o imenovanju ispitne komisije za polaganje stručnog ispita za turističkog vodiča može se izdati samo onom visokom učilištu koje izvodi najmanje stručni ili sveučilišni studij na preddiplomskoj razini u području turizma ili imaju smjer ili nastavne predmete iz područja turizma. Vezano uz uvjetovanje pristupa polaganju stručnog ispita za turističkog vodiča završenom četverogodišnjm srednjom školom, smatramo kao isto nije nužno, iz razloga što će se programom i stručnim ispitom za turističkog vodiča propisati i provjeriti odgovarajuća razina znanja. Vezano uz prijedlog temeljem kojeg bi se posebni dio ispita polagao po povijesno i geografski bliskim regijama, napominjemo da se novim Prijedlogom izmjena Zakona o pružanju usluga u turizmu Ministarstvo turizma i sporta u dijelu Zakona koji se odnosi na turističke vodiče - ne regulira - obvezu</p>

		<p>polaganja općeg i posebnog dijela ispita za turističke vodiče, već su način polaganja i sadržaj stručnog ispita za turističke vodiče, kao i popis zaštićenih cjelina (lokaliteta) uređeni podzakonskim aktima, tj. pravilnicima iz 2008. godine - Pravilnikom o stručnom ispitu za turističke vodiče i ispitnom programu za turističke pratitelje (NN 50/08 i 120/08) i Pravilnikom o popisu turističkih cjelina (lokaliteta) po županijama (NN 76/08). Prijedlog novog načina polaganja i sadržaja ispita za turističke vodiče bit će predmet rada radne skupine za donošenje novih pravilnika, koji se trebaju donijeti do kraja lipnja 2021. godine. U radnoj skupini će, kao i do sada, sudjelovati predstavnici turističkih vodiča, visoka učilišta koja izvode programe stručnog ispita za turističke vodiče, tijela državne vlasti i stručnjaci.</p>
48	<p>Mislav Kolak PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA Poštovani, najprije me zanima dokad će zamjenica ministricе gospođa Udovičić Monika biti bahata i ponašati se prema nama svima koji zarađujemo i za njenu plaću s visoka. Gospođa Udovičić uopće nije kompetentna da ulazi u rasparavu o turističkim vodičima jer se dosada pokazalao da ne barata materijom, nego paušalno iznosi komentare na račun turističkih vodiča. Predmet: Besramno ponižavanje baštine, struke i hrvatskih turističkih vodiča Poražavajuće i razočaravajuće je što smo kao članovi radne skupine za konačan prijedlog izmjena Zakona o pružanju usluga u turizmu doznali s, pazite sad, web stranice Ministarstva turizma i sporta. Od resornog ministarstva očekivali smo poštovanje osnovnih uzusa komunikacije, kao i elementarne pristojnosti u međusobnim odnosima. Međutim, nakon predstavljenih stavova ZDTVH, ni pisma, ni razglednice. Jasno je da im do mišljenja i stava struke nije nimalo stalo. Malo je reći kako smo zabrinuti činjenicom što je Ministarstvo turizma i sporta ovim prijedlogom strane turističke vodiče inauguriralo u hrvatske turističke vodiče bez potrebe bilo kakve edukacije. Nula. Naravno, bez obzira imaju li ili nemaju adekvatnu izobrazbu u svojoj domicilnoj državi. Zamislite, čak ne trebaju vladati ni osnovnim znanjem hrvatskog jezika, što naše Ministarstvo očito ni malo ne brine, jer oni i onako s njima neće imati baš nikakvog kontakta. Svaka čast kolegama iz drugih zemalja, ali oni, posve jasno, ne mogu tumačiti hrvatsku povijest, jer nemaju (a kako bi i imali?) toliko potreban osjećaj nacionalne privrženosti i pripadnosti Hrvatskoj. Treba li posebno spomenuti da se to odnosi i na Domovinski rat, temelj slobodne i suverene Hrvatske. Ukratko, strancima je dopušteno da svojim načinima tumačenja hrvatske povijesti rade njezinu reviziju po svom slobodnom nahođenju. Doduše, zakon predviđa da bi strani vodiči trebali polagati stručne provjere znanja i prolaziti procedure kao hrvatske kolege samo u slučaju ako bi vodili na zaštićenim lokalitetima. To će biti jedina mjesta na kojima će naša država u smislu ovog zakona imati koliko toliko suverenitet. Međutim, činjenica je da Ministarstvo ima namjeru taj broj zaštićenih lokaliteta znatno umanjiti na ostatke ostataka hrvatske materijalne i nematerijalne kulturne baštine pravilnikom koji će ubrzo stupiti na snagu. Mirne duše može se</p>	<p>Nije prihvaćen Ministarstvo turizma i sporta pristupilo je izmjenama i dopunama Zakona o pružanju usluga u turizmu (NN 130/17, 25/19, 98/19, 42/20) zbog potrebe usklađivanja s propisima Europske unije (odredbama Direktive 2005/36/EZ o priznavanju stručnih kvalifikacija (kako je zadnje izmijenjena Direktivom 2013/55/EU) i Direktive 2006/123/EZ o uslugama na unutarnjem tržištu), koje su utemeljene na slobodi poslovnog nastana, slobodi pružanja usluga i/ili slobodi kretanja radnika – temeljnim načelima Europske unije. Prije objave nacрта Prijedloga izmjena Zakona o pružanju usluga u turizmu na savjetovanju sa zainteresiranom javnošću 8. siječnja 2021. godine, Ministarstvo turizma i sporta održalo je četiri sastanka s predstavnicima Zajednice društava turističkih vodiča Hrvatske (ZDTVH), a na posljednjem sastanku 20. studenoga 2020. predstavljen im je Prijedlog izmjena i dopuna Zakona o pružanju usluga u turizmu. Ovim novim Prijedlogom izmjena Zakona o pružanju usluga u turizmu Ministarstvo turizma i sporta u dijelu zakona koji se odnosi na turističke vodiče ne regulira obvezu polaganja općeg i posebnog dijela ispita za turističke vodiče, već su način polaganja i sadržaj stručnog ispita za turističke vodiče, kao i popis zaštićenih cjelina (lokaliteta) uređeni podzakonskim aktima, tj. pravilnicima iz 2008. godine - Pravilnikom o stručnom ispitu za turističke vodiče i ispitnom programu za turističke pratitelje (NN 50/08 i 120/08) i Pravilnikom o popisu turističkih cjelina (lokaliteta) po županijama (NN 76/08). Prijedlog novog načina polaganja i sadržaja ispita za turističke vodiče bit će predmet rada radne skupine za izradu novih pravilnika, koji se trebaju donijeti do kraja lipnja 2021. godine. U radnoj skupini će, kao i do sada, sudjelovati predstavnici turističkih vodiča, visoka učilišta koja izvode programe stručnog ispita za turističke vodiče, tijela državne vlasti i stručnjaci. Ne može se prihvatiti navod da strani turistički vodiči vode bez edukacije u Republici Hrvatskoj iz razloga što je važećim Zakonom za pružanje usluga turističkog vodiča propisana obveza polaganja stručnog ispita, koji se sastoji od općeg i posebnog dijela. Turistički vodič koji ima položen opći dio stručnog ispita može voditi na području cijele Republike Hrvatske, osim na i u zaštićenim cjelinama (lokalitetima), dok turistički vodič koji ima položen posebni dio stručnog ispita, a koji polaže posebno po županijama može voditi turiste i po zaštićenim cjelinama (lokalitetima). Usluge turističkog vodiča u Republici Hrvatskoj može pružati državljanin</p>

konstatirati kako će kroz koji dan inozemni vodiči bez ikakvog stručnog i profesionalnog kriterija voditi goste diljem lijepe naše i eto nama poplave tzv. fake news informacija, pseudo tumačenja i, po svojoj biti, kraja kulturnog turizma u Hrvatskoj, posredno i srozavanja ugleda zemlje u svijetu, što je posvjedočila i Češka, a objavila sama Europska Komisija u svojem izvješću. Svjedočimo vulgarizaciji struke, opasnoj i krajnjoj degradaciji kvalitete interpretiranja naše baštine, ne vodeći čak računa o zaštiti potrošača, te i njihovom pravu na kvalitetnu uslugu. Sve se prepušta samovolji predatorskog kapitalizma i ekonomiji velikih brojeva, a brojni vodiči će biti primorani iseliti van zemlje i naći drugi posao, što im, kao velikom broju visoko obrazovanih osoba s odličnim poznavanjem stranih jezika neće biti problem. Toliko o demografskoj politici... Ministarstvo ide toliko daleko u nepoznavanju profesije i zakonskih propisa da u esavjetovanju navodi kako u Hrvatskoj ima samo 340 aktivnih turističkih vodiča, što bi bilo smiješno da nije žalosno. Republika Hrvatska broji preko pet i pol tisuća vodiča i svi oni uplaćuju značajna financijska sredstva u državni proračun putem obrta, agencija, udruga, ugovora o djelu odnosno uplaćenih poreza, prireza i doprinosa. Nepoznavanje materije samo je nastavak prakse koju smo uočili prilikom proučavanja testa proporcionalnosti koje je objavila Europska Komisija prije nekoliko godina, gdje se nisu potrudili ni sve rubrike ispuniti, a da ne spominjemo polupismenu razinu popratnog teksta. I sve to uz opravdanja inzistiranja Europske Komisije s kojima smo upoznati. Međutim . proučili smo i prezentirali sve primjere zaštite nekih drugih europskih zemalja. Sudeći po ovom postupku, ne očekujemo ništa pozitivno ni u Pravilnicima o edukaciji i zaštićenim lokalitetima koji nam slijede. Posebno smo užasnuti činjenicom da se uopće nisu iskoristili primjeri modela zaštite ni prema državljanima trećih zemalja koji će nam držati lekcije o našoj povijesti i baštini. Ovakav čin slobodno se može nazvati eutanaziranjem kulturnog naslijeđa, ujedno i potpunim krahom načela zaštite potrošača. Radi se o svojevrsnoj izdaji Hrvatske, i to na globalnoj razini. Žalosti da doslovce niti jedan naš prijedlog, kao članova radne skupine, nije prihvaćen. Ministarstvo turizma i sporta, kojem je obveza štiti interese struke hrvatskih vodiča, odbilo je poslušati glas struke bez obzira na argumente, navedene modalitete zaštite drugih europskih zemalja te bezrezervnu podršku kustosa, povjesničara i braniteljskih udruga. Treba se zapitati zašto Hrvatska ne želi štiti svoju baštinu, povijest i svoje građane na način kako su to napravile druge europske zemlje, primjerice Grčka i Cipar? I sve ovo se događa u zemlji zbog čije su slobode i obrane nacionalnog identiteta prije samo 25 godina mnogi dali svoje živote. Zar ni to više nije važno? Ne možemo se oteti dojmu kako je hrvatski kulturni identitet predan kao na pladnju. Tko god hoće neka jede i kusa kako želi. Kriteriji tu ne postoje. Vjerovali smo da u našem resornom Ministarstvu imamo majku, a ne maćehu. Na žalost, pogriješili smo, ali ćemo ustrajati u goloj borbi za egzistenciju i boriti se svim demokratskim sredstvima. Jednoglasno: članovi Zajednice društava turističkih vodiča

Republike Hrvatske, državljanin druge države ugovornice Ugovora o Europskom gospodarskom prostoru i Švicarske Konfederacije koji ispunjava uvjete za turističkog vodiča propisane tim Zakonom. Iznimno, usluge turističkog vodiča može pružati i državljanin treće države koji ima prijavljeno prebivalište u Republici Hrvatskoj i ispunjava uvjete za turističkog vodiča propisane tim Zakonom, tj. ima položen stručni ispit za turističkog vodiča u Republici Hrvatskoj. Turistički vodič državljanin druge države ugovornice Ugovora o Europskom gospodarskom prostoru i Švicarske Konfederacije može samo privremeno i povremeno pružati usluge turističkog vodiča na području Republike Hrvatske, osim na zaštićenim cjelinama (lokalitetima), ako se prijavio Ministarstvu turizma i sporta te uz uvjet da ima zakonit poslovni nastan u matičnoj državi članici i ondje pripada reguliranoj profesiji ili ako je, u slučaju da ta profesija u njihovoj matičnoj državi članici nije regulirana, je obavljao tu profesiju najmanje godinu dana u prethodnih 10 godina. Ukoliko žele pružati usluge na ili u zaštićenim cjelinama (lokalitetima), turistički vodiči iz drugih država članica moraju položiti posebni dio stručnog ispita odnosno ispit za svaku županiju. Kako bi se olakšao pristup obavljanju profesije turističkog vodiča izmjenama Zakona će se brisati dio odredbe u kojoj je propisano da se stručni ispit polaže zasebno za svaku županiju i da se popis zaštićenih cjelina (lokaliteta) sastavlja zasebno za svaku županiju, a sam ispit i popis lokaliteta se uređuje podzakonskim aktima, a ne ovim Zakonom. Nadalje, Direktivom 2005/36/EZ o priznavanju stručnih kvalifikacija kako je izmijenjena Direktivom 2013/55/EU utvrđuje se da države članice ne smiju ni zbog kojeg razloga koji se odnosi na stručne kvalifikacije ograničavati slobodu pružanja usluga stranim pružateljima usluga koji imaju zakonit poslovni nastan u matičnoj državi članici i ondje pripadaju reguliranoj profesiji ili ako su, u slučaju da ta profesija u njihovoj matičnoj državi članici nije regulirana, obavljali tu profesiju najmanje godinu dana u prethodnih 10 godina, naime, navedeno je propisano i Zakonom o reguliranim profesijama i priznavanju inozemnih stručnih kvalifikacija. Sukladno navedenoj Direktivi turistički vodič iz Republike Hrvatske može pružati usluge u drugoj državi članici Europske unije te ista ne bi smjela ni zbog kojeg razloga koji se odnosi na stručne kvalifikacije ograničavati slobodu pružanja usluga, a ukoliko se hrvatski vodiči susreću s poteškoćama u pružanju usluga u drugim država članicama navedeno mogu prijaviti putem mreže SOLVIT. Napominjemo da je nacionalni SOLVIT centar uspostavljen pri Ministarstvu gospodarstva i održivog razvoja. Vezano uz prijedlog da se definira razina znanja hrvatskog jezika, napominjemo da sukladno važećem Zakonu turistički vodič mora znati jezik na koje pruža usluge najmanje na razini B2 Zajedničkog europskog referentnog okvira. Navedeno znači da strani vodič koji pruža usluge na hrvatskom jeziku mora znati hrvatski jezik najmanje na razini B2. Ukoliko pruža usluge na nekom drugom stranom jeziku, mora poznavati hrvatski jezik u mjeri dostatnoj za pružanje usluga. Kada je u pitanju priznavanje stručnih kvalifikacija turističkih vodiča iz drugih država članica Europske unije skrećemo pažnju na odredbe Zakona o reguliranim profesijama i priznavanju

<p>Hrvatske 1. Društvo turističkih vodiča Split 2. Društvo turističkih vodiča Dubrovnik 3. Udruga turističkih vodiča Like 4. Udruga turističkih vodiča Rab 5. Udruga turističkih vodiča grada Vukovara 6. Društvo turističkih vodiča Korčula 7. Društvo turističkih vodiča Rovinj 8. Društvo turističkih vodiča Međimurje 9. Udruga turističkih vodiča Bastion-Karlovac 10. Udruga Moj Osijek 11. Udruga turističkih vodiča Maloga Lošinja 12. Udruga turističkih vodiča Zadra - Donat 13. Društvo turističkih vodiča Phoenix- Trogir 14. Udruga turističkih vodiča Kvarnera 15. Društvo turističkih vodiča Liburnia 16. Društvo turističkih vodiča Varaždin 17. Društvo turističkih vodiča Pula 18. Udruga turističkih vodiča Zagreba i srednjohrvatske makroregije 19. Turistički vodiči Split 20. Udruga turističkih vodiča Mihovil Šibenik 21. Udruga turističkih vodiča otoka Hvara</p>	<p>inozemnih stručnih kvalifikacija, kojim je prenesena Direktiva 2005/36/EZ o priznavanju stručnih kvalifikacija (izmijenjena Direktivom 2013/55/EU), provjera znanja jezika mora biti razmjerna djelatnosti koja će se obavljati, a provodi se samo u slučaju profesija koje utječu na sigurnost pacijenata, a drugih profesija kada postoji osnovana sumnja o dovoljnom poznavanju jezika u odnosu na profesionalne djelatnosti koje se najmjeravaju obavljati. Takva provjera može se vršiti samo nakon izdavanja Europske profesionalne kartice i priznavanja inozemnih stručnih kvalifikacija u svrhu ostvarivanja prava na poslovni nastan, ali ne i kod privremenog i povremenog pružanja usluga turističkog vodiča u drugoj državi članici Europske unije.</p>
<p>49 AZUR TOURS d.o.o. PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA Poštovani, Javljam se iz Agencije AZUR TOURS d.o.o. iz Zagreba a u svezi namjere Ministarstva da donese novi Prijedlog Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o pružanju usluga u turizmu. Pojava COVID-19 je doslovno "presjekla" poslovanja putničkih agencija - tako da su s jedne strane imale uplate stranaka vezane za razna putovanja, skijanja i odmora, a s druge strane su izvršile brojne uplate ili akontacije prema hotelima, avio kompanijama i agencijama u Hrvatskoj i po cijelom svijetu. Čl. 38 a Zakona o pružanju usluga u turizmu je donesen zbog COVID-19 pandemije i sada ga se želi brisati iako pandemija još traje i ništa se pozitivnoga u međuvremenu nije desilo. Novim prijedlogom Zakona se želi prisiliti agencije da umjesto vouchera koje su izdale moraju strankama praktički odmah vratiti uplate. S druge strane, ne postoji nikakav mehanizam kojim bi se prisililo hotele (na Jadranu ili po svijetu), avio kompanije, partnerske agencije i sve druge partnere hrvatskih agencija kojima su proslijeđene uplate i akontacije, da uplaćena sredstva vrate agencijama. Dakle, situacija je takva da ste sa novim Zakonom kojim se briše čl. 38 - sav pritisak prebacili samo na agencije - jedino su one izložene obvezi povrata uplata i to odmah. Uz cijelu situaciju sa uplatama, dodatni je problem da agencije NE POSLUJU VEĆ GODINU DANA. Dakle, cijelu godinu dana nisu zaradile ozbiljniji novac pa se postavlja pitanje u kakvom će stanju dočekati "normalizaciju" poslovanja obzirom da davanje 4.000 kn po djelatniku pokriva samo dio objektivnih troškova koje imaju svaki mjesec (krediti, leasing, najamnine, telefonija, režije, bankovni troškovi, knjigovodstveni troškovi) Podsjećamo da agencije (domaće i inozemne) u Hrvatsku dovode oko veliki broj gostiju i da je vrlo bitno da budu u punom operativnom stanju kada se stvore uvjeti za normalizaciju poslovanja i života. Stoga predlažemo - da se rok za umjesto isplatu vouchera pomakne barem do 31.12.2021. – svaka druga odluka direktno dovodi u pitanje egzistenciju većeg dijela agencija - da se isplata 4.000 kn po djelatniku produži do 31.12.2021. odnosno do pune normalizacije života i poslovanja. U protivnom slučaju je jasno da će agencije – ako ne budu mogle</p>	<p>Nije prihvaćen Nije moguće prihvatiti prijedlog da rok za izvršenje povrata novca putnicima bude 31.12.2021. Naime, zbog nesuklađenja s odredbama Direktive 2015/2302 o putovanjima u paket-aranžmanima i povezanim putnim aranžmanima, u pogledu članka 38.a važećeg Zakona, Europska komisija je protiv Republike Hrvatske 30. listopada 2020. godine pokrenula druga fazu postupka zbog povrede prava Europske unije (obrazloženo mišljenje), te je donošenje izmjena Zakona, kojima se članak 38.a briše, nužno radi suklađivanja s navedenom Direktivom i izbjegavanja postupka pred Sudom Europske unije, kao i radi zaštite samih potrošača. Sukladno prijelaznoj odredbi Nacrta prijedloga Zakona, iznimno, uz pristanak putnika, vaučer se može iskoristiti za sklapanje ugovora o zamjenskom putovanju u paket-aranžmanu jednake, veće ili niže vrijednosti i/ili kvalitete te izlet ili drugu uslugu putovanja, u roku godine dana od njegovog izdavanja. Također, predmet ovoga Zakona nije mjera potpora za isplatu plaća u minimalnom iznosu 4000 kn, a ista je u nadležnosti Ministarstva rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike. U vezi s problemima vezanim uz likvidnost turističkih agencija skrećemo pažnju kako je Vlada Republike Hrvatske na sjednici dana 4. veljače 2021. godine donijela Odluku o usvajanju Programa dodjele državnih potpora sektoru turizma i sporta u aktualnoj pandemiji COVID-a 19 u okviru kojeg će se osigurati financijska podrška poduzetnicima koji obavljaju djelatnost u sektoru turizma, uključujući i turističke agencije s ciljem ublažavanja posljedica krize na njihovo poslovanje. Mjere iz tog Programa usmjerene su na nadoknađivanje manjka likvidnosti poduzetnicima u navedenim sektorima i to kroz omogućavanje pristupa financijskim sredstvima uz uvjete povoljnije od uobičajenih na financijskim tržištima, a radi osiguranja opstanka, očuvanja zaposlenosti i ublažavanja teškoća u poslovanju za vrijeme trajanja krize te stvaranja preduvjeta za što brži oporavak nakon krize te se nadamo da će isto povoljno utjecati i na status turističkih agencija. Vezano uz jamčevinu, napominjemo da je i prema ranije važećem Zakonu o pružanju usluga u turizmu (NN 68/07, 88/10, 30/14, 89/14 i 152/14) jamčevina za slučaj nesolventnosti bila propisana u obliku polica osiguranja i bankarskih garancija te je, s obzirom na uspostavljenju i ustaljenju praksu, i novim Zakonom o</p>

	<p>pružanju usluga u turizmu (NN 130/17) zadržan isti sustav zaštite od nesolventnosti.</p>
<p>50 Marina Vujičić PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA Poštovani, slažem se s kolegama iz udruge turističkih vodiča Kvarnera te i sama ovim putem iskazujem svoje nezadovoljstvo s novim prijedlogom zakona. Poražavajuće i razočaravajuće je što smo kao članovi radne skupine za konačan prijedlog izmjena Zakona o pružanju usluga u turizmu doznali s, pazite sad, web stranice Ministarstva turizma i sporta. Od resornog ministarstva očekivali smo poštivanje osnovnih uzusa komunikacije, kao i elementarne pristojnosti u međusobnim odnosima. Međutim, nakon predstavljenih stavova ZDTVH, ni pisma, ni razglednice. Jasno je da im do mišljenja i stava struke nije nimalo stalo. Malo je reći kako smo zabrinuti činjenicom što je Ministarstvo turizma i sporta ovim prijedlogom strane turističke vodiče inauguralo u hrvatske turističke vodiče bez potrebe bilo kakve edukacije. Nula. Naravno, bez obzira imaju li ili nemaju adekvatnu izobrazbu u svojoj domicilnoj državi. Zamislite, čak ne trebaju vladati ni osnovnim znanjem hrvatskog jezika, što naše Ministarstvo očito ni malo ne brine, jer oni i onako s njima neće imati baš nikakvog kontakta. Svaka čast kolegama iz drugih zemalja, ali oni, posve jasno, ne mogu tumačiti hrvatsku povijest, jer nemaju (a kako bi i imali?) toliko potreban osjećaj nacionalne privrženosti i pripadnosti Hrvatskoj. Treba li posebno spomenuti da se to odnosi i na Domovinski rat, temelj slobodne i suverene Hrvatske. Ukratko, strancima je dopušteno da svojim načinima tumačenja hrvatske povijesti rade njezinu reviziju po svom slobodnom nahođenju. Doduše, zakon predviđa da bi strani vodiči trebali polagati stručne provjere znanja i prolaziti procedure kao hrvatske kolege samo u slučaju ako bi vodili na zaštićenim lokalitetima. To će biti jedina mjesta na kojima će naša država u smislu ovog zakona imati koliko toliko suverenitet. Međutim, činjenica je da Ministarstvo ima namjeru taj broj zaštićenih lokaliteta znatno umanjiti na ostatke ostataka hrvatske materijalne i nematerijalne kulturne baštine pravilnikom koji će ubrzo stupiti na snagu. Mirne duše može se konstatirati kako će kroz koji dan inozemni vodiči bez ikakvog stručnog i profesionalnog kriterija voditi goste diljem lijepe naše i eto nama poplave tzv. fake news informacija, pseudo tumačenja i, po svojoj biti, kraja kulturnog turizma u Hrvatskoj, posredno i srozavanja ugleda zemlje u svijetu, što je posvjedočila i Češka, a objavila sama Europska Komisija u svojem izvješću. Svjedočimo vulgarizaciji struke, opasnoj i krajnjoj degradaciji kvalitete interpretiranja naše baštine, ne vodeći čak računa o zaštiti potrošača, te i njihovom pravu na kvalitetnu</p>	<p>Nije prihvaćen Ministarstvo turizma i sporta pristupilo je izmjenama i dopunama Zakona o pružanju usluga u turizmu (NN 130/17, 25/19, 98/19, 42/20) zbog potrebe usklađivanja s propisima Europske unije (odredbama Direktive 2005/36/EZ o priznavanju stručnih kvalifikacija (kako je zadnje izmijenjena Direktivom 2013/55/EU) i Direktive 2006/123/EZ o uslugama na unutarnjem tržištu), koje su utemeljene na slobodi poslovnog nastana, slobodi pružanja usluga i/ili slobodi kretanja radnika – temeljnim načelima Europske unije. Prije objave nacrtu Prijedloga izmjena Zakona o pružanju usluga u turizmu na savjetovanju sa zainteresiranom javnošću 8. siječnja 2021. godine, Ministarstvo turizma i sporta održalo je četiri sastanka s predstavnicima Zajednice društava turističkih vodiča Hrvatske (ZDTVH), a na posljednjem sastanku 20. studenoga 2020. predstavljen im je Prijedlog izmjena i dopuna Zakona o pružanju usluga u turizmu. Ovim novim Prijedlogom izmjena Zakona o pružanju usluga u turizmu Ministarstvo turizma i sporta u dijelu zakona koji se odnosi na turističke vodiče ne regulira obvezu polaganja općeg i posebnog dijela ispita za turističke vodiče, već su način polaganja i sadržaj stručnog ispita za turističke vodiče, kao i popis zaštićenih cjelina (lokaliteta) uređeni podzakonskim aktima, tj. pravilnicima iz 2008. godine - Pravilnikom o stručnom ispitu za turističke vodiče i ispitnom programu za turističke pratitelje (NN 50/08 i 120/08) i Pravilnikom o popisu turističkih cjelina (lokaliteta) po županijama (NN 76/08). Prijedlog novog načina polaganja i sadržaja ispita za turističke vodiče bit će predmet rada radne skupine za izradu novih pravilnika, koji se trebaju donijeti do kraja lipnja 2021. godine. U radnoj skupini će, kao i do sada, sudjelovati predstavnici turističkih vodiča, visoka učilišta koja izvode programe stručnog ispita za turističke vodiče, tijela državne vlasti i stručnjaci. Ne može se prihvatiti navod da strani turistički vodiči vode bez edukacije u Republici Hrvatskoj iz razloga što je važećim Zakonom za pružanje usluga turističkog vodiča propisana obveza polaganja stručnog ispita, koji se sastoji od općeg i posebnog dijela. Turistički vodič koji ima položen opći dio stručnog ispita može voditi na području cijele Republike Hrvatske, osim na i u zaštićenim cjelinama (lokalitetima), dok turistički vodič koji ima položen posebni dio stručnog ispita, a koji polaže posebno po županijama može voditi turiste i po zaštićenim cjelinama (lokalitetima). Usluge turističkog vodiča u Republici Hrvatskoj može pružati državljanin Republike Hrvatske, državljanin druge države ugovornice Ugovora o Europskom gospodarskom prostoru i Švicarske Konfederacije koji ispunjava uvjete za turističkog vodiča propisane tim Zakonom. Iznimno, usluge turističkog vodiča može pružati i</p>

uslugu. Sve se prepušta samovolji predatorskog kapitalizma i ekonomiji velikih brojeva, a brojni vodiči će biti primorani iseliti van zemlje i naći drugi posao, što im, kao velikom broju visoko obrazovanih osoba s odličnim poznavanjem stranih jezika neće biti problem. Toliko o demografskoj politici...
Ministarstvo ide toliko daleko u nepoznavanju profesije i zakonskih propisa da u e- savjetovanju navodi kako u Hrvatskoj ima samo 340 aktivnih turističkih vodiča, što bi bilo smiješno da nije žalosno. Republika Hrvatska broji preko pet i pol tisuća vodiča i svi oni 2 uplaćuju značajna financijska sredstva u državni proračun putem obrta, agencija, udruga, ugovora o djelu odnosno uplaćenih poreza, prireza i doprinosa. Nepoznavanje materije samo je nastavak prakse koju smo uočili prilikom proučavanja testa proporcionalnosti koje je objavila Europska Komisija prije nekoliko godina, gdje se nisu potrudili ni sve rubrike ispuniti, a da ne spominjemo polupismenu razinu popratnog teksta. I sve to uz opravdanja inzistiranja Europske Komisije s kojima smo upoznati. Međutim . proučili smo i prezentirali sve primjere zaštite nekih drugih europskih zemalja. Sudeći po ovom postupku, ne očekujemo ništa pozitivno ni u Pravilnicima o edukaciji i zaštićenim lokalitetima koji nam slijede. Posebno smo užasnuti činjenicom da se uopće nisu iskoristili primjeri modela zaštite ni prema državljanima trećih zemalja koji će nam držati lekcije o našoj povijesti i baštini. Ovakav čin slobodno se može nazvati eutanaziranjem kulturnog naslijeđa, ujedno i potpunim krahom načela zaštite potrošača. Radi se o svojevrsnoj izdaji Hrvatske, i to na globalnoj razini. Žalosti da doslovce niti jedan naš prijedlog, kao članova radne skupine, nije prihvaćen. Ministarstvo turizma i sporta, kojem je obveza štiti interese struke hrvatskih vodiča, odbilo je poslušati glas struke bez obzira na argumente, navedene modalitete zaštite drugih europskih zemalja te bezrezervnu podršku kustosa, povjesničara i braniteljskih udruga. Treba se zapitati zašto Hrvatska ne želi štiti svoju baštinu, povijest i svoje građane na način kako su to napravile druge europske zemlje, primjerice Grčka i Cipar? I sve ovo se događa u zemlji zbog čije su slobode i obrane nacionalnog identiteta prije samo 25 godina mnogi dali svoje živote. Zar ni to više nije važno? Ne možemo se oteti dojmu kako je hrvatski kulturni identitet predan kao na pladnju. Tko god hoće neka jede i kusa kako želi. Kriteriji tu ne postoje. Vjerovali smo da u našem resornom Ministarstvu imamo majku, a ne maćehu. Na žalost, pogriješili smo, ali ćemo ustrajati u goljoj borbi za egzistenciju i boriti se svim demokratskim sredstvima. S poštovanjem,
Marina Vujičić

državljanin treće države koji ima prijavljeno prebivalište u Republici Hrvatskoj i ispunjava uvjete za turističkog vodiča propisane tim Zakonom, tj. ima položen stručni ispit za turističkog vodiča u Republici Hrvatskoj. Turistički vodič državljanin druge države ugovornice Ugovora o Europskom gospodarskom prostoru i Švicarske Konfederacije može samo privremeno i povremeno pružati usluge turističkog vodiča na području Republike Hrvatske, osim na zaštićenim cjelinama (lokalitetima), ako se prijavio Ministarstvu turizma i sporta te uz uvjet da ima zakonit poslovni nastan u matičnoj državi članici i ondje pripada reguliranoj profesiji ili ako je, u slučaju da ta profesija u njihovoj matičnoj državi članici nije regulirana, je obavljao tu profesiju najmanje godinu dana u prethodnih 10 godina. Ukoliko žele pružati usluge na ili u zaštićenim cjelinama (lokalitetima), turistički vodiči iz drugih država članica moraju položiti posebni dio stručnog ispita odnosno ispit za svaku županiju. Kako bi se olakšao pristup obavljanju profesije turističkog vodiča izmjenama Zakona će se brisati dio odredbe u kojoj je propisano da se stručni ispit polaže zasebno za svaku županiju i da se popis zaštićenih cjelina (lokaliteta) sastavlja zasebno za svaku županiju, a sam ispit i popis lokaliteta se uređuje podzakonskim aktima, a ne ovim Zakonom. Nadalje, Direktivom 2005/36/EZ o priznavanju stručnih kvalifikacija kako je izmijenjena Direktivom 2013/55/EU utvrđuje se da države članice ne smiju ni zbog kojeg razloga koji se odnosi na stručne kvalifikacije ograničavati slobodu pružanja usluga stranim pružateljima usluga koji imaju zakonit poslovni nastan u matičnoj državi članici i ondje pripadaju reguliranoj profesiji ili ako su, u slučaju da ta profesija u njihovoj matičnoj državi članici nije regulirana, obavljali tu profesiju najmanje godinu dana u prethodnih 10 godina, naime, navedeno je propisano i Zakonom o reguliranim profesijama i priznavanju inozemnih stručnih kvalifikacija. Sukladno navedenoj Direktivi turistički vodič iz Republike Hrvatske može pružati usluge u drugoj državi članici Europske unije te ista ne bi smjela ni zbog kojeg razloga koji se odnosi na stručne kvalifikacije ograničavati slobodu pružanja usluga, a ukoliko se hrvatski vodiči susreću s poteškoćama u pružanju usluga u drugim država članicama navedeno mogu prijaviti putem mreže SOLVIT. Napominjemo da je nacionalni SOLVIT centar uspostavljen pri Ministarstvu gospodarstva i održivog razvoja. Vezano uz prijedlog da se definira razina znanja hrvatskog jezika, napominjemo da sukladno važećem Zakonu turistički vodič mora znati jezik na koje pruža usluge najmanje na razini B2 Zajedničkog europskog referentnog okvira. Navedeno znači da strani vodič koji pruža usluge na hrvatskom jeziku mora znati hrvatski jezik najmanje na razini B2. Ukoliko pruža usluge na nekom drugom stranom jeziku, mora poznavati hrvatski jezik u mjeri dostatnoj za pružanje usluga. Kada je u pitanju priznavanje stručnih kvalifikacija turističkih vodiča iz drugih država članica Europske unije skrećemo pažnju na odredbe Zakona o reguliranim profesijama i priznavanju inozemnih stručnih kvalifikacija, kojim je prenesena Direktiva 2005/36/EZ o priznavanju stručnih kvalifikacija (izmijenjena Direktivom 2013/55/EU), provjera znanja jezika mora biti razmjerna djelatnosti koja će se obavljati, a provodi se samo u slučaju

		<p>profesija koje utječu na sigurnost pacijenata, a drugih profesija kada postoji osnovana sumnja o dovoljnom poznavanju jezika u odnosu na profesionalne djelatnosti koje se najmjeravaju obavljati. Takva provjera može se vršiti samo nakon izdavanja Europske profesionalne kartice i priznavanja inozemnih stručnih kvalifikacija u svrhu ostvarivanja prava na poslovni nastan, ali ne i kod privremenog i povremenog pružanja usluga turističkog vodiča u drugoj državi članici Europske unije.</p>
51	<p>INA NIKOLIĆ PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA Poštovani, slažem se s kolegama i smatram da je prijedlog izmjena Zakona o pružanju usluga u turizmu apsurdan. Podržavam i potpisujem očitovanje "Zajednice društava turističkih vodiča Hrvatske". Ako su Grčka i Cipar zaštitili svoju baštinu, povijest i svoje ljude, zašto ne napravimo i mi isto? Dopisom od 07.studenog 2020.godine izričito smo Vas molili da nas sa sadržajem konačnog teksta prijedloga Zakona izvijestite prije objavljivanja na e-savjetovanju kao člana radne skupine. Nažalost, ne samo da niste prihvatili nijedan prijedlog (pa ni onaj koji je dogovoren) već smo izrazito razočarani cjelokupnim postupkom. Obzirom kako se u predmetnom slučaju radi o opstanku cijele struke, i to u vremenu epidemije, koje je brojne vodiče primoralo da bježe iz zemlje kako bi osigurali nužnu egzistenciju, cjelokupni postupak je izazvao zgražanje kolega i pozive na prosvjede jer je zbog ovako provedenog postupka nestalo i ono malo povjerenja koje smo stekli u Ministarstvo turizma i sporta kako bi se što više izbjegle negativne posljedice pri donošenju budućih pravilnika vezanim uz popis zaštićenih lokaliteta i obrazovni kurikulum turističkih vodiča. Već smo isticali grčki primjer, pa ćemo Vam ponovno istaknuti prijedloge koje ste očito odbili bez ikakvog obrazloženja i korektno komunikacije: • članak 71, stavak 1. Zakona, prijedlog: regulirano obrazovanje na način da ga provode fakulteti, kao nekad, a obzirom smo svjedoci vulgarizacije obrazovanja turističkih vodiča • članak 73, Zakona: "da ima najmanje završenu srednju školu" - prijedlog: najmanje četverogodišnju srednju školu, • članak 73. stavak 2. točka 3. Zakona: "da poznaje hrvatski jezik u mjeri dostatnoj za pružanje usluga turističkog vodiča", što bi značilo "poznavanje jezika u dovoljnoj mjeri" – obzirom da predmetnu kvalifikaciju smatramo neodredivom i neozbiljnom / zahtjev: svakako definiranje razine poznavanja jezika prema reguliranim razinama poznavanja jezika. • Fragmentiranost ispita po županijama: zahtijevamo polaganje ispita po povijesno i geografski bliskim regijama. Na ovaj način bi se zaštićeni lokaliteti polagali samo za 5 regija (za razliku od sadašnjih 20 županija i grada Zagreba). Fragmentiranost ispita bi se smanjila na najmanju moguću mjeru koja je u isto vrijeme logična, smisljena i potrebna. 1. Dalmatinska regija - uključivala bi 4 županije: ☐ Dubrovačko-neretvanska županija ☐ Splitsko – dalmatinska županija ☐ Šibensko – kninska županija ☐ Zadarska županija 2. Istarsko-primorsko-lička regija - uključivala bi 3 županije: ☐ Istarska županija ☐ Primorsko-goranska županija ☐ Ličko-senjska</p>	<p>Djelomično prihvaćen Ministarstvo turizma i sporta pristupilo je izmjenama i dopunama Zakona o pružanju usluga u turizmu (NN 130/17, 25/19, 98/19, 42/20) zbog potrebe usklađivanja s propisima Europske unije (odredbama Direktive 2005/36/EZ o priznavanju stručnih kvalifikacija (kako je zadnje izmijenjena Direktivom 2013/55/EU) i Direktive 2006/123/EZ o uslugama na unutarnjem tržištu), koje su utemeljene na slobodi poslovnog nastana, slobodi pružanja usluga i/ili slobodi kretanja radnika – temeljnim načelima Europske unije. Prije objave nacrtu Prijedloga izmjena Zakona o pružanju usluga u turizmu na savjetovanju sa zainteresiranom javnošću 8. siječnja 2021. godine, Ministarstvo turizma i sporta održalo je četiri sastanka s predstavnicima Zajednice društava turističkih vodiča Hrvatske (ZDTVH), a na posljednjem sastanku 20. studenoga 2020. predstavljen im je Prijedlog izmjena i dopuna Zakona o pružanju usluga u turizmu. Sukladno Zakonu o znanosti i visokom obrazovanju (NN 123/03, 198/03, 105/04, 174/04, 02/07, 46/07, 45/09, 63/11, 94/13, 139/13, 101/14, 60/15, 131/17) visoka učilišta su sveučilište te fakultet i umjetnička akademija u njegovom sastavu, veleučilište i visoka škola, a visoka učilišta mogu biti javna i privatna, dok prema važećem Zakonu o pružanju usluga u turizmu rješenje o imenovanju ispitne komisije za polaganje stručnog ispita za turističkog vodiča može se izdati samo onom visokom učilištu koje izvodi najmanje stručni ili sveučilišni studij na preddiplomskoj razini u području turizma ili imaju smjer ili nastavne predmete iz područja turizma. Vezano uz uvjetovanje pristupa polaganju stručnog ispita za turističkog vodiča završenom četverogodišnjem srednjom školom, smatramo kao isto nije nužno, iz razloga što će se programom i stručnim ispitom za turističkog vodiča propisati i provjeriti odgovarajuća razina znanja. Vezano uz prijedlog definiranja razine znanja hrvatskog jezika napominjemo da sukladno važećem Zakonu turistički vodič mora znati jezik na kojem pruža usluge najmanje na razini B2 Zajedničkog europskog referentnog okvira. Navedeno znači da vodič koji pruža usluge na hrvatskom jeziku mora znati hrvatski jezik najmanje na razini B2. Ukoliko pruža usluge na nekom drugom stranom jeziku, mora poznavati hrvatski jezik u mjeri dostatnoj za pružanje usluga. U pogledu priznavanja stručnih kvalifikacija turističkih vodiča iz drugih država članica Europske unije skrećemo pažnju na odredbe Zakona o reguliranim profesijama i priznavanju inozemnih stručnih kvalifikacija (NN 82/15, 70/19, 47/20), kojim je prenesena Direktiva 2005/36/EZ o priznavanju stručnih kvalifikacija (izmijenjena Direktivom 2013/55/EU), provjera znanja jezika mora biti razmjerna djelatnosti koja će se obavljati, a provodi se samo u slučaju profesija koje utječu na sigurnost</p>

županija 3. Središnja Hrvatska i zagrebačka makroregija - uključivala bi 5 županija i grad Zagreb: □ Krapinsko-zagorska županija □ Karlovačka županija □ Međimurska županija □ Varaždinska županija □ Zagrebačka županija □ Grad Zagreb 4. Panonska regija: □ Sisačko-moslavačka županija □ Bjelovarsko-bilogorska županija □ Koprivničko-križevačka županija □ Virovitičko-podravska županija 5. Slavonska regija - uključivala bi 4 županije: • Vukovarsko-srijemska • Osječko-baranjska županija • Požeško-slavonska županija • Brodsko-posavska županija Jedini prijedlog koji je usvojen je načelo zaštite stečenih prava. No, ujedno je i paradoks. Regulacija prema državljanima neeuropskih zemalja: Novim Zakonom o strancima ukidaju se turističke kvote te će veliki broj stranih državljanina imati mogućnost boravka u Republici Hrvatskoj. Osobe koje pet godina borave na teritoriju Republike Hrvatske i ne moraju nužno biti zaposlene da bi stekle uvjete za dobivanje prebivališta. No, bez obzira na isto, za istaknuti je kako je Zakon o pružanju usluga u turizmu lex specialis koji derogira opći zakon, u ovom slučaju Zakon o strancima. Isti pristup imaju i druge europske zemlje poput Cipra i Malte, koje uopće ne dozvoljavaju pristup edukaciji strancima koji dolaze iz neeuropskih zemalja osim ako nemaju grčko, odnosno ciparsko podrijetlo, odnosno Malta, koja uz obvezu prebivališta, ima i uvjet reciprociteta. To su zemlje koje smatramo onima koje štite i poštuju svoju baštinu i nacionalni interes. Vezano uz samu izmjenu zakona zahtijevamo konkretno: • članak 69. stavak 3. Zakona – zahtjev: pristup edukaciji regulirati i uvjetom hrvatskog podrijetla odnosno implementiranjem načela reciprociteta. Obzirom na nekomunikaciju i nekorektnost, obvezni smo se očitovati ponovno i putem e-savjetovanja na nekoliko važnih detalja kako slijedi: • uvjet proporcionalnosti: dostavili smo Vam ažurirani popis testa proporcionalnosti svih zemalja članica EU pisan 2016. godine od strane stručne službe, a vezano uz izvješće Republike Hrvatske Europskoj Komisiji o našoj profesiji (izvješće napisano nepotpuno uz polupismenu razinu popratnog teksta) Iz predmetnog popisa odgovora svih država članica na test proporcionalnosti, vidljivo je kako je test proporcionalnosti za Republiku Hrvatsku nužno revidirati u skladu sa standardima i sintaksom engleskog poslovnog jezika i ispraviti pogrešno navedeno činjenično stanje. Nudili smo Vam i pomoć, međutim ništa nije ispravljeno niti su navedene prevladavajuće kategorije: javni interes, zaštita potrošača, zaštita kulturne, arheološke, povijesne i umjetničke baštine. Isticali smo i netočnost u navodima isključivo županijskih licenci jer Republika Hrvatska nacionalnu licencu već odavno ima u obliku tzv. općeg dijela i što nije isticano u obrani hrvatskog kulturnog identiteta i interpretacije hrvatske kulturne baštine. Uz sve navedeno, ponovno ističemo kako su druge zemlje bogate kulturne baštine radile sve što je moguće kako bi zaštitile svoje državljane pa je uz sve gore navedeno, Cipar primjerice tražio i odstupanje od direktive zbog tzv. osjetljivog pitanja. Poražavajuće je i razočaravajuće što smo kao članovi radne skupine za konačan prijedlog Zakona doznali putem

pacijenata, a drugih profesija kada postoji osnovana sumnja o dovoljnom poznavanju jezika u odnosu na profesionalne djelatnosti koje se namjeravaju obavljati. Takva provjera može se vršiti samo nakon izdavanja Europske profesionalne kartice i priznavanja inozemnih stručnih kvalifikacija u svrhu ostvarivanja prava na poslovni nastan, ali ne i kod privremenog i povremenog pružanja usluga turističkog vodiča u drugoj državi članici Europske unije. Ovim novim Prijedlogom izmjena Zakona o pružanju usluga u turizmu Ministarstvo turizma i sporta u dijelu Zakona koji se odnosi na turističke vodiče - ne regulira - obvezu polaganja općeg i posebnog dijela ispita za turističke vodiče, već su način polaganja i sadržaj stručnog ispita za turističke vodiče, kao i popis zaštićenih cjelina (lokaliteta) uređeni podzakonskim aktima, tj. pravilnicima iz 2008. godine - Pravilnikom o stručnom ispitu za turističke vodiče i ispitnom programu za turističke pratitelje (NN 50/08 i 120/08) i Pravilnikom o popisu turističkih cjelina (lokaliteta) po županijama (NN 76/08). Prijedlog novog načina polaganja i sadržaja ispita za turističke vodiče bit će predmet rada radne skupine za donošenje novih pravilnika, koji se trebaju donijeti do kraja lipnja 2021. godine, a prijedlogom Zakona bit će definiran popis zaštićenih cjelina (lokaliteta) kao cjelina umjetničke, povijesne i kulturne baštine. U radnoj skupini će, kao i do sada, sudjelovati predstavnici turističkih vodiča, visoka učilišta koja izvode programe stručnog ispita za turističke vodiče, tijela državne vlasti i stručnjaci. Državljanima trećih država mogu pružati usluge turističkog vodiča na području Republike Hrvatske samo ako polože stručni ispit (opći i posebni dio), a navedenom mogu pristupiti ukoliko u Republici Hrvatskoj imaju prijavljeno prebivalište. Stranac u Republici Hrvatskoj može prijaviti prebivalište samo ako mu je odobreno dugotrajno boravište ili stalni boravak, što znači da u Republici Hrvatskoj mora legalno boraviti barem pet godina. Slijedom navedenog, uvjet polaganja stručnog ispita i legalan boravak u Republici Hrvatskoj u periodu od pet godina, smatramo dovoljnim da bi se državljaninu treće države omogućilo pružanje usluga. Dodatno napominjemo da je intencija zakonodavca pri propisivanju odredbe članka 69. stavka 3. bila da se polaganje stručnog ispita dopusti državljanima zemalja Dalekog istoka koji žive u Hrvatskoj, a imaju znanja jezika (kineski, korejski, japanski) za kojima postoji na tržištu manjak. Vezano uz test proporcionalnosti iz 2016. godine napominjemo da Ministarstvo turizma i sporta svake godine ažurira podatke o reguliranim profesijama te ih dostavlja Ministarstvu rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike kao nadležnom tijelu za pitanja reguliranih profesija u svrhu popunjavanja Europske baze podataka reguliranih profesija.

	<p>e savjetovanja, a obavijest dobili tek danas po objavi našeg očitovanja u medijima. Od resornog ministarstva očekivali smo poštovanje dogovora i osnovnih uzusa komunikacije. S poštovanjem, Ina Nikolić, licencirani turistički vodič za Splitsko-dalmatinsku županiju.</p>	
52	<p>Koncept putovanja d.o.o. PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA</p> <p>Poštovani, turistička agencija Koncept putovanja d.o.o. organizira razna putovanja. Od samog početka poslovanja specijalizirali smo se prvenstveno za organizaciju programa putovanja za osnovne i srednje škole, stručna putovanja, putovanja za umirovljenike, te radimo i sva ostala putovanja kako grupna tako i individualna, u tuzemstvu i inozemstvu. Od kada je nastala pandemija bilježimo vrtoglav pad prometa, preko 90%. Ovo je najteže razdoblje s kojim smo se susreli u svom radu do sada! Početkom ožujka 2020. prekinuta su sva putovanja zbog nastale situacije sa Covid-19. Slijedili su događaji poput zatvaranja agencija u razdoblju od 19.03.-27.04.2020., pa razne preporuke za putovanja od strane HZJZ, Ministarstva školstva, stožera, ... zatim ograničenja glede broja putnika i organiziranog prijevoza, zatvaranje granica, ... sve to dovelo je do prekida planiranih putovanja. Posljedice svih tih ograničenja, zabrana i preporuka su da turističke agencije od početka ožujka 2020. pa sve do danas nisu bile u mogućnosti ponuditi, a niti organizirati putovanja svojim klijentima. Putnicima koji zbog nastale situacije nisu mogli ostvariti uplaćena putovanja izdani su voucheri u skladu s izmjenama i dopunama Zakona o pružanju usluga u turizmu od 7.4.2020. čl. 38.a. Prema novim izmjenama i dopunama zakona rok za povrat uplaćenih aranžmana je razdoblje od 6 mjeseci + 14 dana, a koje se počinje računati od dana prestanka posebnih okolnosti izazvanih pandemijom Covid-19. Trenutna situacija je da posebne okolnosti još nisu prestale, a pitanje je kada će se iste prekinuti. Ukidanjem članka 38.a prema kojem agencije moraju izvršiti povrat uplaćenih sredstava i to u roku od 14 dana od dana raskida ugovora izazvat će se masovna nelikvidnosti i zatvaranje većeg broja turističkih agencija. Naši putnici neće moći iskoristiti, a niti dobiti natrag uplaćena sredstva. Tu dolazi i do problema sa osiguravajućim kućama koje prijete da neće pokrivati izdane vouchere od strane agencija i kompletan teret svih nastalih gubitaka pada na turističke agencije koje su u alarmantno teškoj situaciji. Veći dio sredstava, uplaćenih od strane naših putnika, proslijeđen je našim dobavljačima: hotelima, prijevoznicima, ... i do tih novaca agencije ne mogu doći jer su i agencije dobile vouchere za uplaćene iznose kako bi sredstva iskoristile za buduće aranžmane. A neki dobavljači ako su i vratili jedan dio sredstava drugi dio tih sredstava su zadržale jer se putovanje nije realiziralo i to je čisti gubitak bez mogućnosti povrata tih sredstava i sve to manje-više mora snositi agencija! Agencije dobivaju potpore za očuvanje radnih mjesta od 4.000,00 kn no to je samo pripomoć da zaista očuvamo taj radna mjesta, a i to je već na klimavim nogama. Potpore nisu dovoljne za poslovanje agencija, svi mi imamo i</p>	<p>Nije prihvaćen</p> <p>Važećim Zakonom o pružanju usluga u turizmu organizator je definiran kao trgovac koji izravno ili putem drugog trgovca odnosno zajedno s drugim trgovcem kombinira i prodaje ili nudi na prodaju paket-aranžmane ili trgovac koji dostavlja podatke o putniku drugom trgovcu u skladu s točkom 2. podtočkom b) podpodtočkom 5. članka 7. toga Zakona, a prodavatelj kao trgovac koji nije organizator, a koji prodaje ili nudi na prodaju paket-aranžmane koje kombinira organizator. Navedeni termini i definicije su usklađene s odredbama Direktive 2015/2302 te se kao takvi ne mogu mijenjati. Također, prema Zakonu o pružanju usluga u turizmu za izvršenje paket aranžmana je odgovoran organizator, a ne prodavatelj. Izmjenama i dopunama Zakona o pružanju usluga u turizmu (Narodne novine, br. 42/20) iz travnja 2020. godine, koje su još na snazi, dana je mogućnost turističkim agancijama da za neizvršene paket aranžmane izdaju vaučere, na temelju kojih bi putnik imao pravo na zamjensko putovanje ili povrat novca u roku 14 dana od isteka roka od 180 dana od prestanka posebnih okolnosti. Novi prijedlog izmjena i dopuna Zakona trebao bi stupiti na snagu tokom travnja 2021. godine, dakle godinu dana nakon uvođenja izmjena i dopuna u 2020. godini. Nije moguće prihvatiti prijedlog da datum od kojeg počinje teći vrijeme isteka roka od 180 dana za izvršenje povrata novca putnicima bude 31.12.2021. Naime, zbog neusklađenja s odredbama Direktive 2015/2302 o putovanjima u paket-aranžmanima i povezanim putnim aranžmanima, u pogledu članka 38.a važećeg Zakona Europska komisija je protiv Republike Hrvatske, 30. listopada 2020. godine, pokrenula drugu fazu postupka zbog povrede prava Europske unije (obrazloženo mišljenje), te je donošenje izmjena Zakona, kojima se članak 38.a briše, nužno radi suklađivanja s navedenom Direktivom i izbjegavanja postupka pred Sudom Europske unije kao i zaštite samih potrošača. Sukladno prijelaznoj odredbi Nacrta prijedloga Zakona, iznimno, uz pristanak putnika, vaučer se može iskoristiti za sklapanje ugovora o zamjenskom putovanju u paket-aranžmanu jednake, veće ili niže vrijednosti i/ili kvalitete te izlet ili drugu uslugu putovanja, u roku godine dana od njegovog izdavanja. U vezi s problemima vezanim uz likvidnost turističkih agencija, skrećemo pažnju kako je Vlada Republike Hrvatske na sjednici dana 4. veljače 2021. godine donijela Odluku o usvajanju Programa dodjele državnih potpora sektoru turizma i sporta u aktualnoj pandemiji COVID-a 19 u okviru kojeg će se osigurati financijska podrška poduzetnicima koji obavljaju djelatnost u sektoru turizma, uključujući i turističke agencije s ciljem ublažavanja posljedica krize na njihovo poslovanje. Mjere iz tog Programa usmjerene su na nadoknađivanje manjka likvidnosti poduzetnicima u navedenim sektorima i to kroz omogućavanje pristupa financijskim sredstvima uz uvjete povoljnije od uobičajenih na financijskim tržištima, a radi osiguranja opstanka, očuvanja</p>

<p>fiksne mjesečne troškove: struja, plin, voda, najam, telefoni i mobiteli, razne članarine, komunalne naknade, održavanje,... x sada već 11 mjeseci, a prihoda NEMA! Naše rezerve su se istopile, nestale, a troškovi iz mjeseca u mjesec rastu. Nije turizam, kako sve više čujemo i čitamo u medijima, broj popunjenih kreveta u hotelima i privatnom smještaju na našoj obali. Postoje tu i drugačiji oblici turizma, a koji okupljaju grupe odraslih i djece,... Grupe kojima turističke agencije isplaniraju svaki trenutak putovanja, od samih priprema za jedan paket aranžman, niz dokumentacije, pregovora i dogovora, kontakta sa velikim brojem ljudi da bi se onda krenulo u realizaciju programa u kojem sudjeluju: prijevoznici, hoteli, restorani, muzeji, vodiči, agroturizmi, nacionalni parkovi i parkovi prirode,... itd. U cijelom tom nizu turističke agencije odrađuju „lavovski posao“ kako bi svi bili zadovoljni i kupci koji moraju dobiti sadržajan i profesionalno odrađen aranžman, a i dobavljači koje je uključila agencija u taj paket, a koji će prodati svoje usluge. Kako bi turističke agencije i nadalje mogle poslovati, a putnici koji su ranije uplatili određena sredstva za nerealizirana putovanja mogli ista ta sredstva iskoristiti za buduća, smatramo da je nužno potrebno: 1. U Prijedlogu Zakona jasno definirati tko snosi odgovornost za organizaciju putovanja, odnosno izmijeniti naziv Organizator u Odgovorni organizator putovanja 2. Da se produži rok za povrat novca klijentima minimalno do 31.12.2021. od kojeg počinje teći vrijeme isteka 180 dana za izvršenje povrata 3. Osigurati bespovratna sredstva svim putničkim agencijama s padom prometa većim od 60% po razredima: pad prometa između 60% i 70%, pad prometa između 70% i 80%, pad prometa između 80% i 90% te pad prometa veći od 90% 4. Osigurati sredstva za pokrivanje fiksnih troškova prema navedenim razredima pada prometa (pod točkom 4.) 5. Osigurati lakše dobivanje Covid -19 kredita za obrtna sredstva od HBOR-a i HAMAG-a za firme koje su imale uvijete/bonitet za iste do 31.12.2019. te kojima će država biti jamac, uz poček otplate do 2 godine i uz minimalne kamate 6. Produženje potpora za isplatu plaća u minimalnom iznosu od 4.000 kn minimalno do kraja 2021. godine odnosno do normalizacije putovanja S poštovanjem, Biljana Budin, Turistička agencija Koncept putovanja d.o.o.</p>	<p>zaposlenosti i ublažavanja teškoća u poslovanju za vrijeme trajanja krize te stvaranja preduvjeta za što brži oporavak nakon krize te se nadamo da će isto povoljno utjecati i na status turističkih agencija. Nadalje, pitanje pokrivanja fiksnih troškova poslovanja turističkih agencija nije predmet ovoga Zakona. Mjera nadoknade dijela ili svih plaćenih fiksnih troškova u sklopu provedbe mjere Potpore za očuvanje radnih mjesta u djelatnostima pogođenim koronavirusom provodi Ministarstvo financija, Porezna uprava. Prema Uputi ravnatelja Porezne uprave o provedbi navedene mjere ista se provodi za poduzetnike kojima je Odlukom Stožera civilne zaštite od 27. studenoga 2020. godine obustavljen rad. Predmet ovoga Nacrta zakona nije mjera potpora za isplatu plaća u minimalnom iznosu 4000 kn, a ista je u nadležnosti Ministarstva rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike.</p>
<p>53 Samanta Bičanić PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ČLANAK 69 Novim Zakonom o strancima ukidaju se turističke kvote čime će velikom broju stranih državljana biti omogućen boravak u Republici Hrvatskoj. Osobe koje budu pet godina boravile na području RH, čak i bez stalnog zaposlenja, moći će legalno ostvariti pravo na prebivalište. Ministarstvo turizma i sporta, međutim, zaboravlja činjenicu da je Zakon o pružanju usluga u turizmu tzv. lex specialis koji derogira opći zakon, u ovom slučaju Zakon o strancima. Isti pristup imaju i druge europske zemlje poput Grčke, Malte i Cipra koje uopće ne dozvoljavaju pristup strancima ukoliko nemaju grčko ili ciparsko porijeklo dok Malta usto još propisuje i obvezu prebivališta i uvjet reciprociteta. Članak 69. stavak 3 mijenja se i glasi: „Iznimno od stavka 2.</p>	<p>Djelomično prihvaćen Državljanima trećih država mogu pružati usluge turističkog vodiča na području Republike Hrvatske samo ako polože stručni ispit (opći i posebni dio), a navedenom mogu pristupiti ukoliko u Republici Hrvatskoj imaju prijavljeno prebivalište. Stranac u Republici Hrvatskoj može prijaviti prebivalište samo ako mu je odobreno dugotrajno boravište ili stalni boravak, što znači da u Republici Hrvatskoj mora legalno boraviti barem pet godina. Slijedom navedenog, uvjet polaganja stručnog ispita i legalan boravak u Republici Hrvatskoj u periodu od pet godina, smatramo dovoljnima da bi se državljaninu treće države omogućilo pružanje usluga. Dodatno napominjemo da je intencija zakonodavca pri propisivanju odredbe članka 69. stavka 3. bila da se polaganje stručnog ispita dopusti državljanima zemalja Dalekog istoka koji žive u Hrvatskoj, a imaju znanja</p>

ovog članka, usluge turističkog vodiča može pružati i državljanin države koja nije država ugovornica Ugovora o Europskom gospodarskom prostoru i Švicarske Konfederacije koji ima prijavljeno prebivalište u Republici Hrvatskoj, ispunjava uvjete za pružanje usluga turističkog vodiča propisane ovim Zakonom, koji može dokazati svoje hrvatsko porijeklo te načelo reciprociteta u pružanju usluga između njegove matične države i Republike Hrvatske.“

ČLANAK 70 1. komentar U članku 70.st.2 brišu se riječi „po županijama“ i zamjenjuju riječima „po turističkim regijama“. Članku 70. se dodaje novi stavak 6. koji glasi: „Turističke regije se određuju na sljedeći način: 1. Istarsko-primorsko-lička regija (3 županije) □ Istarska županija □ Primorsko – goranska županija □ Ličko – senjska županija 2. Dalmatinska regija (4 županije) □ Zadarska županija □ Šibensko – kninska županija □ Splitsko – dalmatinska županija □ Dubrovačko – neretvanska županija 3. Središnja Hrvatska i zagrebačka makroregija (5 županija i Grad Zagreb) □ Grad Zagreb □ Zagrebačka županija □ Karlovačka županija □ Varaždinska županija □ Međimurska županija □ Krapinsko – zagorska županija 4. Panonska regija (4 županije) □ Sisačko – moslovačka županija □ Bjelovarsko – bilogorska županija □ Koprivničko – križevaka županija □ Virovitičko – podravska županija 5. Slavonska regija (4 županije) □ Vukovarsko – srijemska županija □ Osječko – baranjska županija □ Požeško – slavonska županija □ Brodsko – posavska županija

Obrazloženje: popis zaštićenih cjelina (lokaliteta) i to ne u skraćenom obliku kako je Ministarstvo zahtijevalo, od ključne je važnosti za zaštitu hrvatske povijesti, kulture i baštine u cijelosti te nužan „alat“ kvalitetne edukacije lokalnih turističkih vodiča.uspostavom 5 turističkih regija koje čine kulturološki i geografski bliska područja, fragmentiranost se smanjuje na najmanju moguću mjeru te se omogućuje polaganje posebnog dijela ispita za zaštićene lokalitete po 5 regija, a ne dosadašnjih 20 županija i Grad Zagreb. 2. komentar U članku 70. mijenja se stavak 4. „Ministar pravilnikom propisuje popis zaštićenih cjelina.....“ i glasi: „Popis zaštićenih cjelina (lokaliteta) po turističkim regijama donosi Ministarstvo turizma i sporta uz prethodnu suglasnost Ministarstva kulture. Cjelovit popis zaštićenih cjelina po turističkim regijama nalazi se u Prilogu III ovog Zakona. Ovom izmjenom ukida se Pravilnik o zaštićenim cjelinama (lokalitetima) (Narodne novine 76/2008).“ Dodaje se Prilog III Zakonu o pružanju usluga u turizmu koji glasi: „Turističke cjeline (lokaliteti) određuju se po turističkim regijama iz članka 70.st.6. Zakona o pružanju usluga u turizmu odnosno nacionalni parkovi i parkovi prirode u posebnoj točki. DIO A Popis turističkih cjelina DIO B Dodatne odredbe Turističko vođenje na područjima nacionalnih parkova i parkova prirode dopušteno je samo uz prethodno pribavljeno dopuštenje ministarstva nadležnog za poslove zaštite prirode. Turističko vođenje u muzejskim, galerijskim, crkvenim, samostanskim, etno i ostalim prostorima i zbirkama unutar kojih stručno vođenje obavljaju u njima zaposlene osobe može se obavljati samo uz dopuštenje osoba koje upravljaju tim prostorima

jezika (kineski, korejski, japanski) za kojima postoji na tržištu manjak. Ovim novim Prijedlogom izmjena Zakona o pružanju usluga u turizmu Ministarstvo turizma i sporta u dijelu Zakona koji se odnosi na turističke vodiče - ne regulira - obvezu polaganja općeg i posebnog dijela ispita za turističke vodiče, već su način polaganja i sadržaj stručnog ispita za turističke vodiče, kao i popis zaštićenih cjelina (lokaliteta) uređeni podzakonskim aktima, tj. pravilnicima iz 2008. godine - Pravilnikom o stručnom ispitu za turističke vodiče i ispitnom programu za turističke pratitelje (NN 50/08 i 120/08) i Pravilnikom o popisu turističkih cjelina (lokaliteta) po županijama (NN 76/08). Prijedlog novog načina polaganja i sadržaja ispita za turističke vodiče bit će predmet rada radne skupine za donošenje novih pravilnika, koji se trebaju donijeti do kraja lipnja 2021. godine, a prijedlogom Zakona bit će definiran popis zaštićenih cjelina (lokaliteta) kao cjelina umjetničke, povijesne i kulturne baštine. U radnoj skupini će, kao i do sada, sudjelovati predstavnici turističkih vodiča, visoka učilišta koja izvode programe stručnog ispita za turističke vodiče, tijela državne vlasti i stručnjaci. U pogledu europske norme za turističke vodiče EN 15565:2008, skrećemo pažnju na Uredbu (EU) br. 1025/2012 o europskoj normizaciji, koja je izravno primjenjiva u svim državama članicama EU, te na članak 2. navedene Uredbe, gdje se pod naslovom Definicije propisuje: „Za potrebe ove Uredbe primjenjuju se sljedeće definicije: 1. „norma“ znači tehnička specifikacija koju je usvojilo priznato normizacijsko tijelo za opetovanu ili neprekidnu primjenu s kojom sukladnost nije obvezna i koja pripada u jednu od sljedećih kategorija: (b) „europska norma“ znači norma koju je usvojila europska organizacija za normizaciju.“ Dakle, europska norma nema obvezujući karakter za državu članicu. Osim toga, intencija budućeg stručnog ispita je staviti naglasak na nacionalnu povijesnu, kulturnu i umjetničku baštinu, a norma EN 15565:2008 predviđa da se propisani predmeti ne polažu isključivo na nacionalnom nivou već ih je potrebno sagledati u širem europskom kontekstu. Prijedlog programa edukacije turističkih vodiča, kojega nam je dostavila Zajednica društava turističkih vodiča Hrvatske, sadrži 180 sati teorije i 28 sati praktikuma po cijeni od 15 000 kuna za opći dio te 180 sati predavanja i 100 sati terenske nastave po cijeni od 25 000 kuna za posebni dio. Iz navedenog bi proizlazilo da bi turistički vodič koji želi položiti posebni dio stručnog ispita za cijelu Hrvatsku, uz pretpostavku polaganja posebnog dijela po 5 regija, trebao navedeno platiti 125 000 kuna. Sveukupno, uz opći dio, navedeno bi iznosilo 140 000 kuna. Navedeni prijedlog edukacije, zbog visine školarine i trajanja, mogao bi se smatrati ograničavajućim uvjetom pristupa reguliranoj profesiji turističkog vodiča. Potreba smanjenja broja lokaliteta ne proizlazi iz presude C-180/89, već iz činjenice da se turističkog vodiča iz druge države članica koji privremeno i povremeno pruža usluge u Hrvatskoj obvezuje na polaganje posebnog dijela stručnog ispita za lokalitete po županijama. Obveza polaganja 21 posebnog ispita za svaku županiju kako bi se djelatnost turističkog vodiča mogla obavljati na cijelom području države članice jednaka je teritorijalnom ograničenju za pružatelje usluga. S obzirom na to da

odnosno zbirkama. Obrazloženje: Obzirom na neutemeljene naznake da se otvoreni prostori neće uvažavati, a „točkasti pristup“ nema uporište u struci, napominjemo da se zahtjevi Ministarstva turizma i sporta temelje na dvije preporuke (a prema definiciji, preporuke apsolutno nisu obvezujuće ni za jednu državu članicu niti se njihova (ne)primjena sankcionira) – na odredbama predmetne europske norme EN15565/08 te preporuku koja navodno propisuje da zaštićeni lokaliteti ne mogu biti otvorena područja. U obrazloženju prijedloga Zakona o pružanju usluga u turizmu na eSavjetovanju napisano je sljedeće: „Prema presudi Europskog suda pravde C180/89, a koju podržava Europska komisija, prihvaćeno je ograničenje primjene slobode pružanja samo u muzejima i povijesnim spomenicima zatvorenog tipa u nacionalnim zakonodavstvima“. Obzirom da se inzistiranje Ministarstva na smanjenju lokaliteta u potpunosti zasniva na navedenoj presudi, ponovno napominjemo da se predmetna presuda odnosila na profesiju turističkih vodiča prema Direktivi iz 1975. godine. Navedena Direktiva je ukinuta kao i dio koji se odnosio na turističke vodiče pa se Ministarstvo u svojim zahtjevima na istu ne može pozivati.

ČLANAK 71 1. komentar U članku 71. stavak 4. brišu se riječi „po županijama“ i zamjenjuju riječima „po turističkim regijama“ pa sad glasi: „Program stručnog ispita za turističkog vodiča sastoji se od općeg dijela za područje Republike Hrvatske i posebnog dijela za zaštićene cjeline (lokalitete)“. U članku 71. stavak 6. brišu se riječi „sastav ispitne komisije“ pa sad glasi: Ministar pravilnikom, uz prethodno mišljenje Ministra nadležnog za obrazovanje, propisuje ispitni program stručnog ispita za turističkog vodiča, broj nastavnih sati, uvjete koje mora ispunjavati nastavno osoblje te način polaganja ispita. U članku 71. stavak 6. dodaje se: „Ispitni program stručnog ispita za turističkog vodiča sastavljen je prema odrednicama standarda EN HR 15565:2008, traje 1 godinu (full time) ili 2 godine (part time), a zbog specifičnosti profesije turističkog vodiča obavezna je provedba ispitnog programa in situ.“ Obrazloženje: nažalost smo posljednjih 10-tak godina svjedoci potpune vulgarizacije profesije turističkih vodiča kao ambasadora Republike Hrvatske i smatramo da tromjesečna edukacija nije dovoljna da bi bilo koji budući vodič stekao najosnovnija znanja potrebna za bavljenje ovim zanimanjem. Provedba edukacije i polaganje završnog ispita prepušteni su u potpunosti privatnim učilištima čiji je cilj profit, a ne kvaliteta. Vodimo se primjerom država članica EU koje su itekako valorizirale svoju baštinu i kroz zaštitu lokaliteta, ali primarno kroz edukaciju. Tako se npr. u Grčkoj edukacije organiziraju svake 3 godine za maksimalno 30-35 polaznika iz 5 škola. Na Malti obrazovanje traje 2 godine (full time) ili 3 godine (part-time) odnosno ukupno 250 nastavnih sati kao i u Litvi, u Mađarskoj i na Cipru traje 1 godinu. Iako je u svom odgovoru na ovdje naveden zahtjev o uvođenju europske norme i samo Ministarstvo prihvatilo isti, do danas po tom pitanju nije ništa učinjeno. Odgovor Ministarstva turizma može se pročitati ovdje: <https://esavjetovanja.gov.hr/ECon/EconReport?ent>

popis zaštićenih cjelina obuhvaća gotovo sve relevantne turističke atrakcije u Hrvatskoj, u stvarnosti se pravo stranih turističkih vodiča sa zakonitim poslovnim nastanom u drugoj državi članici na pružanje usluga u Hrvatskoj ne može ostvariti. Vežano uz prijedlog definiranja razine znanja hrvatskog jezika napominjemo da sukladno važećem Zakonu turistički vodič mora znati jezik na kojem pruža usluge najmanje na razini B2 Zajedničkog europskog referentnog okvira. Navedeno znači da vodič koji pruža usluge na hrvatskom jeziku mora znati hrvatski jezik najmanje na razini B2. Ukoliko pruža usluge na nekom drugom stranom jeziku, mora poznavati hrvatski jezik u mjeri dostatnoj za pružanje usluga. U pogledu priznavanja stručnih kvalifikacija turističkih vodiča iz drugih država članica Europske unije skrećemo pažnju na odredbe Zakona o reguliranim profesijama i priznavanju inozemnih stručnih kvalifikacija (NN 82/15, 70/19, 47/20), kojim je prenesena Direktiva 2005/36/EZ o priznavanju stručnih kvalifikacija (izmijenjena Direktivom 2013/55/EU), provjera znanja jezika mora biti razmjerna djelatnosti koja će se obavljati, a provodi se samo u slučaju profesija koje utječu na sigurnost pacijenata, a drugih profesija kada postoji osnovana sumnja o dovoljnom poznavanju jezika u odnosu na profesionalne djelatnosti koje se namjeravaju obavljati. Takva provjera može se vršiti samo nakon izdavanja Europske profesionalne kartice i priznavanja inozemnih stručnih kvalifikacija u svrhu ostvarivanja prava na poslovni nastan, ali ne i kod privremenog i povremenog pružanja usluga turističkog vodiča u drugoj državi članici Europske unije. Sukladno Zakonu o znanosti i visokom obrazovanju (NN 123/03, 198/03, 105/04, 174/04, 02/07, 46/07, 45/09, 63/11, 94/13, 139/13, 101/14, 60/15, 131/17) visoka učilišta su sveučilište te fakultet i umjetnička akademija u njegovom sastavu, veleučilište i visoka škola, a visoka učilišta mogu biti javna i privatna, dok prema važećem Zakonu o pružanju usluga u turizmu rješenje o imenovanju ispitne komisije za polaganje stručnog ispita za turističkog vodiča može se izdati samo onom visokom učilištu koje izvodi najmanje stručni ili sveučilišni studij na preddiplomskoj razini u području turizma ili imaju smjer ili nastavne predmete iz područja turizma. Vežano uz uvjetovanje pristupa polaganju stručnog ispita za turističkog vodiča završenom četverogodišnjem srednjom školom, smatramo kao isto nije nužno, iz razloga što će se programom i stručnim ispitom za turističkog vodiča propisati i provjeriti odgovarajuća razina znanja. Turistički vodič, nakon što položi stručni ispit i dobije o tome uvjerenje visokog učilišta, ukoliko početi s pružanjem usluga, dužan je ishoditi rješenje o ispunjvanju uvjeta i iskaznicu. Radi rješavanja pravne praznine, ovim se člankom samo rješava mogućnost odjave toga rješenja, te navedeno ne znači da će vodiču pritom prestati važiti stečeno uvjerenje o položenom ispitu.

ityld=5594 2. komentar Također je potrebno Zakonom definirati da opći dio ispitnog programa obrazovanja mogu provoditi sve visokoškolske ustanove dok posebni dio mogu provoditi samo visokoškolske ustanove koje takve usluge pružaju u nekoj od navedenih 5 turističkih regija i isključivo za regiju u kojoj pružaju takve usluge. Da bi se Zakon uskladio s gore navedenim, potrebno je izmijeniti sljedeće: Članak 71. stavak 1 se mijenja i glasi: „Stručni ispit za turističkog vodiča polaže se pred ispitnom komisijom Ministarstva turizma“. Nastavno na izmjene članka 71. stavka 1 prestaje važiti članak 72. Ispitne komisije. Članak 71. stavak 2 se u potpunosti mijenja i glasi: „Opći dio ispitnog programa obrazovanja može provoditi svako visoko učilište na području Republike Hrvatske dok posebni dio mogu provoditi samo ona visoka učilišta koja takve usluge pružaju u nekoj od navedenih 5 turističkih regija i isključivo za regiju u kojoj pružaju takve usluge, a koja su od Ministarstva nadležnog za turizam, uz prethodno mišljenje Ministarstva nadležnog za obrazovanje, ishodila Rješenje za provođenje navedenog ispitnog programa. ČLANAK 73 Iako je trenutno važećim Pravilnikom o stručnom ispitu za turističke vodiče i ispitnom programu za turističke pratitelje definirano da se ispiti za turističkog vodiča i pratitelja polažu na hrvatskom jeziku što, obzirom na zahtjevnost ispita znači da osoba koja pristupa ispitu mora hrvatski jezik poznavati barem na razini B2 ZEROJ-a (Zajedničkog europskog referentnog okvira za jezike), svjedočimo da to u praksi nije tako. Članak 9. stavak 3 Pravilnika o stručnom ispitu za Voditelja poslova u turističkoj agenciji (NN 81/2019) propisuje da Voditelj poslova mora poznavati najmanje 1 strani jezik B2 razine i 1 strani jezik A2 razine) dok se za turističke vodiče propisuje da poznaju hrvatski jezik u mjeri dostatnoj za pružanje usluga turističkog vodiča. 'U mjeri dostatnoj za pružanje usluga turističkog vodiča' je izraz koji dopušta svakojaka tumačenja pa tražimo da se isti izmijeni na sljedeći način: Članak 73. stavak 2 točka 3. se mijenja i glasi: „da i strani jezik na kojem će pružati usluge turističkog vodiča i hrvatski jezik zna na B2 razini ZEROJ-a“ Također smatramo da, obzirom na razlike u programima trogodišnjeg i četverogodišnjeg srednjoškolskog obrazovanja, kandidati koji žele pristupiti stručnom ispitu za turističkog vodiča trebaju imati četverogodišnje srednjoškolsko obrazovanje. Nastavno se mijenja i sljedeće: Članak 73. stavak 2. točka 1 se mijenja na način da se doda riječ „četverogodišnju“ pa tako isti glasi: „1. da ima najmanje završenu četverogodišnju srednju školu“. ČLANAK 74 U članku 74.st.2 brišu se riječi „za županije“ i zamjenjuju riječima „za turističke regije iz članka 70. stavak 6“. ČLANAK 9. PRIJEDLOGA Stav MINTS: Obrazloženje uz članak 9: Uz članak 9. Ovim člankom uklanja se pravna praznina u dijelu koji se odnosi na mogućnost izdavanja rješenja o ukidanju rješenja o ispunjavanju uvjeta za pružanje usluga turističkog vodiča. Iza članka 75. dodaje se članak 75.a i naslov iznad članka koji glasi: „Ukidanje rješenja o ispunjavanju uvjeta za pružanje usluga turističkog vodiča Članak 75.a (1) Rješenje o ispunjavanju uvjeta za pružanje usluga turističkog vodiča ukida se s danom podnošenja zahtjeva za

	<p>odjavu nadležnom upravnom tijelu ili danom navedenim u zahtjevu za odjavu, koji ne može biti određen prije dana podnošenja zahtjeva nadležnom upravnom tijelu. OBRAZLOŽENJE: Smatramo da su uvjeti za pružanje usluga turističkog vodiča stečeni u trenutku uspješnog prolaza stručnog ispita pa stoga tražimo brisanje navedenog članka jer isti nije pravno utemeljen. Ovdje navedeno bi bilo kao da od liječnika specijalista kirurgije tražite da se odrekne svoje specijalizacije i svih prava koja mu po tome pripadaju samo iz razloga što je odlučio baviti se npr. turizmom. Jednom stečeno znanje ne može se oduzeti.</p>	
54	<p>TAMARA HABER PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA Poštovana Ministrice turizma, U potpunosti podržavam priloženi tekst Zajednice turističkih vodiča Hrvatske i apeliram na Vašu savjest. Vjerujem da ćete poslušati glas turističkih vodiča, kao jednih od najkompetentnijih osoba da prosuđuju o Zakonu o pružanju usluga u turizmu, zajedno s iznajmljivačima, vlasnicima agencija, hotelijerima, vlasnicima restorana, vozačima autobusa i drugima, naravno. Naša je dužnost da cijenimo i vrednujemo svoje, a ne da se prodajemo za male pare Europi! Ako imamo mogućnosti odrediti i postaviti uvjete pod kojima će netko postati turističkim vodičem u RH, učinimo to! Ne protivimo se mi vodiči tome da stranci ne mogu voditi našu zemlju - jer, istina, ima i naših vodiča koji vode u inozemstvu - mi se zalažemo za to da strani vodiči imaju istu naobrazbu kao i mi po pitanju obavljanja poslova turističkog vodiča. Nemojmo im još olakšavati! Nemojmo davati olako naša radna mjesta i tjerati Hrvate da bježe u inozemstvo u potrazi za kruhom. Budimo svoji! Budimo ponosni na našu prekrasnu domovinu! Ne dajmo da tamo neki Hansovi ili Kimovi pričaju nebuloze o našoj zemlji! Prisilimo ih da nauče naš jezik i da nauče kvalitetno gradivo koje će pričati svojim gostima. Trebali bismo povećati broj zaštićenih lokaliteta, a ne ih smanjivati! Ugladajmo se na zemlje koje su zaštitile svoje vodiče, a ne na one koje su ih olako izdale!</p>	<p>Primljeno na znanje Nije konkretna primjedba na Nacrt prijedloga zakona, već općeniti komentar.</p>
55	<p>Iva Popijač Meštrović PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA Poštovani, licencirani sam turistički vodič za grad Zagreb i Zagrebačku te Istarsku županiju. Slažem se s kolegama i smatram da je prijedlog izmjena Zakona o pružanju usluga u turizmu apsurdan. Podržavam i potpisujem očitovanje "Zajednice društava turističkih vodiča Hrvatske". Ako su Grčka i Cipar zaštili svoju baštinu, povijest i svoje ljude, zašto ne napravimo i mi isto? Dopisom od 07. studenog 2020. godine izričito smo Vas molili da nas sa sadržajem konačnog teksta prijedloga Zakona izvijestite prije objavljivanja na e-savjetovanju kao člana radne skupine. Nažalost, ne samo da niste prihvatili nijedan prijedlog (pa ni onaj koji je dogovoren) već smo izrazito razočarani cjelokupnim postupkom. Obzirom kako se u predmetnom slučaju radi o opstanku cijele struke, i to u vremenu epidemije, koje je brojne vodiče primoralo da bježe iz zemlje kako bi osigurali nužnu</p>	<p>Djelomično prihvaćen Ministarstvo turizma i sporta pristupilo je izmjenama i dopunama Zakona o pružanju usluga u turizmu (NN 130/17, 25/19, 98/19, 42/20) zbog potrebe usklađivanja s propisima Europske unije (odredbama Direktive 2005/36/EZ o priznavanju stručnih kvalifikacija (kako je zadnje izmijenjena Direktivom 2013/55/EU) i Direktive 2006/123/EZ o uslugama na unutarnjem tržištu), koje su utemeljene na slobodi poslovnog nastana, slobodi pružanja usluga i/ili slobodi kretanja radnika – temeljnim načelima Europske unije. Prije objave nacrta Prijedloga izmjena Zakona o pružanju usluga u turizmu na savjetovanju sa zainteresiranom javnošću 8. siječnja 2021. godine, Ministarstvo turizma i sporta održalo je četiri sastanka s predstavnicima Zajednice društava turističkih vodiča Hrvatske (ZDTVH), a na posljednjem sastanku 20. studenoga 2020. predstavljen im je Prijedlog izmjena i dopuna Zakona o pružanju usluga u turizmu. Sukladno Zakonu o znanosti i visokom obrazovanju (NN 123/03, 198/03, 105/04, 174/04, 02/07, 46/07,</p>

egzistenciju , cjelokupni postupak je izazvao zgražanje kolega i pozive na prosvjede jer je zbog ovako provedenog postupka nestalo i ono malo povjerenja koje smo stekli u Ministarstvo turizma i sporta kako bi se što više izbjegle negativne posljedice pri donošenju budućih pravilnika vezanim uz popis zaštićenih lokaliteta i obrazovni kurikulum turističkih vodiča. Već smo isticali grčki primjer , pa ćemo Vam ponovno istaknuti prijedloge koje ste očitno odbili bez ikakvog obrazloženja i korektna komunikacije: • članak 71, stavak 1. Zakona, prijedlog: regulirano obrazovanje na način da ga provode fakulteti, kao nekad , a obzirom smo svjedoci vulgarizacije obrazovanja turističkih vodiča • članak 73, Zakona: "da ima najmanje završenu srednju školu" - prijedlog: najmanje četverogodišnju srednju školu, • članak 73. stavak 2. točka 3. Zakona: "da poznaje hrvatski jezik u mjeri dostatnoj za pružanje usluga turističkog vodiča", što bi značilo "poznavanje jezika u dovoljnoj mjeri" – obzirom da predmetnu kvalifikaciju smatramo neodredivom i neozbiljnom / zahtjev: svakako definiranje razine poznavanja jezika prema reguliranim razinama poznavanja jezika. • Fragmentiranost ispita po županijama: zahtijevamo polaganje ispita po povijesno i geografski bliskim regijama. Na ovaj način bi se zaštićeni lokaliteti polagali samo za 5 regija (za razliku od sadašnjih 20 županija i grada Zagreba) .Fragmentiranost ispita bi se smanjila na najmanju moguću mjeru koja je u isto vrijeme logična, smisljena i potrebna. 1. Dalmatinska regija - uključivala bi 4 županije: Dubrovačko-neretvanska županija Splitsko – dalmatinska županija Šibensko – kninska županija Zadarska županija 2. Istarsko-primorsko-lička regija - uključivala bi 3 županije: Istarska županija Primorsko-goranska županija Ličko-senjska županija 3. Središnja Hrvatska i zagrebačka makroregija - uključivala bi 5 županija i grad Zagreb: Krapinsko-zagorska županija Karlovačka županija Međimurska županija Varaždinska županija Zagrebačka županija Grad Zagreb 4. Panonska regija: Sisačko-moslavačka županija Bjelovarsko-bilogorska županija Koprivničko-križevačka županija Virovitičko- podravska županija 5. Slavonska regija - uključivala bi 4 županije: • Vukovarsko-srijemska • Osječko-baranjska županija • Požeško-slavonska županija • Brodsko-posavska županija Jedini prijedlog koji je usvojen je načelo zaštite stečenih prava. No, ujedno je i paradoks. Regulacija prema državljanima neeuropskih zemalja: Novim Zakonom o strancima ukidaju se turističke kvote te će veliki broj stranih državljana imati mogućnost boravka u Republici Hrvatskoj. Osobe koje pet godina borave na teritoriju Republike Hrvatske i ne moraju nužno biti zaposlene da bi stekle uvjete za dobivanje prebivališta. No, bez obzira na isto, za istaknuti je kako je Zakon o pružanju usluga u turizmu lex specialis koji derogira opći zakon , u ovom slučaju Zakon o strancima. Isti pristup imaju i druge europske zemlje poput Cipra i Malte, koje uopće ne dozvoljavaju pristup edukaciji strancima koji dolaze iz neeuropskih zemalja osim ako nemaju grčko, odnosno ciparsko podrijetlo, odnosno Malta, koja uz obvezu prebivališta, ima i uvjet reciprociteta. To su zemlje koje smatramo

45/09, 63/11, 94/13, 139/13, 101/14, 60/15, 131/17) visoka učilišta su sveučilište te fakultet i umjetnička akademija u njegovom sastavu, veleučilište i visoka škola, a visoka učilišta mogu biti javna i privatna, dok prema važećem Zakonu o pružanju usluga u turizmu rješenje o imenovanju ispitne komisije za polaganje stručnog ispita za turističkog vodiča može se izdati samo onom visokom učilištu koje izvodi najmanje stručni ili sveučilišni studij na preddiplomskoj razini u području turizma ili imaju smjer ili nastavne predmete iz područja turizma. Vezano uz uvjetovanje pristupa polaganju stručnog ispita za turističkog vodiča završenom četverogodišnjem srednjom školom, smatramo kao isto nije nužno, iz razloga što će se programom i stručnim ispitom za turističkog vodiča propisati i provjeriti odgovarajuća razina znanja. Vezano uz prijedlog definiranja razine znanja hrvatskog jezika napominjemo da sukladno važećem Zakonu turistički vodič mora znati jezik na kojem pruža usluge najmanje na razini B2 Zajedničkog europskog referentnog okvira. Navedeno znači da vodič koji pruža usluge na hrvatskom jeziku mora znati hrvatski jezik najmanje na razini B2. Ukoliko pruža usluge na nekom drugom stranom jeziku, mora poznavati hrvatski jezik u mjeri dostatnoj za pružanje usluga. U pogledu priznavanja stručnih kvalifikacija turističkih vodiča iz drugih država članica Europske unije skrećemo pažnju na odredbe Zakona o reguliranim profesijama i priznavanju inozemnih stručnih kvalifikacija (NN 82/15, 70/19, 47/20), kojim je prenesena Direktiva 2005/36/EZ o priznavanju stručnih kvalifikacija (izmijenjena Direktivom 2013/55/EU), provjera znanja jezika mora biti razmjerna djelatnosti koja će se obavljati, a provodi se samo u slučaju profesija koje utječu na sigurnost pacijenata, a drugih profesija kada postoji osnovana sumnja o dovoljnom poznavanju jezika u odnosu na profesionalne djelatnosti koje se namjeravaju obavljati. Takva provjera može se vršiti samo nakon izdavanja Europske profesionalne kartice i priznavanja inozemnih stručnih kvalifikacija u svrhu ostvarivanja prava na poslovni nastan, ali ne i kod privremenog i povremenog pružanja usluga turističkog vodiča u drugoj državi članici Europske unije. Ovim novim Prijedlogom izmjena Zakona o pružanju usluga u turizmu Ministarstvo turizma i sporta u dijelu Zakona koji se odnosi na turističke vodiče - ne regulira - obvezu polaganja općeg i posebnog dijela ispita za turističke vodiče, već su način polaganja i sadržaj stručnog ispita za turističke vodiče, kao i popis zaštićenih cjelina (lokaliteta) uređeni podzakonskim aktima, tj. pravilnicima iz 2008. godine - Pravilnikom o stručnom ispitu za turističke vodiče i ispitnom programu za turističke pratitelje (NN 50/08 i 120/08) i Pravilnikom o popisu turističkih cjelina (lokaliteta) po županijama (NN 76/08). Prijedlog novog načina polaganja i sadržaja ispita za turističke vodiče bit će predmet rada radne skupine za donošenje novih pravilnika, koji se trebaju donijeti do kraja lipnja 2021. godine, a prijedlogom Zakona bit će definiran popis zaštićenih cjelina (lokaliteta) kao cjelina umjetničke, povijesne i kulturne baštine. U radnoj skupini će, kao i do sada, sudjelovati predstavnici turističkih vodiča, visoka učilišta koja izvode programe stručnog ispita za turističke vodiče, tijela državne vlasti i stručnjaci. Državljanima trećih država mogu pružati usluge

<p>onima koje štite i poštuju svoju baštinu i nacionalni interes. Vezano uz samu izmjenu zakona zahtijevamo konkretno: • članak 69. stavak 3. Zakona – zahtjev: pristup edukaciji regulirati i uvjetom hrvatskog podrijetla odnosno implementiranjem načela reciprociteta. Obzirom na nekomunikaciju i nekorektnost, obvezni smo se očitovati ponovno i putem e-savjetovanja na nekoliko važnih detalja kako slijedi: • uvjet proporcionalnosti: dostavili smo Vam ažurirani popis testa proporcionalnosti svih zemalja članica EU pisan 2016. godine od strane stručne službe , a vezano uz izvješće Republike Hrvatske Europskoj Komisiji o našoj profesiji (izvješće napisano nepotpuno uz polupismenu razinu popratnog teksta) Iz predmetnog popisa odgovora svih država članica na test proporcionalnosti, vidljivo je kako je test proporcionalnosti za Republiku Hrvatsku nužno revidirati u skladu sa standardima i sintaksom engleskog poslovnog jezika i ispraviti pogrešno navedeno činjenično stanje. Nudili smo Vam i pomoć, međutim ništa nije ispravljeno niti su navedene prevladavajuće kategorije: javni interes, zaštita potrošača, zaštita kulturne, arheološke, povijesne i umjetničke baštine. Isticali smo i netočnost u navodima isključivo županijskih licenci jer Republika Hrvatska nacionalnu licencu već odavno ima u obliku tzv. općeg dijela i što nije isticano u obrani hrvatskog kulturnog identiteta i interpretacije hrvatske kulturne baštine. Uz sve navedeno, ponovno ističemo kako su druge zemlje bogate kulturne baštine radile sve što je moguće kako bi zaštitile svoje državljane pa je uz sve gore navedeno, Cipar primjerice tražio i odstupanje od direktive zbog tzv. osjetljivog pitanja. Poražavajuće je i razočaravajuće što smo kao članovi radne skupine za konačan prijedlog Zakona doznali putem e savjetovanja, a obavijest dobili tek danas po objavi našeg očitovanja u medijima. Od resornog ministarstva očekivali smo poštivanje dogovora i osnovnih uzusa komunikacije.</p>	<p>turističkog vodiča na području Republike Hrvatske samo ako polože stručni ispit (opći i posebni dio), a navedenom mogu pristupiti ukoliko u Republici Hrvatskoj imaju prijavljeno prebivalište. Stranac u Republici Hrvatskoj može prijaviti prebivalište samo ako mu je odobreno dugotrajno boravište ili stalni boravak, što znači da u Republici Hrvatskoj mora legalno boraviti barem pet godina. Slijedom navedenog, uvjet polaganja stručnog ispita i legalan boravak u Republici Hrvatskoj u periodu od pet godina, smatramo dovoljnima da bi se državljaninu treće države omogućilo pružanje usluga. Dodatno napominjemo da je intencija zakonodavca pri propisivanju odredbe članka 69. stavka 3. bila da se polaganje stručnog ispita dopusti državljanima zemalja Dalekog istoka koji žive u Hrvatskoj, a imaju znanja jezika (kineski, korejski, japanski) za kojima postoji na tržištu manjak. Vezano uz test proporcionalnosti iz 2016. godine napominjemo da Ministarstvo turizma i sporta svake godine ažurira podatke o reguliranim profesijama te ih dostavlja Ministarstvu rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike kao nadležnom tijelu za pitanja reguliranih profesija u svrhu popunjavanja Europske baze podataka reguliranih profesija.</p>
<p>56 Tamara Abram PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA Podržavam svaku riječ priloženog teksta Zajednice turističkih vodiča Hrvatske. Radi se o zaštiti baštine , struke i u konačnici kvalitete usluge u turizmu! Turistički vodiči ne traže privilegije, već iste kriterije za sve, bili oni hrvatski državljani ili stranci. Postavlja se i legitimno pitanje ravnopravne konkurencije na tržištu rada, jer bi strani turistički vodiči stekli potrebne licence za vođenja na teritoriju RH bez ulaganja novčanih sredstava, napora i vremena. A stalno pričamo o zaštiti domaćih radnika u turizmu. Smatram da to vodi degradaciji struke, ne vodeći računa o zaštiti potrošača, te i njihovom pravu na kvalitetnu uslugu. Molim naše resorno ministarstvo Republike Hrvatske da u cijelosti ispoštuje Hrvatsku normu HRN EN 15565 koja se odnosi na obuku turističkih vodiča, i to svih, a ne samo građana Republike Hrvatske; molim da se zakonski uobliči norma reciprociteta na način da svi turistički vodiči Republike Hrvatske kao ravnopravne sastavnice turističkog sustava Europske unije imaju apsolutno jednaka prava i obveze na cijelom teritoriju EU; zahtijevam da se zakonski zaštiti hrvatski kulturni i</p>	<p>Djelomično prihvaćen U pogledu europske norme za turističke vodiče EN 15565:2008, skrećemo pažnju na Uredbu (EU) br. 1025/2012 o europskoj normizaciji, koja je izravno primjenjiva u svim državama članicama EU, te na članak 2. navedene Uredbe, gdje se pod naslovom Definicije propisuje: „Za potrebe ove Uredbe primjenjuju se sljedeće definicije: 1. „norma” znači tehnička specifikacija koju je usvojilo priznato normizacijsko tijelo za opetovanu ili neprekidnu primjenu s kojom sukladnost nije obvezna i koja pripada u jednu od sljedećih kategorija: (b) „europska norma” znači norma koju je usvojila europska organizacija za normizaciju.“ Dakle, europska norma nema obvezujući karakter za državu članicu. Osim toga, intencija budućeg stručnog ispita je staviti naglasak na nacionalnu povijesnu, kulturnu i umjetničku baštinu, a norma EN 15565:2008 predviđa da se propisani predmeti ne polažu isključivo na nacionalnom nivou već ih je potrebno sagledati u širem europskom kontekstu. Prijedlog programa edukacije turističkih vodiča, kojega nam je dostavila Zajednica društava turističkih vodiča Hrvatske, sadrži 180 sati teorije i 28 sati praktikuma po cijeni od 15 000 kuna za opći dio te 180 sati predavanja i 100 sati</p>

	<p>povijesni prostor – urbane cjeline (trgovi, ulice, rive, povijesne urbane cjeline, arhitektonska dobra i arheološki lokaliteti, kulturne znamenitosti), na način da nitko tko nije prošao edukaciju identičnu onoj koju imaju hrvatski državljani, ne može tumačiti, odnosno pružati usluge turističkog vođenja na tim zakonom zaštićenim cjelinama. Žalosno je vidjeti da naše Ministarstvo Turizma umjesto da se bori za kvalitetu, radna mjesta naših vodiča, u krajnjoj liniji i zaradu od poreza koji mi vodiči s našom zaradom plaćamo (a to će jednog dana otići u blagajnu neke druge države ako je na vodič stranac odradio posao) da nas podržava u našoj borbi da očuvamo kvalitetu, doživljaj stranaca koji ulaze u našu zemlju, da kao da radi protiv toga. Druge zemlje štite svoju baštinu, ljude, kulturu mi kao da je rasprodajemo.</p>	<p>terenske nastave po cijeni od 25 000 kuna za posebni dio. Iz navedenog bi proizlazilo da bi turistički vodič koji želi položiti posebni dio stručnog ispita za cijelu Hrvatsku, uz pretpostavku polaganja posebnog dijela po 5 regija, trebao navedeno platiti 125 000 kuna. Sveukupno, uz opći dio, navedeno bi iznosilo 140 000 kuna. Navedeni prijedlog edukacije, zbog visine školarine i trajanja, mogao bi se smatrati ograničavajućim uvjetom pristupa reguliranoj profesiji turističkog vodiča. Ovim novim Prijedlogom izmjena Zakona o pružanju usluga u turizmu Ministarstvo turizma i sporta u dijelu Zakona koji se odnosi na turističke vodiče - ne regulira - obvezu polaganja općeg i posebnog dijela ispita za turističke vodiče, već su način polaganja i sadržaj stručnog ispita za turističke vodiče, kao i popis zaštićenih cjelina (lokaliteta) uređeni podzakonskim aktima, tj. pravilnicima iz 2008. godine - Pravilnikom o stručnom ispitu za turističke vodiče i ispitnom programu za turističke pratitelje (NN 50/08 i 120/08) i Pravilnikom o popisu turističkih cjelina (lokaliteta) po županijama (NN 76/08). Prijedlog novog načina polaganja i sadržaja ispita za turističke vodiče bit će predmet rada radne skupine za donošenje novih pravilnika, koji se trebaju donijeti do kraja lipnja 2021. godine, a prijedlogom Zakona bit će definiran popis zaštićenih cjelina (lokaliteta) kao cjelina umjetničke, povijesne i kulturne baštine. U radnoj skupini će, kao i do sada, sudjelovati predstavnici turističkih vodiča, visoka učilišta koja izvode programe stručnog ispita za turističke vodiče, tijela državne vlasti i stručnjaci.</p>
<p>57</p>	<p>Olivera Petrović PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA Poštovani, turistički sam vodič 13 županija, voditelj poslovnice i vlasnik male putničke agencije. Moje kolegice i kolege su navele niz razloga zašto treba promijeniti prijedlog novog zakona i ja se u potpunosti slažem s njima. Prije svega treba zaštititi struku, zaštititi radna mjesta jer konačno ako zarađujemo, mi hranimo naše obitelji i ne ovisimo o vašoj pomoći. Isto tako zarađujući, mi doprinosimo svojim porezima i doprinosimo državi i ostalim građanima ove države.</p>	<p>Primljeno na znanje Nije konkretna primjedba na Nacrt prijedloga zakona, već općeniti komentar.</p>
<p>58</p>	<p>GOZDAN PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA Podržavam svaku riječ priloženog teksta Zajednice turističkih vodiča Hrvatske. Radi se o zaštiti baštine, struke i u konačnici kvalitete usluge u turizmu! Dean Prodan Gozdan - obrt za usluge u turizmu "Dopisom od 07. studenog 2020. godine izričito smo Vas molili da nas sa sadržajem konačnog teksta prijedloga Zakona izvijestite prije objavljivanja na e-savjetovanju kao člana radne skupine. Nažalost, ne samo da niste prihvatili nijedan prijedlog (pa ni onaj koji je dogovoren) već smo izrazito razočarani cjelokupnim postupkom. Obzirom kako se u predmetnom slučaju radi o opstanku cijele struke, i to u vremenu epidemije, koje je brojne vodiče primoralo da bježe iz zemlje kako bi osigurali nužnu egzistenciju, cjelokupni postupak je izazvao zgražanje kolega i pozive na prosvjede jer je zbog ovako provedenog postupka nestalo i ono malo povjerenja koje smo stekli u Ministarstvo turizma i</p>	<p>Djelomično prihvaćen Ministarstvo turizma i sporta pristupilo je izmjenama i dopunama Zakona o pružanju usluga u turizmu (NN 130/17, 25/19, 98/19, 42/20) zbog potrebe usklađivanja s propisima Europske unije (odredbama Direktive 2005/36/EZ o priznavanju stručnih kvalifikacija (kako je zadnje izmijenjena Direktivom 2013/55/EU) i Direktive 2006/123/EZ o uslugama na unutarnjem tržištu), koje su utemeljene na slobodi poslovnog nastana, slobodi pružanja usluga i/ili slobodi kretanja radnika – temeljnim načelima Europske unije. Prije objave nacrta Prijedloga izmjena Zakona o pružanju usluga u turizmu na savjetovanju sa zainteresiranom javnošću 8. siječnja 2021. godine, Ministarstvo turizma i sporta održalo je četiri sastanka s predstavnicima Zajednice društava turističkih vodiča Hrvatske (ZDTVH), a na posljednjem sastanku 20. studenoga 2020. predstavljen im je Prijedlog izmjena i dopuna Zakona o pružanju usluga u turizmu. Sukladno Zakonu o znanosti i visokom obrazovanju (NN 123/03, 198/03, 105/04, 174/04, 02/07, 46/07,</p>

sporta kako bi se što više izbjegle negativne posljedice pri donošenju budućih pravilnika vezanim uz popis zaštićenih lokaliteta i obrazovni kurikulum turističkih vodiča. Već smo isticali grčki primjer, pa ćemo Vam ponovno istaknuti prijedloge koje ste očito odbili bez ikakvog obrazloženja i korektno komunikacije: • članak 71, stavak 1. Zakona, prijedlog: regulirano obrazovanje na način da ga provode fakulteti, kao nekad, a obzirom smo svjedoci vulgarizacije obrazovanja turističkih vodiča • članak 73, Zakona: "da ima najmanje završenu srednju školu" - prijedlog: najmanje četverogodišnju srednju školu, • članak 73. stavak 2. točka 3. Zakona: "da poznaje hrvatski jezik u mjeri dostatnoj za pružanje usluga turističkog vodiča", što bi značilo "poznavanje jezika u dovoljnoj mjeri" – obzirom da predmetnu kvalifikaciju smatramo neodredivom i neozbiljnom / zahtjev: svakako definiranje razine poznavanja jezika prema reguliranim razinama poznavanja jezika. • Fragmentiranost ispita po županijama: zahtijevamo polaganje ispita po povijesno i geografski bliskim regijama. Na ovaj način bi se zaštićeni lokaliteti polagali samo za 5 regija (za razliku od sadašnjih 20 županija i grada Zagreba). Fragmentiranost ispita bi se smanjila na najmanju moguću mjeru koja je u isto vrijeme logična, smisljena i potrebna. 1. Dalmatinska regija - uključivala bi 4 županije: □ Dubrovačko-neretvanska županija □ Splitsko – dalmatinska županija □ Šibensko – kninska županija □ Zadarska županija 2. Istarsko-primorsko-lička regija - uključivala bi 3 županije: □ Istarska županija □ Primorsko-goranska županija □ Ličko-senjska županija 3. Središnja Hrvatska i zagrebačka makroregija - uključivala bi 5 županija i grad Zagreb: □ Krapinsko-zagorska županija □ Karlovačka županija □ Međimurska županija □ Varaždinska županija □ Zagrebačka županija □ Grad Zagreb 4. Panonska regija: □ Sisačko-moslavačka županija □ Bjelovarsko-bilogorska županija □ Kopriivničko-križevačka županija □ Virovitičko- podravska županija 5. Slavonska regija - uključivala bi 4 županije: • Vukovarsko-srijemska • Osječko-baranjska županija • Požeško-slavonska županija • Brodsko-posavska županija Jedini prijedlog koji je usvojen je načelo zaštite stečenih prava. No, ujedno je i paradoks. Regulacija prema državljanima neeuropskih zemalja: Novim Zakonom o strancima ukidaju se turističke kvote te će veliki broj stranih državljana imati mogućnost boravka u Republici Hrvatskoj. Osobe koje pet godina borave na teritoriju Republike Hrvatske i ne moraju nužno biti zaposlene da bi stekle uvjete za dobivanje prebivališta. No, bez obzira na isto, za istaknuti je kako je Zakon o pružanju usluga u turizmu lex specialis koji derogira opći zakon, u ovom slučaju Zakon o strancima. Isti pristup imaju i druge europske zemlje poput Cipra i Malte, koje uopće ne dozvoljavaju pristup edukaciji strancima koji dolaze iz neeuropskih zemalja osim ako nemaju grčko, odnosno ciparsko podrijetlo, odnosno Malta, koja uz obvezu prebivališta, ima i uvjet reciprociteta. To su zemlje koje smatramo onima koje štite i poštuju svoju baštinu i nacionalni interes. Vezano uz samu izmjenu zakona zahtijevamo konkretno: • članak 69. stavak 3. Zakona – zahtjev: pristup edukaciji regulirati i

45/09, 63/11, 94/13, 139/13, 101/14, 60/15, 131/17) visoka učilišta su sveučilište te fakultet i umjetnička akademija u njegovom sastavu, veleučilište i visoka škola, a visoka učilišta mogu biti javna i privatna, dok prema važećem Zakonu o pružanju usluga u turizmu rješenje o imenovanju ispitne komisije za polaganje stručnog ispita za turističkog vodiča može se izdati samo onom visokom učilištu koje izvodi najmanje stručni ili sveučilišni studij na preddiplomskoj razini u području turizma ili imaju smjer ili nastavne predmete iz područja turizma. Vezano uz uvjetovanje pristupa polaganju stručnog ispita za turističkog vodiča završenom četverogodišnjem srednjom školom, smatramo kao isto nije nužno, iz razloga što će se programom i stručnim ispitom za turističkog vodiča propisati i provjeriti odgovarajuća razina znanja. Vezano uz prijedlog definiranja razine znanja hrvatskog jezika napominjemo da sukladno važećem Zakonu turistički vodič mora znati jezik na kojem pruža usluge najmanje na razini B2 Zajedničkog europskog referentnog okvira. Navedeno znači da vodič koji pruža usluge na hrvatskom jeziku mora znati hrvatski jezik najmanje na razini B2. Ukoliko pruža usluge na nekom drugom stranom jeziku, mora poznavati hrvatski jezik u mjeri dostatnoj za pružanje usluga. U pogledu priznavanja stručnih kvalifikacija turističkih vodiča iz drugih država članica Europske unije skrećemo pažnju na odredbe Zakona o reguliranim profesijama i priznavanju inozemnih stručnih kvalifikacija (NN 82/15, 70/19, 47/20), kojim je prenesena Direktiva 2005/36/EZ o priznavanju stručnih kvalifikacija (izmijenjena Direktivom 2013/55/EU), provjera znanja jezika mora biti razmjerna djelatnosti koja će se obavljati, a provodi se samo u slučaju profesija koje utječu na sigurnost pacijenata, a drugih profesija kada postoji osnovana sumnja o dovoljnom poznavanju jezika u odnosu na profesionalne djelatnosti koje se namjeravaju obavljati. Takva provjera može se vršiti samo nakon izdavanja Europske profesionalne kartice i priznavanja inozemnih stručnih kvalifikacija u svrhu ostvarivanja prava na poslovni nastan, ali ne i kod privremenog i povremenog pružanja usluga turističkog vodiča u drugoj državi članici Europske unije. Ovim novim Prijedlogom izmjena Zakona o pružanju usluga u turizmu Ministarstvo turizma i sporta u dijelu Zakona koji se odnosi na turističke vodiče - ne regulira - obvezu polaganja općeg i posebnog dijela ispita za turističke vodiče, već su način polaganja i sadržaj stručnog ispita za turističke vodiče, kao i popis zaštićenih cjelina (lokaliteta) uređeni podzakonskim aktima, tj. pravilnicima iz 2008. godine - Pravilnikom o stručnom ispitu za turističke vodiče i ispitnom programu za turističke pratitelje (NN 50/08 i 120/08) i Pravilnikom o popisu turističkih cjelina (lokaliteta) po županijama (NN 76/08). Prijedlog novog načina polaganja i sadržaja ispita za turističke vodiče bit će predmet rada radne skupine za donošenje novih pravilnika, koji se trebaju donijeti do kraja lipnja 2021. godine, a prijedlogom Zakona bit će definiran popis zaštićenih cjelina (lokaliteta) kao cjelina umjetničke, povijesne i kulturne baštine. U radnoj skupini će, kao i do sada, sudjelovati predstavnici turističkih vodiča, visoka učilišta koja izvode programe stručnog ispita za turističke vodiče, tijela državne vlasti i stručnjaci. Državljanima trećih država mogu pružati usluge

<p>uvjetom hrvatskog podrijetla odnosno implementiranjem načela reciprociteta. Obzirom na nekomunikaciju i nekorektnost, obvezni smo se očitovati ponovno i putem e-savjetovanja na nekoliko važnih detalja kako slijedi: • uvjet proporcionalnosti: dostavili smo Vam ažurirani popis testa proporcionalnosti svih zemalja članica EU pisan 2016. godine od strane stručne službe, a vezano uz izvješće Republike Hrvatske Europskoj Komisiji o našoj profesiji (izvješće napisano nepotpuno uz polupismenu razinu popratnog teksta) Iz predmetnog popisa odgovora svih država članica na test proporcionalnosti, vidljivo je kako je test proporcionalnosti za Republiku Hrvatsku nužno revidirati u skladu sa standardima i sintaksom engleskog poslovnog jezika i ispraviti pogrešno navedeno činjenično stanje. Nudili smo Vam i pomoć, međutim ništa nije ispravljeno niti su navedene prevladavajuće kategorije: javni interes, zaštita potrošača, zaštita kulturne, arheološke, povijesne i umjetničke baštine. Isticali smo i netočnost u navodima isključivo županijskih licenci jer Republika Hrvatska nacionalnu licencu već odavno ima u obliku tzv. općeg dijela i što nije isticano u obrani hrvatskog kulturnog identiteta i interpretacije hrvatske kulturne baštine. Uz sve navedeno, ponovno ističemo kako su druge zemlje bogate kulturne baštine radile sve što je moguće kako bi zaštitile svoje državljane pa je uz sve gore navedeno, Cipar primjerice tražio i odstupanje od direktive zbog tzv. osjetljivog pitanja. Poražavajuće je i razočaravajuće što smo kao članovi radne skupine za konačan prijedlog Zakona doznali putem e savjetovanja, a obavijest dobili tek danas po objavi našeg očitovanja u medijima. Od resornog ministarstva očekivali smo poštivanje dogovora i osnovnih uzusa komunikacije."</p>	<p>turističkog vodiča na području Republike Hrvatske samo ako polože stručni ispit (opći i posebni dio), a navedenom mogu pristupiti ukoliko u Republici Hrvatskoj imaju prijavljeno prebivalište. Stranac u Republici Hrvatskoj može prijaviti prebivalište samo ako mu je odobreno dugotrajno boravište ili stalni boravak, što znači da u Republici Hrvatskoj mora legalno boraviti barem pet godina. Slijedom navedenog, uvjet polaganja stručnog ispita i legalan boravak u Republici Hrvatskoj u periodu od pet godina, smatramo dovoljnima da bi se državljaninu treće države omogućilo pružanje usluga. Dodatno napominjemo da je intencija zakonodavca pri propisivanju odredbe članka 69. stavka 3. bila da se polaganje stručnog ispita dopusti državljanima zemalja Dalekog istoka koji žive u Hrvatskoj, a imaju znanja jezika (kineski, korejski, japanski) za kojima postoji na tržištu manjak. Vezano uz test proporcionalnosti iz 2016. godine napominjemo da Ministarstvo turizma i sporta svake godine ažurira podatke o reguliranim profesijama te ih dostavlja Ministarstvu rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike kao nadležnom tijelu za pitanja reguliranih profesija u svrhu popunjavanja Europske baze podataka reguliranih profesija.</p>
<p>59 Sanja Čikato PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA U potpunosti podržavam tekst Zajednice društava turističkih vodiča Hrvatske pod naslovom "Besramno ponižavanje baštine, struke i hrvatskih turističkih vodiča" i žao mi je da niste usvojili niti jedan prijedlog naših predstavnika. Turistički vodiči ne traže privilegije, već iste kriterije za sve, bili oni hrvatski državljani ili stranci. Postavlja se i legitimno pitanje ravnopravne konkurencije na tržištu rada, jer bi strani turistički vodiči stekli potrebne licence za vođenja na teritoriju RH bez ulaganja novčanih sredstava, napora i vremena. Također smatram da pri stupanju polaganju ispita za tur.vodiča strani državljani mora poznavati hrvatski jezik na razini B2. Mišljenja sam da nitko ne može predstaviti svoju zemlju i grad kao što to čini lokalni vodič koji poznaje mjesto, tradiciju, kulturu, običaje.. ne prihvaćanjem naših prijedloga koje šaljem sa terena u cilju da zaštitimo našu struku se vodi ka degradaciji iste, ne vodeći računa o zaštiti potrošača i njihovom pravu na kvalitetnu uslugu. Predlažem da se uvaži iduće i sve dolje navedeno treba uvrstiti u Zakon, a ne u Pravilnik, jer Pravilnici su podzakonski akti. - U članak 70. Stavak 2. brišu se riječi „po županijama“ kao i u stavku 4. Iznimno se protivimo i predlažemo izmjenu čl. 70. Stavak 2 te članak 70. Stavak 4 riječima „ po regijama „ kao i nadopunu novog</p>	<p>Djelomično prihvaćen Vezano uz prijedlog definiranja razine znanja hrvatskog jezika napominjemo da sukladno važećem Zakonu turistički vodič mora znati jezik na kojem pruža usluge najmanje na razini B2 Zajedničkog europskog referentnog okvira. Navedeno znači da vodič koji pruža usluge na hrvatskom jeziku mora znati hrvatski jezik najmanje na razini B2. Ukoliko pruža usluge na nekom drugom stranom jeziku, mora poznavati hrvatski jezik u mjeri dostatnoj za pružanje usluga. U pogledu priznavanja stručnih kvalifikacija turističkih vodiča iz drugih država članica Europske unije skrećemo pažnju na odredbe Zakona o reguliranim profesijama i priznavanju inozemnih stručnih kvalifikacija (NN 82/15, 70/19, 47/20), kojim je prenesena Direktiva 2005/36/EZ o priznavanju stručnih kvalifikacija (izmijenjena Direktivom 2013/55/EU), provjera znanja jezika mora biti razmjerna djelatnosti koja će se obavljati, a provodi se samo u slučaju profesija koje utječu na sigurnost pacijenata, a drugih profesija kada postoji osnovana sumnja o dovoljnom poznavanju jezika u odnosu na profesionalne djelatnosti koje se namjeravaju obavljati. Takva provjera može se vršiti samo nakon izdavanja Europske profesionalne kartice i priznavanja inozemnih stručnih kvalifikacija u svrhu ostvarivanja prava na poslovni nastan, ali ne i kod privremenog i povremenog pružanja usluga turističkog vodiča u drugoj državi članici Europske unije. Sukladno Zakonu o znanosti i visokom obrazovanju</p>

<p>stavka 6 „Regije se određuju na slijedeći način“ . Objašnjenje: Predlažemo polaganje ispita po povijesno kulturološki i geografski bliskim područjima i da se to uvrsti u Zakon, a ne u Pravilnik. Ovim bi se fragmentiranost smanjila na najmanju moguću mjeru i zaštićeni lokaliteti bi se polagali na 5 regija za razliku od dosadašnjih 20 županija i grad Zagreb). Obavezna terenska nastava i polaganje na terenu, ne online. - Članak 71. Stavak 1 Zakona , predlažemo regulirano obrazovanje na način da ga provode fakulteti (kao nekad), obzirom da smo svjedoci vulgarizacije obrazovanja turističkih vodiča - članak. 73 stavak 2. Točka 3. Zahtijevamo veću razinu poznavanja hrvatskog jezika i da se jezik rangira kao što su to učinile i ostale članice EU, minimalno B2, a ne „poznavanje jezika u dovoljnoj mjeri“ - članak 73. Zakona „ da ima najmanje završenu srednju školu“ . Tražimo da je uvjet četverogodišnja srednja škola, jer u HR postoje i trogodišnje srednje škole - članak 74. Točka 2 . predlažemo „2. Naznaka o položenom općem dijlu stručnog ispita odnosno naznaku o položenom općem dijelu stručnog ispita i posebnom dijelu stručnog ispita za zaštićene cjeline (lokalitete) po regijama iz članka 70.stavak 6. - Članak 75. Dodaje se članak 75.a i naslov je „Ukidanje rješenja o ispunjavanju uvjeta za pružanje usluga turističkog vodiča“. Predlažemo razjašnjenje članka 75. Stavak 1., jer ne navodite na čiji zahtjev za objavu se donosi predmetno rješenje - Članak 76. Stavak 5. – suglasni smo s izmjenom koja se odnosila na obvezu upisa u Središnji registar - Članak 69. Stavak 3. Zakona - predlažemo: pristup edukaciji regulirati i uvjetom hrvatskog podrijetla, odnosno implementacijom načela reciprociteta. Regulacija prema ne-EU državljanima uzeti u obzir hrvatsko podrijetlo odnosno implementiranjem načela reciprociteta (poput Cipra i Grčke) Prijedlog Ministarstva turizma je u koliziju sa Zakonom o strancima i naš prijedlog je urediti kao što su uredile Grčka, Cipar i Malta koji uvjetuju otvaranje prema trećim državama, inače ćemo se suočiti sa činjenicom da smo otvoreni globalno i svi vodiči svijeta mogu pristupiti ispitu. Sve gore navedeno treba uvrstiti u Zakon, a ne u Pravilnik, jer Pravilnici su podzakonski akti.</p>	<p>(NN 123/03, 198/03, 105/04, 174/04, 02/07, 46/07, 45/09, 63/11, 94/13, 139/13, 101/14, 60/15, 131/17) visoka učilišta su sveučilište te fakultet i umjetnička akademija u njegovom sastavu, veleučilište i visoka škola, a visoka učilišta mogu biti javna i privatna, dok prema važećem Zakonu o pružanju usluga u turizmu rješenje o imenovanju ispitne komisije za polaganje stručnog ispita za turističkog vodiča može se izdati samo onom visokom učilištu koje izvodi najmanje stručni ili sveučilišni studij na preddiplomskoj razini u području turizma ili imaju smjer ili nastavne predmete iz područja turizma. Vezano uz uvjetovanje pristupa polaganju stručnog ispita za turističkog vodiča završenom četverogodišnjm srednjom školom, smatramo kao isto nije nužno, iz razloga što će se programom i stručnim ispitom za turističkog vodiča propisati i provjeriti odgovarajuća razina znanja. Ovim novim Prijedlogom izmjena Zakona o pružanju usluga u turizmu Ministarstvo turizma i sporta u dijelu Zakona koji se odnosi na turističke vodiče - ne regulira - obvezu polaganja općeg i posebnog dijela ispita za turističke vodiče, već su način polaganja i sadržaj stručnog ispita za turističke vodiče, kao i popis zaštićenih cjelina (lokaliteta) uređeni podzakonskim aktima, tj. pravilnicima iz 2008. godine - Pravilnikom o stručnom ispitu za turističke vodiče i ispitnom programu za turističke pratitelje (NN 50/08 i 120/08) i Pravilnikom o popisu turističkih cjelina (lokaliteta) po županijama (NN 76/08). Prijedlog novog načina polaganja i sadržaja ispita za turističke vodiče bit će predmet rada radne skupine za donošenje novih pravilnika, koji se trebaju donijeti do kraja lipnja 2021. godine. U radnoj skupini će, kao i do sada, sudjelovati predstavnici turističkih vodiča, visoka učilišta koja izvode programe stručnog ispita za turističke vodiče, tijela državne vlasti i stručnjaci. Državljeni trećih država mogu pružati usluge turističkog vodiča na području Republike Hrvatske samo ako polože stručni ispit (opći i posebni dio), a navedenom mogu pristupiti ukoliko u Republici Hrvatskoj imaju prijavljeno prebivalište te smatramo da je navedeno zakonsko uređenje zadovoljavajuće. Rješenje će se izdavati sukladno izdanom uvjerenju o položenom stručnom ispitu, a program stručnog ispita će biti propisan pravilnikom o stručnom ispitu. Vezano uz ukidanje rješenja o ispunjavanju uvjeta turističkog vodiča, Zakon o općem upravnom postupku uređuje tko može biti stranka u postupku, a time i pravo podnijeti zahtjev za objavu pružanja usluga.</p>
<p>60 JOSIP LAČA PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA Poštovani, izražavam svoje nezadovoljstvo u vezi s Prijedlogom zakona o izmjenama i dopunama Zakona o pružanju usluga u turizmu. U nastavku obrazlažem svoj stav. ČLANAK 69 Novim Zakonom o strancima ukidaju se turističke kvote čime će velikom broju stranih državljana biti omogućen boravak u Republici Hrvatskoj. Osobe koje budu pet godina boravile na području RH, čak i bez stalnog zaposlenja, moći će legalno ostvariti pravo na prebivalište. Ministarstvo turizma i sporta, međutim, zaboravlja činjenicu da je Zakon o pružanju usluga u turizmu tzv. lex specialis koji derogira opći zakon, u ovom slučaju Zakon o strancima. Isti pristup imaju i druge europske zemlje poput Grčke, Malte i Cipra</p>	<p>Djelomično prihvaćen Državljeni trećih država mogu pružati usluge turističkog vodiča na području Republike Hrvatske samo ako polože stručni ispit (opći i posebni dio), a navedenom mogu pristupiti ukoliko u Republici Hrvatskoj imaju prijavljeno prebivalište. Stranac u Republici Hrvatskoj može prijaviti prebivalište samo ako mu je odobreno dugotrajno boravište ili stalni boravak, što znači da u Republici Hrvatskoj mora legalno boraviti barem pet godina. Slijedom navedenog, uvjet polaganja stručnog ispita i legalan boravak u Republici Hrvatskoj u periodu od pet godina, smatramo dovoljnima da bi se državljaninu treće države omogućilo pružanje usluga. Dodatno napominjemo da je intencija zakonodavca pri propisivanju odredbe članka 69. stavka 3. bila da se polaganje stručnog ispita dopusti državljanima zemalja</p>

koje uopće ne dozvoljavaju pristup strancima ukoliko nemaju grčko ili ciparsko porijeklo dok Malta usto još propisuje i obvezu prebivališta i uvjet reciprociteta. Članak 69. stavak 3 mijenja se i glasi: „Iznimno od stavka 2. ovog članka, usluge turističkog vodiča može pružati i državljanin države koja nije država ugovornica Ugovora o Europskom gospodarskom prostoru i Švicarske Konfederacije koji ima prijavljeno prebivalište u Republici Hrvatskoj, ispunjava uvjete za pružanje usluga turističkog vodiča propisane ovim Zakonom, koji može dokazati svoje hrvatsko porijeklo te načelo reciprociteta u pružanju usluga između njegove matične države i Republike Hrvatske.“

ČLANAK 70 1. komentar U članku 70.st.2 brišu se riječi „po županijama“ i zamjenjuju riječima „po turističkim regijama“. Članku 70. se dodaje novi stavak 6. koji glasi: „Turističke regije se određuju na sljedeći način: 1. Istarsko-primorsko-lička regija (3 županije) □ Istarska županija □ Primorsko – goranska županija □ Ličko – senjska županija 2. Dalmatinska regija (4 županije) □ Zadarska županija □ Šibensko – kninska županija □ Splitsko – dalmatinska županija □ Dubrovačko – neretvanska županija 3. Središnja Hrvatska i zagrebačka makroregija (5 županija i Grad Zagreb) □ Grad Zagreb □ Zagrebačka županija □ Karlovačka županija □ Varaždinska županija □ Međimurska županija □ Krapinsko – zagorska županija 4. Panonska regija (4 županije) □ Sisačko – moslovačka županija □ Bjelovarsko – bilogorska županija □ Koprivničko – križevaka županija □ Virovitičko – podravska županija 5. Slavonska regija (4 županije) □ Vukovarsko – srijemska županija □ Osječko – baranjska županija □ Požeško – slavonska županija □ Brodsko – posavska županija

Obrazloženje: popis zaštićenih cjelina (lokaliteta) i to ne u skraćenom obliku kako je Ministarstvo zahtijevalo, od ključne je važnosti za zaštitu hrvatske povijesti, kulture i baštine u cijelosti te nužan „alat“ kvalitetne edukacije lokalnih turističkih vodiča.uspostavom 5 turističkih regija koje čine kulturološki i geografski bliska područja, fragmentiranost se smanjuje na najmanju moguću mjeru te se omogućuje polaganje posebnog dijela ispita za zaštićene lokalitete po 5 regija, a ne dosadašnjih 20 županija i Grad Zagreb. 2. komentar U članku 70. mijenja se stavak 4. „Ministar pravilnikom propisuje popis zaštićenih cjelina.....“ i glasi: „Popis zaštićenih cjelina (lokaliteta) po turističkim regijama donosi Ministarstvo turizma i sporta uz prethodnu suglasnost Ministarstva kulture. Cjelovit popis zaštićenih cjelina po turističkim regijama nalazi se u Prilogu III ovog Zakona. Ovom izmjenom ukida se Pravilnik o zaštićenim cjelinama (lokalitetima) (Narodne novine 76/2008).“ Dodaje se Prilog III Zakonu o pružanju usluga u turizmu koji glasi: „Turističke cjeline (lokaliteti) određuju se po turističkim regijama iz članka 70.st.6. Zakona o pružanju usluga u turizmu odnosno nacionalni parkovi i parkovi prirode u posebnoj točki. DIO A Popis turističkih cjelina DIO B Dodatne odredbe Turističko vođenje na područjima nacionalnih parkova i parkova prirode dopušteno je samo uz prethodno pribavljeno dopuštenje ministarstva nadležnog za poslove zaštite prirode. Turističko vođenje u muzejskim, galerijskim, crkvenim,

Dalekog istoka koji žive u Hrvatskoj, a imaju znanja jezika (kineski, korejski, japanski) za kojima postoji na tržištu manjak. Ovim novim Prijedlogom izmjena Zakona o pružanju usluga u turizmu Ministarstvo turizma i sporta u dijelu Zakona koji se odnosi na turističke vodiče - ne regulira - obvezu polaganja općeg i posebnog dijela ispita za turističke vodiče, već su način polaganja i sadržaj stručnog ispita za turističke vodiče, kao i popis zaštićenih cjelina (lokaliteta) uređeni podzakonskim aktima, tj. pravilnicima iz 2008. godine - Pravilnikom o stručnom ispitu za turističke vodiče i ispitnom programu za turističke pratitelje (NN 50/08 i 120/08) i Pravilnikom o popisu turističkih cjelina (lokaliteta) po županijama (NN 76/08). Prijedlog novog načina polaganja i sadržaja ispita za turističke vodiče bit će predmet rada radne skupine za donošenje novih pravilnika, koji se trebaju donijeti do kraja lipnja 2021. godine, a prijedlogom Zakona bit će definiran popis zaštićenih cjelina (lokaliteta) kao cjelina umjetničke, povijesne i kulturne baštine. U radnoj skupini će, kao i do sada, sudjelovati predstavnici turističkih vodiča, visoka učilišta koja izvode programe stručnog ispita za turističke vodiče, tijela državne vlasti i stručnjaci. Napominjemo da u slučaju ovoga Nacra prijedloga zakona nije riječ o prihvaćanju preporuka, već prijenosu direktiva u nacionalno zakonodavstvo. Direktiva je obvezujuća u pogledu rezultata koji je potrebno postići za svaku državu članicu kojoj je upućena, a odabir oblika i metoda postizanja tog rezultata prepušten je nacionalnim tijelima, što znači da države članice moraju preuzeti obveze sadržane u direktivama i propisati ih svojim nacionalnim zakonodavstvom i pritom su slobodne u izboru načina na koji će prenijeti njihov sadržaj u svoje nacionalne propise (donošenjem novog zakona ili podzakonskog akta, izmjenama i dopunama postojećeg propisa i sl.). Direktive EU odnose na sve države članice te su njima propisana pravila kojima se moraju voditi sve države članice prilikom prenošenja istih u nacionalno zakonodavstvo. Ukoliko države članice ne prenesu određenu Direktivu EU u cijelosti ili suprotno, tada Europska komisija kao čuvarica „nadzornik“ svih Ugovora Europske unije, može protiv neke države članice pokrenuti postupka zbog povrede prava EU. Ovim novim Prijedlogom izmjena Zakona o pružanju usluga u turizmu Ministarstvo turizma i sporta u dijelu Zakona koji se odnosi na turističke vodiče - ne regulira - obvezu polaganja općeg i posebnog dijela ispita za turističke vodiče, već su način polaganja i sadržaj stručnog ispita za turističke vodiče, kao i popis zaštićenih cjelina (lokaliteta) uređeni podzakonskim aktima, tj. pravilnicima iz 2008. godine - Pravilnikom o stručnom ispitu za turističke vodiče i ispitnom programu za turističke pratitelje (NN 50/08 i 120/08) i Pravilnikom o popisu turističkih cjelina (lokaliteta) po županijama (NN 76/08). Prijedlog novog načina polaganja i sadržaja ispita za turističke vodiče i novi popis zaštićenih cjelina (lokaliteta) bit će predmet rada radne skupine za donošenje novih pravilnika, koji se trebaju donijeti do kraja lipnja 2021. godine. U radnoj skupini će, kao i do sada, sudjelovati predstavnici turističkih vodiča, visoka učilišta koja izvode programe stručnog ispita za turističke vodiče, tijela državne vlasti i stručnjaci. Sukladno Zakonu o znanosti i visokom obrazovanju (NN 123/03, 198/03, 105/04, 174/04,

<p>samostanskim, etno i ostalim prostorima i zbirkama unutar kojih stručno vođenje obavljaju u njima zaposlene osobe može se obavljati samo uz dopuštenje osoba koje upravljaju tim prostorima odnosno zbirkama. Obrazloženje: Obzirom na neutemeljene naznake da se otvoreni prostori neće uvažavati, a „točkasti pristup“ nema uporište u struci, napominjemo da se zahtjevi Ministarstva turizma i sporta temelje na dvije preporuke (a prema definiciji, preporuke apsolutno nisu obvezujuće ni za jednu državu članicu niti se njihova (ne)primjena sankcionira) – na odredbama predmetne europske norme EN15565/08 te preporuku koja navodno propisuje da zaštićeni lokaliteti ne mogu biti otvorena područja. U obrazloženju prijedloga Zakona o pružanju usluga u turizmu na eSavjetovanju napisano je slijedeće: „Prema presudi Europskog suda pravde C180/89, a koju podržava Europska komisija, prihvaćeno je ograničenje primjene slobode pružanja samo u muzejima i povijesnim spomenicima zatvorenog tipa u nacionalnim zakonodavstvima“. Obzirom da se inzistiranje Ministarstva na smanjenu lokaliteta u potpunosti zasniva na navedenoj presudi, ponovno napominjemo da se predmetna presuda odnosila na profesiju turističkih vodiča prema Direktivi iz 1975. godine. Navedena Direktiva je ukinuta kao i dio koji se odnosio na turističke vodiče pa se Ministarstvo u svojim zahtjevima na istu ne može pozivati.</p> <p>ČLANAK 71 U članku 71. stavak 4. brišu se riječi „po županijama“ i zamjenjuju riječima „po turističkim regijama“ pa sad glasi: „Program stručnog ispita za turističkog vodiča sastoji se od općeg dijela za područje Republike Hrvatske i posebnog dijela za zaštićene cjeline (lokalitete)“. U članku 71. stavak 6. brišu se riječi „sastav ispitne komisije“ pa sad glasi: Ministar pravilnikom, uz prethodno mišljenje Ministra nadležnog za obrazovanje, propisuje ispitni program stručnog ispita za turističkog vodiča, broj nastavnih sati, uvjete koje mora ispunjavati nastavno osoblje te način polaganja ispita. U članku 71. stavak 6. dodaje se: „Ispitni program stručnog ispita za turističkog vodiča sastavljen je prema odrednicama standarda EN HR 15565:2008, traje 1 godinu (full time) ili 2 godine (part time), a zbog specifičnosti profesije turističkog vodiča obavezna je provedba ispitnog programa in situ.“ Obrazloženje: nažalost smo posljednjih 10-tak godina svjedoci potpune vulgarizacije profesije turističkih vodiča kao ambasadora Republike Hrvatske i smatramo da tromjesečna edukacija nije dovoljna da bi bilo koji budući vodič stekao najosnovnija znanja potrebna za bavljenje ovim zanimanjem. Provedba edukacije i polaganje završnog ispita prepušteni su u potpunosti privatnim učilištima čiji je cilj profit, a ne kvaliteta. Vodimo se primjerom država članica EU koje su itekako valorizirale svoju baštinu i kroz zaštitu lokaliteta, ali primarno kroz edukaciju. Tako se npr. u Grčkoj edukacije organiziraju svake 3 godine za maksimalno 30-35 polaznika iz 5 škola. Na Malti obrazovanje traje 2 godine (full time) ili 3 godine (part-time) odnosno ukupno 250 nastavnih sati kao i u Litvi, u Mađarskoj i na Cipru traje 1 godinu. Iako je u svom odgovoru na ovdje naveden zahtjev o uvođenju europske norme i samo Ministarstvo prihvatilo isti, do danas po tom pitanju nije ništa</p>	<p>02/07, 46/07, 45/09, 63/11, 94/13, 139/13, 101/14, 60/15, 131/17) visoka učilišta su sveučilište te fakultet i umjetnička akademija u njegovom sastavu, veleučilište i visoka škola, a visoka učilišta mogu biti javna i privatna, dok prema važećem Zakonu o pružanju usluga u turizmu rješenje o imenovanju ispitne komisije za polaganje stručnog ispita za turističkog vodiča može se izdati samo onom visokom učilištu koje izvodi najmanje stručni ili sveučilišni studij na preddiplomskoj razini u području turizma ili imaju smjer ili nastavne predmete iz područja turizma. Vezano uz prijedlog definiranja razine znanja hrvatskog jezika napominjemo da sukladno važećem Zakonu turistički vodič mora znati jezik na kojem pruža usluge najmanje na razini B2 Zajedničkog europskog referentnog okvira. Navedeno znači da vodič koji pruža usluge na hrvatskom jeziku mora znati hrvatski jezik najmanje na razini B2. Ukoliko pruža usluge na nekom drugom stranom jeziku, mora poznavati hrvatski jezik u mjeri dostatnoj za pružanje usluga. U pogledu priznavanja stručnih kvalifikacija turističkih vodiča iz drugih država članica Europske unije skrećemo pažnju na odredbe Zakona o reguliranim profesijama i priznavanju inozemnih stručnih kvalifikacija (NN 82/15, 70/19, 47/20), kojim je prenesena Direktiva 2005/36/EZ o priznavanju stručnih kvalifikacija (izmijenjena Direktivom 2013/55/EU), provjera znanja jezika mora biti razmjerna djelatnosti koja će se obavljati, a provodi se samo u slučaju profesija koje utječu na sigurnost pacijenata, a drugih profesija kada postoji osnovana sumnja o dovoljnom poznavanju jezika u odnosu na profesionalne djelatnosti koje se namjeravaju obavljati. Takva provjera može se vršiti samo nakon izdavanja Europske profesionalne kartice i priznavanja inozemnih stručnih kvalifikacija u svrhu ostvarivanja prava na poslovni nastan, ali ne i kod privremenog i povremenog pružanja usluga turističkog vodiča u drugoj državi članici Europske unije. Vezano uz uvjetovanje pristupa polaganju stručnog ispita za turističkog vodiča završenom četverogodišnjem srednjom školom, smatramo kao isto nije nužno, iz razloga što će se programom i stručnim ispitom za turističkog vodiča propisati i provjeriti odgovarajuća razina znanja. Turistički vodič, nakon što položi stručni ispit i dobije o tome uvjerenje visokog učilišta, ukoliko početi s pružanjem usluga, dužan je ishoditi rješenje o ispunjavanju uvjeta i iskaznicu. Radi rješavanja pravne praznine, ovim se člankom samo rješava mogućnost odjave toga rješenja, te navedeno ne znači da će vodiču pritom prestati važiti stečeno uvjerenje o položenom ispitu.</p>
--	---

učinjeno. Odgovor Ministarstva turizma može se pročitati ovdje: <https://esavjetovanja.gov.hr/ECon/EconReport?entitid=5594> Također je potrebno Zakonom definirati da opći dio ispitnog programa obrazovanja mogu provoditi sve visokoškolske ustanove dok posebni dio mogu provoditi samo visokoškolske ustanove koje takve usluge pružaju u nekoj od navedenih 5 turističkih regija i isključivo za regiju u kojoj pružaju takve usluge. Da bi se Zakon uskladio s gore navedenim, potrebno je izmijeniti sljedeće: Članak 71. stavak 1 se mijenja i glasi: „Stručni ispit za turističkog vodiča polaže se pred ispitnom komisijom Ministarstva turizma“. Nastavno na izmjene članka 71. stavka 1 prestaje važiti članak 72. Ispitne komisije. Članak 71. stavak 2 se u potpunosti mijenja i glasi: „Opći dio ispitnog programa obrazovanja može provoditi svako visoko učilište na području Republike Hrvatske dok posebni dio mogu provoditi samo ona visoka učilišta koja takve usluge pružaju u nekoj od navedenih 5 turističkih regija i isključivo za regiju u kojoj pružaju takve usluge, a koja su od Ministarstva nadležnog za turizam, uz prethodno mišljenje Ministarstva nadležnog za obrazovanje, ishodila Rješenje za provođenje navedenog ispitnog programa. ČLANAK 73 Iako je trenutno važećim Pravilnikom o stručnom ispitu za turističke vodiče i ispitnom programu za turističke pratitelje definirano da se ispiti za turističkog vodiča i pratitelja polažu na hrvatskom jeziku što, obzirom na zahtjevnost ispita znači da osoba koja pristupa ispitu mora hrvatski jezik poznavati barem na razini B2 ZEROJ-a (Zajedničkog europskog referentnog okvira za jezike), svjedočimo da to u praksi nije tako. Članak 9. stavak 3 Pravilnika o stručnom ispitu za Voditelja poslova u turističkoj agenciji (NN 81/2019) propisuje da Voditelj poslova mora poznavati najmanje 1 strani jezik B2 razine i 1 strani jezik A2 razine) dok se za turističke vodiče propisuje da poznaju hrvatski jezik u mjeri dostatnoj za pružanje usluga turističkog vodiča. 'U mjeri dostatnoj za pružanje usluga turističkog vodiča' je izraz koji dopušta svakojaka tumačenja pa tražimo da se isti izmijeni na sljedeći način: Članak 73. stavak 2 točka 3. se mijenja i glasi: „da i strani jezik na kojem će pružati usluge turističkog vodiča i hrvatski jezik zna na B2 razini ZEROJ-a“ Također smatramo da, obzirom na razlike u programima trogodišnjeg i četverogodišnjeg srednjoškolskog obrazovanja, kandidati koji žele pristupiti stručnom ispitu za turističkog vodiča trebaju imati četverogodišnje srednjoškolsko obrazovanje. Nastavno se mijenja i sljedeće: Članak 73. stavak 2. točka 1 se mijenja na način da se doda riječ „četverogodišnju“ pa tako isti glasi: „1. da ima najmanje završenu četverogodišnju srednju školu“. ČLANAK 74 U članku 74.st.2 brišu se riječi „za županije“ i zamjenjuju riječima „za turističke regije iz članka 70. stavak 6“. ČLANAK 9. PRIJEDLOGA Stav MINTS: Obrazloženje uz članak 9: Uz članak 9. Ovim člankom uklanja se pravna praznina u dijelu koji se odnosi na mogućnost izdavanja rješenja o ukidanju rješenja o ispunjavanju uvjeta za pružanje usluga turističkog vodiča. Iza članka 75. dodaje se članak 75.a i naslov iznad članka koji glasi: „Ukidanje rješenja o ispunjavanju uvjeta za pružanje usluga turističkog vodiča Članak

	<p>75.a (1) Rješenje o ispunjavanju uvjeta za pružanje usluga turističkog vodiča ukida se s danom podnošenja zahtjeva za odjavu nadležnom upravnom tijelu ili danom navedenim u zahtjevu za odjavu, koji ne može biti određen prije dana podnošenja zahtjeva nadležnom upravnom tijelu.</p> <p>OBRAZLOŽENJE: Smatramo da su uvjeti za pružanje usluga turističkog vodiča stečeni u trenutku uspješnog prolaza stručnog ispita pa stoga tražimo brisanje navedenog članka jer isti nije pravno utemeljen. Ovdje navedeno bi bilo kao da od liječnika specijalista kirurgije tražite da se odrekne svoje specijalizacije i svih prava koja mu po tome pripadaju samo iz razloga što je odlučio baviti se npr. turizmom. Jednom stečeno znanje ne može se oduzeti. S poštovanjem, Josip Laća</p>	
61	<p>Goran Koščak PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA</p> <p>Poštovani, ostavit ću komentar kako za agencije tako i za turističke vodiče. Vezano za agencije i prijedlog oko COVID-19 VOUCHERA. Dakle i mi spadamo pod putničke agencije koje se bave grupnim putovanjima, školskim putovanjima, a kojih je većina u našem području poslovanja, u one koje u navedenom terminu od kad traje pandemija imaju konstantan pad prometa i slijedom toga se u potpunosti slažemo s komentarima i prijedlozima UDRUGE GLAS PODUZETNIKA. Putničke agencije su, ne svojom voljom, već uvjetima koji su nastali pod utjecajem više sile tj. Objavom pandemije koronavirusa Covid-19 bili prvo prisiljene zatvoriti svoja vrata u razdoblju od 19.3.-27.4.2020., a nakon toga suočiti se s posljedicama odgođenih putovanja i svojim klijentima objasniti okolnosti koje su nastupile prestankom rada. Sukladno izmjenama i dopunama Zakona o pružanju usluga u turizmu od 7.4.2020. omogućeno je izdavanje vouchera za neostvarena putovanja i odlučeno o povratu uplaćenih aranžmana u roku od 6 mjeseci plus 14 dana nakon prestanka posebnih okolnosti izazvanih pandemijom. Nažalost, situacija se nije bitno promijenila od tog vremena, a uvjeti rada i poslovanja agencija postali su nepodnošljivi. Usprkos državnim potporama za očuvanje radnih mjesta, svi ostali fiksni troškovi poslovanja (najam prostora, porezi, članarine TZ i HGK, knjigovodstvene usluge, struja, voda, odvoz smjeća, bankovne naknade za održavanje računa...). Postojeće rezervacije uglavnom su nam otkazane zbog nemogućnosti realizacije uslijed svih donesenih mjera te su klijentima izdani voucheri za neko buduće putovanje. Za razliku od ugostitelja, putničkim agencijama trenutno nije obustavljen rad odlukom Stožera civilne zaštite, ali u praksi organizirana putovanja nisu moguća pa čak ni unutar RH zbog brojnih restrikcija i „preporuka“ koje su na snazi, a u svrhu suzbijanja pandemije koronavirusa. Sve donesene odluke uzrokovale su veliki pad novih rezervacija te golemi pad prometa naše turističke agencije od preko 90%, a zbog izostanka pravodobnih i kvalitetnih mjera od strane države klijenti su izgubili povjerenje u turističke agencije. I dalje nastojimo, koliko god bude moguće zadržati radnike koristeći vlastita sredstva, ali kao i svi u našem sektoru, nalazimo se u situaciji koju nije moguće prebroditi bez dodatne pomoći jer unatoč</p>	<p>Djelomično prihvaćen</p> <p>Izmjenama i dopunama Zakona o pružanju usluga u turizmu (Narodne novine, br. 42/20) iz travnja 2020. godine, koje su još na snazi, dana je mogućnost turističkim agencijama da za neizvršene paket aranžmane izdaju vaučere, na temelju kojih bi putnik imao pravo na zamjensko putovanje ili povrat novca u roku 14 dana od isteka roka od 180 dana od prestanka posebnih okolnosti. Novi prijedlog izmjena i dopuna Zakona trebao bi stupiti na snagu tokom travnja 2021. godine, dakle godinu dana nakon uvođenja izmjena i dopuna u 2020. godini. Nije moguće prihvatiti prijedlog da datum od kojeg počinje teći vrijeme isteka roka od 180 dana za izvršenje povrata novca putnicima bude 31.12.2021. iz razloga što je zbog povrede prava Europske unije odnosno kršenja odredbi Direktive 2015/2302 o putovanjima u paket-aranžmanima i povezanim putnim aranžmanima, u pogledu članka 38.a važećeg Zakona Europska komisija protiv Republike Hrvatske pokrenula postupak povrede prava Europske unije, te je donošenje ovih izmjena Zakona nužno radi usklađivanja s navedenom Direktivom i izbjegavanja postupka pred Sudom Europske unije. Slijedom navedenoga, predloženo je brisanje članka 38.a važećeg Zakona odnosno postojećeg roka od 180 dana od dana prestanka posebnih okolnosti za povrat novca. Nakon stupanja na snagu predmetnih izmjena Zakona putnici će moći birati žele li temeljem izdanog vouchera ugovoriti zamjensko putovanje ili će raskinuti ugovor i ostvariti pravo na povrat uplaćenih sredstava u roku od 14 dana od raskida ugovora. Zakonom o pružanju usluga u turizmu organizator je definiran kao trgovac koji izravno ili putem drugog trgovca odnosno zajedno s drugim trgovcem kombinira i prodaje ili nudi na prodaju paket-aranžmane ili trgovac koji dostavlja podatke o putniku drugom trgovcu u skladu s točkom 2. podtočkom b) podpodtočkom 5. članka 7. toga Zakona, a prodavatelj kao trgovac koji nije organizator, a koji prodaje ili nudi na prodaju paket-aranžmane koje kombinira organizator. Navedeni termini i definicija su usklađeni s odredbama Direktive 2015/2302 te se kao takvi ne mogu mijenjati. Također, prema Zakonu o pružanju usluga u turizmu za izvršenje paket aranžmana je odgovoran organizator, a ne prodavatelj. Vezano uz problem likvidnosti turističkih agencija skrećemo pozornost da je Vlada Republike Hrvatske na sjednici dana 4. veljače 2021. godine donijela Odluku o usvajanju Programa dodjele državnih potpora sektoru turizma i sporta u aktualnoj</p>

tome što nismo službeno zatvoreni, rad nam je i dalje onemogućen te još uvijek imamo redovne troškove poslovanja, režije, namete i davanja koja i dalje moramo plaćati bez obzira na pad prometa od preko 90%, a kraj se ne nazire. Smatramo da je potrebno: 1. U Prijedlogu Zakona jasno definirati tko snosi odgovornost za organizaciju putovanja, odnosno izmijeniti naziv Organizator u Odgovornog organizatora 2. Produljenje roka za povrat novca klijentima minimalno do 31.12.2021. od kojeg počinje teći vrijeme isteka 180 dana za izvršenje povrata 3. Mogućnost produživanja vouchera minimalno do 31.12.2022. 4. Za tvrtke u turizmu koje su direktno pogođene pandemijom (turističke agencije, povremeni prijevoz i ostali) osigurati bespovratna sredstva kao i druge članice EU – za pokrivanje fiksnih troškova za pad prometa većeg od 60% 5. Produženje potpora za isplatu plaća u minimalnom iznosu od 4.000 kn minimalno do kraja 2021. godine odnosno do normalizacije poslovanja a samim time i putovanja Vezano pak za prijedlog Zakona za turističke vodiče, podržavam krvnu uslugu turističkih vodiča. Osobno sam turistički vodič već 24 godine. Polagao sam do sada mnoštvo ispita i uvijek se sve mijenjalo uglavnom na gore. No da skratimo isto dostavljam neke prijedloge: ČLANAK 69 Novim Zakonom o strancima ukidaju se turističke kvote čime će velikom broju stranih državljana biti omogućen boravak u Republici Hrvatskoj. Osobe koje budu pet godina boravile na području RH, čak i bez stalnog zaposlenja, moći će legalno ostvariti pravo na prebivalište. Ministarstvo turizma i sporta, međutim, zaboravlja činjenicu da je Zakon o pružanju usluga u turizmu tzv. lex specialis koji derogira opći zakon, u ovom slučaju Zakon o strancima. Isti pristup imaju i druge europske zemlje poput Grčke, Malte i Cipra koje uopće ne dozvoljavaju pristup strancima ukoliko nemaju grčko ili ciparsko porijeklo dok Malta usto još propisuje i obvezu prebivališta i uvjet reciprociteta. Članak 69. stavak 3 mijenja se i glasi: „Iznimno od stavka 2. ovog članka, usluge turističkog vodiča može pružati i državljanin države koja nije država ugovornica Ugovora o Europskom gospodarskom prostoru i Švicarske Konfederacije koji ima prijavljeno prebivalište u Republici Hrvatskoj, ispunjava uvjete za pružanje usluga turističkog vodiča propisane ovim Zakonom, koji može dokazati svoje hrvatsko porijeklo te načelo reciprociteta u pružanju usluga između njegove matične države i Republike Hrvatske.“ ČLANAK 70 1. komentar U članku 70.st.2 brišu se riječi „po županijama“ i zamjenjuju riječima „po turističkim regijama“. Članku 70. se dodaje novi stavak 6. koji glasi: „Turističke regije se određuju na sljedeći način: 1. Istarsko-primorsko-lička regija (3 županije) □ Istarska županija □ Primorsko – goranska županija □ Ličko – senjska županija 2. Dalmatinska regija (4 županije) □ Zadarska županija □ Šibensko – kninska županija □ Splitsko – dalmatinska županija □ Dubrovačko – neretvanska županija 3. Središnja Hrvatska i zagrebačka makroregija (5 županija i Grad Zagreb) □ Grad Zagreb □ Zagrebačka županija □ Karlovačka županija □ Varaždinska županija □ Međimurska županija □ Krapinsko – zagorska županija 4. Panonska regija (4 županije) □ Sisačko –

pandemiji COVID-a 19 u okviru kojeg će se osigurati financijska podrška poduzetnicima koji obavljaju djelatnost u sektoru turizma, uključujući i turističke agencije s ciljem ublažavanja posljedica krize na njihovo poslovanje. Mjere iz tog Programa usmjerene su na nadoknađivanje manjka likvidnosti poduzetnicima u navedenim sektorima i to kroz omogućavanje pristupa financijskim sredstvima uz uvjete povoljnije od uobičajenih na financijskim tržištima, a radi osiguranja opstanka, očuvanja zaposlenosti i ublažavanja teškoća u poslovanju za vrijeme trajanja krize te stvaranja preduvjeta za što brži oporavak nakon krize te smatramo da će isto povoljno utjecati i na status turističkih agencija. Ministarstvo turizma i sporta svjesno je potrebe očuvanja nacionalne povijesne, kulturne i umjetničke baštine, ali isto tako potrebe usklađivanja s pravnom stečevinom Europske unije u kojoj je jedno od temeljnih načela - načelo slobode pružanja usluga, stoga kao stručni nositelj izrade propisa iz područja turizma ima zadatak kroz propise uspostaviti ravnotežu između ta dva cilja, pri čemu svako ograničenje pružanja usluga mora biti nužno, proporcionalno i opravdano prevladavajućim razlozima od javnog interesa. Ovim novim Prijedlogom izmjena Zakona o pružanju usluga u turizmu Ministarstvo turizma i sporta u dijelu Zakona koji se odnosi na turističke vodiče - ne regulira - obvezu polaganja općeg i posebnog dijela ispita za turističke vodiče, već su način polaganja i sadržaj stručnog ispita za turističke vodiče, kao i popis zaštićenih cjelina (lokaliteta) uređeni podzakonskim aktima, tj. pravilnicima iz 2008. godine - Pravilnikom o stručnom ispitu za turističke vodiče i ispitnom programu za turističke pratitelje (NN 50/08 i 120/08) i Pravilnikom o popisu turističkih cjelina (lokaliteta) po županijama (NN 76/08). Prijedlog novog načina polaganja i sadržaja ispita za turističke vodiče i novi popis zaštićenih cjelina (lokaliteta) bit će predmet rada radne skupine za donošenje novih pravilnika, koji se trebaju donijeti do kraja lipnja 2021. godine. U radnoj skupini će, kao i do sada, sudjelovati predstavnici turističkih vodiča, visoka učilišta koja izvode programe stručnog ispita za turističke vodiče, tijela državne vlasti i stručnjaci. U pogledu načela reciprociteta, moramo istaknuti kako se Direktive EU odnose na sve države članice te su njima propisana pravila kojima se moraju voditi sve države članice prilikom prenošenja istih u nacionalno zakonodavstvo. Nadalje, Direktivom 2005/36/EZ o priznavanju stručnih kvalifikacija kako je izmijenjena Direktivom 2013/55/EU utvrđuje se da države članice ne smiju ni zbog kojeg razloga koji se odnosi na stručne kvalifikacije ograničavati slobodu pružanja usluga stranim pružateljima usluga koji imaju zakonit poslovni nastan u matičnoj državi članici i ondje pripadaju reguliranoj profesiji ili ako su, u slučaju da ta profesija u njihovoj matičnoj državi članici nije regulirana, obavljali tu profesiju najmanje godinu dana u prethodnih 10 godina, naime, navedeno je propisano i Zakonom o reguliranim profesijama i priznavanju inozemnih stručnih kvalifikacija. Sukladno navedenoj Direktivi turistički vodič iz Republike Hrvatske može pružati usluge u drugoj državi članici Europske unije te ista ne bi smjela ni zbog kojeg razloga koji se odnosi na stručne kvalifikacije ograničavati slobodu pružanja usluga, a ukoliko se

moslovačka županija □ Bjelovarsko – bilogorska županija □ Koprivničko – križevaka županija □ Virovitičko – podravska županija 5. Slavonska regija (4 županije) □ Vukovarsko – srijemska županija □ Osječko – baranjska županija □ Požeško – slavonska županija □ Brodsko – posavska županija

Obrazloženje: popis zaštićenih cjelina (lokaliteta) i to ne u skraćenom obliku kako je Ministarstvo zahtijevalo, od ključne je važnosti za zaštitu hrvatske povijesti, kulture i baštine u cijelosti te nužan „alat“ kvalitetne edukacije lokalnih turističkih vodiča.uspostavom 5 turističkih regija koje čine kulturološki i geografski bliska područja, fragmentiranost se smanjuje na najmanju moguću mjeru te se omogućuje polaganje posebnog dijela ispita za zaštićene lokalitete po 5 regija, a ne dosadašnjih 20 županija i Grad Zagreb. 2. komentar U članku 70. mijenja se stavak 4. „Ministar pravilnikom propisuje popis zaštićenih cjelina.....“ i glasi: „Popis zaštićenih cjelina (lokaliteta) po turističkim regijama donosi Ministarstvo turizma i sporta uz prethodnu suglasnost Ministarstva kulture. Cjelovit popis zaštićenih cjelina po turističkim regijama nalazi se u Prilogu III ovog Zakona. Ovom izmjenom ukida se Pravilnik o zaštićenim cjelinama (lokalitetima) (Narodne novine 76/2008).“ Dodaje se Prilog III Zakonu o pružanju usluga u turizmu koji glasi: „Turističke cjeline (lokaliteti) određuju se po turističkim regijama iz članka 70.st.6. Zakona o pružanju usluga u turizmu odnosno nacionalni parkovi i parkovi prirode u posebnoj točki. DIO A Popis turističkih cjelina DIO B Dodatne odredbe Turističko vođenje na područjima nacionalnih parkova i parkova prirode dopušteno je samo uz prethodno pribavljeno dopuštenje ministarstva nadležnog za poslove zaštite prirode. Turističko vođenje u muzejskim, galerijskim, crkvenim, samostanskim, etno i ostalim prostorima i zbirka unutar kojih stručno vođenje obavljaju u njima zaposlene osobe može se obavljati samo uz dopuštenje osoba koje upravljaju tim prostorima odnosno zbirka. Obzirom na neutemeljene naznake da se otvoreni prostori neće uvažavati, a „točkasti pristup“ nema uporište u struci, napominjemo da se zahtjevi Ministarstva turizma i sporta temelje na dvije preporuke (a prema definiciji, preporuke apsolutno nisu obvezujuće ni za jednu državu članicu niti se njihova (ne)primjena sankcionira) – na odredbama predmetne europske norme EN15565/08 te preporuku koja navodno propisuje da zaštićeni lokaliteti ne mogu biti otvorena područja. U obrazloženju prijedloga Zakona o pružanju usluga u turizmu na eSavjetovanju napisano je slijedeće: „Prema presudi Europskog suda pravde C180/89, a koju podržava Europska komisija, prihvaćeno je ograničenje primjene slobode pružanja samo u muzejima i povijesnim spomenicima zatvorenog tipa u nacionalnim zakonodavstvima“. Obzirom da se inzistiranje Ministarstva na smanjenju lokaliteta u potpunosti zasniva na navedenoj presudi, ponovno napominjemo da se predmetna presuda odnosila na profesiju turističkih vodiča prema Direktivi iz 1975. godine. Navedena Direktiva je ukinuta kao i dio koji se odnosio na turističke vodiče pa se Ministarstvo u svojim zahtjevima na istu ne može pozivati.

hrvatski vodiči susreću s poteškoćama u pružanju usluga u drugim država članicama navedeno mogu prijaviti putem mreže SOLVIT. Napominjemo da je nacionalni SOLVIT centar uspostavljen pri Ministarstvu gospodarstva i održivog razvoja. Vezano uz prijedlog da se definira razina znanja hrvatskog jezika, napominjemo da sukladno važećem Zakonu turistički vodič mora znati jezik na koje pruža usluge najmanje na razini B2 Zajedničkog europskog referentnog okvira. Navedeno znači da strani vodič koji pruža usluge na hrvatskom jeziku mora znati hrvatski jezik najmanje na razini B2. Ukoliko pruža usluge na nekom drugom stranom jeziku, mora poznavati hrvatski jezik u mjeri dostatnoj za pružanje usluga. Kada je u pitanju priznavanje stručnih kvalifikacija turističkih vodiča iz drugih država članica Europske unije skrećemo pažnju na odredbe Zakona o reguliranim profesijama i priznavanju inozemnih stručnih kvalifikacija, kojim je prenesena Direktiva 2005/36/EZ o priznavanju stručnih kvalifikacija (izmijenjena Direktivom 2013/55/EU), provjera znanja jezika mora biti razmjerna djelatnosti koja će se obavljati, a provodi se samo u slučaju profesija koje utječu na sigurnost pacijenata, a drugih profesija kada postoji osnovana sumnja o dovoljnom poznavanju jezika u odnosu na profesionalne djelatnosti koje se najmjeravaju obavljati. Takva provjera može se vršiti samo nakon izdavanja Europske profesionalne kartice i priznavanja inozemnih stručnih kvalifikacija u svrhu ostvarivanja prava na poslovni nastan, ali ne i kod privremenog i povremenog pružanja usluga turističkog vodiča u drugoj državi članici Europske unije. Državljanima trećih država mogu pružati usluge turističkog vodiča na području Republike Hrvatske samo ako polože stručni ispit (opći i posebni dio), a navedenom mogu pristupiti ukoliko u Republici Hrvatskoj imaju prijavljeno prebivalište. Stranac u Republici Hrvatskoj može prijaviti prebivalište samo ako mu je odobreno dugotrajno boravište ili stalni boravak, što znači da u Republici Hrvatskoj mora legalno boraviti barem pet godina. Slijedom navedenog, uvjet polaganja stručnog ispita i legalan boravak u Republici Hrvatskoj u periodu od pet godina, smatramo dovoljnim da bi se državljaninu treće države omogućilo pružanje usluga. Dodatno napominjemo da je intencija zakonodavca pri propisivanju odredbe članka 69. stavka 3. bila da se polaganje stručnog ispita dopusti državljanima zemalja Dalekog istoka koji žive u Hrvatskoj, a imaju znanja jezika (kineski, korejski, japanski) za kojima postoji na tržištu manjak. Potreba smanjenja broja lokaliteta ne proizlazi iz presude C-180/89, već iz činjenice da se turističkog vodiča iz druge države članica koji privremeno i povremeno pruža usluge u Hrvatskoj obvezuje na polaganje posebnog dijela stručnog ispita za lokalitete po županijama. Obveza polaganja 21 posebnog ispita za svaku županiju kako bi se djelatnost turističkog vodiča mogla obavljati na cijelom području države članice jednaka je teritorijalnom ograničenju za pružatelje usluga. S obzirom na to da popis zaštićenih cjelina obuhvaća gotovo sve relevantne turističke atrakcije u Hrvatskoj, u stvarnosti se pravo stranih turističkih vodiča sa zakonitim poslovnim nastanom u drugoj državi članici na pružanje usluga u Hrvatskoj ne može ostvariti. U pogledu europske norme za turističke vodiče EN

ČLANAK 71 1. komentar U članku 71. stavak 4. brišu se riječi „po županijama“ i zamjenjuju riječima „po turističkim regijama“ pa sad glasi: „Program stručnog ispita za turističkog vodiča sastoji se od općeg dijela za područje Republike Hrvatske i posebnog dijela za zaštićene cjeline (lokalitete)“. U članku 71. stavak 6. brišu se riječi „sastav ispitne komisije“ pa sad glasi: Ministar pravilnikom, uz prethodno mišljenje Ministra nadležnog za obrazovanje, propisuje ispitni program stručnog ispita za turističkog vodiča, broj nastavnih sati, uvjete koje mora ispunjavati nastavno osoblje te način polaganja ispita. U članku 71. stavak 6. dodaje se: „Ispitni program stručnog ispita za turističkog vodiča sastavljen je prema odrednicama standarda EN HR 15565:2008, traje 1 godinu (full time) ili 2 godine (part time), a zbog specifičnosti profesije turističkog vodiča obavezna je provedba ispitnog programa in situ.“ Obrazloženje: nažalost smo posljednjih 10-tak godina svjedoci potpune vulgarizacije profesije turističkih vodiča kao ambasadora Republike Hrvatske i smatramo da tromjesečna edukacija nije dovoljna da bi bilo koji budući vodič stekao najosnovnija znanja potrebna za bavljenje ovim zanimanjem. Provedba edukacije i polaganje završnog ispita prepušteni su u potpunosti privatnim učilištima čiji je cilj profit, a ne kvaliteta. Vodimo se primjerom država članica EU koje su itekako valorizirale svoju baštinu i kroz zaštitu lokaliteta, ali primarno kroz edukaciju. Tako se npr. u Grčkoj edukacije organiziraju svake 3 godine za maksimalno 30-35 polaznika iz 5 škola. Na Malti obrazovanje traje 2 godine (full time) ili 3 godine (part-time) odnosno ukupno 250 nastavnih sati kao i u Litvi, u Mađarskoj i na Cipru traje 1 godinu. Iako je u svom odgovoru na ovdje naveden zahtjev o uvođenju europske norme i samo Ministarstvo prihvatilo isti, do danas po tom pitanju nije ništa učinjeno. Odgovor Ministarstva turizma može se pročitati ovdje: <https://esavjetovanja.gov.hr/ECon/EconReport?entitid=5594> 2. komentar Također je potrebno Zakonom definirati da opći dio ispitnog programa obrazovanja mogu provoditi sve visokoškolske ustanove dok posebni dio mogu provoditi samo visokoškolske ustanove koje takve usluge pružaju u nekoj od navedenih 5 turističkih regija i isključivo za regiju u kojoj pružaju takve usluge. Da bi se Zakon uskladio s gore navedenim, potrebno je izmijeniti sljedeće: Članak 71. stavak 1 se mijenja i glasi: „Stručni ispit za turističkog vodiča polaže se pred ispitnom komisijom Ministarstva turizma“. Nastavno na izmjene članka 71. stavka 1 prestaje važiti članak 72. Ispitne komisije. Članak 71. stavak 2 se u potpunosti mijenja i glasi: „Opći dio ispitnog programa obrazovanja može provoditi svako visoko učilište na području Republike Hrvatske dok posebni dio mogu provoditi samo ona visoka učilišta koja takve usluge pružaju u nekoj od navedenih 5 turističkih regija i isključivo za regiju u kojoj pružaju takve usluge, a koja su od Ministarstva nadležnog za turizam, uz prethodno mišljenje Ministarstva nadležnog za obrazovanje, ishodila Rješenje za provođenje navedenog ispitnog programa. ČLANAK 73 Iako je trenutno važećim Pravilnikom o stručnom ispitu za turističke vodiče i ispitnom programu za

15565:2008, skrećemo pažnju na Uredbu (EU) br. 1025/2012 o europskoj normizaciji, koja je izravno primjenjiva u svim državama članicama EU, te na članak 2. navedene Uredbe, gdje se pod naslovom Definicije propisuje: „Za potrebe ove Uredbe primjenjuju se sljedeće definicije: 1. „norma“ znači tehnička specifikacija koju je usvojilo priznato normizacijsko tijelo za opetovanu ili neprekidnu primjenu s kojom sukladnost nije obvezna i koja pripada u jednu od sljedećih kategorija: (b) „europska norma“ znači norma koju je usvojila europska organizacija za normizaciju.“ Dakle, europska norma nema obvezujući karakter za državu članicu. Osim toga, intencija budućeg stručnog ispita je staviti naglasak na nacionalnu povijesnu, kulturnu i umjetničku baštinu, a norma EN 15565:2008 predviđa da se propisani predmeti ne polažu isključivo na nacionalnom nivou već ih je potrebno sagledati u širem europskom kontekstu. Prijedlog programa edukacije turističkih vodiča, kojega nam je dostavila Zajednica društava turističkih vodiča Hrvatske, sadrži 180 sati teorije i 28 sati praktikuma po cijeni od 15 000 kuna za opći dio te 180 sati predavanja i 100 sati terenske nastave po cijeni od 25 000 kuna za posebni dio. Iz navedenog bi proizlazilo da bi turistički vodič koji želi položiti posebni dio stručnog ispita za cijelu Hrvatsku, uz pretpostavku polaganja posebnog dijela po 5 regija, trebao navedeno platiti 125 000 kuna. Sveukupno, uz opći dio, navedeno bi iznosilo 140 000 kuna. Navedeni prijedlog edukacije, zbog visine školarine i trajanja, mogao bi se smatrati ograničavajućim uvjetom pristupa reguliranoj profesiji turističkog vodiča. Vezano uz uvjetovanje pristupa polaganju stručnog ispita za turističkog vodiča završenom četverogodišnjm srednjom školom, smatramo kao isto nije nužno, iz razloga što će se programom i stručnim ispitom za turističkog vodiča propisati i provjeriti odgovarajuća razina znanja. Turistički vodič, nakon što položi stručni ispit i dobije o tome uvjerenje nvisokog učilišta, ukoliko želi početi s pružanjem usluga, dužan je ishoditi rješenje o ispunjvanju uvjeta i iskaznicu. Radi rješavanja pravne praznine, ovim se člankom samo rješava mogućnost objave toga rješenja, te navedeno ne znači da će vodiču pritom prestati važiti stečeno uvjerenje o položenom ispitu.

<p>turističke pratitelje definirano da se ispiti za turističkog vodiča i pratitelja polažu na hrvatskom jeziku što, obzirom na zahtjevnost ispita znači da osoba koja pristupa ispitu mora hrvatski jezik poznavati barem na razini B2 ZEROJ-a (Zajedničkog europskog referentnog okvira za jezike), svjedočimo da to u praksi nije tako. Članak 9. stavak 3 Pravilnika o stručnom ispitu za Voditelja poslova u turističkoj agenciji (NN 81/2019) propisuje da Voditelj poslova mora poznavati najmanje 1 strani jezik B2 razine i 1 strani jezik A2 razine) dok se za turističke vodiče propisuje da poznaju hrvatski jezik u mjeri dostatnoj za pružanje usluga turističkog vodiča. 'U mjeri dostatnoj za pružanje usluga turističkog vodiča' je izraz koji dopušta svakojaka tumačenja pa tražimo da se isti izmijeni na sljedeći način: Članak 73. stavak 2 točka 3. se mijenja i glasi: "da i strani jezik na kojem će pružati usluge turističkog vodiča i hrvatski jezik zna na B2 razini ZEROJ-a" Također smatramo da, obzirom na razlike u programima trogodišnjeg i četverogodišnjeg srednjoškolskog obrazovanja, kandidati koji žele pristupiti stručnom ispitu za turističkog vodiča trebaju imati četverogodišnje srednjoškolsko obrazovanje. Nastavno se mijenja i sljedeće: Članak 73. stavak 2. točka 1 se mijenja na način da se doda riječ „četverogodišnju“ pa tako isti glasi: „1. da ima najmanje završenu četverogodišnju srednju školu“. ČLANAK 74 U članku 74.st.2 brišu se riječi „za županije“ i zamjenjuju riječima „za turističke regije iz članka 70. stavak 6“. ČLANAK 9. PRIJEDLOGA Stav MINTS: Obrazloženje uz članak 9: Uz članak 9. Ovim člankom uklanja se pravna praznina u dijelu koji se odnosi na mogućnost izdavanja rješenja o ukidanju rješenja o ispunjavanju uvjeta za pružanje usluga turističkog vodiča. Iza članka 75. dodaje se članak 75.a i naslov iznad članka koji glasi: „Ukidanje rješenja o ispunjavanju uvjeta za pružanje usluga turističkog vodiča Članak 75.a (1) Rješenje o ispunjavanju uvjeta za pružanje usluga turističkog vodiča ukida se s danom podnošenja zahtjeva za odjavu nadležnom upravnom tijelu ili danom navedenim u zahtjevu za odjavu, koji ne može biti određen prije dana podnošenja zahtjeva nadležnom upravnom tijelu. OBRAZLOŽENJE: Smatramo da su uvjeti za pružanje usluga turističkog vodiča stečeni u trenutku uspješnog prolaza stručnog ispita pa stoga tražimo brisanje navedenog članka jer isti nije pravno utemeljen. Ovdje navedeno bi bilo kao da od liječnika specijalista kirurgije tražite da se odrekne svoje specijalizacije i svih prava koja mu po tome pripadaju samo iz razloga što je odlučio baviti se npr. turizmom. Jednom stečeno znanje ne može se oduzeti. S poštovanjem,</p>	
<p>62 DANIJELA JURINEC PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA Poštovani, Podrška kolegama iz Trakostyan toursa na obrazloženju i prijedlozima. U potpunosti podržavam tekst Zajednice društava turističkih vodiča Hrvatske pod naslovom "Besramno ponižavanje baštine, struke i hrvatskih turističkih vodiča" i žao mi je da niste usvojili niti jedan prijedlog naših predstavnika. Turistički vodiči ne traže privilegije, već iste kriterije za sve, bili oni hrvatski državljani ili stranci. Postavlja se i legitimno</p>	<p>Primljeno na znanje Nije konkretna primjedba na Nacrt prijedloga zakona, već općeniti komentar.</p>

	<p>pitanje ravnopravne konkurencije na tržištu rada, jer bi strani turistički vodiči stekli potrebne licence za vođenja na teritoriju RH bez ulaganja novčanih sredstava, napora i vremena. A stalno pričamo o zaštiti domaćih radnika u turizmu. Smatram da to vodi degradaciji struke, ne vodeći računa o zaštiti potrošača, te i njihovom pravu na kvalitetnu uslugu.</p>	
<p>63</p>	<p>Trakostyan tours doo PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA</p> <p>Poštovani, turistička smo agencija koja posluje još od 1996.godine. Od početka djelovanja profilirali smo se kao agencija koja radi programe poglavito za dječje vrtiće, osnovne škole i za ljude treće životne dobi. Dakle i mi spadamo pod putničke agencije koje se bave grupnim putovanjima, školskim putovanjima, a kojih je većina u našem području poslovanja, u one koje u navedenom terminu od kad traje pandemija imaju konstantan pad prometa i slijedom toga se u potpunosti slažemo s komentarima i prijedlozima UDRUGE GLAS PODUZETNIKA. Putničke agencije su, ne svojom voljom, već uvjetima koji su nastali pod utjecajem više sile tj. Objavom pandemije koronavirusa Covid-19 bili prvo prisiljene zatvoriti svoja vrata u razdoblju od 19.3.-27.4.2020., a nakon toga suočiti se s posljedicama odgođenih putovanja i svojim klijentima objasniti okolnosti koje su nastupile prestankom rada. Sukladno izmjenama i dopunama Zakona o pružanju usluga u turizmu od 7.4.2020. omogućeno je izdavanje vouchera za neostvarena putovanja i odlučeno o povratu uplaćenih aranžmana u roku od 6 mjeseci plus 14 dana nakon prestanka posebnih okolnosti izazvanih pandemijom. Nažalost, situacija se nije bitno promijenila od tog vremena, a uvjeti rada i poslovanja agencija postali su nepodnošljivi. Usprkos državnim potporama za očuvanje radnih mjesta, svi ostali fiksni troškovi poslovanja (najam prostora, porezi, članarine TZ i HGK, knjigovodstvene usluge, struja, voda, odvoz smjeća, bankovne naknade za održavanje računa...).</p> <p>Postojeće rezervacije uglavnom su nam otkazane zbog nemogućnosti realizacije uslijed svih donesenih mjera te su klijentima izdani voucheri za neko buduće putovanje. Za razliku od ugostitelja, putničkim agencijama trenutno nije obustavljen rad odlukom Stožera civilne zaštite, ali u praksi organizirana putovanja nisu moguća pa čak ni unutar RH zbog brojnih restrikcija i „preporuka“ koje su na snazi, a u svrhu suzbijanja pandemije koronavirusa. Sve donesene odluke uzrokovale su veliki pad novih rezervacija te golemi pad prometa naše turističke agencije od preko 90%, a zbog izostanka pravodobnih i kvalitetnih mjera od strane države klijenti su izgubili povjerenje u turističke agencije. I dalje nastojimo, koliko god bude moguće zadržati radnike koristeći vlastita sredstva, ali kao i svi u našem sektoru, nalazimo se u situaciji koju nije moguće prebroditi bez dodatne pomoći jer unatoč tome što nismo službeno zatvoreni, rad nam je i dalje onemogućen te još uvijek imamo redovne troškove poslovanja, režije, namete i davanja koja i dalje moramo plaćati bez obzira na pad prometa od preko 90%, a kraj se ne nazire. Smatramo da je potrebno: 1. U Prijedlogu Zakona jasno definirati tko snosi odgovornost za organizaciju putovanja,</p>	<p>Nije prihvaćen</p> <p>Zakonom o pružanju usluga u turizmu organizator je definiran kao trgovac koji izravno ili putem drugog trgovca odnosno zajedno s drugim trgovcem kombinira i prodaje ili nudi na prodaju paket-aranžmane ili trgovac koji dostavlja podatke o putniku drugom trgovcu u skladu s točkom 2. podtočkom b) podpodtočkom 5. članka 7. toga Zakona. Navedeni termin i definicija su usklađeni s odredbama Direktive o paket aranžmanima te se kao takvi ne mogu mijenjati. Također, prema Zakonu o pružanju usluga u turizmu za izvršenje paket aranžmana je odgovoran organizator, a ne prodavatelj, odnosno posrednik. Izmjenama i dopunama Zakona o pružanju usluga u turizmu (Narodne novine, br. 42/20) iz travnja 2020. godine, koje su još na snazi, dana je mogućnost turističkim agencijama da za neizvršene paket aranžmane izdaju vaučere, na temelju kojih bi putnik imao pravo na zamjensko putovanje ili povrat novca u roku 14 dana od isteka roka od 180 dana od prestanka posebnih okolnosti. Novi prijedlog izmjena i dopuna Zakona trebao bi stupiti na snagu tokom travnja 2021. godine, dakle godinu dana nakon uvođenja izmjena i dopuna u 2020. godini. Nije moguće prihvatiti prijedlog da datum od kojeg počinje teći vrijeme isteka roka od 180 dana za izvršenje povrata novca putnicima bude 31.12.2021. Naime, zbog nesuklađenja s odredbama Direktive 2015/2302 o putovanjima u paket-aranžmanima i povezanim putnim aranžmanima, u pogledu članka 38.a važećeg Zakona Europska komisija je protiv Republike Hrvatske, 30. listopada 2020. godine, pokrenula druga fazu postupka zbog povrede prava Europske unije (obrazloženo mišljenje), te je donošenje izmjena Zakona kojima se članak 38.a briše nužno radi suklađivanja s navedenom Direktivom i izbjegavanja postupka pred Sudom Europske unije kao i zaštite samih potrošača. Sukladno prijelaznoj odredbi Nacrta izmjena zakona, iznimno, uz pristanak putnika, vaučer se može iskoristiti za sklapanje ugovora o zamjenskom putovanju u paket-aranžmanu jednake, veće ili niže vrijednosti i/ili kvalitete te izlet ili drugu uslugu putovanja, u roku godine dana od njegovog izdavanja. U vezi s problemima vezanim uz likvidnost turističkih agencija skrećemo pozornost da je Vlada Republike Hrvatske na sjednici dana 4. veljače 2021. godine donijela Odluku o usvajanju Programa dodjele državnih potpora sektoru turizma i sporta u aktualnoj pandemiji COVID-a 19 u okviru kojeg će se osigurati financijska podrška poduzetnicima koji obavljaju djelatnost u sektoru turizma, uključujući i turističke agencije s ciljem ublažavanja posljedica krize na njihovo poslovanje. Mjere iz tog Programa usmjerene su na nadoknađivanje manjka likvidnosti poduzetnicima u navedenim sektorima i to kroz omogućavanje pristupa financijskim sredstvima uz uvjete povoljnije od uobičajenih na financijskim tržištima, a radi osiguranja opstanka, očuvanja zaposlenosti i ublažavanja teškoća u poslovanju za</p>

	<p>odnosno izmijeniti naziv Organizator u Odgovornog organizatora 2. Produljenje roka za povrat novca klijentima minimalno do 31.12.2021. od kojeg počinje teći vrijeme isteka 180 dana za izvršenje povrata 3. Mogućnost produživanja vouchera minimalno do 31.12.2022. 4. Za tvrtke u turizmu koje su direktno pogođene pandemijom (turističke agencije, povremeni prijevoz i ostali) osigurati bespovratna sredstva kao i druge članice EU – za pokrivanje fiksnih troškova za pad prometa većeg od 60% 5. Produženje potpora za isplatu plaća u minimalnom iznosu od 4.000 kn minimalno do kraja 2021. godine odnosno do normalizacije poslovanja a samim time i putovanja S poštovanjem, TRAKOSTYAN-TOURS Turistička agencija d.o.o.</p>	<p>vrijeme trajanja krize te stvaranja preduvjeta za što brži oporavak nakon krize te se nadamo da će isto povoljno utjecati i na status turističkih agencija. Nadalje, pitanje pokrića fiksnih troškova poslovanja turističkih agencija nije predmet ovoga Zakona. Mjera nadoknade dijela ili svih plaćenih fiksnih troškova u sklopu provedbe mjere Potpore za očuvanje radnih mjesta u djelatnostima pogođenim koronavirusom provodi Ministarstvo financija, Porezna uprava. Prema Uputi ravnatelja Porezne uprave o provedbi navedene mjere ista se provodi za poduzetnike kojima je Odlukom Stožera civilne zaštite od 27. studenoga 2020. godine obustavljen rad. Također, predmet ovoga Zakona nije niti mjera potpora za isplatu plaća u minimalnom iznosu 4000 kn, a ista je u nadležnosti Ministarstva rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike.</p>
64	<p>Natalia Smerechinskaya PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA Poštovani, Ovim komentaram tražim od resornog ministarstva da se napokom čuje i pogotovo uvaži ono što struka s terena kaže. Lako je u fotelijama pisati, ali ne razmišljate da provođenje vašeg "pisanja" na terenu nije onako kako treba. Već 10 godina radim kao turistički vodič. Porijeklom sam iz Rusije i svoje znanje za posao turističkog vodiča stekla sam i još stičem kontuniranim učenjem. Položila sam ispit i stava sam da o povjesti Hrvatske i zaštićenih cjelina mogu govoriti ljudi samo koji su dokazali da znaju što pričaju i njihovo znanje je verificirano od strane struke. Koliko god to zvuči absurdno, ali znanje i svog maternjeg jezika(ruskog) trebala dokazati Diplomom o poznavanju jezika na nivou C2. Platila sam ispit, polpožila ga i pred svima hrvatskim institucijama službeno znam jezik za koj sam se prijavila i kao turistički vodič, i kao i sudski tumač. Znanje hrvatskog jezika i hrvatske kulture sam dokazala u procesu dobivanja hrvatskog državljanstva. S time NE VIDIM razliku da strani vodiči koji nisu hrvatski državljani trebaju biti oslobođeni ispita iz poznavanja jezika, povjesti i kulture u okviru stručnog osposobljavanja. Koliko god putujem Hrvatsko, Rusijom ili svijetom UVJEK uzimam lokalnog vodiča koji će meni pokazati, objasniti i ispričati. I sama sam radila i kao pratitelj sa hrvatskim turistima u Rusiji u gradovima koje znam odlično a i školovana sam za "povjest umjetnosti i kulture", ali uvijek tumačenje povjesti, kulture bilo je od strane domaćih licenciranih vodiča na hratskom jeziku. Sačuvajte naša radna mjesta! Ne mojte dozvoliti da o Hrvatskoj ide slika kao neki loš mozaik. A na kraju krajeva,sačuvajte i porezi za državu, koje će nestati, ako niti jedan lokani vodič, koji pošteno i transparentno obavlja svoju djelatnost, neće moći plaćati porezi, jer nema prihoda od vođenja. Predlažem da se uvaži iduće i sve dolje navedeno treba uvrstiti u Zakon, a ne u Pravilnik, jer Pravilnici su podzakonski akti. - U članak 70. Stavak 2. brišu se riječi „po županijama“ kao i u stavku 4. Iznimno se protivimo i predlažemo izmjenu čl. 70. Stavak 2 te članak 70. Stavak 4 riječima „ po regijama „ kao i nadopunu novog stavka 6 „Regije se određuju na slijedeći način“ . Objašnjenje: Predlažemo polaganje ispita po povijesno kulturološki i geografski bliskim područjima i da se to</p>	<p>Djelomično prihvaćen Sukladno važećem Zakonu turistički vodič mora znati jezik na kojem pruža usluge najmanje na razini B2 Zajedničkog europskog referetnog okvira. Navedeno znači da vodič koji pruža usluge na hrvatskom jeziku mora znati hrvatski jezik najmanje na razini B2. Ukoliko pruža usluge na nekom drugom stranom jeziku, mora poznavati hrvatski jezik u mjeri dostatnoj za pružanje usluga. U pogledu priznavanja stručnih kvalifikacija turističkih vodiča iz drugih država članica Europske unije skrećemo pažnju na odredbe Zakona o reguliranim profesijama i priznavanju inozemnih stručnih kvalifikacija (NN 82/15, 70/19, 47/20), kojim je prenesena Direktiva 2005/36/EZ o priznavanju stručnih kvalifikacija (izmijenjena Direktivom 2013/55/EU), provjera znanja jezika mora biti razmjerna djelatnosti koja će se obavljati, a provodi se samo u slučaju profesija koje utječu na sigurnost pacijenata, a drugih profesija kada postoji osnovana sumnja o dovoljnom poznavanju jezika u odnosu na profesionalne djelatnosti koje se namjeravaju obavljati. Takva provjera može se vršiti samo nakon izdavanja Europske profesionalne kartice i priznavanja inozemnih stručnih kvalifikacija u svrhu ostvarivanja prava na poslovni nastan, ali ne i kod privremenog i povremenog pružanja usluga turističkog vodiča u drugoj državi članici Europske unije. Ovim novim Prijedlogom izmjena Zakona o pružanju usluga u turizmu Ministarstvo turizma i sporta u dijelu Zakona koji se odnosi na turističke vodiče - ne regulira - obvezu polaganja općeg i posebnog dijela ispita za turističke vodiče, već su način polaganja i sadržaj stručnog ispita za turističke vodiče, kao i popis zaštićenih cjelina (lokaliteta) uređeni podzakonskim aktima, tj. pravilnicima iz 2008. godine - Pravilnikom o stručnom ispitu za turističke vodiče i ispitnom programu za turističke pratitelje (NN 50/08 i 120/08) i Pravilnikom o popisu turističkih cjelina (lokaliteta) po županijama (NN 76/08). Prijedlog novog načina polaganja i sadržaja ispita za turističke vodiče bit će predmet rada radne skupine za donošenje novih pravilnika, koji se trebaju donijeti do kraja lipnja 2021. godine, a prijedlogom Zakona bit će definiran popis zaštićenih cjelina (lokaliteta) kao cjelina umjetničke, povijesne i kulturne baštine. U radnoj skupini će, kao i do sada, sudjelovati predstavnici turističkih vodiča, visoka učilišta koja izvode programe stručnog ispita za turističke vodiče, tijela državne vlasti i stručnjaci. Sukladno Zakonu o znanosti i visokom obrazovanju</p>

<p>uvrsti u Zakon, a ne u Pravilnik. Ovim bi se fragmentiranost smanjila na najmanju moguću mjeru i zaštićeni lokaliteti bi se polagali na 5 regija za razliku od dosadašnjih 20 županija i grad Zagreb). Obavezna terenska nastava i polaganje na terenu, ne online. - Članak 71. Stavak 1 Zakona , predlažemo regulirano obrazovanje na način da ga provode fakulteti (kao nekad), obzirom da smo svjedoci vulgarizacije obrazovanja turističkih vodiča - članak. 73 stavak 2. Točka 3. Zahtijevamo veću razinu poznavanja hrvatskog jezika i da se jezik rangira kao što su to učinile i ostale članice EU, minimalno B2, a ne „poznavanje jezika u dovoljnoj mjeri“ - članak 73. Zakona „ da ima najmanje završenu srednju školu“ . Tražimo da je uvjet četverogodišnja srednja škola, jer u HR postoje i trogodišnje srednje škole - članak 74. Točka 2 . predlažemo „2. Naznaka o položenom općem dijelu stručnog ispita odnosno naznaku o položenom općem dijelu stručnog ispita i posebnom dijelu stručnog ispita za zaštićene cjeline (lokalitete) po regijama iz članka 70.stavak 6. - Članak 75. Dodaje se članak 75.a i naslov je „Ukidanje rješenja o ispunjavanju uvjeta za pružanje usluga turističkog vodiča“. Predlažemo razjašnjenje članka 75. Stavak 1., jer ne navodite na čiji zahtjev za objavu se donosi predmetno rješenje - Članak 76. Stavak 5. – suglasni smo s izmjenom koja se odnosila na obvezu upisa u Središnji registar - Članak 69. Stavak 3. Zakona - predlažemo: pristup edukaciji regulirati i uvjetom hrvatskog podrijetla, odnosno implementacijom načela reciprociteta. Regulacija prema ne-EU državljanima uzeti u obzir hrvatsko podrijetlo odnosno implementiranjem načela reciprociteta (poput Cipra i Grčke) Prijedlog Ministarstva turizma je u koliziju sa Zakonom o strancima i naš prijedlog je urediti kao što su uredile Grčka, Cipar i Malta koji uvjetuju otvaranje prema trećim državama, inače ćemo se suočiti sa činjenicom da smo otvoreni globalno i svi vodiči svijeta mogu pristupiti ispitu. Sve gore navedeno treba uvrstiti u Zakon, a ne u Pravilnik, jer Pravilnici su podzakonski akti. S poštovanjem, Natalia</p>	<p>(NN 123/03, 198/03, 105/04, 174/04, 02/07, 46/07, 45/09, 63/11, 94/13, 139/13, 101/14, 60/15, 131/17) visoka učilišta su sveučilište te fakultet i umjetnička akademija u njegovom sastavu, veleučilište i visoka škola, a visoka učilišta mogu biti javna i privatna, dok prema važećem Zakonu o pružanju usluga u turizmu rješenje o imenovanju ispitne komisije za polaganje stručnog ispita za turističkog vodiča može se izdati samo onom visokom učilištu koje izvodi najmanje stručni ili sveučilišni studij na preddiplomskoj razini u području turizma ili imaju smjer ili nastavne predmete iz područja turizma. Vežano uz uvjetovanje pristupa polaganju stručnog ispita za turističkog vodiča završenom četverogodišnjem srednjom školom, smatramo kao isto nije nužno, iz razloga što će se programom i stručnim ispitom za turističkog vodiča propisati i provjeriti odgovarajuća razina znanja. Rješenje će se izdavati sukladno izdanom uvjerenju o položenom stručnom ispitu, a program stručnog ispita će biti propisan pravilnikom o stručnom ispitu, a Zakon o općem upravnom postupku uređuje tko može biti stranka u postupku, a time i pravo podnijeti zahtjev za objavu pružanja usluga. Državljanima trećih država mogu pružati usluge turističkog vodiča na području Republike Hrvatske samo ako polože stručni ispit (opći i posebni dio), a navedenom mogu pristupiti ukoliko u Republici Hrvatskoj imaju prijavljeno prebivalište. Stranac u Republici Hrvatskoj može prijaviti prebivalište samo ako mu je odobreno dugotrajno boravište ili stalni boravak, što znači da u Republici Hrvatskoj mora legalno boraviti barem pet godina. Slijedom navedenog, uvjet polaganja stručnog ispita i legalan boravak u Republici Hrvatskoj u periodu od pet godina, smatramo dovoljnima da bi se državljaninu treće države omogućilo pružanje usluga. Dodatno napominjemo da je intencija zakonodavca pri propisivanju odredbe članka 69. stavka 3. bila da se polaganje stručnog ispita dopusti državljanima zemalja Dalekog istoka koji žive u Hrvatskoj, a imaju znanja jezika (kineski, korejski, japanski) za kojima postoji na tržištu manjak.</p>
<p>65 Josip Matassi PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA Molim naše resorno ministarstvo Republike Hrvatske da u cijelosti ispoštuje Hrvatsku normu HRN EN 15565 koja se odnosi na obuku turističkih vodiča, i to svih, a ne samo građana Republike Hrvatske; molim da se zakonski uobliči norma reciprociteta na način da svi turistički vodiči Republike Hrvatske kao ravnopravne sastavnice turističkog sustava Europske unije imaju apsolutno jednaka prava i obveze na cijelom teritoriju EU; zahtijevam da se zakonski zaštiti hrvatski kulturni i povijesni prostor – urbane cjeline (trgovi, ulice, rive, povijesne urbane cjeline, arhitektonska dobra i arheološki lokaliteti, kulturne znamenitosti), na način da nitko tko nije prošao edukaciju identičnu onoj koju imaju hrvatski državljani, ne može tumačiti, odnosno pružati usluge turističkog vođenja na tim zakonom zaštićenim cjelinama.</p>	<p>Djelomično prihvaćen U pogledu europske norme za turističke vodiče EN 15565:2008, skrećemo pažnju na Uredbu (EU) br. 1025/2012 o europskoj normizaciji, koja je izravno primjenjiva u svim državama članicama EU, te na članak 2. navedene Uredbe, gdje se pod naslovom Definicije propisuje: „Za potrebe ove Uredbe primjenjuju se sljedeće definicije: 1. „norma“ znači tehnička specifikacija koju je usvojilo priznato normizacijsko tijelo za opetovanu ili neprekidnu primjenu s kojom sukladnost nije obvezna i koja pripada u jednu od sljedećih kategorija: (b) „europska norma“ znači norma koju je usvojila europska organizacija za normizaciju.“ Dakle, europska norma nema obvezujući karakter za državu članicu. Osim toga, intencija budućeg stručnog ispita je staviti naglasak na nacionalnu povijesnu, kulturnu i umjetničku baštinu, a norma EN 15565:2008 predviđa da se propisani predmeti ne polažu isključivo na nacionalnom nivou već ih je potrebno sagledati u širem europskom kontekstu. Prijedlog programa edukacije turističkih vodiča, kojega nam je dostavila Zajednica društava turističkih vodiča Hrvatske, sadrži</p>

		<p>180 sati teorije i 28 sati praktikuma po cijeni od 15 000 kuna za opći dio te 180 sati predavanja i 100 sati terenske nastave po cijeni od 25 000 kuna za posebni dio. Iz navedenog bi proizlazilo da bi turistički vodič koji želi položiti posebni dio stručnog ispita za cijelu Hrvatsku, uz pretpostavku polaganja posebnog dijela po 5 regija, trebao navedeno platiti 125 000 kuna. Sveukupno, uz opći dio, navedeno bi iznosilo 140 000 kuna. Navedeni prijedlog edukacije, zbog visine školarine i trajanja, mogao bi se smatrati ograničavajućim uvjetom pristupa reguliranoj profesiji turističkog vodiča. Ovim novim Prijedlogom izmjena Zakona o pružanju usluga u turizmu Ministarstvo turizma i sporta u dijelu Zakona koji se odnosi na turističke vodiče - ne regulira - obvezu polaganja općeg i posebnog dijela ispita za turističke vodiče, već su način polaganja i sadržaj stručnog ispita za turističke vodiče, kao i popis zaštićenih cjelina (lokaliteta) uređeni podzakonskim aktima, tj. pravilnicima iz 2008. godine - Pravilnikom o stručnom ispitu za turističke vodiče i ispitnom programu za turističke pratitelje (NN 50/08 i 120/08) i Pravilnikom o popisu turističkih cjelina (lokaliteta) po županijama (NN 76/08). Prijedlog novog načina polaganja i sadržaja ispita za turističke vodiče bit će predmet rada radne skupine za donošenje novih pravilnika, koji se trebaju donijeti do kraja lipnja 2021. godine, a prijedlogom Zakona bit će definiran popis zaštićenih cjelina (lokaliteta) kao cjelina umjetničke, povijesne i kulturne baštine. U radnoj skupini će, kao i do sada, sudjelovati predstavnici turističkih vodiča, visoka učilišta koja izvode programe stručnog ispita za turističke vodiče, tijela državne vlasti i stručnjaci.</p>
66	<p>Katarina Mujan PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA Slažem se s do sada iznesenim komentarima kolega u vezi prijedloga izmjena Zakona o pružanju usluga u turizmu te podržavam očitovanje Zajednice društava turističkih vodiča Hrvatske pod naslovom "Besramno ponižavanje baštine, struke i hrvatskih turističkih vodiča". Smatram da je navedeni prijedlog izmjene Zakona sramotan i ponižavajući za čitavu jednu struku. Može li stranac, koji nikad na svojoj koži nije iskusio što to znači živjeti u Hrvatskoj, prenijeti gostima doživljaj na način na koji to može lokalni turistički vodič koji je ovdje odrastao i, tako reći, srastao s krajem u kojem živi? Ne mogu vjerovati da jedno MINISTARSTVO turizma i sporta ne zna da je motiv dolaska u neku destinaciju upravo sama ta destinacija, odnosno autentični doživljaj destinacije očima lokalca. A tko može pouzdano gostu dočarati autentičnost? Sudeći prema stavu Ministarstva, bilo tko. Zar su se u Domovinskom ratu životi gubili da bismo mi danas tako besramno prodali zemlju za čiju samostalnost smo se borili? Zar stvarno želite dati moć drugima da falsificiraju, izruguju se i manipuliraju našom poviješću? Možda samo malo pretjerujem, ali ovako će nam biti: "Every record has been destroyed or falsified, every book rewritten, every picture has been repainted, every statue and street building has been renamed, every date has been altered. History has stopped." - George Orwell, 1984</p>	<p>Primljeno na znanje Nije konkretna primjedba na Nacrt prijedloga zakona, već općeniti komentar.</p>
67	<p>M travel d. o. o.</p>	<p>Nije prihvaćen</p>

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA

Ako se predložene izmjene i dopune ugrade u Zakon o pružanju usluga u turizmu u nepromijenjenom obliku i kao takve stupe na snagu, hrvatska zakonodavna vlast bit će izravno odgovorna za propast nekoliko tisuća građana i tvrtki iz turističke struke. Predložene izmjene i dopune ne valjaju i njihovo uvođenje koštat će egzistencija, zdravlja i novca radnika i poslodavaca za koje se donose i na koje se odnose. Prije nešto manje od godinu dana izmijenili ste Zakon; dozvolili ste izdavanje vaučera za uplaćena i nerealizirana putovanja pod određenim uvjetima (prestanak pandemije + 180 dana odgode). To nije bilo idealno rješenje, daleko od toga, ali je u tome času bilo jedino moguće rješenje. I vi sada to ovim prijedlogom izmjena poništavate?! Zašto ste uopće unosili takvu izmjenu ako se ona ne može održati (niti godinu dana)? Ne dirajte u članak 38.a! Ne izbacujte ga jer ćete nam stvoriti nerješive probleme koji će itekako uzdrmati hrvatski turizam a neke sektore (npr. putničke agencije) će najvjerojatnije uništiti. Ako već to namjeravate provesti, onda barem budite svjesni da su rješenja postojala, da smo vam ih predlagali. Ovo su naši prijedlozi: 1. Ministarstvo turizma i sporta produžuje rok za povrat novca klijentima minimalno do 31.12.2021. od kojeg počinje teći vrijeme isteka 180 dana za izvršenje povrata, i to isključivo pod uvjetom da se proglašuje kraj pandemije i krenu putovanja. 2. Produžuje se rok do kada vrijede izdani vaučeri putnicima na 31.12.2022. 3. Za turističke agencije osigurati bespovratna sredstva (ne kredite!) za pokrivanje fiksnih troškova za period pada prometa većeg od 60% po razredima – što je veći pad, to je veći postotak iznosa nadoknade. 4. Produženje potpora po mjeri ORM za isplatu plaća u minimalnom iznosu od 4.000 kn do kraja 2021. godine, tj. dokle god se ne proglašuje kraj pandemije. 5. S osiguravajućim kućama mora se redefinirati sve što se tiče/odnosi na jamčevinu. Ako osiguravajuće kuće ne žele više osiguravati turističke agencije, onda je potrebno neko drugo rješenje. Boško Mišković

Izmjenama i dopunama Zakona o pružanju usluga u turizmu (Narodne novine, br. 42/20) iz travnja 2020. godine, koje su još na snazi, dana je mogućnost turističkim agencijama da za neizvršene paket aranžmane izdaju vaučere, na temelju kojih bi putnik imao pravo na zamjensko putovanje ili povrat novca u roku 14 dana od isteka roka od 180 dana od prestanka posebnih okolnosti. Novi prijedlog izmjena i dopuna Zakona trebao bi stupiti na snagu tokom travnja 2021. godine, dakle godinu dana nakon uvođenja izmjena i dopuna u 2020. godini. Nije moguće prihvatiti prijedlog da datum od kojeg počinje teći vrijeme isteka roka od 180 dana za izvršenje povrata novca putnicima bude 31.12.2021. Naime, zbog nesuklađenja s odredbama Direktive 2015/2302 o putovanjima u paket-aranžmanima i povezanim putnim aranžmanima, u pogledu članka 38.a važećeg Zakona Europska komisija je protiv Republike Hrvatske, 30. listopada 2020. godine, pokrenula druga fazu postupka zbog povrede prava Europske unije (obrazloženo mišljenje), te je donošenje izmjena Zakona kojima se članak 38.a briše nužno radi suklađivanja s navedenom Direktivom i izbjegavanja postupka pred Sudom Europske unije kao i zaštite samih potrošača. Sukladno prijelaznoj odredbi Nacrta izmjena zakona, iznimno, uz pristanak putnika, vaučer se može iskoristiti za sklapanje ugovora o zamjenskom putovanju u paket-aranžmanu jednake, veće ili niže vrijednosti i/ili kvalitete te izlet ili drugu uslugu putovanja, u roku godine dana od njegovog izdavanja. Vezano uz jamčevinu, napominjemo da je i prema ranije važećem Zakonu o pružanju usluga u turizmu (NN 68/07, 88/10, 30/14, 89/14 i 152/14) jamčevina za slučaj nesolventnosti bila propisana u obliku polica osiguranja i bankarskih garancija te je, s obzirom na uspostavljen i ustaljen praksu, i novim Zakonom o pružanju usluga u turizmu (NN 130/17) zadržan isti sustav zaštite od nesolventnosti. U vezi s problemima vezanim uz likvidnost turističkih agencija skrećemo pozornost da je Vlada Republike Hrvatske na sjednici dana 4. veljače 2021. godine donijela Odluku o usvajanju Programa dodjele državnih potpora sektoru turizma i sporta u aktualnoj pandemiji COVID-a 19 u okviru kojeg će se osigurati financijska podrška poduzetnicima koji obavljaju djelatnost u sektoru turizma, uključujući i turističke agencije s ciljem ublažavanja posljedica krize na njihovo poslovanje. Mjere iz tog Programa usmjerene su na nadoknađivanje manjka likvidnosti poduzetnicima u navedenim sektorima i to kroz omogućavanje pristupa financijskim sredstvima uz uvjete povoljnije od uobičajenih na financijskim tržištima, a radi osiguranja opstanka, očuvanja zaposlenosti i ublažavanja teškoća u poslovanju za vrijeme trajanja krize te stvaranja preduvjeta za što brži oporavak nakon krize te se nadamo da će isto povoljno utjecati i na status turističkih agencija. Nadalje, turističke agencije obuhvaćene su u sklopu provedbe mjere potpora za isplatu plaća u minimalnom iznosu 4000 kn, a ista je u nadležnosti Ministarstva rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike.

68 **Dubravko Žuvić**
PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA

U potpunosti podržavam tekst Zajednice društava turističkih vodiča Hrvatske pod naslovom "Besramno

Primljeno na znanje

Nije konkretna primjedba na Nacrt prijedloga zakona, već općeniti komentar.

	<p>ponižavanje baštine, struke i hrvatskih turističkih vodiča" i žao mi je da niste usvojili niti jedan prijedlog naših predstavnika. Turistički vodiči ne traže privilegije, već iste kriterije za sve, bili oni hrvatski državljani ili stranci. Postavlja se i legitimno pitanje ravnopravne konkurencije na tržištu rada, jer bi strani turistički vodiči stekli potrebne licence za vođenja na teritoriju RH bez ulaganja novčanih sredstava, napora i vremena. A stalno pričamo o zaštiti domaćih radnika u turizmu. Smatram da to vodi degradaciji struke, ne vodeći računa o zaštiti potrošača, te i njihovom pravu na kvalitetnu uslugu.</p>	
69	<p>Sunčana Žaknić PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA Poštovani, Licencirani sam turistički vodič za DNŽ te se slažem s kolegama i smatram da je prijedlog Zakona o pružanju usluga u turizmu apsurdan. Podržavam i potpisujem očitovanje" Zajednice društva turističkih vodiča Hrvatske" te društva čiji sam član "Društva turističkih vodiča Korčule". S poštovanjem, Sunčana Žaknić ARKO TRAVEL</p>	<p>Primljeno na znanje Nije konkretna primjedba na Nacrt prijedloga zakona, već općeniti komentar.</p>
70	<p>VIZ travel j.d.o.o. PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA Predmet: Besramno ponižavanje baštine, struke i hrvatskih turističkih vodiča Poražavajuće i razočaravajuće je što smo kao članovi radne skupine za konačan prijedlog izmjena Zakona o pružanju usluga u turizmu doznali s, pazite sad, web stranice Ministarstva turizma i sporta. Od resornog ministarstva očekivali smo poštivanje osnovnih uzusa komunikacije, kao i elementarne pristojnosti u međusobnim odnosima. Međutim, nakon predstavljenih stavova ZDTVH, ni pisma, ni razglednice. Jasno je da im do mišljenja i stava struke nije nimalo stalo. Malo je reći kako smo zabrinuti činjenicom što je Ministarstvo turizma i sporta ovim prijedlogom strane turističke vodiče inauguriralo u hrvatske turističke vodiče bez potrebe bilo kakve edukacije. Nula. Naravno, bez obzira imaju li ili nemaju adekvatnu izobrazbu u svojoj domicilnoj državi. Zamislite, čak ne trebaju vladati ni osnovnim znanjem hrvatskog jezika, što naše Ministarstvo očito ni malo ne brine, jer oni i onako s njima neće imati baš nikakvog kontakta. Svaka čast kolegama iz drugih zemalja, ali oni, posve jasno, ne mogu tumačiti hrvatsku povijest, jer nemaju (a kako bi i imali?) toliko potreban osjećaj nacionalne privrženosti i pripadnosti Hrvatskoj. Treba li posebno spomenuti da se to odnosi i na Domovinski rat, temelj slobodne i suverene Hrvatske. Ukratko, strancima je dopušteno da svojim načinima tumačenja hrvatske povijesti rade njezinu reviziju po svom slobodnom nahođenju. Doduše, zakon predviđa da bi strani vodiči trebali polagati stručne provjere znanja i prolaziti procedure kao hrvatske kolege samo u slučaju ako bi vodili na zaštićenim lokalitetima. To će biti jedina mjesta na kojima će naša država u smislu ovog zakona imati koliko toliko suverenitet. Međutim, činjenica je da Ministarstvo ima namjeru taj broj zaštićenih lokaliteta znatno umanjiti na ostatke ostataka hrvatske materijalne i nematerijalne kulturne baštine pravilnikom koji će ubrzo stupiti na snagu. Mirne duše može se</p>	<p>Nije prihvaćen Ministarstvo turizma i sporta pristupilo je izmjenama i dopunama Zakona o pružanju usluga u turizmu (NN 130/17, 25/19, 98/19, 42/20) zbog potrebe usklađivanja s propisima Europske unije (odredbama Direktive 2005/36/EZ o priznavanju stručnih kvalifikacija (kako je zadnje izmijenjena Direktivom 2013/55/EU) i Direktive 2006/123/EZ o uslugama na unutarnjem tržištu), koje su utemeljene na slobodi poslovnog nastana, slobodi pružanja usluga i/ili slobodi kretanja radnika – temeljnim načelima Europske unije. Prije objave nacrta Prijedloga izmjena Zakona o pružanju usluga u turizmu na savjetovanju sa zainteresiranom javnošću 8. siječnja 2021. godine, Ministarstvo turizma i sporta održalo je četiri sastanka s predstavnicima Zajednice društava turističkih vodiča Hrvatske (ZDTVH), a na posljednjem sastanku 20. studenoga 2020. predstavljen im je Prijedlog izmjena i dopuna Zakona o pružanju usluga u turizmu. Ovim novim Prijedlogom izmjena Zakona o pružanju usluga u turizmu Ministarstvo turizma i sporta u dijelu zakona koji se odnosi na turističke vodiče ne regulira obvezu polaganja općeg i posebnog dijela ispita za turističke vodiče, već su način polaganja i sadržaj stručnog ispita za turističke vodiče, kao i popis zaštićenih cjelina (lokaliteta) uređeni podzakonskim aktima, tj. pravilnicima iz 2008. godine - Pravilnikom o stručnom ispitu za turističke vodiče i ispitnom programu za turističke pratitelje (NN 50/08 i 120/08) i Pravilnikom o popisu turističkih cjelina (lokaliteta) po županijama (NN 76/08). Prijedlog novog načina polaganja i sadržaja ispita za turističke vodiče bit će predmet rada radne skupine za izradu novih pravilnika, koji se trebaju donijeti do kraja lipnja 2021. godine. U radnoj skupini će, kao i do sada, sudjelovati predstavnici turističkih vodiča, visoka učilišta koja izvode programe stručnog ispita za turističke vodiče, tijela državne vlasti i stručnjaci. Ne može se prihvatiti navod da strani turistički vodiči vode bez edukacije u Republici Hrvatskoj iz razloga što je važećim Zakonom za pružanje usluga turističkog vodiča propisana obveza polaganja stručnog ispita, koji se sastoji od općeg i posebnog dijela. Turistički vodič koji ima položen opći</p>

konstatirati kako će kroz koji dan inozemni vodiči bez ikakvog stručnog i profesionalnog kriterija voditi goste diljem lijepe naše i eto nama poplave tzv. fake news informacija, pseudo tumačenja i, po svojoj biti, kraja kulturnog turizma u Hrvatskoj, posredno i srozavanja ugleda zemlje u svijetu, što je posvjedočila i Češka, a objavila sama Europska Komisija u svojem izvješću. Svjedočimo vulgarizaciji struke, opasnoj i krajnjoj degradaciji kvalitete interpretiranja naše baštine, ne vodeći čak računa o zaštiti potrošača, te i njihovom pravu na kvalitetnu uslugu. Sve se prepušta samovolji predatorskog kapitalizma i ekonomiji velikih brojeva, a brojni vodiči će biti primorani iseliti van zemlje i naći drugi posao, što im, kao velikom broju visoko obrazovanih osoba s odličnim poznavanjem stranih jezika neće biti problem. Toliko o demografskoj politici... Ministarstvo ide toliko daleko u nepoznavanju profesije i zakonskih propisa da u esavjetovanju navodi kako u Hrvatskoj ima samo 340 aktivnih turističkih vodiča, što bi bilo smiješno da nije žalosno. Republika Hrvatska broji preko pet i pol tisuća vodiča i svi oni uplaćuju značajna finansijska sredstva u državni proračun putem obrta, agencija, udruga, ugovora o djelu odnosno uplaćenih poreza, prireza i doprinosa. Nepoznavanje materije samo je nastavak prakse koju smo uočili prilikom proučavanja testa proporcionalnosti koje je objavila Europska Komisija prije nekoliko godina, gdje se nisu potrudili ni sve rubrike ispuniti, a da ne spominjemo polupismenu razinu popratnog teksta. I sve to uz opravdanja inzistiranja Europske Komisije s kojima smo upoznati. Međutim . proučili smo i prezentirali sve primjere zaštite nekih drugih europskih zemalja. Sudeći po ovom postupku, ne očekujemo ništa pozitivno ni u Pravilnicima o edukaciji i zaštićenim lokalitetima koji nam slijede. Posebno smo užasnuti činjenicom da se uopće nisu iskoristili primjeri modela zaštite ni prema državljanima trećih zemalja koji će nam držati lekcije o našoj povijesti i baštini. Ovakav čin slobodno se može nazvati eutanaziranjem kulturnog naslijeđa, ujedno i potpunim krahom načela zaštite potrošača. Radi se o svojevrsnoj izdaji Hrvatske, i to na globalnoj razini. Žalosti da doslovce niti jedan naš prijedlog, kao članova radne skupine, nije prihvaćen. Ministarstvo turizma i sporta, kojem je obveza štiti interese struke hrvatskih vodiča, odbilo je poslušati glas struke bez obzira na argumente, navedene modalitete zaštite drugih europskih zemalja te bezrezervnu podršku kustosa, povjesničara i braniteljskih udruga. Treba se zapitati zašto Hrvatska ne želi štiti svoju baštinu, povijest i svoje građane na način kako su to napravile druge europske zemlje, primjerice Grčka i Cipar? I sve ovo se događa u zemlji zbog čije su slobode i obrane nacionalnog identiteta prije samo 25 godina mnogi dali svoje živote. Zar ni to više nije važno? Ne možemo se oteti dojmu kako je hrvatski kulturni identitet predan kao na pladnju. Tko god hoće neka jede i kusa kako želi. Kriteriji tu ne postoje. Vjerovali smo da u našem resornom Ministarstvu imamo majku, a ne maćehu. Na žalost, pogriješili smo, ali ćemo ustrajati u goloj borbi za egzistenciju i boriti se svim demokratskim sredstvima. Jednoglasno: članovi Zajednice društava turističkih vodiča

dio stručnog ispita može voditi na području cijele Republike Hrvatske, osim na i u zaštićenim cjelinama (lokalitetima), dok turistički vodič koji ima položen posebni dio stručnog ispita, a koji polaže posebno po županijama može voditi turiste i po zaštićenim cjelinama (lokalitetima). Usluge turističkog vodiča u Republici Hrvatskoj može pružati državljanin Republike Hrvatske, državljanin druge države ugovornice Ugovora o Europskom gospodarskom prostoru i Švicarske Konfederacije koji ispunjava uvjete za turističkog vodiča propisane tim Zakonom. Iznimno, usluge turističkog vodiča može pružati i državljanin treće države koji ima prijavljeno prebivalište u Republici Hrvatskoj i ispunjava uvjete za turističkog vodiča propisane tim Zakonom, tj. ima položen stručni ispit za turističkog vodiča u Republici Hrvatskoj. Turistički vodič državljanin druge države ugovornice Ugovora o Europskom gospodarskom prostoru i Švicarske Konfederacije može samo privremeno i povremeno pružati usluge turističkog vodiča na području Republike Hrvatske, osim na zaštićenim cjelinama (lokalitetima), ako se prijavio Ministarstvu turizma i sporta te uz uvjet da ima zakonit poslovni nastan u matičnoj državi članici i ondje pripada reguliranoj profesiji ili ako je, u slučaju da ta profesija u njihovoj matičnoj državi članici nije regulirana, je obavljao tu profesiju najmanje godinu dana u prethodnih 10 godina. Ukoliko žele pružati usluge na ili u zaštićenim cjelinama (lokalitetima), turistički vodiči iz drugih država članica moraju položiti posebni dio stručnog ispita odnosno ispit za svaku županiju. Kako bi se olakšao pristup obavljanju profesije turističkog vodiča izmjenama Zakona će se brisati dio odredbe u kojoj je propisano da se stručni ispit polaže zasebno za svaku županiju i da se popis zaštićenih cjelina (lokaliteta) sastavlja zasebno za svaku županiju, a sam ispit i popis lokaliteta se uređuje podzakonskim aktima, a ne ovim Zakonom. Nadalje, Direktivom 2005/36/EZ o priznavanju stručnih kvalifikacija kako je izmijenjena Direktivom 2013/55/EU utvrđuje se da države članice ne smiju ni zbog kojeg razloga koji se odnosi na stručne kvalifikacije ograničavati slobodu pružanja usluga stranim pružateljima usluga koji imaju zakonit poslovni nastan u matičnoj državi članici i ondje pripadaju reguliranoj profesiji ili ako su, u slučaju da ta profesija u njihovoj matičnoj državi članici nije regulirana, obavljali tu profesiju najmanje godinu dana u prethodnih 10 godina, naime, navedeno je propisano i Zakonom o reguliranim profesijama i priznavanju inozemnih stručnih kvalifikacija. Sukladno navedenoj Direktivi turistički vodič iz Republike Hrvatske može pružati usluge u drugoj državi članici Europske unije te ista ne bi smjela ni zbog kojeg razloga koji se odnosi na stručne kvalifikacije ograničavati slobodu pružanja usluga, a ukoliko se hrvatski vodiči susreću s poteškoćama u pružanju usluga u drugim država članicama navedeno mogu prijaviti putem mreže SOLVIT. Napominjemo da je nacionalni SOLVIT centar uspostavljen pri Ministarstvu gospodarstva i održivog razvoja. Vezano uz prijedlog da se definira razina znanja hrvatskog jezika, napominjemo da sukladno važećem Zakonu turistički vodič mora znati jezik na koje pruža usluge najmanje na razini B2 Zajedničkog europskog referentnog okvira. Navedeno znači da strani vodič koji pruža usluge na hrvatskom

	<p>Hrvatske 1. Društvo turističkih vodiča Split 2. Društvo turističkih vodiča Dubrovnik 3. Udruga turističkih vodiča Like 4. Udruga turističkih vodiča Rab 5. Udruga turističkih vodiča grada Vukovara 6. Društvo turističkih vodiča Korčula 7. Društvo turističkih vodiča Rovinj 8. Društvo turističkih vodiča Međimurje 9. Udruga turističkih vodiča Bastion-Karlovac 10. Udruga Moj Osijek 11. Udruga turističkih vodiča Maloga Lošinja 12. Udruga turističkih vodiča Zadra - Donat 13. Društvo turističkih vodiča Phoenix- Trogir 14. Udruga turističkih vodiča Kvarnera 15. Društvo turističkih vodiča Liburnia 16. Društvo turističkih vodiča Varaždin 17. Društvo turističkih vodiča Pula 18. Udruga turističkih vodiča Zagreba i srednjohrvatske makroregije 19. Turistički vodiči Split 20. Udruga turističkih vodiča Mihovil Šibenik 21. Udruga turističkih vodiča otoka Hvara Ivan Vrnoga</p>	<p>jeziku mora znati hrvatski jezik najmanje na razini B2. Ukoliko pruža usluge na nekom drugom stranom jeziku, mora poznavati hrvatski jezik u mjeri dostatnoj za pružanje usluga. Kada je u pitanju priznavanje stručnih kvalifikacija turističkih vodiča iz drugih država članica Europske unije skrećemo pažnju na odredbe Zakona o reguliranim profesijama i priznavanju inozemnih stručnih kvalifikacija, kojim je prenesena Direktiva 2005/36/EZ o priznavanju stručnih kvalifikacija (izmijenjena Direktivom 2013/55/EU), provjera znanja jezika mora biti razmjerna djelatnosti koja će se obavljati, a provodi se samo u slučaju profesija koje utječu na sigurnost pacijenata, a drugih profesija kada postoji osnovana sumnja o dovoljnom poznavanju jezika u odnosu na profesionalne djelatnosti koje se najmjeravaju obavljati. Takva provjera može se vršiti samo nakon izdavanja Europske profesionalne kartice i priznavanja inozemnih stručnih kvalifikacija u svrhu ostvarivanja prava na poslovni nastan, ali ne i kod privremenog i povremenog pružanja usluga turističkog vodiča u drugoj državi članici Europske unije.</p>
71	<p>Vesna Šiško PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA Poštovani, mi u čijem interesu postoji Vaše cijenjeno Ministarstvo i u ime Domovine koju svi zajedno imamo čast promoviranja, poslušajte i shvatite ovdje navedene praktične upise i upute aktivnih turističkih djelatnika i profesionalaca. Počevši od a) edukacije koja bi se doista trebala temeljiti po regijama (jer svaki vodič poznaje veoma dobro i mnogo širi kraj one županije za koju je licenciran jer je geografija tečnija od naših utvrđenih normi), b) također je potrebno odrediti zaštićene lokalitete konkretnim popisom koji će biti uključen u Zakon. Zaštićene lokalitete po potrebi treba i povećati u interesu zaštite kulturne baštine i integriteta RH c) strani vodiči koji imaju dozvolu raditi u RH svakako trebaju svladati onu razinu jezika koja je tražena i za nas domaće vodiče u radu sa stranim grupama - dakle, B2 razinu po europskim standardima i d) neosporno bitan je i uvjet proporcionalnosti pružanja vodičkih i drugih usluga u korelaciji s drugim zemljama u obrani hrvatskog kulturnog identiteta i interpretacije hrvatske kulturne baštine. Isto izvješće o proporcionalnosti Vam je već ustupljen. Nadam se da ćete uistinu odreagirati u korist našeg čovjeka koji uživa i živi svoj rad na svome i za svoje!</p>	<p>Djelomično prihvaćen Ovim novim Prijedlogom izmjena Zakona o pružanju usluga u turizmu Ministarstvo turizma i sporta u dijelu Zakona koji se odnosi na turističke vodiče - ne regulira - obvezu polaganja općeg i posebnog dijela ispita za turističke vodiče, već su način polaganja i sadržaj stručnog ispita za turističke vodiče, kao i popis zaštićenih cjelina (lokaliteta) uređeni podzakonskim aktima, tj. pravilnicima iz 2008. godine - Pravilnikom o stručnom ispitu za turističke vodiče i ispitnom programu za turističke pratitelje (NN 50/08 i 120/08) i Pravilnikom o popisu turističkih cjelina (lokaliteta) po županijama (NN 76/08). Prijedlog novog načina polaganja i sadržaja ispita za turističke vodiče bit će predmet rada radne skupine za donošenje novih pravilnika, koji se trebaju donijeti do kraja lipnja 2021. godine, a prijedlogom Zakona bit će definiran popis zaštićenih cjelina (lokaliteta) kao cjelina umjetničke, povijesne i kulturne baštine. U radnoj skupini će, kao i do sada, sudjelovati predstavnici turističkih vodiča, visoka učilišta koja izvode programe stručnog ispita za turističke vodiče, tijela državne vlasti i stručnjaci. Vezano uz prijedlog definiranja razine znanja hrvatskog jezika napominjemo da sukladno važećem Zakonu turistički vodič mora znati jezik na kojem pruža usluge najmanje na razini B2 Zajedničkog europskog referentnog okvira. Navedeno znači da vodič koji pruža usluge na hrvatskom jeziku mora znati hrvatski jezik najmanje na razini B2. Ukoliko pruža usluge na nekom drugom stranom jeziku, mora poznavati hrvatski jezik u mjeri dostatnoj za pružanje usluga. U pogledu priznavanja stručnih kvalifikacija turističkih vodiča iz drugih država članica Europske unije skrećemo pažnju na odredbe Zakona o reguliranim profesijama i priznavanju inozemnih stručnih kvalifikacija (NN 82/15, 70/19, 47/20), kojim je prenesena Direktiva 2005/36/EZ o priznavanju stručnih kvalifikacija (izmijenjena Direktivom 2013/55/EU), provjera znanja jezika mora biti razmjerna djelatnosti koja će se obavljati, a provodi se samo u slučaju profesija koje utječu na sigurnost pacijenata, a drugih profesija kada postoji osnovana sumnja o dovoljnom poznavanju jezika u odnosu na profesionalne djelatnosti koje se namjeravaju obavljati.</p>

		<p>Takva provjera može se vršiti samo nakon izdavanja Europske profesionalne kartice i priznavanja inozemnih stručnih kvalifikacija u svrhu ostvarivanja prava na poslovni nastan, ali ne i kod privremenog i povremenog pružanja usluga turističkog vodiča u drugoj državi članici Europske unije. Državljanin trećih država mogu pružati usluge turističkog vodiča na području Republike Hrvatske samo ako polože stručni ispit (opći i posebni dio), a navedenom mogu pristupiti ukoliko u Republici Hrvatskoj imaju prijavljeno prebivalište te smatramo da je navedeno zakonsko uređenje zadovoljavajuće.</p>
72	<p>Željka Pleš PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA Predmet: Besramno ponižavanje baštine, struke i hrvatskih turističkih vodiča Poražavajuće i razočaravajuće je što smo kao članovi radne skupine za konačan prijedlog izmjena Zakona o pružanju usluga u turizmu doznali s, pazite sad, web stranice Ministarstva turizma i sporta. Od resornog ministarstva očekivali smo poštivanje osnovnih uzusa komunikacije, kao i elementarne pristojnosti u međusobnim odnosima. Međutim, nakon predstavljenih stavova ZDTVH, ni pisma, ni razglednice. Jasno je da im do mišljenja i stava struke nije nimalo stalo. Malo je reći kako smo zabrinuti činjenicom što je Ministarstvo turizma i sporta ovim prijedlogom strane turističke vodiče inauguriralo u hrvatske turističke vodiče bez potrebe bilo kakve edukacije. Nula. Naravno, bez obzira imaju li ili nemaju adekvatnu izobrazbu u svojoj domicilnoj državi. Zamislite, čak ne trebaju vladati ni osnovnim znanjem hrvatskog jezika, što naše Ministarstvo očito ni malo ne brine, jer oni i onako s njima neće imati baš nikakvog kontakta. Svaka čast kolegama iz drugih zemalja, ali oni, posve jasno, ne mogu tumačiti hrvatsku povijest, jer nemaju (a kako bi i imali?) toliko potreban osjećaj nacionalne privrženosti i pripadnosti Hrvatskoj. Treba li posebno spomenuti da se to odnosi i na Domovinski rat, temelj slobodne i suverene Hrvatske. Ukratko, strancima je dopušteno da svojim načinima tumačenja hrvatske povijesti rade njezinu reviziju po svom slobodnom nahođenju. Doduše, zakon predviđa da bi strani vodiči trebali polagati stručne provjere znanja i prolaziti procedure kao hrvatske kolege samo u slučaju ako bi vodili na zaštićenim lokalitetima. To će biti jedina mjesta na kojima će naša država u smislu ovog zakona imati koliko toliko suverenitet. Međutim, činjenica je da Ministarstvo ima namjeru taj broj zaštićenih lokaliteta znatno umanjiti na ostatke ostataka hrvatske materijalne i nematerijalne kulturne baštine pravilnikom koji će ubrzo stupiti na snagu. Mirne duše može se konstatirati kako će kroz koji dan inozemni vodiči bez ikakvog stručnog i profesionalnog kriterija voditi goste diljem lijepe naše i eto nama poplave tzv. fake news informacija, pseudo tumačenja i, po svojoj biti, kraja kulturnog turizma u Hrvatskoj, posredno i srozavanja ugleda zemlje u svijetu, što je posvjedočila i Češka, a objavila sama Europska Komisija u svojem izvješću. Svjedočimo vulgarizaciji struke, opasnoj i krajnjoj degradaciji kvalitete interpretiranja naše baštine, ne vodeći čak računa o zaštiti potrošača, te i njihovom pravu na kvalitetnu</p>	<p>Nije prihvaćen Ministarstvo turizma i sporta pristupilo je izmjenama i dopunama Zakona o pružanju usluga u turizmu (NN 130/17, 25/19, 98/19, 42/20) zbog potrebe usklađivanja s propisima Europske unije (odredbama Direktive 2005/36/EZ o priznavanju stručnih kvalifikacija (kako je zadnje izmijenjena Direktivom 2013/55/EU) i Direktive 2006/123/EZ o uslugama na unutarnjem tržištu), koje su utemeljene na slobodi poslovnog nastana, slobodi pružanja usluga i/ili slobodi kretanja radnika – temeljnim načelima Europske unije. Prije objave nacrtu Prijedloga izmjena Zakona o pružanju usluga u turizmu na savjetovanju sa zainteresiranom javnošću 8. siječnja 2021. godine, Ministarstvo turizma i sporta održalo je četiri sastanka s predstavnicima Zajednice društava turističkih vodiča Hrvatske (ZDTVH), a na posljednjem sastanku 20. studenoga 2020. predstavljen im je Prijedlog izmjena i dopuna Zakona o pružanju usluga u turizmu. Ovim novim Prijedlogom izmjena Zakona o pružanju usluga u turizmu Ministarstvo turizma i sporta u dijelu zakona koji se odnosi na turističke vodiče ne regulira obvezu polaganja općeg i posebnog dijela ispita za turističke vodiče, već su način polaganja i sadržaj stručnog ispita za turističke vodiče, kao i popis zaštićenih cjelina (lokaliteta) uređeni podzakonskim aktima, tj. pravilnicima iz 2008. godine - Pravilnikom o stručnom ispitu za turističke vodiče i ispitnom programu za turističke pratitelje (NN 50/08 i 120/08) i Pravilnikom o popisu turističkih cjelina (lokaliteta) po županijama (NN 76/08). Prijedlog novog načina polaganja i sadržaja ispita za turističke vodiče bit će predmet rada radne skupine za izradu novih pravilnika, koji se trebaju donijeti do kraja lipnja 2021. godine. U radnoj skupini će, kao i do sada, sudjelovati predstavnici turističkih vodiča, visoka učilišta koja izvode programe stručnog ispita za turističke vodiče, tijela državne vlasti i stručnjaci. Ne može se prihvatiti navod da strani turistički vodiči vode bez edukacije u Republici Hrvatskoj iz razloga što je važećim Zakonom za pružanje usluga turističkog vodiča propisana obveza polaganja stručnog ispita, koji se sastoji od općeg i posebnog dijela. Turistički vodič koji ima položen opći dio stručnog ispita može voditi na području cijele Republike Hrvatske, osim na i u zaštićenim cjelinama (lokalitetima), dok turistički vodič koji ima položen posebni dio stručnog ispita, a koji polaže posebno po županijama može voditi turiste i po zaštićenim cjelinama (lokalitetima). Usluge turističkog vodiča u Republici Hrvatskoj može pružati državljanin Republike Hrvatske, državljanin druge države ugovornice Ugovora o Europskom gospodarskom prostoru i Švicarske Konfederacije koji ispunjava uvjete za turističkog vodiča propisane tim Zakonom.</p>

uslugu. Sve se prepušta samovolji predatorskog kapitalizma i ekonomiji velikih brojeva, a brojni vodiči će biti primorani iseliti van zemlje i naći drugi posao, što im, kao velikom broju visoko obrazovanih osoba s odličnim poznavanjem stranih jezika neće biti problem. Toliko o demografskoj politici...
 Ministarstvo ide toliko daleko u nepoznavanju profesije i zakonskih propisa da u esavjetovanju navodi kako u Hrvatskoj ima samo 340 aktivnih turističkih vodiča, što bi bilo smiješno da nije žalosno. Republika Hrvatska broji preko pet i pol tisuća vodiča i svi oni uplaćuju značajna financijska sredstva u državni proračun putem obrta, agencija, udruga, ugovora o djelu odnosno uplaćenih poreza, prireza i doprinosa. Nepoznavanje materije samo je nastavak prakse koju smo uočili prilikom proučavanja testa proporcionalnosti koje je objavila Europska Komisija prije nekoliko godina, gdje se nisu potrudili ni sve rubrike ispuniti, a da ne spominjemo polupismenu razinu popratnog teksta. I sve to uz opravdanja inzistiranjima Europske Komisije s kojima smo upoznati. Međutim, proučili smo i prezentirali sve primjere zaštite nekih drugih europskih zemalja. Sudeći po ovom postupku, ne očekujemo ništa pozitivno ni u Pravilnicima o edukaciji i zaštićenim lokalitetima koji nam slijede. Posebno smo užasnuti činjenicom da se uopće nisu iskoristili primjeri modela zaštite ni prema državljanima trećih zemalja koji će nam držati lekcije o našoj povijesti i baštini. Ovakav čin slobodno se može nazvati eutanaziranjem kulturnog naslijeđa, ujedno i potpunim krahom načela zaštite potrošača. Radi se o svojevrsnoj izdaji Hrvatske, i to na globalnoj razini. Žalosti da doslovce niti jedan naš prijedlog, kao članova radne skupine, nije prihvaćen. Ministarstvo turizma i sporta, kojem je obveza štiti interese struke hrvatskih vodiča, odbilo je poslušati glas struke bez obzira na argumente, navedene modalitete zaštite drugih europskih zemalja te bezrezervnu podršku kustosa, povjesničara i braniteljskih udruga. Treba se zapitati zašto Hrvatska ne želi štiti svoju baštinu, povijest i svoje građane na način kako su to napravile druge europske zemlje, primjerice Grčka i Cipar? I sve ovo se događa u zemlji zbog čije su slobode i obrane nacionalnog identiteta prije samo 25 godina mnogi dali svoje živote. Zar ni to više nije važno? Ne možemo se oteti dojmu kako je hrvatski kulturni identitet predan kao na pladnju. Tko god hoće neka jede i kusa kako želi. Kriteriji tu ne postoje. Vjerovali smo da u našem resornom Ministarstvu imamo majku, a ne maćehu. Na žalost, pogriješili smo, ali ćemo ustrajati u goljoj borbi za egzistenciju i boriti se svim demokratskim sredstvima. Jednoglasno: članovi Zajednice društava turističkih vodiča Hrvatske 1. Društvo turističkih vodiča Split 2. Društvo turističkih vodiča Dubrovnik 3. Udruga turističkih vodiča Like 4. Udruga turističkih vodiča Rab 5. Udruga turističkih vodiča grada Vukovara 6. Društvo turističkih vodiča Korčula 7. Društvo turističkih vodiča Rovinj 8. Društvo turističkih vodiča Međimurje 9. Udruga turističkih vodiča Bastion-Karlovac 10. Udruga Moj Osijek 11. Udruga turističkih vodiča Maloga Lošinja 12. Udruga turističkih vodiča Zadra - Donat 13. Društvo turističkih vodiča Phoenix- Trogir 14. Udruga

Iznimno, usluge turističkog vodiča može pružati i državljanin treće države koji ima prijavljeno prebivalište u Republici Hrvatskoj i ispunjava uvjete za turističkog vodiča propisane tim Zakonom, tj. ima položen stručni ispit za turističkog vodiča u Republici Hrvatskoj. Turistički vodič državljanin druge države ugovornice Ugovora o Europskom gospodarskom prostoru i Švicarske Konfederacije može samo privremeno i povremeno pružati usluge turističkog vodiča na području Republike Hrvatske, osim na zaštićenim cjelinama (lokalitetima), ako se prijavio Ministarstvu turizma i sporta te uz uvjet da ima zakonit poslovni nastan u matičnoj državi članici i ondje pripada reguliranoj profesiji ili ako je, u slučaju da ta profesija u njihovoj matičnoj državi članici nije regulirana, je obavljao tu profesiju najmanje godinu dana u prethodnih 10 godina. Ukoliko žele pružati usluge na ili u zaštićenim cjelinama (lokalitetima), turistički vodiči iz drugih država članica moraju položiti posebni dio stručnog ispita odnosno ispit za svaku županiju. Kako bi se olakšao pristup obavljanju profesije turističkog vodiča izmjenama Zakona će se brisati dio odredbe u kojoj je propisano da se stručni ispit polaže zasebno za svaku županiju i da se popis zaštićenih cjelina (lokaliteta) sastavlja zasebno za svaku županiju, a sam ispit i popis lokaliteta se uređuje podzakonskim aktima, a ne ovim Zakonom. Nadalje, Direktivom 2005/36/EZ o priznavanju stručnih kvalifikacija kako je izmijenjena Direktivom 2013/55/EU utvrđuje se da države članice ne smiju ni zbog kojeg razloga koji se odnosi na stručne kvalifikacije ograničavati slobodu pružanja usluga stranim pružateljima usluga koji imaju zakonit poslovni nastan u matičnoj državi članici i ondje pripadaju reguliranoj profesiji ili ako su, u slučaju da ta profesija u njihovoj matičnoj državi članici nije regulirana, obavljali tu profesiju najmanje godinu dana u prethodnih 10 godina, naime, navedeno je propisano i Zakonom o reguliranim profesijama i priznavanju inozemnih stručnih kvalifikacija. Sukladno navedenoj Direktivi turistički vodič iz Republike Hrvatske može pružati usluge u drugoj državi članici Europske unije te ista ne bi smjela ni zbog kojeg razloga koji se odnosi na stručne kvalifikacije ograničavati slobodu pružanja usluga, a ukoliko se hrvatski vodiči susreću s poteškoćama u pružanju usluga u drugim država članicama navedeno mogu prijaviti putem mreže SOLVIT. Napominjemo da je nacionalni SOLVIT centar uspostavljen pri Ministarstvu gospodarstva i održivog razvoja. Vezano uz prijedlog da se definira razina znanja hrvatskog jezika, napominjemo da sukladno važećem Zakonu turistički vodič mora znati jezik na koje pruža usluge najmanje na razini B2 Zajedničkog europskog referentnog okvira. Navedeno znači da strani vodič koji pruža usluge na hrvatskom jeziku mora znati hrvatski jezik najmanje na razini B2. Ukoliko pruža usluge na nekom drugom stranom jeziku, mora poznavati hrvatski jezik u mjeri dostatnoj za pružanje usluga. Kada je u pitanju priznavanje stručnih kvalifikacija turističkih vodiča iz drugih država članica Europske unije skrećemo pažnju na odredbe Zakona o reguliranim profesijama i priznavanju inozemnih stručnih kvalifikacija, kojim je prenesena Direktiva 2005/36/EZ o priznavanju stručnih kvalifikacija (izmijenjena Direktivom 2013/55/EU), provjera znanja jezika mora biti razmjerna djelatnosti

	<p>turističkih vodiča Kvarnera 15. Društvo turističkih vodiča Liburnia 16. Društvo turističkih vodiča Varaždin 17. Društvo turističkih vodiča Pula 18. Udruga turističkih vodiča Zagreba i srednjohrvatske makroregije 19. Turistički vodiči Split 20. Udruga turističkih vodiča Mihovil Šibenik 21. Udruga turističkih vodiča otoka Hvara</p>	<p>koja će se obavljati, a provodi se samo u slučaju profesija koje utječu na sigurnost pacijenata, a drugih profesija kada postoji osnovana sumnja o dovoljnom poznavanju jezika u odnosu na profesionalne djelatnosti koje se najmjeravaju obavljati. Takva provjera može se vršiti samo nakon izdavanja Europske profesionalne kartice i priznavanja inozemnih stručnih kvalifikacija u svrhu ostvarivanja prava na poslovni nastan, ali ne i kod privremenog i povremenog pružanja usluga turističkog vodiča u drugoj državi članici Europske unije.</p>
<p>73</p>	<p>Turistička zajednica Kvarnera PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA Turistička zajednica Kvarnera u dogovoru s Udrugom turističkih vodiča Kvarnera ističe sljedeća pitanja i komentare: • obrazovanje na hrvatskom jeziku te definiranje što bi značilo "poznavanje jezika u dovoljnoj mjeri" – obzirom da predmetnu kvalifikaciju smatramo neodredivom i neozbiljnom • članak 71, stavak 1. Zakona, prijedlog: regulirano obrazovanje na način da ga provode fakulteti, kao nekad, a obzirom smo svjedoci vulgarizacije obrazovanja turističkih vodiča • članak 73, Zakona: "da ima najmanje završenu srednju školu" - prijedlog: najmanje četverogodišnju srednju školu, • članak 73. stavak 2. točka 3. Zakona: "da poznaje hrvatski jezik u mjeri dostatnoj za pružanje usluga turističkog vodiča", što bi značilo "poznavanje jezika u dovoljnoj mjeri" - obzirom da predmetnu kvalifikaciju smatramo neodredivom i neozbiljnom/prijedlog: svakako definiranje razine poznavanja jezika prema reguliranim razinama poznavanja jezika. • fragmentiranost ispita po županijama: predlažemo polaganje ispita po povijesno i geografski bliskim regijama. Na ovaj način bi se zaštićeni lokaliteti polagali samo za 5 regija (za razliku od sadašnjih 20 županija i grada Zagreba). Fragmentiranost ispita bi se smanjila na najmanju moguću mjeru koja je u isto vrijeme logična, smisljena i potrebna. 1. Dalmatinska regija - uključivala bi 4 županije: ☐ Dubrovačko-neretvanska županija ☐ Splitsko-dalmatinska županija ☐ Šibensko-kninska županija ☐ Zadarska županija 2. Istarsko-primorsko-lička regija - uključivala bi 3 županije: ☐ Istarska županija ☐ Primorsko-goranska županija ☐ Ličko-senjska županija 3. Središnja Hrvatska i zagrebačka makroregija - uključivala bi 5 županija i grad Zagreb: ☐ Krapinsko-zagorska županija ☐ Karlovačka županija ☐ Međimurska županija ☐ Varaždinska županija ☐ Zagrebačka županija ☐ Grad Zagreb 4. Panonska regija: ☐ Sisačko-moslavačka županija ☐ Bjelovarsko-bilogorska županija ☐ Koprivničko-križevačka županija ☐ Virovitičko-podravska županija 5. Slavenska regija - uključivala bi 4 županije: • Vukovarsko-srijemska • Osječko-baranjska županija • Požeško-slavonska županija • Brodsko-posavska županija Jединi prijedlog koji je usvojen je načelo zaštite stečenih prava. No, ujedno je i paradoks. Regulacija prema državljanima neeuropskih zemalja: Novim Zakonom o strancima ukidaju se turističke kvote te će veliki broj stranih državljana imati mogućnost boravka u Republici Hrvatskoj. Osobe koje pet godina borave na teritoriju Republike Hrvatske i ne moraju nužno biti zaposlene da bi</p>	<p>Djelomično prihvaćen Vezano uz prijedlog definiranja razine znanja hrvatskog jezika napominjemo da sukladno važećem Zakonu turistički vodič mora znati jezik na kojem pruža usluge najmanje na razini B2 Zajedničkog europskog referentnog okvira. Navedeno znači da vodič koji pruža usluge na hrvatskom jeziku mora znati hrvatski jezik najmanje na razini B2. Ukoliko pruža usluge na nekom drugom stranom jeziku, mora poznavati hrvatski jezik u mjeri dostatnoj za pružanje usluga. U pogledu priznavanja stručnih kvalifikacija turističkih vodiča iz drugih država članica Europske unije skrećemo pažnju na odredbe Zakona o reguliranim profesijama i priznavanju inozemnih stručnih kvalifikacija (NN 82/15, 70/19, 47/20), kojim je prenesena Direktiva 2005/36/EZ o priznavanju stručnih kvalifikacija (izmijenjena Direktivom 2013/55/EU), provjera znanja jezika mora biti razmjerna djelatnosti koja će se obavljati, a provodi se samo u slučaju profesija koje utječu na sigurnost pacijenata, a drugih profesija kada postoji osnovana sumnja o dovoljnom poznavanju jezika u odnosu na profesionalne djelatnosti koje se namjeravaju obavljati. Takva provjera može se vršiti samo nakon izdavanja Europske profesionalne kartice i priznavanja inozemnih stručnih kvalifikacija u svrhu ostvarivanja prava na poslovni nastan, ali ne i kod privremenog i povremenog pružanja usluga turističkog vodiča u drugoj državi članici Europske unije. Sukladno Zakonu o znanosti i visokom obrazovanju (NN 123/03, 198/03, 105/04, 174/04, 02/07, 46/07, 45/09, 63/11, 94/13, 139/13, 101/14, 60/15, 131/17) visoka učilišta su sveučilište te fakultet i umjetnička akademija u njegovom sastavu, veleučilište i visoka škola, a visoka učilišta mogu biti javna i privatna, dok prema važećem Zakonu o pružanju usluga u turizmu rješenje o imenovanju ispitne komisije za polaganje stručnog ispita za turističkog vodiča može se izdati samo onom visokom učilištu koje izvodi najmanje stručni ili sveučilišni studij na preddiplomskoj razini u području turizma ili imaju smjer ili nastavne predmete iz područja turizma. Vezano uz uvjetovanje pristupa polaganju stručnog ispita za turističkog vodiča završenom četverogodišnjem srednjom školom, smatramo kao isto nije nužno, iz razloga što će se programom i stručnim ispitom za turističkog vodiča propisati i provjeriti odgovarajuća razina znanja. Ovim novim Prijedlogom izmjena Zakona o pružanju usluga u turizmu Ministarstvo turizma i sporta u dijelu Zakona koji se odnosi na turističke vodiče - ne regulira - obvezu polaganja općeg i posebnog dijela ispita za turističke vodiče, već su način polaganja i sadržaj stručnog ispita za turističke vodiče, kao i popis zaštićenih cjelina (lokaliteta) uređeni podzakonskim aktima, tj. pravilnicima iz 2008. godine - Pravilnikom o stručnom ispitu za turističke vodiče i ispitnom</p>

stekle uvjete za dobivanje prebivališta. No, bez obzira na isto, za istaknuti je kako je Zakon o pružanju usluga u turizmu lex specialis koji derogira opći zakon, u ovom slučaju Zakon o strancima. Isti pristup imaju i druge europske zemlje poput Cipra i Malte, koje uopće ne dozvoljavaju pristup edukaciji strancima koji dolaze iz neeuropskih zemalja osim ako nemaju grčko, odnosno ciparsko podrijetlo, odnosno Malta, koja uz obvezu prebivališta, ima i uvjet reciprociteta. To su zemlje koje smatramo onima koje štite i poštuju svoju baštinu i nacionalni interes. Vezano uz samu izmjenu zakona predložimo konkretno: • članak 69. stavak 3. Zakona - prijedlog: pristup edukaciji regulirati i uvjetom hrvatskog podrijetla odnosno implementiranjem načela reciprociteta. Skrećemo pozornost i na nekoliko važnih detalja: • uvjet proporcionalnosti: dostavljen je ažurirani popis testa proporcionalnosti svih zemalja članica EU pisan 2016. godine od strane stručne službe, a vezano uz izvješće Republike Hrvatske Europskoj Komisiji o našoj profesiji (izvješće napisano nepotpuno uz polupismenu razinu popratnog teksta) Iz predmetnog popisa odgovora svih država članica na test proporcionalnosti, vidljivo je kako je test proporcionalnosti za Republiku Hrvatsku nužno revidirati u skladu sa standardima i sintaksom engleskog poslovnog jezika i ispraviti pogrešno navedeno činjenično stanje. Zajednica društava turističkih vodiča Hrvatske (čiji je član i Udruga turističkih vodiča Kvarner) nudila je pomoć, međutim ništa nije ispravljeno niti su navedene prevladavajuće kategorija javnog interesa, zaštita potrošača, zaštita kulturne, arheološke, povijesne i umjetničke baštine. Isticane su i netočnosti u navodima isključivo županijskih licenci jer Republika Hrvatska nacionalnu licencu već odavno ima u obliku tzv. općeg dijela. Pojedinačna očitovanje na prijedlog Zakona objavljenog na e-savjetovanju: Članak 6. U članku 70. stavku 2. riječi: „po županijama“ brišu se. U stavku 4. riječi: „po županijama“ brišu se. Iznimno se protivimo ovakvom prijedlogu te predlažemo izmjenu čl. 70. st. 2 te članka 70. st. 4. riječima "po regijama" Predlaže se izmjena u članku 70. te dopuna novog stavka 6.: "Regije se određuju na slijedeći način: 1. Dalmatinska regija - uključivala bi 4 županije: Dubrovačko-neretvanska županija Splitsko-dalmatinska županija Šibensko-kninska županija Zadarska županija 2. Istarsko-primorsko-lička regija - uključivala bi 3 županije: Istarska županija Primorsko-goranska županija Ličko-senjska županija 3. Središnja Hrvatska i zagrebačka makroregija - uključivala bi 5 županija i grad Zagreb: Krapinsko-zagorska županija Karlovačka županija Međimurska županija Varaždinska županija Zagrebačka županija Grad Zagreb 4. Panonska regija: Sisačko-moslavačka županija Bjelovarsko-bilogorska županija Koprivničko-križevačka županija Virovitičko-podravka županija 5. Slavonska regija - uključivala bi 4 županije: • Vukovarsko-srijemska • Osječko-baranjska županija • Požeško-slavonska županija • Brodsko-posavska županija" Članak 8. U članku 74. točka 2. mijenja se i glasi: "2. naznaku o položenom općem dijelu stručnog ispita odnosno naznaku o

programu za turističke pratitelje (NN 50/08 i 120/08) i Pravilnikom o popisu turističkih cjelina (lokaliteta) po županijama (NN 76/08). Prijedlog novog načina polaganja i sadržaja ispita za turističke vodiče bit će predmet rada radne skupine za donošenje novih pravilnika, koji se trebaju donijeti do kraja lipnja 2021. godine. U radnoj skupini će, kao i do sada, sudjelovati predstavnici turističkih vodiča, visoka učilišta koja izvode programe stručnog ispita za turističke vodiče, tijela državne vlasti i stručnjaci. Vezano uz test proporcionalnosti iz 2016. godine napominjemo da Ministarstvo turizma i sporta svake godine ažurira podatke o reguliranim profesijama te ih dostavlja Ministarstvu rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike kao nadležnom tijelu za pitanja reguliranih profesija u svrhu popunjavanja Europske baze podataka reguliranih profesija. Državljeni trećih država mogu pružati usluge turističkog vodiča na području Republike Hrvatske samo ako polože stručni ispit (opći i posebni dio), a navedenom mogu pristupiti ukoliko u Republici Hrvatskoj imaju prijavljeno prebivalište te smatramo da je navedeno zakonsko uređenje zadovoljavajuće. Rješenje će se izdavati sukladno izdanom uvjerenju o položenom stručnom ispitu, a program stručnog ispita će biti propisan pravilnikom o stručnom ispitu. Vezano uz ukidanje rješenja o ispunjavanju uvjeta turističkog vodiča, Zakon o općem upravnom postupku uređuje tko može biti stranka u postupku, a time i pravo podnijeti zahtjev za odjavu pružanja usluga.

	<p>položenom općem dijelu stručnog ispita i posebnom dijelu stručnog ispita za zaštićene cjeline (lokalitete)." Prijedlog ZDTVH: "2. naznaku o položenom općem dijelu stručnog ispita odnosno naznaku o položenom općem dijelu stručnog ispita i posebnom dijelu stručnog ispita za zaštićene cjeline (lokalitete) po regijama iz članka 70. stavak 6 ."</p> <p>Članak 9. Iza članka 75. dodaje se članak 75. a i naslov iznad članka koji glasi: "Ukidanje rješenja o ispunjavanju uvjeta za pružanje usluga turističkog vodiča" Članak 75. a (1) Rješenje o ispunjavanju uvjeta za pružanje usluga turističkog vodiča ukida se s danom podnošenja zahtjeva za odjavu nadležnom upravnom tijelu ili danom navedenim u zahtjevu za odjavu, koji ne može biti određen prije dana podnošenja zahtjeva nadležnom upravnom tijelu. (2) Rješenje o ukidanju rješenja iz stavka 1. ovoga članka donosi nadležno upravno tijelo i dostavlja ga Ministarstvu, nadležnom područnom uredu turističke inspekcije tijela državne uprave nadležnog za inspeksijske poslove i nadležnoj ispostavi područnog ureda tijela državne uprave nadležnog za porezni sustav. (3) Protiv rješenja iz stavka 2. ovoga članka može se izjaviti žalba Ministarstvu." - U stavku 1. nije navedeno na čiji zahtjev za odjavu se donosi predmetno rješenje Članak 10. U članku 76. stavak 5. briše se. - Suglasni smo s izmjenom koja se odnosila na obvezu upisa u Središnji registar</p>
<p>74 Mariam Abdelghani PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA Poštovani, apsolutno se ne slažem s ovim Prijedlogom zakona. Turistički sam vodič više od 15 godina, ali sam i turistički pratitelj van Hrvatske. Dva slična ali i vrlo različita zanimanja. Kao turistički vodič u Hrvatskoj (imam položene ispite za šest županija) ja sam predstavnica/ambasadorica svoje zemlje. Kao pratiteljica putovanja van Hrvatske više se bavim izvedbom programa. I uvijek, ali baš uvijek, na destinacijama izvan Hrvatske imamo lokalnog vodiča. Jer samo lokalni vodič može prenijeti "to nešto" - doživljaj! Zadovoljan turist je onaj turist koji je doživio destinaciju! Nama vodičima u Hrvatskoj su jasne EU regulative, pa bar mi moramo biti široko obrazovani, moramo se informirati na dnevnoj bazi. Mi se ne bojimo konkurencije. Ali želimo kvalitetnu konkurenciju. Ravnopravnu nama. Vi, naše Ministarstvo, vi ste naš partner, zastupnik. Apeliram osobno, kao i moje kolege vodiči ali i ostali čimbenici turizma, da nas saslušate, uvažite naše mišljenje "s terena". Za nas ovo nije samo zanimanje, ovo je poziv, ovo je strast. Nije zanemariv ni naš udio u gospodarstvu. Imamo firme, d.o.o., j.d.o.o., obrte (sezonske, paušalne, cjelogodišnje), mali smo ali pošteno i ravnopravno sudjelujemo u hrvatskom gospodarstvu. Zato i zahtijevamo pošten i ravnopravan odnos prema nama. Nemojte nas iznevjeriti, odbaciti. Uvažite naše mišljenje! Mariam Abdelghani Turistički vodič za IŽ, PGŽ, LSŽ, GZŽ, ZGŽ, OBŽ</p>	<p>Primljeno na znanje Nije konkretna primjedba na Nacrt prijedloga zakona, već općeniti komentar.</p>
<p>75 Ines Ljubić PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA Poštovani , U potpunosti podržavam prijedlog potpisan od strane ZDTVH te svih udruga turističkih</p>	<p>Djelomično prihvaćen Ovim novim Prijedlogom izmjena Zakona o pružanju usluga u turizmu Ministarstvo turizma i sporta u dijelu Zakona koji se odnosi na turističke vodiče - ne regulira - obvezu polažanja općeg i posebnog dijela ispita za</p>

	<p>vodiča u RH a kojim se izražava nezadovoljstvo prijedlozima izmjena i dopuna Zakona o pružanju usluga u turizmu , te donošenje Pravilnika o stručnom ispitu za turističke vodiče i Pravilnika o popisu zaštićenih lokaliteta Poglavitno njihov prijedlog polaganja ispita po povijesno i geografski bliskim regijama (na način da postoji pet regija umjesto 20 županija i grada Zagreba) te da se u članku 74. točka 2. umjesto izmjene: „2. naznaku o položenom općem dijelu stručnog ispita odnosno naznaku o položenom općem dijelu stručnog ispita za zaštićene cjeline (lokalitete).“ upiše izmjena: „2. naznaku o položenom općem dijelu stručnog ispita odnosno naznaku o položenom općem dijelu stručnog ispita i posebnom dijelu stručnog ispita za zaštićene cjeline (lokalitete) po regijama iz članka 70. stavak 6 .“ Isto tako potrebno je dostatno zaštititi i odrediti zaštićene lokalitete konkretnim popisom koji će biti uključen u Zakon. Zaštićene lokalitete smo već jednom definirali , te nije potrebno smanjivati broj zaštićenih lokaliteta već i po potrebi i povećati , a sve u interesu zaštite kulturne baštine i integriteta RH . Jedna po meni i najbitnija stavka - razina poznavanja hrvatskog jezika za strance kojima bi bilo dozvoljena raditi u Hrvatskoj te da u članku 73 stavak 2. Točka 3. ne piše „poznavanje jezika u dovoljnoj mjeri“ već da se jezik rangira kao što su to učinile i ostale članice EU na razinu minimalno B2. Ines Ljubić turistički vodič za Šibensko kninsku županiju i član UTV MIHOVIL Šibenik</p>	<p>turističke vodiče, već su način polaganja i sadržaj stručnog ispita za turističke vodiče, kao i popis zaštićenih cjelina (lokaliteta) uređeni podzakonskim aktima, tj. pravilnicima iz 2008. godine - Pravilnikom o stručnom ispitu za turističke vodiče i ispitnom programu za turističke pratitelje (NN 50/08 i 120/08) i Pravilnikom o popisu turističkih cjelina (lokaliteta) po županijama (NN 76/08). Prijedlog novog načina polaganja i sadržaja ispita za turističke vodiče bit će predmet rada radne skupine za donošenje novih pravilnika, koji se trebaju donijeti do kraja lipnja 2021. godine, a prijedlogom Zakona bit će definiran popis zaštićenih cjelina (lokaliteta) kao cjelina umjetničke, povijesne i kulturne baštine. U radnoj skupini će, kao i do sada, sudjelovati predstavnici turističkih vodiča, visoka učilišta koja izvode programe stručnog ispita za turističke vodiče, tijela državne vlasti i stručnjaci. Rješenje će se izdavati sukladno izdanom uvjerenju o položenom stručnom ispitu, a program stručnog ispita će biti propisan pravilnikom o stručnom ispitu. Vezano uz prijedlog definiranja razine znanja hrvatskog jezika napominjemo da sukladno važećem Zakonu turistički vodič mora znati jezik na kojem pruža usluge najmanje na razini B2 Zajedničkog europskog referentnog okvira. Navedeno znači da vodič koji pruža usluge na hrvatskom jeziku mora znati hrvatski jezik najmanje na razini B2. Ukoliko pruža usluge na nekom drugom stranom jeziku, mora poznavati hrvatski jezik u mjeri dostatnoj za pružanje usluga. U pogledu priznavanja stručnih kvalifikacija turističkih vodiča iz drugih država članica Europske unije skrećemo pažnju na odredbe Zakona o reguliranim profesijama i priznavanju inozemnih stručnih kvalifikacija (NN 82/15, 70/19, 47/20), kojim je prenesena Direktiva 2005/36/EZ o priznavanju stručnih kvalifikacija (izmijenjena Direktivom 2013/55/EU), provjera znanja jezika mora biti razmjerna djelatnosti koja će se obavljati, a provodi se samo u slučaju profesija koje utječu na sigurnost pacijenata, a drugih profesija kada postoji osnovana sumnja o dovoljnom poznavanju jezika u odnosu na profesionalne djelatnosti koje se namjeravaju obavljati. Takva provjera može se vršiti samo nakon izdavanja Europske profesionalne kartice i priznavanja inozemnih stručnih kvalifikacija u svrhu ostvarivanja prava na poslovni nastan, ali ne i kod privremenog i povremenog pružanja usluga turističkog vodiča u drugoj državi članici Europske unije.</p>
76	<p>Best travel PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA Poštovani Agencija Best travel iz Zagreba, organizira razna putovanja već više od 20 godina. Ovo je najteže razdoblje s kojim smo se susreli u svom radu do sada. Od 20.02.2020. stala su gotovo sva putovanja zbog trenutne situacije sa zarazom COVID-19. Događaji kao zatvaranje agencija u terminu od 19.03.-27.04.2020., pa razne preporuke putnicima o ne odlasku na putovanja od strane HZJZ, Ministarstva zdravstva, Ministarstva školstva, stožera, razna ograničenja o broju putnika, zatvaranje granica dovelo je do obustave većine planiranih putovanja. Posljedica svih zabrana i ograničenja je da agencije u razdoblju od 20.02.2020. pa do današnjeg dana, nisu u mogućnosti ponuditi kvalitetno i interesantno putovanje svojim klijentima, koje bi bilo provedivo.</p>	<p>Nije prihvaćen Zakonom o pružanju usluga u turizmu organizator je definiran kao trgovac koji izravno ili putem drugog trgovca odnosno zajedno s drugim trgovcem kombinira i prodaje ili nudi na prodaju paket-aranžmane ili trgovac koji dostavlja podatke o putniku drugom trgovcu u skladu s točkom 2. podtočkom b) podpodtočkom 5. članka 7. toga Zakona, a prodavatelj kao trgovac koji nije organizator, a koji prodaje ili nudi na prodaju paket- aranžmane koje kombinira organizator. Navedeni termini i definicija su usklađeni s odredbama Direktive 2015/2302 te se kao takvi ne mogu mijenjati. Također, prema Zakonu o pružanju usluga u turizmu za izvršenje paket aranžmana je odgovoran organizator, a ne prodavatelj. Izmjenama i dopunama Zakona o pružanju usluga u turizmu (Narodne novine, br. 42/20) iz travnja 2020. godine, koje su još na snazi, dana je mogućnost turističkim agancijama da za neizvršene paket aranžmane izdaju</p>

Putnicima koji zbog situacije nisu mogli ostvariti uplaćena putovanja izdani su voucheri u skladu s izmjenama i dopunama Zakona o pružanju usluga u turizmu od 7.4.2020. čl. 38.a te je odlučeno da se povratu uplaćenih aranžmana izvrši u roku od 6 mjeseci plus 14 dana nakon prestanka posebnih okolnosti izazvanih pandemijom. Prema trenutnoj situaciji posebne okolnosti još nisu prestale, a mislim da nitko ne zna točan datum kada će istima doći kraj. Ukidanju članka 38.a prema kojem putničke agencije moraju izvršiti povrat uplaćenih sredstava u roku od 14 dana od trenutka raskida ugovora s putnikom dovesti će na žalost do ne likvidnosti i zatvaranja većeg broja putničkih agencija, a to posljedično dovodi do toga da putnici neće moći iskoristiti ili povratiti svoje uplaćena sredstva. U tom smislu im ne id u ruku police osiguranja koje agencije po zakonu moraju plaćati jer su osiguravajuće kuće poslale dopise da neće pokrivati izdane vouchere jer su police izdane prije izvanrednog stanja. Država na žalost nije reagirala prema osiguravajućim kućama pa sad sav teret pada na leđa agencija. Agencije već godinu dana bilježe veliki pad prihoda. Potpore za očuvanje radnih mjesta od 4000 kn samo su pripomoć da veliki broj radnika ne potraži neko drugo rješenje, iako je već znatan broj radnika iz turizma otišao negdje drugdje potražiti posao. Vjerujem da ste svjesni da trenutna potpora nije dostatna za poslovanje agencija jer tu su i mjesečni troškovi: struja, voda, najam, telefoni, plaćanje raznih članarina i sve to puta 11 mjeseci i sve bez trenutnih prihoda. Svi resursi su se većinom istopili, a veliki broj vlasnika je moralo nadomjestiti svoja privatna sredstva da bi to sve funkcioniralo. Ono što je još bitnije je da je veliki dio sredstava uplaćenih od strane putnika, proslijeđen partnerima za rezervaciju hotela, kupnju avio karata, za razne ulaznice za događanja koja se na žalost nisu dogodila. Do svih tih novaca agencije ne mogu doći, već su primile vouchere na uplaćeni iznos koje mogu iskoristiti u budućnosti. Kada se govori o turizmu vjerujem da shvaćate da nije turizam samo broj popunjenih kreveta na našoj obali. Da bi se ti kreveti popunili i da bi se ti gosti osjećali ugodno i dobrodošlo potreban je cijeli lanac ljudi koji brine o njihovom boravku od osobe koja im je poželjela dobrodošlicu u zračnoj luci, do dobre brige o paprici i mrkvi koja se našla na njihovom tanjuru. U cijelom tom lancu, molim, nemojte zaboraviti da agencije odrađuju lavovski posao da bi ti gosti stigli u Hrvatsku, a naši putnici mogli oputovati negdje drugdje. Kako bi putnici i dalje mogli putovati, a agencije i dalje mogle poslovati upućujem sljedeće prijedloge: 1. U Prijedlogu Zakona jasno definirati tko snosi odgovornost za organizaciju putovanja, odnosno izmijeniti naziv Organizator u Odgovorni organizator putovanja 2. Da Ministarstvo turizma i sporta produži rok za povrat novca klijentima minimalno do 31.12.2021. od kojeg počinje teći vrijeme isteka 180 dana za izvršenje povrata 3. Mogućnost pruživanja vouchera minimalno do 31.12.2022. 4. Osigurati bespovratna sredstva svim putničkim agencijama s padom prometa većim od 60% po razredima: pad prometa između 60% i 70%, pad prometa između 70% i 80%, pad prometa između

vaučere, na temelju kojih bi putnik imao pravo na zamjensko putovanje ili povrat novca u roku 14 dana od isteka roka od 180 dana od prestanka posebnih okolnosti. Novi prijedlog izmjena i dopuna Zakona trebao bi stupiti na snagu tokom travnja 2021. godine, dakle godinu dana nakon uvođenja izmjena i dopuna u 2020. godini. Nije moguće prihvatiti prijedlog da datum od kojeg počinje teći vrijeme isteka roka od 180 dana za izvršenje povrata novca putnicima bude 31.12.2021. Naime, zbog nesuklađenja s odredbama Direktive 2015/2302 o putovanjima u paket-aranžmanima i povezanim putnim aranžmanima, u pogledu članka 38.a važećeg Zakona, Europska komisija je protiv Republike Hrvatske 30. listopada 2020. godine pokrenula druga fazu postupka zbog povrede prava Europske unije (obrazloženo mišljenje), te je donošenje izmjena Zakona kojima se članak 38.a briše nužno radi sukladivanja s navedenom Direktivom i izbjegavanja postupka pred Sudom Europske unije kao i zaštite samih potrošača. Sukladno prijelaznoj odredbi Nacrta izmjena zakona, iznimno, uz pristanak putnika, vaučer se može iskoristiti za sklapanje ugovora o zamjenskom putovanju u paket-aranžmanu jednake, veće ili niže vrijednosti i/ili kvalitete te izlet ili drugu uslugu putovanja, u roku godine dana od njegovog izdavanja. U vezi s problemima vezanim uz likvidnost turističkih agencija skrećemo pozornost da je Vlada Republike Hrvatske na sjednici dana 4. veljače 2021. godine donijela Odluku o usvajanju Programa dodjele državnih potpora sektoru turizma i sporta u aktualnoj pandemiji COVID-a 19 u okviru kojeg će se osigurati financijska podrška poduzetnicima koji obavljaju djelatnost u sektoru turizma, uključujući i turističke agencije s ciljem ublažavanja posljedica krize na njihovo poslovanje. Mjere iz tog Programa usmjerene su na nadoknađivanje manjka likvidnosti poduzetnicima u navedenim sektorima i to kroz omogućavanje pristupa financijskim sredstvima uz uvjete povoljnije od uobičajenih na financijskim tržištima, a radi osiguranja opstanka, očuvanja zaposlenosti i ublažavanja teškoća u poslovanju za vrijeme trajanja krize te stvaranja preduvjeta za što brži oporavak nakon krize te se nadamo da će isto povoljno utjecati i na status turističkih agencija. Nadalje, turističke agencije obuhvaćene su u sklopu provedbe mjere potpora za isplatu plaća u minimalnom iznosu 4000 kn, a ista je u nadležnosti Ministarstva rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike.

	<p>80% i 90% te pad prometa veći od 90% 5. Produženje potpora za isplatu plaća u minimalnom iznosu od 4.000 kn minimalno do kraja 2021. godine odnosno do normalizacije putovanja Za Best travel, Suzana Keser</p>	
<p>77</p>	<p>Grad Pula-Pola PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA Poštovani, Podržavamo sve prijedloge Društva vodiča Pule te prenosimo njihove primjedbe još jedanput i nadamo se da ćete ih prihvatiti jer vodiči su bitan dio turizma Hrvatske, Istre i svakoga grada jer prenose doživljaj na kvalitetan i točan način, što vjerujemo strani vodiči ne bi mogli. Također ih je mnogo koji žive od ovoga posla i ovime im je između ostaloga ugrožen i posao. U nastavku primjedbe. "Prvenstveno se očitujemo na analizu utvrđenih izravnih učinaka objavljenju u e- savjetovanju (Obrascu iskaza o procjeni učinaka propisa za nacrt prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o pružanju usluga u turizmu) u kojem ste naveli: "Međutim, treba naglasiti da velik broj turističkih vodiča ne pruža usluge aktivno te je pružanje takvih usluga u velikoj mjeri samo dodatni izvor prihoda. Prema podacima Porezne uprave broj obveznika u Registru poreznih obveznika na dan 14. prosinca 2020. godine koji imaju evidentiranu glavnu djelatnost pod NKD razredom „79.90 Ostale rezervacijske usluge i djelatnosti povezane s njima“ koji, između ostalog, uključuje djelatnosti turističkog vodiča, ukupno iznosi 1.344, od čega je 208 pravnih i 1.136 fizičkih osoba te se procjenjuje da od ukupnog broja aktivno pruža usluge oko četvrtina turističkih vodiča." - Navedenim izračunom proizlazi da u Republici Hrvatskoj je djeluje 5 500 vodiča (koji uredno uplaćuju u proračun značajna sredstva na ime poreza , prireza i doprinosa) već 340 vodiča što nije točno - Veliki broj obrtnika turističkih vodiča ima prijavljenu djelatnost 79.90, ali ne kao primarnu djelatnost što ne znači da ne žive od iste - Pojam "aktivno" samo za one koji su obrtnici kojima je predmetna djelatnost navedena kao glavna je ništa drugo no maliciozan pokušaj umanjivanja broja turističkih vodiča kojima se ovim zakonom i onim što slijedi ugrožava gola egzistencija i tjera iz zemlje. - Također je protivna i odredbama čl. 73.stavak 5 Zakona o pružanju usluga u turizmu kojim su jasno navedeni oblici poslovanja turističkih vodiča. (po ovom bi mogli zaključiti kako su primjerice brojni umirovljenici s malim mirovinama, kojima je ova djelatnost jedna od glavnih prihoda kako bi mogli preživjeti, zapravo "pasivni" vodiči. Obzirom kako se u predmetnom slučaju radi o opstanku cijele struke, i to u vremenu epidemije, koje je brojne vodiče primoralo da bježe iz zemlje kako bi osigurali nužnu egzistenciju , cjelokupni postupak je izazvao zgražanje kolega i pozive na prosvjede jer je zbog ovako provedenog postupka nestalo i ono malo povjerenja koje smo stekli u Ministarstvo kako bi se što više izbjegle negativne posljedice pri donošenju budućih pravilnika vezanim uz popis zaštićenih lokaliteta i obrazovni kurikulum turističkih vodiča. Pitanja koja u samom postupku smatramo iznimno bitnima su sljedeća: Već smo isticali grčki primjer , pa ćemo Vam ponovno istaknuti prijedloge koje ste očito odbili bez ikakvog obrazloženja i korektno</p>	<p>Djelomično prihvaćen U Obrascu iskaza o procjeni učinaka propisa nigdje nije naveden podatak o 340 turističkih vodiča u Republici Hrvatskoj, već se procjenjuje da od ukupnog broja vodiča, to jest od ukupno cca 5500 registriranih vodiča u Republici Hrvatskoj, četvrtina aktivno pruža usluge u smislu da im je to jedini izvor prihoda (prema podacima Porezne uprave od 14.12.2020. pod NKD razredom „79.90 Ostale rezervacijske usluge i djelatnosti povezane s njima“, a koja uključuje uz ostale djelatnosti i djelatnost turističkog vodiča, evidentirano je ukupno 1.344 poreznih obveznika, od čega je 208 pravnih i 1.136 fizičkih osoba). Vezano uz prijedlog definiranja razine znanja hrvatskog jezika napominjemo da sukladno važećem Zakonu turistički vodič mora znati jezik na kojem pruža usluge najmanje na razini B2 Zajedničkog europskog referentnog okvira. Navedeno znači da vodič koji pruža usluge na hrvatskom jeziku mora znati hrvatski jezik najmanje na razini B2. Ukoliko pruža usluge na nekom drugom stranom jeziku, mora poznavati hrvatski jezik u mjeri dostatnoj za pružanje usluga. U pogledu priznavanja stručnih kvalifikacija turističkih vodiča iz drugih država članica Europske unije skrećemo pažnju na odredbe Zakona o reguliranim profesijama i priznavanju inozemnih stručnih kvalifikacija (NN 82/15, 70/19, 47/20), kojim je prenesena Direktiva 2005/36/EZ o priznavanju stručnih kvalifikacija (izmijenjena Direktivom 2013/55/EU), provjera znanja jezika mora biti razmjerna djelatnosti koja će se obavljati, a provodi se samo u slučaju profesija koje utječu na sigurnost pacijenata, a drugih profesija kada postoji osnovana sumnja o dovoljnom poznavanju jezika u odnosu na profesionalne djelatnosti koje se namjeravaju obavljati. Takva provjera može se vršiti samo nakon izdavanja Europske profesionalne kartice i priznavanja inozemnih stručnih kvalifikacija u svrhu ostvarivanja prava na poslovni nastan, ali ne i kod privremenog i povremenog pružanja usluga turističkog vodiča u drugoj državi članici Europske unije. Sukladno Zakonu o znanosti i visokom obrazovanju (NN 123/03, 198/03, 105/04, 174/04, 02/07, 46/07, 45/09, 63/11, 94/13, 139/13, 101/14, 60/15, 131/17) visoka učilišta su sveučilište te fakultet i umjetnička akademija u njegovom sastavu, veleučilište i visoka škola, a visoka učilišta mogu biti javna i privatna, dok prema važećem Zakonu o pružanju usluga u turizmu rješenje o imenovanju ispitne komisije za polaganje stručnog ispita za turističkog vodiča može se izdati samo onom visokom učilištu koje izvodi najmanje stručni ili sveučilišni studij na preddiplomskoj razini u području turizma ili imaju smjer ili nastavne predmete iz područja turizma. Vezano uz uvjetovanje pristupa polaganju stručnog ispita za turističkog vodiča završenom četverogodišnjm srednjom školom, smatramo kao isto nije nužno, iz razloga što će se programom i stručnim ispitom za turističkog vodiča propisati i provjeriti odgovarajuća razina znanja. Ovim novim Prijedlogom izmjena Zakona o pružanju usluga u turizmu Ministarstvo turizma i sporta u dijelu Zakona</p>

komunikacije: • obrazovanje na hrvatskom jeziku te definiranje što bi značilo "poznavanje jezika u dovoljnoj mjeri" – obzirom da predmetnu kvalifikaciju smatramo neodredivom i neozbiljnom • članak 71, stavak 1. Zakona, prijedlog: regulirano obrazovanje na način da ga provode fakulteti, kao nekad, a obzirom smo svjedoci vulgarizacije obrazovanja turističkih vodiča • članak 73, Zakona: "da ima najmanje završenu srednju školu" - prijedlog: najmanje četverogodišnju srednju školu, • članak 73. stavak 2. točka 3. Zakona: "da poznaje hrvatski jezik u mjeri dostatnoj za pružanje usluga turističkog vodiča", što bi značilo "poznavanje jezika u dovoljnoj mjeri" – obzirom da predmetnu kvalifikaciju smatramo neodredivom i neozbiljnom / prijedlog: svakako definiranje razine poznavanja jezika prema reguliranim razinama poznavanja jezika. • Fragmentiranost ispita po županijama: predlažemo polaganje ispita po povijesno i geografski bliskim regijama. Na ovaj način bi se zaštićeni lokaliteti polagali samo za 5 regija (za razliku od sadašnjih 20 županija i grada Zagreba) . Fragmentiranost ispita bi se smanjila na najmanju moguću mjeru koja je u isto vrijeme logična, smisljena i potrebna. 1. Dalmatinska regija - uključivala bi 4 županije: Dubrovačko-neretvanska županija Splitsko – dalmatinska županija Šibensko – kninska županija Zadarska županija 2. Istarsko-primorsko-lička regija - uključivala bi 3 županije: Istarska županija Primorsko-goranska županija Ličko-senjska županija 3. Središnja Hrvatska i zagrebačka makroregija - uključivala bi 5 županija i grad Zagreb: Krapinsko-zagorska županija Karlovačka županija Međimurska županija Varaždinska županija Zagrebačka županija Grad Zagreb 4. Panonska regija: Sisačko-moslavačka županija Bjelovarsko-bilogorska županija Koprivničko-križevačka županija Virovitičko- podravska županija 5. Slavonska regija - uključivala bi 4 županije: • Vukovarsko-srijemska • Osječko-baranjska županija • Požeško-slavonska županija • Brodsko-posavska županija Jedini prijedlog koji je usvojen je načelo zaštite stečenih prava. No, ujedno je i paradoks. Regulacija prema državljanima neeuropskih zemalja: Novim Zakonom o strancima ukidaju se turističke kvote te će veliki broj stranih državljanina imati mogućnost boravka u Republici Hrvatskoj. Osobe koje pet godina borave na teritoriju Republike Hrvatske i ne moraju nužno biti zaposlene da bi stekle uvjete za dobivanje prebivališta. No, bez obzira na isto, za istaknuti je kako je Zakon o pružanju usluga u turizmu lex specialis koji derogira opći zakon, u ovom slučaju Zakon o strancima. Isti pristup imaju i druge europske zemlje poput Cipra i Malte, koje uopće ne dozvoljavaju pristup edukaciji strancima koji dolaze iz neeuropskih zemalja osim ako nemaju grčko, odnosno ciparsko podrijetlo, odnosno Malta, koja uz obvezu prebivališta, ima i uvjet reciprociteta. To su zemlje koje smatramo onima koje štite i poštuju svoju baštinu i nacionalni interes. Vezano uz samu izmjenu zakona predlažemo konkretno: • članak 69. stavak 3. Zakona – prijedlog: pristup edukaciji regulirati i uvjetom hrvatskog podrijetla odnosno implementiranjem načela reciprociteta. Obzirom na nekomunikaciju i nekorektnost, obvezni smo se

koji se odnosi na turističke vodiče - ne regulira - obvezu polaganja općeg i posebnog dijela ispita za turističke vodiče, već su način polaganja i sadržaj stručnog ispita za turističke vodiče, kao i popis zaštićenih cjelina (lokaliteta) uređeni podzakonskim aktima, tj. pravilnicima iz 2008. godine - Pravilnikom o stručnom ispitu za turističke vodiče i ispitnom programu za turističke pratitelje (NN 50/08 i 120/08) i Pravilnikom o popisu turističkih cjelina (lokaliteta) po županijama (NN 76/08). Prijedlog novog načina polaganja i sadržaja ispita za turističke vodiče bit će predmet rada radne skupine za donošenje novih pravilnika, koji se trebaju donijeti do kraja lipnja 2021. godine. U radnoj skupini će, kao i do sada, sudjelovati predstavnici turističkih vodiča, visoka učilišta koja izvode programe stručnog ispita za turističke vodiče, tijela državne vlasti i stručnjaci. Vezano uz test proporcionalnosti iz 2016. godine napominjemo da Ministarstvo turizma i sporta svake godine ažurira podatke o reguliranim profesijama te ih dostavlja Ministarstvu rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike kao nadležnom tijelu za pitanja reguliranih profesija u svrhu popunjavanja Europske baze podataka reguliranih profesija. Državljeni trećih država mogu pružati usluge turističkog vodiča na području Republike Hrvatske samo ako polože stručni ispit (opći i posebni dio), a navedenom mogu pristupiti ukoliko u Republici Hrvatskoj imaju prijavljeno prebivalište te smatramo da je navedeno zakonsko uređenje zadovoljavajuće. Rješenje će se izdavati sukladno izdanom uvjerenju o položenom stručnom ispitu, a program stručnog ispita će biti propisan pravilnikom o stručnom ispitu. Vezano uz ukidanje rješenja o ispunjavanju uvjeta turističkog vodiča, Zakon o općem upravnom postupku uređuje tko može biti stranka u postupku, a time i pravo podnijeti zahtjev za odjavu pružanja usluga.

očitovati ponovno i putem e-savjetovanja na nekoliko važnih detalja kako slijedi: • uvjet proporcionalnosti: dostavili smo Vam ažurirani popis testa proporcionalnosti svih zemalja članica EU pisan 2016. godine od strane stručne službe, a vezano uz izvješće Republike Hrvatske Europskoj Komisiji o našoj profesiji (izvješće napisano nepotpuno uz polupismenu razinu popratnog teksta) Iz predmetnog popisa odgovora svih država članica na test proporcionalnosti, vidljivo je kako je test proporcionalnosti za Republiku Hrvatsku nužno revidirati u skladu sa standardima i sintaksom engleskog poslovnog jezika i ispraviti pogrešno navedeno činjenično stanje. Nudili smo Vam i pomoć, međutim ništa nije ispravljeno niti su navedene prevladavajuće kategorija javnog interesa, zaštita potrošača, zaštita kulturne, arheološke, povijesne i umjetničke baštine. Isticali smo i netočnost u navodima isključivo županijskih licenci jer Republika Hrvatska nacionalnu licencu već odavno ima u obliku tzv. općeg dijela. Pojedinačno očitovanje na prijedlog u e- savjetovanju: Članak 6. U članku 70. stavku 2. riječi: „po županijama“ brišu se. U stavku 4. riječi: „po županijama“ brišu se. Iznimno se protivimo ovakvom prijedlogu te predložimo izmjenu čl. 70.st. 2 te članka 70.st.4. riječima " po regijama" Predlaže se izmjena u članku 70. te dopuna novog stavka 6. : " Regije se određuju na slijedeći način: 1. Dalmatinska regija - uključivala bi 4 županije: Dubrovačko-neretvanska županija Splitsko – dalmatinska županija Šibensko – kninska županija Zadarska županija 2. Istarsko-primorsko-lička regija - uključivala bi 3 županije: Istarska županija Primorsko-goranska županija Ličko-senjska županija 3. Središnja Hrvatska i zagrebačka makroregija - uključivala bi 5 županija i grad Zagreb: Krapinsko-zagorska županija Karlovačka županija Međimurska županija Varaždinska županija Zagrebačka županija Grad Zagreb 4. Panonska regija: Sisačko-moslavačka županija Bjelovarsko-bilogorska županija Koprivničko-križevačka županija Virovitičko- podravska županija 5. Slavonska regija - uključivala bi 4 županije: • Vukovarsko-srijemska • Osječko-baranjska županija • Požeško-slavonska županija • Brodsko-posavska županija" Članak 8. U članku 74. točka 2. mijenja se i glasi: „2. naznaku o položenom općem dijelu stručnog ispita odnosno naznaku o položenom općem dijelu stručnog ispita i posebnom dijelu stručnog ispita za zaštićene cjeline (lokalitete).“ Prijedlog ZDTVH: „2. naznaku o položenom općem dijelu stručnog ispita odnosno naznaku o položenom općem dijelu stručnog ispita i posebnom dijelu stručnog ispita za zaštićene cjeline (lokalitete) po regijama iz članka 70. stavak 6.“ Članak 9. Iza članka 75. dodaje se članak 75.a i naslov iznad članka koji glasi: „Ukidanje rješenja o ispunjavanju uvjeta za pružanje usluga turističkog vodiča Članak 75.a (1) Rješenje o ispunjavanju uvjeta za pružanje usluga turističkog vodiča ukida se s danom podnošenja zahtjeva za odjavu nadležnom upravnom tijelu ili danom navedenim u zahtjevu za odjavu, koji ne može biti određen prije dana podnošenja zahtjeva nadležnom upravnom tijelu. (2) Rješenje o ukidanju rješenja iz stavka 1. ovoga članka donosi nadležno upravno tijelo i dostavlja ga

<p>Ministarstvu, nadležnom područnom uredu turističke inspekcije tijela državne uprave nadležnog za inspekcijske poslove i nadležnoj ispostavi područnog ureda tijela državne uprave nadležnog za porezni sustav. (3) Protiv rješenja iz stavka 2. ovoga članka može se izjaviti žalba Ministarstvu.“ - U stavku 1. nije navedeno na čiji zahtjev za objavu se donosi predmetno rješenje Članak 10. U članku 76. stavak 5. briše se. - Suglasni smo s izmjenom koja se odnosila na obvezu upisa u Središnji registar " Članak 8. U članku 74. točka 2. mijenja se i glasi: „2. naznaku o položenom općem dijelu stručnog ispita odnosno naznaku o položenom općem dijelu stručnog ispita i posebnom dijelu stručnog ispita za zaštićene cjeline (lokalitete).“ Prijedlog ZDTVH: „2. naznaku o položenom općem dijelu stručnog ispita odnosno naznaku o položenom općem dijelu stručnog ispita i posebnom dijelu stručnog ispita za zaštićene cjeline (lokalitete) po regijama iz članka 70. stavak 6 .“ Također podupiremo stavove o potrebi usklađivanja propisanog znanja hrvatskog jezika u članku 73., stavak 2., točka 3. koji je u Zakonu opisan nejasnom odredbom "da poznaje hrvatski jezik u mjeri dostatnoj za pružanje usluga turističkog vodiča", dok je znanje stranog jezika na kojem će vodič obavljati poslove precizno određeno Zakonom "da zna jezik na kojem će pružati usluge turističkog vodiča razine B2 prema stupnjevima Zajedničkog europskog referentnog okvira u razumijevanju i govoru". Svakako treba precizno propisati znanje hrvatskog jezika u određenoj razini prema stupnjevima Zajedničkog europskog referentnog okvira i način dokazivanja propisane razine znanja hrvatskog jezika.</p>	
<p>78 Đurđica Andrić PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA Poštovani, potpisujem sve što su kolege naveli i stručno objasnili. Suprug je turistički vodič od 1997 a ja od 2003. Imamo položene 3 Županije: IŽ, PGZ i LSŽ. Od turističkog vođenja živi naša obitelj godinama; turističko vođenje plaća naše račune, hrani nas...to nam nije sporedno zanimanje niti hoby! Imam otvoren "klasičan"cjelogodišnji obrt od 2009 godine i uredno podmirujem sve svoje obveze: poreze, doprinose (sada preko 2000 kn mjesečno), razne članarine.. iako posla nemamo cijelu godinu. Do ove godine zapošljavala sam supruga u Obrtu i za njega uredno podmirivala sve svoje obveze. Izračunala sam da održavanje poslovanja otvorenim mene košta oko 100-150 kn Kn dnevno, radila ili sjedila doma u fotelji. Dakle i sada kada već godinu dana ne radimo ja im troškove Obrta i iako mi svi govore da sam luda i da sam trebala zatvoriti odavno, ja se još uvijek nadam da će posla biti, da stranci vole našu zemlju, kao što turistički vodiči vole svoj posao. Od turističkog vođenja nitko se nije obogatio, ali eto, 5500 entuzijasta radi ovaj posao zato što vole dinamiku i maštovitost a prije svega to rade, zato što vole svoju zemlju Hrvatsku! Pomisao da ćete dozvoliti stranim vodičima da vode Hrvatsku je notorna glupost. Pa ne može neki stranac poznavati našu kulturu, baštinu, mentalitet, domoljublje, pjesme, hranu, iskustva ... Sramota je da nas domaće ne cijenite niti kao ljude, niti cijenite naše znanje, ni sav uloženi trud, te ljubav prema tom</p>	<p>Djelomično prihvaćen Ministarstvo turizma i sporta pristupilo je izmjenama i dopunama Zakona o pružanju usluga u turizmu (NN 130/17, 25/19, 98/19, 42/20) zbog potrebe usklađivanja s propisima Europske unije (odredbama Direktive 2005/36/EZ o priznavanju stručnih kvalifikacija (kako je zadnje izmijenjena Direktivom 2013/55/EU) i Direktive 2006/123/EZ o uslugama na unutarnjem tržištu), koje su utemeljene na slobodi poslovnog nastana, slobodi pružanja usluga i/ili slobodi kretanja radnika – temeljnim načelima Europske unije. Prije objave nacrtu Prijedloga izmjena Zakona o pružanju usluga u turizmu na savjetovanju sa zainteresiranom javnošću 8. siječnja 2021. godine, Ministarstvo turizma i sporta održalo je četiri sastanka s predstavnicima Zajednice društava turističkih vodiča Hrvatske (ZDTVH), a na posljednjem sastanku 20. studenoga 2020. predstavljen im je Prijedlog izmjena i dopuna Zakona o pružanju usluga u turizmu. Sukladno Zakonu o znanosti i visokom obrazovanju (NN 123/03, 198/03, 105/04, 174/04, 02/07, 46/07, 45/09, 63/11, 94/13, 139/13, 101/14, 60/15, 131/17) visoka učilišta su sveučilište te fakultet i umjetnička akademija u njegovom sastavu, veleučilište i visoka škola, a visoka učilišta mogu biti javna i privatna, dok prema važećem Zakonu o pružanju usluga u turizmu rješenje o imenovanju ispitne komisije za polaganje stručnog ispita za turističkog vodiča može se izdati samo onom visokom učilištu koje izvodi najmanje stručni ili sveučilišni studij na preddiplomskoj razini u području turizma ili imaju smjer ili nastavne predmete iz područja turizma. Vežano uz uvjetovanje pristupa</p>

poslu. Ovaj posao nije nimalo lak. Nema vikenda, blagdana, radnog vremena; radi se po buri, kiši i +40; opstaju najuporniji, najčvršći, najtvrdoglaviji...ili najluđi...Nije ovo prvi puta da se naše zanimanje degradira i omalovažava. Uvijek smo zadnja "rupa na svirali" u tom turističkom orkestru, a svi zaboravljaju da smo mi, nekada, jedini lokalni ljudi, koje stranac ima priliku čuti i upoznati! Kakav dojam mi ostavimo o sebi, svojoj zemlji, ponekad je jedini. Ono što dožive i osjete u komunikaciji sa nama to je ono što nose sa sobom sa odmora i zbog nam se vraćaju! Usuđujem se primijetiti da smo toliko bitni! Mi smo povjesničari, arheolozi, gastroonomi, pjevači, plesači, psihoterapeuti i fizioterapeuti, liječnici opće prakse! Nismo jednom bili "kanta za otpatke" kada im nešto ne bi bilo po volji: hotel, recepcija, doručak, večera, prevruće, prehladno. Sve to mi moramo podnijeti s osmijehom i znati smiriti nezadovoljnog gosta-pod motom-gost je uvijek u pravu, samo da nam se vrata..Nebrojeno puta su mi gosti rekli da pričam osmijehom, očima, srcem i da se vidi da volim svoju zemlju. Oni to jako cijene! Kako mislite da bi neki stranac na taj način predstavljao Hrvatsku?? Ako su Grčka i Cipar zaštitili svoju baštinu, povijest i svoje ljude, zašto ne napravimo i mi isto? Dopisom od 07.studenog 2020.godine izričito smo Vas molili da nas sa sadržajem konačnog teksta prijedloga Zakona izvijestite prije objavljivanja na e-savjetovanju kao člana radne skupine. Nažalost, ne samo da niste prihvatili nijedan prijedlog (pa ni onaj koji je dogovoren) već smo izrazito razočarani cjelokupnim postupkom. Obzirom kako se u predmetnom slučaju radi o opstanku cijele struke, i to u vremenu epidemije, koje je brojne vodiče primoralo da bježe iz zemlje kako bi osigurali nužnu egzistenciju, cjelokupni postupak je izazvao zgražanje kolega i pozive na prosvjede jer je zbog ovako provedenog postupka nestalo i ono malo povjerenja koje smo stekli u Ministarstvo turizma i sporta kako bi se što više izbjegle negativne posljedice pri donošenju budućih pravilnika vezanim uz popis zaštićenih lokaliteta i obrazovni kurikulum turističkih vodiča. Već smo isticali grčki primjer, pa ćemo Vam ponovno istaknuti prijedloge koje ste očito odbili bez ikakvog obrazloženja i korektno komunikacije: • članak 71, stavak 1. Zakona, prijedlog: regulirano obrazovanje na način da ga provode fakulteti, kao nekad, a obzirom smo svjedoci vulgarizacije obrazovanja turističkih vodiča • članak 73, Zakona: "da ima najmanje završenu srednju školu" - prijedlog: najmanje četverogodišnju srednju školu, • članak 73, stavak 2. točka 3. Zakona: "da poznaje hrvatski jezik u mjeri dostatnoj za pružanje usluga turističkog vodiča", što bi značilo "poznavanje jezika u dovoljnoj mjeri" – obzirom da predmetnu kvalifikaciju smatramo neodredivom i neozbiljnom / zahtjev: svakako definiranje razine poznavanja jezika prema reguliranim razinama poznavanja jezika. • Fragmentiranost ispita po županijama: zahtijevamo polaganje ispita po povijesno i geografski bliskim regijama. Na ovaj način bi se zaštićeni lokaliteti polagali samo za 5 regija (za razliku od sadašnjih 20 županija i grada Zagreba). Fragmentiranost ispita bi se smanjila na najmanju moguću mjeru koja je u isto vrijeme logična, smisljena i potrebna. A s

polaganju stručnog ispita za turističkog vodiča završenom četverogodišnjem srednjom školom, smatramo kao isto nije nužno, iz razloga što će se programom i stručnim ispitom za turističkog vodiča propisati i provjeriti odgovarajuća razina znanja. Vezano uz prijedlog definiranja razine znanja hrvatskog jezika napominjemo da sukladno važećem Zakonu turistički vodič mora znati jezik na kojem pruža usluge najmanje na razini B2 Zajedničkog europskog referentnog okvira. Navedeno znači da vodič koji pruža usluge na hrvatskom jeziku mora znati hrvatski jezik najmanje na razini B2. Ukoliko pruža usluge na nekom drugom stranom jeziku, mora poznavati hrvatski jezik u mjeri dostatnoj za pružanje usluga. U pogledu priznavanja stručnih kvalifikacija turističkih vodiča iz drugih država članica Europske unije skrećemo pažnju na odredbe Zakona o reguliranim profesijama i priznavanju inozemnih stručnih kvalifikacija (NN 82/15, 70/19, 47/20), kojim je prenesena Direktiva 2005/36/EZ o priznavanju stručnih kvalifikacija (izmijenjena Direktivom 2013/55/EU), provjera znanja jezika mora biti razmjerna djelatnosti koja će se obavljati, a provodi se samo u slučaju profesija koje utječu na sigurnost pacijenata, a drugih profesija kada postoji osnovana sumnja o dovoljnom poznavanju jezika u odnosu na profesionalne djelatnosti koje se namjeravaju obavljati. Takva provjera može se vršiti samo nakon izdavanja Europske profesionalne kartice i priznavanja inozemnih stručnih kvalifikacija u svrhu ostvarivanja prava na poslovni nastan, ali ne i kod privremenog i povremenog pružanja usluga turističkog vodiča u drugoj državi članici Europske unije. Ovim novim Prijedlogom izmjena Zakona o pružanju usluga u turizmu Ministarstvo turizma i sporta u dijelu Zakona koji se odnosi na turističke vodiče - ne regulira - obvezu polaganja općeg i posebnog dijela ispita za turističke vodiče, već su način polaganja i sadržaj stručnog ispita za turističke vodiče, kao i popis zaštićenih cjelina (lokaliteta) uređeni podzakonskim aktima, tj. pravilnicima iz 2008. godine - Pravilnikom o stručnom ispitu za turističke vodiče i ispitnom programu za turističke pratitelje (NN 50/08 i 120/08) i Pravilnikom o popisu turističkih cjelina (lokaliteta) po županijama (NN 76/08). Prijedlog novog načina polaganja i sadržaja ispita za turističke vodiče bit će predmet rada radne skupine za donošenje novih pravilnika, koji se trebaju donijeti do kraja lipnja 2021. godine, a prijedlogom Zakona bit će definiran popis zaštićenih cjelina (lokaliteta) kao cjelina umjetničke, povijesne i kulturne baštine. U radnoj skupini će, kao i do sada, sudjelovati predstavnici turističkih vodiča, visoka učilišta koja izvode programe stručnog ispita za turističke vodiče, tijela državne vlasti i stručnjaci. Državljanima trećih država mogu pružati usluge turističkog vodiča na području Republike Hrvatske samo ako polože stručni ispit (opći i posebni dio), a navedenom mogu pristupiti ukoliko u Republici Hrvatskoj imaju prijavljeno prebivalište. Stranac u Republici Hrvatskoj može prijaviti prebivalište samo ako mu je odobreno dugotrajno boravište ili stalni boravak, što znači da u Republici Hrvatskoj mora legalno boraviti barem pet godina. Slijedom navedenog, uvjet polaganja stručnog ispita i legalan boravak u Republici Hrvatskoj u periodu od pet godina, smatramo dovoljnima da bi se državljaninu

obzirom na podjele ja se itekako slažem da se podijeli na regije. Dalmatinska regija - uključivala bi 4 županije: □ Dubrovačko-neretvanska županija □ Splitsko – dalmatinska županija □ Šibensko – kninska županija □ Zadarska županija 2. Istarsko-primorsko-lička regija - uključivala bi 3 županije: □ Istarska županija □ Primorsko-goranska županija □ Ličko-senjska županija 3. Središnja Hrvatska i zagrebačka makroregija - uključivala bi 5 županija i grad Zagreb: □ Krapinsko-zagorska županija □ Karlovačka županija □ Međimurska županija □ Varaždinska županija □ Zagrebačka županija □ Grad Zagreb 4. Panonska regija: □ Sisačko-moslavačka županija □ Bjelovarsko-bilogorska županija □ Koprivničko-križevačka županija □ Virovitičko- podravska županija 5. Slavonska regija - uključivala bi 4 županije: • Vukovarsko-srijemska • Osječko-baranjska županija • Požeško-slavonska županija • Brodsko-posavska županija

Regulacija prema državljanima neeuropskih zemalja: Novim Zakonom o strancima ukidaju se turističke kvote te će veliki broj stranih državljanina imati mogućnost boravka u Republici Hrvatskoj. Osobe koje pet godina borave na teritoriju Republike Hrvatske i ne moraju nužno biti zaposlene da bi stekle uvjete za dobivanje prebivališta. No, bez obzira na isto, za istaknuti je kako je Zakon o pružanju usluga u turizmu lex specialis koji derogira opći zakon , u ovom slučaju Zakon o strancima. Isti pristup imaju i druge europske zemlje poput Cipra i Malte, koje uopće ne dozvoljavaju pristup edukaciji strancima koji dolaze iz neeuropskih zemalja osim ako nemaju grčko, odnosno ciparsko podrijetlo, odnosno Malta, koja uz obvezu prebivališta, ima i uvjet reciprociteta. To su zemlje koje smatramo onima koje štite i poštuju svoju baštinu i nacionalni interes. Vezano uz samu izmjenu zakona zahtijevamo konkretno: • članak 69. stavak 3. Zakona – zahtjev: pristup edukaciji regulirati i uvjetom hrvatskog podrijetla odnosno implementiranjem načela reciprociteta. Obzirom na nekomunikaciju i nekorektnost, obvezni smo se očitovati ponovno i putem e-savjetovanja na nekoliko važnih detalja kako slijedi: • uvjet proporcionalnosti: dostavili smo Vam ažurirani popis testa proporcionalnosti svih zemalja članica EU pisan 2016. godine od strane stručne službe , a vezano uz izvješće Republike Hrvatske Europskoj Komisiji o našoj profesiji (izvješće napisano nepotpuno uz polupismenu razinu popratnog teksta) Iz predmetnog popisa odgovora svih država članica na test proporcionalnosti, vidljivo je kako je test proporcionalnosti za Republiku Hrvatsku nužno revidirati u skladu sa standardima i sintaksom engleskog poslovnog jezika i ispraviti pogrešno navedeno činjenično stanje. Nudili smo Vam i pomoć, međutim ništa nije ispravljeno niti su navedene prevladavajuće kategorije: javni interes, zaštita potrošača, zaštita kulturne, arheološke, povijesne i umjetničke baštine. Isticali smo i netočnost u navodima isključivo županijskih licenci jer Republika Hrvatska nacionalnu licencu već odavno ima u obliku tzv. općeg dijela i što nije isticano u obrani hrvatskog kulturnog identiteta i interpretacije hrvatske kulturne baštine. Uz sve navedeno, ponovno ističemo kako su druge zemlje bogate kulturne baštine radile sve što je moguće

treće države omogućilo pružanje usluga. Dodatno napominjemo da je intencija zakonodavca pri propisivanju odredbe članka 69. stavka 3. bila da se polaganje stručnog ispita dopusti državljanima zemalja Dalekog istoka koji žive u Hrvatskoj, a imaju znanja jezika (kineski, korejski, japanski) za kojima postoji na tržištu manjak. Vezano uz test proporcionalnosti iz 2016. godine napominjemo da Ministarstvo turizma i sporta svake godine ažurira podatke o reguliranim profesijama te ih dostavlja Ministarstvu rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike kao nadležnom tijelu za pitanja reguliranih profesija u svrhu popunjavanja Europske baze podataka reguliranih profesija.

	<p>kako bi zaštitile svoje državljane pa je uz sve gore navedeno, Cipar primjerice tražio i odstupanje od direktive zbog tzv. osjetljivog pitanja. Poražavajuće je i razočaravajuće što smo kao članovi radne skupine za konačan prijedlog Zakona doznali putem e savjetovanja, a obavijest dobili tek danas po objavi našeg očitovanja u medijima. Od resornog ministarstva očekivali smo poštivanje dogovora i osnovnih uzusa komunikacije. Srdačan pozdrav, Đurđica Andrić</p>	
79	<p>Mondo travel d.o.o. PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA Poštovani, vlasnici smo putničke agencije Mondo travel d.o.o. iz Zagreba, Teslina 14, koja posluje od 2003 godine te trenutno zapošljava 12 djelatnika. Do početka korona krize imali smo 20 zaposlenika, te mnoštvo vanjskih suradnika. Prvenstveno smo se fokusirali na outgoing grupna i individualna putovanja. U ožujku 2020, kada smo vidjeli u kojem smjeru je krenula korona kriza, otpustili smo 8 zadnje zaposlenih djelatnika kako bi dali šansu firmi da opstane sa što manjim troškovima, da preživimo ovu krizu i vratimo djelatnike koje smo morali otpustiti. Mi kao turistička agencija nemamo drugih prihoda i nalazimo se u vrlo teškoj situaciji, najtežoj u zadnjih 18 godina. Pomoć od države dobivamo u vidu plaće od 4.000 kn po djelatniku, no plaću za sebe i supruga koji smo vlasnici i direktori ne dobivamo, a već gotovo godinu dana nema posla. Dodatno fixni troškovi održavanja firme nisu mali i na to je otišlo već jako puno novaca u zadnjih godinu dana. Na ljeto smo uzeli kredit od HBOR-a kako bi mogli preživjeti ovu krizu no to je namjenski kredit i novac možemo koristiti isključivo za troškove „ hladnog pogona“ i uskoro ćemo morati početi vraćati novac banci, a još se ne nazire kada ćemo moći početi raditi. U velikom smo strahu ako prođe prijedlog Zakona o pružanju usluga u turizmu, članak 38. Vjerujem da će ta odluka naštetiti većini agencija i upitno je hoće li agencije moći preživjeti taj „ udarac „ ili će većina agencija ipak „ priznati poraz „ i objaviti stečaj. Novac koji smo dobili sa kreditom prema ugovoru sa HBOR-om ne možemo koristiti za povrate novaca putnicima umjesto vouchera. Naime, prvi problem jamčevina. Prema prijedlogu Zakona potrošači imaju pravo na povrat novca u roku od 14 dana od raskida ugovora. Međutim, ukoliko dođe do slučaja nesolventnosti turističke agencije, moći će od osiguravajućih društava na temelju jamčevine za slučaj nesolventnosti tražiti povrat uplaćenog novca. Ističemo da osiguravajuće kuće NE osiguravaju vouchere koji su izdani u 2020. godini putnicima za otkazana putovanja! Osiguravajuće kuće poslale dopis u kojemu navode kako je jamčevina sklopljena prije nastanka više sile (pandemija virusa COVID-19) nije predmet osiguranja te da neće isplaćivati novac potrošačima za izdane vouchere. Mi smo svoju policu osiguranja solventnosti produžili u 9 mjesecu, samo trošak police je bio gotovo 30.000 kn kako bi osigurali da je u slučaju najcrnijeg scenarija, novac naših putnika osiguran. Sada ispada da nas zakon prisiljava na taj trošak, koji na kraju ničemu ne služi! Drugi problem u prijedlogu zakona je definicija Organizatora i rok za povrat novca klijentima. Što znači da ako agencije propadnu, putnici ostaju bez</p>	<p>Nije prihvaćen Izmjenama i dopunama Zakona o pružanju usluga u turizmu (Narodne novine, br. 42/20) iz travnja 2020. godine, koje su još na snazi, dana je mogućnost turističkim agencijama da za neizvršene paket aranžmane izdaju vaučere, na temelju kojih bi putnik imao pravo na zamjensko putovanje ili povrat novca u roku 14 dana od isteka roka od 180 dana od prestanka posebnih okolnosti. Novi prijedlog izmjena i dopuna Zakona trebao bi stupiti na snagu tokom travnja 2021. godine, dakle godinu dana nakon uvođenja izmjena i dopuna u 2020. godini. Nije moguće prihvatiti prijedlog da rok za izvršenje povrata novca putnicima bude 31.12.2021. Naime, zbog nesuklađenja s odredbama Direktive 2015/2302 o putovanjima u paket-aranžmanima i povezanim putnim aranžmanima, u pogledu članka 38.a važećeg Zakona, Europska komisija je protiv Republike Hrvatske 30. listopada 2020. godine pokrenula drugu fazu postupka zbog povrede prava Europske unije (obrazloženo mišljenje), te je donošenje izmjena Zakona kojima se članak 38.a briše nužno radi suklađivanja s navedenom Direktivom i izbjegavanja postupka pred Sudom Europske unije kao i zaštite samih potrošača. Sukladno prijelaznoj odredbi Nacrta prijedloga zakona, iznimno, uz pristanak putnika, vaučer se može iskoristiti za sklapanje ugovora o zamjenskom putovanju u paket-aranžmanu jednake, veće ili niže vrijednosti i/ili kvalitete te izlet ili drugu uslugu putovanja, u roku godine dana od njegovog izdavanja. U vezi s problemima vezanim uz likvidnost turističkih agencija, skrećemo pažnju kako je Vlada Republike Hrvatske na sjednici dana 4. veljače 2021. godine donijela Odluku o usvajanju Programa dodjele državnih potpora sektoru turizma i sporta u aktualnoj pandemiji COVID-a 19, u okviru kojeg će se osigurati financijska podrška poduzetnicima koji obavljaju djelatnost u sektoru turizma, uključujući i turističke agencije s ciljem ublažavanja posljedica krize na njihovo poslovanje. Mjere iz tog Programa usmjerene su na nadoknađivanje manjka likvidnosti poduzetnicima u navedenim sektorima, i to kroz omogućavanje pristupa financijskim sredstvima uz uvjete povoljnije od uobičajenih na financijskim tržištima, a radi osiguranja opstanka, očuvanja zaposlenosti i ublažavanja teškoća u poslovanju za vrijeme trajanja krize te stvaranja preduvjeta za što brži oporavak nakon krize, te se nadamo da će isto povoljno utjecati i na status turističkih agencija. Nadalje, pitanje pokrića fiksnih troškova poslovanja turističkih agencija nije predmet ovoga Zakona. Mjere nadoknade dijela ili svih plaćenih fiksnih troškova u sklopu provedbe mjere Potpore za očuvanje radnih mjesta u djelatnostima pogođenim koronavirusom provodi Ministarstvo financija, Porezna uprava. Prema Uputi ravnatelja Porezne uprave o provedbi navedene</p>

uplaćenih sredstava! Apeliramo na Ministarstvo turizma i sporta da produži rok za povrat novca klijentima do 31. prosinca 2021. godine uz napomenu kako niti jedna putnička agencija ne može u roku 15 dana od datuma prestanka važenja vouchera vratiti novac. Predlažemo da rok bude 180 dana kako bi agencije zbog smanjenog broja radnika to uopće mogle riješiti, a sve uz nadu da ista agencija ima financijska sredstva to vratiti. U članku 38. treba navesti da putnici mogu iskoristiti izdate VOUCHERE i u idućoj godini. Na taj način, pružila bi se prilika putničkim agencijama da se nagode s putnikom o korištenju vouchera do razdoblja kada će granice biti otvorene i bolje prilike za putovanje. Zbog pandemije koja traje sad više od godinu dana, čak ne postoji mogućnost da potrošači uzmu druga putovanja jer se boje putovati, ostali su bez posla, ne žele tako daleko planirati, niti agencije mogu nešto ponuditi budući da su granice još uvijek zatvorene. Situaciju dodatno otežava i činjenica da za svako putovanje putnik mora izdvojiti dodatnih cca 700 kuna samo za PCR testove što dodatno otežava odluku na putovanje. Putnici ne mogu zamijeniti vouchere za nova putovanja iz već poznatih razloga te trenutno uopće nije situacija da putnik može bezbrižno putovati. Čak i da uzme zamjensko putovanje za dva mjeseca, agencija u ovom trenutku ne zna hoće li se putovanje održati. Od 20. ožujka 2020. godine ne organiziraju se grupna putovanja, pa je nemoguće tvrditi da je veći broj vouchera izdanih od strane putničkih agencija iskorišten. Nadalje, isto se može potvrditi činjenicom da HZJZ izdalo nalog, odnosno preporuku putničkim agencijama o organizaciji grupnih putovanja autobusom, da u autobusu ne smije biti više od 50% popunjenosti kapaciteta (u samom početku je bilo čak i 25% popunjenosti kapaciteta), što je putničkoj agenciji ekonomski neisplativo. Na taj način, ne može se organizirati kvalitetno putovanje. Nije istina kako će izmjena Zakona utjecati na manji broj turističkih agencija jer se raspolaže s krivim podacima, uzeto je u obzir samo anketa koju je sprovedla UHPA, a to nije relevantan podatak iz razloga što u UHPA-i nisu zastupljene sve putničke agencije članice te to ne može i ne smije biti podatak na temelju kojih se donosi procjena učinka. Osim toga, UHPA nije navela o kojem broju anketiranih agencija je riječ niti koji broj agencija je dao navedene podatke. Pad prometa u turističkim agencijama u 2020. u odnosu na 2019. godinu je veći od 90% !!! U slučaju zatvaranja putničkih agencija propadaju i drugi sektori, a to su prijevoznici, turistički vodiči... Ako se ne dođe do boljeg rješenja ili ukidanja članka 38.a, vlasnici putničkih agencija će prvo morati otpustiti radnike i proglasiti stečaj, a najviše zbog toga što niti jedna agencija nije uspjela od svojih dobavljača vratiti novac. Osim toga, ono što je isto jako važno u ovoj situaciji je da putničke agencije već godinu dana samo akumuliraju troškove, nismo dobili pomoć države u vidu BESPOVRATNIH SREDSTVA te smo sve svoje rezerve iz 2019. godine potrošili na plaćanje fiksnih troškova od ožujka do veljače 2021. godine. Sada više nemamo sredstva potrebna da bi platili daljnje troškove, a još manje za financiranje daljnjeg poslovanja. To se odnosi i na prodaju, jer i

mjere ista se provodi za poduzetnike kojima je Odlukom Stožera civilne zaštite od 27. studenoga 2020. godine obustavljen rad. Također, predmet ovoga Zakona nije niti mjera potpora za isplatu plaća u minimalnom iznosu 4000 kn, a ista je u nadležnosti Ministarstva rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike. Zaključno, Zakonom o pružanju usluga u turizmu organizator je definiran kao trgovac koji izravno ili putem drugog trgovca odnosno zajedno s drugim trgovcem kombinira i prodaje ili nudi na prodaju paket-aranžmane ili trgovac koji dostavlja podatke o putniku drugom trgovcu u skladu s točkom 2. podtočkom b) podpodtočkom 5. članka 7. toga Zakona, a prodavatelj kao trgovac koji nije organizator, a koji prodaje ili nudi na prodaju paket-aranžmane koje kombinira organizator. Navedeni termini i definicija su usklađeni s odredbama Direktive 2015/2302 te se kao takvi ne mogu mijenjati. Također, prema Zakonu o pružanju usluga u turizmu za izvršenje paket aranžmana je odgovoran organizator, a ne prodavatelj

<p>za prodaju su potrebna sredstva za oglašavanje. Kupci i dalje zahtijevaju povrate. U slučaju da se članak 38a ukine i kada se proširi vijest da su agencije obavezne izvršiti povrate, kupci će bez obzira na sve tražiti svoj novac s obzirom na to da grupna putovanja nisu u planu u budućnosti. Iz svega navedenog apeliramo na vas da sačuvate turistički sektor te predložimo slijedeće: 1. Da Ministarstvo turizma i sporta produži rok za povrat novca klijentima minimalno do 31.12.2021. od kojeg počinje teći vrijeme isteka 180 dana za izvršenje povrata 2. Produžiti rok do kada vrijede izdani voucheri putnicima do 31.12.2022. godine - kada će granice biti otvorene i bolje prilike za putovanje. 3. Za tvrtke u turizmu osigurati bespovratna sredstva kao i druge članice EU – za pokrivanje fiksnih troškova za period pada prometa većeg od 60% po razredima: pad prometa između 60% i 70%, pad prometa između 70% i 80%, pad prometa između 80% i 90% te pad prometa veći od 90% 4. Produženje potpora za isplatu plaća u minimalnom iznosu od 4000 kn do kraja 2021. godine 5. U Prijedlogu Zakona je definicija Organizatora, a potrebno je ispraviti u Odgovornog organizatora putovanja – jer sve agencije međusobno surađuju i prodaju aranžmane drugih agencija te je potrebno naglasiti tko snosi odgovornost za organizaciju putovanja S poštovanjem, Tanja Pilat, Mondo travel</p>	
<p>80 Nataša Birčić PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA Poštovani, licencirani sam turistički vodič za SDŽ i ŠKŽ. Slažem se s kolegama i smatram da je prijedlog izmjena Zakona o pružanju usluga u turizmu apsurdan. Podržavam i potpisujem očitovanje "Zajednice društava turističkih vodiča Hrvatske". Ako su Grčka i Cipar zaštitili svoju baštinu, povijest i svoje ljude, zašto ne napravimo i mi isto? Dopisom od 07.studenog 2020.godine izričito smo Vas molili da nas sa sadržajem konačnog teksta prijedloga Zakona izvijestite prije objavljivanja na e-savjetovanju kao člana radne skupine. Nažalost, ne samo da niste prihvatili nijedan prijedlog (pa ni onaj koji je dogovoren) već smo izrazito razočarani cjelokupnim postupkom. Obzirom kako se u predmetnom slučaju radi o opstanku cijele struke, i to u vremenu epidemije, koje je brojne vodiče primoralo da bježe iz zemlje kako bi osigurali nužnu egzistenciju, cjelokupni postupak je izazvao zgražanje kolega i pozive na prosvjede jer je zbog ovako provedenog postupka nestalo i ono malo povjerenja koje smo stekli u Ministarstvo turizma i sporta kako bi se što više izbjegle negativne posljedice pri donošenju budućih pravilnika vezanim uz popis zaštićenih lokaliteta i obrazovni kurikulum turističkih vodiča. Već smo isticali grčki primjer, pa ćemo Vam ponovno istaknuti prijedloge koje ste očito odbili bez ikakvog obrazloženja i korektno komunikacije: • članak 71, stavak 1. Zakona, prijedlog: regulirano obrazovanje na način da ga provode fakulteti, kao nekad, a obzirom smo svjedoci vulgarizacije obrazovanja turističkih vodiča • članak 73, Zakona: "da ima najmanje završenu srednju školu" - prijedlog: najmanje četverogodišnju srednju školu, • članak 73, stavak 2. točka 3. Zakona: "da poznaje hrvatski jezik</p>	<p>Djelomično prihvaćen Ministarstvo turizma i sporta pristupilo je izmjenama i dopunama Zakona o pružanju usluga u turizmu (NN 130/17, 25/19, 98/19, 42/20) zbog potrebe usklađivanja s propisima Europske unije (odredbama Direktive 2005/36/EZ o priznavanju stručnih kvalifikacija (kako je zadnje izmijenjena Direktivom 2013/55/EU) i Direktive 2006/123/EZ o uslugama na unutarnjem tržištu), koje su utemeljene na slobodi poslovnog nastana, slobodi pružanja usluga i/ili slobodi kretanja radnika – temeljnim načelima Europske unije. Prije objave nacрта Prijedloga izmjena Zakona o pružanju usluga u turizmu na savjetovanju sa zainteresiranom javnošću 8. siječnja 2021. godine, Ministarstvo turizma i sporta održalo je četiri sastanka s predstavnicima Zajednice društava turističkih vodiča Hrvatske (ZDTVH), a na posljednjem sastanku 20. studenoga 2020. predstavljen im je Prijedlog izmjena i dopuna Zakona o pružanju usluga u turizmu. Sukladno Zakonu o znanosti i visokom obrazovanju (NN 123/03, 198/03, 105/04, 174/04, 02/07, 46/07, 45/09, 63/11, 94/13, 139/13, 101/14, 60/15, 131/17) visoka učilišta su sveučilište te fakultet i umjetnička akademija u njegovom sastavu, veleučilište i visoka škola, a visoka učilišta mogu biti javna i privatna, dok prema važećem Zakonu o pružanju usluga u turizmu rješenje o imenovanju ispitne komisije za polaganje stručnog ispita za turističkog vodiča može se izdati samo onom visokom učilištu koje izvodi najmanje stručni ili sveučilišni studij na preddiplomskoj razini u području turizma ili imaju smjer ili nastavne predmete iz područja turizma. Vezano uz uvjetovanje pristupa polaganju stručnog ispita za turističkog vodiča završenom četverogodišnjem srednjom školom, smatramo kao isto nije nužno, iz razloga što će se programom i stručnim ispitom za turističkog vodiča propisati i provjeriti odgovarajuća razina znanja. Vezano uz prijedlog definiranja razine znanja</p>

u mjeri dostatnoj za pružanje usluga turističkog vodiča", što bi značilo "poznavanje jezika u dovoljnoj mjeri" – obzirom da predmetnu kvalifikaciju smatramo neodredivom i neozbiljnom / zahtjev: svakako definiranje razine poznavanja jezika prema reguliranim razinama poznavanja jezika. • Fragmentiranost ispita po županijama: zahtijevamo polaganje ispita po povijesno i geografski bliskim regijama. Na ovaj način bi se zaštićeni lokaliteti polagali samo za 5 regija (za razliku od sadašnjih 20 županija i grada Zagreba) .Fragmentiranost ispita bi se smanjila na najmanju moguću mjeru koja je u isto vrijeme logična, smisljena i potrebna. 1. Dalmatinska regija - uključivala bi 4 županije: Dubrovačko-neretvanska županija Splitsko – dalmatinska županija Šibensko – kninska županija Zadarska županija 2. Istarsko-primorsko-lička regija - uključivala bi 3 županije: Istarska županija Primorsko-goranska županija Ličko-senjska županija 3. Središnja Hrvatska i zagrebačka makroregija - uključivala bi 5 županija i grad Zagreb: Krapinsko-zagorska županija Karlovačka županija Međimurska županija Varaždinska županija Zagrebačka županija Grad Zagreb 4. Panonska regija: Sisačko-moslavačka županija Bjelovarsko-bilogorska županija Koprivničko-križevačka županija Virovitičko- podravska županija 5. Slavonska regija - uključivala bi 4 županije: • Vukovarsko-srijemska • Osječko-baranjska županija • Požeško-slavonska županija • Brodsko-posavska županija Jedini prijedlog koji je usvojen je načelo zaštite stečenih prava. No, ujedno je i paradoks. Regulacija prema državljanima neeuropskih zemalja: Novim Zakonom o strancima ukidaju se turističke kvote te će veliki broj stranih državljana imati mogućnost boravka u Republici Hrvatskoj. Osobe koje pet godina borave na teritoriju Republike Hrvatske i ne moraju nužno biti zaposlene da bi stekle uvjete za dobivanje prebivališta. No, bez obzira na isto, za istaknuti je kako je Zakon o pružanju usluga u turizmu lex specialis koji derogira opći zakon , u ovom slučaju Zakon o strancima. Isti pristup imaju i druge europske zemlje poput Cipra i Malte, koje uopće ne dozvoljavaju pristup edukaciji strancima koji dolaze iz neeuropskih zemalja osim ako nemaju grčko, odnosno ciparsko podrijetlo, odnosno Malta, koja uz obvezu prebivališta, ima i uvjet reciprociteta. To su zemlje koje smatramo onima koje štite i poštuju svoju baštinu i nacionalni interes. Vezano uz samu izmjenu zakona zahtijevamo konkretno: • članak 69. stavak 3. Zakona – zahtjev: pristup edukaciji regulirati i uvjetom hrvatskog podrijetla odnosno implementiranjem načela reciprociteta. Obzirom na nekomunikaciju i nekorektnost, obvezni smo se očitovati ponovno i putem e-savjetovanja na nekoliko važnih detalja kako slijedi: • uvjet proporcionalnosti: dostavili smo Vam ažurirani popis testa proporcionalnosti svih zemalja članica EU pisan 2016. godine od strane stručne službe , a vezano uz izvješće Republike Hrvatske Europskoj Komisiji o našoj profesiji (izvješće napisano nepotpuno uz polupismenu razinu popratnog teksta) Iz predmetnog popisa odgovora svih država članica na test proporcionalnosti, vidljivo je kako je test proporcionalnosti za Republiku Hrvatsku nužno

hrvatskog jezika napominjemo da sukladno važećem Zakonu turistički vodič mora znati jezik na kojem pruža usluge najmanje na razini B2 Zajedničkog europskog referentnog okvira. Navedeno znači da vodič koji pruža usluge na hrvatskom jeziku mora znati hrvatski jezik najmanje na razini B2. Ukoliko pruža usluge na nekom drugom stranom jeziku, mora poznavati hrvatski jezik u mjeri dostatnoj za pružanje usluga. U pogledu priznavanja stručnih kvalifikacija turističkih vodiča iz drugih država članica Europske unije skrećemo pažnju na odredbe Zakona o reguliranim profesijama i priznavanju inozemnih stručnih kvalifikacija (NN 82/15, 70/19, 47/20), kojim je prenesena Direktiva 2005/36/EZ o priznavanju stručnih kvalifikacija (izmijenjena Direktivom 2013/55/EU), provjera znanja jezika mora biti razmjerna djelatnosti koja će se obavljati, a provodi se samo u slučaju profesija koje utječu na sigurnost pacijenata, a drugih profesija kada postoji osnovana sumnja o dovoljnom poznavanju jezika u odnosu na profesionalne djelatnosti koje se namjeravaju obavljati. Takva provjera može se vršiti samo nakon izdavanja Europske profesionalne kartice i priznavanja inozemnih stručnih kvalifikacija u svrhu ostvarivanja prava na poslovni nastan, ali ne i kod privremenog i povremenog pružanja usluga turističkog vodiča u drugoj državi članici Europske unije. Ovim novim Prijedlogom izmjena Zakona o pružanju usluga u turizmu Ministarstvo turizma i sporta u dijelu Zakona koji se odnosi na turističke vodiče - ne regulira - obvezu polaganja općeg i posebnog dijela ispita za turističke vodiče, već su način polaganja i sadržaj stručnog ispita za turističke vodiče, kao i popis zaštićenih cjelina (lokaliteta) uređeni podzakonskim aktima, tj. pravilnicima iz 2008. godine - Pravilnikom o stručnom ispitu za turističke vodiče i ispitnom programu za turističke pratitelje (NN 50/08 i 120/08) i Pravilnikom o popisu turističkih cjelina (lokaliteta) po županijama (NN 76/08). Prijedlog novog načina polaganja i sadržaja ispita za turističke vodiče bit će predmet rada radne skupine za donošenje novih pravilnika, koji se trebaju donijeti do kraja lipnja 2021. godine, a prijedlogom Zakona bit će definiran popis zaštićenih cjelina (lokaliteta) kao cjelina umjetničke, povijesne i kulturne baštine. U radnoj skupini će, kao i do sada, sudjelovati predstavnici turističkih vodiča, visoka učilišta koja izvode programe stručnog ispita za turističke vodiče, tijela državne vlasti i stručnjaci. Državljanima trećih država mogu pružati usluge turističkog vodiča na području Republike Hrvatske samo ako polože stručni ispit (opći i posebni dio), a navedenom mogu pristupiti ukoliko u Republici Hrvatskoj imaju prijavljeno prebivalište. Stranac u Republici Hrvatskoj može prijaviti prebivalište samo ako mu je odobreno dugotrajno boravište ili stalni boravak, što znači da u Republici Hrvatskoj mora legalno boraviti barem pet godina. Slijedom navedenog, uvjet polaganja stručnog ispita i legalan boravak u Republici Hrvatskoj u periodu od pet godina, smatramo dovoljnima da bi se državljaninu treće države omogućilo pružanje usluga. Dodatno napominjemo da je intencija zakonodavca pri propisivanju odredbe članka 69. stavka 3. bila da se polaganje stručnog ispita dopusti državljanima zemalja Dalekog istoka koji žive u Hrvatskoj, a imaju znanja jezika (kineski, korejski, japanski) za kojima postoji na

<p>revidirati u skladu sa standardima i sintaksom engleskog poslovnog jezika i ispraviti pogrešno navedeno činjenično stanje. Nudili smo Vam i pomoć, međutim ništa nije ispravljeno niti su navedene prevladavajuće kategorije: javni interes, zaštita potrošača, zaštita kulturne, arheološke, povijesne i umjetničke baštine. Isticali smo i netočnost u navodima isključivo županijskih licenci jer Republika Hrvatska nacionalnu licencu već odavno ima u obliku tzv. općeg dijela i što nije isticano u obrani hrvatskog kulturnog identiteta i interpretacije hrvatske kulturne baštine. Uz sve navedeno, ponovno ističemo kako su druge zemlje bogate kulturne baštine radile sve što je moguće kako bi zaštitile svoje državljane pa je uz sve gore navedeno, Cipar primjerice tražio i odstupanje od direktive zbog tzv. osjetljivog pitanja. Poražavajuće je i razočaravajuće što smo kao članovi radne skupine za konačan prijedlog Zakona doznali putem e savjetovanja, a obavijest dobili tek danas po objavi našeg očitovanja u medijima. Od resornog ministarstva očekivali smo poštivanje dogovora i osnovnih uzusa komunikacije. Nataša Birčić licencirani vodič za SDŽ i ŠKŽ</p>	<p>tržištu manjak. Vezano uz test proporcionalnosti iz 2016. godine napominjemo da Ministarstvo turizma i sporta svake godine ažurira podatke o reguliranim profesijama te ih dostavlja Ministarstvu rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike kao nadležnom tijelu za pitanja reguliranih profesija u svrhu popunjavanja Europske baze podataka reguliranih profesija.</p>
<p>81 Snježana Tomažini PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA Poštovani, potpisujem sve što su kolege naveli i stručno objasnili, ja ću osobno, jer osobno boli. Sramota je iskreno i pisati o ovome, pa ću kratko i jasno: Biti turistički vodič nije HOBI, to je posao!!!! Turistički sam vodič i imam položene 3 županije ZAG, LSŽ i DNŽ. Osobno sam od toga živjela 7 godina, the best job ever još uvijek se dekliriram vodičem, unatoč što mi je zadnja plaća bila s 1 mj 2020. Pomisao da ćete dozvoliti stranim vodičima da vode Hrvatsku je notorna glupost. Pa ne može netki stranac poznavati našu kulturu, baštinu, mentalitet, domoljublje, pjesme, hranu, iskustva ... Sramota je da nas domaće ne cijenate ni kao ljude, ni naše znanje, ni sav uloženi trud, te ljubav prema tom poslu. Nebrojeno puta su mi gosti rekli da pričam osmijehom i očima, pa kako će to neki stranac? Bilo kako bilo onda bi barem bilo fer da i mi možemo u drugim zemljama. Pa ako želite čuti da je Petrica Kerempuh pjevao, svirao i zabavljao ljude za vrijeme Jugoslavije, samo daj te. Kod nas je Divlji Zapad. A s obzirom na podjele ja se itekako slažem da se podijeli na regije. Dalmatinska regija - uključivala bi 4 županije: ☐ Dubrovačko-neretvanska županija ☐ Splitsko – dalmatinska županija ☐ Šibensko – kninska županija ☐ Zadarska županija 2. Istarsko-primorsko-lička regija - uključivala bi 3 županije: ☐ Istarska županija ☐ Primorsko-goranska županija ☐ Ličko-senjska županija 3. Središnja Hrvatska i zagrebačka makroregija - uključivala bi 5 županija i grad Zagreb: ☐ Krapinsko-zagorska županija ☐ Karlovačka županija ☐ Međimurska županija ☐ Varaždinska županija ☐ Zagrebačka županija ☐ Grad Zagreb 4. Panonska regija: ☐ Sisačko-moslavačka županija ☐ Bjelovarsko-bilogorska županija ☐ Koprivničko-križevačka županija ☐ Virovitičko- podravska županija 5. Slavonska regija - uključivala bi 4 županije: • Vukovarsko-srijemska • Osječko-baranjska županija • Požeško-slavonska županija • Brodsko-posavska županija</p>	<p>Djelomično prihvaćen Ovim novim Prijedlogom izmjena Zakona o pružanju usluga u turizmu Ministarstvo turizma i sporta u dijelu Zakona koji se odnosi na turističke vodiče - ne regulira - obvezu polaganja općeg i posebnog dijela ispita za turističke vodiče, već su način polaganja i sadržaj stručnog ispita za turističke vodiče, kao i popis zaštićenih cjelina (lokaliteta) uređeni podzakonskim aktima, tj. pravilnicima iz 2008. godine - Pravilnikom o stručnom ispitu za turističke vodiče i ispitnom programu za turističke pratitelje (NN 50/08 i 120/08) i Pravilnikom o popisu turističkih cjelina (lokaliteta) po županijama (NN 76/08). Prijedlog novog načina polaganja i sadržaja ispita za turističke vodiče bit će predmet rada radne skupine za donošenje novih pravilnika, koji se trebaju donijeti do kraja lipnja 2021. godine. U radnoj skupini će, kao i do sada, sudjelovati predstavnici turističkih vodiča, visoka učilišta koja izvode programe stručnog ispita za turističke vodiče, tijela državne vlasti i stručnjaci.</p>

82	<p>ROSSANA MATEJČIĆ MILJEVIĆ-GUIDE POLA PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA</p> <p>Kao licencirani turistički vodič javljam se kako bih izrazila nezadovoljstvo prijedlozima izmjena i dopuna Zakona koji nisu uzeli u obzir savjete struke i obezvrjeđuju struku turističkih vodiča (npr. tvrdnjom kako u RH ima samo 340 turističkih vodiča, što smatram brojkom dobivenom manipulacijom podacima). Voljela bih da Ministarstvo stane u obranu struke turističkih vodiča i baštine RH-a, kako bi se osigurala visoka kvaliteta pružene usluge i garantiralo zadovoljstvo turista koji ih koriste, time povećavajući šanse da će se oni opet vratiti ili podijeliti pozitivna iskustva s prijateljima i poznanicima, što vjerujem da je svima u turističkoj domeni u cilju. Slažem se s kolegom koji je istaknuo kako "...posao vodiča determiniran povijesnom i kulturološkom kontekstualizacijom. Bez shvaćanja lokalnog konteksta (zato i postoje lokalni vodiči), daje se pogrešna i iskrivljena slika kulturne baštine, običaja i obezvrjeđuju se lokaliteti te se dovodi u pitanje opstanak istih u očima potencijalnih budućih posjetitelja. Nadalje, podržavam prijedloge ZDTVH, konkretno njihov prijedlog polaganja ispita po povijesno i geografski bliskim regijama (na način da postoji pet regija umjesto 20 županija i grada Zagreba) te da se u članku 74. točka 2. umjesto izmjene: „2. naznaku o položenom općem dijelu stručnog ispita odnosno naznaku o položenom općem dijelu stručnog ispita i posebnom dijelu stručnog ispita za zaštićene cjeline (lokalitete).“ upiše izmjena: „2. naznaku o položenom općem dijelu stručnog ispita odnosno naznaku o položenom općem dijelu stručnog ispita i posebnom dijelu stručnog ispita za zaštićene cjeline (lokalitete) po regijama iz članka 70. stavak 6.“ Osim toga smatram da je nužno kvalitetno i dostatno zaštititi i odrediti zaštićene lokalitete konkretnim popisom koji će biti uključen u Zakon. Također podržavam njihov prijedlog da se konkretizira razina poznavanja hrvatskog jezika za strance kojima bi bilo dozvoljena raditi u Hrvatskoj te da u članku 73 stavak 2. Točka 3. ne piše „poznavanje jezika u dovoljnoj mjeri“ već da se jezik rangira kao što su to učinile i ostale članice EU na razinu minimalno B2.</p>	<p>Djelomično prihvaćen</p> <p>U Obrascu iskaza o procjeni učinaka propisa nigdje nije naveden podatak o 340 turističkih vodiča u Republici Hrvatskoj, već se procjenjuje da od ukupnog broja vodiča, to jest od ukupno cca 5500 registriranih vodiča u Republici Hrvatskoj, četvrtina aktivno pruža usluge u smislu da im je to jedini izvor prihoda (prema podacima Porezne uprave od 14.12.2020. pod NKD razredom „79.90 Ostale rezervacijske usluge i djelatnosti povezane s njima“, a koja uključuje uz ostale djelatnosti i djelatnost turističkog vodiča, evidentirano je ukupno 1.344 poreznih obveznika, od čega je 208 pravnih i 1.136 fizičkih osoba) Ovim novim Prijedlogom izmjena Zakona o pružanju usluga u turizmu Ministarstvo turizma i sporta u dijelu Zakona koji se odnosi na turističke vodiče - ne regulira - obvezu polaganja općeg i posebnog dijela ispita za turističke vodiče, već su način polaganja i sadržaj stručnog ispita za turističke vodiče, kao i popis zaštićenih cjelina (lokaliteta) uređeni podzakonskim aktima, tj. pravilnicima iz 2008. godine - Pravilnikom o stručnom ispitu za turističke vodiče i ispitnom programu za turističke pratitelje (NN 50/08 i 120/08) i Pravilnikom o popisu turističkih cjelina (lokaliteta) po županijama (NN 76/08). Prijedlog novog načina polaganja i sadržaja ispita za turističke vodiče bit će predmet rada radne skupine za donošenje novih pravilnika, koji se trebaju donijeti do kraja lipnja 2021. godine. U radnoj skupini će, kao i do sada, sudjelovati predstavnici turističkih vodiča, visoka učilišta koja izvode programe stručnog ispita za turističke vodiče, tijela državne vlasti i stručnjaci. Vezano uz prijedlog definiranja razine znanja hrvatskog jezika napominjemo da sukladno važećem Zakonu turistički vodič mora znati jezik na kojem pruža usluge najmanje na razini B2 Zajedničkog europskog referentnog okvira. Navedeno znači da vodič koji pruža usluge na hrvatskom jeziku mora znati hrvatski jezik najmanje na razini B2. Ukoliko pruža usluge na nekom drugom stranom jeziku, mora poznavati hrvatski jezik u mjeri dostatnoj za pružanje usluga. U pogledu priznavanja stručnih kvalifikacija turističkih vodiča iz drugih država članica Europske unije skrećemo pažnju na odredbe Zakona o reguliranju profesijama i priznavanju inozemnih stručnih kvalifikacija (NN 82/15, 70/19, 47/20), kojim je prenesena Direktiva 2005/36/EZ o priznavanju stručnih kvalifikacija (izmijenjena Direktivom 2013/55/EU), provjera znanja jezika mora biti razmjerna djelatnosti koja će se obavljati, a provodi se samo u slučaju profesija koje utječu na sigurnost pacijenata, a drugih profesija kada postoji osnovana sumnja o dovoljnom poznavanju jezika u odnosu na profesionalne djelatnosti koje se namjeravaju obavljati. Takva provjera može se vršiti samo nakon izdavanja Europske profesionalne kartice i priznavanja inozemnih stručnih kvalifikacija u svrhu ostvarivanja prava na poslovni nastan, ali ne i kod privremenog i povremenog pružanja usluga turističkog vodiča u drugoj državi članici Europske unije.</p>
83	<p>Odisea travel, vl. Andrej Gužvinec PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA</p> <p>Poštovani, Vlasnici smo turističke agencije Odisea travel iz Varaždina. Od 2007. godine kad započeli s radom suočavamo se s najtežom situacijom do sada, a izravno je vezana uz sve odluke koje su</p>	<p>Nije prihvaćen</p> <p>Zakonom o pružanju usluga u turizmu organizator je definiran kao trgovac koji izravno ili putem drugog trgovca odnosno zajedno s drugim trgovcem kombinira i prodaje ili nudi na prodaju paket-aranžmane ili trgovac koji dostavlja podatke o putniku drugom trgovcu u skladu s točkom 2. podtočkom b)</p>

<p>donesene od ožujka 2020. pa sve do donošenja ovog Prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o pružanju usluga u turizmu. Činjenica je da su se putničke agencije prve našle u najtežoj situaciji među cijelim turističkim sektorom. Naime, posljedice su se osjetile najranije - već od veljače 2020. kad su počela prva otkazivanja putovanja uslijed zatvaranja pojedinih granica i ograničavanja kretanja, što se nastavilo kroz brojne preporuke da se u određene zemlje ne putuje, a zatim je uslijedilo i otkazivanje gotovo svih domaćih i međunarodnih organiziranih putovanja. Postojeće rezervacije uglavnom su otkazane zbog nemogućnosti realizacije uslijed svih donesenih mjera te su klijentima izdani voucheri za neko buduće putovanje. Za razliku od ugostitelja, putničkim agencijama nije obustavljen rad odlukom Stožera civilne zaštite, ali u praksi putovanja nisu moguća jer i dalje stoje preporuke Ministarstva vanjskih poslova RH da se ne putuje, zatvorene su pojedine međudržavne granice, na snazi su i dalje brojne restrikcije i pravila, a osim što su različita za svaku državu, mijenjaju se na dnevnoj bazi što turističke djelatnike stavlja u nepovoljan položaj jer je gotovo nemoguće putnicima dati preciznu informaciju. Sve donesene odluke uzrokovale su veliki pad novih rezervacija te golemi pad prometa naše turističke agencije od preko 90%, a zbog izostanka pravodobnih i kvalitetnih mjera od strane države klijenti su izgubili povjerenje u turističke agencije. I dalje nastojimo, koliko god bude moguće zadržati radnike koristeći vlastita sredstva, ali kao i svi u našem sektoru, nalazimo se u situaciji koju nije moguće prebroditi bez dodatne pomoći jer unatoč tome što nismo službeno zatvoreni, rad nam je u neku ruku onemogućen te još uvijek imamo redovne troškove poslovanja, režije, namete i davanja koja i dalje moramo plaćati bez obzira na pad prometa od preko 90%, a kraj se ne nazire. Smatramo da je prije svega potrebno sljedeće: 1. U Prijedlogu Zakona jasno definirati tko snosi odgovornost za organizaciju putovanja, odnosno izmijeniti naziv Organizator u Odgovornog organizatora 2. Produljenje roka za povrat novca klijentima na minimalno 365 dana od prestanka posebnih okolnosti 3. Mogućnost produživanja vouchera minimalno do 31.12.2022. 4. Osigurati bespovratna sredstva svim putničkim agencijama s padom prometa većim od 60% po razredima: pad prometa između 60% i 70%, pad prometa između 70% i 80%, pad prometa između 80% i 90% te pad prometa veći od 90% 5. Produženje potpora za isplatu plaća u minimalnom iznosu od 4.000 kn minimalno do kraja 2021. godine odnosno do normalizacije putovanja Odisea travel, vl. Andrej Gužvinec</p>	<p>podpodtočkom 5. članka 7. toga Zakona, a prodavatelj kao trgovac koji nije organizator, a koji prodaje ili nudi na prodaju paket- aranžmane koje kombinira organizator. Navedeni termini i definicija su usklađeni s odredbama Direktive 2015/2302 te se kao takvi ne mogu mijenjati. Također, prema Zakonu o pružanju usluga u turizmu za izvršenje paket aranžmana je odgovoran organizator, a ne prodavatelj. Izmjenama i dopunama Zakona o pružanju usluga u turizmu (Narodne novine, br. 42/20) iz travnja 2020. godine, koje su još na snazi, dana je mogućnost turističkim agencijama da za neizvršene paket aranžmane izdaju vaučere, na temelju kojih bi putnik imao pravo na zamjensko putovanje ili povrat novca u roku 14 dana od isteka roka od 180 dana od prestanka posebnih okolnosti. Novi prijedlog izmjena i dopuna Zakona trebao bi stupiti na snagu tokom travnja 2021. godine, dakle godinu dana nakon uvođenja izmjena i dopuna u 2020. godini. Nije moguće prihvatiti prijedlog da rok za izvršenje povrata novca putnicima bude minimalno 365 dana od prestanka posebnih okolnosti. Naime, zbog nesuklađenja s odredbama Direktive 2015/2302 o putovanjima u paket-aranžmanima i povezanim putnim aranžmanima, u pogledu članka 38.a važećeg Zakona, Europska komisija je protiv Republike Hrvatske 30. listopada 2020. godine pokrenula drugu fazu postupka zbog povrede prava Europske unije (obrazloženo mišljenje), te je donošenje izmjena Zakona kojima se članak 38.a briše nužno radi suklađivanja s navedenom Direktivom i izbjegavanja postupka pred Sudom Europske unije kao i zaštite samih potrošača. Sukladno prijelaznoj odredbi Nacrta prijedloga zakona, iznimno, uz pristanak putnika, vaučer se može iskoristiti za sklapanje ugovora o zamjenskom putovanju u paket-aranžmanu jednake, veće ili niže vrijednosti i/ili kvalitete te izlet ili drugu uslugu putovanja, u roku godine dana od njegovog izdavanja. U vezi s problemima vezanim uz likvidnost turističkih agencija, skrećemo pažnju kako je Vlada Republike Hrvatske na sjednici dana 4. veljače 2021. godine donijela Odluku o usvajanju Programa dodjele državnih potpora sektoru turizma i sporta u aktualnoj pandemiji COVID-a 19, u okviru kojeg će se osigurati financijska podrška poduzetnicima koji obavljaju djelatnost u sektoru turizmu, uključujući i turističke agencije s ciljem ublažavanja posljedica krize na njihovo poslovanje. Mjere iz tog Programa usmjerene su na nadoknađivanje manjka likvidnosti poduzetnicima u navedenim sektorima, i to kroz omogućavanje pristupa financijskim sredstvima uz uvjete povoljnije od uobičajenih na financijskim tržištima, a radi osiguranja opstanka, očuvanja zaposlenosti i ublažavanja teškoća u poslovanju za vrijeme trajanja krize te stvaranja preduvjeta za što brži oporavak nakon krize, te se nadamo da će isto povoljno utjecati i na status turističkih agencija. Također, predmet ovoga Zakona nije niti mjera potpora za isplatu plaća u minimalnom iznosu 4000 kn, a ista je u nadležnosti Ministarstva rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike.</p>
<p>84 Valerie-Christine Pliško PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA PREDMET: Izmjena i dopuna Zakona o pružanju usluga u turizmu, - očitovanje, daje se Poštovani, Dopisom od 07.studenog 2020.godine izričito smo</p>	<p>Djelomično prihvaćen Ministarstvo turizma i sporta pristupilo je izmjenama i dopunama Zakona o pružanju usluga u turizmu (NN 130/17, 25/19, 98/19, 42/20) zbog potrebe usklađivanja s propisima Europske unije (odredbama Direktive 2005/36/EZ o priznavanju stručnih</p>

Vas molili da nas sa sadržajem konačnog teksta prijedloga Zakona izvijestite prije objavljivanja na e-savjetovanju. Nažalost, ne samo da niste prihvatili nijedan prijedlog (pa ni onaj koji je dogovoren) već smo izrazito razočarani cjelokupnim postupkom. Prvenstveno se očitujemo na analizu utvrđenih izravnih učinaka objavljenju u e-savjetovanju (Obrascu iskaza o procjeni učinaka propisa za nacrt prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o pružanju usluga u turizmu) u kojem ste naveli: "Međutim, treba naglasiti da velik broj turističkih vodiča ne pruža usluge aktivno te je pružanje takvih usluga u velikoj mjeri samo dodatni izvor prihoda. Prema podacima Porezne uprave broj obveznika u Registru poreznih obveznika na dan 14. prosinca 2020. godine koji imaju evidentiranu glavnu djelatnost pod NKD razredom „79.90 Ostale rezervacijske usluge i djelatnosti povezane s njima“ koji, između ostalog, uključuje djelatnosti turističkog vodiča, ukupno iznosi 1.344, od čega je 208 pravnih i 1.136 fizičkih osoba te se procjenjuje da od ukupnog broja aktivno pruža usluge oko četvrtina turističkih vodiča." - Navedenim izračunom proizlazi da u Republici Hrvatskoj je djeluje 5 500 vodiča (koji uredno uplaćuju u proračun značajna sredstva na ime poreza , prireza i doprinosa) već 340 vodiča što nije točno - Veliki broj obrtnika turističkih vodiča ima prijavljenu djelatnost 79.90, ali ne kao primarnu djelatnost što ne znači da ne žive od iste - Pojam "aktivno" samo za one koji su obrtnici kojima je predmetna djelatnost navedena kao glavna je ništa drugo no maliciozan pokušaj umanjenja broja turističkih vodiča kojima se ovim zakonom i onim što slijedi ugrožava gola egzistencija i tjera iz zemlje. - Također je protivna i odredbama čl. 73.stavak 5 Zakona o pružanju usluga u turizmu kojim su jasno navedeni oblici poslovanja turističkih vodiča. (po ovom bi mogli zaključiti kako su primjerice brojni umirovljenici s malim mirovinama, kojima je ova djelatnost jedna od glavnih prihoda kako bi mogli preživjeti, zapravo "pasivni" vodiči. Obzirom kako se u predmetnom slučaju radi o opstanku cijele struke, i to u vremenu epidemije, koje je brojne vodiče primoralo da bježe iz zemlje kako bi osigurali nužnu egzistenciju , cjelokupni postupak je izazvao zgražanje kolega i pozive na prosvjede jer je zbog ovako provedenog postupka nestalo i ono malo povjerenja koje smo stekli u Ministarstvo kako bi se što više izbjegle negativne posljedice pri donošenju budućih pravilnika vezanim uz popis zaštićenih lokaliteta i obrazovni kurikulum turističkih vodiča. Pitanja koja u samom postupku smatramo iznimno bitnima su sljedeća: Već smo isticali grčki primjer , pa ćemo Vam ponovno istaknuti prijedloge koje ste očitno odbili bez ikakvog obrazloženja i korektna komunikacije: • obrazovanje na hrvatskom jeziku te definiranje što bi značilo "poznavanje jezika u dovoljnoj mjeri" – obzirom da predmetnu kvalifikaciju smatramo neodredivom i neozbiljnom • članak 71, stavak 1. Zakona, prijedlog: regulirano obrazovanje na način da ga provode fakulteti, kao nekad , a obzirom smo svjedoci vulgarizacije obrazovanja turističkih vodiča • članak 73, Zakona: "da ima najmanje završenu srednju školu" - prijedlog: najmanje četverogodišnju srednju školu, • članak 73. stavak 2. točka 3. Zakona: "da poznaje hrvatski jezik

kvalifikacija (kako je zadnje izmijenjena Direktivom 2013/55/EU) i Direktive 2006/123/EZ o uslugama na unutarnjem tržištu), koje su utemeljene na slobodi poslovnog nastana, slobodi pružanja usluga i/ili slobodi kretanja radnika – temeljnim načelima Europske unije. Prije objave nacrta Prijedloga izmjena Zakona o pružanju usluga u turizmu na savjetovanju sa zainteresiranom javnošću 8. siječnja 2021. godine, Ministarstvo turizma i sporta održalo je četiri sastanka s predstavnicima Zajednice društava turističkih vodiča Hrvatske (ZDTVH), a na posljednjem sastanku 20. studenoga 2020. predstavljen im je Prijedlog izmjena i dopuna Zakona o pružanju usluga u turizmu. U Obrascu iskaza o procjeni učinaka propisa nigdje nije naveden podatak o 340 turističkih vodiča u Republici Hrvatskoj, već se procjenjuje da od ukupnog broja vodiča, to jest od ukupno cca 5500 registriranih vodiča u Republici Hrvatskoj, četvrtina aktivno pruža usluge u smislu da im je to jedini izvor prihoda (prema podacima Porezne uprave od 14.12.2020. pod NKD razredom „79.90 Ostale rezervacijske usluge i djelatnosti povezane s njima“, a koja uključuje uz ostale djelatnosti i djelatnost turističkog vodiča, evidentirano je ukupno 1.344 poreznih obveznika, od čega je 208 pravnih i 1.136 fizičkih osoba). Vezano uz prijedlog definiranja razine znanja hrvatskog jezika napominjemo da sukladno važećem Zakonu turistički vodič mora znati jezik na kojem pruža usluge najmanje na razini B2 Zajedničkog europskog referentnog okvira. Navedeno znači da vodič koji pruža usluge na hrvatskom jeziku mora znati hrvatski jezik najmanje na razini B2. Ukoliko pruža usluge na nekom drugom stranom jeziku, mora poznavati hrvatski jezik u mjeri dostatnoj za pružanje usluga. U pogledu priznavanja stručnih kvalifikacija turističkih vodiča iz drugih država članica Europske unije skrećemo pažnju na odredbe Zakona o reguliranim profesijama i priznavanju inozemnih stručnih kvalifikacija (NN 82/15, 70/19, 47/20), kojim je prenesena Direktiva 2005/36/EZ o priznavanju stručnih kvalifikacija (izmijenjena Direktivom 2013/55/EU), provjera znanja jezika mora biti razmjerna djelatnosti koja će se obavljati, a provodi se samo u slučaju profesija koje utječu na sigurnost pacijenata, a drugih profesija kada postoji osnovana sumnja, a dovoljnom poznavanju jezika u odnosu na profesionalne djelatnosti koje se namjeravaju obavljati. Takva provjera može se vršiti samo nakon izdavanja Europske profesionalne kartice i priznavanja inozemnih stručnih kvalifikacija u svrhu ostvarivanja prava na poslovni nastan, ali ne i kod privremenog i povremenog pružanja usluga turističkog vodiča u drugoj državi članici Europske unije. Sukladno Zakonu o znanosti i visokom obrazovanju (NN 123/03, 198/03, 105/04, 174/04, 02/07, 46/07, 45/09, 63/11, 94/13, 139/13, 101/14, 60/15, 131/17) visoka učilišta su sveučilište te fakultet i umjetnička akademija u njegovom sastavu, veleučilište i visoka škola, a visoka učilišta mogu biti javna i privatna, dok prema važećem Zakonu o pružanju usluga u turizmu rješenje o imenovanju ispitne komisije za polaganje stručnog ispita za turističkog vodiča može se izdati samo onom visokom učilištu koje izvodi najmanje stručni ili sveučilišni studij na preddiplomskoj razini u području turizma ili imaju smjer ili nastavne predmete iz područja turizma. Vezano uz uvjetovanje pristupa

u mjeri dostatnoj za pružanje usluga turističkog vodiča", što bi značilo "poznavanje jezika u dovoljnoj mjeri" – obzirom da predmetnu kvalifikaciju smatramo neodredivom i neozbiljnom / prijedlog: svakako definiranje razine poznavanja jezika prema reguliranim razinama poznavanja jezika. • Fragmentiranost ispita po županijama: predlažemo polaganje ispita po povijesno i geografski bliskim regijama. Na ovaj način bi se zaštićeni lokaliteti polagali samo za 5 regija (za razliku od sadašnjih 20 županija i grada Zagreba) .Fragmentiranost ispita bi se smanjila na najmanju moguću mjeru koja je u isto vrijeme logična, smisljena i potrebna. 1. Dalmatinska regija - uključivala bi 4 županije: Dubrovačko-neretvanska županija Splitsko – dalmatinska županija Šibensko – kninska županija Zadarska županija 2. Istarsko-primorsko-lička regija - uključivala bi 3 županije: Istarska županija Primorsko-goranska županija Ličko-senjska županija 3. Središnja Hrvatska i zagrebačka makroregija - uključivala bi 5 županija i grad Zagreb: Krapinsko-zagorska županija Karlovačka županija Međimurska županija Varaždinska županija Zagrebačka županija Grad Zagreb 4. Panonska regija: Sisačko-moslavačka županija Bjelovarsko-bilogorska županija Koprivničko-križevačka županija Virovitičko- podravska županija 5. Slavonska regija - uključivala bi 4 županije: • Vukovarsko-srijemska • Osječko-baranjska županija • Požeško-slavonska županija • Brodsko-posavska županija Jedini prijedlog koji je usvojen je načelo zaštite stečenih prava. No, ujedno je i paradoks. Regulacija prema državljanima neeuropskih zemalja: Novim Zakonom o strancima ukidaju se turističke kvote te će veliki broj stranih državljanina imati mogućnost boravka u Republici Hrvatskoj. Osobe koje pet godina borave na teritoriju Republike Hrvatske i ne moraju nužno biti zaposlene da bi stekle uvjete za dobivanje prebivališta. No, bez obzira na isto, za istaknuti je kako je Zakon o pružanju usluga u turizmu lex specialis koji derogira opći zakon , u ovom slučaju Zakon o strancima. Isti pristup imaju i druge europske zemlje poput Cipra i Malte, koje uopće ne dozvoljavaju pristup edukaciji strancima koji dolaze iz neeuropskih zemalja osim ako nemaju grčko, odnosno ciparsko podrijetlo, odnosno Malta, koja uz obvezu prebivališta, ima i uvjet reciprociteta. To su zemlje koje smatramo onima koje štite i poštuju svoju baštinu i nacionalni interes. Vezano uz samu izmjenu zakona predlažemo konkretno: • članak 69. stavak 3. Zakona – prijedlog: pristup edukaciji regulirati i uvjetom hrvatskog podrijetla odnosno implementiranjem načela reciprociteta. Obzirom na nekomunikaciju i nekorektnost, obvezni smo se očitovati ponovno i putem e-savjetovanja na nekoliko važnih detalja kako slijedi: • uvjet proporcionalnosti: dostavili smo Vam ažurirani popis testa proporcionalnosti svih zemalja članica EU pisan 2016. godine od strane stručne službe , a vezano uz izvješće Republike Hrvatske Europskoj Komisiji o našoj profesiji (izvješće napisano nepotpuno uz polupismenu razinu popratnog teksta) Iz predmetnog popisa odgovora svih država članica na test proporcionalnosti, vidljivo je kako je test proporcionalnosti za Republiku Hrvatsku nužno

polaganju stručnog ispita za turističkog vodiča završenom četverogodišnjem srednjom školom, smatramo kao isto nije nužno, iz razloga što će se programom i stručnim ispitom za turističkog vodiča propisati i provjeriti odgovarajuća razina znanja. Ovim novim Prijedlogom izmjena Zakona o pružanju usluga u turizmu Ministarstvo turizma i sporta u dijelu Zakona koji se odnosi na turističke vodiče - ne regulira - obvezu polaganja općeg i posebnog dijela ispita za turističke vodiče, već su način polaganja i sadržaj stručnog ispita za turističke vodiče, kao i popis zaštićenih cjelina (lokaliteta) uređeni podzakonskim aktima, tj. pravilnicima iz 2008. godine - Pravilnikom o stručnom ispitu za turističke vodiče i ispitnom programu za turističke pratitelje (NN 50/08 i 120/08) i Pravilnikom o popisu turističkih cjelina (lokaliteta) po županijama (NN 76/08). Prijedlog novog načina polaganja i sadržaja ispita za turističke vodiče bit će predmet rada radne skupine za donošenje novih pravilnika, koji se trebaju donijeti do kraja lipnja 2021. godine, a prijedlogom Zakona bit će definiran popis zaštićenih cjelina (lokaliteta) kao cjelina umjetničke, povijesne i kulturne baštine. U radnoj skupini će, kao i do sada, sudjelovati predstavnici turističkih vodiča, visoka učilišta koja izvode programe stručnog ispita za turističke vodiče, tijela državne vlasti i stručnjaci. Državljanima trećih država mogu pružiti usluge turističkog vodiča na području Republike Hrvatske samo ako polože stručni ispit (opći i posebni dio), a navedenom mogu pristupiti ukoliko u Republici Hrvatskoj imaju prijavljeno prebivalište. Stranac u Republici Hrvatskoj može prijaviti prebivalište samo ako mu je odobreno dugotrajno boravište ili stalni boravak, što znači da u Republici Hrvatskoj mora legalno boraviti barem pet godina. Slijedom navedenog, uvjet polaganja stručnog ispita i legalan boravak u Republici Hrvatskoj u periodu od pet godina, smatramo dovoljnima da bi se državljaninu treće države omogućilo pružanje usluga. Dodatno napominjemo da je intencija zakonodavca pri propisivanju odredbe članka 69. stavka 3. bila da se polaganje stručnog ispita dopusti državljanima zemalja Dalekog istoka koji žive u Hrvatskoj, a imaju znanja jezika (kineski, korejski, japanski) za kojima postoji na tržištu manjak. Vezano uz test proporcionalnosti iz 2016. godine napominjemo da Ministarstvo turizma i sporta svake godine ažurira podatke o reguliranim profesijama te ih dostavlja Ministarstvu rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike kao nadležnom tijelu za pitanja reguliranih profesija u svrhu popunjavanja Europske baze podataka reguliranih profesija. Rješenje će se izdavati sukladno izdanom uvjerenju o položenom stručnom ispitu, a program stručnog ispita će biti propisan pravilnikom o stručnom ispitu, Zakon o općem upravnom postupku uređuje tko može biti stranka u postupku, a time i pravo podnijeti zahtjev za objavu pružanja usluga.

revidirati u skladu sa standardima i sintaksom engleskog poslovnog jezika i ispraviti pogrešno navedeno činjenično stanje. Nudili smo Vam i pomoć, međutim ništa nije ispravljeno niti su navedene prevladavajuće kategorija javnog interesa, zaštita potrošača, zaštita kulturne, arheološke, povijesne i umjetničke baštine. Isticali smo i netočnost u navodima isključivo županijskih licenci jer Republika Hrvatska nacionalnu licencu već odavno ima u obliku tzv. općeg dijela. Pojedinačno očitovanje na prijedlog u e- savjetovanju: Članak 6. U članku 70. stavku 2. riječi: „po županijama“ brišu se. U stavku 4. riječi: „po županijama“ brišu se. Iznimno se protivimo ovakvom prijedlogu te predložimo izmjenu čl. 70.st. 2 te članka 70.st.4. riječima " po regijama" Predlaže se izmjena u članku 70. te dopuna novog stavka 6. : " Regije se određuju na slijedeći način: 1. Dalmatinska regija - uključivala bi 4 županije: Dubrovačko-neretvanska županija Splitsko – dalmatinska županija Šibensko – kninska županija Zadarska županija 2. Istarsko-primorsko-lička regija - uključivala bi 3 županije: Istarska županija Primorsko-goranska županija Ličko-senjska županija 3. Središnja Hrvatska i zagrebačka makroregija - uključivala bi 5 županija i grad Zagreb: Krapinsko-zagorska županija Karlovačka županija Međimurska županija Varaždinska županija Zagrebačka županija Grad Zagreb 4. Panonska regija: Sisačko-moslavačka županija Bjelovarsko-bilogorska županija Koprivničko-križevačka županija Virovitičko- podravska županija 5. Slavonska regija - uključivala bi 4 županije: • Vukovarsko-srijemska • Osječko-baranjska županija • Požeško-slavonska županija • Brodsko-posavska županija" Članak 8. U članku 74. točka 2. mijenja se i glasi: „2. naznaku o položenom općem dijelu stručnog ispita odnosno naznaku o položenom općem dijelu stručnog ispita i posebnom dijelu stručnog ispita za zaštićene cjeline (lokalitete).“ Prijedlog ZDTVH: „2. naznaku o položenom općem dijelu stručnog ispita odnosno naznaku o položenom općem dijelu stručnog ispita i posebnom dijelu stručnog ispita za zaštićene cjeline (lokalitete) po regijama iz članka 70. stavak 6.“ Članak 9. Iza članka 75. dodaje se članak 75.a i naslov iznad članka koji glasi: „Ukidanje rješenja o ispunjavanju uvjeta za pružanje usluga turističkog vodiča Članak 75.a (1) Rješenje o ispunjavanju uvjeta za pružanje usluga turističkog vodiča ukida se s danom podnošenja zahtjeva za odjavu nadležnom upravnom tijelu ili danom navedenim u zahtjevu za odjavu, koji ne može biti određen prije dana podnošenja zahtjeva nadležnom upravnom tijelu. (2) Rješenje o ukidanju rješenja iz stavka 1. ovoga članka donosi nadležno upravno tijelo i dostavlja ga Ministarstvu, nadležnom područnom uredu turističke inspekcije tijela državne uprave nadležnog za inspekcijske poslove i nadležnoj ispostavi područnog ureda tijela državne uprave nadležnog za porezni sustav. (3) Protiv rješenja iz stavka 2. ovoga članka može se izjaviti žalba Ministarstvu.“ - U stavku 1. nije navedeno na čiji zahtjev za odjavu se donosi predmetno rješenje Članak 10. U članku 76. stavak 5. briše se. - Suglasni smo s izmjenom koja se odnosila na obvezu upisa u Središnji registar S poštovanjem , Jednoglasno: članovi Zajednice

	<p>društava turističkih vodiča Hrvatske 1. Društvo turističkih vodiča Split 2. Društvo turističkih vodiča Dubrovnik 3. Udruga turističkih vodiča Like 4. Udruga turističkih vodiča Rab 5. Udruga turističkih vodiča grada Vukovara 6. Društvo turističkih vodiča Korčula 7. Društvo turističkih vodiča Rovinj 8. Društvo turističkih vodiča Međimurje 9. Udruga turističkih vodiča Bastion- Karlovac 10. Udruga Moj Osijek 11. Udruga turističkih vodiča Maloga Lošinja 12. Udruga turističkih vodiča Zadra - Donat 13. Društvo turističkih vodiča Phoenix- Trogir 14. Udruga turističkih vodiča Kvarnera 15. Društvo turističkih vodiča Liburnia 16. Društvo turističkih vodiča Varaždin 17. Društvo turističkih vodiča Pula 18. Udruga turističkih vodiča Zagreba i srednjohrvatske makroregije 19. Turistički vodiči Split 20. Udruga turističkih vodiča Mihovil Šibenik 21. Udruga turističkih vodiča otoka Hvara</p>	
85	<p>Zdravka Vrnoga PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA Predmet: Besramno ponižavanje baštine, struke i hrvatskih turističkih vodiča Poražavajuće i razočaravajuće je što smo kao članovi radne skupine za konačan prijedlog izmjena Zakona o pružanju usluga u turizmu doznali s, pazite sad, web stranice Ministarstva turizma i sporta. Od resornog ministarstva očekivali smo poštivanje osnovnih uzusa komunikacije, kao i elementarne pristojnosti u međusobnim odnosima. Međutim, nakon predstavljenih stavova ZDTVH, ni pisma, ni razglednice. Jasno je da im do mišljenja i stava struke nije nimalo stalo. Malo je reći kako smo zabrinuti činjenicom što je Ministarstvo turizma i sporta ovim prijedlogom strane turističke vodiče inauguriralo u hrvatske turističke vodiče bez potrebe bilo kakve edukacije. Nula. Naravno, bez obzira imaju li ili nemaju adekvatnu izobrazbu u svojoj domicilnoj državi. Zamislite, čak ne trebaju vladati ni osnovnim znanjem hrvatskog jezika, što naše Ministarstvo očito ni malo ne brine, jer oni i onako s njima neće imati baš nikakvog kontakta. Svaka čast kolegama iz drugih zemalja, ali oni, posve jasno, ne mogu tumačiti hrvatsku povijest, jer nemaju (a kako bi i imali?) toliko potreban osjećaj nacionalne privrženosti i pripadnosti Hrvatskoj. Treba li posebno spomenuti da se to odnosi i na Domovinski rat, temelj slobodne i suverene Hrvatske. Ukratko, strancima je dopušteno da svojim načinima tumačenja hrvatske povijesti rade njezinu reviziju po svom slobodnom nahođenju. Doduše, zakon predviđa da bi strani vodiči trebali polagati stručne provjere znanja i prolaziti procedure kao hrvatske kolege samo u slučaju ako bi vodili na zaštićenim lokalitetima. To će biti jedina mjesta na kojima će naša država u smislu ovog zakona imati koliko toliko suverenitet. Međutim, činjenica je da Ministarstvo ima namjeru taj broj zaštićenih lokaliteta znatno umanjiti na ostatke ostataka hrvatske materijalne i nematerijalne kulturne baštine pravilnikom koji će ubrzo stupiti na snagu. Mirne duše može se konstatirati kako će kroz koji dan inozemni vodiči bez ikakvog stručnog i profesionalnog kriterija voditi goste diljem lijepe naše i eto nama poplave tzv. fake news informacija, pseudo tumačenja i, po svojoj biti, kraja kulturnog turizma u Hrvatskoj, posredno i</p>	<p>Nije prihvaćen Ministarstvo turizma i sporta pristupilo je izmjenama i dopunama Zakona o pružanju usluga u turizmu (NN 130/17, 25/19, 98/19, 42/20) zbog potrebe usklađivanja s propisima Europske unije (odredbama Direktive 2005/36/EZ o priznavanju stručnih kvalifikacija (kako je zadnje izmijenjena Direktivom 2013/55/EU) i Direktive 2006/123/EZ o uslugama na unutarnjem tržištu), koje su utemeljene na slobodi poslovnog nastana, slobodi pružanja usluga i/ili slobodi kretanja radnika – temeljnim načelima Europske unije. Prije objave nacrta Prijedloga izmjena Zakona o pružanju usluga u turizmu na savjetovanju sa zainteresiranom javnošću 8. siječnja 2021. godine, Ministarstvo turizma i sporta održalo je četiri sastanka s predstavnicima Zajednice društava turističkih vodiča Hrvatske (ZDTVH), a na posljednjem sastanku 20. studenoga 2020. predstavljen im je Prijedlog izmjena i dopuna Zakona o pružanju usluga u turizmu. Ovim novim Prijedlogom izmjena Zakona o pružanju usluga u turizmu Ministarstvo turizma i sporta u dijelu zakona koji se odnosi na turističke vodiče ne regulira obvezu polaganja općeg i posebnog dijela ispita za turističke vodiče, već su način polaganja i sadržaj stručnog ispita za turističke vodiče, kao i popis zaštićenih cjelina (lokaliteta) uređeni podzakonskim aktima, tj. pravilnicima iz 2008. godine - Pravilnikom o stručnom ispitu za turističke vodiče i ispitnom programu za turističke pratitelje (NN 50/08 i 120/08) i Pravilnikom o popisu turističkih cjelina (lokaliteta) po županijama (NN 76/08). Prijedlog novog načina polaganja i sadržaja ispita za turističke vodiče bit će predmet rada radne skupine za izradu novih pravilnika, koji se trebaju donijeti do kraja lipnja 2021. godine. U radnoj skupini će, kao i do sada, sudjelovati predstavnici turističkih vodiča, visoka učilišta koja izvode programe stručnog ispita za turističke vodiče, tijela državne vlasti i stručnjaci. Ne može se prihvatiti navod da strani turistički vodiči vode bez edukacije u Republici Hrvatskoj iz razloga što je važećim Zakonom za pružanje usluga turističkog vodiča propisana obveza polaganja stručnog ispita, koji se sastoji od općeg i posebnog dijela. Turistički vodič koji ima položen opći dio stručnog ispita može voditi na području cijele Republike Hrvatske, osim na i u zaštićenim cjelinama (lokalitetima), dok turistički vodič koji ima položen posebni dio stručnog ispita, a koji polaže posebno po županijama može voditi turiste i po zaštićenim</p>

srozavanja ugleda zemlje u svijetu, što je posvjedočila i Češka, a objavila sama Europska Komisija u svojem izvješću. Svjedočimo vulgarizaciji struke, opasnoj i krajnjoj degradaciji kvalitete interpretiranja naše baštine, ne vodeći čak računa o zaštiti potrošača, te i njihovom pravu na kvalitetnu uslugu. Sve se prepušta samovolji predatorskog kapitalizma i ekonomiji velikih brojeva, a brojni vodiči će biti primorani iseliti van zemlje i naći drugi posao, što im, kao velikom broju visoko obrazovanih osoba s odličnim poznavanjem stranih jezika neće biti problem. Toliko o demografskoj politici...
Ministarstvo ide toliko daleko u nepoznavanju profesije i zakonskih propisa da u esavjetovanju navodi kako u Hrvatskoj ima samo 340 aktivnih turističkih vodiča, što bi bilo smiješno da nije žalosno. Republika Hrvatska broji preko pet i pol tisuća vodiča i svi oni uplaćuju značajna financijska sredstva u državni proračun putem obrta, agencija, udruga, ugovora o djelu odnosno uplaćenih poreza, prireza i doprinosa. Nepoznavanje materije samo je nastavak prakse koju smo uočili prilikom proučavanja testa proporcionalnosti koje je objavila Europska Komisija prije nekoliko godina, gdje se nisu potrudili ni sve rubrike ispuniti, a da ne spominjemo polupismenu razinu popratnog teksta. I sve to uz opravdanja inzistiranja Europske Komisije s kojima smo upoznati. Međutim . proučili smo i prezentirali sve primjere zaštite nekih drugih europskih zemalja. Sudeći po ovom postupku, ne očekujemo ništa pozitivno ni u Pravilnicima o edukaciji i zaštićenim lokalitetima koji nam slijede. Posebno smo užasnuti činjenicom da se uopće nisu iskoristili primjeri modela zaštite ni prema državljanima trećih zemalja koji će nam držati lekcije o našoj povijesti i baštini. Ovakav čin slobodno se može nazvati eutanaziranjem kulturnog naslijeđa, ujedno i potpunim krahom načela zaštite potrošača. Radi se o svojevrsnoj izdaji Hrvatske, i to na globalnoj razini. Žalosti da doslovce niti jedan naš prijedlog, kao članova radne skupine, nije prihvaćen. Ministarstvo turizma i sporta, kojem je obveza štiti interese struke hrvatskih vodiča, odbilo je poslušati glas struke bez obzira na argumente, navedene modalitete zaštite drugih europskih zemalja te bezrezervnu podršku kustosa, povjesničara i braniteljskih udruga. Treba se zapitati zašto Hrvatska ne želi štiti svoju baštinu, povijest i svoje građane na način kako su to napravile druge europske zemlje, primjerice Grčka i Cipar? I sve ovo se događa u zemlji zbog čije su slobode i obrane nacionalnog identiteta prije samo 25 godina mnogi dali svoje živote. Zar ni to više nije važno? Ne možemo se oteti dojmu kako je hrvatski kulturni identitet predan kao na pladnju. Tko god hoće neka jede i kusa kako želi. Kriteriji tu ne postoje. Vjerovali smo da u našem resornom Ministarstvu imamo majku, a ne maćehu. Na žalost, pogriješili smo, ali ćemo ustrajati u goljoj borbi za egzistenciju i boriti se svim demokratskim sredstvima. Jednoglasno: članovi Zajednice društava turističkih vodiča Hrvatske 1. Društvo turističkih vodiča Split 2. Društvo turističkih vodiča Dubrovnik 3. Udruga turističkih vodiča Like 4. Udruga turističkih vodiča Rab 5. Udruga turističkih vodiča grada Vukovara 6. Društvo turističkih vodiča Korčula 7. Društvo

cjelinama (lokalitetima). Usluge turističkog vodiča u Republici Hrvatskoj može pružati državljanin Republike Hrvatske, državljanin druge države ugovornice Ugovora o Europskom gospodarskom prostoru i Švicarske Konfederacije koji ispunjava uvjete za turističkog vodiča propisane tim Zakonom. Iznimno, usluge turističkog vodiča može pružati i državljanin treće države koji ima prijavljeno prebivalište u Republici Hrvatskoj i ispunjava uvjete za turističkog vodiča propisane tim Zakonom, tj. ima položen stručni ispit za turističkog vodiča u Republici Hrvatskoj. Turistički vodič državljanin druge države ugovornice Ugovora o Europskom gospodarskom prostoru i Švicarske Konfederacije može samo privremeno i povremeno pružati usluge turističkog vodiča na području Republike Hrvatske, osim na zaštićenim cjelinama (lokalitetima), ako se prijavio Ministarstvu turizma i sporta te uz uvjet da ima zakonit poslovni nastan u matičnoj državi članici i ondje pripada reguliranoj profesiji ili ako je, u slučaju da ta profesija u njihovoj matičnoj državi članici nije regulirana, je obavljao tu profesiju najmanje godinu dana u prethodnih 10 godina. Ukoliko žele pružati usluge na ili u zaštićenim cjelinama (lokalitetima), turistički vodiči iz drugih država članica moraju položiti posebni dio stručnog ispita odnosno ispit za svaku županiju. Kako bi se olakšao pristup obavljanju profesije turističkog vodiča izmjenama Zakona će se brisati dio odredbe u kojoj je propisano da se stručni ispit polaže zasebno za svaku županiju i da se popis zaštićenih cjelina (lokaliteta) sastavlja zasebno za svaku županiju, a sam ispit i popis lokaliteta se uređuje podzakonskim aktima, a ne ovim Zakonom. Nadalje, Direktivom 2005/36/EZ o priznavanju stručnih kvalifikacija kako je izmijenjena Direktivom 2013/55/EU utvrđuje se da države članice ne smiju ni zbog kojeg razloga koji se odnosi na stručne kvalifikacije ograničavati slobodu pružanja usluga stranim pružateljima usluga koji imaju zakonit poslovni nastan u matičnoj državi članici i ondje pripadaju reguliranoj profesiji ili ako su, u slučaju da ta profesija u njihovoj matičnoj državi članici nije regulirana, obavljali tu profesiju najmanje godinu dana u prethodnih 10 godina, naime, navedeno je propisano i Zakonom o reguliranim profesijama i priznavanju inozemnih stručnih kvalifikacija. Sukladno navedenoj Direktivi turistički vodič iz Republike Hrvatske može pružati usluge u drugoj državi članici Europske unije te ista ne bi smjela ni zbog kojeg razloga koji se odnosi na stručne kvalifikacije ograničavati slobodu pružanja usluga, a ukoliko se hrvatski vodiči susreću s poteškoćama u pružanju usluga u drugim država članicama navedeno mogu prijaviti putem mreže SOLVIT. Napominjemo da je nacionalni SOLVIT centar uspostavljen pri Ministarstvu gospodarstva i održivog razvoja. Vežano uz prijedlog da se definira razina znanja hrvatskog jezika, napominjemo da sukladno važećem Zakonu turistički vodič mora znati jezik na koje pruža usluge najmanje na razini B2 Zajedničkog europskog referentnog okvira. Navedeno znači da strani vodič koji pruža usluge na hrvatskom jeziku mora znati hrvatski jezik najmanje na razini B2. Ukoliko pruža usluge na nekom drugom stranom jeziku, mora poznavati hrvatski jezik u mjeri dostatnoj za pružanje usluga. Kada je u pitanju priznavanje stručnih kvalifikacija turističkih vodiča iz drugih država

	<p>turističkih vodiča Rovinj 8. Društvo turističkih vodiča Međimurje 9. Udruga turističkih vodiča Bastion-Karlovac 10. Udruga Moj Osijek 11. Udruga turističkih vodiča Maloga Lošinja 12. Udruga turističkih vodiča Zadra - Donat 13. Društvo turističkih vodiča Phoenix- Trogir 14. Udruga turističkih vodiča Kvarnera 15. Društvo turističkih vodiča Liburnia 16. Društvo turističkih vodiča Varaždin 17. Društvo turističkih vodiča Pula 18. Udruga turističkih vodiča Zagreba i srednjohrvatske makroregije 19. Turistički vodiči Split 20. Udruga turističkih vodiča Mihovil Šibenik 21. Udruga turističkih vodiča otoka Hvara</p>	<p>članica Europske unije skrećemo pažnju na odredbe Zakona o reguliranim profesijama i priznavanju inozemnih stručnih kvalifikacija, kojim je prenesena Direktiva 2005/36/EZ o priznavanju stručnih kvalifikacija (izmijenjena Direktivom 2013/55/EU), provjera znanja jezika mora biti razmjerna djelatnosti koja će se obavljati, a provodi se samo u slučaju profesija koje utječu na sigurnost pacijenata, a drugih profesija kada postoji osnovana sumnja o dovoljnom poznavanju jezika u odnosu na profesionalne djelatnosti koje se najmjeravaju obavljati. Takva provjera može se vršiti samo nakon izdavanja Europske profesionalne kartice i priznavanja inozemnih stručnih kvalifikacija u svrhu ostvarivanja prava na poslovni nastan, ali ne i kod privremenog i povremenog pružanja usluga turističkog vodiča u drugoj državi članici Europske unije.</p>
86	<p>JADROTOURS d.o.o. PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA Poštovani, Nastavno na prijedlog izmjena i dopuna Zakona o pružanju usluga u turizmu protivimo se svakoj izmjeni koja bi išla na štetu putničkih agencija ukidanjem vouchera i naglim odlukama o povratu uplaćenih akontacija za putovanja koja su trebala biti realizirana u 2020. godini. Putničke agencije su, ne svojom voljom, već uvjetima koji su nastali pod utjecajem više sile tj. Objavom pandemije koronavirusa Covid-19 bili prvo prisiljene zatvoriti svoja vrata u razdoblju od 19.3.-27.4.2020., a nakon toga suočiti se s posljedicama odgođenih putovanja i svojim klijentima objasniti okolnosti koje su nastupile prestankom rada. Sukladno izmjenama i dopunama Zakona o pružanju usluga u turizmu od 7.4.2020. omogućeno je izdavanje vouchera za neostvarena putovanja i odlučeno o povratu uplaćenih aranžmana u roku od 6 mjeseci plus 14 dana nakon prestanka posebnih okolnosti izazvanih pandemijom. Nažalost, situacija se nije bitno promijenila od tog vremena, a uvjeti rada i poslovanja agencija postali su nepodnošljivi. Usprkos državnim potporama za očuvanje radnih mjesta, svi ostali fiksni troškovi poslovanja (najam prostora, porezi, članarine TZ i HGK, knjigovodstvene usluge, struja, voda, odvoz smjeća, bankovne naknade za održavanje računa...) ostali su nepromijenjeni uz iznimku dvomjesečnog oprosta najma poslovnog prostora od Grada Rijeke. U međuvremenu, uplaćene akontacije hotelskim kućama diljem Europe ostale su na računima tih tvrtki uz objašnjenje da nije moguć povrat već odgoda termina putovanja što je dodatno onemogućilo planiranje povrata barem dijela uplaćenih putovanja. S obzirom na trenutnu situaciju s pandemijom i neizvjesnost u pogledu skorog otvaranja granica i mogućnosti putovanja, te psihološke efekte koje je pandemija ostavila na potencijalne putnike ne vidimo nikakvu vjerojatnost u ponovno pokretanje poslovanja u skorom vremenu. Shodno tome smatramo da se u slučaju donošenja zakona o ukidanju vouchera i obavezi vraćanja uplaćenih iznosa onima koji se za to opredijele potrebno odrediti "grace period" od najmanje godinu dana koji će agencijama omogućiti povrat iz nove akumulacije do koje bi trebalo doći, nadamo se, s eventualnim ukidanjem mjera vezanim na pandemiju. Svako drukčije rješenje dovest će do</p>	<p>Nije prihvaćen Izmjenama i dopunama Zakona o pružanju usluga u turizmu (Narodne novine, br. 42/20) iz travnja 2020. godine, koje su još na snazi, dana je mogućnost turističkim agencijama da za neizvršene paket aranžmane izdaju vaučere, na temelju kojih bi putnik imao pravo na zamjensko putovanje ili povrat novca u roku 14 dana od isteka roka od 180 dana od prestanka posebnih okolnosti. Novi prijedlog izmjena i dopuna Zakona trebao bi stupiti na snagu tokom travnja 2021. godine, dakle godinu dana nakon uvođenja izmjena i dopuna u 2020. godini. Nije moguće prihvatiti prijedlog o "grace periodu" od godine dana za izvršenje povrata novca putnicima. Naime, zbog nesuklađenja s odredbama Direktive 2015/2302 o putovanjima u paket-aranžmanima i povezanim putnim aranžmanima, u pogledu članka 38.a važećeg Zakona, Europska komisija je protiv Republike Hrvatske 30. listopada 2020. godine pokrenula drugu fazu postupka zbog povrede prava Europske unije (obrazloženo mišljenje), te je donošenje izmjena Zakona kojima se članak 38.a briše nužno radi suklađivanja s navedenom Direktivom i izbjegavanja postupka pred Sudom Europske unije kao i zaštite samih potrošača. Također, Direktiva 2015/2302 propisuje rok od 14 dana za povrat novca putnicima, stoga bi propisivanje drugačijeg roka predstavljalo daljnju povredu prava Europske unije i kršenje prava potrošača.</p>

	stečaja većine subjekata u ovoj djelatnosti što u konačnici neće doprinijeti rješavanju povrata novca putnicima odnosno klijentima. S poštovanjem JADROTOURS d.o.o. Rijeka Dolac 9b	
87	<p>Elisa Tours PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA</p> <p>Poštovani, Vlasnici smo turističke agencije Elisa Tours d.o.o. iz Zagreba koja posluje od 2008 godine. Mi smo incoming i outgoing putnička agencija. Radimo individualna putovanja i putovanja za grupe. Mi kao turistička agencija nemamo drugih prihoda i nalazimo se u vrlo teškoj situaciji, a pogotovo ako prođe prijedlog Zakona o pružanju usluga u turizmu, članak 38. koji će većini agencija jako naštetiti. Naime, prvi problem je JAMČEVINA, prema prijedlogu Zakona potrošači imaju pravo na povrat novca u roku od 14 dana od raskida ugovora. Međutim, ukoliko dođe do slučaja nesolventnosti turističke agencije, moći će od osiguravajućih društava na temelju jamčevine za slučaj nesolventnosti tražiti povrat uplaćenog novca. Ističemo da jamčevina NE pokriva vouchere koji su izdani u 2020. godini putnicima za otkazana putovanja, jer su osiguravajuće kuće poslale dopis u kojemu navode kako je jamčevina sklopljena prije nastanka više sile (pandemija virusa COVID-19). U dopisu su naveli da neće isplaćivati novac potrošačima za izdane vouchere. Drugi problem u prijedlogu zakona je definicija Organizatora i rok za povrat novca klijentima. Naime, smatramo da u Zakonu mora biti jasno definirano da se radi o ODGOVORNOM ORGANIZATORU PUTOVANJA. Nije jasno definiran isti rok za POVRAT NOVACA. Apeliramo i na Ministarstvo turizma i sporta da produži povrat novca klijentima do 31. prosinca 2021. godine uz napomenu kako niti jedna putnička agencija ne može u roku 15 dana od datuma prestanka važenja vouchera vratiti novac. Predlažemo da rok bude 180 dana kako bi agencije zbog smanjenog broja radnika to uopće mogle riješiti, a sve uz nadu da ista agencija ima financijska sredstva to vratiti. U članku 38. treba navesti da putnici mogu iskoristiti izdate VOUCHERE i u idućoj godini. Na taj način, pružila bi se prilika putničkim agencijama da se nagode s putnikom o korištenju vouchera do razdoblja kada će granice biti otvorene i bolje prilike za putovanje. Zbog pandemije koja traje sad više od godinu dana, čak ne postoji mogućnost da potrošači uzmu druga putovanja jer se boje putovati, ostali su bez posla, ne žele tako daleko planirati, niti agencije mogu nešto ponuditi budući da su granice još uvijek zatvorene. Situaciju dodatno otežava i činjenica da za svako putovanje putnik mora izdvojiti dodatnih 1.000 kuna samo za PCR testove što dodatno otežava odluku na putovanje. Putnici ne mogu zamijeniti vouchere za nova putovanja iz već poznatih razloga te trenutno uopće nije situacija da putnik može bezbrižno putovati. Čak i da uzme zamjensko putovanje za dva mjeseca, agencija u ovom trenutku ne zna hoće li se putovanje održati. Od 20. ožujka 2020. godine ne organiziraju se grupna putovanja, pa je nemoguće tvrditi da je veći broj Vouchera izdanih od strane putničkih agencija iskorišten. Nadalje, isto se može potvrditi činjenicom da HZJZ izdalo nalog, odnosno</p>	<p>Nije prihvaćen</p> <p>Važećim Zakonom o pružanju usluga u turizmu organizator je definiran kao trgovac koji izravno ili putem drugog trgovca odnosno zajedno s drugim trgovcem kombinira i prodaje ili nudi na prodaju paket-aranžmane ili trgovac koji dostavlja podatke o putniku drugom trgovcu u skladu s točkom 2. podtočkom b) podpodtočkom 5. članka 7. toga Zakona, a prodavatelj kao trgovac koji nije organizator, a koji prodaje ili nudi na prodaju paket-aranžmane koje kombinira organizator. Navedeni termini i definicije su usklađene s odredbama Direktive 2015/2302 te se kao takvi ne mogu mijenjati. Također, prema Zakonu o pružanju usluga u turizmu za izvršenje paket aranžmana je odgovoran organizator, a ne prodavatelj. Izmjenama i dopunama Zakona o pružanju usluga u turizmu (Narodne novine, br. 42/20) iz travnja 2020. godine, koje su još na snazi, dana je mogućnost turističkim agancijama da za neizvršene paket aranžmane izdaju vaučere, na temelju kojih bi putnik imao pravo na zamjensko putovanje ili povrat novca u roku 14 dana od isteka roka od 180 dana od prestanka posebnih okolnosti. Novi prijedlog izmjena i dopuna Zakona trebao bi stupiti na snagu tokom travnja 2021. godine, dakle godinu dana nakon uvođenja izmjena i dopuna u 2020. godini. Nije moguće prihvatiti prijedlog da rok od 180 dana za izvršenje povrata novca putnicima počne od 31.12.2021. Naime, zbog nesuklađenja s odredbama Direktive 2015/2302 o putovanjima u paket-aranžmanima i povezanim putnim aranžmanima, u pogledu članka 38.a važećeg Zakona, Europska komisija je protiv Republike Hrvatske 30. listopada 2020. godine pokrenula drugu fazu postupka zbog povrede prava Europske unije (obrazloženo mišljenje), te je donošenje izmjena Zakona kojima se članak 38.a briše nužno radi suklađivanja s navedenom Direktivom i izbjegavanja postupka pred Sudom Europske unije kao i zaštite samih potrošača. Sukladno prijelaznoj odredbi Nacrta prijedloga zakona, iznimno, uz pristanak putnika, vaučer se može iskoristiti za sklapanje ugovora o zamjenskom putovanju u paket-aranžmanu jednake, veće ili niže vrijednosti i/ili kvalitete te izlet ili drugu uslugu putovanja, u roku godine dana od njegovog izdavanja. U vezi s problemima vezanim uz likvidnost turističkih agencija, skrećemo pažnju kako je Vlada Republike Hrvatske na sjednici dana 4. veljače 2021. godine donijela Odluku o usvajanju Programa dodjele državnih potpora sektoru turizma i sporta u aktualnoj pandemiji COVID-a 19, u okviru kojeg će se osigurati financijska podrška poduzetnicima koji obavljaju djelatnost u sektoru turizma, uključujući i turističke agencije s ciljem ublažavanja posljedica krize na njihovo poslovanje. Mjere iz tog Programa usmjerene su na nadoknađivanje manjka likvidnosti poduzetnicima u navedenim sektorima, i to kroz omogućavanje pristupa financijskim sredstvima uz uvjete povoljnije od uobičajenih na financijskim tržištima, a radi osiguranja opstanka, očuvanja zaposlenosti i ublažavanja teškoća u poslovanju za vrijeme trajanja krize te stvaranja preduvjeta za što brži oporavak nakon krize, te se nadamo da će isto</p>

<p>preporuku putničkim agencijama o organizaciji grupnih putovanja autobusom, da u autobusu ne smije biti više od 50% popunjenosti kapaciteta (u samom početku je bilo čak i 25% popunjenosti kapaciteta), što je putničkoj agenciji ekonomski neisplativo. Na taj način, ne može se organizirati kvalitetno putovanje. Nije istina kako će izmjena Zakona utjecati na manji broj turističkih agencija jer se raspolaže s krivim podacima, uzeto je u obzir samo anketa koju je sprovedla UHPA, a to nije relevantan podatak iz razloga što u UHPA-i nisu zastupljene sve putničke agencije članice te to ne može i ne smije biti podatak na temelju kojih se donosi procjena učinka. Osim toga, UHPA nije navela o kojem broju anketiranih agencija je riječ niti koji broj agencija je dao navedene podatke. Pad prometa u turističkim agencijama u 2020. u odnosu na 2019. godinu je veći od 90% !!! U slučaju zatvaranja putničkih agencija propadaju i drugi sektori, a to su prijevoznici, turistički vodiči... Ako se ne dođe do boljeg rješenja ili ukidanja članka 38.a, u 20 dana vlasnici putničkih agencija će prvo morati otpustiti radnike i proglasiti stečaj, a najviše zbog toga što niti jedna agencija nije uspjela od svojih dobavljača vratiti novac. Osim toga, nisu dobili pomoć države u vidu BESPOVRATNIH SREDSTVA te su sve svoje rezerve iz 2019. godine potrošili na plaćanje fiksnih troškova od ožujka do prosinca 2020. godine. Sada više nemaju sredstva potrebna da bi platili daljnje troškove, a još manje da financiraju daljnje poslovanje. To se odnosi i na prodaju, jer i za prodaju su potrebna sredstva za oglašavanje. Kupci i dalje zahtijevaju povrate. U slučaju da se članak 38a ukine i kada se proširi vijest da su agencije obavezne izvršiti povrate, kupci će bez obzira na sve tražiti svoj novac s obzirom na to da grupna putovanja nisu u planu u budućnosti. Potrebno slijedeće: 1. U Prijedlogu Zakona je definicija Organizatora a potrebno je ispraviti u Odgovornog organizatora putovanja – jer sve agencije međusobno surađuju i prodaju aranžmane drugih agencija te je potrebno naglasiti tko snosi odgovornost za organizaciju putovanja 2. Da Ministarstvo turizma i sporta produži rok za povrat novca klijentima minimalno do 31.12.2021. od kojeg počinje teći vrijeme isteka 180 dana za izvršenje povrata 3. Produžiti izdate Vouchere putnicima do 31.12.2022. godine - kada će granice biti otvorene i bolje prilike za putovanje 4. Za tvrtke u turizmu osigurati bespovratna sredstva kao i druge članice EU – za pokrivanje fiksnih troškova za period pada prometa većeg od 60% 5. Produženje potpora za isplatu plaća u minimalnom iznosu od 4000 kn do kraja 2021. g S poštovanjem, Elisa Tours</p>	<p>povoljno utjecati i na status turističkih agencija. Također, predmet ovoga Zakona nije niti mjera potpora za isplatu plaća u minimalnom iznosu 4000 kn, a ista je u nadležnosti Ministarstva rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike.</p>
<p>88 SANJA CINKOPAN KOROTAJ PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA TURISTIČKA ZAJEDNICA GRADA PULE Poštovani, Podržavamo sve prijedloge Društva vodiča Pule te prenosimo njihove primjedbe još jedanput i nadamo se da ćete ih prihvatiti jer vodiči su bitan dio turizma Hrvatske, Istre i svakoga grada jer prenose doživljaj na kvalitetan i točan način, što vjerujemo strani vodiči ne bi mogli. Također ih je mnogo koji žive od ovoga posla i ovime im je između ostaloga ugrožen i posao. U nastavku primjedbe.</p>	<p>Djelomično prihvaćen U Obrascu iskaza o procjeni učinaka propisa nigdje nije naveden podatak o 340 turističkih vodiča u Republici Hrvatskoj, već se procjenjuje da od ukupnog broja vodiča, to jest od ukupno cca 5500 registriranih vodiča u Republici Hrvatskoj, četvrtina aktivno pruža usluge u smislu da im je to jedini izvor prihoda (prema podacima Porezne uprave od 14.12.2020. pod NKD razredom „79.90 Ostale rezervacijske usluge i djelatnosti povezane s njima“, a koja uključuje uz ostale djelatnosti i djelatnost turističkog vodiča, evidentirano je ukupno 1.344 poreznih obveznika, od</p>

"Prvenstveno se očitujemo na analizu utvrđenih izravnih učinaka objavljen u e- savjetovanju (Obrascu iskaza o procjeni učinaka propisa za nacrt prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o pružanju usluga u turizmu) u kojem ste naveli: "Međutim, treba naglasiti da velik broj turističkih vodiča ne pruža usluge aktivno te je pružanje takvih usluga u velikoj mjeri samo dodatni izvor prihoda. Prema podacima Porezne uprave broj obveznika u Registru poreznih obveznika na dan 14. prosinca 2020. godine koji imaju evidentiranu glavnu djelatnost pod NKD razredom „79.90 Ostale rezervacijske usluge i djelatnosti povezane s njima“ koji, između ostalog, uključuje djelatnosti turističkog vodiča, ukupno iznosi 1.344, od čega je 208 pravnih i 1.136 fizičkih osoba te se procjenjuje da od ukupnog broja aktivno pruža usluge oko četvrtina turističkih vodiča." - Navedenim izračunom proizlazi da u Republici Hrvatskoj je djeluje 5 500 vodiča (koji uredno uplaćuju u proračun značajna sredstva na ime poreza , prireza i doprinosa) već 340 vodiča što nije točno - Veliki broj obrtnika turističkih vodiča ima prijavljenu djelatnost 79.90, ali ne kao primarnu djelatnost što ne znači da ne žive od iste - Pojam "aktivno" samo za one koji su obrtnici kojima je predmetna djelatnost navedena kao glavna je ništa drugo no maliciozan pokušaj umanjenja broja turističkih vodiča kojima se ovim zakonom i onim što slijedi ugrožava gola egzistencija i tjera iz zemlje. - Također je protivna i odredbama čl. 73.stavak 5 Zakona o pružanju usluga u turizmu kojim su jasno navedeni oblici poslovanja turističkih vodiča. (po ovom bi mogli zaključiti kako su primjerice brojni umirovljenici s malim mirovinama, kojima je ova djelatnost jedna od glavnih prihoda kako bi mogli preživjeti, zapravo "pasivni" vodiči. Obzirom kako se u predmetnom slučaju radi o opstanku cijele struke, i to u vremenu epidemije, koje je brojne vodiče primoralo da bježe iz zemlje kako bi osigurali nužnu egzistenciju , cjelokupni postupak je izazvao zgražanje kolega i pozive na prosvjede jer je zbog ovako provedenog postupka nestalo i ono malo povjerenja koje smo stekli u Ministarstvo kako bi se što više izbjegle negativne posljedice pri donošenju budućih pravilnika vezanim uz popis zaštićenih lokaliteta i obrazovni kurikulum turističkih vodiča. Pitanja koja u samom postupku smatramo iznimno bitnima su sljedeća: Već smo isticali grčki primjer , pa ćemo Vam ponovno istaknuti prijedloge koje ste očito odbili bez ikakvog obrazloženja i korektna komunikacije: • obrazovanje na hrvatskom jeziku te definiranje što bi značilo "poznavanje jezika u dovoljnoj mjeri" – obzirom da predmetnu kvalifikaciju smatramo neodredivom i neozbiljnom • članak 71, stavak 1. Zakona, prijedlog: regulirano obrazovanje na način da ga provode fakulteti, kao nekad , a obzirom smo svjedoci vulgarizacije obrazovanja turističkih vodiča • članak 73, Zakona: "da ima najmanje završenu srednju školu" - prijedlog: najmanje četverogodišnju srednju školu, • članak 73. stavak 2. točka 3. Zakona: "da poznaje hrvatski jezik u mjeri dostatnoj za pružanje usluga turističkog vodiča", što bi značilo "poznavanje jezika u dovoljnoj mjeri" – obzirom da predmetnu kvalifikaciju smatramo neodredivom i neozbiljnom / prijedlog: svakako definiranje razine poznavanja jezika prema

čega je 208 pravnih i 1.136 fizičkih osoba). Vezano uz prijedlog definiranja razine znanja hrvatskog jezika napominjemo da sukladno važećem Zakonu turistički vodič mora znati jezik na kojem pruža usluge najmanje na razini B2 Zajedničkog europskog referentnog okvira. Navedeno znači da vodič koji pruža usluge na hrvatskom jeziku mora znati hrvatski jezik najmanje na razini B2. Ukoliko pruža usluge na nekom drugom stranom jeziku, mora poznavati hrvatski jezik u mjeri dostatnoj za pružanje usluga. U pogledu priznavanja stručnih kvalifikacija turističkih vodiča iz drugih država članica Europske unije skrećemo pažnju na odredbe Zakona o reguliranim profesijama i priznavanju inozemnih stručnih kvalifikacija (NN 82/15, 70/19, 47/20), kojim je prenesena Direktiva 2005/36/EZ o priznavanju stručnih kvalifikacija (izmijenjena Direktivom 2013/55/EU), provjera znanja jezika mora biti razmjerna djelatnosti koja će se obavljati, a provodi se samo u slučaju profesija koje utječu na sigurnost pacijenata, a drugih profesija kada postoji osnovana sumnja o dovoljnom poznavanju jezika u odnosu na profesionalne djelatnosti koje se namjeravaju obavljati. Takva provjera može se vršiti samo nakon izdavanja Europske profesionalne kartice i priznavanja inozemnih stručnih kvalifikacija u svrhu ostvarivanja prava na poslovni nastan, ali ne i kod privremenog i povremenog pružanja usluga turističkog vodiča u drugoj državi članici Europske unije. Sukladno Zakonu o znanosti i visokom obrazovanju (NN 123/03, 198/03, 105/04, 174/04, 02/07, 46/07, 45/09, 63/11, 94/13, 139/13, 101/14, 60/15, 131/17) visoka učilišta su sveučilište te fakultet i umjetnička akademija u njegovom sastavu, veleučilište i visoka škola, a visoka učilišta mogu biti javna i privatna, dok prema važećem Zakonu o pružanju usluga u turizmu rješenje o imenovanju ispitne komisije za polaganje stručnog ispita za turističkog vodiča može se izdati samo onom visokom učilištu koje izvodi najmanje stručni ili sveučilišni studij na preddiplomskoj razini u području turizma ili imaju smjer ili nastavne predmete iz područja turizma. Vezano uz uvjetovanje pristupa polaganju stručnog ispita za turističkog vodiča završenom četverogodišnjm srednjom školom, smatramo kao isto nije nužno, iz razloga što će se programom i stručnim ispitom za turističkog vodiča propisati i provjeriti odgovarajuća razina znanja. Ovim novim Prijedlogom izmjena Zakona o pružanju usluga u turizmu Ministarstvo turizma i sporta u dijelu Zakona koji se odnosi na turističke vodiče - ne regulira - obvezu polaganja općeg i posebnog dijela ispita za turističke vodiče, već su način polaganja i sadržaj stručnog ispita za turističke vodiče, kao i popis zaštićenih cjelina (lokaliteta) uređeni podzakonskim aktima, tj. pravilnicima iz 2008. godine - Pravilnikom o stručnom ispitu za turističke vodiče i ispitnom programu za turističke pratitelje (NN 50/08 i 120/08) i Pravilnikom o popisu turističkih cjelina (lokaliteta) po županijama (NN 76/08). Prijedlog novog načina polaganja i sadržaja ispita za turističke vodiče bit će predmet rada radne skupine za donošenje novih pravilnika, koji se trebaju donijeti do kraja lipnja 2021. godine. U radnoj skupini će, kao i do sada, sudjelovati predstavnici turističkih vodiča, visoka učilišta koja izvode programe stručnog ispita za turističke vodiče, tijela državne vlasti i stručnjaci. Rješenje će se izdavati sukladno izdanom uvjerenju o položenom

reguliranim razinama poznavanja jezika. • Fragmentiranost ispita po županijama: predlažemo polaganje ispita po povijesno i geografski bliskim regijama. Na ovaj način bi se zaštićeni lokaliteti polagali samo za 5 regija (za razliku od sadašnjih 20 županija i grada Zagreba) .Fragmentiranost ispita bi se smanjila na najmanju moguću mjeru koja je u isto vrijeme logična, smisljena i potrebna. 1. Dalmatinska regija - uključivala bi 4 županije: Dubrovačko-neretvanska županija Splitsko – dalmatinska županija Šibensko – kninska županija Zadarska županija 2. Istarsko-primorsko-lička regija - uključivala bi 3 županije: Istarska županija Primorsko-goranska županija Ličko-senjska županija 3. Središnja Hrvatska i zagrebačka makroregija - uključivala bi 5 županija i grad Zagreb: Krapinsko-zagorska županija Karlovačka županija Međimurska županija Varaždinska županija Zagrebačka županija Grad Zagreb 4. Panonska regija: Sisačko-moslavačka županija Bjelovarsko-bilogorska županija Koprivničko-križevačka županija Virovitičko- podravska županija 5. Slavonska regija - uključivala bi 4 županije: • Vukovarsko-srijemska • Osječko-baranjska županija • Požeško-slavonska županija • Brodsko-posavska županija Jedini prijedlog koji je usvojen je načelo zaštite stečenih prava. No, ujedno je i paradoks. Regulacija prema državljanima neeuropskih zemalja: Novim Zakonom o strancima ukidaju se turističke kvote te će veliki broj stranih državljanina imati mogućnost boravka u Republici Hrvatskoj. Osobe koje pet godina borave na teritoriju Republike Hrvatske i ne moraju nužno biti zaposlene da bi stekle uvjete za dobivanje prebivališta. No, bez obzira na isto, za istaknuti je kako je Zakon o pružanju usluga u turizmu lex specialis koji derogira opći zakon , u ovom slučaju Zakon o strancima. Isti pristup imaju i druge europske zemlje poput Cipra i Malte, koje uopće ne dozvoljavaju pristup edukaciji strancima koji dolaze iz neeuropskih zemalja osim ako nemaju grčko, odnosno ciparsko podrijetlo, odnosno Malta, koja uz obvezu prebivališta, ima i uvjet reciprociteta. To su zemlje koje smatramo onima koje štite i poštuju svoju baštinu i nacionalni interes. Vezano uz samu izmjenu zakona predlažemo konkretno: • članak 69. stavak 3. Zakona – prijedlog: pristup edukaciji regulirati i uvjetom hrvatskog podrijetla odnosno implementiranjem načela reciprociteta. Obzirom na nekomunikaciju i nekorektnost, obvezni smo se očitovati ponovno i putem e-savjetovanja na nekoliko važnih detalja kako slijedi: • uvjet proporcionalnosti: dostavili smo Vam ažurirani popis testa proporcionalnosti svih zemalja članica EU pisan 2016. godine od strane stručne službe , a vezano uz izvješće Republike Hrvatske Europskoj Komisiji o našoj profesiji (izvješće napisano nepotpuno uz polupismenu razinu popratnog teksta) Iz predmetnog popisa odgovora svih država članica na test proporcionalnosti, vidljivo je kako je test proporcionalnosti za Republiku Hrvatsku nužno revidirati u skladu sa standardima i sintaksom engleskog poslovnog jezika i ispraviti pogrešno navedeno činjenično stanje. Nudili smo Vam i pomoć, međutim ništa nije ispravljeno niti su navedene prevladavajuće kategorija javnog interesa,

stručnom ispitu, a program stručnog ispita će biti propisan pravilnikom o stručnom ispitu.

zaštita potrošača, zaštita kulturne, arheološke, povijesne i umjetničke baštine. Isticali smo i netočnost u navodima isključivo županijskih licenci jer Republika Hrvatska nacionalnu licencu već odavno ima u obliku tzv. općeg dijela. Pojedinačno očitovanje na prijedlog u e- savjetovanju: Članak 6. U članku 70. stavku 2. riječi: „po županijama“ brišu se. U stavku 4. riječi: „po županijama“ brišu se. Iznimno se protivimo ovakvom prijedlogu te predlažemo izmjenu čl. 70.st. 2 te članka 70.st.4. riječima " po regijama" Predlaže se izmjena u članku 70. te dopuna novog stavka 6. : " Regije se određuju na slijedeći način: 1. Dalmatinska regija - uključivala bi 4 županije: □ Dubrovačko-neretvanska županija □ Splitsko – dalmatinska županija □ Šibensko – kninska županija □ Zadarska županija 2. Istarsko-primorsko-lička regija - uključivala bi 3 županije: □ Istarska županija □ Primorsko-goranska županija □ Ličko-senjska županija 3. Središnja Hrvatska i zagrebačka makroregija - uključivala bi 5 županija i grad Zagreb: □ Krapinsko-zagorska županija □ Karlovačka županija □ Međimurska županija □ Varaždinska županija □ Zagrebačka županija □ Grad Zagreb 4. Panonska regija: □ Sisačko-moslavačka županija □ Bjelovarsko-bilogorska županija □ Koprivničko-križevačka županija □ Virovitičko- podravska županija 5. Slavonska regija - uključivala bi 4 županije: • Vukovarsko-srijemska • Osječko-baranjska županija • Požeško-slavonska županija • Brodsko-posavska županija" Članak 8. U članku 74. točka 2. mijenja se i glasi: „2. naznaku o položenom općem dijelu stručnog ispita odnosno naznaku o položenom općem dijelu stručnog ispita i posebnom dijelu stručnog ispita za zaštićene cjeline (lokalitete).“ Prijedlog ZDTVH: „2. naznaku o položenom općem dijelu stručnog ispita odnosno naznaku o položenom općem dijelu stručnog ispita i posebnom dijelu stručnog ispita za zaštićene cjeline (lokalitete) po regijama iz članka 70. stavak 6.“ Članak 9. Iza članka 75. dodaje se članak 75.a i naslov iznad članka koji glasi: „Ukidanje rješenja o ispunjavanju uvjeta za pružanje usluga turističkog vodiča Članak 75.a (1) Rješenje o ispunjavanju uvjeta za pružanje usluga turističkog vodiča ukida se s danom podnošenja zahtjeva za odjavu nadležnom upravnom tijelu ili danom navedenim u zahtjevu za odjavu, koji ne može biti određen prije dana podnošenja zahtjeva nadležnom upravnom tijelu. (2) Rješenje o ukidanju rješenja iz stavka 1. ovoga članka donosi nadležno upravno tijelo i dostavlja ga Ministarstvu, nadležnom područnom uredu turističke inspekcije tijela državne uprave nadležnog za inspekcijske poslove i nadležnoj ispostavi područnog ureda tijela državne uprave nadležnog za porezni sustav. (3) Protiv rješenja iz stavka 2. ovoga članka može se izjaviti žalba Ministarstvu.“ - U stavku 1. nije navedeno na čiji zahtjev za odjavu se donosi predmetno rješenje Članak 10. U članku 76. stavak 5. briše se. - Suglasni smo s izmjenom koja se odnosila na obvezu upisa u Središnji registar S poštovanjem , Jednoglasno: članovi Zajednice društava turističkih vodiča Hrvatske 1. Društvo turističkih vodiča Split 2. Društvo turističkih vodiča Dubrovnik 3. Udruga turističkih vodiča Like 4. Udruga turističkih vodiča Rab 5. Udruga turističkih vodiča grada Vukovara 6. Društvo turističkih vodiča

Korčula 7. Društvo turističkih vodiča Rovinj 8. Društvo turističkih vodiča Međimurje 9. Udruga turističkih vodiča Bastion- Karlovac 10. Udruga Moj Osijek 11. Udruga turističkih vodiča Maloga Lošinja 12. Udruga turističkih vodiča Zadra - Donat 13. Društvo turističkih vodiča Phoenix- Trogir 14. Udruga turističkih vodiča Kvarnera 15. Društvo turističkih vodiča Liburnia 16. Društvo turističkih vodiča Varaždin 17. Društvo turističkih vodiča Pula 18. Udruga turističkih vodiča Zagreba i srednjohrvatske makroregije 19. Turistički vodiči Split 20. Udruga turističkih vodiča Mihovil Šibenik 21. Udruga turističkih vodiča otoka Hvara Turistička zajednica Dubrovačko - neretvanske županije 29.01.2021 11:102 0 Poštovani, Podupiremo prijedlog Društva turističkih vodiča Dubrovnik u pogledu polaganja ispita i licenciranja vodiča za predložene 4 regije umjesto po županijama: Članak 6. U članku 70. stavku 2. riječi: „po županijama“ brišu se. U stavku 4. riječi: „po županijama“ brišu se. Iznimno se protivimo ovakvom prijedlogu te predlažemo izmjenu čl. 70.st. 2 te članka 70.st.4. riječima " po regijama" Predlaže se izmjena u članku 70. te dopuna novog stavka 6. :

" Regije se određuju na slijedeći način: 1. Dalmatinska regija - uključivala bi 4 županije: Dubrovačko-neretvanska županija Splitsko – dalmatinska županija Šibensko – kninska županija Zadarska županija 2. Istarsko-primorsko-lička regija - uključivala bi 3 županije: Istarska županija Primorsko-goranska županija Ličko-senjska županija 3. Središnja Hrvatska i zagrebačka makroregija - uključivala bi 5 županija i grad Zagreb: Krapinsko-zagorska županija Karlovačka županija Međimurska županija Varaždinska županija Zagrebačka županija Grad Zagreb 4. Panonska regija: Sisačko-moslavačka županija Bjelovarsko-bilogorska županija Koprivničko-križevačka županija Virovitičko- podravska županija 5. Slavonska regija - uključivala bi 4 županije: • Vukovarsko-srijemska • Osječko-baranjska županija • Požeško-slavonska županija • Brodsko-posavska županija" Članak 8. U članku 74. točka 2. mijenja se i glasi: „2. naznaku o položenom općem dijelu stručnog ispita odnosno naznaku o položenom općem dijelu stručnog ispita i posebnom dijelu stručnog ispita za zaštićene cjeline (lokalitete).“ Prijedlog ZDTVH: „2. naznaku o položenom općem dijelu stručnog ispita odnosno naznaku o položenom općem dijelu stručnog ispita i posebnom dijelu stručnog ispita za zaštićene cjeline (lokalitete) po regijama iz članka 70. stavak 6 .“ Također podupiremo stavove o potrebi usklađivanja propisanog znanja hrvatskog jezika u članku 73., stavak 2., točka 3. koji je u Zakonu opisan nejasnom odredbom "da poznaje hrvatski jezik u mjeri dostatnoj za pružanje usluga turističkog vodiča", dok je znanje stranog jezika na kojem će vodič obavljati poslove precizno određeno Zakonom "da zna jezik na kojem će pružati usluge turističkog vodiča razine B2 prema stupnjevima Zajedničkog europskog referentnog okvira u razumijevanju i govoru". Svakako treba precizno propisati znanje hrvatskog jezika u određenoj razini prema stupnjevima Zajedničkog europskog referentnog okvira i način dokazivanja propisane razine znanja hrvatskog jezika.

89 **Udruga turističkih vodiča Kvarnera**
PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I
DOPUNAMA

Duboko smo razočarani i zabrinuti prijedlogom izmjena i dopuna Zakona o pružanju usluga u turizmu, prvenstveno stoga što nije uvaženi niti jedan prijedlog Zajednice društava turističkih vodiča Hrvatske čiji smo članovi i čiji su predstavnici bili u radnoj skupini. Ministarstvo već šest godina želi progurati nacionalne licence, a struka je protiv, jer u isto vrijeme ne žele i adekvatno prilagoditi edukaciju, a žele smanjiti zaštićene lokalitete i to su dvije najvažnije stavke. Pravilnike o edukaciji i lokalitetima niste donijeli u roku, pravilnik koji ste prošlog ljeta za cjeline predložili bio je nekompetentno napisan, srećom, nije usvojen. Što se tiče edukacije tražimo da stranci koji žele raditi kao turistički vodiči po Hrvatskoj polažu ispite koje smo i mi položili i educiraju se na našim institucijama, a edukacije se trebaju uskladiti s EU-normom (veća satnica, praktične vježbe na terenu i time kvalitetnija usluga, u nekim EU-državama je za naš posao potreban studij od dvije godine). Želimo da se definira znanje jezika na razini B2, a ne u dostatnoj mjeri, kako sada stoji. Izašli ste s prijedlogom izmjena bez da ste nas o tome obavijestili, iako smo bili članovi radne skupine, a nijedan dogovoren prijedlog nije usvojen što je nepristojno i pokazuje koliko je našoj ministrici koja ne dolazi iz sektora turizma stalo do mišljanja struke. Lokalitete treba definirati uzevši u obzir naše specifične povijesne okolnosti, EU ima preporuke kojih se mi ne moramo čvrsto držati, već trebamo ustrajati na zaštiti kulturnih cjelina u što većem obimu za razliku od Ministarstva kulture koje ima svog člana u radnoj skupini, ali ne ustraje u istom, već slijepo slijedi preporuke. Ovo ponašanje resornog ministarstva pokazuje nekompetentnost, povlađivanje EU te nemogućnost zaštite nacionalnih interesa pod pritiskom lobista velikih turoperatora. Ne želimo nacionalne licence, iako imamo nacionalnu osim za lokalitete, za taj poseban dio želimo pet regija, geografski i povijesno povezane cjeline na kojima praktično i radimo. Ove važne izmjene trebaju ući u zakon, a ne u pravilnik koji se bilo kada vrlo lako može izmijeniti. Slažemo se sa stavom Zajednice društava turističkih vodiča Hrvatske čije je očitovanje u nastavku i u brojnim komentarima: Prvenstveno se očitujemo na analizu utvrđenih izravnih učinaka objavljenu u e-savjetovanju (Obrascu iskaza o procjeni učinaka propisa za nacrt prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o pružanju usluga u turizmu) u kojem ste naveli: "Međutim, treba naglasiti da velik broj turističkih vodiča ne pruža usluge aktivno te je pružanje takvih usluga u velikoj mjeri samo dodatni izvor prihoda. Prema podacima Porezne uprave broj obveznika u Registru poreznih obveznika na dan 14. prosinca 2020. godine koji imaju evidentiranu glavnu djelatnost pod NKD razredom „79.90 Ostale rezervacijske usluge i djelatnosti povezane s njima“ koji, između ostalog, uključuje djelatnosti turističkog vodiča, ukupno iznosi 1.344, od čega je 208 pravnih i 1.136 fizičkih osoba te se procjenjuje da od ukupnog broja aktivno pruža usluge oko četvrtina turističkih vodiča." - Navedenim izračunom proizlazi da u Republici Hrvatskoj je djeluje 5 500 vodiča (koji

Djelomično prihvaćen

Ministarstvo turizma i sporta svjesno je potrebe očuvanja nacionalne povijesne, kulturne i umjetničke baštine, ali isto tako potrebe usklađivanja s pravnom stečevinom Europske unije u kojoj je jedno od temeljnih načela - načelo slobode pružanja usluga, stoga kao stručni nositelj izrade propisa iz područja turizma ima zadatak kroz propise uspostaviti ravnotežu između ta dva cilja, pri čemu svako ograničenje pružanja usluga mora biti nužno, proporcionalno i opravdano prevladavajućim razlozima od javnog interesa. Ovim novim Prijedlogom izmjena Zakona o pružanju usluga u turizmu Ministarstvo turizma i sporta u dijelu Zakona koji se odnosi na turističke vodiče - ne regulira - obvezu polaganja općeg i posebnog dijela ispita za turističke vodiče, već su način polaganja i sadržaj stručnog ispita za turističke vodiče, kao i popis zaštićenih cjelina (lokaliteta) uređeni podzakonskim aktima, tj. pravilnicima iz 2008. godine - Pravilnikom o stručnom ispitu za turističke vodiče i ispitnom programu za turističke pratitelje (NN 50/08 i 120/08) i Pravilnikom o popisu turističkih cjelina (lokaliteta) po županijama (NN 76/08). Prijedlog novog načina polaganja i sadržaja ispita za turističke vodiče i novi popis zaštićenih cjelina (lokaliteta) bit će predmet rada radne skupine za donošenje novih pravilnika, koji se trebaju donijeti do kraja lipnja 2021. godine. U radnoj skupini će, kao i do sada, sudjelovati predstavnici turističkih vodiča, visoka učilišta koja izvode programe stručnog ispita za turističke vodiče, tijela državne vlasti i stručnjaci. U pogledu europske norme za turističke vodiče EN 15565:2008, skrećemo pažnju na Uredbu (EU) br. 1025/2012 o europskoj normizaciji, koja je izravno primjenjiva u svim državama članicama EU, te na članak 2. navedene Uredbe, gdje se pod naslovom Definicije propisuje: „Za potrebe ove Uredbe primjenjuju se sljedeće definicije: 1. „norma“ znači tehnička specifikacija koju je usvojilo priznato normizacijsko tijelo za opetovanu ili neprekidnu primjenu s kojom sukladnost nije obvezna i koja pripada u jednu od sljedećih kategorija: (b) „europska norma“ znači norma koju je usvojila europska organizacija za normizaciju.“ Dakle, europska norma nema obvezujući karakter za državu članicu. Osim toga, intencija budućeg stručnog ispita je staviti naglasak na nacionalnu povijesnu, kulturnu i umjetničku baštinu, a norma EN 15565:2008 predviđa da se propisani predmeti ne polažu isključivo na nacionalnom nivou već ih je potrebno sagledati u širem europskom kontekstu. Prijedlog programa edukacije turističkih vodiča, kojega nam je dostavila Zajednica društava turističkih vodiča Hrvatske, sadrži 180 sati teorije i 28 sati praktikuma po cijeni od 15 000 kuna za opći dio te 180 sati predavanja i 100 sati terenske nastave po cijeni od 25 000 kuna za posebni dio. Iz navedenog bi proizlazilo da bi turistički vodič koji želi položiti posebni dio stručnog ispita za cijelu Hrvatsku, uz pretpostavku polaganja posebnog dijela po 5 regija, trebao navedeno platiti 125 000 kuna. Sveukupno, uz opći dio, navedeno bi iznosilo 140 000 kuna. Navedeni prijedlog edukacije, zbog visine školarine i trajanja, mogao bi se smatrati ograničavajućim uvjetom pristupa reguliranoj profesiji turističkog vodiča. U Obrascu iskaza o procjeni učinaka propisa nigdje nije naveden podatak o 340

uredno uplaćuju u proračun značajna sredstva na ime poreza , prireza i doprinosa) već 340 vodiča što nije točno - Veliki broj obrtnika turističkih vodiča ima prijavljenu djelatnost 79.90, ali ne kao primarnu djelatnost što ne znači da ne žive od iste - Pojam "aktivno"; samo za one koji su obrtnici kojima je predmetna djelatnost navedena kao glavna je ništa drugo no maliciozan pokušaj umanjivanja broja turističkih vodiča kojima se ovim zakonom i onim što slijedi ugrožava gola egzistencija i tjera iz zemlje. U dopisu podrške koju je župan Primorsko-goranske županije, gosp. Zlatko Komadina poslao Ministarstvu, odnosno ministrici Brnjac točno je navedeno da je samo Primorsko-goranska županija izdala oko 700 Rješenja o ispunjavanju uvjeta za pružanje usluga turističkog vodiča što znači da samo u jednoj županiji ima duplo više vodiča od 340 koliko navodi Ministarstvo. - Također je protivna i odredbama čl. 73.stavak 5 Zakona o pružanju usluga u turizmu kojim su jasno navedeni oblici poslovanja turističkih vodiča - po ovom bi mogli zaključiti kako su primjerice brojni umirovljenici s malim mirovinama, kojima je ova djelatnost jedna od glavnih prihoda kako bi mogli preživjeti, zapravo "pasivni" vodiči. Obzirom da se u predmetnom slučaju radi o opstanku cijele struke, i to u vremenu epidemije, koje je brojne vodiče primoralo da bježe iz zemlje kako bi osigurali nužnu egzistenciju, cjelokupni postupak je izazvao zgražanje kolega i pozive na prosvjede jer je zbog ovako provedenog postupka nestalo i ono malo povjerenja koje smo stekli u Ministarstvo kako bi se što više izbjegle negativne posljedice pri donošenju budućih pravilnika vezanim uz popis zaštićenih lokaliteta i obrazovni kurikulum turističkih vodiča. Pitanja koja u samom postupku smatramo iznimno bitnima su sljedeća: - obrazovanje na hrvatskom jeziku te definiranje što bi značilo "poznavanje jezika u dovoljnoj mjeri" – obzirom da predmetnu kvalifikaciju smatramo neodredivom i neozbiljnom - članak 71, stavak 1. Zakona, prijedlog: regulirano obrazovanje na način da ga provode fakulteti, kao nekad - članak 73, Zakona: "da ima najmanje završenu srednju školu" - prijedlog: "najmanje četverogodišnju srednju školu" - članak 73. stavak 2. točka 3. Zakona: "da poznaje hrvatski jezik u mjeri dostatnoj za pružanje usluga turističkog vodiča", što bi značilo "poznavanje jezika u dostatnoj mjeri" – obzirom da predmetnu kvalifikaciju smatramo neodredivom i neozbiljnom / prijedlog: svakako definiranje razine poznavanja jezika prema reguliranim razinama poznavanja jezika; dakle poznavanje hrvatskog jezika na B2 razini - Fragmentiranost ispita po županijama: predlažemo polaganje ispita po povijesno i geografski bliskim regijama. Na ovaj način bi se zaštićeni lokaliteti polagali samo za 5 regija (za razliku od sadašnjih 20 županija i grada Zagreba) Fragmentiranost ispita bi se smanjila na najmanju moguću mjeru koja je u isto vrijeme logična, smisljena i potrebna. 1. Dalmatinska regija - uključivala bi 4 županije: Dubrovačko-neretvanska županija Splitsko – dalmatinska županija Šibensko – kninska županija Zadarska županija 2. Istarsko-primorsko-lička regija - uključivala bi 3 županije: Istarska županija Primorsko-goranska županija Ličko-senjska županija 3. Središnja Hrvatska i

turističkih vodiča u Republici Hrvatskoj, već se procjenjuje da od ukupnog broja vodiča, to jest od ukupno cca 5500 registriranih vodiča u Republici Hrvatskoj, četvrtina aktivno pruža usluge u smislu da im je to jedini izvor prihoda (prema podacima Porezne uprave od 14.12.2020. pod NKD razredom „79.90 Ostale rezervacijske usluge i djelatnosti povezane s njima“, a koja uključuje uz ostale djelatnosti i djelatnost turističkog vodiča, evidentirano je ukupno 1.344 poreznih obveznika, od čega je 208 pravnih i 1.136 fizičkih osoba). Vezano uz prijedlog definiranja razine znanja hrvatskog jezika napominjemo da sukladno važećem Zakonu turistički vodič mora znati jezik na kojem pruža usluge najmanje na razini B2 Zajedničkog europskog referentnog okvira. Navedeno znači da vodič koji pruža usluge na hrvatskom jeziku mora znati hrvatski jezik najmanje na razini B2. Ukoliko pruža usluge na nekom drugom stranom jeziku, mora poznavati hrvatski jezik u mjeri dostatnoj za pružanje usluga. U pogledu priznavanja stručnih kvalifikacija turističkih vodiča iz drugih država članica Europske unije skrećemo pažnju na odredbe Zakona o reguliranim profesijama i priznavanju inozemnih stručnih kvalifikacija (NN 82/15, 70/19, 47/20), kojim je prenesena Direktiva 2005/36/EZ o priznavanju stručnih kvalifikacija (izmijenjena Direktivom 2013/55/EU), provjera znanja jezika mora biti razmjerna djelatnosti koja će se obavljati, a provodi se samo u slučaju profesija koje utječu na sigurnost pacijenata, a drugih profesija kada postoji osnovana sumnja o dovoljnom poznavanju jezika u odnosu na profesionalne djelatnosti koje se namjeravaju obavljati. Takva provjera može se vršiti samo nakon izdavanja Europske profesionalne kartice i priznavanja inozemnih stručnih kvalifikacija u svrhu ostvarivanja prava na poslovni nastan, ali ne i kod privremenog i povremenog pružanja usluga turističkog vodiča u drugoj državi članici Europske unije. Sukladno Zakonu o znanosti i visokom obrazovanju (NN 123/03, 198/03, 105/04, 174/04, 02/07, 46/07, 45/09, 63/11, 94/13, 139/13, 101/14, 60/15, 131/17) visoka učilišta su sveučilište te fakultet i umjetnička akademija u njegovom sastavu, veleučilište i visoka škola, a visoka učilišta mogu biti javna i privatna, dok prema važećem Zakonu o pružanju usluga u turizmu rješenje o imenovanju ispitne komisije za polaganje stručnog ispita za turističkog vodiča može se izdati samo onom visokom učilištu koje izvodi najmanje stručni ili sveučilišni studij na preddiplomskoj razini u području turizma ili imaju smjer ili nastavne predmete iz područja turizma. Vezano uz uvjetovanje pristupa polaganju stručnog ispita za turističkog vodiča završenom četverogodišnjem srednjom školom, smatramo kao isto nije nužno, iz razloga što će se programom i stručnim ispitom za turističkog vodiča propisati i provjeriti odgovarajuća razina znanja. Ovim novim Prijedlogom izmjena Zakona o pružanju usluga u turizmu Ministarstvo turizma i sporta u dijelu Zakona koji se odnosi na turističke vodiče - ne regulira - obvezu polaganja općeg i posebnog dijela ispita za turističke vodiče, već su način polaganja i sadržaj stručnog ispita za turističke vodiče, kao i popis zaštićenih cjelina (lokaliteta) uređeni podzakonskim aktima, tj. pravilnicima iz 2008. godine - Pravilnikom o stručnom ispitu za turističke vodiče i ispitnom programu za turističke pratitelje (NN 50/08 i 120/08) i

<p>zagrebačka makroregija - uključivala bi 5 županija i grad Zagreb: Krapinsko-zagorska županija Karlovačka županija Međimurska županija Varaždinska županija Zagrebačka županija Grad Zagreb 4. Panonska regija: Sisačko-moslovačka županija Bjelovarsko-bilogorska županija Koprivničko-križevačka županija Virovitičko-podravska županija 5. Slavonska regija - uključivala bi 4 županije: Vukovarsko-srijemska Osječko-baranjska županija Požeško-slavonska županija Brodsko-posavska županija Jedini prijedlog koji je usvojen je načelo zaštite stečenih prava. No, ujedno je i paradoks. Regulacija prema državljanima neeuropskih zemalja: Novim Zakonom o strancima ukidaju se turističke kvote te će veliki broj stranih državljanina imati mogućnost boravka u Republici Hrvatskoj. Osobe koje pet godina borave na teritoriju Republike Hrvatske i ne moraju nužno biti zaposlene da bi stekle uvjete za dobivanje prebivališta. No, bez obzira na isto, za istaknuti je kako je Zakon o pružanju usluga u turizmu lex specialis koji derogira opći zakon , u ovom slučaju Zakon o strancima. Isti pristup imaju i druge europske zemlje poput Cipra i Malte, koje uopće ne dozvoljavaju pristup edukaciji strancima koji dolaze iz neeuropskih zemalja osim ako nemaju grčko, odnosno ciparsko podrijetlo, odnosno Malta, koja uz obvezu prebivališta, ima i uvjet reciprociteta. To su zemlje koje smatramo onima koje štite i poštuju svoju baštinu i nacionalni interes. Je li moguće da se Ministarstvo kulture jednostavno "odreklo" velikog broja zaštićenih lokaliteta samo da bi udovoljilo preporuci Europske unije? Moraju li brojne turističke zajednice te brojni građanačelnici važnih turističkih središta svojom podrškom Zajednici društava turističkih vodiča podsjećati Ministarstvo turizma na to što je u turizmu zaista bitno? Prijedlog izmjena Zakona o pružanju usluga u turizmu je degradacija, zanemarivanje i banalizacija zanimanja turističkog vodiča te je zaista sramotno da se, vezano uz ovaj prijedlog Zakona, samo turistički vodiči bore za očuvanje kulturno-povijesne baštine, odnosno njene interpretacije, a posredno i za zaštitu potrošača, odnosno kvalitetu turističke usluge. Uduga turističkih vodiča Kvarnera</p>	<p>Pravilnikom o popisu turističkih cjelina (lokaliteta) po županijama (NN 76/08). Prijedlog novog načina polaganja i sadržaja ispita za turističke vodiče bit će predmet rada radne skupine za donošenje novih pravilnika, koji se trebaju donijeti do kraja lipnja 2021. godine, a prijedlogom Zakona bit će definiran popis zaštićenih cjelina (lokaliteta) kao cjelina umjetničke, povijesne i kulturne baštine. U radnoj skupini će, kao i do sada, sudjelovati predstavnici turističkih vodiča, visoka učilišta koja izvode programe stručnog ispita za turističke vodiče, tijela državne vlasti i stručnjaci. Državljanini trećih država mogu pružati usluge turističkog vodiča na području Republike Hrvatske samo ako polože stručni ispit (opći i posebni dio), a navedenom mogu pristupiti ukoliko u Republici Hrvatskoj imaju prijavljeno prebivalište. Stranac u Republici Hrvatskoj može prijaviti prebivalište samo ako mu je odobreno dugotrajno boravište ili stalni boravak, što znači da u Republici Hrvatskoj mora legalno boraviti barem pet godina. Slijedom navedenog, uvjet polaganja stručnog ispita i legalan boravak u Republici Hrvatskoj u periodu od pet godina, smatramo dovoljnim da bi se državljaninu treće države omogućilo pružanje usluga. Dodatno napominjemo da je intencija zakonodavca pri propisivanju odredbe članka 69. stavka 3. bila da se polaganje stručnog ispita dopusti državljanima zemalja Dalekog istoka koji žive u Hrvatskoj, a imaju znanja jezika (kineski, korejski, japanski) za kojima postoji na tržištu manjak.</p>
<p>90 Anda Stjepić PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA Poštovani Vezano uz prijedlog izmjene zakona o turizmu za pružanje usluge TURISTIČKIH VODIČA ,kao dugogodišnji turistički vodič,želim izraziti svoje razočarenje i zgražanje na vaš prijedlog. Sramotno je i pomišljati na takve prijedloge,a na žalost dovedeni smo u situaciju da se na ovakav način moramo boriti sa vama. Vašom liberalizacijom zakona koji predlažete,ne samo da dovodite u pitanje egzistenciju 5500 turističkih vodiča,nego nas i ponižavate,davanjem otvorenom mogućnošću vodjena po cijeloj hrvatskoj,osobama koje nisu niti stručne niti kompetentne raditi taj posao. Vašim prijedlogom zakona uništavate sve ono što smo radili godinama,ponosno predstavljali našu zemlju,našu kulturnu ,povijesnu baštinu i domovinski rat. Niti jednom stranom pratitelju to nije u interesu kao nama i vjerujm da sve kolege kao i ja imaju već takva iskustva ,gdje su bili prisutni kada su strani vodiči,tj.pratitelji iznosili netočne podatke o hrvatskoj.</p>	<p>Primljeno na znanje Nije konkretna primjedba na Nacrt prijedloga zakona, već općeniti komentar.</p>

	<p>Na završnom predavanju koje smo imali za dobivanje licence, jedna profesorica naj je rekla. "VI STE SADA NAŠI AMBASADORI NA TERENU "Idite i pričajte o svojoj zemlji sa ponosom. I vašim prijedlogom zakona sa tugom ćemo slusati, šofere, pratitelje, kako govore da je Eufrazijeva bazilika crkva i takve slične nebuloze. A da ne spominjem DOMOVINSKI RAT i način na koji bi ga prezentirali. Kako mi ne možemo raditi izvan hrvatske kao turistički vodiči bez položenog ispita u toj istoj zemlji, nadam se da će te i vi nas zaštititi na isti način.</p>	
91	<p>Nada Bonča PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA Prijedlog izmjena Zakona o pružanju usluga u turizmu je degradacija, zanemarivanje i banalizacija zanimanja turističkog vodiča. Zaštita potrošača pala je u drugi plan i kvaliteta date usluge nije važna te je izgleda bitna ekonomija velikih brojeva zanemarujući pritom kvalitetu usluge. U Hrvatskoj se broj vodiča svakom sezonom uvećava (sadašnji je broj 5500) te je svaki vodič prošao kroz naobrazbu i ispite za obavljanje svoga posla. Postavlja se pitanje da li je obrazovanje bitan faktor života i rada u Hrvatskoj. Turizam te turistički vodiči važan su dio etničkog identifikacijskog koda kod svakog naroda, a to znači i jedan od važnih čimbenika nacionalne samobitnosti te se ovakvim zakonom promiče politika sustavne eliminacije, gušenja i gašenja zanimanja turističkog vodiča. Nada Bonča</p>	<p>Primljeno na znanje Nije konkretna primjedba na Nacrt prijedloga zakona, već općeniti komentar.</p>
92	<p>Davorin Labus PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA Za početak šaljem link za dokumenta EU na talijanskom (koji se, siguran sam, može pročitati i na svim drugim jezicima EU). U dokumentu se nalaze preporuke za liberalizaciju tržišta EU i lakšeg protoka radne snage. http://ec.europa.eu/transparency/regdoc/rep/1/2016/IT/COM-2016-820-F1-IT-MAIN-PART-1.PDF Dokument je preporuka, a samim time nije obvezujući u nijednom svom dijelu. Te se preporuke, a samim time i pravni učinci donošenja zakona temeljenog na takvim preporukama mogu odnositi samo na građane EU i Švicarske, kako je uostalom i navedeno u spomenutom dokumentu. Nisam siguran koja bi bila pravna osnova za apliciranje takvog zakona na državljane koji nisu taksativno navedeni u takvim prijedlozima EU. Postoji li neki bilateralni sporazum sa npr. Kinom, Japanom ili bilo kojom drugom državom kojim bi to bilo definirano? Ako postoji postavlja se pitanje kad je i gdje to potpisano, kako su definirane kvote i reciprocitet istog tog sporazuma? Liberalizacija u bilo kojem sektoru rada unutar EU nije i ne može biti definirana anarhijom i zakinjuta od svakog pravila, a pogotovo ne kriterija stručnosti i kompetencije. Ta stručnost ili kompetencija treba biti i nečime potkrepljena (npr. položenim ispitom za određenu regiju/zonu/državu). Mislim da ćemo se svi složiti da ne postoji vodič, ma koliki od lumen bio, koji može kvalitetno odraditi sve gradove u EU. Tu dolazimo do problema geografske determinacije za određene struke. Informatičar može svoje usluge davati u bilo kojoj od zemalja članica sa</p>	<p>Primljeno na znanje Ministarstvo turizma i sporta svjesno je potrebe očuvanja nacionalne povijesne, kulturne i umjetničke baštine, ali isto tako potrebe usklađivanja s pravnom stečevinom Europske unije u kojoj je jedno od temeljnih načela - načelo slobode pružanja usluga, stoga kao stručni nositelj izrade propisa iz područja turizma ima zadatak kroz propise uspostaviti ravnotežu između ta dva cilja, pri čemu svako ograničenje pružanja usluga mora biti nužno, proporcionalno i opravdano prevladavajućim razlozima od javnog interesa. Napominjeno da u konkretnom slučaju nije riječ o usvajanju preporuka, već prijenosu direktiva u nacionalno zakonodavstvo. Direktiva je obvezujuća u pogledu rezultata koji je potrebno postići za svaku državu članicu kojoj je upućena, a odabir oblika i metoda postizanja tog rezultata prepušten je nacionalnim tijelima, što znači da države članice moraju preuzeti obveze sadržane u direktivama i propisati ih svojim nacionalnim zakonodavstvom i pritom su slobodne u izboru načina na koji će prenijeti njihov sadržaj u svoje nacionalne propise (donošenjem novog zakona ili podzakonskog akta, izmjenama i dopunama postojećeg propisa i sl.). Direktive EU odnose na sve države članice te su njima propisana pravila kojima se moraju voditi sve države članice prilikom prenošenja istih u nacionalno zakonodavstvo. Ukoliko države članice ne prenesu određenu Direktivu EU u cijelosti ili suprotno, tada Europska komisija kao čuvarica „nadzornik“ svih Ugovora Europske unije, može protiv neke države članice pokrenuti postupka zbog povrede prava EU. Državljanima trećih država mogu pružati usluge turističkog vodiča na području Republike Hrvatske</p>

<p>istom razinom kvalitete jer njegova stručnost nije determinirana radi li on u Parizu ili Bukureštu. S vodičima to nije slučaj jer je posao vodiča determiniran povijesnom i kulturološkom kontekstualizacijom. Bez shvaćanja lokalnog konteksta (zato i postoje lokalni vodiči), daje se pogrešna i iskrivljena slika kulturne baštine, običaja i obezvređuju se lokaliteti te se dovodi u pitanje opstanak istih u očima potencijalnih budućih posjetitelja. To mi ne izgleda kao mudra strategija razvoja turizma, baš suprotno. Upravo o sprječavanju obezvređivanja kulturne baštine govore neki članci iz dokumenta preporuke EU. "La giustificazione e la proporzionalità della regolamentazione della professione di guida turistica devono essere valutate attentamente al fine di assicurare che le restrizioni siano limitate a quanto è necessario per evitare di danneggiare la ricchezza culturale di uno Stato membro." "La maggior parte degli Stati membri ha indicato come indispensabile una conoscenza molto specifica legata al paese, come la conoscenza a livello storico ed artistico (ad esempio, Cipro, Slovenia)." Upravo iz gore navedenih razloga, "liberalizacija" tržišta za turističke vodiče nije moguća kao u slučaju radne snage iz sektora IT-a ili nekog drugog sektora. Isto nije moguće provesti i sa još nekim profesijama (npr. pravnici). I za kraj samo nekoliko rečenica o prihvaćanju ovih preporuka od strane drugi članica EU koje po svom značaju u turističkom miljeu i povijesnom kontekstu možemo svesti pod isti nazivnik sa Hrvatskom. Ovakvim prijedlozima se protive i Italija, i Španjolska, i Malta, i Mađarska. Indikativno je da se osim njihovih vodiča na perfidan način protive i njihova Ministarstva turizma i Vlade, i to najviše politikom nečinjenja. Kao zaštitnu mjeru pritiskanja od strane EU da se u budućnosti ovakvi prijedlozi stave na papir i izglasaju kao zakoni vidim preciznom definicijom i kategorizacijom što više lokaliteta na području RH. Takvi prijedlozi trebali bi biti argumentirani na više razina, što u svakom slučaju ljudima iz struke neće biti problem. Pa tko poznaje te lokalitete bolje od njih samih? U davanje prijedloga o lokalitetima uključili su se svi lokalni vodiči i udruge, svaki za svoje područje djelovanja i interesa. Unatoč uloženom trudu, izvješće sa e-savjetovanja koje je zatvoreno prije dvije godine nije nikada objavljeno. Ne moramo niti napominjati da je izvješće za savjetovanja zakonska obveza nadležnog tijela.</p>	<p>samo ako polože stručni ispit (opći i posebni dio), a navedenom mogu pristupiti ukoliko u Republici Hrvatskoj imaju prijavljeno prebivalište. Stranac u Republici Hrvatskoj može prijaviti prebivalište samo ako mu je odobreno dugotrajno boravište ili stalni boravak, što znači da u Republici Hrvatskoj mora legalno boraviti barem pet godina. Slijedom navedenog, uvjet polaganja stručnog ispita i legalan boravak u Republici Hrvatskoj u periodu od pet godina, smatramo dovoljnima da bi se državljaninu treće države omogućilo pružanje usluga. Dodatno napominjemo da je intencija zakonodavca pri propisivanju odredbe članka 69. stavka 3. bila da se polaganje stručnog ispita dopusti državljanima zemlja Dalekog istoka koji imaju znanja jezika (kineski, korejski, japanski) za kojima postoji na tržištu manjak.</p>
<p>93 Vito Paoletić PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA Poštovani, Kao licencirani turistički vodič javljam se kako bih izrazio nezadovoljstvo prijedlozima izmjena i dopuna Zakona koji nisu uzeli u obzir savjete struke i obezvređuju struku turističkih vodiča (npr. tvrdnjom kako u RH ima samo 340 turističkih vodiča, što smatram brojkom dobivenom manipulacijom podacima). Volio bih da Ministarstvo stane u obranu struke turističkih vodiča i baštine RH-a, kako bi se osigurala visoka kvaliteta pružene usluge i garantiralo zadovoljstvo turista koji ih koriste, time povećavajući šanse da će se oni opet vratiti ili podijeliti pozitivna iskustva s prijateljima i poznanicima, što vjerujem da je svima u turističkoj</p>	<p>Djelomično prihvaćen U Obrascu iskaza o procjeni učinaka propisa nigdje nije naveden podatak o 340 turističkih vodiča u Republici Hrvatskoj, već se procjenjuje da od ukupnog broja vodiča, to jest od ukupno cca 5500 registriranih vodiča u Republici Hrvatskoj, četvrtina aktivno pruža usluge u smislu da im je to jedini izvor prihoda (prema podacima Porezne uprave od 14.12.2020. pod NKD razredom „79.90 Ostale rezervacijske usluge i djelatnosti povezane s njima“, a koja uključuje uz ostale djelatnosti i djelatnost turističkog vodiča, evidentirano je ukupno 1.344 poreznih obveznika, od čega je 208 pravnih i 1.136 fizičkih osoba). Ovim novim Prijedlogom izmjena Zakona o pružanju usluga u turizmu Ministarstvo turizma i sporta u dijelu Zakona koji se odnosi na turističke vodiče - ne regulira -</p>

<p>domeni u cilju. Podržavam prijedloge ZDTVH, konkretno njihov prijedlog polaganja ispita po povijesno i geografski bliskim regijama (na način da postoji pet regija umjesto 20 županija i grada Zagreba) te da se u članku 74. točka 2. umjesto izmjene: „2. naznaku o položenom općem dijelu stručnog ispita odnosno naznaku o položenom općem dijelu stručnog ispita i posebnom dijelu stručnog ispita za zaštićene cjeline (lokalitete).“ upiše izmjena: „2. naznaku o položenom općem dijelu stručnog ispita odnosno naznaku o položenom općem dijelu stručnog ispita i posebnom dijelu stručnog ispita za zaštićene cjeline (lokalitete) po regijama iz članka 70. stavak 6.“ Osim toga smatram da je nužno kvalitetno i dostatno zaštititi i odrediti zaštićene lokalitete konkretnim popisom koji će biti uključen u Zakon. Također podržavam njihov prijedlog da se konkretizira razina poznavanja hrvatskog jezika za strance kojima bi bilo dozvoljena raditi u Hrvatskoj te da u članku 73 stavak 2. Točka 3. ne piše „poznavanje jezika u dovoljnoj mjeri“ već da se jezik rangira kao što su to učinile i ostale članice EU na razinu minimalno B2.</p>	<p>obvezu polaganja općeg i posebnog dijela ispita za turističke vodiče, već su način polaganja i sadržaj stručnog ispita za turističke vodiče, kao i popis zaštićenih cjelina (lokaliteta) uređeni podzakonskim aktima, tj. pravilnicima iz 2008. godine - Pravilnikom o stručnom ispitu za turističke vodiče i ispitnom programu za turističke pratitelje (NN 50/08 i 120/08) i Pravilnikom o popisu turističkih cjelina (lokaliteta) po županijama (NN 76/08). Prijedlog novog načina polaganja i sadržaja ispita za turističke vodiče bit će predmet rada radne skupine za donošenje novih pravilnika, koji se trebaju donijeti do kraja lipnja 2021. godine. U radnoj skupini će, kao i do sada, sudjelovati predstavnici turističkih vodiča, visoka učilišta koja izvode programe stručnog ispita za turističke vodiče, tijela državne vlasti i stručnjaci. Rješenje će se izdavati sukladno izdanom uvjerenju o položenom stručnom ispitu, a program stručnog ispita će biti propisan pravilnikom o stručnom ispitu.</p>
<p>94 Saša Radoš Jagešić PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA Poštovani, Kao licencirani turistički vodič i vlasnica obrta javljam se kako bih izrazila nezadovoljstvo prijedlozima izmjena i dopuna Zakona koji nisu uzeli u obzir savjete struke i obvezvrjeđuju struku turističkih vodiča (npr. tvrdnjom kako u RH ima samo 340 turističkih vodiča, što smatram brojkom dobivenom manipulacijom podacima). Voljela bih da Ministarstvo stane u obranu struke turističkih vodiča i baštine RH-a, kako bi se osigurala visoka kvaliteta pružene usluge i garantiralo zadovoljstvo turista koji ih koriste, time povećavajući šanse da će se oni opet vratiti ili podijeliti pozitivna iskustva s prijateljima i poznanicima, što vjerujem da je svima u turističkoj domeni u cilju. Podržavam prijedloge ZDTVH, konkretno njihov prijedlog polaganja ispita po povijesno i geografski bliskim regijama (na način da postoji pet regija umjesto 20 županija i grada Zagreba) te da se u članku 74. točka 2. umjesto izmjene: „2. naznaku o položenom općem dijelu stručnog ispita odnosno naznaku o položenom općem dijelu stručnog ispita i posebnom dijelu stručnog ispita za zaštićene cjeline (lokalitete).“ upiše izmjena: „2. naznaku o položenom općem dijelu stručnog ispita odnosno naznaku o položenom općem dijelu stručnog ispita i posebnom dijelu stručnog ispita za zaštićene cjeline (lokalitete) po regijama iz članka 70. stavak 6.“ Osim toga smatram da je nužno kvalitetno i dostatno zaštititi i odrediti zaštićene lokalitete konkretnim popisom koji će biti uključen u Zakon. Također podržavam njihov prijedlog da se konkretizira razina poznavanja hrvatskog jezika za strance kojima bi bilo dozvoljena raditi u Hrvatskoj te da u članku 73 stavak 2. Točka 3. ne piše „poznavanje jezika u dovoljnoj mjeri“ već da se jezik rangira kao što su to učinile i ostale članice EU na razinu minimalno B2.</p>	<p>Djelomično prihvaćen U Obrascu iskaza o procjeni učinaka propisa nigdje nije naveden podatak o 340 turističkih vodiča u Republici Hrvatskoj, već se procjenjuje da od ukupnog broja vodiča, to jest od ukupno cca 5500 registriranih vodiča u Republici Hrvatskoj, četvrtina aktivno pruža usluge u smislu da im je to jedini izvor prihoda (prema podacima Porezne uprave od 14.12.2020. pod NKD razredom „79.90 Ostale rezervacijske usluge i djelatnosti povezane s njima“, a koja uključuje uz ostale djelatnosti i djelatnost turističkog vodiča, evidentirano je ukupno 1.344 poreznih obveznika, od čega je 208 pravnih i 1.136 fizičkih osoba). Ovim novim Prijedlogom izmjena Zakona o pružanju usluga u turizmu Ministarstvo turizma i sporta u dijelu Zakona koji se odnosi na turističke vodiče - ne regulira - obvezu polaganja općeg i posebnog dijela ispita za turističke vodiče, već su način polaganja i sadržaj stručnog ispita za turističke vodiče, kao i popis zaštićenih cjelina (lokaliteta) uređeni podzakonskim aktima, tj. pravilnicima iz 2008. godine - Pravilnikom o stručnom ispitu za turističke vodiče i ispitnom programu za turističke pratitelje (NN 50/08 i 120/08) i Pravilnikom o popisu turističkih cjelina (lokaliteta) po županijama (NN 76/08). Prijedlog novog načina polaganja i sadržaja ispita za turističke vodiče i popis zaštićenih cjelina (lokaliteta) bit će predmet rada radne skupine za donošenje novih pravilnika, koji se trebaju donijeti do kraja lipnja 2021. godine, a prijedlogom Zakona bit će definiran popis zaštićenih cjelina (lokaliteta) kao cjelina umjetničke, povijesne i kulturne baštine. U radnoj skupini će, kao i do sada, sudjelovati predstavnici turističkih vodiča, visoka učilišta koja izvode programe stručnog ispita za turističke vodiče, tijela državne vlasti i stručnjaci. Rješenje će se izdavati sukladno izdanom uvjerenju o položenom stručnom ispitu, a program stručnog ispita će biti propisan pravilnikom o stručnom ispitu. Vezano uz prijedlog definiranja razine znanja hrvatskog jezika napominjemo da sukladno važećem Zakonu turistički vodič mora znati jezik na kojem pruža usluge najmanje na razini B2 Zajedničkog europskog referentnog okvira. Navedeno znači da vodič koji</p>

		<p>pruža usluge na hrvatskom jeziku mora znati hrvatski jezik najmanje na razini B2. Ukoliko pruža usluge na nekom drugom stranom jeziku, mora poznavati hrvatski jezik u mjeri dostatnoj za pružanje usluga. U pogledu priznavanja stručnih kvalifikacija turističkih vodiča iz drugih država članica Europske unije skrećemo pažnju na odredbe Zakona o reguliranim profesijama i priznavanju inozemnih stručnih kvalifikacija (NN 82/15, 70/19, 47/20), kojim je prenesena Direktiva 2005/36/EZ o priznavanju stručnih kvalifikacija (izmijenjena Direktivom 2013/55/EU), provjera znanja jezika mora biti razmjerna djelatnosti koja će se obavljati, a provodi se samo u slučaju profesija koje utječu na sigurnost pacijenata, a drugih profesija kada postoji osnovana sumnja o dovoljnom poznavanju jezika u odnosu na profesionalne djelatnosti koje se namjeravaju obavljati. Takva provjera može se vršiti samo nakon izdavanja Europske profesionalne kartice i priznavanja inozemnih stručnih kvalifikacija u svrhu ostvarivanja prava na poslovni nastan, ali ne i kod privremenog i povremenog pružanja usluga turističkog vodiča u drugoj državi članici Europske unije.</p>
95	<p>MIJA ING. TURISTIČKA AGENCIJA D.O.O. PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA</p> <p>Poštovani, Vlasnik sam turističke agencije Go travel (Mija ing. Turistička agencija d.o.o.) iz Zagreba koja posluje 9 godina. Orijentirani smo na "outgoing", te smo se specijalizirali za daleke destinacije. Trenutno poslujemo na 6 kontinenata, a 2019 god proveli smo preko 70 grupa van EU točnije preko 1700 putnika. Na nas konkretno na uvelike utječe promjena/ukidanje Zakona o pružanju usluga u Turizmu, članak 38.a kojim smatramo da izuzetno šteti putničkim agencijama i zasigurno im onemogućava daljnje poslovanje te nažalost garantira stečaj većine agencija. Naime ako se donese da se ukida članak 38.a, te donese odluka da se moraju povratiti svi novci za koje su izdani Voucheri za putovanja to neće biti moguće iz više razloga. Dati ću Vam naš primjer situacije s COVID-19 voucherima. U ovom trenutku imamo preko 1,5 milijuna kuna izdanih vouchera, koji su izdani za putovanja koja su se trebala provesti od 3-12 mjeseca 2020 godine, za destinacije izvan EU. Naime ovdje se radi o destinacijama kao što su Kuba, Tanzanija, Australija, Novi Zeland, Fiji, SAD, Brazil, Argentina, Indonezija, Meksiko, Sejšeli, Tajland, Vijetnam, Kambodža i ostale koje nisu pod utjecajem EU direktive, te za navedene destinacije su uključeni najmanje 3 dobavljača (međunarodne avio kompanije i lokalne avio kompanije za unutarnje letove, hotelski smještaji, lokalni prijevoznici, lokalne agencije za izlete) . Od lokalnih dobavljača i avio kompanija smo dobili samo Vouchere za uplaćene iznose koje možemo koristiti do kraja 2021 godine, te prema potrebi lokalni dobavljači produžuju Vouchere do 2022 godine. Ako se ukine članak 38.a , te naše stranke budu zahtijevale povrat uplaćenih sredstava, mi nećemo moći napraviti povrat jer se novci nalaze kod naših dobavljača, te isto tako od njih imamo Vouchere za korištenje budućih usluga, a isti dobavljači ne podliježu EU direktivi te navedeni zakon i pravilnik se ne odnosi na njih. Nama je potrebno vrijeme, da se počnu provoditi prva</p>	<p>Nije prihvaćen</p> <p>Nije moguće prihvatiti prijedlog da datum od kojeg počinje teći vrijeme isteka roka od 180 dana za izvršenje povrata novca putnicima bude 31.12.2021. iz razloga što je zbog povrede prava Europske unije odnosno kršenja odredbi Direktive 2015/2302 o putovanjima u paket-aranžmanima i povezanim putnim aranžmanima, u pogledu članka 38.a važećeg Zakona Europska komisija protiv Republike Hrvatske pokrenula postupak povrede prava Europske unije, te je donošenje ovih izmjena Zakona nužno radi usklađivanja s navedenom Direktivom i izbjegavanja postupka pred Sudom Europske unije. Slijedom navedenoga, predloženo je brisanje članka 38.a važećeg Zakona odnosno postojećeg roka od 180 dana od dana prestanka posebnih okolnosti za povrat novca. Nakon stupanja na snagu predmetnih izmjena Zakona putnici će moći birati žele li temeljem izdanog vaučera ugovoriti zamjensko putovanje ili će raskinuti ugovor i ostvariti pravo na povrat uplaćenih sredstava u roku od 14 dana od raskida ugovora. Zakonom o pružanju usluga u turizmu organizator je definiran kao trgovac koji izravno ili putem drugog trgovca odnosno zajedno s drugim trgovcem kombinira i prodaje ili nudi na prodaju paket-aranžmane ili trgovac koji dostavlja podatke o putniku drugom trgovcu u skladu s točkom 2. podtočkom b) podpodtočkom 5. članka 7. toga Zakona, a prodavatelj kao trgovac koji nije organizator, a koji prodaje ili nudi na prodaju paket-aranžmane koje kombinira organizator. Navedeni termini i definicija su usklađeni s odredbama Direktive 2015/2302 te se kao takvi ne mogu mijenjati. Također, prema Zakonu o pružanju usluga u turizmu za izvršenje paket aranžmana je odgovoran organizator, a ne prodavatelj. Vezano uz problem likvidnosti turističkih agencija skrećemo pozornost da je Vlada Republike Hrvatske na sjednici dana 4. veljače 2021. godine donijela Odluku o usvajanju Programa dodjele državnih potpora sektoru turizma i sporta u aktualnoj pandemiji COVID-a 19 u okviru kojeg će se osigurati financijska podrška poduzetnicima koji obavljaju djelatnost u sektoru turizma, uključujući i turističke agencije s ciljem ublažavanja posljedica krize na</p>

<p>putovanja, da pošaljemo prve putnike na navedene lokacije kako bi iskoristili naša sredstava koja stoje kod lokalnih dobavljača kako bi putnici mogli iskoristiti svoje vouchere, ili ostvarili mogućnost povrata. Isto tako javlja se pitanje što je s uplaćenim sredstvima koji su išli preko kreditnih kartica, gdje su agencije izgubile na provizijama kartičara 3-8% po transakciji, a putnicima bi se trebali vraćati cijeli iznosi. Nakon situacije koju je uzrokovao koronavirus, u našoj firmi je ostalo troje stalno zaposlenih, ali u prosjeku imamo preko 20 vanjskih suradnika koju rade kao vodiči na putovanjima, koji bi ovakvim odlukama zasigurno ostali bez posla. Iako je Hrvatska orijentirana na turizam unutar svoje zemlje, voljeli bismo napomenuti kako povećani broj Hrvata turista u drugim zemljama izrazito pogoduje u stvaranju odnosa sa drugim državama. Naš prijedlog: 1. Covid -19 Voucheri - odrediti datum od kojeg počinje teći vrijeme isteka 180 dana za izvršenje povrata, a to je minimum 31.12.2021. 2. izdane Vouchere produžiti putnicima do 31.12.2022 godine (u slučaju nastavka pandemije moguće dodatno produženje) 3. u nacrtu Zakona termin "Organizator" promijeniti u " Odgovorni organizator putovanja" jer agencije međusobno prodaju aranžmane drugih agencija te je važno u Pravilniku naglasiti tko snosi odgovornosti za organizaciju putovanja. 4. osigurati bespovratna sredstava kao druge članice EU za firme u turizmu kako bi se mogli ravnopravno natjecati s EU konkurencijom i kako bi mogli provoditi EU direktive, sredstva koja će biti iskorištena za pokrivanje fiksnih troškova za period kada je bio pad prometa 60% i više. 5. lakše dobivanje Covid -19 kredita za obrtna sredstva od HBOR-a i HAMAG-a kojim će država biti jamac za firme koje su imali uvijete/bonitet za iste do 31.12.2019. 6. produženje potpora za isplata plaća u minimalnom iznosu od 4000 kn do kraja 2021 godine. Lijepi pozdrav, Martin Go travel</p>	<p>njihovo poslovanje. Mjere iz tog Programa usmjerene su na nadoknađivanje manjka likvidnosti poduzetnicima u navedenim sektorima i to kroz omogućavanje pristupa financijskim sredstvima uz uvjete povoljnije od uobičajenih na financijskim tržištima, a radi osiguranja opstanka, očuvanja zaposlenosti i ublažavanja teškoća u poslovanju za vrijeme trajanja krize te stvaranja preduvjeta za što brži oporavak nakon krize te smatramo da će isto povoljno utjecati i na status turističkih agencija. Također, predmet ovoga Zakona nije niti mjera potpora za isplatu plaća u minimalnom iznosu 4000 kn, a ista je u nadležnosti Ministarstva rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike.</p>
<p>96 Marina Šuran PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA PREDMET: Izmjena i dopuna Zakona o pružanju usluga u turizmu , Poštovani, Dopisom od 07.studenog 2020.godine izričito smo Vas molili da nas sa sadržajem konačnog teksta prijedloga Zakona izvijestite prije objavljivanja na e-savjetovanju. Nažalost, ne samo da niste prihvatili nijedan prijedlog (pa ni onaj koji je dogovoren) već smo izrazito razočarani cjelokupnim postupkom. Prvenstveno se očitujemo na analizu utvrđenih izravnih učinaka objavljenju u e- savjetovanju (Obrascu iskaza o procjeni učinaka propisa za nacrt prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o pružanju usluga u turizmu) u kojem ste naveli: "Međutim, treba naglasiti da velik broj turističkih vodiča ne pruža usluge aktivno te je pružanje takvih usluga u velikoj mjeri samo dodatni izvor prihoda. Prema podacima Porezne uprave broj obveznika u Registru poreznih obveznika na dan 14. prosinca 2020. godine koji imaju evidentiranu glavnu djelatnost pod NKD razredom „79.90 Ostale rezervacijske usluge i djelatnosti povezane s njima“ koji, između ostalog, uključuje djelatnosti turističkog vodiča, ukupno iznosi 1.344, od čega je 208 pravnih i 1.136 fizičkih osoba te se procjenjuje da od</p>	<p>Djelomično prihvaćen Ministarstvo turizma i sporta pristupilo je izmjenama i dopunama Zakona o pružanju usluga u turizmu (NN 130/17, 25/19, 98/19, 42/20) zbog potrebe usklađivanja s propisima Europske unije (odredbama Direktive 2005/36/EZ o priznavanju stručnih kvalifikacija (kako je zadnje izmijenjena Direktivom 2013/55/EU) i Direktive 2006/123/EZ o uslugama na unutarnjem tržištu), koje su utemeljene na slobodi poslovnog nastana, slobodi pružanja usluga i/ili slobodi kretanja radnika – temeljnim načelima Europske unije. Prije objave nacrta Prijedloga izmjena Zakona o pružanju usluga u turizmu na savjetovanju sa zainteresiranom javnošću 8. siječnja 2021. godine, Ministarstvo turizma i sporta održalo je četiri sastanka s predstavnicima Zajednice društava turističkih vodiča Hrvatske (ZDTVH), a na posljednjem sastanku 20. studenoga 2020. predstavljen im je Prijedlog izmjena i dopuna Zakona o pružanju usluga u turizmu. U Obrascu iskaza o procjeni učinaka propisa nigdje nije naveden podatak o 340 turističkih vodiča u Republici Hrvatskoj, već se procjenjuje da od ukupnog broja vodiča, to jest od ukupno cca 5500 registriranih vodiča u Republici Hrvatskoj, četvrtina aktivno pruža usluge u smislu da im je to jedini izvor prihoda (prema podacima Porezne uprave od 14.12.2020. pod NKD razredom „79.90 Ostale rezervacijske usluge i</p>

ukupnog broja aktivno pruža usluge oko četvrtina turističkih vodiča." - Navedenim izračunom proizlazi da u Republici Hrvatskoj je djeluje 5 500 vodiča (koji uredno uplaćuju u proračun značajna sredstva na ime poreza , prireza i doprinosa) već 340 vodiča što nije točno - Veliki broj obrtnika turističkih vodiča ima prijavljenu djelatnost 79.90, ali ne kao primarnu djelatnost što ne znači da ne žive od iste - Pojam "aktivno" samo za one koji su obrtnici kojima je predmetna djelatnost navedena kao glavna je ništa drugo no maliciozan pokušaj umanjenja broja turističkih vodiča kojima se ovim zakonom i onim što slijedi ugrožava gola egzistencija i tjera iz zemlje. - Također je protivna i odredbama čl. 73.stavak 5 Zakona o pružanju usluga u turizmu kojim su jasno navedeni oblici poslovanja turističkih vodiča. (po ovom bi mogli zaključiti kako su primjerice brojni umirovljenici s malim mirovinama, kojima je ova djelatnost jedna od glavnih prihoda kako bi mogli preživjeti, zapravo "pasivni" vodiči. Obzirom kako se u predmetnom slučaju radi o opstanku cijele struke, i to u vremenu epidemije, koje je brojne vodiče primoralo da bježe iz zemlje kako bi osigurali nužnu egzistenciju , cjelokupni postupak je izazvao zgražanje kolega i pozive na prosvjede jer je zbog ovako provedenog postupka nestalo i ono malo povjerenja koje smo stekli u Ministarstvo kako bi se što više izbjegle negativne posljedice pri donošenju budućih pravilnika vezanim uz popis zaštićenih lokaliteta i obrazovni kurikulum turističkih vodiča. Pitanja koja u samom postupku smatramo iznimno bitnima su sljedeća: Već smo isticali grčki primjer , pa ćemo Vam ponovno istaknuti prijedloge koje ste očitno odbili bez ikakvog obrazloženja i korektna komunikacije: • obrazovanje na hrvatskom jeziku te definiranje što bi značilo "poznavanje jezika u dovoljnoj mjeri" – obzirom da predmetnu kvalifikaciju smatramo neodredivom i neozbiljnom • članak 71, stavak 1. Zakona, prijedlog: regulirano obrazovanje na način da ga provode fakulteti, kao nekad , a obzirom smo svjedoci vulgarizacije obrazovanja turističkih vodiča • članak 73, Zakona: "da ima najmanje završenu srednju školu" - prijedlog: najmanje četverogodišnju srednju školu, • članak 73. stavak 2. točka 3. Zakona: "da poznaje hrvatski jezik u mjeri dostatnoj za pružanje usluga turističkog vodiča", što bi značilo "poznavanje jezika u dovoljnoj mjeri" – obzirom da predmetnu kvalifikaciju smatramo neodredivom i neozbiljnom / prijedlog: svakako definiranje razine poznavanja jezika prema reguliranim razinama poznavanja jezika. • Fragmentiranost ispita po županijama: predlažemo polaganje ispita po povijesno i geografski bliskim regijama. Na ovaj način bi se zaštićeni lokaliteti polagali samo za 5 regija (za razliku od sadašnjih 20 županija i grada Zagreba) .Fragmentiranost ispita bi se smanjila na najmanju moguću mjeru koja je u isto vrijeme logična, smisljena i potrebna. 1. Dalmatinska regija - uključivala bi 4 županije: Dubrovačko-neretvanska županija Splitsko – dalmatinska županija Šibensko – kninska županija Zadarska županija 2. Istarsko-primorsko-lička regija - uključivala bi 3 županije: Istarska županija Primorsko-goranska županija Ličko-senjska županija 3. Središnja Hrvatska i zagrebačka makroregija - uključivala bi 5 županija i grad Zagreb:

djelatnosti povezane s njima“, a koja uključuje uz ostale djelatnosti i djelatnost turističkog vodiča, evidentirano je ukupno 1.344 poreznih obveznika, od čega je 208 pravnih i 1.136 fizičkih osoba). Vezano uz prijedlog definiranja razine znanja hrvatskog jezika napominjemo da sukladno važećem Zakonu turistički vodič mora znati jezik na kojem pruža usluge najmanje na razini B2 Zajedničkog europskog referentnog okvira. Navedeno znači da vodič koji pruža usluge na hrvatskom jeziku mora znati hrvatski jezik najmanje na razini B2. Ukoliko pruža usluge na nekom drugom stranom jeziku, mora poznavati hrvatski jezik u mjeri dostatnoj za pružanje usluga. U pogledu priznavanja stručnih kvalifikacija turističkih vodiča iz drugih država članica Europske unije skrećemo pažnju na odredbe Zakona o reguliranim profesijama i priznavanju inozemnih stručnih kvalifikacija (NN 82/15, 70/19, 47/20), kojim je prenesena Direktiva 2005/36/EZ o priznavanju stručnih kvalifikacija (izmijenjena Direktivom 2013/55/EU), provjera znanja jezika mora biti razmjerna djelatnosti koja će se obavljati, a provodi se samo u slučaju profesija koje utječu na sigurnost pacijenata, a drugih profesija kada postoji osnovana sumnja o dovoljnom poznavanju jezika u odnosu na profesionalne djelatnosti koje se namjeravaju obavljati. Takva provjera može se vršiti samo nakon izdavanja Europske profesionalne kartice i priznavanja inozemnih stručnih kvalifikacija u svrhu ostvarivanja prava na poslovni nastan, ali ne i kod privremenog i povremenog pružanja usluga turističkog vodiča u drugoj državi članici Europske unije. Sukladno Zakonu o znanosti i visokom obrazovanju (NN 123/03, 198/03, 105/04, 174/04, 02/07, 46/07, 45/09, 63/11, 94/13, 139/13, 101/14, 60/15, 131/17) visoka učilišta su sveučilište te fakultet i umjetnička akademija u njegovom sastavu, veleučilište i visoka škola, a visoka učilišta mogu biti javna i privatna, dok prema važećem Zakonu o pružanju usluga u turizmu rješenje o imenovanju ispitne komisije za polaganje stručnog ispita za turističkog vodiča može se izdati samo onom visokom učilištu koje izvodi najmanje stručni ili sveučilišni studij na preddiplomskoj razini u području turizma ili imaju smjer ili nastavne predmete iz područja turizma. Vezano uz uvjetovanje pristupa polaganju stručnog ispita za turističkog vodiča završenom četverogodišnjem srednjom školom, smatramo kao isto nije nužno, iz razloga što će se programom i stručnim ispitom za turističkog vodiča propisati i provjeriti odgovarajuća razina znanja. Ovim novim Prijedlogom izmjena Zakona o pružanju usluga u turizmu Ministarstvo turizma i sporta u dijelu Zakona koji se odnosi na turističke vodiče - ne regulira - obvezu polaganja općeg i posebnog dijela ispita za turističke vodiče, već su način polaganja i sadržaj stručnog ispita za turističke vodiče, kao i popis zaštićenih cjelina (lokaliteta) uređeni podzakonskim aktima, tj. pravilnicima iz 2008. godine - Pravilnikom o stručnom ispitu za turističke vodiče i ispitnom programu za turističke pratitelje (NN 50/08 i 120/08) i Pravilnikom o popisu turističkih cjelina (lokaliteta) po županijama (NN 76/08). Prijedlog novog načina polaganja i sadržaja ispita za turističke vodiče bit će predmet rada radne skupine za donošenje novih pravilnika, koji se trebaju donijeti do kraja lipnja 2021. godine, a prijedlogom Zakona bit će definiran popis

Krapinsko-zagorska županija Karlovačka županija Međimurska županija Varaždinska županija Zagrebačka županija Grad Zagreb 4. Panonska regija: Sisačko-moslavačka županija Bjelovarsko-bilogorska županija Koprivničko-križevačka županija Virovitičko-podravska županija 5. Slavonska regija - uključivala bi 4 županije: • Vukovarsko-srijemska • Osječko-baranjska županija • Požeško-slavonska županija • Brodsko-posavska županija Jedini prijedlog koji je usvojen je načelo zaštite stečenih prava. No, ujedno je i paradoks. Regulacija prema državljanima neeuropskih zemalja: Novim Zakonom o strancima ukidaju se turističke kvote te će veliki broj stranih državljanina imati mogućnost boravka u Republici Hrvatskoj. Osobe koje pet godina borave na teritoriju Republike Hrvatske i ne moraju nužno biti zaposlene da bi stekle uvjete za dobivanje prebivališta. No, bez obzira na isto, za istaknuti je kako je Zakon o pružanju usluga u turizmu lex specialis koji derogira opći zakon, u ovom slučaju Zakon o strancima. Isti pristup imaju i druge europske zemlje poput Cipra i Malte, koje uopće ne dozvoljavaju pristup edukaciji strancima koji dolaze iz neeuropskih zemalja osim ako nemaju grčko, odnosno ciparsko podrijetlo, odnosno Malta, koja uz obvezu prebivališta, ima i uvjet reciprociteta. To su zemlje koje smatramo onima koje štite i poštuju svoju baštinu i nacionalni interes. Vezano uz samu izmjenu zakona predlažemo konkretno: • članak 69. stavak 3. Zakona – prijedlog: pristup edukaciji regulirati i uvjetom hrvatskog podrijetla odnosno implementiranjem načela reciprociteta. Obzirom na nekomunikaciju i nekorektnost, obvezni smo se očitovati ponovno i putem e-savjetovanja na nekoliko važnih detalja kako slijedi: • uvjet proporcionalnosti: dostavili smo Vam ažurirani popis testa proporcionalnosti svih zemalja članica EU pisan 2016. godine od strane stručne službe, a vezano uz izvješće Republike Hrvatske Europskoj Komisiji o našoj profesiji (izvješće napisano nepotpuno uz polupismenu razinu popratnog teksta) Iz predmetnog popisa odgovora svih država članica na test proporcionalnosti, vidljivo je kako je test proporcionalnosti za Republiku Hrvatsku nužno revidirati u skladu sa standardima i sintaksom engleskog poslovnog jezika i ispraviti pogrešno navedeno činjenično stanje. Nudili smo Vam i pomoć, međutim ništa nije ispravljeno niti su navedene prevladavajuće kategorija javnog interesa, zaštita potrošača, zaštita kulturne, arheološke, povijesne i umjetničke baštine. Isticali smo i netočnost u navodima isključivo županijskih licenci jer Republika Hrvatska nacionalnu licencu već odavno ima u obliku tzv. općeg dijela. Pojedinačno očitovanje na prijedlog u e-savjetovanju: Članak 6. U članku 70. stavku 2. riječi: „po županijama“ brišu se. U stavku 4. riječi: „po županijama“ brišu se. Iznimno se protivimo ovakvom prijedlogu te predlažemo izmjenu čl. 70.st. 2 te članka 70.st.4. riječima " po regijama" Predlaže se izmjena u članku 70. te dopuna novog stavka 6. : " Regije se određuju na slijedeći način: 1. Dalmatinska regija - uključivala bi 4 županije: Dubrovačko-neretvanska županija Splitsko – dalmatinska županija Šibensko – kninska županija Zadarska županija 2. Istarsko-

zaštićenih cjelina (lokaliteta) kao cjelina umjetničke, povijesne i kulturne baštine. U radnoj skupini će, kao i do sada, sudjelovati predstavnici turističkih vodiča, visoka učilišta koja izvode programe stručnog ispita za turističke vodiče, tijela državne vlasti i stručnjaci. Državljanima trećih država mogu pružati usluge turističkog vodiča na području Republike Hrvatske samo ako polože stručni ispit (opći i posebni dio), a navedenom mogu pristupiti ukoliko u Republici Hrvatskoj imaju prijavljeno prebivalište. Stranac u Republici Hrvatskoj može prijaviti prebivalište samo ako mu je odobreno dugotrajno boravište ili stalni boravak, što znači da u Republici Hrvatskoj mora legalno boraviti barem pet godina. Slijedom navedenog, uvjet polaganja stručnog ispita i legalan boravak u Republici Hrvatskoj u periodu od pet godina, smatramo dovoljnima da bi se državljaninu treće države omogućilo pružanje usluga. Dodatno napominjemo da je intencija zakonodavca pri propisivanju odredbe članka 69. stavka 3. bila da se polaganje stručnog ispita dopusti državljanima zemalja Dalekog istoka koji žive u Hrvatskoj, a imaju znanja jezika (kineski, korejski, japanski) za kojima postoji na tržištu manjak. Vezano uz test proporcionalnosti iz 2016. godine napominjemo da Ministarstvo turizma i sporta svake godine ažurira podatke o reguliranim profesijama te ih dostavlja Ministarstvu rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike kao nadležnom tijelu za pitanja reguliranih profesija u svrhu popunjavanja Europske baze podataka reguliranih profesija. Rješenje će se izdavati sukladno izdanom uvjerenju o položenom stručnom ispitu, a program stručnog ispita će biti propisan pravilnikom o stručnom ispitu, Zakon o općem upravnom postupku uređuje tko može biti stranka u postupku, a time i pravo podnijeti zahtjev za odjavu pružanja usluga.

<p>primorsko-lička regija - uključivala bi 3 županije: □ Istarska županija □ Primorsko-goranska županija □ Ličko-senjska županija 3. Središnja Hrvatska i zagrebačka makroregija - uključivala bi 5 županija i grad Zagreb: □ Krapinsko-zagorska županija □ Karlovačka županija □ Međimurska županija □ Varaždinska županija □ Zagrebačka županija □ Grad Zagreb 4. Panonska regija: □ Sisačko-moslavačka županija □ Bjelovarsko-bilogorska županija □ Koprivničko-križevačka županija □ Virovitičko-podravska županija 5. Slavonska regija - uključivala bi 4 županije: • Vukovarsko-srijemska • Osječko-baranjska županija • Požeško-slavonska županija • Brodsko-posavska županija" Članak 8. U članku 74. točka 2. mijenja se i glasi: „2. naznaku o položenom općem dijelu stručnog ispita odnosno naznaku o položenom općem dijelu stručnog ispita i posebnom dijelu stručnog ispita za zaštićene cjeline (lokalitete).“ Prijedlog ZDTVH: „2. naznaku o položenom općem dijelu stručnog ispita odnosno naznaku o položenom općem dijelu stručnog ispita i posebnom dijelu stručnog ispita za zaštićene cjeline (lokalitete) po regijama iz članka 70. stavak 6 .“</p> <p>Članak 9. Iza članka 75. dodaje se članak 75.a i naslov iznad članka koji glasi: „Ukidanje rješenja o ispunjavanju uvjeta za pružanje usluga turističkog vodiča Članak 75.a (1) Rješenje o ispunjavanju uvjeta za pružanje usluga turističkog vodiča ukida se s danom podnošenja zahtjeva za odjavu nadležnom upravnom tijelu ili danom navedenim u zahtjevu za odjavu, koji ne može biti određen prije dana podnošenja zahtjeva nadležnom upravnom tijelu. (2) Rješenje o ukidanju rješenja iz stavka 1. ovoga članka donosi nadležno upravno tijelo i dostavlja ga Ministarstvu, nadležnom područnom uredu turističke inspekcije tijela državne uprave nadležnog za inspekcijske poslove i nadležnoj ispostavi područnog ureda tijela državne uprave nadležnog za porezni sustav. (3) Protiv rješenja iz stavka 2. ovoga članka može se izjaviti žalba Ministarstvu.“ - U stavku 1. nije navedeno na čiji zahtjev za odjavu se donosi predmetno rješenje Članak 10. U članku 76. stavak 5. briše se. - Suglasni smo s izmjenom koja se odnosila na obvezu upisa u Središnji registar S poštovanjem , Jednoglasno: članovi Zajednice društava turističkih vodiča Hrvatske 1. Društvo turističkih vodiča Split 2. Društvo turističkih vodiča Dubrovnik 3. Udruga turističkih vodiča Like 4. Udruga turističkih vodiča Rab 5. Udruga turističkih vodiča grada Vukovara 6. Društvo turističkih vodiča Korčula 7. Društvo turističkih vodiča Rovinj 8. Društvo turističkih vodiča Međimurje 9. Udruga turističkih vodiča Bastion- Karlovac 10. Udruga Moj Osijek 11. Udruga turističkih vodiča Maloga Lošinja 12. Udruga turističkih vodiča Zadra - Donat 13. Društvo turističkih vodiča Phoenix- Trogir 14. Udruga turističkih vodiča Kvarnera 15. Društvo turističkih vodiča Liburnia 16. Društvo turističkih vodiča Varaždin 17. Društvo turističkih vodiča Pula 18. Udruga turističkih vodiča Zagreba i srednjohrvatske makroregije 19. Turistički vodiči Split 20. Udruga turističkih vodiča Mihovil Šibenik 21. Udruga turističkih vodiča otoka Hvara</p>	
<p>97 Turistička zajednica Dubrovačko - neretvanske županije PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I</p>	<p>Djelomično prihvaćen Ovim novim Prijedlogom izmjena Zakona o pružanju usluga u turizmu Ministarstvo turizma i sporta u dijelu</p>

<p>DOPUNAMA</p> <p>Poštovani, Podupiremo prijedlog Društva turističkih vodiča Dubrovnik u pogledu polaganja ispita i licenciranja vodiča za predložene 4 regije umjesto po županijama: Članak 6. U članku 70. stavku 2. riječi: „po županijama“ brišu se. U stavku 4. riječi: „po županijama“ brišu se. Iznimno se protivimo ovakvom prijedlogu te predlažemo izmjenu čl. 70.st. 2 te članka 70.st.4. riječima " po regijama" Predlaže se izmjena u članku 70. te dopuna novog stavka 6. : " Regije se određuju na slijedeći način: 1. Dalmatinska regija - uključivala bi 4 županije: ☐ Dubrovačko-neretvanska županija ☐ Splitsko – dalmatinska županija ☐ Šibensko – kninska županija ☐ Zadarska županija 2. Istarsko-primorsko-lička regija - uključivala bi 3 županije: ☐ Istarska županija ☐ Primorsko-goranska županija ☐ Ličko-senjska županija 3. Središnja Hrvatska i zagrebačka makroregija - uključivala bi 5 županija i grad Zagreb: ☐ Krapinsko-zagorska županija ☐ Karlovačka županija ☐ Međimurska županija ☐ Varaždinska županija ☐ Zagrebačka županija ☐ Grad Zagreb 4. Panonska regija: ☐ Sisačko-moslavačka županija ☐ Bjelovarsko-bilogorska županija ☐ Koprivničko-križevačka županija ☐ Virovitičko- podravska županija 5. Slavonska regija - uključivala bi 4 županije: • Vukovarsko-srijemska • Osječko-baranjska županija • Požeško-slavonska županija • Brodsko-posavska županija" Članak 8. U članku 74. točka 2. mijenja se i glasi: „2. naznaku o položenom općem dijelu stručnog ispita odnosno naznaku o položenom općem dijelu stručnog ispita i posebnom dijelu stručnog ispita za zaštićene cjeline (lokalitete).“ Prijedlog ZDTVH: „2. naznaku o položenom općem dijelu stručnog ispita odnosno naznaku o položenom općem dijelu stručnog ispita i posebnom dijelu stručnog ispita za zaštićene cjeline (lokalitete) po regijama iz članka 70. stavak 6. “ Također podupiremo stavove o potrebi usklađivanja propisanog znanja hrvatskog jezika u članku 73., stavak 2., točka 3. koji je u Zakonu opisan nejasnom odredbom "da poznaje hrvatski jezik u mjeri dostatnoj za pružanje usluga turističkog vodiča", dok je znanje stranog jezika na kojem će vodič obavljati poslove precizno određeno Zakonom "da zna jezik na kojem će pružati usluge turističkog vodiča razine B2 prema stupnjevima Zajedničkog europskog referentnog okvira u razumijevanju i govoru". Svakako treba precizno propisati znanje hrvatskog jezika u određenoj razini prema stupnjevima Zajedničkog europskog referentnog okvira i način dokazivanja propisane razine znanja hrvatskog jezika.</p>	<p>Zakona koji se odnosi na turističke vodiče - ne regulira - obvezu polaganja općeg i posebnog dijela ispita za turističke vodiče, već su način polaganja i sadržaj stručnog ispita za turističke vodiče, kao i popis zaštićenih cjelina (lokaliteta) uređeni podzakonskim aktima, tj. pravilnicima iz 2008. godine - Pravilnikom o stručnom ispitu za turističke vodiče i ispitnom programu za turističke pratitelje (NN 50/08 i 120/08) i Pravilnikom o popisu turističkih cjelina (lokaliteta) po županijama (NN 76/08). Prijedlog novog načina polaganja i sadržaja ispita za turističke vodiče bit će predmet rada radne skupine za donošenje novih pravilnika, koji se trebaju donijeti do kraja lipnja 2021. godine. U radnoj skupini će, kao i do sada, sudjelovati predstavnici turističkih vodiča, visoka učilišta koja izvode programe stručnog ispita za turističke vodiče, tijela državne vlasti i stručnjaci. Vezano uz prijedlog definiranja razine znanja hrvatskog jezika napominjemo da sukladno važećem Zakonu turistički vodič mora znati jezik na kojem pruža usluge najmanje na razini B2 Zajedničkog europskog referentnog okvira. Navedeno znači da vodič koji pruža usluge na hrvatskom jeziku mora znati hrvatski jezik najmanje na razini B2. Ukoliko pruža usluge na nekom drugom stranom jeziku, mora poznavati hrvatski jezik u mjeri dostatnoj za pružanje usluga. U pogledu priznavanja stručnih kvalifikacija turističkih vodiča iz drugih država članica Europske unije skrećemo pažnju na odredbe Zakona o reguliranim profesijama i priznavanju inozemnih stručnih kvalifikacija (NN 82/15, 70/19, 47/20), kojim je prenesena Direktiva 2005/36/EZ o priznavanju stručnih kvalifikacija (izmijenjena Direktivom 2013/55/EU), provjera znanja jezika mora biti razmjerna djelatnosti koja će se obavljati, a provodi se samo u slučaju profesija koje utječu na sigurnost pacijenata, a drugih profesija kada postoji osnovana sumnja o dovoljnom poznavanju jezika u odnosu na profesionalne djelatnosti koje se namjeravaju obavljati. Takva provjera može se vršiti samo nakon izdavanja Europske profesionalne kartice i priznavanja inozemnih stručnih kvalifikacija u svrhu ostvarivanja prava na poslovni nastan, ali ne i kod privremenog i povremenog pružanja usluga turističkog vodiča u drugoj državi članici Europske unije.</p>
<p>98 Svijet putovanja d.o.o. PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA Poštovani, Glavni problem s kojim će se sresti putničke agencije jest ukidanje „vouchera“, odnosno brisanje članka 38. ZPUT-a, koji će omogućiti će putnicima povrat novca u cjelosti za nerealizirana putovanja. Agencije neće biti u mogućnosti vratiti novce, jer je taj isti novac zadržan od strane pružatelja usluga/dobavljača i agencije ne mogu ostvariti povrat istih. Na žalost, neki novci su već trajno izgubljeni jer su dobavljači već proglasili stečaj. Tu također skrećem pozornost na članak 37.</p>	<p>Nije prihvaćen Nije moguće prihvatiti prijedlog da datum od kojeg počinje teći vrijeme isteka roka od 180 dana za izvršenje povrata novca putnicima bude 31.12.2021. iz razloga što je zbog povrede prava Europske unije odnosno kršenja odredbi Direktive 2015/2302 o putovanjima u paket-aranžmanima i povezanim putnim aranžmanima, u pogledu članka 38.a važećeg Zakona Europska komisija protiv Republike Hrvatske pokrenula postupak povrede prava Europske unije, te je donošenje ovih izmjena Zakona nužno radi usklađivanja s navedenom Direktivom i izbjegavanja postupka pred Sudom Europske unije. Slijedom</p>

Zakona o pružanju usluga u turizmu (koji je također potrebno mijenjati) koji kaže da su jedino agencije dužne napraviti povrat novca, dok nitko drugi u lancu nema tu obavezu: hoteljeri, avio prijevoznici, brodari... Ukidanjem vaučara, odnosno brisanje članka 38 ZPUT-a, uzrokovat će masovne stečajne agencija, gdje ćemo ostati i bez agencija, i bez radnih mjesta, a u konačnici će putnici koji su dobili vouchere sigurno ostati bez novaca. U slučaju stečaja agencije, putnici se neće moći naplatiti iz police jamčevine (koja je ujedno bila garancija krajnjem korisniku prilikom donošenja zakona o voucherima, Dopune/izmjene ZoPUT-a: NN 42/2020) jer se osiguravajuće kuće isključuju od svake vrste naknade štete, obzirom da je na globalnoj razini proglašena „viša sila“. Zakon obvezuje neke djelatnosti na osiguranje, ali ga ne definira na dovoljno dobar način da nemamo spornih situacija ili okolnosti. U ovim izvarendnim okolnostima zakonski uvedene neke olakotne okolnosti za Turističke agencije, nisu popraćene izmjenama u svim segmentima, čime je nanešena direktna šteta turističkim agencijama. Kako su putovanja usko vezana uz situaciju na tržištu uzrokovanu virusom Covid 19, uz sve mjere i ograničenja koja su donešena na svjetskoj razini (zatvorene granice, PCR testovi, obavezne samoizolacije, zatvoreni restorani, muzeji, ukinute avio linije...), putničke agencije koje se bave organizacijom putovanja nisu u mogućnosti raditi već skoro godinu dana i cijelo to vrijeme bilježe pad prometa preko 90%. Kako se pandemiji još uvijek ne nazire kraj, a s djelomičnim popuštanjem mjera, agencije će i u nadolazećem periodu raditi s vrlo malim prometom jer se sukladno situaciji s pandemijom i ekonomskom situacijom smanjio broj putnika koji uopće želi putovati. Putničke agencije koje se bave outgoingom: grupnim putovanjima, školskim putovanjima.. i sl, također se susreću sa sljedećom situacijom: putnici koji koriste vouchere za zamjenska putovanja, ne putuju na iste, prvobitno ugovorene destinacije, kako bi agencije iskoristile uplaćene depozite, već agencije moraju osigurati nova financijska sredstva da bi putnik otputovao na novu destinaciju, što u konačnici ugrožava likvidnost agencija. Sve do trenutka dok putovanja ne počnu u punom obimu (do trenutka obnove avio linija, poslovnih putovanja, odmorišnih i svih drugih oblika putovanja), agencije neće moći iskoristiti uplaćene depozite koje su zadržane od strane pružatelja usluga. Putničke agencije koje se bave organiziranjem Školskih putovanja, ugovarala su maturalna putovanja od listopada do prosinca 2019. (prema javnim natječajima) koja su trebala trebala biti u realizaciji tijekom 2020 godine. Tim agencijama je posao „oduzet“ retroaktivno 3 do 5 mjeseci prije prvog lockdowna u ožujku 2020. što znanči da su te agencije već više od godinu dana bez ikaovog posla. Slijedom dopisa MZO-a od ožujka i travnja 2020. upućenim svim osnovnim i srednjim školama i visokim učilištima je da se do daljnega odgode organizirana putovanja u inozemstvo i da se sva planirana i ugovorena učenička ne otkazuju, već da se ista realiziraju po prestanku trenutnih posebnih okolnosti i mjera. Tu inicijativu je podržao i MINT na način da se sva putovanja koja su moguća da se s

navedenoga, predloženo je brisanje članka 38.a važećeg Zakona odnosno postojećeg roka od 180 dana od dana prestanka posebnih okolnosti za povrat novca. Nakon stupanja na snagu predmetnih izmjena Zakona putnici će moći birati žele li temeljem izdanog vaučera ugovoriti zamjensko putovanje ili će raskinuti ugovor i ostvariti pravo na povrat uplaćenih sredstava u roku od 14 dana od raskida ugovora. Zakonom o pružanju usluga u turizmu organizator je definiran kao trgovac koji izravno ili putem drugog trgovca odnosno zajedno s drugim trgovcem kombinira i prodaje ili nudi na prodaju paket-aranžmane ili trgovac koji dostavlja podatke o putniku drugom trgovcu u skladu s točkom 2. podtočkom b) podpodtočkom 5. članka 7. toga Zakona, a prodavatelj kao trgovac koji nije organizator, a koji prodaje ili nudi na prodaju paket-aranžmane koje kombinira organizator. Navedeni termini i definicija su usklađeni s odredbama Direktive 2015/2302 te se kao takvi ne mogu mijenjati. Također, prema Zakonu o pružanju usluga u turizmu za izvršenje paket aranžmana je odgovoran organizator, a ne prodavatelj. Predloženo preispitivanje članka 37. stavka 6. i 7. Zakona nije moguće, s obzirom da su njima prenesene odredbe Direktive 2015/2302 koje uređuju raskid ugovora o putovanju u paket aranžmanu u slučaju izvanrednih okolnosti na odredištu. Vezano uz jamčevinu, napominjemo da je i prema ranije važećem Zakonu o pružanju usluga u turizmu (NN 68/07, 88/10, 30/14, 89/14 i 152/14) jamčevina za slučaj nesolventnosti bila propisana u obliku polica osiguranja i bankarskih garancija te je, s obzirom na uspostavljenu i ustaljenu praksu, i novim Zakonom o pružanju usluga u turizmu (NN 130/17) zadržan isti sustav zaštite od nesolventnosti. Također, predmet ovoga Zakona nije niti mjera potpora za isplatu plaća u minimalnom iznosu 4000 kn, a ista je u nadležnosti Ministarstva rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike. Nadalje, pitanje pokrivanja fiksnih troškova poslovanja turističkih agencija nije predmet ovoga Zakona. Mjeru nadoknade dijela ili svih plaćenih fiksnih troškova u sklopu provedbe mjere Potpore za očuvanje radnih mjesta u djelatnostima pogođenim koronavirusom provodi Ministarstvo financija, Porezna uprava. Prema Uputi ravnatelja Porezne uprave o provedbi navedene mjere ista se provodi za poduzetnike kojima je Odlukom Stožera civilne zaštite od 27. studenoga 2020. godine obustavljen rad. Obračun članarine u turističkim zajednicama nije predmet ovoga Zakona, ali skrećemo pozornost da je Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o članarinama u turističkim zajednicama (NN 144/20), koji je na snazi od 1.1.2021., propisana mogućnost podnošenja zahtjeva Poreznoj upravi kojim se traži izmjena visine predujma članarine, a radi pada poduzetničke aktivnosti te je istim izmjenama stopa za obračun članarine smanjena za 12%. Vezano uz problem likvidnosti turističkih agencija skrećemo pozornost da je Vlada Republike Hrvatske na sjednici dana 4. veljače 2021. godine donijela Odluku o usvajanju Programa dodjele državnih potpora sektoru turizma i sporta u aktualnoj pandemiji COVID-a 19 u okviru kojeg će se osigurati financijska podrška poduzetnicima koji obavljaju djelatnost u sektoru turizma, uključujući i turističke agencije s ciljem ublažavanja posljedica krize na njihovo poslovanje. Mjere iz tog Programa usmjerene su na

inozemstva preorjentišu na realizaciju unutar RH I na taj način pomogne našem gospodarstvu. U kolovozu 2020. neposredno prije realizacije novo ugovoreni putovanja na području Hrvatske, ista su "zabranjena" preporukama MZO-a I HZJZ-a. Agencije u budućnosti neće moći odraditi ugovorene grupe, jer neki od učenika od 2020 više nemaju status učenika te Škole, a u 2021 će se ispratiti I sljedeća generacija učenika koji završavaju školu, prije nego će grupna putovanja biti moguća. Ukidanjem članka 38. ZPUT-a, agencije će morati vratiti novac putnicima, a slijedom nevedenih situacija za neke od školskih grupa novci su uplaćeni I zadržani od strane dobavljača na dvije strane, u Hrvatskoj i u inozemstvu, a grupe nisu realizirane. Turizam u Hrvatskoj ne smijemo shvaćati kao "najam kreveta" tijekom ljetne sezone. Bez konkretne pomoći države, agencije će zatvoriti svoja vrata što će se odraziti na turizam u Hrvatskoj u pred sezoni i post sezoni. Pad poslovanja ili totalno zatvaranje poslovanja će osjetiti i brojni drugi poslovni subjekti koji su vezani uz turizam i suradnju s agencijama: povremeni autobusni prijevoz, turistički vodiči, brojni muzeji, nacionalni parkovi, ugostiteljski objekti ... Povjerenje putnika I slika turizma će se u konačnici trajno narušiti. Naš prijedlog je sljedeći: 1. Odgoda donošenja Zakona o ukidanju vouchera ili odrediti datum od kojeg počinje teći vrijeme isteka 180 dana za izvršenje povrata, a to je prema procjeni agencija 31.12.2021. Ili ako dođe do prihvaćanja istog istovremeno donošenje zakonskog rješenja oko isplate putnika, a da to ne uzrokuje propast agencija (bespovratna sredstva). 2. u nacrtu Zakona termin 'organizator' definirati kao 'odgovorni organizator putovanja' 3. Hitna rasprava i preispitivanje Članka 37. Stavki 6. i 7. ZPUT-a 4. Rješavanje problema Jamčevine na način da država bude jamac osiguravajućim kućama ili osnivanje neke vrste državnog fonda kroz koji bi bile pokrivene jamčevine, a u koji bi agencije uplaćivale premije na godišnjoj razini 5. Produženje mjera potpora za isplatu plaća u minimalnom iznosu 4000 kn do kraja 2021g. (ukoliko ova potpora za očuvanje radnih mjesta bude ukinuta u travnju 2021g., istog trenutka slijedi val otkaza) 6. Državno pokrivanje fiksnih troškova poslovanja agencija u obliku bespovratnih sredstava (telefoni, najam, komunalne naknade poput struje, plina, vode, te ostalih parafiskalnih nameta poput spomeničke rente,...) sve do trenutka dok putovanja ne počnu u punom obimu (do trenutka obnove avio linija, poslovnih putovanja, odmorišnih i svih drugih oblika putovanja) 7. Promjenu načina izračuna naknade za Turističku članarinu (sadašnji dugogodišnji način obračuna prema prihodu na godišnjoj razini gospodarskog subjekta je neodrživ) 8. Izmjena uvjeta korištenja kreditnih sredstava po programu Državnih potpora sektorima turizma i sporta, na način da otplata kredita bude u periodu od 7 godina sa uključenim počekom od godine dana Isto tako, agencijama trebaju nove kreditne, povoljne linije. Poslovne banke su apsolutno zatvorile vrata putničkim agencijama u vidu bilo kakvog kredita, pa čak i u slučaju da je agencija zatražila kreditnu liniju preko HBOR-a. Poslovne banke su odbile sve inicijative/zahtjeve pod uz jednostavno objašnjenje da putničke agencije spadaju u visokorizične

nadoknađivanje manjka likvidnosti poduzetnicima u navedenim sektorima i to kroz omogućavanje pristupa financijskim sredstvima uz uvjete povoljnije od uobičajenih na financijskim tržištima, a radi osiguranja opstanka, očuvanja zaposlenosti i ublažavanja teškoća u poslovanju za vrijeme trajanja krize te stvaranja preduvjeta za što brži oporavak nakon krize te smatramo da će isto povoljno utjecati i na status turističkih agencija.

	skupine gospodarskih subjekata. S poštovanjem, Svijet putovanja	
99	<p>Contineo d.o.o. PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA Poštovani, u potpunosti se slažem sa komentarom UGP-a gdje je lijepo objašnjena sva problematika putničkih agencija i što proživljavamo ovih 11 mjeseci. Pozivate se na EU direktive ali ne uzimate u obzir pozitivne primjere drugih članica EU u vidu zaštite i pomoći turističkog sektora (bespovratna sredstva, plaćeni fiksni troškovi, suradnja banaka, leasing kuća...). Izmjenom članka 38a, većina agencija će biti primorana proglasiti stečaj, zatvoriti svoje poslovanje. Financijski gubitak će imati i putnici i država a radnici će nažalost morati na HZZ što je dodatno opterećenje za državni proračun. Naš prijedlog je slijedeći: 1. odrediti datum od kojeg počinje teći vrijeme isteka 180 dana za izvršenje povrata, a to je 31.12.2021. (u nadi da ćemo uspjeti bar dio ljeta i jesen odraditi te biti u mogućnosti izvršiti povrate nakon 31.12.21) 2. u nacrtu Zakona termin 'organizator' definirati kao 'odgovorni organizator putovanja' 3. hitno omogućiti bespovratna sredstva putničkim agencijama kao što su to učinile i ostale države članice EU 4. nalozi prema bankama za produljenje moratorija ili reprogram obveza 5. omogućiti lakše i brže dobivanje kredita kod banaka preko HAMAG ili HBOR uz jamstva države MINT i sve djelatnosti u turizmu moraju surađivati zajedno kao tim, sa zajedničkim interesima. Sve za bolje sutra, za nas i naše putnike. S poštovanjem, Ingrid Škrkat, Contineo, Pazin</p>	<p>Nije prihvaćen Nije moguće prihvatiti prijedlog da datum od kojeg počinje teći vrijeme isteka roka od 180 dana za izvršenje povrata novca putnicima bude 31.12.2021. iz razloga što je zbog povrede prava Europske unije odnosno kršenja odredbi Direktive 2015/2302 o putovanjima u paket-aranžmanima i povezanim putnim aranžmanima, u pogledu članka 38.a važećeg Zakona Europska komisija protiv Republike Hrvatske pokrenula postupak povrede prava Europske unije, te je donošenje ovih izmjena Zakona nužno radi usklađivanja s navedenom Direktivom i izbjegavanja postupka pred Sudom Europske unije. Slijedom navedenoga, predloženo je brisanje članka 38.a važećeg Zakona odnosno postojećeg roka od 180 dana od dana prestanka posebnih okolnosti za povrat novca. Nakon stupanja na snagu predmetnih izmjena Zakona putnici će moći birati žele li temeljem izdanog vaučera ugovoriti zamjensko putovanje ili će raskinuti ugovor i ostvariti pravo na povrat uplaćenih sredstava u roku od 14 dana od raskida ugovora. Zakonom o pružanju usluga u turizmu organizator je definiran kao trgovac koji izravno ili putem drugog trgovca odnosno zajedno s drugim trgovcem kombinira i prodaje ili nudi na prodaju paket-aranžmane ili trgovac koji dostavlja podatke o putniku drugom trgovcu u skladu s točkom 2. podtočkom b) podpodtočkom 5. članka 7. toga Zakona, a prodavatelj kao trgovac koji nije organizator, a koji prodaje ili nudi na prodaju paket-aranžmane koje kombinira organizator. Navedeni termini i definicija su usklađeni s odredbama Direktive 2015/2302 te se kao takvi ne mogu mijenjati. Također, prema Zakonu o pružanju usluga u turizmu za izvršenje paket aranžmana je odgovoran organizator, a ne prodavatelj. Nadalje, pitanje pokrivanja fiksnih troškova poslovanja turističkih agencija nije predmet ovoga Zakona. Mjeru nadoknade dijela ili svih plaćenih fiksnih troškova u sklopu provedbe mjere Potpore za očuvanje radnih mjesta u djelatnostima pogođenim koronavirusom provodi Ministarstvo financija, Porezna uprava. Prema Uputi ravnatelja Porezne uprave o provedbi navedene mjere ista se provodi za poduzetnike kojima je Odlukom Stožera civilne zaštite od 27. studenoga 2020. godine obustavljen rad. Vezano uz problem likvidnosti turističkih agencija skrećemo pozornost da je Vlada Republike Hrvatske na sjednici dana 4. veljače 2021. godine donijela Odluku o usvajanju Programa dodjele državnih potpora sektoru turizma i sporta u aktualnoj pandemiji COVID-a 19 u okviru kojeg će se osigurati financijska podrška poduzetnicima koji obavljaju djelatnost u sektoru turizma, uključujući i turističke agencije s ciljem ublažavanja posljedica krize na njihovo poslovanje. Mjere iz tog Programa usmjerene su na nadoknađivanje manjka likvidnosti poduzetnicima u navedenim sektorima i to kroz omogućavanje pristupa financijskim sredstvima uz uvjete povoljnije od uobičajenih na financijskim tržištima, a radi osiguranja opstanka, očuvanja zaposlenosti i ublažavanja teškoća u poslovanju za vrijeme trajanja krize te stvaranja preduvjeta za što brži oporavak nakon krize te smatramo da će isto povoljno utjecati i na status turističkih agencija.</p>

**Udruga Glas poduzetnika
PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I
DOPUNAMA**

Udruga Glas poduzetnika ističe da je djelatnost putničkih agencija usko vezana uz situaciju s virusom COVID-19 u drugim europskim zemljama. Naime, kada ostale europske države otvore svoje granice, prve grupe gostiju možemo slati na putovanja tek za dva mjeseca (outgoing putničke agencije). Agencije koje rade na dolasku stranih turista u Hrvatsku čekat će grupe gostiju još i duže zbog toga što ovise o avio kompanijama koje su reducirale letove ili ne voze prema Hrvatskoj uopće, a do pandemije virusa COVID-19 su veliki promet ostvarivale upravom dolaskom putnika s azijskog tržišta. Vlasnici putničkih agencija svjesni su da prije lipnja ne mogu očekivati goste, što situaciju dodatno otežava. Ističemo da mnogi poduzetnici nemaju drugih prihoda i da se nalaze u vrlo teškoj situaciji. Također, slijedi promjena Zakona o pružanju usluga u turizmu, članak 38. za koji smatramo da izuzetno šteti putničkim agencijama. Navodimo nekoliko stavki za koje smatramo da predstavljaju nelogičnost i oštećuju putničke agencije. Kao prvi problem vidimo problem jamčevine. Naime, prema prijedlogu Zakona potrošači imaju pravo na povrat novca u roku od 14 dana od raskida ugovora. Međutim, ukoliko dođe do slučaja nesolventnosti turističke agencije, moći će od osiguravajućih društava na temelju jamčevine za slučaj nesolventnosti tražiti povrat uplaćenog novca. Ističemo da jamčevina ne pokriva vouchere koji su izdani u 2020. godini putnicima za otkazana putovanja, jer su osiguravajuće kuće poslale dopis u kojemu navode kako je jamčevina sklopljena prije nastanka više sile (pandemija virusa COVID-19). U dopisu su naveli da neće isplaćivati novac potrošačima za izdane vouchere. Osim navedenog, moramo napomenuti da su mnogim agencijama police jamčevnog osiguranja istekle tijekom 2020. godine te ih nisu mogli produžiti zbog toga što osiguravajuće kuće nisu željele izdati nove police ili su osiguravajuća društva tražila osobna jamstva vlasnika putničkih agencija. Drugi problem u prijedlogu Zakona je definicija Organizatora i rok za povrat novca klijentima. Naime, smatramo da u Zakonu mora biti jasno definirano da se radi o ODGOVORNOM ORGANIZATORU PUTOVANJA. Osim toga, na razini Europske unije nije jasno definiran isti rok za povrat novca. Budući da većina putničkih agencija najviše putovanja prodaje u Sloveniji primjerice, nije logično da rok za povrat novca ne bude isti. Apeliramo i na Ministarstvo turizma i sporta da produži povrat novca klijentima do 31. prosinca 2021. godine uz napomenu kako niti jedna putnička agencija ne može u roku 15 dana od datuma prestanka važenja vouchera vratiti novac. Većina potrošača uplatila je novac putem kreditnih kartica. Banke su zaustavile povrat novca preko POS aparate te se za svaki predmet šalje poseban e-mail u banku koja prilično odugovlači s odgovorom. Naime, banke prvo traže da im se doznači novac direktno od agencije na njihov račun jer agencije nemaju više novaca po svojim računima u dospjeću na karticama. Sve to je fizički nemoguće napraviti u 15 dana. Predlažemo da rok bude 60 dana kako bi

Nije prihvaćen

Izmjenama i dopunama Zakona o pružanju usluga u turizmu (Narodne novine, br. 42/20) iz travnja 2020. godine, koje su još na snazi, dana je mogućnost turističkim agencijama da za neizvršene paket aranžmane izdaju vaučere, na temelju kojih bi putnik imao pravo na zamjensko putovanje ili povrat novca u roku 14 dana od isteka roka od 180 dana od prestanka posebnih okolnosti. Novi prijedlog izmjena i dopuna Zakona trebao bi stupiti na snagu tokom travnja 2021. godine, dakle godinu dana nakon uvođenja izmjena i dopuna u 2020. godini. Nije moguće prihvatiti prijedlog da rok za izvršenje povrata novca putnicima bude 31.12.2021. Naime, zbog nesuklađenja s odredbama Direktive 2015/2302 o putovanjima u paket-aranžmanima i povezanim putnim aranžmanima, u pogledu članka 38.a važećeg Zakona, Europska komisija je protiv Republike Hrvatske 30. listopada 2020. godine pokrenula drugu fazu postupka zbog povrede prava Europske unije (obrazloženo mišljenje), te je donošenje izmjena Zakona kojima se članak 38.a briše nužno radi suklađivanja s navedenom Direktivom i izbjegavanja postupka pred Sudom Europske unije kao i zaštite samih potrošača. Sukladno prijelaznoj odredbi Nacrta prijedloga zakona, iznimno, uz pristanak putnika, vaučer se može iskoristiti za sklapanje ugovora o zamjenskom putovanju u paket-aranžmanu jednake, veće ili niže vrijednosti i/ili kvalitete te izlet ili drugu uslugu putovanja, u roku godine dana od njegovog izdavanja. Važećim Zakonom o pružanju usluga u turizmu organizator je definiran kao trgovac koji izravno ili putem drugog trgovca odnosno zajedno s drugim trgovcem kombinira i prodaje ili nudi na prodaju paket-aranžmane ili trgovac koji dostavlja podatke o putniku drugom trgovcu u skladu s točkom 2. podtočkom b) podpodtočkom 5. članka 7. toga Zakona, a prodavatelj kao trgovac koji nije organizator, a koji prodaje ili nudi na prodaju paket-aranžmane koje kombinira organizator. Navedeni termini i definicije su usklađene s odredbama Direktive 2015/2302 te se kao takvi ne mogu mijenjati. Također, prema Zakonu o pružanju usluga u turizmu za izvršenje paket aranžmana je odgovoran organizator, a ne prodavatelj. Također, Direktiva 2015/2302 propisuje rok od 14 dana za povrat novca putnicima, stoga bi propisivanje drugačijeg roka predstavljalo daljnju povredu prava Europske unije i kršenje prava potrošača. U vezi s problemima vezanim uz likvidnost turističkih agencija, skrećemo pažnju kako je Vlada Republike Hrvatske na sjednici dana 4. veljače 2021. godine donijela Odluku o usvajanju Programa dodjele državnih potpora sektoru turizma i sporta u aktualnoj pandemiji COVID-a 19, u okviru kojeg će se osigurati financijska podrška poduzetnicima koji obavljaju djelatnost u sektoru turizma, uključujući i turističke agencije s ciljem ublažavanja posljedica krize na njihovo poslovanje. Mjere iz tog Programa usmjerene su na nadoknađivanje manjka likvidnosti poduzetnicima u navedenim sektorima, i to kroz omogućavanje pristupa financijskim sredstvima uz uvjete povoljnije od uobičajenih na financijskim tržištima, a radi osiguranja opstanka, očuvanja zaposlenosti i ublažavanja teškoća u poslovanju za vrijeme trajanja krize te stvaranja preduvjeta za što brži oporavak nakon krize, te se nadamo da će isto

agencije zbog smanjenog broja radnika to uopće mogle riješiti, a sve uz nadu da ista agencija ima financijska sredstva to vratiti. Sljedeći problem je i u samom koordiniranju povrata. Ako dođe do velikog broja zahtjeva za povratima, a koji nadilaze trenutnu platežnu mogućnost agencije, kako odrediti prioritete povrata, a da neki od kupaca ne budu zakinuti? U slučaju prijave ili tužbe kako će se zakonski agencija moći zaštititi od kazne, iako joj je bila namjera vratiti novac? Najveći problem je što prema EU direktivi agencija prodaje "paket aranžman", a avio kompanije, hoteli, razni dobavljači unutar Europske unije pojedinačne usluge. Naime, to znači da oni ne podliježu članku 38.a, a putničke agencije nisu uspjele vratiti veliki dio novca upravo od navedenih dobavljača. Ističemo da se veliki dio novca nalazi i van Europske unije, prema odgovoru naših članova najviše u Africi i na Novom Zelandu. Zbog pandemije koja traje sad više od godinu dana, čak ne postoji mogućnost da potrošači uzmu druga putovanja jer se boje putovati, ostali su bez posla, ne žele tako daleko planirati, niti agencije mogu nešto ponuditi budući da su granice još uvijek zatvorene. Situaciju dodatno otežava i činjenica da za svako putovanje putnik mora izdvojiti dodatnih 1.000 kuna samo za PCR testove što dodatno otežava odluku na putovanje. Također, smatramo da se u članku 38. treba navesti da putnici mogu iskoristiti vouchere u idućim mjesecima, pa i u idućoj godini. Naime, prema sadašnjem prijedlogu: Ako putnik ne iskoristi vaučer za sklapanje ugovora o zamjenskom putovanju u paket-aranžmanu u roku iz stavka 2. ovoga članka, smatrat će da je isti raskinut i putnik ima pravo na povrat svih izvršenih plaćanja sukladno stavku 1. ovoga članka. Ističemo da bi se putnik trebao javiti putničkoj agenciji s pismenim zahtjevom oko povrata. Na taj način, pružila bi se prilika putničkim agencijama da se nagode s putnikom o korištenju vouchera do razdoblja kada će granice biti otvorene i bolje prilike za putovanje. Putničke agencije do sada nisu dobile pomoć države ni u kojem obliku, osim što su dobili radnici 4.000 kuna što je svaka agencija prosljedila svojem zaposleniku. Vlasnici su svjesni kako će morati tražiti kredit, ali isti nije moguće dignuti jer svaka institucija traži 1,3 vrijednosti nekretnine u zalog. Međutim, većina naših agencija nije pristala na takav uvjet jer neki nemaju ili ne mogu dati u zalog obiteljsku kuću. Osim toga, većina agencija svojim radnicima nije smanjivala plaće pa su sukladno tome putničke agencije isplaćivale plaće i iz svojih akumuliranih sredstava ili privatnih pozajmica vlasnika agencija. Vidimo kako ste napisali već svoj zaključak: Iz navedene ankete može se izvesti zaključak da će do stupanja na snagu planiranih izmjena Zakona dio izdanih vaučera biti iskorišten za zamjenska putovanja, te će navedene izmjene Zakona biti od utjecaja na manji broj turističkih agencija, to jest samo one koje su izdale vaučere (polovica od ukupnog broja agencija) i čiji vaučeri do tada ne budu iskorišteni za zamjenska putovanja. Međutim, navod nije točan. Kao što smo objasnili, putnici ne mogu zamijeniti vouchere za nova putovanja iz već poznatih razloga te trenutno uopće nije situacija da putnik može bezbrižno putovati. Čak i da uzme zamjensko putovanje za dva mjeseca, agencija u

povoljno utjecati i na status turističkih agencija.

ovom trenutku ne zna hoće li se putovanje održati. Ovaj zaključak može se obrazložiti samo na jedan način, a to je da su u anketiranju odgovor dale samo agencije koje rade najam apartmana i koje su mogle zamijeniti vouchere za neku novu uslugu (zamjena termina rezerviranog smještaja). Tu pretpostavku možemo dokazati činjenicom da se od 20. ožujka 2020. godine ne organiziraju grupna putovanja, barem ne u onom obujmu kako je to bilo prije pandemije pa je nemoguće tvrditi da je veći broj Vouchera izdanih od strane putničkih agencija iskorišten. Nadalje, isto se može potvrditi činjenicom da HZJZ izdalo nalog, odnosno preporuku putničkim agencijama o organizaciji grupnih putovanja autobusom, da u autobusu ne smije biti više od 50% popunjenosti kapaciteta (u samom početku je bilo čak i 25% popunjenosti kapaciteta), što je putničkoj agenciji ekonomski neisplativo. Na taj način, ne može se organizirati kvalitetno putovanje. Isto tako, navodimo da su u obzir uzeti samo prometi putničkih agencija za vrijeme normalnog rada putničkih agencija i vremena provedenog pod pandemijom pa je nemoguće točno utvrditi pad prometa. U obzir je trebalo uzeti usporedbu prihoda putničkih agencija u periodu od 20.03.2019. - 31.12.2019. i 20.03.2020. - 31.12.2020. te bi se na temelju tih podataka mogao dobiti točan pad prometa. Neke agencije su imale povećanje prihoda u prvom tromjesečju 2020. godine što je generalno smanjilo pad prihoda u analiziranom terminu od strane UHPA-e. Putničke agencije koje se bave grupnim putovanjima, školskim putovanjima, a kojih je većina u našem području poslovanja, u navedenom terminu nisu imale niti jedne kune prihoda pa je teško prihvatiti činjenicu o padu prometa od samo 70%. Također, nije istina kako će izmjena Zakona utjecati na manji broj turističkih agencija jer raspolazete s krivim podacima. Koliko je vidljivo iz vaše procjene učinka, uzeli ste u obzir samo anketu koju je sprovela UHPA, a to nije relevantan podatak iz razloga što u UHPA-i nisu zastupljene sve putničke agencije članice te to ne može i ne smije biti podatak na temelju kojih se donosi procjena učinka. Osim toga, UHPA nije navela o kojem broju anketiranih agencija je riječ niti koji broj agencija je dao navedene podatke. No, kako bi kao Udruga imali konkretne podatke od naših članica, imamo i dodatnu anketu koju su ispunile putničke agencije članice UGP-a te smo došli do sljedećih poraznih podataka. Anketu je ispunilo 60 putničkih agencija među kojima su incoming i outgoing putničke agencije (ni tu opet nisu sve putničke agencije i svi podaci na temelju kojih bi se mogao donijeti pravi sud). Njihov promet u 2019. godini prema partnerima SAMO U HRVATSKOJ: • prema prijevoznicima (kopneni prijevoz) bio je 39.058.783,00 kn. • prema prijevoznicima (avio prijevoz) bio je 30.572.217,00 kn. • prema hotelijerima: 133.109.824,00 kn. Što ukupno čini preko 200.000.000,00 kn prometa unutar Hrvatske, a u što nisu uključeni prometi prema inozemnim partnerima kojih ima daleko više jer veći broj agencija radi outgoing aranžmane (grupna europska putovanja, maturalna putovanja za srednje škole od kojih su 90% aranžmani u inozemstvu). Promet anketiranih agencija u 2019. godini iznosio je 486.653.290,00kn (gotovo pola

	<p>milijarde kuna) od čega je Hrvatska ubirala najveći PDV u turizmu, u iznosu 25%. Pad prometa u 2020. u odnosu na 2019.godinu je za 90% agencija u rasponu 80% - 100%, dok su ostali imali nešto manji pad 40% - 80%. Također, 30 putničkih agencija uspjelo je izračunati i konkretno napisati iznos izdanih vouchera koji iznosi 14.909.182,00kn (SAMO 30 PUTNIČKIH AGENCIJA JE ODMAH PO BRISANJU NAVEDENOG ČLANKA DUŽNA navedeni iznos + kreću naplate kredita obzirom da trenutno banke ne razmišljaju o produljenju moratorija niti imaju programe za reprogram obveza koje dolaze na naplatu). Uz sve navedeno morate biti svjesni da u slučaju zatvaranja putničkih agencija propadaju i drugi sektori, a to su prijevoznici koji će u jednom trenutku ostati samo na ugovorenim međugradskim i gradskim linijama. Kako znamo da su to koncesijski prijevozi, usluge povremenog prijevoza putnika možemo zaboraviti, a što će povući velik broj privatnih prijevoznika koji su se opredijelili na povremeni prijevoz u stečaj ili propast. Ako se ne dođe do boljeg rješenja ili ukidanja članka 38.a, u 20 dana vlasnici putničkih agencija će prvo morati otpustiti radnike i proglasiti stečaj, a najviše zbog toga što niti jedna agencija nije uspjela od svojih dobavljača vratiti novac. Osim toga, nisu dobili pomoć države u vidu bespovratnih sredstva te su sve svoje REZERVE iz 2019. godine potrošili na plaćanje fiksnih troškova od ožujka do prosinca 2020. godine. Sada više nemaju sredstva potrebna da bi platili daljnje troškove, a još manje da financiraju daljnje poslovanje. To se odnosi i na prodaju, jer i za prodaju su potrebna sredstva za oglašavanje. Kupci i dalje zahtijevaju povrate. U slučaju da se članak 38a ukine i kada se proširi vijest da su agencije obavezne izvršiti povrate, kupci će bez obzira na sve tražiti svoj novac s obzirom na to da grupna putovanja nisu u planu u budućnosti. Zaključujemo kako država nije dala bespovratna sredstva niti omogućila dostupne kredite, a ukidanjem vouchera će samo napraviti zadnji udarac i pokopati agencije koje su zadnjih godina plaćale najveću stopu PDV-a od 25%. Također, država je ubirala od tih istih agencija članarine za turističke zajednice, HGK i ostale namete. Ishod takvih postupaka bit će sljedeći: • veći broj radnika na burzi, odnosno, nezaposlenost • pad prihoda države • nemogućnost odrađivanja grupe koje očekujemo u budućnosti te dolazak stranih turoperatora • nezadovoljni potrošači koji su izgubili novac, i potrošači koji su nepovjerljivi prema uslugama na kojima država zarađuje dodatnih 25% PDV-a. S poštovanjem, UGP - Udruga Glas poduzetnika</p>	
101	<p>Blagec doo PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA Ako se ovo prihvati slijedi vecini agencija propast. Trebaju nam hitno nastavak potpora za place, nadoknada mjesečnih fiksnih troškova, bespovratna pomoc koja je najpotrebnija od svega i krediti uz minimalne kamatne stope i pocek od barem dvije godine.</p>	<p>Nije prihvaćen U vezi s problemima vezanim uz likvidnost turističkih agencija, skrećemo pažnju kako je Vlada Republike Hrvatske na sjednici dana 4. veljače 2021. godine donijela Odluku o usvajanju Programa dodjele državnih potpora sektoru turizma i sporta u aktualnoj pandemiji COVID-a 19, u okviru kojeg će se osigurati financijska podrška poduzetnicima koji obavljaju djelatnost u sektoru turizma, uključujući i turističke agencije s ciljem ublažavanja posljedica krize na njihovo poslovanje. Mjere iz tog Programa usmjerene su na nadoknađivanje manjka likvidnosti poduzetnicima u navedenim sektorima, i to kroz</p>

		<p>omogućavanje pristupa financijskim sredstvima uz uvjete povoljnije od uobičajenih na financijskim tržištima, a radi osiguranja opstanka, očuvanja zaposlenosti i ublažavanja teškoća u poslovanju za vrijeme trajanja krize te stvaranja preduvjeta za što brži oporavak nakon krize, te se nadamo da će isto povoljno utjecati i na status turističkih agencija. Nadalje, pitanje pokrića fiksnih troškova poslovanja turističkih agencija nije predmet ovoga Zakona. Mjeru nadoknade dijela ili svih plaćenih fiksnih troškova u sklopu provedbe mjere Potpore za očuvanje radnih mjesta u djelatnostima pogođenim koronavirusom provodi Ministarstvo financija, Porezna uprava. Prema Uputi ravnatelja Porezne uprave o provedbi navedene mjere ista se provodi za poduzetnike kojima je Odlukom Stožera civilne zaštite od 27. studenoga 2020. godine obustavljen rad. Dodatno napominjemo da su turističke agencije obuhvaćene su u sklopu provedbe mjere potpora za isplatu plaća u minimalnom iznosu 4000 kn, a ista je u nadležnosti Ministarstva rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike</p>
102	<p>FLORIS MILOHANOVIĆ PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA Poštovani, Vlasnik sam putničke agencije iz Pule punih 27 godina. Prijedlogom izmjene Zakona u kojem se donose izmjene članka 38a bitno ugrožava opstanak nas kao agencije. Ukidanjem ovog članka većina agencija će biti primorana proglasiti stečaj, a samim time novac gube i putnici i država, te se ugrožavaju radna mjesta. I mi smo kao i većina putničkih agencija uplatili iznimno visoke iznose prema partnerima u Hrvatskoj i izvan Hrvatske u doba prije izbivanja pandemije. Uplaćeni su iznosi prema avio prijevoznicima, hotelima, partnerskim agencijama, te smo za većinu akontacija dobili vouchere, a ne povrat novca. S obzirom da već gotovo godinu dana imamo prosječno smanjenje prihoda od 90%, da i nema tih povrata opstanak je upitan, a mi još uz sve imamo i pritisak povrata novca koji nije kod nas. Naš prijedlog je: 1. odrediti datum od kojeg počinje teći vrijeme isteka 180 dana za izvršenje povrata, a to je po nama 31.12.2021. 2. u nacrtu Zakona termin 'organizator' definirati kao 'odgovorni organizator putovanja' 3. omogućiti bespovratna sredstva putničkim agencijama kao što su to učinile i ostale države članice EU koji će onda biti iskorišteni za pokrivanje fiksnih troškova Lokalna smo agencija i svaki naš putnik nam je važan kao i to da u ovom teškom periodu za naše poslovanje imamo razumijevanje i potporu države. Floris Milohanović, Zeatours, Pula</p>	<p>Nije prihvaćen Nije moguće prihvatiti prijedlog da datum od kojeg počinje teći vrijeme isteka roka od 180 dana za izvršenje povrata novca putnicima bude 31.12.2021. iz razloga što je zbog povrede prava Europske unije odnosno kršenja odredbi Direktive 2015/2302 o putovanjima u paket-aranžmanima i povezanim putnim aranžmanima, u pogledu članka 38.a važećeg Zakona Europska komisija protiv Republike Hrvatske pokrenula postupak povrede prava Europske unije, te je donošenje ovih izmjena Zakona nužno radi usklađivanja s navedenom Direktivom i izbjegavanja postupka pred Sudom Europske unije. Slijedom navedenoga, predloženo je brisanje članka 38.a važećeg Zakona odnosno postojećeg roka od 180 dana od dana prestanka posebnih okolnosti za povrat novca. Nakon stupanja na snagu predmetnih izmjena Zakona putnici će moći birati žele li temeljem izdanog vaučera ugovoriti zamjensko putovanje ili će raskinuti ugovor i ostvariti pravo na povrat uplaćenih sredstava u roku od 14 dana od raskida ugovora. Zakonom o pružanju usluga u turizmu organizator je definiran kao trgovac koji izravno ili putem drugog trgovca odnosno zajedno s drugim trgovcem kombinira i prodaje ili nudi na prodaju paket-aranžmane ili trgovac koji dostavlja podatke o putniku drugom trgovcu u skladu s točkom 2. podtočkom b) podpodtočkom 5. članka 7. toga Zakona, a prodavatelj kao trgovac koji nije organizator, a koji prodaje ili nudi na prodaju paket-aranžmane koje kombinira organizator. Navedeni termini i definicija su usklađeni s odredbama Direktive 2015/2302 te se kao takvi ne mogu mijenjati. Također, prema Zakonu o pružanju usluga u turizmu za izvršenje paket aranžmana je odgovoran organizator, a ne prodavatelj. Vezano uz problem likvidnosti turističkih agencija skrećemo pozornost da je Vlada Republike Hrvatske na sjednici dana 4. veljače 2021. godine donijela Odluku o usvajanju Programa dodjele državnih potpora sektoru turizma i sporta u aktualnoj pandemiji COVID-a 19 u okviru kojeg će se osigurati financijska podrška poduzetnicima koji obavljaju djelatnost u sektoru turizma, uključujući i turističke agencije s ciljem ublažavanja posljedica krize na njihovo poslovanje. Mjere iz tog Programa usmjerene</p>

		<p>su na nadoknađivanje manjka likvidnosti poduzetnicima u navedenim sektorima i to kroz omogućavanje pristupa financijskim sredstvima uz uvjete povoljnije od uobičajenih na financijskim tržištima, a radi osiguranja opstanka, očuvanja zaposlenosti i ublažavanja teškoća u poslovanju za vrijeme trajanja krize te stvaranja preduvjeta za što brži oporavak nakon krize te smatramo da će isto povoljno utjecati i na status turističkih agencija. Nadalje, pitanje pokrivanja fiksnih troškova poslovanja turističkih agencija nije predmet ovoga Zakona. Mjeru nadoknade dijela ili svih plaćenih fiksnih troškova u sklopu provedbe mjere Potpore za očuvanje radnih mjesta u djelatnostima pogođenim koronavirusom provodi Ministarstvo financija, Porezna uprava. Prema Uputi ravnatelja Porezne uprave o provedbi navedene mjere ista se provodi za poduzetnike kojima je Odlukom Stožera civilne zaštite od 27. studenoga 2020. godine obustavljen rad.</p>
103	<p>Tonka Matana PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA Poštovani, Kao licencirani turistički vodič želim stati uz svoje kolege u zajedničkom nastojanju zaštite prava i integriteta naše struke. U potpunosti podržavam i potpisujem očitovanje Zajednice društava turističkih vodiča Hrvatske. - U članak 70. Stavak 2. brišu se riječi „po županijama“ kao i u stavku 4. Iznimno se protivimo i predlažemo izmjenu čl. 70. Stavak 2 te članak 70. Stavak 4 riječima „ po regijama „ kao i nadopunu novog stavka 6 „Regije se određuju na slijedeći način“ . Objašnjenje: Predlažemo polaganje ispita po povijesno kulturološki i geografski bliskim područjima i da se to uvrsti u Zakon, a ne u Pravilnik. Ovim bi se fragmentiranost smanjila na najmanju moguću mjeru i zaštićeni lokaliteti bi se polagali na 5 regija za razliku od dosadašnjih 20 županija i grad Zagreb). Obavezna terenska nastava i polaganje na terenu, ne online. - Članak 71. Stavak 1 Zakona , predlažemo regulirano obrazovanje na način da ga provode fakulteti (kao nekad), obzirom da smo svjedoci vulgarizacije obrazovanja turističkih vodiča - članak. 73 stavak 2. Točka 3. Zahtijevamo veću razinu poznavanja hrvatskog jezika i da se jezik rangira kao što su to učinile i ostale članice EU, minimalno B2, a ne „poznavanje jezika u dovoljnoj mjeri“ - članak 73. Zakona „ da ima najmanje završenu srednju školu“ . Tražimo da je uvjet četverogodišnja srednja škola, jer u HR postoje i trogodišnje srednje škole - članak 74. Točka 2 . predlažemo „2. Naznaka o položenom općem dijelu stručnog ispita odnosno naznaku o položenom općem dijelu stručnog ispita i posebnom dijelu stručnog ispita za zaštićene cjeline (lokalitete) po regijama iz članka 70.stavak 6. - Članak 75. Dodaje se članak 75.a i naslov je „Ukidanje rješenja o ispunjavanju uvjeta za pružanje usluga turističkog vodiča“. Predlažemo razjašnjenje članka 75. Stavak 1., jer ne navodite na čiji zahtjev za objavu se donosi predmetno rješenje - Članak 76. Stavak 5. – suglasni smo s izmjenom koja se odnosila na obvezu upisa u Središnji registar - Članak 69. Stavak 3. Zakona - predlažemo: pristup edukaciji regulirati i uvjetom hrvatskog podrijetla, odnosno implementacijom načela reciprociteta. Regulacija</p>	<p>Djelomično prihvaćen Ministarstvo turizma i sporta pristupilo je izmjenama i dopunama Zakona o pružanju usluga u turizmu (NN 130/17, 25/19, 98/19, 42/20) zbog potrebe usklađivanja s propisima Europske unije (odredbama Direktive 2005/36/EZ o priznavanju stručnih kvalifikacija (kako je zadnje izmijenjena Direktivom 2013/55/EU) i Direktive 2006/123/EZ o uslugama na unutarnjem tržištu), koje su utemeljene na slobodi poslovnog nastana, slobodi pružanja usluga i/ili slobodi kretanja radnika – temeljnim načelima Europske unije. Ovim novim Prijedlogom izmjena Zakona o pružanju usluga u turizmu Ministarstvo turizma i sporta u dijelu zakona koji se odnosi na turističke vodiče ne regulira obvezu polaganja općeg i posebnog dijela ispita za turističke vodiče, već su način polaganja i sadržaj stručnog ispita za turističke vodiče, kao i popis zaštićenih cjelina (lokaliteta) uređeni podzakonskim aktima, tj. pravilnicima iz 2008. godine - Pravilnikom o stručnom ispitu za turističke vodiče i ispitnom programu za turističke pratitelje (NN 50/08 i 120/08) i Pravilnikom o popisu turističkih cjelina (lokaliteta) po županijama (NN 76/08). Prijedlog novog načina polaganja i sadržaja ispita za turističke vodiče bit će predmet rada radne skupine za izradu novih pravilnika, koji se trebaju donijeti do kraja lipnja 2021. godine. U radnoj skupini će, kao i do sada, sudjelovati predstavnici turističkih vodiča, visoka učilišta koja izvode programe stručnog ispita za turističke vodiče, tijela državne vlasti i stručnjaci. Sukladno Zakonu o znanosti i visokom obrazovanju (NN 123/03, 198/03, 105/04, 174/04, 02/07, 46/07, 45/09, 63/11, 94/13, 139/13, 101/14, 60/15, 131/17) visoka učilišta su sveučilište te fakultet i umjetnička akademija u njegovom sastavu, veleučilište i visoka škola, a visoka učilišta mogu biti javna i privatna, dok prema važećem Zakonu o pružanju usluga u turizmu rješenje o imenovanju ispitne komisije za polaganje stručnog ispita za turističkog vodiča može se izdati samo onom visokom učilištu koje izvodi najmanje stručni ili sveučilišni studij na preddiplomskoj razini u području turizma ili imaju smjer ili nastavne predmete iz područja turizma. Vezano uz prijedlog definiranja razine znanja hrvatskog jezika napominjemo da sukladno važećem Zakonu turistički vodič mora znati jezik na kojem pruža usluge najmanje na razini B2 Zajedničkog europskog referentnog okvira. Navedeno</p>

	<p>prema ne-EU državljanima uzeti u obzir hrvatsko podrijetlo odnosno implementiranjem načela reciprociteta (poput Cipra i Grčke) Prijedlog Ministarstva turizma je u koliziju sa Zakonom o strancima i naš prijedlog je urediti kao što su uredile Grčka, Cipar i Malta koji uvjetuju otvaranje prema trećim državama, inače ćemo se suočiti sa činjenicom da smo otvoreni globalno i svi vođiđi svijeta mogu pristupiti ispitu. Sve gore navedeno treba uvrstiti u Zakon, a ne u Pravilnik, jer Pravilnici su podzakonski akti. Srdačno, Tonka Matana</p>	<p>znači da vođiđi koji pruža usluge na hrvatskom jeziku mora znati hrvatski jezik najmanje na razini B2. Ukoliko pruža usluge na nekom drugom stranom jeziku, mora poznavati hrvatski jezik u mjeri dostatnoj za pružanje usluga. U pogledu priznavanja stručnih kvalifikacija turističkih vođiđa iz drugih država članica Europske unije skrećemo pažnju na odredbe Zakona o reguliranim profesijama i priznavanju inozemnih stručnih kvalifikacija (NN 82/15, 70/19, 47/20), kojim je prenesena Direktiva 2005/36/EZ o priznavanju stručnih kvalifikacija (izmijenjena Direktivom 2013/55/EU), provjera znanja jezika mora biti razmjerna djelatnosti koja će se obavljati, a provodi se samo u slučaju profesija koje utječu na sigurnost pacijenata, a drugih profesija kada postoji osnovana sumnja o dovoljnom poznavanju jezika u odnosu na profesionalne djelatnosti koje se namjeravaju obavljati. Takva provjera može se vršiti samo nakon izdavanja Europske profesionalne kartice i priznavanja inozemnih stručnih kvalifikacija u svrhu ostvarivanja prava na poslovni nastan, ali ne i kod privremenog i povremenog pružanja usluga turističkog vođiđa u drugoj državi članici Europske unije. Vežano uz uvjetovanje pristupa polaganju stručnog ispita za turističkog vođiđa završenom četverogodišnjm srednjom školom, smatramo kao isto nije nužno, iz razloga što će se programom i stručnim ispitom za turističkog vođiđa propisati i provjeriti odgovarajuća razina znanja. Rješenje o ispunjavanju uvjeta za pružanje usluga turističkog vođiđa će se izdavati sukladno izdanom uvjerenju o položenom stručnom ispitu, a program stručnog ispita će biti propisan pravilnikom o stručnom ispitu. Zakon o općem upravnom postupku uređuje tko može biti stranka u postupku, a time i pravo podnijeti zahtjev za odjavu pružanja usluga. Državljeni trećih država mogu pružati usluge turističkog vođiđa na području Republike Hrvatske samo ako polože stručni ispit (opći i posebni dio), a navedenom mogu pristupiti ukoliko u Republici Hrvatskoj imaju prijavljeno prebivalište. Stranac u Republici Hrvatskoj može prijaviti prebivalište samo ako mu je odobreno dugotrajno boravište ili stalni boravak, što znači da u Republici Hrvatskoj mora legalno boraviti barem pet godina. Slijedom navedenog, uvjet polaganja stručnog ispita i legalan boravak u Republici Hrvatskoj u periodu od pet godina, smatramo dovoljnim da bi se državljaninu treće države omogućilo pružanje usluga. Dodatno napominjemo da je intencija zakonodavca pri propisivanju odredbe članka 69. stavka 3. bila da se polaganje stručnog ispita dopusti državljanima zemalja Dalekog istoka koji žive u Hrvatskoj, a imaju znanja jezika (kineski, korejski, japanski) za kojima postoji na tržištu manjak.</p>
104	<p>TIHOMIR HUSNJAK PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA Prijedlogom izmjene Zakona u kojem se donose izmjene članka 38a bitno ugrožava opstanak turističkih agencija, ukidanjem ovog članka većina agencija će biti primorana proglasiti stečaj, a samim time novac gube i putnici i država, te se ugrožava nekoliko stotina radnih mjesta (što je onda apsurdno da se godinu dana financirao opstanak radnih mjesta koji će sada neminovno biti izgubljeni). Kako je većina agencija uplatila iznimno visoke iznose</p>	<p>Nije prihvaćen Nije moguće prihvatiti prijedlog da datum od kojeg počinje teći vrijeme isteka roka od 180 dana za izvršenje povrata novca putnicima bude 31.12.2021. iz razloga što je zbog povrede prava Europske unije odnosno kršenja odredbi Direktive 2015/2302 o putovanjima u paket-aranžmanima i povezanim putnim aranžmanima, u pogledu članka 38.a važećeg Zakona Europska komisija protiv Republike Hrvatske pokrenula postupak povrede prava Europske unije, te je donošenje ovih izmjena Zakona nužno radi usklađivanja s navedenom Direktivom i izbjegavanja</p>

<p>prema partnerima izvan Hrvatske u doba prije izbijanja pandemije (a neki ne vraćaju ni koji su unutar Hrvatske, što zbog nemogućnosti što zbog svoje politike povrata iako je bilo zabranjeno putovanje), uplaćeni su visoki iznosi prema avio prijevoznicima i te za to sve su agencije ili dobile vouchere za iskoristiti u nekom budućem razdoblju (od istih partnera), a puno novca je na žalost skroz izgubljeno (stečaj partnera ili ne mogućnost opće više stupiti u kontakt s istima). Kada sagledate kompletnu situaciju, možete uvidjeti da agencije nemaju od kuda u ovom trenutku napraviti povrate, s obzirom da već gotovo godinu dana imamo prosječno smanjenje prihoda od 80%, da i nema tih povrata opstanak je upitan (kod poslovanja svaki pad viši od 40% izravno ugrožava opstanak firme), a mi još uz sve imamo i pritisak povrata novca koji nije kod nas. Prijedlog: 1. odrediti datum od kojeg počinje teći vrijeme isteka 180 dana za izvršenje povrata, a to je 31.12.2021. 2. u nacrtu Zakona termin 'organizator' definirati kao 'odgovorni organizator putovanja' 3. kolizija ZOPUT, članak 37., točka 6. i 7. sa ZOZP (Zakon o zaštiti potrošača), članak 97., točka 12. 4. omogućiti bespovratna sredstva kao što su to učinile i ostale države članice EU koji će onda biti iskorišteni za pokrivanje fiksnih troškova poslovanja unazad godine dana (režijski troškovi i hladni pogon), a dio može biti iskorišten za povrate 5. nalozi prema bankama za produljenje moratorija ili reprogram obveza 6. omogućiti lakše dobivanje kredita kod banaka preko HAMAG ili HBOR uz jamstva države U slučaju nemogućnosti povrata putnici će neizvršavanje povrata prvo prijaviti gospodarskoj inspekciji i udrugama za zaštitu potrošača. Po izlasku turističke inspekcije, a u slučaju nemogućnosti izvršenja povrata, Člankom 107. ZOPUT izreći će se kazna od 5.000,00kn do 30.000,00kn za pravnu osobu. Kako je gore objašnjeno većina nema od kuda ovo vratiti te će morati proglasiti stečaj. Zadnji veliki problem su JAMČEVINE koje je po Zakonu svaka agencija dužna ugovoriti sa osiguravajućim kućama temeljem kojih u slučaju nesolventnosti turističke agencije putnik ima pravo tražiti povrat uplaćenog novca postaje veliki problem iz više razloga. • osiguravajuće kuće ne žele pokrivati radnje i događaje koje su se dogodile prije samog sklapanja ugovora, već samo buduće i neizvjesne događaje, što u ovom slučaju pojave COVID-19 na globalnoj i svjetskoj razini predstavlja „višu silu“, a ona je kao takva isključena kao uzrok štete u svim osiguravajućim kućama kod svih vrsta osiguranja • osiguravajuće kuće nerado ili gotovo uopće ne žele više ugovarati sa agencijama ugovore o jamčevini iz razloga visoke rizičnosti poslovne djelatnosti što za mnoge agencije postaje veliki problem jer ih dovodi u situaciju nelegalnog rada ako nemaju ugovorenu policu jamčevine. Tihomir Husnjak, Alpe-Adriatours</p>	<p>postupka pred Sudom Europske unije. Slijedom navedenoga, predloženo je brisanje članka 38.a važećeg Zakona odnosno postojećeg roka od 180 dana od dana prestanka posebnih okolnosti za povrat novca. Nakon stupanja na snagu predmetnih izmjena Zakona putnici će moći birati žele li temeljem izdanog vaučera ugovoriti zamjensko putovanje ili će raskinuti ugovor i ostvariti pravo na povrat uplaćenih sredstava u roku od 14 dana od raskida ugovora. Zakonom o pružanju usluga u turizmu organizator je definiran kao trgovac koji izravno ili putem drugog trgovca odnosno zajedno s drugim trgovcem kombinira i prodaje ili nudi na prodaju paket-aranžmane ili trgovac koji dostavlja podatke o putniku drugom trgovcu u skladu s točkom 2. podtočkom b) podpodtočkom 5. članka 7. toga Zakona, a prodavatelj kao trgovac koji nije organizator, a koji prodaje ili nudi na prodaju paket-aranžmane koje kombinira organizator. Navedeni termini i definicija su usklađeni s odredbama Direktive 2015/2302 te se kao takvi ne mogu mijenjati. Također, prema Zakonu o pružanju usluga u turizmu za izvršenje paket aranžmana je odgovoran organizator, a ne prodavatelj. Predloženo drugačije propisivanje odredbe članka 37. stavka 6. i 7. Zakona nije moguće, s obzirom da su njima prenesene odredbe Direktive 2015/2302, koje uređuju raskid ugovora o putovanju u paket aranžmanu u slučaju izvanrednih okolnosti na odredištu. Nadalje, pitanje pokrivanja fiksnih troškova poslovanja turističkih agencija nije predmet ovoga Zakona. Mjeru nadoknade dijela ili svih plaćenih fiksnih troškova u sklopu provedbe mjere Potpore za očuvanje radnih mjesta u djelatnostima pogođenim koronavirusom provodi Ministarstvo financija, Porezna uprava. Prema Uputi ravnatelja Porezne uprave o provedbi navedene mjere ista se provodi za poduzetnike kojima je Odlukom Stožera civilne zaštite od 27. studenoga 2020. godine obustavljen rad. Vezano uz problem likvidnosti turističkih agencija skrećemo pozornost da je Vlada Republike Hrvatske na sjednici dana 4. veljače 2021. godine donijela Odluku o usvajanju Programa dodjele državnih potpora sektoru turizma i sporta u aktualnoj pandemiji COVID-a 19 u okviru kojeg će se osigurati financijska podrška poduzetnicima koji obavljaju djelatnost u sektoru turizma, uključujući i turističke agencije s ciljem ublažavanja posljedica krize na njihovo poslovanje. Mjere iz tog Programa usmjerene su na nadoknađivanje manjka likvidnosti poduzetnicima u navedenim sektorima i to kroz omogućavanje pristupa financijskim sredstvima uz uvjete povoljnije od uobičajenih na financijskim tržištima, a radi osiguranja opstanaka, očuvanja zaposlenosti i ublažavanja teškoća u poslovanju za vrijeme trajanja krize te stvaranja preduvjeta za što brži oporavak nakon krize te smatramo da će isto povoljno utjecati i na status turističkih agencija. Vezano uz jamčevinu, napominjemo da je i prema ranije važećem Zakonu o pružanju usluga u turizmu (NN 68/07, 88/10, 30/14, 89/14 i 152/14) jamčevina za slučaj nesolventnosti bila propisana u obliku polica osiguranja i bankarskih garancija te je, s obzirom na uspostavljenu i ustaljenu praksu, i novim Zakonom o pružanju usluga u turizmu (NN 130/17) zadržan isti sustav zaštite od nesolventnosti.</p>
<p>105 Svikoncerti.eu - Tomica Drvar PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I</p>	<p>Nije prihvaćen Izmjenama i dopunama Zakona o pružanju usluga u</p>

DOPUNAMA

Ovim prijedlogom izmjene Zakona u kojem se donose izmjene članka 38a biti će posljednji dani opstanka putničkih agencija. Rezime prijedloga: 1. odrediti datum od kojeg počinje teći vrijeme isteka 180 dana za izvršenje povrata, a to je 31.12.2021. 2. važenje Vouchera ukoliko je zakonski moguće ne ograničiti datumom već da je on važeći do odabira zamjenskog putovanja ili pune iskoristivosti njegovog iznosa 3. u nacrtu Zakona termin 'organizator' definirati kao 'odgovorni organizator putovanja' 4. kolizija ZOPUT, članak 37., točka 6. i 7. sa ZOZP (Zakon o zaštiti potrošača), članak 97., točka 12. 5. bespovratna sredstva kao što su to učinile i ostale države članice EU 6. nalozi prema bankama za produljenje moratorija ili reprogram obveza Razlozi prijedloga: 1. nakon ukidanja članka 38.a putničke agencije neće imati od kuda vratiti novac 2. povećanje troškova nakon prijava kupaca inspektoratu radi nemogućnosti izvršenja povrata 3. stečaj mnogih putničkih agencija 4. stavljanje putničkih agencija u ravnopravan položaj sa ostalim trgovačkim društvima
Obrazloženje prijedloga: Nažalost, ovim člankom (38a) putničkim agencijama dala se mogućnost povrata uplaćenih iznosa kupcima u trenutku kada putničke agencije budu mogle ponovno normalno raditi. Pod normalno se misli kada neće biti restrikcija o većim okupljanjima. Putničke agencije nisu samo agencije za rezervaciju smještaja i ljetovanja na Jadranu, a većina njih je prvenstveno orijentirana na organizaciju grupnih putovanja. Obzirom da su trenutno grupna putovanja daleka budućnost, ukidanjem članka 38a, većina putničkih agencija će završiti su stečaju. Prvenstveno radi povrata koji će morati izvršiti kupcu u roku od 14 dana, a s druge strane i radi završetka moratorija na neke plasmane koje imaju prema bankama, a za koje je bio utvrđen moratorij do 31.03.2021. Putničke agencije koje se godinama bave outgoing turizmom imaju u inozemstvu uplaćene depozite za smještaj, ulaznice, vodiče, prijevoz, transfere i sl., a do kojih ne mogu doći jer navedene sudionike ništa ne obvezuje na povrat kao putničke agencije. Prema nekim informacijama, neki su već i propali pa putničke agencije neće ni moći iskoristiti uplaćene depozite i dobivene Vouchere. Konkretno u našem slučaju, bavimo se isključivo putovanjima na koncerte i sportske događaje. Sve ulaznice mi moramo uplatiti unaprijed kako bismo ih mogli ponuditi našim kupcima i putnicima. Obzirom da veći koncerti i sportski događaj neće sigurno biti mogući uz prisutnost većeg broja publike još dugo vremena, a isto tako i grupna putovanja autobusima, velik broj putničkih agencija će završiti u stečaju. U prilog tome idu najave i o 'COVID putovnicama' što znači da će se uveliko smanjiti broj putnika koji su inače slobodno putovali. U slučaju nemogućnosti povrata putnici će neizvršavanje povrata prvo prijaviti gospodarskoj inspekciji i udrugama za zaštitu potrošača. Po izlasku turističke inspekcije, a u slučaju nemogućnosti izvršenja povrata, Člankom 107. ZOPUT izreći će se kazna od 5.000,00kn do 30.000,00kn za pravnu osobu. Obzirom da će biti velik broj prijava, većina putničkih agencija, a koje se bave školskim putovanjima, u našem slučaju putovanjima na koncerte ili sportske događaje, koja

turizmu (Narodne novine, br. 42/20) iz travnja 2020. godine, koje su još na snazi, dana je mogućnost turističkim agencijama da za neizvršene paket aranžmane izdaju vaučere, na temelju kojih bi putnik imao pravo na zamjensko putovanje ili povrat novca u roku 14 dana od isteka roka od 180 dana od prestanka posebnih okolnosti. Novi prijedlog izmjena i dopuna Zakona trebao bi stupiti na snagu tokom travnja 2021. godine, dakle godinu dana nakon uvođenja izmejnja i dopuna u 2020. godini. Nije moguće prihvatiti prijedlog da rok za izvršenje povrata novca putnicima bude 31.12.2021. naime zbog nesuklađenja s odredbama Direktive 2015/2302 o putovanjima u paket-aranžmanima i povezanim putnim aranžmanima, u pogledu članka 38.a važećeg Zakona Europska komisija je protiv Republike Hrvatske, 30. listopada 2020. godine, pokrenula druga fazu postupka zbog povrede prava Europske unije (obrazloženo mišljenje), te je donošenje izmjena Zakona kojima se članak 38.a briše nužno radi sukladivanja s navedenom Direktivom i izbjegavanja postupka pred Sudom Europske unije kao i zaštite samih potrošača. Sukladno prijelaznoj odredbi Nacrta izmjena zakona, iznimno, uz pristanak putnika, vaučer se može iskoristiti za sklapanje ugovora o zamjenskom putovanju u paket-aranžmanu jednake, veće ili niže vrijednosti i/ili kvalitete te izlet ili drugu uslugu putovanja, u roku godine dana od njegovog izdavanja. Zakonom o pružanju usluga u turizmu organizator je definiran kao trgovac koji izravno ili putem drugog trgovca odnosno zajedno s drugim trgovcem kombinira i prodaje ili nudi na prodaju paket-aranžmane ili trgovac koji dostavlja podatke o putniku drugom trgovcu u skladu s točkom 2. podtočkom b) podpodtočkom 5. članka 7. toga Zakona. Navedeni termin i definicija su usklađeni s odredbama Direktive o paket aranžmanima te se kao takvi ne mogu mijenjati. Također, prema Zakonu o pružanju usluga u turizmu za izvršenje paket aranžmana je odgovoran organizator, a ne prodavatelj, odnosno posrednik. Vezano uz navod da je članak 37. stavak 6. i 7. protivan odredbama Zakona o zaštiti potrošača napominjemo da je Zakon o pružanju usluga u turizmu lex specialis koji posebno uređuje prava putnika iz ugovora o putovanju u paket aranžmanu. Osim toga, člankom 40. Zakona o zaštiti potrošača isključena je primjena Glave I. i Glave III. Odjeljak I. toga dijela Zakona na paket aranžmane, a u kojem se nalazi i navedeni članak 79. Dodatno napominjemo da kod raskida ugovora u slučaju izvanrednih okolnosti na odredištu putnik ima pravo na povrat svih plaćanja, a organizator mu ne može uračunati naknadu za raskid ugovora. U vezi s problemima vezanim uz likvidnost turističkih agencija skrećemo pozornost da je Vlada Republike Hrvatske na sjednici dana 4. veljače 2021. godine donijela Odluku o usvajanju Programa dodjele državnih potpora sektoru turizma i sporta u aktualnoj pandemiji COVID-a 19 u okviru kojeg će se osigurati financijska podrška poduzetnicima koji obavljaju djelatnost u sektoru turizma, uključujući i turističke agencije s ciljem ublažavanja posljedica krize na njihovo poslovanje. Mjere iz tog Programa usmjerene su na nadoknađivanje manjka likvidnosti poduzetnicima u navedenim sektorima i to kroz omogućavanje pristupa financijskim sredstvima uz uvjete povoljnije od uobičajenih na financijskim

se bave grupnim putovanjima u Eurozoni, nažalost morati će zatvoriti svoja vrata i proglasiti stečaj. Neke putničke agencije su možda imale specifična putovanja za neke grupe koje sada potražuju povrat, a putničke agencije ne mogu do povrata jer su npr. uplatile smještaj na nekoj specifičnoj destinaciji. Taj novac putnička agencija možda nikada neće moći iskoristiti jer možda neće imati grupu koja bi prihvatila taj aranžman. Razlozi za probleme u kojima će se putničke agencije naći: nemogućnost povrata novaca od dobavljača kojem su unaprijed morale biti plaćene usluge jer dobavljači putničkih agencija nisu ni jednim člankom Zakona obavezni izvršiti povrat, a u zamjenu za uplate izdaju Vouchere za koje se niti ne zna kada će se moći iskoristiti ili su čak i već propali pa se povrat neće imati od kuda izvršiti. Osim već gore navedenog, Zakonom je definirano da se ukupan uplaćeni novac mora vratiti kupcu. Što je sa osiguranjima koje su putničke agencije uplatile prema osiguravajućim društvima za kupca? Što je sa troškovima koje je su imale prema bankama u vidu troškova transakcija (npr prema inozemstvu i sli.), što je sa provizijama koje su kartičarske kuće povukle prilikom kupnje putničkog aranžmana putem kartica, pa u tim slučajevim putnička agencija mora vratiti i veći iznos nego što ga je zaprimila. U našem slučaju putovanja na koncerte, naši kupci traže povrate za putovanja na određeni koncert. Obzirom da je taj koncert otkazan ili odgođe te se ne zna se novi datum održavanja koncerta te hoće li ga uopće biti u skoroj budućnosti, naš kupac traži povrat. Obzirom da naš dobavljač umjesto povrata za ulaznice izdaje Vouchere ne znamo od kuda ćemo našem kupcu vratiti uplaćeni iznos koji traži, a u slučaju prijave kupca inspektoratu slijedi nam velika kazna, dodatni troškovi odvjetničkih društava i ročišta po sudovima. U slučaju stečaja, kupac se vjerojatno neće moći naplatiti jer su mnogim putničim agencijama istekle police osiguranja jamčevine u 2020. i nisu ih mogle produljiti jer osiguravajuća društva nisu htjele izdati policu osiguranja ili su tražila izrazito visoka osobna jamstva vlasnika agencija. Osim toga, ako i koja agencija ima osiguranje jamčevine, osiguravajuće društvo ne pokriva izdane Vouchere jer je viša sila nastupila nakon ugovaranja police ili jednostavno ova pandemija nije obuhvaćena policom. Stoga predlažemo da se u Izmjenu Zakona o pružanju usluga u turizmu stavi rok od kojeg kreće 180 dana za povrat, a to je 31.12.2021. Znači putnička agencija mora vratiti kupcu uplaćeni iznos po isteku 180 dana od 31.12.2021., ali uz zadržavanje dijela troškova. Time bi agencije dobile na vremenu da u konačnici kada se pokrene gospodarstvo može kupcu koji traži povrat ponuditi eventualno neko zamjensko putovanje ili sam povrat. Uz gore navedeno potrebno je također i koodinirati s bankama vezano za produljenje moratorija. Nažalost moratoriji završavaju 31.03.2021. te kreće naplata potraživanja, a obzirom da su putničke agencije bez prihoda već godinu dana, nažalost neće imati od kuda vraćati dospjele obveze pa će ih i te obveze baciti još dublje u ponor. Sve prije tog datuma, akumuliralo bi stečaj velik broj putničkih agencija, zatrpavanje suda sa novim predmetima u gospodarskom poslovanju, a u konačnici i velik broj

tržištima, a radi osiguranja opstanka, očuvanja zaposlenosti i ublažavanja teškoća u poslovanju za vrijeme trajanja krize te stvaranja preduvjeta za što brži oporavak nakon krize te se nadamo da će isto povoljno utjecati i na status turističkih agencija.

	<p>dosadašnjih korisnika putničkih agencija koje bi prije slijedećeg putovanja preko putničke agencije više puta razmislili da li da putuju preko putničke agencije, da li da uplaćuju aranžmane unaprijed ili čekaju zadnji tren iz raznih bojazni, a u tom slučaju možemo zaboraviti na budućnost poslovanja putničkih agencija. Osim navedenog potrebno je u samom Zakonu konkretizirati neke izraze. U nacrtu Zakon stoji termin 'organizator', a smatramo kako bi trebalo pisati 'odgovorni organizator putovanja' obzirom da putničke agencije rade i subagenturu pa bi se konkretno moralo definirati tko je za što odgovoran. U ZOPUT, članku 37., točka 6. i 7. navedeno je da putnik ima pravo na raskid Ugovora i povrat u punom iznosu, što je u potpunoj suprotnosti sa Zakonom o zaštiti potrošača, članak 79., točka 12. gdje se jasno navodi da nije moguć jednostrani raskid Ugovora za sve usluge koje su pružene određenog datuma ili u određenom razdoblju, a u što spadaju organizirana putovanja putničkih agencija. Sviconcerti d.o.o.</p>	
106	<p>Turistička zajednica otoka Krka PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA PREDMET: Izmjena i dopuna Zakona o pružanju usluga u turizmu, - očitovanje, daje se Poštovani, Dopisom od 07.studenog 2020.godine izričito smo Vas molili da nas sa sadržajem konačnog teksta prijedloga Zakona izvijestite prije objavljivanja na e-savjetovanju. Nažalost, ne samo da niste prihvatili nijedan prijedlog (pa ni onaj koji je dogovoren) već smo izrazito razočarani cjelokupnim postupkom. Prvenstveno se očitujemo na analizu utvrđenih izravnih učinaka objavljenu u e- savjetovanju (Obrascu iskaza o procjeni učinaka propisa za nacrt prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o pružanju usluga u turizmu) u kojem ste naveli: "Međutim, treba naglasiti da velik broj turističkih vodiča ne pruža usluge aktivno te je pružanje takvih usluga u velikoj mjeri samo dodatni izvor prihoda. Prema podacima Porezne uprave broj obveznika u Registru poreznih obveznika na dan 14. prosinca 2020. godine koji imaju evidentiranu glavnu djelatnost pod NKD razredom „79.90 Ostale rezervacijske usluge i djelatnosti povezane s njima“ koji, između ostalog, uključuje djelatnosti turističkog vodiča, ukupno iznosi 1.344, od čega je 208 pravnih i 1.136 fizičkih osoba te se procjenjuje da od ukupnog broja aktivno pruža usluge oko četvrtina turističkih vodiča." - Navedenim izračunom proizlazi da u Republici Hrvatskoj je djeluje 5 500 vodiča (koji uredno uplaćuju u proračun značajna sredstva na ime poreza , prireza i doprinosa) već 340 vodiča što nije točno - Veliki broj obrtnika turističkih vodiča ima prijavljenu djelatnost 79.90, ali ne kao primarnu djelatnost što ne znači da ne žive od iste - Pojam "aktivno" samo za one koji su obrtnici kojima je predmetna djelatnost navedena kao glavna je ništa drugo no maliciozan pokušaj umanjivanja broja turističkih vodiča kojima se ovim zakonom i onim što slijedi ugrožava gola egzistencija i tjera iz zemlje. - Također je protivna i odredbama čl. 73.stavak 5 Zakona o pružanju usluga u turizmu kojim su jasno navedeni oblici poslovanja turističkih vodiča. (po ovom bi mogli zaključiti kako su primjerice brojni umirovljenici s malim mirovinama, kojima je ova</p>	<p>Djelomično prihvaćen Ministarstvo turizma i sporta pristupilo je izmjenama i dopunama Zakona o pružanju usluga u turizmu (NN 130/17, 25/19, 98/19, 42/20) zbog potrebe usklađivanja s propisima Europske unije (odredbama Direktive 2005/36/EZ o priznavanju stručnih kvalifikacija (kako je zadnje izmijenjena Direktivom 2013/55/EU) i Direktive 2006/123/EZ o uslugama na unutarnjem tržištu), koje su utemeljene na slobodi poslovnog nastana, slobodi pružanja usluga i/ili slobodi kretanja radnika – temeljnim načelima Europske unije. Prije objave nacrta Prijedloga izmjena Zakona o pružanju usluga u turizmu na savjetovanju sa zainteresiranom javnošću 8. siječnja 2021. godine, Ministarstvo turizma i sporta održalo je četiri sastanka s predstavnicima Zajednice društava turističkih vodiča Hrvatske (ZDTVH), a na posljednjem sastanku 20. studenoga 2020. predstavljen im je Prijedlog izmjena i dopuna Zakona o pružanju usluga u turizmu. U Obrascu iskaza o procjeni učinaka propisa nigdje nije naveden podatak o 340 turističkih vodiča u Republici Hrvatskoj, već se procjenjuje da od ukupnog broja vodiča, to jest od ukupno cca 5500 registriranih vodiča u Republici Hrvatskoj, četvrtina aktivno pruža usluge u smislu da im je to jedini izvor prihoda (prema podacima Porezne uprave od 14.12.2020. pod NKD razredom „79.90 Ostale rezervacijske usluge i djelatnosti povezane s njima“, a koja uključuje uz ostale djelatnosti i djelatnost turističkog vodiča, evidentirano je ukupno 1.344 poreznih obveznika, od čega je 208 pravnih i 1.136 fizičkih osoba). Vezano uz prijedlog definiranja razine znanja hrvatskog jezika napominjemo da sukladno važećem Zakonu turistički vodič mora znati jezik na kojem pruža usluge najmanje na razini B2 Zajedničkog europskog referentnog okvira. Navedeno znači da vodič koji pruža usluge na hrvatskom jeziku mora znati hrvatski jezik najmanje na razini B2. Ukoliko pruža usluge na nekom drugom stranom jeziku, mora poznavati hrvatski jezik u mjeri dostatnoj za pružanje usluga. U pogledu priznavanja stručnih kvalifikacija turističkih vodiča iz drugih država članica Europske unije skrećemo pažnju na odredbe Zakona o reguliranim profesijama i priznavanju inozemnih stručnih kvalifikacija (NN 82/15, 70/19, 47/20), kojim je</p>

djelatnost jedna od glavnih prihoda kako bi mogli preživjeti, zapravo "pasivni" vodiči. Obzirom kako se u predmetnom slučaju radi o opstanku cijele struke, i to u vremenu epidemije, koje je brojne vodiče primoralo da bježe iz zemlje kako bi osigurali nužnu egzistenciju, cjelokupni postupak je izazvao zgražanje kolega i pozive na prosvjede jer je zbog ovako provedenog postupka nestalo i ono malo povjerenja koje smo stekli u Ministarstvo kako bi se što više izbjegle negativne posljedice pri donošenju budućih pravilnika vezanim uz popis zaštićenih lokaliteta i obrazovni kurikulum turističkih vodiča. Pitanja koja u samom postupku smatramo iznimno bitnima su sljedeća: Već smo isticali grčki primjer, pa ćemo Vam ponovno istaknuti prijedloge koje ste očitno odbili bez ikakvog obrazloženja i korektna komunikacije: • obrazovanje na hrvatskom jeziku te definiranje što bi značilo "poznavanje jezika u dovoljnoj mjeri" – obzirom da predmetnu kvalifikaciju smatramo neodredivom i neozbiljnom • članak 71, stavak 1. Zakona, prijedlog: regulirano obrazovanje na način da ga provode fakulteti, kao nekad, a obzirom smo svjedoci vulgarizacije obrazovanja turističkih vodiča • članak 73, Zakona: "da ima najmanje završenu srednju školu" - prijedlog: najmanje četverogodišnju srednju školu, • članak 73, stavak 2. točka 3. Zakona: "da poznaje hrvatski jezik u mjeri dostatnoj za pružanje usluga turističkog vodiča", što bi značilo "poznavanje jezika u dovoljnoj mjeri" – obzirom da predmetnu kvalifikaciju smatramo neodredivom i neozbiljnom / prijedlog: svakako definiranje razine poznavanja jezika prema reguliranim razinama poznavanja jezika. • Fragmentiranost ispita po županijama: predlažemo polaganje ispita po povijesno i geografski bliskim regijama. Na ovaj način bi se zaštićeni lokaliteti polagali samo za 5 regija (za razliku od sadašnjih 20 županija i grada Zagreba). Fragmentiranost ispita bi se smanjila na najmanju moguću mjeru koja je u isto vrijeme logična, smisljena i potrebna. 1. Dalmatinska regija - uključivala bi 4 županije: Dubrovačko-neretvanska županija Splitsko – dalmatinska županija Šibensko – kninska županija Zadarska županija 2. Istarsko-primorsko-lička regija - uključivala bi 3 županije: Istarska županija Primorsko-goranska županija Ličko-senjska županija 3. Središnja Hrvatska i zagrebačka makroregija - uključivala bi 5 županija i grad Zagreb: Krapinsko-zagorska županija Karlovačka županija Međimurska županija Varaždinska županija Zagrebačka županija Grad Zagreb 4. Panonska regija: Sisačko-moslavačka županija Bjelovarsko-bilogorska županija Koprivničko-križevačka županija Virovitičko-podravska županija 5. Slavonska regija - uključivala bi 4 županije: • Vukovarsko-srijemska • Osječko-baranjska županija • Požeško-slavonska županija • Brodsko-posavska županija Jedini prijedlog koji je usvojen je načelo zaštite stečenih prava. No, ujedno je i paradoks. Regulacija prema državljanima neeuropskih zemalja: Novim Zakonom o strancima ukidaju se turističke kvote te će veliki broj stranih državljanina imati mogućnost boravka u Republici Hrvatskoj. Osobe koje pet godina borave na teritoriju Republike Hrvatske i ne moraju nužno biti zaposlene da bi stekle uvjete za dobivanje prebivališta. No, bez

prenesena Direktiva 2005/36/EZ o priznavanju stručnih kvalifikacija (izmijenjena Direktivom 2013/55/EU), provjera znanja jezika mora biti razmjerna djelatnosti koja će se obavljati, a provodi se samo u slučaju profesija koje utječu na sigurnost pacijenata, a drugih profesija kada postoji osnovana sumnja o dovoljnom poznavanju jezika u odnosu na profesionalne djelatnosti koje se namjeravaju obavljati. Takva provjera može se vršiti samo nakon izdavanja Europske profesionalne kartice i priznavanja inozemnih stručnih kvalifikacija u svrhu ostvarivanja prava na poslovni nastan, ali ne i kod privremenog i povremenog pružanja usluga turističkog vodiča u drugoj državi članici Europske unije. Sukladno Zakonu o znanosti i visokom obrazovanju (NN 123/03, 198/03, 105/04, 174/04, 02/07, 46/07, 45/09, 63/11, 94/13, 139/13, 101/14, 60/15, 131/17) visoka učilišta su sveučilište te fakultet i umjetnička akademija u njegovom sastavu, veleučilište i visoka škola, a visoka učilišta mogu biti javna i privatna, dok prema važećem Zakonu o pružanju usluga u turizmu rješenje o imenovanju ispitne komisije za polaganje stručnog ispita za turističkog vodiča može se izdati samo onom visokom učilištu koje izvodi najmanje stručni ili sveučilišni studij na preddiplomskoj razini u području turizma ili imaju smjer ili nastavne predmete iz područja turizma. Vezano uz uvjetovanje pristupa polaganju stručnog ispita za turističkog vodiča završenom četverogodišnjem srednjom školom, smatramo kao isto nije nužno, iz razloga što će se programom i stručnim ispitom za turističkog vodiča propisati i provjeriti odgovarajuća razina znanja. Ovim novim Prijedlogom izmjena Zakona o pružanju usluga u turizmu Ministarstvo turizma i sporta u dijelu Zakona koji se odnosi na turističke vodiče - ne regulira - obvezu polaganja općeg i posebnog dijela ispita za turističke vodiče, već su način polaganja i sadržaj stručnog ispita za turističke vodiče, kao i popis zaštićenih cjelina (lokaliteta) uređeni podzakonskim aktima, tj. pravilnicima iz 2008. godine - Pravilnikom o stručnom ispitu za turističke vodiče i ispitnom programu za turističke pratitelje (NN 50/08 i 120/08) i Pravilnikom o popisu turističkih cjelina (lokaliteta) po županijama (NN 76/08). Prijedlog novog načina polaganja i sadržaja ispita za turističke vodiče bit će predmet rada radne skupine za donošenje novih pravilnika, koji se trebaju donijeti do kraja lipnja 2021. godine, a prijedlogom Zakona bit će definiran popis zaštićenih cjelina (lokaliteta) kao cjelina umjetničke, povijesne i kulturne baštine. U radnoj skupini će, kao i do sada, sudjelovati predstavnici turističkih vodiča, visoka učilišta koja izvode programe stručnog ispita za turističke vodiče, tijela državne vlasti i stručnjaci. Rješenje će se izdavati sukladno izdanom uvjerenju o položenom stručnom ispitu, a program stručnog ispita će biti propisan pravilnikom o stručnom ispitu, a Zakon o općem upravnom postupku uređuje tko može biti stranka u postupku, a time i pravo podnijeti zahtjev za objavu pružanja usluga.

obzira na isto, za istaknuti je kako je Zakon o pružanju usluga u turizmu lex specialis koji derogira opći zakon, u ovom slučaju Zakon o strancima. Isti pristup imaju i druge europske zemlje poput Cipra i Malte, koje uopće ne dozvoljavaju pristup edukaciji strancima koji dolaze iz neeuropskih zemalja osim ako nemaju grčko, odnosno ciparsko podrijetlo, odnosno Malta, koja uz obvezu prebivališta, ima i uvjet reciprociteta. To su zemlje koje smatramo onima koje štite i poštuju svoju baštinu i nacionalni interes. Vezano uz samu izmjenu zakona predložimo konkretno: • članak 69. stavak 3. Zakona – prijedlog: pristup edukaciji regulirati i uvjetom hrvatskog podrijetla odnosno implementiranjem načela reciprociteta. Obzirom na nekomunikaciju i nekorektnost, obvezni smo se očitovati ponovno i putem e-savjetovanja na nekoliko važnih detalja kako slijedi: • uvjet proporcionalnosti: dostavili smo Vam ažurirani popis testa proporcionalnosti svih zemalja članica EU pisan 2016. godine od strane stručne službe, a vezano uz izvješće Republike Hrvatske Europskoj Komisiji o našoj profesiji (izvješće napisano nepotpuno uz polupismenu razinu popratnog teksta) Iz predmetnog popisa odgovora svih država članica na test proporcionalnosti, vidljivo je kako je test proporcionalnosti za Republiku Hrvatsku nužno revidirati u skladu sa standardima i sintaksom engleskog poslovnog jezika i ispraviti pogrešno navedeno činjenično stanje. Nudili smo Vam i pomoć, međutim ništa nije ispravljeno niti su navedene prevladavajuće kategorije javnog interesa, zaštita potrošača, zaštita kulturne, arheološke, povijesne i umjetničke baštine. Isticali smo i netočnost u navodima isključivo županijskih licenci jer Republika Hrvatska nacionalnu licencu već odavno ima u obliku tzv. općeg dijela. Pojedinačno očitovanje na prijedlog u e-savjetovanju: Članak 6. U članku 70. stavku 2. riječi: „po županijama“ brišu se. U stavku 4. riječi: „po županijama“ brišu se. Iznimno se protivimo ovakvom prijedlogu te predložimo izmjenu čl. 70.st. 2 te članka 70.st.4. riječima " po regijama" Predlaže se izmjena u članku 70. te dopuna novog stavka 6. : " Regije se određuju na slijedeći način: 1. Dalmatinska regija - uključivala bi 4 županije: Dubrovačko-neretvanska županija Splitsko – dalmatinska županija Šibensko – kninska županija Zadarska županija 2. Istarsko-primorsko-lička regija - uključivala bi 3 županije: Istarska županija Primorsko-goranska županija Ličko-senjska županija 3. Središnja Hrvatska i zagrebačka makroregija - uključivala bi 5 županija i grad Zagreb: Krapinsko-zagorska županija Karlovačka županija Međimurska županija Varaždinska županija Zagrebačka županija Grad Zagreb 4. Panonska regija: Sisačko-moslavačka županija Bjelovarsko-bilogorska županija Koprivničko-križevačka županija Virovitičko- podravska županija 5. Slavonska regija - uključivala bi 4 županije: • Vukovarsko-srijemska • Osječko-baranjska županija • Požeško-slavonska županija • Brodsko-posavska županija" Članak 8. U članku 74. točka 2. mijenja se i glasi: „2. naznaku o položenom općem dijelu stručnog ispita odnosno naznaku o položenom općem dijelu stručnog ispita i posebnom dijelu stručnog ispita za zaštićene cjeline

(lokalitete).“ Prijedlog ZDTVH: „2. naznaku o položenom općem dijelu stručnog ispita odnosno naznaku o položenom općem dijelu stručnog ispita i posebnom dijelu stručnog ispita za zaštićene cjeline (lokalitete) po regijama iz članka 70. stavak 6 .“

Članak 9. Iza članka 75. dodaje se članak 75.a i naslov iznad članka koji glasi: „Ukidanje rješenja o ispunjavanju uvjeta za pružanje usluga turističkog vodiča

Članak 75.a (1) Rješenje o ispunjavanju uvjeta za pružanje usluga turističkog vodiča ukida se s danom podnošenja zahtjeva za odjavu nadležnom upravnom tijelu ili danom navedenim u zahtjevu za odjavu, koji ne može biti određen prije dana podnošenja zahtjeva nadležnom upravnom tijelu. (2) Rješenje o ukidanju rješenja iz stavka 1. ovoga članka donosi nadležno upravno tijelo i dostavlja ga Ministarstvu, nadležnom područnom uredu turističke inspekcije tijela državne uprave nadležnog za inspekcijske poslove i nadležnoj ispostavi područnog ureda tijela državne uprave nadležnog za porezni sustav. (3) Protiv rješenja iz stavka 2. ovoga članka može se izjaviti žalba Ministarstvu.“ - U stavku 1. nije navedeno na čiji zahtjev za odjavu se donosi predmetno rješenje

Članak 10. U članku 76. stavak 5. briše se. - Suglasni smo s izmjenom koja se odnosila na obvezu upisa u Središnji registar S poštovanjem , Jednoglasno: članovi Zajednice društava turističkih vodiča Hrvatske 1. Društvo turističkih vodiča Split 2. Društvo turističkih vodiča Dubrovnik 3. Udruga turističkih vodiča Like 4. Udruga turističkih vodiča Rab 5. Udruga turističkih vodiča grada Vukovara 6. Društvo turističkih vodiča Korčula 7. Društvo turističkih vodiča Rovinj 8. Društvo turističkih vodiča Međimurje 9. Udruga turističkih vodiča Bastion- Karlovac 10. Udruga Moj Osijek 11. Udruga turističkih vodiča Maloga Lošinja 12. Udruga turističkih vodiča Zadra - Donat 13. Društvo turističkih vodiča Phoenix- Trogir 14. Udruga turističkih vodiča Kvarnera 15. Društvo turističkih vodiča Liburnia 16. Društvo turističkih vodiča Varaždin 17. Društvo turističkih vodiča Pula 18. Udruga turističkih vodiča Zagreba i srednjohrvatske makroregije 19. Turistički vodiči Split 20. Udruga turističkih vodiča Mihovil Šibenik 21. Udruga turističkih vodiča otoka Hvara

U potpunosti podržavamo primjedbe i prijedloge koje je dostavila Udruga turističkih vodiča Kvarnera, a s koje ponavljamo u komentarima Turistička zajednica otoka Krka odlično i na profesionalnoj razini surađuje sa vodičima Kvarnera. Za vodiče smo organizirali edukativne radionice i upoznavali smo ih sa svim zanimljivostima i vrijednostima pojedinih destinacija kako bi mogli kvalitetno informacije , povijesne događaje i zanimljivosti prenijeti gostima, medijima, novinarima i ostalima. Pojavom pandemije njihova je djelatnost u potpunosti (kao i ostalima) izostala i stavljena je na "čekanje", međutim vodiči nisu stali, ulagali su u sebe, edukacije, snimali su spotove , redovito nas obavješćivali o svojim aktivnostima kako bi bili spremni za uključivanje čim se za to stvore uvjeti. Imali su našu podršku i prije, nastavljamo i dalje zajedno surađivati na profesionalnoj razini te zato apeliramo da se još jednom razmotre svi njihovi zahtjevi ali i prijedlozi kojima će se zaštititi nacionalni interesi . TZ otoka Krka

107	<p>Obrt za usluge "Marijana Pušić" PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA</p> <p>15 godina s ljubavlju prema profesiji i domovini radim kao turistički vodič. Nikada nisam bila na burzi, sama sam razvijala svoj posao godinama, uredno plaćala sva davanja i poreze i nikada nisam bila na teret svojoj domovini ni u kojem smislu. Naše Ministarstvo, koje predstavlja domovinu, uporno već godinama pokušava pod izlikom liberalizacije tržišta otetiti nam naš posao, vulgarizirati našu profesiju do neprepoznatljivosti, poništiti Domovinskim ratom teško stečeni suverenitet naše domovine i u konačnici nas otjerati preko granica naše domovine u potrazi za nekim novim poslom i životom. Ministarstvo je osnovalo radnu skupinu koja se sastojala od vrlo stručnih pojedinaca koji su vrhunski odradili posao Ministarstva i servirali mu na pladnju gotove prijedloge koje je Ministarstvo do kraja izignoriralo i zanemarilo uporno se pokušavajući do kraja dodvoriti stranim turoperatorima koji ih očito dulje vrijeme drže u šaci i diktiraju prijedloge zakona u našoj domovini. Nedopustivo je što Ministarstvo želi smanjiti zaštićene lokalitete i time obezvrijediti naše kulturno i spomeničko naslijeđe, što želi dozvoliti strancima da bez kvalitetne izobrazbe (koju smo mi morali proći da bi smjeli raditi u našoj domovini) preuzmu naš posao i to uz na dječjoj razini definiranu potrebu poznavanja hrvatskog jezika. Nadam se da je ovo moj posljednji u nizu vapaja našem Ministarstvu da konačno stane iza svojih turističkih vodiča kojih je 5500, da konačno time stane u obranu suvereniteta i digniteta domovine barem u mjeri i prema uzoru drugih zemalja EU koje su to uspješno napravile na čast svoje zemlje i građana.</p>	<p>Primljeno na znanje Nije konkretna primjedba na Nacrt prijedloga zakona, već općeniti komentar.</p>
108	<p>ZVONKA JURIĆ PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA</p> <p>Poštovani svi! Nisam već dugo vremena sudjelovala u e-savjetovanju(zadnji put sam osjetila potrebu ostaviti par riječi vezano uz e -savjetovnje o ukidanju zaštićenih lokaliteta!)...Nije se nešto značajno desilo prije tih par godina,iako sam se naivno nadala da hoće i da će zaštićeni lokaliteti ostati zaštićeni te da će se uvažiti prijedlozi struke i da će se neki lokaliteti dodatno zaštititi... No jedno nema veze s drugim...Jedina veza je u tome što sam dugo trebala da se odlučim i ovaj put nešto napisati,reći,nadodati na ono što su dragi kolege već naveli... Najlakše je napisati-slažem se sa svime do sad navedenim(i slažem se-da nebi bilo zabune),ali to nije rješenje... Dakle,radim kao turistički vodič 13 godina,to je posao koji OBOŽAVAM i od kojeg živim,plaćam sva davanja koja su mi nametnuta(a s nekima se itekako ne slažem ali što ćeš-sve je to Rn'R)... Jednostavno ,nije mi jasno dokle seže ova želja i potreba za dodvoravanjem EU-i sve preko leđa ljudi koji žive u Hr,malog čovjeka koji samo ima želju raditi posao koji voli i posao od kojeg će dostojanstveno živjeti... Meni osobno je stalo do moje domovine i obožavam svoj zanos našom kulturom,poviješću,običajima dijeliti sa turistima koji dolaze u Hrvatsku-a to radim već dobrih 13 godina,kroz tri predivne dalmatinske županije... Imala sam prilike,biti u autobusima sa stranim (njemačkim)turistima,gdje je njihov pratitelj u</p>	<p>Primljeno na znanje Nije konkretna primjedba na Nacrt prijedloga zakona, već općeniti komentar.</p>

	<p>autobusu izlagao gostima svoje priče o Hrvatskoj a ja bih bila loco vodič na lokalitetu-NE ŽELIM uopće komentirati čega bih se naslušala... I sada dolazim do onog što bih svakako htjela reći: nikako nije u redu dozvoliti građanima stranih EU članica bilo kakvo vođenje po zaštićenim lokalitetima a i šire bez polaganja ispita koje smo i mi morali polagati(hrvatski jezik B2,povijest,geografija,zakonodavstvo,turizam i gospodarstvo,OTP,kulturna baština,...),nisam za nacionalnu licencu... Žao mi je što ne želite uvažiti prijedloge radne skupine koji su ,sigurna sam,itekako konstruktivni i dobri za sve,žao mi je što ne osjećate potrebu zaštititi 5500 radnih mjesta. Žao mi je što ste nas,najbolje turističke ambasadore svoje zemlje,odlučili izložiti bez da nas zaštitite.... Srdačan pozdrav!!</p>	
109	<p>UTV Liburnia PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA Udruga turističkih vodiča Liburnia, sa svim svojim članovima, ponavlja zahtjeve koji su upućeni kroz prijedlog Zajednice društava turističkih vodiča Hrvatske, čiji je Udrug član, a kojim se opetovano traži razuman i pravedan pristup liberalizaciji. Točno ono što je komunicirano već u nekoliko navrata i kroz nekoliko godina s Ministarstvom, no nažalost sluha nema, pa u nadi da ćete nas ipak čuti, prije nego što nas otpišete postavljamo naš prijedlog. Ožalošćeni članovi UTV Liburnie iz Opatije - kolijevke turizma. Očitujemo se na analizu utvrđenih izravnih učinaka objavljenu u e- savjetovanju (Obrascu iskaza o procjeni učinaka propisa za nacrt prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o pružanju usluga u turizmu) u kojem ste naveli: "Međutim, treba naglasiti da velik broj turističkih vodiča ne pruža usluge aktivno te je pružanje takvih usluga u velikoj mjeri samo dodatni izvor prihoda. Prema podacima Porezne uprave broj obveznika u Registru poreznih obveznika na dan 14. prosinca 2020. godine koji imaju evidentiranu glavnu djelatnost pod NKD razredom „79.90 Ostale rezervacijske usluge i djelatnosti povezane s njima“ koji, između ostalog, uključuje djelatnosti turističkog vodiča, ukupno iznosi 1.344, od čega je 208 pravnih i 1.136 fizičkih osoba te se procjenjuje da od ukupnog broja aktivno pruža usluge oko četvrtina turističkih vodiča." - Navedenim izračunom proizlazi da u Republici Hrvatskoj je djeluje 5 500 vodiča (koji uredno uplaćuju u proračun značajna sredstva na ime poreza , prireza i doprinosa) već 340 vodiča što nije točno - Veliki broj obrtnika turističkih vodiča ima prijavljenu djelatnost 79.90, ali ne kao primarnu djelatnost što ne znači da ne žive od iste - Pojam "aktivno" samo za one koji su obrtnici kojima je predmetna djelatnost navedena kao glavna je ništa drugo no maliciozan pokušaj umanjenja broja turističkih vodiča kojima se ovim zakonom i onim što slijedi ugrožava gola egzistencija i tjera iz zemlje. - Također je protivna i odredbama čl. 73.stavak 5 Zakona o pružanju usluga u turizmu kojim su jasno navedeni oblici poslovanja turističkih vodiča. (po ovom bi mogli zaključiti kako su primjerice brojni umirovljenici s malim mirovinama, kojima je ova djelatnost jedna od glavnih prihoda kako bi mogli preživjeti, zapravo "pasivni" vodiči. Obzirom kako se</p>	<p>Djelomično prihvaćen Ministarstvo turizma i sporta pristupilo je izmjenama i dopunama Zakona o pružanju usluga u turizmu (NN 130/17, 25/19, 98/19, 42/20) zbog potrebe usklađivanja s propisima Europske unije (odredbama Direktive 2005/36/EZ o priznavanju stručnih kvalifikacija (kako je zadnje izmijenjena Direktivom 2013/55/EU) i Direktive 2006/123/EZ o uslugama na unutarnjem tržištu), koje su utemeljene na slobodi poslovnog nastana, slobodi pružanja usluga i/ili slobodi kretanja radnika – temeljnim načelima Europske unije. U Obrascu iskaza o procjeni učinaka propisa nigdje nije naveden podatak o 340 turističkih vodiča u Republici Hrvatskoj, već se procjenjuje da od ukupnog broja vodiča, to jest od ukupno cca 5500 registriranih vodiča u Republici Hrvatskoj, četvrtina aktivno pruža usluge u smislu da im je to jedini izvor prihoda (prema podacima Porezne uprave od 14.12.2020. pod NKD razredom „79.90 Ostale rezervacijske usluge i djelatnosti povezane s njima“, a koja uključuje uz ostale djelatnosti i djelatnost turističkog vodiča, evidentirano je ukupno 1.344 poreznih obveznika, od čega je 208 pravnih i 1.136 fizičkih osoba). Vezano uz prijedlog definiranja razine znanja hrvatskog jezika napominjemo da sukladno važećem Zakonu turistički vodič mora znati jezik na kojem pruža usluge najmanje na razini B2 Zajedničkog europskog referentnog okvira. Navedeno znači da vodič koji pruža usluge na hrvatskom jeziku mora znati hrvatski jezik najmanje na razini B2. Ukoliko pruža usluge na nekom drugom stranom jeziku, mora poznavati hrvatski jezik u mjeri dostatnoj za pružanje usluga. U pogledu priznavanja stručnih kvalifikacija turističkih vodiča iz drugih država članica Europske unije skrećemo pažnju na odredbe Zakona o reguliranim profesijama i priznavanju inozemnih stručnih kvalifikacija (NN 82/15, 70/19, 47/20), kojim je prenesena Direktiva 2005/36/EZ o priznavanju stručnih kvalifikacija (izmijenjena Direktivom 2013/55/EU), provjera znanja jezika mora biti razmjerna djelatnosti koja će se obavljati, a provodi se samo u slučaju profesija koje utječu na sigurnost pacijenata, a drugih profesija kada postoji osnovana sumnja o dovoljnom poznavanju jezika u odnosu na profesionalne djelatnosti koje se namjeravaju obavljati. Takva provjera može se vršiti samo nakon izdavanja Europske profesionalne kartice i priznavanja inozemnih stručnih kvalifikacija u svrhu ostvarivanja prava na poslovni nastan, ali ne i kod privremenog i</p>

u predmetnom slučaju radi o opstanku cijele struke, i to u vremenu epidemije, koje je brojne vodiče primoralo da bježe iz zemlje kako bi osigurali nužnu egzistenciju, cjelokupni postupak je izazvao zgražanje kolega i pozive na prosvjede jer je zbog ovako provedenog postupka nestalo i ono malo povjerenja koje smo stekli u Ministarstvo kako bi se što više izbjegle negativne posljedice pri donošenju budućih pravilnika vezanim uz popis zaštićenih lokaliteta i obrazovni kurikulum turističkih vodiča. Pitanja koja u samom postupku smatramo iznimno bitnima su sljedeća: Već smo isticali grčki primjer, pa ćemo Vam ponovno istaknuti prijedloge koje ste očitno odbili bez ikakvog obrazloženja i korektno komunikacije: • obrazovanje na hrvatskom jeziku te definiranje što bi značilo "poznavanje jezika u dovoljnoj mjeri" – obzirom da predmetnu kvalifikaciju smatramo neodredivom i neozbiljnom • članak 71, stavak 1. Zakona, prijedlog: regulirano obrazovanje na način da ga provode fakulteti, kao nekad, a obzirom smo svjedoci vulgarizacije obrazovanja turističkih vodiča • članak 73, Zakona: "da ima najmanje završenu srednju školu" - prijedlog: najmanje četverogodišnju srednju školu, • članak 73. stavak 2. točka 3. Zakona: "da poznaje hrvatski jezik u mjeri dostatnoj za pružanje usluga turističkog vodiča", što bi značilo "poznavanje jezika u dovoljnoj mjeri" – obzirom da predmetnu kvalifikaciju smatramo neodredivom i neozbiljnom / prijedlog: svakako definiranje razine poznavanja jezika prema reguliranim razinama poznavanja jezika. • Fragmentiranost ispita po županijama: predlažemo polaganje ispita po povijesno i geografski bliskim regijama. Na ovaj način bi se zaštićeni lokaliteti polagali samo za 5 regija (za razliku od sadašnjih 20 županija i grada Zagreba). Fragmentiranost ispita bi se smanjila na najmanju moguću mjeru koja je u isto vrijeme logična, smisljena i potrebna. 1. Dalmatinska regija - uključivala bi 4 županije: Dubrovačko-neretvanska županija Splitsko – dalmatinska županija Šibensko – kninska županija Zadarska županija 2. Istarsko-primorsko-lička regija - uključivala bi 3 županije: Istarska županija Primorsko-goranska županija Ličko-senjska županija 3. Središnja Hrvatska i zagrebačka makroregija - uključivala bi 5 županija i grad Zagreb: Krapinsko-zagorska županija Karlovačka županija Međimurska županija Varaždinska županija Zagrebačka županija Grad Zagreb 4. Panonska regija: Sisačko-moslavačka županija Bjelovarsko-bilogorska županija Koprivničko-križevačka županija Virovitičko-podravska županija 5. Slavonska regija - uključivala bi 4 županije: • Vukovarsko-srijemska • Osječko-baranjska županija • Požeško-slavonska županija • Brodsko-posavska županija Jedini prijedlog koji je usvojen je načelo zaštite stečenih prava. No, ujedno je i paradoks. Regulacija prema državljanima neeuropskih zemalja: Novim Zakonom o strancima ukidaju se turističke kvote te će veliki broj stranih državljanina imati mogućnost boravka u Republici Hrvatskoj. Osobe koje pet godina borave na teritoriju Republike Hrvatske i ne moraju nužno biti zaposlene da bi stekle uvjete za dobivanje prebivališta. No, bez obzira na isto, za istaknuti je kako je Zakon o pružanju usluga u turizmu lex specialis koji derogira

povremenog pružanja usluga turističkog vodiča u drugoj državi članici Europske unije. Sukladno Zakonu o znanosti i visokom obrazovanju (NN 123/03, 198/03, 105/04, 174/04, 02/07, 46/07, 45/09, 63/11, 94/13, 139/13, 101/14, 60/15, 131/17) visoka učilišta su sveučilište te fakultet i umjetnička akademija u njegovom sastavu, veleučilište i visoka škola, a visoka učilišta mogu biti javna i privatna, dok prema važećem Zakonu o pružanju usluga u turizmu rješenje o imenovanju ispitne komisije za polaganje stručnog ispita za turističkog vodiča može se izdati samo onom visokom učilištu koje izvodi najmanje stručni ili sveučilišni studij na preddiplomskoj razini u području turizma ili imaju smjer ili nastavne predmete iz područja turizma. Vezano uz uvjetovanje pristupa polaganju stručnog ispita za turističkog vodiča završenom četverogodišnjem srednjom školom, smatramo kao isto nije nužno, iz razloga što će se programom i stručnim ispitom za turističkog vodiča propisati i provjeriti odgovarajuća razina znanja. Ovim novim Prijedlogom izmjena Zakona o pružanju usluga u turizmu Ministarstvo turizma i sporta u dijelu Zakona koji se odnosi na turističke vodiče - ne regulira - obvezu polaganja općeg i posebnog dijela ispita za turističke vodiče, već su način polaganja i sadržaj stručnog ispita za turističke vodiče, kao i popis zaštićenih cjelina (lokaliteta) uređeni podzakonskim aktima, tj. pravilnicima iz 2008. godine - Pravilnikom o stručnom ispitu za turističke vodiče i ispitnom programu za turističke pratitelje (NN 50/08 i 120/08) i Pravilnikom o popisu turističkih cjelina (lokaliteta) po županijama (NN 76/08). Prijedlog novog načina polaganja i sadržaja ispita za turističke vodiče bit će predmet rada radne skupine za donošenje novih pravilnika, koji se trebaju donijeti do kraja lipnja 2021. godine, a prijedlogom Zakona bit će definiran popis zaštićenih cjelina (lokaliteta) kao cjelina umjetničke, povijesne i kulturne baštine. U radnoj skupini će, kao i do sada, sudjelovati predstavnici turističkih vodiča, visoka učilišta koja izvode programe stručnog ispita za turističke vodiče, tijela državne vlasti i stručnjaci. Rješenje će se izdavati sukladno izdanom uvjerenju o položenom stručnom ispitu, a program stručnog ispita će biti propisan pravilnikom o stručnom ispitu, a Zakon o općem upravnom postupku uređuje tko može biti stranka u postupku, a time i pravo podnijeti zahtjev za odjavu pružanja usluga.

opći zakon , u ovom slučaju Zakon o strancima. Isti pristup imaju i druge europske zemlje poput Cipra i Malte, koje uopće ne dozvoljavaju pristup edukaciji strancima koji dolaze iz neeuropskih zemalja osim ako nemaju grčko, odnosno ciparsko podrijetlo, odnosno Malta, koja uz obvezu prebivališta, ima i uvjet reciprociteta. To su zemlje koje smatramo onima koje štite i poštuju svoju baštinu i nacionalni interes. Vezano uz samu izmjenu zakona predlažemo konkretno: • članak 69. stavak 3. Zakona – prijedlog: pristup edukaciji regulirati i uvjetom hrvatskog podrijetla odnosno implementiranjem načela reciprociteta. Obzirom na nekomunikaciju i nekorektnost, obvezni smo se očitovati ponovno i putem e-savjetovanja na nekoliko važnih detalja kako slijedi: • uvjet proporcionalnosti: dostavili smo Vam ažurirani popis testa proporcionalnosti svih zemalja članica EU pisan 2016. godine od strane stručne službe , a vezano uz izvješće Republike Hrvatske Europskoj Komisiji o našoj profesiji (izvješće napisano nepotpuno uz polupismenu razinu popratnog teksta) Iz predmetnog popisa odgovora svih država članica na test proporcionalnosti, vidljivo je kako je test proporcionalnosti za Republiku Hrvatsku nužno revidirati u skladu sa standardima i sintaksom engleskog poslovnog jezika i ispraviti pogrešno navedeno činjenično stanje. Nudili smo Vam i pomoć, međutim ništa nije ispravljeno niti su navedene prevladavajuće kategorija javnog interesa, zaštita potrošača, zaštita kulturne, arheološke, povijesne i umjetničke baštine. Isticali smo i netočnost u navodima isključivo županijskih licenci jer Republika Hrvatska nacionalnu licencu već odavno ima u obliku tzv. općeg dijela. Pojedinačno očitovanje na prijedlog u e- savjetovanju: Članak 6. U članku 70. stavku 2. riječi: „po županijama“ brišu se. U stavku 4. riječi: „po županijama“ brišu se. Iznimno se protivimo ovakvom prijedlogu te predlažemo izmjenu čl. 70.st. 2 te članka 70.st.4. riječima " po regijama" Predlaže se izmjena u članku 70. te dopuna novog stavka 6. : " Regije se određuju na slijedeći način: 1. Dalmatinska regija - uključivala bi 4 županije: Dubrovačko-neretvanska županija Splitsko – dalmatinska županija Šibensko – kninska županija Zadarska županija 2. Istarsko-primorsko-lička regija - uključivala bi 3 županije: Istarska županija Primorsko-goranska županija Ličko-senjska županija 3. Središnja Hrvatska i zagrebačka makroregija - uključivala bi 5 županija i grad Zagreb: Krapinsko-zagorska županija Karlovačka županija Međimurska županija Varaždinska županija Zagrebačka županija Grad Zagreb 4. Panonska regija: Sisačko-moslavačka županija Bjelovarsko-bilogorska županija Koprivničko-križevačka županija Virovitičko- podravska županija 5. Slavonska regija - uključivala bi 4 županije: • Vukovarsko-srijemska • Osječko-baranjska županija • Požeško-slavonska županija • Brodsko-posavska županija" Članak 8. U članku 74. točka 2. mijenja se i glasi: „2. naznaku o položenom općem dijelu stručnog ispita odnosno naznaku o položenom općem dijelu stručnog ispita i posebnom dijelu stručnog ispita za zaštićene cjeline (lokalitete).“ Prijedlog ZDTVH: „2. naznaku o položenom općem dijelu stručnog ispita odnosno

	<p>naznaku o položenom općem dijelu stručnog ispita i posebnom dijelu stručnog ispita za zaštićene cjeline (lokalitete) po regijama iz članka 70. stavak 6 .“</p> <p>Članak 9. Iza članka 75. dodaje se članak 75.a i naslov iznad članka koji glasi: „Ukidanje rješenja o ispunjavanju uvjeta za pružanje usluga turističkog vodiča</p> <p>Članak 75.a (1) Rješenje o ispunjavanju uvjeta za pružanje usluga turističkog vodiča ukida se s danom podnošenja zahtjeva za odjavu nadležnom upravnom tijelu ili danom navedenim u zahtjevu za odjavu, koji ne može biti određen prije dana podnošenja zahtjeva nadležnom upravnom tijelu. (2) Rješenje o ukidanju rješenja iz stavka 1. ovoga članka donosi nadležno upravno tijelo i dostavlja ga Ministarstvu, nadležnom područnom uredu turističke inspekcije tijela državne uprave nadležnog za inspekcijske poslove i nadležnoj ispostavi područnog ureda tijela državne uprave nadležnog za porezni sustav. (3) Protiv rješenja iz stavka 2. ovoga članka može se izjaviti žalba Ministarstvu.“ - U stavku 1. nije navedeno na čiji zahtjev za odjavu se donosi predmetno rješenje</p> <p>Članak 10. U članku 76. stavak 5. briše se. - Suglasni smo s izmjenom koja se odnosila na obvezu upisa u Središnji registar S poštovanjem , Jednoglasno: članovi Zajednice društava turističkih vodiča Hrvatske 1. Društvo turističkih vodiča Split 2. Društvo turističkih vodiča Dubrovnik 3. Udruga turističkih vodiča Like 4. Udruga turističkih vodiča Rab 5. Udruga turističkih vodiča grada Vukovara 6. Društvo turističkih vodiča Korčula 7. Društvo turističkih vodiča Rovinj 8. Društvo turističkih vodiča Međimurje 9. Udruga turističkih vodiča Bastion- Karlovac 10. Udruga Moj Osijek 11. Udruga turističkih vodiča Maloga Lošinja 12. Udruga turističkih vodiča Zadra - Donat 13. Društvo turističkih vodiča Phoenix- Trogir 14. Udruga turističkih vodiča Kvarnera 15. Društvo turističkih vodiča Liburnia 16. Društvo turističkih vodiča Varaždin 17. Društvo turističkih vodiča Pula 18. Udruga turističkih vodiča Zagreba i srednjohrvatske makroregije 19. Turistički vodiči Split 20. Udruga turističkih vodiča Mihovil Šibenik 21. Udruga turističkih vodiča otoka Hvara</p>	
110	<p>Silvija Radovan PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA</p> <p>"Ovim izmjenama omogućuje se donošenje provedbenih propisa temeljem kojih bi stručni ispit za posebni dio bio organiziran na drugačiji način te bi se ukinula fragmentarnost posebnog dijela ispita." Poštovani stručnjaci i profesionalni savjetnici u MINT-u, Naravno zahvaljujem na čitanju ovog komentara te se nadam da će se oni koji pročitaju malo zapitati, za koga rade, gdje rade i zašto rade tu gdje rade. Kao odgovorna odrasla osoba kojoj je prioritet osobni razvoj, a time i mentalno te fizičko zdravlje, ne bih si dozvolila neodgovorno raditi neki posao jer je posljedica katastrofalna ne za druge nego upravo za mene. Bio je ovo mali uvod o nečemu što nadam se i sami znate. Citirala sam u naslovu spornu rečenicu koja ostavlja mnogo pitanja. Kakav je to "drugačiji način"? Postoji li uopće taj "drugačiji način"? Živjela sam u radila u par Europskih zemalja (Švedska, Italija, Grčka), gdje sam radila u turizmu te mi je nevjerojatno čitati prijedlog izmjene zakona na štetu Hrvatskih</p>	<p>Primljeno na znanje Nije konkretna primjedba na Nacrt prijedloga zakona, već općeniti komentar.</p>

<p>građana. Naravno da se zakon treba prilagoditi članstvu u EU i da smo pristupanjem potpisali i prihvatili nekakve uvjete, ali je isto tako važno da svaka država članica ima prostora njegovati i štiti svoju posebnost, a pogotovo kada govorimo o kulturi i povijesnom nasljeđu. Jeste li vi, draga gospodo sviesni da bez povijesti i kulture nema identiteta, a bez identiteta nema ni države? Ako ste svjesni svog osobnog identiteta i ako ste ponosni na ono što jeste, a nadam se da jeste, tada bi itekako trebali shvatiti o čemu govore turistički vodiči kao što smo mi vas shvatili kada je "krovna udruga turističkih vodiča" stručno i marljivo radila i predlagala što i kako koristeći stručnost, iskustvo, znanje i poštovanje prema sebi i svojoj državi. Jeste li i vi kao temelj ovog gore navedenog teksta koristili isto? E pa nažalost, niste. Najbolji vođa je onaj koji ima samopouzdanja, a takav će itekako znati poslušati struku i iskoristiti nečije znanje. To je služenje narodu, državi, a što je najbitnije i sebi. Tužno je da se odluke na nivou države donose onako usput, bez vizije, bez imalo odgovornosti. Nijedna država od gore spomenutih, a pogotovo nijedna država sa slično starom, bogatom i vrijednom kulturno-povijesnom baštinom ne bi dozvolila da se mahom emitivne zemlje miješaju u njihovu turističku politiku. Dragi MINT, pa srednja i sjeverna Europa trebaju od nas učiti što je turizam i kako se njime upravlja, a mi ćemo od njih ono što nama slabije ide. Tako ide razmjena i razvoj. Hrvatska turistička tradicija je daleko duža nego ona Njemačka, Švedska, Austrijska, Mađarska, itd. Mi imamo daleko više iskustva samo nemamo vjere u vlastito znanje i vlastitu važnost. Stoga vas pozivamo na suradnju s građanima, profesionalcima u turizmu i ostalim turističkim djelatnicima koji ovu zemlju vole i doprinose njezinom ugledu u svijetu. Što se tiče stranih vodiča, naravno da su dobrodošli ali pod uvjetima koji za nas važe u njihovim državama (EU). Dodala bih još i ovo. Kada sam živjela u Švedskoj, prije nego sam naučila jezik sva su mi vrata bila zatvorena. Ljutila sam se dok nisam shvatila što znači nacionalni ponos i poštovanje sebe. Naravno da strani vodič koji jednom dovede grupu u Hrvatsku neće učiti Hrvatski, ali taj vodič ne može i ne smije tumačiti specifičnu povijest niti govoriti o Hrvatskom identitetu. On svakako može uputiti gosta u restoran, dati im slobodno vrijeme te u busu ukratko ispričati što će im onda lokalni vodič pokazati i protumačiti na svoj način. Hvala i puno sreće u daljnjem radu.</p> <p>PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA 75 I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA 3 II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI 16 III. OCJENA I IZVORI SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVOĐENJE ZAKONA 3 PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PRUŽANJU USLUGA U TURIZMU Članak 1. Članak 2. 1 Članak 3. 1 Članak 4. 1 Članak 5. 2 Članak 6. 14 Članak 7.</p>	
<p>111 Ajlin Andreis Sarun PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA Poštovani, ne slažem se sa uvođenjem nacionalne</p>	<p>Nije prihvaćen Ovim novim Prijedlogom izmjena Zakona o pružanju usluga u turizmu Ministarstvo turizma i sporta u dijelu Zakona koji se odnosi na turističke vodiče - ne regulira</p>

	<p>licence, ukidanjem posebnog dijela ispita po županijama i polaganja samo zaštićenih cjelina, koje će biti 'znatno smanjene'. Umjesto da težimo kvaliteti i znanju, ovaj zakon pogoduje neznanju i površnosti. Sramotno je da sve ide u tom pravcu. tako se na primjer prekvalifikacija za posao recepcionera svodi na 10 sati stranog jezika. Kakvu mi to poruku šaljemo? Predlažem da se uvede minimalno znanje stranog jezika za turističke vodiče na razini B2 po ZEROJ-u, i da se ne ukida posebni dio pri polaganju ispita. Također se zalažem da i stranci polože isti ispit i da razina poznavanja hrvatskog jezika bude B2.</p>	<p>- obvezu polaganja općeg i posebnog dijela ispita za turističke vodiče, već su način polaganja i sadržaj stručnog ispita za turističke vodiče, kao i popis zaštićenih cjelina (lokaliteta) uređeni podzakonskim aktima, tj. pravilnicima iz 2008. godine - Pravilnikom o stručnom ispitu za turističke vodiče i ispitnom programu za turističke pratitelje (NN 50/08 i 120/08) i Pravilnikom o popisu turističkih cjelina (lokaliteta) po županijama (NN 76/08). Prijedlog novog načina polaganja i sadržaja ispita za turističke vodiče bit će predmet rada radne skupine za donošenje novih pravilnika, koji se trebaju donijeti do kraja lipnja 2021. godine. U radnoj skupini će, kao i do sada, sudjelovati predstavnici turističkih vodiča, visoka učilišta koja izvode programe stručnog ispita za turističke vodiče, tijela državne vlasti i stručnjaci. Vezano uz prijedlog definiranja razine znanja hrvatskog jezika napominjemo da sukladno važećem Zakonu turistički vodič mora znati jezik na kojem pruža usluge najmanje na razini B2 Zajedničkog europskog referentnog okvira. Navedeno znači da vodič koji pruža usluge na hrvatskom jeziku mora znati hrvatski jezik najmanje na razini B2. Ukoliko pruža usluge na nekom drugom stranom jeziku, mora poznavati hrvatski jezik u mjeri dostatnoj za pružanje usluga. U pogledu priznavanja stručnih kvalifikacija turističkih vodiča iz drugih država članica Europske unije skrećemo pažnju na odredbe Zakona o reguliranim profesijama i priznavanju inozemnih stručnih kvalifikacija (NN 82/15, 70/19, 47/20), kojim je prenesena Direktiva 2005/36/EZ o priznavanju stručnih kvalifikacija (izmijenjena Direktivom 2013/55/EU), provjera znanja jezika mora biti razmjerna djelatnosti koja će se obavljati, a provodi se samo u slučaju profesija koje utječu na sigurnost pacijenata, a drugih profesija kada postoji osnovana sumnja o dovoljnom poznavanju jezika u odnosu na profesionalne djelatnosti koje se namjeravaju obavljati. Takva provjera može se vršiti samo nakon izdavanja Europske profesionalne kartice i priznavanja inozemnih stručnih kvalifikacija u svrhu ostvarivanja prava na poslovni nastan, ali ne i kod privremenog i povremenog pružanja usluga turističkog vodiča u drugoj državi članici Europske unije.</p>
<p>112</p>	<p>Natalia Raucher PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA Poštovani, licencirani sam turistički vodič. Slažem se s kolegama i smatram da je prijedlog izmjena Zakona o pružanju usluga u turizmu apsurdan. Podržavam i potpisujem očitovanje "Zajednice društava turističkih vodiča Hrvatske". Ne mogu razumjeti da Vam je struka tako nebitna i da niste prihvatili niti jedan prijedlog iste. Ako su Grčka i Cipar zaštitili svoju baštinu, povijest i svoje ljude, zašto ne napravimo isto? Molim Vas, pročitajte komentare, poslušajte struku i uvažite naša mišljenja. Ove izmjene ne mogu proći, jer nisu za dobrobit hrvatskih stanovnika. S poštovanjem, Natalia Raucher, licencirani turistički vodič i interpretatorica baštine.</p>	<p>Primljeno na znanje Nije konkretna primjedba na Nacrt prijedloga zakona, već općeniti komentar.</p>
<p>113</p>	<p>Luxuria Tempus PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA Ovo obrazloženje je nevjerovatno! Tko od njih traži da ukinu "fragmentarnost" posebnog dijela ispita?</p>	<p>Primljeno na znanje Nije konkretna primjedba na Nacrt prijedloga zakona, već općeniti komentar.</p>

	<p>Odakle im uopće ta terminologija? Sama logika presude EU Suda Pravde (koji je najrelevantnije tijelo u čitavoj priči) je upravo suprotna. Za zaštićene lokacije je potrebna posebna kvalifikacija. Ne za sve zajedno jer onda ih se ne bi ni zaštićivalo. Osim toga se radi i o nemogućoj zadaći (zamisli nekog tko bi polagao sve zaštićene lokacije u Italiji, to bi bilo nemoguće i najvećim renesansnim genijima :)). Uz to, ukoliko bi nacionalna kvalifikacija uključivala sve zaštitne lokacije one bi samim tim bile ukinute. Nacionalna licenca nije nikakva zaštita prema vani niti će to više ikada biti (obzirom na automatsko priznavanje njene ekvipolencije) pa bi samim time zaštićene lokacije bile prešutno eliminirane.</p>	
114	<p>VEDRANA ĐUGUM PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA</p> <p>Kao prvostupnica Kulture i turizma koja je htjela u dogledno doba postati i turistički vodič za svoju županiju smatram ove dopune i izmjene jako štetnima za postojeće turističke vodiče u RH. Pročitala sam cijeli prijedlog i mada mi nedostaje pravnog vokabulara mogu sumirati svoja opažanja i reći da bi ovakav zakon što se tiče usluga turističkih vodiča dodatno destabilizirao struku koja je već u debeloj krizi zbog postojeće pandemije. Jednostavno ne vjerujem u tezu da EU vrši pritisak i zahtjeva da inozemni vodiči obavljaju posao lokalnih turističkih vodiča. A i čitajući komentare vidim da nema uporišta u stvarnom stanju stvari što se toga tiče. Nadalje, slažem se s time da inozemni vodič ne može prenijeti sve specifičnosti materijalne i nematerijalne kulturne baštine, i da je u tome dovoljno kvalificiran samo domaći obrazovani i iskusni vodič. Jedini ustupak koji bi se eventualno mogao učiniti je da npr. inozemni vodič živi u Hrvatskoj u određenoj regiji najmanje 2 godine, bude mentoriran od strane iskusnog lokalnog vodiča i obvezno zna barem osnove (A2) hrvatskog jezika i kulture. Ali jedna stvar me sad zanima, i to ću svakako istražiti: ako bilo tko s položenim tečajem turističkog vodiča u RH ode živjeti u neku državu članicu EU, hoće li ga dočekati jednaki uvjeti slobodnog tržišta i hoće li mu ova naša "diploma" omogućiti da pruža usluge turističkog vodiča, uz polaganje samo posebnog dijela za zaštićene lokalitete? Osobno mislim da je odgovor "ne", pogotovo u zemljama članicama koje su puno duže članovi od RH i tim više vjerujem da ovaj zakon, ukoliko stupi na snagu, predstavlja još jedan izuzetno licemjerman pokušaj dodvoravanja Europskoj uniji i korak dalje prema uništavanju već nikakvog hrvatskog gospodarstva. P.S. Još uvijek čekam kad će nastupiti davno najavljeni penali za neodvajanje otpada, tj kad će se konačno u ovoj zemlji urediti sustav odvajanja otpada. Ali očito je veći prioritet nagaziti na porezne obveznike i poštene radnike nego poboljšati životni standard građana RH i sudjelovati u zelenoj politici koja je očito samo mrtvo slovo na papiru i prazna floskula u ustima.</p>	<p>Primljeno na znanje Direktivom 2005/36/EZ o priznavanju stručnih kvalifikacija kako je izmijenjena Direktivom 2013/55/EU utvrđuje se da države članice ne smiju ni zbog kojeg razloga koji se odnosi na stručne kvalifikacije ograničavati slobodu pružanja usluga stranim pružateljima usluga koji imaju zakonit poslovni nastan u matičnoj državi članici i ondje pripadaju reguliranoj profesiji ili ako su, u slučaju da ta profesija u njihovoj matičnoj državi članici nije regulirana, obavljali tu profesiju najmanje godinu dana u prethodnih 10 godina, naime, navedeno je propisano i Zakonom o reguliranim profesijama i priznavanju inozemnih stručnih kvalifikacija. Sukladno navedenoj Direktivi turistički vodič iz Republike Hrvatske može pružati usluge u drugoj državi članici Europske unije te ista ne bi smjela ni zbog kojeg razloga koji se odnosi na stručne kvalifikacije ograničavati slobodu pružanja usluga, a ukoliko se hrvatski vodiči susreću s poteškoćama u pružanju usluga u drugim država članicama navedeno mogu prijaviti putem mreže SOLVIT. Napominjemo da je nacionalni SOLVIT centar uspostavljen pri Ministarstvu gospodarstva i održivog razvoja.</p>
115	<p>Mag Tours d.o.o. PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA Ivana Šišara. MagTours U turizmu sam od kada</p>	<p>Primljeno na znanje Nije konkretna primjedba na Nacrt prijedloga zakona, već općeniti komentar.</p>

	<p>znam za sebe. Počela sam kao turistički vodič a zadnjih 17 godina radim u turističkoj agenciji i zaista je žalosno sve ovo što čitam. Toliko degradacije i ponižavanja s novim zakonom da je to sramotno. Vodiči su ti koji nas promoviraju, nijedna agencija neće prodati svoj proizvod bez dobrog vodiča. Svaka naša tura ovisi upravo o vodiču koji je tu da interpretira lokalno i autohtono. Prije 20 godina sam bila pratitelj na putovanjima Hrvata po Italiji i svugdje gdje smo stali smo imali licencirane talijanske vodiče, dakle prije 20 godina a Vi bi sad dozvolili da naši vodiči sjede kući i da im neki stranac intepretira kako je to kod nas živjeti, da priča našu povijest. Sve države članice EU štite svoje građane a na ovaj način ne samo da nas degradirate već ljude tjerate iz države. I dalje ne mogu vjerovati da se ovo sve događa i da i dalje prodajemo sve naše nekom drugom umjesto da se zaštitimo i zauzmemo za sebe. Sramotno zaista sramotno.</p>	
116	<p>Boris Šušnjar PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA Imam prijedlog kolegicama i kolegama vodičima... u namjeri da pokažemo i na ovom mjestu kako imamo podršku i od osoba i institucija koje su direktno na strani zaštite kulturnog identiteta i vrijednosti i jedinstvenosti Lijepe Naše, predlažem da se i ovdje postave linkovi na stranice novina i članaka u kojima se iskazuje podrška osoba koje su "na funkcijama"(u gradovima Dubrovniku i Gospiću iskazali su nam potporu gradonačelnici koliko ja znam, ali sigurno ima i više i bit će ih još u idućim danima). POKAŽIMO DA NAS JE VIŠE OD "samo 350 vodiča" i da imamo podršku puno šireg kruga osoba kojima je stalo do kvalitetnog prezentiranja Hrvatske gostima koji nas posjećuju!</p>	<p>Primljeno na znanje U Obrascu iskaza o procjeni učinaka propisa nigdje nije naveden podatak o 340 turističkih vodiča u Republici Hrvatskoj, već se procjenjuje da od ukupnog broja vodiča, to jest od ukupno cca 5500 registriranih vodiča u Republici Hrvatskoj, četvrtina aktivno pruža usluge u smislu da im je to jedini izvor prihoda (prema podacima Porezne uprave od 14.12.2020. pod NKD razredom „79.90 Ostale rezervacijske usluge i djelatnosti povezane s njima“, a koja uključuje uz ostale djelatnosti i djelatnost turističkog vodiča, evidentirano je ukupno 1.344 poreznih obveznika, od čega je 208 pravnih i 1.136 fizičkih osoba).</p>
117	<p>DTV Rovinj PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA Poštovani, mi vodiči, iz Društva turističkih vodiča Rovinj, u potpunosti podržavamo prijedloge naše krovne Udruge, odnosno ZDTVH-a. Kako ne shvaćate, ili ne želite shvatiti, da smo mi vodiči, najveći promotori naše zemlje. Kod velikog broja naših gostiju, pogotovo onih koji dolaze u organiziranom aranžmanu, smo mi vodiči, uz hotelsko osoblje najveći promotori naše zemlje. Takvi gosti najčešće "kroz nas" percipiraju i našu domovinu. Loš vodič = loša reklama, a "Mundpropaganda" je sigurno najjača propaganda, a samim time i najjača reklama. Da se razumijemo, mi nismo protiv stranih vodiča, dobrih vodiča, koji su uložili i stalno ulažu u svoje znanje, ali jesmo protiv kvazi vodiča. Kako stranih, tako i domaćih. Zbog toga zahtijevamo bolju naobrazbu turističkih vodiča (kolega Pr. sc. Vinko Bakija Vam je izradio cijeli program), koji je u skladu s ostalim članicama EU-a, kao npr. Grčka, Cipar, Malta, država koja drže do svoje kulture i svoje povijesti. I nemojte nam prodavati razne priče, da EU nešto zahtijeva od nas. Eu jasno kaže: "Obrazovna su pitanja u nadležnosti država članica". Zato, ako nas već ne poštuju, nemojte vrijeđati našu inteligenciju. Nadamo se da će ipak prevladati zdrav razum i da ćete poslušati struku. Lp. Društvo turističkih vodiča Rovinj</p>	<p>Primljeno na znanje Nije konkretna primjedba na Nacrt prijedloga zakona, već općeniti komentar.</p>

118	<p>KARMEN BARČOT PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA "Besramno ponižavanje baštine, struke i hrvatskih turističkih vodiča"! Teško je povjerovati da je naše Ministarstvo odlučilo okrenuti leđa nama (a ima nas 5500) koji svim svojim srcem i znanjem nastojimo biti najbolji ambasadori naše zemlje, njene povijesti, kulturne baštine, tradicije, života. Poslušajte glas struke, zaštitite svoje vodiče, ne degradirajte struku!</p>	<p>Primljeno na znanje Nije konkretna primjedba na Nacrt prijedloga zakona, već općeniti komentar.</p>
119	<p>Boban Memedović PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA U potpunosti podržavam tekst Zajednice društava turističkih vodiča Hrvatske pod naslovom "Besramno ponižavanje baštine, struke i hrvatskih turističkih vodiča" i žao mi je da niste usvojili niti jedan prijedlog naših predstavnika. Pročitao sam dosadašnje komentare i apsolutno su svi protiv prijedloga Zakona, tj. niti jedan vodič ne podržava izmjene. Iz osobnog iskustva znam da samo odlično poznavanje naše povijesne i kulturne baštine, načina života i običaja (koje može dati dobro obrazovani lokalni vodič) može uspješno predstavljati našu prekrasnu zemlju, koja je na žalost, izgleda, na milost i nemilost nestručnih i licemjernih osoba na vrlo utjecajnim pozicijama. Ono što mogu još dodati iz svojeg iskustva vođenja (klasičnog ili aktivnog) i kontakata sa stranim turistima, goste u Lijepoj našoj ne zanima puko nabiranje činjenica o povijesnim i kulturnim spomenicima. Njih zanima život u Hrvatskoj, naša emocija u vođenju, kako doživljavamo i njih i nas same, naša iskustva, mnogobrojni odgovori na njihova, ponekad i čudna pitanja, ali uvijek sa iskrenim odgovorima, novija povijest (ne zanemarujući i staru povijest), a pogotovo ih vesele lokalne priče i anegdote, emotivno izražavanje uspjeha i neuspjeha, nesebična pomoć u nezgodnim i nespretnim situacijama, uživanje u dobroj hrani i piću uz prepoznatljivo i iskreno gostoljublje naših lokalnih ugostitelja itd. Dobar turistički vodič ostaje u sjećanju uvijek i širi dobru vijest o kraju kojeg prezentira i ne smatra to klasičnom odradom posla.. To jedan stranac koji ne živi u ovome kraju niti zna niti umije prezentirati. I zato čuvajte ono što imamo, što nas čini drugačijim od drugih i po čemu smo privlačni turistima.. Nemojte ponižavati lokalne turističke vodiče i stvarati privilegije za strane vodiče ili strane tour operatere. Prijedlog zakona NIJE DOBAR. Molim Vas da uzmete ozbiljno u obzir komentare turističkih vodiča i još jednom revidirate ovaj prijedlog zakona. S poštovanjem, Boban Memedović</p>	<p>Primljeno na znanje Nije konkretna primjedba na Nacrt prijedloga zakona, već općeniti komentar.</p>
120	<p>MATEA LACMANOVIĆ PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA Poštovani, nema smisla da nanovo kopiram konkretne prijedloge izmjena i dopuna zakona koje potpisuje više društava turističkih vodiča u Hrvatskoj. Bojim se da će neki vaši prijedlozi spustiti ljestvicu kvalitete usluga pružanja turističkih usluga i naše struke. Nije riječ ni o kakvom strahu od konkurencije, već je riječ o zaštiti svojih građana, kulture, povijesti i baštine. Kao turistički vodič, nastavnica hrvatskog i</p>	<p>Primljeno na znanje Nije konkretna primjedba na Nacrt prijedloga zakona, već općeniti komentar.</p>

	<p>engleskog jezika, mlada osoba u Republici Hrvatskoj, apeliram da poslušate ono što vam turistički vodiči već godinama pokušavaju reći i zaštititi naš turizam koji, kao što već znamo, čini oko petinu našeg BDP-a. Turistički vodič osoba je koje se gosti sjećaju kad dođu doma, pokazuju fotografije građevina, opisuju okuse naše kuhinje i vina te prepričavaju zgodbe turističkih vodiča, odnosno izleta na kojem su bili. Hvala na čitanju!</p>	
121	<p>adamo sali jdo PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA Poštovani, moja primjedba je slijedeća: 1. U nacrtu Zakona stoji termin "organizator", a smatramo kako bi trebalo pisati "odgovorni organizator putovanja." 2. Putničke agencije se dovodi u nepovoljnu situaciju ako Vlada Republike Hrvatske donese Zakon prema kojemu moraju vratiti uplate za vouchere koje su izdali do 1.3.2021. godine. Shodno tome tražimo produženje roka trajanja vouchera do 31.12.2021. godine. 3. Jamčevno osiguranje u slučaju proglašenja više sile, kao što je COVID-19, ne pokriva izdane vouchere jer je viša sila nastupila nakon ugovaranja police jamčevnog osiguranja. U slučaju stečaja pojedinih putničkih agencija putnici će izgubiti novac. Apeliramo na produženje roka trajanja vouchera, jer u protivnom će putnička agencija s malo novca kojim raspolaže teško odrediti kome će vratiti novac, a kome ne. Također, upitno je ima li putnička agencija financijskih sredstava koji bi omogućili povrat novca putnicima. Ip, Ivana Kirinić Frka, Adamo Sali jdo</p>	<p>Nije prihvaćen Zakonom o pružanju usluga u turizmu organizator je definiran kao trgovac koji izravno ili putem drugog trgovca odnosno zajedno s drugim trgovcem kombinira i prodaje ili nudi na prodaju paket-aranžmane ili trgovac koji dostavlja podatke o putniku drugom trgovcu u skladu s točkom 2. podtočkom b) podpodtočkom 5. članka 7. toga Zakona, a prodavatelj kao trgovac koji nije organizator, a koji prodaje ili nudi na prodaju paket-aranžmane koje kombinira organizator. Navedeni termini i definicija su usklađeni s odredbama Direktive 2015/2302 te se kao takvi ne mogu mijenjati. Također, prema Zakonu o pružanju usluga u turizmu za izvršenje paket aranžmana je odgovoran organizator, a ne prodavatelj. Izmjenama i dopunama Zakona o pružanju usluga u turizmu (Narodne novine, br. 42/20) iz travnja 2020. godine, koje su još na snazi, dana je mogućnost turističkim agencijama da za neizvršene paket aranžmane izdaju vaučere, na temelju kojih bi putnik imao pravo na zamjensko putovanje ili povrat novca u roku 14 dana od isteka roka od 180 dana od prestanka posebnih okolnosti. Novi prijedlog izmjena i dopuna Zakona trebao bi stupiti na snagu tokom travnja 2021. godine, dakle godinu dana nakon uvođenja izmjena i dopuna u 2020. godini. U pogledu članka 38.a važećeg Zakona Europska komisija je protiv Republike Hrvatske, 30. listopada 2020. godine, pokrenula druga fazu postupka zbog povrede prava Europske unije (obrazloženo mišljenje), te je donošenje izmjena Zakona kojima se članak 38.a briše nužno radi usklađivanja s navedenom Direktivom i izbjegavanja postupka pred Sudom Europske unije kao i zaštite samih potrošača. Sukladno prijelaznoj odredbi Nacrta prijedloga zakona, iznimno, uz pristanak putnika vaučer se može iskoristiti za sklapanje ugovora o zamjenskom putovanju u paket-aranžmanu jednake, veće ili niže vrijednosti i/ili kvalitete te izlet ili drugu uslugu putovanja, u roku godine dana od njegovog izdavanja. U vezi s problemima vezanim uz likvidnost turističkih agencija skrećemo pažnju kako je Vlada Republike Hrvatske na sjednici dana 4. veljače 2021. godine donijela Odluku o usvajanju Programa dodjele državnih potpora sektoru turizma i sporta u aktualnoj pandemiji COVID-a 19 u okviru kojeg će se osigurati financijska podrška poduzetnicima koji obavljaju djelatnost u sektoru turizma, uključujući i turističke agencije s ciljem ublažavanja posljedica krize na njihovo poslovanje. Mjere iz tog Programa usmjerene su na nadoknađivanje manjka likvidnosti poduzetnicima u navedenim sektorima i to kroz omogućavanje pristupa financijskim sredstvima uz uvjete povoljnije od uobičajenih na financijskim tržištima, a radi osiguranja opstanka, očuvanja zaposlenosti i ublažavanja teškoća u poslovanju za vrijeme trajanja krize te stvaranja preduvjeta za što brži oporavak nakon krize te se nadamo da će isto</p>

		povoljno utjecati i na status turističkih agencija.
122	<p>Solmar PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA</p> <p>Poštovani, Teško mi je pisati smisleno, argumentirano iznositi činjenice pozivajući se na zakone, EU direktive (smjernice a ne obveze!), isticati ravnopravnost svih članica EU... kada to vama očigledno nema smisla. Sve do detalja su vam rekli naši predstavnici tijekom sastanaka u radnim skupinama i lijepo napisali u komentarima prije mene, ali kao da i nisu. Tako da, dozvolite mi malo „slobodniji“ komentar u nastavku. Pri objavi prijedloga ovog zakona ne mogu ne primijetiti nekoliko stvari koje još nisu rečene u komentarima. Pozivate se na direktive EU iz 2005 i dopunu iz 2013. Znači, prošlo je pazite sad, 16 i 7 i pol godina!! I, je li bilo kakvih većih problema? Je li vam netko dao neki rok? Ako da, objavite točnu obvezu RH i vremenski rok. Nemojte nas praviti ludima, pa nismo mi u Švicarskoj da ispunjavamo i ono što ne moramo. Pa mi ne ispunjavamo ni ono što moramo! Podsjetit ću vas samo na obveze koje smo preuzeli o razdvajanju otpada.... Slovenija je zeleno srce Europe, a ja po Zagrebu zaobilazim hrpe smeća, trudim se odvajati pa onda isti kamion sve pokupi... Zatim, primjer EU odredbe o pravu na suđenje u razumnom roku...ja osobno imam slučaj star 21 godinu koji još traje... Ukratko, u Hrvatskoj se ne pokreće ništa za što nema potrebne političke volje ili nečijih interesa. I sad dolazimo do pitanja o čemu se radi u ovom slučaju? Čija je to odjednom odluka tako naprasno zanemariti sav dijalog 7 i pol godina nakon što smo član EU, nakon 6 godine rasprave s vodičima i godinu dana rada s radnim skupinama? Nije tako lako zaključiti kako se čini. Na prvi pogled jedina promjena koju vidim je nova ministrica. Imam osjećaj da su prošli ministar i njegova administracija imali razumijevanja i tražili zajednički jezik. A sad ona će silom provesti što god treba na uštrb nas radnika u njenom resoru, samo da ne mora odgovarati na mailove i zamolbe od nekih velikih tour operatora, kako bi ti isti operatori ušičarili još koji euro dodatne zarade. Razmišljajući, morao sam malo pogledati CV da vidim jesam li u pravu. I gle čuda! Naša cijenjena ministrica nema uopće nikakvog iskustva u turizmu niti u bilo kojem realnom sektoru! Ne znam koja činjenica me više zabrinjava vezano uz tko mi kroji sudbinu. (Cijenjena ministrice, vezano uz ovaj komentar koji nikad nećete pročitati, ovime mislim i na slične vaše djelatnike pa nemojte komentar shvatiti osobno) Ono što ja ne mogu razumijeti je zašto je ta odluka sad donesena? Ako su i bili neki pritisci prije, možete misliti da baš sad netko pritišće iz EU, usred ove pandemije, avioni jedva lete, cruiseri u rezalištima. Kako to da ste donijeli ovakvu odluku iako znate da su lokalni izbori u 6 mjesecu i svaki publicitet vam je nepoželjan? U državnom sektoru kod većine je glavni postulat ne talasaj i ne stvaraj posla ako ne treba...a vi baš pred izbore. Da sam malo zlonamjerniji pomislio bih da tu mora biti i osobnih interesa. Pa evo ja otvaram lokalne novine i samo članci o gradilištima koja se otvaraju i bit će završena...da, da, naravno u 6 mjesecu. Svi znamo da neće biti kašnjenja u</p>	<p>Primijeno na znanje</p> <p>Direktiva je obvezujuća u pogledu rezultata koji je potrebno postići za svaku državu članicu kojoj je upućena, a odabir oblika i metoda postizanja tog rezultata prepušten je nacionalnim tijelima, što znači da države članice moraju preuzeti obveze sadržane u direktivama i propisati ih svojim nacionalnim zakonodavstvom i pritom su slobodne u izboru načina na koji će prenijeti njihov sadržaj u svoje nacionalne propise (donošenjem novog zakona ili podzakonskog akta, izmjenama i dopunama postojećeg propisa i sl.). Direktive EU odnose na sve države članice te su njima propisana pravila kojima se moraju voditi sve države članice prilikom prenošenja istih u nacionalno zakonodavstvo. Ukoliko države članice ne prenesu određenu Direktivu EU u cijelosti ili suprotno, tada Europska komisija kao čuvarica „nadzornik“ svih Ugovora Europske unije, može protiv neke države članice pokrenuti postupka zbog povrede prava EU. Slijedom navedenoga, ne možemo prihvatiti Vaš navod da stručni nositelj ovim Nacrtom prijedloga zakona predlaže više od onoga na što ga obvezuje pravna stečevina Europske unije. Vezano uz broj vodiča, procjenom se pokušalo utvrditi kolikom broju od ukupno 5500 turističkih vodiča, je pružanje tih usluga osnovni izvor prihoda. Broj fizičkih osoba koje pružaju usluge koje se vode pod NKD razredom 79.90, koji uključuje i neke druge usluge, je pritom samo orijentir pri procjeni toga broja. Konačni zaključak stručnog nositelja je da četvrtina od 5500 turističkih vodiča u Republici Hrvatskoj pruža te usluge kao glavno zanimanje.</p>

izvođenju radova, a kad se bude rezala vrpca nestat će i korona. A vi? Umjesto da se naslikavate s vodičima pred izbore i kažete „branimo hrvatske interese unutar svih dopuštenih sredstava“, vi obrnuto. Kako nisam zlonamjeran, mislim da se ipak radi o neznanju, bahatosti i tome da ste nasjeli na prvosiječanjski vic, a to je da u Hrvatskoj od vođenja živi oko 350 vodiča. Hahahha, baš sam se dobro bio nasmijao kad sam to vidio u objavi ZDTVH. Pa samo ih ja poznajem više!!! Samo u Dubrovnik bi u jednom danu znalo doći 7 cruisera, plus koliko ih taj dan ibude u Splitu, Zadru.... već tu imate tih 350. A da ne govorim sad o busevima na kružnom putovanju, individualcima iz hotela u tom istom danu u cijeloj RH. Da ste malo radili domaću zadaću, sigurno bi došli do pravog broja. (Poput drugih kolega u komentaru, i meni usluga vodiča nije opis glavne djelatnosti, pa me nisu brojili iako samo od toga živim) Nadalje smatram da kako ste bahato donijeli ovu odluku, da ste u tom istom tonu zaboravili na treću i zadnju stvar zbog koje se pokreću stvari u RH. A to je medijski pritisak. Ako ste nestručno i povjerovali da nas je 350, računali ste da će se nakon par dana sve stišati, kao i političke afere. No mislim da ste se prevarili i da ćete uvidjeti da vam sada nije potreban negativni publicitet. Slično nešto kao što se povukao zakon o oporezivanju nekretnina. I zato ovim putem želim poslati poruku svim svojim vrijednim kolegama turističkim vodičima (tj. bar onima koji će pročitati ovaj komentar) koji žive od svog rada i strepe za budućnost da je izgleda to jedini način kako možemo promijeniti ovaj prijedlog promjene zakona. Da se zajedno borimo, da nam u ovo teško vrijeme kad i ovako stremo za budućnost država ne zabije zadnji čavao u lijes.

Jedna digresija prije kraja, pazite sad ovaj paradoks. U Hrvatskoj ima 313 turističkih zajednica u kojima je zaposleno više od 229 direktora i 84 predsjednika TZ-a. Plus još glavni ured HTZ. Koliki je ukupan broj zaposlenih po svim tim TZ-ovima to se uspješno već dugo taji. Po slobodnoj procjeni sigurno se radi o brojci preko tisuću zaposlenih i po tome zaposlenih u TZ-ovima ima tri puta više nego turističkih vodiča koji žive od svog rada. Hhaha moram se još jednom nasmijati iako mi je to više tragično nego komično. Zašto ne poštujete direktive EU-a o racionalnom i odgovornom trošenju novca? Zašto se tu ne ukida fragmentiranost? Skoro svako selo mora imati TZ jer smatrate da samo oni mogu napraviti najbolje za svoje selo, a za vodiče što je puno bitnije smatrate da ni regije nisu dovoljne... sramite se. A ako prođe ova promjena zakona, vidim samo par zadovoljština negdje u daljini. Prva kad me bude zvala neka agencija ili tour leader kojeg znam otprije, sa zamolbom da dođem do grada i da odvedem nekog njihovog gosta do bolnice jer tour leader ne zna hrvatski jezik i nema lokalnog vodiča. Tako ću brzo ispaliti NE MOŽE! Dijelom s guštom, a dijelom jer ćemo supruga koja je također vodič i ja vjerojatno živjeti u drugoj zemlji ili ćemo raditi dugi posao. A druga zadovoljština će biti kada vas počnu pritiskati cruising kompanije da napravite više vodiča jer ih nema dovoljno s adekvatnim znanjem jezika...postati lokalni vodič (a ne tour leader) koji živi od toga polije ovih promjena će biti jako teško, pa se novi neće niti educirati. Onda će cruiseri početi ići u Kotor, Tivat,

	<p>Bar umjesto u Hrvatsku, tamo će dolijevati gorivo, uzimati hranu, plaćati naknade...i onda ćete kontaktirati vodiče i pozvati na dijalog i tražiti rješenje. Joj kada bi barem kontaktirali mene... rekao bih vam ono što bi vi trebali sad reći tim kvazi pritiscima, još jednom – NE MOŽE! Mirko Burazer</p>	
123	<p>Sanja Krnić PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA Predloženim Zakonom o pružanju usluga u turizmu se ide na štetu potrošačima, poreznim obveznicima - obrtnicima i firmama koji značajni dio prihoda ostvaruju od djelatnosti 79.90, te zaštititi naše baštine. Smatram da je najbolji način edukacije turističkih vodiča polaganje ispita po županijama, međutim podržavam i prijedlog ZDTVH-a polaganje ispita po povijesno i geografskim bliskim regijama. Obrazovanje za turističke vodiče se treba provoditi na hrvatskom jeziku na fakultetima, a ne na razno raznim privatnim učilištima. Nadalje, poznavanje jezika u dovoljnoj mjeri treba biti regulirano prema propisanim jezičnim razinama (najmanje B2 jezična razina). Za državljane neeuropskih zemalja, pristup edukaciji treba regulirati uvjetom hrvatskog porijekla odnosno implementiranjem načela reciprociteta. Odobranje turističkim vodičima iz drugih država da obavljaju usluge vođenja na teritoriju RH (osim na lokalitetima – čiji je broj u budućnosti upitan!), bez posebne provjere znanja o materiji i bez znanja našeg jezika će rezultirati upitnom kvalitetom interpretacije naše povijesti, baštine i običaja. Ministarstvo treba predložiti Zakon koji štiti našu baštinu i naša radna mjesta.</p>	<p>Djelomično prihvaćen Ovim novim Prijedlogom izmjena Zakona o pružanju usluga u turizmu Ministarstvo turizma i sporta u dijelu Zakona koji se odnosi na turističke vodiče - ne regulira - obvezu polaganja općeg i posebnog dijela ispita za turističke vodiče, već su način polaganja i sadržaj stručnog ispita za turističke vodiče, kao i popis zaštićenih cjelina (lokaliteta) uređeni podzakonskim aktima, tj. pravilnicima iz 2008. godine - Pravilnikom o stručnom ispitu za turističke vodiče i ispitnom programu za turističke pratitelje (NN 50/08 i 120/08) i Pravilnikom o popisu turističkih cjelina (lokaliteta) po županijama (NN 76/08). Prijedlog novog načina polaganja i sadržaja ispita za turističke vodiče bit će predmet rada radne skupine za donošenje novih pravilnika, koji se trebaju donijeti do kraja lipnja 2021. godine. U radnoj skupini će, kao i do sada, sudjelovati predstavnici turističkih vodiča, visoka učilišta koja izvode programe stručnog ispita za turističke vodiče, tijela državne vlasti i stručnjaci. Sukladno Zakonu o znanosti i visokom obrazovanju (NN 123/03, 198/03, 105/04, 174/04, 02/07, 46/07, 45/09, 63/11, 94/13, 139/13, 101/14, 60/15, 131/17) visoka učilišta su sveučilište te fakultet i umjetnička akademija u njegovom sastavu, veleučilište i visoka škola, a visoka učilišta mogu biti javna i privatna, dok prema važećem Zakonu o pružanju usluga u turizmu rješenje o imenovanju ispitne komisije za polaganje stručnog ispita za turističkog vodiča može se izdati samo onom visokom učilištu koje izvodi najmanje stručni ili sveučilišni studij na preddiplomskoj razini u području turizma ili imaju smjer ili nastavne predmete iz područja turizma. Vezano uz prijedlog definiranja razine znanja hrvatskog jezika napominjemo da sukladno važećem Zakonu turistički vodič mora znati jezik na kojem pruža usluge najmanje na razini B2 Zajedničkog europskog referentnog okvira. Navedeno znači da vodič koji pruža usluge na hrvatskom jeziku mora znati hrvatski jezik najmanje na razini B2. Ukoliko pruža usluge na nekom drugom stranom jeziku, mora poznavati hrvatski jezik u mjeri dostatnoj za pružanje usluga. U pogledu priznavanja stručnih kvalifikacija turističkih vodiča iz drugih država članica Europske unije skrećemo pažnju na odredbe Zakona o reguliranim profesijama i priznavanju inozemnih stručnih kvalifikacija (NN 82/15, 70/19, 47/20), kojim je prenesena Direktiva 2005/36/EZ o priznavanju stručnih kvalifikacija (izmijenjena Direktivom 2013/55/EU), provjera znanja jezika mora biti razmjerna djelatnosti koja će se obavljati, a provodi se samo u slučaju profesija koje utječu na sigurnost pacijenata, a drugih profesija kada postoji osnovana sumnja o dovoljnom poznavanju jezika u odnosu na profesionalne djelatnosti koje se namjeravaju obavljati. Takva provjera može se vršiti samo nakon izdavanja Europske profesionalne kartice i priznavanja inozemnih stručnih kvalifikacija u svrhu ostvarivanja prava na poslovni nastan, ali ne i kod privremenog i povremenog pružanja usluga turističkog vodiča u drugoj državi članici Europske unije. Državljeni trećih</p>

		<p>država mogu pružati usluge turističkog vodiča na području Republike Hrvatske samo ako polože stručni ispit (opći i posebni dio), a navedenom mogu pristupiti ukoliko u Republici Hrvatskoj imaju prijavljeno prebivalište te smatramo da je navedeno zakonsko uređenje zadovoljavajuće.</p>
124	<p>Boris Šušnjar PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA U potpunosti podržavam tekst Zajednice društava turističkih vodiča Hrvatske pod naslovom "Besramno ponižavanje baštine, struke i hrvatskih turističkih vodiča" Radim kao turistički pratitelj i vodič od 2005. godine i kao i sve kolegice i kolege koji smo u ovom časnom i vrlo važnom poslu, jako sam razočaran mačehinskim odnosom države spram naše profesije. Kao što su mnogi u komentarima i naveli, stava sam da je nemoguće strancu kvalitetno prezentirati ono najvažnije o nama – dušu našeg naroda, ako si mogu dozvoliti taj izraz. Nisam u ovih više od 15 godina rada odradio niti jedno jedino vođenje a da me gosti nisu pitali osobna i intimna pitanja – jeste li doživjeli domovinski rat, gdje ste bili za vrijeme granatiranja, koji su bili uvjeti života, je li nedostajalo hrane... ja kao osoba od 49 godina, jasno se sjećam i predratnog stanja neizvjesnosti, i granatiranja mog Karlovca, i moje rodbine koja je u tim strašnim danima bila prognana iz Petrinje i došla u stan mojih roditelja... Volio bih da mi netko od „stručnjaka“ koji su slagali ovaj prijedlog pokuša objasniti kako će vodič koji dolazi sa druge strane svijeta svojoj grupi prenijeti tu autentičnost koju svako od nas vodiča ima. Evo kako: NIKAKO! Vjerujem kako su i mnogi moji kolege doživjeli pitanja od gostiju koja su bila toliko daleko od stvarnosti koja se odigravala na ovom prostoru: primjerice ja sam doživio da me gost pitao da li su Zagreb granatirali Rusi???, a ta je grupa imala svog „profesionalnog vodiča“ koji ih je očito „jako dobro pripremio“. Želimo li mi takove goste, koji odlaze iz Hrvatske sa „znanjem“ kako je Rusija na par kilometara od Zagreba i da smo protiv njih ratovali devedesetih? Siguran sam kako je tijelo koje je donositelj ovog zakona upoznato sa činjenicama kako SVAKA ZEMLJA ČLANICA EU USPJEŠNO NALAZI NAČINE KAKO ZAŠTITITI SVOJE VODIČE, ako ne u potpunosti, onda barem u velikom dijelu. Evo primjera: ja dolazim sa grupom turista na talijanski lokalitet Pompeji, sastajem se sa lokalnim vodičem, njemu predajem popis putnika, dokumente svih nas i ON JEDINI MOŽE KUPITI ULAZNICE I UVESTI GRUPU u obilazak. Ja to jednostavno ne mogu učiniti. Zamislite molim Vas na moment da se ovakva praksa uvede u našem NP Plitvička Jezera. Koliko bi kolega i kolegica sa područja Ličko-senjske županije (ili naravno bilo tko sa položenom tom županijom) imali riješenu egzistenciju za sebe i svoje obitelji !!! Zar ima nešto loše u tome da se to omogući našim ljudima?? Svi mi vodiči znamo jako puno vrlo konkretnih destinacija gdje se niti ne pomišlja poslati grupu turista u neki grad bez da se angažira lokalni vodič: za Prag i Bratislavu, Firencu, Beč, Salzburg... lista gradova je jako dugačka. Kako to da oni smiju štiti svoje turističke djelatnike, a nama je to „zabranjeno“? Iskreno se nadam kako će se uz SNAGU ARGUMENATA KOJU NAŠA STRUKA</p>	<p>Primljeno na znanje Direktivom 2005/36/EZ o priznavanju stručnih kvalifikacija kako je izmijenjena Direktivom 2013/55/EU utvrđuje se da države članice ne smiju ni zbog kojeg razloga koji se odnosi na stručne kvalifikacije ograničavati slobodu pružanja usluga stranim pružateljima usluga koji imaju zakonit poslovni nastan u matičnoj državi članici i ondje pripadaju reguliranoj profesiji ili ako su, u slučaju da ta profesija u njihovoj matičnoj državi članici nije regulirana, obavljali tu profesiju najmanje godinu dana u prethodnih 10 godina, naime, navedeno je propisano i Zakonom o reguliranim profesijama i priznavanju inozemnih stručnih kvalifikacija. Sukladno navedenoj Direktivi turistički vodič iz Republike Hrvatske može pružati usluge u drugoj državi članici Europske unije te ista ne bi smjela ni zbog kojeg razloga koji se odnosi na stručne kvalifikacije ograničavati slobodu pružanja usluga, a ukoliko se hrvatski vodiči susreću s poteškoćama u pružanju usluga u drugim država članicama navedeno mogu prijaviti putem mreže SOLVIT. Napominjemo da je nacionalni SOLVIT centar uspostavljen pri Ministarstvu gospodarstva i održivog razvoja.</p>

	<p>MOŽE OSIGURATI, te uz PODRŠKU ZAKONODAVCA PREMA SVOM VLASTITOM NARODU i naposljetku MUDROST DALEKOSEŽNOG GLEDANJA ZA BOLJITAK SVIH NAS U REPUBLICI HRVATSKOJ, da će se donijeti zakon koji je zaštitnički prema nama turističkim vodičima, kao i da je pošten prema svim gostima koji nam dolaze. Boris Šušnjar, licencirani turistički vodič, Karlovac</p>	
125	<p>ana antić PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA Podržavam zahtjeve i očitovanje ZDTVH u svezi ovoga zakona, a koji su u vezi zaštite struke turističkih vodiča i interesa RH, prema onoj "...jer zemlju čine ljudi." Ana Antić, turistički vodič</p>	<p>Primljeno na znanje Nije konkretna primjedba na Nacrt prijedloga zakona, već općeniti komentar.</p>
126	<p>Jasna Perica PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA kao licencirani turistički vodič izražavam nezadovoljstvo i ogorčenost nepoštivanjem naše struke od strane Ministarstva turizma, koje bi istu trebalo štiti i zaštititi, a ne pogodovati drugima! Zaista je smiješno, koji broj licenciranih turističkih vodiča u cijeloj državi ste naveli, a znamo koliko nas je zapravo, 5 500!! Trebali bi biti svjesni, da bez povjesti i kulture nema identiteta, a bez identiteta nema ni države! Naša " mala lijepa, prelijepa Hrvatska", s kojom se malo tko može natjecati, je toliko posjećena, da broji mnogo više posjetitelja godišnje od njenog broja stanovnika. Stoga bih voljela istaknuti da smo upravo mi, turistički vodiči, najbolji i najiskreniji ambasadori svoje zemlje. Ljudi moji, borimo se za ono što imamo, ovu ljepotu i bogatstvo koju malo tko ima, cijenimo konačno ono svoje i nedajmo da nam "drugi" dirigiraju u svakom pogledu! Ako su u tome uspjele države Grčka i Cipar, zašto to ne bi mogla jedna "Hrvatska" Nadam se da ćete sve dobro razmotriti i kao što kaže stara poslovice: " ne budite slijepi kod zdravih očiju!!"</p>	<p>Primljeno na znanje U Obrascu iskaza o procjeni učinaka propisa nigdje nije naveden podatak o 340 turističkih vodiča u Republici Hrvatskoj, već se procjenjuje da od ukupnog broja vodiča, to jest od ukupno cca 5500 registriranih vodiča u Republici Hrvatskoj, četvrtina aktivno pruža usluge u smislu da im je to jedini izvor prihoda (prema podacima Porezne uprave od 14.12.2020. pod NKD razredom „79.90 Ostale rezervacijske usluge i djelatnosti povezane s njima“, a koja uključuje uz ostale djelatnosti i djelatnost turističkog vodiča, evidentirano je ukupno 1.344 poreznih obveznika, od čega je 208 pravnih i 1.136 fizičkih osoba).</p>
127	<p>Danijela Marinčić PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA Poštovani, Podržavam svoje kolege turističke vodiče i u potpunosti se slažem s priopćenjem za javnost koje je uputila Zajednica društava turističkih vodiča Hrvatske pod naslovom "Besramno ponižavanje baštine, struke i hrvatskih turističkih vodiča". Pročitala sam dosadašnje komentare i apsolutno su svi protiv prijedloga Zakona, tj. niti jedan vodič ne podržava izmjene. Ono što mogu još dodati iz svojeg iskustva vođenja i kontakata sa stranim turistima - naše goste ne zanima puko nabranje činjenica o povijesnim i kulturnim spomenicima. Njih zanima život u Hrvatskoj, naša iskustva, novija povijest 20.st., prijelaz iz jednoga sistema u drugi, uzroke, sjećanja i doživljaje Domovinskog rata, razlike mentaliteta ljudi iz kontinentalne Hrvatske i ljudi s obale, a pogotovo ih vesele priče o Hrvatima i ispijanju kave, slavljenju naših sportskih uspjeha, uživanju u dobroj hrani itd. Ne mogu zamisliti nekoga tko je stranac kako može prenijeti taj doživljaj, isto tako ne mogu ni ja prenijeti u nekoj drugoj državi njihovu povijest i baštinu, koliko god bila upućena u godine, datume, imena. Kako će neki stranac moći</p>	<p>Primljeno na znanje Nije konkretna primjedba na Nacrt prijedloga zakona, već općeniti komentar.</p>

	<p>opisati da se u zadnjim danima tumorne 2020.g. Hrvatska ujedinila u manje od 24 sata i pomogla svojim sugrađanima na području pogođenom potresom? Takva solidarnost sada se javlja kod mojih kolega vodiča i mi ovim putem želimo zaštititi našu profesiju. Iskreno očekujem kako ćete uvažiti naše komentare i kako ćete uključiti struku - turističke vodiče u novoj izmjeni Zakona. S poštovanjem, Danijela Marinčić, licencirani vodič za Šibensko - kninsku županiju.</p>	
128	<p>Jasmina Nakić PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA Turistički sam vodič, ali nemam obrt već to radim honorarno. Slažem se s kolegama i smatram da prijedlog izmjena Zakona o pružanju usluga u turizmu nije dobar, a održavam i potpisujem očitovanje "Zajednice društava turističkih vodiča Hrvatske" Turistički vodiči su završili na koljenima radi corone, nisu ni stigli ustati već ih država koja je ponaša kao maćeha ponovo baca na koljena. Ne znam ni sama kojim se interesnim skupinama podilazi ovim prijedlogom ali bi bilo vrijeme da se zaštiti naša struka., koja je ionako već bori sa stranim vodičima koji na crno vode. Ako ne radi nas, onda bar radi gosta i njegovog doživljaja jer nitko kao lokalni vodič, koji živi u određenoj sredini i ona je dio njega, kao i on dio nje, ne može prenijeti melos te sredine. Da li bi vi voljeli da vas u pregled Zagreba vodi građanin Zagreba koji zna i one sitnice koje se ne mogu pronaći u knjigama ili neki Koreanac.. Jasmina Nakić, vodič za Šibensko-Kninsku županiju</p>	<p>Primljeno na znanje Nije konkretna primjedba na Nacrt prijedloga zakona, već općeniti komentar.</p>
129	<p>dubravka štrbinić ciko PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA Poštovani, U potpunosti podržavam tekst Zajednice društava turističkih vodiča Hrvatske pod naslovom "Besramno ponižavanje baštine, struke i hrvatskih turističkih vodiča" i žao mi je da niste usvojili niti jedan prijedlog naših predstavnika. Turistički vodiči ne traže privilegije, već iste kriterije za sve, bili oni hrvatski državljani ili stranci. Ovim putem su se jednoglasno protiv prijedloga zakona izjasnili članovi i predstavnici ZDTVH, ali i pojedinačno turistički vodiči i članovi turističkih udruga vodiča diljem Hrvatske što je vidljivo iz komentara. Nisam pročitala niti jedan komentar koji odobrava ili prihvaća prijedlog zakona, ali sam pročitala velik broj kritika i negodovanja od strane struke. Zaključak je očit, prijedlog zakona NIJE DOBAR. Molim Vas da uzmete ozbiljno u obzir komentare turističkih vodiča i još jednom revidirate ovaj prijedlog zakona. S poštovanjem, Dubravka Štrbinić Ciko, licencirani vodič za Šibensko-kninsku županiju</p>	<p>Primljeno na znanje Nije konkretna primjedba na Nacrt prijedloga zakona, već općeniti komentar.</p>
130	<p>Rajko Guščić PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA Rajko Guščić Predmet: Besramno ponižavanje baštine, struke i hrvatskih turističkih vodiča Poražavajuće i razočaravajuće je što smo kao članovi radne skupine za konačan prijedlog izmjena Zakona o pružanju usluga u turizmu doznali s, pazite sad, web stranice Ministarstva turizma i sporta. Od resornog ministarstva očekivali smo poštivanje</p>	<p>Nije prihvaćen Ministarstvo turizma i sporta pristupilo je izmjenama i dopunama Zakona o pružanju usluga u turizmu (NN 130/17, 25/19, 98/19, 42/20) zbog potrebe usklađivanja s propisima Europske unije (odredbama Direktive 2005/36/EZ o priznavanju stručnih kvalifikacija (kako je zadnje izmijenjena Direktivom 2013/55/EU) i Direktive 2006/123/EZ o uslugama na unutarnjem tržištu), koje su utemeljene na slobodi poslovnog nastana, slobodi pružanja usluga i/ili</p>

osnovnih uzusa komunikacije, kao i elementarne pristojnosti u međusobnim odnosima. Međutim, nakon predstavljenih stavova ZDTVH, ni pisma, ni razglednice. Jasno je da im do mišljenja i stava struke nije nimalo stalo. Malo je reći kako smo zabrinuti činjenicom što je Ministarstvo turizma i sporta ovim prijedlogom strane turističke vodiče inauguriralo u hrvatske turističke vodiče bez potrebe bilo kakve edukacije. Nula. Naravno, bez obzira imaju li ili nemaju adekvatnu izobrazbu u svojoj domicilnoj državi. Zamislite, čak ne trebaju vladati ni osnovnim znanjem hrvatskog jezika, što naše Ministarstvo očito ni malo ne brine, jer oni i onako s njima neće imati baš nikakvog kontakta. Svaka čast kolegama iz drugih zemalja, ali oni, posve jasno, ne mogu tumačiti hrvatsku povijest, jer nemaju (a kako bi i imali?) toliko potreban osjećaj nacionalne privrženosti i pripadnosti Hrvatskoj. Treba li posebno spomenuti da se to odnosi i na Domovinski rat, temelj slobodne i suverene Hrvatske. Ukratko, strancima je dopušteno da svojim načinima tumačenja hrvatske povijesti rade njezinu reviziju po svom slobodnom nahođenju. Doduše, zakon predviđa da bi strani vodiči trebali polagati stručne provjere znanja i prolaziti procedure kao hrvatske kolege samo u slučaju ako bi vodili na zaštićenim lokalitetima. To će biti jedina mjesta na kojima će naša država u smislu ovog zakona imati koliko toliko suverenitet. Međutim, činjenica je da Ministarstvo ima namjeru taj broj zaštićenih lokaliteta znatno umanjiti na ostatke ostataka hrvatske materijalne i nematerijalne kulturne baštine pravilnikom koji će ubrzo stupiti na snagu. Mirne duše može se konstatirati kako će kroz koji dan inozemni vodiči bez ikakvog stručnog i profesionalnog kriterija voditi goste diljem lijepe naše i eto nama poplave tzv. fake news informacija, pseudo tumačenja i, po svojoj biti, kraja kulturnog turizma u Hrvatskoj, posredno i srozavanja ugleda zemlje u svijetu, što je posvjedočila i Češka, a objavila sama Europska Komisija u svojem izvješću. Svjedočimo vulgarizaciji struke, opasnoj i krajnjoj degradaciji kvalitete interpretiranja naše baštine, ne vodeći čak računa o zaštititi potrošača, te i njihovom pravu na kvalitetnu uslugu. Sve se prepušta samovolji predatorskog kapitalizma i ekonomiji velikih brojeva, a brojni vodiči će biti primorani iseliti van zemlje i naći drugi posao, što im, kao velikom broju visoko obrazovanih osoba s odličnim poznavanjem stranih jezika neće biti problem. Toliko o demografskoj politici... Ministarstvo ide toliko daleko u nepoznavanju profesije i zakonskih propisa da u e- savjetovanju navodi kako u Hrvatskoj ima samo 340 aktivnih turističkih vodiča, što bi bilo smiješno da nije žalosno. Republika Hrvatska broji preko pet i pol tisuća vodiča i svi oni 2 uplaćuju značajna financijska sredstva u državni proračun putem obrta, agencija, udruga, ugovora o djelu odnosno uplaćenih poreza, prireza i doprinosa. Nepoznavanje materije samo je nastavak prakse koju smo uočili prilikom proučavanja testa proporcionalnosti koje je objavila Europska Komisija prije nekoliko godina, gdje se nisu potrudili ni sve rubrike ispuniti, a da ne spominjemo polupismenu razinu popratnog teksta. I sve to uz opravdanja inzistiranjima Europske Komisije s kojima smo upoznati. Međutim . proučili

slobodi kretanja radnika – temeljnim načelima Europske unije. Prije objave nacrtu Prijedloga izmjena Zakona o pružanju usluga u turizmu na savjetovanju sa zainteresiranom javnošću 8. siječnja 2021. godine, Ministarstvo turizma i sporta održalo je četiri sastanka s predstavnicima Zajednice društava turističkih vodiča Hrvatske (ZDTVH), a na posljednjem sastanku 20. studenoga 2020. predstavljen im je Prijedlog izmjena i dopuna Zakona o pružanju usluga u turizmu. Ovim novim Prijedlogom izmjena Zakona o pružanju usluga u turizmu Ministarstvo turizma i sporta u dijelu zakona koji se odnosi na turističke vodiče ne regulira obvezu polaganja općeg i posebnog dijela ispita za turističke vodiče, već su način polaganja i sadržaj stručnog ispita za turističke vodiče, kao i popis zaštićenih cjelina (lokaliteta) uređeni podzakonskim aktima, tj. pravilnicima iz 2008. godine - Pravilnikom o stručnom ispitu za turističke vodiče i ispitnom programu za turističke pratitelje (NN 50/08 i 120/08) i Pravilnikom o popisu turističkih cjelina (lokaliteta) po županijama (NN 76/08). Prijedlog novog načina polaganja i sadržaja ispita za turističke vodiče bit će predmet rada radne skupine za izradu novih pravilnika, koji se trebaju donijeti do kraja lipnja 2021. godine. U radnoj skupini će, kao i do sada, sudjelovati predstavnici turističkih vodiča, visoka učilišta koja izvode programe stručnog ispita za turističke vodiče, tijela državne vlasti i stručnjaci. Ne može se prihvatiti navod da strani turistički vodiči vode bez edukacije u Republici Hrvatskoj iz razloga što je važećim Zakonom za pružanje usluga turističkog vodiča propisana obveza polaganja stručnog ispita, koji se sastoji od općeg i posebnog dijela. Turistički vodič koji ima položen opći dio stručnog ispita može voditi na području cijele Republike Hrvatske, osim na i u zaštićenim cjelinama (lokalitetima), dok turistički vodič koji ima položen posebni dio stručnog ispita, a koji polaže posebno po županijama može voditi turiste i po zaštićenim cjelinama (lokalitetima). Usluge turističkog vodiča u Republici Hrvatskoj može pružati državljanin Republike Hrvatske, državljanin druge države ugovornice Ugovora o Europskom gospodarskom prostoru i Švicarske Konfederacije koji ispunjava uvjete za turističkog vodiča propisane tim Zakonom. Iznimno, usluge turističkog vodiča može pružati i državljanin treće države koji ima prijavljeno prebivalište u Republici Hrvatskoj i ispunjava uvjete za turističkog vodiča propisane tim Zakonom, tj. ima položen stručni ispit za turističkog vodiča u Republici Hrvatskoj. Turistički vodič državljanin druge države ugovornice Ugovora o Europskom gospodarskom prostoru i Švicarske Konfederacije može samo privremeno i povremeno pružati usluge turističkog vodiča na području Republike Hrvatske, osim na zaštićenim cjelinama (lokalitetima), ako se prijavio Ministarstvu turizma i sporta te uz uvjet da ima zakonit poslovni nastan u matičnoj državi članici i ondje pripada reguliranoj profesiji ili ako je, u slučaju da ta profesija u njihovoj matičnoj državi članici nije regulirana, je obavljao tu profesiju najmanje godinu dana u prethodnih 10 godina. Ukoliko žele pružati usluge na ili u zaštićenim cjelinama (lokalitetima), turistički vodiči iz drugih država članica moraju položiti posebni dio stručnog ispita odnosno ispit za svaku županiju. Kako bi se olakšao pristup obavljanju profesije turističkog vodiča izmjenama Zakona će se

	<p>smo i prezentirali sve primjere zaštite nekih drugih europskih zemalja. Sudeći po ovom postupku, ne očekujemo ništa pozitivno ni u Pravilnicima o edukaciji i zaštićenim lokalitetima koji nam slijede. Posebno smo užasnuti činjenicom da se uopće nisu iskoristili primjeri modela zaštite ni prema državljanima trećih zemalja koji će nam držati lekcije o našoj povijesti i baštini. Ovakav čin slobodno se može nazvati eutanaziranjem kulturnog naslijeđa, ujedno i potpunim krahom načela zaštite potrošača. Radi se o svojevrsnoj izdaji Hrvatske, i to na globalnoj razini. Žalosti da doslovce niti jedan naš prijedlog, kao članova radne skupine, nije prihvaćen. Ministarstvo turizma i sporta, kojem je obveza štiti interese struke hrvatskih vodiča, odbilo je poslušati glas struke bez obzira na argumente, navedene modalitete zaštite drugih europskih zemalja te bezrezervnu podršku kustosa, povjesničara i braniteljskih udruga. Treba se zapitati zašto Hrvatska ne želi štiti svoju baštinu, povijest i svoje građane na način kako su to napravile druge europske zemlje, primjerice Grčka i Cipar? I sve ovo se događa u zemlji zbog čije su slobode i obrane nacionalnog identiteta prije samo 25 godina mnogi dali svoje živote. Zar ni to više nije važno? Ne možemo se oteti dojmu kako je hrvatski kulturni identitet predan kao na pladnju. Tko god hoće neka jede i kusa kako želi. Kriteriji tu ne postoje. Vjerovali smo da u našem resornom Ministarstvu imamo majku, a ne maćehu. Na žalost, pogriješili smo, ali ćemo ustrajati u goljoj borbi za egzistenciju i boriti se svim demokratskim sredstvima. Jednoglasno: članovi Zajednice društava turističkih vodiča Hrvatske 1. Društvo turističkih vodiča Split 2. Društvo turističkih vodiča Dubrovnik 3. Udruga turističkih vodiča Like 4. Udruga turističkih vodiča Rab 5. Udruga turističkih vodiča grada Vukovara 6. Društvo turističkih vodiča Korčula 7. Društvo turističkih vodiča Rovinj 8. Društvo turističkih vodiča Međimurje 9. Udruga turističkih vodiča Bastion-Karlovac 10. Udruga Moj Osijek 3 11. Udruga turističkih vodiča Maloga Lošinja 12. Udruga turističkih vodiča Zadra - Donat 13. Društvo turističkih vodiča Phoenix- Trogir 14. Udruga turističkih vodiča Kvarnera 15. Društvo turističkih vodiča Liburnia 16. Društvo turističkih vodiča Varaždin 17. Društvo turističkih vodiča Pula 18. Udruga turističkih vodiča Zagreba i srednjohrvatske makroregije 19. Turistički vodiči Split 20. Udruga turističkih vodiča Mihovil Šibenik 21. Udruga turističkih vodiča otoka Hvar</p>	<p>brisati dio odredbe u kojoj je propisano da se stručni ispit polaže zasebno za svaku županiju i da se popis zaštićenih cjelina (lokaliteta) sastavlja zasebno za svaku županiju, a sam ispit i popis lokaliteta se uređuje podzakonskim aktima, a ne ovim Zakonom. Nadalje, Direktivom 2005/36/EZ o priznavanju stručnih kvalifikacija kako je izmijenjena Direktivom 2013/55/EU utvrđuje se da države članice ne smiju ni zbog kojeg razloga koji se odnosi na stručne kvalifikacije ograničavati slobodu pružanja usluga stranim pružateljima usluga koji imaju zakonit poslovni nastan u matičnoj državi članici i ondje pripadaju reguliranoj profesiji ili ako su, u slučaju da ta profesija u njihovoj matičnoj državi članici nije regulirana, obavljali tu profesiju najmanje godinu dana u prethodnih 10 godina, naime, navedeno je propisano i Zakonom o reguliranim profesijama i priznavanju inozemnih stručnih kvalifikacija. Sukladno navedenoj Direktivi turistički vodič iz Republike Hrvatske može pružati usluge u drugoj državi članici Europske unije te ista ne bi smjela ni zbog kojeg razloga koji se odnosi na stručne kvalifikacije ograničavati slobodu pružanja usluga, a ukoliko se hrvatski vodiči susreću s poteškoćama u pružanju usluga u drugim država članicama navedeno mogu prijaviti putem mreže SOLVIT. Napominjemo da je nacionalni SOLVIT centar uspostavljen pri Ministarstvu gospodarstva i održivog razvoja. Vezano uz prijedlog da se definira razina znanja hrvatskog jezika, napominjemo da sukladno važećem Zakonu turistički vodič mora znati jezik na koje pruža usluge najmanje na razini B2 Zajedničkog europskog referentnog okvira. Navedeno znači da strani vodič koji pruža usluge na hrvatskom jeziku mora znati hrvatski jezik najmanje na razini B2. Ukoliko pruža usluge na nekom drugom stranom jeziku, mora poznavati hrvatski jezik u mjeri dostatnoj za pružanje usluga. Kada je u pitanju priznavanje stručnih kvalifikacija turističkih vodiča iz drugih država članica Europske unije skrećemo pažnju na odredbe Zakona o reguliranim profesijama i priznavanju inozemnih stručnih kvalifikacija, kojim je prenesena Direktiva 2005/36/EZ o priznavanju stručnih kvalifikacija (izmijenjena Direktivom 2013/55/EU), provjera znanja jezika mora biti razmjerna djelatnosti koja će se obavljati, a provodi se samo u slučaju profesija koje utječu na sigurnost pacijenata, a drugih profesija kada postoji osnovana sumnja o dovoljnom poznavanju jezika u odnosu na profesionalne djelatnosti koje se najmjeravaju obavljati. Takva provjera može se vršiti samo nakon izdavanja Europske profesionalne kartice i priznavanja inozemnih stručnih kvalifikacija u svrhu ostvarivanja prava na poslovni nastan, ali ne i kod privremenog i povremenog pružanja usluga turističkog vodiča u drugoj državi članici Europske unije.</p>
131	<p>anita vukoja PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA Bilo bi vrijeme da se resorno Ministarstvo i vodstvo Lijepe nase okani ove sulude politike zanemarivanja naseg povijesnog, vjerskog kulturnog i svakog drugog identiteta, razbijanja narodnog zajedništva, i zanemarivanja nacionalnog interesa. Nas ne moraju tangirati interesi grupacije koja zanemaruje nacionalni interes. Ali me žalosti i ljute oni koji u svojoj silnoj prepotenciji ruse sve sto se ne poklapa</p>	<p>Primljeno na znanje Nije konkretna primjedba na Nacrt prijedloga zakona, već općeniti komentar.</p>

	<p>s njihovim suludim razbijackim interesom, cemu se mi koji sirimo istinu o nasoj bastini suprotstavljamo svojom istinom, koja se temelji na nasoj povijesti, krscanskoj vjeri i kulturi koja se vec stoljecima razvija na temeljima grcke filozofije, rimskoga prava i krscanske vjere! Amen.</p>	
132	<p>Ronny Radić PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA Poštovani, Dopisom od 07. studenog 2020. godine izričito smo Vas molili da nas sa sadržajem konačnog teksta prijedloga Zakona izvijestite prije objavljivanja na e-savjetovanju kao člana radne skupine. Nažalost, ne samo da niste prihvatili nijedan prijedlog (pa ni onaj koji je dogovoren) već smo izrazito razočarani cjelokupnim postupkom. Obzirom kako se u predmetnom slučaju radi o opstanku cijele struke, i to u vremenu epidemije, koje je brojne vodiče primoralo da bježe iz zemlje kako bi osigurali nužnu egzistenciju, cjelokupni postupak je izazvao zgražanje kolega i pozive na prosvjede jer je zbog ovako provedenog postupka nestalo i ono malo povjerenja koje smo stekli u Ministarstvo turizma i sporta kako bi se što više izbjegle negativne posljedice pri donošenju budućih pravilnika vezanim uz popis zaštićenih lokaliteta i obrazovni kurikulum turističkih vodiča. Već smo isticali grčki primjer, pa ćemo Vam ponovno istaknuti prijedloge koje ste očito odbili bez ikakvog obrazloženja i korektno komunikacije: • članak 71, stavak 1. Zakona, prijedlog: regulirano obrazovanje na način da ga provode fakulteti, kao nekad, a obzirom smo svjedoci vulgarizacije obrazovanja turističkih vodiča • članak 73, Zakona: "da ima najmanje završenu srednju školu" - prijedlog: najmanje četverogodišnju srednju školu, • članak 73, stavak 2. točka 3. Zakona: "da poznaje hrvatski jezik u mjeri dostatnoj za pružanje usluga turističkog vodiča", što bi značilo "poznavanje jezika u dovoljnoj mjeri" – obzirom da predmetnu kvalifikaciju smatramo neodredivom i neozbiljnom / zahtjev: svakako definiranje razine poznavanja jezika prema reguliranim razinama poznavanja jezika. • Fragmentiranost ispita po županijama: zahtijevamo polaganje ispita po povijesno i geografski bliskim regijama. Na ovaj način bi se zaštićeni lokaliteti polagali samo za 5 regija (za razliku od sadašnjih 20 županija i grada Zagreba). Fragmentiranost ispita bi se smanjila na najmanju moguću mjeru koja je u isto vrijeme logična, smisljena i potrebna. 1. Dalmatinska regija - uključivala bi 4 županije: ☐ Dubrovačko-neretvanska županija ☐ Splitsko – dalmatinska županija ☐ Šibensko – kninska županija ☐ Zadarska županija 2. Istarsko-primorsko-lička regija - uključivala bi 3 županije: ☐ Istarska županija ☐ Primorsko-goranska županija ☐ Ličko-senjska županija 3. Središnja Hrvatska i zagrebačka makroregija - uključivala bi 5 županija i grad Zagreb: ☐ Krapinsko-zagorska županija ☐ Karlovačka županija ☐ Međimurska županija ☐ Varaždinska županija ☐ Zagrebačka županija ☐ Grad Zagreb 4. Panonska regija: ☐ Sisačko-moslavačka županija ☐ Bjelovarsko-bilogorska županija ☐ Koprivničko-križevačka županija ☐ Virovitičko-podravska županija 5. Slavonska regija - uključivala bi 4 županije: • Vukovarsko-srijemska • Osječko-</p>	<p>Djelomično prihvaćen Prije objave nacrtu Prijedloga izmjena Zakona o pružanju usluga u turizmu na savjetovanju sa zainteresiranom javnošću 8. siječnja 2021. godine, Ministarstvo turizma i sporta održalo je četiri sastanka s predstavnicima Zajednice društava turističkih vodiča Hrvatske (ZDTVH), a na posljednjem sastanku 20. studenoga 2020. predstavljen im je Prijedlog izmjena i dopuna Zakona o pružanju usluga u turizmu. Sukladno Zakonu o znanosti i visokom obrazovanju (NN 123/03, 198/03, 105/04, 174/04, 02/07, 46/07, 45/09, 63/11, 94/13, 139/13, 101/14, 60/15, 131/17) visoka učilišta su sveučilište te fakultet i umjetnička akademija u njegovom sastavu, veleučilište i visoka škola, a visoka učilišta mogu biti javna i privatna, dok prema važećem Zakonu o pružanju usluga u turizmu rješenje o imenovanju ispitne komisije za polaganje stručnog ispita za turističkog vodiča može se izdati samo onom visokom učilištu koje izvodi najmanje stručni ili sveučilišni studij na preddiplomskoj razini u području turizma ili imaju smjer ili nastavne predmete iz područja turizma. Vezano uz uvjetovanje pristupa polaganju stručnog ispita za turističkog vodiča završenom četverogodišnjem srednjom školom, smatramo kao isto nije nužno, iz razloga što će se programom i stručnim ispitom za turističkog vodiča propisati i provjeriti odgovarajuća razina znanja. Vezano uz prijedlog definiranja razine znanja hrvatskog jezika napominjemo da sukladno važećem Zakonu turistički vodič mora znati jezik na kojem pruža usluge najmanje na razini B2 Zajedničkog europskog referentnog okvira. Navedeno znači da vodič koji pruža usluge na hrvatskom jeziku mora znati hrvatski jezik najmanje na razini B2. Ukoliko pruža usluge na nekom drugom stranom jeziku, mora poznavati hrvatski jezik u mjeri dostatnoj za pružanje usluga. U pogledu priznavanja stručnih kvalifikacija turističkih vodiča iz drugih država članica Europske unije skrećemo pažnju na odredbe Zakona o reguliranim profesijama i priznavanju inozemnih stručnih kvalifikacija (NN 82/15, 70/19, 47/20), kojim je prenesena Direktiva 2005/36/EZ o priznavanju stručnih kvalifikacija (izmijenjena Direktivom 2013/55/EU), provjera znanja jezika mora biti razmjerna djelatnosti koja će se obavljati, a provodi se samo u slučaju profesija koje utječu na sigurnost pacijenata, a drugih profesija kada postoji osnovana sumnja o dovoljnom poznavanju jezika u odnosu na profesionalne djelatnosti koje se namjeravaju obavljati. Takva provjera može se vršiti samo nakon izdavanja Europske profesionalne kartice i priznavanja inozemnih stručnih kvalifikacija u svrhu ostvarivanja prava na poslovni nastan, ali ne i kod privremenog i povremenog pružanja usluga turističkog vodiča u drugoj državi članici Europske unije. Ovim novim Prijedlogom izmjena Zakona o pružanju usluga u turizmu Ministarstvo turizma i sporta u dijelu Zakona koji se odnosi na turističke vodiče - ne regulira - obvezu polaganja općeg i posebnog dijela ispita za turističke vodiče, već su način polaganja i sadržaj stručnog ispita za turističke vodiče, kao i popis</p>

baranjska županija • Požeško-slavonska županija • Brodsko-posavska županija Jedini prijedlog koji je usvojen je načelo zaštite stečenih prava. No, ujedno je i paradoks. Regulacija prema državljanima neeuropskih zemalja: Novim Zakonom o strancima ukidaju se turističke kvote te će veliki broj stranih državljanima imati mogućnost boravka u Republici Hrvatskoj. Osobe koje pet godina borave na teritoriju Republike Hrvatske i ne moraju nužno biti zaposlene da bi stekle uvjete za dobivanje prebivališta. No, bez obzira na isto, za istaknuti je kako je Zakon o pružanju usluga u turizmu lex specialis koji derogira opći zakon, u ovom slučaju Zakon o strancima. Isti pristup imaju i druge europske zemlje poput Cipra i Malte, koje uopće ne dozvoljavaju pristup edukaciji strancima koji dolaze iz neeuropskih zemalja osim ako nemaju grčko, odnosno ciparsko podrijetlo, odnosno Malta, koja uz obvezu prebivališta, ima i uvjet reciprociteta. To su zemlje koje smatramo onima koje štite i poštuju svoju baštinu i nacionalni interes. Vezano uz samu izmjenu zakona zahtijevamo konkretno: • članak 69. stavak 3. Zakona – zahtjev: pristup edukaciji regulirati i uvjetom hrvatskog podrijetla odnosno implementiranjem načela reciprociteta. Obzirom na nekomunikaciju i nekorektnost, obvezni smo se očitovati ponovno i putem e-savjetovanja na nekoliko važnih detalja kako slijedi: • uvjet proporcionalnosti: dostavili smo Vam ažurirani popis testa proporcionalnosti svih zemalja članica EU pisan 2016. godine od strane stručne službe, a vezano uz izvješće Republike Hrvatske Europskoj Komisiji o našoj profesiji (izvješće napisano nepotpuno uz polupismenu razinu popratnog teksta) Iz predmetnog popisa odgovora svih država članica na test proporcionalnosti, vidljivo je kako je test proporcionalnosti za Republiku Hrvatsku nužno revidirati u skladu sa standardima i sintaksom engleskog poslovnog jezika i ispraviti pogrešno navedeno činjenično stanje. Nudili smo Vam i pomoć, međutim ništa nije ispravljeno niti su navedene prevladavajuće kategorije: javni interes, zaštita potrošača, zaštita kulturne, arheološke, povijesne i umjetničke baštine. Isticali smo i netočnost u navodima isključivo županijskih licenci jer Republika Hrvatska nacionalnu licencu već odavno ima u obliku tzv. općeg dijela i što nije isticano u obrani hrvatskog kulturnog identiteta i interpretacije hrvatske kulturne baštine. Uz sve navedeno, ponovno ističemo kako su druge zemlje bogate kulturne baštine radile sve što je moguće kako bi zaštitile svoje državljane pa je uz sve gore navedeno, Cipar primjerice tražio i odstupanje od direktive zbog tzv. osjetljivog pitanja. Poražavajuće je i razočaravajuće što smo kao članovi radne skupine za konačan prijedlog Zakona doznali putem e savjetovanja, a obavijest dobili tek danas po objavi našeg očitovanja u medijima. Od resornog ministarstva očekivali smo poštivanje dogovora i osnovnih uzusa komunikacije. Anka Vanjak 12.01.2021 17:29 0 0 Da li ste se konzultirali s turističkim vodičima kad ste donosili ovaj prijedlog o izmjenama odredbi da se stručni dio ispita više ne polaže po županijama kao do sad? Ako su turistički vodiči protiv izmjene tih odredbi, zašto se to silom nameće? Turističkih vodiča u Hrvatskoj ima oko 5

zaštićenih cjelina (lokaliteta) uređeni podzakonskim aktima, tj. pravilnicima iz 2008. godine - Pravilnikom o stručnom ispitu za turističke vodiče i ispitnom programu za turističke pratitelje (NN 50/08 i 120/08) i Pravilnikom o popisu turističkih cjelina (lokaliteta) po županijama (NN 76/08). Prijedlog novog načina polaganja i sadržaja ispita za turističke vodiče bit će predmet rada radne skupine za donošenje novih pravilnika, koji se trebaju donijeti do kraja lipnja 2021. godine, a prijedlogom Zakona bit će definiran popis zaštićenih cjelina (lokaliteta) kao cjelina umjetničke, povijesne i kulturne baštine. U radnoj skupini će, kao i do sada, sudjelovati predstavnici turističkih vodiča, visoka učilišta koja izvode programe stručnog ispita za turističke vodiče, tijela državne vlasti i stručnjaci. Državljanima trećih država mogu pružati usluge turističkog vodiča na području Republike Hrvatske samo ako polože stručni ispit (opći i posebni dio), a navedenom mogu pristupiti ukoliko u Republici Hrvatskoj imaju prijavljeno prebivalište. Stranac u Republici Hrvatskoj može prijaviti prebivalište samo ako mu je odobreno dugotrajno boravište ili stalni boravak, što znači da u Republici Hrvatskoj mora legalno boraviti barem pet godina. Slijedom navedenog, uvjet polaganja stručnog ispita i legalan boravak u Republici Hrvatskoj u periodu od pet godina, smatramo dovoljnima da bi se državljaninu treće države omogućilo pružanje usluga. Dodatno napominjemo da je intencija zakonodavca pri propisivanju odredbe članka 69. stavka 3. bila da se polaganje stručnog ispita dopusti državljanima zemalja Dalekog istoka koji žive u Hrvatskoj, a imaju znanja jezika (kineski, korejski, japanski) za kojima postoji na tržištu manjak. Vezano uz test proporcionalnosti iz 2016. godine napominjemo da Ministarstvo turizma i sporta svake godine ažurira podatke o reguliranim profesijama te ih dostavlja Ministarstvu rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike kao nadležnom tijelu za pitanja reguliranih profesija u svrhu popunjavanja Europske baze podataka reguliranih profesija.

500, a koliko je njihovo značenje u turizmu to je nemjerljivo. Nadam se da ćete i Vi uvidjeti koliko smo važni i poštovati naš rad i zanimanje. Savjetovati se s nama u donošenju odluka. Dosadašnjim polaganjem posebnog dijela ispita po županijama zadržala se kvaliteta obrazovanja turističkih vodiča, koji su polagali teorijski i praktični dio na terenu za svaku županiju posebno. Mnogi vodiči položili su posebni dio ispita za više županija; uložili su svoj trud, vrijeme i novac. Tko će im to sad nadoknaditi!? Uz to, kako mislite održati kvalitetu obrazovanja, kako će se s jednim ispitom teorijski i terenski običi lokaliteti u cijeloj Hrvatskoj? To je nemoguće. Nove izmjene trebale bi donijeti promjenu na bolje, a ne na gore. Ovakvim izmjenama omogućili biste pojednostavljeno polaganje ispita za turističke vodiče hrv. građanima i građanima EU čime bi došlo do masovne produkcije vodiča čime bi mnogi dosadašnji vodiči koji su naporno radili, učili i polagali za više županija bili ugroženi i bez obzira na svoje znanje gubili posao. Nažalost došlo bi do zatvaranja obrta i iseljavanja.

silvija fosnjar 12.01.2021 14:51 1 0 Predmet: Besramno ponižavanje baštine, struke i hrvatskih turističkih vodiča Poražavajuće i razočaravajuće je što smo kao članovi radne skupine za konačan prijedlog izmjena Zakona o pružanju usluga u turizmu doznali s, pazite sad, web stranice Ministarstva turizma i sporta. Od resornog ministarstva očekivali smo poštivanje osnovnih uzusa komunikacije, kao i elementarne pristojnosti u međusobnim odnosima. Međutim, nakon predstavljenih stavova ZDTVH, ni pisma, ni razglednice. Jasno je da im do mišljenja i stava struke nije nimalo stalo. Malo je reći kako smo zabrinuti činjenicom što je Ministarstvo turizma i sporta ovim prijedlogom strane turističke vodiče inauguriralo u hrvatske turističke vodiče bez potrebe bilo kakve edukacije. Nula. Naravno, bez obzira imaju li ili nemaju adekvatnu izobrazbu u svojoj domicilnoj državi. Zamislite, čak ne trebaju vladati ni osnovnim znanjem hrvatskog jezika, što naše Ministarstvo očito ni malo ne brine, jer oni i onako s njima neće imati baš nikakvog kontakta. Svaka čast kolegama iz drugih zemalja, ali oni, posve jasno, ne mogu tumačiti hrvatsku povijest, jer nemaju (a kako bi i imali?) toliko potreban osjećaj nacionalne privrženosti i pripadnosti Hrvatskoj. Treba li posebno spomenuti da se to odnosi i na Domovinski rat, temelj slobodne i suverene Hrvatske. Ukratko, strancima je dopušteno da svojim načinima tumačenja hrvatske povijesti rade njezinu reviziju po svom slobodnom nahođenju. Doduše, zakon predviđa da bi strani vodiči trebali polagati stručne provjere znanja i prolaziti procedure kao hrvatske kolege samo u slučaju ako bi vodili na zaštićenim lokalitetima. To će biti jedina mjesta na kojima će naša država u smislu ovog zakona imati koliko toliko suverenitet. Međutim, činjenica je da Ministarstvo ima namjeru taj broj zaštićenih lokaliteta znatno umanjiti na ostatke ostataka hrvatske materijalne i nematerijalne kulturne baštine pravilnikom koji će ubrzo stupiti na snagu. Mirne duše može se konstatirati kako će kroz koji dan inozemni vodiči bez ikakvog stručnog i profesionalnog kriterija voditi goste diljem lijepe naše i eto nama poplave tzv. fake

news informacija, pseudo tumačenja i, po svojoj biti, kraja kulturnog turizma u Hrvatskoj, posredno i srozavanja ugleda zemlje u svijetu, što je posvjedočila i Češka, a objavila sama Europska Komisija u svojem izvješću. Svjedočimo vulgarizaciji struke, opasnoj i krajnjoj degradaciji kvalitete interpretiranja naše baštine, ne vodeći čak računa o zaštiti potrošača, te i njihovom pravu na kvalitetnu uslugu. Sve se prepušta samovolji predatorskog kapitalizma i ekonomiji velikih brojeva, a brojni vodiči će biti primorani iseliti van zemlje i naći drugi posao, što im, kao velikom broju visoko obrazovanih osoba s odličnim poznavanjem stranih jezika neće biti problem. Toliko o demografskoj politici...

Ministarstvo ide toliko daleko u nepoznavanju profesije i zakonskih propisa da u esavjetovanju navodi kako u Hrvatskoj ima samo 340 aktivnih turističkih vodiča, što bi bilo smiješno da nije žalosno. Republika Hrvatska broji preko pet i pol tisuća vodiča i svi oni 2 uplaćuju značajna financijska sredstva u državni proračun putem obrta, agencija, udruga, ugovora o djelu odnosno uplaćenih poreza, prireza i doprinosa. Nepoznavanje materije samo je nastavak prakse koju smo uočili prilikom proučavanja testa proporcionalnosti koje je objavila Europska Komisija prije nekoliko godina, gdje se nisu potrudili ni sve rubrike ispuniti, a da ne spominjemo polupismenu razinu popratnog teksta. I sve to uz opravdanja inzistiranjima Europske Komisije s kojima smo upoznati. Međutim . proučili smo i prezentirali sve primjere zaštite nekih drugih europskih zemalja. Sudeći po ovom postupku, ne očekujemo ništa pozitivno ni u Pravilnicima o edukaciji i zaštićenim lokalitetima koji nam slijede. Posebno smo užasnuti činjenicom da se uopće nisu iskoristili primjeri modela zaštite ni prema državljanima trećih zemalja koji će nam držati lekcije o našoj povijesti i baštini. Ovakav čin slobodno se može nazvati eutanaziranjem kulturnog naslijeđa, ujedno i potpunim krahom načela zaštite potrošača. Radi se o svojevrsnoj izdaji Hrvatske, i to na globalnoj razini. Žalosti da doslovce niti jedan naš prijedlog, kao članova radne skupine, nije prihvaćen. Ministarstvo turizma i sporta, kojem je obveza štiti interese struke hrvatskih vodiča, odbilo je poslušati glas struke bez obzira na argumente, navedene modalitete zaštite drugih europskih zemalja te bezrezervnu podršku kustosa, povjesničara i braniteljskih udruga. Treba se zapitati zašto Hrvatska ne želi štiti svoju baštinu, povijest i svoje građane na način kako su to napravile druge europske zemlje, primjerice Grčka i Cipar? I sve ovo se događa u zemlji zbog čije su slobode i obrane nacionalnog identiteta prije samo 25 godina mnogi dali svoje živote. Zar ni to više nije važno? Ne možemo se oteti dojmu kako je hrvatski kulturni identitet predan kao na pladnju. Tko god hoće neka jede i kusa kako želi. Kriteriji tu ne postoje. Vjerovali smo da u našem resornom Ministarstvu imamo majku, a ne maćehu. Na žalost, pogriješili smo, ali ćemo ustrajati u goloj borbi za egzistenciju i boriti se svim demokratskim sredstvima. Jednoglasno: članovi Zajednice društava turističkih vodiča Hrvatske 1. Društvo turističkih vodiča Split 2. Društvo turističkih vodiča Dubrovnik 3. Udruga turističkih vodiča Like 4. Udruga turističkih vodiča

	<p>Rab 5. Udruga turističkih vodiča grada Vukovara 6. Društvo turističkih vodiča Korčula 7. Društvo turističkih vodiča Rovinj 8. Društvo turističkih vodiča Međimurje 9. Udruga turističkih vodiča Bastion-Karlovac 10. Udruga Moj Osijek 3 11. Udruga turističkih vodiča Maloga Lošinja 12. Udruga turističkih vodiča Zadra - Donat 13. Društvo turističkih vodiča Phoenix- Trogir 14. Udruga turističkih vodiča Kvarnera 15. Društvo turističkih vodiča Liburnia 16. Društvo turističkih vodiča Varaždin 17. Društvo turističkih vodiča Pula 18. Udruga turističkih vodiča Zagreba i srednjohrvatske makroregije 19. Turistički vodiči Split 20. Udruga turističkih vodiča Mihovil Šibenik 21. Udruga turističkih vodiča otoka Hvara</p>	
133	<p>Viktorija Modrić Flies PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA Smatram da se navedeni prijedlog Zakona negativno odražava na status 5.500 registriranih hrvatskih turističkih vodiča, da degradira kvalitetu struke, ostavlja mogućnost proizvoljne interpretacije kulturne baštine te dovodi do pojave neloyalne konkurencije. P.S. Po kojim mjerilima procjenjujete je li turistički vodič aktivan ili pasivan? Jesu li i frizeri selektirani prema broju šišanja?</p>	<p>Primljeno na znanje Vezano uz broj vodiča, procjenom se pokušalo utvrditi kolikom broju od ukupno 5500 turističkih vodiča, je pružanje tih usluga osnovni izvor prihoda. Broj fizičkih osoba koje pružaju usluge koje se vode pod NKD razredom 79.90, koji uključuje i neke druge usluge, je pritom samo orijentir pri procjeni toga broja. Konačni zaključak stručnog nositelja je da četvrtina od 5500 turističkih vodiča u Republici Hrvatskoj pruža te usluge kao glavno zanimanje.</p>
134	<p>Jasminka Miškulin PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA Podržavam i potpisujem sve dosada iznesene komentare i razmišljam što ja to još mogu dodati, a da Vi, poštovani dužnosnici i djelatnici našeg resornog ministarstva to primite stvarno na znanje, a možda čak i uvažite, ako ništa barem razmislite o tome. Pretužna, žalosna i porazna je činjenica da turistički vodiči volonterski i trošeći svoje resurse, u ovo vrijeme kada smo zbog pandemije svi strahovito pogođeni, proučavaju EU direktive, norme, preporuke, stavove i prakse drugih zemalja da bi vama predlagali rješenja i ukazivali na mogućnosti, a vi to potezom pera, lakonski i birokratski hladno odbijate nesvjesni kakvu dugoročnu štetu time nanosite. Volim zamišljati da ljudi koji svoju sigurnu plaću primaju iz državnog proračuna kojeg pune i turistički vodiči svo svoje znanje i kompetencije usmjeravaju na dobrobit svoje zajednice i njenih državljana, pronalazeći načine kako poboljšati i unaprijediti njihov status, a načina ima, samo proučite naše prijedloge, ali ima li volje to je drugo pitanje.</p>	<p>Primljeno na znanje Nije konkretna primjedba na Nacrt prijedloga zakona, već općeniti komentar.</p>
135	<p>VUKICA PALČIĆ PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA VUKICA PALČIĆ Dobar dan!..dugo godina radim kao turistički vodič. Prije godinu dana položila sam i tečaj za Interpretatora kulturne baštine. Imam obrt od 2012.g., zove se Život. Svaki put kad izađem iz kuće, veselim se novom izletu, susretu s ljudima . Nemam osjećaj da radim, to je moj životni poziv, poziv da podijelim s ljudima ono duboko značenje kraja u kojem sam odrasla..u Rovinju, u Istri. Kad bi mi netko rekao:" Hajde odradi razgled grada Salzburga!" Mogla bih odraditi naučeno štivo, koje je napisano u svakoj knjizi povijesti i vodiču tog grada. No kako bi dočarala život bake i unuka u prošlosti,</p>	<p>Primljeno na znanje Nije konkretna primjedba na Nacrt prijedloga zakona, već općeniti komentar.</p>

	<p>melodiju tog dijalekta, pjesme uspavanke, koje jelo je najviše volio taj unuk.....Vjerujem da me razumijete...Kako će neki Njemački pratitelj grupe, voditi Nijemce po Rovinju, kako će objasniti s kojeg se spomenika skakalo u more, kako priča "rupa koja govori", kako je došao prvi Afrikanac u Rovinj, kako se pjevaju Bitinade, kako se švercalo s Batanom u prošlosti, što je uopće Batana, što znači odlomak pjesme o Batani " par mi la ze un riegno, lasi me la star "...i još puno toga KAKO!! S novim zakonom dozvolit će se da zamire, nasljeđe, tradicija, baština, ljubav. Svesti će se šturo vođenje stranaca , samo da odrade...Volimo svoju domovinu i ne dozvolimo da se to desi. Čujte nas duboko!! Iz mog srca lijepi pozdrav!! Vukica</p>	
136	<p>ANABELA MARIČIĆ MILIĆ PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA Poštovani, licencirani sam turistički vodič. Slažem se s kolegama i smatram da je prijedlog izmjena Zakona o pružanju usluga u turizmu apsurdan. Podržavam i potpisujem očitovanje "Zajednice društava turističkih vodiča Hrvatske". Ne mogu razumjeti da Vam je struka tako nebitna i da niste prihvatili niti jedan prijedlog iste. Ako su Grčka i Cipar zaštitili svoju baštinu, povijest i svoje ljude, zašto ne napravimo isto? Molim Vas, pročitajte komentare, poslušajte struku i uvažite naša mišljenja. Ove izmjene ne mogu proći, jer nisu za dobrobit hrvatskih stanovnika. S poštovanjem, Anabela Maričić Milić</p>	<p>Primljeno na znanje Nije konkretna primjedba na Nacrt prijedloga zakona, već općeniti komentar.</p>
137	<p>Udruga turističkih vodiča Mihovil Šibenik PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA Prvo se moramo osvrnuti na vaš izračun koliko turističkih vodiča aktivno pruža usluge turističkog vodiča u Republici Hrvatskoj. Iz vaše procjene broja i ograničavanja točnog broja samo na one koji imaju obrte i to kao glavnu djelatnost pod NKD brojem 79.90, zaključujemo da namjerno umanjujete tu brojku, kad i sami znate da je zakonom određeno da vodiči mogu registrirati i obavljati djelatnost preko agencija, obrta, udruga i sl., te se na ovakav način ne može doći do broja turističkih vodiča koji žive od ovog posla. Broj koji vi navodite je daleko manji od stvarnog broja „aktivnih“ vodiča. Što se tiče tužbi i prigovora od strane Europske komisije pozivamo se u testu proporcionalnosti na »prevladavajuće kategorije javnog interesa« koje su kao takve priznate u sudskoj praksi Europskog suda, a uključuju sljedeće kategorije - javnu politiku, zaštitu potrošača, primatelja usluga, očuvanje nacionalne povijesne i umjetničke baštine, kao i ciljeve socijalne i kulturne politike te očuvanje nacionalnog i kulturnog državnog identiteta. Navodite potrebu uvođenja jedinstvenog ispita za sve lokalitete u državi i smanjenja broja zaštićenih lokaliteta – nakon svih rasprava i sastanaka, mi i dalje ne vidimo zakonsku osnovu i niti logično objašnjenje ovog zahtjeva, osim da Europska komisija to traži. Na temelju čega? Tko određuje što je to lokalitet, koliki mora biti i koliko ih smije biti u jednoj državi članici. Dok ne dobijemo odgovore na ta pitanja, smatramo da naša država i resorno ministarstvo mora inzistirati na kvalitetnoj izradi tog popisa. Naši sugrađani su se borili</p>	<p>Djelomično prihvaćen Vezano uz broj vodiča, procjenom se pokušalo utvrditi kolikom broju od ukupno 5500 turističkih vodiča, je pružanje tih usluga osnovni izvor prihoda. Broj fizičkih osoba koje pružaju usluge koje se vode pod NKD razredom 79.90, koji uključuje i neke druge usluge, je pritom samo orijentir pri procjeni toga broja. Konačni zaključak stručnog nostitelja je da četvrtina od 5500 turističkih vodiča u Republici Hrvatskoj, kroz obrte, samostalnu djelatnost ili ugovore o radu, pruža te usluge kao glavno zanimanje. Ovim novim Prijedlogom izmjena Zakona o pružanju usluga u turizmu Ministarstvo turizma i sporta u dijelu zakona koji se odnosi na turističke vodiče ne regulira obvezu polaganja općeg i posebnog dijela ispita za turističke vodiče, već su način polaganja i sadržaj stručnog ispita za turističke vodiče, kao i popis zaštićenih cjelina (lokaliteta) uređeni podzakonskim aktima, tj. pravilnicima iz 2008. godine - Pravilnikom o stručnom ispitu za turističke vodiče i ispitnom programu za turističke pratitelje (NN 50/08 i 120/08) i Pravilnikom o popisu turističkih cjelina (lokaliteta) po županijama (NN 76/08). Prijedlog novog načina polaganja i sadržaja ispita za turističke vodiče, kao i novi popis lokaliteta, bit će predmet rada radne skupine za izradu novih pravilnika, koji se trebaju donijeti do kraja lipnja 2021. godine, a prijedlogom Zakona bit će definiran popis zaštićenih cjelina (lokaliteta) kao cjelina umjetničke, povijesne i kulturne baštine. U radnoj skupini će, kao i do sada, sudjelovati predstavnici turističkih vodiča. Obrazovna pitanja jesu u nadležnosti država članica, ali je priznavanje stručnih kvalifikacija i privremeno i povremeno pružanje usluga od strane državljana drugih država članica regulirano</p>

	<p>nezavisnost da mi kao suverena država nemamo pravo zahtijevati pravedan popis lokaliteta na kojem će tumačenje povijesti, baštine davati netko bez adekvatne edukacije. Zbog kompleksnosti svega navedenog kategorički smo protiv uvođenja posebnog dijela ispita za područje čitave Republike Hrvatske! Pa upravo smo od Europske Komisije dobili konkretni odgovor: „Obrazovna su pitanja u nadležnosti država članica. U granicama nediskriminacije, proporcionalnosti, svaka država članica može sama zakonski uvjetovati pristup određenom zanimanju posjedovanjem određene stručne kvalifikacije te utvrditi razinu i vrstu potrebnog znanja.“. Pitamo se kako su druge države, kao što su Grčka ili Cipar uspjele zaštititi interese svojih turističkih vodiča? Inzistiramo na kvalitetnoj edukaciji koju će provoditi fakulteti, koja će se održavati na hrvatskom jeziku, da polaznici imaju jasno definiranu razinu poznavanja hrvatskog jezika sukladno europskom referentnom okviru. Također inzistiramo da se pristup edukaciji regulira i uvjetom hrvatskog podrijetla odnosno implementiranjem načela reciprociteta za državljanine država koje nisu ugovornice Ugovora o Europskom gospodarskom prostoru i Švicarske konfederacije. Upravni odbor UTV "Mihovil" Šibenik</p>	<p>Direktivom na razini Unije, stoga svako zahtijevanje dodatnog obrazovanja vodiča iz drugih država članica mora biti u skladu s odredbama Direktive. Prema Direktivi 2005/36/EZ podnošenjem prijave pružatelj usluge iz druge države članice dobiva pravo pristupa uslužnoj djelatnosti na cijelom državnom području dotične države članice. Obveza polaganja 21 posebnog ispita za svaku županiju kako bi se djelatnost turističkog vodiča mogla obavljati na cijelom području države članice predstavlja teritorijalno ograničenje za pružatelje usluga. Slijedom navedenoga, ukoliko će se turističke vodiče iz drugih država članica Europske unije koji žele privremeno i povremeno žele pružati usluge obvezivati da polažu posebni dio ispita, tada posebni dio stručnog ispita ne može biti organiziran na razini županije. Vezano uz prijedlog definiranja razine znanja hrvatskog jezika napominjemo da sukladno važećem Zakonu turistički vodič mora znati jezik na kojem pruža usluge najmanje na razini B2 Zajedničkog europskog referentnog okvira. Navedeno znači da vodič koji pruža usluge na hrvatskom jeziku mora znati hrvatski jezik najmanje na razini B2. Ukoliko pruža usluge na nekom drugom stranom jeziku, mora poznavati hrvatski jezik u mjeri dostatnoj za pružanje usluga. U pogledu priznavanja stručnih kvalifikacija turističkih vodiča iz drugih država članica Europske unije skrećemo pažnju na odredbe Zakona o reguliranim profesijama i priznavanju inozemnih stručnih kvalifikacija (NN 82/15, 70/19, 47/20), kojim je prenesena Direktiva 2005/36/EZ o priznavanju stručnih kvalifikacija (izmijenjena Direktivom 2013/55/EU), provjera znanja jezika mora biti razmjerna djelatnosti koja će se obavljati, a provodi se samo u slučaju profesija koje utječu na sigurnost pacijenata, a drugih profesija kada postoji osnovana sumnja o dovoljnom poznavanju jezika u odnosu na profesionalne djelatnosti koje se namjeravaju obavljati. Takva provjera može se vršiti samo nakon izdavanja Europske profesionalne kartice i priznavanja inozemnih stručnih kvalifikacija u svrhu ostvarivanja prava na poslovni nastan, ali ne i kod privremenog i povremenog pružanja usluga turističkog vodiča u drugoj državi članici Europske unije. Državljanima trećih država mogu pružati usluge turističkog vodiča na području Republike Hrvatske samo ako polože stručni ispit (opći i posebni dio), a navedenom mogu pristupiti ukoliko u Republici Hrvatskoj imaju prijavljeno prebivalište. Stranac u Republici Hrvatskoj može prijaviti prebivalište samo ako mu je odobreno dugotrajno boravište ili stalni boravak, što znači da u Republici Hrvatskoj mora legalno boraviti barem pet godina. Slijedom navedenog, uvjet polaganja stručnog ispita i legalan boravak u Republici Hrvatskoj u periodu od pet godina, smatramo dovoljnim da bi se državljaninu treće države omogućilo pružanje usluga. Dodatno napominjemo da je intencija zakonodavca pri propisivanju odredbe članka 69. stavka 3. bila da se polaganje stručnog ispita dopusti državljanima zemlja Dalekog istoka koji imaju znanja jezika (kineski, korejski, japanski) za kojima postoji na tržištu manjak.</p>
138	<p>Sandra Škare PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA Sandra Škare - turistički vodič Izuzetno sam zgrozена vasim nacrtom prijedloga zakona o</p>	<p>Primljeno na znanje Nije konkretna primjedba na Nacrt prijedloga zakona, već općeniti komentar.</p>

<p>izmjena i dopunama o pružanju usluga u turizmu! Turistički sam vodič, kao takva sam bila vlasnik obrta do 11. mj 2020. Kako se Corona pojavila svim vodičima i turističkim djelatnicima je život jako težak. Godinama se kao vodiči bunimo i borimo protiv sive ekonomije... vodiča/pratitelja iz inozemstva koji u RH ne plaćaju porez koje naše služne ne legitimiraju nego uredno zaustave vodiče koji plaćaju porez u RH i koji imaju sve potrebne licence!!! To je nonsens koji se događa samo u RH... da mi tako šetamo po Beču ili Kölnu dobili bi kaznu u roku od odmah. Ne naša inspekcija u Istri godinama kaže kako oni mogu samo izaći strancima sa sudskim tumačem u kontrolu ukoliko imaju dojavu dan prije?!? Mislim da je pravo vrijeme da zakon o pružanju usluga u turizmu štiti i nas turističke djelatnike a ne da ukidanjem licence i smanjivanjem zaštićenih lokaliteta u RH omogućava se nestručnim EU građanima da predstavljaju bez kvalitete i znanja našu državu (a svi znamo da loša reklama je puno brža i dovodi do pada posla u turizmu) a sa time i dalje ugrožavamo naša radna mjesta!!! Dali je moguće da imamo toliko nestručnih djelatnika unutar MINT - da nitko ne razmišlja o tome da ukidanjem licence stranci će dovesti svoje pratitelje koji nemaju ni znanja niti interesa prikazati naše kulturno dobro u pravom smislu... na taj način se neće vratiti ti gosti u RH a u istom potezu mi vodiči koji imamo cjelogodišnje obrte a realno unutar 6 mjeseci sezone trebamo zaraditi za cijelu godinu, na ovaj način ostat ćemo bez posla! Tragedija je da nitko u Ministarstvu ne razmišlja koliko takav zakon dovodi do toga da ćemo mi vodiči koji smo licence platili i polagali po županijama morati zatvoriti svoje obrte jer će stranci fušariti tako bez da uzimaju lokalnog vodiča - a nema veze da od njih kod nas nitko ne plaća porez. Zgrožena sam vašim ne razmišljanjem... osjećam se kako hrvatski vodič kao EU građanin drugog reda ... objasnite šta zapravo takvim zakonom dobijate??? Vi radite za nas ... trebate zaštititi naše interese a ne ostalim EU građanima koji ništa ne dori nose u RH, dati bez mozga sve mogućnosti rada strancima bez znanja i licence - ukoliko ćete napraviti taj zakon trebali bi svi turistički vodiči RH vas tužiti!! Čemu smo mi polagali, platili velike iznose po županijama - da bi netko bez kvalifikacije radio naš posao???! Slazem se s većinom kolega i smatram da je prijedlog izmjena Zakona o pružanju usluga u turizmu apsurdan. Podržavam i potpisujem očitovanje "Zajednice društava turističkih vodiča Hrvatske". Nadam se da ćete postupiti po savjesti ...nitko ne može napraviti bolju promidžbu našeg prostora nego lokani licencirani vodič... za kvalitetu i dobrobit hrvatskog turizma nadam se da ćete se urazumjeti ... no moje iskustvo je da vi koji radite u Ministarstvu, HTZu i lokalnim TZovima nemate dodir niti sa potrebama turista niti turističkih djelatnika i to je strašno tužno. srdačno vas pozdravljam. Sandra Škare Turistički vodič</p>	
<p>139 Alberto Košara PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA Poštovani, licencirani sam turistički vodič s dugogodišnjim iskustvom u struci, ujedno obrtnik od 2008. godine. Slazem se s većinom kolega i smatram da je prijedlog izmjena Zakona o pružanju</p>	<p>Djelomično prihvaćen Ministarstvo turizma i sporta pristupilo je izmjenama i dopunama Zakona o pružanju usluga u turizmu (NN 130/17, 25/19, 98/19, 42/20) zbog potrebe usklađivanja s propisima Europske unije (odredbama Direktive 2005/36/EZ o priznavanju stručnih kvalifikacija (kako je zadnje izmijenjena Direktivom</p>

usluga u turizmu apsurdan. Podržavam i potpisujem očitovanje "Zajednice društava turističkih vodiča Hrvatske". Ne mogu razumjeti da Vam je struka tako nebitna i da niste prihvatili niti jedan prijedlog iste. Malo je reći kako smo zabrinuti činjenicom što je Ministarstvo turizma i sporta ovim prijedlogom strane turističke vodiče inauguriralo u hrvatske turističke vodiče bez potrebe bilo kakve edukacije. Nula. Naravno, bez obzira imaju li ili nemaju adekvatnu izobrazbu u svojoj domicilnoj državi. Zamislite, čak ne trebaju vladati ni osnovnim znanjem hrvatskog jezika, što naše Ministarstvo očito ni malo ne brine, jer oni i onako s njima neće imati baš nikakvog kontakta. Doduše, zakon predviđa da bi strani vodiči trebali polagati stručne provjere znanja i prolaziti procedure kao hrvatske kolege samo u slučaju ako bi vodili na zaštićenim lokalitetima. To će biti jedina mjesta na kojima će naša država u smislu ovog zakona imati koliko toliko suverenitet. Međutim, činjenica je da Ministarstvo ima namjeru taj broj zaštićenih lokaliteta znatno umanjiti na ostatke ostataka hrvatske materijalne i nematerijalne kulturne baštine pravilnikom koji će ubrzo stupiti na snagu. Mirne duše može se konstatirati kako će kroz koji dan inozemni vodiči bez ikakvog stručnog i profesionalnog kriterija voditi goste diljem lijepe naše i eto nama poplave tzv. fake news informacija, pseudo tumačenja i, po svojoj biti, kraja kulturnog turizma u Hrvatskoj, posredno i srozavanja ugleda zemlje u svijetu, što je posvjedočila i Češka, a objavila sama Europska Komisija u svojem izvješću. Svjedočimo vulgarizaciji struke, opasnoj i krajnjoj degradaciji kvalitete interpretiranja naše baštine, ne vodeći čak računa o zaštiti potrošača, te i njihovom pravu na kvalitetnu uslugu. Sve se prepušta samovolji predatorskog kapitalizma i ekonomiji velikih brojeva, a brojni vodiči će biti primorani iseliti van zemlje i naći drugi posao, što im, kao velikom broju visoko obrazovanih osoba s odličnim poznavanjem stranih jezika neće biti problem. Toliko o demografskoj politici... Ministarstvo ide toliko daleko u nepoznavanju profesije i zakonskih propisa da u esavjetovanju navodi kako u Hrvatskoj ima samo 340 aktivnih turističkih vodiča, što bi bilo smiješno da nije žalosno. Republika Hrvatska broji preko pet i pol tisuća vodiča i svi oni uplaćuju značajna financijska sredstva u državni proračun putem obrta, agencija, udruga, ugovora o djelu odnosno uplaćenih poreza, prireza i doprinosa. Nepoznavanje materije samo je nastavak prakse koju smo uočili prilikom proučavanja testa proporcionalnosti koje je objavila Europska Komisija prije nekoliko godina, gdje se nisu potrudili ni sve rubrike ispuniti, a da ne spominjemo polupismenu razinu popratnog teksta. I sve to uz opravdanja inzistiranjima Europske Komisije s kojima smo upoznati. Međutim, proučili smo i prezentirali sve primjere zaštite nekih drugih europskih zemalja. Sudeći po ovom postupku, ne očekujemo ništa pozitivno ni u Pravilnicima o edukaciji i zaštićenim lokalitetima koji nam slijede. Posebno smo užasnuti činjenicom da se uopće nisu iskoristili primjeri modela zaštite ni prema državljanima trećih zemalja koji će nam držati lekcije o našoj povijesti i baštini. Ovakav čin slobodno se može nazvati eutanaziranjem kulturnog naslijeđa, ujedno i

2013/55/EU) i Direktive 2006/123/EZ o uslugama na unutarnjem tržištu), koje su utemeljene na slobodi poslovnog nastana, slobodi pružanja usluga i/ili slobodi kretanja radnika – temeljnim načelima Europske unije. Ne može se prihvatiti navod da strani turistički vodiči vode bez edukacije u Republici Hrvatskoj iz razloga što je važećim Zakonom za pružanje usluga turističkog vodiča propisana obveza polaganja stručnog ispita, koji se sastoji od općeg i posebnog dijela. Turistički vodič koji ima položen opći dio stručnog ispita može voditi na području cijele Republike Hrvatske, osim na i u zaštićenim cjelinama (lokalitetima), dok turistički vodič koji ima položen posebni dio stručnog ispita, a koji polaže posebno po županijama može voditi turiste i po zaštićenim cjelinama (lokalitetima). Usluge turističkog vodiča u Republici Hrvatskoj može pružati državljanin Republike Hrvatske, državljanin druge države ugovornice Ugovora o Europskom gospodarskom prostoru i Švicarske Konfederacije koji ispunjava uvjete za turističkog vodiča propisane tim Zakonom. Iznimno, usluge turističkog vodiča može pružati i državljanin treće države koji ima prijavljeno prebivalište u Republici Hrvatskoj i ispunjava uvjete za turističkog vodiča propisane tim Zakonom, tj. ima položen stručni ispit za turističkog vodiča u Republici Hrvatskoj. Turistički vodič državljanin druge države ugovornice Ugovora o Europskom gospodarskom prostoru i Švicarske Konfederacije može samo privremeno i povremeno pružati usluge turističkog vodiča na području Republike Hrvatske, osim na zaštićenim cjelinama (lokalitetima), ako se prijavio Ministarstvu turizma i sporta te uz uvjet da ima zakonit poslovni nastan u matičnoj državi članici i ondje pripada reguliranoj profesiji ili ako je, u slučaju da ta profesija u njihovoj matičnoj državi članici nije regulirana, je obavljao tu profesiju najmanje godinu dana u prethodnih 10 godina. Ukoliko žele pružati usluge na ili u zaštićenim cjelinama (lokalitetima), turistički vodiči iz drugih država članica moraju položiti posebni dio stručnog ispita odnosno ispit za svaku županiju. Kako bi se olakšao pristup obavljanju profesije turističkog vodiča izmjenama Zakona će se brisati dio odredbe u kojoj je propisano da se stručni ispit polaže zasebno za svaku županiju i da se popis zaštićenih cjelina (lokaliteta) sastavlja zasebno za svaku županiju, a sam ispit i popis lokaliteta se uređuje podzakonskim aktima, a ne ovim Zakonom. U Obrascu iskaza o procjeni učinaka propisa nigdje nije naveden podatak o 340 turističkih vodiča u Republici Hrvatskoj, već se procjenjuje da od ukupnog broja vodiča, to jest od ukupno cca 5500 registriranih vodiča u Republici Hrvatskoj, četvrtina aktivno pruža usluge u smislu da im je to jedini izvor prihoda (prema podacima Porezne uprave od 14.12.2020. pod NKD razredom „79.90 Ostale rezervacijske usluge i djelatnosti povezane s njima“, a koja uključuje uz ostale djelatnosti i djelatnost turističkog vodiča, evidentirano je ukupno 1.344 poreznih obveznika, od čega je 208 pravnih i 1.136 fizičkih osoba). U pogledu europske norme za turističke vodiče EN 15565:2008, skrećemo pažnju na Uredbu (EU) br. 1025/2012 o europskoj normizaciji, koja je izravno primjenjiva u svim državama članicama EU, te na članak 2. navedene Uredbe, gdje se pod naslovom Definicije propisuje: „Za potrebe ove Uredbe primjenjuju se

potpunim krahom načela zaštite potrošača. Radi se o svojevrsnoj izdaji Hrvatske, i to na globalnoj razini. Ministarstvo turizma i sporta, kojem je obveza štiti interese struke hrvatskih vodiča, odbilo je poslušati glas struke bez obzira na argumente, navedene modalitete zaštite drugih europskih zemalja te bezrezervnu podršku kustosa, povjesničara i braniteljskih udruga. Treba se zapitati zašto Hrvatska ne želi štiti svoju baštinu, povijest i svoje građane na način kako su to napravile druge europske zemlje, primjerice Grčka i Cipar? Zašto se ne primijeni načelo reciprociteta? I krivo se u javnost pokušava progurati teza da smo mi turistički vodiči protiv rada turističkih vodiča iz država EU na teritoriju RH. Nismo, i to ponavljamo i ponavljati ćemo tisuću puta ako treba. Mi smo samo za jednake uvjete svima. Zašto izbjegavate ovim zakonom urediti kurikulum, koji mi tražimo? Konstantno tražimo poboljšanje edukacije za turističke vodiče i implementacije europske norme EN 15565/2008. O tome u ovom zakonu niti riječi. Naš Podpredsjednik, Dr. sc. Vinko Bakija Vam je to dao gotovo u ruke, ali izgleda kao da ste taj rad bacili u zadnju ladicu zadnjeg ureda. Konkretni prijedlozi: • članak 71, stavak 1. Zakona, prijedlog: regulirano obrazovanje na način da ga provode fakulteti, kao nekad, a obzirom smo svjedoci vulgarizacije obrazovanja turističkih vodiča • članak 73, Zakona: "da ima najmanje završenu srednju školu" - prijedlog: najmanje četverogodišnju srednju školu, • članak 73. stavak 2. točka 3. Zakona: "da poznaje hrvatski jezik u mjeri dostatnoj za pružanje usluga turističkog vodiča", što bi značilo "poznavanje jezika u dovoljnoj mjeri" – obzirom da predmetnu kvalifikaciju smatramo neodredivom i neozbiljnom / zahtjev: svakako definiranje razine poznavanja jezika prema reguliranim razinama poznavanja jezika, odnosno najmanje na razini B2 • Fragmentiranost ispita po županijama: zahtijevamo polaganje ispita po povijesno i geografski bliskim regijama. Na ovaj način bi se zaštićeni lokaliteti polagali samo za 5 regija (za razliku od sadašnjih 20 županija i grada Zagreba) .Fragmentiranost ispita bi se smanjila na najmanju moguću mjeru koja je u isto vrijeme logična, smislena i potrebna. 1. Dalmatinska regija - uključivala bi 4 županije: Dubrovačko-neretvanska županija Splitsko – dalmatinska županija Šibensko – kninska županija Zadarska županija 2. Istarsko-primorsko-lička regija - uključivala bi 3 županije: Istarska županija Primorsko-goranska županija Ličko-senjska županija 3. Središnja Hrvatska i zagrebačka makroregija - uključivala bi 5 županija i grad Zagreb: Krapinsko-zagorska županija Karlovačka županija Međimurska županija Varaždinska županija Zagrebačka županija Grad Zagreb 4. Panonska regija: Sisačko-moslavačka županija Bjelovarsko-bilogorska županija Koprivničko-križevačka županija Virovitičko- podravska županija 5. Slavonska regija - uključivala bi 4 županije: • Vukovarsko-srijemska • Osječko-baranjska županija • Požeško-slavonska županija • Brodsko-posavska županija Regulacija prema državljanima neeuropskih zemalja: Novim Zakonom o strancima ukidaju se turističke kvote te će veliki broj stranih državljanina imati mogućnost boravka u

sljedeće definicije: 1. „norma“ znači tehnička specifikacija koju je usvojilo priznato normizacijsko tijelo za opetovanu ili neprekidnu primjenu s kojom sukladnost nije obvezna i koja pripada u jednu od sljedećih kategorija: (b) „europska norma“ znači norma koju je usvojila europska organizacija za normizaciju.“ Dakle, europska norma nema obvezujući karakter za državu članicu. Osim toga, intencija budućeg stručnog ispita je staviti naglasak na nacionalnu povijesnu, kulturnu i umjetničku baštinu, a norma EN 15565:2008 predviđa da se propisani predmeti ne polažu isključivo na nacionalnom nivou već ih je potrebno sagledati u širem europskom kontekstu. Prijedlog programa edukacije turističkih vodiča, kojega nam je dostavila Zajednica društava turističkih vodiča Hrvatske, sadrži 180 sati teorije i 28 sati praktikuma po cijeni od 15 000 kuna za opći dio te 180 sati predavanja i 100 sati terenske nastave po cijeni od 25 000 kuna za posebni dio. Iz navedenog bi proizlazilo da bi turistički vodič koji želi položiti posebni dio stručnog ispita za cijelu Hrvatsku, uz pretpostavku polaganja posebnog dijela po 5 regija, trebao navedeno platiti 125 000 kuna. Sveukupno, uz opći dio, navedeno bi iznosilo 140 000 kuna. Navedeni prijedlog edukacije, zbog visine školarine i trajanja, mogao bi se smatrati ograničavajućim uvjetom pristupa reguliranoj profesiji turističkog vodiča. Sukladno Zakonu o znanosti i visokom obrazovanju (NN 123/03, 198/03, 105/04, 174/04, 02/07, 46/07, 45/09, 63/11, 94/13, 139/13, 101/14, 60/15, 131/17) visoka učilišta su sveučilište te fakultet i umjetnička akademija u njegovom sastavu, veleučilište i visoka škola, a visoka učilišta mogu biti javna i privatna, dok prema važećem Zakonu o pružanju usluga u turizmu rješenje o imenovanju ispitne komisije za polaganje stručnog ispita za turističkog vodiča može se izdati samo onom visokom učilištu koje izvodi najmanje stručni ili sveučilišni studij na preddiplomskoj razini u području turizma ili imaju smjer ili nastavne predmete iz područja turizma. Vezano uz uvjetovanje pristupa polaganju stručnog ispita za turističkog vodiča završenom četverogodišnjem srednjom školom, smatramo kao isto nije nužno, iz razloga što će se programom i stručnim ispitom za turističkog vodiča propisati i provjeriti odgovarajuća razina znanja. Vezano uz prijedlog definiranja razine znanja hrvatskog jezika napominjemo da sukladno važećem Zakonu turistički vodič mora znati jezik na kojem pruža usluge najmanje na razini B2 Zajedničkog europskog referentnog okvira. Navedeno znači da vodič koji pruža usluge na hrvatskom jeziku mora znati hrvatski jezik najmanje na razini B2. Ukoliko pruža usluge na nekom drugom stranom jeziku, mora poznavati hrvatski jezik u mjeri dostatnoj za pružanje usluga. U pogledu priznavanja stručnih kvalifikacija turističkih vodiča iz drugih država članica Europske unije skrećemo pažnju na odredbe Zakona o reguliranim profesijama i priznavanju inozemnih stručnih kvalifikacija (NN 82/15, 70/19, 47/20), kojim je prenesena Direktiva 2005/36/EZ o priznavanju stručnih kvalifikacija (izmijenjena Direktivom 2013/55/EU), provjera znanja jezika mora biti razmjerna djelatnosti koja će se obavljati, a provodi se samo u slučaju profesija koje utječu na sigurnost pacijenata, a drugih profesija kada postoji osnovana sumnja o dovoljnom poznavanju jezika u odnosu na

	<p>Republici Hrvatskoj. Osobe koje pet godina borave na teritoriju Republike Hrvatske i ne moraju nužno biti zaposlene da bi stekle uvjete za dobivanje prebivališta. No, bez obzira na isto, za istaknuti je kako je Zakon o pružanju usluga u turizmu lex specialis koji derogira opći zakon, u ovom slučaju Zakon o strancima. Isti pristup imaju i druge europske zemlje poput Cipra i Malte, koje uopće ne dozvoljavaju pristup edukaciji strancima koji dolaze iz neeuropskih zemalja osim ako nemaju grčko, odnosno ciparsko podrijetlo, odnosno Malta, koja uz obvezu prebivališta, ima i uvjet reciprociteta. To su zemlje koje smatramo onima koje štite i poštuju svoju baštinu i nacionalni interes. Vezano uz samu izmjenju zakona zahtijevamo konkretno: • članak 69. stavak 3. Zakona – zahtjev: pristup edukaciji regulirati i uvjetom hrvatskog podrijetla odnosno implementiranjem načela reciprociteta. , Obzirom na nekomunikaciju i nekorektnost, obvezni smo se očitovati ponovno i putem e-savjetovanja na nekoliko važnih detalja kako slijedi: • uvjet proporcionalnosti: dostavili smo Vam ažurirani popis testa proporcionalnosti svih zemalja članica EU pisan 2016. godine od strane stručne službe, a vezano uz izvješće Republike Hrvatske Europskoj Komisiji o našoj profesiji (izvješće napisano nepotpuno uz polupismenu razinu popratnog teksta) Iz predmetnog popisa odgovora svih država članica na test proporcionalnosti, vidljivo je kako je test proporcionalnosti za Republiku Hrvatsku nužno revidirati u skladu sa standardima i sintaksom engleskog poslovnog jezika i ispraviti pogrešno navedeno činjenično stanje. Nudili smo Vam i pomoć, međutim ništa nije ispravljeno niti su navedene prevladavajuće kategorije: javni interes, zaštita potrošača, zaštita kulturne, arheološke, povijesne i umjetničke baštine. Isticali smo i netočnost u navodima isključivo županijskih licenci jer Republika Hrvatska nacionalnu licencu već odavno ima u obliku tzv. općeg dijela i što nije isticano u obrani hrvatskog kulturnog identiteta i interpretacije hrvatske kulturne baštine. Uz sve navedeno, ponovno ističemo kako su druge zemlje bogate kulturne baštine radile sve što je moguće kako bi zaštitile svoje državljanke pa je uz sve gore navedeno, Cipar primjerice tražio i odstupanje od direktive zbog tzv. osjetljivog pitanja. U nadi da ćete ipak poslušati struku unaprijed zahvaljujem. Lp. Alberto Košara</p>	<p>profesionalne djelatnosti koje se namjeravaju obavljati. Takva provjera može se vršiti samo nakon izdavanja Europske profesionalne kartice i priznavanja inozemnih stručnih kvalifikacija u svrhu ostvarivanja prava na poslovni nastan, ali ne i kod privremenog i povremenog pružanja usluga turističkog vodiča u drugoj državi članici Europske unije. Ovim novim Prijedlogom izmjena Zakona o pružanju usluga u turizmu Ministarstvo turizma i sporta u dijelu Zakona koji se odnosi na turističke vodiče - ne regulira - obvezu polaganja općeg i posebnog dijela ispita za turističke vodiče, već su način polaganja i sadržaj stručnog ispita za turističke vodiče, kao i popis zaštićenih cjelina (lokaliteta) uređeni podzakonskim aktima, tj. pravilnicima iz 2008. godine - Pravilnikom o stručnom ispitu za turističke vodiče i ispitnom programu za turističke pratitelje (NN 50/08 i 120/08) i Pravilnikom o popisu turističkih cjelina (lokaliteta) po županijama (NN 76/08). Prijedlog novog načina polaganja i sadržaja ispita za turističke vodiče bit će predmet rada radne skupine za donošenje novih pravilnika, koji se trebaju donijeti do kraja lipnja 2021. godine, a prijedlogom Zakona bit će definiran popis zaštićenih cjelina (lokaliteta) kao cjelina umjetničke, povijesne i kulturne baštine. U radnoj skupini će, kao i do sada, sudjelovati predstavnici turističkih vodiča, visoka učilišta koja izvode programe stručnog ispita za turističke vodiče, tijela državne vlasti i stručnjaci. Državljanima trećih država mogu pružati usluge turističkog vodiča na području Republike Hrvatske samo ako polože stručni ispit (opći i posebni dio), a navedenom mogu pristupiti ukoliko u Republici Hrvatskoj imaju prijavljeno prebivalište. Stranac u Republici Hrvatskoj može prijaviti prebivalište samo ako mu je odobreno dugotrajno boravište ili stalni boravak, što znači da u Republici Hrvatskoj mora legalno boraviti barem pet godina. Slijedom navedenog, uvjet polaganja stručnog ispita i legalan boravak u Republici Hrvatskoj u periodu od pet godina, smatramo dovoljnima da bi se državljaninu treće države omogućilo pružanje usluga. Dodatno napominjemo da je intencija zakonodavca pri propisivanju odredbe članka 69. stavka 3. bila da se polaganje stručnog ispita dopusti državljanima zemalja Dalekog istoka koji žive u Hrvatskoj, a imaju znanja jezika (kineski, korejski, japanski) za kojima postoji na tržištu manjak. Vezano uz test proporcionalnosti iz 2016. godine napominjemo da Ministarstvo turizma i sporta svake godine ažurira podatke o reguliranim profesijama te ih dostavlja Ministarstvu rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike kao nadležnom tijelu za pitanja reguliranih profesija u svrhu popunjavanja Europske baze podataka reguliranih profesija.</p>
140	<p>Zrinka Šapro PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA Poštovani, kao licencirani turistički vodič s položene dvije županije slažem se s većinom kolega i smatram da je prijedlog izmjena Zakona o pružanju usluga u turizmu apsurdan. Podržavam i potpisujem očitovanje "Zajednice društava turističkih vodiča Hrvatske". Mislim da biste trebali malo pogledati stvarno stanje i kvalitetno se informirati jer informacija da u RH postoji samo 340 turističkih vodiča je smiješna. Nas je više od 5 tisuća i to su</p>	<p>Djelomično prihvaćen U Obrascu iskaza o procjeni učinaka propisa nigdje nije naveden podatak o 340 turističkih vodiča u Republici Hrvatskoj, već se procjenjuje da od ukupnog broja vodiča, to jest od ukupno cca 5500 registriranih vodiča u Republici Hrvatskoj, četvrtina aktivno pruža usluge u smislu da im je to jedini izvor prihoda (prema podacima Porezne uprave od 14.12.2020. pod NKD razredom „79.90 Ostale rezervacijske usluge i djelatnosti povezane s njima“, a koja uključuje uz ostale djelatnosti i djelatnost turističkog vodiča, evidentirano je ukupno 1.344 poreznih obveznika, od</p>

ljudi koji imaju davanja prema ovoj državi, te pune državni proračun, no ne samo to. To su ljudi koji vole i cijene svoju zemlju i kvalitetno je predstavljaju gostima koji dolaze i s osmijehom i lijepim uspomena odlaze svojim kućama. Naša ljubav prema ovoj zemlji se vidi u tom interpretiranju i naši gosti to cijene. Smatram da kolegama iz stranih zemalja bez adekvatnog i kvalitetnog znanja naše povijesti i jezika ne bi trebalo biti dopušteno voditi grupe po RH jer sam i sama tijekom godina rada bila svjedok nekvalitetnim i neistinitim informacijama koje su pružali svojim gostima. Treba se zapitati zašto Hrvatska ne želi štiti svoju baštinu, povijest i svoje građane na način kako su to napravile druge europske zemlje, primjerice Grčka i Cipar? Ako su se ostale europske države zauzele za sebe i turistički sektor možemo i mi. Preljepa smo zemlja koju svi žele iskoristiti na sve moguće načine, ali time ćemo dobiti samo lošu kvalitetu i hipereksploataciju koja se već počela događati jer naši političari vide samo kapitalizam kao rješenje. Svjedočimo vulgarizaciji struke, opasnoj i krajnjoj degradaciji kvalitete interpretiranja naše baštine, ne vodeći čak računa o zaštiti potrošača, te i njihovom pravu na kvalitetnu uslugu. Sve se prepušta samovolji predatorskog kapitalizma i ekonomiji velikih brojeva, a brojni vodiči će biti primorani iseliti van zemlje i naći drugi posao, što im, kao velikom broju visoko obrazovanih osoba s odličnim poznavanjem stranih jezika neće biti problem. Toliko o demografskoj politici... Zahtjevi i prijedlozi: U članak 70. Stavak 2. brišu se riječi „po županijama“ kao i u stavku 4. Iznimno se protivimo i predlažemo izmjenu čl. 70. Stavak 2 te članak 70. Stavak 4 riječima „ po regijama „ kao i nadopunu novog stavka 6 „Regije se određuju na slijedeći način“ . Objašnjenje: Predlažemo polaganje ispita po povijesno kulturološki i geografski bliskim područjima i da se to uvrsti u Zakon, a ne u Pravilnik. Ovim bi se fragmentiranost smanjila na najmanju moguću mjeru i zaštićeni lokaliteti bi se polagali na 5 regija za razliku od dosadašnjih 20 županija i grad Zagreb). Obavezna terenska nastava i polaganje na terenu, ne online. - Članak 71. Stavak 1 Zakona , predlažemo regulirano obrazovanje na način da ga provode fakulteti (kao nekad), obzirom da smo svjedoci vulgarizacije obrazovanja turističkih vodiča - članak. 73 stavak 2. Točka 3. Zahtijevamo veću razinu poznavanja hrvatskog jezika i da se jezik rangira kao što su to učinile i ostale članice EU, minimalno B2, a ne „poznavanje jezika u dovoljnoj mjeri“ - članak 73. Zakona „ da ima najmanje završenu srednju školu“ . Tražimo da je uvjet četverogodišnja srednja škola, jer u HR postoje i trogodišnje srednje škole - članak 74. Točka 2 . predlažemo „2. Naznaka o položenom općem dijelu stručnog ispita odnosno naznaku o položenom općem dijelu stručnog ispita i posebnom dijelu stručnog ispita za zaštićene cjeline (lokalitete) po regijama iz članka 70.stavak 6. - Članak 75. Dodaje se članak 75.a i naslov je „Ukidanje rješenja o ispunjavanju uvjeta za pružanje usluga turističkog vodiča“. Predlažemo razjašnjenje članka 75. Stavak 1., jer ne navodite na čiji zahtjev za objavu se donosi predmetno rješenje - Članak 76. Stavak 5. – suglasni smo s izmjenom koja se odnosila na

čega je 208 pravnih i 1.136 fizičkih osoba). Ministarstvo turizma i sporta pristupilo je izmjenama i dopunama Zakona o pružanju usluga u turizmu (NN 130/17, 25/19, 98/19, 42/20) zbog potrebe usklađivanja s propisima Europske unije (odredbama Direktive 2005/36/EZ o priznavanju stručnih kvalifikacija (kako je zadnje izmijenjena Direktivom 2013/55/EU) i Direktive 2006/123/EZ o uslugama na unutarnjem tržištu), koje su utemeljene na slobodi poslovnog nastana, slobodi pružanja usluga i/ili slobodi kretanja radnika – temeljnim načelima Europske unije. Ovim novim Prijedlogom izmjena Zakona o pružanju usluga u turizmu Ministarstvo turizma i sporta u dijelu zakona koji se odnosi na turističke vodiče ne regulira obvezu polaganja općeg i posebnog dijela ispita za turističke vodiče, već su način polaganja i sadržaj stručnog ispita za turističke vodiče, kao i popis zaštićenih cjelina (lokaliteta) uređeni podzakonskim aktima, tj. pravilnicima iz 2008. godine - Pravilnikom o stručnom ispitu za turističke vodiče i ispitnom programu za turističke pratitelje (NN 50/08 i 120/08) i Pravilnikom o popisu turističkih cjelina (lokaliteta) po županijama (NN 76/08). Prijedlog novog načina polaganja i sadržaja ispita za turističke vodiče bit će predmet rada radne skupine za izradu novih pravilnika, koji se trebaju donijeti do kraja lipnja 2021. godine. U radnoj skupini će, kao i do sada, sudjelovati predstavnici turističkih vodiča, visoka učilišta koja izvode programe stručnog ispita za turističke vodiče, tijela državne vlasti i stručnjaci. Sukladno Zakonu o znanosti i visokom obrazovanju (NN 123/03, 198/03, 105/04, 174/04, 02/07, 46/07, 45/09, 63/11, 94/13, 139/13, 101/14, 60/15, 131/17) visoka učilišta su sveučilište te fakultet i umjetnička akademija u njegovom sastavu, veleučilište i visoka škola, a visoka učilišta mogu biti javna i privatna, dok prema važećem Zakonu o pružanju usluga u turizmu rješenje o imenovanju ispitne komisije za polaganje stručnog ispita za turističkog vodiča može se izdati samo onom visokom učilištu koje izvodi najmanje stručni ili sveučilišni studij na preddiplomskoj razini u području turizma ili imaju smjer ili nastavne predmete iz područja turizma. Vezano uz prijedlog da se definira razina znanja hrvatskog jezika, napominjemo da sukladno važećem Zakonu turistički vodič mora znati jezik na koje pruža usluge najmanje na razini B2 Zajedničkog europskog referentnog okvira. Navedeno znači da strani vodič koji pruža usluge na hrvatskom jeziku mora znati hrvatski jezik najmanje na razini B2. Ukoliko pruža usluge na nekom drugom stranom jeziku, mora poznavati hrvatski jezik u mjeri dostatnoj za pružanje usluga. Kada je u pitanju priznavanje stručnih kvalifikacija turističkih vodiča iz drugih država članica Europske unije skrećemo pažnju na odredbe Zakona o reguliranim profesijama i priznavanju inozemnih stručnih kvalifikacija, kojim je prenesena Direktiva Direktive 2005/36/EZ o priznavanju stručnih kvalifikacija (izmijenjena Direktivom 2013/55/EU), provjera znanja jezika mora biti razmjerna djelatnosti koja će se obavljati, a provodi se samo u slučaju profesija koje utječu na sigurnost pacijenata, a drugih profesija kada postoji osnovana sumnja o dovoljnom poznavanju jezika u odnosu na profesionalne djelatnosti koje se najmjeravaju obavljati. Takva provjera može se vršiti samo nakon izdavanja Europske profesionalne kartice i priznavanja

	<p>obvezu upisa u Središnji registar - Članak 69. Stavak 3. Zakona - predlažemo: pristup edukaciji regulirati i uvjetom hrvatskog podrijetla, odnosno implementacijom načela reciprociteta. Regulacija prema ne-EU državljanima uzeti u obzir hrvatsko podrijetlo odnosno implementiranjem načela reciprociteta (poput Cipra i Grčke) Prijedlog Ministarstva turizma je u koliziji sa Zakonom o strancima i naš prijedlog je urediti kao što su uredile Grčka, Cipar i Malta koji uvjetuju otvaranje prema trećim državama, inače ćemo se suočiti sa činjenicom da smo otvoreni globalno i svi vođiđi svijeta mogu pristupiti ispitu. Sve gore navedeno treba uvrstiti u Zakon, a ne u Pravilnik, jer Pravilnici su podzakonski akti. Srdačno, Zrinka Šapro</p>	<p>inozemnih stručnih kvalifikacija u svrhu ostvarivanja prava na poslovni nastan, ali ne i kod privremenog i povremenog pružanja usluga turističkog vođiđa u drugoj državi članici Europske unije. Vezano uz uvjetovanje pristupa polaganju stručnog ispita za turističkog vođiđa završenom četverogodišnjem srednjom školom, smatramo kao isto nije nužno, iz razloga što će se programom i stručnim ispitom za turističkog vođiđa propisati i provjeriti odgovarajuća razina znanja. Rješenje o ispunjavanju uvjeta za pružanje usluga turističkog vođiđa će se izdavati sukladno izdanom uvjerenju o položenom stručnom ispitu, a program stručnog ispita će biti propisan pravilnikom o stručnom ispitu. Zakon o općem upravnom postupku uređuje tko može biti stranka u postupku, a time i pravo podnijeti zahtjev za odjavu pružanja usluga. Državljanima trećih država mogu pružati usluge turističkog vođiđa na području Republike Hrvatske samo ako polože stručni ispit (opći i posebni dio), a navedenom mogu pristupiti ukoliko u Republici Hrvatskoj imaju prijavljeno prebivalište. Stranac u Republici Hrvatskoj može prijaviti prebivalište samo ako mu je odobreno dugotrajno boravište ili stalni boravak, što znači da u Republici Hrvatskoj mora legalno boraviti barem pet godina. Slijedom navedenog, uvjet polaganja stručnog ispita i legalan boravak u Republici Hrvatskoj u periodu od pet godina, smatramo dovoljnima da bi se državljaninu treće države omogućilo pružanje usluga. Dodatno napominjemo da je intencija zakonodavca pri propisivanju odredbe članka 69. stavka 3. bila da se polaganje stručnog ispita dopusti državljanima zemalja Dalekog istoka koji žive u Hrvatskoj, a imaju znanja jezika (kineski, korejski, japanski) za kojima postoji na tržištu manjak.</p>
<p>141</p>	<p>Lea Božanić PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA Poštovani, kao licencirani turistički vođiđ sažem se sa većinom kolega i dijelim frustracije oko prijedloga izmjena Zakona o pružanju usluga u turizmu. U potpunosti podržavam i potpisujem sve rečeno sa strane „Zajednice društava turističkih vođiđa Hrvatske“ te prilažem još jednom naš stav: Poražavajuće i razočaravajuće je što smo kao članovi radne skupine za konačan prijedlog izmjena Zakona o pružanju usluga u turizmu doznali s, pazite sad, web stranice Ministarstva turizma i sporta. Od resornog ministarstva očekivali smo poštivanje osnovnih uzusa komunikacije, kao i elementarne pristojnosti u međusobnim odnosima. Međutim, nakon predstavljenih stavova ZDTVH, ni pisma, ni razglednice. Jasno je da im do mišljenja i stava struke nije nimalo stalo. Malo je reći kako smo zabrinuti činjenicom što je Ministarstvo turizma i sporta ovim prijedlogom strane turističke vođiđe inauguriralo u hrvatske turističke vođiđe bez potrebe bilo kakve edukacije. Nula. Naravno, bez obzira imaju li ili nemaju adekvatnu izobrazbu u svojoj domicilnoj državi. Zamislite, čak ne trebaju vladati ni osnovnim znanjem hrvatskog jezika, što naše Ministarstvo očito ni malo ne brine, jer oni i onako s njima neće imati baš nikakvog kontakta. Svaka čast kolegama iz drugih zemalja, ali oni, posve jasno, ne mogu tumačiti hrvatsku povijest, jer nemaju (a kako bi i imali?) toliko potreban osjećaj nacionalne</p>	<p>Nije prihvaćen Ministarstvo turizma i sporta pristupilo je izmjenama i dopunama Zakona o pružanju usluga u turizmu (NN 130/17, 25/19, 98/19, 42/20) zbog potrebe usklađivanja s propisima Europske unije (odredbama Direktive 2005/36/EZ o priznavanju stručnih kvalifikacija (kako je zadnje izmijenjena Direktivom 2013/55/EU) i Direktive 2006/123/EZ o uslugama na unutarnjem tržištu), koje su utemeljene na slobodi poslovnog nastana, slobodi pružanja usluga i/ili slobodi kretanja radnika – temeljnim načelima Europske unije. Prije objave nacрта Prijedloga izmjena Zakona o pružanju usluga u turizmu na savjetovanju sa zainteresiranom javnošću 8. siječnja 2021. godine, Ministarstvo turizma i sporta održalo je četiri sastanka s predstavnicima Zajednice društava turističkih vođiđa Hrvatske (ZDTVH), a na posljednjem sastanku 20. studenoga 2020. predstavljen im je Prijedlog izmjena i dopuna Zakona o pružanju usluga u turizmu. Ovim novim Prijedlogom izmjena Zakona o pružanju usluga u turizmu Ministarstvo turizma i sporta u dijelu zakona koji se odnosi na turističke vođiđe ne regulira obvezu polaganja općeg i posebnog dijela ispita za turističke vođiđe, već su način polaganja i sadržaj stručnog ispita za turističke vođiđe, kao i popis zaštićenih cjelina (lokaliteta) uređeni podzakonskim aktima, tj. pravilnicima iz 2008. godine - Pravilnikom o stručnom ispitu za turističke vođiđe i ispitnom programu za turističke pratitelje (NN 50/08 i 120/08) i Pravilnikom o popisu turističkih cjelina (lokaliteta) po županijama (NN 76/08). Prijedlog novog načina polaganja i</p>

privrženosti i pripadnosti Hrvatskoj. Treba li posebno spomenuti da se to odnosi i na Domovinski rat, temelj slobodne i suverene Hrvatske. Ukratko, strancima je dopušteno da svojim načinima tumačenja hrvatske povijesti rade njezinu reviziju po svom slobodnom nahođenju. Doduše, zakon predviđa da bi strani vodiči trebali polagati stručne provjere znanja i prolaziti procedure kao hrvatske kolege samo u slučaju ako bi vodili na zaštićenim lokalitetima. To će biti jedina mjesta na kojima će naša država u smislu ovog zakona imati koliko toliko suverenitet. Međutim, činjenica je da Ministarstvo ima namjeru taj broj zaštićenih lokaliteta znatno umanjiti na ostatke ostataka hrvatske materijalne i nematerijalne kulturne baštine pravilnikom koji će ubrzo stupiti na snagu. Mirne duše može se konstatirati kako će kroz koji dan inozemni vodiči bez ikakvog stručnog i profesionalnog kriterija voditi goste diljem lijepe naše i eto nama poplave tzv. fake news informacija, pseudo tumačenja i, po svojoj biti, kraja kulturnog turizma u Hrvatskoj, posredno i srozavanja ugleda zemlje u svijetu, što je posvjedočila i Češka, a objavila sama Europska Komisija u svojem izvješću. Svjedočimo vulgarizaciji struke, opasnoj i krajnjoj degradaciji kvalitete interpretiranja naše baštine, ne vodeći čak računa o zaštiti potrošača, te i njihovom pravu na kvalitetnu uslugu. Sve se prepušta samovolji predatorskog kapitalizma i ekonomiji velikih brojeva, a brojni vodiči će biti primorani iseliti van zemlje i naći drugi posao, što im, kao velikom broju visoko obrazovanih osoba s odličnim poznavanjem stranih jezika neće biti problem. Toliko o demografskoj politici... Ministarstvo ide toliko daleko u nepoznavanju profesije i zakonskih propisa da u e- savjetovanju navodi kako u Hrvatskoj ima samo 340 aktivnih turističkih vodiča, što bi bilo smiješno da nije žalosno. Republika Hrvatska broji preko pet i pol tisuća vodiča i svi oni uplaćuju značajna financijska sredstva u državni proračun putem obrta, agencija, udruga, ugovora o djelu odnosno uplaćenih poreza, prireza i doprinosa. Nepoznavanje materije samo je nastavak prakse koju smo uočili prilikom proučavanja testa proporcionalnosti koje je objavila Europska Komisija prije nekoliko godina, gdje se nisu potrudili ni sve rubrike ispuniti, a da ne spominjemo polupismenu razinu popratnog teksta. I sve to uz opravdanja inzistiranjima Europske Komisije s kojima smo upoznati. Međutim, proučili smo i prezentirali sve primjere zaštite nekih drugih europskih zemalja. Sudeći po ovom postupku, ne očekujemo ništa pozitivno ni u Pravilnicima o edukaciji i zaštićenim lokalitetima koji nam slijede. Posebno smo užasnuti činjenicom da se uopće nisu iskoristili primjeri modela zaštite ni prema državljanima trećih zemalja koji će nam držati lekcije o našoj povijesti i baštini. Ovakav čin slobodno se može nazvati eutanaziranjem kulturnog naslijeđa, ujedno i potpunim krahom načela zaštite potrošača. Radi se o svojevrsnoj izdaji Hrvatske, i to na globalnoj razini. Žalosti da doslovce niti jedan naš prijedlog, kao članova radne skupine, nije prihvaćen. Ministarstvo turizma i sporta, kojem je obveza štiti interese struke hrvatskih vodiča, odbilo je poslušati glas struke bez obzira na argumente, navedene modalitete zaštite drugih europskih zemalja te

sadržaja ispita za turističke vodiče bit će predmet rada radne skupine za izradu novih pravilnika, koji se trebaju donijeti do kraja lipnja 2021. godine. U radnoj skupini će, kao i do sada, sudjelovati predstavnici turističkih vodiča, visoka učilišta koja izvode programe stručnog ispita za turističke vodiče, tijela državne vlasti i stručnjaci. Ne može se prihvatiti navod da strani turistički vodiči vode bez edukacije u Republici Hrvatskoj iz razloga što je važećim Zakonom za pružanje usluga turističkog vodiča propisana obveza polaganja stručnog ispita, koji se sastoji od općeg i posebnog dijela. Turistički vodič koji ima položen opći dio stručnog ispita može voditi na području cijele Republike Hrvatske, osim na i u zaštićenim cjelinama (lokalitetima), dok turistički vodič koji ima položen posebni dio stručnog ispita, a koji polaže posebno po županijama može voditi turiste i po zaštićenim cjelinama (lokalitetima). Usluge turističkog vodiča u Republici Hrvatskoj može pružati državljanin Republike Hrvatske, državljanin druge države ugovornice Ugovora o Europskom gospodarskom prostoru i Švicarske Konfederacije koji ispunjava uvjete za turističkog vodiča propisane tim Zakonom. Iznimno, usluge turističkog vodiča može pružati i državljanin treće države koji ima prijavljeno prebivalište u Republici Hrvatskoj i ispunjava uvjete za turističkog vodiča propisane tim Zakonom, tj. ima položen stručni ispit za turističkog vodiča u Republici Hrvatskoj. Turistički vodič državljanin druge države ugovornice Ugovora o Europskom gospodarskom prostoru i Švicarske Konfederacije može samo privremeno i povremeno pružati usluge turističkog vodiča na području Republike Hrvatske, osim na zaštićenim cjelinama (lokalitetima), ako se prijavio Ministarstvu turizma i sporta te uz uvjet da ima zakonit poslovni nastan u matičnoj državi članici i ondje pripada reguliranoj profesiji ili ako je, u slučaju da ta profesija u njihovoj matičnoj državi članici nije regulirana, je obavljao tu profesiju najmanje godinu dana u prethodnih 10 godina. Ukoliko žele pružati usluge na ili u zaštićenim cjelinama (lokalitetima), turistički vodiči iz drugih država članica moraju položiti posebni dio stručnog ispita odnosno ispit za svaku županiju. Kako bi se olakšao pristup obavljanju profesije turističkog vodiča izmjenama Zakona će se brisati dio odredbe u kojoj je propisano da se stručni ispit polaže zasebno za svaku županiju i da se popis zaštićenih cjelina (lokaliteta) sastavlja zasebno za svaku županiju, a sam ispit i popis lokaliteta se uređuje pozakonskim aktima, a ne ovim Zakonom. Nadalje, Direktivom 2005/36/EZ o priznavanju stručnih kvalifikacija kako je izmijenjena Direktivom 2013/55/EU utvrđuje se da države članice ne smiju ni zbog kojeg razloga koji se odnosi na stručne kvalifikacije ograničavati slobodu pružanja usluga stranim pružateljima usluga koji imaju zakonit poslovni nastan u matičnoj državi članici i ondje pripadaju reguliranoj profesiji ili ako su, u slučaju da ta profesija u njihovoj matičnoj državi članici nije regulirana, obavljali tu profesiju najmanje godinu dana u prethodnih 10 godina, naime, navedeno je propisano i Zakonom o reguliranim profesijama i priznavanju inozemnih stručnih kvalifikacija. Sukladno navedenoj Direktivi turistički vodič iz Republike Hrvatske može pružati usluge u drugoj državi članici Europske unije te ista ne bi smjela ni zbog kojeg razloga koji se odnosi

	<p>bezrezervnu podršku kustosa, povjesničara i braniteljskih udruga. Treba se zapitati zašto Hrvatska ne želi štiti svoju baštinu, povijest i svoje građane na način kako su to napravile druge europske zemlje, primjerice Grčka i Cipar? I sve ovo se događa u zemlji zbog čije su slobode i obrane nacionalnog identiteta prije samo 25 godina mnogi dali svoje živote. Zar ni to više nije važno? Ne možemo se oteti dojmu kako je hrvatski kulturni identitet predan kao na pladnju. Tko god hoće neka jede i kusa kako želi. Kriteriji tu ne postoje. Vjerovali smo da u našem resornom Ministarstvu imamo majku, a ne maćehu. Na žalost, pogriješili smo, ali ćemo ustrajati u goljoj borbi za egzistenciju i boriti se svim demokratskim sredstvima. Jednoglasno: članovi Zajednice društava turističkih vodiča Hrvatske.</p>	<p>na stručne kvalifikacije ograničavati slobodu pružanja usluga, a ukoliko se hrvatski vođači susreću s poteškoćama u pružanju usluga u drugim država članicama navedeno mogu prijaviti putem mreže SOLVIT. Napominjemo da je nacionalni SOLVIT centar uspostavljen pri Ministarstvu gospodarstva i održivog razvoja. Vezano uz prijedlog da se definira razina znanja hrvatskog jezika, napominjemo da sukladno važećem Zakonu turistički vođač mora znati jezik na koje pruža usluge najmanje na razini B2 Zajedničkog europskog referentnog okvira. Navedeno znači da strani vođač koji pruža usluge na hrvatskom jeziku mora znati hrvatski jezik najmanje na razini B2. Ukoliko pruža usluge na nekom drugom stranom jeziku, mora poznavati hrvatski jezik u mjeri dostatnoj za pružanje usluga. Kada je u pitanju priznavanje stručnih kvalifikacija turističkih vodiča iz drugih država članica Europske unije skrećemo pažnju na odredbe Zakona o reguliranim profesijama i priznavanju inozemnih stručnih kvalifikacija, kojim je prenesena Direktiva 2005/36/EZ o priznavanju stručnih kvalifikacija (izmijenjena Direktivom 2013/55/EU), provjera znanja jezika mora biti razmjerna djelatnosti koja će se obavljati, a provodi se samo u slučaju profesija koje utječu na sigurnost pacijenata, a drugih profesija kada postoji osnovana sumnja o dovoljnom poznavanju jezika u odnosu na profesionalne djelatnosti koje se najmjeravaju obavljati. Takva provjera može se vršiti samo nakon izdavanja Europske profesionalne kartice i priznavanja inozemnih stručnih kvalifikacija u svrhu ostvarivanja prava na poslovni nastan, ali ne i kod privremenog i povremenog pružanja usluga turističkog vođača u drugoj državi članici Europske unije.</p>
142	<p>Žarko Damjanović PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA Poštovani, Kao licencirani turistički vođač izražavam nezadovoljstvo nepoštivanjem naše struke od strane Ministarstva turizma, koje bi istu trebalo štiti i zaštititi, a ne pogodovati stranim turističkim vođačima sudeći prema prijedlogu zakona te time ignorira i prijedloge ZTVH (Zajednice turističkih vođača Hrvatske)ali i same struke. "Ovim izmjenama omogućuje se donošenje provedbenih propisa temeljem kojih bi stručni ispit za posebni dio bio organiziran na drugačiji način te bi se ukinula fragmentarnost posebnog dijela ispita" a samim time bi se dovelo domaće vođače u neravnopravni položaj Kao što su već mnogi moji kolege i kolegice napomenuli, napomenuo bih i ja, direktive EU su očito samo smjernice (a ne i obveza donošenja takvog zakona). Naravno da se zakon treba prilagoditi članstvu u EU i da smo pristupanjem potpisali i prihvatili nekakve uvjete, ali je isto tako važno da svaka država članica ima prostora štiti svoju posebnost, a pogotovo kada govorimo o kulturi i povijesnom nasljeđu. Vjerujem da ste i vi gospodo sviesni da bez povijesti i kulture nema identiteta, a bez identiteta nema ni države. Tužno je da se odluke na nivou države donose onako usput, bez vizije, bez imalo odgovornosti. Nijedna država sa slično starom, bogatom i vrijednom kulturno-povijesnom baštinom ne bi dozvolila da se mahom emitivne zemlje miješaju u njihovu turističku politiku.. Hrvatska turistička tradicija je daleko duža od</p>	<p>Nije prihvaćen Direktiva je obvezujuća u pogledu rezultata koji je potrebno postići za svaku državu članicu kojoj je upućena, a odabir oblika i metoda postizanja tog rezultata prepušten je nacionalnim tijelima, što znači da države članice moraju preuzeti obveze sadržane u direktivama i propisati ih svojim nacionalnim zakonodavstvom i pritom su slobodne u izboru načina na koji će prenijeti njihov sadržaj u svoje nacionalne propise (donošenjem novog zakona ili podzakonskog akta, izmjenama i dopunama postojećeg propisa i sl.).</p>

	<p>mnogih zemalja a pogotovo kad uzmemo u obzir da nas posjećuje (2019) pet puta više turista nego što Hrvatska ima stanovnika. Volio bih vam napomenuti da su upravo turistički vodiči najbolji ambasadori svoje zemlje i da su upravo oni mnogo puta prvi kontakt koji turisti imaju sa zemljom, gradom, ljudima i običjima ali da i turistički vodiči su među ostalim djelatnicima u turizmu ti zbog kojih mnogo puta ti isti turisti pozele se ponovo vratiti u Hrvatsku. Ako se sa dužnim poštovanjem odnosimo prema našim ambasadorima širom svijeta zar ne bi i turističke vodiče kao istinske ambasadore trebalo tretirati bar sa malo poštivanja ako ne zbog njih samih onda barem prema struci, poslu kojeg s ljubavlju rade. Ako su mogle države poput Grčke i Cipra ne vidim zašto ne bi mogla i Hrvatska. I za kraj želio bih završiti sa dubokim mislima našeg velikana A.G.Matoša "Koliko nas ima, recite po duši, u kojima se stidi Evropljanin, da je kao Hrvat sužarij, kukavica, rob, izmet, sramota ljudskog roda, parodija kulture i modernih načela slobode, – u kojima se stidi Čovjek da kao današnji Hrvat mora biti sluga u vlastitoj kući i rob, sinji rob u divnoj zemlji, gdje svaka travka, svaki vjetrić, svaki cvijet, svaki lug, svaka gora pjeva kao Gundulićeva Dubravka o dragoj i slatkoj slobodi, gdje nauku slobode, zaboravljenu u narodu i popljuvanu u kaputašiji, besjedi, propovijeda i na sve četiri svjetske strane pjeva tek pitomi, zdravi sklad hrvatskih krajeva, hrvatskog pejzaža, sklad našeg neba, zraka, sunca i zemlje? Molim vas da ovim zakonom ne činite "parodiju kulture i modernih načela slobode" Želim puno sreće u daljnjem radu.</p>	
143	<p>Ksenija Škorić PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA Poštovani, nastavnica sam stručnih predmeta u sektoru Turizam i ugostiteljstvo. U potpunosti podržavam prijedloge koje iznosi struka, društva i pojedinačni turistički vodiči. Dodala bih samo još da se puno novih većih prava omogućuje stranim državljanima, dok se, s druge strane, od pojedinih budućih turističkih vodiča traži da polože i, naravno, plate ispit za nešto što su tijekom školovanja u puno širem opsegu usvojili. Radi se o hotelijersko turističkim tehničarima koji veliku većinu sadržaja općeg dijela ispita imaju usvojenu u puno većoj satnici tijekom četverogodišnjeg školovanja, nego što se traži na ispitu za turističkog vodiča. Predlažem da se tim osobama omogući smanjenje opsega općeg dijela ispita.</p>	<p>Nije prihvaćen Ovim novim Prijedlogom izmjena Zakona o pružanju usluga u turizmu Ministarstvo turizma i sporta u dijelu Zakona koji se odnosi na turističke vodiče - ne regulira - obvezu polaganja općeg i posebnog dijela ispita za turističke vodiče, već su način polaganja i sadržaj stručnog ispita za turističke vodiče, kao i popis zaštićenih cjelina (lokaliteta) uređeni podzakonskim aktima, tj. pravilnicima iz 2008. godine - Pravilnikom o stručnom ispitu za turističke vodiče i ispitnom programu za turističke pratitelje (NN 50/08 i 120/08) i Pravilnikom o popisu turističkih cjelina (lokaliteta) po županijama (NN 76/08). Prijedlog novog načina polaganja i sadržaja ispita za turističke vodiče bit će predmet rada radne skupine za donošenje novih pravilnika, koji se trebaju donijeti do kraja lipnja 2021. godine. U radnoj skupini će, kao i do sada, sudjelovati predstavnici turističkih vodiča, visoka učilišta koja izvode programe stručnog ispita za turističke vodiče, tijela državne vlasti i stručnjaci.</p>
144	<p>Anne Marie SESSA PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA molim vas da čujete glas vodiča. Zaštitite lokaliteti i naš posao. ja sam vodica za francusku i za Hrvatsku. Polozila sam ispite i tamo (2godine studije) i ovdje. Kad sam pitala Ministarstvo da li (ozirom da sam turisticki vodica za Francusku) mogu voditi cijelu Hrvatsku a ne samo Splitsku-Šibensku i zadarsku županije(položila sam i plarila za te 3županije) . Odgovor je bio da NE MOGU JER SAM HRVATICA! A JESAM ali sam i Francuzica... AKO to nije</p>	<p>Primljeno na znanje Nije konkretna primjedba na Nacrt prijedloga zakona, već općeniti komentar.</p>

	<p>diskriminacija... Znači necete zaštititi HRVATI!!!! Iskreno ne razimim kako mozete ne zaštititi VAŠ NAROD, našu baštinu...našu povijesti. jer ni jedan stranac ne može prenijeti moju ljubav za moj grad-Split i moju domovinu kao ja! Ostati cemo bez posla a gosti će dobiti površne informacije. sačuvamo NAŠE. HVALA</p>	
145	<p>Društvo turističkih vodiča Korčule PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA</p> <p>Poštovani, Dopisom od 07.studenog 2020.godine izričito smo Vas molili da nas sa sadržajem konačnog teksta prijedloga Zakona izvijestite prije objavljivanja na e-savjetovanju kao člana radne skupine. Nažalost, ne samo da niste prihvatili nijedan prijedlog (pa ni onaj koji je dogovoren) već smo izrazito razočarani cjelokupnim postupkom. Obzirom kako se u predmetnom slučaju radi o opstanku cijele struke, i to u vremenu epidemije, koje je brojne vodiče primoralo da bježe iz zemlje kako bi osigurali nužnu egzistenciju, cjelokupni postupak je izazvao zgražanje kolega i pozive na prosvjede jer je zbog ovako provedenog postupka nestalo i ono malo povjerenja koje smo stekli u Ministarstvo turizma i sporta kako bi se što više izbjegle negativne posljedice pri donošenju budućih pravilnika vezanim uz popis zaštićenih lokaliteta i obrazovni kurikulum turističkih vodiča. Već smo isticali grčki primjer, pa ćemo Vam ponovno istaknuti prijedloge koje ste očito odbili bez ikakvog obrazloženja i korektno komunikacije: • članak 71, stavak 1. Zakona, prijedlog: regulirano obrazovanje na način da ga provode fakulteti, kao nekad, a obzirom smo svjedoci vulgarizacije obrazovanja turističkih vodiča • članak 73, Zakona: "da ima najmanje završenu srednju školu" - prijedlog: najmanje četverogodišnju srednju školu, • članak 73, stavak 2. točka 3. Zakona: "da poznaje hrvatski jezik u mjeri dostatnoj za pružanje usluga turističkog vodiča", što bi značilo "poznavanje jezika u dovoljnoj mjeri" – obzirom da predmetnu kvalifikaciju smatramo neodredivom i neozbiljnom / zahtjev: svakako definiranje razine poznavanja jezika prema reguliranim razinama poznavanja jezika. • Fragmentiranost ispita po županijama: zahtijevamo polaganje ispita po povijesno i geografski bliskim regijama. Na ovaj način bi se zaštićeni lokaliteti polagali samo za 5 regija (za razliku od sadašnjih 20 županija i grada Zagreba) .Fragmentiranost ispita bi se smanjila na najmanju moguću mjeru koja je u isto vrijeme logična, smislena i potrebna. 1. Dalmatinska regija - uključivala bi 4 županije: ☐ Dubrovačko-neretvanska županija ☐ Splitsko – dalmatinska županija ☐ Šibensko – kninska županija ☐ Zadarska županija 2. Istarsko-primorsko-lička regija - uključivala bi 3 županije: ☐ Istarska županija ☐ Primorsko-goranska županija ☐ Ličko-senjska županija 3. Središnja Hrvatska i zagrebačka makroregija - uključivala bi 5 županija i grad Zagreb: ☐ Krapinsko-zagorska županija ☐ Karlovačka županija ☐ Međimurska županija ☐ Varaždinska županija ☐ Zagrebačka županija ☐ Grad Zagreb 4. Panonska regija: ☐ Sisačko-moslavačka županija ☐ Bjelovarsko-bilogorska županija ☐ Koprivničko-križevačka županija ☐ Virovitičko- podravska županija 5. Slavonska regija - uključivala bi 4</p>	<p>Djelomično prihvaćen</p> <p>Prije objave nacrtu Prijedloga izmjena Zakona o pružanju usluga u turizmu na savjetovanju sa zainteresiranom javnošću 8. siječnja 2021. godine, Ministarstvo turizma i sporta održalo je četiri sastanka s predstavnicima Zajednice društava turističkih vodiča Hrvatske (ZDTVH), a na posljednjem sastanku 20. studenoga 2020. predstavljen im je Prijedlog izmjena i dopuna Zakona o pružanju usluga u turizmu. Sukladno Zakonu o znanosti i visokom obrazovanju (NN 123/03, 198/03, 105/04, 174/04, 02/07, 46/07, 45/09, 63/11, 94/13, 139/13, 101/14, 60/15, 131/17) visoka učilišta su sveučilište te fakultet i umjetnička akademija u njegovom sastavu, veleučilište i visoka škola, a visoka učilišta mogu biti javna i privatna, dok prema važećem Zakonu o pružanju usluga u turizmu rješenje o imenovanju ispitne komisije za polaganje stručnog ispita za turističkog vodiča može se izdati samo onom visokom učilištu koje izvodi najmanje stručni ili sveučilišni studij na preddiplomskoj razini u području turizma ili imaju smjer ili nastavne predmete iz područja turizma. Vezano uz uvjetovanje pristupa polaganju stručnog ispita za turističkog vodiča završenom četverogodišnjim srednjom školom, smatramo kao isto nije nužno, iz razloga što će se programom i stručnim ispitom za turističkog vodiča propisati i provjeriti odgovarajuća razina znanja. Vezano uz prijedlog definiranja razine znanja hrvatskog jezika napominjemo da sukladno važećem Zakonu turistički vodič mora znati jezik na kojem pruža usluge najmanje na razini B2 Zajedničkog europskog referentnog okvira. Navedeno znači da vodič koji pruža usluge na hrvatskom jeziku mora znati hrvatski jezik najmanje na razini B2. Ukoliko pruža usluge na nekom drugom stranom jeziku, mora poznavati hrvatski jezik u mjeri dostatnoj za pružanje usluga. U pogledu priznavanja stručnih kvalifikacija turističkih vodiča iz drugih država članica Europske unije skrećemo pažnju na odredbe Zakona o reguliranim profesijama i priznavanju inozemnih stručnih kvalifikacija (NN 82/15, 70/19, 47/20), kojim je prenesena Direktiva 2005/36/EZ o priznavanju stručnih kvalifikacija (izmijenjena Direktivom 2013/55/EU), provjera znanja jezika mora biti razmjerna djelatnosti koja će se obavljati, a provodi se samo u slučaju profesija koje utječu na sigurnost pacijenata, a drugih profesija kada postoji osnovana sumnja o dovoljnom poznavanju jezika u odnosu na profesionalne djelatnosti koje se namjeravaju obavljati. Takva provjera može se vršiti samo nakon izdavanja Europske profesionalne kartice i priznavanja inozemnih stručnih kvalifikacija u svrhu ostvarivanja prava na poslovni nastan, ali ne i kod privremenog i povremenog pružanja usluga turističkog vodiča u drugoj državi članici Europske unije. Ovim novim Prijedlogom izmjena Zakona o pružanju usluga u turizmu Ministarstvo turizma i sporta u dijelu Zakona koji se odnosi na turističke vodiče - ne regulira - obvezu polaganja općeg i posebnog dijela ispita za turističke vodiče, već su način polaganja i sadržaj</p>

<p>županije: • Vukovarsko-srijemska • Osječko-baranjska županija • Požeško-slavonska županija • Brodsko-posavska županija Jedini prijedlog koji je usvojen je načelo zaštite stečenih prava. No, ujedno je i paradoks. Regulacija prema državljanima neeuropskih zemalja: Novim Zakonom o strancima ukidaju se turističke kvote te će veliki broj stranih državljanima imati mogućnost boravka u Republici Hrvatskoj. Osobe koje pet godina borave na teritoriju Republike Hrvatske i ne moraju nužno biti zaposlene da bi stekle uvjete za dobivanje prebivališta. No, bez obzira na isto, za istaknuti je kako je Zakon o pružanju usluga u turizmu lex specialis koji derogira opći zakon, u ovom slučaju Zakon o strancima. Isti pristup imaju i druge europske zemlje poput Cipra i Malte, koje uopće ne dozvoljavaju pristup edukaciji strancima koji dolaze iz neeuropskih zemalja osim ako nemaju grčko, odnosno ciparsko podrijetlo, odnosno Malta, koja uz obvezu prebivališta, ima i uvjet reciprociteta. To su zemlje koje smatramo onima koje štite i poštuju svoju baštinu i nacionalni interes. Vezano uz samu izmjenu zakona zahtijevamo konkretno: • članak 69. stavak 3. Zakona – zahtjev: pristup edukaciji regulirati i uvjetom hrvatskog podrijetla odnosno implementiranjem načela reciprociteta. Obzirom na nekomunikaciju i nekorektnost, obvezni smo se očitovati ponovno i putem e-savjetovanja na nekoliko važnih detalja kako slijedi: • uvjet proporcionalnosti: dostavili smo Vam ažurirani popis testa proporcionalnosti svih zemalja članica EU pisan 2016. godine od strane stručne službe, a vezano uz izvješće Republike Hrvatske Europskoj Komisiji o našoj profesiji (izvješće napisano nepotpuno uz polupismenu razinu popratnog teksta) Iz predmetnog popisa odgovora svih država članica na test proporcionalnosti, vidljivo je kako je test proporcionalnosti za Republiku Hrvatsku nužno revidirati u skladu sa standardima i sintaksom engleskog poslovnog jezika i ispraviti pogrešno navedeno činjenično stanje. Nudili smo Vam i pomoć, međutim ništa nije ispravljeno niti su navedene prevladavajuće kategorije: javni interes, zaštita potrošača, zaštita kulturne, arheološke, povijesne i umjetničke baštine. Isticali smo i netočnost u navodima isključivo županijskih licenci jer Republika Hrvatska nacionalnu licencu već odavno ima u obliku tzv. općeg dijela i što nije isticano u obrani hrvatskog kulturnog identiteta i interpretacije hrvatske kulturne baštine. Uz sve navedeno, ponovno ističemo kako su druge zemlje bogate kulturne baštine radile sve što je moguće kako bi zaštitile svoje državljane pa je uz sve gore navedeno, Cipar primjerice tražio i odstupanje od direktive zbog tzv. osjetljivog pitanja. Poražavajuće je i razočaravajuće što smo kao članovi radne skupine za konačan prijedlog Zakona doznali putem e savjetovanja, a obavijest dobili tek danas po objavi našeg očitovanja u medijima. Od resornog ministarstva očekivali smo poštivanje dogovora i osnovnih uzusa komunikacije.</p>	<p>stručnog ispita za turističke vodiče, kao i popis zaštićenih cjelina (lokaliteta) uređeni podzakonskim aktima, tj. pravilnicima iz 2008. godine - Pravilnikom o stručnom ispitu za turističke vodiče i ispitnom programu za turističke pratitelje (NN 50/08 i 120/08) i Pravilnikom o popisu turističkih cjelina (lokaliteta) po županijama (NN 76/08). Prijedlog novog načina polaganja i sadržaja ispita za turističke vodiče bit će predmet rada radne skupine za donošenje novih pravilnika, koji se trebaju donijeti do kraja lipnja 2021. godine, a prijedlogom Zakona bit će definiran popis zaštićenih cjelina (lokaliteta) kao cjelina umjetničke, povijesne i kulturne baštine. U radnoj skupini će, kao i do sada, sudjelovati predstavnici turističkih vodiča, visoka učilišta koja izvode programe stručnog ispita za turističke vodiče, tijela državne vlasti i stručnjaci. Državljanima trećih država mogu pružati usluge turističkog vodiča na području Republike Hrvatske samo ako polože stručni ispit (opći i posebni dio), a navedenom mogu pristupiti ukoliko u Republici Hrvatskoj imaju prijavljeno prebivalište. Stranac u Republici Hrvatskoj može prijaviti prebivalište samo ako mu je odobreno dugotrajno boravište ili stalni boravak, što znači da u Republici Hrvatskoj mora legalno boraviti barem pet godina. Slijedom navedenog, uvjet polaganja stručnog ispita i legalan boravak u Republici Hrvatskoj u periodu od pet godina, smatramo dovoljnima da bi se državljaninu treće države omogućilo pružanje usluga. Dodatno napominjemo da je intencija zakonodavca pri propisivanju odredbe članka 69. stavka 3. bila da se polaganje stručnog ispita dopusti državljanima zemalja Dalekog istoka koji žive u Hrvatskoj, a imaju znanja jezika (kineski, korejski, japanski) za kojima postoji na tržištu manjak. Vezano uz test proporcionalnosti iz 2016. godine napominjemo da Ministarstvo turizma i sporta svake godine ažurira podatke o reguliranim profesijama te ih dostavlja Ministarstvu rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike kao nadležnom tijelu za pitanja reguliranih profesija u svrhu popunjavanja Europske baze podataka reguliranih profesija.</p>
<p>146 Ivana Čikeš PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA Poštovani, Nastavnik sam i u slobodno vrijeme se bavim turizmom. Imam potrebu komentirati prijedlog</p>	<p>Primljeno na znanje Nije konkretna primjedba na Nacrt prijedloga zakona, već općeniti komentar.</p>

	<p>Ministarstva turizma i sporta kojim bi se strane turističke vodiče inauguriralo u hrvatske turističke vodiče bez potrebe bilo kakve edukacije, pa niti osnovnog znanja hrvatskog jezika Postavlja se i legitimno pitanje ravnopravne konkurencije na tržištu rada, jer bi strani turistički vodiči stekli potrebne licence za vođenja na teritoriju RH bez ulaganja novčanih sredstava, napora i vremena. A stalno pričamo o zaštiti domaćih radnika u turizmu. Smatram da to vodi degradaciji struke, ne vodeći računa o zaštiti potrošača, te i njihovom pravu na kvalitetnu uslugu. Također, brojni vodiči će biti primorani naći drugi posao. A ako to ne uspiju možda će kao visoko obrazovane osobe s odličnim poznavanjem stranih jezika napustiti domovinu. To baš ne pridonosi demografskoj politici..... Zato slušajte struku!</p>	
147	<p>Dubravka Topić PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA Poštovani, slažem se sa većinom kolega i dijelim frustracije oko prijedloga izmjena Zakona o pružanju usluga u turizmu. Rastužuje me kako u zemlji punoj blagodati i potencijala odluke , kako izgleda, se donose bez reda, ideje i konkretnog znanja što one dugoročno donose. Ili sam u krivu pa Vas samo nije briga? Puna su nam usta "storrtellinga", pružanja iskustava i doživljaja turistima, prikazivanja i upoznavanja istih sa ljepotama i baštinom koju Hrvatska ima. U praksi sve to malo šteka. Umjesto da su pod zaštitom kompletne stare jezgre gradova, sela (jer između ostaloga tu leže priče, stoljetna/tisućljetna tradicija, sudbine i životi - to i je poanta!), potom i ostali lokaliteti i objekti van njih (arheološki, prirodni, tradicijski, kulturni, religijski...), te sve što bi moglo biti od turističkoga interesa, ide se u fragmentaciju i smanjenje već postojećeg popisa. Nije mi jasno.....Ne mogu se ne sjetiti priče jednog profesora o američkom rudarskom gradu duhova, koji se ponovno razvio i postao interesantna turistička destinacija. Netko se sjetio iz fore složiti ploču na kojoj je pisalo kako je grad poznat jer se u njemu ništa bitno za američku povijest nije dogodilo. A što mi radimo? Naravno kako ne mora svaki kamen biti zaštićen, institucije i različite struke su tu kako bi točno odredile razloge i važnost pojedinog područja pod zaštitom. Smatram kako treba u suradnji donijeti konačan popis iz kojeg će se točno vidjeti što, kako i zašto. Ne razumijem iz kojeg razloga ignorirate i dosadašnje prijedloge. Nije Vas briga ? Jednako kao i zaštita lokaliteta, velika stavka u priči je zaštita domaćih radnika u turizmu. Ili Vas ni za to nije briga? Priča kako i koliko dobro netko može odraditi posao je meni ovdje nepotrebna i nebitna. Osobno smatram kako je odrađivanje posla, trud, entuzijizam i volja individualna stvar. Da, možda bi netko tko ljetuje na našoj obali godinama i zaljubljen je u npr. Split bolje posao odradio nego "friški" vodič nakon položenog tečaja. Neki strani vodič sa dugogodišnjim iskustvom vođenja grupa po Hrvatskoj bolje ispričao o domovinskom ratu, od nekoga tko je položio tečaj računajući brzinski u sezoni zaraditi dobru lovu. Ali sa takvim razmišljanjem možemo nabrajati u nedogled tko je iz koje županije, grada i kome su baka i djed od kuda i ima li dovoljno kredita za pričati o određenoj temi.</p>	<p>Primljeno na znanje Ovim novim Prijedlogom izmjena Zakona o pružanju usluga u turizmu Ministarstvo turizma i sporta u dijelu Zakona koji se odnosi na turističke vodiče - ne regulira - obvezu polaganja općeg i posebnog dijela ispita za turističke vodiče, već su način polaganja i sadržaj stručnog ispita za turističke vodiče, kao i popis zaštićenih cjelina (lokaliteta) uređeni podzakonskim aktima, tj. pravilnicima iz 2008. godine - Pravilnikom o stručnom ispitu za turističke vodiče i ispitnom programu za turističke pratitelje (NN 50/08 i 120/08) i Pravilnikom o popisu turističkih cjelina (lokaliteta) po županijama (NN 76/08). Prijedlog novog načina polaganja i sadržaja ispita za turističke vodiče bit će predmet rada radne skupine za donošenje novih pravilnika, koji se trebaju donijeti do kraja lipnja 2021. godine, a prijedlogom Zakona bit će definiran popis zaštićenih cjelina (lokaliteta) kao cjelina umjetničke, povijesne i kulturne baštine. U radnoj skupini će, kao i do sada, sudjelovati predstavnici turističkih vodiča, visoka učilišta koja izvode programe stručnog ispita za turističke vodiče, tijela državne vlasti i stručnjaci.</p>

	<p>Nebitno i skreće pažnju sa stvarne teme. A to je važnost zaštite vlastitoga radnika u vlastitoj državi naspram stranca, zaštita onoga koji u ovoj državi plaća poreze i sva zakonska davanja. Onoga koji nešto stvara, razvija i živi. Kvaliteta istih i tko što priča će se regulirati podizanjem razine kvalitete tečajeva, kvalitetnim predavačima i praktičnom nastavom a ne pogodovanjem veleučilištima koja su kvalitetu nastave svela na to da se više nauči u pola sata sjedenja na kavi, u lokalnoj birtiji, sa lokalnim ljudima, nego na cijelom njihovom tečaju. Molila bih Vas, ako Vas je ipak barem malo briga, razmislite što radite i što želite sa prijedlozima postići. Nije sramota ne znati već ne pitati :). A tek ignorirati i odbijati već ponuđeno Unaprijed zahvaljujem na čitanju Srdačno Dubravka Topić</p>	
148	<p>Sandra Šamanović PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA Poštovani, U potpunosti podržavam i potpisujem sve rečeno sa strane „Zajednice društava turističkih vodiča Hrvatske“. Molim Vas – uzmite u obzir sve rečeno sa naše strane, uvažavajte mišljenje struke i ljudi koji turizam žive – i zapitajte se za koga radite. Molim Vas da bar pročitate sve komentare. U zemlji, koja nakon 30 godina „mukotrpnog ustajanja na vlastite noge“ trenutno prolazi sva iskušenja 21. stoljeća – pandemiju, potrese, pad zaposlenosti, kolaps ekonomije (koji će se tek u skoroj budućnosti konkretno manifestirati), iseljavanja - Vi umjesto da poradite na tome kako ZAŠTITI SVOJE i kako uraditi SVE da ljudi koje imaju srca, znanja i volje ostanu u Hrvatskoj kao obrtnici, vlasnici agencija, koji uplaćivaju u proračun...Vi na mala vrata idete usvojiti zakon u nadi da se bar nećete morat opet zamarat sa odgovaranje na pitanje ZAŠTO prodajete ovo najvrijednije šta imamo – našu povijest i kulturu. Zvuči predramatično? Možda Vama da, koji ne živite i ovisite direktno o tome hoće li sutra biti posla na tržištu ili Vas neće angažirati njemačka, talijanska, engleska, xy agencija– jer zašto platiti licenciranog vodiča ako može npr. njemački umirovljenik bit pseudo vodič koji će za male pare rado izvući neke informacije sa interneta i kojem će bit rad oblik godišnjeg odmora. Zaštićene cjeline ne mogu vodit bez licence kažete ? Ma nema potrebe – pošto planirate i to svesti na minimum, lako se izbace iz programa, pusti se goste da ne informirano šeću po gradu...neće platiti dodatne ulaznice niti lokalnog vodiča, još jedna ušteda za stranu agenciju – još jedna zarada manje za HRVATSKU. Očito niste niti svjesni na čemu se temelji naš turizam – to su LJUDI. Ljudi koji vole svoju domovinu i zbog toga se drugi ljudi, naši gosti, vraćaju, pričaju svojim prijateljima o nama. A taj osjećaj i tu ljubav prema domovini, nikada nijedan strani vodič – koliko god stručan bio – neće prenijet gostu. Članica smo EU u kojoj vrijede različita pravila, a umjesto da se izborimo za najbolju moguću varijantu, Vi bi vrata otvorila širom? Sa tim činom bi ismijali sav trud, sav uloženi novac i vrijeme svih 5500 vodiča Republike Hrvatske. Kako su mogli Grčka, Cipar i Malta zaštititi svoje? Koji sliku Hrvatske će nositi turist sa sobom u svijet, ako mu strani vodič pogotovo povijest 20. stoljeća iskrivljeno prenese. Šta mi Hrvati onda predstavljamo u svijetu? Ja vjerujem da Vama ovo</p>	<p>Primljeno na znanje Nije konkretna primjedba na Nacrt prijedloga zakona, već općeniti komentar.</p>

	<p>stvarno zvuči predramatično ali je realno – to će se dogoditi i tad će se možda i drugi naraštaji pitati, kako smo dozvolili takav propust. Licencirani sam vodič za tri dalmatinske županije. Razmišljala sam o polaganju još koje ali sam shvatila da ja ipak ne mogu prenijeti znanje i ljubav prema jednom Zagrebu, jednoj Istri, jednoj Lici – kao šta to mogu moje kolege vodiči iz svog kraja. A ako se ne dogodi čudo - stranci će moć interpretirati sve kako ih je volja i tako bit novi ambasadori Hrvatske, pa kako god to izgledalo.</p>	
149	<p>NINA POLIĆ PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA Obracam Vam se kao turistički vodič iz grada Zadra koja je jako nezadovoljna sa novonastalom situacijom po pitanju naših vodiča i naše struke. Molim Vas da ne dozvolite stranim vodičima da vode kroz područje naše RH što će dovesti do toga da ćemo mi morati zatvoriti svoje obrte i otoci iz naše zemlje. Jako smo mukotrpno dosli do svojih licenci, spadamo u dio Hrvatske koja je dio privatnog sektora i koja puni državni proračun, mi smo pokretaci, mi smo hrabri ljudi koji vole svoj posao od kojeg ponosno živimo ponosno predstavljajući svoju zemlju. Ovo što mi radimo neće moći zamijeniti niti jedan strani državljanin i to morate imati na umu pri donošenju Zakona koji će nastetiti nama prije svega, Vama također i u konačnici našoj zemlji. Dajte nam da radimo svoj posao koji obozavamo i za koji smo stvoreni.</p>	<p>Primljeno na znanje Nije konkretna primjedba na Nacrt prijedloga zakona, već općeniti komentar.</p>
150	<p>OLIVA, obrt za turističko vodjenje i zastupanje PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA Izuzetno sam revoltirana i zgrožena vašim nacrtom prijedloga zakona o izmjenama i dopunama o pružanju usluga u turizmu! Turistički sam vodič, kao takva sam vlasnik obrta dvanaestu godinu za redom, uredno uplaćujem sva davanja i zauzvrat, kao obrtnik i obrtnik, zahtijevam od ove Vlade, a napose od Ministarstva turizma i sporta, da radi odgovorno, svjesno, stručno, suvislo u korist poreznih obveznika i svih građana RH. Nažalost, praksa pokazuje, da je MINT unatrag nekoliko postava funkcionirao nesuvislo, nekompetentno, neadekvatno i da je nevjerojatno autistično u komunikaciji s građanima. Dio sam obitelji turističkih vodiča Hrvatske, podržavam stavove, komentare i zahtjeve naše Zajednice društava turističkih vodiča u potpunosti, pa ću ih citirati: Dopisom od 07. studenog 2020. godine izričito smo Vas molili da naš sadržajem konačnog teksta prijedloga Zakona izvijestite prije objavljivanja na e-savjetovanju kao člana radne skupine. Nažalost, ne samo da niste prihvatili nijedan prijedlog (pa ni onaj koji je dogovoren) već smo izrazito razočarani cjelokupnim postupkom. Obzirom kako se u predmetnom slučaju radi o opstanku cijele struke, i to u vremenu epidemije, koje je brojne vodiče primoralo da bježe iz zemlje kako bi osigurali nužnu egzistenciju, cjelokupni postupak je izazvao zgražanje kolega i pozive na prosvjede jer je zbog ovako provedenog postupka nestalo i ono malo povjerenja koje smo stekli u Ministarstvo turizma i sporta kako bi se što više izbjegle negativne posljedice pri donošenju</p>	<p>Djelomično prihvaćen Prije objave nacrta Prijedloga izmjena Zakona o pružanju usluga u turizmu na savjetovanju sa zainteresiranom javnošću 8. siječnja 2021. godine, Ministarstvo turizma i sporta održalo je četiri sastanka s predstavnicima Zajednice društava turističkih vodiča Hrvatske (ZDTVH), a na posljednjem sastanku 20. studenoga 2020. predstavljen im je Prijedlog izmjena i dopuna Zakona o pružanju usluga u turizmu. Sukladno Zakonu o znanosti i visokom obrazovanju (NN 123/03, 198/03, 105/04, 174/04, 02/07, 46/07, 45/09, 63/11, 94/13, 139/13, 101/14, 60/15, 131/17) visoka učilišta su sveučilište te fakultet i umjetnička akademija u njegovom sastavu, veleučilište i visoka škola, a visoka učilišta mogu biti javna i privatna, dok prema važećem Zakonu o pružanju usluga u turizmu rješenje o imenovanju ispitne komisije za polaganje stručnog ispita za turističkog vodiča može se izdati samo onom visokom učilištu koje izvodi najmanje stručni ili sveučilišni studij na preddiplomskoj razini u području turizma ili imaju smjer ili nastavne predmete iz područja turizma. Vezano uz uvjetovanje pristupa polaganju stručnog ispita za turističkog vodiča završenom četverogodišnjem srednjom školom, smatramo kao isto nije nužno, iz razloga što će se programom i stručnim ispitom za turističkog vodiča popisati i provjeriti odgovarajuća razina znanja. Vezano uz prijedlog definiranja razine znanja hrvatskog jezika napominjemo da sukladno važećem Zakonu turistički vodič mora znati jezik na kojem pruža usluge najmanje na razini B2 Zajedničkog europskog referentnog okvira. Navedeno znači da vodič koji pruža usluge na hrvatskom jeziku mora znati hrvatski jezik najmanje na razini B2. Ukoliko pruža usluge na</p>

budućih pravilnika vezanim uz popis zaštićenih lokaliteta i obrazovni kurikulum turističkih vodiča. Već smo isticali grčki primjer, pa ćemo Vam ponovno istaknuti prijedloge koje ste očito odbili bez ikakvog obrazloženja i korektno komunikacije:

- članak 71, stavak 1. Zakona, prijedlog: regulirano obrazovanje na način da ga provode fakulteti, kao nekad, a obzirom smo svjedoci vulgarizacije obrazovanja turističkih vodiča
- članak 73, Zakona: "da ima najmanje završenu srednju školu" - prijedlog: najmanje četverogodišnju srednju školu,
- članak 73. stavak 2. točka 3. Zakona: "da poznaje hrvatski jezik u mjeri dostatnoj za pružanje usluga turističkog vodiča", što bi značilo "poznavanje jezika u dovoljnoj mjeri" – obzirom da predmetnu kvalifikaciju smatramo neodredivom i neozbiljnom / zahtjev: svakako definiranje razine poznavanja jezika prema reguliranim razinama poznavanja jezika.
- Fragmentiranost ispita po županijama: zahtijevamo polaganje ispita po povijesno i geografski bliskim regijama. Na ovaj način bi se zaštićeni lokaliteti polagali samo za 5 regija (za razliku od sadašnjih 20 županija i grada Zagreba).

.Fragmentiranost ispita bi se smanjila na najmanju moguću mjeru koja je u isto vrijeme logična, smisljena i potrebna.

1. Dalmatinska regija - uključivala bi 4 županije: Dubrovačko-neretvanska županija Splitsko – dalmatinska županija Šibensko – kninska županija Zadarska županija

2. Istarsko-primorsko-lička regija - uključivala bi 3 županije: Istarska županija Primorsko-goranska županija Ličko-senjska županija

3. Središnja Hrvatska i zagrebačka makroregija - uključivala bi 5 županija i grad Zagreb: Krapinsko-zagorska županija Karlovačka županija Međimurska županija Varaždinska županija Zagrebačka županija Grad Zagreb

4. Panonska regija: Sisačko-moslavačka županija Bjelovarsko-bilogorska županija Koprivničko-križevačka županija Virovitičko- podravska županija

5. Slavonska regija - uključivala bi 4 županije: • Vukovarsko-srijemska • Osječko-baranjska županija • Požeško-slavonska županija • Brodsko-posavska županija

Jedini prijedlog koji je usvojen je načelo zaštite stečenih prava. No, ujedno je i paradoks. Regulacija prema državljanima neeuropskih zemalja: Novim Zakonom o strancima ukidaju se turističke kvote te će veliki broj stranih državljanina imati mogućnost boravka u Republici Hrvatskoj. Osobe koje pet godina borave na teritoriju Republike Hrvatske i ne moraju nužno biti zaposlene da bi stekle uvjete za dobivanje prebivališta. No, bez obzira na isto, za istaknuti je kako je Zakon o pružanju usluga u turizmu lex specialis koji derogira opći zakon, u ovom slučaju Zakon o strancima. Isti pristup imaju i druge europske zemlje poput Cipra i Malte, koje uopće ne dozvoljavaju pristup edukaciji strancima koji dolaze iz neeuropskih zemalja osim ako nemaju grčko, odnosno ciparsko podrijetlo, odnosno Malta, koja uz obvezu prebivališta, ima i uvjet reciprociteta. To su zemlje koje smatramo onima koje štite i poštuju svoju baštinu i nacionalni interes. Vezano uz samu izmjenu zakona zahtijevamo konkretno: • članak 69. stavak 3. Zakona – zahtjev: pristup edukaciji regulirati i uvjetom hrvatskog podrijetla odnosno

nekom drugom stranom jeziku, mora poznavati hrvatski jezik u mjeri dostatnoj za pružanje usluga. U pogledu priznavanja stručnih kvalifikacija turističkih vodiča iz drugih država članica Europske unije skrećemo pažnju na odredbe Zakona o reguliranim profesijama i priznavanju inozemnih stručnih kvalifikacija (NN 82/15, 70/19, 47/20), kojim je prenesena Direktiva 2005/36/EZ o priznavanju stručnih kvalifikacija (izmijenjena Direktivom 2013/55/EU), provjera znanja jezika mora biti razmjerna djelatnosti koja će se obavljati, a provodi se samo u slučaju profesija koje utječu na sigurnost pacijenata, a drugih profesija kada postoji osnovana sumnja o dovoljnom poznavanju jezika u odnosu na profesionalne djelatnosti koje se namjeravaju obavljati. Takva provjera može se vršiti samo nakon izdavanja Europske profesionalne kartice i priznavanja inozemnih stručnih kvalifikacija u svrhu ostvarivanja prava na poslovni nastan, ali ne i kod privremenog i povremenog pružanja usluga turističkog vodiča u drugoj državi članici Europske unije. Ovim novim Prijedlogom izmjena Zakona o pružanju usluga u turizmu Ministarstvo turizma i sporta u dijelu Zakona koji se odnosi na turističke vodiče - ne regulira - obvezu polaganja općeg i posebnog dijela ispita za turističke vodiče, već su način polaganja i sadržaj stručnog ispita za turističke vodiče, kao i popis zaštićenih cjelina (lokaliteta) uređeni podzakonskim aktima, tj. pravilnicima iz 2008. godine - Pravilnikom o stručnom ispitu za turističke vodiče i ispitnom programu za turističke pratitelje (NN 50/08 i 120/08) i Pravilnikom o popisu turističkih cjelina (lokaliteta) po županijama (NN 76/08). Prijedlog novog načina polaganja i sadržaja ispita za turističke vodiče bit će predmet rada radne skupine za donošenje novih pravilnika, koji se trebaju donijeti do kraja lipnja 2021. godine, a prijedlogom Zakona bit će definiran popis zaštićenih cjelina (lokaliteta) kao cjelina umjetničke, povijesne i kulturne baštine. U radnoj skupini će, kao i do sada, sudjelovati predstavnici turističkih vodiča, visoka učilišta koja izvode programe stručnog ispita za turističke vodiče, tijela državne vlasti i stručnjaci. Državljanima trećih država mogu pružati usluge turističkog vodiča na području Republike Hrvatske samo ako polože stručni ispit (opći i posebni dio), a navedenom mogu pristupiti ukoliko u Republici Hrvatskoj imaju prijavljeno prebivalište. Stranac u Republici Hrvatskoj može prijaviti prebivalište samo ako mu je odobreno dugotrajno boravište ili stalni boravak, što znači da u Republici Hrvatskoj mora legalno boraviti barem pet godina. Slijedom navedenog, uvjet polaganja stručnog ispita i legalan boravak u Republici Hrvatskoj u periodu od pet godina, smatramo dovoljnima da bi se državljaninu treće države omogućilo pružanje usluga. Dodatno napominjemo da je intencija zakonodavca pri propisivanju odredbe članka 69. stavka 3. bila da se polaganje stručnog ispita dopusti državljanima zemalja Dalekog istoka koji žive u Hrvatskoj, a imaju znanja jezika (kineski, korejski, japanski) za kojima postoji na tržištu manjak.

	<p>implementiranjem načela reciprociteta. Obzirom na nekomunikaciju i nekorektnost, obvezni smo se očitovati ponovno i putem e-savjetovanja na nekoliko važnih detalja kako slijedi: • uvjet proporcionalnosti: dostavili smo Vam ažurirani popis testa proporcionalnosti svih zemalja članica EU pisan 2016. godine od strane stručne službe, a vezano uz izvješće Republike Hrvatske Europskoj Komisiji o našoj profesiji (izvješće napisano nepotpuno uz polupismenu razinu popratnog teksta) Iz predmetnog popisa odgovora svih država članica na test proporcionalnosti, vidljivo je kako je test proporcionalnosti za Republiku Hrvatsku nužno revidirati u skladu sa standardima i sintaksom engleskog poslovnog jezika i ispraviti pogrešno navedeno činjenično stanje. Nudili smo Vam i pomoć, međutim ništa nije ispravljeno niti su navedene prevladavajuće kategorije: javni interes, zaštita potrošača, zaštita kulturne, arheološke, povijesne i umjetničke baštine. Isticali smo i netočnost u navodima isključivo županijskih licenci jer Republika Hrvatska nacionalnu licencu već odavno ima u obliku tzv. općeg dijela i što nije isticano u obrani hrvatskog kulturnog identiteta i interpretacije hrvatske kulturne baštine. Uz sve navedeno, ponovno ističemo kako su druge zemlje bogate kulturne baštine radile sve što je moguće kako bi zaštitile svoje državljane pa je uz sve gore navedeno, Cipar primjerice tražio i odstupanje od direktive zbog tzv. osjetljivog pitanja. Poražavajuće je i razočaravajuće što smo kao članovi radne skupine za konačan prijedlog Zakona doznali putem e savjetovanja, a obavijest dobili tek danas po objavi našeg očitovanja u medijima. Od resornog ministarstva očekivali smo poštivanje dogovora i osnovnih uzusa komunikacije. U nadi da će ove naše komentare netko i pročitati, te postupiti po savjesti, ako već ne po stručnosti, srdačno vas pozdravljam. Maslinka Kempf Turistički vodič</p>
<p>151 Ivo Luketa PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA Poštovani, ovaj prijedlog zakona koji se odnosi na turističke vodiče ne podržavam. Naime, važeći Zakon propisuje da turistički vodič iz druge države članice koji želi privremeno i povremeno pružati usluge, može iste pružati na zaštićenim cjelinama (lokalitetima) samo ako položi posebni dio stručnog ispita, a isti je prema Zakonu i provedbenom propisu organiziran po županijama. Ovim izmjenama omogućuje se donošenje provedbenih propisa temeljem kojih bi stručni ispit za posebni dio bio organiziran na drugačiji način te bi se ukinula fragmentarnost posebnog dijela ispita. Slijedom navedenog, novim prijedlogom Zakona koji uporište nalazi pozivanjem na EU Direktive, omogućit će se turističkim vodičima iz drugih država članica EU kao i ne EU rezidentima da bez posebne provjere znanja o kulturnoj baštini te bez provjere znanja hrvatskog jezika budu ovlašteni pružati usluge turističkih vođenja u RH, uz izuzetke zaštićenih lokaliteta a koji bi, usvajanjem dodatnih pravilnika, bili svedeni na minimum. Uvidom u navedeni prijedlog evidentno je kako bi u slučaju donošenja predmetnog zakona došlo do povrede strukovnih interesa prvenstveno u vidu upitne kvalitete interpretacije hrvatske kulturne</p>	<p>Nije prihvaćen Ovim novim Prijedlogom izmjena Zakona o pružanju usluga u turizmu Ministarstvo turizma i sporta u dijelu Zakona koji se odnosi na turističke vodiče - ne regulira - obvezu polaganja općeg i posebnog dijela ispita za turističke vodiče, već su način polaganja i sadržaj stručnog ispita za turističke vodiče, kao i popis zaštićenih cjelina (lokaliteta) uređeni podzakonskim aktima, tj. pravilnicima iz 2008. godine - Pravilnikom o stručnom ispitu za turističke vodiče i ispitnom programu za turističke pratitelje (NN 50/08 i 120/08) i Pravilnikom o popisu turističkih cjelina (lokaliteta) po županijama (NN 76/08). Prijedlog novog načina polaganja i sadržaja ispita za turističke vodiče bit će predmet rada radne skupine za donošenje novih pravilnika, koji se trebaju donijeti do kraja lipnja 2021. godine. U radnoj skupini će, kao i do sada, sudjelovati predstavnici turističkih vodiča, visoka učilišta koja izvode programe stručnog ispita za turističke vodiče, tijela državne vlasti i stručnjaci.</p>

	<p>baštine, običaja i povijesnih događaja a shodno tome i ugrožavanju potrošačkih interesa u smislu degradacije kvalitete usluge koju bi turistički vodiči bez kvalitetne izobrazbe, kompetencija i znanja nudili na tržištu RH. Postavlja se i legitimno pitanje ravnopravne konkurencije na tržištu rada, jer bi strani turistički vodiči stekli potrebne licence za vođenja na teritoriju RH bez ulaganja novčanih sredstava, napora i vremena koju su njihove RH kolege bili primorani uložiti. Smatramo da se navedeni prijedlog negativno odražava na status 5.500 registriranih hrvatskih turističkih vodiča, da degradira kvalitetu struke, ostavlja mogućnost proizvoljne interpretacije kulturne baštine te dovodi do pojave neloyalne konkurencije. Naš glas i angažman je jedini alat u cilju zaštite naših strukovnih interesa s obzirom da iste nije prepoznalo niti adekvatno zaštitilo naše resorno Ministarstvo turizma. Unatoč svojedobnom pozivu za sudjelovanje vodiča u Radnoj skupini za Izmjene i dopune Zakona, naši prijedlozi za zaštitu strukovnih interesa nisu uvaženi, o čemu je objavom upozorila i Zajednica društava turističkih vodiča Hrvatske. Zar je Eurpskoj komisiji toliko važna ova tematika s hrvatskim turističkim vodičima u ovim pandemisjskim okolnostima? I to prema državi koja je najnerazvijenija u EU, koja je zadnja ušla u EU, koju je pokosila pandemija, u kojoj je turizam stao i pitanje je za koliko će se godina oporaviti, u državi u kojoj na stotine turističkih vodiča nema posla i kad su bile najbolje turističke godine jer je ponuda i potražnja takva, u državi koju su pogodili potresi i štete se mjere u milijardama eura... Zar Europska komisija za nas nema sluha? Zar Europska komisija nema iste aršine prema svim članicama EU kao što su Grčka ili Cipar? Za je Europska komisija donijela direktivu i za npr. kineske turističke vodiče da mogu raditi u RH bez da su polagali tečaja u nas, bez poznavanja naše povijesti, bez znanja hrvatskog jezika, bez poznavanja naše kulturne baštine, tradicije, Domovinskog rata Isto tako podržavam sve prijedloge od Zajednice društava turističkih vodiča Split. Ivo Luketa, predsjednik Društva turističkih vodiča Split</p>
<p>152 Arijana Vidan PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA Poštovani, Kao licencirani turistički vodič i hrvatski drzavljanin izražavam nezadovoljstvo nepoštivanjem nase struke i nezastitom nasih interesa od strane Ministarstva turizma. Tesko je shvatljivo, zasto u ovom, kao i u mnogim drugim slucajevima, hrvatska vlada ne igra za Hrvatsku. Pitam se do cega li je ako nije do neznanja, nebrige i dezinteresa. Umjesto da ucimo iz gresaka u proslosti, spoznajemo i mjenjamo, evoluiramo, postujemo, razumijemo, vrednujemo, stitimo, ne rusimo vec gradimo, poticemo, motiviramo, ne stvaramo nove probleme vec pronalazimo nova rjesenja...."mi" sami sebi jamu kopamo radeci protiv vlastitih interesa, sto je najgore, sasvim nepotrebno. Tko nesto zeli nadje nacina, tko ne, nadje ispriku, pa tako, od 2014. godine, izabrana radna skupina u ime krovne udruge, svih drustava turistickih vodica Hrvatske, svih vodica RH, a ima nas oko 5500 tisuca!!, nesebicno i svim silama pokusava odraditi posao</p>	<p>Primljeno na znanje Nije konkretna primjedba na Nacrt prijedloga zakona, već općeniti komentar.</p>

	<p>nadleznih službi (jer drukcije očito ne ide), omogućiti im kvalitetno istupanje po navedenom predmetu, postivajući pritom pravila igre ali i štiteći vlastita prava i interese....vec 6 godina dakle....rada, truda, zelje, volje, istinski zasukanih rukava za taj posao neplacenih pojedinaca, nakon kojih smo se evo vratili na sam pocetak dok i gdje oni koji danas! u nase ime odlucuju, vjerojatno opet pojma nemaju... Jer kako drukcije objasniti hrvatsku igru protiv Hrvatske....tko time točno i što dobija... Podržavam i potpisujem svaku ovdje napisanu riječ. Lijepo su kolege to (po ko zna koji put) objasnile, no da li će se naci netko tko će poslušati i što je najvažnije ispravno djelovati, sad već čisto sumnjam...nazalost...</p>	
153	<p>obrt Andamo PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA Na kojoj osnovi Vi mislite ukinuti fragmentarnost u vezi lokaliteta i deregulirati prava vođača? EU samo traži prijedlog/smjernicu. A Vi nudite više od toga, a da EU nije niti zatražila :-))) Koga Vi onda zastupate? Gdje je spomenuto obrazložno mišljenje EU radi kršenja, odnosno zahtjev mijenjanja i deregulacija zanimanja turističkog vođača u RH? Do današnjeg dana ga niste objavili. Sukladno toj Vašoj argumentaciji: kako su Grčka, Cipar i čak manja EU članica Malta onda uspjeli zaštititi prava svojih vođača? Zašto niste način reguliranja preuzeli po uzoru Grčke i Cipra? Odakle Vam broj o samo 340 aktivnih vođača? Toliko ih imaju sami gradovi Dubrovnik i Split zajedno, a ostatak RH? Imali smo niz prijedloga iz zadnjih rasprava (početkom 2019. i ranijih godina, i ZDTVH je već dao stručne prijedloge i odgovore) - mogli biste pri izmjeni zakona najprije reagirati na to i dati odgovor. Lp, Monika Smilovic</p>	<p>Nije prihvaćen Direktive EU odnose na sve države članice te su njima propisana pravila kojima se moraju voditi sve države članice prilikom prenošenja istih u nacionalno zakonodavstvo. Ukoliko države članice ne prenesu određenu Direktivu EU u cijelosti ili suprotno, tada Europska komisija kao čuvarica „nadzornik“ svih Ugovora Europske unije, može protiv neke države članice pokrenuti postupka zbog povrede prava EU. Vezano uz sam tekst obrazloženog mišljenja, napominjemo da je Zajednica društava turističkih vođača Hrvatske podnijela Ministarstvu turizma i sporta zahtjev za pristup informacijama, o čemu je službenik za informiranje donio rješenje s detaljnim obrazloženjem razloga zbog kojih se navedeni zahtjev odbija. Naime, Ministarstvo turizma i sporta nije u mogućnosti pružiti uvid u tražene informacije na temelju članka 5. stavka 1. u vezi s člankom 4. stavkom 2. Uredbe 1049/2001, s obzirom da je, u bitnom, riječ o dokumentu koji se odnosi na postupak ispitivanja moguće povrede prava Europske unije od strane Republike Hrvatske, koji može dovesti do pokretanja sudskog postupka (tzv. infringement) protiv Republike Hrvatske pred Sudom Europske unije, zbog povrede prava Europske unije na temelju članka 258. Ugovora o funkcioniranju Europske unije, a otkrivanje takvog dokumenta ugrozilo bi zaštitu svrhe predmetnog postupka i njegovo neometano odvijanje. U Obrascu iskaza o procjeni učinaka propisa nigdje nije naveden podatak o 340 turističkih vođača u Republici Hrvatskoj, već se procjenjuje da od ukupnog broja vođača, to jest od ukupno cca 5500 registriranih vođača u Republici Hrvatskoj, četvrtina aktivno pruža usluge u smislu da im je to jedini izvor prihoda (prema podacima Porezne uprave od 14.12.2020. pod NKD razredom „79.90 Ostale rezervacijske usluge i djelatnosti povezane s njima“, a koja uključuje uz ostale djelatnosti i djelatnost turističkog vođača, evidentirano je ukupno 1.344 poreznih obveznika, od čega je 208 pravnih i 1.136 fizičkih osoba)</p>
154	<p>Larisa Močibob PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA U potpunosti podržavam stav naše krovne udruge Zajednice turističkih vođača. Ovaj zakon donosi besramno ponižavanje baštine, struke i hrvatskih turističkih vođača.</p>	<p>Primljeno na znanje Nije konkretna primjedba na Nacrt prijedloga Zakona, već općeniti komentar.</p>
155	<p>Bojan Horvat PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA</p>	<p>Nije prihvaćen Ovim novim Prijedlogom izmjena Zakona o pružanju usluga u turizmu Ministarstvo turizma i sporta u dijelu</p>

	<p>Nažalost ovaj prijedlog zakona nastavlja po starome. Niti riječi o povećanju kvalitete edukacije za posao turističkog vodiča, u trenutnoj situaciji edukacija je svedena na razinu večernje škole. Sadašnja situacija nema nikakvog smisla pogotovo ako se ukinu županijske licence kako je predviđeno zakonom. Također treba donijeti posebne propise (bilo pravilnikom ili drugim podzakonskim aktom) koji se omogućuje diplomiranim povjesničarima i povjesničarima umjetnosti priznavanje položenih ispita i za posao turističkog vodiča što do sada nije bio slučaj.</p>	<p>Zakona koji se odnosi na turističke vodiče - ne regulira - obvezu polaganja općeg i posebnog dijela ispita za turističke vodiče, već su način polaganja i sadržaj stručnog ispita za turističke vodiče, kao i popis zaštićenih cjelina (lokaliteta) uređeni podzakonskim aktima, tj. pravilnicima iz 2008. godine - Pravilnikom o stručnom ispitu za turističke vodiče i ispitnom programu za turističke pratitelje (NN 50/08 i 120/08) i Pravilnikom o popisu turističkih cjelina (lokaliteta) po županijama (NN 76/08). Prijedlog novog načina polaganja i sadržaja ispita za turističke vodiče bit će predmet rada radne skupine za donošenje novih pravilnika, koji se trebaju donijeti do kraja lipnja 2021. godine. U radnoj skupini će, kao i do sada, sudjelovati predstavnici turističkih vodiča, visoka učilišta koja izvode programe stručnog ispita za turističke vodiče, tijela državne vlasti i stručnjaci.</p>
156	<p>Udruga turističkih vodiča i pratitelja Međimurja PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA</p> <p>Sukladno dopisu Zajednice društava turističkih vodiča Međimurja prema Ministarstvu turizma o uništavanju kulturnog identiteta Hrvatske, osjećamo potrebu izraziti i svoje mišljenje. Pozivom iz Ministarstva poručeno nam je da će se određene restrikcije uvoditi Pravilnicima, smatramo to neprihvatljivim iz jednostavnog razloga, što Pravilnik nema snagu koju ima Zakon Republike Hrvatske. Shvaćamo usput potrebu usklađivanja Zakona sa Direktivom EU o slobodnom tržištu rada, no isto tako nam nije shvatljivo zašto se određene restrikcije ne mogu odmah uvesti u Zakon bez potrebe za dodatnim pravilnicima. Smatramo da se odmah Zakonom može zadovoljiti usklađivanje s EU direktivom i isto tako ograničiti uvjetima turističke vodiče iz inozemstva da baš interpretiraju baštinu i našu kulturu iz nekog vlastitog nahođenja. Pravilnik poslije toga može biti samo dodatno obrazloženje tih restrikcija. Uvođenjem istih u Zakon to dobiva na snazi. Vjerujem da je u pitanju samo nekoliko smislenih rečenica koje mogu jednostavno zadovoljiti sve nužnosti koje postavlja EU i opet da se poštuju prava i znanje lokalnih turističkih vodiča. Poštovani dužnosnici Ministarstva, evo jedan samo dobronamjerni savjet: SLUŠAJTE i POŠTUJTE STRUKU!</p>	<p>Nije prihvaćen</p> <p>Ovim novim Prijedlogom izmjena Zakona o pružanju usluga u turizmu Ministarstvo turizma i sporta u dijelu Zakona koji se odnosi na turističke vodiče - ne regulira - obvezu polaganja općeg i posebnog dijela ispita za turističke vodiče, već su način polaganja i sadržaj stručnog ispita za turističke vodiče, kao i popis zaštićenih cjelina (lokaliteta) uređeni podzakonskim aktima, tj. pravilnicima iz 2008. godine - Pravilnikom o stručnom ispitu za turističke vodiče i ispitnom programu za turističke pratitelje (NN 50/08 i 120/08) i Pravilnikom o popisu turističkih cjelina (lokaliteta) po županijama (NN 76/08). Prijedlog novog načina polaganja i sadržaja ispita za turističke vodiče bit će predmet rada radne skupine za donošenje novih pravilnika, koji se trebaju donijeti do kraja lipnja 2021. godine. U radnoj skupini će, kao i do sada, sudjelovati predstavnici turističkih vodiča, visoka učilišta koja izvode programe stručnog ispita za turističke vodiče, tijela državne vlasti i stručnjaci.</p>
157	<p>GOM PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA</p> <p>Poražavajuće i razočaravajuće je što smo kao članovi radne skupine za konačan prijedlog izmjena Zakona o pružanju usluga u turizmu doznali s, pazite sad, web stranice Ministarstva turizma i sporta. Od resornog ministarstva očekivali smo poštivanje osnovnih uzusa komunikacije, kao i elementarne pristojnosti u međusobnim odnosima. Međutim, nakon predstavljenih stavova ZDTVH, ni pisma, ni razglednice. Jasno je da im do mišljenja i stava struke nije nimalo stalo. Malo je reći kako smo zabrinuti činjenicom što je Ministarstvo turizma i sporta ovim prijedlogom strane turističke vodiče inauguriralo u hrvatske turističke vodiče bez potrebe bilo kakve edukacije. Nula. Naravno, bez obzira imaju li ili nemaju adekvatnu izobrazbu u svojoj domicilnoj državi. Zamislite, čak ne trebaju vladati ni</p>	<p>Primljeno na znanje</p> <p>Ministarstvo turizma i sporta pristupilo je izmjenama i dopunama Zakona o pružanju usluga u turizmu (NN 130/17, 25/19, 98/19, 42/20) zbog potrebe usklađivanja s propisima Europske unije (odredbama Direktive 2005/36/EZ o priznavanju stručnih kvalifikacija (kako je zadnje izmijenjena Direktivom 2013/55/EU) i Direktive 2006/123/EZ o uslugama na unutarnjem tržištu), koje su utemeljene na slobodi poslovnog nastana, slobodi pružanja usluga i/ili slobodi kretanja radnika – temeljnim načelima Europske unije. Prije objave nacрта Prijedloga izmjena Zakona o pružanju usluga u turizmu na savjetovanju sa zainteresiranom javnošću 8. siječnja 2021. godine, Ministarstvo turizma i sporta održalo je četiri sastanka s predstavnicima Zajednice društava turističkih vodiča Hrvatske (ZDTVH), a na posljednjem sastanku 20. studenoga 2020. predstavljen im je Prijedlog izmjena i dopuna Zakona o pružanju usluga u turizmu. Ovim</p>

osnovnim znanjem hrvatskog jezika, što naše Ministarstvo očito ni malo ne brine, jer oni i onako s njima neće imati baš nikakvog kontakta. Svaka čast kolegama iz drugih zemalja, ali oni, posve jasno, ne mogu tumačiti hrvatsku povijest, jer nemaju (a kako bi i imali?) toliko potreban osjećaj nacionalne privrženosti i pripadnosti Hrvatskoj. Treba li posebno spomenuti da se to odnosi i na Domovinski rat, temelj slobodne i suverene Hrvatske. Ukratko, strancima je dopušteno da svojim načinima tumačenja hrvatske povijesti rade njezinu reviziju po svom slobodnom nahođenju. Doduše, zakon predviđa da bi strani vodiči trebali polagati stručne provjere znanja i prolaziti procedure kao hrvatske kolege samo u slučaju ako bi vodili na zaštićenim lokalitetima. To će biti jedina mjesta na kojima će naša država u smislu ovog zakona imati koliko toliko suverenitet. Međutim, činjenica je da Ministarstvo ima namjeru taj broj zaštićenih lokaliteta znatno umanjiti na ostatke ostataka hrvatske materijalne i nematerijalne kulturne baštine pravilnikom koji će ubrzo stupiti na snagu. Mirne duše može se konstatirati kako će kroz koji dan inozemni vodiči bez ikakvog stručnog i profesionalnog kriterija voditi goste diljem lijepe naše i eto nama poplave tzv. fake news informacija, pseudo tumačenja i, po svojoj biti, kraja kulturnog turizma u Hrvatskoj, posredno i srozavanja ugleda zemlje u svijetu, što je posvjedočila i Češka, a objavila sama Europska Komisija u svojem izvješću. Svjedočimo vulgarizaciji struke, opasnoj i krajnjoj degradaciji kvalitete interpretiranja naše baštine, ne vodeći čak računa o zaštiti potrošača, te i njihovom pravu na kvalitetnu uslugu. Sve se prepušta samovolji predatorskog kapitalizma i ekonomiji velikih brojeva, a brojni vodiči će biti primorani iseliti van zemlje i naći drugi posao, što im, kao velikom broju visoko obrazovanih osoba s odličnim poznavanjem stranih jezika neće biti problem. Toliko o demografskoj politici... Ministarstvo ide toliko daleko u nepoznavanju profesije i zakonskih propisa da u esavjetovanju navodi kako u Hrvatskoj ima samo 340 aktivnih turističkih vodiča, što bi bilo smiješno da nije žalosno. Republika Hrvatska broji preko pet i pol tisuća vodiča i svi oni uplaćuju značajna financijska sredstva u državni proračun putem obrta, agencija, udruga, ugovora o djelu odnosno uplaćenih poreza, prireza i doprinosa. Nepoznavanje materije samo je nastavak prakse koju smo uočili prilikom proučavanja testa proporcionalnosti koje je objavila Europska Komisija prije nekoliko godina, gdje se nisu potrudili ni sve rubrike ispuniti, a da ne spominjemo polupismenu razinu popratnog teksta. I sve to uz opravdanja inzistiranjima Europske Komisije s kojima smo upoznati. Međutim, proučili smo i prezentirali sve primjere zaštite nekih drugih europskih zemalja. Sudeći po ovom postupku, ne očekujemo ništa pozitivno ni u Pravilnicima o edukaciji i zaštićenim lokalitetima koji nam slijede. Posebno smo užasnuti činjenicom da se uopće nisu iskoristili primjeri modela zaštite ni prema državljanima trećih zemalja koji će nam držati lekcije o našoj povijesti i baštini. Ovakav čin slobodno se može nazvati eutanaziranjem kulturnog naslijeđa, ujedno i potpunim krahom načela zaštite potrošača. Radi se o svojevrsnoj izdaji Hrvatske, i to na

novim Prijedlogom izmjena Zakona o pružanju usluga u turizmu Ministarstvo turizma i sporta u dijelu zakona koji se odnosi na turističke vodiče ne regulira obvezu polaganja općeg i posebnog dijela ispita za turističke vodiče, već su način polaganja i sadržaj stručnog ispita za turističke vodiče, kao i popis zaštićenih cjelina (lokaliteta) uređeni podzakonskim aktima, tj. pravilnicima iz 2008. godine - Pravilnikom o stručnom ispitu za turističke vodiče i ispitnom programu za turističke pratitelje (NN 50/08 i 120/08) i Pravilnikom o popisu turističkih cjelina (lokaliteta) po županijama (NN 76/08). Prijedlog novog načina polaganja i sadržaja ispita za turističke vodiče bit će predmet rada radne skupine za izradu novih pravilnika, koji se trebaju donijeti do kraja lipnja 2021. godine. U radnoj skupini će, kao i do sada, sudjelovati predstavnici turističkih vodiča, visoka učilišta koja izvode programe stručnog ispita za turističke vodiče, tijela državne vlasti i stručnjaci. Ne može se prihvatiti navod da strani turistički vodiči vode bez edukacije u Republici Hrvatskoj iz razloga što je važećim Zakonom za pružanje usluga turističkog vodiča propisana obveza polaganja stručnog ispita, koji se sastoji od općeg i posebnog dijela. Turistički vodič koji ima položen opći dio stručnog ispita može voditi na području cijele Republike Hrvatske, osim na i u zaštićenim cjelinama (lokalitetima), dok turistički vodič koji ima položen posebni dio stručnog ispita, a koji polaže posebno po županijama može voditi turiste i po zaštićenim cjelinama (lokalitetima). Usluge turističkog vodiča u Republici Hrvatskoj može pružati državljanin Republike Hrvatske, državljanin druge države ugovornice Ugovora o Europskom gospodarskom prostoru i Švicarske Konfederacije koji ispunjava uvjete za turističkog vodiča propisane tim Zakonom. Iznimno, usluge turističkog vodiča može pružati i državljanin treće države koji ima prijavljeno prebivalište u Republici Hrvatskoj i ispunjava uvjete za turističkog vodiča propisane tim Zakonom, tj. ima položen stručni ispit za turističkog vodiča u Republici Hrvatskoj. Turistički vodič državljanin druge države ugovornice Ugovora o Europskom gospodarskom prostoru i Švicarske Konfederacije može samo privremeno i povremeno pružati usluge turističkog vodiča na području Republike Hrvatske, osim na zaštićenim cjelinama (lokalitetima), ako se prijavio Ministarstvu turizma i sporta te uz uvjet da ima zakonit poslovni nastan u matičnoj državi članici i ondje pripada reguliranoj profesiji ili ako je, u slučaju da ta profesija u njihovoj matičnoj državi članici nije regulirana, je obavljao tu profesiju najmanje godinu dana u prethodnih 10 godina. Ukoliko žele pružati usluge na ili u zaštićenim cjelinama (lokalitetima), turistički vodiči iz drugih država članica moraju položiti posebni dio stručnog ispita odnosno ispit za svaku županiju. Kako bi se olakšao pristup obavljanju profesije turističkog vodiča izmjenama Zakona će se brisati dio odredbe u kojoj je propisano da se stručni ispit polaže zasebno za svaku županiju i da se popis zaštićenih cjelina (lokaliteta) sastavlja zasebno za svaku županiju, a sam ispit i popis lokaliteta se uređuje podzakonskim aktima, a ne ovim Zakonom. Nadalje, Direktivom 2005/36/EZ o priznavanju stručnih kvalifikacija kako je izmijenjena Direktivom 2013/55/EU utvrđuje se da države članice ne smiju ni zbog kojeg razloga koji se odnosi na stručne

	<p>globalnoj razini. Žalosti da doslovce niti jedan naš prijedlog, kao članova radne skupine, nije prihvaćen. Ministarstvo turizma i sporta, kojem je obveza štiti interese struke hrvatskih vodiča, odbilo je poslušati glas struke bez obzira na argumente, navedene modalitete zaštite drugih europskih zemalja te bezrezervnu podršku kustosa, povjesničara i braniteljskih udruga. Treba se zapitati zašto Hrvatska ne želi štiti svoju baštinu, povijest i svoje građane na način kako su to napravile druge europske zemlje, primjerice Grčka i Cipar? I sve ovo se događa u zemlji zbog čije su slobode i obrane nacionalnog identiteta prije samo 25 godina mnogi dali svoje živote. Zar ni to više nije važno? Ne možemo se oteti dojmu kako je hrvatski kulturni identitet predan kao na pladnju. Tko god hoće neka jede i kusa kako želi. Kriteriji tu ne postoje. Vjerovali smo da u našem resornom Ministarstvu imamo majku, a ne maćehu. Na žalost, pogriješili smo, ali ćemo ustrajati u goljoj borbi za egzistenciju i boriti se svim demokratskim sredstvima. Jednoglasno: članovi Zajednice društava turističkih vodiča Hrvatske 1. Društvo turističkih vodiča Split 2. Društvo turističkih vodiča Dubrovnik 3. Udruga turističkih vodiča Like 4. Udruga turističkih vodiča Rab 5. Udruga turističkih vodiča grada Vukovara 6. Društvo turističkih vodiča Korčula 7. Društvo turističkih vodiča Rovinj 8. Društvo turističkih vodiča Međimurje 9. Udruga turističkih vodiča Bastion-Karlovac 10. Udruga Moj Osijek 11. Udruga turističkih vodiča Maloga Lošinja 12. Udruga turističkih vodiča Zadra - Donat 13. Društvo turističkih vodiča Phoenix- Trogir 14. Udruga turističkih vodiča Kvarnera 15. Društvo turističkih vodiča Liburnia 16. Društvo turističkih vodiča Varaždin 17. Društvo turističkih vodiča Pula 18. Udruga turističkih vodiča Zagreba i srednjohrvatske makroregije 19. Turistički vodiči Split 20. Udruga turističkih vodiča Mihovil Šibenik 21. Udruga turističkih vodiča otoka Hvara</p>	<p>kvalifikacije ograničavati slobodu pružanja usluga stranim pružateljima usluga koji imaju zakonit poslovni nastan u matičnoj državi članici i ondje pripadaju reguliranoj profesiji ili ako su, u slučaju da ta profesija u njihovoj matičnoj državi članici nije regulirana, obavljali tu profesiju najmanje godinu dana u prethodnih 10 godina, naime, navedeno je propisano i Zakonom o reguliranim profesijama i priznavanju inozemnih stručnih kvalifikacija. Sukladno navedenoj Direktivi turistički vodič iz Republike Hrvatske može pružati usluge u drugoj državi članici Europske unije te ista ne bi smjela ni zbog kojeg razloga koji se odnosi na stručne kvalifikacije ograničavati slobodu pružanja usluga, a ukoliko se hrvatski vodiči susreću s poteškoćama u pružanju usluga u drugim država članicama navedeno mogu prijaviti putem mreže SOLVIT. Napominjemo da je nacionalni SOLVIT centar uspostavljen pri Ministarstvu gospodarstva i održivog razvoja. Vežano uz prijedlog da se definira razina znanja hrvatskog jezika, napominjemo da sukladno važećem Zakonu turistički vodič mora znati jezik na koje pruža usluge najmanje na razini B2 Zajedničkog europskog referentnog okvira. Navedeno znači da strani vodič koji pruža usluge na hrvatskom jeziku mora znati hrvatski jezik najmanje na razini B2. Ukoliko pruža usluge na nekom drugom stranom jeziku, mora poznavati hrvatski jezik u mjeri dostatnoj za pružanje usluga. Kada je u pitanju priznavanje stručnih kvalifikacija turističkih vodiča iz drugih država članica Europske unije skrećemo pažnju na odredbe Zakona o reguliranim profesijama i priznavanju inozemnih stručnih kvalifikacija, kojim je prenesena Direktiva 2005/36/EZ o priznavanju stručnih kvalifikacija (izmijenjena Direktivom 2013/55/EU), provjera znanja jezika mora biti razmjerna djelatnosti koja će se obavljati, a provodi se samo u slučaju profesija koje utječu na sigurnost pacijenata, a drugih profesija kada postoji osnovana sumnja o dovoljnom poznavanju jezika u odnosu na profesionalne djelatnosti koje se najmjeravaju obavljati. Takva provjera može se vršiti samo nakon izdavanja Europske profesionalne kartice i priznavanja inozemnih stručnih kvalifikacija u svrhu ostvarivanja prava na poslovni nastan, ali ne i kod privremenog i povremenog pružanja usluga turističkog vodiča u drugoj državi članici Europske unije.</p>
158	<p>Nasrin Elgharni PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA Prije svega, žalosno je kako se opet očituje o istim lošim, besmislenim, aljkavim i nadasve za vodiče, štetnim prijedlogom Zakona. Ne mogu razumijeti razloge zbog kojih se uporno radi kako ne treba, jel toliki problem sastaviti prijedlog Zakona, koji je i u skladu s EU pravom, a i u interesu onih zbog koji Ministarstvo postoji. Još je žalosnije, kako smo mi kao predstavnici struke uz pomoć kolega povjesničara, povjesničara umjetnosti i pravnika volonterski i samoinicijativno sastavili baš takve prijedloge, a nadležno ministarstvo ih je apsolutno i bez ikakvih obrazloženja zaobišlo. Dio tih prijedloga ponavljam ovdje u nadi kako će nas se napokon čuti ili smo mi kako kaže TBF stranci u vlastitoj zemlji?! Prijedlozi: • obrazovanje na hrvatskom jeziku te definiranje što bi značilo "poznavanje jezika u dovoljnoj mjeri" – obzirom da predmetnu kvalifikaciju</p>	<p>Djelomično prihvaćen Vežano uz prijedlog definiranja razine znanja hrvatskog jezika napominjemo da sukladno važećem Zakonu turistički vodič mora znati jezik na kojem pruža usluge najmanje na razini B2 Zajedničkog europskog referentnog okvira. Navedeno znači da vodič koji pruža usluge na hrvatskom jeziku mora znati hrvatski jezik najmanje na razini B2. Ukoliko pruža usluge na nekom drugom stranom jeziku, mora poznavati hrvatski jezik u mjeri dostatnoj za pružanje usluga. U pogledu priznavanja stručnih kvalifikacija turističkih vodiča iz drugih država članica Europske unije skrećemo pažnju na odredbe Zakona o reguliranim profesijama i priznavanju inozemnih stručnih kvalifikacija (NN 82/15, 70/19, 47/20), kojim je prenesena Direktiva 2005/36/EZ o priznavanju stručnih kvalifikacija (izmijenjena Direktivom 2013/55/EU), provjera znanja jezika mora biti razmjerna djelatnosti koja će se obavljati, a provodi se samo u slučaju profesija koje utječu na sigurnost</p>

	<p>smatramo neodredivom i neozbiljnom • članak 73, Zakona: "da ima najmanje završenu srednju školu" - prijedlog: najmanje četverogodišnju srednju školu, • članak 73. stavak 2. točka 3. Zakona: "da poznaje hrvatski jezik u mjeri dostatnoj za pružanje usluga turističkog vodiča", što bi značilo "poznavanje jezika u dovoljnoj mjeri" – obzirom da predmetnu kvalifikaciju smatramo neodredivom i neozbiljnom / prijedlog: svakako definiranje razine poznavanja jezika prema reguliranim razinama poznavanja jezika. • Fragmentiranost ispita po županijama: predlažemo polaganje ispita po povijesno i geografski bliskim regijama. Na ovaj način bi se zaštićeni lokaliteti polagali samo za 5 regija (za razliku od sadašnjih 20 županija i grada Zagreba) .Fragmentiranost ispita bi se smanjila na najmanju moguću mjeru koja je u isto vrijeme logična, smisljena i potrebna. • članak 69. stavak 3. Zakona – prijedlog: pristup edukaciji regulirati i uvjetom hrvatskog podrijetla odnosno implementiranjem načela reciprociteta. • uvjet proporcionalnosti: dostavili smo Vam ažurirani popis testa proporcionalnosti svih zemalja članica EU pisan 2016. godine od strane stručne službe , a vezano uz izvješće Republike Hrvatske Europskoj Komisiji o našoj profesiji (izvješće napisano nepotpuno uz polupismenu razinu popratnog teksta) Iz predmetnog popisa odgovora svih država članica na test proporcionalnosti, vidljivo je kako je test proporcionalnosti za Republiku Hrvatsku nužno revidirati u skladu sa standardima i sintaksom engleskog poslovnog jezika i ispraviti pogrešno navedeno činjenično stanje. Nudili smo Vam i pomoć, međutim ništa nije ispravljeno niti su navedene prevladavajuće kategorija javnog interesa, zaštita potrošača, zaštita kulturne, arheološke, povijesne i umjetničke baštine. -u članku 74.,2. naznaku o položenom općem dijelu stručnog ispita odnosno naznaku o položenom općem dijelu stručnog ispita i posebnom dijelu stručnog ispita za zaštićene cjeline (lokalitete) po regijama iz članka 70. stavak 6 .“</p>	<p>pacijenata, a drugih profesija kada postoji osnovana sumnja o dovoljnom poznavanju jezika u odnosu na profesionalne djelatnosti koje se namjeravaju obavljati. Takva provjera može se vršiti samo nakon izdavanja Europske profesionalne kartice i priznavanja inozemnih stručnih kvalifikacija u svrhu ostvarivanja prava na poslovni nastan, ali ne i kod privremenog i povremenog pružanja usluga turističkog vodiča u drugoj državi članici Europske unije. Sukladno Zakonu o znanosti i visokom obrazovanju (NN 123/03, 198/03, 105/04, 174/04, 02/07, 46/07, 45/09, 63/11, 94/13, 139/13, 101/14, 60/15, 131/17) visoka učilišta su sveučilište te fakultet i umjetnička akademija u njegovom sastavu, veleučilište i visoka škola, a visoka učilišta mogu biti javna i privatna, dok prema važećem Zakonu o pružanju usluga u turizmu rješenje o imenovanju ispitne komisije za polaganje stručnog ispita za turističkog vodiča može se izdati samo onom visokom učilištu koje izvodi najmanje stručni ili sveučilišni studij na preddiplomskoj razini u području turizma ili imaju smjer ili nastavne predmete iz područja turizma. Vezano uz uvjetovanje pristupa polaganju stručnog ispita za turističkog vodiča završenom četverogodišnjm srednjom školom, smatramo kao isto nije nužno, iz razloga što će se programom i stručnim ispitom za turističkog vodiča propisati i provjeriti odgovarajuća razina znanja. Ovim novim Prijedlogom izmjena Zakona o pružanju usluga u turizmu Ministarstvo turizma i sporta u dijelu Zakona koji se odnosi na turističke vodiče - ne regulira - obvezu polaganja općeg i posebnog dijela ispita za turističke vodiče, već su način polaganja i sadržaj stručnog ispita za turističke vodiče, kao i popis zaštićenih cjelina (lokaliteta) uređeni podzakonskim aktima, tj. pravilnicima iz 2008. godine - Pravilnikom o stručnom ispitu za turističke vodiče i ispitnom programu za turističke pratitelje (NN 50/08 i 120/08) i Pravilnikom o popisu turističkih cjelina (lokaliteta) po županijama (NN 76/08). Prijedlog novog načina polaganja i sadržaja ispita za turističke vodiče bit će predmet rada radne skupine za donošenje novih pravilnika, koji se trebaju donijeti do kraja lipnja 2021. godine. U radnoj skupini će, kao i do sada, sudjelovati predstavnici turističkih vodiča, visoka učilišta koja izvode programe stručnog ispita za turističke vodiče, tijela državne vlasti i stručnjaci. Vezano uz test proporcionalnosti iz 2016. godine napominjemo da Ministarstvo turizma i sporta svake godine ažurira podatke o reguliranim profesijama te ih dostavlja Ministarstvu rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike kao nadležnom tijelu za pitanja reguliranih profesija u svrhu popunjavanja Europske baze podataka reguliranih profesija. Državljeni trećih država mogu pružati usluge turističkog vodiča na području Republike Hrvatske samo ako polože stručni ispit (opći i posebni dio), a navedenom mogu pristupiti ukoliko u Republici Hrvatskoj imaju prijavljeno prebivalište te smatramo da je navedeno zakonsko uređenje zadovoljavajuće. Rješenje će se izdavati sukladno izdanom uvjerenju o položenom stručnom ispitu, a program stručnog ispita će biti propisan pravilnikom o stručnom ispitu.</p>
159	<p>Romina Kuharić PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA "Ovim izmjenama omogućuje se donošenje</p>	<p>Primljeno na znanje Nije konkretna primjedba na Nacrt prijedloga zakona već općeniti komentar.</p>

provedbenih propisa temeljem kojih bi stručni ispit za posebni dio bio organiziran na drugačiji način te bi se ukinula fragmentarnost posebnog dijela ispita." Poštovani stručnjaci i profesionalni savjetnici u MINT-u, Naravno zahvaljujem na čitanju ovog komentara te se nadam da će se oni koji pročitaju malo zapitati, za koga rade, gdje rade i zašto rade tu gdje rade. Kao odgovorna odrasla osoba kojoj je prioritet osobni razvoj, a time i mentalno te fizičko zdravlje, ne bih si dozvolila neodgovorno raditi neki posao jer je posljedica katastrofalna ne za druge nego upravo za mene. Bio je ovo mali uvod o nečemu što nadam se i sami znate. Citirala sam u naslovu spornu rečenicu koja ostavlja mnogo pitanja. Kakav je to "drugačiji način"? Postoji li uopće taj "drugačiji način"? Živjela sam u radila u par Europskih zemalja (Švedska, Italija, Grčka), gdje sam radila u turizmu te mi je nevjerojatno čitati prijedlog izmjene zakona na štetu Hrvatskih građana. Naravno da se zakon treba prilagoditi članstvu u EU i da smo pristupanjem potpisali i prihvatili nekakve uvjete, ali je isto tako važno da svaka država članica ima prostora njegovati i štiti svoju posebnost, a pogotovo kada govorimo o kulturi i povijesnom nasljeđu. Jeste li vi, draga gospodo svjesni da bez povijesti i kulture nema identiteta, a bez identiteta nema ni države? Ako ste svjesni svog osobnog identiteta i ako ste ponosni na ono što jeste, a nadam se da jeste, tada bi itekako trebali shvatiti o čemu govore turistički vodiči kao što smo mi vas shvatili kada je "krovna udruga turističkih vodiča" stručno i marljivo radila i predlagala što i kako koristeći stručnost, iskustvo, znanje i poštovanje prema sebi i svojoj državi. Jeste li i vi kao temelj ovog gore navedenog teksta koristili isto? E pa nažalost, niste. Najbolji vođa je onaj koji ima samopouzdanja, a takav će itekako znati poslušati struku i iskoristiti nečije znanje. To je služenje narodu, državi, a što je najbitnije i sebi. Tužno je da se odluke na nivou države donose onako usput, bez vizije, bez imalo odgovornosti. Nijedna država od gore spomenutih, a pogotovo nijedna država sa slično starom, bogatom i vrijednom kulturno-povijesnom baštinom ne bi dozvolila da se mahom emitivne zemlje miješaju u njihovu turističku politiku. Dragi MINT, pa srednja i sjeverna Europa trebaju od nas učiti što je turizam i kako se njime upravlja, a mi ćemo od njih ono što nama slabije ide. Tako ide razmjena i razvoj. Hrvatska turistička tradicija je daleko duža nego ona Njemačka, Švedska, Austrijska, Mađarska, itd. Mi imamo daleko više iskustva samo nemamo vjere u vlastito znanje i vlastitu važnost. Stoga vas pozivamo na suradnju s građanima, profesionalcima u turizmu i ostalim turističkim djelatnicima koji ovu zemlju vole i doprinose njezinom ugledu u svijetu. Što se tiče stranih vodiča, naravno da su dobrodošli ali pod uvjetima koji za nas važe u njihovim državama (EU). Dodala bih još i ovo. Kada sam živjela u Švedskoj, prije nego sam naučila jezik sva su mi vrata bila zatvorena. Ljutila sam se dok nisam shvatila što znači nacionalni ponos i poštovanje sebe. Naravno da strani vodič koji jednom dovede grupu u Hrvatsku neće učiti Hrvatski, ali taj vodič ne može i ne smije tumačiti specifičnu povijest niti govoriti o Hrvatskom identitetu. On svakako može uputiti gosta u restoran,

	dati im slobodno vrijeme te u busu ukratko ispričati što će im onda lokalni vodič pokazati i protumačiti na svoj način. Hvala i puno sreće u daljnjem radu.	
160	<p>Željka Ivosević PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA</p> <p>Poštovani, Kao licencirani turistički vodič izražavam nezadovoljstvo nepoštivanjem naše struke od strane Ministarstva turizma, koje bi istu trebalo štiti i zaštititi, a ne pogodovati stranim turističkim vodičima, ignorirajući prijedloge Zajednice turističkih vodiča Hrvatske. Ponavljam, ja kao licencirani vodič za DNŽ mogu voditi samo po našoj županiji za koju sam dobila licencu, a strani vodiči mogu bez ikakve provjere znijna voditi po cijeloj Hrvatskoj?! Nas cca 5500 u RH živi od ovog posla. Vašom ignorancijom ste tako ugrozili našu egzistenciju, ali i sebi iz proračuna izbili značajna novčana sredstva koja mi u vidu raznih poreza i nameta uplaćujemo. I još nešto, direktive EU su očito samo smjernice (a ne i obveza donošenja takvog zakona) jer ne postoji reciprocitet pa mi posao turističkog vodiča ne možemo obavljati u drugim turističkim zemljama.</p>	<p>Nije prihvaćen</p> <p>Direktiva je obvezujuća u pogledu rezultata koji je potrebno postići za svaku državu članicu kojoj je upućena, a odabir oblika i metoda postizanja tog rezultata prepušten je nacionalnim tijelima, što znači da države članice moraju preuzeti obveze sadržane u direktivama i propisati ih svojim nacionalnim zakonodavstvom i pritom su slobodne u izboru načina na koji će prenijeti njihov sadržaj u svoje nacionalne propise (donošenjem novog zakona ili podzakonskog akta, izmjenama i dopunama postojećeg propisa i sl.).</p>
161	<p>Edith Vilović PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA</p> <p>Malo je reći kako smo zabrinuti činjenicom što je Ministarstvo turizma i sporta ovim prijedlogom strane turističke vodiče inauguriralo u hrvatske turističke vodiče bez potrebe bilo kakve edukacije. Nula. Naravno, bez obzira imaju li ili nemaju adekvatnu izobrazbu u svojoj domicilnoj državi. Zamislite, čak ne trebaju vladati ni osnovnim znanjem hrvatskog jezika, što naše Ministarstvo očito ni malo ne brine, jer oni i onako s njima neće imati baš nikakvog kontakta. Svaka čast kolegama iz drugih zemalja, ali oni, posve jasno, ne mogu tumačiti hrvatsku povijest, jer nemaju (a kako bi i imali?) toliko potreban osjećaj nacionalne privrženosti i pripadnosti Hrvatskoj. Treba li posebno spomenuti da se to odnosi i na Domovinski rat, temelj slobodne i suverene Hrvatske. Ukratko, strancima je dopušteno da svojim načinima tumačenja hrvatske povijesti rade njezinu reviziju po svom slobodnom nahođenju.</p>	<p>Primljeno na znanje</p> <p>Nije konkretna primjedba na Nacrt prijedloga zakona, već općeniti komentar.</p>
162	<p>ZVONČICA PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA</p> <p>Racionalizacija sustava obrazovanja turističkih vodiča i nadasve usklađenje s EU normom je i u našem interesu i na tome već dugo inzistiramo, ali ne na Vaš predloženi način već prema preporuci EN 15565:2008. Vaš predloženi način dovodi do daljnje degradacije razine do koje ste doveli dosadašnji sustav obrazovanja turističkih vodiča. Vodiči iz EU zemalja koji žele povremeno i privremeno (čitaj: sezonu) raditi na teritoriju RH ne moraju imati stručni ispit (pogotovo u zemljama u kojima su našu struku do kraja uspjeli deregulirati), oni Ministarstvu samo mailom pošalju svoju nakanu, provjere nema i ne odbijate nikoga. Oni doduše zaista ne bi smjeli voditi na zaštićenim lokalitetima, ali obzirom na Vašu jasno najavljenju nakanu da s tog popisa izbrišete većinu lokaliteta i da inspekcije gotovo i nema, eto nam surove realnosti. Problematika vodica iz trećih zemalja kojima se širom otvaraju vrata ukidanjem</p>	<p>Primljeno na znanje</p> <p>U pogledu europske norme za turističke vodiče EN 15565:2008, skrećemo pažnju na Uredbu (EU) br. 1025/2012 o europskoj normizaciji, koja je izravno primjenjiva u svim državama članicama EU, te na članak 2. navedene Uredbe, gdje se pod naslovom Definicije propisuje: „Za potrebe ove Uredbe primjenjuju se sljedeće definicije: 1. „norma“ znači tehnička specifikacija koju je usvojilo priznato normizacijsko tijelo za opetovanu ili neprekidnu primjenu s kojom sukladnost nije obvezna i koja pripada u jednu od sljedećih kategorija: (b) „europska norma“ znači norma koju je usvojila europska organizacija za normizaciju.“ Dakle, europska norma nema obvezujući karakter za državu članicu. Osim toga, intencija budućeg stručnog ispita je staviti naglasak na nacionalnu povijesnu, kulturnu i umjetničku baštinu, a norma 15565:2008 predviđa da se propisani predmeti ne polažu isključivo na nacionalnom nivou već ih je potrebno sagledati u širem europskom kontekstu. Napominjemo da popis</p>

<p>turističkih kvota i nekorištenjem modela zaštite drugih europskih zemalja su prica za sebe. Po članku 2. Ustava Republike Hrvatske: Suverenitet Republike Hrvatske neotuđiv je, nedjeljiv i neprenosiv. Suverenitet Republike Hrvatske prostire se nad njezinim kopnenim područjem, rijekama, jezerima, prokopima, unutrašnjim morskim vodama, teritorijalnim morem te zračnim prostorom iznad tih područja. Hrvatska je punopravna članica EU, a ne kmet koji će se pognuti pred svakim zahtjevom svog feudalca. Direktiva na koju se pozivate NE zahtijeva da otvorite državu svima koji bi htjeli malo po njoj voditi. Ona vam daje smjernice o reciprocitetu, ali u skladu s odredbama svake pojedine države. Što znači da uvjete možemo sami definirati. I da smanjivanje broja lokaliteta NIJE NAREĐENJE EU nego rezultat vašeg podilaženja, definitivno ne ocuvanju suvereniteta Republike Hrvatske i njenih građana. Kao licencirani turistički vodič i kao vodič interpretator baštine i trener vodiča interpretatora baštine smatram da naša povijest, baština i kultura NE prodaju da bi se prikriili nekompetentnost, neznanje i nesposobnost. I pogodovalo velikim turoperatorima (njemačkim!) i komercijalnim interesima. Za doslovno 10 € višu cijenu aranžmana po putniku. Broj od 340 aktivnih vodiča? Pa samo u jednoj županiji ima toliko. Točniji broj bi bio- 5500! Aktivni su vodiči svi oni koji plaćaju poreze za svoj rad, dakle ne moraju svi imati obrt za usluge turističkog vođenja a da njihovi novci ulaze u državni proračun. Proučite zakone na koje sve načine mogu raditi i plaćati svoje obveze Grčki i ciparski vodiči su uspjeli svoje zaštititi - a dio su Europske unije - znači nije da se ne može nego Vas nije briga! Ne da Vas nije briga za nas vodiče, već je još žalosnije da hrvatsku baštinu i nasljeđe obezvrjedujete! Žalosno I ne zaboravite da plaću dobivate od novca koji mi uplaćujemo u proračun što znači da mi financiramo VAS da nam budete servis, a ne da od nas pravite budale. Na www.zakon.hr možete pronaći Zakon o proračunu, tamo Vam je sve lijepo objašnjeno.</p>	<p>zaštićenih cjelina (lokaliteta) nije predmet ovoga zakona, već će se isti urediti pravilnikom. Direktivom 2005/36/EZ o priznavanju stručnih kvalifikacija kako je izmijenjena Direktivom 2013/55/EU utvrđuje se da države članice ne smiju ni zbog kojeg razloga koji se odnosi na stručne kvalifikacije ograničavati slobodu pružanja usluga stranim pružateljima usluga koji imaju zakonit poslovni nastan u matičnoj državi članici i ondje pripadaju reguliranoj profesiji ili ako su, u slučaju da ta profesija u njihovoj matičnoj državi članici nije regulirana, obavljali tu profesiju najmanje godinu dana u prethodnih 10 godina, naime, navedeno je propisano i Zakonom o reguliranim profesijama i priznavanju inozemnih stručnih kvalifikacija. Direktiva je obvezujuća u pogledu rezultata koji je potrebno postići za svaku državu članicu kojoj je upućena, a odabir oblika i metoda postizanja tog rezultata prepušten je nacionalnim tijelima, što znači da države članice moraju preuzeti obveze sadržane u direktivama i propisati ih svojim nacionalnim zakonodavstvom i pritom su slobodne u izboru načina na koji će prenijeti njihov sadržaj u svoje nacionalne propise (donošenjem novog zakona ili podzakonskog akta, izmjenama i dopunama postojećeg propisa i sl.). Državljeni trećih država mogu pružati usluge turističkog vodiča na području Republike Hrvatske samo ako polože stručni ispit (opći i posebni dio), a navedenom mogu pristupiti ukoliko u Republici Hrvatskoj imaju prijavljeno prebivalište te smatramo da je navedeno zakonsko uređenje zadovoljavajuće. U Obrascu iskaza o procjeni učinaka propisa nigdje nije naveden podatak o 340 turističkih vodiča u Republici Hrvatskoj, već se procjenjuje da od ukupnog broja vodiča, to jest od ukupno cca 5500 registriranih vodiča u Republici Hrvatskoj, četvrtina aktivno pruža usluge u smislu da im je to jedini izvor prihoda (prema podacima Porezne uprave od 14.12.2020. pod NKD razredom „79.90 Ostale rezervacijske usluge i djelatnosti povezane s njima“, a koja uključuje uz ostale djelatnosti i djelatnost turističkog vodiča, evidentirano je ukupno 1.344 poreznih obveznika, od čega je 208 pravnih i 1.136 fizičkih osoba).</p>
<p>163 Imaginarium d.o.o. - Putnička agencija Via PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA Javljam se zbog ukidanja odredbe o voucherizaciji i moratoriju od 180+14 dana koji je privremeno spasio turističke agencije od propasti. EU je sada odlučila prisiliti HR da ukine te odredbe što će direktno dovesti do propasti stotina agencija koje posluju s ino trzistem. Naime, skoro svi hotelski objekti u Grčkoj, Njemackoj, Nizozemskoj, Italiji i ostalim Eu zemljama izdali su vouchere za neostvarene dolaske i uplaćene avanse u kojima nude promjenu termina s ograničenim vjekom trajanja istih...ne pristaju na povrate novca i poceli su se oglušivati na bilo kakvu komunikaciju, a nama EU administracija i zastupnici iz tih zemalja nameću ukidanje vouchera!?! Gdje je tu logika? Jasno je svima da ce doci do ogromnog broja stečajeva jer se nitko normalan neće zaduživati kako bi vratio klijentima uplaćene iznose kada svaka zemlja članica EU štiti svoje agencije i hotele i nema namjeru vratiti novac HR agencijama. Trazimo isti tretman svih u EU i tražimo zaštitu na stranim tržištima. Konkretno, vlada ili Ministarstvo turizma trebalo bi cijelom sektoru pružiti pravnu</p>	<p>Primljeno na znanje Nije konkretna primjedba na Nacrt prijedloga zakona, već općeniti komentar.</p>

	<p>pomoć u situacijama kada EU partneri odbijaju komunikaciju, a to nažalost ne čini. Ukoliko ovaj pritisak EU prođe jednostrano na našu štetu, možemo očekivati propast cijele jedne grane turizma koja nema snagu isplatiti tolike povrate. Klijenti se neće naplatiti ni od polica jamčevine i jedini koji će profitirati će biti oni koji su ignorirali zakonske EU odredbe pod zaštitom domicilnih vlada i ministarstava jer će zbog propasti mnogih vjerovnika nestati i njihova obveza podmirivanja dugova. Možete očekivati val stečajeva agencija, užasno povećanje premija osiguranja, a posljedično i velik priliv osoba na HZZ. Tako će država nastaviti "pomagati" tisućama zaposlenih u agencijama kroz potpore za nezaposlene. Hrvatska jednom mora pokazati da joj je stalo do svojih građana, hrabro ih zaštititi i otvoreno iznijeti ovu problematiku o kojoj svi sve znaju samo mudro šute i pomažu svoje čekajući da susjedu krepa krava. Toliko o EU jedinstvu. Nakon što već 11 mjeseci ne možemo raditi iako nam formalno nije zabranjen rad, nakon što nam vlada ne priznaje nikakvo pravo na nadoknadu fiksnih troškova hladnog pogona (za razliku od ugositelja i djelatnosti koji su onemogućeni u radu zadnjih 50-ak dana), ova će promjena biti zadnji čavao u lijes cijele jedne grane turističke industrije - naročito onog dijela koji se bavi školskim turizmom i outgoingom jer turizam nije samo zimmer frei, apartmani i ponuda restorana u HR - netko bi se ponekad trebao sjetiti i hrvatskih građana koji pozele negdje otputovati, a takva putovanja im također netko treba organizirati. Nevjerojatna je lakoća donošenja odluka koje su pogubne za tako velik segment gospodarstva, dok drugim zemljama EU uopće nije ni na kraj pameti da takvim odlukama dovedu pred propast turističke tvrtke koje zapošljavaju tisuće radnika koji marljivo pune proračune.</p>	
164	<p>Ines Deranja PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA Poštovani, S navedenim prijedlogom zakona vi poništavate nas i naša znanja, te sve naše godine uloženog truda. Pokušali smo dignuti turizam na viši nivo kroz dodatne edukacije i angažmane koje smo organizirali i financirali sami, godinama. Poništavate i sam pojam 'održivosti' i tradicije, a u sirem kontekstu i identitet naše zemlje. Proglašavanjem ovog i sličnih zakona riskiramo da svi budemo marginalizirani jednog dana jer će uvijek doći neka nova direktiva koja će imati iste tendencije a to je da nas podčini ili degradira. U ovom slučaju je to EU koja ima iste kušnje i probleme. I u svim tim zemljama se trude zaštititi svoje domicilno stanovništvo. Gdje nam je nestala diplomacija uspješne suradnje s drugima uz samostalno gospodarenje svojim odlukama? Za razumijevanje svega ovog potrebno je razumjeti vrijednosti kao sto su: dignitet svoje zemlje i ljudi, empatija prema njima i pripadnost. A to se treba razumjeti pri samom donošenju zakona.</p>	<p>Primljeno na znanje Nije konkretna primjedba na Nacrt prijedloga zakona, već općeniti komentar.</p>
165	<p>Iva Zaplatić PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA Predmet: Besramno ponižavanje baštine, struke i</p>	<p>Nije prihvaćen Ministarstvo turizma i sporta pristupilo je izmjenama i dopunama Zakona o pružanju usluga u turizmu (NN 130/17, 25/19, 98/19, 42/20) zbog potrebe</p>

hrvatskih turističkih vodiča Poražavajuće i razočaravajuće je što smo kao članovi radne skupine za konačan prijedlog izmjena Zakona o pružanju usluga u turizmu doznali s, pazite sad, web stranice Ministarstva turizma i sporta. Od resornog ministarstva očekivali smo poštovanje osnovnih uzusa komunikacije, kao i elementarne pristojnosti u međusobnim odnosima. Međutim, nakon predstavljenih stavova ZDTVH, ni pisma, ni razglednice. Jasno je da im do mišljenja i stava struke nije nimalo stalo. Malo je reći kako smo zabrinuti činjenicom što je Ministarstvo turizma i sporta ovim prijedlogom strane turističke vodiče inauguriralo u hrvatske turističke vodiče bez potrebe bilo kakve edukacije. Nula. Naravno, bez obzira imaju li ili nemaju adekvatnu izobrazbu u svojoj domicilnoj državi. Zamislite, čak ne trebaju vladati ni osnovnim znanjem hrvatskog jezika, što naše Ministarstvo očito ni malo ne brine, jer oni i onako s njima neće imati baš nikakvog kontakta. Svaka čast kolegama iz drugih zemalja, ali oni, posve jasno, ne mogu tumačiti hrvatsku povijest, jer nemaju (a kako bi i imali?) toliko potreban osjećaj nacionalne privrženosti i pripadnosti Hrvatskoj. Treba li posebno spomenuti da se to odnosi i na Domovinski rat, temelj slobodne i suverene Hrvatske. Ukratko, strancima je dopušteno da svojim načinima tumačenja hrvatske povijesti rade njezinu reviziju po svom slobodnom nahođenju. Doduše, zakon predviđa da bi strani vodiči trebali polagati stručne provjere znanja i prolaziti procedure kao hrvatske kolege samo u slučaju ako bi vodili na zaštićenim lokalitetima. To će biti jedina mjesta na kojima će naša država u smislu ovog zakona imati koliko toliko suverenitet. Međutim, činjenica je da Ministarstvo ima namjeru taj broj zaštićenih lokaliteta znatno umanjiti na ostatke ostataka hrvatske materijalne i nematerijalne kulturne baštine pravilnikom koji će ubrzo stupiti na snagu. Mirne duše može se konstatirati kako će kroz koji dan inozemni vodiči bez ikakvog stručnog i profesionalnog kriterija voditi goste diljem lijepe naše i eto nama poplave tzv. fake news informacija, pseudo tumačenja i, po svojoj biti, kraja kulturnog turizma u Hrvatskoj, posredno i srozavanja ugleda zemlje u svijetu, što je posvjedočila i Češka, a objavila sama Europska Komisija u svojem izvješću. Svjedočimo vulgarizaciji struke, opasnoj i krajnjoj degradaciji kvalitete interpretiranja naše baštine, ne vodeći čak računa o zaštiti potrošača, te i njihovom pravu na kvalitetnu uslugu. Sve se prepušta samovolji predatorskog kapitalizma i ekonomiji velikih brojeva, a brojni vodiči će biti primorani iseliti van zemlje i naći drugi posao, što im, kao velikom broju visoko obrazovanih osoba s odličnim poznavanjem stranih jezika neće biti problem. Toliko o demografskoj politici... Ministarstvo ide toliko daleko u nepoznavanju profesije i zakonskih propisa da u esavjetovanju navodi kako u Hrvatskoj ima samo 340 aktivnih turističkih vodiča, što bi bilo smiješno da nije žalosno. Republika Hrvatska broji preko pet i pol tisuća vodiča i svi oni uplaćuju značajna financijska sredstva u državni proračun putem obrta, agencija, udruga, ugovora o djelu odnosno uplaćenih poreza, prireza i doprinosa. Nepoznavanje materije samo je nastavak prakse koju smo uočili prilikom

usklađivanja s propisima Europske unije (odredbama Direktive 2005/36/EZ o priznavanju stručnih kvalifikacija (kako je zadnje izmijenjena Direktivom 2013/55/EU) i Direktive 2006/123/EZ o uslugama na unutarnjem tržištu), koje su utemeljene na slobodi poslovnog nastana, slobodi pružanja usluga i/ili slobodi kretanja radnika – temeljnim načelima Europske unije. Prije objave nacrtu Prijedloga izmjena Zakona o pružanju usluga u turizmu na savjetovanju sa zainteresiranom javnošću 8. siječnja 2021. godine, Ministarstvo turizma i sporta održalo je četiri sastanka s predstavnicima Zajednice društava turističkih vodiča Hrvatske (ZDTVH), a na posljednjem sastanku 20. studenoga 2020. predstavljen im je Prijedlog izmjena i dopuna Zakona o pružanju usluga u turizmu. Ovim novim Prijedlogom izmjena Zakona o pružanju usluga u turizmu Ministarstvo turizma i sporta u dijelu zakona koji se odnosi na turističke vodiče ne regulira obvezu polaganja općeg i posebnog dijela ispita za turističke vodiče, već su način polaganja i sadržaj stručnog ispita za turističke vodiče, kao i popis zaštićenih cjelina (lokaliteta) uređeni podzakonskim aktima, tj. pravilnicima iz 2008. godine - Pravilnikom o stručnom ispitu za turističke vodiče i ispitnom programu za turističke pratitelje (NN 50/08 i 120/08) i Pravilnikom o popisu turističkih cjelina (lokaliteta) po županijama (NN 76/08). Prijedlog novog načina polaganja i sadržaja ispita za turističke vodiče bit će predmet rada radne skupine za izradu novih pravilnika, koji se trebaju donijeti do kraja lipnja 2021. godine. U radnoj skupini će, kao i do sada, sudjelovati predstavnici turističkih vodiča. Ne može se prihvatiti navod da strani turistički vodiči vode bez edukacije u Republici Hrvatskoj iz razloga što je važećim Zakonom za pružanje usluga turističkog vodiča propisana obveza polaganja stručnog ispita, koji se sastoji od općeg i posebnog dijela. Turistički vodič koji ima položen opći dio stručnog ispita može voditi na području cijele Republike Hrvatske, osim na i u zaštićenim cjelinama (lokalitetima), dok turistički vodič koji ima položen posebni dio stručnog ispita, a koji polaže posebno po županijama može voditi turiste i po zaštićenim cjelinama (lokalitetima). Usluge turističkog vodiča u Republici Hrvatskoj može pružati državljaniin Republike Hrvatske, državljaniin druge države ugovornice Ugovora o Europskom gospodarskom prostoru i Švicarske Konfederacije koji ispunjava uvjete za turističkog vodiča propisane tim Zakonom. Iznimno, usluge turističkog vodiča može pružati i državljaniin treće države koji ima prijavljeno prebivalište u Republici Hrvatskoj i ispunjava uvjete za turističkog vodiča propisane tim Zakonom, tj. ima položen stručni ispit za turističkog vodiča u Republici Hrvatskoj. Turistički vodič državljaniin druge države ugovornice Ugovora o Europskom gospodarskom prostoru i Švicarske Konfederacije može samo privremeno i povremeno pružati usluge turističkog vodiča na području Republike Hrvatske, osim na zaštićenim cjelinama (lokalitetima), ako se prijavio Ministarstvu turizma i sporta te uz uvjet da ima zakonit poslovni nastan u matičnoj državi članici i ondje pripada reguliranoj profesiji ili ako je, u slučaju da ta profesija u njihovoj matičnoj državi članici nije regulirana, je obavljao tu profesiju najmanje godinu dana u prethodnih 10 godina. Ukoliko žele pružati usluge na ili u zaštićenim cjelinama (lokalitetima),

<p>proučavanja testa proporcionalnosti koje je objavila Europska Komisija prije nekoliko godina, gdje se nisu potrudili ni sve rubrike ispuniti, a da ne spominjemo polupismenu razinu popratnog teksta. I sve to uz opravdanja inzistiranjima Europske Komisije s kojima smo upoznati. Međutim . proučili smo i prezentirali sve primjere zaštite nekih drugih europskih zemalja. Sudeći po ovom postupku, ne očekujemo ništa pozitivno ni u Pravilnicima o edukaciji i zaštićenim lokalitetima koji nam slijede. Posebno smo užasnuti činjenicom da se uopće nisu iskoristili primjeri modela zaštite ni prema državljanima trećih zemalja koji će nam držati lekcije o našoj povijesti i baštini. Ovakav čin slobodno se može nazvati eutanaziranjem kulturnog naslijeđa, ujedno i potpunim krahom načela zaštite potrošača. Radi se o svojevrsnoj izdaji Hrvatske, i to na globalnoj razini. Žalosti da doslovce niti jedan naš prijedlog, kao članova radne skupine, nije prihvaćen. Ministarstvo turizma i sporta, kojem je obveza štiti interese struke hrvatskih vodiča, odbilo je poslušati glas struke bez obzira na argumente, navedene modalitete zaštite drugih europskih zemalja te bezrezervnu podršku kustosa, povjesničara i braniteljskih udruga. Treba se zapitati zašto Hrvatska ne želi štiti svoju baštinu, povijest i svoje građane na način kako su to napravile druge europske zemlje, primjerice Grčka i Cipar? I sve ovo se događa u zemlji zbog čije su slobode i obrane nacionalnog identiteta prije samo 25 godina mnogi dali svoje živote. Zar ni to više nije važno? Ne možemo se oteći dojmu kako je hrvatski kulturni identitet predan kao na pladnju. Tko god hoće neka jede i kusa kako želi. Kriteriji tu ne postoje. Vjerovali smo da u našem resornom Ministarstvu imamo majku, a ne maćehu. Na žalost, pogriješili smo, ali ćemo ustrajati u goljoj borbi za egzistenciju i boriti se svim demokratskim sredstvima. Jednoglasno: članovi Zajednice društava turističkih vodiča Hrvatske 1. Društvo turističkih vodiča Split 2. Društvo turističkih vodiča Dubrovnik 3. Udruga turističkih vodiča Like 4. Udruga turističkih vodiča Rab 5. Udruga turističkih vodiča grada Vukovara 6. Društvo turističkih vodiča Korčula 7. Društvo turističkih vodiča Rovinj 8. Društvo turističkih vodiča Međimurje 9. Udruga turističkih vodiča Bastion-Karlovac 10. Udruga Moj Osijek 11. Udruga turističkih vodiča Maloga Lošinja 12. Udruga turističkih vodiča Zadra - Donat 13. Društvo turističkih vodiča Phoenix- Trogir 14. Udruga turističkih vodiča Kvarnera 15. Društvo turističkih vodiča Liburnia 16. Društvo turističkih vodiča Varaždin 17. Društvo turističkih vodiča Pula 18. Udruga turističkih vodiča Zagreba i srednjohrvatske makroregije 19. Turistički vodiči Split 20. Udruga turističkih vodiča Mihovil Šibenik 21. Udruga turističkih vodiča otoka Hvara</p>	<p>turistički vodiči iz drugih država članica moraju položiti posebni dio stručnog ispita odnosno ispit za svaku županiju. Kako bi se olakšao pristup obavljanju profesije turističkog vodiča izmjenama Zakona će se brisati dio odredbe u kojoj je propisano da se stručni ispit polaže zasebno za svaku županiju i da se popis zaštićenih cjelina (lokaliteta) sastavlja zasebno za svaku županiju, a sam ispit i popis lokaliteta se uređuje pozakonskim aktima, a ne ovim Zakonom. Nadalje, Direktivom 2005/36/EZ o priznavanju stručnih kvalifikacija kako je izmijenjena Direktivom 2013/55/EU utvrđuje se da države članice ne smiju ni zbog kojeg razloga koji se odnosi na stručne kvalifikacije ograničavati slobodu pružanja usluga stranim pružateljima usluga koji imaju zakonit poslovni nastan u matičnoj državi članici i ondje pripadaju reguliranoj profesiji ili ako su, u slučaju da ta profesija u njihovoj matičnoj državi članici nije regulirana, obavljali tu profesiju najmanje godinu dana u prethodnih 10 godina, naime, navedeno je propisano i Zakonom o reguliranim profesijama i priznavanju inozemnih stručnih kvalifikacija. Sukladno navedenoj Direktivi turistički vodič iz Republike Hrvatske može pružati usluge u drugoj državi članici Europske unije te ista ne bi smjela ni zbog kojeg razloga koji se odnosi na stručne kvalifikacije ograničavati slobodu pružanja usluga, a ukoliko se hrvatski vodiči susreću s poteškoćama u pružanju usluga u drugim država članicama navedeno mogu prijaviti putem mreže SOLVIT. Napominjemo da je nacionalni SOLVIT centar uspostavljen pri Ministarstvu gospodarstva i održivog razvoja. Vezano uz prijedlog da se definira razina znanja hrvatskog jezika, napominjemo da sukladno važećem Zakonu turistički vodič mora znati jezik na koje pruža usluge najmanje na razini B2 Zajedničkog europskog referentnog okvira. Navedeno znači da strani vodič koji pruža usluge na hrvatskom jeziku mora znati hrvatski jezik najmanje na razini B2. Ukoliko pruža usluge na nekom drugom stranom jeziku, mora poznavati hrvatski jezik u mjeri dostatnoj za pružanje usluga. Kada je u pitanju priznavanje stručnih kvalifikacija turističkih vodiča iz drugih država članica Europske unije skrećemo pažnju na odredbe Zakona o reguliranim profesijama i priznavanju inozemnih stručnih kvalifikacija, kojim je prenesena Direktiva 2005/36/EZ o priznavanju stručnih kvalifikacija (izmijenjena Direktivom 2013/55/EU), provjera znanja jezika mora biti razmjerna djelatnosti koja će se obavljati, a provodi se samo u slučaju profesija koje utječu na sigurnost pacijenata, a drugih profesija kada postoji osnovana sumnja o dovoljnom poznavanju jezika u odnosu na profesionalne djelatnosti koje se najmjeravaju obavljati. Takva provjera može se vršiti samo nakon izdavanja Europske profesionalne kartice i priznavanja inozemnih stručnih kvalifikacija u svrhu ostvarivanja prava na poslovni nastan, ali ne i kod privremenog i povremenog pružanja usluga turističkog vodiča u drugoj državi članici Europske unije.</p>
<p>166 Društvo turističkih vodiča Dubrovnik PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA Dopisom od 07.studenog 2020.godine izričito smo Vas molili da nas sa sadržajem konačnog teksta prijedloga Zakona izvijestite prije objavljivanja na e-savjetovanju. Nažalost, ne samo da niste prihvatili</p>	<p>Djelomično prihvaćen Prije objave nacрта Prijedloga izmjena Zakona o pružanju usluga u turizmu na savjetovanju sa zainteresiranom javnošću 8. siječnja 2021. godine, Ministarstvo turizma i sporta održalo je četiri sastanka s predstavnicima Zajednice društava turističkih vodiča Hrvatske (ZDTVH), a na posljednjem sastanku 20.</p>

nijedan prijedlog (pa ni onaj koji je dogovoren) već smo izrazito razočarani cjelokupnim postupkom. Prvenstveno se očitujemo na analizu utvrđenih izravnih učinaka objavljenju u e- savjetovanju (Obrascu iskaza o procjeni učinaka propisa za nacrt prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o pružanju usluga u turizmu) u kojem ste naveli: "Međutim, treba naglasiti da velik broj turističkih vodiča ne pruža usluge aktivno te je pružanje takvih usluga u velikoj mjeri samo dodatni izvor prihoda. Prema podacima Porezne uprave broj obveznika u Registru poreznih obveznika na dan 14. prosinca 2020. godine koji imaju evidentiranu glavnu djelatnost pod NKD razredom „79.90 Ostale rezervacijske usluge i djelatnosti povezane s njima“ koji, između ostalog, uključuje djelatnosti turističkog vodiča, ukupno iznosi 1.344, od čega je 208 pravnih i 1.136 fizičkih osoba te se procjenjuje da od ukupnog broja aktivno pruža usluge oko četvrtina turističkih vodiča." - Navedenim izračunom proizlazi da u Republici Hrvatskoj je djeluje 5 500 vodiča (koji uredno uplaćuju u proračun značajna sredstva na ime poreza , prireza i doprinosa) već 340 vodiča što nije točno - Veliki broj obrtnika turističkih vodiča ima prijavljenu djelatnost 79.90, ali ne kao primarnu djelatnost što ne znači da ne žive od iste - Pojam "aktivno" samo za one koji su obrtnici kojima je predmetna djelatnost navedena kao glavna je ništa drugo no maliciozan pokušaj umanjenja broja turističkih vodiča kojima se ovim zakonom i onim što slijedi ugrožava gola egzistencija i tjera iz zemlje. - Također je protivna i odredbama čl. 73.stavak 5 Zakona o pružanju usluga u turizmu kojim su jasno navedeni oblici poslovanja turističkih vodiča. (po ovom bi mogli zaključiti kako su primjerice brojni umirovljenici s malim mirovinama, kojima je ova djelatnost jedna od glavnih prihoda kako bi mogli preživjeti, zapravo "pasivni" vodiči. Obzirom kako se u predmetnom slučaju radi o opstanku cijele struke, i to u vremenu epidemije, koje je brojne vodiče primoralo da bježe iz zemlje kako bi osigurali nužnu egzistenciju , cjelokupni postupak je izazvao zgražanje kolega i pozive na prosvjede jer je zbog ovako provedenog postupka nestalo i ono malo povjerenja koje smo stekli u Ministarstvo kako bi se što više izbjegle negativne posljedice pri donošenju budućih pravilnika vezanim uz popis zaštićenih lokaliteta i obrazovni kurikulum turističkih vodiča. Pitanja koja u samom postupku smatramo iznimno bitnima su sljedeća: Već smo isticali grčki primjer , pa ćemo Vam ponovno istaknuti prijedloge koje ste očitito odbili bez ikakvog obrazloženja i korektno komunikacije: • obrazovanje na hrvatskom jeziku te definiranje što bi značilo "poznavanje jezika u dovoljnoj mjeri" – obzirom da predmetnu kvalifikaciju smatramo neodredivom i neozbiljnom • članak 71, stavak 1. Zakona, prijedlog: regulirano obrazovanje na način da ga provode fakulteti, kao nekad , a obzirom smo svjedoci vulgarizacije obrazovanja turističkih vodiča • članak 73, Zakona: "da ima najmanje završenu srednju školu" - prijedlog: najmanje četverogodišnju srednju školu, • članak 73, stavak 2. točka 3. Zakona: "da poznaje hrvatski jezik u mjeri dostatnoj za pružanje usluga turističkog vodiča", što bi značilo "poznavanje jezika u dovoljnoj mjeri" – obzirom da predmetnu kvalifikaciju

studenoga 2020. predstavljen im je Prijedlog izmjena i dopuna Zakona o pružanju usluga u turizmu. U Obrascu iskaza o procjeni učinaka propisa nigdje nije naveden podatak o 340 turističkih vodiča u Republici Hrvatskoj, već se procjenjuje da od ukupnog broja vodiča, to jest od ukupno cca 5500 registriranih vodiča u Republici Hrvatskoj, četvrtina aktivno pruža usluge u smislu da im je to jedini izvor prihoda (prema podacima Porezne uprave od 14.12.2020. pod NKD razredom „79.90 Ostale rezervacijske usluge i djelatnosti povezane s njima“, a koja uključuje uz ostale djelatnosti i djelatnost turističkog vodiča, evidentirano je ukupno 1.344 poreznih obveznika, od čega je 208 pravnih i 1.136 fizičkih osoba). Vezano uz prijedlog definiranja razine znanja hrvatskog jezika napominjemo da sukladno važećem Zakonu turistički vodič mora znati jezik na kojem pruža usluge najmanje na razini B2 Zajedničkog europskog referentnog okvira. Navedeno znači da vodič koji pruža usluge na hrvatskom jeziku mora znati hrvatski jezik najmanje na razini B2. Ukoliko pruža usluge na nekom drugom stranom jeziku, mora poznavati hrvatski jezik u mjeri dostatnoj za pružanje usluga. U pogledu priznavanja stručnih kvalifikacija turističkih vodiča iz drugih država članica Europske unije skrećemo pažnju na odredbe Zakona o reguliranim profesijama i priznavanju inozemnih stručnih kvalifikacija (NN 82/15, 70/19, 47/20), kojim je prenesena Direktiva 2005/36/EZ o priznavanju stručnih kvalifikacija (izmijenjena Direktivom 2013/55/EU), provjera znanja jezika mora biti razmjerna djelatnosti koja će se obavljati, a provodi se samo u slučaju profesija koje utječu na sigurnost pacijenata, a drugih profesija kada postoji osnovana sumnja o dovoljnom poznavanju jezika u odnosu na profesionalne djelatnosti koje se namjeravaju obavljati. Takva provjera može se vršiti samo nakon izdavanja Europske profesionalne kartice i priznavanja inozemnih stručnih kvalifikacija u svrhu ostvarivanja prava na poslovni nastan, ali ne i kod privremenog i povremenog pružanja usluga turističkog vodiča u drugoj državi članici Europske unije. Sukladno Zakonu o znanosti i visokom obrazovanju (NN 123/03, 198/03, 105/04, 174/04, 02/07, 46/07, 45/09, 63/11, 94/13, 139/13, 101/14, 60/15, 131/17) visoka učilišta su sveučilište te fakultet i umjetnička akademija u njegovom sastavu, veleučilište i visoka škola, a visoka učilišta mogu biti javna i privatna, dok prema važećem Zakonu o pružanju usluga u turizmu rješenje o imenovanju ispitne komisije za polaganje stručnog ispita za turističkog vodiča može se izdati samo onom visokom učilištu koje izvodi najmanje stručni ili sveučilišni studij na preddiplomskoj razini u području turizma ili imaju smjer ili nastavne predmete iz područja turizma. Vezano uz uvjetovanje pristupa polaganju stručnog ispita za turističkog vodiča završenom četverogodišnjm srednjom školom, smatramo kao isto nije nužno, iz razloga što će se programom i stručnim ispitom za turističkog vodiča propisati i provjeriti odgovarajuća razina znanja. Ovim novim Prijedlogom izmjena Zakona o pružanju usluga u turizmu Ministarstvo turizma i sporta u dijelu Zakona koji se odnosi na turističke vodiče - ne regulira - obvezu polaganja općeg i posebnog dijela ispita za turističke vodiče, već su način polaganja i sadržaj stručnog ispita za turističke vodiče, kao i popis

smatramo neodredivom i neozbiljnom / prijedlog: svakako definiranje razine poznavanja jezika prema reguliranim razinama poznavanja jezika. • Fragmentiranost ispita po županijama: predlažemo polaganje ispita po povijesno i geografski bliskim regijama. Na ovaj način bi se zaštićeni lokaliteti polagali samo za 5 regija (za razliku od sadašnjih 20 županija i grada Zagreba) .Fragmentiranost ispita bi se smanjila na najmanju moguću mjeru koja je u isto vrijeme logična, smisljena i potrebna. 1. Dalmatinska regija - uključivala bi 4 županije: Dubrovačko-neretvanska županija Splitsko – dalmatinska županija Šibensko – kninska županija Zadarska županija 2. Istarsko-primorsko-lička regija - uključivala bi 3 županije: Istarska županija Primorsko-goranska županija Ličko-senjska županija 3. Središnja Hrvatska i zagrebačka makroregija - uključivala bi 5 županija i grad Zagreb: Krapinsko-zagorska županija Karlovačka županija Međimurska županija Varaždinska županija Zagrebačka županija Grad Zagreb 4. Panonska regija: Sisačko-moslavačka županija Bjelovarsko-bilogorska županija Koprivničko-križevačka županija Virovitičko- podravska županija 5. Slavonska regija - uključivala bi 4 županije: • Vukovarsko-srijemska • Osječko-baranjska županija • Požeško-slavonska županija • Brodsko-posavska županija Jedini prijedlog koji je usvojen je načelo zaštite stečenih prava. No, ujedno je i paradoks. Regulacija prema državljanima neeuropskih zemalja: Novim Zakonom o strancima ukidaju se turističke kvote te će veliki broj stranih državljanina imati mogućnost boravka u Republici Hrvatskoj. Osobe koje pet godina borave na teritoriju Republike Hrvatske i ne moraju nužno biti zaposlene da bi stekle uvjete za dobivanje prebivališta. No, bez obzira na isto, za istaknuti je kako je Zakon o pružanju usluga u turizmu lex specialis koji derogira opći zakon , u ovom slučaju Zakon o strancima. Isti pristup imaju i druge europske zemlje poput Cipra i Malte, koje uopće ne dozvoljavaju pristup edukaciji strancima koji dolaze iz neeuropskih zemalja osim ako nemaju grčko, odnosno ciparsko podrijetlo, odnosno Malta, koja uz obvezu prebivališta, ima i uvjet reciprociteta. To su zemlje koje smatramo onima koje štite i poštuju svoju baštinu i nacionalni interes. Vežano uz samu izmjenu zakona predlažemo konkretno: • članak 69. stavak 3. Zakona – prijedlog: pristup edukaciji regulirati i uvjetom hrvatskog podrijetla odnosno implementiranjem načela reciprociteta. Obzirom na nekomunikaciju i nekorektnost, obvezni smo se očitovati ponovno i putem e-savjetovanja na nekoliko važnih detalja kako slijedi: • uvjet proporcionalnosti: dostavili smo Vam ažurirani popis testa proporcionalnosti svih zemalja članica EU pisan 2016. godine od strane stručne službe , a vezano uz izvješće Republike Hrvatske Europskoj Komisiji o našoj profesiji (izvješće napisano nepotpuno uz polupismenu razinu popratnog teksta) Iz predmetnog popisa odgovora svih država članica na test proporcionalnosti, vidljivo je kako je test proporcionalnosti za Republiku Hrvatsku nužno revidirati u skladu sa standardima i sintaksom engleskog poslovnog jezika i ispraviti pogrešno navedeno činjenično stanje. Nudili smo Vam i

zaštićenih cjelina (lokaliteta) uređeni podzakonskim aktima, tj. pravilnicima iz 2008. godine - Pravilnikom o stručnom ispitu za turističke vodiče i ispitnom programu za turističke pratitelje (NN 50/08 i 120/08) i Pravilnikom o popisu turističkih cjelina (lokaliteta) po županijama (NN 76/08). Prijedlog novog načina polaganja i sadržaja ispita za turističke vodiče bit će predmet rada radne skupine za donošenje novih pravilnika, koji se trebaju donijeti do kraja lipnja 2021. godine. U radnoj skupini će, kao i do sada, sudjelovati predstavnici turističkih vodiča, visoka učilišta koja izvode programe stručnog ispita za turističke vodiče, tijela državne vlasti i stručnjaci. Vežano uz test proporcionalnosti iz 2016. godine napominjemo da Ministarstvo turizma i sporta svake godine ažurira podatke o reguliranim profesijama te ih dostavlja Ministarstvu rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike kao nadležnom tijelu za pitanja reguliranih profesija u svrhu popunjavanja Europske baze podataka reguliranih profesija. Državljanima trećih država mogu pružati usluge turističkog vodiča na području Republike Hrvatske samo ako polože stručni ispit (opći i posebni dio), a navedenom mogu pristupiti ukoliko u Republici Hrvatskoj imaju prijavljeno prebivalište te smatramo da je navedeno zakonsko uređenje zadovoljavajuće. Rješenje će se izdavati sukladno izdanom uvjerenju o položenom stručnom ispitu, a program stručnog ispita će biti propisan pravilnikom o stručnom ispitu. Vežano uz ukidanje rješenja o ispunjavanju uvjeta turističkog vodiča smatramo da je potrebno navedeno izričito urediti zakonom, bez obzira što vodič možda neće imati potrebu za tim, s obzirom da ishođenje rješenja o ispunjavanju uvjeta za pružanje usluga turističkih vodiča automatski ne predstavlja registraciju slobodnog zanimanja. Naime, Zakon o općem upravnom postupku uređuje tko može biti stranka u postupku, a time i pravo podnijeti zahtjev za odjavu pružanja usluga.

pomoć, međutim ništa nije ispravljeno niti su navedene prevladavajuće kategorija javnog interesa, zaštita potrošača, zaštita kulturne, arheološke, povijesne i umjetničke baštine. Isticali smo i netočnost u navodima isključivo županijskih licenci jer Republika Hrvatska nacionalnu licencu već odavno ima u obliku tzv. općeg dijela. Pojedinačno očitovanje na prijedlog u e- savjetovanju: Članak 6. U članku 70. stavku 2. riječi: „po županijama“ brišu se. U stavku 4. riječi: „po županijama“ brišu se. Iznimno se protivimo ovakvom prijedlogu te predložimo izmjenu čl. 70.st. 2 te članka 70.st.4. riječima " po regijama" Predlaže se izmjena u članku 70. te dopuna novog stavka 6. : " Regije se određuju na slijedeći način: 1. Dalmatinska regija - uključivala bi 4 županije: □ Dubrovačko-neretvanska županija □ Splitsko – dalmatinska županija □ Šibensko – kninska županija □ Zadarska županija 2. Istarsko-primorsko-lička regija - uključivala bi 3 županije: □ Istarska županija □ Primorsko-goranska županija □ Ličko-senjska županija 3. Središnja Hrvatska i zagrebačka makroregija - uključivala bi 5 županija i grad Zagreb: □ Krapinsko-zagorska županija □ Karlovačka županija □ Međimurska županija □ Varaždinska županija □ Zagrebačka županija □ Grad Zagreb 4. Panonska regija: □ Sisačko-moslavačka županija □ Bjelovarsko-bilogorska županija □ Koprivničko-križevačka županija □ Virovitičko- podravska županija 5. Slavonska regija - uključivala bi 4 županije: • Vukovarsko-srijemska • Osječko-baranjska županija • Požeško-slavonska županija • Brodsko-posavska županija" Članak 8. U članku 74. točka 2. mijenja se i glasi: „2. naznaku o položenom općem dijelu stručnog ispita odnosno naznaku o položenom općem dijelu stručnog ispita i posebnom dijelu stručnog ispita za zaštićene cjeline (lokalitete).“ Prijedlog ZDTVH: „2. naznaku o položenom općem dijelu stručnog ispita odnosno naznaku o položenom općem dijelu stručnog ispita i posebnom dijelu stručnog ispita za zaštićene cjeline (lokalitete) po regijama iz članka 70. stavak 6.“ Članak 9. Iza članka 75. dodaje se članak 75.a i naslov iznad članka koji glasi: „Ukidanje rješenja o ispunjavanju uvjeta za pružanje usluga turističkog vodiča Članak 75.a (1) Rješenje o ispunjavanju uvjeta za pružanje usluga turističkog vodiča ukida se s danom podnošenja zahtjeva za odjavu nadležnom upravnom tijelu ili danom navedenim u zahtjevu za odjavu, koji ne može biti određen prije dana podnošenja zahtjeva nadležnom upravnom tijelu. (2) Rješenje o ukidanju rješenja iz stavka 1. ovoga članka donosi nadležno upravno tijelo i dostavlja ga Ministarstvu, nadležnom područnom uredu turističke inspekcije tijela državne uprave nadležnog za inspekcijske poslove i nadležnoj ispostavi područnog ureda tijela državne uprave nadležnog za porezni sustav. (3) Protiv rješenja iz stavka 2. ovoga članka može se izjaviti žalba Ministarstvu.“ - U stavku 1. nije navedeno na čiji zahtjev za odjavu se donosi predmetno rješenje Članak 10. U članku 76. stavak 5. briše se. - Suglasni smo s izmjenom koja se odnosila na obvezu upisa u Središnji registar S poštovanjem , Jednoglasno: članovi Zajednice društava turističkih vodiča Hrvatske 1. Društvo turističkih vodiča Split 2. Društvo turističkih vodiča Dubrovnik 3. Udruga turističkih vodiča Like 4.

	<p>Udruga turističkih vodiča Rab 5. Udruga turističkih vodiča grada Vukovara 6. Društvo turističkih vodiča Korčula 7. Društvo turističkih vodiča Rovinj 8. Društvo turističkih vodiča Međimurje 9. Udruga turističkih vodiča Bastion- Karlovac 10. Udruga Moj Osijek 11. Udruga turističkih vodiča Maloga Lošinja 12. Udruga turističkih vodiča Zadra - Donat 13. Društvo turističkih vodiča Phoenix- Trogir 14. Udruga turističkih vodiča Kvarnera 15. Društvo turističkih vodiča Liburnia 16. Društvo turističkih vodiča Varaždin 17. Društvo turističkih vodiča Pula 18. Udruga turističkih vodiča Zagreba i srednjohrvatske makroregije 19. Turistički vodiči Split 20. Udruga turističkih vodiča Mihovil Šibenik 21. Udruga turističkih vodiča otoka Hvara</p>	
167	<p>Stanka Amadeo PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA Vaša izjava da se ovim zakonom ništa ne mijenja je sramotna kao i sam zakon. Nas je 5500 u RH, uplaćujemo značajne novce u proračun a ostalo trošimo ovdje u Hrvatskoj. Ostale države se bore za svoje građane, zar je Hrvatska toliko mala i beznačajna? I ne vadite se na direktive EU, one su samo smjernice a ne zakon. Zakon donosite vi. Niti jedan prijedlog struke niste uvažili i umjesto da stanete na kraj hiperprodukciji vodiča i uvedete zanimanje turističkog vodiča kao profesiju koja zahtjeva 2 godine školovanja vi olakšavate i vodičima koji nisu dio EU bezbrižno vođenje u RH. Pozivanje na pravilnike koji još nisu doneseni je licemjerno. Oni se mijenjaju puno lakše nego zakon.</p>	<p>Nije prihvaćen Direktiva je obvezujuća u pogledu rezultata koji je potrebno postići za svaku državu članicu kojoj je upućena, a odabir oblika i metoda postizanja tog rezultata prepušten je nacionalnim tijelima, što znači da države članice moraju preuzeti obveze sadržane u direktivama i propisati ih svojim nacionalnim zakonodavstvom i pritom su slobodne u izboru načina na koji će prenijeti njihov sadržaj u svoje nacionalne propise (donošenjem novog zakona ili podzakonskog akta, izmjenama i dopunama postojećeg propisa i sl.).</p>
168	<p>Ivana Žnidarić Kajić PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA Poštovani, kao licencirani turistički vodič za područje nekoliko županija u RH izražavam svoje nezadovoljstvo nepoštivanjem struke i podržavam tekst Zajednice turističkih vodiča Hrvatske u kojem je navedeno kako niste uzeli u obzir niti jedan od naših prijedloga i kako mišljenje struke niste nimalo uzeli u obzir. Kako je to moguće da se ne žele zaštititi naši lokaliteti, naša kulturna i povijesna baština i na kraju krajeva radna mjesta i egzistencija ljudi koji žive od tog posla? Kao članica EU u kojoj kao što vidimo vrijede različita pravila i mi bismo trebali prije svega izboriti se za najbolju i najpovoljniju varijantu za nas. Problem je što ne postoji recirpocitet jer ako bi pravilo vrijedilo za sve turističke vodiče jednako to bismo razumjeli, ali situaciju da će strani vodiči bez problema interpretirati našu baštinu i povijest dok mi to nikako nećemo smjeti na prostoru neke druge države nije u redu. Važno je da nas saslušate i uzmete u obzir struku. Nemojte nam uzimati dostojanstvo, egzistenciju, a interpretaciju kulturne i povijesne baštine prepustiti stranim turističkim vodičima, mislite na to kako mi želimo da turisti upoznaju Lijepu Našu i to kvalitetom prije svega. Srdačno!</p>	<p>Primljeno na znanje Nije konkretna primejdba na Nacrt prijedloga zakona, već općeniti komentar</p>
169	<p>Josipa Santini PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA U potpunosti podržavam tekst Zajednice društava turističkih vodiča Hrvatske pod naslovom "Besramno ponižavanje baštine, struke i hrvatskih turističkih</p>	<p>Primljeno na znanje Nije konkretna primejdba na Nacrt prijedloga zakona, već općeniti komentar.</p>

	<p>vodiča" i žao mi je da niste usvojili niti jedan prijedlog naših predstavnika. Turistički vodiči ne traže privilegije, već iste kriterije za sve, bili oni hrvatski državljani ili stranci. Samo dobro poznavanje naše povijesne i kulturne baštine, načina života, običaja kroz programe edukacije i odgovarajuće ispite garant su adekvatnog predstavljanja naše prekrasne zemlje, koja je na žalost sve manje "naša".</p>	
170	<p>Neda Farac PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA Vaša izjava da se ovim zakonom ništa ne mijenja je sramotna kao i sam zakon. Nas je 5500 u RH, uplaćujemo značajne novce u proračun a ostalo trošimo ovdje u Hrvatskoj. Ostale države se bore za svoje građane, zar je Hrvatska toliko mala i beznačajna? I ne vadite se na direktive EU, one su samo smjernice a ne zakon. Zakon donosite vi.</p>	<p>Nije prihvaćen Direktiva je obvezujuća u pogledu rezultata koji je potrebno postići za svaku državu članicu kojoj je upućena, a odabir oblika i metoda postizanja tog rezultata prepušten je nacionalnim tijelima, što znači da države članice moraju preuzeti obveze sadržane u direktivama i propisati ih svojim nacionalnim zakonodavstvom i pritom su slobodne u izboru načina na koji će prenijeti njihov sadržaj u svoje nacionalne propise (donošenjem novog zakona ili podzakonskog akta, izmjenama i dopunama postojećeg propisa i sl.).</p>
171	<p>Ivan Božić Pavletić PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA Malo je reći kako smo zabrinuti činjenicom što je Ministarstvo turizma i sporta ovim prijedlogom strane turističke vodiče inauguriralo u hrvatske turističke vodiče bez potrebe bilo kakve edukacije. Nula. Naravno, bez obzira imaju li ili nemaju adekvatnu izobrazbu u svojoj domicilnoj državi. Zamislite, čak ne trebaju vladati ni osnovnim znanjem hrvatskog jezika, što naše Ministarstvo očito ni malo ne brine, jer oni i onako s njima neće imati baš nikakvog kontakta. Svaka čast kolegama iz drugih zemalja, ali oni, posve jasno, ne mogu tumačiti hrvatsku povijest, jer nemaju (a kako bi i imali?) toliko potreban osjećaj nacionalne privrženosti i pripadnosti Hrvatskoj. Treba li posebno spomenuti da se to odnosi i na Domovinski rat, temelj slobodne i suverene Hrvatske. Ukratko, strancima je dopušteno da svojim načinima tumačenja hrvatske povijesti rade njezinu reviziju po svom slobodnom nahođenju. Doduše, zakon predviđa da bi strani vodiči trebali polagati stručne provjere znanja i prolaziti procedure kao hrvatske kolege samo u slučaju ako bi vodili na zaštićenim lokalitetima. To će biti jedina mjesta na kojima će naša država u smislu ovog zakona imati koliko toliko suverenitet. Međutim, činjenica je da Ministarstvo ima namjeru taj broj zaštićenih lokaliteta znatno umanjiti na ostatke ostataka hrvatske materijalne i nematerijalne kulturne baštine pravilnikom koji će ubrzo stupiti na snagu. Mirne duše može se konstatirati kako će kroz koji dan inozemni vodiči bez ikakvog stručnog i profesionalnog kriterija voditi goste diljem lijepe naše i eto nama poplave tzv. fake news informacija, pseudo tumačenja i, po svojoj biti, kraja kulturnog turizma u Hrvatskoj, posredno i srozavanja ugleda zemlje u svijetu, što je posvjedočila i Češka, a objavila sama Europska Komisija u svojem izvješću. Svjedočimo vulgarizaciji struke, opasnoj i krajnjoj degradaciji kvalitete interpretiranja naše baštine, ne vodeći čak računa o zaštiti potrošača, te i njihovom pravu na kvalitetnu uslugu. Sve se prepušta samovolji predatorskog kapitalizma i ekonomiji velikih brojeva, a brojni vodiči će biti primorani iseliti</p>	<p>Nije prihvaćen Ministarstvo turizma i sporta pristupilo je izmjenama i dopunama Zakona o pružanju usluga u turizmu (NN 130/17, 25/19, 98/19, 42/20) zbog potrebe usklađivanja s propisima Europske unije (odredbama Direktive 2005/36/EZ o priznavanju stručnih kvalifikacija (kako je zadnje izmijenjena Direktivom 2013/55/EU) i Direktive 2006/123/EZ o uslugama na unutarnjem tržištu), koje su utemeljene na slobodi poslovnog nastana, slobodi pružanja usluga i/ili slobodi kretanja radnika – temeljnim načelima Europske unije. Ovim novim Prijedlogom izmjena Zakona o pružanju usluga u turizmu Ministarstvo turizma i sporta u dijelu zakona koji se odnosi na turističke vodiče ne regulira obvezu polaganja općeg i posebnog dijela ispita za turističke vodiče, već su način polaganja i sadržaj stručnog ispita za turističke vodiče, kao i popis zaštićenih cjelina (lokaliteta) uređeni podzakonskim aktima, tj. pravilnicima iz 2008. godine - Pravilnikom o stručnom ispitu za turističke vodiče i ispitnom programu za turističke pratitelje (NN 50/08 i 120/08) i Pravilnikom o popisu turističkih cjelina (lokaliteta) po županijama (NN 76/08). Prijedlog novog načina polaganja i sadržaja ispita za turističke vodiče bit će predmet rada radne skupine za izradu novih pravilnika, koji se trebaju donijeti do kraja lipnja 2021. godine. U radnoj skupini će, kao i do sada, sudjelovati predstavnici turističkih vodiča. Ne može se prihvatiti navod da strani turistički vodiči vode bez edukacije u Republici Hrvatskoj iz razloga što je važećim Zakonom za pružanje usluga turističkog vodiča propisana obveza polaganja stručnog ispita, koji se sastoji od općeg i posebnog dijela. Turistički vodič koji ima položen opći dio stručnog ispita može voditi na području cijele Republike Hrvatske, osim na i u zaštićenim cjelinama (lokalitetima), dok turistički vodič koji ima položen posebni dio stručnog ispita, a koji polaže posebno po županijama može voditi turiste i po zaštićenim cjelinama (lokalitetima). Usluge turističkog vodiča u Republici Hrvatskoj može pružati državljanin Republike Hrvatske, državljanin druge države ugovornice Ugovora o Europskom gospodarskom prostoru i Švicarske Konfederacije koji ispunjava uvjete za turističkog vodiča propisane tim Zakonom. Iznimno, usluge turističkog vodiča može</p>

van zemlje i naći drugi posao, što im, kao velikom broju visoko obrazovanih osoba s odličnim poznavanjem stranih jezika neće biti problem. Toliko o demografskoj politici... Ministarstvo ide toliko daleko u nepoznavanju profesije i zakonskih propisa da u e savjetovanju navodi kako u Hrvatskoj ima samo 340 aktivnih turističkih vodiča, što bi bilo smiješno da nije žalosno. Republika Hrvatska broji preko pet i pol tisuća vodiča i svi oni uplaćuju značajna financijska sredstva u državni proračun putem obrta, agencija, udruga, ugovora o djelu odnosno uplaćenih poreza, prireza i doprinosa. Nepoznavanje materije samo je nastavak prakse koju smo uočili prilikom proučavanja testa proporcionalnosti koje je objavila Europska Komisija prije nekoliko godina, gdje se nisu potrudili ni sve rubrike ispuniti, a da ne spominjemo polupismenu razinu popratnog teksta. I sve to uz opravdanja inzistiranjima Europske Komisije s kojima smo upoznati. Međutim . proučili smo i prezentirali sve primjere zaštite nekih drugih europskih zemalja. Sudeći po ovom postupku, ne očekujemo ništa pozitivno ni u Pravilnicima o edukaciji i zaštićenim lokalitetima koji nam slijede. Posebno smo užasnuti činjenicom da se uopće nisu iskoristili primjeri modela zaštite ni prema državljanima trećih zemalja koji će nam držati lekcije o našoj povijesti i baštini. Ovakav čin slobodno se može nazvati eutanaziranjem kulturnog naslijeđa, ujedno i potpunim krahom načela zaštite potrošača. Radi se o svojevrsnoj izdaji Hrvatske, i to na globalnoj razini. Žalosti da doslovce niti jedan naš prijedlog, kao članova radne skupine, nije prihvaćen. Ministarstvo turizma i sporta, kojem je obveza štititi interese struke hrvatskih vodiča, odbilo je poslušati glas struke bez obzira na argumente, navedene modalitete zaštite drugih europskih zemalja te bezrezervnu podršku kustosa, povjesničara i braniteljskih udruga. Treba se zapitati zašto Hrvatska ne želi štititi svoju baštinu, povijest i svoje građane na način kako su to napravile druge europske zemlje, primjerice Grčka i Cipar? I sve ovo se događa u zemlji zbog čije su slobode i obrane nacionalnog identiteta prije samo 25 godina mnogi dali svoje živote. Zar ni to više nije važno? Ne možemo se otići dojmom kako je hrvatski kulturni identitet predan kao na pladnju. Tko god hoće neka jede i kusa kako želi. Kriteriji tu ne postoje. Vjerovali smo da u našem resornom Ministarstvu imamo majku, a ne maćehu. Na žalost, pogriješili smo, ali ćemo ustrajati u goljoj borbi za egzistenciju i boriti se svim demokratskim sredstvima.

pružati i državljanin treće države koji ima prijavljeno prebivalište u Republici Hrvatskoj i ispunjava uvjete za turističkog vodiča propisane tim Zakonom, tj. ima položen stručni ispit za turističkog vodiča u Republici Hrvatskoj. Turistički vodič državljanin druge države ugovornice Ugovora o Europskom gospodarskom prostoru i Švicarske Konfederacije može samo privremeno i povremeno pružati usluge turističkog vodiča na području Republike Hrvatske, osim na zaštićenim cjelinama (lokalitetima), ako se prijavio Ministarstvu turizma i sporta te uz uvjet da ima zakonit poslovni nastan u matičnoj državi članici i ondje pripada reguliranoj profesiji ili ako je, u slučaju da ta profesija u njihovoj matičnoj državi članici nije regulirana, je obavljao tu profesiju najmanje godinu dana u prethodnih 10 godina. Ukoliko žele pružati usluge na ili u zaštićenim cjelinama (lokalitetima), turistički vodiči iz drugih država članica moraju položiti posebni dio stručnog ispita odnosno ispit za svaku županiju. Kako bi se olakšao pristup obavljanju profesije turističkog vodiča izmjenama Zakona će se brisati dio odredbe u kojoj je propisano da se stručni ispit polaže zasebno za svaku županiju i da se popis zaštićenih cjelina (lokaliteta) sastavlja zasebno za svaku županiju, a sam ispit i popis lokaliteta se uređuje pozakonskim aktima, a ne ovim Zakonom. Nadalje, Direktivom 2005/36/EZ o priznavanju stručnih kvalifikacija kako je izmijenjena Direktivom 2013/55/EU utvrđuje se da države članice ne smiju ni zbog kojeg razloga koji se odnosi na stručne kvalifikacije ograničavati slobodu pružanja usluga stranim pružateljima usluga koji imaju zakonit poslovni nastan u matičnoj državi članici i ondje pripadaju reguliranoj profesiji ili ako su, u slučaju da ta profesija u njihovoj matičnoj državi članici nije regulirana, obavljali tu profesiju najmanje godinu dana u prethodnih 10 godina, naime, navedeno je propisano i Zakonom o reguliranim profesijama i priznavanju inozemnih stručnih kvalifikacija. Sukladno navedenoj Direktivi turistički vodič iz Republike Hrvatske može pružati usluge u drugoj državi članici Europske unije te ista ne bi smjela ni zbog kojeg razloga koji se odnosi na stručne kvalifikacije ograničavati slobodu pružanja usluga, a ukoliko se hrvatski vodiči susreću s poteškoćama u pružanju usluga u drugim država članicama navedeno mogu prijaviti putem mreže SOLVIT. Napominjemo da je nacionalni SOLVIT centar uspostavljen pri Ministarstvu gospodarstva i održivog razvoja. Vezano uz prijedlog da se definira razina znanja hrvatskog jezika, napominjemo da sukladno važećem Zakonu turistički vodič mora znati jezik na koje pruža usluge najmanje na razini B2 Zajedničkog europskog referentnog okvira. Navedeno znači da strani vodič koji pruža usluge na hrvatskom jeziku mora znati hrvatski jezik najmanje na razini B2. Ukoliko pruža usluge na nekom drugom stranom jeziku, mora poznavati hrvatski jezik u mjeri dostatnoj za pružanje usluga. Kada je u pitanju priznavanje stručnih kvalifikacija turističkih vodiča iz drugih država članica Europske unije skrećemo pažnju na odredbe Zakona o reguliranim profesijama i priznavanju inozemnih stručnih kvalifikacija, kojim je prenesena Direktiva 2005/36/EZ o priznavanju stručnih kvalifikacija (izmijenjena Direktivom 2013/55/EU), provjera znanja jezika mora biti razmjerna djelatnosti koja će se obavljati, a provodi se samo u slučaju

		<p>profesija koje utječu na sigurnost pacijenata, a drugih profesija kada postoji osnovana sumnja o dovoljnom poznavanju jezika u odnosu na profesionalne djelatnosti koje se najmjeravaju obavljati. Takva provjera može se vršiti samo nakon izdavanja Europske profesionalne kartice i priznavanja inozemnih stručnih kvalifikacija u svrhu ostvarivanja prava na poslovni nastan, ali ne i kod privremenog i povremenog pružanja usluga turističkog vodiča u drugoj državi članici Europske unije. U Obrascu iskaza o procjeni učinaka propisa nigdje nije naveden podatak o 340 turističkih vodiča u Republici Hrvatskoj, već se procjenjuje da od ukupnog broja vodiča, to jest od ukupno cca 5500 registriranih vodiča u Republici Hrvatskoj, četvrtina aktivno pruža usluge u smislu da im je to jedini izvor prihoda (prema podacima Porezne uprave od 14.12.2020. pod NKD razredom „79.90 Ostale rezervacijske usluge i djelatnosti povezane s njima“, a koja uključuje uz ostale djelatnosti i djelatnost turističkog vodiča, evidentirano je ukupno 1.344 poreznih obveznika, od čega je 208 pravnih i 1.136 fizičkih osoba).</p>
172	<p>Livio Karavanić PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA Poštovani, Dopisom od 07.studenog 2020.godine izričito smo Vas molili da nas sa sadržajem konačnog teksta prijedloga Zakona izvijestite prije objavljivanja na e-savjetovanju kao člana radne skupine. Nažalost, ne samo da niste prihvatili nijedan prijedlog (pa ni onaj koji je dogovoren) već smo izrazito razočarani cjelokupnim postupkom. Obzirom kako se u predmetnom slučaju radi o opstanku cijele struke, i to u vremenu epidemije, koje je brojne vodiče primoralo da bježe iz zemlje kako bi osigurali nužnu egzistenciju, cjelokupni postupak je izazvao zgražanje kolega i pozive na prosvjede jer je zbog ovako provedenog postupka nestalo i ono malo povjerenja koje smo stekli u Ministarstvo turizma i sporta kako bi se što više izbjegle negativne posljedice pri donošenju budućih pravilnika vezanim uz popis zaštićenih lokaliteta i obrazovni kurikulum turističkih vodiča. Već smo isticali grčki primjer, pa ćemo Vam ponovno istaknuti prijedloge koje ste očito odbili bez ikakvog obrazloženja i korektno komunikacije: • članak 71, stavak 1. Zakona, prijedlog: regulirano obrazovanje na način da ga provode fakulteti, kao nekad, a obzirom smo svjedoci vulgarizacije obrazovanja turističkih vodiča • članak 73, Zakona: "da ima najmanje završenu srednju školu" - prijedlog: najmanje četverogodišnju srednju školu, • članak 73. stavak 2. točka 3. Zakona: "da poznaje hrvatski jezik u mjeri dostatnoj za pružanje usluga turističkog vodiča", što bi značilo "poznavanje jezika u dovoljnoj mjeri" – obzirom da predmetnu kvalifikaciju smatramo neodredivom i neozbiljnom / zahtjev: svakako definiranje razine poznavanja jezika prema reguliranim razinama poznavanja jezika. • Fragmentiranost ispita po županijama: zahtijevamo polaganje ispita po povijesno i geografski bliskim regijama. Na ovaj način bi se zaštićeni lokaliteti polagali samo za 5 regija (za razliku od sadašnjih 20 županija i grada Zagreba). Fragmentiranost ispita bi se smanjila na najmanju moguću mjeru koja je u isto vrijeme logična, smisljena i potrebna. 1.</p>	<p>Djelomično prihvaćen Ministarstvo turizma i sporta pristupilo je izmjenama i dopunama Zakona o pružanju usluga u turizmu (NN 130/17, 25/19, 98/19, 42/20) zbog potrebe usklađivanja s propisima Europske unije (odredbama Direktive 2005/36/EZ o priznavanju stručnih kvalifikacija (kako je zadnje izmijenjena Direktivom 2013/55/EU) i Direktive 2006/123/EZ o uslugama na unutarnjem tržištu), koje su utemeljene na slobodi poslovnog nastana, slobodi pružanja usluga i/ili slobodi kretanja radnika – temeljnim načelima Europske unije. Prije objave nacrtu Prijedloga izmjena Zakona o pružanju usluga u turizmu na savjetovanju sa zainteresiranom javnošću 8. siječnja 2021. godine, Ministarstvo turizma i sporta održalo je četiri sastanka s predstavnicima Zajednice društava turističkih vodiča Hrvatske (ZDTVH), a na posljednjem sastanku 20. studenoga 2020. predstavljen im je Prijedlog izmjena i dopuna Zakona o pružanju usluga u turizmu. Ovim novim Prijedlogom izmjena Zakona o pružanju usluga u turizmu Ministarstvo turizma i sporta u dijelu zakona koji se odnosi na turističke vodiče ne regulira obvezu polaganja općeg i posebnog dijela ispita za turističke vodiče, već su način polaganja i sadržaj stručnog ispita za turističke vodiče, kao i popis zaštićenih cjelina (lokaliteta) uređeni podzakonskim aktima, tj. pravilnicima iz 2008. godine - Pravilnikom o stručnom ispitu za turističke vodiče i ispitnom programu za turističke pratitelje (NN 50/08 i 120/08) i Pravilnikom o popisu turističkih cjelina (lokaliteta) po županijama (NN 76/08). Prijedlog novog načina polaganja i sadržaja ispita za turističke vodiče bit će predmet rada radne skupine za izradu novih pravilnika, koji se trebaju donijeti do kraja lipnja 2021. godine. U radnoj skupini će, kao i do sada, sudjelovati predstavnici turističkih vodiča. Ne može se prihvatiti navod da strani turistički vodiči vode bez edukacije u Republici Hrvatskoj iz razloga što je važećim Zakonom za pružanje usluga turističkog vodiča propisana obveza polaganja stručnog ispita, koji se sastoji od općeg i posebnog dijela. Turistički vodič koji ima položen opći dio stručnog ispita može voditi na području cijele Republike Hrvatske, osim na i u zaštićenim cjelinama (lokalitetima), dok turistički vodič koji ima položen</p>

Dalmatinska regija - uključivala bi 4 županije: □ Dubrovačko-neretvanska županija □ Splitsko – dalmatinska županija □ Šibensko – kninska županija □ Zadarska županija 2. Istarsko-primorsko-lička regija - uključivala bi 3 županije: □ Istarska županija □ Primorsko-goranska županija □ Ličko-senjska županija 3. Središnja Hrvatska i zagrebačka makroregija - uključivala bi 5 županija i grad Zagreb: □ Krapinsko-zagorska županija □ Karlovačka županija □ Međimurska županija □ Varaždinska županija □ Zagrebačka županija □ Grad Zagreb 4. Panonska regija: □ Sisačko-moslovačka županija □ Bjelovarsko-bilogorska županija □ Koprivničko-križevačka županija □ Virovitičko- podravska županija 5. Slavonska regija - uključivala bi 4 županije: • Vukovarsko-srijemska • Osječko-baranjska županija • Požeško-slavonska županija • Brodsko-posavska županija Jedini prijedlog koji je usvojen je načelo zaštite stečenih prava. No, ujedno je i paradoks. Regulacija prema državljanima neeuropskih zemalja: Novim Zakonom o strancima ukidaju se turističke kvote te će veliki broj stranih državljana imati mogućnost boravka u Republici Hrvatskoj. Osobe koje pet godina borave na teritoriju Republike Hrvatske i ne moraju nužno biti zaposlene da bi stekle uvjete za dobivanje prebivališta. No, bez obzira na isto, za istaknuti je kako je Zakon o pružanju usluga u turizmu lex specialis koji derogira opći zakon, u ovom slučaju Zakon o strancima. Isti pristup imaju i druge europske zemlje poput Cipra i Malte, koje uopće ne dozvoljavaju pristup edukaciji strancima koji dolaze iz neeuropskih zemalja osim ako nemaju grčko, odnosno ciparsko podrijetlo, odnosno Malta, koja uz obvezu prebivališta, ima i uvjet reciprociteta. To su zemlje koje smatramo onima koje štite i poštuju svoju baštinu i nacionalni interes. Vezano uz samu izmjenu zakona zahtijevamo konkretno: • članak 69. stavak 3. Zakona – zahtjev: pristup edukaciji regulirati i uvjetom hrvatskog podrijetla odnosno implementiranjem načela reciprociteta. Obzirom na nekomunikaciju i nekorektnost, obvezni smo se očitovati ponovno i putem e-savjetovanja na nekoliko važnih detalja kako slijedi: • uvjet proporcionalnosti: dostavili smo Vam ažurirani popis testa proporcionalnosti svih zemalja članica EU pisan 2016. godine od strane stručne službe, a vezano uz izvješće Republike Hrvatske Europskoj Komisiji o našoj profesiji (izvješće napisano nepotpuno uz polupismenu razinu popratnog teksta) Iz predmetnog popisa odgovora svih država članica na test proporcionalnosti, vidljivo je kako je test proporcionalnosti za Republiku Hrvatsku nužno revidirati u skladu sa standardima i sintaksom engleskog poslovnog jezika i ispraviti pogrešno navedeno činjenično stanje. Nudili smo Vam i pomoć, međutim ništa nije ispravljeno niti su navedene prevladavajuće kategorije: javni interes, zaštita potrošača, zaštita kulturne, arheološke, povijesne i umjetničke baštine. Isticali smo i netočnost u navodima isključivo županijskih licenci jer Republika Hrvatska nacionalnu licencu već odavno ima u obliku tzv. općeg dijela i što nije isticano u obrani hrvatskog kulturnog identiteta i interpretacije hrvatske kulturne baštine. Uz sve navedeno, ponovno ističemo kako su druge zemlje

posebni dio stručnog ispita, a koji polaže posebno po županijama može voditi turiste i po zaštićenim cjelinama (lokalitetima). Usluge turističkog vodiča u Republici Hrvatskoj može pružati državljanin Republike Hrvatske, državljanin druge države ugovornice Ugovora o Europskom gospodarskom prostoru i Švicarske Konfederacije koji ispunjava uvjete za turističkog vodiča propisane tim Zakonom. Iznimno, usluge turističkog vodiča može pružati i državljanin treće države koji ima prijavljeno prebivalište u Republici Hrvatskoj i ispunjava uvjete za turističkog vodiča propisane tim Zakonom, tj. ima položen stručni ispit za turističkog vodiča u Republici Hrvatskoj. Turistički vodič državljanin druge države ugovornice Ugovora o Europskom gospodarskom prostoru i Švicarske Konfederacije može samo privremeno i povremeno pružati usluge turističkog vodiča na području Republike Hrvatske, osim na zaštićenim cjelinama (lokalitetima), ako se prijavio Ministarstvu turizma i sporta te uz uvjet da ima zakonit poslovni nastan u matičnoj državi članici i ondje pripada reguliranoj profesiji ili ako je, u slučaju da ta profesija u njihovoj matičnoj državi članici nije regulirana, je obavljao tu profesiju najmanje godinu dana u prethodnih 10 godina. Ukoliko žele pružati usluge na ili u zaštićenim cjelinama (lokalitetima), turistički vodiči iz drugih država članica moraju položiti posebni dio stručnog ispita odnosno ispit za svaku županiju. Kako bi se olakšao pristup obavljanju profesije turističkog vodiča izmjenama Zakona će se brisati dio odredbe u kojoj je propisano da se stručni ispit polaže zasebno za svaku županiju i da se popis zaštićenih cjelina (lokaliteta) sastavlja zasebno za svaku županiju, a sam ispit i popis lokaliteta se uređuje pozakonskim aktima, a ne ovim Zakonom. Nadalje, Direktivom 2005/36/EZ o priznavanju stručnih kvalifikacija kako je izmijenjena Direktivom 2013/55/EU utvrđuje se da države članice ne smiju ni zbog kojeg razloga koji se odnosi na stručne kvalifikacije ograničavati slobodu pružanja usluga stranim pružateljima usluga koji imaju zakonit poslovni nastan u matičnoj državi članici i ondje pripadaju reguliranoj profesiji ili ako su, u slučaju da ta profesija u njihovoj matičnoj državi članici nije regulirana, obavljali tu profesiju najmanje godinu dana u prethodnih 10 godina, naime, navedeno je propisano i Zakonom o reguliranim profesijama i priznavanju inozemnih stručnih kvalifikacija. Sukladno navedenoj Direktivi turistički vodič iz Republike Hrvatske može pružati usluge u drugoj državi članici Europske unije te ista ne bi smjela ni zbog kojeg razloga koji se odnosi na stručne kvalifikacije ograničavati slobodu pružanja usluga, a ukoliko se hrvatski vodiči susreću s poteškoćama u pružanju usluga u drugim država članicama navedeno mogu prijaviti putem mreže SOLVIT. Napominjemo da je nacionalni SOLVIT centar uspostavljen pri Ministarstvu gospodarstva i održivog razvoja. Vezano uz prijedlog da se definira razina znanja hrvatskog jezika, napominjemo da sukladno važećem Zakonu turistički vodič mora znati jezik na koje pruža usluge najmanje na razini B2 Zajedničkog europskog referentnog okvira. Navedeno znači da strani vodič koji pruža usluge na hrvatskom jeziku mora znati hrvatski jezik najmanje na razini B2. Ukoliko pruža usluge na nekom drugom stranom jeziku, mora poznavati hrvatski jezik u mjeri dostatnoj

bogate kulturne baštine radile sve što je moguće kako bi zaštitile svoje državljane pa je uz sve gore navedeno, Cipar primjerice tražio i odstupanje od direktive zbog tzv. osjetljivog pitanja. Poražavajuće je i razočaravajuće što smo kao članovi radne skupine za konačan prijedlog Zakona doznali putem e savjetovanja, a obavijest dobili tek danas po objavi našeg očitovanja u medijima. Od resornog ministarstva očekivali smo poštivanje dogovora i osnovnih uzusa komunikacije. Anka Vanjak 12.01.2021 17:29 0 0 Da li ste se konzultirali s turističkim vodičima kad ste donosili ovaj prijedlog o izmjenama odredbi da se stručni dio ispita više ne polaže po županijama kao do sad? Ako su turistički vodiči protiv izmjene tih odredbi, zašto se to silom nameće? Turističkih vodiča u Hrvatskoj ima oko 5 500, a koliko je njihovo značenje u turizmu to je nemjerljivo. Nadam se da ćete i Vi uvidjeti koliko smo važni i poštovati naš rad i zanimanje. Savjetovati se s nama u donošenju odluka. Dosadašnjim polaganjem posebnog dijela ispita po županijama zadržala se kvaliteta obrazovanja turističkih vodiča, koji su polagali teorijski i praktični dio na terenu za svaku županiju posebno. Mnogi vodiči položili su posebni dio ispita za više županija; uložili su svoj trud, vrijeme i novac. Tko će im to sad nadoknaditi!? Uz to, kako mislite održati kvalitetu obrazovanja, kako će se s jednim ispitom teorijski i terenski običi lokaliteti u cijeloj Hrvatskoj? To je nemoguće. Nove izmjene trebale bi donijeti promjenu na bolje, a ne na gore. Ovakvim izmjenama omogućili biste pojednostavljeno polaganje ispita za turističke vodiče hrv. građanima i građanima EU čime bi došlo do masovne produkcije vodiča čime bi mnogi dosadašnji vodiči koji su naporno radili, učili i polagali za više županija bili ugroženi i bez obzira na svoje znanje gubili posao. Nažalost došlo bi do zatvaranja obrta i iseljavanja. silvija fosnjar 12.01.2021 14:51 1 0 Predmet: Besramno ponižavanje baštine, struke i hrvatskih turističkih vodiča Poražavajuće i razočaravajuće je što smo kao članovi radne skupine za konačan prijedlog izmjena Zakona o pružanju usluga u turizmu doznali s, pazite sad, web stranice Ministarstva turizma i sporta. Od resornog ministarstva očekivali smo poštivanje osnovnih uzusa komunikacije, kao i elementarne pristojnosti u međusobnim odnosima. Međutim, nakon predstavljenih stavova ZDTVH, ni pisma, ni razglednice. Jasno je da im do mišljenja i stava struke nije nimalo stalo. Malo je reći kako smo zabrinuti činjenicom što je Ministarstvo turizma i sporta ovim prijedlogom strane turističke vodiče inauguriralo u hrvatske turističke vodiče bez potrebe bilo kakve edukacije. Nula. Naravno, bez obzira imaju li ili nemaju adekvatnu izobrazbu u svojoj domicilnoj državi. Zamislite, čak ne trebaju vladati ni osnovnim znanjem hrvatskog jezika, što naše Ministarstvo očito ni malo ne brine, jer oni i onako s njima neće imati baš nikakvog kontakta. Svaka čast kolegama iz drugih zemalja, ali oni, posve jasno, ne mogu tumačiti hrvatsku povijest, jer nemaju (a kako bi i imali?) toliko potreban osjećaj nacionalne privrženosti i pripadnosti Hrvatskoj. Treba li posebno spomenuti da se to odnosi i na Domovinski rat, temelj slobodne i suverene Hrvatske. Ukratko,

za pružanje usluga. Kada je u pitanju priznavanje stručnih kvalifikacija turističkih vodiča iz drugih država članica Europske unije skrećemo pažnju na odredbe Zakona o reguliranim profesijama i priznavanju inozemnih stručnih kvalifikacija, kojim je prenesena Direktiva 2005/36/EZ o priznavanju stručnih kvalifikacija (izmijenjena Direktivom 2013/55/EU), provjera znanja jezika mora biti razmjerna djelatnosti koja će se obavljati, a provodi se samo u slučaju profesija koje utječu na sigurnost pacijenata, a drugih profesija kada postoji osnovana sumnja o dovoljnom poznavanju jezika u odnosu na profesionalne djelatnosti koje se najmjeravaju obavljati. Takva provjera može se vršiti samo nakon izdavanja Europske profesionalne kartice i priznavanja inozemnih stručnih kvalifikacija u svrhu ostvarivanja prava na poslovni nastan, ali ne i kod privremenog i povremenog pružanja usluga turističkog vodiča u drugoj državi članici Europske unije.

strancima je dopušteno da svojim načinima tumačenja hrvatske povijesti rade njezinu reviziju po svom slobodnom nahođenju. Doduše, zakon predviđa da bi strani vodiči trebali polagati stručne provjere znanja i prolaziti procedure kao hrvatske kolege samo u slučaju ako bi vodili na zaštićenim lokalitetima. To će biti jedina mjesta na kojima će naša država u smislu ovog zakona imati koliko toliko suverenitet. Međutim, činjenica je da Ministarstvo ima namjeru taj broj zaštićenih lokaliteta znatno umanjiti na ostatke ostataka hrvatske materijalne i nematerijalne kulturne baštine pravilnikom koji će ubrzo stupiti na snagu. Mirne duše može se konstatirati kako će kroz koji dan inozemni vodiči bez ikakvog stručnog i profesionalnog kriterija voditi goste diljem lijepe naše i eto nama poplave tzv. fake news informacija, pseudo tumačenja i, po svojoj biti, kraja kulturnog turizma u Hrvatskoj, posredno i srozavanja ugleda zemlje u svijetu, što je posvjedočila i Češka, a objavila sama Europska Komisija u svojem izvješću. Svjedočimo vulgarizaciji struke, opasnoj i krajnjoj degradaciji kvalitete interpretiranja naše baštine, ne vodeći čak računa o zaštiti potrošača, te i njihovom pravu na kvalitetnu uslugu. Sve se prepušta samovolji predatorskog kapitalizma i ekonomiji velikih brojeva, a brojni vodiči će biti primorani iseliti van zemlje i naći drugi posao, što im, kao velikom broju visoko obrazovanih osoba s odličnim poznavanjem stranih jezika neće biti problem. Toliko o demografskoj politici... Ministarstvo ide toliko daleko u nepoznavanju profesije i zakonskih propisa da u esavjetovanju navodi kako u Hrvatskoj ima samo 340 aktivnih turističkih vodiča, što bi bilo smiješno da nije žalosno. Republika Hrvatska broji preko pet i pol tisuća vodiča i svi oni 2 uplaćuju značajna financijska sredstva u državni proračun putem obrta, agencija, udruga, ugovora o djelu odnosno uplaćenih poreza, prireza i doprinosa. Nepoznavanje materije samo je nastavak prakse koju smo uočili prilikom proučavanja testa proporcionalnosti koje je objavila Europska Komisija prije nekoliko godina, gdje se nisu potrudili ni sve rubrike ispuniti, a da ne spominjemo polupismenu razinu popratnog teksta. I sve to uz opravdanja inzistiranja Europske Komisije s kojima smo upoznati. Međutim . proučili smo i prezentirali sve primjere zaštite nekih drugih europskih zemalja. Sudeći po ovom postupku, ne očekujemo ništa pozitivno ni u Pravilnicima o edukaciji i zaštićenim lokalitetima koji nam slijede. Posebno smo užasnuti činjenicom da se uopće nisu iskoristili primjeri modela zaštite ni prema državljanima trećih zemalja koji će nam držati lekcije o našoj povijesti i baštini. Ovakav čin slobodno se može nazvati eutanaziranjem kulturnog naslijeđa, ujedno i potpunim krahom načela zaštite potrošača. Radi se o svojevrsnoj izdaji Hrvatske, i to na globalnoj razini. Žalosti da doslovce niti jedan naš prijedlog, kao članova radne skupine, nije prihvaćen. Ministarstvo turizma i sporta, kojem je obveza štiti interese struke hrvatskih vodiča, odbilo je poslušati glas struke bez obzira na argumente, navedene modalitete zaštite drugih europskih zemalja te bezrezervnu podršku kustosa, povjesničara i braniteljskih udruga. Treba se zapitati zašto Hrvatska ne želi štiti svoju baštinu, povijest i svoje

	<p>građane na način kako su to napravile druge europske zemlje, primjerice Grčka i Cipar? I sve ovo se događa u zemlji zbog čije su slobode i obrane nacionalnog identiteta prije samo 25 godina mnogi dali svoje živote. Zar ni to više nije važno? Ne možemo se oteti dojmu kako je hrvatski kulturni identitet predan kao na pladnju. Tko god hoće neka jede i kusa kako želi. Kriteriji tu ne postoje. Vjerovali smo da u našem resornom Ministarstvu imamo majku, a ne maćehu. Na žalost, pogriješili smo, ali ćemo ustrajati u gojoj borbi za egzistenciju i boriti se svim demokratskim sredstvima. Jednoglasno: članovi Zajednice društava turističkih vodiča Hrvatske 1. Društvo turističkih vodiča Split 2. Društvo turističkih vodiča Dubrovnik 3. Udruga turističkih vodiča Like 4. Udruga turističkih vodiča Rab 5. Udruga turističkih vodiča grada Vukovara 6. Društvo turističkih vodiča Korčula 7. Društvo turističkih vodiča Rovinj 8. Društvo turističkih vodiča Međimurje 9. Udruga turističkih vodiča Bastion-Karlovac 10. Udruga Moj Osijek 3 11. Udruga turističkih vodiča Maloga Lošinja 12. Udruga turističkih vodiča Zadra - Donat 13. Društvo turističkih vodiča Phoenix- Trogir 14. Udruga turističkih vodiča Kvarnera 15. Društvo turističkih vodiča Liburnia 16. Društvo turističkih vodiča Varaždin 17. Društvo turističkih vodiča Pula 18. Udruga turističkih vodiča Zagreba i srednjohrvatske makroregije 19. Turistički vodiči Split 20. Udruga turističkih vodiča Mihovil Šibenik 21. Udruga turističkih vodiča otoka Hvara</p>	
173	<p>Aleksandra Cmrečki PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA Predmet: Besramno ponižavanje baštine, struke i hrvatskih turističkih vodiča Poražavajuće i razočaravajuće je što smo kao članovi radne skupine za konačan prijedlog izmjena Zakona o pružanju usluga u turizmu doznali s, pazite sad, web stranice Ministarstva turizma i sporta. Od resornog ministarstva očekivali smo poštivanje osnovnih uzusa komunikacije, kao i elementarne pristojnosti u međusobnim odnosima. Međutim, nakon predstavljenih stavova ZDTVH, ni pisma, ni razglednice. Jasno je da im do mišljenja i stava struke nije nimalo stalo. Malo je reći kako smo zabrinuti činjenicom što je Ministarstvo turizma i sporta ovim prijedlogom strane turističke vodiče inauguriralo u hrvatske turističke vodiče bez potrebe bilo kakve edukacije. Nula. Naravno, bez obzira imaju li ili nemaju adekvatnu izobrazbu u svojoj domicilnoj državi. Zamislite, čak ne trebaju vladati ni osnovnim znanjem hrvatskog jezika, što naše Ministarstvo očito ni malo ne brine, jer oni i onako s njima neće imati baš nikakvog kontakta. Svaka čast kolegama iz drugih zemalja, ali oni, posve jasno, ne mogu tumačiti hrvatsku povijest, jer nemaju (a kako bi i imali?) toliko potreban osjećaj nacionalne privrženosti i pripadnosti Hrvatskoj. Treba li posebno spomenuti da se to odnosi i na Domovinski rat, temelj slobodne i suverene Hrvatske. Ukratko, strancima je dopušteno da svojim načinima tumačenja hrvatske povijesti rade njezinu reviziju po svom slobodnom nahođenju. Doduše, zakon predviđa da bi strani vodiči trebali polagati stručne provjere znanja i prolaziti procedure kao hrvatske</p>	<p>Nije prihvaćen Ministarstvo turizma i sporta pristupilo je izmjenama i dopunama Zakona o pružanju usluga u turizmu (NN 130/17, 25/19, 98/19, 42/20) zbog potrebe usklađivanja s propisima Europske unije (odredbama Direktive 2005/36/EZ o priznavanju stručnih kvalifikacija (kako je zadnje izmijenjena Direktivom 2013/55/EU) i Direktive 2006/123/EZ o uslugama na unutarnjem tržištu), koje su utemeljene na slobodi poslovnog nastana, slobodi pružanja usluga i/ili slobodi kretanja radnika – temeljnim načelima Europske unije. Prije objave nacрта Prijedloga izmjena Zakona o pružanju usluga u turizmu na savjetovanju sa zainteresiranom javnošću 8. siječnja 2021. godine, Ministarstvo turizma i sporta održalo je četiri sastanka s predstavnicima Zajednice društava turističkih vodiča Hrvatske (ZDTVH), a na posljednjem sastanku 20. studenoga 2020. predstavljen im je Prijedlog izmjena i dopuna Zakona o pružanju usluga u turizmu. Ovim novim Prijedlogom izmjena Zakona o pružanju usluga u turizmu Ministarstvo turizma i sporta u dijelu zakona koji se odnosi na turističke vodiče ne regulira obvezu polaganja općeg i posebnog dijela ispita za turističke vodiče, već su način polaganja i sadržaj stručnog ispita za turističke vodiče, kao i popis zaštićenih cjelina (lokaliteta) uređeni podzakonskim aktima, tj. pravilnicima iz 2008. godine - Pravilnikom o stručnom ispitu za turističke vodiče i ispitnom programu za turističke pratitelje (NN 50/08 i 120/08) i Pravilnikom o popisu turističkih cjelina (lokaliteta) po županijama (NN 76/08). Prijedlog novog načina polaganja i sadržaja ispita za turističke vodiče bit će predmet rada radne skupine za izradu novih pravilnika, koji se trebaju donijeti do kraja lipnja 2021. godine. U radnoj skupini će, kao i do sada, sudjelovati predstavnici</p>

kolege samo u slučaju ako bi vodili na zaštićenim lokalitetima. To će biti jedina mjesta na kojima će naša država u smislu ovog zakona imati koliko toliko suverenitet. Međutim, činjenica je da Ministarstvo ima namjeru taj broj zaštićenih lokaliteta znatno umanjiti na ostatke ostataka hrvatske materijalne i nematerijalne kulturne baštine pravilnikom koji će ubrzo stupiti na snagu. Mirne duše može se konstatirati kako će kroz koji dan inozemni vodiči bez ikakvog stručnog i profesionalnog kriterija voditi goste diljem lijepe naše i eto nama poplave tzv. fake news informacija, pseudo tumačenja i, po svojoj biti, kraja kulturnog turizma u Hrvatskoj, posredno i srozavanja ugleda zemlje u svijetu, što je posvjedočila i Češka, a objavila sama Europska Komisija u svojem izvješću. Svjedočimo vulgarizaciji struke, opasnoj i krajnjoj degradaciji kvalitete interpretiranja naše baštine, ne vodeći čak računa o zaštiti potrošača, te i njihovom pravu na kvalitetnu uslugu. Sve se prepušta samovolji predatorskog kapitalizma i ekonomiji velikih brojeva, a brojni vodiči će biti primorani iseliti van zemlje i naći drugu posao, što im, kao velikom broju visoko obrazovanih osoba s odličnim poznavanjem stranih jezika neće biti problem. Toliko o demografskoj politici... Ministarstvo ide toliko daleko u nepoznavanju profesije i zakonskih propisa da u esavjetovanju navodi kako u Hrvatskoj ima samo 340 aktivnih turističkih vodiča, što bi bilo smiješno da nije žalosno. Republika Hrvatska broji preko pet i pol tisuća vodiča i svi oni 2 uplaćuju značajna financijska sredstva u državni proračun putem obrta, agencija, udruga, ugovora o djelu odnosno uplaćenih poreza, prireza i doprinosa. Nepoznavanje materije samo je nastavak prakse koju smo uočili prilikom proučavanja testa proporcionalnosti koje je objavila Europska Komisija prije nekoliko godina, gdje se nisu potrudili ni sve rubrike ispuniti, a da ne spominjemo polupismenu razinu popratnog teksta. I sve to uz opravdanja inzistiranjima Europske Komisije s kojima smo upoznati. Međutim, proučili smo i prezentirali sve primjere zaštite nekih drugih europskih zemalja. Sudeći po ovom postupku, ne očekujemo ništa pozitivno ni u Pravilnicima o edukaciji i zaštićenim lokalitetima koji nam slijede. Posebno smo užasnuti činjenicom da se uopće nisu iskoristili primjeri modela zaštite ni prema državljanima trećih zemalja koji će nam držati lekcije o našoj povijesti i baštini. Ovakav čin slobodno se može nazvati eutanaziranjem kulturnog naslijeđa, ujedno i potpunim krahom načela zaštite potrošača. Radi se o svojevrsnoj izdaji Hrvatske, i to na globalnoj razini. Žalosti da doslovce niti jedan naš prijedlog, kao članova radne skupine, nije prihvaćen. Ministarstvo turizma i sporta, kojem je obveza štiti interese struke hrvatskih vodiča, odbilo je poslušati glas struke bez obzira na argumente, navedene modalitete zaštite drugih europskih zemalja te bezrezervnu podršku kustosa, povjesničara i braniteljskih udruga. Treba se zapitati zašto Hrvatska ne želi štiti svoju baštinu, povijest i svoje građane na način kako su to napravile druge europske zemlje, primjerice Grčka i Cipar? I sve ovo se događa u zemlji zbog čije su slobode i obrane nacionalnog identiteta prije samo 25 godina mnogi dali svoje živote. Zar ni to više nije važno? Ne

turističkih vodiča, visoka učilišta koja izvode programe stručnog ispita za turističke vodiče, tijela državne vlasti i stručnjaci. Ne može se prihvatiti navod da strani turistički vodiči vode bez edukacije u Republici Hrvatskoj iz razloga što je važećim Zakonom za pružanje usluga turističkog vodiča propisana obveza polaganja stručnog ispita, koji se sastoji od općeg i posebnog dijela. Turistički vodič koji ima položen opći dio stručnog ispita može voditi na području cijele Republike Hrvatske, osim na i u zaštićenim cjelinama (lokalitetima), dok turistički vodič koji ima položen posebni dio stručnog ispita, a koji polaže posebno po županijama može voditi turiste i po zaštićenim cjelinama (lokalitetima). Usluge turističkog vodiča u Republici Hrvatskoj može pružati državljanin Republike Hrvatske, državljanin druge države ugovornice Ugovora o Europskom gospodarskom prostoru i Švicarske Konfederacije koji ispunjava uvjete za turističkog vodiča propisane tim Zakonom. Iznimno, usluge turističkog vodiča može pružati i državljanin treće države koji ima prijavljeno prebivalište u Republici Hrvatskoj i ispunjava uvjete za turističkog vodiča propisane tim Zakonom, tj. ima položen stručni ispit za turističkog vodiča u Republici Hrvatskoj. Turistički vodič državljanin druge države ugovornice Ugovora o Europskom gospodarskom prostoru i Švicarske Konfederacije može samo privremeno i povremeno pružati usluge turističkog vodiča na području Republike Hrvatske, osim na zaštićenim cjelinama (lokalitetima), ako se prijavio Ministarstvu turizma i sporta te uz uvjet da ima zakonit poslovni nastan u matičnoj državi članici i ondje pripada reguliranoj profesiji ili ako je, u slučaju da ta profesija u njihovoj matičnoj državi članici nije regulirana, je obavljao tu profesiju najmanje godinu dana u prethodnih 10 godina. Ukoliko žele pružati usluge na ili u zaštićenim cjelinama (lokalitetima), turistički vodiči iz drugih država članica moraju položiti posebni dio stručnog ispita odnosno ispit za svaku županiju. Kako bi se olakšao pristup obavljanju profesije turističkog vodiča izmjenama Zakona će se brisati dio odredbe u kojoj je propisano da se stručni ispit polaže zasebno za svaku županiju i da se popis zaštićenih cjelina (lokaliteta) sastavlja zasebno za svaku županiju, a sam ispit i popis lokaliteta se uređuje pozakonskim aktima, a ne ovim Zakonom. Nadalje, Direktivom 2005/36/EZ o priznavanju stručnih kvalifikacija kako je izmijenjena Direktivom 2013/55/EU utvrđuje se da države članice ne smiju ni zbog kojeg razloga koji se odnosi na stručne kvalifikacije ograničavati slobodu pružanja usluga stranim pružateljima usluga koji imaju zakonit poslovni nastan u matičnoj državi članici i ondje pripadaju reguliranoj profesiji ili ako su, u slučaju da ta profesija u njihovoj matičnoj državi članici nije regulirana, obavljali tu profesiju najmanje godinu dana u prethodnih 10 godina, naime, navedeno je propisano i Zakonom o reguliranim profesijama i priznavanju inozemnih stručnih kvalifikacija. Sukladno navedenoj Direktivi turistički vodič iz Republike Hrvatske može pružati usluge u drugoj državi članici Europske unije te ista ne bi smjela ni zbog kojeg razloga koji se odnosi na stručne kvalifikacije ograničavati slobodu pružanja usluga, a ukoliko se hrvatski vodiči susreću s poteškoćama u pružanju usluga u drugim država članicama navedeno mogu prijaviti putem mreže

	<p>možemo se oti dojmom kako je hrvatski kulturni identitet predan kao na pladnju. Tko god hoće neka jede i kusa kako želi. Kriteriji tu ne postoje. Vjerovali smo da u našem resornom Ministarstvu imamo majku, a ne maćehu. Na žalost, pogriješili smo, ali ćemo ustrajati u goljoj borbi za egzistenciju i boriti se svim demokratskim sredstvima. Jednoglasno: članovi Zajednice društava turističkih vodiča Hrvatske 1. Društvo turističkih vodiča Split 2. Društvo turističkih vodiča Dubrovnik 3. Udruga turističkih vodiča Like 4. Udruga turističkih vodiča Rab 5. Udruga turističkih vodiča grada Vukovara 6. Društvo turističkih vodiča Korčula 7. Društvo turističkih vodiča Rovinj 8. Društvo turističkih vodiča Međimurje 9. Udruga turističkih vodiča Bastion-Karlovac 10. Udruga Moj Osijek 3 11. Udruga turističkih vodiča Maloga Lošinja 12. Udruga turističkih vodiča Zadra - Donat 13. Društvo turističkih vodiča Phoenix- Trogir 14. Udruga turističkih vodiča Kvarnera 15. Društvo turističkih vodiča Liburnia 16. Društvo turističkih vodiča Varaždin 17. Društvo turističkih vodiča Pula 18. Udruga turističkih vodiča Zagreba i srednjohrvatske makroregije 19. Turistički vodiči Split 20. Udruga turističkih vodiča Mihovil Šibenik 21. Udruga turističkih vodiča otoka Hvara</p>	<p>SOLVIT. Napominjemo da je nacionalni SOLVIT centar uspostavljen pri Ministarstvu gospodarstva i održivog razvoja. Vezano uz prijedlog da se definira razina znanja hrvatskog jezika, napominjemo da sukladno važećem Zakonu turistički vodič mora znati jezik na koje pruža usluge najmanje na razini B2 Zajedničkog europskog referentnog okvira. Navedeno znači da strani vodič koji pruža usluge na hrvatskom jeziku mora znati hrvatski jezik najmanje na razini B2. Ukoliko pruža usluge na nekom drugom stranom jeziku, mora poznavati hrvatski jezik u mjeri dostatnoj za pružanje usluga. Kada je u pitanju priznavanje stručnih kvalifikacija turističkih vodiča iz drugih država članica Europske unije skrećemo pažnju na odredbe Zakona o reguliranim profesijama i priznavanju inozemnih stručnih kvalifikacija, kojim je prenesena Direktiva 2005/36/EZ o priznavanju stručnih kvalifikacija (izmijenjena Direktivom 2013/55/EU), provjera znanja jezika mora biti razmjerna djelatnosti koja će se obavljati, a provodi se samo u slučaju profesija koje utječu na sigurnost pacijenata, a drugih profesija kada postoji osnovana sumnja o dovoljnom poznavanju jezika u odnosu na profesionalne djelatnosti koje se najmjeravaju obavljati. Takva provjera može se vršiti samo nakon izdavanja Europske profesionalne kartice i priznavanja inozemnih stručnih kvalifikacija u svrhu ostvarivanja prava na poslovni nastan, ali ne i kod privremenog i povremenog pružanja usluga turističkog vodiča u drugoj državi članici Europske unije.</p>
<p>174</p>	<p>Anka Vanjak PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA Da li ste se konzultirali s turističkim vodičima kad ste donosili ovaj prijedlog o izmjenama odredbi da se stručni dio ispita više ne polaže po županijama kao do sad? Ako su turistički vodiči protiv izmjene tih odredbi, zašto se to silom nameće? Turističkih vodiča u Hrvatskoj ima oko 5 500, a koliko je njihovo značenje u turizmu to je nemjerljivo. Nadam se da ćete i Vi uvidjeti koliko smo važni i poštovati naš rad i zanimanje. Savjetovati se s nama u donošenju odluka. Dosadašnjim polaganjem posebnog dijela ispita po županijama zadržala se kvaliteta obrazovanja turističkih vodiča, koji su polagali teorijski i praktični dio na terenu za svaku županiju posebno. Mnogi vodiči položili su posebni dio ispita za više županija; uložili su svoj trud, vrijeme i novac. Tko će im to sad nadoknadi?! Uz to, kako mislite održati kvalitetu obrazovanja, kako će se s jednim ispitom teorijski i terenski obići lokaliteti u cijeloj Hrvatskoj? To je nemoguće. Nove izmjene trebale bi donijeti promjenu na bolje, a ne na gore. Ovakvim izmjenama omogućili biste pojednostavljeno polaganje ispita za turističke vodiče hrv. građanima i građanima EU čime bi došlo do masovne produkcije vodiča čime bi mnogi dosadašnji vodiči koji su naporno radili, učili i polagali za više županija bili ugroženi i bez obzira na svoje znanje gubili posao. Nažalost došlo bi do zatvaranja obrta i iseljavanja.</p>	<p>Primijeno na znanje Ovim novim Prijedlogom izmjena Zakona o pružanju usluga u turizmu Ministarstvo turizma i sporta u dijelu Zakona koji se odnosi na turističke vodiče - ne regulira - obvezu polaganja općeg i posebnog dijela ispita za turističke vodiče, već su način polaganja i sadržaj stručnog ispita za turističke vodiče, kao i popis zaštićenih cjelina (lokaliteta) uređeni podzakonskim aktima, tj. pravilnicima iz 2008. godine - Pravilnikom o stručnom ispitu za turističke vodiče i ispitnom programu za turističke pratitelje (NN 50/08 i 120/08) i Pravilnikom o popisu turističkih cjelina (lokaliteta) po županijama (NN 76/08). Prijedlog novog načina polaganja i sadržaja ispita za turističke vodiče bit će predmet rada radne skupine za donošenje novih pravilnika, koji se trebaju donijeti do kraja lipnja 2021. godine, a prijedlogom Zakona bit će definiran popis zaštićenih cjelina (lokaliteta) kao cjelina umjetničke, povijesne i kulturne baštine. U radnoj skupini će, kao i do sada, sudjelovati predstavnici turističkih vodiča, visoka učilišta koja izvode programe stručnog ispita za turističke vodiče, tijela državne vlasti i stručnjaci.</p>
<p>175</p>	<p>silvija fosnjar PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA Predmet: Besramno ponižavanje baštine, struke i hrvatskih turističkih vodiča Poražavajuće i</p>	<p>Nije prihvaćen Ministarstvo turizma i sporta pristupilo je izmjenama i dopunama Zakona o pružanju usluga u turizmu (NN 130/17, 25/19, 98/19, 42/20) zbog potrebe usklađivanja s propisima Europske unije (odredbama</p>

razočaravajuće je što smo kao članovi radne skupine za konačan prijedlog izmjena Zakona o pružanju usluga u turizmu doznali s, pazite sad, web stranice Ministarstva turizma i sporta. Od resornog ministarstva očekivali smo poštivanje osnovnih uzusa komunikacije, kao i elementarne pristojnosti u međusobnim odnosima. Međutim, nakon predstavljenih stavova ZDTVH, ni pisma, ni razglednice. Jasno je da im do mišljenja i stava struke nije nimalo stalo. Malo je reći kako smo zabrinuti činjenicom što je Ministarstvo turizma i sporta ovim prijedlogom strane turističke vodiče inauguriralo u hrvatske turističke vodiče bez potrebe bilo kakve edukacije. Nula. Naravno, bez obzira imaju li ili nemaju adekvatnu izobrazbu u svojoj domicilnoj državi. Zamislite, čak ne trebaju vladati ni osnovnim znanjem hrvatskog jezika, što naše Ministarstvo očito ni malo ne brine, jer oni i onako s njima neće imati baš nikakvog kontakta. Svaka čast kolegama iz drugih zemalja, ali oni, posve jasno, ne mogu tumačiti hrvatsku povijest, jer nemaju (a kako bi i imali?) toliko potreban osjećaj nacionalne privrženosti i pripadnosti Hrvatskoj. Treba li posebno spomenuti da se to odnosi i na Domovinski rat, temelj slobodne i suverene Hrvatske. Ukratko, strancima je dopušteno da svojim načinima tumačenja hrvatske povijesti rade njezinu reviziju po svom slobodnom nahođenju. Doduše, zakon predviđa da bi strani vodiči trebali polagati stručne provjere znanja i prolaziti procedure kao hrvatske kolege samo u slučaju ako bi vodili na zaštićenim lokalitetima. To će biti jedina mjesta na kojima će naša država u smislu ovog zakona imati koliko toliko suverenitet. Međutim, činjenica je da Ministarstvo ima namjeru taj broj zaštićenih lokaliteta znatno umanjiti na ostatke ostataka hrvatske materijalne i nematerijalne kulturne baštine pravilnikom koji će ubrzo stupiti na snagu. Mirne duše može se konstatirati kako će kroz koji dan inozemni vodiči bez ikakvog stručnog i profesionalnog kriterija voditi goste diljem lijepe naše i eto nama poplave tzv. fake news informacija, pseudo tumačenja i, po svojoj biti, kraja kulturnog turizma u Hrvatskoj, posredno i srozavanja ugleda zemlje u svijetu, što je posvjedočila i Češka, a objavila sama Europska Komisija u svojem izvješću. Svjedočimo vulgarizaciji struke, opasnoj i krajnjoj degradaciji kvalitete interpretiranja naše baštine, ne vodeći čak računa o zaštiti potrošača, te i njihovom pravu na kvalitetnu uslugu. Sve se prepušta samovolji predatorskog kapitalizma i ekonomiji velikih brojeva, a brojni vodiči će biti primorani iseliti van zemlje i naći drugi posao, što im, kao velikom broju visoko obrazovanih osoba s odličnim poznavanjem stranih jezika neće biti problem. Toliko o demografskoj politici... Ministarstvo ide toliko daleko u nepoznavanju profesije i zakonskih propisa da u esavjetovanju navodi kako u Hrvatskoj ima samo 340 aktivnih turističkih vodiča, što bi bilo smiješno da nije žalosno. Republika Hrvatska broji preko pet i pol tisuća vodiča i svi oni 2 uplaćuju značajna financijska sredstva u državni proračun putem obrta, agencija, udruga, ugovora o djelu odnosno uplaćenih poreza, prireza i doprinosa. Nepoznavanje materije samo je nastavak prakse koju smo uočili prilikom proučavanja testa proporcionalnosti koje je

Direktive 2005/36/EZ o priznavanju stručnih kvalifikacija (kako je zadnje izmijenjena Direktivom 2013/55/EU) i Direktive 2006/123/EZ o uslugama na unutarnjem tržištu), koje su utemeljene na slobodi poslovnog nastana, slobodi pružanja usluga i/ili slobodi kretanja radnika – temeljnim načelima Europske unije. Prije objave nacrtu Prijedloga izmjena Zakona o pružanju usluga u turizmu na savjetovanju sa zainteresiranom javnošću 8. siječnja 2021. godine, Ministarstvo turizma i sporta održalo je četiri sastanka s predstavnicima Zajednice društava turističkih vodiča Hrvatske (ZDTVH), a na posljednjem sastanku 20. studenoga 2020. predstavljen im je Prijedlog izmjena i dopuna Zakona o pružanju usluga u turizmu. Ovim novim Prijedlogom izmjena Zakona o pružanju usluga u turizmu Ministarstvo turizma i sporta u dijelu zakona koji se odnosi na turističke vodiče ne regulira obvezu polaganja općeg i posebnog dijela ispita za turističke vodiče, već su način polaganja i sadržaj stručnog ispita za turističke vodiče, kao i popis zaštićenih cjelina (lokaliteta) uređeni podzakonskim aktima, tj. pravilnicima iz 2008. godine - Pravilnikom o stručnom ispitu za turističke vodiče i ispitnom programu za turističke pratitelje (NN 50/08 i 120/08) i Pravilnikom o popisu turističkih cjelina (lokaliteta) po županijama (NN 76/08). Prijedlog novog načina polaganja i sadržaja ispita za turističke vodiče bit će predmet rada radne skupine za izradu novih pravilnika, koji se trebaju donijeti do kraja lipnja 2021. godine. U radnoj skupini će, kao i do sada, sudjelovati predstavnici turističkih vodiča, visoka učilišta koja izvode programe stručnog ispita za turističke vodiče, tijela državne vlasti i stručnjaci. Ne može se prihvatiti navod da strani turistički vodiči vode bez edukacije u Republici Hrvatskoj iz razloga što je važećim Zakonom za pružanje usluga turističkog vodiča propisana obveza polaganja stručnog ispita, koji se sastoji od općeg i posebnog dijela. Turistički vodič koji ima položen opći dio stručnog ispita može voditi na području cijele Republike Hrvatske, osim na i u zaštićenim cjelinama (lokalitetima), dok turistički vodič koji ima položen posebni dio stručnog ispita, a koji polaže posebno po županijama može voditi turiste i po zaštićenim cjelinama (lokalitetima). Usluge turističkog vodiča u Republici Hrvatskoj može pružati državljanin Republike Hrvatske, državljanin druge države ugovornice Ugovora o Europskom gospodarskom prostoru i Švicarske Konfederacije koji ispunjava uvjete za turističkog vodiča propisane tim Zakonom. Iznimno, usluge turističkog vodiča može pružati i državljanin treće države koji ima prijavljeno prebivalište u Republici Hrvatskoj i ispunjava uvjete za turističkog vodiča propisane tim Zakonom, tj. ima položen stručni ispit za turističkog vodiča u Republici Hrvatskoj. Turistički vodič državljanin druge države ugovornice Ugovora o Europskom gospodarskom prostoru i Švicarske Konfederacije može samo privremeno i povremeno pružati usluge turističkog vodiča na području Republike Hrvatske, osim na zaštićenim cjelinama (lokalitetima), ako se prijavio Ministarstvu turizma i sporta te uz uvjet da ima zakonit poslovni nastan u matičnoj državi članici i ondje pripada reguliranoj profesiji ili ako je, u slučaju da ta profesija u njihovoj matičnoj državi članici nije regulirana, je obavljao tu profesiju najmanje godinu dana u prethodnih 10 godina. Ukoliko žele pružati

<p>objavila Europska Komisija prije nekoliko godina, gdje se nisu potrudili ni sve rubrike ispuniti, a da ne spominjemo polupismenu razinu popratnog teksta. I sve to uz opravdanja inzistiranjima Europske Komisije s kojima smo upoznati. Međutim . proučili smo i prezentirali sve primjere zaštite nekih drugih europskih zemalja. Sudeći po ovom postupku, ne očekujemo ništa pozitivno ni u Pravilnicima o edukaciji i zaštićenim lokalitetima koji nam slijede. Posebno smo užasnuti činjenicom da se uopće nisu iskoristili primjeri modela zaštite ni prema državljanima trećih zemalja koji će nam držati lekcije o našoj povijesti i baštini. Ovakav čin slobodno se može nazvati eutanaziranjem kulturnog naslijeđa, ujedno i potpunim krahom načela zaštite potrošača. Radi se o svojevrsnoj izdaji Hrvatske, i to na globalnoj razini. Žalosti da doslovce niti jedan naš prijedlog, kao članova radne skupine, nije prihvaćen. Ministarstvo turizma i sporta, kojem je obveza štiti interese struke hrvatskih vodiča, odbilo je poslušati glas struke bez obzira na argumente, navedene modalitete zaštite drugih europskih zemalja te bezrezervnu podršku kustosa, povjesničara i braniteljskih udruga. Treba se zapitati zašto Hrvatska ne želi štiti svoju baštinu, povijest i svoje građane na način kako su to napravile druge europske zemlje, primjerice Grčka i Cipar? I sve ovo se događa u zemlji zbog čije su slobode i obrane nacionalnog identiteta prije samo 25 godina mnogi dali svoje živote. Zar ni to više nije važno? Ne možemo se oteti dojmu kako je hrvatski kulturni identitet predan kao na pladnju. Tko god hoće neka jede i kusa kako želi. Kriteriji tu ne postoje. Vjerovali smo da u našem resornom Ministarstvu imamo majku, a ne maćehu. Na žalost, pogriješili smo, ali ćemo ustrajati u goloj borbi za egzistenciju i boriti se svim demokratskim sredstvima. Jednoglasno: članovi Zajednice društava turističkih vodiča Hrvatske 1. Društvo turističkih vodiča Split 2. Društvo turističkih vodiča Dubrovnik 3. Udruga turističkih vodiča Like 4. Udruga turističkih vodiča Rab 5. Udruga turističkih vodiča grada Vukovara 6. Društvo turističkih vodiča Korčula 7. Društvo turističkih vodiča Rovinj 8. Društvo turističkih vodiča Međimurje 9. Udruga turističkih vodiča Bastion-Karlovac 10. Udruga Moj Osijek 3 11. Udruga turističkih vodiča Maloga Lošinja 12. Udruga turističkih vodiča Zadra - Donat 13. Društvo turističkih vodiča Phoenix- Trogir 14. Udruga turističkih vodiča Kvarnera 15. Društvo turističkih vodiča Liburnia 16. Društvo turističkih vodiča Varaždin 17. Društvo turističkih vodiča Pula 18. Udruga turističkih vodiča Zagreba i srednjohrvatske makroregije 19. Turistički vodiči Split 20. Udruga turističkih vodiča Mihovil Šibenik 21. Udruga turističkih vodiča otoka Hvara</p>	<p>usluge na ili u zaštićenim cjelinama (lokalitetima), turistički vodiči iz drugih država članica moraju položiti posebni dio stručnog ispita odnosno ispit za svaku županiju. Kako bi se olakšao pristup obavljanju profesije turističkog vodiča izmjenama Zakona će se brisati dio odredbe u kojoj je propisano da se stručni ispit polaže zasebno za svaku županiju i da se popis zaštićenih cjelina (lokaliteta) sastavlja zasebno za svaku županiju, a sam ispit i popis lokaliteta se uređuje pozakonskim aktima, a ne ovim Zakonom. Nadalje, Direktivom 2005/36/EZ o priznavanju stručnih kvalifikacija kako je izmijenjena Direktivom 2013/55/EU utvrđuje se da države članice ne smiju ni zbog kojeg razloga koji se odnosi na stručne kvalifikacije ograničavati slobodu pružanja usluga stranim pružateljima usluga koji imaju zakonit poslovni nastan u matičnoj državi članici i ondje pripadaju reguliranoj profesiji ili ako su, u slučaju da ta profesija u njihovoj matičnoj državi članici nije regulirana, obavljali tu profesiju najmanje godinu dana u prethodnih 10 godina, naime, navedeno je propisano i Zakonom o reguliranim profesijama i priznavanju inozemnih stručnih kvalifikacija. Sukladno navedenoj Direktivi turistički vodič iz Republike Hrvatske može pružati usluge u drugoj državi članici Europske unije te ista ne bi smjela ni zbog kojeg razloga koji se odnosi na stručne kvalifikacije ograničavati slobodu pružanja usluga, a ukoliko se hrvatski vodiči susreću s poteškoćama u pružanju usluga u drugim država članicama navedeno mogu prijaviti putem mreže SOLVIT. Napominjemo da je nacionalni SOLVIT centar uspostavljen pri Ministarstvu gospodarstva i održivog razvoja. Vezano uz prijedlog da se definira razina znanja hrvatskog jezika, napominjemo da sukladno važećem Zakonu turistički vodič mora znati jezik na koje pruža usluge najmanje na razini B2 Zajedničkog europskog referentnog okvira. Navedeno znači da strani vodič koji pruža usluge na hrvatskom jeziku mora znati hrvatski jezik najmanje na razini B2. Ukoliko pruža usluge na nekom drugom stranom jeziku, mora poznavati hrvatski jezik u mjeri dostatnoj za pružanje usluga. Kada je u pitanju priznavanje stručnih kvalifikacija turističkih vodiča iz drugih država članica Europske unije skrećemo pažnju na odredbe Zakona o reguliranim profesijama i priznavanju inozemnih stručnih kvalifikacija, kojim je prenesena Direktiva Direktive 2005/36/EZ o priznavanju stručnih kvalifikacija (izmijenjena Direktivom 2013/55/EU), provjera znanja jezika mora biti razmjerna djelatnosti koja će se obavljati, a provodi se samo u slučaju profesija koje utječu na sigurnost pacijenata, a drugih profesija kada postoji osnovana sumnja o dovoljnom poznavanju jezika u odnosu na profesionalne djelatnosti koje se najmjeravaju obavljati. Takva provjera može se vršiti samo nakon izdavanja Europske profesionalne kartice i priznavanja inozemnih stručnih kvalifikacija u svrhu ostvarivanja prava na poslovni nastan, ali ne i kod privremenog i povremenog pružanja usluga turističkog vodiča u drugoj državi članici Europske unije.</p>
<p>176 Helena Vidulin PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA Poražavajuće i razočaravajuće je što smo kao članovi radne skupine za konačan prijedlog izmjena Zakona o pružanju usluga u turizmu doznali s, pazite</p>	<p>Nije prihvaćen Ministarstvo turizma i sporta pristupilo je izmjenama i dopunama Zakona o pružanju usluga u turizmu (NN 130/17, 25/19, 98/19, 42/20) zbog potrebe usklađivanja s propisima Europske unije (odredbama Direktive 2005/36/EZ o priznavanju stručnih</p>

sad, web stranice Ministarstva turizma i sporta. Od resornog ministarstva očekivali smo poštivanje osnovnih uzusa komunikacije, kao i elementarne pristojnosti u međusobnim odnosima. Međutim, nakon predstavljenih stavova ZDTVH, ni pisma, ni razglednice. Jasno je da im do mišljenja i stava struke nije nimalo stalo. Malo je reći kako smo zabrinuti činjenicom što je Ministarstvo turizma i sporta ovim prijedlogom strane turističke vodiče inauguriralo u hrvatske turističke vodiče bez potrebe bilo kakve edukacije. Nula. Naravno, bez obzira imaju li ili nemaju adekvatnu izobrazbu u svojoj domicilnoj državi. Zamislite, čak ne trebaju vladati ni osnovnim znanjem hrvatskog jezika, što naše Ministarstvo očito ni malo ne brine, jer oni i onako s njima neće imati baš nikakvog kontakta. Svaka čast kolegama iz drugih zemalja, ali oni, posve jasno, ne mogu tumačiti hrvatsku povijest, jer nemaju (a kako bi i imali?) toliko potreban osjećaj nacionalne privrženosti i pripadnosti Hrvatskoj. Treba li posebno spomenuti da se to odnosi i na Domovinski rat, temelj slobodne i suverene Hrvatske. Ukratko, strancima je dopušteno da svojim načinima tumačenja hrvatske povijesti rade njezinu reviziju po svom slobodnom nahođenju. Doduše, zakon predviđa da bi strani vodiči trebali polagati stručne provjere znanja i prolaziti procedure kao hrvatske kolege samo u slučaju ako bi vodili na zaštićenim lokalitetima. To će biti jedina mjesta na kojima će naša država u smislu ovog zakona imati koliko toliko suverenitet. Međutim, činjenica je da Ministarstvo ima namjeru taj broj zaštićenih lokaliteta znatno umanjiti na ostatke ostataka hrvatske materijalne i nematerijalne kulturne baštine pravilnikom koji će ubrzo stupiti na snagu. Mirne duše može se konstatirati kako će kroz koji dan inozemni vodiči bez ikakvog stručnog i profesionalnog kriterija voditi goste diljem lijepe naše i eto nama poplave tzv. fake news informacija, pseudo tumačenja i, po svojoj biti, kraja kulturnog turizma u Hrvatskoj, posredno i srozavanja ugleda zemlje u svijetu, što je posvjedočila i Češka, a objavila sama Europska Komisija u svojem izvješću. Svjedočimo vulgarizaciji struke, opasnoj i krajnjoj degradaciji kvalitete interpretiranja naše baštine, ne vodeći čak računa o zaštiti potrošača, te i njihovom pravu na kvalitetnu uslugu. Sve se prepušta samovolji predatorskog kapitalizma i ekonomiji velikih brojeva, a brojni vodiči će biti primorani iseliti van zemlje i naći drugi posao, što im, kao velikom broju visoko obrazovanih osoba s odličnim poznavanjem stranih jezika neće biti problem. Toliko o demografskoj politici... Ministarstvo ide toliko daleko u nepoznavanju profesije i zakonskih propisa da u esavjetovanju navodi kako u Hrvatskoj ima samo 340 aktivnih turističkih vodiča, što bi bilo smiješno da nije žalosno. Republika Hrvatska broji preko pet i pol tisuća vodiča i svi oni uplaćuju značajna financijska sredstva u državni proračun putem obrta, agencija, udruga, ugovora o djelu odnosno uplaćenih poreza, prireza i doprinosa. Nepoznavanje materije samo je nastavak prakse koju smo uočili prilikom proučavanja testa proporcionalnosti koje je objavila Europska Komisija prije nekoliko godina, gdje se nisu potrudili ni sve rubrike ispuniti, a da ne spominjemo polupismenu razinu popratnog teksta. I

kvalifikacija (kako je zadnje izmijenjena Direktivom 2013/55/EU) i Direktive 2006/123/EZ o uslugama na unutarnjem tržištu), koje su utemeljene na slobodi poslovnog nastana, slobodi pružanja usluga i/ili slobodi kretanja radnika – temeljnim načelima Europske unije. Prije objave nacrtu Prijedloga izmjena Zakona o pružanju usluga u turizmu na savjetovanju sa zainteresiranom javnošću 8. siječnja 2021. godine, Ministarstvo turizma i sporta održalo je četiri sastanka s predstavnicima Zajednice društava turističkih vodiča Hrvatske (ZDTVH), a na posljednjem sastanku 20. studenoga 2020. predstavljen im je Prijedlog izmjena i dopuna Zakona o pružanju usluga u turizmu. Ovim novim Prijedlogom izmjena Zakona o pružanju usluga u turizmu Ministarstvo turizma i sporta u dijelu zakona koji se odnosi na turističke vodiče ne regulira obvezu polaganja općeg i posebnog dijela ispita za turističke vodiče, već su način polaganja i sadržaj stručnog ispita za turističke vodiče, kao i popis zaštićenih cjelina (lokaliteta) uređeni podzakonskim aktima, tj. pravilnicima iz 2008. godine - Pravilnikom o stručnom ispitu za turističke vodiče i ispitnom programu za turističke pratitelje (NN 50/08 i 120/08) i Pravilnikom o popisu turističkih cjelina (lokaliteta) po županijama (NN 76/08). Prijedlog novog načina polaganja i sadržaja ispita za turističke vodiče bit će predmet rada radne skupine za izradu novih pravilnika, koji se trebaju donijeti do kraja lipnja 2021. godine. U radnoj skupini će, kao i do sada, sudjelovati predstavnici turističkih vodiča, visoka učilišta koja izvode programe stručnog ispita za turističke vodiče, tijela državne vlasti i stručnjaci. Ne može se prihvatiti navod da strani turistički vodiči vode bez edukacije u Republici Hrvatskoj iz razloga što je važećim Zakonom za pružanje usluga turističkog vodiča propisana obveza polaganja stručnog ispita, koji se sastoji od općeg i posebnog dijela. Turistički vodič koji ima položen opći dio stručnog ispita može voditi na području cijele Republike Hrvatske, osim na i u zaštićenim cjelinama (lokalitetima), dok turistički vodič koji ima položen posebni dio stručnog ispita, a koji polaže posebno po županijama može voditi turiste i po zaštićenim cjelinama (lokalitetima). Usluge turističkog vodiča u Republici Hrvatskoj može pružati državljanin Republike Hrvatske, državljanin druge države ugovornice Ugovora o Europskom gospodarskom prostoru i Švicarske Konfederacije koji ispunjava uvjete za turističkog vodiča propisane tim Zakonom. Iznimno, usluge turističkog vodiča može pružati i državljanin treće države koji ima prijavljeno prebivalište u Republici Hrvatskoj i ispunjava uvjete za turističkog vodiča propisane tim Zakonom, tj. ima položen stručni ispit za turističkog vodiča u Republici Hrvatskoj. Turistički vodič državljanin druge države ugovornice Ugovora o Europskom gospodarskom prostoru i Švicarske Konfederacije može samo privremeno i povremeno pružati usluge turističkog vodiča na području Republike Hrvatske, osim na zaštićenim cjelinama (lokalitetima), ako se prijavio Ministarstvu turizma i sporta te uz uvjet da ima zakonit poslovni nastan u matičnoj državi članici i ondje pripada reguliranoj profesiji ili ako je, u slučaju da ta profesija u njihovoj matičnoj državi članici nije regulirana, je obavljao tu profesiju najmanje godinu dana u prethodnih 10 godina. Ukoliko žele pružati usluge na ili u zaštićenim cjelinama (lokalitetima),

<p>sve to uz opravdanja inzistiranja Europske Komisije s kojima smo upoznati. Međutim . proučili smo i prezentirali sve primjere zaštite nekih drugih europskih zemalja. Sudeći po ovom postupku, ne očekujemo ništa pozitivno ni u Pravilnicima o edukaciji i zaštićenim lokalitetima koji nam slijede. Posebno smo užasnuti činjenicom da se uopće nisu iskoristili primjeri modela zaštite ni prema državljanima trećih zemalja koji će nam držati lekcije o našoj povijesti i baštini. Ovakav čin slobodno se može nazvati eutanaziranjem kulturnog naslijeđa, ujedno i potpunim krahom načela zaštite potrošača. Radi se o svojevrsnoj izdaji Hrvatske, i to na globalnoj razini. Žalosti da doslovce niti jedan naš prijedlog, kao članova radne skupine, nije prihvaćen. Ministarstvo turizma i sporta, kojem je obveza štiti interese struke hrvatskih vodiča, odbilo je poslušati glas struke bez obzira na argumente, navedene modalitete zaštite drugih europskih zemalja te bezrezervnu podršku kustosa, povjesničara i braniteljskih udruga. Treba se zapitati zašto Hrvatska ne želi štiti svoju baštinu, povijest i svoje građane na način kako su to napravile druge europske zemlje, primjerice Grčka i Cipar? I sve ovo se događa u zemlji zbog čije su slobode i obrane nacionalnog identiteta prije samo 25 godina mnogi dali svoje živote. Zar ni to više nije važno? Ne možemo se oteti dojmu kako je hrvatski kulturni identitet predan kao na pladnju. Tko god hoće neka jede i kusa kako želi. Kriteriji tu ne postoje. Vjerovali smo da u našem resornom Ministarstvu imamo majku, a ne maćehu. Na žalost, pogriješili smo, ali ćemo ustrajati u goljoj borbi za egzistenciju i boriti se svim demokratskim sredstvima. Jednoglasno: članovi Zajednice društava turističkih vodiča Hrvatske 1. Društvo turističkih vodiča Split 2. Društvo turističkih vodiča Dubrovnik 3. Udruga turističkih vodiča Like 4. Udruga turističkih vodiča Rab 5. Udruga turističkih vodiča grada Vukovara 6. Društvo turističkih vodiča Korčula 7. Društvo turističkih vodiča Rovinj 8. Društvo turističkih vodiča Međimurje 9. Udruga turističkih vodiča Bastion-Karlovac 10. Udruga Moj Osijek 11. Udruga turističkih vodiča Maloga Lošinja 12. Udruga turističkih vodiča Zadra - Donat 13. Društvo turističkih vodiča Phoenix- Trogir 14. Udruga turističkih vodiča Kvarnera 15. Društvo turističkih vodiča Liburnia 16. Društvo turističkih vodiča Varaždin 17. Društvo turističkih vodiča Pula 18. Udruga turističkih vodiča Zagreba i srednjohrvatske makroregije 19. Turistički vodiči Split 20. Udruga turističkih vodiča Mihovil Šibenik 21. Udruga turističkih vodiča otoka Hvara</p>	<p>turistički vodiči iz drugih država članica moraju položiti posebni dio stručnog ispita odnosno ispit za svaku županiju. Kako bi se olakšao pristup obavljanju profesije turističkog vodiča izmjenama Zakona će se brisati dio odredbe u kojoj je propisano da se stručni ispit polaže zasebno za svaku županiju i da se popis zaštićenih cjelina (lokaliteta) sastavlja zasebno za svaku županiju, a sam ispit i popis lokaliteta se uređuje pozakonskim aktima, a ne ovim Zakonom. Nadalje, Direktivom 2005/36/EZ o priznavanju stručnih kvalifikacija kako je izmijenjena Direktivom 2013/55/EU utvrđuje se da države članice ne smiju ni zbog kojeg razloga koji se odnosi na stručne kvalifikacije ograničavati slobodu pružanja usluga stranim pružateljima usluga koji imaju zakonit poslovni nastan u matičnoj državi članici i ondje pripadaju reguliranoj profesiji ili ako su, u slučaju da ta profesija u njihovoj matičnoj državi članici nije regulirana, obavljali tu profesiju najmanje godinu dana u prethodnih 10 godina, naime, navedeno je propisano i Zakonom o reguliranim profesijama i priznavanju inozemnih stručnih kvalifikacija. Sukladno navedenoj Direktivi turistički vodič iz Republike Hrvatske može pružati usluge u drugoj državi članici Europske unije te ista ne bi smjela ni zbog kojeg razloga koji se odnosi na stručne kvalifikacije ograničavati slobodu pružanja usluga, a ukoliko se hrvatski vodiči susreću s poteškoćama u pružanju usluga u drugim država članicama navedeno mogu prijaviti putem mreže SOLVIT. Napominjemo da je nacionalni SOLVIT centar uspostavljen pri Ministarstvu gospodarstva i održivog razvoja. Vežano uz prijedlog da se definira razina znanja hrvatskog jezika, napominjemo da sukladno važećem Zakonu turistički vodič mora znati jezik na koje pruža usluge najmanje na razini B2 Zajedničkog europskog referentnog okvira. Navedeno znači da strani vodič koji pruža usluge na hrvatskom jeziku mora znati hrvatski jezik najmanje na razini B2. Ukoliko pruža usluge na nekom drugom stranom jeziku, mora poznavati hrvatski jezik u mjeri dostatnoj za pružanje usluga. Kada je u pitanju priznavanje stručnih kvalifikacija turističkih vodiča iz drugih država članica Europske unije skrećemo pažnju na odredbe Zakona o reguliranim profesijama i priznavanju inozemnih stručnih kvalifikacija, kojim je prenesena Direktiva Direktive 2005/36/EZ o priznavanju stručnih kvalifikacija (izmijenjena Direktivom 2013/55/EU), provjera znanja jezika mora biti razmjerna djelatnosti koja će se obavljati, a provodi se samo u slučaju profesija koje utječu na sigurnost pacijenata, a drugih profesija kada postoji osnovana sumnja o dovoljnom poznavanju jezika u odnosu na profesionalne djelatnosti koje se najmjeravaju obavljati. Takva provjera može se vršiti samo nakon izdavanja Europske profesionalne kartice i priznavanja inozemnih stručnih kvalifikacija u svrhu ostvarivanja prava na poslovni nastan, ali ne i kod privremenog i povremenog pružanja usluga turističkog vodiča u drugoj državi članici Europske unije.</p>
<p>177 Sara Santek PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA Predmet: Besramno ponižavanje baštine, struke i hrvatskih turističkih vodiča Poražavajuće i razočaravajuće je što smo kao članovi radne skupine za konačan prijedlog izmjena Zakona o</p>	<p>Nije prihvaćen Ministarstvo turizma i sporta pristupilo je izmjenama i dopunama Zakona o pružanju usluga u turizmu (NN 130/17, 25/19, 98/19, 42/20) zbog potrebe usklađivanja s propisima Europske unije (odredbama Direktive 2005/36/EZ o priznavanju stručnih kvalifikacija (kako je zadnje izmijenjena Direktivom</p>

pružanju usluga u turizmu doznali s, pazite sad, web stranice Ministarstva turizma i sporta. Od resornog ministarstva očekivali smo poštivanje osnovnih uzusa komunikacije, kao i elementarne pristojnosti u međusobnim odnosima. Međutim, nakon predstavljenih stavova ZDTVH, ni pisma, ni razglednice. Jasno je da im do mišljenja i stava struke nije nimalo stalo. Malo je reći kako smo zabrinuti činjenicom što je Ministarstvo turizma i sporta ovim prijedlogom strane turističke vodiče inauguriralo u hrvatske turističke vodiče bez potrebe bilo kakve edukacije. Nula. Naravno, bez obzira imaju li ili nemaju adekvatnu izobrazbu u svojoj domicilnoj državi. Zamislite, čak ne trebaju vladati ni osnovnim znanjem hrvatskog jezika, što naše Ministarstvo očito ni malo ne brine, jer oni i onako s njima neće imati baš nikakvog kontakta. Svaka čast kolegama iz drugih zemalja, ali oni, posve jasno, ne mogu tumačiti hrvatsku povijest, jer nemaju (a kako bi i imali?) toliko potreban osjećaj nacionalne privrženosti i pripadnosti Hrvatskoj. Treba li posebno spomenuti da se to odnosi i na Domovinski rat, temelj slobodne i suverene Hrvatske. Ukratko, strancima je dopušteno da svojim načinima tumačenja hrvatske povijesti rade njezinu reviziju po svom slobodnom nahođenju. Doduše, zakon predviđa da bi strani vodiči trebali polagati stručne provjere znanja i prolaziti procedure kao hrvatske kolege samo u slučaju ako bi vodili na zaštićenim lokalitetima. To će biti jedina mjesta na kojima će naša država u smislu ovog zakona imati koliko toliko suverenitet. Međutim, činjenica je da Ministarstvo ima namjeru taj broj zaštićenih lokaliteta znatno umanjiti na ostatke ostataka hrvatske materijalne i nematerijalne kulturne baštine pravilnikom koji će ubrzo stupiti na snagu. Mirne duše može se konstatirati kako će kroz koji dan inozemni vodiči bez ikakvog stručnog i profesionalnog kriterija voditi goste diljem lijepe naše i eto nama poplave tzv. fake news informacija, pseudo tumačenja i, po svojoj biti, kraja kulturnog turizma u Hrvatskoj, posredno i srozavanja ugleda zemlje u svijetu, što je posvjedočila i Češka, a objavila sama Europska Komisija u svojem izvješću. Svjedočimo vulgarizaciji struke, opasnoj i krajnjoj degradaciji kvalitete interpretiranja naše baštine, ne vodeći čak računa o zaštiti potrošača, te i njihovom pravu na kvalitetnu uslugu. Sve se prepušta samovolji predatorskog kapitalizma i ekonomiji velikih brojeva, a brojni vodiči će biti primorani iseliti van zemlje i naći drugi posao, što im, kao velikom broju visoko obrazovanih osoba s odličnim poznavanjem stranih jezika neće biti problem. Toliko o demografskoj politici... Ministarstvo ide toliko daleko u nepoznavanju profesije i zakonskih propisa da u esavjetovanju navodi kako u Hrvatskoj ima samo 340 aktivnih turističkih vodiča, što bi bilo smiješno da nije žalosno. Republika Hrvatska broji preko pet i pol tisuća vodiča i svi oni uplaćuju značajna financijska sredstva u državni proračun putem obrta, agencija, udruga, ugovora o djelu odnosno uplaćenih poreza, prireza i doprinosa. Nepoznavanje materije samo je nastavak prakse koju smo uočili prilikom proučavanja testa proporcionalnosti koje je objavila Europska Komisija prije nekoliko godina, gdje se nisu potrudili ni sve rubrike ispuniti, a da ne

2013/55/EU) i Direktive 2006/123/EZ o uslugama na unutarnjem tržištu), koje su utemeljene na slobodi poslovnog nastana, slobodi pružanja usluga i/ili slobodi kretanja radnika – temeljnim načelima Europske unije. Prije objave nacрта Prijedloga izmjena Zakona o pružanju usluga u turizmu na savjetovanju sa zainteresiranom javnošću 8. siječnja 2021. godine, Ministarstvo turizma i sporta održalo je četiri sastanka s predstavnicima Zajednice društava turističkih vodiča Hrvatske (ZDTVH), a na posljednjem sastanku 20. studenoga 2020. predstavljen im je Prijedlog izmjena i dopuna Zakona o pružanju usluga u turizmu. Ovim novim Prijedlogom izmjena Zakona o pružanju usluga u turizmu Ministarstvo turizma i sporta u dijelu zakona koji se odnosi na turističke vodiče ne regulira obvezu polaganja općeg i posebnog dijela ispita za turističke vodiče, već su način polaganja i sadržaj stručnog ispita za turističke vodiče, kao i popis zaštićenih cjelina (lokaliteta) uređeni podzakonskim aktima, tj. pravilnicima iz 2008. godine - Pravilnikom o stručnom ispitu za turističke vodiče i ispitnom programu za turističke pratitelje (NN 50/08 i 120/08) i Pravilnikom o popisu turističkih cjelina (lokaliteta) po županijama (NN 76/08). Prijedlog novog načina polaganja i sadržaja ispita za turističke vodiče bit će predmet rada radne skupine za izradu novih pravilnika, koji se trebaju donijeti do kraja lipnja 2021. godine. U radnoj skupini će, kao i do sada, sudjelovati predstavnici turističkih vodiča, visoka učilišta koja izvode programe stručnog ispita za turističke vodiče, tijela državne vlasti i stručnjaci. Ne može se prihvatiti navod da strani turistički vodiči vode bez edukacije u Republici Hrvatskoj iz razloga što je važećim Zakonom za pružanje usluga turističkog vodiča propisana obveza polaganja stručnog ispita, koji se sastoji od općeg i posebnog dijela. Turistički vodič koji ima položen opći dio stručnog ispita može voditi na području cijele Republike Hrvatske, osim na i u zaštićenim cjelinama (lokalitetima), dok turistički vodič koji ima položen posebni dio stručnog ispita, a koji polaže posebno po županijama može voditi turiste i po zaštićenim cjelinama (lokalitetima). Usluge turističkog vodiča u Republici Hrvatskoj može pružati državljanin Republike Hrvatske, državljanin druge države ugovornice Ugovora o Europskom gospodarskom prostoru i Švicarske Konfederacije koji ispunjava uvjete za turističkog vodiča propisane tim Zakonom. Iznimno, usluge turističkog vodiča može pružati i državljanin treće države koji ima prijavljeno prebivalište u Republici Hrvatskoj i ispunjava uvjete za turističkog vodiča propisane tim Zakonom, tj. ima položen stručni ispit za turističkog vodiča u Republici Hrvatskoj. Turistički vodič državljanin druge države ugovornice Ugovora o Europskom gospodarskom prostoru i Švicarske Konfederacije može samo privremeno i povremeno pružati usluge turističkog vodiča na području Republike Hrvatske, osim na zaštićenim cjelinama (lokalitetima), ako se prijavio Ministarstvu turizma i sporta te uz uvjet da ima zakonit poslovni nastan u matičnoj državi članici i ondje pripada reguliranoj profesiji ili ako je, u slučaju da ta profesija u njihovoj matičnoj državi članici nije regulirana, je obavljao tu profesiju najmanje godinu dana u prethodnih 10 godina. Ukoliko žele pružati usluge na ili u zaštićenim cjelinama (lokalitetima), turistički vodiči iz drugih država članica moraju položiti

<p>spominjemo polupismenu razinu popratnog teksta. I sve to uz opravdanja inzistiranjima Europske Komisije s kojima smo upoznati. Međutim . proučili smo i prezentirali sve primjere zaštite nekih drugih europskih zemalja. Sudeći po ovom postupku, ne očekujemo ništa pozitivno ni u Pravilnicima o edukaciji i zaštićenim lokalitetima koji nam slijede. Posebno smo užasnuti činjenicom da se uopće nisu iskoristili primjeri modela zaštite ni prema državljanima trećih zemalja koji će nam držati lekcije o našoj povijesti i baštini. Ovakav čin slobodno se može nazvati eutanaziranjem kulturnog naslijeđa, ujedno i potpunim krahom načela zaštite potrošača. Radi se o svojevrsnoj izdaji Hrvatske, i to na globalnoj razini. Žalosti da doslovce niti jedan naš prijedlog, kao članova radne skupine, nije prihvaćen. Ministarstvo turizma i sporta, kojem je obveza štiti interese struke hrvatskih vodiča, odbilo je poslušati glas struke bez obzira na argumente, navedene modalitete zaštite drugih europskih zemalja te bezrezervnu podršku kustosa, povjesničara i braniteljskih udruga. Treba se zapitati zašto Hrvatska ne želi štiti svoju baštinu, povijest i svoje građane na način kako su to napravile druge europske zemlje, primjerice Grčka i Cipar? I sve ovo se događa u zemlji zbog čije su slobode i obrane nacionalnog identiteta prije samo 25 godina mnogi dali svoje živote. Zar ni to više nije važno? Ne možemo se oteći dojmu kako je hrvatski kulturni identitet predan kao na pladnju. Tko god hoće neka jede i kusa kako želi. Kriteriji tu ne postoje. Vjerovali smo da u našem resornom Ministarstvu imamo majku, a ne maćehu. Na žalost, pogriješili smo, ali ćemo ustrajati u goljoj borbi za egzistenciju i boriti se svim demokratskim sredstvima. Jednoglasno: članovi Zajednice društava turističkih vodiča Hrvatske 1. Društvo turističkih vodiča Split 2. Društvo turističkih vodiča Dubrovnik 3. Udruga turističkih vodiča Like 4. Udruga turističkih vodiča Rab 5. Udruga turističkih vodiča grada Vukovara 6. Društvo turističkih vodiča Korčula 7. Društvo turističkih vodiča Rovinj 8. Društvo turističkih vodiča Međimurje 9. Udruga turističkih vodiča Bastion-Karlovac 10. Udruga Moj Osijek 11. Udruga turističkih vodiča Maloga Lošinja 12. Udruga turističkih vodiča Zadra - Donat 13. Društvo turističkih vodiča Phoenix- Trogir 14. Udruga turističkih vodiča Kvarnera 15. Društvo turističkih vodiča Liburnia 16. Društvo turističkih vodiča Varaždin 17. Društvo turističkih vodiča Pula 18. Udruga turističkih vodiča Zagreba i srednjohrvatske makroregije 19. Turistički vodiči Split 20. Udruga turističkih vodiča Mihovil Šibenik 21. Udruga turističkih vodiča otoka Hvara</p>	<p>posebni dio stručnog ispita odnosno ispit za svaku županiju. Kako bi se olakšao pristup obavljanju profesije turističkog vodiča izmjenama Zakona će se brisati dio odredbe u kojoj je propisano da se stručni ispit polaže zasebno za svaku županiju i da se popis zaštićenih cjelina (lokaliteta) sastavlja zasebno za svaku županiju, a sam ispit i popis lokaliteta se uređuje pozakonskim aktima, a ne ovim Zakonom. Nadalje, Direktivom 2005/36/EZ o priznavanju stručnih kvalifikacija kako je izmijenjena Direktivom 2013/55/EU utvrđuje se da države članice ne smiju ni zbog kojeg razloga koji se odnosi na stručne kvalifikacije ograničavati slobodu pružanja usluga stranim pružateljima usluga koji imaju zakonit poslovni nastan u matičnoj državi članici i ondje pripadaju reguliranoj profesiji ili ako su, u slučaju da ta profesija u njihovoj matičnoj državi članici nije regulirana, obavljali tu profesiju najmanje godinu dana u prethodnih 10 godina, naime, navedeno je propisano i Zakonom o reguliranim profesijama i priznavanju inozemnih stručnih kvalifikacija. Sukladno navedenoj Direktivi turistički vodič iz Republike Hrvatske može pružati usluge u drugoj državi članici Europske unije te ista ne bi smjela ni zbog kojeg razloga koji se odnosi na stručne kvalifikacije ograničavati slobodu pružanja usluga, a ukoliko se hrvatski vodiči susreću s poteškoćama u pružanju usluga u drugim država članicama navedeno mogu prijaviti putem mreže SOLVIT. Napominjemo da je nacionalni SOLVIT centar uspostavljen pri Ministarstvu gospodarstva i održivog razvoja. Vezano uz prijedlog da se definira razina znanja hrvatskog jezika, napominjemo da sukladno važećem Zakonu turistički vodič mora znati jezik na koje pruža usluge najmanje na razini B2 Zajedničkog europskog referentnog okvira. Navedeno znači da strani vodič koji pruža usluge na hrvatskom jeziku mora znati hrvatski jezik najmanje na razini B2. Ukoliko pruža usluge na nekom drugom stranom jeziku, mora poznavati hrvatski jezik u mjeri dostatnoj za pružanje usluga. Kada je u pitanju priznavanje stručnih kvalifikacija turističkih vodiča iz drugih država članica Europske unije skrećemo pažnju na odredbe Zakona o reguliranim profesijama i priznavanju inozemnih stručnih kvalifikacija, kojim je prenesena Direktiva Direktive 2005/36/EZ o priznavanju stručnih kvalifikacija (izmijenjena Direktivom 2013/55/EU), provjera znanja jezika mora biti razmjerna djelatnosti koja će se obavljati, a provodi se samo u slučaju profesija koje utječu na sigurnost pacijenata, a drugih profesija kada postoji osnovana sumnja o dovoljnom poznavanju jezika u odnosu na profesionalne djelatnosti koje se najmjeravaju obavljati. Takva provjera može se vršiti samo nakon izdavanja Europske profesionalne kartice i priznavanja inozemnih stručnih kvalifikacija u svrhu ostvarivanja prava na poslovni nastan, ali ne i kod privremenog i povremenog pružanja usluga turističkog vodiča u drugoj državi članici Europske unije.</p>
<p>178 BRANIMIR ŠURBEK PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA Malo je reći kako smo zabrinuti činjenicom što je Ministarstvo turizma i sporta ovim prijedlogom strane turističke vodiče inauguriralo u hrvatske turističke vodiče bez potrebe bilo kakve edukacije. Nula. Naravno, bez obzira imaju li ili nemaju adekvatnu</p>	<p>Primljeno na znanje Nije konkretna primjedba na Nacrt prijedloga zakona, već općeniti komentar.</p>

	<p>izobrazbu u svojoj domicilnoj državi. Zamislite, čak ne trebaju vladati ni osnovnim znanjem hrvatskog jezika, što naše Ministarstvo očito ni malo ne brine, jer oni i onako s njima neće imati baš nikakvog kontakta. Svaka čast kolegama iz drugih zemalja, ali oni, posve jasno, ne mogu tumačiti hrvatsku povijest, jer nemaju (a kako bi i imali?) toliko potreban osjećaj nacionalne privrženosti i pripadnosti Hrvatskoj. Treba li posebno spomenuti da se to odnosi i na Domovinski rat, temelj slobodne i suverene Hrvatske. Ukratko, strancima je dopušteno da svojim načinima tumačenja hrvatske povijesti rade njezinu reviziju po svom slobodnom nahođenju.</p>	
179	<p>katica bomeštar-herceg PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA Besramno ponižavanje baštine, struke i hrvatskih turističkih vodiča Poražavajuće i razočaravajuće je što smo kao članovi radne skupine za konačan prijedlog izmjena Zakona o pružanju usluga u turizmu doznali s, pazite sad, web stranice Ministarstva turizma i sporta. Od resornog ministarstva očekivali smo poštivanje osnovnih uzusa komunikacije, kao i elementarne pristojnosti u međusobnim odnosima. Međutim, nakon predstavljenih stavova ZDTVH, ni pisma, ni razglednice. Jasno je da im do mišljenja i stava struke nije nimalo stalo. Malo je reći kako smo zabrinuti činjenicom što je Ministarstvo turizma i sporta ovim prijedlogom strane turističke vodiče inauguiralo u hrvatske turističke vodiče bez potrebe bilo kakve edukacije. Nula. Naravno, bez obzira imaju li ili nemaju adekvatnu izobrazbu u svojoj domicilnoj državi. Zamislite, čak ne trebaju vladati ni osnovnim znanjem hrvatskog jezika, što naše Ministarstvo očito ni malo ne brine, jer oni i onako s njima neće imati baš nikakvog kontakta. Svaka čast kolegama iz drugih zemalja, ali oni, posve jasno, ne mogu tumačiti hrvatsku povijest, jer nemaju (a kako bi i imali?) toliko potreban osjećaj nacionalne privrženosti i pripadnosti Hrvatskoj. Treba li posebno spomenuti da se to odnosi i na Domovinski rat, temelj slobodne i suverene Hrvatske. Ukratko, strancima je dopušteno da svojim načinima tumačenja hrvatske povijesti rade njezinu reviziju po svom slobodnom nahođenju. Doduše, zakon predviđa da bi strani vodiči trebali polagati stručne provjere znanja i prolaziti procedure kao hrvatske kolege samo u slučaju ako bi vodili na zaštićenim lokalitetima. To će biti jedina mjesta na kojima će naša država u smislu ovog zakona imati koliko toliko suverenitet. Međutim, činjenica je da Ministarstvo ima namjeru taj broj zaštićenih lokaliteta znatno umanjiti na ostatke ostataka hrvatske materijalne i nematerijalne kulturne baštine pravilnikom koji će ubrzo stupiti na snagu. Mirne duše može se konstatirati kako će kroz koji dan inozemni vodiči bez ikakvog stručnog i profesionalnog kriterija voditi goste diljem lijepe naše i eto nama poplave tzv. fake news informacija, pseudo tumačenja i, po svojoj biti, kraja kulturnog turizma u Hrvatskoj, posredno i srozavanja ugleda zemlje u svijetu, što je posvjedočila i Češka, a objavila sama Europska Komisija u svojem izvješću. Svjedočimo vulgarizaciji struke, opasnoj i krajnjoj degradaciji kvalitete interpretiranja naše baštine, ne vodeći čak računa o</p>	<p>Nije prihvaćen Ministarstvo turizma i sporta pristupilo je izmjenama i dopunama Zakona o pružanju usluga u turizmu (NN 130/17, 25/19, 98/19, 42/20) zbog potrebe usklađivanja s propisima Europske unije (odredbama Direktive 2005/36/EZ o priznavanju stručnih kvalifikacija (kako je zadnje izmijenjena Direktivom 2013/55/EU) i Direktive 2006/123/EZ o uslugama na unutarnjem tržištu), koje su utemeljene na slobodi poslovnog nastana, slobodi pružanja usluga i/ili slobodi kretanja radnika – temeljnim načelima Europske unije. Prije objave nacrtu Prijedloga izmjena Zakona o pružanju usluga u turizmu na savjetovanju sa zainteresiranom javnošću 8. siječnja 2021. godine, Ministarstvo turizma i sporta održalo je četiri sastanka s predstavnicima Zajednice društava turističkih vodiča Hrvatske (ZDTVH), a na posljednjem sastanku 20. studenoga 2020. predstavljen im je Prijedlog izmjena i dopuna Zakona o pružanju usluga u turizmu. Ovim novim Prijedlogom izmjena Zakona o pružanju usluga u turizmu Ministarstvo turizma i sporta u dijelu zakona koji se odnosi na turističke vodiče ne regulira obvezu polaganja općeg i posebnog dijela ispita za turističke vodiče, već su način polaganja i sadržaj stručnog ispita za turističke vodiče, kao i popis zaštićenih cjelina (lokaliteta) uređeni podzakonskim aktima, tj. pravilnicima iz 2008. godine - Pravilnikom o stručnom ispitu za turističke vodiče i ispitnom programu za turističke pratitelje (NN 50/08 i 120/08) i Pravilnikom o popisu turističkih cjelina (lokaliteta) po županijama (NN 76/08). Prijedlog novog načina polaganja i sadržaja ispita za turističke vodiče bit će predmet rada radne skupine za izradu novih pravilnika, koji se trebaju donijeti do kraja lipnja 2021. godine. U radnoj skupini će, kao i do sada, sudjelovati predstavnici turističkih vodiča, visoka učilišta koja izvode programe stručnog ispita za turističke vodiče, tijela državne vlasti i stručnjaci. Ne može se prihvatiti navod da strani turistički vodiči vode bez edukacije u Republici Hrvatskoj iz razloga što je važećim Zakonom za pružanje usluga turističkog vodiča propisana obveza polaganja stručnog ispita, koji se sastoji od općeg i posebnog dijela. Turistički vodič koji ima položen opći dio stručnog ispita može voditi na području cijele Republike Hrvatske, osim na i u zaštićenim cjelinama (lokalitetima), dok turistički vodič koji ima položen posebni dio stručnog ispita, a koji polaže posebno po županijama može voditi turiste i po zaštićenim cjelinama (lokalitetima). Usluge turističkog vodiča u Republici Hrvatskoj može pružati državljanin Republike Hrvatske, državljanin druge države ugovornice Ugovora o Europskom gospodarskom prostoru i Švicarske Konfederacije koji ispunjava</p>

zaštiti potrošača, te i njihovom pravu na kvalitetnu uslugu. Sve se prepušta samovolji predatorskog kapitalizma i ekonomiji velikih brojeva, a brojni vodiči će biti primorani iseliti van zemlje i naći drugi posao, što im, kao velikom broju visoko obrazovanih osoba s odličnim poznavanjem stranih jezika neće biti problem. Toliko o demografskoj politici...

Ministarstvo ide toliko daleko u nepoznavanju profesije i zakonskih propisa da u esavjetovanju navodi kako u Hrvatskoj ima samo 340 aktivnih turističkih vodiča, što bi bilo smiješno da nije žalosno. Republika Hrvatska broji preko pet i pol tisuća vodiča i svi oni 2 uplaćuju značajna financijska sredstva u državni proračun putem obrta, agencija, udruga, ugovora o djelu odnosno uplaćenih poreza, prireza i doprinosa. Nepoznavanje materije samo je nastavak prakse koju smo uočili prilikom proučavanja testa proporcionalnosti koje je objavila Europska Komisija prije nekoliko godina, gdje se nisu potrudili ni sve rubrike ispuniti, a da ne spominjemo polupismenu razinu popratnog teksta. I sve to uz opravdanja inzistiranjima Europske Komisije s kojima smo upoznati. Međutim . proučili smo i prezentirali sve primjere zaštite nekih drugih europskih zemalja. Sudeći po ovom postupku, ne očekujemo ništa pozitivno ni u Pravilnicima o edukaciji i zaštićenim lokalitetima koji nam slijede. Posebno smo užasnuti činjenicom da se uopće nisu iskoristili primjeri modela zaštite ni prema državljanima trećih zemalja koji će nam držati lekcije o našoj povijesti i baštini. Ovakav čin slobodno se može nazvati eutanaziranjem kulturnog naslijeđa, ujedno i potpunim krahom načela zaštite potrošača. Radi se o svojevrsnoj izdaji Hrvatske, i to na globalnoj razini. Žalosti da doslovce niti jedan naš prijedlog, kao članova radne skupine, nije prihvaćen. Ministarstvo turizma i sporta, kojem je obveza štiti interese struke hrvatskih vodiča, odbilo je poslušati glas struke bez obzira na argumente, navedene modalitete zaštite drugih europskih zemalja te bezrezervnu podršku kustosa, povjesničara i braniteljskih udruga. Treba se zapitati zašto Hrvatska ne želi štiti svoju baštinu, povijest i svoje građane na način kako su to napravile druge europske zemlje, primjerice Grčka i Cipar? I sve ovo se događa u zemlji zbog čije su slobode i obrane nacionalnog identiteta prije samo 25 godina mnogi dali svoje živote. Zar ni to više nije važno? Ne možemo se oteti dojmu kako je hrvatski kulturni identitet predan kao na pladnju. Tko god hoće neka jede i kusa kako želi. Kriteriji tu ne postoje. Vjerovali smo da u našem resornom Ministarstvu imamo majku, a ne maćehu. Na žalost, pogriješili smo, ali ćemo ustrajati u goljoj borbi za egzistenciju i boriti se svim demokratskim sredstvima. Jednoglasno: članovi Zajednice društava turističkih vodiča Hrvatske 1. Društvo turističkih vodiča Split 2. Društvo turističkih vodiča Dubrovnik 3. Udruga turističkih vodiča Like 4. Udruga turističkih vodiča Rab 5. Udruga turističkih vodiča grada Vukovara 6. Društvo turističkih vodiča Korčula 7. Društvo turističkih vodiča Rovinj 8. Društvo turističkih vodiča Međimurje 9. Udruga turističkih vodiča Bastion-Karlovac 10. Udruga Moj Osijek 11. Udruga turističkih vodiča Maloga Lošinja 12. Udruga turističkih vodiča Zadra - Donat 13. Društvo

uvjete za turističkog vodiča propisane tim Zakonom. Iznimno, usluge turističkog vodiča može pružati i državljanin treće države koji ima prijavljeno prebivalište u Republici Hrvatskoj i ispunjava uvjete za turističkog vodiča propisane tim Zakonom, tj. ima položen stručni ispit za turističkog vodiča u Republici Hrvatskoj. Turistički vodič državljanin druge države ugovornice Ugovora o Europskom gospodarskom prostoru i Švicarske Konfederacije može samo privremeno i povremeno pružati usluge turističkog vodiča na području Republike Hrvatske, osim na zaštićenim cjelinama (lokalitetima), ako se prijavio Ministarstvu turizma i sporta te uz uvjet da ima zakonit poslovni nastan u matičnoj državi članici i ondje pripada reguliranoj profesiji ili ako je, u slučaju da ta profesija u njihovoj matičnoj državi članici nije regulirana, je obavljao tu profesiju najmanje godinu dana u prethodnih 10 godina. Ukoliko žele pružati usluge na ili u zaštićenim cjelinama (lokalitetima), turistički vodiči iz drugih država članica moraju položiti posebni dio stručnog ispita odnosno ispit za svaku županiju. Kako bi se olakšao pristup obavljanju profesije turističkog vodiča izmjenama Zakona će se brisati dio odredbe u kojoj je propisano da se stručni ispit polaže zasebno za svaku županiju i da se popis zaštićenih cjelina (lokaliteta) sastavlja zasebno za svaku županiju, a sam ispit i popis lokaliteta se uređuje pozakonskim aktima, a ne ovim Zakonom. Nadalje, Direktivom 2005/36/EZ o priznavanju stručnih kvalifikacija kako je izmijenjena Direktivom 2013/55/EU utvrđuje se da države članice ne smiju ni zbog kojeg razloga koji se odnosi na stručne kvalifikacije ograničavati slobodu pružanja usluga stranim pružateljima usluga koji imaju zakonit poslovni nastan u matičnoj državi članici i ondje pripadaju reguliranoj profesiji ili ako su, u slučaju da ta profesija u njihovoj matičnoj državi članici nije regulirana, obavljali tu profesiju najmanje godinu dana u prethodnih 10 godina, naime, navedeno je propisano i Zakonom o reguliranim profesijama i priznavanju inozemnih stručnih kvalifikacija. Sukladno navedenoj Direktivi turistički vodič iz Republike Hrvatske može pružati usluge u drugoj državi članici Europske unije te ista ne bi smjela ni zbog kojeg razloga koji se odnosi na stručne kvalifikacije ograničavati slobodu pružanja usluga, a ukoliko se hrvatski vodiči susreću s poteškoćama u pružanju usluga u drugim država članicama navedeno mogu prijaviti putem mreže SOLVIT. Napominjemo da je nacionalni SOLVIT centar uspostavljen pri Ministarstvu gospodarstva i održivog razvoja. Vezano uz prijedlog da se definira razina znanja hrvatskog jezika, napominjemo da sukladno važećem Zakonu turistički vodič mora znati jezik na koje pruža usluge najmanje na razini B2 Zajedničkog europskog referentnog okvira. Navedeno znači da strani vodič koji pruža usluge na hrvatskom jeziku mora znati hrvatski jezik najmanje na razini B2. Ukoliko pruža usluge na nekom drugom stranom jeziku, mora poznavati hrvatski jezik u mjeri dostatnoj za pružanje usluga. Kada je u pitanju priznavanje stručnih kvalifikacija turističkih vodiča iz drugih država članica Europske unije skrećemo pažnju na odredbe Zakona o reguliranim profesijama i priznavanju inozemnih stručnih kvalifikacija, kojim je prenesena Direktiva 2005/36/EZ o priznavanju stručnih kvalifikacija (izmijenjena Direktivom 2013/55/EU),

	<p>turističkih vodiča Phoenix- Trogir 14. Udruga turističkih vodiča Kvarnera 15. Društvo turističkih vodiča Liburnia 16. Društvo turističkih vodiča Varaždin 17. Društvo turističkih vodiča Pula 18. Udruga turističkih vodiča Zagreba i srednjohrvatske makroregije 19. Turistički vodiči Split 20. Udruga turističkih vodiča Mihovil Šibenik 21. Udruga turističkih vodiča otoka Hvar</p>	<p>provjera znanja jezika mora biti razmjerna djelatnosti koja će se obavljati, a provodi se samo u slučaju profesija koje utječu na sigurnost pacijenata, a drugih profesija kada postoji osnovana sumnja o dovoljnom poznavanju jezika u odnosu na profesionalne djelatnosti koje se najmjeravaju obavljati. Takva provjera može se vršiti samo nakon izdavanja Europske profesionalne kartice i priznavanja inozemnih stručnih kvalifikacija u svrhu ostvarivanja prava na poslovni nastan, ali ne i kod privremenog i povremenog pružanja usluga turističkog vodiča u drugoj državi članici Europske unije.</p>
180	<p>Josip Matassi PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA U potpunosti podržavam stav naše krovne udruge Zajednice turističkih vodiča. U nastavku ga ponavljam jer ga očit one želite vidjeti i poslušati: Predmet: Besramno ponižavanje baštine, struke i hrvatskih turističkih vodiča Poražavajuće i razočaravajuće je što smo kao članovi radne skupine za konačan prijedlog izmjena Zakona o pružanju usluga u turizmu doznali s, pazite sad, web stranice Ministarstva turizma i sporta. Od resornog ministarstva očekivali smo poštivanje osnovnih uzusa komunikacije, kao i elementarne pristojnosti u međusobnim odnosima. Međutim, nakon predstavljenih stavova ZDTVH, ni pisma, ni razglednice. Jasno je da im do mišljenja i stava struke nije nimalo stalo. Malo je reći kako smo zabrinuti činjenicom što je Ministarstvo turizma i sporta ovim prijedlogom strane turističke vodiče inauguralo u hrvatske turističke vodiče bez potrebe bilo kakve edukacije. Nula. Naravno, bez obzira imaju li ili nemaju adekvatnu izobrazbu u svojoj domicilnoj državi. Zamislite, čak ne trebaju vladati ni osnovnim znanjem hrvatskog jezika, što naše Ministarstvo očito ni malo ne brine, jer oni i onako s njima neće imati baš nikakvog kontakta. Svaka čast kolegama iz drugih zemalja, ali oni, posve jasno, ne mogu tumačiti hrvatsku povijest, jer nemaju (a kako bi i imali?) toliko potreban osjećaj nacionalne privrženosti i pripadnosti Hrvatskoj. Treba li posebno spomenuti da se to odnosi i na Domovinski rat, temelj slobodne i suverene Hrvatske. Ukratko, strancima je dopušteno da svojim načinima tumačenja hrvatske povijesti rade njezinu reviziju po svom slobodnom nahođenju. Doduše, zakon predviđa da bi strani vodiči trebali polagati stručne provjere znanja i prolaziti procedure kao hrvatske kolege samo u slučaju ako bi vodili na zaštićenim lokalitetima. To će biti jedina mjesta na kojima će naša država u smislu ovog zakona imati koliko toliko suverenitet. Međutim, činjenica je da Ministarstvo ima namjeru taj broj zaštićenih lokaliteta znatno umanjiti na ostatke ostataka hrvatske materijalne i nematerijalne kulturne baštine pravilnikom koji će ubrzo stupiti na snagu. Mirne duše može se konstatirati kako će kroz koji dan inozemni vodiči bez ikakvog stručnog i profesionalnog kriterija voditi goste diljem lijepe naše i eto nama poplave tzv. fake news informacija, pseudo tumačenja i, po svojoj biti, kraja kulturnog turizma u Hrvatskoj, posredno i srozavanja ugleda zemlje u svijetu, što je posvjedočila i Češka, a objavila sama Europska Komisija u svojem izvješću. Svjedočimo vulgarizaciji</p>	<p>Nije prihvaćen Prije objave nacрта Prijedloga izmjena Zakona o pružanju usluga u turizmu na savjetovanju sa zainteresiranom javnošću 8. siječnja 2021. godine, Ministarstvo turizma i sporta održalo je četiri sastanka s predstavnicima Zajednice društava turističkih vodiča Hrvatske (ZDTVH), a na posljednjem sastanku 20. studenoga 2020. predstavljen im je Prijedlog izmjena i dopuna Zakona o pružanju usluga u turizmu. Ministarstvo turizma i sporta pristupilo je izmjenama i dopunama Zakona o pružanju usluga u turizmu (NN 130/17, 25/19, 98/19, 42/20) zbog potrebe usklađivanja s propisima Europske unije (odredbama Direktive 2005/36/EZ o priznavanju stručnih kvalifikacija (kako je zadnje izmijenjena Direktivom 2013/55/EU) i Direktive 2006/123/EZ o uslugama na unutarnjem tržištu), koje su utemeljene na slobodi poslovnog nastana, slobodi pružanja usluga i/ili slobodi kretanja radnika – temeljnim načelima Europske unije. Ovim novim Prijedlogom izmjena Zakona o pružanju usluga u turizmu Ministarstvo turizma i sporta u dijelu zakona koji se odnosi na turističke vodiče ne regulira obvezu polaganja općeg i posebnog dijela ispita za turističke vodiče, već su način polaganja i sadržaj stručnog ispita za turističke vodiče, kao i popis zaštićenih cjelina (lokaliteta) uređeni podzakonskim aktima, tj. pravilnicima iz 2008. godine - Pravilnikom o stručnom ispitu za turističke vodiče i ispitnom programu za turističke pratitelje (NN 50/08 i 120/08) i Pravilnikom o popisu turističkih cjelina (lokaliteta) po županijama (NN 76/08). Prijedlog novog načina polaganja i sadržaja ispita za turističke vodiče bit će predmet rada radne skupine za izradu novih pravilnika, koji se trebaju donijeti do kraja lipnja 2021. godine. U radnoj skupini će, kao i do sada, sudjelovati predstavnici turističkih vodiča. Ne može se prihvatiti navod da strani turistički vodiči vode bez edukacije u Republici Hrvatskoj iz razloga što je važećim Zakonom za pružanje usluga turističkog vodiča propisana obveza polaganja stručnog ispita, koji se sastoji od općeg i posebnog dijela. Turistički vodič koji ima položen opći dio stručnog ispita može voditi na području cijele Republike Hrvatske, osim na i u zaštićenim cjelinama (lokalitetima), dok turistički vodič koji ima položen posebni dio stručnog ispita, a koji polaže posebno po županijama može voditi turiste i po zaštićenim cjelinama (lokalitetima). Usluge turističkog vodiča u Republici Hrvatskoj može pružati državljanin Republike Hrvatske, državljanin druge države ugovornice Ugovora o Europskom gospodarskom prostoru i Švicarske Konfederacije koji ispunjava uvjete za turističkog vodiča propisane tim Zakonom. Iznimno, usluge turističkog vodiča može pružati i državljanin treće države koji ima prijavljeno</p>

struke, opasnoj i krajnjoj degradaciji kvalitete interpretiranja naše baštine, ne vodeći čak računa o zaštiti potrošača, te i njihovom pravu na kvalitetnu uslugu. Sve se prepušta samovolji predatorskog kapitalizma i ekonomiji velikih brojeva, a brojni vodiči će biti primorani iseliti van zemlje i naći drugi posao, što im, kao velikom broju visoko obrazovanih osoba s odličnim poznavanjem stranih jezika neće biti problem. Toliko o demografskoj politici...

Ministarstvo ide toliko daleko u nepoznavanju profesije i zakonskih propisa da u esavjetovanju navodi kako u Hrvatskoj ima samo 340 aktivnih turističkih vodiča, što bi bilo smiješno da nije žalosno. Republika Hrvatska broji preko pet i pol tisuća vodiča i svi oni 2 uplaćuju značajna financijska sredstva u državni proračun putem obrta, agencija, udruga, ugovora o djelu odnosno uplaćenih poreza, prireza i doprinosa. Nepoznavanje materije samo je nastavak prakse koju smo uočili prilikom proučavanja testa proporcionalnosti koje je objavila Europska Komisija prije nekoliko godina, gdje se nisu potrudili ni sve rubrike ispuniti, a da ne spominjemo polupismenu razinu popratnog teksta. I sve to uz opravdanja inzistiranjima Europske Komisije s kojima smo upoznati. Međutim . proučili smo i prezentirali sve primjere zaštite nekih drugih europskih zemalja. Sudeći po ovom postupku, ne očekujemo ništa pozitivno ni u Pravilnicima o edukaciji i zaštićenim lokalitetima koji nam slijede. Posebno smo užasnuti činjenicom da se uopće nisu iskoristili primjeri modela zaštite ni prema državljanima trećih zemalja koji će nam držati lekcije o našoj povijesti i baštini. Ovakav čin slobodno se može nazvati eutanaziranjem kulturnog naslijeđa, ujedno i potpunim krahom načela zaštite potrošača. Radi se o svojevrsnoj izdaji Hrvatske, i to na globalnoj razini. Žalosti da doslovce niti jedan naš prijedlog, kao članova radne skupine, nije prihvaćen. Ministarstvo turizma i sporta, kojem je obveza štiti interese struke hrvatskih vodiča, odbilo je poslušati glas struke bez obzira na argumente, navedene modalitete zaštite drugih europskih zemalja te bezrezervnu podršku kustosa, povjesničara i braniteljskih udruga. Treba se zapitati zašto Hrvatska ne želi štiti svoju baštinu, povijest i svoje građane na način kako su to napravile druge europske zemlje, primjerice Grčka i Cipar? I sve ovo se događa u zemlji zbog čije su slobode i obrane nacionalnog identiteta prije samo 25 godina mnogi dali svoje živote. Zar ni to više nije važno? Ne možemo se oteti dojmu kako je hrvatski kulturni identitet predan kao na pladnju. Tko god hoće neka jede i kusa kako želi. Kriteriji tu ne postoje. Vjerovali smo da u našem resornom Ministarstvu imamo majku, a ne maćehu. Na žalost, pogriješili smo, ali ćemo ustrajati u goljoj borbi za egzistenciju i boriti se svim demokratskim sredstvima. Jednoglasno:

članovi Zajednice društava turističkih vodiča Hrvatske 1. Društvo turističkih vodiča Split 2. Društvo turističkih vodiča Dubrovnik 3. Udruga turističkih vodiča Like 4. Udruga turističkih vodiča Rab 5. Udruga turističkih vodiča grada Vukovara 6. Društvo turističkih vodiča Korčula 7. Društvo turističkih vodiča Rovinj 8. Društvo turističkih vodiča Međimurje 9. Udruga turističkih vodiča Bastion-Karlovac 10. Udruga Moj Osijek 11. Udruga

prebivalište u Republici Hrvatskoj i ispunjava uvjete za turističkog vodiča propisane tim Zakonom, tj. ima položen stručni ispit za turističkog vodiča u Republici Hrvatskoj. Turistički vodič državljanin druge države ugovornice Ugovora o Europskom gospodarskom prostoru i Švicarske Konfederacije može samo privremeno i povremeno pružati usluge turističkog vodiča na području Republike Hrvatske, osim na zaštićenim cjelinama (lokalitetima), ako se prijavio Ministarstvu turizma i sporta te uz uvjet da ima zakonit poslovni nastan u matičnoj državi članici i ondje pripada reguliranoj profesiji ili ako je, u slučaju da ta profesija u njihovoj matičnoj državi članici nije regulirana, je obavljao tu profesiju najmanje godinu dana u prethodnih 10 godina. Ukoliko žele pružati usluge na ili u zaštićenim cjelinama (lokalitetima), turistički vodiči iz drugih država članica moraju položiti posebni dio stručnog ispita odnosno ispit za svaku županiju. Kako bi se olakšao pristup obavljanju profesije turističkog vodiča izmjenama Zakona će se brisati dio odredbe u kojoj je propisano da se stručni ispit polaže zasebno za svaku županiju i da se popis zaštićenih cjelina (lokaliteta) sastavlja zasebno za svaku županiju, a sam ispit i popis lokaliteta se uređuje pozakonskim aktima, a ne ovim Zakonom. Nadalje, Direktivom 2005/36/EZ o priznavanju stručnih kvalifikacija kako je izmijenjena Direktivom 2013/55/EU utvrđuje se da države članice ne smiju ni zbog kojeg razloga koji se odnosi na stručne kvalifikacije ograničavati slobodu pružanja usluga stranim pružateljima usluga koji imaju zakonit poslovni nastan u matičnoj državi članici i ondje pripadaju reguliranoj profesiji ili ako su, u slučaju da ta profesija u njihovoj matičnoj državi članici nije regulirana, obavljali tu profesiju najmanje godinu dana u prethodnih 10 godina, naime, navedeno je propisano i Zakonom o reguliranim profesijama i priznavanju inozemnih stručnih kvalifikacija. Sukladno navedenoj Direktivi turistički vodič iz Republike Hrvatske može pružati usluge u drugoj državi članici Europske unije te ista ne bi smjela ni zbog kojeg razloga koji se odnosi na stručne kvalifikacije ograničavati slobodu pružanja usluga, a ukoliko se hrvatski vodiči susreću s poteškoćama u pružanju usluga u drugim država članicama navedeno mogu prijaviti putem mreže SOLVIT. Napominjemo da je nacionalni SOLVIT centar uspostavljen pri Ministarstvu gospodarstva i održivog razvoja. Vezano uz prijedlog da se definira razina znanja hrvatskog jezika, napominjemo da sukladno važećem Zakonu turistički vodič mora znati jezik na koje pruža usluge najmanje na razini B2 Zajedničkog europskog referentnog okvira. Navedeno znači da strani vodič koji pruža usluge na hrvatskom jeziku mora znati hrvatski jezik najmanje na razini B2. Ukoliko pruža usluge na nekom drugom stranom jeziku, mora poznavati hrvatski jezik u mjeri dostatnoj za pružanje usluga. Kada je u pitanju priznavanje stručnih kvalifikacija turističkih vodiča iz drugih država članica Europske unije skrećemo pažnju na odredbe Zakona o reguliranim profesijama i priznavanju inozemnih stručnih kvalifikacija, kojim je prenesena Direktiva 2005/36/EZ o priznavanju stručnih kvalifikacija (izmijenjena Direktivom 2013/55/EU), provjera znanja jezika mora biti razmjerna djelatnosti koja će se obavljati, a provodi se samo u slučaju profesija koje utječu na sigurnost pacijenata, a drugih

	<p>turističkih vodiča Maloga Lošinja 12. Udruga turističkih vodiča Zadra - Donat 13. Društvo turističkih vodiča Phoenix- Trogir 14. Udruga turističkih vodiča Kvarnera 15. Društvo turističkih vodiča Liburnia 16. Društvo turističkih vodiča Varaždin 17. Društvo turističkih vodiča Pula 18. Udruga turističkih vodiča Zagreba i srednjohrvatske makroregije 19. Turistički vodiči Split 20. Udruga turističkih vodiča Mihovil Šibenik 21. Udruga turističkih vodiča otoka Hvar</p>	<p>profesija kada postoji osnovana sumnja o dovoljnom poznavanju jezika u odnosu na profesionalne djelatnosti koje se najmjeravaju obavljati. Takva provjera može se vršiti samo nakon izdavanja Europske profesionalne kartice i priznavanja inozemnih stručnih kvalifikacija u svrhu ostvarivanja prava na poslovni nastan, ali ne i kod privremenog i povremenog pružanja usluga turističkog vodiča u drugoj državi članici Europske unije.</p>
181	<p>bojana jagarinec PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA Predmet: Besramno ponižavanje baštine, struke i hrvatskih turističkih vodiča Poražavajuće i razočaravajuće je što smo kao članovi radne skupine za konačan prijedlog izmjena Zakona o pružanju usluga u turizmu doznali s, pazite sad, web stranice Ministarstva turizma i sporta. Od resornog ministarstva očekivali smo poštivanje osnovnih uzusa komunikacije, kao i elementarne pristojnosti u međusobnim odnosima. Međutim, nakon predstavljenih stavova ZDTVH, ni pisma, ni razglednice. Jasno je da im do mišljenja i stava struke nije nimalo stalo. Malo je reći kako smo zabrinuti činjenicom što je Ministarstvo turizma i sporta ovim prijedlogom strane turističke vodiče inauguriralo u hrvatske turističke vodiče bez potrebe bilo kakve edukacije. Nula. Naravno, bez obzira imaju li ili nemaju adekvatnu izobrazbu u svojoj domicilnoj državi. Zamislite, čak ne trebaju vladati ni osnovnim znanjem hrvatskog jezika, što naše Ministarstvo očito ni malo ne brine, jer oni i onako s njima neće imati baš nikakvog kontakta. Svaka čast kolegama iz drugih zemalja, ali oni, posve jasno, ne mogu tumačiti hrvatsku povijest, jer nemaju (a kako bi i imali?) toliko potreban osjećaj nacionalne privrženosti i pripadnosti Hrvatskoj. Treba li posebno spomenuti da se to odnosi i na Domovinski rat, temelj slobodne i suverene Hrvatske. Ukratko, strancima je dopušteno da svojim načinima tumačenja hrvatske povijesti rade njezinu reviziju po svom slobodnom nahođenju. Doduše, zakon predviđa da bi strani vodiči trebali polagati stručne provjere znanja i prolaziti procedure kao hrvatske kolege samo u slučaju ako bi vodili na zaštićenim lokalitetima. To će biti jedina mjesta na kojima će naša država u smislu ovog zakona imati koliko toliko suverenitet. Međutim, činjenica je da Ministarstvo ima namjeru taj broj zaštićenih lokaliteta znatno umanjiti na ostatke ostataka hrvatske materijalne i nematerijalne kulturne baštine pravilnikom koji će ubrzo stupiti na snagu. Mirne duše može se konstatirati kako će kroz koji dan inozemni vodiči goste diljem lijepe naše i eto nama poplave tzv. fake news informacija, pseudo tumačenja i, po svojoj biti, kraja kulturnog turizma u Hrvatskoj, posredno i srozavanja ugleda zemlje u svijetu, što je posvjedočila Češka, a objavila sama Europska Komisija u svojem izvješću. Svjedočimo vulgarizaciji struke, opasnoj i krajnjoj degradaciji kvalitete interpretiranja naše baštine, ne vodeći čak računa o zaštiti potrošača, te i njihovom pravu na kvalitetnu uslugu. Sve se prepušta samovolji predatorskog kapitalizma i ekonomiji velikih brojeva, a brojni vodiči</p>	<p>Nije prihvaćen Ministarstvo turizma i sporta pristupilo je izmjenama i dopunama Zakona o pružanju usluga u turizmu (NN 130/17, 25/19, 98/19, 42/20) zbog potrebe usklađivanja s propisima Europske unije (odredbama Direktive 2005/36/EZ o priznavanju stručnih kvalifikacija (kako je zadnje izmijenjena Direktivom 2013/55/EU) i Direktive 2006/123/EZ o uslugama na unutarnjem tržištu), koje su utemeljene na slobodi poslovnog nastana, slobodi pružanja usluga i/ili slobodi kretanja radnika – temeljnim načelima Europske unije. Prije objave nacrtu Prijedloga izmjena Zakona o pružanju usluga u turizmu na savjetovanju sa zainteresiranom javnošću 8. siječnja 2021. godine, Ministarstvo turizma i sporta održalo je četiri sastanka s predstavnicima Zajednice društava turističkih vodiča Hrvatske (ZDTVH), a na posljednjem sastanku 20. studenoga 2020. predstavljen im je Prijedlog izmjena i dopuna Zakona o pružanju usluga u turizmu. Ovim novim Prijedlogom izmjena Zakona o pružanju usluga u turizmu Ministarstvo turizma i sporta u dijelu zakona koji se odnosi na turističke vodiče ne regulira obvezu polaganja općeg i posebnog dijela ispita za turističke vodiče, već su način polaganja i sadržaj stručnog ispita za turističke vodiče, kao i popis zaštićenih cjelina (lokaliteta) uređeni podzakonskim aktima, tj. pravilnicima iz 2008. godine - Pravilnikom o stručnom ispitu za turističke vodiče i ispitnom programu za turističke pratitelje (NN 50/08 i 120/08) i Pravilnikom o popisu turističkih cjelina (lokaliteta) po županijama (NN 76/08). Prijedlog novog načina polaganja i sadržaja ispita za turističke vodiče bit će predmet rada radne skupine za izradu novih pravilnika, koji se trebaju donijeti do kraja lipnja 2021. godine. U radnoj skupini će, kao i do sada, sudjelovati predstavnici turističkih vodiča, visoka učilišta koja izvode programe stručnog ispita za turističke vodiče, tijela državne vlasti i stručnjaci. Ne može se prihvatiti navod da strani turistički vodiči vode bez edukacije u Republici Hrvatskoj iz razloga što je važećim Zakonom za pružanje usluga turističkog vodiča propisana obveza polaganja stručnog ispita, koji se sastoji od općeg i posebnog dijela. Turistički vodič koji ima položen opći dio stručnog ispita može voditi na području cijele Republike Hrvatske, osim na i u zaštićenim cjelinama (lokalitetima), dok turistički vodič koji ima položen posebni dio stručnog ispita, a koji polaže posebno po županijama može voditi turiste i po zaštićenim cjelinama (lokalitetima). Usluge turističkog vodiča u Republici Hrvatskoj može pružati državljanin Republike Hrvatske, državljanin druge države ugovornice Ugovora o Europskom gospodarskom prostoru i Švicarske Konfederacije koji ispunjava uvjete za turističkog vodiča propisane tim Zakonom. Iznimno, usluge turističkog vodiča može pružati i državljanin treće države koji ima prijavljeno</p>

će biti primorani iseliti van zemlje i naći drugi posao, što im, kao velikom broju visoko obrazovanih osoba s odličnim poznavanjem stranih jezika neće biti problem. Toliko o demografskoj politici...
 Ministarstvo ide toliko daleko u nepoznavanju profesije i zakonskih propisa da u esavjetovanju navodi kako u Hrvatskoj ima samo 340 aktivnih turističkih vodiča, što bi bilo smiješno da nije žalosno. Republika Hrvatska broji preko pet i pol tisuća vodiča i svi oni 2 uplaćuju značajna financijska sredstva u državni proračun putem obrta, agencija, udruga, ugovora o djelu odnosno uplaćenih poreza, prireza i doprinosa. Nepoznavanje materije samo je nastavak prakse koju smo uočili prilikom proučavanja testa proporcionalnosti koje je objavila Europska Komisija prije nekoliko godina, gdje se nisu potrudili ni sve rubrike ispuniti, a da ne spominjemo polupismenu razinu popratnog teksta. I sve to uz opravdanja inzistiranjima Europske Komisije s kojima smo upoznati. Međutim . proučili smo i prezentirali sve primjere zaštite nekih drugih europskih zemalja. Sudeći po ovom postupku, ne očekujemo ništa pozitivno ni u Pravilnicima o edukaciji i zaštićenim lokalitetima koji nam slijede. Posebno smo užasnuti činjenicom da se uopće nisu iskoristili primjeri modela zaštite ni prema državljanima trećih zemalja koji će nam držati lekcije o našoj povijesti i baštini. Ovakav čin slobodno se može nazvati eutanaziranjem kulturnog naslijeđa, ujedno i potpunim krahom načela zaštite potrošača. Radi se o svojevrsnoj izdaji Hrvatske, i to na globalnoj razini. Žalosti da doslovce niti jedan naš prijedlog, kao članova radne skupine, nije prihvaćen. Ministarstvo turizma i sporta, kojem je obveza štiti interese struke hrvatskih vodiča, odbilo je poslušati glas struke bez obzira na argumente, navedene modalitete zaštite drugih europskih zemalja te bezrezervnu podršku kustosa, povjesničara i braniteljskih udruga. Treba se zapitati zašto Hrvatska ne želi štiti svoju baštinu, povijest i svoje građane na način kako su to napravile druge europske zemlje, primjerice Grčka i Cipar? I sve ovo se događa u zemlji zbog čije su slobode i obrane nacionalnog identiteta prije samo 25 godina mnogi dali svoje živote. Zar ni to više nije važno? Ne možemo se oti dojmom kako je hrvatski kulturni identitet predan kao na pladnju. Tko god hoće neka jede i kusa kako želi. Kriteriji tu ne postoje. Vjerovali smo da u našem resornom Ministarstvu imamo majku, a ne maćehu. Na žalost, pogriješili smo, ali ćemo ustrajati u goljoj borbi za egzistenciju i boriti se svim demokratskim sredstvima. Jednoglasno: članovi Zajednice društava turističkih vodiča Hrvatske 1. Društvo turističkih vodiča Split 2. Društvo turističkih vodiča Dubrovnik 3. Udruga turističkih vodiča Like 4. Udruga turističkih vodiča Rab 5. Udruga turističkih vodiča grada Vukovara 6. Društvo turističkih vodiča Korčula 7. Društvo turističkih vodiča Rovinj 8. Društvo turističkih vodiča Međimurje 9. Udruga turističkih vodiča Bastion-Karlovac 10. Udruga Moj Osijek 11. Udruga turističkih vodiča Maloga Lošinja 12. Udruga turističkih vodiča Zadra - Donat 13. Društvo turističkih vodiča Phoenix- Trogir 14. Udruga turističkih vodiča Kvarnera 15. Društvo turističkih vodiča Liburnia 16. Društvo turističkih vodiča

prebivalište u Republici Hrvatskoj i ispunjava uvjete za turističkog vodiča propisane tim Zakonom, tj. ima položen stručni ispit za turističkog vodiča u Republici Hrvatskoj. Turistički vodič državljanin druge države ugovornice Ugovora o Europskom gospodarskom prostoru i Švicarske Konfederacije može samo privremeno i povremeno pružati usluge turističkog vodiča na području Republike Hrvatske, osim na zaštićenim cjelinama (lokalitetima), ako se prijavio Ministarstvu turizma i sporta te uz uvjet da ima zakonit poslovni nastan u matičnoj državi članici i ondje pripada reguliranoj profesiji ili ako je, u slučaju da ta profesija u njihovoj matičnoj državi članici nije regulirana, je obavljao tu profesiju najmanje godinu dana u prethodnih 10 godina. Ukoliko žele pružati usluge na ili u zaštićenim cjelinama (lokalitetima), turistički vodiči iz drugih država članica moraju položiti posebni dio stručnog ispita odnosno ispit za svaku županiju. Kako bi se olakšao pristup obavljanju profesije turističkog vodiča izmjenama Zakona će se brisati dio odredbe u kojoj je propisano da se stručni ispit polaže zasebno za svaku županiju i da se popis zaštićenih cjelina (lokaliteta) sastavlja zasebno za svaku županiju, a sam ispit i popis lokaliteta se uređuje pozakonskim aktima, a ne ovim Zakonom. Nadalje, Direktivom 2005/36/EZ o priznavanju stručnih kvalifikacija kako je izmijenjena Direktivom 2013/55/EU utvrđuje se da države članice ne smiju ni zbog kojeg razloga koji se odnosi na stručne kvalifikacije ograničavati slobodu pružanja usluga stranim pružateljima usluga koji imaju zakonit poslovni nastan u matičnoj državi članici i ondje pripadaju reguliranoj profesiji ili ako su, u slučaju da ta profesija u njihovoj matičnoj državi članici nije regulirana, obavljali tu profesiju najmanje godinu dana u prethodnih 10 godina, naime, navedeno je propisano i Zakonom o reguliranim profesijama i priznavanju inozemnih stručnih kvalifikacija. Sukladno navedenoj Direktivi turistički vodič iz Republike Hrvatske može pružati usluge u drugoj državi članici Europske unije te ista ne bi smjela ni zbog kojeg razloga koji se odnosi na stručne kvalifikacije ograničavati slobodu pružanja usluga, a ukoliko se hrvatski vodiči susreću s poteškoćama u pružanju usluga u drugim država članicama navedeno mogu prijaviti putem mreže SOLVIT. Napominjemo da je nacionalni SOLVIT centar uspostavljen pri Ministarstvu gospodarstva i održivog razvoja. Vezano uz prijedlog da se definira razina znanja hrvatskog jezika, napominjemo da sukladno važećem Zakonu turistički vodič mora znati jezik na koje pruža usluge najmanje na razini B2 Zajedničkog europskog referentnog okvira. Navedeno znači da strani vodič koji pruža usluge na hrvatskom jeziku mora znati hrvatski jezik najmanje na razini B2. Ukoliko pruža usluge na nekom drugom stranom jeziku, mora poznavati hrvatski jezik u mjeri dostatnoj za pružanje usluga. Kada je u pitanju priznavanje stručnih kvalifikacija turističkih vodiča iz drugih država članica Europske unije skrećemo pažnju na odredbe Zakona o reguliranim profesijama i priznavanju inozemnih stručnih kvalifikacija, kojim je prenesena Direktiva Direktive 2005/36/EZ o priznavanju stručnih kvalifikacija (izmijenjena Direktivom 2013/55/EU), provjera znanja jezika mora biti razmjerna djelatnosti koja će se obavljati, a provodi se samo u slučaju profesija koje utječu na sigurnost pacijenata, a drugih

	<p>Varaždin 17. Društvo turističkih vodiča Pula 18. Udruga turističkih vodiča Zagreba i srednjohrvatske makroregije 19. Turistički vodiči Split 20. Udruga turističkih vodiča Mihovil Šibenik 21. Udruga turističkih vodiča otoka Hvar</p>	<p>profesija kada postoji osnovana sumnja o dovoljnom poznavanju jezika u odnosu na profesionalne djelatnosti koje se najmjeravaju obavljati. Takva provjera može se vršiti samo nakon izdavanja Europske profesionalne kartice i priznavanja inozemnih stručnih kvalifikacija u svrhu ostvarivanja prava na poslovni nastan, ali ne i kod privremenog i povremenog pružanja usluga turističkog vodiča u drugoj državi članici Europske unije.</p>
<p>182</p>	<p>Stevo Žufić PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA Poštovani, mi smo mala putnička agencija koja se bavi posredovanjem privatnog smještaja u Poreču. Imamo problem sa poslovanjem jer je isto skraćeno na 2 - 3 mjeseca a posljedično tome imamo problem i sa zaposlenicima jer je malo njih dugoročno zainteresirano raditi 2 - 3 mjeseca godišnje. Voditelj poslovanja je direktor i prokurista koji nije stalno zaposlen (niti ne može biti) i ima ispit za voditelja poslovnice i diplomirani je ekonomista sa 30 i više godina iskustva u radu u turizmu od šefa recepcije, direktora hotela do direktora velike putničke agencije sa više stotina zaposlenih. Direktor i prokurista je odgovoran za cjelokupno poslovanje i vodi cjelokupno poslovanje turističke agencije. Predlažemo da se izmijeni odredba o voditeljima poslovnice u smislu da se izbací uvjet da mora biti stalno zaposlen. Mi financijski ne možemo izdržati plaćanje stalnoga djelatnika 12 mjeseci samo da bi zadovoljili uvjet da voditelj poslovnice ima ispit za voditelja poslovnice. Mislimo da je to besmisleno jer ako društvo ima direktora i ako direktor kao odgovorna osoba ima ispit voditelja poslovnice to bi trebalo zadovoljavati uvjete i odgovornost za poslovanje poslovnice jer je vođenje poslovanja poduzeća širi pojam, uključuje poslovnicu ali i sve ostale funkcije poduzeća koje su mnogo šire i kompleksnije od same poslovnice. Promjena se dakle odnosi na čl. 16. Zakona koji predlažemo da se izmijeni i da glasi: Turistička agencija mora imati najmanje jednoga voditelja poslovnice odgovornog za poslovanje poslovnice. Predlažemo da se iz Stevo Žufić Cen Tours d.o.o. Poreč</p>	<p>Nije prihvaćen Voditelj poslova ne mora biti stalno zaposlen (na neodređeno vrijeme), ali mora biti zaposlen u punom radnom vremenu (40 sati tjedno). Nema zapreke da turistička agencija radi sezonski.</p>
<p>183</p>	<p>Biljana Cmrečki PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA Predmet: Besramno ponižavanje baštine, struke i hrvatskih turističkih vodiča Poražavajuće i razočaravajuće je što smo kao članovi radne skupine za konačan prijedlog izmjena Zakona o pružanju usluga u turizmu doznali s, pazite sad, web stranice Ministarstva turizma i sporta. Od resornog ministarstva očekivali smo poštivanje osnovnih uzusa komunikacije, kao i elementarne pristojnosti u međusobnim odnosima. Međutim, nakon predstavljenih stavova ZDTVH, ni pisma, ni razglednice. Jasno je da im do mišljenja i stava struke nije nimalo stalo. Malo je reći kako smo zabrinuti činjenicom što je Ministarstvo turizma i sporta ovim prijedlogom strane turističke vodiče inauguriralo u hrvatske turističke vodiče bez potrebe bilo kakve edukacije. Nula. Naravno, bez obzira imaju li ili nemaju adekvatnu izobrazbu u svojoj domicilnoj državi. Zamislite, čak ne trebaju vladati ni</p>	<p>Nije prihvaćen Ministarstvo turizma i sporta pristupilo je izmjenama i dopunama Zakona o pružanju usluga u turizmu (NN 130/17, 25/19, 98/19, 42/20) zbog potrebe usklađivanja s propisima Europske unije (odredbama Direktive 2005/36/EZ o priznavanju stručnih kvalifikacija (kako je zadnje izmijenjena Direktivom 2013/55/EU) i Direktive 2006/123/EZ o uslugama na unutarnjem tržištu), koje su utemeljene na slobodi poslovnog nastana, slobodi pružanja usluga i/ili slobodi kretanja radnika – temeljnim načelima Europske unije. Prije objave nacрта Prijedloga izmjena Zakona o pružanju usluga u turizmu na savjetovanju sa zainteresiranom javnošću 8. siječnja 2021. godine, Ministarstvo turizma i sporta održalo je četiri sastanka s predstavnicima Zajednice društava turističkih vodiča Hrvatske (ZDTVH), a na posljednjem sastanku 20. studenoga 2020. predstavljen im je Prijedlog izmjena i dopuna Zakona o pružanju usluga u turizmu. Ovim novim Prijedlogom izmjena Zakona o pružanju usluga u turizmu Ministarstvo turizma i sporta u dijelu zakona</p>

osnovnim znanjem hrvatskog jezika, što naše Ministarstvo očito ni malo ne brine, jer oni i onako s njima neće imati baš nikakvog kontakta. Svaka čast kolegama iz drugih zemalja, ali oni, posve jasno, ne mogu tumačiti hrvatsku povijest, jer nemaju (a kako bi i imali?) toliko potreban osjećaj nacionalne privrženosti i pripadnosti Hrvatskoj. Treba li posebno spomenuti da se to odnosi i na Domovinski rat, temelj slobodne i suverene Hrvatske. Ukratko, strancima je dopušteno da svojim načinima tumačenja hrvatske povijesti rade njezinu reviziju po svom slobodnom nahođenju. Doduše, zakon predviđa da bi strani vodiči trebali polagati stručne provjere znanja i prolaziti procedure kao hrvatske kolege samo u slučaju ako bi vodili na zaštićenim lokalitetima. To će biti jedina mjesta na kojima će naša država u smislu ovog zakona imati koliko toliko suverenitet. Međutim, činjenica je da Ministarstvo ima namjeru taj broj zaštićenih lokaliteta znatno umanjiti na ostatke ostataka hrvatske materijalne i nematerijalne kulturne baštine pravilnikom koji će ubrzo stupiti na snagu. Mirne duše može se konstatirati kako će kroz koji dan inozemni vodiči bez ikakvog stručnog i profesionalnog kriterija voditi goste diljem lijepe naše i eto nama poplave tzv. fake news informacija, pseudo tumačenja i, po svojoj biti, kraja kulturnog turizma u Hrvatskoj, posredno i srozavanja ugleda zemlje u svijetu, što je posvjedočila i Češka, a objavila sama Europska Komisija u svojem izvješću. Svjedočimo vulgarizaciji struke, opasnoj i krajnjoj degradaciji kvalitete interpretiranja naše baštine, ne vodeći čak računa o zaštiti potrošača, te i njihovom pravu na kvalitetnu uslugu. Sve se prepušta samovolji predatorskog kapitalizma i ekonomiji velikih brojeva, a brojni vodiči će biti primorani iseliti van zemlje i naći drugi posao, što im, kao velikom broju visoko obrazovanih osoba s odličnim poznavanjem stranih jezika neće biti problem. Toliko o demografskoj politici... Ministarstvo ide toliko daleko u nepoznavanju profesije i zakonskih propisa da u esavjetovanju navodi kako u Hrvatskoj ima samo 340 aktivnih turističkih vodiča, što bi bilo smiješno da nije žalosno. Republika Hrvatska broji preko pet i pol tisuća vodiča i svi oni uplaćuju značajna financijska sredstva u državni proračun putem obrta, agencija, udruga, ugovora o djelu odnosno uplaćenih poreza, prireza i doprinosa. Nepoznavanje materije samo je nastavak prakse koju smo uočili prilikom proučavanja testa proporcionalnosti koje je objavila Europska Komisija prije nekoliko godina, gdje se nisu potrudili ni sve rubrike ispuniti, a da ne spominjemo polupismenu razinu popratnog teksta. I sve to uz opravdanja inzistiranja Europske Komisije s kojima smo upoznati. Međutim, proučili smo i prezentirali sve primjere zaštite nekih drugih europskih zemalja. Sudeći po ovom postupku, ne očekujemo ništa pozitivno ni u Pravilnicima o edukaciji i zaštićenim lokalitetima koji nam slijede. Posebno smo užasnuti činjenicom da se uopće nisu iskoristili primjeri modela zaštite ni prema državljanima trećih zemalja koji će nam držati lekcije o našoj povijesti i baštini. Ovakav čin slobodno se može nazvati eutanaziranjem kulturnog naslijeđa, ujedno i potpunim krahom načela zaštite potrošača. Radi se o svojevrsnoj izdaji Hrvatske, i to na

koji se odnosi na turističke vodiče ne regulira obvezu polaganja općeg i posebnog dijela ispita za turističke vodiče, već su način polaganja i sadržaj stručnog ispita za turističke vodiče, kao i popis zaštićenih cjelina (lokaliteta) uređeni podzakonskim aktima, tj. pravilnicima iz 2008. godine - Pravilnikom o stručnom ispitu za turističke vodiče i ispitnom programu za turističke pratitelje (NN 50/08 i 120/08) i Pravilnikom o popisu turističkih cjelina (lokaliteta) po županijama (NN 76/08). Prijedlog novog načina polaganja i sadržaja ispita za turističke vodiče bit će predmet rada radne skupine za izradu novih pravilnika, koji se trebaju donijeti do kraja lipnja 2021. godine. U radnoj skupini će, kao i do sada, sudjelovati predstavnici turističkih vodiča, visoka učilišta koja izvode programe stručnog ispita za turističke vodiče, tijela državne vlasti i stručnjaci. Ne može se prihvatiti navod da strani turistički vodiči vode bez edukacije u Republici Hrvatskoj iz razloga što je važećim Zakonom za pružanje usluga turističkog vodiča propisana obveza polaganja stručnog ispita, koji se sastoji od općeg i posebnog dijela. Turistički vodič koji ima položen opći dio stručnog ispita može voditi na području cijele Republike Hrvatske, osim na i u zaštićenim cjelinama (lokalitetima), dok turistički vodič koji ima položen posebni dio stručnog ispita, a koji polaže posebno po županijama može voditi turiste i po zaštićenim cjelinama (lokalitetima). Usluge turističkog vodiča u Republici Hrvatskoj može pružati državljanin Republike Hrvatske, državljanin druge države ugovornice Ugovora o Europskom gospodarskom prostoru i Švicarske Konfederacije koji ispunjava uvjete za turističkog vodiča propisane tim Zakonom. Iznimno, usluge turističkog vodiča može pružati i državljanin treće države koji ima prijavljeno prebivalište u Republici Hrvatskoj i ispunjava uvjete za turističkog vodiča propisane tim Zakonom, tj. ima položen stručni ispit za turističkog vodiča u Republici Hrvatskoj. Turistički vodič državljanin druge države ugovornice Ugovora o Europskom gospodarskom prostoru i Švicarske Konfederacije može samo privremeno i povremeno pružati usluge turističkog vodiča na području Republike Hrvatske, osim na zaštićenim cjelinama (lokalitetima), ako se prijavio Ministarstvu turizma i sporta te uz uvjet da ima zakonit poslovni nastan u matičnoj državi članici i ondje pripada reguliranoj profesiji ili ako je, u slučaju da ta profesija u njihovoj matičnoj državi članici nije regulirana, je obavljao tu profesiju najmanje godinu dana u prethodnih 10 godina. Ukoliko žele pružati usluge na ili u zaštićenim cjelinama (lokalitetima), turistički vodiči iz drugih država članica moraju položiti posebni dio stručnog ispita odnosno ispit za svaku županiju. Kako bi se olakšao pristup obavljanju profesije turističkog vodiča izmjenama Zakona će se brisati dio odredbe u kojoj je propisano da se stručni ispit polaže zasebno za svaku županiju i da se popis zaštićenih cjelina (lokaliteta) sastavlja zasebno za svaku županiju, a sam ispit i popis lokaliteta se uređuje podzakonskim aktima, a ne ovim Zakonom. Nadalje, Direktivom 2005/36/EZ o priznavanju stručnih kvalifikacija kako je izmijenjena Direktivom 2013/55/EU utvrđuje se da države članice ne smiju ni zbog kojeg razloga koji se odnosi na stručne kvalifikacije ograničavati slobodu pružanja usluga stranim pružateljima usluga koji imaju zakonit poslovni

	<p>globalnoj razini. Žalosti da doslovce niti jedan naš prijedlog, kao članova radne skupine, nije prihvaćen. Ministarstvo turizma i sporta, kojem je obveza štiti interese struke hrvatskih vodiča, odbilo je poslušati glas struke bez obzira na argumente, navedene modalitete zaštite drugih europskih zemalja te bezrezervnu podršku kustosa, povjesničara i braniteljskih udruga. Treba se zapitati zašto Hrvatska ne želi štiti svoju baštinu, povijest i svoje građane na način kako su to napravile druge europske zemlje, primjerice Grčka i Cipar? I sve ovo se događa u zemlji zbog čije su slobode i obrane nacionalnog identiteta prije samo 25 godina mnogi dali svoje živote. Zar ni to više nije važno? Ne možemo se oteti dojmu kako je hrvatski kulturni identitet predan kao na pladnju. Tko god hoće neka jede i kusa kako želi. Kriteriji tu ne postoje. Vjerovali smo da u našem resornom Ministarstvu imamo majku, a ne maćehu. Na žalost, pogriješili smo, ali ćemo ustrajati u goloj borbi za egzistenciju i boriti se svim demokratskim sredstvima. Jednoglasno: članovi Zajednice društava turističkih vodiča Hrvatske 1. Društvo turističkih vodiča Split 2. Društvo turističkih vodiča Dubrovnik 3. Udruga turističkih vodiča Like 4. Udruga turističkih vodiča Rab 5. Udruga turističkih vodiča grada Vukovara 6. Društvo turističkih vodiča Korčula 7. Društvo turističkih vodiča Rovinj 8. Društvo turističkih vodiča Međimurje 9. Udruga turističkih vodiča Bastion-Karlovac 10. Udruga Moj Osijek 11. Udruga turističkih vodiča Maloga Lošinja 12. Udruga turističkih vodiča Zadra - Donat 13. Društvo turističkih vodiča Phoenix- Trogir 14. Udruga turističkih vodiča Kvarnera 15. Društvo turističkih vodiča Liburnia 16. Društvo turističkih vodiča Varaždin 17. Društvo turističkih vodiča Pula 18. Udruga turističkih vodiča Zagreba i srednjohrvatske makroregije 19. Turistički vodiči Split 20. Udruga turističkih vodiča Mihovil Šibenik 21. Udruga turističkih vodiča otoka Hvara</p>	<p>nastan u matičnoj državi članici i ondje pripadaju reguliranoj profesiji ili ako su, u slučaju da ta profesija u njihovoj matičnoj državi članici nije regulirana, obavljali tu profesiju najmanje godinu dana u prethodnih 10 godina, naime, navedeno je propisano i Zakonom o reguliranim profesijama i priznavanju inozemnih stručnih kvalifikacija. Sukladno navedenoj Direktivi turistički vodič iz Republike Hrvatske može pružati usluge u drugoj državi članici Europske unije te ista ne bi smjela ni zbog kojeg razloga koji se odnosi na stručne kvalifikacije ograničavati slobodu pružanja usluga, a ukoliko se hrvatski vodiči susreću s poteškoćama u pružanju usluga u drugim država članicama navedeno mogu prijaviti putem mreže SOLVIT. Napominjemo da je nacionalni SOLVIT centar uspostavljen pri Ministarstvu gospodarstva i održivog razvoja. Vezano uz prijedlog da se definira razina znanja hrvatskog jezika, napominjemo da sukladno važećem Zakonu turistički vodič mora znati jezik na koje pruža usluge najmanje na razini B2 Zajedničkog europskog referentnog okvira. Navedeno znači da strani vodič koji pruža usluge na hrvatskom jeziku mora znati hrvatski jezik najmanje na razini B2. Ukoliko pruža usluge na nekom drugom stranom jeziku, mora poznavati hrvatski jezik u mjeri dostatnoj za pružanje usluga. Kada je u pitanju priznavanje stručnih kvalifikacija turističkih vodiča iz drugih država članica Europske unije skrećemo pažnju na odredbe Zakona o reguliranim profesijama i priznavanju inozemnih stručnih kvalifikacija, kojim je prenesena Direktiva Direktive 2005/36/EZ o priznavanju stručnih kvalifikacija (izmijenjena Direktivom 2013/55/EU), provjera znanja jezika mora biti razmjerna djelatnosti koja će se obavljati, a provodi se samo u slučaju profesija koje utječu na sigurnost pacijenata, a drugih profesija kada postoji osnovana sumnja o dovoljnom poznavanju jezika u odnosu na profesionalne djelatnosti koje se najmjeravaju obavljati. Takva provjera može se vršiti samo nakon izdavanja Europske profesionalne kartice i priznavanja inozemnih stručnih kvalifikacija u svrhu ostvarivanja prava na poslovni nastan, ali ne i kod privremenog i povremenog pružanja usluga turističkog vodiča u drugoj državi članici Europske unije.</p>
184	<p>Speranza d.o.o. PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA Poštovani, ukidanje članka 38a koji je putničkim agencijama dozvolio izdavanje vouchera i isplatu klijenata 14 + 180 dana po prestanku pandemije značit će propast velikog broja putničkih agencija. Nama je država svojim mjerama onemogućila poslovanje zadnjih 11 mjeseci. Mi imamo pad prihoda i dobiti od 90%, a troškovi hladnog pogona firme potrošili su sva akumulirana sredstva koja smo zaradili u zadnjih 20 godina poslovanja. Mjere države od 4.000 kuna u našem slučaju pokrivaju samo 12% troškova hladnog pogona. Preostali dio snosila je tvrtka. I tako zadnjih 11 mjeseci. Uplaćeni depoziti klijenata do ožujka 2020. godine plasirani su hotelima i aviokompanijama. Veliki broj hotela i aviokompanija nam nisu vratili te novce jer ni sami nemaju posla i nemaju od kuda vratiti novce. U većini slučajeva do novaca možemo doći samo ako dovedemo nove goste, kada se ponovo pokrene posao, pa će se izvršiti kompenziraju i umanje</p>	<p>Primljeno na znanje Izmjenama i dopunama Zakona o pružanju usluga u turizmu (Narodne novine, br. 42/20) iz travnja 2020. godine, koje su još na snazi, dana je mogućnost turističkim agencijama da za neizvršene paket aranžmane izdaju vaučere, na temelju kojih bi putnik imao pravo na zamjensko putovanje ili povrat novca u roku 14 dana od isteka roka od 180 dana od prestanka posebnih okolnosti. Novi prijedlog izmjena i dopuna Zakona trebao bi stupiti na snagu tokom travnja 2021. godine, dakle godinu dana nakon uvođenja izmejnja i dopuna u 2020. godini. U pogledu članka 38.a važećeg Zakona Europska komisija je protiv Republike Hrvatske, 30. listopada 2020. godine, pokrenula druga fazu postupka zbog povrede prava Europske unije (obrazloženo mišljenje), te je donošenje izmjena Zakona kojima se članak 38.a briše nužno radi usklađivanja s navedenom Direktivom i izbjegavanja postupka pred Sudom Europske unije kao i zaštite samih potrošača. Sukladno prijelaznoj odredbi Nacrta izmjena zakona, iznimno, uz pristanak putnika, vaučer se može iskoristiti za sklapanje</p>

	<p>uplate za već izvršene avanse. Dakle, putničke agencije ne mogu dobiti novce od krajnjih pružatelja usluga za nerealizirane aranžmane zbog kovid krize, a ukidanjem članka 38a moraju u roku 14 dana po prijavljenom odustajanju putnika isplatiti cijeli iznos uplaćenog depozita. Posebno napominjem da su naši klijenti već prijavili odustajanje od puta, temeljem čega su dobili vouchere. Mogu samo zaključiti da nam u slučaju ukidanja članka 38a preostaje zatvoriti firmu.</p>	<p>ugovora o zamjenskom putovanju u paket-aranžmanu jednake, veće ili niže vrijednosti i/ili kvalitete te izlet ili drugu uslugu putovanja, u roku godine dana od njegovog izdavanja. Svjesna problema turističkih agencija skrećemo pozornost da je Vlada Republike Hrvatske na sjednici dana 4. veljače 2021. godine donijela Odluku o usvajanju Programa dodjele državnih potpora sektoru turizma i sporta u aktualnoj pandemiji COVID-a 19 (Narodne novine, broj 10/21) u okviru kojeg će se osigurati financijska podrška poduzetnicima koji obavljaju djelatnost u sektoru turizma, uključujući i turističke agencije s ciljem ublažavanja posljedica krize na njihovo poslovanje. Mjere iz tog Programa usmjerene su na nadoknađivanje manjka likvidnosti poduzetnicima u navedenim sektorima i to kroz omogućavanje pristupa financijskim sredstvima uz uvjete povoljnije od uobičajenih na financijskim tržištima, a radi osiguranja opstanka, očuvanja zaposlenosti i ublažavanja teškoća u poslovanju za vrijeme trajanja krize te stvaranja preduvjeta za što brži oporavak nakon krize te smatramo da će isto povoljno utjecati i na status turističkih agencija.</p>
185	<p>Zajednica društava turističkih vodiča Hrvatske PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA</p> <p>Poštovani, Dopisom od 07.studenog 2020.godine izričito smo Vas molili da nas sa sadržajem konačnog teksta prijedloga Zakona izvijestite prije objavljivanja na e-savjetovanju kao člana radne skupine. Nažalost, ne samo da niste prihvatili nijedan prijedlog (pa ni onaj koji je dogovoren) već smo izrazito razočarani cjelokupnim postupkom. Obzirom kako se u predmetnom slučaju radi o opstanku cijele struke, i to u vremenu epidemije, koje je brojne vodiče primoralo da bježe iz zemlje kako bi osigurali nužnu egzistenciju, cjelokupni postupak je izazvao zgražanje kolega i pozive na prosvjede jer je zbog ovako provedenog postupka nestalo i ono malo povjerenja koje smo stekli u Ministarstvo turizma i sporta kako bi se što više izbjegle negativne posljedice pri donošenju budućih pravilnika vezanim uz popis zaštićenih lokaliteta i obrazovni kurikulum turističkih vodiča. Već smo isticali grčki primjer, pa ćemo Vam ponovno istaknuti prijedloge koje ste očito odbili bez ikakvog obrazloženja i korektno komunikacije: • članak 71, stavak 1. Zakona, prijedlog: regulirano obrazovanje na način da ga provode fakulteti, kao nekad, a obzirom smo svjedoci vulgarizacije obrazovanja turističkih vodiča • članak 73, Zakona: "da ima najmanje završenu srednju školu" - prijedlog: najmanje četverogodišnju srednju školu, • članak 73. stavak 2. točka 3. Zakona: "da poznaje hrvatski jezik u mjeri dostatnoj za pružanje usluga turističkog vodiča", što bi značilo "poznavanje jezika u dovoljnoj mjeri" – obzirom da predmetnu kvalifikaciju smatramo neodredivom i neozbiljnom / zahtjev: svakako definiranje razine poznavanja jezika prema reguliranim razinama poznavanja jezika. • Fragmentiranost ispita po županijama: zahtijevamo polaganje ispita po povijesno i geografski bliskim regijama. Na ovaj način bi se zaštićeni lokaliteti polagali samo za 5 regija (za razliku od sadašnjih 20 županija i grada Zagreba). Fragmentiranost ispita bi se smanjila na najmanju moguću mjeru koja je u</p>	<p>Djelomično prihvaćen</p> <p>Prije objave nacrtu Prijedloga izmjena Zakona o pružanju usluga u turizmu na savjetovanju sa zainteresiranom javnošću 8. siječnja 2021. godine, Ministarstvo turizma i sporta održalo je četiri sastanka s predstavnicima Zajednice društava turističkih vodiča Hrvatske (ZDTVH), a na posljednjem sastanku 20. studenoga 2020. predstavljen im je Prijedlog izmjena i dopuna Zakona o pružanju usluga u turizmu. Sukladno Zakonu o znanosti i visokom obrazovanju (NN 123/03, 198/03, 105/04, 174/04, 02/07, 46/07, 45/09, 63/11, 94/13, 139/13, 101/14, 60/15, 131/17) visoka učilišta su sveučilište te fakultet i umjetnička akademija u njegovom sastavu, veleučilište i visoka škola, a visoka učilišta mogu biti javna i privatna, dok prema važećem Zakonu o pružanju usluga u turizmu rješenje o imenovanju ispitne komisije za polaganje stručnog ispita za turističkog vodiča može se izdati samo onom visokom učilištu koje izvodi najmanje stručni ili sveučilišni studij na preddiplomskoj razini u području turizma ili imaju smjer ili nastavne predmete iz područja turizma. Vezano uz uvjetovanje pristupa polaganju stručnog ispita za turističkog vodiča završenom četverogodišnjm srednjom školom, smatramo kao isto nije nužno, iz razloga što će se programom i stručnim ispitom za turističkog vodiča propisati i provjeriti odgovarajuća razina znanja. Vezano uz prijedlog definiranja razine znanja hrvatskog jezika napominjemo da sukladno važećem Zakonu turistički vodič mora znati jezik na kojem pruža usluge najmanje na razini B2 Zajedničkog europskog referentnog okvira. Navedeno znači da vodič koji pruža usluge na hrvatskom jeziku mora znati hrvatski jezik najmanje na razini B2. Ukoliko pruža usluge na nekom drugom stranom jeziku, mora poznavati hrvatski jezik u mjeri dostatnoj za pružanje usluga. U pogledu priznavanja stručnih kvalifikacija turističkih vodiča iz drugih država članica Europske unije skrećemo pažnju na odredbe Zakona o reguliranim profesijama i priznavanju inozemnih stručnih kvalifikacija (NN 82/15, 70/19, 47/20), kojim je prenesena Direktiva 2005/36/EZ o priznavanju stručnih kvalifikacija (izmijenjena Direktivom</p>

isto vrijeme logična, smislena i potrebna. 1. Dalmatinska regija - uključivala bi 4 županije: Dubrovačko-neretvanska županija Splitsko – dalmatinska županija Šibensko – kninska županija Zadarska županija 2. Istarsko-primorsko-lička regija - uključivala bi 3 županije: Istarska županija Primorsko-goranska županija Ličko-senjska županija 3. Središnja Hrvatska i zagrebačka makroregija - uključivala bi 5 županija i grad Zagreb: Krapinsko-zagorska županija Karlovačka županija Međimurska županija Varaždinska županija Zagrebačka županija Grad Zagreb 4. Panonska regija: Sisačko-moslavačka županija Bjelovarsko-bilogorska županija Koprivničko-križevačka županija Virovitičko- podravska županija 5. Slavonska regija - uključivala bi 4 županije: • Vukovarsko-srijemska • Osječko-baranjska županija • Požeško-slavonska županija • Brodsko-posavska županija Jedini prijedlog koji je usvojen je načelo zaštite stečenih prava. No, ujedno je i paradoks. Regulacija prema državljanima neeuropskih zemalja: Novim Zakonom o strancima ukidaju se turističke kvote te će veliki broj stranih državljanima imati mogućnost boravka u Republici Hrvatskoj. Osobe koje pet godina borave na teritoriju Republike Hrvatske i ne moraju nužno biti zaposlene da bi stekle uvjete za dobivanje prebivališta. No, bez obzira na isto, za istaknuti je kako je Zakon o pružanju usluga u turizmu lex specialis koji derogira opći zakon , u ovom slučaju Zakon o strancima. Isti pristup imaju i druge europske zemlje poput Cipra i Malte, koje uopće ne dozvoljavaju pristup edukaciji strancima koji dolaze iz neeuropskih zemalja osim ako nemaju grčko, odnosno ciparsko podrijetlo, odnosno Malta, koja uz obvezu prebivališta, ima i uvjet reciprociteta. To su zemlje koje smatramo onima koje štite i poštuju svoju baštinu i nacionalni interes. Vezano uz samu izmjenu zakona zahtijevamo konkretno: • članak 69. stavak 3. Zakona – zahtjev: pristup edukaciji regulirati i uvjetom hrvatskog podrijetla odnosno implementiranjem načela reciprociteta. Obzirom na nekomunikaciju i nekorektnost, obvezni smo se očitovati ponovno i putem e-savjetovanja na nekoliko važnih detalja kako slijedi: • uvjet proporcionalnosti: dostavili smo Vam ažurirani popis testa proporcionalnosti svih zemalja članica EU pisan 2016. godine od strane stručne službe , a vezano uz izvješće Republike Hrvatske Europskoj Komisiji o našoj profesiji (izvješće napisano nepotpuno uz polupismenu razinu popratnog teksta) Iz predmetnog popisa odgovora svih država članica na test proporcionalnosti, vidljivo je kako je test proporcionalnosti za Republiku Hrvatsku nužno revidirati u skladu sa standardima i sintaksom engleskog poslovnog jezika i ispraviti pogrešno navedeno činjenično stanje. Nudili smo Vam i pomoć, međutim ništa nije ispravljeno niti su navedene prevladavajuće kategorije: javni interes, zaštita potrošača, zaštita kulturne, arheološke, povijesne i umjetničke baštine. Isticali smo i netočnost u navodima isključivo županijskih licenci jer Republika Hrvatska nacionalnu licencu već odavno ima u obliku tzv. općeg dijela i što nije isticano u obrani hrvatskog kulturnog identiteta i interpretacije hrvatske kulturne baštine. Uz sve

2013/55/EU), provjera znanja jezika mora biti razmjerna djelatnosti koja će se obavljati, a provodi se samo u slučaju profesija koje utječu na sigurnost pacijenata, a drugih profesija kada postoji osnovana sumnja o dovoljnom poznavanju jezika u odnosu na profesionalne djelatnosti koje se namjeravaju obavljati. Takva provjera može se vršiti samo nakon izdavanja Europske profesionalne kartice i priznavanja inozemnih stručnih kvalifikacija u svrhu ostvarivanja prava na poslovni nastan, ali ne i kod privremenog i povremenog pružanja usluga turističkog vodiča u drugoj državi članici Europske unije. Ovim novim Prijedlogom izmjena Zakona o pružanju usluga u turizmu Ministarstvo turizma i sporta u dijelu Zakona koji se odnosi na turističke vodiče - ne regulira - obvezu polaganja općeg i posebnog dijela ispita za turističke vodiče, već su način polaganja i sadržaj stručnog ispita za turističke vodiče, kao i popis zaštićenih cjelina (lokaliteta) uređeni podzakonskim aktima, tj. pravilnicima iz 2008. godine - Pravilnikom o stručnom ispitu za turističke vodiče i ispitnom programu za turističke pratitelje (NN 50/08 i 120/08) i Pravilnikom o popisu turističkih cjelina (lokaliteta) po županijama (NN 76/08). Prijedlog novog načina polaganja i sadržaja ispita za turističke vodiče bit će predmet rada radne skupine za donošenje novih pravilnika, koji se trebaju donijeti do kraja lipnja 2021. godine, a prijedlogom Zakona bit će definiran popis zaštićenih cjelina (lokaliteta) kao cjelina umjetničke, povijesne i kulturne baštine. U radnoj skupini će, kao i do sada, sudjelovati predstavnici turističkih vodiča, visoka učilišta koja izvode programe stručnog ispita za turističke vodiče, tijela državne vlasti i stručnjaci. Vezano uz test proporcionalnosti iz 2016. godine napominjemo da Ministarstvo turizma i sporta svake godine ažurira podatke o reguliranim profesijama te ih dostavlja Ministarstvu rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike kao nadležnom tijelu za pitanja reguliranih profesija u svrhu popunjavanja Europske baze podataka reguliranih profesija.

	<p>navedeno, ponovno ističemo kako su druge zemlje bogate kulturne baštine radile sve što je moguće kako bi zaštitile svoje državljane pa je uz sve gore navedeno, Cipar primjerice tražio i odstupanje od direktive zbog tzv. osjetljivog pitanja. Poražavajuće je i razočaravajuće što smo kao članovi radne skupine za konačan prijedlog Zakona doznali putem e savjetovanja, a obavijest dobili tek danas po objavi našeg očitovanja u medijima. Od resornog ministarstva očekivali smo poštivanje dogovora i osnovnih uzusa komunikacije.</p>	
186	<p>Jasna Brnić PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA, I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA</p> <p>Poštovani, kao turistički vodič sa višegodišnjim iskustvom smatram da se trebate založiti za bolju izobrazbu hrvatskih vodiča a ne svesti našu profesiju na sramotno licenciranje "hrvatskim turističkim vodičem" svake osobe iz bilo koje europske države koja Vam se pojavi sa papirom da je kod kuće turistički vodič ili nešto slično tome (tko će i kako provjeriti njihovu izobrazbu??). Čemu sve knjige koje su napisali naši povjesničari, povjesničari umjetnosti, prirodoslovci i ini i čemu sva istraživanja koja su proveli razni znanstvenici a koje štivo je svo temelj našega znanja da bi mogli što stručnije predstaviti naše kulturno-povijesne spomenike kad ih stranci sa "dostatnim" znanjem hrvatskoga jezika neće ni pogledati. Neće jer je većina njih izdana isključivo na hrvatskome jeziku a stranci kojima ćete, kako nam se čini, olako izdavati iskaznice za vođenje po Hrvatskoj neće sa svojim "dostatnim" znanjem hrvatskoga jezika znati ni naslov pročitati. Osobno sam za slobodno tržište radne snage unutar Europske Unije ali, naravno, pod istim uvjetima za sve. Ako jedan stranac kod kuće ili u Hrvatskoj položi sve ispite koje sam ja imala pri osposobljavanju za turističkog vodiča pojedinih županija, što znači da je pratio predavanja na hrvatskome i pročitao zadanu literaturu isto tako na hrvatskom jeziku, bit će mi drago da mi bude kolega. Isto tako ćemo skupa moći pratiti hrvatske medije o aktualnim događanjima u Hrvatskoj, čitati članke o novim arheološkim otkrićima, uspjesima naših vinara i maslinara i sl. i sve to prenijeti našim dragim turistima. Što se tiče stavke o zaštićenim lokalitetima na kojima samo stručno osposobljeni turistički vodiči mogu voditi, tu nam ne ulijevate previše povjerenja. Prvo nam garantirajte da se taj popis neće naknadno skratiti jer svaki lokalitet kojeg su hrvatske udruge turističkih vodiča imenovale itekako zaslužuje da ga objašnjava licencirani turistički vodič sa znanjem kojeg su provjerili hrvatski profesori. Dio Zakona koji se odnosi na turističke vodiče ne smije biti olako donesen. Uz njega istovremeno trebaju biti jasno definirana pravila i uvjeti kao npr. koja razina znanja hrvatskog jezika je potrebna za strance, koji lokaliteti su zaštićeni i OSTAJU zaštićeni, kako točno će izgledati i što će obuhvaćati novi ispiti i da li će biti jednaki za sve EU građane... Za određena zanimanja kad se dođe u stranu zemlju treba polagati razlike i strukovne ispite pa molim da se isto razmotri i primjeni kod stranih turističkih vodiča koji žele voditi po Hrvatskoj. Samo da bude pošteno. Hvala na zalaganju za obranu struke turističkih</p>	<p>Primljeno na znanje</p> <p>Ministarstvo turizma i sporta svjesno je potrebe očuvanja nacionalne povijesne, kulturne i umjetničke baštine, ali isto tako potrebe usklađivanja s pravnom stečevinom Europske unije u kojoj je jedno od temeljnih načela - načelo slobode pružanja usluga, stoga kao stručni nositelj izrade propisa iz područja turizma ima zadatak kroz propise uspostaviti ravnotežu između ta dva cilja, pri čemu svako ograničenje pružanja usluga mora biti nužno, proporcionalno i opravdano prevladavajućim razlozima od javnog interesa. Turistički vodič državljanin druge države ugovornice Ugovora o Europskom gospodarskom prostoru i Švicarske Konfederacije može samo privremeno i povremeno pružati usluge turističkog vodiča na području Republike Hrvatske, osim na zaštićenim cjelinama (lokalitetima), ako se prijavio Ministarstvu turizma i sporta te uz uvjet da ima zakonit poslovni nastan u matičnoj državi članici i ondje pripada reguliranoj profesiji ili ako je, u slučaju da ta profesija u njihovoj matičnoj državi članici nije regulirana, je obavljao tu profesiju najmanje godinu dana u prethodnih 10 godina. Ukoliko žele pružati usluge na ili u zaštićenim cjelinama (lokalitetima), turistički vodiči iz drugih država članica moraju položiti posebni dio stručnog ispita. Ovim novim Prijedlogom izmjena Zakona o pružanju usluga u turizmu Ministarstvo turizma i sporta u dijelu Zakona koji se odnosi na turističke vodiče - ne regulira - obvezu polaganja općeg i posebnog dijela ispita za turističke vodiče, već su način polaganja i sadržaj stručnog ispita za turističke vodiče, kao i popis zaštićenih cjelina (lokaliteta) uređeni podzakonskim aktima, tj. pravilnicima iz 2008. godine - Pravilnikom o stručnom ispitu za turističke vodiče i ispitnom programu za turističke pratitelje (NN 50/08 i 120/08) i Pravilnikom o popisu turističkih cjelina (lokaliteta) po županijama (NN 76/08). Prijedlog novog načina polaganja i sadržaja ispita za turističke vodiče bit će predmet rada radne skupine za donošenje novih pravilnika, koji se trebaju donijeti do kraja lipnja 2021. godine, a prijedlogom Zakona bit će definiran popis zaštićenih cjelina (lokaliteta) kao cjelina umjetničke, povijesne i kulturne baštine. U radnoj skupini će, kao i do sada, sudjelovati predstavnici turističkih vodiča, visoka učilišta koja izvode programe stručnog ispita za turističke vodiče, tijela državne vlasti i stručnjaci.</p>

	vodiča Jasna Brnić	
187	<p>Tijana Vrdoljak Han PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA, I.USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA</p> <p>U članku 5. Ustava RH stoji, citiram: "U Republici Hrvatskoj zakoni moraju biti u suglasnosti s Ustavom, a ostali propisi i s Ustavom i sa zakonom. Svatko je dužan držati se Ustava i prava i poštivati pravni poredak Republike Hrvatske." Također citiram i sadržaj članka 2.: "Suverenitet Republike Hrvatske neotuđiv je, nedjeljiv i neprenosiv./Suverenitet Republike Hrvatske prostire se nad njezinim kopnenim područjem, rijekama, jezerima, prokopima, unutrašnjim morskim vodama, teritorijalnim morem te zračnim prostorom iznad tih područja." Nastavno na sadržaj članka 2, smanjenjem broja zaštićenih lokaliteta direktno se pogoduje stranim vodičima i turoperatorima.</p>	<p>Primljeno na znanje Izrada popisa zaštićenih cjelina (lokaliteta) nije predmet ovih izmjena Zakona, već će se isto urediti pravilnikom.</p>
188	<p>Loridana Knežević PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA, I.USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA</p> <p>Poštovani! Povodom izmjena i dopuna Zakona o pružanju usluga u turizmu, kao netko tko 18 godina aktivno radi kao licencirani turistički vodič za njemački i engleski jezik, osjećam obavezu upozoriti na krivu percepciju javnosti o tome što rade lokalni turistički vodiči, o tome tko su naši turisti, te na nepovoljan položaj u koji će nas se dovesti ako se stranim turističkim vodičima zakonom omogućiti da postanu "lokalci". Turistički vodiči su u prvom redu ljudi koji govore strane jezike. To nam omogućuje komunikaciju sa milijunima stranaca koji svake godine posjećuju našu zemlju. Pokušajmo predočiti si profil gosta koji nakon što je više od 20 sati letio s druge strane svijeta da bi u našoj zemlji proveo tjedan dana, npr, u svakoj destinaciji IMA POTREBU posjetiti 2-3 crkve, 2-3 muzeja, arheološko nalazište...Tko su ti ljudi? Radi se, u najmanju ruku o turistima koji imaju naviku putovanja. Svaki dan imaju potrebu naučiti nešto novo a ponijeti će sa sobom sve ono lijepo što vide i čuju u Hrvatskoj. Sa takvim gostima rade turistički vodiči. Dakle, mi smo važan kotačić u segmentu koji se zove KULTURNI TURIZAM. Mi smo ljudi koji promoviraju hrvatsku kulturu, povijest, umjetnost, arheologiju, važne ličnosti i dostignuća iz naše povijesti. U konačnici, mi promoviramo hrvatsku hranu, navike i običaje. Prva gradska rasvjeta na svijetu nije se dogodila u Parizu. Najbolje sačuvana rimska palača na svijetu u kojoj se i danas živi nije u Londonu. Utemeljitelj daktiloskopije nije neki pametni stranac. Festa Sv. Vlahe nije tamo neka svečanost u Njemačkoj. Hrvatske su to znamenitosti, pamet i običaji. Hrvatski ljudi su ih stvarali stoljećima. Zato ne bi smjelo biti svejedno tko o njima govori i kakva je njegova naobrazba. Taj netko bi trebao imati specifična lokalna znanja. Ne bi se smjelo olako popuštati kriterije koje treba zadovoljiti netko tko će interpretirati hrvatsku baštinu. Stranci nisu problem. Mi ionako već godinama radimo sa stranim pratiteljima i vodičima. Neki od njih žive u Hrvatskoj, a neki su tu samo preko sezone. Nije upitna njihova naobrazba u matičnim zemljama, niti njihovo</p>	<p>Primljeno na znanje Nije konkretna primjedba na Nacrt prijedloga zakona, već općeniti komentar.</p>

	<p>oduševljenje i ljubav prema Hrvatskoj. Neka rade, ali molim, prema istim kriterijima kao i mi!!! Problem je u činjenici da je Hrvatska premalena zemlja. Nema nas dovoljno ni za jedan veći europski grad. Zato smo PREMALENO EMITIVNO TRŽIŠTE. Usporediti ću nas s Njemačkom jer sam vodič za njemački jezik. Svake godine oko 55 miliona Njemaca krene na putovanje duže od 5 dana. Samo 2019. Hrvatsku je posjetilo oko 3 miliona Njemaca. Na putovanja troše otprilike 100 puta više nego Hrvati. Ajmo sada obrnuti statistiku... Koliko bi to Hrvata trebalo uplatiti organizirano putovanje u Njemačku, u hotelima s 4*, da moje kolege i ja u tzv. euroiskaznici prepoznamo svoju "veliku" priliku i odlučimo voditi Hrvate po njemačkim gradovima, muzejima, crkvama...???</p> <p>Dajte, molim Vas! Nažalost, mi Hrvati kad idemo u Njemačku uglavnom tamo ostanemo raditi kao Gastarbeiteri. Navodim ovaj primjer da Vam pojasnim kako je UVJET PROPOCIONALNOSTI za nas nepošten iz jednostavnog razloga jer je većina našeg naroda ekonomski puno slabija od Nijemaca, ali i drugih Europljana. Kakav god zakon da se donese, potrebno je promisliti: KAKAV TURIZAM ŽELIMO? ŽELIMO LI KULTURNI TURIZAM? I pitanje svih pitanja...Gdje će svi ti turistički vodiči plaćati porez, zdravstveno, mirovinsko...? U kojoj zemlji će trošiti svoje plaće? Gdje ide novac?</p> <p>Srdačan pozdrav! Loredana Knežević, tur.vodič (ŠKŽ, SDŽ, DNŽ) U Hvaru, 06.02.2021.</p>	
189	<p>Ana Jakić PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA, I.USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA</p> <p>Poštovani, licencirani sam vodič za SDŽ, radim već 14 godina u struci, a u turizmu sam aktivni sudionik već 20 godina. Krenula sam od osnova rada u turističkoj agenciji, do posla i rada na terenu - turističkog vođenja. U proteklih 20 godina stalno se obrazujem (diplomirani sam profesor jezika) i usavršavam na svim poljima potrebnim za rad s ljudima, jer jedini ključ uspjeh u turizmu je čovjek. Čovjek - pratitelj, vodič, vozač, prodavač izleta, vlasnik agencije...ostavljaju dojam i doživljaj na goste, uz naravno povijesne i prirodne lokalitete po kojima smo na visokom mjestu u svijetu. Zaštitite ljude i lokalitete! Država i ministarstva su dužna čuvati i braniti prava svojih građana pred drugima, a ne ih sami uništavati. Citiram nažalost pokojnog profesora, mentora i vodiča Vinka Bakiju: "Ne želim da mi Nizozemci dođu i posade tulipane gdje mi rastu masline..." (jer ni nama ne bi palo na pamet to njima raditi, zašto dopuštamo drugima da nas gaze?) I jedan detalj iz hrvatske povijesti: tijekom našeg postojanja kao kraljevina, kneževina, država... bili smo napadnuti više od 70 puta, a napravili 0 napada, samo smo branili svoj komadić zemlje. Ovim putem ga i dalje branimo, ali sada od neznanja, nerazumijevanja i ponižavanja. Iznimno sam razočarana kao pojedinac, član udruge i novopečeni obrtnik, stoga koristim tekst svojih kolega i njihove pravne prijedloge: Dopisom od 07.studenog 2020.godine izričito smo Vas molili da nas sa sadržajem konačnog teksta prijedloga Zakona izvijestite prije objavljivanja na e-savjetovanju kao člana radne skupine. Nažalost, ne samo da niste prihvatili nijedan prijedlog (pa ni onaj</p>	<p>Djelomično prihvaćen</p> <p>Ministarstvo turizma i sporta pristupilo je izmjenama i dopunama Zakona o pružanju usluga u turizmu (NN 130/17, 25/19, 98/19, 42/20) zbog potrebe usklađivanja s propisima Europske unije (odredbama Direktive 2005/36/EZ o priznavanju stručnih kvalifikacija (kako je zadnje izmijenjena Direktivom 2013/55/EU) i Direktive 2006/123/EZ o uslugama na unutarnjem tržištu), koje su utemeljene na slobodi poslovnog nastana, slobodi pružanja usluga i/ili slobodi kretanja radnika – temeljnim načelima Europske unije. Prije objave nacrtu Prijedloga izmjena Zakona o pružanju usluga u turizmu na savjetovanju sa zainteresiranom javnošću 8. siječnja 2021. godine, Ministarstvo turizma i sporta održalo je četiri sastanka s predstavnicima Zajednice društava turističkih vodiča Hrvatske (ZDTVH), a na posljednjem sastanku 20. studenoga 2020. predstavljen im je Prijedlog izmjena i dopuna Zakona o pružanju usluga u turizmu. Sukladno Zakonu o znanosti i visokom obrazovanju (NN 123/03, 198/03, 105/04, 174/04, 02/07, 46/07, 45/09, 63/11, 94/13, 139/13, 101/14, 60/15, 131/17) visoka učilišta su sveučilište te fakultet i umjetnička akademija u njegovom sastavu, veleučilište i visoka škola, a visoka učilišta mogu biti javna i privatna, dok prema važećem Zakonu o pružanju usluga u turizmu rješenje o imenovanju ispitne komisije za polaganje stručnog ispita za turističkog vodiča može se izdati samo onom visokom učilištu koje izvodi najmanje stručni ili sveučilišni studij na preddiplomskoj razini u području turizma ili imaju smjer ili nastavne predmete iz područja turizma. Vezano uz uvjetovanje pristupa polaganju stručnog ispita za turističkog vodiča završenom četverogodišnjm srednjom školom, smatramo kao isto nije nužno, iz razloga što će se programom i stručnim ispitom za turističkog vodiča propisati i provjeriti odgovarajuća razina znanja.</p>

koji je dogovoren) već smo izrazito razočarani cjelokupnim postupkom. Obzirom kako se u predmetnom slučaju radi o opstanku cijele struke, i to u vremenu epidemije, koje je brojne vodiče primoralo da bježe iz zemlje kako bi osigurali nužnu egzistenciju, cjelokupni postupak je izazvao zgražanje kolega i pozive na prosvjede jer je zbog ovako provedenog postupka nestalo i ono malo povjerenja koje smo stekli u Ministarstvo turizma i sporta kako bi se što više izbjegle negativne posljedice pri donošenju budućih pravilnika vezanim uz popis zaštićenih lokaliteta i obrazovni kurikulum turističkih vodiča. Već smo isticali grčki primjer, pa ćemo Vam ponovno istaknuti prijedloge koje ste očito odbili bez ikakvog obrazloženja i korektno komunikacije: • članak 71, stavak 1. Zakona, prijedlog: regulirano obrazovanje na način da ga provode fakulteti, kao nekad, a obzirom smo svjedoci vulgarizacije obrazovanja turističkih vodiča • članak 73, Zakona: "da ima najmanje završenu srednju školu" - prijedlog: najmanje četverogodišnju srednju školu, • članak 73. stavak 2. točka 3. Zakona: "da pozna je hrvatski jezik u mjeri dostatnoj za pružanje usluga turističkog vodiča", što bi značilo "poznavanje jezika u dovoljnoj mjeri" – obzirom da predmetnu kvalifikaciju smatramo neodredivom i neozbiljnom / zahtjev: svakako definiranje razine poznavanja jezika prema reguliranim razinama poznavanja jezika. • Fragmentiranost ispita po županijama: zahtijevamo polaganje ispita po povijesno i geografski bliskim regijama. Na ovaj način bi se zaštićeni lokaliteti polagali samo za 5 regija (za razliku od sadašnjih 20 županija i grada Zagreba). Fragmentiranost ispita bi se smanjila na najmanju moguću mjeru koja je u isto vrijeme logična, smislena i potrebna. 1. Dalmatinska regija - uključivala bi 4 županije: Dubrovačko-neretvanska županija Splitsko – dalmatinska županija Šibensko – kninska županija Zadarska županija 2. Istarsko-primorsko-lička regija - uključivala bi 3 županije: Istarska županija Primorsko-goranska županija Ličko-senjska županija 3. Središnja Hrvatska i zagrebačka makroregija - uključivala bi 5 županija i grad Zagreb: Krapinsko-zagorska županija Karlovačka županija Međimurska županija Varaždinska županija Zagrebačka županija Grad Zagreb 4. Panonska regija: Sisačko-moslavačka županija Bjelovarsko-bilogorska županija Koprivničko-križevačka županija Virovitičko- podravska županija 5. Slavonska regija - uključivala bi 4 županije: • Vukovarsko-srijemska • Osječko-baranjska županija • Požeško-slavonska županija • Brodsko-posavska županija Jedini prijedlog koji je usvojen je načelo zaštite stečenih prava. No, ujedno je i paradoks. Regulacija prema državljanima neeuropskih zemalja: Novim Zakonom o strancima ukidaju se turističke kvote te će veliki broj stranih državljanina imati mogućnost boravka u Republici Hrvatskoj. Osobe koje pet godina borave na teritoriju Republike Hrvatske i ne moraju nužno biti zaposlene da bi stekle uvjete za dobivanje prebivališta. No, bez obzira na isto, za istaknuti je kako je Zakon o pružanju usluga u turizmu lex specialis koji derogira opći zakon, u ovom slučaju Zakon o strancima. Isti pristup imaju i druge europske zemlje poput Cipra i

Vežano uz prijedlog definiranja razine znanja hrvatskog jezika napominjemo da sukladno važećem Zakonu turistički vodič mora znati jezik na kojem pruža usluge najmanje na razini B2 Zajedničkog europskog referentnog okvira. Navedeno znači da vodič koji pruža usluge na hrvatskom jeziku mora znati hrvatski jezik najmanje na razini B2. Ukoliko pruža usluge na nekom drugom stranom jeziku, mora poznavati hrvatski jezik u mjeri dostatnoj za pružanje usluga. U pogledu priznavanja stručnih kvalifikacija turističkih vodiča iz drugih država članica Europske unije skrećemo pažnju na odredbe Zakona o reguliranim profesijama i priznavanju inozemnih stručnih kvalifikacija (NN 82/15, 70/19, 47/20), kojim je prenesena Direktiva 2005/36/EZ o priznavanju stručnih kvalifikacija (izmijenjena Direktivom 2013/55/EU), provjera znanja jezika mora biti razmjerna djelatnosti koja će se obavljati, a provodi se samo u slučaju profesija koje utječu na sigurnost pacijenata, a drugih profesija kada postoji osnovana sumnja o dovoljnom poznavanju jezika u odnosu na profesionalne djelatnosti koje se namjeravaju obavljati. Takva provjera može se vršiti samo nakon izdavanja Europske profesionalne kartice i priznavanja inozemnih stručnih kvalifikacija u svrhu ostvarivanja prava na poslovni nastan, ali ne i kod privremenog i povremenog pružanja usluga turističkog vodiča u drugoj državi članici Europske unije. Ovim novim Prijedlogom izmjena Zakona o pružanju usluga u turizmu Ministarstvo turizma i sporta u dijelu Zakona koji se odnosi na turističke vodiče - ne regulira - obvezu polaganja općeg i posebnog dijela ispita za turističke vodiče, već su način polaganja i sadržaj stručnog ispita za turističke vodiče, kao i popis zaštićenih cjelina (lokaliteta) uređeni podzakonskim aktima, tj. pravilnicima iz 2008. godine - Pravilnikom o stručnom ispitu za turističke vodiče i ispitnom programu za turističke pratitelje (NN 50/08 i 120/08) i Pravilnikom o popisu turističkih cjelina (lokaliteta) po županijama (NN 76/08). Prijedlog novog načina polaganja i sadržaja ispita za turističke vodiče bit će predmet rada radne skupine za donošenje novih pravilnika, koji se trebaju donijeti do kraja lipnja 2021. godine. U radnoj skupini će, kao i do sada, sudjelovati predstavnici turističkih vodiča, visoka učilišta koja izvode programe stručnog ispita za turističke vodiče, tijela državne vlasti i stručnjaci. Državljanima trećih država mogu pružati usluge turističkog vodiča na području Republike Hrvatske samo ako polože stručni ispit (opći i posebni dio), a navedenom mogu pristupiti ukoliko u Republici Hrvatskoj imaju prijavljeno prebivalište te smatramo da je navedeno zakonsko uređenje zadovoljavajuće. Vežano uz test proporcionalnosti iz 2016. godine napominjemo da Ministarstvo turizma i sporta svake godine ažurira podatke o reguliranim profesijama te ih dostavlja Ministarstvu rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike kao nadležnom tijelu za pitanja reguliranih profesija u svrhu popunjavanja Europske baze podataka reguliranih profesija.

	<p>Malte, koje uopće ne dozvoljavaju pristup edukaciji strancima koji dolaze iz neeuropskih zemalja osim ako nemaju grčko, odnosno ciparsko podrijetlo, odnosno Malta, koja uz obvezu prebivališta, ima i uvjet reciprociteta. To su zemlje koje smatramo onima koje štite i poštuju svoju baštinu i nacionalni interes. Vezano uz samu izmjenu zakona zahtijevamo konkretno: • članak 69. stavak 3. Zakona – zahtjev: pristup edukaciji regulirati i uvjetom hrvatskog podrijetla odnosno implementiranjem načela reciprociteta. Obzirom na nekomunikaciju i nekorektnost, obvezni smo se očitovati ponovno i putem e-savjetovanja na nekoliko važnih detalja kako slijedi: • uvjet proporcionalnosti: dostavili smo Vam ažurirani popis testa proporcionalnosti svih zemalja članica EU pisan 2016. godine od strane stručne službe, a vezano uz izvješće Republike Hrvatske Europskoj Komisiji o našoj profesiji (izvješće napisano nepotpuno uz polupismenu razinu popratnog teksta) Iz predmetnog popisa odgovora svih država članica na test proporcionalnosti, vidljivo je kako je test proporcionalnosti za Republiku Hrvatsku nužno revidirati u skladu sa standardima i sintaksom engleskog poslovnog jezika i ispraviti pogrešno navedeno činjenično stanje. Nudili smo Vam i pomoć, međutim ništa nije ispravljeno niti su navedene prevladavajuće kategorije: javni interes, zaštita potrošača, zaštita kulturne, arheološke, povijesne i umjetničke baštine. Isticali smo i netočnost u navodima isključivo županijskih licenci jer Republika Hrvatska nacionalnu licencu već odavno ima u obliku tzv. općeg dijela i što nije isticano u obrani hrvatskog kulturnog identiteta i interpretacije hrvatske kulturne baštine. Uz sve navedeno, ponovno ističemo kako su druge zemlje bogate kulturne baštine radile sve što je moguće kako bi zaštitile svoje državljane pa je uz sve gore navedeno, Cipar primjerice tražio i odstupanje od direktive zbog tzv. osjetljivog pitanja. Poražavajuće je i razočaravajuće što smo kao članovi radne skupine za konačan prijedlog Zakona doznali putem e savjetovanja, a obavijest dobili tek danas po objavi našeg očitovanja u medijima. Od resornog ministarstva očekivali smo poštivanje dogovora i osnovnih uzusa komunikacije.</p>
<p>190 VIZ travel j.d.o.o. PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA, I.USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA U članku 5. Ustava RH stoji, citiram: "U Republici Hrvatskoj zakoni moraju biti u suglasnosti s Ustavom, a ostali propisi i s Ustavom i sa zakonom. Svatko je dužan držati se Ustava i prava i poštivati pravni poredak Republike Hrvatske." Također citiram i sadržaj članka 2.: "Suverenitet Republike Hrvatske neotuđiv je, nedjeljiv i neprenosiv./Suverenitet Republike Hrvatske prostire se nad njezinim kopnenim područjem, rijekama, jezerima, prokopima, unutrašnjim morskim vodama, teritorijalnim morem te zračnim prostorom iznad tih područja." Nastavno na sadržaj članka 2, smanjenjem broja zaštićenih lokaliteta direktno se pogoduje stranim vodičima i turoperatorima.</p>	<p>Nije prihvaćen Izrada popisa zaštićenih cjelina (lokaliteta) nije predmet ovih izmjena Zakona, već će se isto urediti pravilnikom.</p>
<p>191 Željka Pleš</p>	<p>Nije prihvaćen</p>

	<p>PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA, I.USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA</p> <p>U članku 5. Ustava RH stoji, citiram: "U Republici Hrvatskoj zakoni moraju biti u suglasnosti s Ustavom, a ostali propisi i s Ustavom i sa zakonom. Svatko je dužan držati se Ustava i prava i poštivati pravni poredak Republike Hrvatske." Također citiram i sadržaj članka 2.: "Suverenitet Republike Hrvatske neotuđiv je, nedjeljiv i neprenosiv./Suverenitet Republike Hrvatske prostire se nad njezinim kopnenim područjem, rijekama, jezerima, prokopima, unutrašnjim morskim vodama, teritorijalnim morem te zračnim prostorom iznad tih područja." Nastavno na sadržaj članka 2, smanjenjem broja zaštićenih lokaliteta direktno se pogoduje stranim vodičima i turoperatorima</p>	<p>Izrada popisa zaštićenih cjelina (lokaliteta) nije predmet ovih izmjena Zakona, već će se isto urediti pravilnikom.</p>
192	<p>MEDIA TURIST d.o.o.</p> <p>PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA, I.USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA</p> <p>Temeljem Direktive EU 2015/2302 o putovanjima u paket aranžmanima i povezanim putnim aranžmanima Europska komisija inzistira na promjeni iste ,te traži promjenu zakonske regulative i ukidanje članka 38.a Zakona o pružanju usluga u turizmu koji regulira odnose putnika i organizatora putovanja u pogledu izdavanja vouchera za neizvršene usluge temeljem ugovora o putovanju. Novom zakonskom regulativom koja bi trebala najvjerojatnije stupiti na snagu tijekom trećeg mjeseca 2021. putnicima će se pružiti mogućnost da temeljem vouchera ugovori neko zamjensko putovanje ili će moći raskinuti ugovor i ostvariti pravo na povrat uplaćenih sredstava u roku od 14 dana od raskida ugovora. Takvom novom zakonskom regulativom turističke agencije se stavljaju u izuzetno težak položaj budući je za očekivati da će velika većina, ako ne i svi putnici odlučiti za povrat uplaćenih sredstava. Ta i takva situacija u ovom trenutku totalne poslovne apstinencije izazvane pandemijom Covida-19 i nelikvidnosti biti će za mnoge agencije "nemoguća misija" a za mnoge agencije generator stečaja. S tim u vezi napominjem i situaciju sa uplaćenim avansima ranim dobavljačima tipa : avio-kompanija,hotela,autobusnih prijevoznika, stranih agencija koji nam se jednostavno ne vraćaju i stvaraju dodatni otežavajući faktor u postojećoj financijskoj situaciji i predstavlja veliki teret na likvidnost agencija. Apostrofiram činjenicu da mnoge agencije ne rade još od desetog mjeseca ili rade sa nekim minimalnim poslovnim aktivnostima koji definitivno ne mogu pokriti fiksne troškove poslovanja bez obzira na sredstva koja dobivaju za očuvanje radnih mjesta. Ti troškovi nisu mali budući je sada već drugi mjesec i prihoda jednostavno nema a troškovi i gubici je gomilaju na dnevnoj bazi. S obzirom na činjenicu da je situacija sa pandemijom u Europi više nego kritična i do daljnega sigurno neće biti moguće organizirati putovanja smatramo da bi Vlada trebala pomoći u spašavanju turističkog sektora i to poglavito turističkih agencija. PREDLAŽEM: 1. Produžiti rok za realizaciju vouchera do 31.12.2021. 2. Jednokratna nepovratna financijska pomoć u iznosu od : 100.000</p>	<p>Nije prihvaćen</p> <p>Izmjenama i dopunama Zakona o pružanju usluga u turizmu (Narodne novine, br. 42/20) iz travnja 2020. godine, koje su još na snazi, dana je mogućnost turističkim agencijama da za neizvršene paket aranžmane izdaju vaučere, na temelju kojih bi putnik imao pravo na zamjensko putovanje ili povrat novca u roku 14 dana od isteka roka od 180 dana od prestanka posebnih okolnosti. Novi prijedlog izmjena i dopuna Zakona trebao bi stupiti na snagu tokom travnja 2021. godine, dakle godinu dana nakon uvođenja izmjena i dopuna u 2020. godini. Nije moguće prihvatiti prijedlog da rok za izvršenje povrata novca putnicima bude 31.12.2021. naime zbog nesuklađenja s odredbama Direktive 2015/2302 o putovanjima u paket-aranžmanima i povezanim putnim aranžmanima, u pogledu članka 38.a važećeg Zakona Europska komisija je protiv Republike Hrvatske, 30. listopada 2020. godine, pokrenula druga fazu postupka zbog povrede prava Europske unije (obrazloženo mišljenje), te je donošenje izmjena Zakona kojima se članak 38.a briše nužno radi sukladivanja s navedenom Direktivom i izbjegavanja postupka pred Sudom Europske unije kao i zaštite samih potrošača. Sukladno prijelaznoj odredbi Nacrta prijedloga Zakona, iznimno, uz pristanak putnika vaučer se može iskoristiti za sklapanje ugovora o zamjenskom putovanju u paket-aranžmanu jednake, veće ili niže vrijednosti i/ili kvalitete te izlet ili drugu uslugu putovanja, u roku godine dana od njegovog izdavanja. U vezi s problemima vezanim uz likvidnost turističkih agencija skrećemo pažnju kako je Vlada Republike Hrvatske na sjednici dana 4. veljače 2021. godine donijela Odluku o usvajanju Programa dodjele državnih potpora sektoru turizma i sporta u aktualnoj pandemiji COVID-a 19 u okviru kojeg će se osigurati financijska podrška poduzetnicima koji obavljaju djelatnost u sektoru turizma, uključujući i turističke agencije s ciljem ublažavanja posljedica krize na njihovo poslovanje. Mjere iz tog Programa usmjerene su na nadoknađivanje manjka likvidnosti poduzetnicima u navedenim sektorima i to kroz omogućavanje pristupa financijskim sredstvima uz uvjete povoljnije od uobičajenih na financijskim tržištima, a radi osiguranja opstanka, očuvanja zaposlenosti i ublažavanja teškoća u poslovanju za vrijeme trajanja krize te stvaranja preduvjeta za što brži oporavak nakon krize te se nadamo da će isto povoljno utjecati i na status turističkih agencija. Mjera</p>

	<p>kn za sve agencije do 10 zaposlenih i 200.000 kn za sve agencije preko 10 zaposlenih za podmirivanje fiksnih i drugih troškova pod uvjetom pada prihoda od 60%. 3. Produžetak mjera isplata minimalne plaće u bruto iznosu do 01.06.21. 4. Osigurati povoljne kreditne linije uz 100% garancije države i počeka otplate od 24 mjeseca. Apeliramo i tražimo da se sa navedenoj problematici vrlo odgovorno i promišljeno donese odluka o spašavanju dijela turističkog sektora u ovom slučaju turističke agencije koja u svom poslovanju povezuje sve subjekte našeg turističkog proizvoda koji iznosi značajnih 25% nacionalnog BDP. Zagreb, 02.02.2021. Ivo Fatović</p>	<p>potpora za isplatu plaća u minimalnom iznosu 4000 kn nije predmet ovoga Zakona, a ista je u nadležnosti Ministarstva rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike.</p>
193	<p>Zdravka Vrnoga PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA, I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA U članku 5. Ustava RH stoji, citiram: "U Republici Hrvatskoj zakoni moraju biti u suglasnosti s Ustavom, a ostali propisi i s Ustavom i sa zakonom. Svako je dužan držati se Ustava i prava i poštivati pravni poredak Republike Hrvatske." Također citiram i sadržaj članka 2.: "Suverenitet Republike Hrvatske neotuđiv je, nedjeljiv i neprenosiv./Suverenitet Republike Hrvatske prostire se nad njezinim kopnenim područjem, rijekama, jezerima, prokopima, unutrašnjim morskim vodama, teritorijalnim morem te zračnim prostorom iznad tih područja." Nastavno na sadržaj članka 2, smanjenjem broja zaštićenih lokaliteta direktno se pogoduje stranim vodičima i turoperatorima</p>	<p>Nije prihvaćen Izrada popisa zaštićenih cjelina (lokaliteta) nije predmet ovih izmjena Zakona, već će se isto urediti pravilnikom.</p>
194	<p>Jasminka Mihoci PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA, I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA Predmet: Besramno ponižavanje baštine, struke i hrvatskih turističkih vodiča. Poražavajuće i razočaravajuće je što smo kao članovi radne skupine za konačan prijedlog izmjena Zakona o pružanju usluga u turizmu doznali s, pazite sad, web stranice Ministarstva turizma i sporta. Od resornog ministarstva očekivali smo poštivanje osnovnih uzusa komunikacije, kao i elementarne pristojnosti u međusobnim odnosima. Međutim, nakon predstavljenih stavova ZDTVH, ni pisma, ni razglednice. Jasno je da im do mišljenja i stava struke nije nimalo stalo. Malo je reći kako smo zabrinuti činjenicom što je Ministarstvo turizma i sporta ovim prijedlogom strane turističke vodiče inauguriralo u hrvatske turističke vodiče bez potrebe bilo kakve edukacije. Nula. Naravno, bez obzira imaju li ili nemaju adekvatnu izobrazbu u svojoj domicilnoj državi. Zamislite, čak ne trebaju vladati ni osnovnim znanjem hrvatskog jezika, što naše Ministarstvo očito ni malo ne brine, jer oni i onako s njima neće imati baš nikakvog kontakta. Svaka čast kolegama iz drugih zemalja, ali oni, posve jasno, ne mogu tumačiti hrvatsku povijest, jer nemaju (a kako bi i imali?) toliko potreban osjećaj nacionalne privrženosti i pripadnosti Hrvatskoj. Treba li posebno spomenuti da se to odnosi i na Domovinski rat, temelj slobodne i suverene Hrvatske. Ukratko, strancima je dopušteno da svojim načinima tumačenja hrvatske povijesti rade njezinu reviziju po</p>	<p>Nije prihvaćen Ministarstvo turizma i sporta pristupilo je izmjenama i dopunama Zakona o pružanju usluga u turizmu (NN 130/17, 25/19, 98/19, 42/20) zbog potrebe usklađivanja s propisima Europske unije (odredbama Direktive 2005/36/EZ o priznavanju stručnih kvalifikacija (kako je zadnje izmijenjena Direktivom 2013/55/EU) i Direktive 2006/123/EZ o uslugama na unutarnjem tržištu), koje su utemeljene na slobodi poslovnog nastana, slobodi pružanja usluga i/ili slobodi kretanja radnika – temeljnim načelima Europske unije. Prije objave nacrtu Prijedloga izmjena Zakona o pružanju usluga u turizmu na savjetovanju sa zainteresiranom javnošću 8. siječnja 2021. godine, Ministarstvo turizma i sporta održalo je četiri sastanka s predstavnicima Zajednice društava turističkih vodiča Hrvatske (ZDTVH), a na posljednjem sastanku 20. studenoga 2020. predstavljen im je Prijedlog izmjena i dopuna Zakona o pružanju usluga u turizmu. Ovim novim Prijedlogom izmjena Zakona o pružanju usluga u turizmu Ministarstvo turizma i sporta u dijelu zakona koji se odnosi na turističke vodiče ne regulira obvezu polaganja općeg i posebnog dijela ispita za turističke vodiče, već su način polaganja i sadržaj stručnog ispita za turističke vodiče, kao i popis zaštićenih cjelina (lokaliteta) uređeni podzakonskim aktima, tj. pravilnicima iz 2008. godine - Pravilnikom o stručnom ispitu za turističke vodiče i ispitnom programu za turističke pratitelje (NN 50/08 i 120/08) i Pravilnikom o popisu turističkih cjelina (lokaliteta) po županijama (NN 76/08). Prijedlog novog načina polaganja i sadržaja ispita za turističke vodiče bit će predmet rada radne skupine za izradu novih pravilnika, koji se</p>

svom slobodnom nahođenju. Doduše, zakon predviđa da bi strani vodiči trebali polagati stručne provjere znanja i prolaziti procedure kao hrvatske kolege samo u slučaju ako bi vodili na zaštićenim lokalitetima. To će biti jedina mjesta na kojima će naša država u smislu ovog zakona imati koliko toliko suverenitet. Međutim, činjenica je da Ministarstvo ima namjeru taj broj zaštićenih lokaliteta znatno umanjiti na ostatke ostataka hrvatske materijalne i nematerijalne kulturne baštine pravilnikom koji će ubrzo stupiti na snagu. Mirne duše može se konstatirati kako će kroz koji dan inozemni vodiči bez ikakvog stručnog i profesionalnog kriterija voditi goste diljem lijepe naše i eto nama poplave tzv. fake news informacija, pseudo tumačenja i, po svojoj biti, kraja kulturnog turizma u Hrvatskoj, posredno i srozavanja ugleda zemlje u svijetu, što je posvjedočila i Češka, a objavila sama Europska Komisija u svojem izvješću. Svjedočimo vulgarizaciji struke, opasnoj i krajnjoj degradaciji kvalitete interpretiranja naše baštine, ne vodeći čak računa o zaštiti potrošača, te i njihovom pravu na kvalitetnu uslugu. Sve se prepušta samovolji predatorskog kapitalizma i ekonomiji velikih brojeva, a brojni vodiči će biti primorani iseliti van zemlje i naći drugi posao, što im, kao velikom broju visoko obrazovanih osoba s odličnim poznavanjem stranih jezika neće biti problem. Toliko o demografskoj politici... Ministarstvo ide toliko daleko u nepoznavanju profesije i zakonskih propisa da u esavjetovanju navodi kako u Hrvatskoj ima samo 340 aktivnih turističkih vodiča, što bi bilo smiješno da nije žalosno. Republika Hrvatska broji preko pet i pol tisuća vodiča i svi oni uplaćuju značajna financijska sredstva u državni proračun putem obrta, agencija, udruga, ugovora o djelu odnosno uplaćenih poreza, prireza i doprinosa. Nepoznavanje materije samo je nastavak prakse koju smo uočili prilikom proučavanja testa proporcionalnosti koje je objavila Europska Komisija prije nekoliko godina, gdje se nisu potrudili ni sve rubrike ispuniti, a da ne spominjemo polupismenu razinu popratnog teksta. I sve to uz opravdanja inzistiranjima Europske Komisije s kojima smo upoznati. Međutim . proučili smo i prezentirali sve primjere zaštite nekih drugih europskih zemalja. Sudeći po ovom postupku, ne očekujemo ništa pozitivno ni u Pravilnicima o edukaciji i zaštićenim lokalitetima koji nam slijede. Posebno smo užasnuti činjenicom da se uopće nisu iskoristili primjeri modela zaštite ni prema državljanima trećih zemalja koji će nam držati lekcije o našoj povijesti i baštini. Ovakav čin slobodno se može nazvati eutanaziranjem kulturnog naslijeđa, ujedno i potpunim krahom načela zaštite potrošača. Radi se o svojevrsnoj izdaji Hrvatske, i to na globalnoj razini. Žalosti da doslovce niti jedan naš prijedlog, kao članova radne skupine, nije prihvaćen. Ministarstvo turizma i sporta, kojem je obveza štiti interese struke hrvatskih vodiča, odbilo je poslušati glas struke bez obzira na argumente, navedene modalitete zaštite drugih europskih zemalja te bezrezervnu podršku kustosa, povjesničara i braniteljskih udruga. Treba se zapitati zašto Hrvatska ne želi štiti svoju baštinu, povijest i svoje građane na način kako su to napravile druge europske zemlje, primjerice Grčka i Cipar? I sve ovo

trebaju donijeti do kraja lipnja 2021. godine. U radnoj skupini će, kao i do sada, sudjelovati predstavnici turističkih vodiča, visoka učilišta koja izvode programe stručnog ispita za turističke vodiče, tijela državne vlasti i stručnjaci. Ne može se prihvatiti navod da strani turistički vodiči vode bez edukacije u Republici Hrvatskoj iz razloga što je važećim Zakonom za pružanje usluga turističkog vodiča propisana obveza polaganja stručnog ispita, koji se sastoji od općeg i posebnog dijela. Turistički vodič koji ima položen opći dio stručnog ispita može voditi na području cijele Republike Hrvatske, osim na i u zaštićenim cjelinama (lokalitetima), dok turistički vodič koji ima položen posebni dio stručnog ispita, a koji polaže posebno po županijama može voditi turiste i po zaštićenim cjelinama (lokalitetima). Usluge turističkog vodiča u Republici Hrvatskoj može pružati državljanin Republike Hrvatske, državljanin druge države ugovornice Ugovora o Europskom gospodarskom prostoru i Švicarske Konfederacije koji ispunjava uvjete za turističkog vodiča propisane tim Zakonom. Iznimno, usluge turističkog vodiča može pružati i državljanin treće države koji ima prijavljeno prebivalište u Republici Hrvatskoj i ispunjava uvjete za turističkog vodiča propisane tim Zakonom, tj. ima položen stručni ispit za turističkog vodiča u Republici Hrvatskoj. Turistički vodič državljanin druge države ugovornice Ugovora o Europskom gospodarskom prostoru i Švicarske Konfederacije može samo privremeno i povremeno pružati usluge turističkog vodiča na području Republike Hrvatske, osim na zaštićenim cjelinama (lokalitetima), ako se prijavio Ministarstvu turizma i sporta te uz uvjet da ima zakonit poslovni nastan u matičnoj državi članici i ondje pripada reguliranoj profesiji ili ako je, u slučaju da ta profesija u njihovoj matičnoj državi članici nije regulirana, je obavljao tu profesiju najmanje godinu dana u prethodnih 10 godina. Ukoliko žele pružati usluge na ili u zaštićenim cjelinama (lokalitetima), turistički vodiči iz drugih država članica moraju položiti posebni dio stručnog ispita odnosno ispit za svaku županiju. Kako bi se olakšao pristup obavljanju profesije turističkog vodiča izmjenama Zakona će se brisati dio odredbe u kojoj je propisano da se stručni ispit polaže zasebno za svaku županiju i da se popis zaštićenih cjelina (lokaliteta) sastavlja zasebno za svaku županiju, a sam ispit i popis lokaliteta se uređuje pozakonskim aktima, a ne ovim Zakonom. Nadalje, Direktivom 2005/36/EZ o priznavanju stručnih kvalifikacija kako je izmijenjena Direktivom 2013/55/EU utvrđuje se da države članice ne smiju ni zbog kojeg razloga koji se odnosi na stručne kvalifikacije ograničavati slobodu pružanja usluga stranim pružateljima usluga koji imaju zakonit poslovni nastan u matičnoj državi članici i ondje pripadaju reguliranoj profesiji ili ako su, u slučaju da ta profesija u njihovoj matičnoj državi članici nije regulirana, obavljali tu profesiju najmanje godinu dana u prethodnih 10 godina, naime, navedeno je propisano i Zakonom o reguliranim profesijama i priznavanju inozemnih stručnih kvalifikacija. Sukladno navedenoj Direktivi turistički vodič iz Republike Hrvatske može pružati usluge u drugoj državi članici Europske unije te ista ne bi smjela ni zbog kojeg razloga koji se odnosi na stručne kvalifikacije ograničavati slobodu pružanja usluga, a ukoliko se hrvatski vodiči susreću s

	<p>se događa u zemlji zbog čije su slobode i obrane nacionalnog identiteta prije samo 25 godina mnogi dali svoje živote. Zar ni to više nije važno? Ne možemo se oteti dojmu kako je hrvatski kulturni identitet predan kao na pladnju. Tko god hoće neka jede i kusa kako želi. Kriteriji tu ne postoje. Vjerovali smo da u našem resornom Ministarstvu imamo majku, a ne maćehu. Na žalost, pogriješili smo, ali ćemo ustrajati u goloj borbi za egzistenciju i boriti se svim demokratskim sredstvima. Jednoglasno: članovi Zajednice društava turističkih vodiča Hrvatske 1. Društvo turističkih vodiča Split 2. Društvo turističkih vodiča Dubrovnik 3. Udruga turističkih vodiča Like 4. Udruga turističkih vodiča Rab 5. Udruga turističkih vodiča grada Vukovara 6. Društvo turističkih vodiča Korčula 7. Društvo turističkih vodiča Rovinj 8. Društvo turističkih vodiča Međimurje 9. Udruga turističkih vodiča Bastion-Karlovac 10. Udruga Moj Osijek 11. Udruga turističkih vodiča Maloga Lošinja 12. Udruga turističkih vodiča Zadra - Donat 13. Društvo turističkih vodiča Phoenix- Trogir 14. Udruga turističkih vodiča Kvarnera 15. Društvo turističkih vodiča Liburnia 16. Društvo turističkih vodiča Varaždin 17. Društvo turističkih vodiča Pula 18. Udruga turističkih vodiča Zagreba i srednjohrvatske makroregije 19. Turistički vodiči Split 20. Udruga turističkih vodiča Mihovil Šibenik 21. Udruga turističkih vodiča otoka Hvara</p>	<p>poteškoćama u pružanju usluga u drugim država članicama navedeno mogu prijaviti putem mreže SOLVIT. Napominjemo da je nacionalni SOLVIT centar uspostavljen pri Ministarstvu gospodarstva i održivog razvoja. Vezano uz prijedlog da se definira razina znanja hrvatskog jezika, napominjemo da sukladno važećem Zakonu turistički vodič mora znati jezik na koje pruža usluge najmanje na razini B2 Zajedničkog europskog referentnog okvira. Navedeno znači da strani vodič koji pruža usluge na hrvatskom jeziku mora znati hrvatski jezik najmanje na razini B2. Ukoliko pruža usluge na nekom drugom stranom jeziku, mora poznavati hrvatski jezik u mjeri dostatnoj za pružanje usluga. Kada je u pitanju priznavanje stručnih kvalifikacija turističkih vodiča iz drugih država članica Europske unije skrećemo pažnju na odredbe Zakona o reguliranim profesijama i priznavanju inozemnih stručnih kvalifikacija, kojim je prenesena Direktiva Direktive 2005/36/EZ o priznavanju stručnih kvalifikacija (izmijenjena Direktivom 2013/55/EU), provjera znanja jezika mora biti razmjerna djelatnosti koja će se obavljati, a provodi se samo u slučaju profesija koje utječu na sigurnost pacijenata, a drugih profesija kada postoji osnovana sumnja o dovoljnom poznavanju jezika u odnosu na profesionalne djelatnosti koje se najmjeravaju obavljati. Takva provjera može se vršiti samo nakon izdavanja Europske profesionalne kartice i priznavanja inozemnih stručnih kvalifikacija u svrhu ostvarivanja prava na poslovni nastan, ali ne i kod privremenog i povremenog pružanja usluga turističkog vodiča u drugoj državi članici Europske unije.</p>
195	<p>Ivana Hustić PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA, I.USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA U članku 5. Ustava RH stoji, citiram: "U Republici Hrvatskoj zakoni moraju biti u suglasnosti s Ustavom, a ostali propisi i s Ustavom i sa zakonom. Svatko je dužan držati se Ustava i prava i poštivati pravni poredak Republike Hrvatske." Također citiram i sadržaj članka 2.: "Suverenitet Republike Hrvatske neotuđiv je, nedjeljiv i neprenosiv./Suverenitet Republike Hrvatske prostire se nad njezinim kopnenim područjem, rijekama, jezerima, prokopima, unutrašnjim morskim vodama, teritorijalnim morem te zračnim prostorom iznad tih područja." Nastavno na sadržaj članka 2, smanjenjem broja zaštićenih lokaliteta direktno se pogoduje stranim vodičima i turoperatorima</p>	<p>Nije prihvaćen Izrada popisa zaštićenih cjelina (lokaliteta) nije predmet ovih izmjena Zakona, već će se isto urediti pravilnikom.</p>
196	<p>prolingua travel PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA, I.USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA U članku 5. Ustava RH stoji, citiram: "U Republici Hrvatskoj zakoni moraju biti u suglasnosti s Ustavom, a ostali propisi i s Ustavom i sa zakonom. Svatko je dužan držati se Ustava i prava i poštivati pravni poredak Republike Hrvatske." pa se stoga nadam da ste dobro shvatili i razumjeli sadržaj članka 2. koji također citiram: "Suverenitet Republike Hrvatske neotuđiv je, nedjeljiv i neprenosiv./Suverenitet Republike Hrvatske prostire se nad njezinim kopnenim područjem, rijekama, jezerima, prokopima, unutrašnjim morskim vodama,</p>	<p>Nije prihvaćen Izrada popisa zaštićenih cjelina (lokaliteta) nije predmet ovih izmjena Zakona, već će se isto urediti pravilnikom.</p>

	<p>teritorijalnim morem te zračnim prostorom iznad tih područja." Nastavno na sadržaj članka 2, smanjenjem broja zaštićenih lokaliteta i tzv. točkasti pristup samo zato da biste pogodovali velikim turoperatorima također kršite Ustav. Ivana Karanikić, TV za Primorsko-goransku, Ličko-senjsku i Istarsku županiju i Grad Zagreb</p>	
197	<p>Zajednica društava turističkih vodiča Hrvatske PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA, I.USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA</p> <p>Nadamo se kako ćete se ponašati u skladu s člankom 2. st. 1.: " Suverenitet Republike Hrvatske je neotuđiv, nedjeljiv i neprenosiv" jer ste nam već najavili kako ćemo po donošenju pravilnika u smislu ovog prijedloga zakona isti imati samo na zaštićenim lokalitetima tzv. " točkastim pristupom"- na ostacima ostataka hrvatske materijalne i nematerijalne kulturne baštine.</p>	<p>Nije prihvaćen</p> <p>Izrada popisa zaštićenih cjelina (lokaliteta) nije predmet ovih izmjena Zakona, već će se isto urediti pravilnikom.</p>
198	<p>Tijana Vrdoljak Han PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA, II.OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI</p> <p>Slazem se s kolegama... U analizi stanja pozivate se na Direktiva 2013/55/EU koja prema vašem tumačenju propisuje da turistički vodiči iz jedne države članice mogu pružati usluge u drugoj državi članici na privremenoj ili povremenoj osnovi ili ostvariti poslovni nastan, pa uvodite u Čl. 70 st. (3) slijedeću definiciju; "Turistički vodič državljanin druge države ugovornice Ugovora o Europskom gospodarskom prostoru i Švicarske Konfederacije može privremeno i povremeno pružati usluge turističkog vodiča na ili u zaštićenim cjelinama (lokalitetima) za koje je položio posebni dio stručnog ispita za zaštićene cjeline (lokalitete)." A onda se u prijedlogu izmjene zakona pozivate na drugu Direktivu 2005/36/EU. ?! Direktiva 2013/55/EU koju spominjete govori o međusobnom priznanju kvalifikacija i regulaciji administrativne suradnje, a ne o ovakvoj liberalizaciji! Uvođenjem tj.prepisivanjem van konteksta stvara se pravna nesigurnost, između ostalog. Nije to ni liberalizacija tržišta nego kaos, i direktno pogodovanje stranim tour operaterima. Uostalom, ovo pitanje nije adekvatno riješeno na nivou EU, nego se svaka država dogovara sa drugom direktno i reciprocitetno, pa tako ako nema međudržavnog ugovora o reciprocitetu, nema ni vođenja stranih vodiča na teritoriju druge države, a odluke o povremenim i privremenim vođenjima se donose pojedinačno kao iznimka i to nakon poduže procedure i ispitivanja intenziteta i količine planiranog vođenja (koliko puta, koliko dana i gdje tijekom godine), a ne automatizmom kao pravilo poslovanja! Strani vodiči su dobrodošli ali minimalno pod uvjetima koji važe za nas ovdje i koji za nas važe u njihovim državama (EU)! Predlažem da sporni članak 70 st. (3) ima slijedeću definiciju "Turistički vodič državljanin druge države ugovornice Ugovora o Europskom gospodarskom prostoru i Švicarske Konfederacije može privremeno i povremeno bez poslovnog nastana, najviše u dva navrata godišnje pružati usluge turističkog vodiča</p>	<p>Nije prihvaćen</p> <p>Skrećemo vam pažnju na Zakon o potvrđivanju Ugovora između Kraljevine Belgije, Republike Bugarske, Češke Republike, Kraljevine Danske, Savezne Republike Njemačke, Republike Estonije, Irske, Helenske Republike, Kraljevine Španjolske, Francuske Republike, Talijanske Republike, Republike Cipra, Republike Latvije, Republike Litve, Velikog Vojvodstva Luksemburga, Republike Mađarske, Republike Malte, Kraljevine Nizozemske, Republike Austrije, Republike Poljske, Portugalske Republike, Rumunjske, Republike Slovenije, Slovačke Republike, Republike Finske, Kraljevine Švedske, Ujedinjene Kraljevine Velike Britanije i Sjeverne Irske (države članice Europske unije) i Republike Hrvatske o pristupanju Republike Hrvatske Europskoj uniji, objavljen je u Narodnim novinama – Međunarodni ugovori, broj 2/2012 od 28. ožujka 2012. (https://narodne-novine.nn.hr/clanci/medunarodni/2012_03_2_25.html). Također vam skrećemo pažnju na Ustav Republike Hrvatske (NN 56/90., 135/97., 113/00., 28/01., 76/10. i 5/14.) te članke 141. c i 141. d u Glavi VIII.A Europska unija i Pravo građana Europske unije, koji se primjenu od ulaska Republike Hrvatske u Europsku uniju, 1. srpnja 2013. godine, a koji govore: „Ostvarivanje prava koja proizlaze iz pravne stečevine Europske unije, izjednačeno je s ostvarivanjem prava koja su zajamčena hrvatskim pravnim poretom“ te „Pravni akti i odluke koje je Republika Hrvatska prihvatila u institucijama Europske unije primjenjuju se u Republici Hrvatskoj u skladu s pravnom stečevinom Europske unije.“, nadalje da „Sva prava ostvaruju se u skladu s uvjetima i ograničenjima propisanim ugovorima na kojima se temelji Europska unija te mjerama prihvaćenima na temelju tih ugovora“ te da „U Republici Hrvatskoj sva prava zajamčena pravnom stečevinom Europske unije uživaju svi građani Europske unije.“ Ugovor o funkcioniranju Europske unije (https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/?uri=CELEX:12016ME/TXT) u Poglavlju 2., pod naslovom PRAVNI AKTI UNIJE, POSTUPCI DONOŠENJA I DRUGE ODREDBE u članku 288. propisuje kako „Radi izvršavanja nadležnosti Unije, institucije donose uredbu, direktive, odluke, preporuke i mišljenja.“ te se za direktive</p>

ukoliko postoji bilateralni ugovor između država članica EU na ili u zaštićenim cjelinama (lokalitetima) za koje je položio posebni dio stručnog ispita za zaštićene cjeline (lokalitete). Posebna procedura najave za obavljanje djelatnosti turističkog vodiča privremeno i povremeno bez poslovnog nastana određuje se Pravilnikom. " Još malo osvrta o kvalifikacijama: Kako se određuju i provjeravaju kvalifikacije stranog turističkog vodiča državljanina koji privremeno/ povremeno obavlja usluge vođenja na teritoriju RH ako je dovoljno da samo obavijesti o svojoj nakani da vodi?! U praksi se kao kvalifikacija s nereguliranih tržišta priznaju potvrde agencija da je osoba radila kao vodič i ima iskustva, što je nonsense ako mi tu moramo polagati verificirane programe, bez obzira koliko smo iskustva prije imali kao vodiči! Gdje je tu pravna jednakost?! Mi se ne možemo nigdje u EU pojaviti kao licencirani vodiči jer da radimo za neku agenciju koja negdje organizira putovanje, a znamo recimo baš sve o Madridu ili Ateni. U tom istom Madridu, Veneciji ili Ateni možemo pokupiti samo 'masnu' prekršajnu kaznu za to naše znanje demonstrirano grupi na javnom trgu. Do sada je bar u zakonu bilo jasno da usluge vodiča može obavljati samo ovlaštenu i licencirani turistički vodič, pa je i uz to na terenu bilo nereda, jer se kontrole provode samo na nama legalnim vodičima, a ove 'u svojoj zoni' nitko nije dirao (uz par medijskih iznimaka zadnje dvije godine) jer ih ne vide i ne znaju da postoje. Vozači stranih autobusa, pratitelji grupa, pa i predstavnici agencija su tako postajali lokalni vodiči na izletima, sami 'organizirali' obilasku, a usput na parkingu prodavali pečene kobasice i pivo. bez računa se ne računa?! Vrhunski turizam, zar ne?! Umjesto da se dovede u red anomalije, otvara se prostor za još veći nered. To ne koristi nikome; ni reputaciji destinacije, ni kvaliteti pružanja usluge, ni tržišnoj ravnopravnosti, a ni punjenju proračuna. Ovdje se ne radi o slobodnom tržištu unutar EU čime se prema javnosti opravdava ovakav zakon, nego prvenstveno o pogodovanju strancima i pravnoj neravnopravnosti na našu štetu. Ni uvjeti poslovanja unutar te iste EU nisu jednaki. Nije isto poslovati u Njemačkoj ili u Hrvatskoj ili u Grčkoj, a sve su članice EU. Ovom čudnom formulacijom tj ovom iznimkom koju uvodite pod frazom privremeno / povremeno između ostalog izuzimate druge u EU od pravnih regula vezanih uz rad kojima smo zakonom obavezani mi. Da banaliziram; ako jedan liječnik ili stolar ne može ni privremeno ni povremeno raditi u drugoj državi, a da ne regulira svoj porezni i pravni status i nastan, zašto bi to mogli strani turistički vodiči? Termin da se nešto obavlja 'privremeno ili povremeno' nije razlog za izuzetak od pravne norme i da se u zakon uvodi na ovakav način. Ako je nešto izuzetak onda treba biti jasna i definicija i uvjeti kada je i zašto nešto izuzetak. Kako se količinski točno definira to privremeno i povremeno?! Što to precizno znači? Osim toga, a ovo smatram najvažnijim; tako nešto uvesti u Zakon u državi koja izrazito živi i privređuje od sezonskog oblika turizma, a na štetu vlastitih građana i privrednih subjekata u turizmu (jer ima nas u različitim oblicima, a ovo ne pogađa samo vodiče nego i poslovanje agencija!), u najmanju ruku je začuđujuće, a zapravo neodgovorno. Predlažem

navodi kako je „Direktiva je obvezujuća, u pogledu rezultata koji je potrebno postići, za svaku državu članicu kojoj je upućena, a odabir oblika i metoda postizanja tog rezultata prepušten je nacionalnim tijelima.“. Direktiva 2005/36/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 7. rujna 2005. o priznavanju stručnih kvalifikacija Tekst značajan za EGP (SL L 255, 30.9.2005.), je izmijenjena Direktivom 2013/55/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 20. studenoga 2013. o izmjeni Direktive 2005/36/EZ o priznavanju stručnih kvalifikacija i Uredbe (EU) br. 1024/2012 o administrativnoj suradnji putem Informacijskog sustava unutarnjeg tržišta („Uredba IMI“) Tekst značajan za EGP (SL L 354, 28.12.2013.). Dakle, ne radi se o dvije Direktive EU koje uređuju različitu materiju, već se radi o osnovnoj Direktivi EU, koja je kasnije izmijenjena u određenim dijelovima drugom. Slično tome u hrvatskom zakonodavstvu imamo izričaj kada se osnovni Zakon, kasnije mijenja ili dopunjuje. Ali također je važno napomenuti, kako su obje Direktive EU prenesene u nacionalno zakonodavstvo kroz Zakon o reguliranim profesijama i priznavanju inozemnih stručnih kvalifikacija (NN 82/15, 70/19, 47/20), koji je u nadležnosti Ministarstva rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike. U Zakonu o pružanju usluga u turizmu se pozivamo na navedene Direktive EU, jer navedenim Zakonom se regulira profesija turističkog vodiča u Republici Hrvatskoj, kao posebnim Zakonom. U pogledu načela reciprociteta, moramo istaknuti kako se navedene Direktive EU odnose na sve države članice te su njima propisana pravila kojima se moraju voditi sve države članice prilikom prenošenja istih u nacionalno zakonodavstvo. Ukoliko države članice ne prenesu određenu Direktivu EU u cijelosti ili suprotno, tada Europska komisija kao čuvarica „nadzornik“ svih Ugovora Europske unije, može protiv neke države članice pokrenuti postupka zbog povrede prava EU. Definiranje „privremeno i povremenog“ drugačije od onoga što propisuju Direktive EU, odnosno u ovom slučaju sam Zakon o reguliranim profesijama i priznavanju inozemnih stručnih kvalifikacija (NN 82/15, 70/19, 47/20), je ne samo suprotno pravu EU-a već je suprotno nacionalnom pravu. Definicija iz Direktive 2005/36/EZ iz GLAVE II. SLOBODA PRUŽANJA USLUGA, Članak 5. Načelo slobode pružanja usluga: „Privremena i povremena priroda pružanja usluga procjenjuje se za svaki slučaj posebno pri čemu posebno treba voditi računa o njezinu trajanju, učestalosti, redovitosti i stalnosti.“ Definicija iz članka 5. Zakona o reguliranim profesijama i priznavanju inozemnih stručnih kvalifikacija (NN 82/15, 70/19, 47/20): „22. pružanje usluga na privremenoj i povremenoj osnovi – pružanje usluga kojem ne prethodi postupak priznavanja inozemne stručne kvalifikacije uz uvjet poslovnog nastana u drugoj državi članici, a koje se procjenjuje za svaki pojedinačni slučaj, uzimajući u obzir njezino trajanje, učestalost, redovitost i stalnost“. Iz svega prethodnog navedenog proizlaze razlozi nemogućnosti prihvaćanja vašeg prijedloga vezano uz izmjene članka 70 st. 3. važećeg Zakona o pružanju usluga u turizmu u pogledu drugačijeg definiranja privremenog i povremenog pružanja usluga. Također ističemo kako su naveden odredbe članka 70. st. 3. Zakona o pružanju usluga u turizmu na snazi u Republici

<p>da ovaj članak ne usvojite u ovakvoj formulaciji i da se propiše obaveza registracije djelatnosti i svih obaveza koje iz toga proizlaze u RH, a privremenost ili povremenost obavljanja usluge točno definira u minimumu i proceduralno, koliko, tko, kada i gdje, a ne pro forma brzim najavama i automatskim odobravanje bez provjere. Sve drugo, pogotovo ovako neodređeno, pogodovanje je stranim tour operaterima i stranim komercijalnim interesima. Prijedlogom izmjena zakona o pružanju usluga u turizmu degradirate sve do sada licencirane turističke vodiče u RH, sva naša znanja, iskustvo i godine uloženog truda. Posebno smatram važnim da se precizno definira nivo poznavanja hrvatskog jezika u standardu najmanje B2 nivou za strane vodiče, da se vodite principima reciprociteta i precizirate što je dozvoljeno, a što nije, umjesto da otvarate prostor za neravnopravnu konkurenciju, čime zapravo pogodujete. Tražimo da se primjenjuje načelo pravne jednakosti (minimum) i naravno reciprociteta!</p>	<p>Hrvatskoj od 1. siječnja 2018. godine i nisu predmet izmjena sadašnjeg prijedloga Zakona. Vezno uz Pravilnik o priznavanju inozemnih stručnih kvalifikacija turističkog vodiča i voditelja poslova turističke agencije (NN 58/19 i 28/20), skrećmo pažnjuu kako je isti donesen na temelju članka 70. stavka 5. Zakona o pružanju usluga u turizmu, a u vezi s člankom 16. stavkom 3. Zakona o reguliranim profesijama i priznavanju inozemnih stručnih kvalifikacija, koji pak propisuje: „(3) Uvjeti za priznavanje inozemnih stručnih kvalifikacija za obavljanje određene regulirane profesije u svrhu poslovnog nastana u Republici Hrvatskoj, kao i detaljnija pravila za slobodno pružanje usluga na privremenoj i povremenoj osnovi u Republici Hrvatskoj na temelju inozemnih stručnih kvalifikacija, mogu se propisati posebnim zakonom ili pravilnikom nadležnog tijela državne uprave ili općim aktima nadležnih tijela koje ista donose na temelju zakonskog ovlaštenja.“</p>
<p>199 Lydia Ćuk PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA, II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI Budući se na, relativno malom, teritoriju Republike Hrvatske prepliću velike zemljopisne različitosti, pa imamo: * 7 Nacionalnih parkova, *12 Parkova prirode, * 2 stroga rezervata, *77 posebnih rezervata, *2 Regionalna parka, * 79 Spomenika prirode, * 83 Značajnih krajobraza, * 27 Park šuma, *120 Spomenika parkovne arhitekture; te povijesnih događaja i činjenice uz bezbroj spomenika kulture i povijesne baštine: od drevnih spomenika iz paleolitika (Krapina) i kulture bakrenog doba (Vučedolska kultura) te brončanog doba (Nezakcij) ; preko starogrčkih kolonija (Visa (Issa), Hvara (Pharos), i Korčule (Corcyra Nigra) i starorimskih spomenika i gradova (Poreč, Pula, Zadar, Solin, Split, Naron.) do srednjevjekovne izgradnje (Sv. Donat , Sv. Jakov, Sv. Duje, Katedrala u Zagrebu, Trogiru, Crkva sv. Vlahe....), gradova utvrda (Karlovac, Zadar, Sl. Brod, Šibenik) i modernog doba te hrvatskih umjetnika; deset kulturno – povijesnih i prirodnih ljepota upisanih je u UNESCO-ov popis svjetske spomeničke baštine; Neopravdano je da se sa jednim posebnim ispitom koji obuhvaća jednu županiju (važeći Pravilnik o popisu turističkih cjelina (lokaliteta) po županijama Ministarstvo turizma 2499 /2008.) priznaju stečeni uvjeti za pružanje usluga turističkog vodiča na cijelom području Republike Hrvatske. Smatram da teritorij Republike Hrvatske treba podijeliti u 5 cjelina – turističkih regija i sukladno tome Ministarstvo turizma, u suradnji sa u strukom na terenu) prilagoditi Pravilnik zaštićenih cjelina (lokaliteta) iz 2008. te napisati Pravilnik o školovanju turističkih vodiča u trajanju od najmanje 1 godine. Sukladno gore navedenom, turistički vodič iz druge države članice koji želi privremeno i povremeno pružati usluge, može iste pružati na zaštićenim cjelinama (lokalitetima) samo ako položi posebni dio stručnog ispita, a isti je prema Zakonu i provedbenom propisu organiziran po turističkim regijama, uz znanje</p>	<p>Primljeno na znanje Ovim novim Prijedlogom izmjena Zakona o pružanju usluga u turizmu Ministarstvo turizma i sporta u dijelu zakona koji se odnosi na turističke vodiče ne regulira obvezu polaganja općeg i posebnog dijela ispita za turističke vodiče, već su način polaganja i sadržaj stručnog ispita za turističke vodiče, kao i popis zaštićenih cjelina (lokaliteta) propisa uređeni podzakonskim aktima, tj. pravilnicima iz 2008. godine - Pravilnikom o stručnom ispitu za turističke vodiče i ispitnom programu za turističke pratitelje (NN 50/08 i 120/08) i Pravilnikom o popisu turističkih cjelina (lokaliteta) po županijama (NN 76/08). Prijedlog novog načina polaganja i sadržaja ispita za turističke vodiče bit će predmet rada radne skupine za donošenje novih pravilnika, koji se trebaju donijeti do kraja lipnja 2021. godine.</p>

	hrvatskog jezika.	
200	<p>Ivica Škriljevečki PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA, II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI</p> <p>Koji paragrafi, članci ili stavke spomenutih direktiva (2006/123/EZ, 2005/36/EZ, 2013/55/EU) propisuju da nije moguće stručni dio ispita za turističke imati organizirano po županijama? Na koji način to sprječava pristup tržištu? To je kao da kažete da je trgovački lanac ograničen u pristupu tržištu jer u svakoj županiji mora otvoriti bar jednu trgovinu?!? - Nitko ga ne prisiljava, njegovo je poslovna odluka hoće li otvoriti jednu (nacionalnu) trgovinu u RH ili mu je ipak isplativije da u više ili čak svim županijama otvori trgovinu.</p>	<p>Primljeno na znanje Navedeno proizlazi iz članka 14. stavka 7. Direktive 2005/36/EZ kako je zadnje izmijenjena 2013/55/EU.</p>
201	<p>Maremonti Istra d.o.o. PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA, II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI</p> <p>Poštovani, U cijelosti se slažemo sa stavom kolega iz putničkih agencija te podržavamo kolege turističke vodiče. Smatramo prijedlog Zakona neprihvatljivim prema članku 38a. Nastavno na prijedlog izmjena i dopuna Zakona o pružanju usluga u turizmu protivimo se svakoj izmjeni koja bi išla na štetu putničkih agencija ukidanjem vouchera i naglim odlukama o povratu uplaćenih akontacija za putovanja koja su trebala biti realizirana u 2020. godini. Putničke agencije su, ne svojom voljom, već uvjetima koji su nastali pod utjecajem više sile tj. Objavom pandemije koronavirusa Covid-19 bili prvo prisiljene zatvoriti svoja vrata u razdoblju od 19.3.-27.4.2020., a nakon toga suočiti se s posljedicama odgođenih putovanja i svojim klijentima objasniti okolnosti koje su nastupile prestankom rada. Sukladno izmjenama i dopunama Zakona o pružanju usluga u turizmu od 7.4.2020. omogućeno je izdavanje vouchera za neostvarena putovanja i odlučeno o povratu uplaćenih aranžmana u roku od 6 mjeseci plus 14 dana nakon prestanka posebnih okolnosti izazvanih pandemijom. Nažalost, situacija se nije bitno promijenila od tog vremena, a uvjeti rada i poslovanja agencija postali su nepodnošljivi. Usprkos državnim potporama za očuvanje radnih mjesta, svi ostali fiksni troškovi poslovanja (najam prostora, porezi, članarine TZ i HGK, knjigovodstvene usluge, struja, voda, odvoz smjeća, bankovne naknade za održavanje računa...) ostali su nepromijenjeni. U međuvremenu, uplaćene akontacije ostale su na računima partnerskih tvrtki uz objašnjenje da nije moguć povrat već odgoda termina što je dodatno onemogućilo planiranje povrata barem dijela uplaćenih putovanja. S obzirom na trenutnu situaciju s pandemijom i neizvjesnost u pogledu skorog otvaranja granica i mogućnosti putovanja, te psihološke efekte koje je pandemija ostavila na potencijalne putnike ne vidimo nikakvu vjerojatnost u ponovno pokretanje poslovanja u skorom vremenu. Shodno tome smatramo da se u slučaju donošenja zakona o ukidanju vouchera i</p>	<p>Nije prihvaćen Izmjenama i dopunama Zakona o pružanju usluga u turizmu (Narodne novine, br. 42/20) iz travnja 2020. godine, koje su još na snazi, dana je mogućnost turističkim agencijama da za neizvršene paket aranžmane izdaju vaučere, na temelju kojih bi putnik imao pravo na zamjensko putovanje ili povrat novca u roku 14 dana od isteka roka od 180 dana od prestanka posebnih okolnosti. Novi prijedlog izmjena i dopuna Zakona trebao bi stupiti na snagu tokom travnja 2021. godine, dakle godinu dana nakon uvođenja izmejnja i dopuna u 2020. godini. Nije moguće prihvatiti prijedlog zbog nesuklađenja s odredbama Direktive 2015/2302 o putovanjima u paket-aranžmanima i povezanim putnim aranžmanima, u pogledu članka 38.a važećeg Zakona Europska komisija je protiv Republike Hrvatske, 30. listopada 2020. godine, pokrenula druga fazu postupka zbog povrede prava Europske unije (obrazloženo mišljenje), te je donošenje izmjena Zakona kojima se članak 38.a briše nužno radi suklađivanja s navedenom Direktivom i izbjegavanja postupka pred Sudom Europske unije kao i zaštite samih potrošača.</p>

	<p>obavezi vraćanja uplaćenih iznosa onima koji se za to opredijele potrebno odrediti "grace period" od najmanje godinu dana koji će agencijama omogućiti povrat iz nove akumulacije do koje bi trebalo doći, nadamo se, s eventualnim ukidanjem mjera vezanim na pandemiju. Svako drugačije rješenje dovest će do stečaja većine subjekata u ovoj djelatnosti što u konačnici neće doprinijeti rješavanju trenutne situacije i otvorenih dugovanja prema klijentima. Samim time će i godine ulaganja tvrtke ali i sredstava iz raznih projekata biti izgubljena i sav trud bačen u vjetar. Država ovakvim zakonom sustavno uništava sve turističke agencije. S poštovanjem, Maremonti Istra d.o.o. Zadarska 2, 52100 Pula</p>	
202	<p>Istarska županija - Regione Istriana PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA, II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI Skrećemo pozornost na slijedeće: - Zakonom treba jasno definirati obveznu razinu obrazovanja turističkih vodiča, te predlažemo da to bude završena četverogodišnja srednja škola. - Također treba jasno regulirati razinu poznavanja jezika, te polaganje stručnih ispita i to u pet predloženih regija. Reguliranje odnosa prema državljanima neeuropskih zemalja implementiranjem načela reciprociteta zemalja u pristupu edukaciji. U potpunosti smo suglasni sa obvezom upisa u Središnji registar.</p>	<p>Djelomično prihvaćen Vezano uz uvjetovanje pristupa polaganju stručnog ispita za turističkog vodiča završenom četverogodišnjom srednjom školom umjesto srednjom školom, smatramo kao isto nije nužno, iz razloga što će se programom i stručnim ispitom za turističkog vodiča propisati i provjeriti odgovarajuća razina znanja. Vezano uz prijedlog definiranja razine znanja hrvatskog jezika napominjemo da sukladno važećem Zakonu turistički vodič mora znati jezik na kojem pruža usluge najmanje na razini B2 Zajedničkog europskog referentnog okvira. Navedeno znači da vodič koji pruža usluge na hrvatskom jeziku mora znati hrvatski jezik najmanje na razini B2. Ukoliko pruža usluge na nekom drugom stranom jeziku, mora poznavati hrvatski jezik u mjeri dostatnoj za pružanje usluga. U pogledu priznavanja stručnih kvalifikacija turističkih vodiča iz drugih država članica Europske unije skrećemo pažnju na odredbe Zakona o reguliranim profesijama i priznavanju inozemnih stručnih kvalifikacija (NN 82/15, 70/19, 47/20), kojim je prenesena Direktiva 2005/36/EZ o priznavanju stručnih kvalifikacija (izmijenjena Direktivom 2013/55/EU), provjera znanja jezika mora biti razmjerna djelatnosti koja će se obavljati, a provodi se samo u slučaju profesija koje utječu na sigurnost pacijenata, a drugih profesija kada postoji osnovana sumnja o dovoljnom poznavanju jezika u odnosu na profesionalne djelatnosti koje se namjeravaju obavljati. Takva provjera može se vršiti samo nakon izdavanja Europske profesionalne kartice i priznavanja inozemnih stručnih kvalifikacija u svrhu ostvarivanja prava na poslovni nastan, ali ne i kod privremenog i povremenog pružanja usluga turističkog vodiča u drugoj državi članici Europske unije. Ovim novim Prijedlogom izmjena Zakona o pružanju usluga u turizmu Ministarstvo turizma i sporta u dijelu Zakona koji se odnosi na turističke vodiče - ne regulira - obvezu polaganja općeg i posebnog dijela ispita za turističke vodiče, već su način polaganja i sadržaj stručnog ispita za turističke vodiče, kao i popis zaštićenih cjelina (lokaliteta) uređeni podzakonskim aktima, tj. pravilnicima iz 2008. godine - Pravilnikom o stručnom ispitu za turističke vodiče i ispitnom programu za turističke pratitelje (NN 50/08 i 120/08) i Pravilnikom o popisu turističkih cjelina (lokaliteta) po županijama (NN 76/08). Prijedlog novog načina polaganja i sadržaja ispita za turističke vodiče bit će predmet rada radne skupine za donošenje novih pravilnika, koji se trebaju donijeti do kraja lipnja 2021. godine. U radnoj skupini će, kao i do sada, sudjelovati predstavnici turističkih vodiča, visoka učilišta koja izvode programe stručnog ispita za turističke vodiče,</p>

		<p>tijela državne vlasti i stručnjaci. Državljeni trećih država mogu pružati usluge turističkog vodiča na području Republike Hrvatske samo ako polože stručni ispit (opći i posebni dio), a navedenom mogu pristupiti ukoliko u Republici Hrvatskoj imaju prijavljeno prebivalište te smatramo da je navedeno zakonsko uređenje zadovoljavajuće.</p>
203	<p>VIZ travel j.d.o.o. PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA, II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI U analizi stanja pozivate se na Direktiva 2013/55/EU koja prema vašem tumačenju propisuje da turistički vodiči iz jedne države članice mogu pružati usluge u drugoj državi članici na privremenoj ili povremenoj osnovi ili ostvariti poslovni nastan, pa uvodite u Čl. 70 st. (3) slijedeću definiciju; "Turistički vodič državljanin druge države ugovornice Ugovora o Europskom gospodarskom prostoru i Švicarske Konfederacije može privremeno i povremeno pružati usluge turističkog vodiča na ili u zaštićenim cjelinama (lokalitetima) za koje je položio posebni dio stručnog ispita za zaštićene cjeline (lokalitete). " A onda se u prijedlogu izmjene zakona pozivate na drugu Direktivu 2005/36/EU. ?! Direktiva 2013/55/EU koju spominjete govori o međusobnom priznanju kvalifikacija i regulaciji administrativne suradnje, a ne o ovakvoj liberalizaciji! Uvođenjem tj.prepisivanjem van konteksta stvara se pravna nesigurnost, između ostalog. Nije to ni liberalizacija tržišta nego kaos, i direktno pogodovanje stranim tour operaterima. Uostalom, ovo pitanje nije adekvatno riješeno na nivou EU, nego se svaka država dogovara sa drugom direktno i reciprocitetno, pa tako ako nema međudržavnog ugovora o reciprocitetu, nema ni vođenja stranih vodiča na teritoriju druge države, a odluke o povremenim i privremenim vođenjima se donose pojedinačno kao iznimka i to nakon poduže procedure i ispitivanja intenziteta i količine planiranog vođenja (koliko puta, koliko dana i gdje tijekom godine), a ne automatizmom kao pravilo poslovanja! Strani vodiči su dobrodošli ali minimalno pod uvjetima koji važe za nas ovdje i koji za nas važe u njihovim državama (EU)! Predlažem da sporni članak 70 st. (3) ima slijedeću definiciju "Turistički vodič državljanin druge države ugovornice Ugovora o Europskom gospodarskom prostoru i Švicarske Konfederacije može privremeno i povremeno bez poslovnog nastana, najviše u dva navrata godišnje pružati usluge turističkog vodiča ukoliko postoji bilateralni ugovor između država članica EU na ili u zaštićenim cjelinama (lokalitetima) za koje je položio posebni dio stručnog ispita za zaštićene cjeline (lokalitete) . Posebna procedura najave za obavljanje djelatnosti turističkog vodiča privremeno i povremeno bez poslovnog nastana određuje se Pravilnikom. " Još malo osvrta o kvalifikacijama: Kako se određuju i provjeravaju kvalifikacije stranog turističkog vodiča državljanina koji privremeno/ povremeno obavlja usluge vođenja na teritoriju RH ako je dovoljno da samo obavijesti o svojoj nakani da vodi?! U praksi se kao kvalifikacija s nereguliranih tržišta priznaju potvrde agencija da je osoba radila kao vodič i ima iskustva, što je</p>	<p>Nije prihvaćen Skrećemo vam pažnju na Zakon o potvrđivanju Ugovora između Kraljevine Belgije, Republike Bugarske, Češke Republike, Kraljevine Danske, Savezne Republike Njemačke, Republike Estonije, Irske, Helenske Republike, Kraljevine Španjolske, Francuske Republike, Talijanske Republike, Republike Cipra, Republike Latvije, Republike Litve, Velikog Vojsvodstva Luksemburga, Republike Mađarske, Republike Malte, Kraljevine Nizozemske, Republike Austrije, Republike Poljske, Portugalske Republike, Rumunjske, Republike Slovenije, Slovačke Republike, Republike Finske, Kraljevine Švedske, Ujedinjene Kraljevine Velike Britanije i Sjeverne Irske (države članice Europske unije) i Republike Hrvatske o pristupanju Republike Hrvatske Europskoj uniji, objavljen je u Narodnim novinama – Međunarodni ugovori, broj 2/2012 od 28. ožujka 2012. (https://narodne-novine.nn.hr/clanci/medunarodni/2012_03_2_25.html). Također vam skrećemo pažnju na Ustav Republike Hrvatske (NN 56/90., 135/97., 113/00., 28/01., 76/10. i 5/14.) te članke 141. c i 141. d u Glavi VIII.A Europska unija i Pravo građana Europske unije, koji se primjenu od ulaska Republike Hrvatske u Europsku uniju, 1. srpnja 2013. godine, a koji govore: „Ostvarivanje prava koja proizlaze iz pravne stečevine Europske unije, izjednačeno je s ostvarivanjem prava koja su zajamčena hrvatskim pravnim poretom.“ te „Pravni akti i odluke koje je Republika Hrvatska prihvatila u institucijama Europske unije primjenjuju se u Republici Hrvatskoj u skladu s pravnom stečevinom Europske unije.“, nadalje da „Sva prava ostvaruju se u skladu s uvjetima i ograničenjima propisanim ugovorima na kojima se temelji Europska unija te mjerama prihvaćenima na temelju tih ugovora“ te da „U Republici Hrvatskoj sva prava zajamčena pravnom stečevinom Europske unije uživaju svi građani Europske unije.“ Ugovor o funkcioniranju Europske unije (https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/?uri=CELEX:12016ME/TXT) u Poglavlju 2., pod naslovom PRAVNI AKTI UNIJE, POSTUPCI DONOŠENJA I DRUGE ODREDBE u članku 288. propisuje kako „Radi izvršavanja nadležnosti Unije, institucije donose uredbe, direktive, odluke, preporuke i mišljenja.“ te se za direktive navodi kako je „Direktiva je obvezujuća, u pogledu rezultata koji je potrebno postići, za svaku državu članicu kojoj je upućena, a odabir oblika i metoda postizanja tog rezultata prepušten je nacionalnim tijelima.“. Direktiva 2005/36/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 7. rujna 2005. o priznavanju stručnih kvalifikacija Tekst značajan za EGP (SL L 255, 30.9.2005.), je izmijenjena Direktivom 2013/55/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 20. studenoga 2013. o izmjeni Direktive 2005/36/EZ o priznavanju stručnih kvalifikacija i Uredbe (EU) br. 1024/2012 o administrativnoj suradnji putem Informacijskog sustava unutarnjeg tržišta („Uredba IMI”) Tekst</p>

nonsense ako mi tu moramo polagati verificirane programe, bez obzira koliko smo iskustva prije imali kao vođači! Gdje je tu pravna jednakost?! Mi se ne možemo nigdje u EU pojaviti kao licencirani vođači jer da radimo za neku agenciju koja negdje organizira putovanje, a znamo recimo baš sve o Madridu ili Ateni. U tom istom Madridu, Veneciji ili Ateni možemo pokupiti samo 'masnu' prekršajnu kaznu za to naše znanje demonstrirano grupi na javnom trgu. Do sada je bar u zakonu bilo jasno da usluge vođača može obavljati samo ovlašten i licencirani turistički vođač, pa je i uz to na terenu bilo nereda, jer se kontrole provode samo na nama legalnim vođačima, a ove 'u sivoj zoni' nitko nije dirao (uz par medijskih iznimaka zadnje dvije godine) jer ih ne vide i ne znaju da postoje. Vozači stranih autobusa, pratitelji grupa, pa i predstavnici agencija su tako postajali lokalni vođači na izletima, sami 'organizirali' obilasku, a usput na parkingu prodavali pečene kobasice i pivo. bez računa se ne računa?! Vrhunski turizam, zar ne?! Umjesto da se dovede u red anomalije, otvara se prostor za još veći nered. To ne koristi nikome; ni reputaciji destinacije, ni kvaliteti pružanja usluge, ni tržišnoj ravnopravnosti, a ni punjenju proračuna. Ovdje se ne radi o slobodnom tržištu unutar EU čime se prema javnosti opravdava ovakav zakon, nego prvenstveno o pogodovanju strancima i pravnoj neravnopravnosti na našu štetu. Ni uvjeti poslovanja unutar te iste EU nisu jednaki. Nije isto poslovati u Njemačkoj ili u Hrvatskoj ili u Grčkoj, a sve su članice EU. Ovom čudnom formulacijom tj ovom iznimkom koju uvodite pod frazom privremeno / povremeno između ostalog izuzimate druge u EU od pravnih regula vezanih uz rad kojima smo zakonom obavezani mi. Da banaliziram; ako jedan liječnik ili stolar ne može ni privremeno ni povremeno raditi u drugoj državi, a da ne regulira svoj porezni i pravni status i nastan, zašto bi to mogli strani turistički vođači? Termin da se nešto obavlja 'privremeno ili povremeno' nije razlog za izuzetak od pravne norme i da se u zakon uvodi na ovakav način. Ako je nešto izuzetak onda treba biti jasna i definicija i uvjeti kada je i zašto nešto izuzetak. Kako se količinski točno definira to privremeno i povremeno?! Što to precizno znači? Osim toga, a ovo smatram najvažnijim; tako nešto uvesti u Zakon u državi koja izrazito živi i privređuje od sezonskog oblika turizma, a na štetu vlastitih građana i privrednih subjekata u turizmu (jer ima nas u različitim oblicima, a ovo ne pogađa samo vođače nego i poslovanje agencija!), u najmanju ruku je začuđujuće, a zapravo neodgovorno. Predlažem da ovaj članak ne usvojite u ovakvoj formulaciji i da se propiše obaveza registracije djelatnosti i svih obaveza koje iz toga proizlaze u RH, a privremenost ili povremenost obavljanja usluge točno definira u minimumu i proceduralno, koliko, tko, kada i gdje, a ne pro forma brzim najavama i automatskim odobravanjem bez provjere. Sve drugo, pogotovo ovako neodređeno, pogodovanje je stranim tour operaterima i stranim komercijalnim interesima. Prijedlogom izmjena zakona o pružanju usluga u turizmu degradirate sve do sada licencirane turističke vođače u RH, sva naša znanja, iskustvo i godine uloženog truda. Posebno smatram važnim da se precizno definira nivo poznavanja hrvatskog

značajan za EGP (SL L 354, 28.12.2013.). Dakle, ne radi se o dvije Direktive EU koje uređuju različitu materiju, već se radi o osnovnoj Direktivi EU, koja je kasnije izmijenjena u određenim dijelovima drugom. Slično tome u hrvatskom zakonodavstvu imamo izričaj kada se osnovni Zakon, kasnije mijenja ili dopunjuje. Ali također je važno napomenuti, kako su obje Direktive EU prenesene u nacionalno zakonodavstvo kroz Zakon o reguliranim profesijama i priznavanju inozemnih stručnih kvalifikacija (NN 82/15, 70/19, 47/20), koji je u nadležnosti Ministarstva rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike. U Zakonu o pružanju usluga u turizmu se pozivamo na navedene Direktive EU, jer navedenim Zakonom se regulira profesija turističkog vođača u Republici Hrvatskoj, kao posebnim Zakonom. U pogledu načela reciprociteta, moramo istaknuti kako se navedene Direktive EU odnose na sve države članice te su njima propisana pravila kojima se moraju voditi sve države članice prilikom prenošenja istih u nacionalno zakonodavstvo. Ukoliko države članice ne prenesu određenu Direktivu EU u cijelosti ili suprotno, tada Europska komisija kao čuvarica „nadzornik“ svih Ugovora Europske unije, može protiv neke države članice pokrenuti postupka zbog povrede prava EU. Definiranje „privremeno i povremeno“ drugačije od onoga što propisuju Direktive EU, odnosno u ovom slučaju sam Zakon o reguliranim profesijama i priznavanju inozemnih stručnih kvalifikacija (NN 82/15, 70/19, 47/20), je ne samo suprotno pravu EU-a već je suprotno nacionalnom pravu. Definicija iz Direktive 2005/36/EZ iz GLAVE II. SLOBODA PRUŽANJA USLUGA, Članak 5. Načelo slobode pružanja usluga: „Privremena i povremena priroda pružanja usluga procjenjuje se za svaki slučaj posebno pri čemu posebno treba voditi računa o njezinu trajanju, učestalosti, redovitosti i stalnosti.“ Definicija iz članka 5. Zakona o reguliranim profesijama i priznavanju inozemnih stručnih kvalifikacija (NN 82/15, 70/19, 47/20): „22. pružanje usluga na privremenoj i povremenoj osnovi – pružanje usluga kojem ne prethodi postupak priznavanja inozemne stručne kvalifikacije uz uvjet poslovnog nastana u drugoj državi članici, a koje se procjenjuje za svaki pojedinačni slučaj, uzimajući u obzir njezino trajanje, učestalost, redovitost i stalnost“. Iz svega prethodnog navedenog proizlaze razlozi nemogućnosti prihvaćanja vašeg prijedloga vezano uz izmjene članka 70 st. 3. važećeg Zakona o pružanju usluga u turizmu u pogledu drugačijeg definiranja privremenog i povremenog pružanja usluga. Također ističemo kako su navedene odredbe članka 70. st. 3. Zakona o pružanju usluga u turizmu na snazi u Republici Hrvatskoj od 1. siječnja 2018. godine i nisu predmet izmjena sadašnjeg prijedloga Zakona. Vezno uz Pravilnik o priznavanju inozemnih stručnih kvalifikacija turističkog vođača i voditelja poslova turističke agencije (NN 58/19 i 28/20), skrećemo pažnju kako je isti donesen na temelju članka 70. stavka 5. Zakona o pružanju usluga u turizmu, a u vezi s člankom 16. stavkom 3. Zakona o reguliranim profesijama i priznavanju inozemnih stručnih kvalifikacija, koji pak propisuje: „(3) Uvjeti za priznavanje inozemnih stručnih kvalifikacija za obavljanje određene regulirane profesije u svrhu poslovnog nastana u Republici Hrvatskoj, kao i detaljnija pravila za slobodno pružanje

	<p>jezika u standardu najmanje B2 nivou za strane vodiče, da se vodite principima reciprociteta i precizirate što je dozvoljeno, a što nije, umjesto da otvarate prostor za neravnopravnu konkurenciju, čime zapravo pogodujete. Tražimo da se primjenjuje načelo pravne jednakosti (minimum) i naravno reciprociteta!</p>	<p>usluga na privremenoj i povremenoj osnovi u Republici Hrvatskoj na temelju inozemnih stručnih kvalifikacija, mogu se propisati posebnim zakonom ili pravilnikom nadležnog tijela državne uprave ili općim aktima nadležnih tijela koje ista donose na temelju zakonskog ovlaštenja.</p>
<p>204</p>	<p>Željka Pleš PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA, II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI U analizi stanja pozivate se na Direktiva 2013/55/EU koja prema vašem tumačenju propisuje da turistički vodiči iz jedne države članice mogu pružati usluge u drugoj državi članici na privremenoj ili povremenoj osnovi ili ostvariti poslovni nastan, pa uvodite u Čl. 70 st. (3) slijedeću definiciju; "Turistički vodič državljanin druge države ugovornice Ugovora o Europskom gospodarskom prostoru i Švicarske Konfederacije može privremeno i povremeno pružati usluge turističkog vodiča na ili u zaštićenim cjelinama (lokalitetima) za koje je položio posebni dio stručnog ispita za zaštićene cjeline (lokalitete). " A onda se u prijedlogu izmjene zakona pozivate na drugu Direktivu 2005/36/EU. ?! Direktiva 2013/55/EU koju spominjete govori o međusobnom priznanju kvalifikacija i regulaciji administrativne suradnje, a ne o ovakvoj liberalizaciji! Uvođenjem tj.prepisivanjem van konteksta stvara se pravna nesigurnost, između ostalog. Nije to ni liberalizacija tržišta nego kaos, i direktno pogodovanje stranim tour operaterima. Uostalom, ovo pitanje nije adekvatno riješeno na nivou EU, nego se svaka država dogovara sa drugom direktno i reciprocitetno, pa tako ako nema međudržavnog ugovora o reciprocitetu, nema ni vođenja stranih vodiča na teritoriju druge države, a odluke o povremenim i privremenim vođenjima se donose pojedinačno kao iznimka i to nakon poduže procedure i ispitivanja intenziteta i količine planiranog vođenja (koliko puta, koliko dana i gdje tijekom godine), a ne automatizmom kao pravilo poslovanja! Strani vodiči su dobrodošli ali minimalno pod uvjetima koji važe za nas ovdje i koji za nas važe u njihovim državama (EU)! Predlažem da sporni članak 70 st. (3) ima slijedeću definiciju "Turistički vodič državljanin druge države ugovornice Ugovora o Europskom gospodarskom prostoru i Švicarske Konfederacije može privremeno i povremeno bez poslovnog nastana, najviše u dva navrata godišnje pružati usluge turističkog vodiča ukoliko postoji bilateralni ugovor između država članica EU na ili u zaštićenim cjelinama (lokalitetima) za koje je položio posebni dio stručnog ispita za zaštićene cjeline (lokalitete) . Posebna procedura najave za obavljanje djelatnosti turističkog vodiča privremeno i povremeno bez poslovnog nastana određuje se Pravilnikom. " Još malo osvrta o kvalifikacijama: Kako se određuju i provjeravaju kvalifikacije stranog turističkog vodiča državljanina koji privremeno/ povremeno obavlja usluge vođenja na teritoriju RH ako je dovoljno da samo obavijesti o svojoj nakani da vodi?! U praksi se kao kvalifikacija s nereguliranih tržišta priznaju potvrde agencija da je osoba radila kao vodič i ima iskustva, što je</p>	<p>Nije prihvaćen Skrećemo vam pažnju na Zakon o potvrđivanju Ugovora između Kraljevine Belgije, Republike Bugarske, Češke Republike, Kraljevine Danske, Savezne Republike Njemačke, Republike Estonije, Irske, Helenske Republike, Kraljevine Španjolske, Francuske Republike, Talijanske Republike, Republike Cipra, Republike Latvije, Republike Litve, Velikog Vojvodstva Luksemburga, Republike Mađarske, Republike Malte, Kraljevine Nizozemske, Republike Austrije, Republike Poljske, Portugalske Republike, Rumunjske, Republike Slovenije, Slovačke Republike, Republike Finske, Kraljevine Švedske, Ujedinjene Kraljevine Velike Britanije i Sjeverne Irske (države članice Europske unije) i Republike Hrvatske o pristupanju Republike Hrvatske Europskoj uniji, objavljen je u Narodnim novinama – Međunarodni ugovori, broj 2/2012 od 28. ožujka 2012. (https://narodne-novine.nn.hr/clanci/medunarodni/2012_03_2_25.html). Također vam skrećemo pažnju na Ustav Republike Hrvatske (NN 56/90., 135/97., 113/00., 28/01., 76/10. i 5/14.) te članke 141. c i 141. d u Glavi VIII.A Europska unija i Pravo građana Europske unije, koji se primjenu od ulaska Republike Hrvatske u Europsku uniju, 1. srpnja 2013. godine, a koji govore: „Ostvarivanje prava koja proizlaze iz pravne stečevine Europske unije, izjednačeno je s ostvarivanjem prava koja su zajamčena hrvatskim pravnim poretom.“ te „Pravni akti i odluke koje je Republika Hrvatska prihvatila u institucijama Europske unije primjenjuju se u Republici Hrvatskoj u skladu s pravnom stečevinom Europske unije.“, nadalje da „Sva prava ostvaruju se u skladu s uvjetima i ograničenjima propisanim ugovorima na kojima se temelji Europska unija te mjerama prihvaćenima na temelju tih ugovora“ te da „U Republici Hrvatskoj sva prava zajamčena pravnom stečevinom Europske unije uživaju svi građani Europske unije.“ Ugovor o funkcioniranju Europske unije (https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/?uri=CELEX:12016ME/TXT) u Poglavlju 2., pod naslovom PRAVNI AKTI UNIJE, POSTUPCI DONOŠENJA I DRUGE ODREDBE u članku 288. propisuje kako „Radi izvršavanja nadležnosti Unije, institucije donose uredbe, direktive, odluke, preporuke i mišljenja.“ te se za direktive navodi kako je „Direktiva je obvezujuća, u pogledu rezultata koji je potrebno postići, za svaku državu članicu kojoj je upućena, a odabir oblika i metoda postizanja tog rezultata prepušten je nacionalnim tijelima.“. Direktiva 2005/36/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 7. rujna 2005. o priznavanju stručnih kvalifikacija Tekst značajan za EGP (SL L 255, 30.9.2005.), je izmijenjena Direktivom 2013/55/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 20. studenoga 2013. o izmjeni Direktive 2005/36/EZ o priznavanju stručnih kvalifikacija i Uredbe (EU) br. 1024/2012 o administrativnoj suradnji putem Informacijskog sustava unutarnjeg tržišta („Uredba IMI”) Tekst</p>

nonsense ako mi tu moramo polagati verificirane programe, bez obzira koliko smo iskustva prije imali kao vođači! Gdje je tu pravna jednakost?! Mi se ne možemo nigdje u EU pojaviti kao licencirani vođači jer da radimo za neku agenciju koja negdje organizira putovanje, a znamo recimo baš sve o Madridu ili Ateni. U tom istom Madridu, Veneciji ili Ateni možemo pokupiti samo 'masnu' prekršajnu kaznu za to naše znanje demonstrirano grupi na javnom trgu. Do sada je bar u zakonu bilo jasno da usluge vođača može obavljati samo ovlašten i licencirani turistički vođač, pa je i uz to na terenu bilo nereda, jer se kontrole provode samo na nama legalnim vođačima, a ove 'u sivoj zoni' nitko nije dirao (uz par medijskih iznimaka zadnje dvije godine) jer ih ne vide i ne znaju da postoje. Vozači stranih autobusa, pratitelji grupa, pa i predstavnici agencija su tako postajali lokalni vođači na izletima, sami 'organizirali' obilasku, a usput na parkingu prodavali pečene kobasice i pivo. bez računa se ne računa?! Vrhunski turizam, zar ne?! Umjesto da se dovede u red anomalije, otvara se prostor za još veći nered . To ne koristi nikome; ni reputaciji destinacije, ni kvaliteti pružanja usluge, ni tržišnoj ravnopravnosti, a ni punjenju proračuna. Ovdje se ne radi o slobodnom tržištu unutar EU čime se prema javnosti opravdava ovakav zakon, nego prvenstveno o pogodovanju strancima i pravnoj neravnopravnosti na našu štetu. Ni uvjeti poslovanja unutar te iste EU nisu jednaki. Nije isto poslovati u Njemačkoj ili u Hrvatskoj ili u Grčkoj, a sve su članice EU. Ovom čudnom formulacijom tj ovom iznimkom koju uvodite pod frazom privremeno / povremeno između ostalog izuzimate druge u EU od pravnih regula vezanih uz rad kojima smo zakonom obavezani mi. Da banaliziram; ako jedan liječnik ili stolar ne može ni privremeno ni povremeno raditi u drugoj državi, a da ne regulira svoj porezni i pravni status i nastan, zašto bi to mogli strani turistički vođači? Termin da se nešto obavlja 'privremeno ili povremeno' nije razlog za izuzetak od pravne norme i da se u zakon uvodi na ovakav način. Ako je nešto izuzetak onda treba biti jasna i definicija i uvjeti kada je i zašto nešto izuzetak. Kako se količinski točno definira to privremeno i povremeno?! Što to precizno znači? Osim toga, a ovo smatram najvažnijim; tako nešto uvesti u Zakon u državi koja izrazito živi i privređuje od sezonskog oblika turizma, a na štetu vlastitih građana i privrednih subjekata u turizmu (jer ima nas u različitim oblicima, a ovo ne pogađa samo vođače nego i poslovanje agencija!), u najmanju ruku je začuđujuće, a zapravo neodgovorno. Predlažem da ovaj članak ne usvojite u ovakvoj formulaciji i da se propiše obaveza registracije djelatnosti i svih obaveza koje iz toga proizlaze u RH, a privremenost ili povremenost obavljanja usluge točno definira u minimumu i proceduralno, koliko, tko, kada i gdje, a ne pro forma brzim najavama i automatskim odobravanjem bez provjere. Sve drugo, pogotovo ovako neodređeno, pogodovanje je stranim tour operaterima i stranim komercijalnim interesima. Prijedlogom izmjena zakona o pružanju usluga u turizmu degradirate sve do sada licencirane turističke vođače u RH, sva naša znanja, iskustvo i godine uloženog truda. Posebno smatram važnim da se precizno definira nivo poznavanja hrvatskog

značajan za EGP (SL L 354, 28.12.2013.). Dakle, ne radi se o dvije Direktive EU koje uređuju različitu materiju, već se radi o osnovnoj Direktivi EU, koja je kasnije izmijenjena u određenim dijelovima drugom. Slično tome u hrvatskom zakonodavstvu imamo izričaj kada se osnovni Zakon, kasnije mijenja ili dopunjuje. Ali također je važno napomenuti, kako su obje Direktive EU prenesene u nacionalno zakonodavstvo kroz Zakon o reguliranim profesijama i priznavanju inozemnih stručnih kvalifikacija (NN 82/15, 70/19, 47/20), koji je u nadležnosti Ministarstva rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike. U Zakonu o pružanju usluga u turizmu se pozivamo na navedene Direktive EU, jer navedenim Zakonom se regulira profesija turističkog vođača u Republici Hrvatskoj, kao posebnim Zakonom. U pogledu načela reciprociteta, moramo istaknuti kako se navedene Direktive EU odnose na sve države članice te su njima propisana pravila kojima se moraju voditi sve države članice prilikom prenošenja istih u nacionalno zakonodavstvo. Ukoliko države članice ne prenesu određenu Direktivu EU u cijelosti ili suprotno, tada Europska komisija kao čuvarica „nadzornik“ svih Ugovora Europske unije, može protiv neke države članice pokrenuti postupka zbog povrede prava EU. Definiranje „privremeno i povremeno“ drugačije od onoga što propisuju Direktive EU, odnosno u ovom slučaju sam Zakon o reguliranim profesijama i priznavanju inozemnih stručnih kvalifikacija (NN 82/15, 70/19, 47/20), je ne samo suprotno pravu EU-a već je suprotno nacionalnom pravu. Definicija iz Direktive 2005/36/EZ iz GLAVE II. SLOBODA PRUŽANJA USLUGA, Članak 5. Načelo slobode pružanja usluga: „Privremena i povremena priroda pružanja usluga procjenjuje se za svaki slučaj posebno pri čemu posebno treba voditi računa o njezinu trajanju, učestalosti, redovitosti i stalnosti.“ Definicija iz članka 5. Zakona o reguliranim profesijama i priznavanju inozemnih stručnih kvalifikacija (NN 82/15, 70/19, 47/20): „22. pružanje usluga na privremenoj i povremenoj osnovi – pružanje usluga kojem ne prethodi postupak priznavanja inozemne stručne kvalifikacije uz uvjet poslovnog nastana u drugoj državi članici, a koje se procjenjuje za svaki pojedinačni slučaj, uzimajući u obzir njezino trajanje, učestalost, redovitost i stalnost“. Iz svega prethodnog navedenog proizlaze razlozi nemogućnosti prihvaćanja vašeg prijedloga vezano uz izmjene članka 70 st. 3. važećeg Zakona o pružanju usluga u turizmu u pogledu drugačijeg definiranja privremenog i povremenog pružanja usluga. Također ističemo kako su naveden odredbe članka 70. st. 3. Zakona o pružanju usluga u turizmu na snazi u Republici Hrvatskoj od 1. siječnja 2018. godine i nisu predmet izmjena sadašnjeg prijedloga Zakona. Vezno uz Pravilnik o priznavanju inozemnih stručnih kvalifikacija turističkog vođača i voditelja poslova turističke agencije (NN 58/19 i 28/20), skrećemo pažnju kako je isti donesen na temelju članka 70. stavka 5. Zakona o pružanju usluga u turizmu, a u vezi s člankom 16. stavkom 3. Zakona o reguliranim profesijama i priznavanju inozemnih stručnih kvalifikacija, koji pak propisuje: „(3) Uvjeti za priznavanje inozemnih stručnih kvalifikacija za obavljanje određene regulirane profesije u svrhu poslovnog nastana u Republici Hrvatskoj, kao i detaljnija pravila za slobodno pružanje

	<p>jezika u standardu najmanje B2 nivou za strane vodiče, da se vodite principima reciprociteta i precizirate što je dozvoljeno, a što nije, umjesto da otvarate prostor za neravnopravnu konkurenciju, čime zapravo pogodujete. Tražimo da se primjenjuje načelo pravne jednakosti (minimum) i naravno reciprociteta!</p>	<p>usluga na privremenoj i povremenoj osnovi u Republici Hrvatskoj na temelju inozemnih stručnih kvalifikacija, mogu se propisati posebnim zakonom ili pravilnikom nadležnog tijela državne uprave ili općim aktima nadležnih tijela koje ista donose na temelju zakonskog ovlaštenja.</p>
<p>205</p>	<p>ŽELJKA ZRILIĆ PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA, II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI Poštovani, u potpunosti podržavam prijedlog potpisan od strane ZDTV te svih udruga turističkih vodiča u RH koji se ne slažu predloženim izmjenama i dopunama Zakona o pružanju usluga u turizmu, Pravilnikom o stručnom ispitu za turističke vodiče te Pravilnikom o popisu zaštićenih lokaliteta. Predmet: Besramno ponižavanje baštine, struke i hrvatskih turističkih vodiča Porazavajuće i razočaravajuće je što smo kao članovi radne skupine za konačan prijedlog izmjena Zakona o pružanju usluga u turizmu doznali s, pazite sad, web stranice Ministarstva turizma i sporta. Od resornog ministarstva očekivali smo poštivanje osnovnih uzusa komunikacije, kao i elementarne pristojnosti u međusobnim odnosima. Međutim, nakon predstavljenih stavova ZDTVH, ni pisma, ni razglednice. Jasno je da im do mišljenja i stava struke nije nimalo stalo. Malo je reći kako smo zabrinuti činjenicom što je Ministarstvo turizma i sporta ovim prijedlogom strane turističke vodiče inauguriralo u hrvatske turističke vodiče bez potrebe bilo kakve edukacije. Nula. Naravno, bez obzira imaju li ili nemaju adekvatnu izobrazbu u svojoj domicilnoj državi. Zamislite, čak ne trebaju vladati ni osnovnim znanjem hrvatskog jezika, što naše Ministarstvo očito ni malo ne brine, jer oni i onako s njima neće imati baš nikakvog kontakta. Svaka čast kolegama iz drugih zemalja, ali oni, posve jasno, ne mogu tumačiti hrvatsku povijest, jer nemaju (a kako bi i imali?) toliko potreban osjećaj nacionalne privrženosti i pripadnosti Hrvatskoj. Treba li posebno spomenuti da se to odnosi i na Domovinski rat, temelj slobodne i suverene Hrvatske. Ukratko, strancima je dopušteno da svojim načinima tumačenja hrvatske povijesti rade njezinu reviziju po svom slobodnom nahođenju. Doduše, zakon predviđa da bi strani vodiči trebali polagati stručne provjere znanja i prolaziti procedure kao hrvatske kolege samo u slučaju ako bi vodili na zaštićenim lokalitetima. To će biti jedina mjesta na kojima će naša država u smislu ovog zakona imati koliko toliko suverenitet. Međutim, činjenica je da Ministarstvo ima namjeru taj broj zaštićenih lokaliteta znatno umanjiti na ostatke ostataka hrvatske materijalne i nematerijalne kulturne baštine pravilnikom koji će ubrzo stupiti na snagu. Mirne duše može se konstatirati kako će kroz koji dan inozemni vodiči bez ikakvog stručnog i profesionalnog kriterija voditi goste diljem lijepe naše i eto nama poplave tzv. fake news informacija, pseudo tumačenja i, po svojoj biti, kraja kulturnog turizma u Hrvatskoj, posredno i srozavanja ugleda zemlje u svijetu, što je posvjedočila i Češka, a objavila sama Europska</p>	<p>Nije prihvaćen Ministarstvo turizma i sporta pristupilo je izmjenama i dopunama Zakona o pružanju usluga u turizmu (NN 130/17, 25/19, 98/19, 42/20) zbog potrebe usklađivanja s propisima Europske unije (odredbama Direktive 2005/36/EZ o priznavanju stručnih kvalifikacija (kako je zadnje izmijenjena Direktivom 2013/55/EU) i Direktive 2006/123/EZ o uslugama na unutarnjem tržištu), koje su utemeljene na slobodi poslovnog nastana, slobodi pružanja usluga i/ili slobodi kretanja radnika – temeljnim načelima Europske unije. Prije objave nacrtu Prijedloga izmjena Zakona o pružanju usluga u turizmu na savjetovanju sa zainteresiranom javnošću 8. siječnja 2021. godine, Ministarstvo turizma i sporta održalo je četiri sastanka s predstavnicima Zajednice društava turističkih vodiča Hrvatske (ZDTVH), a na posljednjem sastanku 20. studenoga 2020. predstavljen im je Prijedlog izmjena i dopuna Zakona o pružanju usluga u turizmu. Ovim novim Prijedlogom izmjena Zakona o pružanju usluga u turizmu Ministarstvo turizma i sporta u dijelu zakona koji se odnosi na turističke vodiče ne regulira obvezu polaganja općeg i posebnog dijela ispita za turističke vodiče, već su način polaganja i sadržaj stručnog ispita za turističke vodiče, kao i popis zaštićenih cjelina (lokaliteta) uređeni podzakonskim aktima, tj. pravilnicima iz 2008. godine - Pravilnikom o stručnom ispitu za turističke vodiče i ispitnom programu za turističke pratitelje (NN 50/08 i 120/08) i Pravilnikom o popisu turističkih cjelina (lokaliteta) po županijama (NN 76/08). Prijedlog novog načina polaganja i sadržaja ispita za turističke vodiče bit će predmet rada radne skupine za izradu novih pravilnika, koji se trebaju donijeti do kraja lipnja 2021. godine. U radnoj skupini će, kao i do sada, sudjelovati predstavnici turističkih vodiča, visoka učilišta koja izvode programe stručnog ispita za turističke vodiče, tijela državne vlasti i stručnjaci. Ne može se prihvatiti navod da strani turistički vodiči vode bez edukacije u Republici Hrvatskoj iz razloga što je važećim Zakonom za pružanje usluga turističkog vodiča propisana obveza polaganja stručnog ispita, koji se sastoji od općeg i posebnog dijela. Turistički vodič koji ima položen opći dio stručnog ispita može voditi na području cijele Republike Hrvatske, osim na i u zaštićenim cjelinama (lokalitetima), dok turistički vodič koji ima položen posebni dio stručnog ispita, a koji polaže posebno po županijama može voditi turiste i po zaštićenim cjelinama (lokalitetima). Usluge turističkog vodiča u Republici Hrvatskoj može pružati državljanin Republike Hrvatske, državljanin druge države ugovornice Ugovora o Europskom gospodarskom prostoru i Švicarske Konfederacije koji ispunjava uvjete za turističkog vodiča propisane tim Zakonom. Iznimno, usluge turističkog vodiča može pružati i državljanin treće države koji ima prijavljeno prebivalište u Republici Hrvatskoj i ispunjava uvjete za turističkog vodiča propisane tim Zakonom, tj. ima položen stručni ispit za turističkog vodiča u Republici</p>

Komisija u svojem izvješću. Svjedočimo vulgarizaciji struke, opasnoj i krajnjoj degradaciji kvalitete interpretiranja naše baštine, ne vodeći čak računa o zaštiti potrošača, te i njihovom pravu na kvalitetnu uslugu. Sve se prepušta samovolji predatorskog kapitalizma i ekonomiji velikih brojeva, a brojni vodiči će biti primorani iseliti van zemlje i naći drugi posao, što im, kao velikom broju visoko obrazovanih osoba s odličnim poznavanjem stranih jezika neće biti problem. Toliko o demografskoj politici...
Ministarstvo ide toliko daleko u nepoznavanju profesije i zakonskih propisa da u e- savjetovanju navodi kako u Hrvatskoj ima samo 340 aktivnih turističkih vodiča, što bi bilo smiješno da nije žalosno. Republika Hrvatska broji preko pet i pol tisuća vodiča i svi oni uplaćuju značajna financijska sredstva u državni proračun putem obrta, agencija, udruga, ugovora o djelu odnosno uplaćenih poreza, prireza i doprinosa. Nepoznavanje materije samo je nastavak prakse koju smo uočili prilikom proučavanja testa proporcionalnosti koje je objavila Europska Komisija prije nekoliko godina, gdje se nisu potrudili ni sve rubrike ispuniti, a da ne spominjemo polupismenu razinu popratnog teksta. I sve to uz opravdanja inzistiranjima Europske Komisije s kojima smo upoznati. Međutim . proučili smo i prezentirali sve primjere zaštite nekih drugih europskih zemalja. Sudeći po ovom postupku, ne očekujemo ništa pozitivno ni u Pravilnicima o edukaciji i zaštićenim lokalitetima koji nam slijede. Posebno smo užasnuti činjenicom da se uopće nisu iskoristili primjeri modela zaštite ni prema državljanima trećih zemalja koji će nam držati lekcije o našoj povijesti i baštini. Ovakav čin slobodno se može nazvati eutanaziranjem kulturnog naslijeđa, ujedno i potpunim krahom načela zaštite potrošača. Radi se o svojevrsnoj izdaji Hrvatske, i to na globalnoj razini. Žalosti da doslovce niti jedan naš prijedlog, kao članova radne skupine, nije prihvaćen. Ministarstvo turizma i sporta, kojem je obveza štiti interese struke hrvatskih vodiča, odbilo je poslušati glas struke bez obzira na argumente, navedene modalitete zaštite drugih europskih zemalja te bezrezervnu podršku kustosa, povjesničara i braniteljskih udruga. Treba se zapitati zašto Hrvatska ne želi štiti svoju baštinu, povijest i svoje građane na način kako su to napravile druge europske zemlje, primjerice Grčka i Cipar? I sve ovo se događa u zemlji zbog čije su slobode i obrane nacionalnog identiteta prije samo 25 godina mnogi dali svoje živote. Zar ni to više nije važno? Ne možemo se oteti dojmu kako je hrvatski kulturni identitet predan kao na pladnju. Tko god hoće neka jede i kusa kako želi. Kriteriji tu ne postoje. Vjerovali smo da u našem resornom Ministarstvu imamo majku, a ne maćehu. Na žalost, pogriješili smo, ali ćemo ustrajati u goljoj borbi za egzistenciju i boriti se svim demokratskim sredstvima.

Hrvatskoj. Turistički vodič državljanin druge države ugovornice Ugovora o Europskom gospodarskom prostoru i Švicarske Konfederacije može samo privremeno i povremeno pružati usluge turističkog vodiča na području Republike Hrvatske, osim na zaštićenim cjelinama (lokalitetima), ako se prijavio Ministarstvu turizma i sporta te uz uvjet da ima zakonit poslovni nastan u matičnoj državi članici i ondje pripada reguliranoj profesiji ili ako je, u slučaju da ta profesija u njihovoj matičnoj državi članici nije regulirana, je obavljao tu profesiju najmanje godinu dana u prethodnih 10 godina. Ukoliko žele pružati usluge na ili u zaštićenim cjelinama (lokalitetima), turistički vodiči iz drugih država članica moraju položiti posebni dio stručnog ispita odnosno ispit za svaku županiju. Kako bi se olakšao pristup obavljanju profesije turističkog vodiča izmjenama Zakona će se brisati dio odredbe u kojoj je propisano da se stručni ispit polaže zasebno za svaku županiju i da se popis zaštićenih cjelina (lokaliteta) sastavlja zasebno za svaku županiju, a sam ispit i popis lokaliteta se uređuje pozakonskim aktima, a ne ovim Zakonom. Nadalje, Direktivom 2005/36/EZ o priznavanju stručnih kvalifikacija kako je izmijenjena Direktivom 2013/55/EU utvrđuje se da države članice ne smiju ni zbog kojeg razloga koji se odnosi na stručne kvalifikacije ograničavati slobodu pružanja usluga stranim pružateljima usluga koji imaju zakonit poslovni nastan u matičnoj državi članici i ondje pripadaju reguliranoj profesiji ili ako su, u slučaju da ta profesija u njihovoj matičnoj državi članici nije regulirana, obavljali tu profesiju najmanje godinu dana u prethodnih 10 godina, naime, navedeno je propisano i Zakonom o reguliranim profesijama i priznavanju inozemnih stručnih kvalifikacija. Sukladno navedenoj Direktivi turistički vodič iz Republike Hrvatske može pružati usluge u drugoj državi članici Europske unije te ista ne bi smjela ni zbog kojeg razloga koji se odnosi na stručne kvalifikacije ograničavati slobodu pružanja usluga, a ukoliko se hrvatski vodiči susreću s poteškoćama u pružanju usluga u drugim država članicama navedeno mogu prijaviti putem mreže SOLVIT. Napominjemo da je nacionalni SOLVIT centar uspostavljen pri Ministarstvu gospodarstva i održivog razvoja. Vežano uz prijedlog da se definira razina znanja hrvatskog jezika, napominjemo da sukladno važećem Zakonu turistički vodič mora znati jezik na koje pruža usluge najmanje na razini B2 Zajedničkog europskog referentnog okvira. Navedeno znači da strani vodič koji pruža usluge na hrvatskom jeziku mora znati hrvatski jezik najmanje na razini B2. Ukoliko pruža usluge na nekom drugom stranom jeziku, mora poznavati hrvatski jezik u mjeri dostatnoj za pružanje usluga. Kada je u pitanju priznavanje stručnih kvalifikacija turističkih vodiča iz drugih država članica Europske unije skrećemo pažnju na odredbe Zakona o reguliranim profesijama i priznavanju inozemnih stručnih kvalifikacija, kojim je prenesena Direktiva 2005/36/EZ o priznavanju stručnih kvalifikacija (izmijenjena Direktivom 2013/55/EU), provjera znanja jezika mora biti razmjerna djelatnosti koja će se obavljati, a provodi se samo u slučaju profesija koje utječu na sigurnost pacijenata, a drugih profesija kada postoji osnovana sumnja o dovoljnom poznavanju jezika u odnosu na profesionalne djelatnosti koje se najmjeravaju obavljati. Takva

		<p>provjera može se vršiti samo nakon izdavanja Europske profesionalne kartice i priznavanja inozemnih stručnih kvalifikacija u svrhu ostvarivanja prava na poslovni nastan, ali ne i kod privremenog i povremenog pružanja usluga turističkog vodiča u drugoj državi članici Europske unije.</p>
206	<p>Ines Ljubić PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA, II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI Poštovani , U potpunosti podržavam prijedlog potpisan od strane ZDTVH te svih udruga turističkih vodiča u RH a kojim se izražava nezadovoljstvo prijedlozima izmjena i dopuna Zakona o pružanju usluga u turizmu , te donošenje Pravilnika o stručnom ispitu za turističke vodiče i Pravilnika o popisu zaštićenih lokaliteta Poglavitno njihov prijedlog polaganja ispita po povijesno i geografski bliskim regijama (na način da postoji pet regija umjesto 20 županija i grada Zagreba) te da se u članku 74. točka 2. umjesto izmjene: „2. naznaku o položenom općem dijelu stručnog ispita odnosno naznaku o položenom općem dijelu stručnog ispita i posebnom dijelu stručnog ispita za zaštićene cjeline (lokalitete).“ upiše izmjena: „2. naznaku o položenom općem dijelu stručnog ispita odnosno naznaku o položenom općem dijelu stručnog ispita i posebnom dijelu stručnog ispita za zaštićene cjeline (lokalitete) po regijama iz članka 70. stavak 6 .“ Isto tako potrebno je dostatno zaštititi i odrediti zaštićene lokalitete konkretnim popisom koji će biti uključen u Zakon. Zaštićene lokalitete smo već jednom definirali , te nije potrebno smanjivati broj zaštićenih lokaliteta već i po potrebi povećati , a sve u interesu zaštite kulturne baštine i integriteta RH . Jedna po meni i najbitnija stavka - razina poznavanja hrvatskog jezika za strance kojima bi bilo dozvoljena raditi u Hrvatskoj te da u članku 73 stavak 2. Točka 3. ne piše „poznavanje jezika u dovoljnoj mjeri“ već da se jezik rangira kao što su to učinile i ostale članice EU na razinu minimalno B2. Ines Ljubić turistički vodič za Šibensko kninsku županiju i član UTV MIHOVIL Šibenik</p>	<p>Djelomično prihvaćen Ovim novim Prijedlogom izmjena Zakona o pružanju usluga u turizmu Ministarstvo turizma i sporta u dijelu zakona koji se odnosi na turističke vodiče ne regulira obvezu polaganja općeg i posebnog dijela ispita za turističke vodiče, već su način polaganja i sadržaj stručnog ispita za turističke vodiče, kao i popis zaštićenih cjelina (lokaliteta) uređeni podzakonskim aktima, tj. pravilnicima iz 2008. godine - Pravilnikom o stručnom ispitu za turističke vodiče i ispitnom programu za turističke pratitelje (NN 50/08 i 120/08) i Pravilnikom o popisu turističkih cjelina (lokaliteta) po županijama (NN 76/08). Prijedlog novog načina polaganja i sadržaja ispita za turističke vodiče bit će predmet rada radne skupine za izradu novih pravilnika, koji se trebaju donijeti do kraja lipnja 2021. godine. U radnoj skupini će, kao i do sada, sudjelovati predstavnici turističkih vodiča, visoka učilišta koja izvode programe stručnog ispita za turističke vodiče, tijela državne vlasti i stručnjaci. Vezano uz prijedlog da se definira razina znanja hrvatskog jezika, napominjemo da sukladno važećem Zakonu turistički vodič mora znati jezik na kojem pruža usluge najmanje na razini B2 Zajedničkog europskog referentnog okvira. Navedeno znači da strani vodič koji pruža usluge na hrvatskom jeziku mora znati hrvatski jezik najmanje na razini B2. Ukoliko pruža usluge na nekom drugom stranom jeziku, mora poznavati hrvatski jezik u mjeri dostatnoj za pružanje usluga. Kada je u pitanju priznavanje stručnih kvalifikacija turističkih vodiča iz drugih država članica Europske unije skrećemo pažnju na odredbe Zakona o reguliranim profesijama i priznavanju inozemnih stručnih kvalifikacija, kojim je prenesena Direktiva 2005/36/EZ o priznavanju stručnih kvalifikacija (izmijenjena Direktivom 2013/55/EU), provjera znanja jezika mora biti razmjerna djelatnosti koja će se obavljati, a provodi se samo u slučaju profesija koje utječu na sigurnost pacijenata, a drugih profesija kada postoji osnovana sumnja o dovoljnom poznavanju jezika u odnosu na profesionalne djelatnosti koje se najmjeravaju obavljati. Takva provjera može se vršiti samo nakon izdavanja Europske profesionalne kartice i priznavanja inozemnih stručnih kvalifikacija u svrhu ostvarivanja prava na poslovni nastan, ali ne i kod privremenog i povremenog pružanja usluga turističkog vodiča u drugoj državi članici Europske unije.</p>
207	<p>Taubek tours d.o.o. PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA, II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI Ako netko želi smanjiti kvalitetu turističkih vodiča, onda je najbolje da se uskladi s Direktivama i dobit će puno loših vodiča. Ako su europska pravila i Direktive takve, naravno da im se treba prilagoditi ako smo dio Europske unije, ali sve što se radi treba raditi promišljeno i planski, a ne na prečac i bez</p>	<p>Primljeno na znanje Direktivom 2005/36/EZ o priznavanju stručnih kvalifikacija kako je izmijenjena Direktivom 2013/55/EU utvrđuje se da države članice ne smiju ni zbog kojeg razloga koji se odnosi na stručne kvalifikacije ograničavati slobodu pružanja usluga stranim pružateljima usluga koji imaju zakonit poslovni nastan u matičnoj državi članici i ondje pripadaju reguliranoj profesiji ili ako su, u slučaju da ta profesija u njihovoj matičnoj državi članici nije regulirana, obavljali tu profesiju najmanje godinu dana u prethodnih 10 godina, naime, navedeno je propisano i</p>

<p>plana. Svakako bi najprije trebalo na nivou Hrvatske urediti pitanje turističkih vodiča. Ako nije u skladu sa zakonima Unije polaganje ispita po županijam treba što prije za hrvatske državljanje urediti nacionalni ispit, a za one koji imaju možda 10-ak ili više položenih županija dati im nacionalnu licencu bez ispita i dodatnih troškova, jer su već i zato uložili velika sredstva. Nemam ništa protiv da ostali članovi Europske unije polože ispit za turističkog vodiča u Hrvatskoj, ali svakako onda treba prema istim pravilima i cijenama organizirati isto i za hrvatske državljanje koji žele biti turistički vodiči u drugim zemljama i to treba biti jednako za sve. Već više od 20 godina radim kao turistički vodič po Europi i Hrvatskoj, ali nije mi poznato da je moguće pod nekim sličnim uvjetima položiti ispit za vodiča po drugim članicama Unije. Volio bih da naše Ministarstvo turizma nudi sve moguće informacije za polaganje ispita u drugim zemljama Europske unije. Čini mi se iz svega navedenoga da mi navrat - nanos samo želimo što prije uskladiti zakone, jer nas je netko pritisnuo, a s druge strane ne činimo ništa da bismo se izborili za svoja prava koja nam kao članu Europske unije i pripadaju. Imamo li mi kakvu strategiju kako postići da naši vodiči u Hrvatskoj budu kvalitetni i kompetentni te da strani vodiči imaju iste uvjete polaganja ispita u Hrvatskoj i da hrvatski vodiči imaju iste uvjete u svim drugim članicama Unije? Tihomir Golub turistički vodič za VŽ, MŽ, KZŽ, ZGŽ, GZ, PSŽ, BPŽ, OBŽ, VSŽ</p>	<p>Zakonom o reguliranim profesijama i priznavanju inozemnih stručnih kvalifikacija. Sukladno navedenoj Direktivi turistički vodič iz Republike Hrvatske može pružati usluge u drugoj državi članici Europske unije te ista ne bi smjela ni zbog kojeg razloga koji se odnosi na stručne kvalifikacije ograničavati slobodu pružanja usluga, a ukoliko se hrvatski vodiči susreću s poteškoćama u pružanju usluga u drugim država članicama navedeno mogu prijaviti putem mreže SOLVIT. Napominjemo da je nacionalni SOLVIT centar uspostavljen pri Ministarstvu gospodarstva i održivog razvoja.</p>
<p>208 Taubek tours d.o.o. PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA, II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI Vjerojatno nikada nije bilo i neće biti više komentara na izmjene nekog zakona kao što je ovaj u ova posebno teška vremena za sve koje su bili dovoljno ljudi da se bave turizmom. Nastojat ću biti što kraći, jer ne vjerujem da će oni kojih se to tiče imati strpljenja i volje da pročitaju sve ove prijedloge koje su ljudi kojima je stalo do njihovog posla s velikim trudom i voljom napisali. Kada sam prije dva mjeseca pisao MINTS-u s molbom da mi pojasne što čine kako bi pomogli turističkim agencijama i turističkim djelatnicima u Hrvatskoj, kao glavni argument i jedini odgovor bili su voucheri, a samo mjesec dana kasnije sada i to nestaje, dakle MINTS nije napravio ništa da bi pomogli onima koji žive od turizma i ako se ukine članak 38.a, a ne napravi se nešto za spas turizma i turističkih agencija, nestat će gotovo sve turističke agencije, a time i biti potpuno uništen hrvatski turizam. Nestručnim i krivovremenim odlukama Stožera turističkim agencijama je ustvari zabranjen rad i u lipnju 2020., a pogotovo krajem kolovoza 2020. kada je bila jako dobra epidemiološka situacija i kada su se mogla ostvariti gotova sva učenička putovanja, a zbog nespretnih savjeta HZJZ-a sve je uništeno i ionako teška situacija je još više pogoršana. U isto vrijeme nekim djelatnostima kojima je zabranjen rad na 2-3 mjeseca plaća se hladni pogon, a nama kojima je zabranjen rad već godinu dana iste stvari se ne plaćaju, a naši troškovi su kroz to vrijeme bili više od 200.000 kn, a prihodi gotovo na NULI! Koliko smo</p>	<p>Primijeno na znanje Vezano uz problem likvidnosti turističkih agencija skrećemo pozornost da je Vlada Republike Hrvatske na sjednici dana 4. veljače 2021. godine donijela Odluku o usvajanju Programa dodjele državnih potpora sektoru turizma i sporta u aktualnoj pandemiji COVID-a 19 u okviru kojeg će se osigurati financijska podrška poduzetnicima koji obavljaju djelatnost u sektoru turizma, uključujući i turističke agencije s ciljem ublažavanja posljedica krize na njihovo poslovanje. Mjere iz tog Programa usmjerene su na nadoknađivanje manjka likvidnosti poduzetnicima u navedenim sektorima i to kroz omogućavanje pristupa financijskim sredstvima uz uvjete povoljnije od uobičajenih na financijskim tržištima, a radi osiguranja opstanka, očuvanja zaposlenosti i ublažavanja teškoća u poslovanju za vrijeme trajanja krize te stvaranja preduvjeta za što brži oporavak nakon krize te smatramo da će isto povoljno utjecati i na status turističkih agencija. Nadalje, pitanje pokriva fiksnih troškova poslovanja turističkih agencija nije predmet ovoga Zakona. Mjeru nadoknade dijela ili svih plaćenih fiksnih troškova u sklopu provedbe mjere Potpore za očuvanje radnih mjesta u djelatnostima pogođenim koronavirusom provodi Ministarstvo financija, Porezna uprava. Prema Uputi ravnatelja Porezne uprave o provedbi navedene mjere ista se provodi za poduzetnike kojima je Odlukom Stožera civilne zaštite od 27. studenoga 2020. godine obustavljen rad. Također, predmet ovoga Zakona nije niti mjera potpora za isplatu plaća u minimalnom iznosu 4000 kn, a ista je u nadležnosti Ministarstva rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike.</p>

	<p>god mogli izlazili smo u susret svim roditeljima čija su učenička putovanja bila otkazana i vraćali smo uplaćen novac, ali to više ne možemo nastaviti, jer smo potrošili sve zalihe. Mi smo svakako za ukidanje članka 38.a, ali samo ako će Vlada: 1. osigurati bespovratna sredstava kao druge članice EU za djelatnosti u turizmu kako bi se mogli ravnopravno natjecati s EU konkurencijom i kako bi mogli provoditi EU direktive, a ta sredstva bi trebala biti iskorištena za pokrivanje fiksnih troškova za period od 01.01.2020. do kraja korona krize i za povrat svima koji su uplatili aranžmane, a nisu mogli biti ostvareni! 2. omogućiti lakše dobivanje Covid -19 kredita za obrtna sredstva od HBOR-a i HAMAG-a kojima će država biti jamac! 3. produžiti potpore za isplate plaća u minimalnom iznosu od 4.000 kn barem do kraja 2021 godine. Ako se ne ostvare barem ova tri zahtjeva, onda je jedino što slijedi blokada i zatvaranje vjerojatno gotovo svih ozbiljnih turističkih agencija i država će imati brdo sudskih procesa i nezadovoljnih ljudi. Ako je nekome cilj uskladiti se s europskim zakonima, a ne pratiti u isto vrijeme i ostalu europsku praksu, onda ćemo biti u ozbiljnim problemima. Tihomir Golub Taubek tours d.o.o.</p>	
209	<p>Zdravka Vrnoga PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA, II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI U analizi stanja pozivate se na Direktiva 2013/55/EU koja prema vašem tumačenju propisuje da turistički vodiči iz jedne države članice mogu pružati usluge u drugoj državi članici na privremenoj ili povremenoj osnovi ili ostvariti poslovni nastan, pa uvodite u Čl. 70 st. (3) slijedeću definiciju; "Turistički vodič državljanin druge države ugovornice Ugovora o Europskom gospodarskom prostoru i Švicarske Konfederacije može privremeno i povremeno pružati usluge turističkog vodiča na ili u zaštićenim cjelinama (lokalitetima) za koje je položio posebni dio stručnog ispita za zaštićene cjeline (lokalitete). " A onda se u prijedlogu izmjene zakona pozivate na drugu Direktivu 2005/36/EU. ?! Direktiva 2013/55/EU koju spominjete govori o međusobnom priznanju kvalifikacija i regulaciji administrativne suradnje, a ne o ovakvoj liberalizaciji! Uvođenjem tj.prepisivanjem van konteksta stvara se pravna nesigurnost, između ostalog. Nije to ni liberalizacija tržišta nego kaos, i direktno pogodovanje stranim tour operaterima. Uostalom, ovo pitanje nije adekvatno riješeno na nivou EU, nego se svaka država dogovara sa drugom direktno i reciprocitetno, pa tako ako nema međudržavnog ugovora o reciprocitetu, nema ni vođenja stranih vodiča na teritoriju druge države, a odluke o povremenim i privremenim vođenjima se donose pojedinačno kao iznimka i to nakon poduže procedure i ispitivanja intenziteta i količine planiranog vođenja (koliko puta, koliko dana i gdje tijekom godine), a ne automatizmom kao pravilo poslovanja! Strani vodiči su dobrodošli ali minimalno pod uvjetima koji važe za nas ovdje i koji za nas važe u njihovim državama (EU)! Predlažem da sporni članak 70 st. (3) ima slijedeću definiciju "Turistički vodič državljanin druge države ugovornice</p>	<p>Nije prihvaćen Skrećemo vam pažnju na Zakon o potvrđivanju Ugovora između Kraljevine Belgije, Republike Bugarske, Češke Republike, Kraljevine Danske, Savezne Republike Njemačke, Republike Estonije, Irske, Helenske Republike, Kraljevine Španjolske, Francuske Republike, Talijanske Republike, Republike Cipra, Republike Latvije, Republike Litve, Velikog Vojsvodstva Luksemburga, Republike Mađarske, Republike Malte, Kraljevine Nizozemske, Republike Austrije, Republike Poljske, Portugalske Republike, Rumunjske, Republike Slovenije, Slovačke Republike, Republike Finske, Kraljevine Švedske, Ujedinjene Kraljevine Velike Britanije i Sjeverne Irske (države članice Europske unije) i Republike Hrvatske o pristupanju Republike Hrvatske Europskoj uniji, objavljen je u Narodnim novinama – Međunarodni ugovori, broj 2/2012 od 28. ožujka 2012. (https://narodne-novine.nn.hr/clanci/medunarodni/2012_03_2_25.html). Također vam skrećemo pažnju na Ustav Republike Hrvatske (NN 56/90., 135/97., 113/00., 28/01., 76/10. i 5/14.) te članke 141. c i 141. d u Glavi VIII.A Europska unija i Pravo građana Europske unije, koji se primjenu od ulaska Republike Hrvatske u Europsku uniju, 1. srpnja 2013. godine, a koji govore: „Ostvarivanje prava koja proizlaze iz pravne stečevine Europske unije, izjednačeno je s ostvarivanjem prava koja su zajamčena hrvatskim pravnim poretom.“ te „Pravni akti i odluke koje je Republika Hrvatska prihvatila u institucijama Europske unije primjenjuju se u Republici Hrvatskoj u skladu s pravnom stečevinom Europske unije.“, nadalje da „Sva prava ostvaruju se u skladu s uvjetima i ograničenjima propisanim ugovorima na kojima se temelji Europska unija te mjerama prihvaćenima na temelju tih ugovora“ te da „U Republici Hrvatskoj sva prava zajamčena pravnom stečevinom Europske unije uživaju svi građani Europske unije.“ Ugovor o funkcioniranju Europske unije (https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/?uri=CELEX:12016ME/TXT) u</p>

Ugovora o Europskom gospodarskom prostoru i Švicarske Konfederacije može privremeno i povremeno bez poslovnog nastana, najviše u dva navrata godišnje pružati usluge turističkog vodiča ukoliko postoji bilateralni ugovor između država članica EU na ili u zaštićenim cjelinama (lokalitetima) za koje je položio posebni dio stručnog ispita za zaštićene cjeline (lokalitete) . Posebna procedura najave za obavljanje djelatnosti turističkog vodiča privremeno i povremeno bez poslovnog nastana određuje se Pravilnikom. " Još malo osvrtu o kvalifikacijama: Kako se određuju i provjeravaju kvalifikacije stranog turističkog vodiča državljanina koji privremeno/ povremeno obavlja usluge vođenja na teritoriju RH ako je dovoljno da samo obavijesti o svojoj nakani da vodi?! U praksi se kao kvalifikacija s nereguliranih tržišta priznaju potvrde agencija da je osoba radila kao vodič i ima iskustva, što je nonsense ako mi tu moramo polagati verificirane programe, bez obzira koliko smo iskustva prije imali kao vodiči! Gdje je tu pravna jednakost?! Mi se ne možemo nigdje u EU pojaviti kao licencirani vodiči jer da radimo za neku agenciju koja negdje organizira putovanje, a znamo recimo baš sve o Madridu ili Ateni. U tom istom Madridu, Veneciji ili Ateni možemo pokupiti samo 'masnu' prekršajnu kaznu za to naše znanje demonstrirano grupi na javnom trgu. Do sada je bar u zakonu bilo jasno da usluge vodiča može obavljati samo ovlaštenu i licencirani turistički vodič, pa je i uz to na terenu bilo nereda, jer se kontrole provode samo na nama legalnim vodičima, a ove 'u sivoj zoni' nitko nije dirao (uz par medijskih iznimaka zadnje dvije godine) jer ih ne vide i ne znaju da postoje. Vozači stranih autobusa, pratitelji grupa, pa i predstavnici agencija su tako postajali lokalni vodiči na izletima, sami 'organizirali' obilasku, a usput na parkingu prodavali pečene kobasice i pivo. bez računa se ne računa?! Vrhunski turizam, zar ne?! Umjesto da se dovede u red anomalije, otvara se prostor za još veći nered . To ne koristi nikome; ni reputaciji destinacije, ni kvaliteti pružanja usluge, ni tržišnoj ravnopravnosti, a ni punjenju proračuna. Ovdje se ne radi o slobodnom tržištu unutar EU čime se prema javnosti opravdava ovakav zakon, nego prvenstveno o pogodovanju strancima i pravnoj neravnopravnosti na našu štetu. Ni uvjeti poslovanja unutar te iste EU nisu jednaki. Nije isto poslovati u Njemačkoj ili u Hrvatskoj ili u Grčkoj, a sve su članice EU. Ovom čudnom formulacijom tj ovom iznimkom koju uvodite pod frazom privremeno / povremeno između ostalog izuzimate druge u EU od pravnih regula vezanih uz rad kojima smo zakonom obavezani mi. Da banaliziram; ako jedan liječnik ili stolar ne može ni privremeno ni povremeno raditi u drugoj državi, a da ne regulira svoj porezni i pravni status i nastan, zašto bi to mogli strani turistički vodiči? Termin da se nešto obavlja 'privremeno ili povremeno' nije razlog za izuzetak od pravne norme i da se u zakon uvodi na ovakav način. Ako je nešto izuzetak onda treba biti jasna i definicija i uvjeti kada je i zašto nešto izuzetak. Kako se količinski točno definira to privremeno i povremeno?! Što to precizno znači? Osim toga, a ovo smatram najvažnijim; tako nešto uvesti u Zakon u državi koja izrazito živi i privređuje od sezonskog oblika turizma, a na štetu vlastitih

Poglavlju 2., pod naslovom PRAVNI AKTI UNIJE, POSTUPCI DONOŠENJA I DRUGE ODREDBE u članku 288. propisuje kako „Radi izvršavanja nadležnosti Unije, institucije donose uredbe, direktive, odluke, preporuke i mišljenja.“ te se za direktive navodi kako je „Direktiva je obvezujuća, u pogledu rezultata koji je potrebno postići, za svaku državu članicu kojoj je upućena, a odabir oblika i metoda postizanja tog rezultata prepušten je nacionalnim tijelima.“. Direktiva 2005/36/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 7. rujna 2005. o priznavanju stručnih kvalifikacija Tekst značajan za EGP (SL L 255, 30.9.2005.), je izmijenjena Direktivom 2013/55/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 20. studenoga 2013. o izmjeni Direktive 2005/36/EZ o priznavanju stručnih kvalifikacija i Uredbe (EU) br. 1024/2012 o administrativnoj suradnji putem Informacijskog sustava unutarnjeg tržišta („Uredba IMI”) Tekst značajan za EGP (SL L 354, 28.12.2013.). Dakle, ne radi se o dvije Direktive EU koje uređuju različitu materiju, već se radi o osnovnoj Direktivi EU, koja je kasnije izmijenjena u određenim dijelovima drugom. Slično tome u hrvatskom zakonodavstvu imamo izričaj kada se osnovni Zakon, kasnije mijenja ili dopunjuje. Ali također je važno napomenuti, kako su obje Direktive EU prenesene u nacionalno zakonodavstvo kroz Zakon o reguliranim profesijama i priznavanju inozemnih stručnih kvalifikacija (NN 82/15, 70/19, 47/20), koji je u nadležnosti Ministarstva rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike. U Zakonu o pružanju usluga u turizmu se pozivamo na navedene Direktive EU, jer navedenim Zakonom se regulira profesija turističkog vodiča u Republici Hrvatskoj, kao posebnim Zakonom. U pogledu načela reciprociteta, moramo istaknuti kako se navedene Direktive EU odnose na sve države članice te su njima propisana pravila kojima se moraju voditi sve države članice prilikom prenošenja istih u nacionalno zakonodavstvo. Ukoliko države članice ne prenesu određenu Direktivu EU u cijelosti ili suprotno, tada Europska komisija kao čuvarica „nadzornik“ svih Ugovora Europske unije, može protiv neke države članice pokrenuti postupka zbog povrede prava EU. Definiranje „privremeno i povremeno“ drugačije od onoga što propisuju Direktive EU, odnosno u ovom slučaju sam Zakon o reguliranim profesijama i priznavanju inozemnih stručnih kvalifikacija (NN 82/15, 70/19, 47/20), je ne samo suprotno pravu EU-a već je suprotno nacionalnom pravu. Definicija iz Direktive 2005/36/EZ iz GLAVE II. SLOBODA PRUŽANJA USLUGA, Članak 5. Načelo slobode pružanja usluga: „Privremena i povremena priroda pružanja usluga procjenjuje se za svaki slučaj posebno pri čemu posebno treba voditi računa o njezinu trajanju, učestalosti, redovitosti i stalnosti.“ Definicija iz članka 5. Zakona o reguliranim profesijama i priznavanju inozemnih stručnih kvalifikacija (NN 82/15, 70/19, 47/20): „22. pružanje usluga na privremenoj i povremenoj osnovi – pružanje usluga kojem ne prethodi postupak priznavanja inozemne stručne kvalifikacije uz uvjet poslovnog nastana u drugoj državi članici, a koje se procjenjuje za svaki pojedinačni slučaj, uzimajući u obzir njezino trajanje, učestalost, redovitost i stalnost“. Iz svega prethodnog navedenog proizlaze razlozi nemogućnosti prihvaćanja vašeg prijedloga vezano uz izmjene

	<p>građana i privrednih subjekata u turizmu (jer ima nas u različitim oblicima, a ovo ne pogađa samo vodiče nego i poslovanje agencija!), u najmanju ruku je začuđujuće, a zapravo neodgovorno. Predlažem da ovaj članak ne usvojite u ovakvoj formulaciji i da se propiše obaveza registracije djelatnosti i svih obaveza koje iz toga proizlaze u RH, a privremenost ili povremenost obavljanja usluge točno definira u minimumu i proceduralno, koliko, tko, kada i gdje, a ne pro forma brzim najavama i automatskim odobravanjem bez provjere. Sve drugo, pogotovo ovako neodređeno, pogodovanje je stranim tour operaterima i stranim komercijalnim interesima. Prijedlogom izmjena zakona o pružanju usluga u turizmu degradirate sve do sada licencirane turističke vodiče u RH, sva naša znanja, iskustvo i godine uloženog truda. Posebno smatram važnim da se precizno definira nivo poznavanja hrvatskog jezika u standardu najmanje B2 nivou za strane vodiče, da se vodite principima reciprociteta i precizirate što je dozvoljeno, a što nije, umjesto da otvarate prostor za neravnopravnu konkurenciju, čime zapravo pogodujete. Tražimo da se primjenjuje načelo pravne jednakosti (minimum) i naravno reciprociteta!</p>
<p>210 Marija Volf Puž PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA, II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI Ovaj prijedlog izmjena i dopuna Zakona o pružanju usluga u turizmu logični je nastavak ignoriranja i omalovažavanja struke od strane našeg Ministarstva i ministricе turizma i sporta Nikoline Brnjac. Iako bi se na prvi pogled moglo činiti da je ovakav prijedlog rezultat neznanja, istina je zapravo da je on rezultat teškog nemara i nezainteresiranosti za turističke djelatnike i zaštitu kulturne baštine RH. Sama činjenica da nam ministrica ne dolazi iz sektora turizma čiji je udio prihoda 19,8% BDP-a je dosta zabrinjavajuća sama po sebi, ali još nas više zabrinjava činjenica da je dotična, zajedno sa svojom suradnicom Monikom Udovičić, prvo pozvala turističke vodiče u radnu skupinu za izradu zakona, a zatim se potpuno oglasila na sve njihove savjete i prijedloge. Toliko o važnosti i mišljenju struke. Stoga u potpunosti podržavam očitovanje Zajednice društava turističkih vodiča Hrvatske koja radi na očuvanju digniteta turističkih vodiča, ali i na očuvanju što većeg broja zaštićenih kulturno - povijesnih lokaliteta. Već šest godina želite progurati nacionalne licence i smanjiti broj zaštićenih lokaliteta, a ne želite i adekvatno prilagoditi edukaciju. Pravilnike o edukaciji i lokalitetima niste donijeli u roku, pravilnik koji ste prošlog ljeta za cjeline predložili bio je nekompetentno napisan, srećom, nije usvojen. Neke EU PREPORUKE želite striktno primijeniti, a druge ignorirate. Test proporcionalnosti koji ste ispunili prije nekoliko godina treba pod hitno ispraviti; trenutno izgleda kao da ga je pisala osoba koja je jedva završila osnovnu školu - način pristupa ispunjavanja testu proporcionalnosti govori o krajnje neozbiljnom odnosu prema svim osobama koje obavljaju posao turističkog vodiča te izravno pune državni proračun.</p>	<p>članka 70 st. 3. važećeg Zakona o pružanju usluga u turizmu u pogledu drugačijeg definiranja privremenog i povremenog pružanja usluga. Također ističemo kako su navedene odredbe članka 70. st. 3. Zakona o pružanju usluga u turizmu na snazi u Republici Hrvatskoj od 1. siječnja 2018. godine i nisu predmet izmjena sadašnjeg prijedloga Zakona. Vezno uz Pravilnik o priznavanju inozemnih stručnih kvalifikacija turističkog vodiča i voditelja poslova turističke agencije (NN 58/19 i 28/20), skrećemo pažnju kako je isti donesen na temelju članka 70. stavka 5. Zakona o pružanju usluga u turizmu, a u vezi s člankom 16. stavkom 3. Zakona o reguliranim profesijama i priznavanju inozemnih stručnih kvalifikacija, koji pak propisuje: „(3) Uvjeti za priznavanje inozemnih stručnih kvalifikacija za obavljanje određene regulirane profesije u svrhu poslovnog nastana u Republici Hrvatskoj, kao i detaljnija pravila za slobodno pružanje usluga na privremenoj i povremenoj osnovi u Republici Hrvatskoj na temelju inozemnih stručnih kvalifikacija, mogu se propisati posebnim zakonom ili pravilnikom nadležnog tijela državne uprave ili općim aktima nadležnih tijela koje ista donose na temelju zakonskog ovlaštenja.</p> <p>Djelomično prihvaćen Prije objave nacrtu Prijedloga izmjena Zakona o pružanju usluga u turizmu na savjetovanju sa zainteresiranom javnošću 8. siječnja 2021. godine, Ministarstvo turizma i sporta održalo je četiri sastanka s predstavnicima Zajednice društava turističkih vodiča Hrvatske (ZDTVH), a na posljednjem sastanku 20. studenoga 2020. predstavljen im je Prijedlog izmjena i dopuna Zakona o pružanju usluga u turizmu. Ovim izmjenama Zakona se ne implementiraju nikakve preporuke koje nisu obvezujuće, već se usklađuje s Direktivama. Direktiva je obvezujuća u pogledu rezultata koji je potrebno postići za svaku državu članicu kojoj je upućena, a odabir oblika i metoda postizanja tog rezultata prepušten je nacionalnim tijelima, što znači da države članice moraju preuzeti obveze sadržane u direktivama i propisati ih svojim nacionalnim zakonodavstvom i pritom su slobodne u izboru načina na koji će prenijeti njihov sadržaj u svoje nacionalne propise (donošenjem novog zakona ili podzakonskog akta, izmjenama i dopunama postojećeg propisa i sl.). Vezano uz test proporcionalnosti iz 2016. godine napominjemo da Ministarstvo turizma i sporta svake godine ažurira podatke o reguliranim profesijama te ih dostavlja Ministarstvu rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike kao nadležnom tijelu za pitanja reguliranih profesija u svrhu popunjavanja Europske baze podataka reguliranih profesija. Ovim novim Prijedlogom izmjena Zakona o pružanju usluga u turizmu Ministarstvo turizma i sporta u dijelu Zakona koji se odnosi na turističke vodiče - ne regulira - obvezu polaganja općeg i posebnog dijela ispita za turističke vodiče, već su način polaganja i sadržaj stručnog ispita za turističke vodiče, kao i popis zaštićenih cjelina (lokaliteta) uređeni podzakonskim aktima, tj. pravilnicima iz 2008. godine - Pravilnikom o stručnom ispitu za turističke vodiče i ispitnom programu za turističke pratitelje (NN 50/08 i 120/08) i Pravilnikom o popisu turističkih cjelina (lokaliteta) po županijama (NN 76/08). Prijedlog novog načina</p>

Jedna od posljedica je i činjenica da nas upravo zbog tog testa Austrija nije stavila na popis reguliranih država. Ovo ponašanje resornog ministarstva pokazuje nekompetentnost, povlađivanje EU te nemogućnost zaštite nacionalnih interesa pod pritiskom lobista velikih turoperatora. Ne želimo nacionalne licence za taj poseban dio želimo pet regija, geografski i povijesno povezane cjeline na kojima praktično i radimo. Ove važne izmjene trebaju ući u zakon, a ne u pravilnik koji se bilo kada vrlo lako može izmijeniti. Nipošto nismo protiv dolaska vodiča iz drugih zemalja, naprotiv, i među našim članovima su vodiči iz drugih država, ali naglašavamo da su i oni POLOŽILI ISPIT u Hrvatskoj te jako dobro govore hrvatski jezik. Dakle, tražimo da stranci polažu ispite koje smo i mi položili i educiraju se na našim institucijama, a edukacije se trebaju uskladiti s EU-normom (veća satnica, praktične vježbe na terenu i time kvalitetnija usluga, u nekim EU-državama je za naš posao potreban studij od dvije godine). Želimo da se definira znanje jezika na razini B2, a ne u dostatnoj mjeri, kako sada stoji. Lokaliteti Lokalitete treba definirati uzevši u obzir naše specifične povijesne okolnosti, mi ustrajemo na zaštiti kulturnih cjelina u što većem obimu za razliku od Ministarstva kulture koje ima svog člana u radnoj skupini, ali ne ustraje u istom, već slijepo slijedi preporuke. Za primjer treba uzeti države koje su postupile na način zaštite svoje baštine (Cipar, Grčka, Malta); trebamo bezuvjetno podržati Italiju, Francusku i Mađarsku koje se također bore s pritiscima iz EU); ne smijemo se voditi primjerima poput Češke koja sad ima strašne probleme i štetne posljedice. Za kraj - ono što nas zaista smeta jest činjenica da nemamo dovoljno inspeksijskog nadzora: država bi osim izrade i propisivanja zakona i raznih pravilnika trebala voditi računa o tome da se ti zakoni adekvatno i provode. Zalažemo se za sve ovo uzimajući u obzir različite pravilnike i druge zakone, npr., Zakon o radu, Zakon o zaštiti potrošača te općenito smatramo da se naša kulturna baština kao i naša struka trebaju bolje zaštititi.

polaganja i sadržaja ispita za turističke vodiče bit će predmet rada radne skupine za donošenje novih pravilnika, koji se trebaju donijeti do kraja lipnja 2021. godine, a prijedlogom Zakona bit će definiran popis zaštićenih cjelina (lokaliteta) kao cjelina umjetničke, povijesne i kulturne baštine. U radnoj skupini će, kao i do sada, sudjelovati predstavnici turističkih vodiča, visoka učilišta koja izvode programe stručnog ispita za turističke vodiče, tijela državne vlasti i stručnjaci. Prema Direktivi 2005/36/EZ podnošenjem prijave pružatelj usluge iz druge države članice dobiva pravo pristupa uslužnoj djelatnosti na cijelom državnom području dotične države članice. Obveza polaganja 21 posebnog ispita za svaku županiju kako bi se djelatnost turističkog vodiča mogla obavljati na cijelom području države članice predstavlja teritorijalno ograničenje za pružatelje usluga, a što je i razlog nepriznavanja kvalifikacija turističkog vodiča stečenog u Republici Hrvatskoj u drugim državama članicama. Vezano uz prijedlog definiranja razine znanja hrvatskog jezika napominjemo da sukladno važećem Zakonu turistički vodič mora znati jezik na kojem pruža usluge najmanje na razini B2 Zajedničkog europskog referentnog okvira. Navedeno znači da vodič koji pruža usluge na hrvatskom jeziku mora znati hrvatski jezik najmanje na razini B2. Ukoliko pruža usluge na nekom drugom stranom jeziku, mora poznavati hrvatski jezik u mjeri dostatnoj za pružanje usluga. U pogledu priznavanja stručnih kvalifikacija turističkih vodiča iz drugih država članica Europske unije skrećemo pažnju na odredbe Zakona o reguliranim profesijama i priznavanju inozemnih stručnih kvalifikacija (NN 82/15, 70/19, 47/20), kojim je prenesena Direktiva 2005/36/EZ o priznavanju stručnih kvalifikacija (izmijenjena Direktivom 2013/55/EU), provjera znanja jezika mora biti razmjerna djelatnosti koja će se obavljati, a provodi se samo u slučaju profesija koje utječu na sigurnost pacijenata, a drugih profesija kada postoji osnovana sumnja o dovoljnom poznavanju jezika u odnosu na profesionalne djelatnosti koje se namjeravaju obavljati. Takva provjera može se vršiti samo nakon izdavanja Europske profesionalne kartice i priznavanja inozemnih stručnih kvalifikacija u svrhu ostvarivanja prava na poslovni nastan, ali ne i kod privremenog i povremenog pružanja usluga turističkog vodiča u drugoj državi članici Europske unije. U pogledu europske norme za turističke vodiče EN 15565:2008, skrećemo pažnju na Uredbu (EU) br. 1025/2012 o europskoj normizaciji, koja je izravno primjenjiva u svim državama članicama EU, te na članak 2. navedene Uredbe, gdje se pod naslovom Definicije propisuje: „Za potrebe ove Uredbe primjenjuju se sljedeće definicije: 1. „norma” znači tehnička specifikacija koju je usvojilo priznato normizacijsko tijelo za opetovanu ili neprekidnu primjenu s kojom sukladnost nije obvezna i koja pripada u jednu od sljedećih kategorija: (b) „europska norma” znači norma koju je usvojila europska organizacija za normizaciju.“ Dakle, europska norma nema obvezujući karakter za državu članicu. Osim toga, intencija budućeg stručnog ispita je staviti naglasak na nacionalnu povijesnu, kulturnu i umjetničku baštinu, a norma 15565:2008 predviđa da se propisani predmeti ne polažu isključivo na nacionalnom nivou već ih je potrebno sagledati u širem europskom kontekstu. Prijedlog programa

		<p>edukacije turističkih vodiča, kojega nam je dostavila Zajednica društava turističkih vodiča Hrvatske, sadrži 180 sati teorije i 28 sati praktikuma po cijeni od 15 000 kuna za opći dio te 180 sati predavanja i 100 sati terenske nastave po cijeni od 25 000 kuna za posebni dio. Iz navedenog bi proizlazilo da bi turistički vodič koji želi položiti posebni dio stručnog ispita za cijelu Hrvatsku, uz pretpostavku polaganja posebnog dijela po 5 regija, trebao navedeno platiti 125 000 kuna. Sveukupno, uz opći dio, navedeno bi iznosilo 140 000 kuna. Navedeni prijedlog edukacije, zbog visine školarine i trajanja, mogao bi se smatrati ograničavajućim uvjetom pristupa reguliranoj profesiji turističkog vodiča.</p>
211	<p>Davorin Labus PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA, II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI U analizi stanja pozivate se na Direktiva 2013/55/EU koja prema vašem tumačenju propisuje da turistički vodiči iz jedne države članice mogu pružati usluge u drugoj državi članici na privremenoj ili povremenoj osnovi ili ostvariti poslovni nastan, pa uvodite u Čl. 70 st. (3) slijedeću definiciju; "Turistički vodič državljanin druge države ugovornice Ugovora o Europskom gospodarskom prostoru i Švicarske Konfederacije može privremeno i povremeno pružati usluge turističkog vodiča na ili u zaštićenim cjelinama (lokalitetima) za koje je položio posebni dio stručnog ispita za zaštićene cjeline (lokalitete)." A onda se u prijedlogu izmjene zakona pozivate na drugu Direktivu 2005/36/EU.?! Direktiva 2013/55/EU koju spominjete govori o međusobnom priznanju kvalifikacija i regulaciji administrativne suradnje, a ne o ovakvoj liberalizaciji! Uvođenjem tj. prepisivanjem van konteksta stvara se pravna nesigurnost, između ostalog. Nije to ni liberalizacija tržišta nego kaos, i direktno pogodovanje stranim tour operaterima. Uostalom, ovo pitanje nije adekvatno riješeno na nivou EU, nego se svaka država dogovara sa drugom direktno i reciprocitetno, pa tako ako nema međudržavnog ugovora o reciprocitetu, nema ni vođenja stranih vodiča na teritoriju druge države, a odluke o povremenim i privremenim vođenjima se donose pojedinačno kao iznimka i to nakon poduže procedure i ispitivanja intenziteta i količine planiranog vođenja (koliko puta, koliko dana i gdje tijekom godine), a ne automatizmom kao pravilo poslovanja! Strani vodiči su dobrodošli ali minimalno pod uvjetima koji važe za nas ovdje i koji za nas važe u njihovim državama (EU)! Predlažem da sporni članak 70 st. (3) ima slijedeću definiciju "Turistički vodič državljanin druge države ugovornice Ugovora o Europskom gospodarskom prostoru i Švicarske Konfederacije može privremeno i povremeno bez poslovnog nastana, najviše u dva navrata godišnje pružati usluge turističkog vodiča ukoliko postoji bilateralni ugovor između država članica EU na ili u zaštićenim cjelinama (lokalitetima) za koje je položio posebni dio stručnog ispita za zaštićene cjeline (lokalitete). Posebna procedura najave za obavljanje djelatnosti turističkog vodiča privremeno i povremeno bez poslovnog nastana određuje se Pravilnikom." Još malo osvrt a</p>	<p>Nije prihvaćen Skrećemo vam pažnju na Zakon o potvrđivanju Ugovora između Kraljevine Belgije, Republike Bugarske, Češke Republike, Kraljevine Danske, Savezne Republike Njemačke, Republike Estonije, Irske, Helenske Republike, Kraljevine Španjolske, Francuske Republike, Talijanske Republike, Republike Cipra, Republike Latvije, Republike Litve, Velikog Vojsvodstva Luksemburga, Republike Mađarske, Republike Malte, Kraljevine Nizozemske, Republike Austrije, Republike Poljske, Portugalske Republike, Rumunjske, Republike Slovenije, Slovačke Republike, Republike Finske, Kraljevine Švedske, Ujedinjene Kraljevine Velike Britanije i Sjeverne Irske (države članice Europske unije) i Republike Hrvatske o pristupanju Republike Hrvatske Europskoj uniji, objavljen je u Narodnim novinama – Međunarodni ugovori, broj 2/2012 od 28. ožujka 2012. (https://narodne-novine.nn.hr/clanci/međunarodni/2012_03_2_25.html). Također vam skrećemo pažnju na Ustav Republike Hrvatske (NN 56/90., 135/97., 113/00., 28/01., 76/10. i 5/14.) te članke 141. c i 141. d u Glavi VIII.A Europska unija i Pravo građana Europske unije, koji se primjenu od ulaska Republike Hrvatske u Europsku uniju, 1. srpnja 2013. godine, a koji govore: „Ostvarivanje prava koja proizlaze iz pravne stečevine Europske unije, izjednačeno je s ostvarivanjem prava koja su zajamčena hrvatskim pravnim poretkom.“ te „Pravni akti i odluke koje je Republika Hrvatska prihvatila u institucijama Europske unije primjenjuju se u Republici Hrvatskoj u skladu s pravnom stečevinom Europske unije.“, nadalje da „Sva prava ostvaruju se u skladu s uvjetima i ograničenjima propisanim ugovorima na kojima se temelji Europska unija te mjerama prihvaćenima na temelju tih ugovora“ te da „U Republici Hrvatskoj sva prava zajamčena pravnom stečevinom Europske unije uživaju svi građani Europske unije.“ Ugovor o funkcioniranju Europske unije (https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/?uri=CELEX:12016ME/TXT) u Poglavlju 2., pod naslovom PRAVNI AKTI UNIJE, POSTUPCI DONOŠENJA I DRUGE ODREDBE u članku 288. propisuje kako „Radi izvršavanja nadležnosti Unije, institucije donose uredbe, direktive, odluke, preporuke i mišljenja.“ te se za direktive navodi kako je „Direktiva je obvezujuća, u pogledu rezultata koji je potrebno postići, za svaku državu članicu kojoj je upućena, a odabir oblika i metoda postizanja tog rezultata prepušten je nacionalnim tijelima.“. Direktiva 2005/36/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 7. rujna 2005. o priznavanju stručnih</p>

kvalifikacijama: Kako se određuju i provjeravaju kvalifikacije stranog turističkog vodiča državljanina koji privremeno/ povremeno obavlja usluge vođenja na teritoriju RH ako je dovoljno da samo obavijesti o svojoj nakani da vodi?! U praksi se kao kvalifikacija s nereguliranih tržišta priznaju potvrde agencija da je osoba radila kao vodič i ima iskustva, što je nonsense ako mi tu moramo polagati verificirane programe, bez obzira koliko smo iskustva prije imali kao vodiči! Gdje je tu pravna jednakost?! Mi se ne možemo nigdje u EU pojaviti kao licencirani vodiči jer da radimo za neku agenciju koja negdje organizira putovanje, a znamo recimo baš sve o Madridu ili Ateni. U tom istom Madridu, Veneciji ili Ateni možemo pokupiti samo 'masnu' prekršajnu kaznu za to naše znanje demonstrirano grupi na javnom trgu. Do sada je bar u zakonu bilo jasno da usluge vodiča može obavljati samo ovlašteni i licencirani turistički vodič, pa je i uz to na terenu bilo nereda, jer se kontrole provode samo na nama legalnim vodičima, a ove 'u sivoj zoni' nitko nije dirao (uz par medijskih iznimaka zadnje dvije godine) jer ih ne vide i ne znaju da postoje. Vozači stranih autobusa, pratitelji grupa, pa i predstavnici agencija su tako postajali lokalni vodiči na izletima, sami 'organizirali' obilasku, a usput na parkingu prodavali pečene kobasice i pivo. bez računa se ne računa?! Vrhunski turizam, zar ne?! Umjesto da se dovede u red anomalije, otvara se prostor za još veći nered . To ne koristi nikome; ni reputaciji destinacije, ni kvaliteti pružanja usluge, ni tržišnoj ravnopravnosti, a ni punjenju proračuna. Ovdje se ne radi o slobodnom tržištu unutar EU čime se prema javnosti opravdava ovakav zakon, nego prvenstveno o pogodovanju strancima i pravnoj neravnopravnosti na našu štetu. Ni uvjeti poslovanja unutar te iste EU nisu jednaki. Nije isto poslovati u Njemačkoj ili u Hrvatskoj ili u Grčkoj, a sve su članice EU. Ovom čudnom formulacijom tj ovom iznimkom koju uvodite pod frazom privremeno / povremeno između ostalog izuzimate druge u EU od pravnih regula vezanih uz rad kojima smo zakonom obavezani mi. Da banaliziram; ako jedan liječnik ili stolar ne može ni privremeno ni povremeno raditi u drugoj državi, a da ne regulira svoj porezni i pravni status i nastan, zašto bi to mogli strani turistički vodiči? Termin da se nešto obavlja 'privremeno ili povremeno' nije razlog za izuzetak od pravne norme i da se u zakon uvodi na ovakav način. Ako je nešto izuzetak onda treba biti jasna i definicija i uvjeti kada je i zašto nešto izuzetak. Kako se količinski točno definira to privremeno i povremeno?! Što to precizno znači? Osim toga, a ovo smatram najvažnijim; tako nešto uvesti u Zakon u državi koja izrazito živi i privređuje od sezonskog oblika turizma, a na štetu vlastitih građana i privrednih subjekata u turizmu (jer ima nas u različitim oblicima, a ovo ne pogađa samo vodiče nego i poslovanje agencija!), u najmanju ruku je začuđujuće, a zapravo neodgovorno. Predlažem da ovaj članak ne usvojite u ovakvoj formulaciji i da se propiše obaveza registracije djelatnosti i svih obaveza koje iz toga proizlaze u RH, a privremenost ili povremenost obavljanja usluge točno definira u minimumu i proceduralno, koliko, tko, kada i gdje, a ne pro forma brzim najavama i automatskim odobravanjem bez provjere. Sve drugo, pogotovo

kvalifikacija Tekst značajan za EGP (SL L 255, 30.9.2005.), je izmijenjena Direktivom 2013/55/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 20. studenoga 2013. o izmjeni Direktive 2005/36/EZ o priznavanju stručnih kvalifikacija i Uredbe (EU) br. 1024/2012 o administrativnoj suradnji putem Informacijskog sustava unutarnjeg tržišta („Uredba IMI”) Tekst značajan za EGP (SL L 354, 28.12.2013.). Dakle, ne radi se o dvije Direktive EU koje uređuju različitu materiju, već se radi o osnovnoj Direktivi EU, koja je kasnije izmijenjena u određenim dijelovima drugom. Slično tome u hrvatskom zakonodavstvu imamo izričaj kada se osnovni Zakon, kasnije mijenja ili dopunjuje. Ali također je važno napomenuti, kako su obje Direktive EU prenesene u nacionalno zakonodavstvo kroz Zakon o reguliranim profesijama i priznavanju inozemnih stručnih kvalifikacija (NN 82/15, 70/19, 47/20), koji je u nadležnosti Ministarstva rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike. U Zakonu o pružanju usluga u turizmu se pozivamo na navedene Direktive EU, jer navedenim Zakonom se regulira profesija turističkog vodiča u Republici Hrvatskoj, kao posebnim Zakonom. U pogledu načela reciprociteta, moramo istaknuti kako se navedene Direktive EU odnose na sve države članice te su njima propisana pravila kojima se moraju voditi sve države članice prilikom prenošenja istih u nacionalno zakonodavstvo. Ukoliko države članice ne prenesu određenu Direktivu EU u cijelosti ili suprotno, tada Europska komisija kao čuvarica „nadzornik“ svih Ugovora Europske unije, može protiv neke države članice pokrenuti postupka zbog povrede prava EU. Definiranje „privremeno i povremenog“ drugačije od onoga što propisuju Direktive EU, odnosno u ovom slučaju sam Zakon o reguliranim profesijama i priznavanju inozemnih stručnih kvalifikacija (NN 82/15, 70/19, 47/20), je ne samo suprotno pravu EU-a već je suprotno nacionalnom pravu. Definicija iz Direktive 2005/36/EZ iz GLAVE II. SLOBODA PRUŽANJA USLUGA, Članak 5. Načelo slobode pružanja usluga: „Privremena i povremena priroda pružanja usluga procjenjuje se za svaki slučaj posebno pri čemu posebno treba voditi računa o njezinu trajanju, učestalosti, redovitosti i stalnosti.“ Definicija iz članka 5. Zakona o reguliranim profesijama i priznavanju inozemnih stručnih kvalifikacija (NN 82/15, 70/19, 47/20): „22. pružanje usluga na privremenoj i povremenoj osnovi – pružanje usluga kojem ne prethodi postupak priznavanja inozemne stručne kvalifikacije uz uvjet poslovnog nastana u drugoj državi članici, a koje se procjenjuje za svaki pojedinačni slučaj, uzimajući u obzir njezino trajanje, učestalost, redovitost i stalnost“. Iz svega prethodnog navedenog proizlaze razlozi nemogućnosti prihvaćanja vašeg prijedloga vezano uz izmjene članka 70 st. 3. važećeg Zakona o pružanju usluga u turizmu u pogledu drugačijeg definiranja privremenog i povremenog pružanja usluga. Također ističemo kako su naveden odredbe članka 70. st. 3. Zakona o pružanju usluga u turizmu na snazi u Republici Hrvatskoj od 1. siječnja 2018. godine i nisu predmet izmjena sadašnjeg prijedloga Zakona. Vezno uz Pravilnik o priznavanju inozemnih stručnih kvalifikacija turističkog vodiča i voditelja poslova turističke agencije (NN 58/19 i 28/20), skrećemo pažnju kako je isti donesen na temelju članka 70. stavka 5. Zakona o

	<p>ovako neodređeno, pogodovanje je stranim tour operaterima i stranim komercijalnim interesima. Prijedlogom izmjena zakona o pružanju usluga u turizmu degradirate sve do sada licencirane turističke vodiče u RH, sva naša znanja, iskustvo i godine uloženog truda. Posebno smatram važnim da se precizno definira nivo poznavanja hrvatskog jezika u standardu najmanje B2 nivou za strane vodiče, da se vodite principima reciprociteta i precizirate što je dozvoljeno, a što nije, umjesto da otvarate prostor za neravnopravnu konkurenciju, čime zapravo pogodujete. Tražimo da se primjenjuje načelo pravne jednakosti (minimum) i naravno reciprociteta!</p>	<p>pružanju usluga u turizmu, a u vezi s člankom 16. stavkom 3. Zakona o reguliranim profesijama i priznavanju inozemnih stručnih kvalifikacija, koji pak propisuje: „(3) Uvjeti za priznavanje inozemnih stručnih kvalifikacija za obavljanje određene regulirane profesije u svrhu poslovnog nastana u Republici Hrvatskoj, kao i detaljnija pravila za slobodno pružanje usluga na privremenoj i povremenoj osnovi u Republici Hrvatskoj na temelju inozemnih stručnih kvalifikacija, mogu se propisati posebnim zakonom ili pravilnikom nadležnog tijela državne uprave ili općim aktima nadležnih tijela koje ista donose na temelju zakonskog ovlaštenja.</p>
212	<p>GRAD ROVINJ-ROVIGNO PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA, II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI Nažalost ovim izmjenama i dopunama Zakona nisu riješene dvije vrlo bitne stvari, koje imaju za cilj štiti povijesno-kulturnu baštinu Republike Hrvatske i njezin doživljaj, a to su popis zaštićenih lokaliteta - kao osnovni resurs kompletnog turističkog proizvoda i najjače privredne grane RH te program stručnog ispita za turističkog vodiča, već se oni predviđaju urediti pravilnicima koje donosi ministar turizma (članak 70. točka 4. i članak 71. točka 6.). U tom je smislu potrebno istaknuti da zaštićeni lokaliteti trebaju imati zakonski tretman i u Zakonu o pružanju usluga u turizmu.</p>	<p>Nije prihvaćen Ovim novim Prijedlogom izmjena Zakona o pružanju usluga u turizmu Ministarstvo turizma i sporta u dijelu zakona koji se odnosi na turističke vodiče ne regulira obvezu polaganja općeg i posebnog dijela ispita za turističke vodiče, već su način polaganja i sadržaj stručnog ispita za turističke vodiče, kao i popis zaštićenih cjelina (lokaliteta) propisa uređeni podzakonskim aktima, tj. pravilnicima iz 2008. godine - Pravilnikom o stručnom ispitu za turističke vodiče i ispitnom programu za turističke pratitelje (NN 50/08 i 120/08) i Pravilnikom o popisu turističkih cjelina (lokaliteta) po županijama (NN 76/08). Prijedlog novog načina polaganja i sadržaja ispita za turističke vodiče bit će predmet rada radne skupine za donošenje novih pravilnika, koji se trebaju donijeti do kraja lipnja 2021. godine.</p>
213	<p>GRAD ROVINJ-ROVIGNO PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA, II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI EU ne traži izmjenu kako navodite jer je Europska Komisija dala konkretan odgovor: "Obrazovna su pitanja u nadležnosti država članica. U granicama nediskriminacije, proporcionalnosti, svaka članica može sama zakonski uvjetovati pristup određenom zanimanju posjedovanjem određene kvalifikacije, te utvrditi razinu i vrstu potrebnog znanja".</p>	<p>Nije prihvaćen Obrazovna pitanja jesu u nadležnosti država članica, ali je priznavanje stručnih kvalifikacija i privremeno i povremeno pružanje usluga od strane državljana drugih država članica regulirano Direktivom na razini Unije, stoga svako zahtijevanje dodatnog obrazovanja vodiča iz drugih država članica mora biti u skladu s odredbama Direktive.</p>
214	<p>GRAD ROVINJ-ROVIGNO PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA, II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI Poštovani, ovim izmjenama trebalo je predvidjeti da obrazovanje vodiča provode fakulteti, da je za biti vodič potrebno imati završenu najmanje četverogodišnju srednju školu te je trebalo jasno definirati razinu poznavanja hrvatskog jezika.</p>	<p>Nije prihvaćen Sukladno Zakonu o znanosti i visokom obrazovanju (NN 123/03, 198/03, 105/04, 174/04, 02/07, 46/07, 45/09, 63/11, 94/13, 139/13, 101/14, 60/15, 131/17) visoka učilišta su sveučilište te fakultet i umjetnička akademija u njegovom sastavu, veleučilište i visoka škola, a visoka učilišta mogu biti javna i privatna, dok prema važećem Zakonu o pružanju usluga u turizmu rješenje o imenovanju ispitne komisije za polaganje stručnog ispita za turističkog vodiča može se izdati samo onom visokom učilištu koje izvodi najmanje stručni ili sveučilišni studij na preddiplomskoj razini u području turizma ili imaju smjer ili nastavne predmete iz područja turizma. Vezano uz uvjetovanje pristupa polaganju stručnog ispita za turističkog vodiča završenom četverogodišnjm srednjom školom, smatramo kao isto nije nužno, iz razloga što će se programom i stručnim ispitom za turističkog vodiča propisati i provjeriti odgovarajuća razina znanja. Vezano uz prijedlog definiranja razine znanja</p>

		<p>hrvatskog jezika napominjemo da sukladno važećem Zakonu turistički vodič mora znati jezik na kojem pruža usluge najmanje na razini B2 Zajedničkog europskog referentnog okvira. Navedeno znači da vodič koji pruža usluge na hrvatskom jeziku mora znati hrvatski jezik najmanje na razini B2. Ukoliko pruža usluge na nekom drugom stranom jeziku, mora poznavati hrvatski jezik u mjeri dostatnoj za pružanje usluga. U pogledu priznavanja stručnih kvalifikacija turističkih vodiča iz drugih država članica Europske unije skrećemo pažnju na odredbe Zakona o reguliranim profesijama i priznavanju inozemnih stručnih kvalifikacija (NN 82/15, 70/19, 47/20), kojim je prenesena Direktiva 2005/36/EZ o priznavanju stručnih kvalifikacija (izmijenjena Direktivom 2013/55/EU), provjera znanja jezika mora biti razmjerna djelatnosti koja će se obavljati, a provodi se samo u slučaju profesija koje utječu na sigurnost pacijenata, a drugih profesija kada postoji osnovana sumnja o dovoljnom poznavanju jezika u odnosu na profesionalne djelatnosti koje se namjeravaju obavljati. Takva provjera može se vršiti samo nakon izdavanja Europske profesionalne kartice i priznavanja inozemnih stručnih kvalifikacija u svrhu ostvarivanja prava na poslovni nastan, ali ne i kod privremenog i povremenog pružanja usluga turističkog vodiča u drugoj državi članici Europske unije.</p>
215	<p>prolingua travel PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA, II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI Jedine promjene koje imaju uporište u struci, ali i u predmetnim Direktivama na koje se pozivate, a kojima bi se zaštitila struka turističkog vodiča, ali i potrošačima omogućilo da za svoje novce dobiju kvalitetnu uslugu što je jedan od zahtjeva EU jesu sljedeće promjene: 1. Podjela teritorija po turističkim regijama, a ne županijama i sukladno tome polaganje posebnog dijela ispita po turističkim regijama i stjecanje regionalne, a ne nacionalne licence. 2. Zaštita lokaliteta odbacivanjem smanjenja broja lokaliteta i unosom istih u Zakon o pružanju usluga u turizmu, a ne definiranje Pravilnikom o zaštićenim cjelinama (lokalitetima) 3. Uvođenje dvogodišnje edukacije vodiča uz pripadajući broj ECTS bodova sukladno EN15565:2008 i propisivanje iste Zakonom o pružanju usluga u turizmu, a ne Pravilnikom 4. Ukidanje dozvole privatnim učilištima za provođenje izobrazbe odnosno pooštavanje uvjeta izvođenja izobrazbe i određivanja kriterija pod kojim netko može biti predavač u sklopu ove izobrazbe te određivanje minimalnog i maksimalnog broja polaznika koje se na dvogodišnjoj razini može upisati 5. Polaganje ispita za stjecanje licence pred komisijom MINTS-a (kao za Voditelje poslovnica), a ne na privatnim učilištima 6. Razinu poznavanja hrvatskog jezika na B2 razini za vodiče iz EU i trećih zemalja koji usluge turističkih vodiča pružaju na stalnoj ili privremenoj osnovi 7. Jasne i nedvosmislene uvjete priznavanja reciprociteta i omogućavanja kolegama iz EU i iz trećih država da vode na području RH 8. Uspostavu Središnjeg registra turističkih vodiča Ivana Karaničić, licencirani turistički vodič za PGŽ, LS, IŽ i Grad Zagreb</p>	<p>Djelomično prihvaćen Ovim novim Prijedlogom izmjena Zakona o pružanju usluga u turizmu Ministarstvo turizma i sporta u dijelu Zakona koji se odnosi na turističke vodiče - ne regulira - obvezu polaganja općeg i posebnog dijela ispita za turističke vodiče, već su način polaganja i sadržaj stručnog ispita za turističke vodiče, kao i popis zaštićenih cjelina (lokaliteta) uređeni podzakonskim aktima, tj. pravilnicima iz 2008. godine - Pravilnikom o stručnom ispitu za turističke vodiče i ispitnom programu za turističke pratitelje (NN 50/08 i 120/08) i Pravilnikom o popisu turističkih cjelina (lokaliteta) po županijama (NN 76/08). Prijedlog novog načina polaganja i sadržaja ispita za turističke vodiče bit će predmet rada radne skupine za donošenje novih pravilnika, koji se trebaju donijeti do kraja lipnja 2021. godine, a prijedlogom Zakona bit će definiran popis zaštićenih cjelina (lokaliteta) kao cjelina umjetničke, povijesne i kulturne baštine. U radnoj skupini će, kao i do sada, sudjelovati predstavnici turističkih vodiča, visoka učilišta koja izvode programe stručnog ispita za turističke vodiče, tijela državne vlasti i stručnjaci. U pogledu europske norme za turističke vodiče EN 15565:2008, skrećemo pažnju na Uredbu (EU) br. 1025/2012 o europskoj normizaciji, koja je izravno primjenjiva u svim državama članicama EU, te na članak 2. navedene Uredbe, gdje se pod naslovom Definicije propisuje: „Za potrebe ove Uredbe primjenjuju se sljedeće definicije: 1. „norma” znači tehnička specifikacija koju je usvojilo priznato normizacijsko tijelo za opetovanu ili neprekidnu primjenu s kojom sukladnost nije obvezna i koja pripada u jednu od sljedećih kategorija: (b) „europska norma” znači norma koju je usvojila europska organizacija za normizaciju.“ Dakle, europska norma nema obvezujući karakter za državu članicu. Osim toga, intencija budućeg stručnog ispita je staviti naglasak na nacionalnu povijesnu, kulturnu i umjetničku baštinu, a norma EN 15565:2008 predviđa da se propisani predmeti ne polažu isključivo na</p>

		<p>nacionalnom nivou već ih je potrebno sagledati u širem europskom kontekstu. Prijedlog programa edukacije turističkih vodiča, kojega nam je dostavila Zajednica društava turističkih vodiča Hrvatske, sadrži 180 sati teorije i 28 sati praktikuma po cijeni od 15 000 kuna za opći dio te 180 sati predavanja i 100 sati terenske nastave po cijeni od 25 000 kuna za posebni dio. Iz navedenog bi proizlazilo da bi turistički vodič koji želi položiti posebni dio stručnog ispita za cijelu Hrvatsku, uz pretpostavku polaganja posebnog dijela po 5 regija, trebao navedeno platiti 125 000 kuna. Sveukupno, uz opći dio, navedeno bi iznosilo 140 000 kuna. Navedeni prijedlog edukacije, zbog visine školarine i trajanja, mogao bi se smatrati ograničavajućim uvjetom pristupa reguliranoj profesiji turističkog vodiča. Sukladno Zakonu o znanosti i visokom obrazovanju (NN 123/03, 198/03, 105/04, 174/04, 02/07, 46/07, 45/09, 63/11, 94/13, 139/13, 101/14, 60/15, 131/17) visoka učilišta su sveučilište te fakultet i umjetnička akademija u njegovom sastavu, veleučilište i visoka škola, a visoka učilišta mogu biti javna i privatna, dok prema važećem Zakonu o pružanju usluga u turizmu rješenje o imenovanju ispitne komisije za polaganje stručnog ispita za turističkog vodiča može se izdati samo onom visokom učilištu koje izvodi najmanje stručni ili sveučilišni studij na preddiplomskoj razini u području turizma ili imaju smjer ili nastavne predmete iz područja turizma te stručni nositelj ostaje pri postojećem zakonskom uređenju. U pogledu načela reciprociteta, moramo istaknuti kako se Direktive EU odnose na sve države članice te su njima propisana pravila kojima se moraju voditi sve države članice prilikom prenošenja istih u nacionalno zakonodavstvo. Vezano uz državljane trećih zemalja, oni mogu pristupiti polaganju stručnog ispita za turističkog vodiča samo ako u Republici Hrvatskoj imaju prijavljeno prebivalište. Rješenje o ispunjavanju uvjeta za turističkog vodiča se neće upisivati u Središnji registar za ugostiteljsku djelatnost i usluge u turizmu zbog tumačenja Hrvatskog zavoda za zapošljavanje i Porezne uprave da samim upisom u registar vodiči automatski registriraju slobodno zanimanje. Izmjenama i dopunama ovoga Zakona iz travnja 2020. godine, radi rješavanja statusnih problema turističkih vodiča, brisana je odredba prema kojoj se navedeno rješenje upisuje u Središnji registar.</p>
216	<p>prolingua travel PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA, II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI Stav MINTS: Nadalje, Nacionalnim programom reformi 2020., kroz reformski prioritet „4.1.1. Unaprjeđenje poslovnog okruženja“ s ciljem održivog gospodarskog rasta i razvoja predviđena je liberalizacija tržišta usluga kroz olakšavanje pristupa reguliranim profesijama odnosno uklanjanje prepreka slobodi poslovnog nastana i pružanja usluga na unutarnjem tržištu.... Ovim izmjenama omogućuje se donošenje provedbenih propisa temeljem kojih bi stručni ispit za posebni dio bio organiziran na drugačiji način te bi se ukinula fragmentarnost posebnog dijela ispita. ODGOVOR: u dokumentu PROVEDBENI PROGRAM MINISTARSTVA TURIZMA I SPORTA ZA</p>	<p>Primljeno na znanje Vezano uz prvi dio komentar u kojem navodite citirane dijelove Nacionalnog program reformi, 2020. koji je Vlada Republike Hrvatske donijela na sjednici 30. travnja 2020., iz dijela pod naslovom 4. Glavni ciljevi, reformski prioriteti i mjere ekonomske politike, 4.1.1. Unaprjeđenje poslovnog okruženja, Liberalizacija tržišta usluga te navodite citirane dijelove iz Provedbenog programa Ministarstva turizma i sporta za razdoblje 2021. – 2024. godine, 13. Stvaranje uvjeta za jednostavniji pristup i uklanjanje prepreka za pristup slobodi poslovnog nastana i pružanja usluga na unutarnjem tržištu kroz izmjene propisa, u nastavku ističemo kako: važećim Zakonom o pružanju usluga u turizmu je regulirana profesija turističkog vodiča, odnosno pružanje usluga turističkog vodiča u Republici Hrvatskoj, koje nisu predmet izmjena i dopuna Zakona koji se nalazi na eSavjetovanja. Naime, Nacionalni program reformi 2020. i Provedbeni program Ministarstva turizma i sporta za razdoblje</p>

RAZDOBLJE 2021. – 2024. godine na koji se pozivate u predmetnom Prijedlogu, točnije čl. 13 Stvaranje uvjeta za jednostavniji pristup i uklanjanje prepreka za pristup slobodi poslovnog nastana i pružanja usluga na unutarnjem tržištu kroz izmjene propisa navodite sljedeće: „Nastavno na navedeni reformski prioritet, potrebno je izmijeniti Zakon om pružanju usluga u turizmu u dijelu koji se odnosi na reguliranu profesiju turističkog vodiča. Direktivom 2006/123/EZ o uslugama na unutarnjem tržištu i Direktivom 2005/36/EZ o priznavanju stručnih kvalifikacija kako je zadnje izmijenjena Direktivom 2013/55/EU uređena je mogućnost pružanja usluge u drugoj državi članici na privremenoj ili povremenoj osnovi ili ostvarivanje poslovnog nastana za regulirane profesije. Važeći Zakon propisuje da turistički vodič iz druge države članice koji želi privremeno i povremeno pružati usluge, može iste pružati na zaštićenim cjelinama (lokalitetima) samo ako položi posebni dio stručnog ispita, a isti je prema Zakonu i provedbenom propisu organiziran po županijama. Ovim izmjenama omogućuje se donošenje provedbenih propisa temeljem kojih bi stručni ispit za posebni dio bio organiziran na drugačiji način te bi se ukinula fragmentarnost posebnog dijela stručnog ispita za turističke vodiče.“ Suglasni smo s dijelom da je potrebno izmijeniti ZOPUT u dijelu koji se odnosi na reguliranu profesiju turističkog vodiča, ali ne nauštrb hrvatskih turističkih vodiča, marginaliziranjem i prostituiranjem struke. Iz navedenog je vidljivo da MINTS niti razumije važnost profesije turističkih vodiča niti ima plan i strategiju kako bi edukacija i regulativa trebale biti organizirane. Naime, jasno je da profesija turističkog vodiča, poput odvjetničke struke zahtijeva određena specifična znanja bez kojih se ne mogu prekogranično pružati usluge vodiča pa se iz tog razloga ista ne može uspoređivati s liječničkim, građevinarskim ili farmaceutskim djelatnostima koje nemaju graničnih barijera. U dokumentu pod brojem 52016DC0820 od 10.1.2017. godine pod nazivom: „KOMUNIKACIJA KOMISIJE EUROPSKOM PARLAMENTU, VIJEĆU, EUROPSKOM GOSPODARSKOM I SOCIJALNOM ODBORU I ODBORU REGIJA o preporukama za reformu regulative u području profesionalnih usluga, u Odjeljku I Kontekst regulative u području profesionalnih usluga navodi se sljedeće: „Regulativa u području profesionalnih usluga u nadležnosti je država članica. Njome se želi osigurati zaštita ciljeva od općeg interesa. Poseban način na koji države članice reguliraju profesije proizlazi iz niza čimbenika kao što su: važnost koju društvo pridaje posebnim ciljevima od općeg interesa koje treba štiti; učinkovitost raznih upravnih i pravosudnih nadzornih sustava; gospodarski uvjeti; relativna gospodarska važnost sektora za dotičnu državu i snaga interesnih skupina..... Kombinacija tih čimbenika i procjene politika koje iz nje proizlaze dovele su do donošenja različitih regulatornih modela. Postojanje različitih modela nije problem. Cilj stoga nije izravno ili neizravno nametanje bilo kojeg regulatornog modela u cijelom EU-u.“ Iz navedenog je jasno da nam EU ništa ne nameće već da nam ostavlja otvorene ruke. Nadalje, u istom dokumentu, pod II.7. Turistički vodiči navodi se

2021. – 2024. govore u uklanjanju prepreka za pristup slobodi poslovnog nastana i pružanja usluga na unutarnjem tržištu, što su temeljna načela Europske unije i slobode tržišta. Uz turističke vodiče u Nacionalni program reformi 2020. navode se i druge regulirane profesije u Republici Hrvatskoj kao što su fizioterapeuti, ljekarnici, voditelji turističkih agencija, odvjetnici, javni bilježnici, porezni savjetnici, revizori i dr. Naime, u pogledu slobode pružanja usluga na području cijele Europske unije ne bi smjela postojati ograničenja. Ukoliko države članice Europske unije postavljaju određena ograničenja, tada vam skrećemo vam pažnju na članak 5.b Zakona o reguliranim profesijama i priznavanju inozemnih stručnih kvalifikacija (NN 82/15, 70/19, 47/20): „(1) Uvjeti kojima se ograničava pristup reguliranoj profesiji ili njezino obavljanje ne smiju utjecati izravno ili neizravno na diskriminaciju na temelju državljanstva ili boravišta. (2) Uvjeti kojima se ograničava pristup reguliranoj profesiji ili njezino obavljanje moraju biti opravdani zaštitom javnog interesa. (3) Zaštita javnog interesa iz stavka 2. ovoga članka može se objektivno opravdati na temelju javne politike, javne sigurnosti, javnog zdravlja ili prevladavajućim razlozima od javnog interesa, kao što su: očuvanje financijske ravnoteže sustava socijalne sigurnosti; zaštita potrošača, primatelja usluga i radnika; jamstvo odgovarajuće sudske zaštite; osiguravanje pravednosti trgovinskih transakcija; borba protiv prijevara i sprečavanje utaje ili izbjegavanja poreza te očuvanje učinkovitosti fiskalnog nadzora; prometna sigurnost; zaštita okoliša i urbanog okoliša; zdravlje životinja; intelektualno vlasništvo; zaštita i očuvanje nacionalne povijesne i umjetničke baštine; ciljevi socijalne politike i ciljevi kulturne politike. (4) Pod prevladavajućim razlozima od javnog interesa iz stavka 3. ovoga članka ne podrazumijevaju se razlozi isključivo gospodarske prirode ili administrativni razlozi.“ Nastavno na vaš komentar i dokument pod brojem 52016DC0820 od 10.1.2017. godine želimo naglasiti kako se u pogledu: a) dokumenta pod brojem 52016DC0820 od 10.1.2017. godine radi o Komunikaciji Komisije Europskom Parlamentu, Vijeću, Europskom Gospodarskom I Socijalnom Odboru i Odboru Regija o Preporukama za reformu regulative u području profesionalnih usluga. (<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/ALL/?uri=CELEX%3A52016DC0820>). Predmetni dokument je objavila Europska komisija – Komunikaciju iz siječnja 2017. godine - koja sadrži niz preporuka koje su upućene svim državama članicama, pa tako i Hrvatskoj, o reformama koje su nužne u području svih profesionalnih usluga. Ovdje se radi o preporuci Europske komisije koja nije zakonodavni akt. Preporukama se ne dodjeljuju nikakva prava ni obveze onima kojima su upućene, ali mogu pružiti smjernice u pogledu tumačenja i sadržaja prava EU-a. Međutim naglašavamo, kako se sve država članice Europske unije moraju pridržavati obvezujućih pravnih akta Europske unije: a to su EU uredbe, EU direktive i EU odluke. Prethodno citirane odredbe Zakona o reguliranim profesijama i priznavanju inozemnih stručnih kvalifikacija (NN 82/15, 70/19, 47/20) su preuzete iz obvezujućih Direktiva EU, Direktive 2005/36/EZ o priznavanju stručnih kvalifikacija koja je izmijenjena Direktivom 2013/55/EU, stoga obveza

<p>sljedeće: „Profesija turističkog vodiča zakonski je uređena u 14 država članica, Austriji, Bugarskoj, na Cipru, u Francuskoj, Grčkoj, Hrvatskoj, Italiji, Litvi, Mađarskoj, na Malti, u Rumunjskoj, Slovačkoj, Sloveniji i Španjolskoj, uz brojne značajne razlike u pogledu intenziteta regulative.... Opravdanje za regulativu u pogledu turističkih vodiča i njezinu razmjernost potrebno je pažljivo procijeniti kako bi se osiguralo da ograničenja budu usmjerena samo na ono što je potrebno kako bi se spriječila šteta po kulturno bogatstvo države članice.“ Preporuka, a ne obveza Komisije, prema istom dokumentu glasi: Hrvatska i Italija trebale bi učiniti sljedeće: i. razjasniti zakonski okvir kojim se uređuje turističko vođenje s obzirom na različitu regionalnu regulativu koja kao da ometa pristup tržištu i koja utječe na nacionalne pružatelje usluga i one koji pružaju privremene usluge; ii. revidirati popis znamenitosti rezerviranih za osobe s posebnim kvalifikacijama i razmotriti razmjernost svake rezervacije.“ Ako zanemarimo pogrešan prijevod 's obzirom na različitu regionalnu regulativu' (eng. 'given the diverging regional regulations' tal. 'date le divergenze normative a livello regionale') – ne radi se o različitoj regionalnoj regulativi nego o regulatornim razlikama odnosno pravnim razlikama koje u Hrvatskoj u ovom trenutku ne postoje jer je Zakonom jasno određeno tko može biti turistički vodič i pod kojim uvjetima, kako za nacionalne pružatelje tako i za one na privremenoj i povremenoj osnovi. Osim toga, EU jasno definira pojam 'Zaštite stručnog naziva' pa tako kaže da se isto odnosi na zakonodavstvo kojim se dodjeljuje pravo na poseban profesionalni naziv (kao što su odvjetnik, arhitekt, turistički vodič) onima koji ispunjavaju posebne uvjete, najčešće nositeljima posebnih kvalifikacija. Ivana Karanikić, licencirani turistički vodič za PGŽ, LS, IŽ i Grad Zagreb</p>	<p>uklanjanja prepreka za pristup slobodi poslovnog nastana i pružanja usluga na unutarnjem tržištu u Republici Hrvatskoj proizlazi iz nacionalnog propisa koji je utemeljen na pravu EU, sa kojim u skladu moraju biti sve države članice Europske unije. Vezeno uz citirani dio:“.... Ovim izmjenama omogućuje se donošenje provedbenih propisa temeljem kojih bi stručni ispit za posebni dio bio organiziran na drugačiji način te bi se ukinula fragmentarnost posebnog dijela stručnog ispita za turističke vodiče.“ Ovim novim Prijedlogom izmjena Zakona o pružanju usluga u turizmu Ministarstvo turizma i sporta u dijelu Zakona koji se odnosi na turističke vodiče NE regulira obvezu polaganja općeg i posebnog dijela ispita za turističke vodiče, već su način polaganja i sadržaj stručnog ispita za turističke vodiče, kao i popis zaštićenih cjelina (lokaliteta) propisa uređeni podzakonskim aktima, tj. pravilnicima iz 2008. godine - Pravilnikom o stručnom ispitu za turističke vodiče i ispitnom programu za turističke pratitelje (NN 50/08 i 120/08) i Pravilnikom o popisu turističkih cjelina (lokaliteta) po županijama (NN 76/08). Prijedlog novog načina polaganja i sadržaja ispita za turističke vodiče bit će predmet rada radne skupine za donošenje novih pravilnika, koji se trebaju donijeti do kraja lipnja 2021. godine. U radnoj skupini će, kao i do sada, sudjelovati predstavnici turističkih vodiča.</p>
<p>217 prolingua travel PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA, II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI Stav MINTS: Predmetne izmjene i dopune Zakona provode se zbog povrede prava Europske unije odnosno kršenja odredbi Direktive 2015/2302 o putovanjima u paket-aranžmanima i povezanim putnim aranžmanima, u pogledu članka 38.a važećeg Zakona. Europska komisija je protiv Republike Hrvatske, 30. listopada 2020. godine, pokrenula druga fazu postupka zbog povrede prava Europske unije, obrazloženo mišljenje. ODGOVOR: ZDTVH je i od MINTSa i od Europskog suda zatražila informaciju o kojim se to prekršajima radi i što se od navedenih prekršaja odnosi na turističke vodiče. I MINTS i EU Sud su to odbili. MINTS je dao šturo obrazloženje da su se pobunili Slovenci, EU Sud je zahtjev odbio s obrazloženjem da prema njima, sukladno čl.4.st.2 i 3 Uredbe 1049/2001, ne postoji prevladavajući javni interes za objavom takvih podataka. Temeljem čl.8 Općih odredbi Direktive 2006/123/EZ Europskog Parlamenta i Vijeća od 12. prosinca 2006. o uslugama na unutarnjem tržištu koje prevladavajući javni interes definiraju kao „razloge koji su kao takvi priznati u</p>	<p>Nije prihvaćen Povreda prava Europske unije u vezi s Direktivom 2015/2302 o putovanjima u paket-aranžmanima i povezanim putnim aranžmanima i člankom 38.a važećeg Zakona, odnosi se na pitanje izdavanja vaučera i povrata novca putnicima za neizvršene ugovore o putovanju u paket aranžmanu te nema veze s pružanjem usluga turističkog vodiča. Vezano uz povredu prava Europske unije koja se odnosi na pružanje usluga turističkog vodiča Zajednica društava turističkih vodiča Hrvatske podnijela je Ministarstvu turizma i sporta zahtjev za pristup informacijama, o čemu je službenik za informiranje donio rješenje, u kojem su detaljno obrazloženi razlozi odbijanja zahtjeva. Naime, Ministarstvo turizma i sporta nije u mogućnosti pružiti uvid u tražene informacije na temelju članka 5. stavka 1. u vezi s člankom 4. stavkom 2. Uredbe 1049/2001, s obzirom da je, u bitnom, riječ o dokumentu koji se odnosi na postupak ispitivanja moguće povrede prava Europske unije od strane Republike Hrvatske, koji može dovesti do pokretanja sudskog postupka (tzv. infringement) protiv Republike Hrvatske pred Sudom Europske unije, zbog povrede prava Europske unije na temelju članka 258. Ugovora o funkcioniranju Europske unije, a otkrivanje takvog dokumenta ugrozilo bi zaštitu svrhe predmetnog postupka i njegovo neometano odvijanje.</p>

	<p>sudskoj praksi Suda, a uključuju sljedeće: javni red, javnu sigurnost, javnu zaštitu, javno zdravlje, očuvanje financijske ravnoteže sustava socijalne sigurnosti, zaštitu potrošača, primatelja usluga i radnika, poštene poslovne transakcije, borbu protiv prijevara, zaštitu okoliša i urbanog okoliša, zdravlje životinja, intelektualno vlasništvo, očuvanje nacionalne povijesne i umjetničke baštine, ciljeve socijalne i kulturne politike“, smatram da, obzirom da se predložene izmjene Zakona o pružanju usluga u turizmu očito temelje na zahtjevima EU koje MINTS krije kao zmija noge, da žele donijeti novi Zakon koji se tiče svih nas tako da udovolje zahtjevima Komisije, a da mi nismo apsolutno sigurni je li u tom 'sporu' ključni problem vodička struka ili nešto drugo. Stoga zahtijevam da se ZDTVH dostavi tražena dokumentacija jer itekako postoji prevladavajući javni interes za objavom istih. Ivana Karanikić, licencirani TV za PGŽ, LS, IŽ i Grad Zagreb</p>	
218	<p>prolingua travel PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA, II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI EU Republiku Hrvatsku po pitanju profesije turističkih vodiča nije ničime uvjetovala, a još manje naredila bilo kakve izmjene. Od Republike Hrvatske su kroz dokument pod brojem 52016DC0820 od 10.1.2017 zatražene 3 stvari: 1. koje se odnose na sve države članice - razmotriti opravdanost i razmjernost regulative za profesiju turističkih vodiča 2. koje se odnose na Hrvatsku i Italiju - razjasniti zakonski okvir kojim se uređuje turističko vođenje s obzirom na različitu regionalnu regulativu koja kao da ometa pristup tržištu i koja utječe na nacionalne pružatelje usluga i one koji pružaju privremene usluge 3. koje se odnose na Hrvatsku i Italiju - revidirati popis znamenitosti rezerviranih za osobe s posebnim kvalifikacijama i razmotriti razmjernost svake rezervacije. Navedene zahtjeve je EU prema Hrvatskoj (kao i drugim državama članicama) postavila nakon što je prvobitno od svih zatražila da odgovore na određena pitanja koja su predstavljala okvir razumijevanja regulatornosti profesije turističkog vodiča, a mi smo zgroženi polupismenim i apsolutno neprofesionalnim odgovorima naše države te zahtijevamo da nam se dostavi ime i prezime i funkcija osobe koja je bila odgovorna za dostavljanje navedenih informacija jer je navedenim odgovorima nedvosmisleno Europskoj uniji poslala poruku da će našu profesiju regulirati sukladno svim zahtjevima koji se pred njih postave, neovisno o tome jesu li utemeljeni i održivi ili nisu. U nastavku vam donosim samo 2 pitanja i sramotna hrvatska odgovora, ali i koncizne i jasne odgovore Malte i Cipra. 3. What specific risks or benefits have you identified that your measure(s) is designed to, respectively, minimise or maximise? HRVATSKA: Tourists go on holidays not only for leisure but also for a personal experience, they want to learn something new, meet local people and customs during travel. In the context, if tourists go on trips organized by travel agency, the tourist guide will guide as a link between them and the places they visit. Tourists are mostly oriented towards the guide:</p>	<p>Nije prihvaćen Nastavno na vaš komentar i dokument pod brojem 52016DC0820 od 10.1.2017. godine te odgovore Republike Hrvatske na 2 pitanja na engleskom jeziku (za usporedbu dostavljate odgovore Malte i Cipra), želimo naglasiti kako se u pogledu: a) dokumenta pod brojem 52016DC0820 od 10.1.2017. godine radi o Komunikaciji Komisije Europskom Parlamentu, Vijeću, Europskom Gospodarskom I Socijalnom Odboru i Odboru Regija o Preporukama za reformu regulative u području profesionalnih usluga. (https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/ALL/?uri=CELEX%3A52016DC0820). Predmetni dokument je objavila Europska komisija – Komunikaciju iz siječnja 2017. godine - koja sadrži niz preporuka koje su upućene svim državama članicama, pa tako i Hrvatskoj, o reformama koje su nužne u području svih profesionalnih usluga. b) vezano uz druge podatke na koje se pozivate - odgovore Hrvatske na 2 pitanja na engleskom jeziku (za usporedbu navodite odgovore Malte i Cipra), radi se o podacima iz baze podataka koju vodi Europska komisija sukladno Direktivi 2005/36/EZ o priznavanju stručnih kvalifikacija i izmjeni nevhodne direktive Direktivom 2013/55/EZ (koja je stupila na snagu 18. siječnja 2016. godine) o reguliranim profesijama u svim državama članicama, a koja služi svima onima koji se žele informirati o određenoj reguliranoj profesiji u nekoj od država članica Europske unije: https://ec.europa.eu/growth/tools-databases/regprof/index.cfm. Sve države članice, pa tako i Republika Hrvatska, su bile u obvezi, prve podatke za sve regulirane profesije, dostaviti Europskoj komisiji najkasnije do 18. siječnja 2016. godine, kada je na snagu stupila Direktiva 2013/55/EU, odnosno kada je na snagu stupio Zakon o reguliranim profesijama i priznavanju inozemnih stručnih kvalifikacija (NN 82/15) kojima su naveden Direktive EU-a (2005/36/EZ i 2013/55/EZ) prenesene u nacionalno zakonodavstvo. Provedba navedenog Zakona je u nadležnosti Ministarstva rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike koje je ujedno zaduženo za popunjavanje iste baze za sve regulirane profesije u Republici Hrvatskoj, na temelju podataka koje dostavljaju tijela državne uprave na godišnjoj bazi. Također skrećemo pažnju kako je Zakon o pružanju usluga u turizmu (NN 130/17),</p>

they listen his tales about monuments or localities so they learn new things. If the guide is unprepared, for example, if he reads facts from the pap and does not know the local customs or he cannot interpret them, tourists will be unsatisfied because they will not experience the locality, will not hear any memorable powerful story. Tourist guide who does not own specific knowledge about the locality or area in which the services are provided cannot properly interpret the cultural, natural, historical, traditional heritage and identity of the country. CIPAR: The measure is necessary: a) to protect consumers and recipients of services from obtaining services of poor or substandard quality or which do fulfil the requirements of the relevant national Law and b) to minimize the risk of misinforming or misleading on area specific information provided regarding the history and art of Cyprus, the archaeological and historical sights and the natural environment and the modern life of the Republic and hence safeguard the cultural, historical, archaeological and artistic heritage of Cyprus. MALTA: History and Culture are explained up to the optimum level and standard. In this respect tourists will be offered a high level of standard since by seeking the services licensed tourist guide, the consumer is reassured that services are provided by a qualified tourist guide. Thanks to this service the Cultural, Historical, Archaeological and Artistic Heritage are being safeguarded thanks to the interest generated. 4. How specifically do your measures operate to minimise the risk(s) or maximise the benefit(s) identified in question 3? HRVATSKA: Secondary education degree and the professional exam, which is the final act of checking the knowledge and competencies of the tourist guide, is a required education minimum for providing tourist guide services, but that does not give the guide specific knowledge required for guiding the tour. Therefore, tourist guides, besides general knowledge, must have specific knowledge of the locality or area in which the services are provided because such knowledge is seen as a necessary precondition for ensuring the required level of interpretation of cultural, natural, historical, traditional heritage of Croatia and its identity at all. CIPAR: The possession of very specific area knowledge linked to the country i.e. knowledge of the history and art of Cyprus, of the archaeological and historical sites and of the natural environment and the modern life of the Republic, by a Tourist Guide safeguards the accuracy and transparency of the information provided. Tourist Guides provide services exclusively in the specified area (Cyprus) for which they are qualified according to their training at his particular qualification of area specific knowledge ensures a high level of quality of the service provided and preserves the professional standards in the tourism industry as well as safeguards the cultural, historical, archaeological and artistic heritage of Cyprus. MALTA: By having licensed tourist guides it ensures that a tourist guide providing such services in Malta is competent and has the necessary qualifications to act as a touristguide, meaning that that consumers are provided with the correct information on Maltese heritage and culture.

stupio na snagu 1. siječnja 2018. godine, nakon toga su uslijedile njegova izmjene i dopune u 2019. i 2020. godini, ali ne u području regulirane profesije turističkog vodiča.

	<p>The specific training provides the tools for communicatthat can inspire the interest of the tourist towards the heritage. The training provided identifies the Historical- artistic, Cultural, and Environmental Heritage that the Gdemonstrates to know, in order to be able to interpret, explain and disseminate the correct knowledge. The visitors will feel welcome and would potentially come backAuthority provides a continuous professional development course every 2 years for all licensed guides. Ivana Karanikić, licencirani TV za PGŽ, LS, IŽ i Grad Zagreb</p>	
219	<p>TURISTIČKA ZAJEDNICA GRADA SPLITA PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA, II.OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI</p> <p>Poštovani, Turistička zajednica grada Splita ovim putem ne podržava Nacrt prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o pružanju usluga u turizmu. Ne slažemo se sa novim prijedlogom Zakona kojim će se omogućiti da turistički vodiči iz drugih država članica EU kao i ne EU rezidentima bez posebne provjere znanja o kulturnoj baštini te bez provjere znanja hrvatskog jezika budu ovlašteni pružati usluge turističkih vođenja u RH. Smatramo kako bi predmetne izmjene Zakona umanjile ili ugrozile kvalitetu interpretacije hrvatske kulturne baštine, običaja i povijesnih događaja, dovele do pojave nejolajne konkurencije te degradirale struku hrvatskih vodiča. Turistički vodiči Republike Hrvatske su iznimno vrijedni ambasadori hrvatskog turizma, a ujedno i najbolji interpretatori bogate kulturno-povijesne baštine naše zemlje. Stav TZGS je da se ovim dopunama i izmjenama Zakona o pružanju usluga u turizmu hrvatske turističke vodiče stavlja u nepovoljan položaj u odnosu na kolege iz ostalih EU zemalja te ovim putem apeliramo na Ministarstvo turizma i sporta da se uvažavaju stavovi Zajednice društava turističkih vodiča Hrvatske prilikom usvajanja zakonskih izmjena i dopuna, a sve kako bi se zaštitili građani, kultura, povijest i baština Republike Hrvatske.</p>	<p>Primljeno na znanje Nije konkretna primjedba na Nacrt prijedloga zakona, već općeniti komentar.</p>
220	<p>OBORD d.o.o. PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA, II.OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI</p> <p>Poštovani, oštro se protivimo ovakvom prijedlogu! EU koja je pokrenula postupak protiv RH vezano uz povrede prava potrošača, također je i osigurala financijska sredstva za pomoć poduzetnicima. Turističke agencije NE posluju već gotovo godinu dana, sve fiksne troškove pokrivamo iz sredstava na računu (a ta sredstva su uplate potrošača) i zaista ne možemo izvršiti povrate putnicima 14 dana od nekog xy trenutka. Da bi mogli opstati, a samim time i zaštititi financijska sredstva naših putnika, mi moramo početi imati prihode - posao mora krenuti, ili država može pomoći sa bespovratnim sredstvima! Akontacije i depoziti za hotele (i druge kooperante) plaćeni su još 2019., cijelu 2020. država traži da plaćamo sve režijske troškove i sada ćemo još dobiti datum od kad smo obavezni izvršiti povrat u roku 14</p>	<p>Primljeno na znanje Vezano uz problem likvidnosti turističkih agencija skrećemo pozornost da je Vlada Republike Hrvatske na sjednici dana 4. veljače 2021. godine donijela Odluku o usvajanju Programa dodjele državnih potpora sektoru turizma i sporta u aktualnoj pandemiji COVID-a 19 u okviru kojeg će se osigurati financijska podrška poduzetnicima koji obavljaju djelatnost u sektoru turizma, uključujući i turističke agencije s ciljem ublažavanja posljedica krize na njihovo poslovanje. Mjere iz tog Programa usmjerene su na nadoknađivanje manjka likvidnosti poduzetnicima u navedenim sektorima i to kroz omogućavanje pristupa financijskim sredstvima uz uvjete povoljnije od uobičajenih na financijskim tržištima, a radi osiguranja opstanka, očuvanja zaposlenosti i ublažavanja teškoća u poslovanju za vrijeme trajanja krize te stvaranja preduvjeta za što brži oporavak nakon krize te smatramo da će isto povoljno utjecati i na status turističkih agencija. Nadalje, pitanje pokrivanja fiksnih troškova poslovanja turističkih agencija nije predmet ovooga Zakona. Mjeru nadoknade dijela ili svih</p>

	<p>dana. Pa ljudi moji, to zaista ne ide! Potrošači se ne štite ovim prijedlogom zakona - već zasigurno agencije odlaze u stečaj i ono novaca što je na računu će država "pojesti" prije nego se pojedinci uspiju naplatiti.</p>	<p>plaćenih fiksnih troškova u sklopu provedbe mjere Potpore za očuvanje radnih mjesta u djelatnostima pogođenim koronavirusom provodi Ministarstvo financija, Porezna uprava. Prema Uputi ravnatelja Porezne uprave o provedbi navedene mjere ista se provodi za poduzetnike kojima je Odlukom Stožera civilne zaštite od 27. studenoga 2020. godine obustavljen rad.</p>
221	<p>Sonja Lovrić-Lilić PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA, II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI</p> <p>Ovaj prijedlog zakona je zaista ponižavajući! Iako su naši predstavnici bili u radnoj skupini vezano za ovaj prijedlog, očigledno ih nitko nije „doživio“ kao stručnjake. Da ste ih poslušali, mi vodiči ne bismo sada pisali ovdje komentare. Strani turistički vodiči postaju hrvatski turistički vodiči. Ne trebaju niti edukaciju niti znanje hrvatskog jezika. Stranci će nam uzimati posao. O tumačenjima povijesti neću niti govoriti. Da ste samo jednom poslušali nekog stranog pratitelja kako tumači povijest, promijenili bi mišljenje. Zakon predviđa da bi strani vodiči trebali polagati stručne provjere znanja i prolaziti procedure kao hrvatske kolege samo u slučaju ako bi vodili na zaštićenim lokalitetima. To će biti jedina mjesta na kojima će naša država u smislu ovog zakona imati koliko toliko suverenitet. Međutim, činjenica je da Ministarstvo ima namjeru taj broj zaštićenih lokaliteta znatno umanjiti na ostatke ostataka hrvatske materijalne i nematerijalne kulturne baštine pravilnikom koji će ubrzo stupiti na snagu. Svjedočimo vulgarizaciji struke, opasnoj i krajnjoj degradaciji kvalitete interpretiranja naše baštine, ne vodeći čak računa o zaštiti potrošača, te i njihovom pravu na kvalitetnu uslugu a brojni vodiči će biti primorani iseliti van zemlje i naći drugi posao, što im, kao velikom broju visoko obrazovanih osoba s odličnim poznavanjem stranih jezika neće biti problem. Toliko o demografskoj politici... Ministarstvo ide toliko daleko u nepoznavanju profesije i zakonskih propisa da u esavjetovanju navodi kako u Hrvatskoj ima samo 340 aktivnih turističkih vodiča, što bi bilo smiješno da nije žalosno. Republika Hrvatska broji preko 5 500 vodiča i svi oni uplaćuju značajna financijska sredstva u državni proračun putem obrta, agencija, udruga, ugovora o djelu odnosno uplaćenih poreza, prireza i doprinosa. Sudeći po ovom postupku, ni ja ne očekujem ništa pozitivno ni u Pravidnicima o edukaciji i zaštićenim lokalitetima koji nam slijede. „Naše“ ministarstvo nije iskoristilo primjer modela zaštite ni prema državljanima trećih zemalja koji će nam držati lekcije o našoj povijesti i baštini.. Da, radi se o svojevrsnoj izdaji Hrvatske, i to na globalnoj razini. Žalosti da doslovce niti jedan prijedlog članova radne skupine nije prihvaćen. Ministarstvo turizma i sporta, kojem je obveza štiti interese struke hrvatskih vodiča, odbilo je poslušati glas struke bez obzira na argumente, navedene modalitete zaštite drugih europskih zemalja te bezrezervnu podršku kustosa, povjesničara i braniteljskih udruga. Treba se zapitati zašto Hrvatska ne želi štiti svoju baštinu, povijest i svoje</p>	<p>Nije prihvaćen</p> <p>Ne može se prihvatiti navod da strani turistički vodiči vode bez edukacije u Republici Hrvatskoj iz razloga što je važećim Zakonom za pružanje usluga turističkog vodiča propisana obveza polaganja stručnog ispita, koji se sastoji od općeg i posebnog dijela. Turistički vodič koji ima položen opći dio stručnog ispita može voditi na području cijele Republike Hrvatske, osim na i u zaštićenim cjelinama (lokalitetima), dok turistički vodič koji ima položen posebni dio stručnog ispita, a koji polaže posebno po županijama može voditi turiste i po zaštićenim cjelinama (lokalitetima). Usluge turističkog vodiča u Republici Hrvatskoj može pružati državljanin Republike Hrvatske, državljanin druge države ugovornice Ugovora o Europskom gospodarskom prostoru i Švicarske Konfederacije koji ispunjava uvjete za turističkog vodiča propisane tim Zakonom. Iznimno, usluge turističkog vodiča može pružati i državljanin treće države koji ima prijavljeno prebivalište u Republici Hrvatskoj i ispunjava uvjete za turističkog vodiča propisane tim Zakonom, tj. ima položen stručni ispit za turističkog vodiča u Republici Hrvatskoj. Turistički vodič državljanin druge države ugovornice Ugovora o Europskom gospodarskom prostoru i Švicarske Konfederacije može samo privremeno i povremeno pružati usluge turističkog vodiča na području Republike Hrvatske, osim na zaštićenim cjelinama (lokalitetima), ako se prijavio Ministarstvu turizma i sporta te uz uvjet da ima zakonit poslovni nastan u matičnoj državi članici i ondje pripada reguliranoj profesiji ili ako je, u slučaju da ta profesija u njihovoj matičnoj državi članici nije regulirana, je obavljao tu profesiju najmanje godinu dana u prethodnih 10 godina. Ukoliko žele pružati usluge na ili u zaštićenim cjelinama (lokalitetima), turistički vodiči iz drugih država članica moraju položiti posebni dio stručnog ispita odnosno ispit za svaku županiju. Kako bi se olakšao pristup obavljanju profesije turističkog vodiča izmjenama Zakona će se brisati dio odredbe u kojoj je propisano da se stručni ispit polaže zasebno za svaku županiju i da se popis zaštićenih cjelina (lokaliteta) sastavlja zasebno za svaku županiju, a sam ispit i popis lokaliteta se uređuje pozakonskim aktima, a ne ovim Zakonom. Nadalje, Direktivom 2005/36/EZ o priznavanju stručnih kvalifikacija kako je izmijenjena Direktivom 2013/55/EU utvrđuje se da države članice ne smiju ni zbog kojeg razloga koji se odnosi na stručne kvalifikacije ograničavati slobodu pružanja usluga stranim pružateljima usluga koji imaju zakonit poslovni nastan u matičnoj državi članici i ondje pripadaju reguliranoj profesiji ili ako su, u slučaju da ta profesija u njihovoj matičnoj državi članici nije regulirana, obavljali tu profesiju najmanje godinu dana u prethodnih 10 godina, naime, navedeno je propisano i Zakonom o reguliranim profesijama i priznavanju inozemnih stručnih kvalifikacija. Sukladno navedenoj</p>

	<p>građane na način kako su to napravile druge europske zemlje, primjerice Grčka i Cipar? I sve ovo se događa u zemlji zbog čije su slobode i obrane nacionalnog identiteta prije samo 25 godina mnogi dali svoje živote. Zar ni to više nije važno? Ni ja se ne mogu oteti dojmu kako je hrvatski kulturni identitet predan kao na pladnju. Kao i brojni drugi kolege, i ja sam sam vjerovala da naše resorno Ministarstvo štiti naše interese. Ako ovaj prijedlog „prođe“, izdani smo kao struka. Poslušajte struku, ugledajte se na zemlje (kao Grčka i Cipar) koje štite svoju baštinu i općenito svoje nacionalne interese!</p>	<p>Direktivi turistički vodič iz Republike Hrvatske može pružati usluge u drugoj državi članici Europske unije te ista ne bi smjela ni zbog kojeg razloga koji se odnosi na stručne kvalifikacije ograničavati slobodu pružanja usluga, a ukoliko se hrvatski vodiči susreću s poteškoćama u pružanju usluga u drugim država članicama navedeno mogu prijaviti putem mreže SOLVIT. Napominjemo da je nacionalni SOLVIT centar uspostavljen pri Ministarstvu gospodarstva i održivog razvoja. Vežano uz razinu znanja hrvatskog jezika, napominjemo da sukladno važećem Zakonu turistički vodič mora znati jezik na koje pruža usluge najmanje na razini B2 Zajedničkog europskog referentnog okvira. Navedeno znači da strani vodič koji pruža usluge na hrvatskom jeziku mora znati hrvatski jezik najmanje na razini B2. Ukoliko pruža usluge na nekom drugom stranom jeziku, mora poznavati hrvatski jezik u mjeri dostatnoj za pružanje usluga. Kada je u pitanju priznavanje stručnih kvalifikacija turističkih vodiča iz drugih država članica Europske unije skrećemo pažnju na odredbe Zakona o reguliranim profesijama i priznavanju inozemnih stručnih kvalifikacija, kojim je prenesena Direktiva Direktive 2005/36/EZ o priznavanju stručnih kvalifikacija (izmijenjena Direktivom 2013/55/EU), provjera znanja jezika mora biti razmjerna djelatnosti koja će se obavljati, a provodi se samo u slučaju profesija koje utječu na sigurnost pacijenata, a drugih profesija kada postoji osnovana sumnja o dovoljnom poznavanju jezika u odnosu na profesionalne djelatnosti koje se najmjeravaju obavljati. Takva provjera može se vršiti samo nakon izdavanja Europske profesionalne kartice i priznavanja inozemnih stručnih kvalifikacija u svrhu ostvarivanja prava na poslovni nastan, ali ne i kod privremenog i povremenog pružanja usluga turističkog vodiča u drugoj državi članici Europske unije.</p>
222	<p>Ivana Hustić PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA, II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI U analizi stanja pozivate se na Direktiva 2013/55/EU koja prema vašem tumačenju propisuje da turistički vodiči iz jedne države članice mogu pružati usluge u drugoj državi članici na privremenoj ili povremenoj osnovi ili ostvariti poslovni nastan, pa uvodite u Čl. 70 st. (3) slijedeću definiciju; "Turistički vodič državljani druge države ugovornice Ugovora o Europskom gospodarskom prostoru i Švicarske Konfederacije može privremeno i povremeno pružati usluge turističkog vodiča na ili u zaštićenim cjelinama (lokalitetima) za koje je položio posebni dio stručnog ispita za zaštićene cjeline (lokalitete)." A onda se u prijedlogu izmjene zakona pozivate na drugu Direktivu 2005/36/EU.?! Direktiva 2013/55/EU koju spominjete govori o međusobnom priznanju kvalifikacija i regulaciji administrativne suradnje, a ne o ovakvoj liberalizaciji! Uvođenjem tj. prepisivanjem van konteksta stvara se pravna nesigurnost, između ostalog. Nije to ni liberalizacija tržišta nego kaos, i direktno pogodovanje stranim tour operaterima. Uostalom, ovo pitanje nije adekvatno riješeno na nivou EU, nego se svaka država dogovara sa drugom direktno i reciprocitetno, pa tako ako nema</p>	<p>Nije prihvaćen Skrećemo vam pažnju na Zakon o potvrđivanju Ugovora između Kraljevine Belgije, Republike Bugarske, Češke Republike, Kraljevine Danske, Savezne Republike Njemačke, Republike Estonije, Irske, Helenske Republike, Kraljevine Španjolske, Francuske Republike, Talijanske Republike, Republike Cipra, Republike Latvije, Republike Litve, Velikog Vojvodstva Luksemburga, Republike Mađarske, Republike Malte, Kraljevine Nizozemske, Republike Austrije, Republike Poljske, Portugalske Republike, Rumunjske, Republike Slovenije, Slovačke Republike, Republike Finske, Kraljevine Švedske, Ujedinjene Kraljevine Velike Britanije i Sjeverne Irske (države članice Europske unije) i Republike Hrvatske o pristupanju Republike Hrvatske Europskoj uniji, objavljen je u Narodnim novinama – Međunarodni ugovori, broj 2/2012 od 28. ožujka 2012. (https://narodne-novine.nn.hr/clanci/međunarodni/2012_03_2_25.html). Također vam skrećemo pažnju na Ustav Republike Hrvatske (NN 56/90., 135/97., 113/00., 28/01., 76/10. i 5/14.) te članke 141. c i 141. d u Glavi VIII.A Europska unija i Pravo građana Europske unije, koji se primjenu od ulaska Republike Hrvatske u Europsku uniju, 1. srpnja 2013. godine, a koji govore: „Ostvarivanje prava koja proizlaze iz pravne stečevine Europske unije, izjednačeno je s ostvarivanjem prava koja su zajamčena hrvatskim pravnim poretom.“ te „Pravni</p>

međudržavnog ugovora o reciprocitetu, nema ni vođenja stranih vodiča na teritoriju druge države, a odluke o povremenim i privremenim vođenjima se donose pojedinačno kao iznimka i to nakon poduže procedure i ispitivanja intenziteta i količine planiranog vođenja (koliko puta, koliko dana i gdje tijekom godine), a ne automatizmom kao pravilo poslovanja! Strani vođači su dobrodošli ali minimalno pod uvjetima koji važe za nas ovdje i koji za nas važe u njihovim državama (EU)! Predlažem da sporni članak 70 st. (3) ima slijedeću definiciju "Turistički vodič državljanin druge države ugovornice Ugovora o Europskom gospodarskom prostoru i Švicarske Konfederacije može privremeno i povremeno bez poslovnog nastana, najviše u dva navrata godišnje pružati usluge turističkog vodiča ukoliko postoji bilateralni ugovor između država članica EU na ili u zaštićenim cjelinama (lokalitetima) za koje je položio posebni dio stručnog ispita za zaštićene cjeline (lokalitete) . Posebna procedura najave za obavljanje djelatnosti turističkog vodiča privremeno i povremeno bez poslovnog nastana određuje se Pravilnikom. " Još malo osvrtu o kvalifikacijama: Kako se određuju i provjeravaju kvalifikacije stranog turističkog vodiča državljanina koji privremeno/ povremeno obavlja usluge vođenja na teritoriju RH ako je dovoljno da samo obavijesti o svojoj nakani da vodi?! U praksi se kao kvalifikacija s nereguliranih tržišta priznaju potvrde agencija da je osoba radila kao vodič i ima iskustva, što je nonsense ako mi tu moramo polagati verificirane programe, bez obzira koliko smo iskustva prije imali kao vodiči! Gdje je tu pravna jednakost?! Mi se ne možemo nigdje u EU pojaviti kao licencirani vodiči jer da radimo za neku agenciju koja negdje organizira putovanje, a znamo recimo baš sve o Madridu ili Ateni. U tom istom Madridu, Veneciji ili Ateni možemo pokupiti samo 'masnu' prekršajnu kaznu za to naše znanje demonstrirano grupi na javnom trgu. Do sada je bar u zakonu bilo jasno da usluge vodiča može obavljati samo ovlaštenu i licencirani turistički vodič, pa je i uz to na terenu bilo nereda, jer se kontrole provode samo na nama legalnim vodičima, a ove 'u sivoj zoni' nitko nije dirao (uz par medijskih iznimaka zadnje dvije godine) jer ih ne vide i ne znaju da postoje. Vozači stranih autobusa, pratitelji grupa, pa i predstavnici agencija su tako postajali lokalni vodiči na izletima, sami 'organizirali' obilaske, a usput na parkingu prodavali pečene kobasice i pivo. bez računa se ne računa?! Vrhunski turizam, zar ne?! Umjesto da se dovede u red anomalije, otvara se prostor za još veći nered . To ne koristi nikome; ni reputaciji destinacije, ni kvaliteti pružanja usluge, ni tržišnoj ravnopravnosti, a ni punjenju proračuna. Ovdje se ne radi o slobodnom tržištu unutar EU čime se prema javnosti opravdava ovakav zakon, nego prvenstveno o pogodovanju strancima i pravnoj neravnopravnosti na našu štetu. Ni uvjeti poslovanja unutar te iste EU nisu jednaki. Nije isto poslovati u Njemačkoj ili u Hrvatskoj ili u Grčkoj, a sve su članice EU. Ovom čudnom formulacijom tj ovom iznimkom koju uvodite pod frazom privremeno / povremeno između ostalog izuzimate druge u EU od pravnih regula vezanih uz rad kojima smo zakonom obavezani mi. Da banaliziram; ako jedan liječnik ili stolar ne može ni

akti i odluke koje je Republika Hrvatska prihvatila u institucijama Europske unije primjenjuju se u Republici Hrvatskoj u skladu s pravnom stečevinom Europske unije.", nadalje da „Sva prava ostvaruju se u skladu s uvjetima i ograničenjima propisanim ugovorima na kojima se temelji Europska unija te mjerama prihvaćenima na temelju tih ugovora“ te da „U Republici Hrvatskoj sva prava zajamčena pravnom stečevinom Europske unije uživaju svi građani Europske unije.“ Ugovor o funkcioniranju Europske unije (<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/?uri=CELEX:12016ME/TXT>) u Poglavlju 2., pod naslovom PRAVNI AKTI UNIJE, POSTUPCI DONOŠENJA I DRUGE ODREDBE u članku 288. propisuje kako „Radi izvršavanja nadležnosti Unije, institucije donose uredbu, direktivu, odluku, preporuku i mišljenje.“ te se za direktive navodi kako je „Direktiva je obvezujuća, u pogledu rezultata koji je potrebno postići, za svaku državu članicu kojoj je upućena, a odabir oblika i metoda postizanja tog rezultata prepušten je nacionalnim tijelima.“. Direktiva 2005/36/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 7. rujna 2005. o priznavanju stručnih kvalifikacija Tekst značajan za EGP (SL L 255, 30.9.2005.), je izmijenjena Direktivom 2013/55/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 20. studenoga 2013. o izmjeni Direktive 2005/36/EZ o priznavanju stručnih kvalifikacija i Uredbe (EU) br. 1024/2012 o administrativnoj suradnji putem Informacijskog sustava unutarnjeg tržišta („Uredba IMI“) Tekst značajan za EGP (SL L 354, 28.12.2013.). Dakle, ne radi se o dvije Direktive EU koje uređuju različitu materiju, već se radi o osnovnoj Direktivi EU, koja je kasnije izmijenjena u određenim dijelovima drugom. Slično tome u hrvatskom zakonodavstvu imamo izričaj kada se osnovni Zakon, kasnije mijenja ili dopunjuje. Ali također je važno napomenuti, kako su obje Direktive EU prenesene u nacionalno zakonodavstvo kroz Zakon o reguliranim profesijama i priznavanju inozemnih stručnih kvalifikacija (NN 82/15, 70/19, 47/20), koji je u nadležnosti Ministarstva rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike. U Zakonu o pružanju usluga u turizmu se pozivamo na navedene Direktive EU, jer navedenim Zakonom se regulira profesija turističkog vodiča u Republici Hrvatskoj, kao posebnim Zakonom. U pogledu načela reciprociteta, moramo istaknuti kako se navedene Direktive EU odnose na sve države članice te su njima propisana pravila kojima se moraju voditi sve države članice prilikom prenošenja istih u nacionalno zakonodavstvo. Ukoliko države članice ne prenesu određenu Direktivu EU u cijelosti ili suprotno, tada Europska komisija kao čuvarica „nadzornik“ svih Ugovora Europske unije, može protiv neke države članice pokrenuti postupka zbog povrede prava EU. Definiranje „privremeno i povremenog“ drugačije od onoga što propisuju Direktive EU, odnosno u ovom slučaju sam Zakon o reguliranim profesijama i priznavanju inozemnih stručnih kvalifikacija (NN 82/15, 70/19, 47/20), je ne samo suprotno pravu EU-a već je suprotno nacionalnom pravu. Definicija iz Direktive 2005/36/EZ iz GLAVE II. SLOBODA PRUŽANJA USLUGA, Članak 5. Načelo slobode pružanja usluga: „Privremena i povremena priroda pružanja usluga procjenjuje se za svaki slučaj posebno pri čemu posebno treba voditi računa o njezinu trajanju,

	<p>privremeno ni povremeno raditi u drugoj državi, a da ne regulira svoj porezni i pravni status i nastan, zašto bi to mogli strani turistički vodiči? Termin da se nešto obavlja 'privremeno ili povremeno' nije razlog za izuzetak od pravne norme i da se u zakon uvodi na ovakav način. Ako je nešto izuzetak onda treba biti jasna i definicija i uvjeti kada je i zašto nešto izuzetak. Kako se količinski točno definira to privremeno i povremeno?! Što to precizno znači? Osim toga, a ovo smatram najvažnijim; tako nešto uvesti u Zakon u državi koja izrazito živi i privređuje od sezonskog oblika turizma, a na štetu vlastitih građana i privrednih subjekata u turizmu (jer ima nas u različitim oblicima, a ovo ne pogađa samo vodiče nego i poslovanje agencija!), u najmanju ruku je začuđujuće, a zapravo neodgovorno. Predlažem da ovaj članak ne usvojite u ovakvoj formulaciji i da se propiše obaveza registracije djelatnosti i svih obaveza koje iz toga proizlaze u RH, a privremenost ili povremenost obavljanja usluge točno definira u minimumu i proceduralno, koliko, tko, kada i gdje, a ne pro forma brzim najavama i automatskim odobravanje bez provjere. Sve drugo, pogotovo ovako neodređeno, pogodovanje je stranim tour operaterima i stranim komercijalnim interesima. Prijedlogom izmjena zakona o pružanju usluga u turizmu degradirate sve do sada licencirane turističke vodiče u RH, sva naša znanja, iskustvo i godine uloženog truda. Posebno smatram važnim da se precizno definira nivo poznavanja hrvatskog jezika u standardu najmanje B2 nivou za strane vodiče, da se vodite principima reciprociteta i precizirate što je dozvoljeno, a što nije, umjesto da otvarate prostor za neravnopravnu konkurenciju, čime zapravo pogodujete. Tražimo da se primjenjuje načelo pravne jednakosti (minimum) i naravno reciprociteta! Ivana Hustić, licencirani turistički vodič</p>
<p>223 Ajlin Andreis Sarun PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA, II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI Zanima kakav će biti položaj postojećih vodiča sa položenim nekim županijama u odnosu na nacionalne vodiče? Hoće li im se automatizmom priznati nacionalna iskaznica? Ili će i oni morati polagati novi ispit? Šteta što su naši zakoni toliko nepromišljeni i nedorečeni da uvijek ostavljaju prostor za različito tumačenje. Kada sam ja polagala za Dalmatinsku makroregiju 1986. godine tečaj je trajao 6 mjeseci, sada traje 3 tjedna, a po novom prijedlogu bi trajao valjda dva dana? Zašto se želi smanjiti kvaliteta zbog pogodovanja određenim naredbama iz EU? Zašto ne zaštitimo svoje interesa poput nekih turističkih zemalja? Zaista šteta.</p>	<p>Primljeno na znanje Turistički vodiči moći će pružati uslugu sukladno ishodenom rješenju odnosno položenom ispitu.</p>
<p>224 Kristina Maškarin PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA, II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI U analizi stanja objavljenog ovdje pozivate se na Direktiva 2013/55/EU koja po vama propisuje da turistički vodiči iz jedne države članice mogu pružati</p>	<p>Nije prihvaćen Skrećemo vam pažnju na Zakon o potvrđivanju Ugovora između Kraljevine Belgije, Republike Bugarske, Češke Republike, Kraljevine Danske, Savezne Republike Njemačke, Republike Estonije, Irske, Helenske Republike, Kraljevine Španjolske, Francuske Republike, Talijanske Republike, Republike Cipra, Republike Latvije, Republike Litve, Velikog Vojvodstva Luksemburga, Republike Mađarske,</p>

usluge u drugoj državi članici na privremenoj ili povremenoj osnovi ili ostvariti poslovni nastan, pa uvodite u Čl. 70 st. (3) slijedeću definiciju; "Turistički vodič državljanin druge države ugovornice Ugovora o Europskom gospodarskom prostoru i Švicarske Konfederacije može privremeno i povremeno pružati usluge turističkog vodiča na ili u zaštićenim cjelinama (lokalitetima) za koje je položio posebni dio stručnog ispita za zaštićene cjeline (lokalitete)." A onda se u prijedlogu izmjene zakona pozivate na drugu Direktivu 2005/36/EU.?! Direktiva 2013/55/EU koju spominjete govori o međusobnom priznanju kvalifikacija i regulaciji administrativne suradnje, a ne o ovakvoj liberalizaciji! Uvođenjem tj. prepisivanjem van konteksta stvara se pravna nesigurnost, između ostalog. Nije to ni liberalizacija tržišta nego kaos, a netko od kolega je u komentarima ispravno primjetio da se radi o pogodovanju stranim tour operaterima. Uostalom, ovo pitanje nije adekvatno riješeno na nivou EU, nego se svaka država dogovara sa drugom direktno i reciprocitetno, pa tako ako nema međudržavnog ugovora o reciprocitetu, nema ni vođenja stranih vodiča na teritoriju druge države, a odluke o povremenim i privremenim vođenjima se donose pojedinačno kao iznimka i to nakon poduže procedure i ispitivanja intenziteta i količine planiranog vođenja (koliko puta, koliko dana i gdje tijekom godine), a ne automatizmom kao pravilo poslovanja! Strani vodiči su dobrodošli ali minimalno pod uvjetima koji važe za nas ovdje i koji za nas važe u njihovim državama (EU)! Predlažem da sporni članak 70 st. (3) ima slijedeću definiciju "Turistički vodič državljanin druge države ugovornice Ugovora o Europskom gospodarskom prostoru i Švicarske Konfederacije može privremeno i povremeno bez poslovnog nastana, najviše u dva navrata godišnje pružati usluge turističkog vodiča ukoliko postoji bilateralni ugovor između država članica EU na ili u zaštićenim cjelinama (lokalitetima) za koje je položio posebni dio stručnog ispita za zaštićene cjeline (lokalitete). Posebna procedura najave za obavljanje djelatnosti tur. vodiča privremeno i povremeno bez poslovnog nastana određuje se Pravilnikom." Još malo osvrta o kvakifikacijama: Kako se određuju i provjeravaju kvalifikacije stranog turističkog vodiča državljanina koji privremeno/ povremeno obavlja usluge vođenja na teritoriju RH ako je dovoljno da samo obavijesti o svojoj nakani da vodi?! U praksi se kao kvalifikacija s nereguliranih tržišta priznaju potvrde agencija da je osoba radila kao vodič i ima iskustva, što je nonsense ako mi tu moramo polagati verificirane programe, bez obzira koliko smo iskustva prije imali kao vodiči! Gdje je tu pravna jednakost?! Mi se ne možemo nigdje u EU pojaviti kao licencirani vodiči jer da radimo za neku agenciju koja negdje organizira putovanje, a znamo recimo baš sve o Madridu ili Ateni. U tom istom Madridu, Veneciji ili Ateni možemo pokupiti samo 'masnu' prekršajnu kaznu za to naše znanje demonstrirano grupi na javnom trgu. Do sada je bar u zakonu bilo jasno da usluge vodiča može obavljati samo ovlaštenu i licencirani turistički vodič, pa je i uz to na terenu bilo nereda, jer se kontrole provode samo na nama legalnim vodičima, a ove 'u sivoj zoni' nitko nije dirao (uz par medijskih iznimaka zdnje dvije godine) jer ih

Republike Malte, Kraljevine Nizozemske, Republike Austrije, Republike Poljske, Portugalske Republike, Rumunjske, Republike Slovenije, Slovačke Republike, Republike Finske, Kraljevine Švedske, Ujedinjene Kraljevine Velike Britanije i Sjeverne Irske (države članice Europske unije) i Republike Hrvatske o pristupanju Republike Hrvatske Europskoj uniji, objavljen je u Narodnim novinama – Međunarodni ugovori, broj 2/2012 od 28. ožujka 2012. (https://narodne-novine.nn.hr/clanci/međunarodni/2012_03_2_25.html). Također vam skrećemo pažnju na Ustav Republike Hrvatske (NN 56/90., 135/97., 113/00., 28/01., 76/10. i 5/14.) te članke 141. c i 141. d u Glavi VIII.A Europska unija i Pravo građana Europske unije, koji se primjenu od ulaska Republike Hrvatske u Europsku uniju, 1. srpnja 2013. godine, a koji govore: „Ostvarivanje prava koja proizlaze iz pravne stečevine Europske unije, izjednačeno je s ostvarivanjem prava koja su zajamčena hrvatskim pravnim poretkom.“ te „Pravni akti i odluke koje je Republika Hrvatska prihvatila u institucijama Europske unije primjenjuju se u Republici Hrvatskoj u skladu s pravnom stečevinom Europske unije.“, nadalje da „Sva prava ostvaruju se u skladu s uvjetima i ograničenjima propisanim ugovorima na kojima se temelji Europska unija te mjerama prihvaćenima na temelju tih ugovora“ te da „U Republici Hrvatskoj sva prava zajamčena pravnom stečevinom Europske unije uživaju svi građani Europske unije.“ Ugovor o funkcioniranju Europske unije (<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/?uri=CELEX:12016ME/TXT>) u Poglavlju 2., pod naslovom PRAVNI AKTI UNIJE, POSTUPCI DONOŠENJA I DRUGE ODREDBE u članku 288. propisuje kako „Radi izvršavanja nadležnosti Unije, institucije donose uredbе, direktive, odluke, preporuke i mišljenja.“ te se za direktive navodi kako je „Direktiva je obvezujuća, u pogledu rezultata koji je potrebno postići, za svaku državu članicu kojoj je upućena, a odabir oblika i metoda postizanja tog rezultata prepušten je nacionalnim tijelima.“. Direktiva 2005/36/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 7. rujna 2005. o priznavanju stručnih kvalifikacija Tekst značajan za EGP (SL L 255, 30.9.2005.), je izmijenjena Direktivom 2013/55/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 20. studenoga 2013. o izmjeni Direktive 2005/36/EZ o priznavanju stručnih kvalifikacija i Uredbe (EU) br. 1024/2012 o administrativnoj suradnji putem Informacijskog sustava unutarnjeg tržišta („Uredba IMI“) Tekst značajan za EGP (SL L 354, 28.12.2013.). Dakle, ne radi se o dvije Direktive EU koje uređuju različitu materiju, već se radi o osnovnoj Direktivi EU, koja je kasnije izmijenjena u određenim dijelovima drugom. Slično tome u hrvatskom zakonodavstvu imamo izričaj kada se osnovni Zakon, kasnije mijenja ili dopunjuje. Ali također je važno napomenuti, kako su obje Direktive EU prenesene u nacionalno zakonodavstvo kroz Zakon o reguliranim profesijama i priznavanju inozemnih stručnih kvalifikacija (NN 82/15, 70/19, 47/20), koji je u nadležnosti Ministarstva rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike. U Zakonu o pružanju usluga u turizmu se pozivamo na navedene Direktive EU, jer navedenim Zakonom se regulira profesija turističkog vodiča u Republici Hrvatskoj, kao posebnim Zakonom. U pogledu načela

ne vide i neznaju da postoje. Vozači stranih autobusa, pratitelji grupa, pa i predstavnici agencija su tako postajali lokalni vodiči na izletima, sami 'organizirali' obilaske, a usput na parkingu prodavali pečene kobasice i pivo. bez računa se ne računa?! Vrhunski turizam, zar ne?! Umjesto da se dovede u red anomalije, otvara se prostor za još veći nered . To ne koristi nikome; ni reputaciji destinacije, ni kvaliteti pružanja usluge, ni tržišnoj ravnopravnosti, a bome ni punjenju proračuna. Ispada da sve nabrojeno baš i nije tako važno kad se od svega tako lako odriče. U "all inclusive" resortima u vlasništvu stranih korporacija imate ćete tako 0 učinak na gospodarstvo RH, na zapošljavanje, na održivost i autohtonost destinacije, a turizam bi se mogao od pokretača i lokomotive hr gospodarstva, metastazirati, pa će još ispasti da subvencioniramo strane multinacionalke (što se zapravo u ovoj pandemiji već i dogodilo!!). Tragikomično. Ne radi se ovdje o slobodnom tržištu unutar EU čime se prema javnosti opravdava ovakav zakon, nego prvenstveno o pogodovanju strancima i pravnoj neravnopravnosti na našu štetu. Ni uvjeti poslovanja unutar te iste Eu nisu unisoni. Nije isto poslovati u Njemačkoj ili u Hrvatskoj ili u Grčkoj, a sve su članice EU. Ovom čudnom formulacijom tj ovom iznimkom koju uvodite pod frazom privremeno / povremeno izmedju ostalog izuzimate druge u EU od pravnih regula vezanih uz rad kojima smo zakonom obavezani mi. Da banaliziram; ako jedan liječnik ili stolar ne može ni privremeno ni povremeno raditi u drugoj državi, a da ne regulira svoj porezni i pravni status i nastan, zašto bi to mogli strani turistički vodiči? Termin da se nešto obavlja 'privremeno ili povremeno' nije razlog za izuzetak od pravne norme i da se u zakon uvodi na ovakav način. Ako je nešto izuzetak onda treba biti jasna i definicija i uvjeti kada je i zašto nešto izuzetak. Usporedba; povremeno krivo parkiram u nekoj stranoj državi, pa ne moram plaćati kaznu jer sam tamo gle čuda: samo privremeno! To vi ovdje uvodite u zakon?! Kako se količinski točno definira to privremeno i povremeno?! Što to precizno znači? Osim toga, a ovo smatram najvažnijim; tako nešto uvesti u Zakon u državi koja izrazito živi i privređuje od sezonskog oblika turizma, a na štetu vlastitih građana i privrednih subjekata u turizmu (jer ima nas u različitim oblicima, a ovo ne pogađa samo vodiče nego i poslovanje agencija!), u najmanju ruku je začuđujuće, a zaopravo neodgovorno. Unazad nekoliko godina pokrenut projekt Turizam365 je jedan od vrhunskih promašaja u praksi (osim na papiru naravno), a sad još u ovim posebnim okolnostima i pandemije i potresa, dodatno se srozava struka i cijela gospodarska grana. Zato bi bilo dobro da ovaj članak ne usvojite u ovakvoj formulaciji i da se propiše obaveza registracije djelatnosti i svih obaveza koje iz toga proizlaze u RH, a privremenost ili povremenost obavljanja usluge točno definira u minimumu i proceduralno, koliko, tko, kada i gdje, a ne pro forma brzim najavama i automatskim odobravanjem bez provjere. Sve drugo, pogotovo ovako neodređeno, pogodovanje je stranim tour operaterima i stranim komercijalnim interesima, kako je opet netko od kolega ispravno primjetio; za sitne novce, judine

reciprociteta, moramo istaknuti kako se navedene Direktive EU odnose na sve države članice te su njima propisana pravila kojima se moraju voditi sve države članice prilikom prenošenja istih u nacionalno zakonodavstvo. Ukoliko države članice ne prenesu određenu Direktivu EU u cijelosti ili suprotno, tada Europska komisija kao čuvarica „nadzornik“ svih Ugovora Europske unije, može protiv neke države članice pokrenuti postupka zbog povrede prava EU. Definiranje „privremeno i povremenog“ drugačije od onoga što propisuju Direktive EU, odnosno u ovom slučaju sam Zakon o reguliranim profesijama i priznavanju inozemnih stručnih kvalifikacija (NN 82/15, 70/19, 47/20), je ne samo suprotno pravu EU-a već je suprotno nacionalnom pravu. Definicija iz Direktive 2005/36/EZ iz GLAVE II. SLOBODA PRUŽANJA USLUGA, Članak 5. Načelo slobode pružanja usluga: „Privremena i povremena priroda pružanja usluga procjenjuje se za svaki slučaj posebno pri čemu posebno treba voditi računa o njezinu trajanju, učestalosti, redovitosti i stalnosti.“ Definicija iz članka 5. Zakona o reguliranim profesijama i priznavanju inozemnih stručnih kvalifikacija (NN 82/15, 70/19, 47/20): „22. pružanje usluga na privremenoj i povremenoj osnovi – pružanje usluga kojem ne prethodi postupak priznavanja inozemne stručne kvalifikacije uz uvjet poslovnog nastana u drugoj državi članici, a koje se procjenjuje za svaki pojedinačni slučaj, uzimajući u obzir njezino trajanje, učestalost, redovitost i stalnost“. Iz svega prethodnog navedenog proizlaze razlozi nemogućnosti prihvaćanja vašeg prijedloga vezano uz izmjene članka 70 st. 3. važećeg Zakona o pružanju usluga u turizmu u pogledu drugačijeg definiranja privremenog i povremenog pružanja usluga. Također ističemo kako su naveden odredbe članka 70. st. 3. Zakona o pružanju usluga u turizmu na snazi u Republici Hrvatskoj od 1. siječnja 2018. godine i nisu predmet izmjena sadašnjeg prijedloga Zakona. Vezno uz Pravilnik o priznavanju inozemnih stručnih kvalifikacija turističkog vodiča i voditelja poslova turističke agencije (NN 58/19 i 28/20), skrećmo pažnju kako je isti donesen na temelju članka 70. stavka 5. Zakona o pružanju usluga u turizmu, a u vezi s člankom 16. stavkom 3. Zakona o reguliranim profesijama i priznavanju inozemnih stručnih kvalifikacija, koji pak propisuje: „(3) Uvjeti za priznavanje inozemnih stručnih kvalifikacija za obavljanje određene regulirane profesije u svrhu poslovnog nastana u Republici Hrvatskoj, kao i detaljnija pravila za slobodno pružanje usluga na privremenoj i povremenoj osnovi u Republici Hrvatskoj na temelju inozemnih stručnih kvalifikacija, mogu se propisati posebnim zakonom ili pravilnikom nadležnog tijela državne uprave ili općim aktima nadležnih tijela koje ista donose na temelju zakonskog ovlaštenja.“

	<p>škude. Domaće agencije nemaju te privilegije koje se ovakvim zakonom ovdje otvaraju i omogućuju stranim tour operaterima i to preko grbače nas hrvatskih turističkih vodiča. Prijedlogom izmjena zakona o pružanju usluga u turizmu ponizujete sve do sada licencirane turističke vodiče u RH, sva naša znanja, iskustvo i godine uloženog truda. Urušavate nakon ovog i onu toliko omiljenu parolu da je ČOVJEK KLJUČ USPJEHA U TURIZMU. Pa ako mislite daje to strani vodič, najbolje da svi stvarno iselim. Zato podržavam reakciju ZDTV-a i sve što su do sada s pravom iskomentirali kolege. Posebno smatram važnim da se precizno definira nivo poznavanja hrvatskog jezika u standardu najmanje b2 nivou za strane vodiče, da se vodite principima reciprociteta i precizirate što je dozvoljeno, a što nije, umjesto da otvarate prostor za neravnopravnu konkurenciju, čime zapravo pogodujete. Tražimo da se primjenjuje načelo pravne jednakosti (minimum) i naravno reciprociteta! Kristina Maškarin, vodič, predsjednica UTV Rab</p>	
225	<p>Ruth Gajic PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA, II.OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI Poštovani, radim kao vodič u dubrovačko-neretvanskoj županiji, s gostima s njemačkog govornog područja. Doselila sam se prije više od 10 godina, inače sam iz Njemačke. Mogu reći da mi ne bi palo na pamet raditi kao vodič u prvim godinama, jer treba dosta znanja o Hrvatskoj i njezinim različitim regijama, o mentalitetu, kulturu, poviješću itd. Učila sam hrvatski jezik, te ovdje sam pohađala tečaj turističkog vodiča. Tečaj od nekoliko tjedana za pojedinačne regije (bilo bi županije ili regije), kako je sada praksa u Hrvatskoj, je apsolutni minimum da se stegne neko znanje. Bilo bi vrlo šteta ako Hrvatska dopusti strane vodiče bez dubljih znanja o zemlji i regiji, jer se izgubi kvalitetno vođenje grupa. Ljudi koji nemaju znanja o Hrvatskoj neka rade kao animator ili pratitelj, ali za vodiča je potrebno da se zadržava barem današnja razina obrazovanja. Nije dobro da se sve države EU-a usklađivaju na nekoj niskoj razini, neka budu dobro obrazovani stručnjaci kao grčki vodiči naši uzori! Želim spomenuti da i u mojoj rođenoj zemlji, u Njemačkoj ima puno gradova koji organiziraju dosta zahtjevne tečajeve za svoje turističke vodiče, često s puno zahtjevnijim programom nego u Hrvatskoj. Nije potrebno da hrvatski državni sustav zakonom ponižava status svojih turističkih vodiča, koji igraju važnu ulogu kao "diplomati" ove zemlje jer ostavljaju dugotrajan utisak na strane goste i njihovim mišljenjima o Hrvatskoj.</p>	<p>Primljeno na znanje Nije konkretna primjedba na Nacrt prijedloga zakona, već općeniti komentar.</p>
226	<p>Jasminka Kozić PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA, II.OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI Poštovani, Kao vodič radim već preko 10 godina, većinom s gostima s njemačkog govornog područja a položila sam ispite za 6 županija. Da bi došla do te</p>	<p>Primljeno na znanje Nije konkretna primjedba na Nacrt prijedloga zakona, već općeniti komentar.</p>

	<p>razine znanja uložila sam dosta vremena i novca pa me naravno brinu najavljene promjene od strane ministarstva turizma i sporta. Brine me koliko će naše ministarstvo strancima „pojednostaviti“ polaganje ispita i dobivanja dozvola za rad u RH. Na internetu sam pronašla oglas za seminar za turističkog vodiča u Minhenu: za 280 eura a u trajanju od tri dana, učesnici mogu dobiti diplome. Dalje piše da se s tom diplomom može voditi u zemlji i inozemstvu ! Ovakav njemački model, podjele diplome bez ikakve garancije znanja, Hrvatskoj ne bi trebao služiti kao primjer. Za nas je puno bolje da uzmemo primjer Grčke i Cipra koji kao i mi imaju dobro razvijeni turizam i štite svoje nacionalne interese. U Hrvatskoj imamo oko 5 500 kvalificiranih turističkih vodiča čime ovo zanimanje nije deficitarno. Svatko tko se je upisao u registar turističkih vodiča učinio je to s namjerom da radi kao vodič. Znači ima nas dovoljno! Iz tog razloga ne treba spuštati kvalitetu obrazovanja kako bi udovoljili nečijim željama da glume „turističkog vodiča“ nego ostaviti postojeće visoke standarde obrazovanja. Ne treba u velikoj mjeri sužavati broj zaštićenih lokaliteta a naročito ih ne svesti samo na jednu crkvu ili katedralu u staroj povijesnoj jezgri. Po mojoj logici ako bi se smanjio broj lokaliteta onda bi se trebao povećati opseg općeg dijela tečaja. Jer se ipak radi o nacionalnoj licenci koja bi trebala obuhvatiti područje cijele RH. Negdje se mora obraditi ta velika količina potrebnih informacija !!! Povijest se mora znati, terenska nastava se mora odraditi. Pa smo opet na istom, sa zaključkom da se mora učiti i naučiti. Ministarstvo bi se svakako trebalo savjetovati sa strukom. Mi vodiči nikako nismo spremni na diskriminaciju, da se od drugih zahtjeva puno manje znanja nego što se je zahtijevalo od nas.</p>	
227	<p>Božidarka Šcerbe Haupt PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA, II.OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI Vaš prijedlog :- izmijeniti odredbe kojima je propisano da se posebni dio stručnog ispita za turističke vodiče polaže posebno za svaku županiju- nije potreban, suvišan je!!! Obrazloženje: Strani vodiči nisu diskriminirani, već kao i domaći moraju položiti dodatne kvalifikacije da bi vodili na zaštićenim lokalitetima. Svjedoci smo toga da su strani vodiči već položili te ispite, dakle ništa ih u tome ne sprječava, tako da se niti ne krši Direktiva na koju se pozivate, budući im je već osigurana sloboda poslovnog nastana i slobodno kretanje usluga između država članica. Ista direktiva predviđa: "države članica nisu obvezne liberalizirati usluge od općeg gospodarskog interesa..." Također: " Ova Direktiva ne dovodi u pitanje mjere poduzete od država članica, u skladu sa zakonima Zajednice, s obzirom na zaštitu ili promicanje kulturne i jezične raznolikosti....."</p>	<p>Nije prihvaćen Stručni nositelj zadržava stav naveden u obrazloženju u nenormativnom dijelu Nacrta prijedloga zakona.</p>
228	<p>Rajko Guščić PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA, II.OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI</p>	<p>Nije prihvaćen Ministarstvo turizma i sporta pristupilo je izmjenama i dopunama Zakona o pružanju usluga u turizmu (NN 130/17, 25/19, 98/19, 42/20) zbog potrebe</p>

ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

Predmet: Besramno ponižavanje baštine, struke i hrvatskih turističkih vodiča Poražavajuće i razočaravajuće je što smo kao članovi radne skupine za konačan prijedlog izmjena Zakona o pružanju usluga u turizmu doznali s, pazite sad, web stranice Ministarstva turizma i sporta. Od resornog ministarstva očekivali smo poštivanje osnovnih uzusa komunikacije, kao i elementarne pristojnosti u međusobnim odnosima. Međutim, nakon predstavljenih stavova ZDTVH, ni pisma, ni razglednice. Jasno je da im do mišljenja i stava struke nije nimalo stalo. Malo je reći kako smo zabrinuti činjenicom što je Ministarstvo turizma i sporta ovim prijedlogom strane turističke vodiče inauguriralo u hrvatske turističke vodiče bez potrebe bilo kakve edukacije. Nula. Naravno, bez obzira imaju li ili nemaju adekvatnu izobrazbu u svojoj domicilnoj državi. Zamislite, čak ne trebaju vladati ni osnovnim znanjem hrvatskog jezika, što naše Ministarstvo očito ni malo ne brine, jer oni i onako s njima neće imati baš nikakvog kontakta. Svaka čast kolegama iz drugih zemalja, ali oni, posve jasno, ne mogu tumačiti hrvatsku povijest, jer nemaju (a kako bi i imali?) toliko potreban osjećaj nacionalne privrženosti i pripadnosti Hrvatskoj. Treba li posebno spomenuti da se to odnosi i na Domovinski rat, temelj slobodne i suverene Hrvatske. Ukratko, strancima je dopušteno da svojim načinima tumačenja hrvatske povijesti rade njezinu reviziju po svom slobodnom nahođenju. Doduše, zakon predviđa da bi strani vodiči trebali polagati stručne provjere znanja i prolaziti procedure kao hrvatske kolege samo u slučaju ako bi vodili na zaštićenim lokalitetima. To će biti jedina mjesta na kojima će naša država u smislu ovog zakona imati koliko toliko suverenitet. Međutim, činjenica je da Ministarstvo ima namjeru taj broj zaštićenih lokaliteta znatno umanjiti na ostatke ostataka hrvatske materijalne i nematerijalne kulturne baštine pravilnikom koji će ubrzo stupiti na snagu. Mirne duše može se konstatirati kako će kroz koji dan inozemni vodiči bez ikakvog stručnog i profesionalnog kriterija voditi goste diljem lijepe naše i eto nama poplave tzv. fake news informacija, pseudo tumačenja i, po svojoj biti, kraja kulturnog turizma u Hrvatskoj, posredno i srozavanja ugleda zemlje u svijetu, što je posvjedočila i Češka, a objavila sama Europska Komisija u svojem izvješću. Svjedočimo vulgarizaciji struke, opasnoj i krajnjoj degradaciji kvalitete interpretiranja naše baštine, ne vodeći čak računa o zaštiti potrošača, te i njihovom pravu na kvalitetnu uslugu. Sve se prepušta samovolji predatorskog kapitalizma i ekonomiji velikih brojeva, a brojni vodiči će biti primorani iseliti van zemlje i naći drugi posao, što im, kao velikom broju visoko obrazovanih osoba s odličnim poznavanjem stranih jezika neće biti problem. Toliko o demografskoj politici... Ministarstvo ide toliko daleko u nepoznavanju profesije i zakonskih propisa da u e- savjetovanju navodi kako u Hrvatskoj ima samo 340 aktivnih turističkih vodiča, što bi bilo smiješno da nije žalosno. Republika Hrvatska broji preko pet i pol tisuća vodiča i svi oni 2 uplaćuju značajna financijska sredstva u državni proračun putem obrta,

usklađivanja s propisima Europske unije (odredbama Direktive 2005/36/EZ o priznavanju stručnih kvalifikacija (kako je zadnje izmijenjena Direktivom 2013/55/EU) i Direktive 2006/123/EZ o uslugama na unutarnjem tržištu), koje su utemeljene na slobodi poslovnog nastana, slobodi pružanja usluga i/ili slobodi kretanja radnika – temeljnim načelima Europske unije. Ovim novim Prijedlogom izmjena Zakona o pružanju usluga u turizmu Ministarstvo turizma i sporta u dijelu zakona koji se odnosi na turističke vodiče ne regulira obvezu polaganja općeg i posebnog dijela ispita za turističke vodiče, već su način polaganja i sadržaj stručnog ispita za turističke vodiče, kao i popis zaštićenih cjelina (lokaliteta) uređeni podzakonskim aktima, tj. pravilnicima iz 2008. godine - Pravilnikom o stručnom ispitu za turističke vodiče i ispitnom programu za turističke pratitelje (NN 50/08 i 120/08) i Pravilnikom o popisu turističkih cjelina (lokaliteta) po županijama (NN 76/08). Prijedlog novog načina polaganja i sadržaja ispita za turističke vodiče bit će predmet rada radne skupine za izradu novih pravilnika, koji se trebaju donijeti do kraja lipnja 2021. godine. U radnoj skupini će, kao i do sada, sudjelovati predstavnici turističkih vodiča, visoka učilišta koja izvode programe stručnog ispita za turističke vodiče, tijela državne vlasti i stručnjaci. Ne može se prihvatiti navod da strani turistički vodiči vode bez edukacije u Republici Hrvatskoj iz razloga što je važećim Zakonom za pružanje usluga turističkog vodiča propisana obveza polaganja stručnog ispita, koji se sastoji od općeg i posebnog dijela. Turistički vodič koji ima položen opći dio stručnog ispita može voditi na području cijele Republike Hrvatske, osim na i u zaštićenim cjelinama (lokalitetima), dok turistički vodič koji ima položen posebni dio stručnog ispita, a koji polaže posebno po županijama može voditi turiste i po zaštićenim cjelinama (lokalitetima). Usluge turističkog vodiča u Republici Hrvatskoj može pružati državljanin Republike Hrvatske, državljanin druge države ugovornice Ugovora o Europskom gospodarskom prostoru i Švicarske Konfederacije koji ispunjava uvjete za turističkog vodiča propisane tim Zakonom. Iznimno, usluge turističkog vodiča može pružati i državljanin treće države koji ima prijavljeno prebivalište u Republici Hrvatskoj i ispunjava uvjete za turističkog vodiča propisane tim Zakonom, tj. ima položen stručni ispit za turističkog vodiča u Republici Hrvatskoj. Turistički vodič državljanin druge države ugovornice Ugovora o Europskom gospodarskom prostoru i Švicarske Konfederacije može samo privremeno i povremeno pružati usluge turističkog vodiča na području Republike Hrvatske, osim na zaštićenim cjelinama (lokalitetima), ako se prijavio Ministarstvu turizma i sporta te uz uvjet da ima zakonit poslovni nastan u matičnoj državi članici i ondje pripada reguliranoj profesiji ili ako je, u slučaju da ta profesija u njihovoj matičnoj državi članici nije regulirana, je obavljao tu profesiju najmanje godinu dana u prethodnih 10 godina. Ukoliko žele pružati usluge na ili u zaštićenim cjelinama (lokalitetima), turistički vodiči iz drugih država članica moraju položiti posebni dio stručnog ispita odnosno ispit za svaku županiju. Kako bi se olakšao pristup obavljanju profesije turističkog vodiča izmjenama Zakona će se brisati dio odredbe u kojoj je propisano da se stručni ispit polaže zasebno za svaku županiju i da se popis

<p>agencija, udruga, ugovora o djelu odnosno uplaćenih poreza, prireza i doprinosa. Nepoznavanje materije samo je nastavak prakse koju smo uočili prilikom proučavanja testa proporcionalnosti koje je objavila Europska Komisija prije nekoliko godina, gdje se nisu potrudili ni sve rubrike ispuniti, a da ne spominjemo polupismenu razinu popratnog teksta. I sve to uz opravdanja inzistiranjima Europske Komisije s kojima smo upoznati. Međutim . proučili smo i prezentirali sve primjere zaštite nekih drugih europskih zemalja. Sudeći po ovom postupku, ne očekujemo ništa pozitivno ni u Pravilnicima o edukaciji i zaštićenim lokalitetima koji nam slijede. Posebno smo užasnuti činjenicom da se uopće nisu iskoristili primjeri modela zaštite ni prema državljanima trećih zemalja koji će nam držati lekcije o našoj povijesti i baštini. Ovakav čin slobodno se može nazvati eutanaziranjem kulturnog naslijeđa, ujedno i potpunim krahom načela zaštite potrošača. Radi se o svojevrsnoj izdaji Hrvatske, i to na globalnoj razini. Žalosti da doslovce niti jedan naš prijedlog, kao članova radne skupine, nije prihvaćen. Ministarstvo turizma i sporta, kojem je obveza štiti interese struke hrvatskih vodiča, odbilo je poslušati glas struke bez obzira na argumente, navedene modalitete zaštite drugih europskih zemalja te bezrezervnu podršku kustosa, povjesničara i braniteljskih udruga. Treba se zapitati zašto Hrvatska ne želi štiti svoju baštinu, povijest i svoje građane na način kako su to napravile druge europske zemlje, primjerice Grčka i Cipar? I sve ovo se događa u zemlji zbog čije su slobode i obrane nacionalnog identiteta prije samo 25 godina mnogi dali svoje živote. Zar ni to više nije važno? Ne možemo se oteti dojmu kako je hrvatski kulturni identitet predan kao na pladnju. Tko god hoće neka jede i kusa kako želi. Kriteriji tu ne postoje. Vjerovali smo da u našem resornom Ministarstvu imamo majku, a ne maćehu. Na žalost, pogriješili smo, ali ćemo ustrajati u goloj borbi za egzistenciju i boriti se svim demokratskim sredstvima. Jednoglasno: članovi Zajednice društava turističkih vodiča Hrvatske 1. Društvo turističkih vodiča Split 2. Društvo turističkih vodiča Dubrovnik 3. Udruga turističkih vodiča Like 4. Udruga turističkih vodiča Rab 5. Udruga turističkih vodiča grada Vukovara 6. Društvo turističkih vodiča Korčula 7. Društvo turističkih vodiča Rovinj 8. Društvo turističkih vodiča Međimurje 9. Udruga turističkih vodiča Bastion-Karlovac 10. Udruga Moj Osijek 3 11. Udruga turističkih vodiča Maloga Lošinja 12. Udruga turističkih vodiča Zadra - Donat 13. Društvo turističkih vodiča Phoenix- Trogir 14. Udruga turističkih vodiča Kvarnera 15. Društvo turističkih vodiča Liburnia 16. Društvo turističkih vodiča Varaždin 17. Društvo turističkih vodiča Pula 18. Udruga turističkih vodiča Zagreba i srednjohrvatske makroregije 19. Turistički vodiči Split 20. Udruga turističkih vodiča Mihovil Šibenik 21. Udruga turističkih vodiča otoka Hvar</p>	<p>zaštićenih cjelina (lokaliteta) sastavlja zasebno za svaku županiju, a sam ispit i popis lokaliteta se uređuje pozakonskim aktima, a ne ovim Zakonom. Nadalje, Direktivom 2005/36/EZ o priznavanju stručnih kvalifikacija kako je izmijenjena Direktivom 2013/55/EU utvrđuje se da države članice ne smiju ni zbog kojeg razloga koji se odnosi na stručne kvalifikacije ograničavati slobodu pružanja usluga stranim pružateljima usluga koji imaju zakonit poslovni nastan u matičnoj državi članici i ondje pripadaju reguliranoj profesiji ili ako su, u slučaju da ta profesija u njihovoj matičnoj državi članici nije regulirana, obavljali tu profesiju najmanje godinu dana u prethodnih 10 godina, naime, navedeno je propisano i Zakonom o reguliranim profesijama i priznavanju inozemnih stručnih kvalifikacija. Sukladno navedenoj Direktivi turistički vodič iz Republike Hrvatske može pružati usluge u drugoj državi članici Europske unije te ista ne bi smjela ni zbog kojeg razloga koji se odnosi na stručne kvalifikacije ograničavati slobodu pružanja usluga, a ukoliko se hrvatski vodiči susreću s poteškoćama u pružanju usluga u drugim država članicama navedeno mogu prijaviti putem mreže SOLVIT. Napominjemo da je nacionalni SOLVIT centar uspostavljen pri Ministarstvu gospodarstva i održivog razvoja. Vezano uz prijedlog da se definira razina znanja hrvatskog jezika, napominjemo da sukladno važećem Zakonu turistički vodič mora znati jezik na koje pruža usluge najmanje na razini B2 Zajedničkog europskog referentnog okvira. Navedeno znači da strani vodič koji pruža usluge na hrvatskom jeziku mora znati hrvatski jezik najmanje na razini B2. Ukoliko pruža usluge na nekom drugom stranom jeziku, mora poznavati hrvatski jezik u mjeri dostatnoj za pružanje usluga. Kada je u pitanju priznavanje stručnih kvalifikacija turističkih vodiča iz drugih država članica Europske unije skrećemo pažnju na odredbe Zakona o reguliranim profesijama i priznavanju inozemnih stručnih kvalifikacija, kojim je prenesena Direktiva Direktive 2005/36/EZ o priznavanju stručnih kvalifikacija (izmijenjena Direktivom 2013/55/EU), provjera znanja jezika mora biti razmjerna djelatnosti koja će se obavljati, a provodi se samo u slučaju profesija koje utječu na sigurnost pacijenata, a drugih profesija kada postoji osnovana sumnja o dovoljnom poznavanju jezika u odnosu na profesionalne djelatnosti koje se najmjeravaju obavljati. Takva provjera može se vršiti samo nakon izdavanja Europske profesionalne kartice i priznavanja inozemnih stručnih kvalifikacija u svrhu ostvarivanja prava na poslovni nastan, ali ne i kod privremenog i povremenog pružanja usluga turističkog vodiča u drugoj državi članici Europske unije.</p>
<p>229 Rajko Guščić PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA, II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI</p>	<p>Primljeno na znanje Direktivom 2005/36/EZ o priznavanju stručnih kvalifikacija kako je izmijenjena Direktivom 2013/55/EU utvrđuje se da države članice ne smiju ni zbog kojeg razloga koji se odnosi na stručne kvalifikacije ograničavati slobodu pružanja usluga</p>

<p>Poštovani, Moje ime je Rajko Guščić i licencirani sam dugogodišnji vodič iz Varaždina i imam položenih nekoliko županija: Međimursku, Varaždinsku, Krapinsko-zagorsku, Požeško-slavonsku, Vukovarsko-srijemsku, Osječko-baranjsku i Brodsko-posavska županija. Najčešće radim kao pratitelje za inozemne destinacije i primjećujem da se nalazimo u nepovoljnijoj poziciji u odnosu na ostale vodiče i pratitelje u EU. Mnogi vodiči EU nemaju licencu za vodiče nego samo dokumente koje su im izradile njihove agencije i s njima bezbrižno vode po cijeloj EU jer su njihove države uredile takve odnose i mogućnosti. A kao što vidimo iz ovog vašeg prijedloga i kod nas bi bilo isto. Smatram to izuzetno nepravednim. Kao što vidimo mi smo našu zemlju ponudili na pladnju svim vodičima i to ne samo iz EU nego i ostalima, pa Vas eto pitamo ako smo mi kao struka dali vama prijedloge, a vi ih niste uvažili, jeste li se barem potrudili da u tim istim državama dogovorite reciprocitet. Tako da hrvatski vodiči mogu slobodno voditi po državama članicama EU i to naravno ne po zaštićenim lokalitetima, jer je do sada bila praksa da to nisu mogli. Mi smo morali uvijek uzimati lokalne vodiče i plaćali ih od 120 do 200 €, a da nismo, kazne su oko 2500 € za vodiče i za agencije do 5500 €. Važno je kazati da vodiči iz Slovenije, Austrije, Češke, Njemačke, Danske, Švedske, Mađarske itd. mogu voditi po Veneciji, Beču, Pragu itd., a da za to ne snose posljedice (govorimo o ne zaštićenim lokalitetima, ali u praksi vode sve). Jer su njihove vlade uredile odnose i zaštitile maksimalno svoje građane u državama EU. Na ovaj način pošto naša država nije uredila odnose sa drugim državama EU, hrvatski vodiči su tretirani u EU državama kao vodiči koji nisu iz država članica EU kao što su Srbija, Bosna i Hercegovina itd. Primjer Venecija 15.2.2020. Karneval u Veneciji i Valentinovo u Veroni naplaćene su globe Hrvatskim, Srpskim, Bosanskim, Crnogorskim vodičima u vrijednosti čak oko 40 000 € (mi smo imali lokalnog vodiča pa smo bili u boljoj poziciji), a dok su vodiči koji isto tako nemaju lokalnu licencu iz Slovenije, Njemačke, Danske i drugih država EU kojima su njihove države uredile odnose slobodno prolazili pored kontrole bez da su bili provjeravani. Mislim da gosti iz tih zemalja imaju puno veći standard od nas da si priušte lokalnog vodiča. Stoga ne razumije ovakav kmetski, podanički pristup da mi dopustimo svim vodičima da vode po našoj domovini i za to ne snose posljedice, a mnogim našim ljudima je to jedino sredstvo življenja. Još bih razumjeli ovaj pristup da se Ministarstvo turizma uz pomoć EU parlamentaraca založilo u Bruxellesu i omogućilo nam jednake radne uvjete barem u državama EU. Kada bismo imali uređenu situaciju hrvatski vodiči imali bi i europsku vodičku karticu kojom možemo dobiti i besplatne ulaznice i mnoge prednosti, kao npr. ulaz u Koloseum u Rimu itd. Stoga vas molimo da uvažite sve prijedloge struke koje su vam napisali kolege i tako ćete zapravo najbolje zaštititi svoje građane. Ovo nije ništa novo, nego se trebaju iskoristiti postojeća iskustva europskih država koje su to već uredile. Vodič Rajko Guščić!</p>	<p>stranim pružateljima usluga koji imaju zakonit poslovni nastan u matičnoj državi članici i ondje pripadaju reguliranoj profesiji ili ako su, u slučaju da ta profesija u njihovoj matičnoj državi članici nije regulirana, obavljali tu profesiju najmanje godinu dana u prethodnih 10 godina, naime, navedeno je propisano i Zakonom o reguliranim profesijama i priznavanju inozemnih stručnih kvalifikacija. Sukladno navedenoj Direktivi turistički vodič iz Republike Hrvatske može pružati usluge u drugoj državi članici Europske unije te ista ne bi smjela ni zbog kojeg razloga koji se odnosi na stručne kvalifikacije ograničavati slobodu pružanja usluga, a ukoliko se hrvatski vodiči susreću s poteškoćama u pružanju usluga u drugim država članicama navedeno mogu prijaviti putem mreže SOLVIT. Napominjemo da je nacionalni SOLVIT centar uspostavljen pri Ministarstvu gospodarstva i održivog razvoja.</p>
<p>230 Viktorija Modrić Flies PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I</p>	<p>Nije prihvaćen Stručni nositelj zadržava stav naveden u obrazloženju</p>

	<p>DOPUNAMA, II.OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI</p> <p>Ovim zakonom omogućit će se turističkim vodičima iz drugih država članica EU da bez posebne provjere znanja o kulturnoj baštini budu ovlašteni pružati usluge turističkih vođenja u RH, uz izuzetke zaštićenih lokaliteta a koji bi, usvajanjem dodatnih pravilnika, bili svedeni na minimum. Time se degradira struka turističkog vodiča a hrvatski turistički vodiči se dovode u neravnopravan položaj. Protivim se ukidanju stručnog ispita po županijama jer nacionalni vodič ne može prenijeti i sačuvati tolika i tako različita neopipljiva kulturna dobra RH, razne usmene predaje, obrede, znanja i umijeća. Duh grada, može prenijeti samo vodič koji posjeduje kvalifikaciju za određeno specifično područje.</p>	<p>u nenormativnom dijelu Nacrta prijedloga zakona.</p>
231	<p>Ivica Profaca PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA, II.OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI</p> <p>Koliko vidim, predviđeno je da će i stranci - bez obzira na kvalifikaciju koju donose sa sobom - morati polagati posebni dio stručnog ispita, i to na nacionalnoj razini kao i domaći vodiči. Ono što smatram nedovoljno razrađenim jest problem poznavanja hrvatskog jezika. U slučaju domaćih vodiča postojeća odredba o poznavanju hrvatskog jezika "u mjeri dostatnoj za pružanje usluga turističkog vodiča" možda je (makar ne uvijek) mogla imati smisla s obzirom da je jedan od uvjeta za polaganje bio (i još je) i onaj o završenoj srednjoj školi, pa pretpostavljam da se smatralo da onaj tko završi srednju školu u Hrvatskoj dovoljno poznaje i hrvatski jezik. No, kod stranaca to nije slučaj, i smatram da je nužno odrediti stupanj poznavanja hrvatskog jezika, ravan onome koji se stječe završetkom srednje škole.</p>	<p>Nije prihvaćen</p> <p>Vezano uz prijedlog definiranja razine znanja hrvatskog jezika napominjemo da sukladno važećem Zakonu turistički vodič mora znati jezik na kojem pruža usluge najmanje na razini B2 Zajedničkog europskog referentnog okvira. Navedeno znači da vodič koji pruža usluge na hrvatskom jeziku mora znati hrvatski jezik najmanje na razini B2. Ukoliko pruža usluge na nekom drugom stranom jeziku, mora poznavati hrvatski jezik u mjeri dostatnoj za pružanje usluga. U pogledu priznavanja stručnih kvalifikacija turističkih vodiča iz drugih država članica Europske unije skrećemo pažnju na odredbe Zakona o reguliranim profesijama i priznavanju inozemnih stručnih kvalifikacija (NN 82/15, 70/19, 47/20), kojim je prenesena Direktiva 2005/36/EZ o priznavanju stručnih kvalifikacija (izmijenjena Direktivom 2013/55/EU), provjera znanja jezika mora biti razmjerna djelatnosti koja će se obavljati, a provodi se samo u slučaju profesija koje utječu na sigurnost pacijenata, a drugih profesija kada postoji osnovana sumnja o dovoljnom poznavanju jezika u odnosu na profesionalne djelatnosti koje se namjeravaju obavljati. Takva provjera može se vršiti samo nakon izdavanja Europske profesionalne kartice i priznavanja inozemnih stručnih kvalifikacija u svrhu ostvarivanja prava na poslovni nastan, ali ne i kod privremenog i povremenog pružanja usluga turističkog vodiča u drugoj državi članici Europske unije.</p>
232	<p>Lumani PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA, II.OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI</p> <p>Poštovani; Koristim priliku referirati se na postojeći prijedlog „liberalizacije „ usluge turističkog vodiča. Prije svega želim istaknuti ignoriranje temeljnog načela kojim se vodi svaki ili barem velika većina kolega vodiča na prostoru RH a to je promicanje kulturne baštine i tradicije i temeljnih vrijednosti RH. Zato mi nije zaista jasno kako stranac koji ne živi na području RH i boravi turistički u ovoj zemlji može na pravi način promicati gore navedeno. Koje su to reference za nekoga koji ne posjeduje osnovna znanja niti poznaje jezik, kulturu i običaje ove zemlje. Liberalizacija usluga nije de facto dopuštanje da se</p>	<p>Primljeno na znanje</p> <p>Nije konkretna primjedba na Nacrt prijedloga zakona, već općeniti komentar.</p>

	<p>bilo tko, tko želi može baviti navedenom uslugom, nego je uklanjanje određenih zapreka pri ishodovanju određenih odobrenja dozvola i slično, liberalizacija je stvar ekonomskog pristupa neke zemlje. Izvršna vlast jedne zemlje ima obvezu brinuti se o svim svojim građanima i osigurati im okvir u kojem mogu ostvariti svoje prihode. Nažalost ovdje se vidi da trenutna izvršna vlast nema tu obvezu, jer očigledna smatra da se ne trebaju voditi načelima odgovornosti prema građanima koji su ih izabrali i koje predstavljaju, nego nekim drugim interesima, koji često nisu povezani s ničim konkretnim nego radi se o klasičnom obliku neznanja umotanog u dnevno političke fraze svojstvene ovom djelu Europe gdje se tajanstvenost i netransparentnost idu ruku pod ruku jer oduvijek bilo tako , „ jer eto može se taj NETKO naljutiti„ Servilnost ispred interesa građana, svojih građana koje predstavljaju, od čijih poreza žive ti isti koji lobiraju i rade na ovom i sličnim zakonima. Te iste građane se stavlja u drugi treći ili četvrti red jer im se posredno ukida pravo na rad, obezvrjeđuje se licenca koja se platila, što ćemo sada tražiti novce natrag, jer su licence plaćene, obezvrjeđuju se mjeseci i godine truda, poništava se sve ono vrijeme koje je čovjek uložio u sebe i školovanje sebe. Na jedan bezobziran način se decimira jedna profesija. Indolentnost na djelu se očituje u činjenici o nepoznavanju stvarnih podataka, pričamo o broju, koliko je turističkih vodiča aktivno i licencirano na području RH. Tih 5000 + licenciranih vodiča je i okvirna brojka malih obrta jer većina vodiča je ujedno i vlasnik obrta, ti obrtnici, plaćaju davanja RH, iz tih davanja se i između ostalog financiraju vaše plaće. Ili uvaženi ministri, tajnici i ostali uključeni u ovaj proces „liberalizacije „ primaju plaću sa drugog mjesta. Očigledno i tu vlada neznanje, kao što vlada u baratanju polu informacijama. Koristiti se poluinformacijama ima puno lošiji efekt, nego ne imati informaciju. Uvažene dame i gospodo u ministarstvu, mi ovdje možemo pisati i elaborirati, vas to uglavnom ne interesira, jer na nekom od treninga koji ste pohađali neki psiholog Vas je pokušao naučiti da ovakve stvari ne čitate ili da ne dopiru do vas, barem djela onih koji imaju izraženu emocionalnu inteligenciju, za neke ovo neće nikada niti doprijeti jer jednostavno nema interesa i volje. Oni slijede ovu tajanstvenu i netransparentnu agendu sa sredine ovog teksta i sve drugo je manje bitno. Jednog dana kada sve ovo bude gotovo i vaše besmislene inicijative i nedostatak odgovornosti prema svojim sugrađanima napravi od ove zemlje play ground za tamo neke interese, u nekoj od grupa turista, koja će prolaziti prostorom RH , jedan će znatiželjni gost pitati svog vodiča, što je to autohtono hrvatsko ,na žalost ostati će uskraćen za odgovor, jer u knjizi koju će na krilu imati vodič koji dolazi iz jedne od stranih zemalja na žalost to ne piše. Piše samo glavni grad i broj stanovnika.....</p>
<p>233 Josipa Santini PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA, II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI U potpunosti podržavam tekst Zajednice društava</p>	<p>Primljeno na znanje Nije konkretna primjedba na Nacrt prijedloga zakona, već općeniti komentar.</p>

	<p>turističkih vodiča Hrvatske pod naslovom "Besramno ponižavanje baštine, struke i hrvatskih turističkih vodiča" i žao mi je da niste usvojili niti jedan prijedlog naših predstavnika. Turistički vodiči ne traže privilegije, već iste kriterije za sve, bili oni hrvatski državljani ili stranci. Samo dobro poznavanje naše povijesne i kulturne baštine, načina života, običaja kroz programe edukacije i odgovarajuće ispite garant su adekvatnog predstavljanja naše prekrasne zemlje, koja je na žalost sve manje "naša".</p>	
234	<p>Zajednica društava turističkih vodiča Hrvatske PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA, II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI</p> <p>Pitali smo Vas nekoliko puta kako ćete definirati privremeno i povremeno obavljanje poslova. Što to znači? Koji je rok u koji ulazi ova definicija, koliko puta osoba ulazi u RH da bi se smatralo kako obavlja djelatnost povremeno i privremeno, kakav je sustav kontrole istog? Znamo i sami da ne znate odgovor i da sustav kontrole ne postoji. Što je s osobama koji žele obavljati ovu djelatnost povremeno i privremeno u RH, a dolaze iz zemalja u kojima ova djelatnost nije regulirana u smislu poštivanja načela zaštite potrošača? Je li RH poradi takvih osoba razmišljala o tužbi u cilju zaštite svojih državljana i turizma koji je u 90% tnom omjeru receptivan? Znamo da nije. Osobe bez ikakve edukacije predstavljati će Hrvatsku, našu povijest i našu kulturnu baštinu. Potpuna vulgarizacija i degradacija interpretacije naše kulturne baštine, hrvatske povijesti i naše struke.</p>	<p>Nije prihvaćen</p> <p>U pogledu načela reciprociteta, moramo istaknuti kako se navedene Direktive EU odnose na sve države članice te su njima propisana pravila kojima se moraju voditi sve države članice prilikom prenošenja istih u nacionalno zakonodavstvo. Ukoliko države članice ne prenesu određenu Direktivu EU u cijelosti ili suprotno, tada Europska komisija kao čuvarica „nadzornik“ svih Ugovora Europske unije, može protiv neke države članice pokrenuti postupka zbog povrede prava EU. Definiranje „privremeno i povremenog“ drugačije od onoga što propisuju Direktive EU, odnosno u ovom slučaju sam Zakon o reguliranim profesijama i priznavanju inozemnih stručnih kvalifikacija (NN 82/15, 70/19, 47/20), je ne samo suprotno pravu EU-a već je suprotno nacionalnom pravu. Definicija iz Direktive 2005/36/EZ iz GLAVE II. SLOBODA PRUŽANJA USLUGA, Članak 5. Načelo slobode pružanja usluga: „Privremena i povremena priroda pružanja usluga procjenjuje se za svaki slučaj posebno pri čemu posebno treba voditi računa o njezinu trajanju, učestalosti, redovitosti i stalnosti.“ Definicija iz članka 5. Zakona o reguliranim profesijama i priznavanju inozemnih stručnih kvalifikacija (NN 82/15, 70/19, 47/20): „22. pružanje usluga na privremenoj i povremenoj osnovi – pružanje usluga kojem ne prethodi postupak priznavanja inozemne stručne kvalifikacije uz uvjet poslovnog nastana u drugoj državi članici, a koje se procjenjuje za svaki pojedinačni slučaj, uzimajući u obzir njezino trajanje, učestalost, redovitost i stalnost“. Iz svega prethodnog navedenog proizlaze razlozi nemogućnosti prihvaćanja vašeg prijedloga vezano uz izmjene članka 70 st. 3. važećeg Zakona o pružanju usluga u turizmu u pogledu drugačijeg definiranja privremenog i povremenog pružanja usluga.</p>
235	<p>Tea Govedić</p> <p>PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA, II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI</p> <p>Turističkim vodičima nije zabranjeno pružanje usluga na teritoriju RH, stoga ne razumijem kako je Zakon neusklađen s postojećim Direktivama. Ako se mijenja ispit i ukida tzv. fragmentarnost, a program ostaje isti, negativan utjecaj na kvalitetu pružanja usluga turističkih vodiča je neopisiv.</p>	<p>Nije prihvaćen</p> <p>Sukladno važećem zakonskom uređenju, turistički vodič državljanin Republike Hrvatske, kao i turistički vodič državljanin države članice Europske unije koji bi pružao usluge na privremenoj i povremenoj osnovi, za pružanje usluga na cijelom teritoriju Republike Hrvatske morao bi položiti ukupno 21 posebni dio ispita, što se smatra ograničenjem u pružanju usluga turističkog vodiča</p>
236	<p>MELITA ŠAMANIĆ</p> <p>PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA, II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI</p>	<p>Primijeno na znanje</p> <p>U vezi s problemima vezanim uz likvidnost turističkih agencija skrećemo pažnju kako je Vlada Republike Hrvatske na sjednici dana 4. veljače 2021. godine donijela Odluku o usvajanju Programa dodjele državnih potpora sektoru turizma i sporta u aktualnoj</p>

	Zanima me na koji način planirate zaštititi turističke agencije koje su većinu novaca putnika prosljedile pružateljima usluga (hotelijerima, aviokompanijama i drugim dobavljačima) koje u pravilu ne vraćaju novac već nude vaučere čija je iskoristivost čak do 3 godine. Većina tih agencija ne ostvaruje prihode od početka pandemije zbog ograničenja u kretanju putnika i zbog ograničenja prijevoznih kapaciteta...	pandemiji COVID-a 19 u okviru kojeg će se osigurati financijska podrška poduzetnicima koji obavljaju djelatnost u sektoru turizma, uključujući i turističke agencije s ciljem ublažavanja posljedica krize na njihovo poslovanje. Mjere iz tog Programa usmjerene su na nadoknađivanje manjka likvidnosti poduzetnicima u navedenim sektorima i to kroz omogućavanje pristupa financijskim sredstvima uz uvjete povoljnije od uobičajenih na financijskim tržištima, a radi osiguranja opstanka, očuvanja zaposlenosti i ublažavanja teškoća u poslovanju za vrijeme trajanja krize te stvaranja preduvjeta za što brži oporavak nakon krize te se nadamo da će isto povoljno utjecati i na status turističkih agencija.
237	HRVATSKA UDRUGA ZA ZAŠTITU POTROŠAČA - HUZP PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA, II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI Nažalost taj Zakon u tom obliku uopće nije smio biti donesen je je to zabranjeno Zakonima Europske unije. kako je Vlada mislila zaštititi potrošače jer ako davatelji usluge nemaju odmah novac da ga vrate neće ga sigurno imati niti 6 mjeseci poslije prestanka izvanrednih mjera	Primljeno na znanje Nije konkretna primjedba na Nacrt prijedloga zakona, već općeniti komentar.
238	Marin Krstulović PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA, III. OCJENA I IZVORI SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVOĐENJE ZAKONA Smatram kako ovakvim "pametnim"prijedlogom osiguravamo deficit proračuna.	Primljeno na znanje Nije konkretna primjedba na Nacrt prijedloga zakona, već općeniti komentar.
239	Ivica Škriljevečki PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA, III. OCJENA I IZVORI SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVOĐENJE ZAKONA Možda za provedbu Zakona nisu direktno potrebna sredstva, ali su utrošena sredstva u Radne skupine i konzultacije u udrugama vodiča, da bi Ministarstvo sve sugestije odbacilo. Također, ukoliko dođe do promjene Zakonskoga okvira postojeći turistički vodiči će vjerojatno morati mijenjati trenutno važeće iskaznice, a možda osigurati i dodatnu dokumentaciju što će biti dodatni udar na profesiju i osobe ionako oslabljene pandemijom COVID-19.	Prihvaćen Prijelaznim odredbama pripisuje se da vodiči koji su ishodili rješenja do stupanja na snagu ovga Zakona nastavljaju pružati usluge sukladno izdanom rješenju. Ukoliko ne mijenjaju rješenje, neće trebati ishoditi niti novu iskaznicu.
240	Željka Pleš PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA, III. OCJENA I IZVORI SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVOĐENJE ZAKONA Nije potrebno osigurati sredstva, ali je vrlo važno za napomenuti da će država izgubiti veliki broj visoko obrazovanih osoba s odličnim poznavanjem stranih jezika, uništiti veliki broj malih poduzetnika, a od stranih turističkih vodiča na povremenoj i privremenoj osnovi neće dobiti ni jedne kune s naslova poreza, prireza i doprinosa.	Primljeno na znanje Nije konkretna primjedba na Nacrt prijedloga zakona, već općeniti komentar.
241	Udruga turističkih vodiča Kvarnera PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA, III. OCJENA I IZVORI SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVOĐENJE ZAKONA Ovakvim izmjenama Zakona država pogoduje stranim turističkim vodičima koji će biti prijavljeni u inozemstvu i tamo ostvarivati prihode, odnosno	Primljeno na znanje Nije konkretna primjedba na Nacrt prijedloga zakona, već općeniti komentar.

	<p>plaćati porez, dok će istovremeno domaći turistički vodiči koji su uložili znatno vrijeme i financijska sredstva u svoju izobrazbu i obavljanje djelatnosti biti primorani promijeniti profesiju ili otići raditi u inozemstvo te također plaćati porez negdje drugdje. U svakom slučaju, za ovu degradaciju jednog cijelog zvanja, ne treba osigurati financijska sredstva, ali bi država sigurno mogla izgubiti financijska sredstva koja su turistički vodiči uplaćivali kroz različite registrirane djelatnosti.</p>	
242	<p>prolingua travel PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA, III. OCJENA I IZVORI SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVOĐENJE ZAKONA Koliko ste nestručni i nesposobni dokazujete izjavom da u Republici Hrvatskoj postoji 340 vodiča, a prava istina je da nas je otprilike 5500. Kao primjer slobodno možete uzeti mene - licencirani sam TV za PGŽ, LSŽ, IŽ i Grad Zagreb i nećete me nigdje naći prijavljenu kao turističkog vodiča jer sam samozaposlena u svojoj turističkoj agenciji Prolingua Travel DMC preko koje izdajem račune i naplaćujem usluge turističkog vodiča i turističkog pratitelja odnosno po novom, voditelja putovanja.</p>	<p>Primljeno na znanje U Obrascu iskaza o procjeni učinaka propisa nigdje nije naveden podatak o 340 turističkih vodiča u Republici Hrvatskoj, već se procjenjuje da od ukupnog broja vodiča, to jest od ukupno cca 5500 registriranih vodiča u Republici Hrvatskoj, četvrtina aktivno pruža usluge u smislu da im je to jedini izvor prihoda (prema podacima Porezne uprave od 14.12.2020. pod NKD razredom „79.90 Ostale rezervacijske usluge i djelatnosti povezane s njima“, a koja uključuje uz ostale djelatnosti i djelatnost turističkog vodiča, evidentirano je ukupno 1.344 poreznih obveznika, od čega je 208 pravnih i 1.136 fizičkih osoba)</p>
243	<p>Stanka Amadeo PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA, III. OCJENA I IZVORI SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVOĐENJE ZAKONA Ne znam da li je Ministarstvo turizma i sporta upoznato s činjenicom da je turističkih vodiča u RH 5500 a ne oko 340 po njihovom izračunu? Ne postoje samo turistički vodiči obrtnici već i oni koji imaju tvrtku (doo i jdo), oni koji naplaćuju račune putem svojih udruga ili putem ugovora o djelu. SVI uplaćuju novce u državni proračun. Na ovaj način ne ostaju samo hrvatski turistički vodiči bez posla već i Republika Hrvatska bez značajnih financijskih sredstava kojih se na ovaj način sama dobrovoljno odriče.</p>	<p>Primljeno na znanje U Obrascu iskaza o procjeni učinaka propisa nigdje nije naveden podatak o 340 turističkih vodiča u Republici Hrvatskoj, već se procjenjuje da od ukupnog broja vodiča, to jest od ukupno cca 5500 registriranih vodiča u Republici Hrvatskoj, četvrtina aktivno pruža usluge u smislu da im je to jedini izvor prihoda (prema podacima Porezne uprave od 14.12.2020. pod NKD razredom „79.90 Ostale rezervacijske usluge i djelatnosti povezane s njima“, a koja uključuje uz ostale djelatnosti i djelatnost turističkog vodiča, evidentirano je ukupno 1.344 poreznih obveznika, od čega je 208 pravnih i 1.136 fizičkih osoba)</p>
244	<p>Zajednica društava turističkih vodiča Hrvatske PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA, III. OCJENA I IZVORI SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVOĐENJE ZAKONA Nije potrebno osigurati sredstva, ali je vrlo važno za napomenuti da će država izgubiti veliki broj visoko obrazovanih osoba s odličnim poznavanjem stranih jezika, uništiti veliki broj malih poduzetnika, a od stranih turističkih vodiča na povremenoj i privremenoj osnovi neće dobiti ni jedne kune s naslova poreza, prireza i doprinosa.</p>	<p>Primljeno na znanje Nije konkretna primjedba na Nacrt prijedloga zakona, već općeniti komentar.</p>
245	<p>Tijana Vrdoljak Han PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PRUŽANJU USLUGA U TURIZMU, Članak 2. Poštovani, Lijepo da ste optimistični, ali nema potrebe brisati članak.</p>	<p>Nije prihvaćen Definicija posebnih okolnosti vezana je uz članak 38.a, koji se ovim izmjenama Zakona briše, kao i uz vršitelje poslova voditelja poslova turističke agenciji, za koje je ovim izmjenama precizirano da se mogu odrediti samo za posebne okolnosti uzrokovanih epidemijom bolesti COVID-19 (a ne u nekim drugim slučajevima posebnih okolnosti). Slijedom navedenog, a s obzirom da drugi dijelovi zakona ne sadržavaju drugačije uređenje pružanja usluga u turizmu u uvjetima posebnih okolnosti, smatramo da nema potrebe za zadržavanjem navedene definicije.</p>
246	<p>Ivica Škriljevečki PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I</p>	<p>Nije prihvaćen Definicija posebnih okolnosti vezana je uz članak 38.a,</p>

	<p>DOPUNAMA ZAKONA O PRUŽANJU USLUGA U TURIZMU, Članak 2. Ne bi li trebalo uvažiti/ zadržati definiciju posebnih i nepredvidivih okolnosti poput poplava, požara, potresa i sl.</p>	<p>koji se ovim izmjenama Zakona briše, kao i uz vršitelje poslova voditelja poslova turističke agenciji, za koje je ovim izmjenama precizirano da se mogu odrediti samo za posebnih okolnosti uzrokovanih epidemijom bolesti COVID-19 (a ne u nekim drugim slučajevima posebnih okolnosti). Slijedom navedenog, a s obzirom da drugi dijelovi zakona ne sadržavaju drugačije uređenje pružanja usluga u turizmu u uvjetima posebnih okolnosti, smatramo da nema potrebe za zadržavanjem navedene definicije.</p>
247	<p>Zdravka Vrnoga PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PRUŽANJU USLUGA U TURIZMU, Članak 2. Poštovani, moram priznati da ne razumijem zašto točno se ovaj članak briše. Imali smo pandemiju Covid-19 i to je to? Ne postoji više mogućnost za nešto slično? Poplava, potres...?</p>	<p>Nije prihvaćen Definicija posebnih okolnosti vezana je uz članak 38.a, koji se ovim izmjenama Zakona briše, kao i uz vršitelje poslova voditelja poslova turističke agenciji, za koje je ovim izmjenama precizirano da se mogu odrediti samo za posebnih okolnosti uzrokovanih epidemijom bolesti COVID-19 (a ne u nekim drugim slučajevima posebnih okolnosti). Slijedom navedenog, a s obzirom da drugi dijelovi zakona ne sadržavaju drugačije uređenje pružanja usluga u turizmu u uvjetima posebnih okolnosti, smatramo da nema potrebe za zadržavanjem navedene definicije.</p>
248	<p>Vesna Milanović PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PRUŽANJU USLUGA U TURIZMU, Članak 2. Poštovani, smatram da se pojam "posebne okolnosti" ne smije brisati iz Zakona obzirom da uvijek postoji mogućnost pojave "posebnih okolnosti" poput potresa, poplava i slično, a ne samo epidemije virusom Covid 19 - SARS COV 2 s kojom u kasnijem članku 4. ovih Izmjena u postojećem članku 17. Zakona u stavcima 3. i 4. zamjenjujete pojam "posebne okolnosti". Molim vas da uvažite ovaj prijedlog jer "posebne okolnosti" ne čini samo "epidemija" i neće trajati do vijeka te njome isključujete sve epidemije drugim bolestima i ostale "posebne okolnosti" poput primjera koje sam navela jer sumnjam da ćete, kada "epidemija" prođe, ići u ponovnu izmjenu Zakonu kako bi vratili izraz "posebne okolnosti". Hvala.</p>	<p>Nije prihvaćen Definicija posebnih okolnosti vezana je uz članak 38.a, koji se ovim izmjenama Zakona briše, kao i uz vršitelje poslova voditelja poslova turističke agenciji, za koje je ovim izmjenama precizirano da se mogu odrediti samo za posebnih okolnosti uzrokovanih epidemijom bolesti COVID-19 (a ne u nekim drugim slučajevima posebnih okolnosti). Slijedom navedenog, a s obzirom da drugi dijelovi zakona ne sadržavaju drugačije uređenje pružanja usluga u turizmu u uvjetima posebnih okolnosti, smatramo da nema potrebe za zadržavanjem navedene definicije.</p>
249	<p>Stevo Žufić PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PRUŽANJU USLUGA U TURIZMU, Članak 3. Poštovani, Predlažemo promjenu čl. 16. Zakona koji predlažemo da se izmijeni i da glasi: Turistička agencija mora imati najmanje jednoga voditelja poslovnice odgovornog za poslovanje poslovnice. Obrazloženje: Mi smo mala putnička agencija koja se bavi posredovanjem privatnog smještaja u Poreču. Imamo problem sa poslovanjem jer je isto skraćeno na 2 - 3 mjeseca a posljedično tome imamo problem i sa zaposlenicima jer je malo njih dugoročno zainteresirano raditi 2 - 3 mjeseca godišnje. Voditelj poslovanja je direktor i prokurista koji nije stalno zaposlen (niti ne može biti) i ima ispit za voditelja poslovnice i diplomirani je ekonomista sa 30 i više godina iskustva u radu u turizmu od šefa recepcije, direktora hotela do direktora velike putničke agencije sa više stotina zaposlenih. Direktor i prokurista je odgovoran za cjelokupno poslovanje i vodi cjelokupno poslovanje turističke agencije. Predlažemo da se izmijeni odredba o voditeljima poslovnice u smislu da se izbací uvijet da</p>	<p>Nije prihvaćen Voditelj poslova ne mora biti stalno zaposlen (na neodređeno vrijeme), ali mora biti zaposlen u punom radnom vremenu (40 sati tjedno). Nema zapreke da turistička agencija radi sezonski.</p>

	<p>mora biti stalno zaposlen. Mi financijski ne možemo izdržati plaćanje stalnoga djelatnika 12 mjeseci samo da bi zadovoljili uvjet da voditelj poslovnice ima ispit za voditelja poslovnice. Mislimo da je to besmisleno jer ako društvo ima direktora i ako direktor kao odgovorna osoba ima ispit voditelja poslovnice to bi trebalo zadovoljavati uvjete i odgovornost za poslovanje poslovnice jer je vođenje poslovanja poduzeća širi pojam, uključuje poslovnice ali i sve ostale funkcije poduzeća koje su mnogo šire i kompleksnije od same poslovnice. Stevo Žufić Cen Tours d.o.o. Poreč</p>	
250	<p>Marin Krstulović PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PRUŽANJU USLUGA U TURIZMU, Članak 4. Protiv COVID-19 za ostavljanje "U uvjetima posebnih okolnosti".</p>	<p>Nije prihvaćen Precizira se da se vršitelj poslova voditelja poslova (osoba bez stručnog ispita) može odrediti samo za posebnih okolnosti uzrokovanih epidemijom bolesti COVID-19 (a ne u nekim drugim slučajevima posebnih okolnosti).</p>
251	<p>PRO PUTUJ d.o.o. PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PRUŽANJU USLUGA U TURIZMU, Članak 4. Poštovani, ovaj zakon ne bi trebao prestati postojati kada završi epidemije bolesti COVID-19 uzrokovane virusom SARS-CoV-2, pa se samim time ne bi trebali ograničiti uvjete posebnih okolnosti. Moguće su i druge posebne okolnosti poput potresa, poplava, drugih epidemija...</p>	<p>Nije prihvaćen Definicija posebnih okolnosti vezana je uz članak 38.a, koji se ovim izmjenama Zakona briše, kao i uz vršitelje poslova voditelja poslova turističke agenciji, za koje je ovim izmjenama precizirano da se mogu odrediti samo za posebnih okolnosti uzrokovanih epidemijom bolesti COVID-19 (a ne u nekim drugim slučajevima posebnih okolnosti). Slijedom navedenog, a s obzirom da drugi dijelovi zakona ne sadržavaju drugačije uređenje pružanja usluga u turizmu u uvjetima posebnih okolnosti, smatramo da nema potrebe za zadržavanjem navedene definicije.</p>
252	<p>Ivica Škriljevečki PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PRUŽANJU USLUGA U TURIZMU, Članak 4. zar će uvijek posebna okolnost biti COVID-19/SARS-CoV-2 ili postoji mogućnost izbijanja zaraze nekom drugom bolesti ili drugih nepredviđenih situacija poput potresa, poplava, oluja i sl.</p>	<p>Nije prihvaćen Definicija posebnih okolnosti vezana je uz članak 38.a, koji se ovim izmjenama Zakona briše, kao i uz vršitelje poslova voditelja poslova turističke agenciji, za koje je ovim izmjenama precizirano da se mogu odrediti samo za posebnih okolnosti uzrokovanih epidemijom bolesti COVID-19 (a ne u nekim drugim slučajevima posebnih okolnosti). Slijedom navedenog, a s obzirom da drugi dijelovi zakona ne sadržavaju drugačije uređenje pružanja usluga u turizmu u uvjetima posebnih okolnosti, smatramo da nema potrebe za zadržavanjem navedene definicije.</p>
253	<p>Vesna Milanović PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PRUŽANJU USLUGA U TURIZMU, Članak 4. Poštovani, smatram da se riječi "U uvjetima posebnih okolnosti" ne smije zamijeniti riječima koje ste naveli te da u Zakonu treba ostaviti pojam "posebne okolnosti" jer uvijek postoji mogućnost pojave i drugih posebnih okolnosti poput potresa, poplava i slično, a ne samo epidemije virusom Covid 19 - SARS COV 2. Molim vas da uvažite ovaj prijedlog jer "posebne okolnosti" ne čini samo "epidemija" i neće trajati do vijeka te njome isključujete sve epidemije drugim bolestima i ostale "posebne okolnosti" poput primjera koje sam navela jer sumnjam da ćete, kada "epidemija" prođe, ići u ponovnu izmjenu Zakonu kako bi vratili izraz "posebne okolnosti". Hvala.</p>	<p>Nije prihvaćen Definicija posebnih okolnosti vezana je uz članak 38.a, koji se ovim izmjenama Zakona briše, kao i uz vršitelje poslova voditelja poslova turističke agenciji, za koje je ovim izmjenama precizirano da se mogu odrediti samo za posebnih okolnosti uzrokovanih epidemijom bolesti COVID-19 (a ne u nekim drugim slučajevima posebnih okolnosti). Slijedom navedenog, a s obzirom da drugi dijelovi zakona ne sadržavaju drugačije uređenje pružanja usluga u turizmu u uvjetima posebnih okolnosti, smatramo da nema potrebe za zadržavanjem navedene definicije.</p>
254	<p>PRO PUTUJ d.o.o. PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PRUŽANJU USLUGA U TURIZMU, Članak 5.</p>	<p>Primljeno na znanje Sklapanje police o osiguranju od nesolventnosti i ugovor o bankarskoj garanciji je pitanje ugovornih odnosa turističke agencije i osiguravajućih društava</p>

	<p>Poštovani, želio bih skrenuti pažnju na problem jamčevnog osiguranja. Zakon obvezuje u čl. 50. st.4. da agencija koja radi paket-aranžman mora imati sklopljenu policu jamčevnog osiguranja ili bankarsku garanciju. Problemi su slijedeći: 1. osiguravajuća društva izdaju policu jamčevnog osiguranja uz Izjava o regresu: Osiguranik se obvezuje da će u slučaju isplate osigurnine po ovoj polici izvršiti osiguratelju povrat iznosa koji je osiguratelj isplatio putnicima, i to u cjelokupnom iznosu. Ovim načinom nisu zaštićeni niti putnici niti agencija. 2. Bankovna garancija - banke ne izdaju bankovne garancije u svrhu jamčevine za paket-aranžmane. 3. Zakonodovac nije u zakonu predvidio na koga bi trebala glasiti bankovna garancija.</p>	<p>odnosno banaka.</p>
<p>255</p>	<p>PRO PUTUJ d.o.o. PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PRUŽANJU USLUGA U TURIZMU, Članak 5. Poštovani, ukoliko će se ukidanjem čl. 38a uvesti obveza isplate sredstava za sve vouchere, potrebno je zakonski regulirati uvjete povrata kako se putničke agencije ne bi dovele u poziciju da moraju vratiti novac koji im njihovi dobavljači (prijevoznici, hotelijeri...) nisu još vratili. Treba uzeti u obzir da svaka zemlja ima drugačije datumske rokove za povrat prema izdanim voucherima, neke aviokompanije su u međuvremenu propale, pa do povrata novca vjerojatno neće niti doći. Većina hrvatskih putničkih agencija neće moći izvršiti takvu obavezu prije nego dobavljači izvrše povrat uplaćenih sredstava. Napominjem da osiguravatelji ne pokrivaju jamčevnim osiguranjem izdane vouchere, tako da se stranke tim putem neće moći naplatiti.</p>	<p>Nije prihvaćen Sukladno važećem Zakonu, koji je usklađen s Direktivom 2015/2302, povrat uplaćenog novca za paket aranžman putniku dužan je izvršiti organizator putovanja. Pitanje povrata proslijeđenog novca je stvar ugovornih odnosa organizatora i pružatelja pojedinačnih usluga, a povrat novca za neizvršenu ugovornu obvezu organizator može tražiti putem suda. Ujedno skrećemo pažnju na odredbe važećeg Zakona prema kojima organizator i inače mora imati jamčevinu za slučaj nesolventnosti za svaki paket aranžman koji organizira (članak 50. i 51.), a navedene izmjene Zakona se odnose i na navedenu jamčevinu i na vaučer, s obzirom da se isti izdaje umjesto izvršenja već ugovorenog paket aranžmana. Ukoliko putnik po proteku propisnih rokova ne želi iskoristiti vaučer, povrat novca mu je dužna izvršiti agencija u roku od 14 dana od isteka 180 dana od prestanka posebnih okolnosti. Jamčevina je samo osiguranje putniku za slučaj nesolventnosti agencije, to jest ukoliko ona bude nesposobna za pravodobno plaćanje dospjelih obveza u iznosu i u roku dospijeca ili je u stečaju, te bi putnik tek u takvim slučajevima mogao tražiti povrat novca od osiguravajućeg društva. Prilikom donošenja Zakona koji je usvojen u travnju 2020. godine, na samim počecima pandemije uzrokovane COVID-19, vodili smo se interesima potrošača, naime tada je u čl. 38. a. propisano da je vaučer izdan za neizvršeni ugovor o putovanju u paket-aranžmanu pokriven već ugovorenom jamčevinom za slučaj nesolventnosti i na njemu moraju biti navedeni podaci o jamčevini. No smatramo da je i novim prijedlogom Zakona isto potrebno naglasiti, jer prema informacijama koje su dostupne Ministarstvu osiguravajuća društva su i tijekom 2020. godine sklapala ugovore o osiguranju za slučaj insolventnosti turističkih agencija. Naglašavamo kako predmetnim izmjenama i dopunama Zakona o pružanju usluga u turizmu (Narodne novine, 42/20), a niti samim Pravilnikom o načinu korištenja vaučera za neizvršene ugovore o putovanju u paket-aranžmanu (Narodne novine, broj 60/20) niti u jednom trenutku nije bila isključena mogućnost da turistička agencija umjesto izdavanja vaučera putniku vrati uplaćena sredstva. To je poslovna odluka turističke agencije te smatramo kako nije bilo zapreke da turističke agencije, promišljajući svoje daljnje poslovanje s korisnicima svojih usluga, u slučajevima kada je moguće izvrše povrat sredstava putnicima. Nastavno na pitanje problema jamčevine, napominjemo da je i prema ranije važećem Zakonu o pružanju usluga u turizmu (NN 68/07, 88/10, 30/14, 89/14 i 152/14)</p>

		<p>jamčevina za slučaj nesolventnosti bila propisana u obliku polica osiguranja i bankarskih garancija te je, s obzirom na uspostavljenu i ustaljenu praksu, i novim Zakonom o pružanju usluga u turizmu (NN 130/17) zadržan isti sustav zaštite od nesolventnosti. Naime, zaštita u slučaju nesolventnosti pruža zaštitu kupcu u slučaju nesolventnosti trgovca preko kojeg je rezervirao putovanje. Ovisno o predmetnoj zemlji EU-a ta zaštita može biti fond, osiguranje ili bilo koji drugi mehanizam iz kojega će se izvršiti povrat svih obavljenih plaćanja kupca i, prema potrebi, trošak repatrijacije ako je paket ili povezani putni aranžman uključivao prijevoz. Povrat uplaćenog novca od osiguravajućih društava putnici će tražiti samo u slučaju stečaja turističkih agencija no svjesna problema turističkih agencija skrećemo pozornost da je Vlada Republike Hrvatske na sjednici dana 4. veljače 2021. godine donijela Odluku o usvajanju Programa dodjele državnih potpora sektoru turizma i sporta u aktualnoj pandemiji COVID-a 19 (Narodne novine, broj 10/21) u okviru kojeg će se osigurati financijska podrška poduzetnicima koji obavljaju djelatnost u sektoru turizma, uključujući i turističke agencije s ciljem ublažavanja posljedica krize na njihovo poslovanje. Mjere iz tog Programa usmjerene su na nadoknađivanje manjka likvidnosti poduzetnicima u navedenim sektorima i to kroz omogućavanje pristupa financijskim sredstvima uz uvjete povoljnije od uobičajenih na financijskim tržištima, a radi osiguranja opstanka, očuvanja zaposlenosti i ublažavanja teškoća u poslovanju za vrijeme trajanja krize te stvaranja preduvjeta za što brži oporavak nakon krize te smatramo da će isto povoljno utjecati i na status turističkih agencija.</p>
256	<p>SUN TRAVEL jdoo PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PRUŽANJU USLUGA U TURIZMU, Članak 5.</p> <p>Poštovani, Vlasnik sam SUN TRAVEL turističke agencije, koja se bavi i outgoingom i incomingom, Željela bih napomenuti da će navedeni prijedlog izmjene Zakona, a kojim se donose izmjene članka 38a, za većinu putničkih agencija značiti prestanak poslovanja. Stoga, molim da uvažite slijedeće prijedloge: 1. U nacrtu Zakona stoji termin "organizator", a smatramo kako bi trebalo pisati "odgovorni organizator putovanja." 2. Putničke agencije se dovodi u nepovoljnu situaciju ako Vlada Republike Hrvatske donese Zakon prema kojemu moraju vratiti uplate za vouchere koje su izdali do 1.3.2021. godine. Shodno tome tražimo produženje roka trajanja vouchera do 31.12.2021. godine. 3. Jamčevno osiguranje u slučaju proglašenja više sile, kao što je COVID-19, ne pokriva izdane vouchere jer je viša sila nastupila nakon ugovaranja police jamčevnog osiguranja. U slučaju stečaja pojedinih putničkih agencija putnici će izgubiti novac. Apeliramo na produženje roka trajanja vouchera, jer u protivnom će putnička agencija s malo novca kojim raspolaže teško odrediti kome će vratiti novac, a kome ne. Također, upitno je ima li putnička agencija financijskih sredstava koji bi omogućili povrat novca putnicima. 4. Svakako i neupitno odobriti bespovratna sredstva kao što su to učinile i ostale države članice EU 5. Produžiti potpore za isplatu plaća u minimalnom iznosu od 4000 kn do kraja</p>	<p>Nije prihvaćen</p> <p>Zakonom o pružanju usluga u turizmu organizator je definiran kao trgovac koji izravno ili putem drugog trgovca odnosno zajedno s drugim trgovcem kombinira i prodaje ili nudi na prodaju paket-aranžmane ili trgovac koji dostavlja podatke o putniku drugom trgovcu u skladu s točkom 2. podtočkom b) podpodtočkom 5. članka 7. toga Zakona, a prodavatelj kao trgovac koji nije organizator, a koji prodaje ili nudi na prodaju paket-aranžmane koje kombinira organizator. Navedeni termini i definicija su usklađeni s odredbama Direktive 2015/2302 te se kao takvi ne mogu mijenjati. Također, prema Zakonu o pružanju usluga u turizmu za izvršenje paket aranžmana je odgovoran organizator, a ne prodavatelj. Nije moguće prihvatiti prijedlog da rok za izvršenje povrata novca putnicima bude 31.12.2021. iz razloga što je zbog povrede prava Europske unije odnosno kršenja odredbi Direktive 2015/2302 o putovanjima u paket-aranžmanima i povezanim putnim aranžmanima, u pogledu članka 38.a važećeg Zakona Europska komisija protiv Republike Hrvatske pokrenula postupak povrede prava Europske unije, te je donošenje ovih izmjena Zakona nužno radi usklađivanja s navedenom Direktivom i izbjegavanja postupka pred Sudom Europske unije. Slijedom navedenoga, predloženo je brisanje članka 38.a važećeg Zakona odnosno postojećeg roka od 180 dana od dana prestanka posebnih okolnosti za povrat novca. Nakon stupanja na snagu predmetnih izmjena Zakona putnici će moći birati žele li temeljem izdanog vaučera ugovoriti zamjensko putovanje ili će raskinuti</p>

2021. g S poštovanjem, Karmen Matotek, Sun Travel Čakovec

ugovor i ostvariti pravo na povrat uplaćenih sredstava u roku od 14 dana od raskida ugovora. Ujedno skrećemo pažnju na odredbe važećeg Zakona prema kojima organizator i inače mora imati jamčevinu za slučaj nesolventnosti za svaki paket aranžman koji organizira (članak 50. i 51.), a navedene izmjene Zakona se odnose i na navedenu jamčevinu i na vaučer, s obzirom da se isti izdaje umjesto izvršenja već ugovorenog paket aranžmana. Ukoliko putnik po proteku propisnih rokova ne želi iskoristiti vaučer, povrat novca mu je dužna izvršiti agencija u roku od 14 dana od isteka 180 dana od prestanka posebnih okolnosti. Jamčevina je samo osiguranje putniku za slučaj nesolventnosti agencije, to jest ukoliko ona bude nesposobna za pravodobno plaćanje dospjelih obveza u iznosu i u roku dospijeca ili je u stečaju, te bi putnik tek u takvim slučajevima mogao tražiti povrat novca od osiguravajućeg društva. Prilikom donošenja Zakona koji je usvojen u travnju 2020. godine, na samim počecima pandemije uzrokovane COVID-19, vodili smo se interesima potrošača, naime tada je u čl. 38. a. propisano da je vaučer izdan za neizvršeni ugovor o putovanju u paket-aranžmanu pokriven već ugovorenom jamčevinom za slučaj nesolventnosti i na njemu moraju biti navedeni podaci o jamčevini. No smatramo da je i novim prijedlogom Zakona isto potrebno naglasiti, jer prema informacijama koje su dostupne Ministarstvu osiguravajuća društva su i tijekom 2020. godine sklapala ugovore o osiguranju za slučaj insolventnosti turističkih agencija. Naglašavamo kako predmetnim izmjenama i dopunama Zakona o pružanju usluga u turizmu (Narodne novine, 42/20), a niti samim Pravilnikom o načinu korištenja vaučera za neizvršene ugovore o putovanju u paket-aranžmanu (Narodne novine, broj 60/20) niti u jednom trenutku nije bila isključena mogućnost da turistička agencija umjesto izdavanja vaučera putniku vrati uplaćena sredstva. To je poslovna odluka turističke agencije te smatramo kako nije bilo zapreke da turističke agencije, promišljajući svoje daljnje poslovanje s korisnicima svojih usluga, u slučajevima kada je moguće izvrše povrat sredstava putnicima. Nastavno na pitanje problema jamčevine, napominjemo da je i prema ranije važećem Zakonu o pružanju usluga u turizmu (NN 68/07, 88/10, 30/14, 89/14 i 152/14) jamčevina za slučaj nesolventnosti bila propisana u obliku polica osiguranja i bankarskih garancija te je, s obzirom na uspostavljenju i ustaljenju praksu, i novim Zakonom o pružanju usluga u turizmu (NN 130/17) zadržan isti sustav zaštite od nesolventnosti. Naime, zaštita u slučaju nesolventnosti pruža zaštitu kupcu u slučaju nesolventnosti trgovca preko kojeg je rezervirao putovanje. Ovisno o predmetnoj zemlji EU-a ta zaštita može biti fond, osiguranje ili bilo koji drugi mehanizam iz kojega će se izvršiti povrat svih obavljenih plaćanja kupca i, prema potrebi, trošak repatrijacije ako je paket ili povezani putni aranžman uključivao prijevoz. Povrat uplaćenog novca od osiguravajućih društava putnici će tražiti samo u slučaju stečaja turističkih agencija no svjesna problema turističkih agencija skrećemo pozornost da je Vlada Republike Hrvatske na sjednici dana 4. veljače 2021. godine donijela Odluku o usvajanju Programa dodjele državnih potpora sektoru turizma i sporta u aktualnoj pandemiji COVID-a 19 (Narodne novine, broj 10/21) u okviru kojeg će se osigurati

		<p>financijska podrška poduzetnicima koji obavljaju djelatnost u sektoru turizma, uključujući i turističke agencije s ciljem ublažavanja posljedica krize na njihovo poslovanje. Mjere iz tog Programa usmjerene su na nadoknađivanje manjka likvidnosti poduzetnicima u navedenim sektorima i to kroz omogućavanje pristupa financijskim sredstvima uz uvjete povoljnije od uobičajenih na financijskim tržištima, a radi osiguranja opstanka, očuvanja zaposlenosti i ublažavanja teškoća u poslovanju za vrijeme trajanja krize te stvaranja preduvjeta za što brži oporavak nakon krize te smatramo da će isto povoljno utjecati i na status turističkih agencija. Nadalje, turističke agencije obuhvaćene su u sklopu provedbe mjere potpora za isplatu plaća u minimalnom iznosu 4000 kn, a ista je u nadležnosti Ministarstva rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike.</p>
257	<p>Integral Zagreb PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PRUŽANJU USLUGA U TURIZMU, Članak 5. Poštovani, Turistička agencija INTEGRAL ZAGREB d.o.o posluje od 1993 godine. Mi smo agencija koje se prvenstveno bavi outgoingom, mada ostvarujemo dio prihoda i inomingom. Imamo 10 zaposlenih djelatnika po Ugovoru o radu na neodređeno vrijeme , i od početka izbijanja epidemije zadržali smo sve zaposlenike. Kao turistička agencija nemamo drugih prihoda i nalazimo se u teškoj financijskom situaciji, zbog prestanka putovanja izazvanih pandemijom. Od 3 mjeseca 2020 godine ne ostvarujemo prihode, a moramo podmirivati fiksne troškove, te plaću direktora tj. osnivača tvrtke. Opstanak turističke agencije vezana je za ispunjenje ovih točaka: 1. U Prijedlogu Zakona je definicija Organizatora a potrebno je ispraviti u Odgovornog organizatora putovanja – jer sve agencije međusobno surađuju i prodaju aranžmane drugih agencija te je potrebno naglasiti tko snosi odgovornost za organizaciju putovanja 2. Da Ministarstvo turizma i sporta produži rok za povrat novca klijentima minimalno do 31.12.2021. od kojeg počinje teći vrijeme isteka 180 dana za izvršenje povrata 3. Produžiti izdate Vouchere putnicima do 31.12.2022. godine - kada će granice biti otvorene i bolje prilike za putovanje 4. Za tvrtke u turizmu tražimo osiguranje bespovratnih sredstava kao i druge članice EU, za pokrivanje fiksnih troškova za period pada prometa i to po razredima : pad prometa od 60-70%, od 70-80% i više od 90%. 5. Produženje potpora za isplatu plaća u minimalnom iznosu od 4000 kn do kraja 2021. g S poštovanjem, Dalibor Drakulić, Integral Zagreb</p>	<p>Nije prihvaćen Važećim Zakonom o pružanju usluga u turizmu organizator je definiran kao trgovac koji izravno ili putem drugog trgovca odnosno zajedno s drugim trgovcem kombinira i prodaje ili nudi na prodaju paket-aranžmane ili trgovac koji dostavlja podatke o putniku drugom trgovcu u skladu s točkom 2. podtočkom b) podpodtočkom 5. članka 7. toga Zakona, a prodavatelj kao trgovac koji nije organizator, a koji prodaje ili nudi na prodaju paket-aranžmane koje kombinira organizator. Navedeni termini i definicije su usklađene s odredbama Direktive 2015/2302 te se kao takvi ne mogu mijenjati. Također, prema Zakonu o pružanju usluga u turizmu za izvršenje paket aranžmana je odgovoran organizator, a ne prodavatelj. Izmjenama i dopunama Zakona o pružanju usluga u turizmu (Narodne novine, br. 42/20) iz travnja 2020. godine, koje su još na snazi, dana je mogućnost turističkim agancijama da za neizvršene paket aranžmane izdaju vaučere, na temelju kojih bi putnik imao pravo na zamjensko putovanje ili povrat novca u roku 14 dana od isteka roka od 180 dana od prestanka posebnih okolnosti. Novi prijedlog izmjena i dopuna Zakona trebao bi stupiti na snagu tokom travnja 2021. godine, dakle godinu dana nakon uvođenja izmjena i dopuna u 2020. godini. Nije moguće prihvatiti prijedlog da rok za izvršenje povrata novca putnicima bude 31.12.2021. Naime zbog nesuklađenosti s odredbama Direktive 2015/2302 o putovanjima u paket-aranžmanima i povezanim putnim aranžmanima, u pogledu članka 38.a važećeg Zakona Europska komisija je protiv Republike Hrvatske, 30. listopada 2020. godine, pokrenula druga fazu postupka zbog povrede prava Europske unije (obrazloženo mišljenje), te je donošenje izmjena Zakona kojima se članak 38.a briše nužno radi usklađivanja s navedenom Direktivom i izbjegavanja postupka pred Sudom Europske unije kao i zaštite samih potrošača. Sukladno prijelaznoj odredbi Nacrta prijedloga Zakona, iznimno, uz pristanak putnika vaučer se može iskoristiti za sklapanje ugovora o zamjenskom putovanju u paket-aranžmanu jednake, veće ili niže vrijednosti i/ili kvalitete te izlet ili drugu uslugu putovanja, u roku godine dana od njegovog izdavanja. U vezi s problemima vezanim uz likvidnost turističkih agencija skrećemo pažnju kako je Vlada Republike Hrvatske na sjednici dana 4. veljače 2021. godine donijela Odluku o usvajanju Programa dodjele državnih potpora</p>

		<p>sektoru turizma i sporta u aktualnoj pandemiji COVID-19 u okviru kojeg će se osigurati financijska podrška poduzetnicima koji obavljaju djelatnost u sektoru turizma, uključujući i turističke agencije s ciljem ublažavanja posljedica krize na njihovo poslovanje. Mjere iz tog Programa usmjerene su na nadoknađivanje manjka likvidnosti poduzetnicima u navedenim sektorima i to kroz omogućavanje pristupa financijskim sredstvima uz uvjete povoljnije od uobičajenih na financijskim tržištima, a radi osiguranja opstanka, očuvanja zaposlenosti i ublažavanja teškoća u poslovanju za vrijeme trajanja krize te stvaranja preduvjeta za što brži oporavak nakon krize te se nadamo da će isto povoljno utjecati i na status turističkih agencija. Predmet ovoga Zakona nije mjera potpora za isplatu plaća u minimalnom iznosu 4000 kn, a ista je u nadležnosti Ministarstva rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike.</p>
258	<p>Tihomir Janjić PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PRUŽANJU USLUGA U TURIZMU, Članak 5. Poštovani. Predlažemo sljedeće izmjene Zakona: 1. Zakonom (ili drugim mehanizmima/zakonima) obvezati krajnje pružatelje usluga (hotele i druge pružatelje usluga smještaja, avio-prijevoznike i druge prijevoznike itd.) na povrat uplaćenih depozita prije 1. ožujka 2020. godine, a za neizvršene usluge nakon proglašenja pandemije. 2. Produžiti valjanost vaučera izdanih od strane hrvatskih putničkih agencija do 31.12.2022. 3. Zakonski onemogućiti osiguravajuće kuće da SARS-CoV-2 pandemiju uvrste u tzv. „acts of God“, tj. da ih se onemogućući u proglašenju ugovorenih polica jamčenog osiguranja nevažećim. 4. Osigurati bespovratnu financijsku pomoć razmjernu padu prihoda putničkim agencijama, povremenim prijevoznicima i turističkim vodičima. 5. Produženje mjera HZZ-a za zaposlenike (4.000,00 kn) do 31.12.2021. 6. U zakonu definirati „odgovornog organizatora putovanja“, umjesto „organizatora putovanja“ Hvala & pozdrav. www.eholidays.hr</p>	<p>Nije prihvaćen Sukladno važećem Zakonu, koji je usklađen s Direktivom 2015/2302, povrat uplaćenog novca za paket aranžman putniku dužan je izvršiti organizator putovanja. Pitanje povrata prosljeđenog novca je stvar ugovornih odnosa organizatora i pružatelja pojedinačnih usluga, a povrat novca za neizvršenu ugovornu obvezu organizator može tražiti putem suda. Izmjenama i dopunama Zakona o pružanju usluga u turizmu (Narodne novine, br. 42/20) iz travnja 2020. godine, koje su još na snazi, dana je mogućnost turističkim agencijama da za neizvršene paket aranžmane izdaju vaučere, na temelju kojih bi putnik imao pravo na zamjensko putovanje ili povrat novca u roku 14 dana od isteka roka od 180 dana od prestanka posebnih okolnosti. Novi prijedlog izmjena i dopuna Zakona trebao bi stupiti na snagu tokom travnja 2021. godine, dakle godinu dana nakon uvođenja izmjena i dopuna u 2020. godini. Nije moguće prihvatiti prijedlog da rok za izvršenje povrata novca putnicima bude 31.12.2021. Naime, zbog nesuklađenja s odredbama Direktive 2015/2302 o putovanjima u paket-aranžmanima i povezanim putnim aranžmanima, u pogledu članka 38.a važećeg Zakona Europska komisija je protiv Republike Hrvatske, 30. listopada 2020. godine, pokrenula drugu fazu postupka zbog povrede prava Europske unije (obrazloženo mišljenje), te je donošenje izmjena Zakona kojima se članak 38.a briše nužno radi suklađivanja s navedenom Direktivom i izbjegavanja postupka pred Sudom Europske unije kao i zaštite samih potrošača. Sukladno prijelaznoj odredbi Nacrta prijedloga Zakona, iznimno, uz pristanak putnika vaučer se može iskoristiti za sklapanje ugovora o zamjenskom putovanju u paket-aranžmanu jednake, veće ili niže vrijednosti i/ili kvalitete te izlet ili drugu uslugu putovanja, u roku godine dana od njegovog izdavanja. Važećim Zakonom o pružanju usluga u turizmu organizator je definiran kao trgovac koji izravno ili putem drugog trgovca odnosno zajedno s drugim trgovcem kombinira i prodaje ili nudi na prodaju paket-aranžmane ili trgovac koji dostavlja podatke o putniku drugom trgovcu u skladu s točkom 2. podtočkom b) podpodtočkom 5. članka 7. toga Zakona, a prodavatelj kao trgovac koji nije organizator, a koji prodaje ili nudi na prodaju paket-aranžmane koje kombinira organizator. Navedeni termini i definicije su usklađene s odredbama Direktive</p>

		<p>2015/2302 te se kao takvi ne mogu mijenjati. Također, prema Zakonu o pružanju usluga u turizmu za izvršenje paket aranžmana je odgovoran organizator, a ne prodavatelj. Poslovanje osiguravajućih društava regulirano je na razini Europske unije, pri ugovaranju polica dužni su vršiti procjenu rizika, a osiguravati samo rizike koji su budući i neizvjesni. Vezano uz problem likvidnosti turističkih agencija skrećemo pozornost da je Vlada Republike Hrvatske na sjednici dana 4. veljače 2021. godine donijela Odluku o usvajanju Programa dodjele državnih potpora sektoru turizma i sporta u aktualnoj pandemiji COVID-a 19 u okviru kojeg će se osigurati financijska podrška poduzetnicima koji obavljaju djelatnost u sektoru turizma, uključujući i turističke agencije s ciljem ublažavanja posljedica krize na njihovo poslovanje. Mjere iz tog Programa usmjerene su na nadoknađivanje manjka likvidnosti poduzetnicima u navedenim sektorima i to kroz omogućavanje pristupa financijskim sredstvima uz uvjete povoljnije od uobičajenih na financijskim tržištima, a radi osiguranja opstanka, očuvanja zaposlenosti i ublažavanja teškoća u poslovanju za vrijeme trajanja krize te stvaranja preduvjeta za što brži oporavak nakon krize te smatramo da će isto povoljno utjecati i na status turističkih agencija. Mjera potpora za isplatu plaća u minimalnom iznosu 4000 kn nije predmet ovoga Zakona, a ista je u nadležnosti Ministarstva rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike.</p>
259	<p>Contineo d.o.o. PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PRUŽANJU USLUGA U TURIZMU, Članak 5. Poštovani, u potpunosti se slažem sa svom problematikom koju su iskazale kolege agencije ovdje u e-savjetovanju. Neshvatljivo je da djelujete suprotno našim interesima i interesima građana RH, ne štite našu djelatnost, radnike ni naše putnike. Od početka pandemije marginalizirani smo do te mjere da je očiti cilj da putničke agencije potpuno nestanu. Nema podrške institucija koje bi trebale stati uz nas, ovim prijedlogom se postavljate kao naša zla mačeha! Pozivate se na EU direktive ali ne uzimate u obzir pozitivne primjere drugih članica EU u vidu zaštite i pomoći turističkog sektora (bespovratna sredstva, plaćeni fiksni troškovi, suradnja banaka...) Izmjenom članka 38a, većina agencija će biti primorana proglasiti stečaj, zatvoriti svoje poslovanje. Financijski gubitak će imati i putnici i država a radnici će nažalost morati na HZZ što je dodatno opterećenje za državni proračun. Provjerite si samo koji je stav osiguravateljskih kuća u pogledu isplata jamčevine putovanja. Naš prijedlog je slijedeći: 1. odrediti datum od kojeg počinje teći vrijeme isteka 180 dana za izvršenje povrata, ne prije 31.12.2021. 2. u nacrtu Zakona termin 'organizator' definirati kao 'odgovorni organizator putovanja' 3. hitno omogućiti BESPOVRATNA SREDSTVA putničkim agencijama kao što su to učinile i ostale države članice EU. Svima sa većim padom od 40% 4. nalozi prema bankama za produljenje moratorija ili reprogram obveza 5. omogućiti lakše i brže dobivanje kredita kod banaka preko HAMAG i HBOR uz jamstva države ali prvenstveno dajte nam bespovratna sredstva!! Agencije su najviše stradale u ovo</p>	<p>Primijeno na znanje Nije moguće prihvatiti prijedlog da datum od kojeg počinje teći vrijeme isteka roka od 180 dana za izvršenje povrata novca putnicima bude 31.12.2021. iz razloga što je zbog povrede prava Europske unije odnosno kršenja odredbi Direktive 2015/2302 o putovanjima u paket-aranžmanima i povezanim putnim aranžmanima, u pogledu članka 38.a važećeg Zakona Europska komisija protiv Republike Hrvatske pokrenula postupak povrede prava Europske unije, te je donošenje ovih izmjena Zakona nužno radi usklađivanja s navedenom Direktivom i izbjegavanja postupka pred Sudom Europske unije. Slijedom navedenoga, predloženo je brisanje članka 38.a važećeg Zakona odnosno postojećeg roka od 180 dana od dana prestanka posebnih okolnosti za povrat novca. Nakon stupanja na snagu predmetnih izmjena Zakona putnici će moći birati žele li temeljem izdanog vaučera ugovoriti zamjensko putovanje ili će raskinuti ugovor i ostvariti pravo na povrat uplaćenih sredstava u roku od 14 dana od raskida ugovora. Zakonom o pružanju usluga u turizmu organizator je definiran kao trgovac koji izravno ili putem drugog trgovca odnosno zajedno s drugim trgovcem kombinira i prodaje ili nudi na prodaju paket-aranžmane ili trgovac koji dostavlja podatke o putniku drugom trgovcu u skladu s točkom 2. podtočkom b) podpodtočkom 5. članka 7. toga Zakona, a prodavatelj kao trgovac koji nije organizator, a koji prodaje ili nudi na prodaju paket-aranžmane koje kombinira organizator. Navedeni termini i definicija su usklađeni s odredbama Direktive 2015/2302 te se kao takvi ne mogu mijenjati. Također, prema Zakonu o pružanju usluga u turizmu za izvršenje paket aranžmana je odgovoran organizator, a ne prodavatelj. Vezano uz problem likvidnosti turističkih agencija skrećemo pozornost da je Vlada Republike Hrvatske na sjednici dana 4. veljače 2021.</p>

	<p>situaciji, nije nam zabranjen rad ali nam je onemogućen! Molimo hitnu pomoć, budite nam partner! MINT i sve djelatnosti u turizmu moraju surađivati zajedno kao tim, sa zajedničkim interesima. Sve za bolje sutra, za nas i naše putnike. S poštovanjem, Ingrid Škrbat, Contineo Pazin</p>	<p>godine donijela Odluku o usvajanju Programa dodjele državnih potpora sektoru turizma i sporta u aktualnoj pandemiji COVID-a 19 u okviru kojeg će se osigurati financijska podrška poduzetnicima koji obavljaju djelatnost u sektoru turizma, uključujući i turističke agencije s ciljem ublažavanja posljedica krize na njihovo poslovanje. Mjere iz tog Programa usmjerene su na nadoknađivanje manjka likvidnosti poduzetnicima u navedenim sektorima i to kroz omogućavanje pristupa financijskim sredstvima uz uvjete povoljnije od uobičajenih na financijskim tržištima, a radi osiguranja opstanka, očuvanja zaposlenosti i ublažavanja teškoća u poslovanju za vrijeme trajanja krize te stvaranja preduvjeta za što brži oporavak nakon krize te smatramo da će isto povoljno utjecati i na status turističkih agencija.</p>
260	<p>ASTRALIS TRAVEL d.o.o. PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PRUŽANJU USLUGA U TURIZMU, Članak 5. Poštovani, Javljam se u godini 20. rođendana naše tvrtke, u nadi da će svi ovi prijedlozi, točnije vapaji turističke struke uroditi plodom te da će nam biti omogućeno da doživimo studeni i proslavu jubileja. U suprotnom, ova i sve ostale objave kolegica i kolega moći će poslužiti samo kao podloga za requiem za većinu nas. Putnička smo agencija koja se bavi gotovo isključivo outgoingom, konkretnije, u najvećem postotku školskim putovanjima. Od ožujka 2020. do danas prosjek pada prihoda nam je 96% i osim onih 4.000 kn za radnike, nismo primili (kao niti ostale agencije) niti jednu kunu pomoći države. U isto vrijeme, od kolega iz drugih zemalja članica EU doznajemo kako od države primaju i po 75-80% prihoda iz istog razdoblja prethodnih godina na ime bespovratne pomoći!? Kako je dakle moguće da naše Ministarstvo i Vlada bespogovorno slušaju EU naredbe, svjesno pri tome žrtvujući svoje gospodarstvenike (u konačnici i građane/naše klijente), a u isto vrijeme im ne pružaju baš nikakvu pomoć!? Iskoristio bih prostor i vrijeme da jače istaknem nekoliko ključnih problema naše struke, u nadi da sve ovo što svi mi pišemo (ipak) neće biti uzaludno. Prvi je svakako pitanje silnih depozita koje smo svi mi uplatili (uglavnom stranim) pružateljima usluga!! Naši prihodi u dužem periodu prije ožujka 2020. iznosili su 14-15 milijuna kuna godišnje. Iznosi uplaćenih depozita (hotelima, avio i brodarskim kompanijama i ostalima) je višemilijunski! Ako naše prihode i iznose depozita uzmemo kao prosjek i pretpostavimo da je agencija u sličnoj situaciji barem 1000, lako dolazimo do brojke u MILIJARDAMA KUNA KOJE SU IZAŠLE IZ HRVATSKE!! Dame i gospodo iz svih resornih Ministarstava i Vlade RH, jesmo li kao država zaista toliko BOGATI da toliki novac jednostavno zaboravimo?? Jeste li zaista spremni „naložiti“ agencijama da te iste novce, koji sad leže na računima tvrtki u inozemstvu, vrate klijentima?? Kako, od kud i na koji način?? Stoga, ako već morate slijepo slušati EU direktive, INZISTIRAMO da pronađete pravni osnov da se unutar EU regulira i taj problem!! Nevjerojatno je da ga (osim struke) nitko ne spominje, SPASITE NOVAC HRVATSKIH GRAĐANA! Nadam se da nismo članica koja samo poslušno kima glavom, izvolite zastupati interese svojih gospodarstvenika i</p>	<p>Nije prihvaćen Izmjenama i dopunama Zakona o pružanju usluga u turizmu (Narodne novine, br. 42/20) iz travnja 2020. godine, koje su još na snazi, dana je mogućnost turističkim agencijama da za neizvršene paket aranžmane izdaju vaučere, na temelju kojih bi putnik imao pravo na zamjensko putovanje ili povrat novca u roku 14 dana od isteka roka od 180 dana od prestanka posebnih okolnosti. Novi prijedlog izmjena i dopuna Zakona trebao bi stupiti na snagu tokom travnja 2021. godine, dakle godinu dana nakon uvođenja izmjena i dopuna u 2020. godini. Nije moguće prihvatiti prijedlog da rok za izvršenje povrata novca putnicima bude 31.12.2021. naime zbog nesuklađenja s odredbama Direktive 2015/2302 o putovanjima u paket-aranžmanima i povezanim putnim aranžmanima, u pogledu članka 38.a važećeg Zakona Europska komisija je protiv Republike Hrvatske, 30. listopada 2020. godine, pokrenula druga fazu postupka zbog povrede prava Europske unije (obrazloženo mišljenje), te je donošenje izmjena Zakona kojima se članak 38.a briše nužno radi usklađivanja s navedenom Direktivom i izbjegavanja postupka pred Sudom Europske unije kao i zaštite samih potrošača. Sukladno prijelaznoj odredbi Nacrta prijedloga Zakona, iznimno, uz pristanak putnika vaučer se može iskoristiti za sklapanje ugovora o zamjenskom putovanju u paket-aranžmanu jednake, veće ili niže vrijednosti i/ili kvalitete te izlet ili drugu uslugu putovanja, u roku godine dana od njegovog izdavanja. Važećim Zakonom o pružanju usluga u turizmu organizator je definiran kao trgovac koji izravno ili putem drugog trgovca odnosno zajedno s drugim trgovcem kombinira i prodaje ili nudi na prodaju paket-aranžmane ili trgovac koji dostavlja podatke o putniku drugom trgovcu u skladu s točkom 2. podtočkom b) podpodtočkom 5. članka 7. toga Zakona, a prodavatelj kao trgovac koji nije organizator, a koji prodaje ili nudi na prodaju paket-aranžmane koje kombinira organizator. Navedeni termini i definicije su usklađene s odredbama Direktive 2015/2302 te se kao takvi ne mogu mijenjati. Također, prema Zakonu o pružanju usluga u turizmu za izvršenje paket aranžmana je odgovoran organizator, a ne prodavatelj. U vezi s problemima vezanim uz likvidnost turističkih agencija skrećemo pažnju kako je Vlada Republike Hrvatske na sjednici dana 4. veljače 2021. godine donijela Odluku o usvajanju Programa dodjele državnih potpora sektoru turizma i sporta u aktualnoj pandemiji COVID-a 19 u okviru kojeg će se</p>

građana! Problem sredstava u tzv „trećim zemljama“ (i u našem slučaju radi se o vrlo velikim iznosima) možete riješiti pružajući vjerovnicima (agencijama) BESPLATNU PRAVNU POMOĆ jer je vrlo očito da na drugi način do svojih/novaca naših klijenata nećemo moći doći (većina vouchera važeća je do 31.12.2021., s objektivno minimalnim šansama za realizaciju). Molim pojašnjenje čemu točno „služi“ čuvena HGK, ako ne za ovakve i slične situacije? Što je s MVEP? Pomozite nam da pravnim putem vratimo sredstva svojim putnicima!! Drugi problem koji bih istaknuo je pitanje JAMČEVINE. Dakle, kako je moguće da u jednoj pravnoj državi čitav jedan sektor (osiguravajuće kuće) jednostavno odluči SAMOPROGLASITI sve ugovorene (i uredno plaćene) police jamčevnog osiguranja ništavnima!? Zaista ne razumijem kako je to moguće i zašto se to pitanje također prešućuje. Kao član UNPAH-a znamo da je udruga postavila to pitanje MINT-u i ministrici osobno, ako se ne varam već mjesecima nema niti odgovora!? Zašto? Jeste li svjesni da će većina nas uskoro ostati bez te police (sklapala se na 1g) budući ih osiguravatelji jednostavno ne žele nuditi? Mi ćemo tako uskoro kršiti ZPUT, biti osuđeni na velike kazne, a Vi ste toga svjesni i ništa ne poduzimate!? INZISTIRAMO da Zakonom regulirate to pitanje u vidu državnih jamstava, a dugoročno jasno propišete prava i obveze osiguravatelja s jedno odnosno agencija s druge strane Naravno, tu je i pitanje mogućeg ukidanja Članka 38.a ZPUT-a. Ako prva dva problema koje smo iznijeli shvatimo kao činjenice (jer to jesu), kako dame i gospodo zamišljate da agencije uskoro vrate uplate klijenata u cijelosti, dok u isto vrijeme niste osigurali da pružatelji usluga vrate taj isti novac nama!? Zar zaista mislite da je to moguće i od kojih novaca?? Kako možete sav teret svaliti na leđa agencija, pri tome im apsolutno ne pomažući?? Jeste li svjesni da će to značiti kraj (stečaj, nelikvidnost) za stotine, možda i tisuće agencija!? Ima li onda smisla mjera od 4.000 kn za radnika, kad će Vam uskoro tisuće i tisuće njih/nas pokucati na vrata HZZ-a? Zna li da zbog gore navedenog problema jamčevine u slučaju nelikvidnosti ili stečaja agencije građani/naši klijenti ostaju u potpunosti bez svog novca? Vjerujem da sve to znate, ali nevjerojatno je da to odobravate, zaista nevjerojatno. Planirate li dame i gospodo iz MINT-a i Vlade RH sve ovo objasniti prosječnom građaninu RH? Ili ćete dopustiti kaos, učestale napade na agencije i njihove djelatnike te vrlo moguće socijalne nemire ako sve ovo zaista ne riješite? Apeliram i na savjest i na razum da dobro o svemu promislite i prihvatite sljedeće prijedloge; 1. OSIGURATI PRAVNI OSNOV (u ZPUT-u, kroz EU mehanizme i posredovanjem HGK i/ili diplomacije u trećim zemljama) ZA PROMPTAN POVRAT UPLAĆENIH DEPOZITA OD STRANE PRUŽATELJA USLUGA. U SLUČAJEVIMA GDJE JE DOKAZIVO DA PRUŽATELJ USLUGA NIJE SOLVENTAN, PRODUŽITI VALJANOST NJIHOVIH VOUCHERA DO MINIMALNO 31.12.2022.! 2. RIJEŠITI PROBLEM JAMČEVINE, ZA POČETAK DRŽAVNIM JAMSTVIMA 3. PROLONGIRATI ROK ZA POVRAT NOVCA KLIJENTIMA, MINIMALNO DO 31.12.2021. (od kad bi počeo teći rok od 180

osigurati financijska podrška poduzetnicima koji obavljaju djelatnost u sektoru turizma, uključujući i turističke agencije s ciljem ublažavanja posljedica krize na njihovo poslovanje. Mjere iz tog Programa usmjerene su na nadoknađivanje manjka likvidnosti poduzetnicima u navedenim sektorima i to kroz omogućavanje pristupa financijskim sredstvima uz uvjete povoljnije od uobičajenih na financijskim tržištima, a radi osiguranja opstanka, očuvanja zaposlenosti i ublažavanja teškoća u poslovanju za vrijeme trajanja krize te stvaranja preduvjeta za što brži oporavak nakon krize te se nadamo da će isto povoljno utjecati i na status turističkih agencija. Također, predmet ovoga Zakona nije mjera potpora za isplatu plaća u minimalnom iznosu 4000 kn, a ista je u nadležnosti Ministarstva rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike.

	<p>dana za povrat) 4. PROLONGIRATI ROK VALJANOSTI NAŠIH VOUCHERA DO 31.12.2022. (zbog klijenata koji će ipak željeti putovati) 5. OSIGURATI BESPOVRATNU FINANCIJSKU POMOĆ RAZMJERNU PADU PRIHODA PUTNIČKIM AGENCIJAMA, POVREMENIM PRIJEVOZNICIMA I TURISTIČKIM VODIČIMA. 6. PRODUŽENJE MJERA HZZ-a ZA RADNIKE (4.000 kn) DO MINIMALNO 31.12.2021. 7. U ZAKONU DEFINIRATI „ODGOVORNOG ORGANIZATORA PUTOVANJA“, A NE „ORGANIZATORA“. Za kraj, koristim priliku da zahvalim našim udrugama (UNPAH, UGP) za sve što čine za nas. Ipak, bojim se da se naš glas (za razliku od ugostitelja; čestitam im na upornosti i „glasnoći“) ne čuje dovoljno i apeliram na sve da se probamo medijski eksponirati i na taj način svim građanima, a posebice našim klijentima reći pravu istinu. S poštovanjem, ASTRALIS TRAVEL Siniša Panthy</p>	
261	<p>DANIELA GOLUBIĆ VRABEC PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PRUŽANJU USLUGA U TURIZMU, Članak 5. Poštovani, Molnar travel d.o.o. iz Bjelovara posluje od 1996.g.. Mi smo incoming i outgoing putnička agencija i prijevoznika tvrtka sa 32 vlastita autobusa visoke klase.. Radimo individualna putovanja i putovanja za grupe. Nalazimo se u vrlo teškoj situaciji, a pogotovo ako prođe prijedlog Zakona o pružanju usluga u turizmu, članak 38. koji će većini agencija jako naštetiti. Naime, prvi problem je JAMČEVINA, prema prijedlogu Zakona potrošači imaju pravo na povrat novca u roku od 14 dana od raskida ugovora. Međutim, ukoliko dođe do slučaja nesolventnosti turističke agencije, moći će od osiguravajućih društava na temelju jamčevine za slučaj nesolventnosti tražiti povrat uplaćenog novca. Ističemo da jamčevina NE pokriva vouchere koji su izdani u 2020. godini putnicima za otkazana putovanja, jer su osiguravajuće kuće poslale dopis u kojemu navode kako je jamčevina sklopljena prije nastanka više sile (pandemija virusa COVID-19). U dopisu su naveli da neće isplaćivati novac potrošačima za izdane vouchere. Drugi problem u prijedlogu zakona je definicija Organizatora i rok za povrat novca klijentima. Naime, smatramo da u Zakonu mora biti jasno definirano da se radi o ODGOVORNOM ORGANIZATORU PUTOVANJA. Nije jasno definiran isti rok za POVRAT NOVACA. Apeliramo i na Ministarstvo turizma i sporta da produži povrat novca klijentima do 31. prosinca 2021. godine uz napomenu kako niti jedna putnička agencija ne može u roku 15 dana od datuma prestanka važenja vouchera vratiti novac. Predlažemo da rok bude 180 dana kako bi agencije zbog smanjenog broja radnika to uopće mogle riješiti, a sve uz nadu da ista agencija ima financijska sredstva to vratiti. U članku 38. treba navesti da putnici mogu iskoristiti izdate VOUCHERE i u idućoj godini. Na taj način, pružila bi se prilika putničkim agencijama da se nagode s putnikom o korištenju vouchera do razdoblja kada će granice biti otvorene i bolje prilike za putovanje. Zbog pandemije koja traje sad više od godinu dana, čak ne postoji mogućnost da potrošači uzmu druga putovanja jer se boje putovati, ostali su bez posla, ne žele tako daleko</p>	<p>Nije prihvaćen Izmjenama i dopunama Zakona o pružanju usluga u turizmu (Narodne novine, br. 42/20) iz travnja 2020. godine, koje su još na snazi, dana je mogućnost turističkim agencijama da za neizvršene paket aranžmane izdaju vaučere, na temelju kojih bi putnik imao pravo na zamjensko putovanje ili povrat novca u roku 14 dana od isteka roka od 180 dana od prestanka posebnih okolnosti. Novi prijedlog izmjena i dopuna Zakona trebao bi stupiti na snagu tokom travnja 2021. godine, dakle godinu dana nakon uvođenja izmejnja i dopuna u 2020. godini. Nije moguće prihvatiti prijedlog da rok za izvršenje povrata novca putnicima bude 31.12.2021. naime zbog nesuklađenja s odredbama Direktive 2015/2302 o putovanjima u paket-aranžmanima i povezanim putnim aranžmanima, u pogledu članka 38.a važećeg Zakona Europska komisija je protiv Republike Hrvatske, 30. listopada 2020. godine, pokrenula druga fazu postupka zbog povrede prava Europske unije (obrazloženo mišljenje), te je donošenje izmjena Zakona kojima se članak 38.a briše nužno radi sukladivanja s navedenom Direktivom i izbjegavanja postupka pred Sudom Europske unije kao i zaštite samih potrošača. Sukladno prijelaznoj odredbi Nacrta prijedloga Zakona, iznimno, uz pristanak putnika vaučer se može iskoristiti za sklapanje ugovora o zamjenskom putovanju u paket-aranžmanu jednake, veće ili niže vrijednosti i/ili kvalitete te izlet ili drugu uslugu putovanja, u roku godine dana od njegovog izdavanja. Važećim Zakonom o pružanju usluga u turizmu organizator je definiran kao trgovac koji izravno ili putem drugog trgovca odnosno zajedno s drugim trgovcem kombinira i prodaje ili nudi na prodaju paket-aranžmane ili trgovac koji dostavlja podatke o putniku drugom trgovcu u skladu s točkom 2. podtočkom b) podpodtočkom 5. članka 7. toga Zakona, a prodavatelj kao trgovac koji nije organizator, a koji prodaje ili nudi na prodaju paket-aranžmane koje kombinira organizator. Navedeni termini i definicije su usklađene s odredbama Direktive 2015/2302 te se kao takvi ne mogu mijenjati. Također, prema Zakonu o pružanju usluga u turizmu za izvršenje paket aranžmana je odgovoran organizator, a ne prodavatelj. Također, Direktiva 2015/2302 propisuje rok od 14 dana za povrat novca putnicima, stoga bi propisivanje drugačijeg roka predstavljalo</p>

planirati, niti agencije mogu nešto ponuditi budući da su granice još uvijek zatvorene. Situaciju dodatno otežava i činjenica da za svako putovanje putnik mora izdvojiti dodatnih 1.000 kuna samo za PCR testove što dodatno otežava odluku na putovanje. Putnici ne mogu zamijeniti vouchere za nova putovanja iz već poznatih razloga te trenutno uopće nije situacija da putnik može bezbrižno putovati. Čak i da uzme zamjensko putovanje za dva mjeseca, agencija u ovom trenutku ne zna hoće li se putovanje održati. Od 20. ožujka 2020. godine ne organiziraju se grupna putovanja, pa je nemoguće tvrditi da je veći broj Vouchera izdanih od strane putničkih agencija iskorišten. Nadalje, isto se može potvrditi činjenicom da HZJZ izdalo nalog, odnosno preporuku putničkim agencijama o organizaciji grupnih putovanja autobusom, da u autobusu ne smije biti više od 50% popunjenosti kapaciteta (u samom početku je bilo čak i 25% popunjenosti kapaciteta), što je putničkoj agenciji ekonomski neisplativo. Na taj način, ne može se organizirati kvalitetno putovanje. Nije istina kako će izmjena Zakona utjecati na manji broj turističkih agencija jer se raspolaže s krivim podacima, uzeto je u obzir samo anketa koju je sprovedla UHPA, a to nije relevantan podatak iz razloga što u UHPA-i nisu zastupljene sve putničke agencije članice te to ne može i ne smije biti podatak na temelju kojih se donosi procjena učinka. Osim toga, UHPA nije navela o kojem broju anketiranih agencija je riječ niti koji broj agencija je dao navedene podatke. Pad prometa u turističkim agencijama u 2020. u odnosu na 2019. godinu je veći od 90% !!! U slučaju zatvaranja putničkih agencija propadaju i drugi sektori, a to su prijevoznici, turistički vodiči... Ako se ne dođe do boljeg rješenja ili ukidanja članka 38.a, u 20 dana vlasnici putničkih agencija će prvo morati otpustiti radnike i proglasiti stečaj, a najviše zbog toga što niti jedna agencija nije uspjela od svojih dobavljača vratiti novac. Osim toga, nisu dobili pomoć države u vidu BESPOVRATNIH SREDSTVA te su sve svoje rezerve iz 2019. godine potrošili na plaćanje fiksnih troškova od ožujka do prosinca 2020. godine. Sada više nemaju sredstva potrebna da bi platili daljnje troškove, a još manje da financiraju daljnje poslovanje. To se odnosi i na prodaju, jer i za prodaju su potrebna sredstva za oglašavanje. Kupci i dalje zahtijevaju povrate. U slučaju da se članak 38a ukine i kada se proširi vijest da su agencije obavezne izvršiti povrate, kupci će bez obzira na sve tražiti svoj novac s obzirom na to da grupna putovanja nisu u planu u budućnosti. Predlažemo slijedeće: 1. U Prijedlogu Zakona je definicija Organizatora a potrebno je ispraviti u Odgovornog organizatora putovanja – jer sve agencije međusobno surađuju i prodaju aranžmane drugih agencija te je potrebno naglasiti tko snosi odgovornost za organizaciju putovanja 2. Da Ministarstvo turizma i sporta produži rok za povrat novca klijentima minimalno do 31.12.2021. od kojeg počinje teći vrijeme isteka 180 dana za izvršenje povrata 3. Produžiti izdate Vouchere putnicima do 31.12.2022. godine - kada će granice biti otvorene i bolje prilike za putovanje 4. Za tvrtke u turizmu osigurati bespovratna sredstva kao i druge članice EU – za pokrivanje fiksnih troškova za period pada

daljnju povredu prava Europske unije i kršenje prava potrošača. U vezi s problemima vezanim uz likvidnost turističkih agencija skrećemo pažnju kako je Vlada Republike Hrvatske na sjednici dana 4. veljače 2021. godine donijela Odluku o usvajanju Programa dodjele državnih potpora sektoru turizma i sporta u aktualnoj pandemiji COVID-a 19 u okviru kojeg će se osigurati financijska podrška poduzetnicima koji obavljaju djelatnost u sektoru turizma, uključujući i turističke agencije s ciljem ublažavanja posljedica krize na njihovo poslovanje. Mjere iz tog Programa usmjerene su na nadoknađivanje manjka likvidnosti poduzetnicima u navedenim sektorima i to kroz omogućavanje pristupa financijskim sredstvima uz uvjete povoljnije od uobičajenih na financijskim tržištima, a radi osiguranja opstanka, očuvanja zaposlenosti i ublažavanja teškoća u poslovanju za vrijeme trajanja krize te stvaranja preduvjeta za što brži oporavak nakon krize te se nadamo da će isto povoljno utjecati i na status turističkih agencija.

	<p>prometa većeg od 60% 5. Produženje potpora za isplatu plaća u minimalnom iznosu od 4000 kn do kraja 2021. g. Daniela Golubić Vrabec Voditelj putničke agencije</p>	
262	<p>Mondo travel d.o.o. PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PRUŽANJU USLUGA U TURIZMU, Članak 5.</p> <p>Mondo travel Poštovani, vlasnici smo putničke agencije Mondo travel d.o.o. iz Zagreba, Teslina 14, koja posluje od 2003 godine te trenutno zapošljava 12 djelatnika. Do početka korona krize imali smo 20 zaposlenika, te mnoštvo vanjskih suradnika. Prvenstveno smo se fokusirali na outgoing grupna i individualna putovanja. U ožujku 2020, kada smo vidjeli u kojem smjeru je krenula korona kriza, otpustili smo 8 zadnje zaposlenih djelatnika kako bi dali šansu firmi da opstane sa što manjim troškovima, da preživimo ovu krizu i vratimo djelatnike koje smo morali otpustiti. Mi kao turistička agencija nemamo drugih prihoda i nalazimo se u vrlo teškoj situaciji, najtežoj u zadnjih 18 godina. Pomoć od države dobivamo u vidu plaće od 4.000 kn po djelatniku, no plaću za sebe i supruga koji smo vlasnici i direktori ne dobivamo, a već gotovo godinu dana nema posla. Dodatno fiksni troškovi održavanja firme nisu mali i na to je otišlo već jako puno novaca u zadnjih godinu dana. Na ljeto smo uzeli kredit od HBOR-a kako bi mogli preživjeti ovu krizu no to je namjenski kredit i novac možemo koristiti isključivo za troškove „ hladnog pogona“ i uskoro ćemo morati početi vraćati novac banci, a još se ne nazire kada ćemo moći početi raditi. U velikom smo strahu ako prođe prijedlog Zakona o pružanju usluga u turizmu, članak 38. Vjerujem da će ta odluka naštetiti većini agencija i upitno je hoće li agencije moći preživjeti taj „ udarac „ ili će većina agencija ipak „ priznati poraz „ i objaviti stečaj. Novac koji smo dobili sa kreditom prema ugovoru sa HBOR-om ne možemo koristiti za povrate novaca putnicima umjesto vouchera. Naime, prvi problem jamčevina. Prema prijedlogu Zakona potrošači imaju pravo na povrat novca u roku od 14 dana od raskida ugovora. Međutim, ukoliko dođe do slučaja nesolventnosti turističke agencije, moći će od osiguravajućih društava na temelju jamčevine za slučaj nesolventnosti tražiti povrat uplaćenog novca. Ističemo da osiguravajuće kuće NE osiguravaju vouchere koji su izdani u 2020. godini putnicima za otkazana putovanja! Osiguravajuće kuće poslale dopis u kojemu navode kako je jamčevina sklopljena prije nastanka više sile (pandemija virusa COVID-19) nije predmet osiguranja te da neće isplaćivati novac potrošačima za izdane vouchere. Mi smo svoju policu osiguranja solventnosti produžili u 9 mjesecu, samo trošak police je bio gotovo 30.000 kn kako bi osigurali da je u slučaju najcrnijeg scenarija, novac naših putnika osiguran. Sada ispada da nas zakon prisiljava na taj trošak, koji na kraju ničemu ne služi! Drugi problem u prijedlogu zakona je definicija Organizatora i rok za povrat novca klijentima. Što znači da ako agencije propadnu, putnici ostaju bez uplaćenih sredstava! Apeliramo na Ministarstvo turizma i sporta da produži rok za povrat novca klijentima do 31. prosinca 2021. godine uz napomenu kako niti jedna putnička agencija ne može u roku 15 dana od datuma prestanka važenja</p>	<p>Nije prihvaćen</p> <p>Izmjenama i dopunama Zakona o pružanju usluga u turizmu (Narodne novine, br. 42/20) iz travnja 2020. godine, koje su još na snazi, dana je mogućnost turističkim agencijama da za neizvršene paket aranžmane izdaju vaučere, na temelju kojih bi putnik imao pravo na zamjensko putovanje ili povrat novca u roku 14 dana od isteka roka od 180 dana od prestanka posebnih okolnosti. Novi prijedlog izmjena i dopuna Zakona trebao bi stupiti na snagu tokom travnja 2021. godine, dakle godinu dana nakon uvođenja izmejnja i dopuna u 2020. godini. Nije moguće prihvatiti prijedlog da rok za izvršenje povrata novca putnicima bude 31.12.2021. naime zbog nesuklađenja s odredbama Direktive 2015/2302 o putovanjima u paket-aranžmanima i povezanim putnim aranžmanima, u pogledu članka 38.a važećeg Zakona Europska komisija je protiv Republike Hrvatske, 30. listopada 2020. godine, pokrenula drugu fazu postupka zbog povrede prava Europske unije (obrazloženo mišljenje), te je donošenje izmjena Zakona kojima se članak 38.a briše nužno radi sukladivanja s navedenom Direktivom i izbjegavanja postupka pred Sudom Europske unije kao i zaštite samih potrošača. Sukladno prijelaznoj odredbi Nacrta prijedloga Zakona, iznimno, uz pristanak putnika vaučer se može iskoristiti za sklapanje ugovora o zamjenskom putovanju u paket-aranžmanu jednake, veće ili niže vrijednosti i/ili kvalitete te izlet ili drugu uslugu putovanja, u roku godine dana od njegovog izdavanja. Važećim Zakonom o pružanju usluga u turizmu organizator je definiran kao trgovac koji izravno ili putem drugog trgovca odnosno zajedno s drugim trgovcem kombinira i prodaje ili nudi na prodaju paket-aranžmane ili trgovac koji dostavlja podatke o putniku drugom trgovcu u skladu s točkom 2. podtočkom b) podpodtočkom 5. članka 7. toga Zakona, a prodavatelj kao trgovac koji nije organizator, a koji prodaje ili nudi na prodaju paket-aranžmane koje kombinira organizator. Navedeni termini i definicije su usklađene s odredbama Direktive 2015/2302 te se kao takvi ne mogu mijenjati. Također, prema Zakonu o pružanju usluga u turizmu za izvršenje paket aranžmana je odgovoran organizator, a ne prodavatelj. Također, Direktiva 2015/2302 propisuje rok od 14 dana za povrat novca putnicima, stoga bi propisivanje drugačijeg roka predstavljalo daljnju povredu prava Europske unije i kršenje prava potrošača. U vezi s problemima vezanim uz likvidnost turističkih agencija skrećemo pažnju kako je Vlada Republike Hrvatske na sjednici dana 4. veljače 2021. godine donijela Odluku o usvajanju Programa dodjele državnih potpora sektoru turizma i sporta u aktualnoj pandemiji COVID-a 19 u okviru kojeg će se osigurati financijska podrška poduzetnicima koji obavljaju djelatnost u sektoru turizma, uključujući i turističke agencije s ciljem ublažavanja posljedica krize na njihovo poslovanje. Mjere iz tog Programa usmjerene su na nadoknađivanje manjka likvidnosti poduzetnicima u navedenim sektorima i to kroz omogućavanje pristupa financijskim sredstvima uz uvjete povoljnije od uobičajenih na financijskim</p>

vouchera vratiti novac. Predlažemo da rok bude 180 dana kako bi agencije zbog smanjenog broja radnika to uopće mogle riješiti, a sve uz nadu da ista agencija ima financijska sredstva to vratiti. U članku 38. treba navesti da putnici mogu iskoristiti izdate VOUCHERE i u idućoj godini. Na taj način, pružila bi se prilika putničkim agencijama da se nagode s putnikom o korištenju vouchera do razdoblja kada će granice biti otvorene i bolje prilike za putovanje. Zbog pandemije koja traje sad više od godinu dana, čak ne postoji mogućnost da potrošači uzmu druga putovanja jer se boje putovati, ostali su bez posla, ne žele tako daleko planirati, niti agencije mogu nešto ponuditi budući da su granice još uvijek zatvorene. Situaciju dodatno otežava i činjenica da za svako putovanje putnik mora izdvojiti dodatnih cca 1.000 kuna samo za PCR testove što dodatno otežava odluku na putovanje. Putnici ne mogu zamijeniti vouchere za nova putovanja iz već poznatih razloga te trenutno uopće nije situacija da putnik može bezbrižno putovati. Čak i da uzme zamjensko putovanje za dva mjeseca, agencija u ovom trenutku ne zna hoće li se putovanje održati. Od 20. ožujka 2020. godine ne organiziraju se grupna putovanja, pa je nemoguće tvrditi da je veći broj vouchera izdanih od strane putničkih agencija iskorišten. Nadalje, isto se može potvrditi činjenicom da HZJZ izdalo nalog, odnosno preporuku putničkim agencijama o organizaciji grupnih putovanja autobusom, da u autobusu ne smije biti više od 50% popunjenosti kapaciteta (u samom početku je bilo čak i 25% popunjenosti kapaciteta), što je putničkoj agenciji ekonomski neisplativo. Na taj način, ne može se organizirati kvalitetno putovanje. Nije istina kako će izmjena Zakona utjecati na manji broj turističkih agencija jer se raspolaže s krivim podacima, uzeto je u obzir samo anketa koju je sprovedla UHPA, a to nije relevantan podatak iz razloga što u UHPA-i nisu zastupljene sve putničke agencije članice te to ne može i ne smije biti podatak na temelju kojih se donosi procjena učinka. Osim toga, UHPA nije navela o kojem broju anketiranih agencija je riječ niti koji broj agencija je dao navedene podatke. Pad prometa u turističkim agencijama u 2020. u odnosu na 2019. godinu je veći od 90% !!! U slučaju zatvaranja putničkih agencija propadaju i drugi sektori, a to su prijevoznici, turistički vodiči... Ako se ne dođe do boljeg rješenja ili ukidanja članka 38.a, vlasnici putničkih agencija će prvo morati otpustiti radnike i proglasiti stečaj, a najviše zbog toga što niti jedna agencija nije uspjela od svojih dobavljača vratiti novac. Osim toga, ono što je isto jako važno u ovoj situaciji je da putničke agencije već godinu dana samo akumuliraju troškove, nismo dobili pomoć države u vidu BESPOVRATNIH SREDSTVA te smo sve svoje rezerve iz 2019. godine potrošili na plaćanje fiksnih troškova od ožujka do veljače 2021. godine. Sada više nemamo sredstva potrebna da bi platili daljnje troškove, a još manje za financiranje daljnjeg poslovanja. To se odnosi i na prodaju, jer i za prodaju su potrebna sredstva za oglašavanje. Kupci i dalje zahtijevaju povrate. U slučaju da se članak 38a ukine i kada se proširi vijest da su agencije obavezne izvršiti povrate, kupci će bez obzira na sve tražiti svoj novac s obzirom na to da

tržištima, a radi osiguranja opstanka, očuvanja zaposlenosti i ublažavanja teškoća u poslovanju za vrijeme trajanja krize te stvaranja preduvjeta za što brži oporavak nakon krize te se nadamo da će isto povoljno utjecati i na status turističkih agencija. Nadalje, pitanje pokrića fiksnih troškova poslovanja turističkih agencija nije predmet ovoga Zakona. Mjeru nadoknade dijela ili svih plaćenih fiksnih troškova u sklopu provedbe mjere Potpore za očuvanje radnih mjesta u djelatnostima pogođenim koronavirusom provodi Ministarstvo financija, Porezna uprava. Prema Uputi ravnatelja Porezne uprave o provedbi navedene mjere ista se provodi za poduzetnike kojima je Odlukom Stožera civilne zaštite od 27. studenoga 2020. godine obustavljen rad. Također, predmet ovoga Zakona nije niti mjera potpora za isplatu plaća u minimalnom iznosu 4000 kn, a ista je u nadležnosti Ministarstva rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike.

	<p>grupna putovanja nisu u planu u budućnosti. Iz svega navedenog apeliramo na vas da sačuvate turistički sektor te predložimo slijedeće: 1. Da Ministarstvo turizma i sporta produži rok za povrat novca klijentima minimalno do 31.12.2021. od kojeg počinje teći vrijeme isteka 180 dana za izvršenje povrata 2. Produžiti rok do kada vrijede izdani voucheri putnicima do 31.12.2022. godine - kada će granice biti otvorene i bolje prilike za putovanje. 3. Za tvrtke u turizmu osigurati bespovratna sredstva kao i druge članice EU – za pokrivanje fiksnih troškova za period pada prometa većeg od 60% po razredima: pad prometa između 60% i 70%, pad prometa između 70% i 80%, pad prometa između 80% i 90% te pad prometa veći od 90% 4. Produženje potpora za isplatu plaća u minimalnom iznosu od 4000 kn do kraja 2021. godine 5. U Prijedlogu Zakona je definicija Organizatora, a potrebno je ispraviti u Odgovornog organizatora putovanja – jer sve agencije međusobno surađuju i prodaju aranžmane drugih agencija te je potrebno naglasiti tko snosi odgovornost za organizaciju putovanja S poštovanjem, Tanja Pilat, Mondo travel</p>	
263	<p>Elisa Tours PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PRUŽANJU USLUGA U TURIZMU, Članak 5. Poštovani, Vlasnici smo turističke agencije Elisa Tours d.o.o. iz Zagreba koja posluje od 2008 godine. Mi smo incoming i outgoing putnička agencija. Radimo individualna putovanja i putovanja za grupe. Mi kao turistička agencija nemamo drugih prihoda i nalazimo se u vrlo teškoj situaciji, a pogotovo ako prođe prijedlog Zakona o pružanju usluga u turizmu, članak 38. koji će većini agencija jako naštetiti. Naime, prvi problem je JAMČEVINA, prema prijedlogu Zakona potrošači imaju pravo na povrat novca u roku od 14 dana od raskida ugovora. Međutim, ukoliko dođe do slučaja nesolventnosti turističke agencije, moći će od osiguravajućih društava na temelju jamčevine za slučaj nesolventnosti tražiti povrat uplaćenog novca. Ističemo da jamčevina NE pokriva vouchere koji su izdani u 2020. godini putnicima za otkazana putovanja, jer su osiguravajuće kuće poslale dopis u kojemu navode kako je jamčevina sklopljena prije nastanka više sile (pandemija virusa COVID-19). U dopisu su naveli da neće isplaćivati novac potrošačima za izdane vouchere. Drugi problem u prijedlogu zakona je definicija Organizatora i rok za povrat novca klijentima. Naime, smatramo da u Zakonu mora biti jasno definirano da se radi o ODGOVORNOM ORGANIZATORU PUTOVANJA. Nije jasno definiran isti rok za POVRAT NOVACA. Apeliramo i na Ministarstvo turizma i sporta da produži povrat novca klijentima do 31. prosinca 2021. godine uz napomenu kako niti jedna putnička agencija ne može u roku 15 dana od datuma prestanka važenja vouchera vratiti novac. Predlažemo da rok bude 180 dana kako bi agencije zbog smanjenog broja radnika to uopće mogle riješiti, a sve uz nadu da ista agencija ima financijska sredstva to vratiti. U članku 38. treba navesti da putnici mogu iskoristiti izdate VOUCHERE i u idućoj godini. Na taj način, pružila bi se prilika putničkim agencijama da se nađe s putnikom o korištenju</p>	<p>Nije prihvaćen Izmjenama i dopunama Zakona o pružanju usluga u turizmu (Narodne novine, br. 42/20) iz travnja 2020. godine, koje su još na snazi, dana je mogućnost turističkim agencijama da za neizvršene paket aranžmane izdaju vaučere, na temelju kojih bi putnik imao pravo na zamjensko putovanje ili povrat novca u roku 14 dana od isteka roka od 180 dana od prestanka posebnih okolnosti. Novi prijedlog izmjena i dopuna Zakona trebao bi stupiti na snagu tokom travnja 2021. godine, dakle godinu dana nakon uvođenja izmejnja i dopuna u 2020. godini. Nije moguće prihvatiti prijedlog da rok za izvršenje povrata novca putnicima bude 31.12.2021. naime zbog nesuklađenja s odredbama Direktive 2015/2302 o putovanjima u paket-aranžmanima i povezanim putnim aranžmanima, u pogledu članka 38.a važećeg Zakona Europska komisija je protiv Republike Hrvatske, 30. listopada 2020. godine, pokrenula druga fazu postupka zbog povrede prava Europske unije (obrazloženo mišljenje), te je donošenje izmjena Zakona kojima se članak 38.a briše nužno radi suklađivanja s navedenom Direktivom i izbjegavanja postupka pred Sudom Europske unije kao i zaštite samih potrošača. Sukladno prijelaznoj odredbi Nacrta prijedloga Zakona, iznimno, uz pristanak putnika vaučer se može iskoristiti za sklapanje ugovora o zamjenskom putovanju u paket-aranžmanu jednake, veće ili niže vrijednosti i/ili kvalitete te izlet ili drugu uslugu putovanja, u roku godine dana od njegovog izdavanja. Važećim Zakonom o pružanju usluga u turizmu organizator je definiran kao trgovac koji izravno ili putem drugog trgovca odnosno zajedno s drugim trgovcem kombinira i prodaje ili nudi na prodaju paket-aranžmane ili trgovac koji dostavlja podatke o putniku drugom trgovcu u skladu s točkom 2. podtočkom b) podpodtočkom 5. članka 7. toga Zakona, a prodavatelj kao trgovac koji nije organizator, a koji prodaje ili nudi na prodaju paket-aranžmane koje kombinira organizator. Navedeni termini i definicije su usklađene s odredbama Direktive 2015/2302 te se kao takvi ne mogu mijenjati. Također, prema Zakonu o pružanju usluga u turizmu za</p>

vouchera do razdoblja kada će granice biti otvorene i bolje prilike za putovanje. Zbog pandemije koja traje sad više od godinu dana, čak ne postoji mogućnost da potrošači uzmu druga putovanja jer se boje putovati, ostali su bez posla, ne žele tako daleko planirati, niti agencije mogu nešto ponuditi budući da su granice još uvijek zatvorene. Situaciju dodatno otežava i činjenica da za svako putovanje putnik mora izdvojiti dodatnih 1.000 kuna samo za PCR testove što dodatno otežava odluku na putovanje. Putnici ne mogu zamijeniti vouchere za nova putovanja iz već poznatih razloga te trenutno uopće nije situacija da putnik može bezbrižno putovati. Čak i da uzme zamjensko putovanje za dva mjeseca, agencija u ovom trenutku ne zna hoće li se putovanje održati. Od 20. ožujka 2020. godine ne organiziraju se grupna putovanja, pa je nemoguće tvrditi da je veći broj Vouchera izdanih od strane putničkih agencija iskorišten. Nadalje, isto se može potvrditi činjenicom da HZJZ izdalo nalog, odnosno preporuku putničkim agencijama o organizaciji grupnih putovanja autobusom, da u autobusu ne smije biti više od 50% popunjenosti kapaciteta (u samom početku je bilo čak i 25% popunjenosti kapaciteta), što je putničkoj agenciji ekonomski neisplativo. Na taj način, ne može se organizirati kvalitetno putovanje. Nije istina kako će izmjena Zakona utjecati na manji broj turističkih agencija jer se raspolaže s krivim podacima, uzeto je u obzir samo anketa koju je sprovedla UHPA, a to nije relevantan podatak iz razloga što u UHPA-i nisu zastupljene sve putničke agencije članice te to ne može i ne smije biti podatak na temelju kojih se donosi procjena učinka. Osim toga, UHPA nije navela o kojem broju anketiranih agencija je riječ niti koji broj agencija je dao navedene podatke. Pad prometa u turističkim agencijama u 2020. u odnosu na 2019. godinu je veći od 90% !!! U slučaju zatvaranja putničkih agencija propadaju i drugi sektori, a to su prijevoznici, turistički vodiči... Ako se ne dođe do boljeg rješenja ili ukidanja članka 38.a, u 20 dana vlasnici putničkih agencija će prvo morati otpustiti radnike i proglasiti stečaj, a najviše zbog toga što niti jedna agencija nije uspjela od svojih dobavljača vratiti novac. Osim toga, nisu dobili pomoć države u vidu BESPOVRATNIH SREDSTVA te su sve svoje rezerve iz 2019. godine potrošili na plaćanje fiksnih troškova od ožujka do prosinca 2020. godine. Sada više nemaju sredstva potrebna da bi platili daljnje troškove, a još manje da financiraju daljnje poslovanje. To se odnosi i na prodaju, jer i za prodaju su potrebna sredstva za oglašavanje. Kupci i dalje zahtijevaju povrate. U slučaju da se članak 38a ukine i kada se proširi vijest da su agencije obavezne izvršiti povrate, kupci će bez obzira na sve tražiti svoj novac s obzirom na to da grupna putovanja nisu u planu u budućnosti. Predlažemo slijedeće: 1. U Prijedlogu Zakona je definicija Organizatora a potrebno je ispraviti u Odgovornog organizatora putovanja – jer sve agencije međusobno surađuju i prodaju aranžmane drugih agencija te je potrebno naglasiti tko snosi odgovornost za organizaciju putovanja 2. Da Ministarstvo turizma i sporta produži rok za povrat novca klijentima minimalno do 31.12.2021. od kojeg počinje teći vrijeme isteka 180 dana za izvršenje

izvršenje paket aranžmana je odgovoran organizator, a ne prodavatelj. Također, Direktiva 2015/2302 propisuje rok od 14 dana za povrat novca putnicima, stoga bi propisivanje drugačijeg roka predstavljalo daljnju povredu prava Europske unije i kršenje prava potrošača. U vezi s problemima vezanim uz likvidnost turističkih agencija skrećemo pažnju kako je Vlada Republike Hrvatske na sjednici dana 4. veljače 2021. godine donijela Odluku o usvajanju Programa dodjele državnih potpora sektoru turizma i sporta u aktualnoj pandemiji COVID-a 19 u okviru kojeg će se osigurati financijska podrška poduzetnicima koji obavljaju djelatnost u sektoru turizma, uključujući i turističke agencije s ciljem ublažavanja posljedica krize na njihovo poslovanje. Mjere iz tog Programa usmjerene su na nadoknađivanje manjka likvidnosti poduzetnicima u navedenim sektorima i to kroz omogućavanje pristupa financijskim sredstvima uz uvjete povoljnije od uobičajenih na financijskim tržištima, a radi osiguranja opstanka, očuvanja zaposlenosti i ublažavanja teškoća u poslovanju za vrijeme trajanja krize te stvaranja preduvjeta za što brži oporavak nakon krize te se nadamo da će isto povoljno utjecati i na status turističkih agencija.

	<p>povrata 3. Produžiti izdate Vouchere putnicima do 31.12.2022. godine - kada će granice biti otvorene i bolje prilike za putovanje 4. Za tvrtke u turizmu osigurati bespovratna sredstva kao i druge članice EU – za pokrivanje fiksnih troškova za period pada prometa većeg od 60% 5. Produženje potpora za isplatu plaća u minimalnom iznosu od 4000 kn do kraja 2021. g S poštovanjem, Lidija Tikvić, Elisa Tours</p>	
264	<p>MIJA ING. TURISTIČKA AGENCIJA D.O.O. PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PRUŽANJU USLUGA U TURIZMU, Članak 5.</p> <p>Poštovani, Vlasnik sam turističke agencije Go travel (Mija ing. Turistička agencija d.o.o.) iz Zagreba koja posluje 9 godina. Orijentirani smo na "outgoing", te smo se specijalizirali za daleke destinacije. Trenutno poslujemo na 6 kontinenta, a 2019 god proveli smo preko 70 grupa van EU točnije preko 1700 putnika. Na nas konkretno na uvelike utječe promjena/ukidanje Zakona o pružanju usluga u Turizmu, članak 38.a kojim smatramo da izuzetno šteti putničkim agencijama i zasigurno im onemogućava daljnje poslovanje te nažalost garantira stečaj većine agencija. Naime ako se donese da se ukida članak 38.a, te donese odluka da se moraju povratiti svi novci za koje su izdani Voucheri za putovanja to neće biti moguće iz više razloga. Dati ću Vam naš primjer situacije s COVID-19 voucherima. U ovom trenutku imamo preko 1,5 milijuna kuna izdanih vouchera, koji su izdani za putovanja koja su se trebala provesti od 3-12 mjeseca 2020 godine, za destinacije izvan EU. Naime ovdje se radi o destinacijama kao što su Kuba, Tanzanija, Australija, Novi Zeland, Fiji, SAD, Brazil, Argentina, Indonezija, Meksiko, Sejšeli, Tajland, Vijetnam, Kambodža i ostale koje nisu pod utjecajem EU direktive, te za navedene destinacije su uključeni najmanje 3 dobavljača (međunarodne avio kompanije i lokalne avio kompanije za unutarnje letove, hotelski smještaji, lokalni prijevoznici, lokalne agencije za izlete) . Od lokalnih dobavljača i avio kompanija smo dobili samo Vouchere za uplaćene iznose koje možemo koristiti do kraja 2021 godine, te prema potrebi lokalni dobavljači produžuju Vouchere do 2022 godine. Ako se ukine članak 38.a , te naše stranke budu zahtijevale povrat uplaćenih sredstava, mi nećemo moći napraviti povrat jer se novci nalaze kod naših dobavljača, te isto tako od njih imamo Vouchere za korištenje budućih usluga, a isti dobavljači ne podliježu EU direktivi te navedeni zakon i pravilnik se ne odnosi na njih. Nama je potrebno vrijeme, da se počnu provoditi prva putovanja, da pošaljemo prve putnike na navedene lokacije kako bi iskoristili naša sredstva koja stoje kod lokalnih dobavljača kako bi putnici mogli iskoristi svoje vouchere, ili ostvarili mogućnost povrata. Isto tako javlja se pitanje što je s uplaćenim sredstvima koji su išli preko kreditnih kartica, gdje su agencije izgubile na provizijama kartičara 3-8% po transakciji, a putnicima bi se trebali vraćati cijeli iznosi. Nakon situacije koju je uzrokovao koronavirus, u našoj firmi je ostalo troje stalno zaposlenih, ali u prosjeku imamo preko 20 vanjskih suradnika koju rade kao vodiči na putovanjima, koji bi ovakvim odlukama zasigurno ostali bez posla. Iako je Hrvatska</p>	<p>Nije prihvaćen</p> <p>Izmjenama i dopunama Zakona o pružanju usluga u turizmu (Narodne novine, br. 42/20) iz travnja 2020. godine, koje su još na snazi, dana je mogućnost turističkim agencijama da za neizvršene paket aranžmane izdaju vaučere, na temelju kojih bi putnik imao pravo na zamjensko putovanje ili povrat novca u roku 14 dana od isteka roka od 180 dana od prestanka posebnih okolnosti. Novi prijedlog izmjena i dopuna Zakona trebao bi stupiti na snagu tokom travnja 2021. godine, dakle godinu dana nakon uvođenja izmjenjiva i dopuna u 2020. godini. Nije moguće prihvatiti prijedlog da rok za izvršenje povrata novca putnicima bude 31.12.2021. naime zbog nesuklađenja s odredbama Direktive 2015/2302 o putovanjima u paket-aranžmanima i povezanim putnim aranžmanima, u pogledu članka 38.a važećeg Zakona Europska komisija je protiv Republike Hrvatske, 30. listopada 2020. godine, pokrenula druga fazu postupka zbog povrede prava Europske unije (obrazloženo mišljenje), te je donošenje izmjena Zakona kojima se članak 38.a briše nužno radi suklađivanja s navedenom Direktivom i izbjegavanja postupka pred Sudom Europske unije kao i zaštite samih potrošača. Sukladno prijelaznoj odredbi Nacrta prijedloga Zakona, iznimno, uz pristanak putnika vaučer se može iskoristiti za sklapanje ugovora o zamjenskom putovanju u paket-aranžmanu jednake, veće ili niže vrijednosti i/ili kvalitete te izlet ili drugu uslugu putovanja, u roku godine dana od njegovog izdavanja. Važećim Zakonom o pružanju usluga u turizmu organizator je definiran kao trgovac koji izravno ili putem drugog trgovca odnosno zajedno s drugim trgovcem kombinira i prodaje ili nudi na prodaju paket-aranžmane ili trgovac koji dostavlja podatke o putniku drugom trgovcu u skladu s točkom 2. podtočkom b) podpodtočkom 5. članka 7. toga Zakona, a prodavatelj kao trgovac koji nije organizator, a koji prodaje ili nudi na prodaju paket-aranžmane koje kombinira organizator. Navedeni termini i definicije su usklađene s odredbama Direktive 2015/2302 te se kao takvi ne mogu mijenjati. Također, prema Zakonu o pružanju usluga u turizmu za izvršenje paket aranžmana je odgovoran organizator, a ne prodavatelj. Također, Direktiva 2015/2302 propisuje rok od 14 dana za povrat novca putnicima, stoga bi propisivanje drugačijeg roka predstavljalo daljnju povredu prava Europske unije i kršenje prava potrošača. U vezi s problemima vezanim uz likvidnost turističkih agencija skrećemo pažnju kako je Vlada Republike Hrvatske na sjednici dana 4. veljače 2021. godine donijela Odluku o usvajanju Programa dodjele državnih potpora sektoru turizma i sporta u aktualnoj pandemiji COVID-a 19 u okviru kojeg će se osigurati financijska podrška poduzetnicima koji obavljaju djelatnost u sektoru turizma, uključujući i turističke agencije s ciljem ublažavanja posljedica krize na</p>

<p>orijentirana na turizam unutar svoje zemlje, voljeli bismo napomenuti kako povećani broj Hrvata turista u drugim zemljama izrazito pogoduje u stvaranju odnosa sa drugim državama. Naš prijedlog: 1. Covid -19 Voucheri - odrediti datum od kojeg počinje teći vrijeme isteka 180 dana za izvršenje povrata, a to je minimum 31.12.2021. 2. izdane Vouchere produžiti putnicima do 31.12.2022 godine (u slučaju nastavka pandemije moguće dodatno produženje) 3. u nacrtu Zakona termin "Organizator" promijeniti u "Odgovorni organizator putovanja" jer agencije međusobno prodaju aranžmane drugih agencija te je važno u Pravilniku naglasiti tko snosi odgovornosti za organizaciju putovanja. 4. osigurati bespovratna sredstava kao druge članice EU za firme u turizmu kako bi se mogli ravnopravno natjecati s EU konkurencijom i kako bi mogli provoditi EU direktive, sredstva koja će biti iskorištena za pokrivanje fiksnih troškova za period kada je bio pad prometa 60% i više. 5. lakše dobivanje Covid -19 kredita za obrtna sredstva od HBOR-a i HAMAG-a kojim će država biti jamac za firme koje su imali uvijete/bonitet za iste do 31.12.2019. 6. produženje potpora za isplata plaća u minimalnom iznosu od 4000 kn do kraja 2021 godine. Lijepi pozdrav, Martin Go travel</p>	<p>njihovo poslovanje. Mjere iz tog Programa usmjerene su na nadoknađivanje manjka likvidnosti poduzetnicima u navedenim sektorima i to kroz omogućavanje pristupa financijskim sredstvima uz uvjete povoljnije od uobičajenih na financijskim tržištima, a radi osiguranja opstanka, očuvanja zaposlenosti i ublažavanja teškoća u poslovanju za vrijeme trajanja krize te stvaranja preduvjeta za što brži oporavak nakon krize te se nadamo da će isto povoljno utjecati i na status turističkih agencija. Nadalje, pitanje pokrivanja fiksnih troškova poslovanja turističkih agencija nije predmet ovoga Zakona. Mjera nadoknade dijela ili svih plaćenih fiksnih troškova u sklopu provedbe mjere Potpore za očuvanje radnih mjesta u djelatnostima pogođenim koronavirusom provodi Ministarstvo financija, Porezna uprava. Prema Uputi ravnatelja Porezne uprave o provedbi navedene mjere ista se provodi za poduzetnike kojima je Odlukom Stožera civilne zaštite od 27. studenoga 2020. godine obustavljen rad. Također, predmet ovoga Zakona nije niti mjera potpora za isplatu plaća u minimalnom iznosu 4000 kn, a ista je u nadležnosti Ministarstva rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike.</p>
<p>265 Svijet putovanja d.o.o. PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PRUŽANJU USLUGA U TURIZMU, Članak 5. Poštovani, Glavni problem s kojim će se sresti putničke agencije jest ukidanje „vouchera“, odnosno brisanje članka 38. ZPUT-a, koji će omogućiti će putnicima povrat novca u cjelosti za nerealizirana putovanja. Agencije neće biti u mogućnosti vratiti novce, jer je taj isti novac zadržan od strane pružatelja usluga/dobavljača i agencije ne mogu ostvariti povrat istih. Na žalost, neki novci su već trajno izgubljeni jer su dobavljači već proglasili stečaj. Tu također skrećem pozornost na članak 37. Zakona o pružanju usluga u turizmu (koji je također potrebno mijenjati) koji kaže da su jedino agencije dužne napraviti povrat novca, dok nitko drugi u lancu nema tu obavezu: hoteljeri, avio prijevoznici, brodari... Ukidanjem vaučera, odnosno brisanje članka 38 ZPUT-a, uzrokovat će masovne stečajevе agencija, gdje ćemo ostati i bez agencija, i bez radnih mjesta, a u konačnici će putnici koji su dobili vouchere sigurno ostati bez novaca. U slučaju stečaja agencije, putnici se neće moći naplatiti iz police jamčevine (koja je ujedno bila garancija krajnjem korisniku prilikom donošenja zakona o voucherima, Dopune/izmjene ZoPUT-a: NN 42/2020) jer se osiguravajuće kuće isključuju od svake vrste naknade štete, obzirom da je na globalnoj razini proglašena „viša sila“. Zakon obvezuje neke djelatnosti na osiguranje, ali ga ne definira na dovoljno dobar način da nemamo spornih situacija ili okolnosti. U ovim izvarendnim okolnostima zakonski uvedene neke olakotne okolnosti za Turističke agencije, nisu popraćene izmjenama u svim segmentima, čime je nanešena direktna šteta turističkim agencijama. Kako su putovanja usko vezana uz situaciju na tržištu uzrokovanu virusom Covid 19, uz sve mjere i ograničenja koja su donešena na svjetskoj razini (zatvorene granice, PCR testovi, obavezne</p>	<p>Nije prihvaćen Nije moguće prihvatiti prijedlog da datum od kojeg počinje teći vrijeme isteka roka od 180 dana za izvršenje povrata novca putnicima bude 31.12.2021. iz razloga što je zbog povrede prava Europske unije odnosno kršenja odredbi Direktive 2015/2302 o putovanjima u paket-aranžmanima i povezanim putnim aranžmanima, u pogledu članka 38.a važećeg Zakona Europska komisija protiv Republike Hrvatske pokrenula postupak povrede prava Europske unije, te je donošenje ovih izmjena Zakona nužno radi usklađivanja s navedenom Direktivom i izbjegavanja postupka pred Sudom Europske unije. Slijedom navedenoga, predloženo je brisanje članka 38.a važećeg Zakona odnosno postojećeg roka od 180 dana od dana prestanka posebnih okolnosti za povrat novca. Nakon stupanja na snagu predmetnih izmjena Zakona putnici će moći birati žele li temeljem izdanog vaučera ugovoriti zamjensko putovanje ili će raskinuti ugovor i ostvariti pravo na povrat uplaćenih sredstava u roku od 14 dana od raskida ugovora. Zakonom o pružanju usluga u turizmu organizator je definiran kao trgovac koji izravno ili putem drugog trgovca odnosno zajedno s drugim trgovcem kombinira i prodaje ili nudi na prodaju paket-aranžmane ili trgovac koji dostavlja podatke o putniku drugom trgovcu u skladu s točkom 2. podtočkom b) podpodtočkom 5. članka 7. toga Zakona, a prodavatelj kao trgovac koji nije organizator, a koji prodaje ili nudi na prodaju paket-aranžmane koje kombinira organizator. Navedeni termini i definicija su usklađeni s odredbama Direktive 2015/2302 te se kao takvi ne mogu mijenjati. Također, prema Zakonu o pružanju usluga u turizmu za izvršenje paket aranžmana je odgovoran organizator, a ne prodavatelj. Predložena izmjena odredbi članka 37. stavka 6. i 7. Zakona nije moguća, s obzirom da su njima prenesene odredbe Direktive 2015/2302 koje uređuju raskid ugovora o putovanju u paket aranžmanu u slučaju izvanrednih okolnosti na odredištu. Ujedno skrećemo pažnju na odredbe važećeg Zakona prema kojima organizator i inače</p>

samoizolacije, zatvoreni restorani, muzeji, ukinute avio linije...), putničke agencije koje se bave organizacijom putovanja nisu u mogućnosti raditi već skoro godinu dana i cijelo to vrijeme bilježe pad prometa preko 90%. Kako se pandemiji još uvijek ne nazire kraj, a s djelomičnim popuštanjem mjera, agencije će i u nadolazećem periodu raditi s vrlo malim prometom jer se sukladno situaciji s pandemijom i ekonomskom situacijom smanjio broj putnika koji uopće želi putovati. Putničke agencije koje se bave outgoingom: grupnim putovanjima, školskim putovanjima.. i sl, također se susreću sa sljedećom situacijom: putnici koji koriste vouchere za zamjenska putovanja, ne putuju na iste, prvobitno ugovorene destinacije, kako bi agencije iskoristile uplaćene depozite, već agencije moraju osigurati nova financijska sredstva da bi putnik otputovao na novu destinaciju, što u konačnici ugrožava likvidnost agencija. Sve do trenutka dok putovanja ne počnu u punom obimu (do trenutka obnove avio linija, poslovnih putovanja, odmorišnih i svih drugih oblika putovanja), agencije neće moći iskoristiti uplaćene depozite koje su zadržane od strane pružatelja usluga. Putničke agencije koje se bave organiziranjem Školskih putovanja, ugovarala su maturalna putovanja od listopada do prosinca 2019. (prema javnim natječajima) koja su trebala trebala biti u realizaciji tijekom 2020 godine. Tim agencijama je posao „oduzet“ retroaktivno 3 do 5 mjeseci prije prvog lockdowna u ožujku 2020. što zanči da su te agencije već više od godinu dana bez ikaovog posla. Slijedom dopisa MZO-a od ožujka i travnja 2020. upućenim svim osnovnim i srednjim školama i visokim učilištima je da se do daljnje odgode organizirana putovanja u inozemstvo i da se sva planirana i ugovorena učenička ne otkazuju, već da se ista realiziraju po prestanku trenutnih posebnih okolnosti i mjera. Tu inicijativu je podržao i MINT na način da se sva putovanja koja su moguća da se s inozemstva preorijentiraju na realizaciju unutar RH i na taj način pomogne našem gospodarstvu. U kolovozu 2020. neposredno prije realizacije novo ugovorenih putovanja na području Hrvatske, ista su „zabranjena“ preporukama MZO-a i HZJZ-a. Agencije u budućnosti neće moći odraditi ugovorene grupe, jer neki od učenika od 2020 više nemaju status učenika te Škole, a u 2021 će se ispratiti i sljedeća generacija učenika koji završavaju školu, prije nego će grupna putovanja biti moguća. Ukidanjem članka 38. ZPUT-a, agencije će morati vratiti novac putnicima, a slijedom nevedenih situacija za neke od školskih grupa novci su uplaćeni i zadržani od strane dobavljača na dvije strane, u Hrvatskoj i u inozemstvu, a grupe nisu realizirane. Turizam u Hrvatskoj ne smijemo shvaćati kao „najam kreveta“ tijekom ljetne sezone. Bez konkretne pomoći države, agencije će zatvoriti svoja vrata što će se odraziti na turizam u Hrvatskoj u pred sezoni i post sezoni. Pad poslovanja ili totalno zatvaranje poslovanja će osjetiti i brojni drugi poslovni subjekti koji su vezani uz turizam i suradnju s agencijama: povremeni autobusni prijevoz, turistički vodiči, brojni muzeji, nacionalni parkovi, ugostiteljski objekti ... Povjerenje putnika i slika turizma će se u konačnici trajno narušiti. Naš prijedlog je sljedeći: 1. Odgoda donošenja Zakona o

mora imati jamčevinu za slučaj nesolventnosti za svaki paket aranžman koji organizira (članak 50. i 51.), a navedene izmjene Zakona se odnose i na navedenu jamčevinu i na vaučer, s obzirom da se isti izdaje umjesto izvršenja već ugovorenog paket aranžmana. Ukoliko putnik po proteku propisnih rokova ne želi iskoristiti vaučer, povrat novca mu je dužna izvršiti agencija u roku od 14 dana od isteka 180 dana od prestanka posebnih okolnosti. Jamčevina je samo osiguranje putniku za slučaj nesolventnosti agencije, to jest ukoliko ona bude nesposobna za pravodobno plaćanje dospjelih obveza u iznosu i u roku dospijeća ili je u stečaju, te bi putnik tek u takvim slučajevima mogao tražiti povrat novca od osiguravajućeg društva. Prilikom donošenja Zakona koji je usvojen u travnju 2020. godine, na samim počecima pandemije uzrokovane COVID-19, vodili smo se interesima potrošača, naime tada je u čl. 38. a. propisano da je vaučer izdan za neizvršeni ugovor o putovanju u paket-aranžmanu pokriven već ugovorenim jamčevinom za slučaj nesolventnosti i na njemu moraju biti navedeni podaci o jamčevini. No smatramo da je i novim prijedlogom Zakona isto potrebno naglasiti, jer prema informacijama koje su dostupne Ministarstvu osiguravajuća društva su i tijekom 2020. godine sklapala ugovore o osiguranju za slučaj insolventnosti turističkih agencija. Naglašavamo kako predmetnim izmjenama i dopunama Zakona o pružanju usluga u turizmu (Narodne novine, 42/20), a niti samim Pravilnikom o načinu korištenja vaučera za neizvršene ugovore o putovanju u paket-aranžmanu (Narodne novine, broj 60/20) niti u jednom trenutku nije bila isključena mogućnost da turistička agencija umjesto izdavanja vaučera putniku vrati uplaćena sredstva. To je poslovna odluka turističke agencije te smatramo kako nije bilo zapreke da turističke agencije, promišljajući svoje daljnje poslovanje s korisnicima svojih usluga, u slučajevima kada je moguće izvrše povrat sredstava putnicima. Nastavno na pitanje problema jamčevine, napominjemo da je i prema ranije važećem Zakonu o pružanju usluga u turizmu (NN 68/07, 88/10, 30/14, 89/14 i 152/14) jamčevina za slučaj nesolventnosti bila propisana u obliku polica osiguranja i bankarskih garancija te je, s obzirom na uspostavljeni i ustaljeni praksu, i novim Zakonom o pružanju usluga u turizmu (NN 130/17) zadržan isti sustav zaštite od nesolventnosti. Naime, zaštita u slučaju nesolventnosti pruža zaštitu kupcu u slučaju nesolventnosti trgovca preko kojeg je rezervirao putovanje. Ovisno o predmetnoj zemlji EU-a ta zaštita može biti fond, osiguranje ili bilo koji drugi mehanizam iz kojega će se izvršiti povrat svih obavljenih plaćanja kupca i, prema potrebi, trošak repatrijacije ako je paket ili povezani putni aranžman uključivao prijevoz. Vezano uz problem likvidnosti turističkih agencija skrećemo pozornost da je Vlada Republike Hrvatske na sjednici dana 4. veljače 2021. godine donijela Odluku o usvajanju Programa dodjele državnih potpora sektoru turizma i sporta u aktualnoj pandemiji COVID-a 19 u okviru kojeg će se osigurati financijska podrška poduzetnicima koji obavljaju djelatnost u sektoru turizma, uključujući i turističke agencije s ciljem ublažavanja posljedica krize na njihovo poslovanje. Mjere iz tog Programa usmjerene su na nadoknađivanje manjka likvidnosti poduzetnicima u navedenim sektorima i to kroz

<p>ukidanju vouchera ili odrediti datum od kojeg počinje teći vrijeme isteka 180 dana za izvršenje povrata, a to je prema procjeni agencija 31.12.2021. Ili ako dođe do prihvaćanja istog istovremeno donošenje zakonskog rješenja oko isplate putnika, a da to ne uzrokuje propast agencija (bespovratna sredstva). 2. u nacrtu Zakona termin 'organizator' definirati kao 'odgovorni organizator putovanja' 3. Hitna rasprava i preispitivanje Članka 37. Stavki 6. i 7. ZPUT-a 4. Rješavanje problema Jamčevine na način da država bude jamac osiguravajućim kućama ili osnivanje neke vrste državnog fonda kroz koji bi bile pokrivene jamčevine, a u koji bi agencije uplaćivale premije na godišnjoj razini 5. Produženje mjera potpora za isplatu plaća u minimalnom iznosu 4000 kn do kraja 2021g. (ukoliko ova potpora za očuvanje radnih mjesta bude ukinuta u travnju 2021g., istog trenutka slijedi val otkaza) 6. Državno pokriva fiksni troškovi poslovanja agencija u obliku bespovratnih sredstava (telefoni, najam, komunalne naknade poput struje, plina, vode, te ostalih parafiskalnih nameta poput spomeničke rente,...) sve do trenutka dok putovanja ne počnu u punom obimu (do trenutka obnove avio linija, poslovnih putovanja, odmorišnih i svih drugih oblika putovanja) 7. Promjenu načina izračuna naknade za Turističku članarinu (sadašnji dugogodišnji način obračuna prema prihodu na godišnjoj razini gospodarskog subjekta je neodrživ) 8. Izmjena uvjeta korištenja kreditnih sredstava po programu Državnih potpora sektorima turizma i sporta, na način da otplata kredita bude u periodu od 7 godina sa uključenim počekom od godine dana Isto tako, agencijama trebaju nove kreditne, povoljne linije. Poslovne banke su apsolutno zatvorile vrata putničkim agencijama u vidu bilo kakvog kredita, pa čak i u slučaju da je agencija zatražila kreditnu liniju preko HBOR-a. Poslovne banke su odbile sve inicijative/zahtjeve pod uz jednostavno objašnjenje da putničke agencije spadaju u visokorizične skupine gospodarskih subjekata. S poštovanjem, Svijet putovanja</p>	<p>omogućavanje pristupa financijskim sredstvima uz uvjete povoljnije od uobičajenih na financijskim tržištima, a radi osiguranja opstanka, očuvanja zaposlenosti i ublažavanja teškoća u poslovanju za vrijeme trajanja krize te stvaranja preduvjeta za što brži oporavak nakon krize te smatramo da će isto povoljno utjecati i na status turističkih agencija. Obračun članarine u turističkim zajednicama nije predmet ovoga Zakona, ali skrećemo pozornost da je Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o članarinama u turističkim zajednicama (NN 144/20), koji je na snazi od 1.1.2021., propisana mogućnost podnošenja zahtjeva Poreznoj upravi kojim se traži izmjena visine predujma članarine, a radi pada poduzetničke aktivnosti te je istim izmjenama stopa za obračun članarine smanjena za 12%. Nadalje, pitanje pokriva fiksni troškovi poslovanja turističkih agencija nije predmet ovoga Zakona. Mjeru nadoknade dijela ili svih plaćenih fiksnih troškova u sklopu provedbe mjere Potpore za očuvanje radnih mjesta u djelatnostima pogođenim koronavirusom provodi Ministarstvo financija, Porezna uprava. Prema Uputi ravnatelja Porezne uprave o provedbi navedene mjere ista se provodi za poduzetnike kojima je Odlukom Stožera civilne zaštite od 27. studenoga 2020. godine obustavljen rad. Također, predmet ovoga Zakona nije niti mjera potpora za isplatu plaća u minimalnom iznosu 4000 kn, a ista je u nadležnosti Ministarstva rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike.</p>
<p>266 Udruga Glas poduzetnika PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PRUŽANJU USLUGA U TURIZMU, Članak 5. Udruga Glas poduzetnika ističe da je djelatnost putničkih agencija usko vezana uz situaciju s virusom COVID-19 u drugim europskim zemljama. Naime, kada ostale europske države otvore svoje granice, prve grupe gostiju možemo slati na putovanja tek za dva mjeseca (outgoing putničke agencije). Agencije koje rade na dolasku stranih turista u Hrvatsku čekati će grupe gostiju još i duže zbog toga što ovisi o avio kompanijama koje su reducirale letove ili ne voze prema Hrvatskoj uopće, a do pandemije virusa COVID-19 su veliki promet ostvarivale upravom dolaskom putnika s azijskog tržišta. Vlasnici putničkih agencija svjesni su da prije lipnja ne mogu očekivati goste, što situaciju dodatno otežava. Ističemo da mnogi poduzetnici nemaju drugih prihoda i da se nalaze u vrlo teškoj situaciji. Također, slijedi promjena Zakona o pružanju usluga u turizmu, članak 38. za koji smatramo da izuzetno šteti putničkim agencijama. Navodimo nekoliko stavki za koje smatramo da predstavljaju nelogičnost i oštećuju putničke agencije. Kao prvi problem</p>	<p>Nije prihvaćen Izmjenama i dopunama Zakona o pružanju usluga u turizmu (Narodne novine, br. 42/20) iz travnja 2020. godine, koje su još na snazi, dana je mogućnost turističkim agencijama da za neizvršene paket aranžmane izdaju vaučere, na temelju kojih bi putnik imao pravo na zamjensko putovanje ili povrat novca u roku 14 dana od isteka roka od 180 dana od prestanka posebnih okolnosti. Novi prijedlog izmjena i dopuna Zakona trebao bi stupiti na snagu tokom travnja 2021. godine, dakle godinu dana nakon uvođenja izmjena i dopuna u 2020. godini. Nije moguće prihvatiti prijedlog da rok za izvršenje povrata novca putnicima bude 31.12.2021. naime zbog nesuklađenja s odredbama Direktive 2015/2302 o putovanjima u paket-aranžmanima i povezanim putnim aranžmanima, u pogledu članka 38.a važećeg Zakona Europska komisija je protiv Republike Hrvatske, 30. listopada 2020. godine, pokrenula druga fazu postupka zbog povrede prava Europske unije (obrazloženo mišljenje), te je donošenje izmjena Zakona kojima se članak 38.a briše nužno radi suklađivanja s navedenom Direktivom i izbjegavanja postupka pred Sudom Europske unije kao i zaštite samih potrošača. Sukladno prijelaznoj odredbi Nacrta</p>

vidimo problem jamčevine. Naime, prema prijedlogu Zakona potrošači imaju pravo na povrat novca u roku od 14 dana od raskida ugovora. Međutim, ukoliko dođe do slučaja nesolventnosti turističke agencije, moći će od osiguravajućih društava na temelju jamčevine za slučaj nesolventnosti tražiti povrat uplaćenog novca. Ističemo da jamčevina ne pokriva vouchere koji su izdani u 2020. godini putnicima za otkazana putovanja, jer su osiguravajuće kuće poslale dopis u kojemu navode kako je jamčevina sklopljena prije nastanka više sile (pandemija virusa COVID-19). U dopisu su naveli da neće isplaćivati novac potrošačima za izdane vouchere. Osim navedenog, moramo napomenuti da su mnogim agencijama police jamčevnog osiguranja istekle tijekom 2020. godine te ih nisu mogli produžiti zbog toga što osiguravajuće kuće nisu željele izdati nove police ili su osiguravajuća društva tražila osobna jamstva vlasnika putničkih agencija. Drugi problem u prijedlogu Zakona je definicija Organizatora i rok za povrat novca klijentima. Naime, smatramo da u Zakonu mora biti jasno definirano da se radi o ODGOVORNOM ORGANIZATORU PUTOVANJA. Osim toga, na razini Europske unije nije jasno definiran isti rok za povrat novca. Budući da većina putničkih agencija najviše putovanja prodaje u Sloveniji primjerice, nije logično da rok za povrat novca ne bude isti. Apeliramo i na Ministarstvo turizma i sporta da produži povrat novca klijentima do 31. prosinca 2021. godine uz napomenu kako niti jedna putnička agencija ne može u roku 15 dana od datuma prestanka važenja vouchera vratiti novac. Većina potrošača uplatila je novac putem kreditnih kartica. Banke su zaustavile povrat novca preko POS aparate te se za svaki predmet šalje poseban e-mail u banku koja prilično odugovlači s odgovorom. Naime, banke prvo traže da im se doznači novac direktno od agencije na njihov račun jer agencije nemaju više novca po svojim računima u dospjeću na karticama. Sve to je fizički nemoguće napraviti u 15 dana. Predlažemo da rok bude 60 dana kako bi agencije zbog smanjenog broja radnika to uopće mogle riješiti, a sve uz nadu da ista agencija ima financijska sredstva za vratiti. Sljedeći problem je i u samom koordiniranju povrata. Ako dođe do velikog broja zahtjeva za povratima, a koji nadilaze trenutnu platežnu mogućnost agencije, kako odrediti prioritete povrata, a da neki od kupaca ne budu zakinuti? U slučaju prijave ili tužbe kako će se zakonski agencija moći zaštititi od kazne, iako joj je bila namjera vratiti novac? Najveći problem je što prema EU direktivi agencija prodaje "paket aranžman", a avio kompanije, hoteli, razni dobavljači unutar Europske unije pojedinačne usluge. Naime, to znači da oni ne podliježu članku 38.a, a putničke agencije nisu uspjele vratiti veliki dio novca upravo od navedenih dobavljača. Ističemo da se veliki dio novca nalazi i van Europske unije, prema odgovoru naših članova najviše u Africi i na Novom Zelandu. Zbog pandemije koja traje sad više od godinu dana, čak ne postoji mogućnost da potrošači uzmu druga putovanja jer se boje putovati, ostali su bez posla, ne žele tako daleko planirati, niti agencije mogu nešto ponuditi budući da su granice još uvijek zatvorene. Situaciju dodatno otežava i činjenica da

prijedloga Zakona, iznimno, uz pristanak putnika vaučer se može iskoristiti za sklapanje ugovora o zamjenskom putovanju u paket-aranžmanu jednake, veće ili niže vrijednosti i/ili kvalitete te izlet ili drugu uslugu putovanja, u roku godine dana od njegovog izdavanja. Važećim Zakonom o pružanju usluga u turizmu organizator je definiran kao trgovac koji izravno ili putem drugog trgovca odnosno zajedno s drugim trgovcem kombinira i prodaje ili nudi na prodaju paket-aranžmane ili trgovac koji dostavlja podatke o putniku drugom trgovcu u skladu s točkom 2. podtočkom b) podpodtočkom 5. članka 7. toga Zakona, a prodavatelj kao trgovac koji nije organizator, a koji prodaje ili nudi na prodaju paket-aranžmane koje kombinira organizator. Navedeni termini i definicije su usklađene s odredbama Direktive 2015/2302 te se kao takvi ne mogu mijenjati. Također, prema Zakonu o pružanju usluga u turizmu za izvršenje paket aranžmana je odgovoran organizator, a ne prodavatelj. Također, Direktiva 2015/2302 propisuje rok od 14 dana za povrat novca putnicima, stoga bi propisivanje drugačijeg roka predstavljalo daljnju povredu prava Europske unije i kršenje prava potrošača. Ujedno skrećemo pažnju na odredbe važećeg Zakona prema kojima organizator i inače mora imati jamčevinu za slučaj nesolventnosti za svaki paket aranžman koji organizira (članak 50. i 51.), a navedene izmjene Zakona se odnose i na navedenu jamčevinu i na vaučer, s obzirom da se isti izdaje umjesto izvršenja već ugovorenog paket aranžmana. Ukoliko putnik po proteku propisnih rokova ne želi iskoristiti vaučer, povrat novca mu je dužna izvršiti agencija u roku od 14 dana od isteka 180 dana od prestanka posebnih okolnosti. Jamčevina je samo osiguranje putniku za slučaj nesolventnosti agencije, to jest ukoliko ona bude nesposobna za pravodobno plaćanje dospjelih obveza u iznosu i u roku dospjeća ili je u stečaju, te bi putnik tek u takvim slučajevima mogao tražiti povrat novca od osiguravajućeg društva. Prilikom donošenja Zakona koji je usvojen u travnju 2020. godine, na samim počecima pandemije uzrokovane COVID-19, vodili smo se interesima potrošača, naime tada je u čl. 38. a. propisano da je vaučer izdan za neizvršeni ugovor o putovanju u paket-aranžmanu pokriven već ugovorenim jamčevinom za slučaj nesolventnosti i na njemu moraju biti navedeni podaci o jamčevini. No smatramo da je i novim prijedlogom Zakona isto potrebno naglasiti, jer prema informacijama koje su dostupne Ministarstvu osiguravajuća društva su i tijekom 2020. godine sklapala ugovore o osiguranju za slučaj insolventnosti turističkih agencija. Naglašavamo kako predmetnim izmjenama i dopunama Zakona o pružanju usluga u turizmu (Narodne novine, 42/20), a niti samim Pravilnikom o načinu korištenja vaučera za neizvršene ugovore o putovanju u paket-aranžmanu (Narodne novine, broj 60/20) niti u jednom trenutku nije bila isključena mogućnost da turistička agencija umjesto izdavanja vaučera putniku vrati uplaćena sredstva. To je poslovna odluka turističke agencije te smatramo kako nije bilo zapreke da turističke agencije, promišljajući svoje daljnje poslovanje s korisnicima svojih usluga, u slučajevima kada je moguće izvrše povrat sredstava putnicima. Nastavno na pitanje problema jamčevine, napominjemo da je i prema ranije važećem Zakonu o pružanju usluga u

za svako putovanje putnik mora izdvojiti dodatnih 1.000 kuna samo za PCR testove što dodatno otežava odluku na putovanje. Također, smatramo da se u članku 38. treba navesti da putnici mogu iskoristiti vouchere u idućim mjesecima, pa i u idućoj godini. Naime, prema sadašnjem prijedlogu: Ako putnik ne iskoristi vaučer za sklapanje ugovora o zamjenskom putovanju u paket-aranžmanu u roku iz stavka 2. ovoga članka, smatrat će da je isti raskinut i putnik ima pravo na povrat svih izvršenih plaćanja sukladno stavku 1. ovoga članka. Ističemo da bi se putnik trebao javiti putničkoj agenciji s pismenim zahtjevom oko povrata. Na taj način, pružila bi se prilika putničkim agencijama da se nagode s putnikom o korištenju vouchera do razdoblja kada će granice biti otvorene i bolje prilike za putovanje. Putničke agencije do sada nisu dobile pomoć države ni u kojem obliku, osim što su dobili radnici 4.000 kuna što je svaka agencija prosljedila svojem zaposleniku. Vlasnici su svjesni kako će morati tražiti kredit, ali isti nije moguće dignuti jer svaka institucija traži 1,3 vrijednosti nekretnine u zalog. Međutim, većina naših agencija nije pristala na takav uvjet jer neki nemaju ili ne mogu dati u zalog obiteljsku kuću. Osim toga, većina agencija svojim radnicima nije smanjivala plaće pa su sukladno tome putničke agencije isplaćivale plaće i iz svojih akumuliranih sredstava ili privatnih pozajmica vlasnika agencija. Vidimo kako ste napisali već svoj zaključak: Iz navedene ankete može se izvesti zaključak da će do stupanja na snagu planiranih izmjena Zakona dio izdanih vaučera biti iskorišten za zamjenska putovanja, te će navedene izmjene Zakona biti od utjecaja na manji broj turističkih agencija, to jest samo one koje su izdale vaučere (polovica od ukupnog broja agencija) i čiji vaučeri do tada ne budu iskorišteni za zamjenska putovanja. Međutim, navod nije točan. Kao što smo objasnili, putnici ne mogu zamijeniti vouchere za nova putovanja iz već poznatih razloga te trenutno uopće nije situacija da putnik može bezbrižno putovati. Čak i da uzme zamjensko putovanje za dva mjeseca, agencija u ovom trenutku ne zna hoće li se putovanje održati. Ovaj zaključak može se obrazložiti samo na jedan način, a to je da su u anketiranju odgovor dale samo agencije koje rade najam apartmana i koje su mogle zamijeniti vouchere za neku novu uslugu (zamjena termina rezerviranog smještaja). Tu pretpostavku možemo dokazati činjenicom da se od 20. ožujka 2020. godine ne organiziraju grupna putovanja, barem ne u onom obujmu kako je to bilo prije pandemije pa je nemoguće tvrditi da je veći broj Vouchera izdanih od strane putničkih agencija iskorišten. Nadalje, isto se može potvrditi činjenicom da HZJZ izdalo nalog, odnosno preporuku putničkim agencijama o organizaciji grupnih putovanja autobusom, da u autobusu ne smije biti više od 50% popunjenosti kapaciteta (u samom početku je bilo čak i 25% popunjenosti kapaciteta), što je putničkoj agenciji ekonomski neisplativo. Na taj način, ne može se organizirati kvalitetno putovanje. Isto tako, navodimo da su u obzir uzeti samo promet putničkih agencija za vrijeme normalnog rada putničkih agencija i vremena provedenog pod pandemijom pa je nemoguće točno utvrditi pad prometa. U obzir je trebalo uzeti usporedbu prihoda putničkih agencija u

turizmu (NN 68/07, 88/10, 30/14, 89/14 i 152/14) jamčevina za slučaj nesolventnosti bila propisana u obliku polica osiguranja i bankarskih garancija te je, s obzirom na uspostavljenu i ustaljenu praksu, i novim Zakonom o pružanju usluga u turizmu (NN 130/17) zadržan isti sustav zaštite od nesolventnosti. Naime, zaštita u slučaju nesolventnosti pruža zaštitu kupcu u slučaju nesolventnosti trgovca preko kojeg je rezervirao putovanje. Ovisno o predmetnoj zemlji EU-a ta zaštita može biti fond, osiguranje ili bilo koji drugi mehanizam iz kojega će se izvršiti povrat svih obavljenih plaćanja kupca i, prema potrebi, trošak repatrijacije ako je paket ili povezani putni aranžman uključivao prijevoz. U vezi s problemima vezanim uz likvidnost turističkih agencija skrećemo pažnju kako je Vlada Republike Hrvatske na sjednici dana 4. veljače 2021. godine donijela Odluku o usvajanju Programa dodjele državnih potpora sektoru turizma i sporta u aktualnoj pandemiji COVID-a 19 u okviru kojeg će se osigurati financijska podrška poduzetnicima koji obavljaju djelatnost u sektoru turizma, uključujući i turističke agencije s ciljem ublažavanja posljedica krize na njihovo poslovanje. Mjere iz tog Programa usmjerene su na nadoknađivanje manjka likvidnosti poduzetnicima u navedenim sektorima i to kroz omogućavanje pristupa financijskim sredstvima uz uvjete povoljnije od uobičajenih na financijskim tržištima, a radi osiguranja opstanka, očuvanja zaposlenosti i ublažavanja teškoća u poslovanju za vrijeme trajanja krize te stvaranja preduvjeta za što brži oporavak nakon krize te se nadamo da će isto povoljno utjecati i na status turističkih agencija.

periodu od 20.03.2019. - 31.12.2019. i 20.03.2020. - 31.12.2020. te bi se na temelju tih podataka mogao dobiti točan pad prometa. Neke agencije su imale povećanje prihoda u prvom tromjesečju 2020. godine što je generalno smanjilo pad prihoda u analiziranom terminu od strane UHPA-e. Putničke agencije koje se bave grupnim putovanjima, školskim putovanjima, a kojih je većina u našem području poslovanja, u navedenom terminu nisu imale niti jedne kune prihoda pa je teško prihvatiti činjenicu o padu prometa od samo 70%. Također, nije istina kako će izmjena Zakona utjecati na manji broj turističkih agencija jer raspolažete s krivim podacima. Koliko je vidljivo iz vaše procjene učinka, uzeli ste u obzir samo anketu koju je sprovela UHPA, a to nije relevantan podatak iz razloga što u UHPA-i nisu zastupljene sve putničke agencije članice te to ne može i ne smije biti podatak na temelju kojih se donosi procjena učinka. Osim toga, UHPA nije navela o kojem broju anketiranih agencija je riječ niti koji broj agencija je dao navedene podatke. No, kako bi kao Udruga imali konkretne podatke od naših članica, imamo i dodatnu anketu koju su ispunile putničke agencije članice UGP-a te smo došli do sljedećih poraznih podataka. Anketu je ispunilo 60 putničkih agencija među kojima su incoming i outgoing putničke agencije (ni tu opet nisu sve putničke agencije i svi podaci na temelju kojih bi se mogao donijeti pravi sud). Njihov promet u 2019. godini prema partnerima SAMO U HRVATSKOJ: • prema prijevoznicima (kopneni prijevoz) bio je 39.058.783,00 kn. • prema prijevoznicima (avio prijevoz) bio je 30.572.217,00 kn. • prema hotelijerima: 133.109.824,00 kn. Što ukupno čini preko 200.000.000,00 kn prometa unutar Hrvatske, a u što nisu uključeni prometi prema inozemnim partnerima kojih ima daleko više jer veći broj agencija radi outgoing aranžmane (grupna europska putovanja, maturalna putovanja za srednje škole od kojih su 90% aranžmani u inozemstvu). Promet anketiranih agencija u 2019. godini iznosio je 486.653.290,00kn (gotovo pola milijarde kuna) od čega je Hrvatska ubirala najveći PDV u turizmu, u iznosu 25%. Pad prometa u 2020. u odnosu na 2019.godinu je za 90% agencija u rasponu 80% - 100%, dok su ostali imali nešto manji pad 40% - 80%. Također, 30 putničkih agencija uspjelo je izračunati i konkretno napisati iznos izdanih vouchera koji iznosi 14.909.182,00kn (SAMO 30 PUTNIČKIH AGENCIJA JE ODMAH PO BRISANJU NAVEDENOG ČLANKA DUŽNA navedeni iznos + kreću naplate kredita obzirom da trenutno banke ne razmišljaju o produljenju moratorija niti imaju programe za reprogram obveza koje dolaze na naplatu). Uz sve navedeno morate biti svjesni da u slučaju zatvaranja putničkih agencija propadaju i drugi sektori, a to su prijevoznici koji će u jednom trenutku ostati samo na ugovorenim međugradskim i gradskim linijama. Kako znamo da su to koncesijski prijevozi, usluge povremenog prijevoza putnika možemo zaboraviti, a što će povući velik broj privatnih prijevoznika koji su se opredijelili na povremeni prijevoz u stečaj ili propast. Ako se ne dođe do boljeg rješenja ili ukidanja članka 38.a, u 20 dana vlasnici putničkih agencija će prvo morati otpustiti radnike i proglasiti stečaj, a najviše zbog

	<p>toga što niti jedna agencija nije uspjela od svojih dobavljača vratiti novac. Osim toga, nisu dobili pomoć države u vidu bespovratnih sredstva te su sve svoje REZERVE iz 2019. godine potrošili na plaćanje fiksnih troškova od ožujka do prosinca 2020. godine. Sada više nemaju sredstva potrebna da bi platili daljnje troškove, a još manje da financiraju daljnje poslovanje. To se odnosi i na prodaju, jer i za prodaju su potrebna sredstva za oglašavanje. Kupci i dalje zahtijevaju povrate. U slučaju da se članak 38a ukine i kada se proširi vijest da su agencije obavezne izvršiti povrate, kupci će bez obzira na sve tražiti svoj novac s obzirom na to da grupna putovanja nisu u planu u budućnosti. Zaključujemo kako država nije dala bespovratna sredstva niti omogućila dostupne kredite, a ukidanjem vouchera će samo napraviti zadnji udarac i pokopati agencije koje su zadnjih godina plaćale najveću stopu PDV-a od 25%. Također, država je ubirala od tih istih agencija članarine za turističke zajednice, HGK i ostale namete. Ishod takvih postupaka bit će sljedeći:</p> <ul style="list-style-type: none"> • veći broj radnika na burzi, odnosno, nezaposlenost • pad prihoda države • nemogućnost odrađivanja grupe koje očekujemo u budućnosti te dolazak stranih turoperatora • nezadovoljni potrošači koji su izgubili novac, i potrošači koji su nepovjerljivi prema uslugama na kojima država zarađuje dodatnih 25% PDV-a. S poštovanjem, UGP - Udruga Glas poduzetnika 	
267	<p>FLORIS MILOHANOVIĆ PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PRUŽANJU USLUGA U TURIZMU, Članak 5.</p> <p>Poštovani, Vlasnik sam putničke agencije iz Pule punih 27 godina. Prijedlogom izmjene Zakona u kojem se donose izmjene članka 38a bitno ugrožava opstanak nas kao agencije. Ukidanjem ovog članka većina agencija će biti primorana proglasiti stečaj, a samim time novac gube i putnici i država, te se ugrožavaju radna mjesta. I mi smo kao i većina putničkih agencija uplatili iznimno visoke iznose prema partnerima u Hrvatskoj i izvan Hrvatske u doba prije izbivanja pandemije. Uplaćeni su iznosi prema avio prijevoznicima, hotelima, partnerskim agencijama, te smo za većinu akontacija dobili vouchere, a ne povrat novca. S obzirom da već gotovo godinu dana imamo prosječno smanjenje prihoda od 90%, da i nema tih povrata opstanak je upitan, a mi još uz sve imamo i pritisak povrata novca koji nije kod nas. Naš prijedlog je: 1. odrediti datum od kojeg počinje teći vrijeme isteka 180 dana za izvršenje povrata, a to je po nama 31.12.2021. 2. u nacrtu Zakona termin 'organizator' definirati kao 'odgovorni organizator putovanja' 3. omogućiti bespovratna sredstva putničkim agencijama kao što su to učinile i ostale države članice EU koji će onda biti iskorišteni za pokrivanje fiksnih troškova Lokalna smo agencija i svaki naš putnik nam je važan kao i to da u ovom teškom periodu za naše poslovanje imamo razumijevanje i potporu države. Floris Milohanović, Zeatours</p>	<p>Nije prihvaćen</p> <p>Nije moguće prihvatiti prijedlog da datum od kojeg počinje teći vrijeme isteka roka od 180 dana za izvršenje povrata novca putnicima bude 31.12.2021. iz razloga što je zbog povrede prava Europske unije odnosno kršenja odredbi Direktive 2015/2302 o putovanjima u paket-aranžmanima i povezanim putnim aranžmanima, u pogledu članka 38.a važećeg Zakona Europska komisija protiv Republike Hrvatske pokrenula postupak povrede prava Europske unije, te je donošenje ovih izmjena Zakona nužno radi usklađivanja s navedenom Direktivom i izbjegavanja postupka pred Sudom Europske unije. Slijedom navedenoga, predloženo je brisanje članka 38.a važećeg Zakona odnosno postojećeg roka od 180 dana od dana prestanka posebnih okolnosti za povrat novca. Nakon stupanja na snagu predmetnih izmjena Zakona putnici će moći birati žele li temeljem izdanog vaučera ugovoriti zamjensko putovanje ili će raskinuti ugovor i ostvariti pravo na povrat uplaćenih sredstava u roku od 14 dana od raskida ugovora. Zakonom o pružanju usluga u turizmu organizator je definiran kao trgovac koji izravno ili putem drugog trgovca odnosno zajedno s drugim trgovcem kombinira i prodaje ili nudi na prodaju paket-aranžmane ili trgovac koji dostavlja podatke o putniku drugom trgovcu u skladu s točkom 2. podtočkom b) podpodtočkom 5. članka 7. toga Zakona, a prodavatelj kao trgovac koji nije organizator, a koji prodaje ili nudi na prodaju paket-aranžmane koje kombinira organizator. Navedeni termini i definicija su usklađeni s odredbama Direktive 2015/2302 te se kao takvi ne mogu mijenjati. Također, prema Zakonu o pružanju usluga u turizmu za izvršenje paket aranžmana je odgovoran organizator, a ne prodavatelj. Vezano uz problem likvidnosti turističkih agencija skrećemo pozornost da je Vlada Republike Hrvatske na sjednici dana 4. veljače 2021.</p>

		<p>godine donijela Odluku o usvajanju Programa dodjele državnih potpora sektoru turizma i sporta u aktualnoj pandemiji COVID-a 19 u okviru kojeg će se osigurati financijska podrška poduzetnicima koji obavljaju djelatnost u sektoru turizma, uključujući i turističke agencije s ciljem ublažavanja posljedica krize na njihovo poslovanje. Mjere iz tog Programa usmjerene su na nadoknađivanje manjka likvidnosti poduzetnicima u navedenim sektorima i to kroz omogućavanje pristupa financijskim sredstvima uz uvjete povoljnije od uobičajenih na financijskim tržištima, a radi osiguranja opstanka, očuvanja zaposlenosti i ublažavanja teškoća u poslovanju za vrijeme trajanja krize te stvaranja preduvjeta za što brži oporavak nakon krize te smatramo da će isto povoljno utjecati i na status turističkih agencija.</p>
268	<p>Ivona Vagaja PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PRUŽANJU USLUGA U TURIZMU, Članak 5. Navedenim prijedlogom izmjene Zakona kojim se donose izmjene članka 38a za većinu putničkih agencija značiti će zatvaranje njihovih poslovanja. Molim da uvažite slijedeće prijedloge: 1. U nacrtu Zakona stoji termin "organizator", a smatramo kako bi trebalo pisati "odgovorni organizator putovanja." 2. Putničke agencije se dovodi u nepovoljnu situaciju ako Vlada Republike Hrvatske donese Zakon prema kojemu moraju vratiti uplate za vouchere koje su izdali do 1.3.2021. godine. Shodno tome tražimo produženje roka trajanja vouchera do 31.12.2021. godine. 3. Jamčevno osiguranje u slučaju proglašenja više sile, kao što je COVID-19, ne pokriva izdane vouchere jer je viša sila nastupila nakon ugovaranja police jamčevnog osiguranja. U slučaju stečaja pojedinih putničkih agencija putnici će izgubiti novac. Apeliramo na produženje roka trajanja vouchera, jer u protivnom će putnička agencija s malo novca kojim raspolaže teško odrediti kome će vratiti novac, a kome ne. Također, upitno je ima li putnička agencija financijskih sredstava koji bi omogućili povrat novca putnicima. 4. Omogućiti bespovratna sredstva kao što su to učinile i ostale države članice EU S poštovanjem, Ivona Vagaja, Matulji Tours d.o.o.</p>	<p>Nije prihvaćen Zakonom o pružanju usluga u turizmu organizator je definiran kao trgovac koji izravno ili putem drugog trgovca odnosno zajedno s drugim trgovcem kombinira i prodaje ili nudi na prodaju paket-aranžmane ili trgovac koji dostavlja podatke o putniku drugom trgovcu u skladu s točkom 2. podtočkom b) podpodtočkom 5. članka 7. toga Zakona, a prodavatelj kao trgovac koji nije organizator, a koji prodaje ili nudi na prodaju paket-aranžmane koje kombinira organizator. Navedeni termini i definicija su usklađeni s odredbama Direktive 2015/2302 te se kao takvi ne mogu mijenjati. Također, prema Zakonu o pružanju usluga u turizmu za izvršenje paket aranžmana je odgovoran organizator, a ne prodavatelj. Izmjenama i dopunama Zakona o pružanju usluga u turizmu (Narodne novine, br. 42/20) iz travnja 2020. godine, koje su još na snazi, dana je mogućnost turističkim agancijama da za neizvršene paket aranžmane izdaju vaučere, na temelju kojih bi putnik imao pravo na zamjensko putovanje ili povrat novca u roku 14 dana od isteka roka od 180 dana od prestanka posebnih okolnosti. Novi prijedlog izmjena i dopuna Zakona trebao bi stupiti na snagu tokom travnja 2021. godine, dakle godinu dana nakon uvođenja izmjena i dopuna u 2020. godini. Nije moguće prihvatiti prijedlog da rok za izvršenje povrata novca putnicima bude 31.12.2021. naimе zbog nesuklađenja s odredbama Direktive 2015/2302 o putovanjima u paket-aranžmanima i povezanim putnim aranžmanima, u pogledu članka 38.a važećeg Zakona Europska komisija je protiv Republike Hrvatske, 30. listopada 2020. godine, pokrenula druga fazu postupka zbog povrede prava Europske unije (obrazloženo mišljenje), te je donošenje izmjena Zakona kojima se članak 38.a briše nužno radi sukladivanja s navedenom Direktivom i izbjegavanja postupka pred Sudom Europske unije kao i zaštite samih potrošača. Sukladno prijelaznoj odredbi Nacrta prijedloga Zakona, iznimno, uz pristanak putnika vaučer se može iskoristiti za sklapanje ugovora o zamjenskom putovanju u paket-aranžmanu jednake, veće ili niže vrijednosti i/ili kvalitete te izlet ili drugu uslugu putovanja, u roku godine dana od njegovog izdavanja. Vezano uz jamčevinu, napominjemo da je i prema ranije važećem Zakonu o pružanju usluga u turizmu (NN 68/07, 88/10, 30/14, 89/14 i 152/14) jamčevina za slučaj nesolventnosti bila propisana u obliku police osiguranja i bankarskih garancija te je, s obzirom na uspostavljenju i ustaljenju praksu, i novim Zakonom o</p>

		<p>pružanju usluga u turizmu (NN 130/17) zadržan isti sustav zaštite od nesolventnosti. Vezano uz problem likvidnosti turističkih agencija skrećemo pozornost da je Vlada Republike Hrvatske na sjednici dana 4. veljače 2021. godine donijela Odluku o usvajanju Programa dodjele državnih potpora sektoru turizma i sporta u aktualnoj pandemiji COVID-a 19 u okviru kojeg će se osigurati financijska podrška poduzetnicima koji obavljaju djelatnost u sektoru turizma, uključujući i turističke agencije s ciljem ublažavanja posljedica krize na njihovo poslovanje. Mjere iz tog Programa usmjerene su na nadoknađivanje manjka likvidnosti poduzetnicima u navedenim sektorima i to kroz omogućavanje pristupa financijskim sredstvima uz uvjete povoljnije od uobičajenih na financijskim tržištima, a radi osiguranja opstanka, očuvanja zaposlenosti i ublažavanja teškoća u poslovanju za vrijeme trajanja krize te stvaranja preduvjeta za što brži oporavak nakon krize te smatramo da će isto povoljno utjecati i na status turističkih agencija.</p>
269	<p>HORIZONT PUTNIČKA AGENCIJA D.O.O. PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PRUŽANJU USLUGA U TURIZMU, Članak 5.</p> <p>Vlasnica sam putničke agencije iz Varaždina (poslovanje od 2010. g.). Agencija se uglavnom bavi receptivnim turizmom (grupni dolasci). Turizam je vrlo izazovna djelatnost, očekuje brzo djelovanje, kontinuirano ulaganje u napredak i svakodnevnu prilagodbu tržištu. I upravo je taj svakodnevni izazov, smatrala sam, razlog što od te djelatnosti ne želim nikada odustati. Međutim, u proteklih gotovo godinu dana suočavanja sa ogromnim problemima u poslovanju, nastalim doslovno preko noći, a uzrokovanim Covidom 19, ozbiljno razmatram upravo tu opciju. Svi implementirani u turizam jako dobro znamo da putničkim agencijama rad Odlukom Stožera nije ni bio zabranjen, no kako tržišta za nas nema, teško je na pad prometa od 93,8% u 2020. u odnosu na 2019. ostati imun. Gotovo godinu dana plaćamo troškove hladnog pogona, snalazimo se na sve strane, zadužujemo se, tonemo....., a kao točka na i dolazi nam moguće ukidanje članka 38a koji je putničkim agencijama dozvolio izdavanje vouchera i isplatu klijenata 14 + 180 dana po prestanku pandemije, čime će veliki broj putničkih agencija na žalost morati proglasiti stečaj, a svoje zaposlene poslati na burzu. Opravdano, dajem jedno veliko NE ukidanju čl. 38a. Bez bespovratnih financijskih sredstava od države, neće biti moguće vratiti novac klijentima, klijentima koje smo godinama stjecali, dok će nam isti zbog toga okrenuti leđa, pa kada ponovno posao krene, tada nećemo više imati ni svoje klijente (a mnogi od nas više ni svoje tvrtke). Horizont d.o.o. Ivana Jergan</p>	<p>Primljeno na znanje</p> <p>Izmjenama i dopunama Zakona o pružanju usluga u turizmu (Narodne novine, br. 42/20) iz travnja 2020. godine, koje su još na snazi, dana je mogućnost turističkim agencijama da za neizvršene paket aranžmane izdaju vaučere, na temelju kojih bi putnik imao pravo na zamjensko putovanje ili povrat novca u roku 14 dana od isteka roka od 180 dana od prestanka posebnih okolnosti. Novi prijedlog izmjena i dopuna Zakona trebao bi stupiti na snagu tokom travnja 2021. godine, dakle godinu dana nakon uvođenja izmjena i dopuna u 2020. godine. Zbog nesuklađenja s odredbama Direktive 2015/2302 o putovanjima u paket-aranžmanima i povezanim putnim aranžmanima, u pogledu članka 38.a važećeg Zakona Europska komisija je protiv Republike Hrvatske, 30. listopada 2020. godine, pokrenula druga fazu postupka zbog povrede prava Europske unije (obrazloženo mišljenje), te je donošenje izmjena Zakona kojima se članak 38.a briše nužno radi suklađivanja s navedenom Direktivom i izbjegavanja postupka pred Sudom Europske unije kao i zaštite samih potrošača. Sukladno prijelaznoj odredbi Nacrta prijedloga Zakona, iznimno, uz pristanak putnika vaučer se može iskoristiti za sklapanje ugovora o zamjenskom putovanju u paket-aranžmanu jednake, veće ili niže vrijednosti i/ili kvalitete te izlet ili drugu uslugu putovanja, u roku godine dana od njegovog izdavanja. U vezi s problemima vezanim uz likvidnost turističkih agencija skrećemo pažnju kako je Vlada Republike Hrvatske na sjednici dana 4. veljače 2021. godine donijela Odluku o usvajanju Programa dodjele državnih potpora sektoru turizma i sporta u aktualnoj pandemiji COVID-a 19 u okviru kojeg će se osigurati financijska podrška poduzetnicima koji obavljaju djelatnost u sektoru turizma, uključujući i turističke agencije s ciljem ublažavanja posljedica krize na njihovo poslovanje. Mjere iz tog Programa usmjerene su na nadoknađivanje manjka likvidnosti poduzetnicima u navedenim sektorima i to kroz omogućavanje pristupa financijskim sredstvima uz uvjete povoljnije od uobičajenih na financijskim tržištima, a radi osiguranja opstanka, očuvanja zaposlenosti i ublažavanja teškoća u poslovanju za vrijeme trajanja krize te stvaranja preduvjeta za što</p>

		brži oporavak nakon krize te se nadamo da će isto povoljno utjecati i na status turističkih agencija.
270	<p>Idea putovanja d.o.o. PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PRUŽANJU USLUGA U TURIZMU, Članak 5.</p> <p>Brisanjem članka 38.a, većina putničkih agencija neće opstati iz razloga što nemamo novac koji nam duguju dobavljači a najviše zrakoplovne kompanije, da vratimo putnicima. Produženje vouchera do 31.12.2021. bi bio uvelike spas za sve nas, jer bi time dobili na vremenu i sa našim dobavljačima koji također nemaju novca da nam vrata, bi mogli ipak odraditi neke grupe s obzirom da je cjepljenje ipak započelo, te vjerujemo u oporavak tržišta. 1. kada se uvede konkretni datum povrata a mi apeliramo da to bude 31.12.2021., dajte nam vremena u konačnici i za te isplate jer u roku 15 dana fizički to neće biti izvedivo pogotovo ako samo imate činjenicu za putnike koji su uplatili kreditnim karticama, banke su zabranile povrat putem pos aprata već se za sve trebaju slati mailovi bankama a i to traje duže od 14 dana dok se predmet riješi 2. u nacrtu Zakon termin "organizator" definirati kao "odgovorni organizator putovanja". To je jako bitno jer smo i mi agencije izdavali putnicima i tuđe vouchere, naših partnerskih agencija koje su se također našle u problemima i izdale su našim putnicima vouchere i time mi ne odgovaramo za stečaj drugih odgovornih organizatora jer smo mi njima taj novac već uplatili pošto se mahom radi o putovanjima u ožujku. U konkretno našem slučaju najviše je tih partnerskih agencija koje nama tj. putnicima duguju novac za neodrađena putovanja, nalazi se u Sloveniji a kod slovenskih putničkih agencija vrijede druga pravila povrata novca i drugi datum. Kako riješiti tu zavrslamu istih subjekata u EU a drugih država teško je reći s obzirom da putnika nije briga tko je odgovorni organizator i direktno će nas prozivati po novinama i sudovima. 3. jamčevno osiguranje koje je država nametnula kao osiguranje bez kojeg ne možeš poslovati većina agencija nije uspjela riješiti jer osiguravajuća društva kažu kako je COVID 19 viša sila i nastupila je nakon izdavanja polica te oni neće izdati vouchere pokriveni jamčevnim osiguranjem. 4. svaka agencija koja je izdala putniku voucher je za plaćanja prema dobavljaču imala trošak, zar nije pametnije omogućiti produženje vouchera da stanemo na noge nego u potpunosti tražiti od nas da vratimo putnicima sav novac u cjelosti a imali smo troškova po tom aranžmanu kao i neke od agencije su izgubile i sam novac od hotela jer su hoteli zatvorili trajno ili otišli u stečaj. To je sve viša sila na svjetskom nivou i teško je svima nama koji smo radili i van EU doći do novaca koji nam se nalaze u Africi i slično. 5. bez bespovratnih sredstva i kredita od države, nitko od nas neće biti u mogućnosti vratiti novac klijentima niti je netko to financijski sposoban, prvo ćemo morati otpustiti ljude, nećemo moći niti raditi da baš i krene prodaja jer i za prodaju trebate imati sredstva za oglašavanje, a putnici će nas napasti nakon medijskih članaka u istoj sekundi i biti će teško odrediti kome vratiti novac a kome ne. 6. apel u javnosti za produženje vouchera bi također bio jako važan kao ali i to da je država osigurala sredstva</p>	<p>Nije prihvaćen</p> <p>Izmjenama i dopunama Zakona o pružanju usluga u turizmu (Narodne novine, br. 42/20) iz travnja 2020. godine, koje su još na snazi, dana je mogućnost turističkim agencijama da za neizvršene paket aranžmane izdaju vaučere, na temelju kojih bi putnik imao pravo na zamjensko putovanje ili povrat novca u roku 14 dana od isteka roka od 180 dana od prestanka posebnih okolnosti. Novi prijedlog izmjena i dopuna Zakona trebao bi stupiti na snagu tokom travnja 2021. godine, dakle godinu dana nakon uvođenja izmjena i dopuna u 2020. godini. Nije moguće prihvatiti prijedlog da rok za izvršenje povrata novca putnicima bude 31.12.2021. Naime, zbog nesuklađenja s odredbama Direktive 2015/2302 o putovanjima u paket-aranžmanima i povezanim putnim aranžmanima, u pogledu članka 38.a važećeg Zakona Europska komisija je protiv Republike Hrvatske, 30. listopada 2020. godine, pokrenula druga fazu postupka zbog povrede prava Europske unije (obrazloženo mišljenje), te je donošenje izmjena Zakona kojima se članak 38.a briše nužno radi suklađenja s navedenom Direktivom i izbjegavanja postupka pred Sudom Europske unije kao i zaštite samih potrošača. Sukladno prijelaznoj odredbi Nacrta prijedloga Zakona, iznimno, uz pristanak putnika vaučer se može iskoristiti za sklapanje ugovora o zamjenskom putovanju u paket-aranžmanu jednake, veće ili niže vrijednosti i/ili kvalitete te izlet ili drugu uslugu putovanja, u roku godine dana od njegovog izdavanja. Također, Direktiva 2015/2302 propisuje rok od 14 dana za povrat novca putnicima, stoga bi propisivanje drugačijeg roka predstavljalo daljnju povredu prava Europske unije i kršenje prava potrošača. Važećim Zakonom o pružanju usluga u turizmu organizator je definiran kao trgovac koji izravno ili putem drugog trgovca odnosno zajedno s drugim trgovcem kombinira i prodaje ili nudi na prodaju paket-aranžmane ili trgovac koji dostavlja podatke o putniku drugom trgovcu u skladu s točkom 2. podtočkom b) podpodtočkom 5. članka 7. toga Zakona, a prodavatelj kao trgovac koji nije organizator, a koji prodaje ili nudi na prodaju paket-aranžmane koje kombinira organizator. Navedeni termini i definicije su usklađene s odredbama Direktive 2015/2302 te se kao takvi ne mogu mijenjati. Također, prema Zakonu o pružanju usluga u turizmu za izvršenje paket aranžmana je odgovoran organizator, a ne prodavatelj. Vezano uz jamčevinu, napominjemo da je i prema ranije važećem Zakonu o pružanju usluga u turizmu (NN 68/07, 88/10, 30/14, 89/14 i 152/14) jamčevina za slučaj nesolventnosti bila propisana u obliku polica osiguranja i bankarskih garancija te je, s obzirom na uspostavljenu i ustaljenu praksu, i novim Zakonom o pružanju usluga u turizmu (NN 130/17) zadržan isti sustav zaštite od nesolventnosti. Vezano uz problem likvidnosti turističkih agencija skrećemo pozornost da je Vlada Republike Hrvatske na sjednici dana 4. veljače 2021. godine donijela Odluku o usvajanju Programa dodjele državnih potpora sektoru turizma i sporta u aktualnoj pandemiji COVID-a 19 u okviru kojeg će se osigurati financijska podrška poduzetnicima koji obavljaju djelatnost u sektoru turizma, uključujući i turističke</p>

	<p>kojima ona jamči ukoliko dođe do stečaja društva kako bi se putnici osjećali sigurno i kako u konačnici ne bi izgubili povjerenje koje smo godinama gradili. 7. putničke agencije su uvođenjem Direktive EU zapele u samom početku i znali smo kako će se ovo dogoditi jer mi prodajemo paket-aranžmane a time smo dužni putniku vratiti novac bez da on kaže razlog odustanka, a to je doslovno nemoguće jer neke smještaje plaćamo i po 6 mjeseci unaprijed kao i avio kompanije koje nas tjeraju platiti depozite godinu dana unaprijed. Ako mi za putnika platimo određene usluge zašto smo dužni putniku to vratiti ako imamo po tom putniku trošak? Tko je uopće dozvolio da se to tako riješi ako smo svjesni da se ukidanjem članka 38.a neće "narediti" zrakoplovnoj kompaniji ili hotelu da nam vrati novac s obzirom da oni prodaju "pojedinačnu uslugu" te ne podliježu EU direktivi. Kako vratiti te silne eure natrag na naše račune i kojim putem pitanje je za milijardu dolara. S poštovanjem, Gabrijela Koščica, Idea putovanja</p>	<p>agencije s ciljem ublažavanja posljedica krize na njihovo poslovanje. Mjere iz tog Programa usmjerene su na nadoknađivanje manjka likvidnosti poduzetnicima u navedenim sektorima i to kroz omogućavanje pristupa financijskim sredstvima uz uvjete povoljnije od uobičajenih na financijskim tržištima, a radi osiguranja opstanka, očuvanja zaposlenosti i ublažavanja teškoća u poslovanju za vrijeme trajanja krize te stvaranja preduvjeta za što brži oporavak nakon krize te smatramo da će isto povoljno utjecati i na status turističkih agencija.</p>
271	<p>TIHOMIR HUSNJAK PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PRUŽANJU USLUGA U TURIZMU, Članak 5. Prijedlogom izmjene Zakona u kojem se donose izmjene članka 38a bitno ugrožava opstanak turističkih agencija, ukidanjem ovog članka većina agencija će biti primorana proglasiti stečaj, a samim time novac gube i putnici i država, te se ugrožava nekoliko stotina radnih mjesta (što je onda apsurdno da se godinu dana financirao opstanak radnih mjesta koji će sada neminovno biti izgubljeni). Kako je većina agencija uplatila iznimno visoke iznose prema partnerima izvan Hrvatske u doba prije izbijanja pandemije (a neki ne vraćaju ni koji su unutar Hrvatske, što zbog nemogućnosti što zbog svoje politike povrata iako je bilo zabranjeno putovanje), uplaćeni su visoki iznosi prema avio prijevoznicima i te za to sve su agencije ili dobile vouchere za iskoristiti u nekom budućem razdoblju (od istih partnera), a puno novca je na žalost skroz izgubljeno (stečaj partnera ili ne mogućnost opće više stupiti u kontakt s istima). Kada sagledate kompletnu situaciju, možete uvidjeti da agencije nemaju od kuda u ovom trenutku napraviti povrate, s obzirom da već gotovo godinu dana imamo prosječno smanjenje prihoda od 80%, da i nema tih povrata opstanak je upitan (kod poslovanja svaki pad viši od 40% izravno ugrožava opstanak firme), a mi još uz sve imamo i pritisak povrata novca koji nije kod nas. Prijedlog: 1. odrediti datum od kojeg počinje teći vrijeme isteka 180 dana za izvršenje povrata, a to je 31.12.2021. 2. u nacrtu Zakona termin 'organizator' definirati kao 'odgovorni organizator putovanja' 3. kolizija ZOPUT, članak 37., točka 6. i 7. sa ZOZP (Zakon o zaštiti potrošača), članak 97., točka 12. 4. omogućiti bespovratna sredstva kao što su to učinile i ostale države članice EU koji će onda biti iskorišteni za pokrivanje fiksnih troškova poslovanja unazad godine dana (režijski troškovi i hladni pogon), a dio može biti iskorišten za povrate 5. nalozi prema bankama za produljenje moratorija ili reprogram obveza 6. omogućiti lakše dobivanje kredita kod banaka preko HAMAG ili HBOR uz jamstva države U slučaju nemogućnosti povrata putnici će neizvršavanje povrata prvo</p>	<p>Nije prihvaćen Nije moguće prihvatiti prijedlog da datum od kojeg počinje teći vrijeme isteka roka od 180 dana za izvršenje povrata novca putnicima bude 31.12.2021. iz razloga što je zbog povrede prava Europske unije odnosno kršenja odredbi Direktive 2015/2302 o putovanjima u paket-aranžmanima i povezanim putnim aranžmanima, u pogledu članka 38.a važećeg Zakona Europska komisija protiv Republike Hrvatske pokrenula postupak povrede prava Europske unije, te je donošenje ovih izmjena Zakona nužno radi usklađivanja s navedenom Direktivom i izbjegavanja postupka pred Sudom Europske unije. Slijedom navedenoga, predloženo je brisanje članka 38.a važećeg Zakona odnosno postojećeg roka od 180 dana od dana prestanka posebnih okolnosti za povrat novca. Nakon stupanja na snagu predmetnih izmjena Zakona putnici će moći birati žele li temeljem izdanog vaučera ugovoriti zamjensko putovanje ili će raskinuti ugovor i ostvariti pravo na povrat uplaćenih sredstava u roku od 14 dana od raskida ugovora. Vežano uz navod da je članak 37. stavak 6. i 7. protivan odredbama Zakona o zaštiti potrošača napominjemo da je Zakon o pružanju usluga u turizmu lex specialis koji posebno uređuje prava putnika iz ugovora o putovanju u paket aranžmanu. Osim toga, člankom 40. Zakona o zaštiti potrošača isključena je primjena Glave I. i Glave III. Odjeljak I. toga dijela Zakona na paket aranžmane, a u kojem se nalazi i navedeni članak 79. Vežano uz jamčevinu, napominjemo da je i prema ranije važećem Zakonu o pružanju usluga u turizmu (NN 68/07, 88/10, 30/14, 89/14 i 152/14) jamčevina za slučaj nesolventnosti bila propisana u obliku polica osiguranja i bankarskih garancija te je, s obzirom na uspostavljenju i ustaljenju praksu, i novim Zakonom o pružanju usluga u turizmu (NN 130/17) zadržan isti sustav zaštite od nesolventnosti. Vežano uz problem likvidnosti turističkih agencija skrećemo pozornost da je Vlada Republike Hrvatske na sjednici dana 4. veljače 2021. godine donijela Odluku o usvajanju Programa dodjele državnih potpora sektoru turizma i sporta u aktualnoj pandemiji COVID-a 19 u okviru kojeg će se osigurati financijska podrška poduzetnicima koji obavljaju djelatnost u sektoru turizma, uključujući i turističke agencije s ciljem ublažavanja posljedica krize na njihovo poslovanje.</p>

<p>prijaviti gospodarskoj inspekciji i udrugama za zaštitu potrošača. Po izlasku turističke inspekcije, a u slučaju nemogućnosti izvršenja povrata, Člankom 107. ZOPUT izreći će se kazna od 5.000,00kn do 30.000,00kn za pravnu osobu. Kako je gore objašnjeno većina nema od kuda ovo vratiti te će morati proglasiti stečaj. Zadnji veliki problem su JAMČEVINE koje je po Zakonu svaka agencija dužna ugovoriti sa osiguravajućim kućama temeljem kojih u slučaju nesolventnosti turističke agencije putnik ima pravo tražiti povrat uplaćenog novca postaje veliki problem iz više razloga. • osiguravajuće kuće ne žele pokrivati radnje i događaje koje su se dogodile prije samog sklapanja ugovora, već samo buduće i neizvjesne događaje, što u ovom slučaju pojave COVID-19 na globalnoj i svjetskoj razini predstavlja „višu silu“, a ona je kao takva isključena kao uzrok štete u svim osiguravajućim kućama kod svih vrsta osiguranja • osiguravajuće kuće nerado ili gotovo uopće ne žele više ugovarati sa agencijama ugovore o jamčevini iz razloga visoke rizičnosti poslovne djelatnosti što za mnoge agencije postaje veliki problem jer ih dovodi u situaciju nelegalnog rada ako nemaju ugovorenu policu jamčevine. Tihomir Husnjak, Alpe-Adriatours</p>	<p>Mjere iz tog Programa usmjerene su na nadoknađivanje manjka likvidnosti poduzetnicima u navedenim sektorima i to kroz omogućavanje pristupa financijskim sredstvima uz uvjete povoljnije od uobičajenih na financijskim tržištima, a radi osiguranja opstanka, očuvanja zaposlenosti i ublažavanja teškoća u poslovanju za vrijeme trajanja krize te stvaranja preduvjeta za što brži oporavak nakon krize te smatramo da će isto povoljno utjecati i na status turističkih agencija.</p>
<p>272 Svikoncerti.eu - Tomica Drvar PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PRUŽANJU USLUGA U TURIZMU, Članak 5. Ovim prijedlogom izmjene Zakona u kojem se donose izmjene članka 38a biti će posljednji dani opstanka putničkih agencija. Rezime prijedloga: 1. odrediti datum od kojeg počinje teći vrijeme isteka 180 dana za izvršenje povrata, a to je 31.12.2021. 2. važenje Vouchera ukoliko je zakonski moguće ne ograničiti datumom već da je on važeći do odabira zamjenskog putovanja ili pune iskoristivosti njegovog iznosa 3. u nacrtu Zakona termin 'organizator' definirati kao 'odgovorni organizator putovanja' 4. kolizija ZOPUT, članak 37., točka 6. i 7. sa ZOZP (Zakon o zaštiti potrošača), članak 97., točka 12. 5. bespovratna sredstva kao što su to učinile i ostale države članice EU 6. nalozi prema bankama za produljenje moratorija ili reprogram obveza Razlozi prijedloga: 1. nakon ukidanja članka 38.a putničke agencije neće imati od kuda vratiti novac 2. povećanje troškova nakon prijava kupaca inspektoratu radi nemogućnosti izvršenja povrata 3. stečaj mnogih putničkih agencija 4. stavljanje putničkih agencija u ravnopravan položaj sa ostalim trgovačkim društvima Obrazloženje prijedloga: Nažalost, ovim člankom (38a) putničkim agencijama dala se mogućnost povrata uplaćenih iznosa kupcima u trenutku kada putničke agencije budu mogle ponovno normalno raditi. Pod normalno se misli kada neće biti restrikcija o većim okupljanjima. Putničke agencije nisu samo agencije za rezervaciju smještaja i ljetovanja na Jadranu, a većina njih je prvenstveno orijentirana na organizaciju grupnih putovanja. Obzirom da su trenutno grupna putovanja daleka budućnost, ukidanjem članka 38a, većina putničkih agencija će završiti su stečaju. Prvenstveno radi povrata koji će morati izvršiti kupcu u roku od 14 dana, a s druge strane i radi završetka moratorija na neke plasmane koje imaju prema bankama, a za koje je bio utvrđen moratorij do</p>	<p>Nije prihvaćen Izmjenama i dopunama Zakona o pružanju usluga u turizmu (Narodne novine, br. 42/20) iz travnja 2020. godine, koje su još na snazi, dana je mogućnost turističkim agencijama da za neizvršene paket aranžmane izdaju vaučere, na temelju kojih bi putnik imao pravo na zamjensko putovanje ili povrat novca u roku 14 dana od isteka roka od 180 dana od prestanka posebnih okolnosti. Novi prijedlog izmjena i dopuna Zakona trebao bi stupiti na snagu tokom travnja 2021. godine, dakle godinu dana nakon uvođenja izmejnja i dopuna u 2020. godini. Nije moguće prihvatiti prijedlog da rok za izvršenje povrata novca putnicima bude 31.12.2021. Naime zbog nesuklađenja s odredbama Direktive 2015/2302 o putovanjima u paket-aranžmanima i povezanim putnim aranžmanima, u pogledu članka 38.a važećeg Zakona Europska komisija je protiv Republike Hrvatske, 30. listopada 2020. godine, pokrenula druga fazu postupka zbog povrede prava Europske unije (obrazloženo mišljenje), te je donošenje izmjena Zakona kojima se članak 38.a briše nužno radi suklađivanja s navedenom Direktivom i izbjegavanja postupka pred Sudom Europske unije kao i zaštite samih potrošača. Sukladno prijelaznoj odredbi Nacrta izmjena zakona, iznimno, uz pristanak putnika, vaučer se može iskoristiti za sklapanje ugovora o zamjenskom putovanju u paket-aranžmanu jednake, veće ili niže vrijednosti i/ili kvalitete te izlet ili drugu uslugu putovanja, u roku godine dana od njegovog izdavanja. Zakonom o pružanju usluga u turizmu organizator je definiran kao trgovac koji izravno ili putem drugog trgovca odnosno zajedno s drugim trgovcem kombinira i prodaje ili nudi na prodaju paket-aranžmane ili trgovac koji dostavlja podatke o putniku drugom trgovcu u skladu s točkom 2. podtočkom b) podpodtočkom 5. članka 7. toga Zakona. Navedeni termin i definicija su usklađeni s odredbama Direktive o paket aranžmanima te se kao takvi ne mogu mijenjati. Također, prema Zakonu o pružanju usluga u turizmu za izvršenje paket aranžmana je odgovoran</p>

31.03.2021. Putničke agencije koje se godinama bave outgoing turizmom imaju u inozemstvu uplaćene depozite za smještaj, ulaznice, vodiče, prijevoz, transfere i sl., a do kojih ne mogu doći jer navedene sudionike ništa ne obvezuje na povrat kao putničke agencije. Prema nekim informacijama, neki su već i propali pa putničke agencije neće ni moći iskoristiti uplaćene depozite i dobivene Vouchere. Konkretno u našem slučaju, bavimo se isključivo putovanjima na koncerte i sportske događaje. Sve ulaznice mi moramo uplatiti unaprijed kako bismo ih mogli ponuditi našim kupcima i putnicima. Obzirom da veći koncerti i sportski događaj neće sigurno biti mogući uz prisutnost većeg broja publike još dugo vremena, a isto tako i grupna putovanja autobusima, velik broj putničkih agencija će završiti u stečaju. U prilog tome idu najave i o 'COVID putovnicama' što znači da će se uveliko smanjiti broj putnika koji su inače slobodno putovali. U slučaju nemogućnosti povrata putnici će neizvršavanje povrata prvo prijaviti gospodarskoj inspekciji i udrugama za zaštitu potrošača. Po izlasku turističke inspekcije, a u slučaju nemogućnosti izvršenja povrata, Člankom 107. ZOPUT izreći će se kazna od 5.000,00kn do 30.000,00kn za pravnu osobu. Obzirom da će biti velik broj prijava, većina putničkih agencija, a koje se bave školskim putovanjima, u našem slučaju putovanjima na koncerte ili sportske događaje, koja se bave grupnim putovanjima u Eurozoni, nažalost morati će zatvoriti svoja vrata i proglasiti stečaj. Neke putničke agencije su možda imale specifična putovanja za neke grupe koje sada potražuju povrat, a putničke agencije ne mogu do povrata jer su npr. uplatile smještaj na nekoj specifičnoj destinaciji. Taj novac putnička agencija možda nikada neće moći iskoristiti jer možda neće imati grupu koja bi prihvatila taj aranžman. Razlozi za probleme u kojima će se putničke agencije naći: nemogućnost povrata novaca od dobavljača kojem su unaprijed morale biti plaćene usluge jer dobavljači putničkih agencija nisu ni jednim člankom Zakona obavezni izvršiti povrat, a u zamjenu za uplate izdaju Vouchere za koje se niti ne zna kada će se moći iskoristiti ili su čak i već propali pa se povrat neće imati od kuda izvršiti. Osim već gore navedenog, Zakonom je definirano da se ukupan uplaćeni novac mora vratiti kupcu. Što je sa osiguranjima koje su putničke agencije uplatile prema osiguravajućim društvima za kupca? Što je sa troškovima koje je su imale prema bankama u vidu troškova transakcija (npr prema inozemstvu i sli.), što je sa provizijama koje su kartičarske kuće povukle prilikom kupnje putničkog aranžmana putem kartica, pa u tim slučajevim putnička agencija mora vratiti i veći iznos nego što ga je zaprimila. U našem slučaju putovanja na koncerte, naši kupci traže povrate za putovanja na određeni koncert. Obzirom da je taj koncert otkazan ili odgođe te se ne zna se novi datum održavanja koncerta te hoće li ga uopće biti u skoroj budućnosti, naš kupac traži povrat. Obzirom da naš dobavljač umjesto povrata za ulaznice izdaje Vouchere ne znamo od kuda ćemo našem kupcu vratiti uplaćeni iznos koji traži, a u slučaju prijave kupca inspektoratu slijedi nam velika kazna, dodatni troškovi odvjetničkih društava i ročišta po sudovima. U slučaju stečaja, kupac se vjerojatno neće moći

organizator, a ne prodavatelj, odnosno posrednik. Vezano uz navod da je članak 37. stavak 6. i 7. protivan odredbama Zakona o zaštiti potrošača napominjemo da je Zakon o pružanju usluga u turizmu lex specialis koji posebno uređuje prava putnika iz ugovora o putovanju u paket aranžmanu. Osim toga, člankom 40. Zakona o zaštiti potrošača isključena je primjena Glave I. i Glave III. Odjeljak I. toga dijela Zakona na paket aranžmane, a u kojem se nalazi i navedeni članak 79. Dodatno napominjemo da kod raskida ugovora u slučaju izvanrednih okolnosti na određitu putnik ima pravo na povrat svih plaćanja, a organizator mu ne može uračunati naknadu za raskid ugovora. U vezi s problemima vezanim uz likvidnost turističkih agencija skrećemo pozornost da je Vlada Republike Hrvatske na sjednici dana 4. veljače 2021. godine donijela Odluku o usvajanju Programa dodjele državnih potpora sektoru turizma i sporta u aktualnoj pandemiji COVID-a 19 u okviru kojeg će se osigurati financijska podrška poduzetnicima koji obavljaju djelatnost u sektoru turizma, uključujući i turističke agencije s ciljem ublažavanja posljedica krize na njihovo poslovanje. Mjere iz tog Programa usmjerene su na nadoknađivanje manjka likvidnosti poduzetnicima u navedenim sektorima i to kroz omogućavanje pristupa financijskim sredstvima uz uvjete povoljnije od uobičajenih na financijskim tržištima, a radi osiguranja opstanka, očuvanja zaposlenosti i ublažavanja teškoća u poslovanju za vrijeme trajanja krize te stvaranja preduvjeta za što brži oporavak nakon krize te se nadamo da će isto povoljno utjecati i na status turističkih agencija.

	<p>naplatiti jer su mnogim putničim agencijama istekle police osiguranja jamčevine u 2020. i nisu ih mogle produljiti jer osiguravajuća društva nisu htjele izdati policu osiguranja ili su tražila izrazito visoka osobna jamstva vlasnika agencija. Osim toga, ako i koja agencija ima osiguranje jamčevine, osiguravajuće društvo ne pokriva izdane Vouchere jer je viša sila nastupila nakon ugovaranja police ili jednostavno ova pandemija nije obuhvaćena policom. Stoga predlažemo da se u Izmjenu Zakona o pružanju usluga u turizmu stavi rok od kojeg kreće 180 dana za povrat, a to je 31.12.2021. Znači putnička agencija mora vratiti kupcu uplaćeni iznos po isteku 180 dana od 31.12.2021., ali uz zadržavanje dijela troškova. Time bi agencije dobile na vremenu da u konačnici kada se pokrene gospodarstvo može kupcu koji traži povrat ponuditi eventualno neko zamjensko putovanje ili sam povrat. Uz gore navedeno potrebno je također i koodinirati s bankama vezano za produljenje moratorija. Nažalost moratoriji završavaju 31.03.2021. te kreće naplata potraživanja, a obzirom da su putničke agencije bez prihoda već godinu dana, nažalost neće imati od kuda vraćati dospjele obveze pa će ih i te obveze baciti još dublje u ponor. Sve prije tog datuma, akumuliralo bi stečaj velik broj putničkih agencija, zatrpavanje suda sa novim predmetima u gospodarskom poslovanju, a u konačnici i velik broj dosadašnjih korisnika putničkih agencija koje bi prije slijedećeg putovanja preko putničke agencije više puta razmislili da li da putuju preko putničke agencije, da li da uplaćuju aranžmane unaprijed ili čekaju zadnji tren iz raznih bojazni, a u tom slučaju možemo zaboraviti na budućnost poslovanja putničkih agencija. Osim navedenog potrebno je u samom Zakonu konkretizirati neke izraze. U nacrtu Zakon stoji termin 'organizator', a smatramo kako bi trebalo pisati 'odgovorni organizator putovanja' obzirom da putničke agencije rade i subagenturu pa bi se konkretno moralo definirati tko je za što odgovoran. U ZOPUT, članku 37., točka 6. i 7. navedeno je da putnik ima pravo na raskid Ugovora i povrat u punom iznosu, što je u potpunoj suprotnosti sa Zakonom o zaštiti potrošača, članak 79., točka 12. gdje se jasno navodi da nije moguće jednostrani raskid Ugovora za sve usluge koje su pružene određenog datuma ili u određenom razdoblju, a u što spadaju organizirana putovanja putničkih agencija. Svikoncerti d.o.o.</p>	
273	<p>Vesna Milanović PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PRUŽANJU USLUGA U TURIZMU, Članak 5. Protivim se ukidanju članka 38 i članka 38a, ukoliko paralelno sa ukidanjem tog članka se ne donesu potrebne i dostatne mjere (zakonom regulirane), kako bi agencije mogle isplatiti putnike koji su dobili vouchere. Stavke 6 i 7 članka 37. su potpuno neprimjenjive u praksi, i kojima se obvezuje SAMO agencije da vrate novac putnicima za paket aranžmane (ali istovremeno se na to ne obvezuju niti hotelijeri, niti avio kompanije, niti bilo ko drugi u lancu). Veliki broj hotela i aviokompanija nisu vratili novce, jer ih ništa ne obvezuje na povrat novaca, a i nemaju od kuda vratiti novce. U jednom dijelu slučajeva do novaca agencije mogu doći samo ako</p>	<p>Nije prihvaćen Izmjenama i dopunama Zakona o pružanju usluga u turizmu (Narodne novine, br. 42/20) iz travnja 2020. godine, koje su još na snazi, dana je mogućnost turističkim agencijama da za neizvršene paket aranžmane izdaju vaučere, na temelju kojih bi putnik imao pravo na zamjensko putovanje ili povrat novca u roku 14 dana od isteka roka od 180 dana od prestanka posebnih okolnosti. Novi prijedlog izmjena i dopuna Zakona trebao bi stupiti na snagu tokom travnja 2021. godine, dakle godinu dana nakon uvođenja izmjena i dopuna u 2020. godini. Naime, zbog nesuklađenosti s odredbama Direktive 2015/2302 o putovanjima u paket-aranžmanima i povezanim putnim aranžmanima, u pogledu članka 38.a važećeg Zakona Europska komisija je protiv Republike Hrvatske, 30. listopada 2020. godine,</p>

	<p>dovedu nove goste, kada se ponovo pokrene posao. Putničke agencije ne mogu dobiti novce od krajnjih pružatelja usluga za nerealizirane aranžmane zbog covid krize, a ukidanjem članka 38a morat će u roku 14 dana od odustajanju putnika od putovanja isplatiti cijeli iznos uplaćenog depozita. U ovom trenutku, ukoliko ovaj Zakon prođe, velika većina agencija je najavila gašenje poslovanja. Samim time, osim što ćete ubiti par tisuća radnih mjesta, putnici neće moći do svojih novaca, jer će agencija prestati s poslovanjem, a stečajna masa neće biti dovoljna za naplatu potraživanja vjerovnika. Samo da napomenem, da voucheri NISU pokriveni policama Jamčevine, jer je u Svijetu proglašena pandemija, te osiguravajuće kuća u slučaju proglašenja izvanrednih okolnosti (pandemija) ne isplaćuju odštetne zahtjeve (a to nažalost i nije jedini razlog zašto voucheri nisu pokriveni policama Jamčevine). Shodno gore navedenom, tražim od Ministarstva turizma i sporta odgodu donošenja ovog Zakona, HITAN sastanak u svezi reguliranja predmetne problematike sa krovnim udrugama poput UNPAH i UHPA, te pronalaženje načina (zakonskih) kako bi agencije preživjele i nastavile s poslovanjem, a istovremeno bile u mogućnosti vratiti novac putnicima. Ujedno tražim preispitivanje ZPUT-a, odnosno članka 37., Stavki 6 i 7 iz već prije navedenih razloga!!</p>	<p>pokrenula druga fazu postupka zbog povrede prava Europske unije (obrazloženo mišljenje), te je donošenje izmjena Zakona kojima se članak 38.a briše nužno radi sukladivanja s navedenom Direktivom i izbjegavanja postupka pred Sudom Europske unije kao i zaštite samih potrošača. Sukladno prijelaznoj odredbi Nacrta prijedloga Zakona, iznimno, uz pristanak putnika vaučer se može iskoristiti za sklapanje ugovora o zamjenskom putovanju u paket-aranžmanu jednake, veće ili niže vrijednosti i/ili kvalitete te izlet ili drugu uslugu putovanja, u roku godine dana od njegovog izdavanja. Također, Direktiva 2015/2302 propisuje rok od 14 dana za povrat novca putnicima, stoga bi propisivanje drugačijeg roka predstavljalo daljnju povredu prava Europske unije i kršenje prava potrošača. U vezi s problemima vezanim uz likvidnost turističkih agencija skrećemo pažnju kako je Vlada Republike Hrvatske na sjednici dana 4. veljače 2021. godine donijela Odluku o usvajanju Programa dodjele državnih potpora sektoru turizma i sporta u aktualnoj pandemiji COVID-a 19 u okviru kojeg će se osigurati financijska podrška poduzetnicima koji obavljaju djelatnost u sektoru turizma, uključujući i turističke agencije s ciljem ublažavanja posljedica krize na njihovo poslovanje. Mjere iz tog Programa usmjerene su na nadoknađivanje manjka likvidnosti poduzetnicima u navedenim sektorima i to kroz omogućavanje pristupa financijskim sredstvima uz uvjete povoljnije od uobičajenih na financijskim tržištima, a radi osiguranja opstanka, očuvanja zaposlenosti i ublažavanja teškoća u poslovanju za vrijeme trajanja krize te stvaranja preduvjeta za što brži oporavak nakon krize te se nadamo da će isto povoljno utjecati i na status turističkih agencija.</p>
274	<p>UNPAH - Udruga Nezavisnih Putničkih Agenata Hrvatske PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PRUŽANJU USLUGA U TURIZMU, Članak 5. UNPAH se protivi ukidanju članka 38 i članka 38a, ukoliko paralelno sa ukidanjem tog članka se ne donesu potrebne i dostatne mjere (zakonom regulirane), kako bi agencije mogle isplatiti putnike koji su dobili vouchere. UNPAH je od početka primjene ZPUT-a upozoravao na nedopustivi članak 37. stavke 6 i 7, a koje su potpuno neprimjenjive u praksi, i kojima se obvezuje SAMO agencije da vrate novac putnicima za paket aranžmane (ali istovremeno se na to ne obvezuju niti hotelijeri, niti avio kompanije, niti bilo ko drugi u lancu). Veliki broj hotela i aviokompanija nisu vratili novce, jer ih ništa ne obvezuje na povrat novaca, a i nemaju od kuda vratiti novce. U jednom dijelu slučajeva do novaca agencije mogu doći samo ako dovedu nove goste, kada se ponovo pokrene posao. Putničke agencije ne mogu dobiti novce od krajnjih pružatelja usluga za nerealizirane aranžmane zbog covid krize, a ukidanjem članka 38a morat će u roku 14 dana od odustajanju putnika od putovanja isplatiti cijeli iznos uplaćenog depozita. U ovom trenutku, ukoliko ovaj Zakon prođe, velika većina agencija je najavila gašenje poslovanja. Samim time, osim što ćemo ubiti par tisuća radnih mjesta, putnici neće moći do svojih novaca, jer će agencija prestati s poslovanjem, a stečajna masa neće biti dovoljna za</p>	<p>Nije prihvaćen Izmjenama i dopunama Zakona o pružanju usluga u turizmu (Narodne novine, br. 42/20) iz travnja 2020. godine, koje su još na snazi, dana je mogućnost turističkim agencijama da za neizvršene paket aranžmane izdaju vaučere, na temelju kojih bi putnik imao pravo na zamjensko putovanje ili povrat novca u roku 14 dana od isteka roka od 180 dana od prestanka posebnih okolnosti. Novi prijedlog izmjena i dopuna Zakona trebao bi stupiti na snagu tokom travnja 2021. godine, dakle godinu dana nakon uvođenja izmjena i dopuna u 2020. godini. Naime, zbog nesuklađenosti s odredbama Direktive 2015/2302 o putovanjima u paket-aranžmanima i povezanim putnim aranžmanima, u pogledu članka 38.a važećeg Zakona Europska komisija je protiv Republike Hrvatske, 30. listopada 2020. godine, pokrenula druga fazu postupka zbog povrede prava Europske unije (obrazloženo mišljenje), te je donošenje izmjena Zakona kojima se članak 38.a briše nužno radi sukladivanja s navedenom Direktivom i izbjegavanja postupka pred Sudom Europske unije kao i zaštite samih potrošača. Sukladno prijelaznoj odredbi Nacrta prijedloga Zakona, iznimno, uz pristanak putnika vaučer se može iskoristiti za sklapanje ugovora o zamjenskom putovanju u paket-aranžmanu jednake, veće ili niže vrijednosti i/ili kvalitete te izlet ili drugu uslugu putovanja, u roku godine dana od njegovog izdavanja. Također, Direktiva 2015/2302 propisuje rok od 14 dana za povrat novca putnicima, stoga bi propisivanje</p>

	<p>naplatu potraživanja vjerovnika. Samo da napomenemo, da voucheri NISU pokriveni policama Jamčevine, jer je u Svijetu proglašena pandemija, te osiguravajuće kuća u slučaju proglašenja izvanrednih okolnosti (pandemija) ne isplaćuju odštetne zahtjeve (a to nažalost i nije jedini razlog zašto voucheri nisu pokriveni policama Jamčevine). Shodno gore navedenom, tražimo od Ministarstva turizma i sporta odgodu donošenja ovog Zakona, HITAN sastanak u svezi reguliranja predmetne problematike, te pronalaženje načina (zakonskih) kako bi agencije preživjele i nastavile s poslovanjem, a istovremeno bile u mogućnosti vratiti novac putnicima. Ujedno tražimo preispitivanje ZPUT-a, odnosno članka 37., Stavki 6 i 7 iz već prije navedenih razloga!!</p>	<p>drugačijeg roka predstavljalo daljnju povredu prava Europske unije i kršenje prava potrošača. U vezi s problemima vezanim uz likvidnost turističkih agencija skrećemo pažnju kako je Vlada Republike Hrvatske na sjednici dana 4. veljače 2021. godine donijela Odluku o usvajanju Programa dodjele državnih potpora sektoru turizma i sporta u aktualnoj pandemiji COVID-a 19 u okviru kojeg će se osigurati financijska podrška poduzetnicima koji obavljaju djelatnost u sektoru turizma, uključujući i turističke agencije s ciljem ublažavanja posljedica krize na njihovo poslovanje. Mjere iz tog Programa usmjerene su na nadoknađivanje manjka likvidnosti poduzetnicima u navedenim sektorima i to kroz omogućavanje pristupa financijskim sredstvima uz uvjete povoljnije od uobičajenih na financijskim tržištima, a radi osiguranja opstanka, očuvanja zaposlenosti i ublažavanja teškoća u poslovanju za vrijeme trajanja krize te stvaranja preduvjeta za što brži oporavak nakon krize te se nadamo da će isto povoljno utjecati i na status turističkih agencija.</p>
275	<p>Marin Krstulović PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PRUŽANJU USLUGA U TURIZMU, Članak 6. Ne slažem s prijedlogom novog teksta i brisanju županija.</p>	<p>Primljeno na znanje Stručni nositelj ostaje pri stavu i obrazloženju danom u nenormativnom dijelu Nacrta prijedloga zakona.</p>
276	<p>Ivana Smoljo Mandarić PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PRUŽANJU USLUGA U TURIZMU, Članak 6. Ne slažem s prijedlogom novog teksta. Hrvatska je mala zemlja, ali puna raznolikosti, svaka regija ima svoje specifičnosti i kulturološke razlike. Samo fragmentiranim pristupom i kvalitetnom izobrazbom turistički vodič može prenijeti i sačuvati tolika i tako različita neopipljiva dobra Republike Hrvatske. Zaštićene lokalitete moraju voditi kvalificirane osobe koje su obrazovane i sposobne interpretirati na kvalitetan način u različitost u kulturnoj baštini, običajima i povijesnim događajima. I sam moto Europske Unije glasi: "Zajedno u raznolikosti"! Takva kvalificiranost se može postići samo polaganjem posebnog dijela ispita za svaku od 5 regija (ako se baš želi smanjiti fragmentiranost ispita za 12 županija) koje je predložila ZDTVH. Dakle, u slučaju da je nužno smanjenje fragmentiranosti ispita, isto treba provesti na način da se polaganje ispita po županijama zamijeni polaganjem ispita po turističkim regijama (5 regija predloženih od strane ZDTVH).</p>	<p>Primljeno na znanje Ovim novim Prijedlogom izmjena Zakona o pružanju usluga u turizmu Ministarstvo turizma i sporta u dijelu zakona koji se odnosi na turističke vodiče ne regulira obvezu polaganja općeg i posebnog dijela ispita za turističke vodiče, već su način polaganja i sadržaj stručnog ispita za turističke vodiče, kao i popis zaštićenih cjelina (lokaliteta) uređeni podzakonskim aktima, tj. pravilnicima iz 2008. godine - Pravilnikom o stručnom ispitu za turističke vodiče i ispitnom programu za turističke pratitelje (NN 50/08 i 120/08) i Pravilnikom o popisu turističkih cjelina (lokaliteta) po županijama (NN 76/08). Prijedlog novog načina polaganja i sadržaja ispita za turističke vodiče bit će predmet rada radne skupine za izradu novih pravilnika, koji se trebaju donijeti do kraja lipnja 2021. godine. U radnoj skupini će, kao i do sada, sudjelovati predstavnici turističkih vodiča, visoka učilišta koja izvode programe stručnog ispita za turističke vodiče, tijela državne vlasti i stručnjaci.</p>
277	<p>NERA MAČAŠEVIĆ PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PRUŽANJU USLUGA U TURIZMU, Članak 6. Članak 6. stavak (2) – prijedlog da se umjesto „po županijama“ usvoji prijedlog ZDTVH i navede „po turističkim regijama“ kako slijedi : 1. Dalmatinska regija - uključivala bi 4 županije: ☐ Dubrovačko-neretvanska županija ☐ Splitsko – dalmatinska županija ☐ Šibensko – kninska županija ☐ Zadarska županija 2. Istarsko-primorsko-lička regija - uključivala bi 3 županije: ☐ Istarska županija ☐ Primorsko-goranska županija ☐ Ličko-senjska županija 3. Središnja Hrvatska i zagrebačka makroregija - uključivala bi 5 županija i grad Zagreb:</p>	<p>Djelomično prihvaćen Ovim novim Prijedlogom izmjena Zakona o pružanju usluga u turizmu Ministarstvo turizma i sporta u dijelu Zakona koji se odnosi na turističke vodiče - ne regulira - obvezu polaganja općeg i posebnog dijela ispita za turističke vodiče, već su način polaganja i sadržaj stručnog ispita za turističke vodiče, kao i popis zaštićenih cjelina (lokaliteta) uređeni podzakonskim aktima, tj. pravilnicima iz 2008. godine - Pravilnikom o stručnom ispitu za turističke vodiče i ispitnom programu za turističke pratitelje (NN 50/08 i 120/08) i Pravilnikom o popisu turističkih cjelina (lokaliteta) po županijama (NN 76/08). Prijedlog novog načina polaganja i sadržaja ispita za turističke vodiče bit će predmet rada radne skupine za donošenje novih</p>

<p>□ Krapinsko-zagorska županija □ Karlovačka županija □ Međimurska županija □ Varaždinska županija □ Zagrebačka županija □ Grad Zagreb 4. Panonska regija: □ Sisačko-moslavačka županija □ Bjelovarsko-bilogorska županija □ Koprivničko-križevačka županija □ Virovitičko-podravska županija 5. Slavonska regija - uključivala bi 4 županije: • Vukovarsko-srijemska • Osječko-baranjska županija • Požeško-slavonska županija • Brodsko-posavska županija. stavak (4) riječi „po županijama zamjenjuje se sa „po turističkim regijama. OBRAZLOŽENJE: turističke regije povezane su u smislenu cjelinu, kako zemljopisno, tako i povijesno i kulturno. Ne dolazi do prevelike fragmentacije, ali se ostavlja dovoljno prostora da se budući polaznici u dovoljnoj mjeri educiraju za posao turističkog vodiča, i to prije svega kvalitetnije, zbog opsega materije koju trebaju savladati. Također se ne ide nepravedno prema vodičima koji su do sada polagali veći broj županija, a ima ih veći broj, ako se polaganjem barem jedne županije iz turističke regije priznaje turistička regija u cijelosti. U suprotnom će se desiti to, da će netko tko je položio samo jednu županiju automatizmom dobiti dozvolu za vođenje zaštićenih lokaliteta po čitavoj RH, što u konačnici rezultira puno manjim angažiranjem lokalnih vodiča, a to na kraju vodi tome da će se i u proračun uplatiti znatno manje sredstava, jer ljudi ostaju bez posla.</p>	<p>pravilnika, koji se trebaju donijeti do kraja lipnja 2021. godine. U radnoj skupini će, kao i do sada, sudjelovati predstavnici turističkih vodiča, visoka učilišta koja izvode programe stručnog ispita za turističke vodiče, tijela državne vlasti i stručnjaci.</p>
<p>278 Lydia Ćuk PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PRUŽANJU USLUGA U TURIZMU, Članak 6. Članak 6. U članku 70.stavku 2. riječi: “po županijama” zamjenjuju se riječima: “po turističkim regijama” U stavku 4. riječi: “po županijama” zamjenjuju se riječima: “po turističkim regijama”</p>	<p>Nije prihvaćen Ovim novim Prijedlogom izmjena Zakona o pružanju usluga u turizmu Ministarstvo turizma i sporta u dijelu zakona koji se odnosi na turističke vodiče ne regulira obvezu polaganja općeg i posebnog dijela ispita za turističke vodiče, već su način polaganja i sadržaj stručnog ispita za turističke vodiče, kao i popis zaštićenih cjelina (lokaliteta) uređeni podzakonskim aktima, tj. pravilnicima iz 2008. godine - Pravilnikom o stručnom ispitu za turističke vodiče i ispitnom programu za turističke pratitelje (NN 50/08 i 120/08) i Pravilnikom o popisu turističkih cjelina (lokaliteta) po županijama (NN 76/08). Prijedlog novog načina polaganja i sadržaja ispita za turističke vodiče bit će predmet rada radne skupine za izradu novih pravilnika, koji se trebaju donijeti do kraja lipnja 2021. godine. U radnoj skupini će, kao i do sada, sudjelovati predstavnici turističkih vodiča, visoka učilišta koja izvode programe stručnog ispita za turističke vodiče, tijela državne vlasti i stručnjaci.</p>
<p>279 Ivica Škriljevečki PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PRUŽANJU USLUGA U TURIZMU, Članak 6. Republika Hrvatska je administrativno podijeljena po županijama kako bi se oboljšalo upravljanje i razvoj na pripadajućem teritoriju, te je logično da se po takvoj administrativnoj organizaciji, u skladu s planiranim razvojem županije i potrebama zaštite pojedinih lokaliteta, i popisuju zaštićene cjeline i organiziraju ispiti. Tek ukidanjem županija se stvaraju pravne pretpostavke za drugačiju podjelu zaštićenih lokaliteta i organizaciju stručnih ispita.</p>	<p>Primljeno na znanje Primjedba se prima na znanje.</p>
<p>280 Istarska županija - Regione Istriana PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PRUŽANJU USLUGA U TURIZMU, Članak 6.</p>	<p>Nije prihvaćen Ovim novim Prijedlogom izmjena Zakona o pružanju usluga u turizmu Ministarstvo turizma i sporta u dijelu zakona koji se odnosi na turističke vodiče ne regulira</p>

<p>stavak (2) – prijedlog da se umjesto „po županijama“ usvoji prijedlog ZDTVH i navede „po turističkim regijama“ kako slijedi : 1. Dalmatinska regija - uključivala bi 4 županije: □ Dubrovačko-neretvanska županija □ Splitsko – dalmatinska županija □ Šibensko – kninska županija □ Zadarska županija 2. Istarsko-primorsko-lička regija - uključivala bi 3 županije: □ Istarska županija □ Primorsko-goranska županija □ Ličko-senjska županija 3. Središnja Hrvatska i zagrebačka makroregija - uključivala bi 5 županija i grad Zagreb: □ Krapinsko-zagorska županija □ Karlovačka županija □ Međimurska županija □ Varaždinska županija □ Zagrebačka županija □ Grad Zagreb 4. Panonska regija: □ Sisačko-moslavačka županija □ Bjelovarsko-bilogorska županija □ Koprivničko-križevačka županija □ Virovitičko- podravska županija 5. Slavonska regija - uključivala bi 4 županije: • Vukovarsko-srijemska • Osječko-baranjska županija • Požeško-slavonska županija • Brodsko-posavska županija. stavak (4) riječi „po županijama zamjenjuje se sa „po turističkim regijama. Hrvatske regije imaju različitu povijest, kulturno-povijesnu baštinu, geografske elemente i kulturu življenja, te to treba uvažiti i vrednovati.</p>	<p>obvezu polaganja općeg i posebnog dijela ispita za turističke vodiče, već su način polaganja i sadržaj stručnog ispita za turističke vodiče, kao i popis zaštićenih cjelina (lokaliteta) uređeni podzakonskim aktima, tj. pravilnicima iz 2008. godine - Pravilnikom o stručnom ispitu za turističke vodiče i ispitnom programu za turističke pratitelje (NN 50/08 i 120/08) i Pravilnikom o popisu turističkih cjelina (lokaliteta) po županijama (NN 76/08). Prijedlog novog načina polaganja i sadržaja ispita za turističke vodiče bit će predmet rada radne skupine za izradu novih pravilnika, koji se trebaju donijeti do kraja lipnja 2021. godine. U radnoj skupini će, kao i do sada, sudjelovati predstavnici turističkih vodiča, visoka učilišta koja izvode programe stručnog ispita za turističke vodiče, tijela državne vlasti i stručnjaci.</p>
<p>281 Manuela Kravaica PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PRUŽANJU USLUGA U TURIZMU, Članak 6. stavak (2) – prijedlog da se umjesto „po županijama“ usvoji prijedlog ZDTVH i navede „po turističkim regijama“ kako slijedi : 1. Dalmatinska regija - uključivala bi 4 županije: □ Dubrovačko-neretvanska županija □ Splitsko – dalmatinska županija □ Šibensko – kninska županija □ Zadarska županija 2. Istarsko-primorsko-lička regija - uključivala bi 3 županije: □ Istarska županija □ Primorsko-goranska županija □ Ličko-senjska županija 3. Središnja Hrvatska i zagrebačka makroregija - uključivala bi 5 županija i grad Zagreb: □ Krapinsko-zagorska županija □ Karlovačka županija □ Međimurska županija □ Varaždinska županija □ Zagrebačka županija □ Grad Zagreb 4. Panonska regija: □ Sisačko-moslavačka županija □ Bjelovarsko-bilogorska županija □ Koprivničko-križevačka županija □ Virovitičko- podravska županija 5. Slavonska regija - uključivala bi 4 županije: • Vukovarsko-srijemska • Osječko-baranjska županija • Požeško-slavonska županija • Brodsko-posavska županija. stavak (4) riječi „po županijama zamjenjuje se sa „po turističkim regijama. OBRAZLOŽENJE: turističke regije povezane su u smislenu cjelinu, kako zemljopisno, tako i povijesno i kulturno. Ne dolazi do prevelike fragmentacije, ali se ostavlja dovoljno prostora da se budući polaznici u dovoljnoj mjeri educiraju za posao turističkog vodiča, i to prije svega kvalitetnije, zbog opsega materije koju trebaju savladati. Također se ne ide nepravedno prema vodičima koji su do sada polagali veći broj županija, a ima ih veći broj, ako se polaganjem barem jedne županije iz turističke regije priznaje turistička regija u cijelosti. U suprotnom će se desiti to, da će netko tko je položio samo jednu županiju automatizmom dobiti dozvolu za vođenje zaštićenih lokaliteta po čitavoj RH, što u konačnici rezultira puno manjim angažiranjem lokalnih vodiča, a to na kraju vodi</p>	<p>Nije prihvaćen Ovim novim Prijedlogom izmjena Zakona o pružanju usluga u turizmu Ministarstvo turizma i sporta u dijelu zakona koji se odnosi na turističke vodiče ne regulira obvezu polaganja općeg i posebnog dijela ispita za turističke vodiče, već su način polaganja i sadržaj stručnog ispita za turističke vodiče, kao i popis zaštićenih cjelina (lokaliteta) uređeni podzakonskim aktima, tj. pravilnicima iz 2008. godine - Pravilnikom o stručnom ispitu za turističke vodiče i ispitnom programu za turističke pratitelje (NN 50/08 i 120/08) i Pravilnikom o popisu turističkih cjelina (lokaliteta) po županijama (NN 76/08). Prijedlog novog načina polaganja i sadržaja ispita za turističke vodiče bit će predmet rada radne skupine za izradu novih pravilnika, koji se trebaju donijeti do kraja lipnja 2021. godine. U radnoj skupini će, kao i do sada, sudjelovati predstavnici turističkih vodiča, visoka učilišta koja izvode programe stručnog ispita za turističke vodiče, tijela državne vlasti i stručnjaci.</p>

	tome da će se i u proračun uplatiti znatno manje sredstava, jer ljudi ostaju bez posla.	
282	<p>Viktorija Modrić Flies PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PRUŽANJU USLUGA U TURIZMU, Članak 6.</p> <p>Ne slažem se sa prijedlogom. Treba ostati kao i do sada jer nikoga ne diskriminira. Republika Hrvatska već sad ima nacionalnu licencu nakon polaganja općeg dijela ispita, a polaganjem posebnog dijela omogućuje se pristup zaštićenim lokalitetima određenim po županijama.</p>	<p>Nije prihvaćen</p> <p>Stručni nositelj zadržava stav naveden u obrazloženju u nenormativnom dijelu Nacrta prijedloga zakona. Sukladno važećem zakonskom uređenju, turistički vodič državljanin Republike Hrvatske, kao i turistički vodič državljanin države članice Europske unije koji bi pružao usluge na privremenoj i povremenoj osnovi, za pružanje usluga na cijelom teritoriju Republike Hrvatske morao bi položiti ukupno 21 posebni dio ispita, što se smatra ograničenjem u pružanju usluga turističkog vodiča.</p>
283	<p>Željka Bonifačić PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PRUŽANJU USLUGA U TURIZMU, Članak 6.</p> <p>Ako se želi ukinuti polaganje ispita po županijama neka ide po regijama kako je predložila Zajednica društava turističkih vodiča Hrvatske. Hrvatske regije imaju različitu povijest, kuturno-povijesnu baštinu i kulturu življenja te svaka od njih zaslužuje da se posebno polaže.</p>	<p>Nije prihvaćen</p> <p>Ovim novim Prijedlogom izmjena Zakona o pružanju usluga u turizmu Ministarstvo turizma i sporta u dijelu zakona koji se odnosi na turističke vodiče ne regulira obvezu polaganja općeg i posebnog dijela ispita za turističke vodiče, već su način polaganja i sadržaj stručnog ispita za turističke vodiče, kao i popis zaštićenih cjelina (lokaliteta) uređeni podzakonskim aktima, tj. pravilnicima iz 2008. godine - Pravilnikom o stručnom ispitu za turističke vodiče i ispitnom programu za turističke pratitelje (NN 50/08 i 120/08) i Pravilnikom o popisu turističkih cjelina (lokaliteta) po županijama (NN 76/08). Prijedlog novog načina polaganja i sadržaja ispita za turističke vodiče bit će predmet rada radne skupine za izradu novih pravilnika, koji se trebaju donijeti do kraja lipnja 2021. godine. U radnoj skupini će, kao i do sada, sudjelovati predstavnici turističkih vodiča, visoka učilišta koja izvode programe stručnog ispita za turističke vodiče, tijela državne vlasti i stručnjaci.</p>
284	<p>Grad Pazin PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PRUŽANJU USLUGA U TURIZMU, Članak 6.</p> <p>Predlažemo sljedeće: • u članku 69. stavak 3. iza riječi „Zakonom“ stavlja se zarez te se dodaju riječi „uz uvjet postojanja reciprociteta“. • u članku 70. stavak 2. riječ „županijama“ zamjenjuje se riječju „regijama“. • članak 70. dopunjuje se novim stavkom 6. koji glasi : " Regije se u smislu odredbe članka 70. stavka 2. ovog Zakona određuju na sljedeći način: 1. Dalmatinska regija - uključivala bi 4 županije: • Dubrovačko-neretvanska županija • Splitsko – dalmatinska županija • Šibensko – kninska županija • Zadarska županija 2. Istarsko-primorsko-lička regija - uključivala bi 3 županije: • Istarska županija • Primorsko-goranska županija • Ličko-senjska županija 3. Središnja Hrvatska i zagrebačka makroregija - uključivala bi 5 županija i grad Zagreb: • Krapinsko-zagorska županija • Karlovačka županija • Međimurska županija • Varaždinska županija • Zagrebačka županija • Grad Zagreb 4. Panonska regija: • Sisačko-moslovačka županija • Bjelovarsko-bilogorska županija • Koprivničko-križevačka županija • Virovitičko- podravska županija 5. Slavonska regija - uključivala bi 4 županije: • Vukovarsko-srijemska • Osječko-baranjska županija • Požeško-slavonska županija • Brodsko-posavska županija"</p>	<p>Nije prihvaćen</p> <p>Ovim novim Prijedlogom izmjena Zakona o pružanju usluga u turizmu Ministarstvo turizma i sporta u dijelu zakona koji se odnosi na turističke vodiče ne regulira obvezu polaganja općeg i posebnog dijela ispita za turističke vodiče, već su način polaganja i sadržaj stručnog ispita za turističke vodiče, kao i popis zaštićenih cjelina (lokaliteta) uređeni podzakonskim aktima, tj. pravilnicima iz 2008. godine - Pravilnikom o stručnom ispitu za turističke vodiče i ispitnom programu za turističke pratitelje (NN 50/08 i 120/08) i Pravilnikom o popisu turističkih cjelina (lokaliteta) po županijama (NN 76/08). Prijedlog novog načina polaganja i sadržaja ispita za turističke vodiče bit će predmet rada radne skupine za izradu novih pravilnika, koji se trebaju donijeti do kraja lipnja 2021. godine. U radnoj skupini će, kao i do sada, sudjelovati predstavnici turističkih vodiča, visoka učilišta koja izvode programe stručnog ispita za turističke vodiče, tijela državne vlasti i stručnjaci.</p>
285	<p>Josip Matassi PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I</p>	<p>Nije prihvaćen</p> <p>Ovim novim Prijedlogom izmjena Zakona o pružanju</p>

<p>DOPUNAMA ZAKONA O PRUŽANJU USLUGA U TURIZMU, Članak 6. Predlažem izmjenu čl. 70.st. 2 te članka 70.st.4. riječima " po regijama" po prijedlogu ZDTVH Zahtijeva se izmjena u članku 70. te dopuna novog stavka 6. : " Regije se određuju na slijedeći način: 1. Dalmatinska regija - uključivala bi 4 županije: ☐ Dubrovačko-neretvanska županija ☐ Splitsko – dalmatinska županija ☐ Šibensko – kninska županija ☐ Zadarska županija 2. Istarsko-primorsko-lička regija - uključivala bi 3 županije: ☐ Istarska županija ☐ Primorsko-goranska županija ☐ Ličko-senjska županija 3. Središnja Hrvatska i zagrebačka makroregija - uključivala bi 5 županija i grad Zagreb: ☐ Krapinsko-zagorska županija ☐ Karlovačka županija ☐ Međimurska županija ☐ Varaždinska županija ☐ Zagrebačka županija ☐ Grad Zagreb 4. Panonska regija: ☐ Sisačko-moslavačka županija ☐ Bjelovarsko-bilogorska županija ☐ Koprivničko-križevačka županija ☐ Virovitičko- podravska županija 5. Slavonska regija - uključivala bi 4 županije: • Vukovarsko-srijemska • Osječko-baranjska županija • Požeško-slavonska županija • Brodsko-posavska županija" Ističem da je isto nužno urediti Zakonom, koji ima veću pravnu snagu od Pravilnika, a za turističke vodiče predstavlja i veću pravnu zaštitu od Pravilnika</p>	<p>usluga u turizmu Ministarstvo turizma i sporta u dijelu zakona koji se odnosi na turističke vodiče ne regulira obvezu polaganja općeg i posebnog dijela ispita za turističke vodiče, već su način polaganja i sadržaj stručnog ispita za turističke vodiče, kao i popis zaštićenih cjelina (lokaliteta) uređeni podzakonskim aktima, tj. pravilnicima iz 2008. godine - Pravilnikom o stručnom ispitu za turističke vodiče i ispitnom programu za turističke pratitelje (NN 50/08 i 120/08) i Pravilnikom o popisu turističkih cjelina (lokaliteta) po županijama (NN 76/08). Prijedlog novog načina polaganja i sadržaja ispita za turističke vodiče bit će predmet rada radne skupine za izradu novih pravilnika, koji se trebaju donijeti do kraja lipnja 2021. godine. U radnoj skupini će, kao i do sada, sudjelovati predstavnici turističkih vodiča, visoka učilišta koja izvode programe stručnog ispita za turističke vodiče, tijela državne vlasti i stručnjaci.</p>
<p>286 VIZ travel j.d.o.o. PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PRUŽANJU USLUGA U TURIZMU, Članak 6. Članak 6. stavak (2) – prijedlog da se umjesto „po županijama“ usvoji prijedlog ZDTVH i navede „po turističkim regijama“ kako slijedi : 1. Dalmatinska regija - uključivala bi 4 županije: ☐ Dubrovačko-neretvanska županija ☐ Splitsko – dalmatinska županija ☐ Šibensko – kninska županija ☐ Zadarska županija 2. Istarsko-primorsko-lička regija - uključivala bi 3 županije: ☐ Istarska županija ☐ Primorsko-goranska županija ☐ Ličko-senjska županija 3. Središnja Hrvatska i zagrebačka makroregija - uključivala bi 5 županija i grad Zagreb: ☐ Krapinsko-zagorska županija ☐ Karlovačka županija ☐ Međimurska županija ☐ Varaždinska županija ☐ Zagrebačka županija ☐ Grad Zagreb 4. Panonska regija: ☐ Sisačko-moslavačka županija ☐ Bjelovarsko-bilogorska županija ☐ Koprivničko-križevačka županija ☐ Virovitičko- podravska županija 5. Slavonska regija - uključivala bi 4 županije: • Vukovarsko-srijemska • Osječko-baranjska županija • Požeško-slavonska županija • Brodsko-posavska županija. stavak (4) riječi „po županijama zamjenjuje se sa „po turističkim regijama. OBRAZLOŽENJE: turističke regije povezane su u smislenu cjelinu, kako zemljopisno, tako i povijesno i kulturno. Ne dolazi do prevelike fragmentacije, ali se ostavlja dovoljno prostora da se budući polaznici u dovoljnoj mjeri educiraju za posao turističkog vodiča, i to prije svega kvalitetnije, zbog opsega materije koju trebaju savladati. Također se ne ide nepravedno prema vodičima koji su do sada polagali veći broj županija, a ima ih veći broj, ako se polaganjem barem jedne županije iz turističke regije priznaje turistička regija u cijelosti. U suprotnom će se desiti to, da će netko tko je položio samo jednu županiju automatizmom dobiti dozvolu za vođenje</p>	<p>Nije prihvaćen Ovim novim Prijedlogom izmjena Zakona o pružanju usluga u turizmu Ministarstvo turizma i sporta u dijelu zakona koji se odnosi na turističke vodiče ne regulira obvezu polaganja općeg i posebnog dijela ispita za turističke vodiče, već su način polaganja i sadržaj stručnog ispita za turističke vodiče, kao i popis zaštićenih cjelina (lokaliteta) uređeni podzakonskim aktima, tj. pravilnicima iz 2008. godine - Pravilnikom o stručnom ispitu za turističke vodiče i ispitnom programu za turističke pratitelje (NN 50/08 i 120/08) i Pravilnikom o popisu turističkih cjelina (lokaliteta) po županijama (NN 76/08). Prijedlog novog načina polaganja i sadržaja ispita za turističke vodiče bit će predmet rada radne skupine za izradu novih pravilnika, koji se trebaju donijeti do kraja lipnja 2021. godine. U radnoj skupini će, kao i do sada, sudjelovati predstavnici turističkih vodiča, visoka učilišta koja izvode programe stručnog ispita za turističke vodiče, tijela državne vlasti i stručnjaci.</p>

	<p>zaštićenih lokaliteta po čitavoj RH, što u konačnici rezultira puno manjim angažiranjem lokalnih vodiča, a to na kraju vodi tome da će se i u proračun uplatiti znatno manje sredstava, jer ljudi ostaju bez posla. Ivan Vrnoga</p>	
287	<p>Željka Pleš PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PRUŽANJU USLUGA U TURIZMU, Članak 6. Članak 6. stavak (2) – prijedlog da se umjesto „po županijama“ usvoji prijedlog ZDTVH i navede „po turističkim regijama“ kako slijedi : 1. Dalmatinska regija - uključivala bi 4 županije: ☐ Dubrovačko-neretvanska županija ☐ Splitsko – dalmatinska županija ☐ Šibensko – kninska županija ☐ Zadarska županija 2. Istarsko-primorsko-lička regija - uključivala bi 3 županije: ☐ Istarska županija ☐ Primorsko-goranska županija ☐ Ličko-senjska županija 3. Središnja Hrvatska i zagrebačka makroregija - uključivala bi 5 županija i grad Zagreb: ☐ Krapinsko-zagorska županija ☐ Karlovačka županija ☐ Međimurska županija ☐ Varaždinska županija ☐ Zagrebačka županija ☐ Grad Zagreb 4. Panonska regija: ☐ Sisačko-moslavačka županija ☐ Bjelovarsko-bilogorska županija ☐ Koprivničko-križevačka županija ☐ Virovitičko- podravska županija 5. Slavonska regija - uključivala bi 4 županije: • Vukovarsko-srijemska • Osječko-baranjska županija • Požeško-slavonska županija • Brodsko-posavska županija. stavak (4) riječi „po županijama zamjenjuje se sa „po turističkim regijama. OBRAZLOŽENJE: turističke regije povezane su u smislenu cjelinu, kako zemljopisno, tako i povijesno i kulturno. Ne dolazi do prevelike fragmentacije, ali se ostavlja dovoljno prostora da se budući polaznici u dovoljnoj mjeri educiraju za posao turističkog vodiča, i to prije svega kvalitetnije, zbog opsega materije koju trebaju savladati. Također se ne ide nepravedno prema vodičima koji su do sada polagali veći broj županija, a ima ih veći broj, ako se polaganjem barem jedne županije iz turističke regije priznaje turistička regija u cijelosti. U suprotnom će se desiti to, da će netko tko je položio samo jednu županiju automatizmom dobiti dozvolu za vođenje zaštićenih lokaliteta po čitavoj RH, što u konačnici rezultira puno manjim angažiranjem lokalnih vodiča, a to na kraju vodi tome da će se i u proračun uplatiti znatno manje sredstava, jer ljudi ostaju bez posla.</p>	<p>Nije prihvaćen Ovim novim Prijedlogom izmjena Zakona o pružanju usluga u turizmu Ministarstvo turizma i sporta u dijelu zakona koji se odnosi na turističke vodiče ne regulira obvezu polaganja općeg i posebnog dijela ispita za turističke vodiče, već su način polaganja i sadržaj stručnog ispita za turističke vodiče, kao i popis zaštićenih cjelina (lokaliteta) uređeni podzakonskim aktima, tj. pravilnicima iz 2008. godine - Pravilnikom o stručnom ispitu za turističke vodiče i ispitnom programu za turističke pratitelje (NN 50/08 i 120/08) i Pravilnikom o popisu turističkih cjelina (lokaliteta) po županijama (NN 76/08). Prijedlog novog načina polaganja i sadržaja ispita za turističke vodiče bit će predmet rada radne skupine za izradu novih pravilnika, koji se trebaju donijeti do kraja lipnja 2021. godine. U radnoj skupini će, kao i do sada, sudjelovati predstavnici turističkih vodiča, visoka učilišta koja izvode programe stručnog ispita za turističke vodiče, tijela državne vlasti i stručnjaci.</p>
288	<p>Viktoria Vučetić PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PRUŽANJU USLUGA U TURIZMU, Članak 6. Članak 6. stavak (2) – prijedlog da se umjesto „po županijama“ usvoji prijedlog ZDTVH i navede „po turističkim regijama“ kako slijedi : 1. Dalmatinska regija - uključivala bi 4 županije: ☐ Dubrovačko-neretvanska županija ☐ Splitsko – dalmatinska županija ☐ Šibensko – kninska županija ☐ Zadarska županija 2. Istarsko-primorsko-lička regija - uključivala bi 3 županije: ☐ Istarska županija ☐ Primorsko-goranska županija ☐ Ličko-senjska županija 3. Središnja Hrvatska i zagrebačka makroregija - uključivala bi 5 županija i grad Zagreb: ☐ Krapinsko-zagorska županija ☐ Karlovačka županija ☐ Međimurska županija ☐ Varaždinska</p>	<p>Nije prihvaćen Ovim novim Prijedlogom izmjena Zakona o pružanju usluga u turizmu Ministarstvo turizma i sporta u dijelu zakona koji se odnosi na turističke vodiče ne regulira obvezu polaganja općeg i posebnog dijela ispita za turističke vodiče, već su način polaganja i sadržaj stručnog ispita za turističke vodiče, kao i popis zaštićenih cjelina (lokaliteta) uređeni podzakonskim aktima, tj. pravilnicima iz 2008. godine - Pravilnikom o stručnom ispitu za turističke vodiče i ispitnom programu za turističke pratitelje (NN 50/08 i 120/08) i Pravilnikom o popisu turističkih cjelina (lokaliteta) po županijama (NN 76/08). Prijedlog novog načina polaganja i sadržaja ispita za turističke vodiče bit će predmet rada radne skupine za izradu novih pravilnika, koji se trebaju donijeti do kraja lipnja 2021. godine. U radnoj skupini će, kao i do sada, sudjelovati</p>

	<p>županija □ Zagrebačka županija □ Grad Zagreb 4. Panonska regija: □ Sisačko-moslavačka županija □ Bjelovarsko-bilogorska županija □ Koprivničko-križevačka županija □ Virovitičko-podravska županija 5. Slavonska regija - uključivala bi 4 županije: • Vukovarsko-srijemska • Osječko-baranjska županija • Požeško-slavonska županija • Brodsko-posavska županija. stavak (4) riječi „po županijama zamjenjuje se sa „po turističkim regijama. OBRAZLOŽENJE: turističke regije povezane su u smislenu cjelinu, kako zemljopisno, tako i povijesno i kulturno. Ne dolazi do prevelike fragmentacije, ali se ostavlja dovoljno prostora da se budući polaznici u dovoljnoj mjeri educiraju za posao turističkog vodiča, i to prije svega kvalitetnije, zbog opsega materije koju trebaju savladati. Također se ne ide nepravedno prema vodičima koji su do sada polagali veći broj županija, a ima ih veći broj, ako se polaganjem barem jedne županije iz turističke regije priznaje turistička regija u cijelosti. U suprotnom će se desiti to, da će netko tko je položio samo jednu županiju automatizmom dobiti dozvolu za vođenje zaštićenih lokaliteta po čitavoj RH, što u konačnici rezultira puno manjim angažiranjem lokalnih vodiča, a to na kraju vodi tome da će se i u proračun uplatiti znatno manje sredstava, jer ljudi ostaju bez posla.</p>
<p>289 Grad Pula-Pola PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PRUŽANJU USLUGA U TURIZMU, Članak 6. U članku 70. stavku 2. riječi: „po županijama“ brišu se. U stavku 4. riječi: „po županijama“ brišu se. Predlaže se izmjena u članku 70. te dopuna novog stavka 6. : " Regije se određuju na sljedeći način: 1. Dalmatinska regija - uključivala bi 4 županije: □ Dubrovačko-neretvanska županija □ Splitsko – dalmatinska županija □ Šibensko – kninska županija □ Zadarska županija 2. Istarsko-primorsko-lička regija - uključivala bi 3 županije: □ Istarska županija □ Primorsko-goranska županija □ Ličko-senjska županija 3. Središnja Hrvatska i zagrebačka makroregija - uključivala bi 5 županija i grad Zagreb: □ Krapinsko-zagorska županija □ Karlovačka županija □ Međimurska županija □ Varaždinska županija □ Zagrebačka županija □ Grad Zagreb 4. Panonska regija: □ Sisačko-moslavačka županija □ Bjelovarsko-bilogorska županija □ Koprivničko-križevačka županija □ Virovitičko-podravska županija 5. Slavonska regija - uključivala bi 4 županije: • Vukovarsko-srijemska • Osječko-baranjska županija • Požeško-slavonska županija • Brodsko-posavska županija"</p>	<p>Nije prihvaćen Ovim novim Prijedlogom izmjena Zakona o pružanju usluga u turizmu Ministarstvo turizma i sporta u dijelu zakona koji se odnosi na turističke vodiče ne regulira obvezu polaganja općeg i posebnog dijela ispita za turističke vodiče, već su način polaganja i sadržaj stručnog ispita za turističke vodiče, kao i popis zaštićenih cjelina (lokaliteta) uređeni podzakonskim aktima, tj. pravilnicima iz 2008. godine - Pravilnikom o stručnom ispitu za turističke vodiče i ispitnom programu za turističke pratitelje (NN 50/08 i 120/08) i Pravilnikom o popisu turističkih cjelina (lokaliteta) po županijama (NN 76/08). Prijedlog novog načina polaganja i sadržaja ispita za turističke vodiče bit će predmet rada radne skupine za izradu novih pravilnika, koji se trebaju donijeti do kraja lipnja 2021. godine. U radnoj skupini će, kao i do sada, sudjelovati predstavnici turističkih vodiča, visoka učilišta koja izvode programe stručnog ispita za turističke vodiče, tijela državne vlasti i stručnjaci.</p>
<p>290 GRAD ROVINJ-ROVIGNO PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PRUŽANJU USLUGA U TURIZMU, Članak 6. U članku 69. stavak 3. iza riječi „Zakonom“ stavlja se zarez te se dodaju riječi „uz uvjet postojanja reciprociteta“. U članku 70. stavak 2. riječ „županijama“ zamjenjuje se riječju „regijama“. • članak 70. dopunjuje se novim stavkom 6. koji glasi : " Regije se u smislu odredbe članka 70. stavka 2. ovog Zakona određuju na sljedeći način: 1. Dalmatinska regija - uključivala bi 4 županije: □ Dubrovačko-neretvanska županija □ Splitsko –</p>	<p>Nije prihvaćen Ovim novim Prijedlogom izmjena Zakona o pružanju usluga u turizmu Ministarstvo turizma i sporta u dijelu zakona koji se odnosi na turističke vodiče ne regulira obvezu polaganja općeg i posebnog dijela ispita za turističke vodiče, već su način polaganja i sadržaj stručnog ispita za turističke vodiče, kao i popis zaštićenih cjelina (lokaliteta) uređeni podzakonskim aktima, tj. pravilnicima iz 2008. godine - Pravilnikom o stručnom ispitu za turističke vodiče i ispitnom programu za turističke pratitelje (NN 50/08 i 120/08) i Pravilnikom o popisu turističkih cjelina (lokaliteta) po županijama (NN 76/08). Prijedlog novog načina</p>

	<p>dalmatinska županija □ Šibensko – kninska županija □ Zadarska županija 2. Istarsko-primorsko-lička regija - uključivala bi 3 županije: □ Istarska županija □ Primorsko-goranska županija □ Ličko-senjska županija 3. Središnja Hrvatska i zagrebačka makroregija - uključivala bi 5 županija i grad Zagreb: □ Krapinsko-zagorska županija □ Karlovačka županija □ Međimurska županija □ Varaždinska županija □ Zagrebačka županija □ Grad Zagreb 4. Panonska regija: □ Sisačko-moslovačka županija □ Bjelovarsko-bilogorska županija □ Koprivničko-križevačka županija □ Virovitičko- podravska županija 5. Slavonska regija - uključivala bi 4 županije: • Vukovarsko-srijemska • Osječko-baranjska županija • Požeško-slavonska županija • Brodsko-posavska županija"</p>	<p>polaganja i sadržaja ispita za turističke vodiče bit će predmet rada radne skupine za izradu novih pravilnika, koji se trebaju donijeti do kraja lipnja 2021. godine. U radnoj skupini će, kao i do sada, sudjelovati predstavnici turističkih vodiča, visoka učilišta koja izvode programe stručnog ispita za turističke vodiče, tijela državne vlasti i stručnjaci.</p>
291	<p>Tanja Atlija PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PRUŽANJU USLUGA U TURIZMU, Članak 6. Članak 6. stavak (2) – prijedlog da se umjesto „po županijama“ usvoji prijedlog ZDTVH i navede „po turističkim regijama“ kako slijedi : 1. Dalmatinska regija - uključivala bi 4 županije: □ Dubrovačko-neretvanska županija □ Splitsko – dalmatinska županija □ Šibensko – kninska županija □ Zadarska županija 2. Istarsko-primorsko-lička regija - uključivala bi 3 županije: □ Istarska županija □ Primorsko-goranska županija □ Ličko-senjska županija 3. Središnja Hrvatska i zagrebačka makroregija - uključivala bi 5 županija i grad Zagreb: □ Krapinsko-zagorska županija □ Karlovačka županija □ Međimurska županija □ Varaždinska županija □ Zagrebačka županija □ Grad Zagreb 4. Panonska regija: □ Sisačko-moslovačka županija □ Bjelovarsko-bilogorska županija □ Koprivničko-križevačka županija □ Virovitičko- podravska županija 5. Slavonska regija - uključivala bi 4 županije: • Vukovarsko-srijemska • Osječko-baranjska županija • Požeško-slavonska županija • Brodsko-posavska županija. stavak (4) riječi „po županijama zamjenjuje se sa „po turističkim regijama. OBRAZLOŽENJE: turističke regije povezane su u smislenu cjelinu, kako zemljopisno, tako i povijesno i kulturno. Ne dolazi do prevelike fragmentacije, ali se ostavlja dovoljno prostora da se budući polaznici u dovoljnoj mjeri educiraju za posao turističkog vodiča, i to prije svega kvalitetnije, zbog opsega materije koju trebaju savladati. Također se ne ide nepravedno prema vodičima koji su do sada polagali veći broj županija, a ima ih veći broj, ako se polaganjem barem jedne županije iz turističke regije priznaje turistička regija u cijelosti. U suprotnom će se desiti to, da će netko tko je položio samo jednu županiju automatizmom dobiti dozvolu za vođenje zaštićenih lokaliteta po čitavoj RH, što u konačnici rezultira puno manjim angažiranjem lokalnih vodiča, a to na kraju vodi tome da će se i u proračun uplatiti znatno manje sredstava, jer ljudi ostaju bez posla.</p>	<p>Nije prihvaćen Ovim novim Prijedlogom izmjena Zakona o pružanju usluga u turizmu Ministarstvo turizma i sporta u dijelu zakona koji se odnosi na turističke vodiče ne regulira obvezu polaganja općeg i posebnog dijela ispita za turističke vodiče, već su način polaganja i sadržaj stručnog ispita za turističke vodiče, kao i popis zaštićenih cjelina (lokaliteta) uređeni podzakonskim aktima, tj. pravilnicima iz 2008. godine - Pravilnikom o stručnom ispitu za turističke vodiče i ispitnom programu za turističke pratitelje (NN 50/08 i 120/08) i Pravilnikom o popisu turističkih cjelina (lokaliteta) po županijama (NN 76/08). Prijedlog novog načina polaganja i sadržaja ispita za turističke vodiče bit će predmet rada radne skupine za izradu novih pravilnika, koji se trebaju donijeti do kraja lipnja 2021. godine. U radnoj skupini će, kao i do sada, sudjelovati predstavnici turističkih vodiča, visoka učilišta koja izvode programe stručnog ispita za turističke vodiče, tijela državne vlasti i stručnjaci.</p>
292	<p>Zdravka Vrnoga PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PRUŽANJU USLUGA U TURIZMU, Članak 6. Iznimno se protivimo ovakvom prijedlogu te zahtijevamo izmjenu čl. 70.st. 2 te članka 70.st.4.</p>	<p>Nije prihvaćen Ovim novim Prijedlogom izmjena Zakona o pružanju usluga u turizmu Ministarstvo turizma i sporta u dijelu zakona koji se odnosi na turističke vodiče ne regulira obvezu polaganja općeg i posebnog dijela ispita za turističke vodiče, već su način polaganja i sadržaj</p>

<p>riječima " po regijama" Zahtijeva se izmjena u članku 70. te dopuna novog stavka 6. : " Regije se određuju na slijedeći način: 1. Dalmatinska regija - uključivala bi 4 županije: □ Dubrovačko-neretvanska županija □ Splitsko – dalmatinska županija □ Šibensko – kninska županija □ Zadarska županija 2. Istarsko-primorsko-lička regija - uključivala bi 3 županije: □ Istarska županija □ Primorsko-goranska županija □ Ličko-senjska županija 3. Središnja Hrvatska i zagrebačka makroregija - uključivala bi 5 županija i grad Zagreb: □ Krapinsko-zagorska županija □ Karlovačka županija □ Međimurska županija □ Varaždinska županija □ Zagrebačka županija □ Grad Zagreb 4. Panonska regija: □ Sisačko-moslovačka županija □ Bjelovarsko-bilogorska županija □ Koprivničko-križevačka županija □ Virovitičko- podravska županija 5. Slavonska regija - uključivala bi 4 županije: • Vukovarsko-srijemska • Osječko-baranjska županija • Požeško-slavonska županija • Brodsko-posavska županija" Ističemo kako nećemo pristati na nagovještaje kako će se isto urediti Pravilnikom već je nužno da se isto uredi Zakonom, koji ima veću pravnu snagu od Pravilnika, a za nas predstavlja i veću pravnu zaštitu od Pravilnika za koje smo uvjereni kako bi se čak i uslučaju donošenja takvog prijedloga promijenio za nekoliko dana.</p>	<p>stručnog ispita za turističke vodiče, kao i popis zaštićenih cjelina (lokaliteta) uređeni podzakonskim aktima, tj. pravilnicima iz 2008. godine - Pravilnikom o stručnom ispitu za turističke vodiče i ispitnom programu za turističke pratitelje (NN 50/08 i 120/08) i Pravilnikom o popisu turističkih cjelina (lokaliteta) po županijama (NN 76/08). Prijedlog novog načina polaganja i sadržaja ispita za turističke vodiče bit će predmet rada radne skupine za izradu novih pravilnika, koji se trebaju donijeti do kraja lipnja 2021. godine. U radnoj skupini će, kao i do sada, sudjelovati predstavnici turističkih vodiča, visoka učilišta koja izvode programe stručnog ispita za turističke vodiče, tijela državne vlasti i stručnjaci.</p>
<p>293 Grad Dubrovnik PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PRUŽANJU USLUGA U TURIZMU, Članak 6. Protivimo se prijedlogu. Predlažemo ostaviti postojeću definiciju „po županijama“ ili „po županijama“ zamijeniti „po područjima“. Dodati stavak 6. koji glasi: „Područja se određuju na sljedeći način: 1. Područje: Dalmacija - uključuje 4 županije: Dubrovačko-neretvanska županija, Splitsko – dalmatinska županija, Šibensko – kninska županija i Zadarska županija 2. Područje: Istra-Primorje-Lika - uključuje 3 županije: Istarska županija, Primorsko-goranska županija, Ličko-senjska županija 3. Područje: Središnja Hrvatska i grad Zagreb - uključuje 5 županija i grad Zagreb: Krapinsko-zagorska županija, Karlovačka županija, Međimurska županija, Varaždinska županija, Zagrebačka županija, Grad Zagreb 4. Područje: Panonija- uključuje 4 županije: Sisačko-moslovačka županija, Bjelovarsko-bilogorska županija, Koprivničko-križevačka županija, Virovitičko-podravska županija 5. Područje: Slavonija - uključuje 4 županije: Vukovarsko-srijemska, Osječko-baranjska županija, Požeško-slavonska županija, Brodsko-posavska županija" Obrazloženje: Postojeći Zakon predviđa polaganje općeg i posebnog dijela stručnog ispita i nikoga ne diskriminira. Ukoliko je intencija ukidanje odredbi koji predviđa polaganje posebnog dijela stručnog ispita za zaštićene cjeline (lokalitete) po županijama neophodno je definirati polaganje istog prema drugim kriterijima podjele npr. područja (povijesno i geografski bliska). S obzirom na činjenicu da različita područja u Republici Hrvatskoj imaju različitu povijest, kulturno-povijesnu baštinu, kulturu življenja, geografski položaj isto zahtijeva zasebnu edukaciju te posljedično i zasebno polaganje ispita. Grad Dubrovnik Upravni odjel za turizam, gospodarstvo i more</p>	<p>Nije prihvaćen Ovim novim Prijedlogom izmjena Zakona o pružanju usluga u turizmu Ministarstvo turizma i sporta u dijelu zakona koji se odnosi na turističke vodiče ne regulira obvezu polaganja općeg i posebnog dijela ispita za turističke vodiče, već su način polaganja i sadržaj stručnog ispita za turističke vodiče, kao i popis zaštićenih cjelina (lokaliteta) uređeni podzakonskim aktima, tj. pravilnicima iz 2008. godine - Pravilnikom o stručnom ispitu za turističke vodiče i ispitnom programu za turističke pratitelje (NN 50/08 i 120/08) i Pravilnikom o popisu turističkih cjelina (lokaliteta) po županijama (NN 76/08). Prijedlog novog načina polaganja i sadržaja ispita za turističke vodiče bit će predmet rada radne skupine za izradu novih pravilnika, koji se trebaju donijeti do kraja lipnja 2021. godine. U radnoj skupini će, kao i do sada, sudjelovati predstavnici turističkih vodiča, visoka učilišta koja izvode programe stručnog ispita za turističke vodiče, tijela državne vlasti i stručnjaci.</p>

294	<p>prolingua travel PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PRUŽANJU USLUGA U TURIZMU, Članak 6. U članku 70.st.2 brišu se riječi „po županijama“ i zamjenjuju riječima „po turističkim regijama“. Članku 70. se dodaje novi stavak 6. koji glasi: „Turističke regije se određuju na sljedeći način: 1. Istarsko-primorsko-lička regija (3 županije) □ Istarska županija □ Primorsko – goranska županija □ Ličko – senjska županija 2. Dalmatinska regija (4 županije) □ Zadarska županija □ Šibensko – kninska županija □ Splitsko – dalmatinska županija □ Dubrovačko – neretvanska županija 3. Središnja Hrvatska i zagrebačka makroregija (5 županija i Grad Zagreb) □ Grad Zagreb □ Zagrebačka županija □ Karlovačka županija □ Varaždinska županija □ Međimurska županija □ Krapinsko – zagorska županija 4. Panonska regija (4 županije) □ Sisačko – moslovačka županija □ Bjelovarsko – bilogorska županija □ Koprivničko – križevaka županija □ Virovitičko – podravska županija 5. Slavonska regija (4 županije) □ Vukovarsko – srijemska županija □ Osječko – baranjska županija □ Požeško – slavonska županija □ Brodsko – posavska županija Ivana Karanikić, licencirani TV za PGŽ, LSŽ, IŽ i Grad Zagreb</p>	<p>Nije prihvaćen Ovim novim Prijedlogom izmjena Zakona o pružanju usluga u turizmu Ministarstvo turizma i sporta u dijelu zakona koji se odnosi na turističke vodiče ne regulira obvezu polaganja općeg i posebnog dijela ispita za turističke vodiče, već su način polaganja i sadržaj stručnog ispita za turističke vodiče, kao i popis zaštićenih cjelina (lokaliteta) uređeni podzakonskim aktima, tj. pravilnicima iz 2008. godine - Pravilnikom o stručnom ispitu za turističke vodiče i ispitnom programu za turističke pratitelje (NN 50/08 i 120/08) i Pravilnikom o popisu turističkih cjelina (lokaliteta) po županijama (NN 76/08). Prijedlog novog načina polaganja i sadržaja ispita za turističke vodiče bit će predmet rada radne skupine za izradu novih pravilnika, koji se trebaju donijeti do kraja lipnja 2021. godine. U radnoj skupini će, kao i do sada, sudjelovati predstavnici turističkih vodiča, visoka učilišta koja izvode programe stručnog ispita za turističke vodiče, tijela državne vlasti i stručnjaci.</p>
295	<p>Udruga turističkih vodiča Kvarnera PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PRUŽANJU USLUGA U TURIZMU, Članak 6. Protivimo se ovakvom prijedlogu te predlažemo izmjenu čl. 70. st. 2 te članka 70. st.4. riječima " po regijama" Predlaže se izmjena u članku 70. te dopuna novog stavka 6. : " Regije se određuju na sljedeći način: 1. Dalmatinska regija - uključivala bi 4 županije: □ Dubrovačko-neretvanska županija □ Splitsko – dalmatinska županija □ Šibensko – kninska županija □ Zadarska županija 2. Istarsko-primorsko-lička regija - uključivala bi 3 županije: □ Istarska županija □ Primorsko-goranska županija □ Ličko-senjska županija 3. Središnja Hrvatska i zagrebačka makroregija - uključivala bi 5 županija i grad Zagreb: □ Krapinsko-zagorska županija □ Karlovačka županija □ Međimurska županija □ Varaždinska županija □ Zagrebačka županija □ Grad Zagreb 4. Panonska regija: □ Sisačko-moslovačka županija □ Bjelovarsko-bilogorska županija □ Koprivničko-križevačka županija □ Virovitičko- podravska županija 5. Slavonska regija - uključivala bi 4 županije: • Vukovarsko-srijemska • Osječko-baranjska županija • Požeško-slavonska županija • Brodsko-posavska županija"</p>	<p>Nije prihvaćen Ovim novim Prijedlogom izmjena Zakona o pružanju usluga u turizmu Ministarstvo turizma i sporta u dijelu zakona koji se odnosi na turističke vodiče ne regulira obvezu polaganja općeg i posebnog dijela ispita za turističke vodiče, već su način polaganja i sadržaj stručnog ispita za turističke vodiče, kao i popis zaštićenih cjelina (lokaliteta) uređeni podzakonskim aktima, tj. pravilnicima iz 2008. godine - Pravilnikom o stručnom ispitu za turističke vodiče i ispitnom programu za turističke pratitelje (NN 50/08 i 120/08) i Pravilnikom o popisu turističkih cjelina (lokaliteta) po županijama (NN 76/08). Prijedlog novog načina polaganja i sadržaja ispita za turističke vodiče bit će predmet rada radne skupine za izradu novih pravilnika, koji se trebaju donijeti do kraja lipnja 2021. godine. U radnoj skupini će, kao i do sada, sudjelovati predstavnici turističkih vodiča, visoka učilišta koja izvode programe stručnog ispita za turističke vodiče, tijela državne vlasti i stručnjaci.</p>
296	<p>Mihaela Medić PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PRUŽANJU USLUGA U TURIZMU, Članak 6. Apsolutno se protivim izmjenama Zakona u članku 70. stavku 2. i stavku 4. na predloženi način, već predlažem zamjene riječi "po županijama", riječima "po regijama". Prihvaćanjem navedenih izmjena, smanjili bi broj ispita (posebni dio ispita) sa sadašnjih 20 županija + grad Zagreb na prihvatljivijih pet. S time da se ovim prijedlogom ne predlaže promjena ustroja RH po županijama, već se termin</p>	<p>Nije prihvaćen Ovim novim Prijedlogom izmjena Zakona o pružanju usluga u turizmu Ministarstvo turizma i sporta u dijelu zakona koji se odnosi na turističke vodiče ne regulira obvezu polaganja općeg i posebnog dijela ispita za turističke vodiče, već su način polaganja i sadržaj stručnog ispita za turističke vodiče, kao i popis zaštićenih cjelina (lokaliteta) uređeni podzakonskim aktima, tj. pravilnicima iz 2008. godine - Pravilnikom o stručnom ispitu za turističke vodiče i ispitnom programu za turističke pratitelje (NN 50/08 i 120/08) i Pravilnikom o popisu turističkih cjelina (lokaliteta) po</p>

	<p>regija koristi prvenstveno u sklopu polaganja ispita, gdje bi se polagao jedan ispit za veći broj županija, prema povijesnoj i geografskoj povezanosti.</p> <p>Turističke Regije se određuju na slijedeći način:</p> <p>Dalmatinska regija - uključivala bi 4 županije: Dubrovačko-neretvanska županija Splitsko – dalmatinska županija Šibensko – kninska županija Zadarska županija Istarsko-primorsko-lička regija - uključivala bi 3 županije: Istarska županija Primorsko-goranska županija Ličko-senjska županija Središnja Hrvatska i zagrebačka makroregija - uključivala bi 5 županija i grad Zagreb: Krapinsko-zagorska županija Karlovačka županija Međimurska županija Varaždinska županija Zagrebačka županija Grad Zagreb Panonska regija: Sisačko-moslovačka županija Bjelovarsko-bilogorska županija Koprivničko-križevačka županija Virovitičko-podravska županija Slavonska regija - uključivala bi 4 županije: Vukovarsko-srijemska Osječko-baranjska županija Požeško-slavonska županija Brodsko-posavska županija</p>	<p>županijama (NN 76/08). Prijedlog novog načina polaganja i sadržaja ispita za turističke vodiče bit će predmet rada radne skupine za izradu novih pravilnika, koji se trebaju donijeti do kraja lipnja 2021. godine. U radnoj skupini će, kao i do sada, sudjelovati predstavnici turističkih vodiča, visoka učilišta koja izvode programe stručnog ispita za turističke vodiče, tijela državne vlasti i stručnjaci.</p>
297	<p>Ivana Hustić PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PRUŽANJU USLUGA U TURIZMU, Članak 6.</p> <p>Izričito se protivim ovom prijedlogu i predlažem da bi trebalo ostati kao i do sada tj da se NE briše "po županijama". Ako to u praksi nije moguće predlažem da u članku 70. stavku 2. i stavku 4. piše "po turističkim regijama" umjesto "po županijama"</p> <p>Turističke Regije se određuju na slijedeći način: 1. Dalmatinska regija - uključivala bi 4 županije: ☐ Dubrovačko-neretvanska županija ☐ Splitsko – dalmatinska županija ☐ Šibensko – kninska županija ☐ Zadarska županija 2. Istarsko-primorsko-lička regija - uključivala bi 3 županije: ☐ Istarska županija ☐ Primorsko-goranska županija ☐ Ličko-senjska županija 3. Središnja Hrvatska i zagrebačka makroregija - uključivala bi 5 županija i grad Zagreb: ☐ Krapinsko-zagorska županija ☐ Karlovačka županija ☐ Međimurska županija ☐ Varaždinska županija ☐ Zagrebačka županija ☐ Grad Zagreb 4. Panonska regija: ☐ Sisačko-moslovačka županija ☐ Bjelovarsko-bilogorska županija ☐ Koprivničko-križevačka županija ☐ Virovitičko- podravska županija 5. Slavonska regija - uključivala bi 4 županije: • Vukovarsko-srijemska • Osječko-baranjska županija • Požeško-slavonska županija • Brodsko-posavska županija" Također; Molim Vas za očitovanje; na koji način će se priznavati dosadašnje licence? Ako je osoba položila samo jednu županiju, automatski joj se priznaju sve ostale županije? Ili ste zamislili polaganje razlike? Ako se polaže razlika; pod kojim uvjetima? (cijena polaganja, institucija pri kojoj se polaže razlika, satnica....) Ivana Hustić, licencirani turistički vodič</p>	<p>Nije prihvaćen</p> <p>Ovim novim Prijedlogom izmjena Zakona o pružanju usluga u turizmu Ministarstvo turizma i sporta u dijelu zakona koji se odnosi na turističke vodiče ne regulira obvezu polaganja općeg i posebnog dijela ispita za turističke vodiče, već su način polaganja i sadržaj stručnog ispita za turističke vodiče, kao i popis zaštićenih cjelina (lokaliteta) uređeni podzakonskim aktima, tj. pravilnicima iz 2008. godine - Pravilnikom o stručnom ispitu za turističke vodiče i ispitnom programu za turističke pratitelje (NN 50/08 i 120/08) i Pravilnikom o popisu turističkih cjelina (lokaliteta) po županijama (NN 76/08). Prijedlog novog načina polaganja i sadržaja ispita za turističke vodiče bit će predmet rada radne skupine za izradu novih pravilnika, koji se trebaju donijeti do kraja lipnja 2021. godine. U radnoj skupini će, kao i do sada, sudjelovati predstavnici turističkih vodiča, visoka učilišta koja izvode programe stručnog ispita za turističke vodiče, tijela državne vlasti i stručnjaci.</p>
298	<p>DTV Rovinj PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PRUŽANJU USLUGA U TURIZMU, Članak 6.</p> <p>Apsolutno se protivimo izmjenama Zakona u članku 70. stavku 2. i stavku 4. na predloženi način, već predlažemo zamjene riječi "po županijama", riječima "po regijama". Prihvaćanjem navedenih izmjena, smanjili bi broj ispita (posebni dio ispita) sa</p>	<p>Nije prihvaćen</p> <p>Ovim novim Prijedlogom izmjena Zakona o pružanju usluga u turizmu Ministarstvo turizma i sporta u dijelu zakona koji se odnosi na turističke vodiče ne regulira obvezu polaganja općeg i posebnog dijela ispita za turističke vodiče, već su način polaganja i sadržaj stručnog ispita za turističke vodiče, kao i popis zaštićenih cjelina (lokaliteta) uređeni podzakonskim aktima, tj. pravilnicima iz 2008. godine - Pravilnikom o</p>

	<p>sadašnjih 20 županija + grad Zagreb na prihvatljivijih pet. Želimo napomenuti da ovim prijedlogom ne predložimo nikakvu promjenu ustroja RH po županijama, već je termin regija korišten prvenstveno u sklopu polaganja ispita, gdje bi se polagao jedan ispit za veći broj županija, prema povijesnoj i geografskoj povezanosti.</p>	<p>stručnom ispitu za turističke vodiče i ispitnom programu za turističke pratitelje (NN 50/08 i 120/08) i Pravilnikom o popisu turističkih cjelina (lokaliteta) po županijama (NN 76/08). Prijedlog novog načina polaganja i sadržaja ispita za turističke vodiče bit će predmet rada radne skupine za izradu novih pravilnika, koji se trebaju donijeti do kraja lipnja 2021. godine. U radnoj skupini će, kao i do sada, sudjelovati predstavnici turističkih vodiča, visoka učilišta koja izvode programe stručnog ispita za turističke vodiče, tijela državne vlasti i stručnjaci.</p>
299	<p>Božidarka Ščerbe Haupt PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PRUŽANJU USLUGA U TURIZMU, Članak 6. Nije potrebno brisati "po županijama" u članku 70.stavak 2 Obrazloženje: Dosadašnji zakon sasvim uredno predviđa polaganje ispita i nikoga ne diskriminira, ni domaće ni strane vodiče. Vaš prijedlog je nepotreban, pogotovo što Direktiva predviđa kako strani vodiči mogu dobiti dozvolu za vođenje i po Hrvatskoj, izuzev po zaštićenim lokalitetima, ukoliko prilože potvrdu da su u zadnjih deset godina radili jednu godinu kao vodiči. Dozvolu za zaštićene lokalitete također mogu dobiti, pod istim uvjetima kao i građani R.Hrvatske. R.Hrvatska je jedna od EU zemalja koja po svojoj dugogodišnjoj tradiciji i praksi ima zanimanje turističkog vodiča koje se postiže učenjem i polaganjem ispita pri visokim i višim učilištima. R. Hrvatska bi trebala biti primjer drugim EU zemljama po pitanju ispita za turističke vodiče, jer dosadašnjim načinom izvođenja ispita, R.Hrvatska upravo koristi različitost i lokalnost u europskoj globalnosti (što je moto EU; think global, act local i "ujedinjeni u različitosti") kao zaštitu svog identiteta i pri tom ne brani stranim turističkim vodičima pristupanje istim ispitima kojima se podvrgavaju građani R.Hrvatske. Također smo svjedoci kako se istovremeno razgranala mreža EU interpretatora baštine, a u stvari turističkih vodiča. To upravo organizira jedna njemačka nevladina organizacija sa EU sredstvima, svugdje po EU, pa tako i u R.Hrvatskoj. Zanimljivo je kako upravo u R. Njemačkoj zanimanje turističkog vodiča nema tradiciju niti podliježe polaganju ispita, da bi sada upravo iz te zemlje stizale razne radionice i diplome na nivou EU koje čak na teritoriju R.Hrvatske dovode u nepovoljan položaj upravo sve one turističke vodiče koji nisu položili takav, a u stvari strani ispit.</p>	<p>Nije prihvaćen Stručni nositelj zadržava stav naveden u obrazloženju u nenormativnom dijelu Nacrta prijedloga zakona. Sukladno važećem zakonskom uređenju, turistički vodič državljanin Republike Hrvatske, kao i turistički vodič državljanin države članice Europske unije koji bi pružao usluge na privremenoj i povremenoj osnovi, za pružanje usluga na cijelom teritoriju Republike Hrvatske morao bi položiti ukupno 21 posebni dio ispita, što se smatra ograničenjem u pružanju usluga turističkog vodiča</p>
300	<p>Vesna Milanović PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PRUŽANJU USLUGA U TURIZMU, Članak 6. Poštovani, slažem se da se u ovom članku briše izraz "po županijama" dok god u pravilniku o lokalitetima ostaju dosadašnje zaštićene cjeline te dok god je za vođenje na zaštićenim lokalitetima potrebno položiti posebni dio stručnog ispita koji u ovom slučaju mora biti proširen i uključivati edukaciju o svim lokalitetima iz pravilnika te sukladno tome trajati duže od postojeće i zbog stručnosti provoditi se isključivo na državnim fakultetima koji pružaju obrazovanje iz područja turizma. U protivnom predlažem regionalizaciju koju su naveli kolege iz brojnih udruženja turističkih</p>	<p>Primljeno na znanje Ovim novim Prijedlogom izmjena Zakona o pružanju usluga u turizmu Ministarstvo turizma i sporta u dijelu zakona koji se odnosi na turističke vodiče ne regulira obvezu polaganja općeg i posebnog dijela ispita za turističke vodiče, već su način polaganja i sadržaj stručnog ispita za turističke vodiče, kao i popis zaštićenih cjelina (lokaliteta) uređeni podzakonskim aktima, tj. pravilnicima iz 2008. godine - Pravilnikom o stručnom ispitu za turističke vodiče i ispitnom programu za turističke pratitelje (NN 50/08 i 120/08) i Pravilnikom o popisu turističkih cjelina (lokaliteta) po županijama (NN 76/08). Prijedlog novog načina polaganja i sadržaja ispita za turističke vodiče bit će predmet rada radne skupine za izradu novih pravilnika, koji se trebaju donijeti do kraja lipnja 2021.</p>

	vodiča koji su ostavili svoje komentare u ovom savjetovanju. Hvala.	godine. U radnoj skupini će, kao i do sada, sudjelovati predstavnici turističkih vodiča, visoka učilišta koja izvode programe stručnog ispita za turističke vodiče, tijela državne vlasti i stručnjaci.
301	<p>Sascha Lars Wiese PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PRUŽANJU USLUGA U TURIZMU, Članak 6.</p> <p>Da bismo postali ravnopravni sa kolegama iz EU, potrebno je da imamo NACIONALNU licencu turističkog vodiča a ne regionalnu. Tako da se izričito protivim prijedlozima kolega koji „navijaju“ za regionalizaciju našeg zanimanja. Podržavam izmjenu zakona u ovom članku kako je predloženo.</p>	<p>Primljeno na znanje Zahvaljujemo na komentaru.</p>
302	<p>Viktorija Modrić Flies PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PRUŽANJU USLUGA U TURIZMU, Članak 6.</p> <p>Protivim se ovom prijedlogu i smatram da bi trebalo ostati kao i do sada tj da se NE briše "po županijama". A ako ipak mora, pristajem na ustupak, da u članku 70. stavku 2. i stavku 4. piše "po regijama" umjesto "po županijama" Regije se određuju na slijedeći način: 1. Dalmatinska regija - uključivala bi 4 županije: ☐ Dubrovačko-neretvanska županija ☐ Splitsko – dalmatinska županija ☐ Šibensko – kninska županija ☐ Zadarska županija 2. Istarsko-primorsko-lička regija - uključivala bi 3 županije: ☐ Istarska županija ☐ Primorsko-goranska županija ☐ Ličko-senjska županija 3. Središnja Hrvatska i zagrebačka makroregija - uključivala bi 5 županija i grad Zagreb: ☐ Krapinsko-zagorska županija ☐ Karlovačka županija ☐ Međimurska županija ☐ Varaždinska županija ☐ Zagrebačka županija ☐ Grad Zagreb 4. Panonska regija: ☐ Sisačko-moslavačka županija ☐ Bjelovarsko-bilogorska županija ☐ Koprivničko-križevačka županija ☐ Virovitičko- podravska županija 5. Slavenska regija - uključivala bi 4 županije: • Vukovarsko-srijemska • Osječko-baranjska županija • Požeško-slavonska županija • Brodsko-posavska županija"</p>	<p>Nije prihvaćen</p> <p>Ovim novim Prijedlogom izmjena Zakona o pružanju usluga u turizmu Ministarstvo turizma i sporta u dijelu zakona koji se odnosi na turističke vodiče ne regulira obvezu polaganja općeg i posebnog dijela ispita za turističke vodiče, već su način polaganja i sadržaj stručnog ispita za turističke vodiče, kao i popis zaštićenih cjelina (lokaliteta) uređeni podzakonskim aktima, tj. pravilnicima iz 2008. godine - Pravilnikom o stručnom ispitu za turističke vodiče i ispitnom programu za turističke pratitelje (NN 50/08 i 120/08) i Pravilnikom o popisu turističkih cjelina (lokaliteta) po županijama (NN 76/08). Prijedlog novog načina polaganja i sadržaja ispita za turističke vodiče bit će predmet rada radne skupine za izradu novih pravilnika, koji se trebaju donijeti do kraja lipnja 2021. godine. U radnoj skupini će, kao i do sada, sudjelovati predstavnici turističkih vodiča, visoka učilišta koja izvode programe stručnog ispita za turističke vodiče, tijela državne vlasti i stručnjaci.</p>
303	<p>prolingua travel PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PRUŽANJU USLUGA U TURIZMU, Članak 6.</p> <p>Poštovani, poučena iskustvom iz prethodnih eSavjetovanja moram vas pohvaliti jer igrate još pokvarenije nego što ste dosad igrali. Ne znam sviđa li mi se više onaj kojem ste dali da nas prebrojava i umjesto 5500 izbroji 340 ili ovaj koji vas je uvjerio da se čitava hrvatska povijest, kultura i znamenitosti mogu strpati u smiješan tečaj od 3 mjeseca. Završila sam jedan takav za više županija i možete biti sigurni da 3 mjeseca nije dosta za 1 županiju, a kamoli za cijelu državu. Stoga vam je ova ideja o uvođenju nacionalne licence, nakon koje ste naumili donijeti Pravilnik kojim ćete smanjiti broj lokaliteta na 95%, edukaciju ostaviti u trajanju od 3 mjeseca kod vaših pajdaša za one koji žele na jednostavan način doći do licence za Hrvatsku - izvrsna. Samo što, neće moći! Turistički vodiči nisu ovce! Iznimno se protivim ovakvom prijedlogu i zahtijevam da čl. 70.st. 2 te članak 70.st.4. zamijenite riječima "po regijama" te novi stavak 6 dopunite kako slijedi: Regije se</p>	<p>Nije prihvaćen</p> <p>U Obrascu iskaza o procjeni učinaka propisa nigdje nije naveden podatak o 340 turističkih vodiča u Republici Hrvatskoj, već se procjenjuje da od ukupnog broja vodiča, to jest od ukupno cca 5500 registriranih vodiča u Republici Hrvatskoj, četvrtina aktivno pruža usluge u smislu da im je to jedini izvor prihoda (prema podacima Porezne uprave od 14.12.2020. pod NKD razredom „79.90 Ostale rezervacijske usluge i djelatnosti povezane s njima“, a koja uključuje uz ostale djelatnosti i djelatnost turističkog vodiča, evidentirano je ukupno 1.344 poreznih obveznika, od čega je 208 pravnih i 1.136 fizičkih osoba). Ovim novim Prijedlogom izmjena Zakona o pružanju usluga u turizmu Ministarstvo turizma i sporta u dijelu Zakona koji se odnosi na turističke vodiče - ne regulira - obvezu polaganja općeg i posebnog dijela ispita za turističke vodiče, već su način polaganja i sadržaj stručnog ispita za turističke vodiče, kao i popis zaštićenih cjelina (lokaliteta) uređeni podzakonskim aktima, tj. pravilnicima iz 2008. godine - Pravilnikom o stručnom ispitu za turističke vodiče i ispitnom programu za turističke pratitelje (NN 50/08 i 120/08) i</p>

	<p>određuju na sljedeći način: 1. Dalmatinska regija - uključuje 4 županije: - Dubrovačko-neretvansku županiju - Splitsko – dalmatinsku županiju - Šibensko – kninsku županiju - Zadarsku županiju 2. Istarsko-primorsko-lička regija - uključuje 3 županije: - Istarsku županiju - Primorsko-goransku županiju - Ličko-senjsku županiju 3. Središnja Hrvatska i zagrebačka makroregija - uključuje 5 županija i grad Zagreb: - Krapinsko-zagorsku županiju - Karlovačku županiju - Međimursku županiju - Varaždinsku županiju - Zagrebačku županiju - Grad Zagreb 4. Panonska regija - uključuje 4 županije: - Sisačko-moslovačku županiju - Bjelovarsko-bilogorsku županiju - Koprivničko-križevačku županiju - Virovitičko- podravsku županiju 5. Slavonska regija - uključuje 4 županije: - Vukovarsko-srijemsku županiju - Osječko-baranjsku županiju - Požeško-slavonsku županiju - Brodsko-posavsku županiju</p> <p>Jalova obećanja da će gore navedeno biti uređeno Pravilnikom ne znače ništa i zahtijevam da se navedeno uredi Zakonom koji ima veću pravnu snagu od Pravilnika i kojeg mora odobriti Sabor, dok izmjene Pravilnika donosi sam Ministar odnosno, Ministrica, koja je dosad dovoljno pokazala svoju nekompetentnost i poltronstvo.</p>	<p>Pravilnikom o popisu turističkih cjelina (lokaliteta) po županijama (NN 76/08). Prijedlog novog načina polaganja i sadržaja ispita za turističke vodiče bit će predmet rada radne skupine za donošenje novih pravilnika, koji se trebaju donijeti do kraja lipnja 2021. godine. U radnoj skupini će, kao i do sada, sudjelovati predstavnici turističkih vodiča, visoka učilišta koja izvode programe stručnog ispita za turističke vodiče, tijela državne vlasti i stručnjaci.</p>
304	<p>Alberto Košara PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PRUŽANJU USLUGA U TURIZMU, Članak 6. Predlažem da se riječ "po županijama" zamijeni riječima "po regijama", kako je predložila ZDTVH, odnosno: 1. Dalmatinska regija - uključivala bi 4 županije: ☐ Dubrovačko-neretvanska županija ☐ Splitsko – dalmatinska županija ☐ Šibensko – kninska županija ☐ Zadarska županija 2. Istarsko-primorsko-lička regija - uključivala bi 3 županije: ☐ Istarska županija ☐ Primorsko-goranska županija ☐ Ličko-senjska županija 3. Središnja Hrvatska i zagrebačka makroregija - uključivala bi 5 županija i grad Zagreb: ☐ Krapinsko-zagorska županija ☐ Karlovačka županija ☐ Međimurska županija ☐ Varaždinska županija ☐ Zagrebačka županija ☐ Grad Zagreb 4. Panonska regija: ☐ Sisačko-moslovačka županija ☐ Bjelovarsko-bilogorska županija ☐ Koprivničko-križevačka županija ☐ Virovitičko- podravska županija 5. Slavonska regija - uključivala bi 4 županije: • Vukovarsko-srijemska • Osječko-baranjska županija • Požeško-slavonska županija • Brodsko-posavska županija"</p>	<p>Nije prihvaćen Ovim novim Prijedlogom izmjena Zakona o pružanju usluga u turizmu Ministarstvo turizma i sporta u dijelu Zakona koji se odnosi na turističke vodiče - ne regulira - obvezu polaganja općeg i posebnog dijela ispita za turističke vodiče, već su način polaganja i sadržaj stručnog ispita za turističke vodiče, kao i popis zaštićenih cjelina (lokaliteta) uređeni podzakonskim aktima, tj. pravilnicima iz 2008. godine - Pravilnikom o stručnom ispitu za turističke vodiče i ispitnom programu za turističke pratitelje (NN 50/08 i 120/08) i Pravilnikom o popisu turističkih cjelina (lokaliteta) po županijama (NN 76/08). Prijedlog novog načina polaganja i sadržaja ispita za turističke vodiče bit će predmet rada radne skupine za donošenje novih pravilnika, koji se trebaju donijeti do kraja lipnja 2021. godine. U radnoj skupini će, kao i do sada, sudjelovati predstavnici turističkih vodiča, visoka učilišta koja izvode programe stručnog ispita za turističke vodiče, tijela državne vlasti i stručnjaci.</p>
305	<p>Udruga turističkih vodiča Mihovil Šibenik PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PRUŽANJU USLUGA U TURIZMU, Članak 6. Iznimno se protivimo ovakvom prijedlogu te predložimo izmjenu čl. 70.st. 2 te članka 70.st.4. riječima " po regijama" Predlaže se izmjena u članku 70. te dopuna novog stavka 6. : " Regije se određuju na sljedeći način: 1. Dalmatinska regija - uključivala bi 4 županije: ☐ Dubrovačko-neretvanska županija ☐ Splitsko – dalmatinska županija ☐ Šibensko – kninska županija ☐ Zadarska županija 2. Istarsko-primorsko-lička regija - uključivala bi 3 županije: ☐ Istarska županija ☐ Primorsko-goranska županija ☐ Ličko-senjska županija 3. Središnja Hrvatska i zagrebačka makroregija - uključivala bi 5 županija i</p>	<p>Nije prihvaćen Ovim novim Prijedlogom izmjena Zakona o pružanju usluga u turizmu Ministarstvo turizma i sporta u dijelu Zakona koji se odnosi na turističke vodiče - ne regulira - obvezu polaganja općeg i posebnog dijela ispita za turističke vodiče, već su način polaganja i sadržaj stručnog ispita za turističke vodiče, kao i popis zaštićenih cjelina (lokaliteta) uređeni podzakonskim aktima, tj. pravilnicima iz 2008. godine - Pravilnikom o stručnom ispitu za turističke vodiče i ispitnom programu za turističke pratitelje (NN 50/08 i 120/08) i Pravilnikom o popisu turističkih cjelina (lokaliteta) po županijama (NN 76/08). Prijedlog novog načina polaganja i sadržaja ispita za turističke vodiče bit će predmet rada radne skupine za donošenje novih pravilnika, koji se trebaju donijeti do kraja lipnja 2021.</p>

	<p>grad Zagreb: □ Krapinsko-zagorska županija □ Karlovačka županija □ Međimurska županija □ Varaždinska županija □ Zagrebačka županija □ Grad Zagreb 4. Panonska regija: □ Sisačko-moslavačka županija □ Bjelovarsko-bilogorska županija □ Koprivničko-križevačka županija □ Virovitičko-podravka županija 5. Slavonska regija - uključivala bi 4 županije: • Vukovarsko-srijemska • Osječko-baranjska županija • Požeško-slavonska županija • Brodsko-posavska županija" Upravni odbor UTV "Mihovil" Šibenik</p>	<p>godine. U radnoj skupini će, kao i do sada, sudjelovati predstavnici turističkih vodiča, visoka učilišta koja izvode programe stručnog ispita za turističke vodiče, tijela državne vlasti i stručnjaci.</p>
306	<p>Sandra Šamanović PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PRUŽANJU USLUGA U TURIZMU, Članak 6. Prijedlog je da ako će se brisati licence po županijam, da se kao šta je predložila Zajednica društava turističkih vodiča Hrvatske, ide na polaganje znanja po hrvatskim regijama: Dalmatinska, Istarsko-primorsko-lička, Središnja Hrvatska i zagrebačka makroregija (uključivala bi 5 županija i grad Zagreb), Panonska regija i Slavonska regija. Hrvatske regije imaju različitu povijest, kuturno-povijesnu baštinu, geografske elemente i kulturu življenja te svaka od njih, s obzirom na svoje različitosti, zaslužuje da se posebno polaže.</p>	<p>Nije prihvaćen Ovim novim Prijedlogom izmjena Zakona o pružanju usluga u turizmu Ministarstvo turizma i sporta u dijelu Zakona koji se odnosi na turističke vodiče - ne regulira - obvezu polaganja općeg i posebnog dijela ispita za turističke vodiče, već su način polaganja i sadržaj stručnog ispita za turističke vodiče, kao i popis zaštićenih cjelina (lokaliteta) uređeni podzakonskim aktima, tj. pravilnicima iz 2008. godine - Pravilnikom o stručnom ispitu za turističke vodiče i ispitnom programu za turističke pratitelje (NN 50/08 i 120/08) i Pravilnikom o popisu turističkih cjelina (lokaliteta) po županijama (NN 76/08). Prijedlog novog načina polaganja i sadržaja ispita za turističke vodiče bit će predmet rada radne skupine za donošenje novih pravilnika, koji se trebaju donijeti do kraja lipnja 2021. godine. U radnoj skupini će, kao i do sada, sudjelovati predstavnici turističkih vodiča, visoka učilišta koja izvode programe stručnog ispita za turističke vodiče, tijela državne vlasti i stručnjaci.</p>
307	<p>Edith Vilović PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PRUŽANJU USLUGA U TURIZMU, Članak 6. Malo je reći kako smo zabrinuti činjenicom što je Ministarstvo turizma i sporta ovim prijedlogom strane turističke vodiče inauguriralo u hrvatske turističke vodiče bez potrebe bilo kakve edukacije. Nula. Naravno, bez obzira imaju li ili nemaju adekvatnu izobrazbu u svojoj domicilnoj državi. Zamislite, čak ne trebaju vladati ni osnovnim znanjem hrvatskog jezika, što naše Ministarstvo očito ni malo ne brine, jer oni i onako s njima neće imati baš nikakvog kontakta. Svaka čast kolegama iz drugih zemalja, ali oni, posve jasno, ne mogu tumačiti hrvatsku povijest, jer nemaju (a kako bi i imali?) toliko potreban osjećaj nacionalne privrženosti i pripadnosti Hrvatskoj. Treba li posebno spomenuti da se to odnosi i na Domovinski rat, temelj slobodne i suverene Hrvatske. Ukratko, strancima je dopušteno da svojim načinima tumačenja hrvatske povijesti rade njezinu reviziju po svom slobodnom nahođenju.</p>	<p>Nije prihvaćen Ne može se prihvatiti navod da strani turistički vodiči vode bez edukacije u Republici Hrvatskoj iz razloga što je važećim Zakonom za pružanje usluga turističkog vodiča propisana obveza polaganja stručnog ispita, koji se sastoji od općeg i posebnog dijela. Turistički vodič koji ima položen opći dio stručnog ispita može voditi na području cijele Republike Hrvatske, osim na i u zaštićenim cjelinama (lokalitetima), dok turistički vodič koji ima položen posebni dio stručnog ispita, a koji polaže posebno po županijama može voditi turiste i po zaštićenim cjelinama (lokalitetima). Usluge turističkog vodiča u Republici Hrvatskoj može pružati državljanin Republike Hrvatske, državljanin druge države ugovornice Ugovora o Europskom gospodarskom prostoru i Švicarske Konfederacije koji ispunjava uvjete za turističkog vodiča propisane tim Zakonom. Iznimno, usluge turističkog vodiča može pružati i državljanin treće države koji ima prijavljeno prebivalište u Republici Hrvatskoj i ispunjava uvjete za turističkog vodiča propisane tim Zakonom, tj. ima položen stručni ispit za turističkog vodiča u Republici Hrvatskoj. Turistički vodič državljanin druge države ugovornice Ugovora o Europskom gospodarskom prostoru i Švicarske Konfederacije može samo privremeno i povremeno pružati usluge turističkog vodiča na području Republike Hrvatske, osim na zaštićenim cjelinama (lokalitetima), ako se prijavio Ministarstvu turizma i sporta te uz uvjet da ima zakonit poslovni nastan u matičnoj državi članici i ondje pripada reguliranoj profesiji ili ako je, u slučaju da ta profesija u njihovoj matičnoj državi članici nije regulirana, je obavljao tu profesiju najmanje godinu</p>

		dana u prethodnih 10 godina. Ukoliko žele pružati usluge na ili u zaštićenim cjelinama (lokalitetima), turistički vodiči iz drugih država članica moraju položiti posebni dio stručnog ispita odnosno ispit za svaku županiju. Kako bi se olakšao pristup obavljanju profesije turističkog vodiča izmjenama Zakona će se brisati dio odredbe u kojoj je propisano da se stručni ispit polaže zasebno za svaku županiju i da se popis zaštićenih cjelina (lokaliteta) sastavlja zasebno za svaku županiju, a sam ispit i popis lokaliteta se uređuje pozakonskim aktima, a ne ovim Zakonom.
308	<p>Neda Farac PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PRUŽANJU USLUGA U TURIZMU, Članak 6.</p> <p>Vaša izjava da se ovim zakonom ništa ne mijenja je sramotna kao i sam zakon. Nas je 5500 u RH, uplaćujemo značajne novce u proračun a ostalo trošimo ovdje u Hrvatskoj. Ostale države se bore za svoje građane, zar je Hrvatska toliko mala i beznačajna? I ne vadite se na direktive EU, one su samo smjernice a ne zakon. Zakon donosite vi.</p>	<p>Nije prihvaćen</p> <p>Direktiva je obvezujuća u pogledu rezultata koji je potrebno postići za svaku državu članicu kojoj je upućena, a odabir oblika i metoda postizanja tog rezultata prepušten je nacionalnim tijelima, što znači da države članice moraju preuzeti obveze sadržane u direktivama i propisati ih svojim nacionalnim zakonodavstvom i pritom su slobodne u izboru načina na koji će prenijeti njihov sadržaj u svoje nacionalne propise (donošenjem novog zakona ili podzakonskog akta, izmjenama i dopunama postojećeg propisa i sl.).</p>
309	<p>Stanka Amadeo PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PRUŽANJU USLUGA U TURIZMU, Članak 6.</p> <p>Ako se želi ukinuti polaganje ispita po županijama neka ide po regijama kako je predložila Zajednica društava turističkih vodiča Hrvatske. Hrvatske regije imaju različitu povijest, kuturno-povijesnu baštinu, geografske elemente i kulturu življenja te svaka od njih, s obzirom na svoje različitosti, zaslužuje da se posebno polaže.</p>	<p>Nije prihvaćen</p> <p>Ovim novim Prijedlogom izmjena Zakona o pružanju usluga u turizmu Ministarstvo turizma i sporta u dijelu Zakona koji se odnosi na turističke vodiče - ne regulira - obvezu polaganja općeg i posebnog dijela ispita za turističke vodiče, već su način polaganja i sadržaj stručnog ispita za turističke vodiče, kao i popis zaštićenih cjelina (lokaliteta) uređeni podzakonskim aktima, tj. pravilnicima iz 2008. godine - Pravilnikom o stručnom ispitu za turističke vodiče i ispitnom programu za turističke pratitelje (NN 50/08 i 120/08) i Pravilnikom o popisu turističkih cjelina (lokaliteta) po županijama (NN 76/08). Prijedlog novog načina polaganja i sadržaja ispita za turističke vodiče bit će predmet rada radne skupine za donošenje novih pravilnika, koji se trebaju donijeti do kraja lipnja 2021. godine. U radnoj skupini će, kao i do sada, sudjelovati predstavnici turističkih vodiča, visoka učilišta koja izvode programe stručnog ispita za turističke vodiče, tijela državne vlasti i stručnjaci.</p>
310	<p>Zajednica društava turističkih vodiča Hrvatske PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PRUŽANJU USLUGA U TURIZMU, Članak 6.</p> <p>Iznimno se protivimo ovakvom prijedlogu te zahtijevamo izmjenu čl. 70.st. 2 te članka 70.st.4. riječima " po regijama" Zahtijeva se izmjena u članku 70. te dopuna novog stavka 6. : " Regije se određuju na slijedeći način: 1. Dalmatinska regija - uključivala bi 4 županije: ☐ Dubrovačko-neretvanska županija ☐ Splitsko – dalmatinska županija ☐ Šibensko – kninska županija ☐ Zadarska županija 2. Istarsko-primorsko-lička regija - uključivala bi 3 županije: ☐ Istarska županija ☐ Primorsko-goranska županija ☐ Ličko-senjska županija 3. Središnja Hrvatska i zagrebačka makroregija - uključivala bi 5 županija i grad Zagreb: ☐ Krapinsko-zagorska županija ☐ Karlovačka županija ☐ Međimurska županija ☐ Varaždinska županija ☐ Zagrebačka županija ☐ Grad Zagreb 4. Panonska regija: ☐ Sisačko-moslavačka županija ☐ Bjelovarsko-bilogorska županija ☐ Kopriivničko-križevačka županija ☐ Virovitičko- podravska županija 5. Slavonska regija -</p>	<p>Nije prihvaćen</p> <p>Ovim novim Prijedlogom izmjena Zakona o pružanju usluga u turizmu Ministarstvo turizma i sporta u dijelu Zakona koji se odnosi na turističke vodiče - ne regulira - obvezu polaganja općeg i posebnog dijela ispita za turističke vodiče, već su način polaganja i sadržaj stručnog ispita za turističke vodiče, kao i popis zaštićenih cjelina (lokaliteta) uređeni podzakonskim aktima, tj. pravilnicima iz 2008. godine - Pravilnikom o stručnom ispitu za turističke vodiče i ispitnom programu za turističke pratitelje (NN 50/08 i 120/08) i Pravilnikom o popisu turističkih cjelina (lokaliteta) po županijama (NN 76/08). Prijedlog novog načina polaganja i sadržaja ispita za turističke vodiče bit će predmet rada radne skupine za donošenje novih pravilnika, koji se trebaju donijeti do kraja lipnja 2021. godine. U radnoj skupini će, kao i do sada, sudjelovati predstavnici turističkih vodiča, visoka učilišta koja izvode programe stručnog ispita za turističke vodiče, tijela državne vlasti i stručnjaci.</p>

	uključivala bi 4 županije: • Vukovarsko-srijemska • Osječko-baranjska županija • Požeško-slavonska županija • Brodsko-posavska županija" Ističemo kako nećemo pristati na nagovještaje kako će se isto urediti Pravilnikom već je nužno da se isto uredi Zakonom, koji ima veću pravnu snagu od Pravilnika, a za nas predstavlja i veću pravnu zaštitu od Pravilnika za koje smo uvjereni kako bi se čak i uslučaju donošenja takvog prijedloga promijenio za nekoliko dana.	
311	<p>UTV "Bastion" PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PRUŽANJU USLUGA U TURIZMU, Članak 7.</p> <p>Poštovani, ne podržavamo prijedlog o brisanju teksta "po županijama" i predlažemo uvođenje termina "po turističkim regijama" koji bi se odnosio na slijedeće regije: 1. Dalmatinska regija Dubrovačko-neretvanska županija Splitsko – dalmatinska županija Šibensko – kninska županija Zadarska županija 2. Istarsko-primorsko-lička regija Istarska županija Primorsko-goranska županija Ličko-senjska županija 3. Središnja Hrvatska i zagrebačka makroregija Krapinsko-zagorska županija Karlovačka županija Međimurska županija Varaždinska županija Zagrebačka županija Grad Zagreb 4. Panonska regija: Sisačko-moslovačka županija Bjelovarsko-bilogorska županija Koprivničko-križevačka županija Virovitičko-podravska županija 5. Slavonska regija Vukovarsko-srijemska Osječko-baranjska županija Požeško-slavonska županija Brodsko-posavska županija</p>	<p>Djelomično prihvaćen</p> <p>Ovim novim Prijedlogom izmjena Zakona o pružanju usluga u turizmu Ministarstvo turizma i sporta u dijelu Zakona koji se odnosi na turističke vodiče - ne regulira - obvezu polaganja općeg i posebnog dijela ispita za turističke vodiče, već su način polaganja i sadržaj stručnog ispita za turističke vodiče, kao i popis zaštićenih cjelina (lokaliteta) uređeni podzakonskim aktima, tj. pravilnicima iz 2008. godine - Pravilnikom o stručnom ispitu za turističke vodiče i ispitnom programu za turističke pratitelje (NN 50/08 i 120/08) i Pravilnikom o popisu turističkih cjelina (lokaliteta) po županijama (NN 76/08). Prijedlog novog načina polaganja i sadržaja ispita za turističke vodiče bit će predmet rada radne skupine za donošenje novih pravilnika, koji se trebaju donijeti do kraja lipnja 2021. godine, a prijedlogom Zakona bit će definiran popis zaštićenih cjelina (lokaliteta) kao cjelina umjetničke, povijesne i kulturne baštine. U radnoj skupini će, kao i do sada, sudjelovati predstavnici turističkih vodiča, visoka učilišta koja izvode programe stručnog ispita za turističke vodiče, tijela državne vlasti i stručnjaci.</p>
312	<p>Marin Krstulović PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PRUŽANJU USLUGA U TURIZMU, Članak 7.</p> <p>Protiv brisanja "po županijama".</p>	<p>Primljeno na znanje</p> <p>Stručni nositelj zadržava stav naveden u obrazloženju u nenormativnom dijelu Nacrta prijedloga zakona.</p>
313	<p>Tijana Vrdoljak Han PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PRUŽANJU USLUGA U TURIZMU, Članak 7.</p> <p>Izričito se protivim ovom prijedlogu i predlažem da bi trebalo ostati kao sada, tj. da se NE briše "po županijama". Ako to u praksi nije moguće predlažem da u članku 70. stavku 2. i stavku 4. piše "po turističkim regijama" umjesto "po županijama" Turističke Regije se određuju na slijedeći način: 1. Dalmatinska regija - uključivala bi 4 županije: Dubrovačko-neretvanska županija Splitsko – dalmatinska županija Šibensko – kninska županija Zadarska županija 2. Istarsko-primorsko-lička regija - uključivala bi 3 županije: Istarska županija Primorsko-goranska županija Ličko-senjska županija 3. Središnja Hrvatska i zagrebačka makroregija - uključivala bi 5 županija i grad Zagreb: Krapinsko-zagorska županija Karlovačka županija Međimurska županija Varaždinska županija Zagrebačka županija Grad Zagreb 4. Panonska regija: Sisačko-moslovačka županija Bjelovarsko-bilogorska županija Koprivničko-križevačka županija Virovitičko-podravska županija 5. Slavonska regija - uključivala bi 4 županije: • Vukovarsko-srijemska Osječko-baranjska županija Požeško-slavonska županija Brodsko-posavska županija</p>	<p>Djelomično prihvaćen</p> <p>Ovim novim Prijedlogom izmjena Zakona o pružanju usluga u turizmu Ministarstvo turizma i sporta u dijelu Zakona koji se odnosi na turističke vodiče - ne regulira - obvezu polaganja općeg i posebnog dijela ispita za turističke vodiče, već su način polaganja i sadržaj stručnog ispita za turističke vodiče, kao i popis zaštićenih cjelina (lokaliteta) uređeni podzakonskim aktima, tj. pravilnicima iz 2008. godine - Pravilnikom o stručnom ispitu za turističke vodiče i ispitnom programu za turističke pratitelje (NN 50/08 i 120/08) i Pravilnikom o popisu turističkih cjelina (lokaliteta) po županijama (NN 76/08). Prijedlog novog načina polaganja i sadržaja ispita za turističke vodiče bit će predmet rada radne skupine za donošenje novih pravilnika, koji se trebaju donijeti do kraja lipnja 2021. godine, a prijedlogom Zakona bit će definiran popis zaštićenih cjelina (lokaliteta) kao cjelina umjetničke, povijesne i kulturne baštine. U radnoj skupini će, kao i do sada, sudjelovati predstavnici turističkih vodiča, visoka učilišta koja izvode programe stručnog ispita za turističke vodiče, tijela državne vlasti i stručnjaci.</p>

314	<p>Ivana Smoljo Mandarić PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PRUŽANJU USLUGA U TURIZMU, Članak 7. Ne slažem s prijedlogom novog teksta. Hrvatska je mala zemlja, ali puna raznolikosti, svaka regija ima svoje specifičnosti i kulturološke razlike. Samo fragmentiranim pristupom i kvalitetnom izobrazbom turistički vodič može prenijeti i sačuvati tolika i tako različita neopipljiva dobra Republike Hrvatske. Zaštićene lokalitete moraju voditi kvalificirane osobe koje su obrazovane i sposobne interpretirati na kvalitetan način tu različitost u kulturnoj baštini, običajima i povijesnim događajima. I sam moto Europske Unije glasi: "Zajedno u raznolikosti"! Takva kvalificiranost se može postići samo polaganjem posebnog dijela ispita za svaku od 5 regija (ako se baš želi smanjiti fragmentiranost ispita za 12 županija) koje je predložila ZDTVH. Dakle, u slučaju da je nužno smanjenje fragmentiranosti ispita, isto treba provesti na način da se polaganje ispita po županijama zamijeni polaganjem ispita po turističkim regijama (5 regija predloženih od strane ZDTVH).</p>	<p>Primljeno na znanje Ovim novim Prijedlogom izmjena Zakona o pružanju usluga u turizmu Ministarstvo turizma i sporta u dijelu Zakona koji se odnosi na turističke vodiče - ne regulira - obvezu polaganja općeg i posebnog dijela ispita za turističke vodiče, već su način polaganja i sadržaj stručnog ispita za turističke vodiče, kao i popis zaštićenih cjelina (lokaliteta) uređeni podzakonskim aktima, tj. pravilnicima iz 2008. godine - Pravilnikom o stručnom ispitu za turističke vodiče i ispitnom programu za turističke pratitelje (NN 50/08 i 120/08) i Pravilnikom o popisu turističkih cjelina (lokaliteta) po županijama (NN 76/08). Prijedlog novog načina polaganja i sadržaja ispita za turističke vodiče bit će predmet rada radne skupine za donošenje novih pravilnika, koji se trebaju donijeti do kraja lipnja 2021. godine, a prijedlogom Zakona bit će definiran popis zaštićenih cjelina (lokaliteta) kao cjelina umjetničke, povijesne i kulturne baštine. U radnoj skupini će, kao i do sada, sudjelovati predstavnici turističkih vodiča, visoka učilišta koja izvode programe stručnog ispita za turističke vodiče, tijela državne vlasti i stručnjaci.</p>
315	<p>Lydia Ćuk PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PRUŽANJU USLUGA U TURIZMU, Članak 7. Članak 7. U članku 71.stavku 4. riječi: "po županijama" zamjenjuju se riječima: "po turističkim regijama"</p>	<p>Nije prihvaćen Stručni nositelj zadržava stav naveden u obrazloženju u nenormativnom dijelu Nacrta prijedloga zakona.</p>
316	<p>Ivica Škriljevečki PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PRUŽANJU USLUGA U TURIZMU, Članak 7. Nema razloga za brisati riječi "po županijama" jer je jedino logično ako će turistički vodič predstavljati i prezentirati županiju da se na stručnom ispitu provjerava znanje i poznavanje upravo tog prostora, te pripadajućih kulturno-povijesnih spomenika te društvenih odnosa i običaja.</p>	<p>Nije prihvaćen Stručni nositelj zadržava stav naveden u obrazloženju u nenormativnom dijelu Nacrta prijedloga zakona.</p>
317	<p>Istarska županija - Regione Istriana PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PRUŽANJU USLUGA U TURIZMU, Članak 7. Predlažemo sljedeće: • u članku 71.stavak.1. riječi „visokom učilištu“ zamjenjuju se riječju „fakultetu“ • u članku 73. stavak 2. točka 1. ispred riječi „srednju“ dodaje se riječ „četverogodišnju“ • u članku 73. stavku 2. točka 3. riječi "da poznaje hrvatski jezik u mjeri dostatnoj za pružanje usluga turističkog vodiča", zamjenjuju se riječima "da posjeduje odgovarajuće uvjerenje nadležnog državnog tijela o poznavanju hrvatskog jezika"</p>	<p>Nije prihvaćen Sukladno Zakonu o znanosti i visokom obrazovanju (NN 123/03, 198/03, 105/04, 174/04, 02/07, 46/07, 45/09, 63/11, 94/13, 139/13, 101/14, 60/15, 131/17) visoka učilišta su sveučilište te fakultet i umjetnička akademija u njegovom sastavu, veleučilište i visoka škola, a visoka učilišta mogu biti javna i privatna, dok prema važećem Zakonu o pružanju usluga u turizmu rješenje o imenovanju ispitne komisije za polaganje stručnog ispita za turističkog vodiča može se izdati samo onom visokom učilištu koje izvodi najmanje stručni ili sveučilišni studij na preddiplomskoj razini u području turizma ili imaju smjer ili nastavne predmete iz područja turizma. Vezano uz uvjetovanje pristupa polaganju stručnog ispita za turističkog vodiča završenom četverogodišnjm srednjom školom, smatramo kao isto nije nužno, iz razloga što će se programom i stručnim ispitom za turističkog vodiča propisati i provjeriti odgovarajuća razina znanja. Vezano uz prijedlog definiranja razine znanja hrvatskog jezika napominjemo da sukladno važećem Zakonu turistički vodič mora znati jezik na kojem pruža usluge najmanje na razini B2 Zajedničkog europskog referentnog okvira. Navedeno znači da vodič koji pruža usluge na hrvatskom jeziku mora znati hrvatski jezik</p>

		<p>najmanje na razini B2. Ukoliko pruža usluge na nekom drugom stranom jeziku, mora poznavati hrvatski jezik u mjeri dostatnoj za pružanje usluga. U pogledu priznavanja stručnih kvalifikacija turističkih vodiča iz drugih država članica Europske unije skrećemo pažnju na odredbe Zakona o reguliranim profesijama i priznavanju inozemnih stručnih kvalifikacija (NN 82/15, 70/19, 47/20), kojim je prenesena Direktiva 2005/36/EZ o priznavanju stručnih kvalifikacija (izmijenjena Direktivom 2013/55/EU), provjera znanja jezika mora biti razmjerna djelatnosti koja će se obavljati, a provodi se samo u slučaju profesija koje utječu na sigurnost pacijenata, a drugih profesija kada postoji osnovana sumnja o dovoljnom poznavanju jezika u odnosu na profesionalne djelatnosti koje se namjeravaju obavljati. Takva provjera može se vršiti samo nakon izdavanja Europske profesionalne kartice i priznavanja inozemnih stručnih kvalifikacija u svrhu ostvarivanja prava na poslovni nastan, ali ne i kod privremenog i povremenog pružanja usluga turističkog vodiča u drugoj državi članici Europske unije.</p>
318	<p>Manuela Kravaica PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PRUŽANJU USLUGA U TURIZMU, Članak 7. Sukladno navedenom u čl.71.st.(4) riječi „po županijama zamjenjuju se riječima „po turističkim regijama.</p>	<p>Nije prihvaćen Ovim novim Prijedlogom izmjena Zakona o pružanju usluga u turizmu Ministarstvo turizma i sporta u dijelu Zakona koji se odnosi na turističke vodiče - ne regulira - obvezu polaganja općeg i posebnog dijela ispita za turističke vodiče, već su način polaganja i sadržaj stručnog ispita za turističke vodiče, kao i popis zaštićenih cjelina (lokaliteta) uređeni podzakonskim aktima, tj. pravilnicima iz 2008. godine - Pravilnikom o stručnom ispitu za turističke vodiče i ispitnom programu za turističke pratitelje (NN 50/08 i 120/08) i Pravilnikom o popisu turističkih cjelina (lokaliteta) po županijama (NN 76/08). Prijedlog novog načina polaganja i sadržaja ispita za turističke vodiče bit će predmet rada radne skupine za donošenje novih pravilnika, koji se trebaju donijeti do kraja lipnja 2021. godine. U radnoj skupini će, kao i do sada, sudjelovati predstavnici turističkih vodiča, visoka učilišta koja izvode programe stručnog ispita za turističke vodiče, tijela državne vlasti i stručnjaci.</p>
319	<p>Viktorija Modrić Flies PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PRUŽANJU USLUGA U TURIZMU, Članak 7. Ne slažem se sa prijedlogom i treba ostati kao i do sada po županijama jer nikoga ne diskriminira. Republika Hrvatska već sad ima nacionalnu licencu nakon polaganja općeg dijela ispita, a polaganjem posebnog dijela omogućuje se pristup zaštićenim lokalitetima određenim po županijama.</p>	<p>Nije prihvaćen Stručni nositelj zadržava stav naveden u obrazloženju u nenormativnom dijelu Nacrta prijedloga zakona.</p>
320	<p>Grad Pazin PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PRUŽANJU USLUGA U TURIZMU, Članak 7. Predlažemo sljedeće: • u članku 71.stavak.1. riječi „visokom učilištu“ zamjenjuju se riječju „fakultetu“ • u članku 73. stavak 2. točka 1. ispred riječi „srednju“ dodaje se riječ „četverogodišnju“ • u članku 73. stavku 2. točka 3. riječi "da poznaje hrvatski jezik u mjeri dostatnoj za pružanje usluga turističkog vodiča", zamjenjuju se riječima "da posjeduje odgovarajuće uvjerenje nadležnog državnog tijela o poznavanju hrvatskog jezika"</p>	<p>Nije prihvaćen Sukladno Zakonu o znanosti i visokom obrazovanju (NN 123/03, 198/03, 105/04, 174/04, 02/07, 46/07, 45/09, 63/11, 94/13, 139/13, 101/14, 60/15, 131/17) visoka učilišta su sveučilište te fakultet i umjetnička akademija u njegovom sastavu, veleučilište i visoka škola, a visoka učilišta mogu biti javna i privatna, dok prema važećem Zakonu o pružanju usluga u turizmu rješenje o imenovanju ispitne komisije za polaganje stručnog ispita za turističkog vodiča može se izdati samo onom visokom učilištu koje izvodi najmanje stručni ili sveučilišni studij na preddiplomskoj razini u području turizma ili imaju smjer ili nastavne predmete iz područja turizma. Vezano uz uvjetovanje pristupa</p>

		<p>polaganju stručnog ispita za turističkog vodiča završenom četverogodišnjm srednjom školom, smatramo kao isto nije nužno, iz razloga što će se programom i stručnim ispitom za turističkog vodiča propisati i provjeriti odgovarajuća razina znanja. Vezano uz prijedlog definiranja razine znanja hrvatskog jezika napominjemo da sukladno važećem Zakonu turistički vodič mora znati jezik na kojem pruža usluge najmanje na razini B2 Zajedničkog europskog referentnog okvira. Navedeno znači da vodič koji pruža usluge na hrvatskom jeziku mora znati hrvatski jezik najmanje na razini B2. Ukoliko pruža usluge na nekom drugom stranom jeziku, mora poznavati hrvatski jezik u mjeri dostatnoj za pružanje usluga. U pogledu priznavanja stručnih kvalifikacija turističkih vodiča iz drugih država članica Europske unije skrećemo pažnju na odredbe Zakona o reguliranim profesijama i priznavanju inozemnih stručnih kvalifikacija (NN 82/15, 70/19, 47/20), kojim je prenesena Direktiva 2005/36/EZ o priznavanju stručnih kvalifikacija (izmijenjena Direktivom 2013/55/EU), provjera znanja jezika mora biti razmjerna djelatnosti koja će se obavljati, a provodi se samo u slučaju profesija koje utječu na sigurnost pacijenata, a drugih profesija kada postoji osnovana sumnja o dovoljnom poznavanju jezika u odnosu na profesionalne djelatnosti koje se namjeravaju obavljati. Takva provjera može se vršiti samo nakon izdavanja Europske profesionalne kartice i priznavanja inozemnih stručnih kvalifikacija u svrhu ostvarivanja prava na poslovni nastan, ali ne i kod privremenog i povremenog pružanja usluga turističkog vodiča u drugoj državi članici Europske unije.</p>
321	<p>VIZ travel j.d.o.o. PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PRUŽANJU USLUGA U TURIZMU, Članak 7. zričito se protivim ovom prijedlogu i predlažem da bi trebalo ostati kao i do sada tj da se NE briše "po županijama". Ako to u praksi nije moguće predlažem da u članku 70. stavku 2. i stavku 4. piše "po turističkim regijama" umjesto "po županijama" Turističke Regije se određuju na slijedeći način: 1. Dalmatinska regija - uključivala bi 4 županije: Dubrovačko-neretvanska županija Splitsko – dalmatinska županija Šibensko – kninska županija Zadarska županija 2.Istarsko-primorsko-lička regija - uključivala bi 3 županije: Istarska županija Primorsko-goranska županija Ličko-senjska županija 3. Središnja Hrvatska i zagrebačka makroregija - uključivala bi 5 županija i grad Zagreb: Krapinsko-zagorska županija Karlovačka županija Međimurska županija Varaždinska županija Zagrebačka županija Grad Zagreb 4.Panonska regija: Sisačko-moslavačka županija Bjelovarsko-bilogorska županija Koprivničko-križevačka županija Virovitičko-podravska županija 5.Slavonska regija - uključivala bi 4 županije: • Vukovarsko-srijemska Osječko-baranjska županija Požeško-slavonska županija Brodsko-posavska županija" !! Molim Vas za očitovanje; na koji način će se priznavati dosadašnje licence? Ako je osoba položila samo jednu županiju, automatski joj se priznaju sve ostale županije? Ili ste zamislili polaganje razlike? Ako se polaže razlika; pod kojim uvjetima? (cijena polaganja, institucija pri kojoj se polaže razlika, satnica....)</p>	<p>Djelomično prihvaćen Ovim novim Prijedlogom izmjena Zakona o pružanju usluga u turizmu Ministarstvo turizma i sporta u dijelu Zakona koji se odnosi na turističke vodiče - ne regulira - obvezu polaganja općeg i posebnog dijela ispita za turističke vodiče, već su način polaganja i sadržaj stručnog ispita za turističke vodiče, kao i popis zaštićenih cjelina (lokaliteta) uređeni podzakonskim aktima, tj. pravilnicima iz 2008. godine - Pravilnikom o stručnom ispitu za turističke vodiče i ispitnom programu za turističke pratitelje (NN 50/08 i 120/08) i Pravilnikom o popisu turističkih cjelina (lokaliteta) po županijama (NN 76/08). Prijedlog novog načina polaganja i sadržaja ispita za turističke vodiče bit će predmet rada radne skupine za donošenje novih pravilnika, koji se trebaju donijeti do kraja lipnja 2021. godine. U radnoj skupini će, kao i do sada, sudjelovati predstavnici turističkih vodiča, visoka učilišta koja izvode programe stručnog ispita za turističke vodiče, tijela državne vlasti i stručnjaci.</p>

322	<p>Željka Pleš PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PRUŽANJU USLUGA U TURIZMU, Članak 7. Izričito se protivim ovom prijedlogu i predlažem da bi trebalo ostati kao i do sada tj da se NE briše "po županijama". Ako to u praksi nije moguće predlažem da u članku 70. stavku 2. i stavku 4. piše "po turističkim regijama" umjesto "po županijama" Turističke Regije se određuju na slijedeći način: 1. Dalmatinska regija - uključivala bi 4 županije: Dubrovačko-neretvanska županija Splitsko – dalmatinska županija Šibensko – kninska županija Zadarska županija 2.Istarsko-primorsko-lička regija - uključivala bi 3 županije: Istarska županija Primorsko-goranska županija Ličko-senjska županija 3. Središnja Hrvatska i zagrebačka makroregija - uključivala bi 5 županija i grad Zagreb: Krapinsko-zagorska županija Karlovačka županija Međimurska županija Varaždinska županija Zagrebačka županija Grad Zagreb 4.Panonska regija: Sisačko-moslavačka županija Bjelovarsko-bilogorska županija Koprivničko-križevačka županija Virovitičko-podravska županija 5.Slavonska regija - uključivala bi 4 županije: • Vukovarsko-srijemska Osječko-baranjska županija Požeško-slavonska županija Brodsko-posavska županija" !! Molim Vas za očitovanje; na koji način će se priznavati dosadašnje licence? Ako je osoba položila samo jednu županiju, automatski joj se priznaju sve ostale županije? Ili ste zamislili polaganje razlike? Ako se polaže razlika; pod kojim uvjetima? (cijena polaganja, institucija pri kojoj se polaže razlika, satnica....)</p>	<p>Djelomično prihvaćen Ovim novim Prijedlogom izmjena Zakona o pružanju usluga u turizmu Ministarstvo turizma i sporta u dijelu Zakona koji se odnosi na turističke vodiče - ne regulira - obvezu polaganja općeg i posebnog dijela ispita za turističke vodiče, već su način polaganja i sadržaj stručnog ispita za turističke vodiče, kao i popis zaštićenih cjelina (lokaliteta) uređeni podzakonskim aktima, tj. pravilnicima iz 2008. godine - Pravilnikom o stručnom ispitu za turističke vodiče i ispitnom programu za turističke pratitelje (NN 50/08 i 120/08) i Pravilnikom o popisu turističkih cjelina (lokaliteta) po županijama (NN 76/08). Prijedlog novog načina polaganja i sadržaja ispita za turističke vodiče bit će predmet rada radne skupine za donošenje novih pravilnika, koji se trebaju donijeti do kraja lipnja 2021. godine. U radnoj skupini će, kao i do sada, sudjelovati predstavnici turističkih vodiča, visoka učilišta koja izvode programe stručnog ispita za turističke vodiče, tijela državne vlasti i stručnjaci.</p>
323	<p>Grad Pula-Pola PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PRUŽANJU USLUGA U TURIZMU, Članak 7. Prijedlog: „2. naznaku o položenom općem dijelu stručnog ispita odnosno naznaku o položenom općem dijelu stručnog ispita i posebnom dijelu stručnog ispita za zaštićene cjeline (lokalitete) po regijama iz članka 70. stavak 6 .“</p>	<p>Djelomično prihvaćen Ovim novim Prijedlogom izmjena Zakona o pružanju usluga u turizmu Ministarstvo turizma i sporta u dijelu Zakona koji se odnosi na turističke vodiče - ne regulira - obvezu polaganja općeg i posebnog dijela ispita za turističke vodiče, već su način polaganja i sadržaj stručnog ispita za turističke vodiče, kao i popis zaštićenih cjelina (lokaliteta) uređeni podzakonskim aktima, tj. pravilnicima iz 2008. godine - Pravilnikom o stručnom ispitu za turističke vodiče i ispitnom programu za turističke pratitelje (NN 50/08 i 120/08) i Pravilnikom o popisu turističkih cjelina (lokaliteta) po županijama (NN 76/08). Prijedlog novog načina polaganja i sadržaja ispita za turističke vodiče bit će predmet rada radne skupine za donošenje novih pravilnika, koji se trebaju donijeti do kraja lipnja 2021. godine. U radnoj skupini će, kao i do sada, sudjelovati predstavnici turističkih vodiča, visoka učilišta koja izvode programe stručnog ispita za turističke vodiče, tijela državne vlasti i stručnjaci.</p>
324	<p>GRAD ROVINJ-ROVIGNO PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PRUŽANJU USLUGA U TURIZMU, Članak 7. U članku 73. stavak 2. točka 1. ispred riječi „srednju“ dodaje se riječ „četverogodišnju“. U članku 73. stavku 2. točka 3. riječi "da pozna je hrvatski jezik u mjeri dostatnoj za pružanje usluga turističkog vodiča", zamjenjuju se riječima "da posjeduje odgovarajuće uvjerenje nadležnog državnog tijela o poznavanju hrvatskog jezika".</p>	<p>Nije prihvaćen Vezano uz uvjetovanje pristupa polaganju stručnog ispita za turističkog vodiča završenom četverogodišnjm srednjom školom, smatramo kao isto nije nužno, iz razloga što će se programom i stručnim ispitom za turističkog vodiča propisati i provjeriti odgovarajuća razina znanja. Vezano uz prijedlog definiranja razine znanja hrvatskog jezika napominjemo da sukladno važećem Zakonu turistički vodič mora znati jezik na kojem pruža usluge najmanje na razini B2 Zajedničkog europskog referentnog okvira. Navedeno znači da vodič koji</p>

		<p>pruža usluge na hrvatskom jeziku mora znati hrvatski jezik najmanje na razini B2. Ukoliko pruža usluge na nekom drugom stranom jeziku, mora poznavati hrvatski jezik u mjeri dostatnoj za pružanje usluga. U pogledu priznavanja stručnih kvalifikacija turističkih vodiča iz drugih država članica Europske unije skrećemo pažnju na odredbe Zakona o reguliranim profesijama i priznavanju inozemnih stručnih kvalifikacija (NN 82/15, 70/19, 47/20), kojim je prenesena Direktiva 2005/36/EZ o priznavanju stručnih kvalifikacija (izmijenjena Direktivom 2013/55/EU), provjera znanja jezika mora biti razmjerna djelatnosti koja će se obavljati, a provodi se samo u slučaju profesija koje utječu na sigurnost pacijenata, a drugih profesija kada postoji osnovana sumnja o dovoljnom poznavanju jezika u odnosu na profesionalne djelatnosti koje se namjeravaju obavljati. Takva provjera može se vršiti samo nakon izdavanja Europske profesionalne kartice i priznavanja inozemnih stručnih kvalifikacija u svrhu ostvarivanja prava na poslovni nastan, ali ne i kod privremenog i povremenog pružanja usluga turističkog vodiča u drugoj državi članici Europske unije.</p>
325	<p>GRAD ROVINJ-ROVIGNO PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PRUŽANJU USLUGA U TURIZMU, Članak 7. U članku 71.stavak.1. riječi „visokom učilištu“ zamjenjuju se riječju „fakultetu“.</p>	<p>Nije prihvaćen Sukladno Zakonu o znanosti i visokom obrazovanju (NN 123/03, 198/03, 105/04, 174/04, 02/07, 46/07, 45/09, 63/11, 94/13, 139/13, 101/14, 60/15, 131/17) visoka učilišta su sveučilište te fakultet i umjetnička akademija u njegovom sastavu, veleučilište i visoka škola, a visoka učilišta mogu biti javna i privatna, dok prema važećem Zakonu o pružanju usluga u turizmu rješenje o imenovanju ispitne komisije za polaganje stručnog ispita za turističkog vodiča može se izdati samo onom visokom učilištu koje izvodi najmanje stručni ili sveučilišni studij na preddiplomskoj razini u području turizma ili imaju smjer ili nastavne predmete iz područja turizma.</p>
326	<p>Tanja Atlija PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PRUŽANJU USLUGA U TURIZMU, Članak 7. Sukladno navedenom u čl.71.st.(4) riječi „po županijama zamjenjuju se riječima „po turističkim regijama“.</p>	<p>Primljeno na znanje Ovim novim Prijedlogom izmjena Zakona o pružanju usluga u turizmu Ministarstvo turizma i sporta u dijelu Zakona koji se odnosi na turističke vodiče - ne regulira - obvezu polaganja općeg i posebnog dijela ispita za turističke vodiče, već su način polaganja i sadržaj stručnog ispita za turističke vodiče, kao i popis zaštićenih cjelina (lokaliteta) uređeni podzakonskim aktima, tj. pravilnicima iz 2008. godine - Pravilnikom o stručnom ispitu za turističke vodiče i ispitnom programu za turističke pratitelje (NN 50/08 i 120/08) i Pravilnikom o popisu turističkih cjelina (lokaliteta) po županijama (NN 76/08). Prijedlog novog načina polaganja i sadržaja ispita za turističke vodiče bit će predmet rada radne skupine za donošenje novih pravilnika, koji se trebaju donijeti do kraja lipnja 2021. godine. U radnoj skupini će, kao i do sada, sudjelovati predstavnici turističkih vodiča, visoka učilišta koja izvode programe stručnog ispita za turističke vodiče, tijela državne vlasti i stručnjaci.</p>
327	<p>Zdravka Vrnoga PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PRUŽANJU USLUGA U TURIZMU, Članak 7. Izričito se protivim ovom prijedlogu i predlažem da bi trebalo ostati kao i do sada tj da se NE briše "po županijama". Ako to u praksi nije moguće predlažem da u članku 70. stavku 2. i stavku 4. piše "po</p>	<p>Nije prihvaćen Ovim novim Prijedlogom izmjena Zakona o pružanju usluga u turizmu Ministarstvo turizma i sporta u dijelu Zakona koji se odnosi na turističke vodiče - ne regulira - obvezu polaganja općeg i posebnog dijela ispita za turističke vodiče, već su način polaganja i sadržaj stručnog ispita za turističke vodiče, kao i popis zaštićenih cjelina (lokaliteta) uređeni podzakonskim</p>

	<p>turističkim regijama" umjesto "po županijama"</p> <p>Turističke Regije se određuju na slijedeći način: 1. Dalmatinska regija - uključivala bi 4 županije: Dubrovačko-neretvanska županija Splitsko – dalmatinska županija Šibensko – kninska županija Zadarska županija 2. Istarsko-primorsko-lička regija - uključivala bi 3 županije: Istarska županija Primorsko-goranska županija Ličko-senjska županija 3. Središnja Hrvatska i zagrebačka makroregija - uključivala bi 5 županija i grad Zagreb: Krapinsko-zagorska županija Karlovačka županija Međimurska županija Varaždinska županija Zagrebačka županija Grad Zagreb 4. Panonska regija: Sisačko-moslavačka županija Bjelovarsko-bilogorska županija Koprivničko-križevačka županija Virovitičko-podravska županija 5. Slavonska regija - uključivala bi 4 županije: • Vukovarsko-srijemska Osječko-baranjska županija Požeško-slavonska županija Brodsko-posavska županija" !! Molim Vas za očitovanje; na koji način će se priznavati dosadašnje licence? Ako je osoba položila samo jednu županiju, automatski joj se priznaju sve ostale županije? Ili ste zamislili polaganje razlike? Ako se polaže razlika; pod kojim uvjetima? (cijena polaganja, institucija pri kojoj se polaže razlika, satnica....)</p>	<p>aktima, tj. pravilnicima iz 2008. godine - Pravilnikom o stručnom ispitu za turističke vodiče i ispitnom programu za turističke pratitelje (NN 50/08 i 120/08) i Pravilnikom o popisu turističkih cjelina (lokaliteta) po županijama (NN 76/08). Prijedlog novog načina polaganja i sadržaja ispita za turističke vodiče bit će predmet rada radne skupine za donošenje novih pravilnika, koji se trebaju donijeti do kraja lipnja 2021. godine. U radnoj skupini će, kao i do sada, sudjelovati predstavnici turističkih vodiča, visoka učilišta koja izvode programe stručnog ispita za turističke vodiče, tijela državne vlasti i stručnjaci.</p>
328	<p>Grad Dubrovnik PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PRUŽANJU USLUGA U TURIZMU, Članak 7. Protivimo se prijedlogu. Predlažemo ostaviti postojeću definiciju „po županijama“ ili „po županijama“ zamijeniti „po područjima“. Obrazloženje: Postojeći Zakon predviđa polaganje općeg i posebnog dijela stručnog ispita i nikoga ne diskriminira. Ukoliko je intencija ukidanje odredbi koji predviđa polaganje posebnog dijela stručnog ispita za zaštićene cjeline (lokalitete) po županijama neophodno je definirati polaganje istog prema drugim kriterijima podjele npr. područja (povijesno i geografski bliska). S obzirom na činjenicu da različita područja u Republici Hrvatskoj imaju različitu povijest, kulturno-povijesnu baštinu, kulturu življenja, geografski položaj isto zahtijeva zasebnu edukaciju te posljedično i zasebno polaganje ispita. Grad Dubrovnik Upravni odjel za turizam, gospodarstvo i more</p>	<p>Nije prihvaćen Ovim novim Prijedlogom izmjena Zakona o pružanju usluga u turizmu Ministarstvo turizma i sporta u dijelu Zakona koji se odnosi na turističke vodiče - ne regulira - obvezu polaganja općeg i posebnog dijela ispita za turističke vodiče, već su način polaganja i sadržaj stručnog ispita za turističke vodiče, kao i popis zaštićenih cjelina (lokaliteta) uređeni podzakonskim aktima, tj. pravilnicima iz 2008. godine - Pravilnikom o stručnom ispitu za turističke vodiče i ispitnom programu za turističke pratitelje (NN 50/08 i 120/08) i Pravilnikom o popisu turističkih cjelina (lokaliteta) po županijama (NN 76/08). Prijedlog novog načina polaganja i sadržaja ispita za turističke vodiče bit će predmet rada radne skupine za donošenje novih pravilnika, koji se trebaju donijeti do kraja lipnja 2021. godine. U radnoj skupini će, kao i do sada, sudjelovati predstavnici turističkih vodiča, visoka učilišta koja izvode programe stručnog ispita za turističke vodiče, tijela državne vlasti i stručnjaci.</p>
329	<p>Ana Bašić Alerić PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PRUŽANJU USLUGA U TURIZMU, Članak 7. Protivim se prijedlogu jer se njime obezvrjeđuje uloženo vrijeme, trud i novac svima koji su ispite polagali po županijama. Ukoliko predlagatelj inzistira na ovoj promjeni predlažem da svakom pojedinom vodiču vrati uložena sredstva za polaganje dodatnih županija i odgovarajuću naknadu za prouzročenu znatnu poslovnu štetu nastalu ukidanjem licenci po županijama. Budući da je došlo do nesuglasica oko broja vodiča u Republici Hrvatskoj konačan broj osoba koje bi imale pravo na nadoknadu štete možete utvrditi zbrajanjem broja uvjerenja izdanih od strane ustanova koje su vodile programe obrazovanja za turističke vodiče.</p>	<p>Nije prihvaćen Stručni nositelj zadržava stav naveden u obrazloženju u nenormativnom dijelu Nacrta prijedloga zakona.</p>
330	<p>Davorin Labus PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I</p>	<p>Nije prihvaćen Ovim novim Prijedlogom izmjena Zakona o pružanju</p>

	<p>DOPUNAMA ZAKONA O PRUŽANJU USLUGA U TURIZMU, Članak 7.</p> <p>Izričito se protivim ovom prijedlogu i predlažem da bi trebalo ostati kao i do sada tj da se NE briše "po županijama". Ako to u praksi nije moguće predlažem da u članku 70. stavku 2. i stavku 4. piše "po turističkim regijama" umjesto "po županijama"</p> <p>Turističke Regije se određuju na slijedeći način: 1. Dalmatinska regija - uključivala bi 4 županije: ☐ Dubrovačko-neretvanska županija ☐ Splitsko – dalmatinska županija ☐ Šibensko – kninska županija ☐ Zadarska županija 2. Istarsko-primorsko-lička regija - uključivala bi 3 županije: ☐ Istarska županija ☐ Primorsko-goranska županija ☐ Ličko-senjska županija 3. Središnja Hrvatska i zagrebačka makroregija - uključivala bi 5 županija i grad Zagreb: ☐ Krapinsko-zagorska županija ☐ Karlovačka županija ☐ Međimurska županija ☐ Varaždinska županija ☐ Zagrebačka županija ☐ Grad Zagreb 4. Panonska regija: ☐ Sisačko-moslavačka županija ☐ Bjelovarsko-bilogorska županija ☐ Koprivničko-križevačka županija ☐ Virovitičko- podravska županija 5. Slavonska regija - uključivala bi 4 županije: • Vukovarsko-srijemska • Osječko-baranjska županija • Požeško-slavonska županija • Brodsko-posavska županija" Također; Molim Vas za očitovanje; na koji način će se priznavati dosadašnje licence? Ako je osoba položila samo jednu županiju, automatski joj se priznaju sve ostale županije? Ili ste zamislili polaganje razlike? Ako se polaže razlika; pod kojim uvjetima? (cijena polaganja, institucija pri kojoj se polaže razlika, satnica....)</p>	<p>usluga u turizmu Ministarstvo turizma i sporta u dijelu Zakona koji se odnosi na turističke vodiče - ne regulira - obvezu polaganja općeg i posebnog dijela ispita za turističke vodiče, već su način polaganja i sadržaj stručnog ispita za turističke vodiče, kao i popis zaštićenih cjelina (lokaliteta) uređeni podzakonskim aktima, tj. pravilnicima iz 2008. godine - Pravilnikom o stručnom ispitu za turističke vodiče i ispitnom programu za turističke pratitelje (NN 50/08 i 120/08) i Pravilnikom o popisu turističkih cjelina (lokaliteta) po županijama (NN 76/08). Prijedlog novog načina polaganja i sadržaja ispita za turističke vodiče bit će predmet rada radne skupine za donošenje novih pravilnika, koji se trebaju donijeti do kraja lipnja 2021. godine. U radnoj skupini će, kao i do sada, sudjelovati predstavnici turističkih vodiča, visoka učilišta koja izvode programe stručnog ispita za turističke vodiče, tijela državne vlasti i stručnjaci.</p>
331	<p>GRAD ROVINJ-ROVIGNO</p> <p>PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PRUŽANJU USLUGA U TURIZMU, Članak 7.</p> <p>Predlažemo da se riječi "po županijama" zamijene riječima "po regijama". Samim brisanjem riječi "po županijama" omogućilo bi se u potpunosti brisati dio ispita koji se odnosi na lokalitete, odnosno županije. Radi lakšeg polaganja ispita, predlažemo polaganje ispita po povijesno i geografski bliskim regijama. Na ovaj način bi se zaštićeni lokaliteti polagali samo za 5 regija (za razliku od sadašnjih 20 županija i grada Zagreba) .Fragmentiranost ispita bi se smanjila na najmanju moguću mjeru koja je u isto vrijeme logična, smisljena i potrebna. 1. Dalmatinska regija - uključivala bi 4 županije: ☐ Dubrovačko-neretvanska županija ☐ Splitsko – dalmatinska županija ☐ Šibensko – kninska županija ☐ Zadarska županija 2. Istarsko-primorsko-lička regija - uključivala bi 3 županije: Istarska županija ☐ Primorsko-goranska županija ☐ Ličko-senjska županija 3. Središnja Hrvatska i zagrebačka makroregija - uključivala bi 5 županija i grad Zagreb: ☐ Krapinsko-zagorska županija ☐ Karlovačka županija ☐ Međimurska županija ☐ Varaždinska županija ☐ Zagrebačka županija ☐ Grad Zagreb 4. Panonska regija: ☐ Sisačko-moslavačka županija ☐ Bjelovarsko-bilogorska županija ☐ Koprivničko-križevačka županija ☐ Virovitičko- podravska županija 5. Slavonska regija - uključivala bi 4 županije: • Vukovarsko-srijemska • Osječko-baranjska županija • Požeško-slavonska županija • Brodsko-posavska županija</p>	<p>Djelomično prihvaćen</p> <p>Ovim novim Prijedlogom izmjena Zakona o pružanju usluga u turizmu Ministarstvo turizma i sporta u dijelu Zakona koji se odnosi na turističke vodiče - ne regulira - obvezu polaganja općeg i posebnog dijela ispita za turističke vodiče, već su način polaganja i sadržaj stručnog ispita za turističke vodiče, kao i popis zaštićenih cjelina (lokaliteta) uređeni podzakonskim aktima, tj. pravilnicima iz 2008. godine - Pravilnikom o stručnom ispitu za turističke vodiče i ispitnom programu za turističke pratitelje (NN 50/08 i 120/08) i Pravilnikom o popisu turističkih cjelina (lokaliteta) po županijama (NN 76/08). Prijedlog novog načina polaganja i sadržaja ispita za turističke vodiče bit će predmet rada radne skupine za donošenje novih pravilnika, koji se trebaju donijeti do kraja lipnja 2021. godine. U radnoj skupini će, kao i do sada, sudjelovati predstavnici turističkih vodiča, visoka učilišta koja izvode programe stručnog ispita za turističke vodiče, tijela državne vlasti i stručnjaci.</p>

332	<p>Mihaela Medić PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PRUŽANJU USLUGA U TURIZMU, Članak 7. Umjesto brisanja riječi "po županijama", predlažem zamjenu s riječima "po regijama"</p>	<p>Nije prihvaćen Ovim novim Prijedlogom izmjena Zakona o pružanju usluga u turizmu Ministarstvo turizma i sporta u dijelu Zakona koji se odnosi na turističke vodiče - ne regulira - obvezu polaganja općeg i posebnog dijela ispita za turističke vodiče, već su način polaganja i sadržaj stručnog ispita za turističke vodiče, kao i popis zaštićenih cjelina (lokaliteta) uređeni podzakonskim aktima, tj. pravilnicima iz 2008. godine - Pravilnikom o stručnom ispitu za turističke vodiče i ispitnom programu za turističke pratitelje (NN 50/08 i 120/08) i Pravilnikom o popisu turističkih cjelina (lokaliteta) po županijama (NN 76/08). Prijedlog novog načina polaganja i sadržaja ispita za turističke vodiče bit će predmet rada radne skupine za donošenje novih pravilnika, koji se trebaju donijeti do kraja lipnja 2021. godine. U radnoj skupini će, kao i do sada, sudjelovati predstavnici turističkih vodiča, visoka učilišta koja izvode programe stručnog ispita za turističke vodiče, tijela državne vlasti i stručnjaci.</p>
333	<p>Ivana Hustić PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PRUŽANJU USLUGA U TURIZMU, Članak 7. Nije potrebno brisati riječi "po županijama" u članku 71. stavak 4. Obrazloženje: Dosadašnji zakon sasvim uredno predviđa polaganje ispita i nikoga ne diskriminira, ni domaće ni strane vodiče. Vaš prijedlog je nepotreban, pogotovo što Direktiva predviđa kako strani vodiči mogu dobiti dozvolu za vođenje i po Hrvatskoj, izuzev po zaštićenim lokalitetima, ukoliko prilože potvrdu da su u zadnjih deset godina radili jednu godinu kao vodiči. Dozvolu za zaštićene lokalitete također mogu dobiti, pod istim uvjetima kao i građani R.Hrvatske. R.Hrvatska je jedna od EU zemalja koja po svojoj dugogodišnjoj tradiciji i praksi ima zanimanje turističkog vodiča koje se postiže učenjem i polaganjem ispita pri visokim i višim učilištima. R. Hrvatska bi trebala biti primjer drugim EU zemljama po pitanju ispita za turističke vodiče, jer dosadašnjim načinom izvođenja ispita, R.Hrvatska upravo koristi različitost i lokalnost u europskoj globalnosti (što je moto EU; think global, act local i "ujedinjeni u različitosti") kao zaštitu svog identiteta i pri tom ne brani stranim turističkim vodičima pristupanje istim ispitima kojima se podvrgavaju građani R.Hrvatske. Ivana Hustić, licencirani turistički vodič</p>	<p>Nije prihvaćen Stručni nositelj zadržava stav naveden u obrazloženju u nenormativnom dijelu Nacrta prijedloga zakona. Sukladno važećem zakonskom uređenju, turistički vodič državljanin Republike Hrvatske, kao i turistički vodič državljanin države članice Europske unije koji bi pružao usluge na privremenoj i povremenoj osnovi, za pružanje usluga na cijelom teritoriju Republike Hrvatske morao bi položiti ukupno 21 posebni dio ispita, što se smatra ograničenjem u pružanju usluga turističkog vodiča.</p>
334	<p>Ajlin Andreis Sarun PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PRUŽANJU USLUGA U TURIZMU, Članak 7. nema potrebe brisati stavku 'po županijama'</p>	<p>Nije prihvaćen Stručni nositelj zadržava stav naveden u obrazloženju u nenormativnom dijelu Nacrta prijedloga zakona.</p>
335	<p>DTV Rovinj PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PRUŽANJU USLUGA U TURIZMU, Članak 7. Iz istog razloga kao u članku 70. stavak 2 i stavak 4. predlažemo istu izmjenu, odnosno umjesto brisanja riječi "po županijama", zamjenu riječima "po regijama".</p>	<p>Nije prihvaćen Ovim novim Prijedlogom izmjena Zakona o pružanju usluga u turizmu Ministarstvo turizma i sporta u dijelu Zakona koji se odnosi na turističke vodiče - ne regulira - obvezu polaganja općeg i posebnog dijela ispita za turističke vodiče, već su način polaganja i sadržaj stručnog ispita za turističke vodiče, kao i popis zaštićenih cjelina (lokaliteta) uređeni podzakonskim aktima, tj. pravilnicima iz 2008. godine - Pravilnikom o stručnom ispitu za turističke vodiče i ispitnom programu za turističke pratitelje (NN 50/08 i 120/08) i Pravilnikom o popisu turističkih cjelina (lokaliteta) po</p>

		<p>županijama (NN 76/08). Prijedlog novog načina polaganja i sadržaja ispita za turističke vodiče bit će predmet rada radne skupine za donošenje novih pravilnika, koji se trebaju donijeti do kraja lipnja 2021. godine. U radnoj skupini će, kao i do sada, sudjelovati predstavnici turističkih vodiča, visoka učilišta koja izvode programe stručnog ispita za turističke vodiče, tijela državne vlasti i stručnjaci.</p>
336	<p>Božidarka Šcerbe Haupt PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PRUŽANJU USLUGA U TURIZMU, Članak 7. Nije potrebno brisati riječi "po županijama" u članku 71. stavak 4. Obrazloženje: Dosadašnji zakon sasvim uredno predviđa polaganje ispita i nikoga ne diskriminira, ni domaće ni strane vodiče. Vaš prijedlog je nepotreban, pogotovo što Direktiva predviđa kako strani vodiči mogu dobiti dozvolu za vođenje i po Hrvatskoj, izuzev po zaštićenim lokalitetima, ukoliko prilože potvrdu da su u zadnjih deset godina radili jednu godinu kao vodiči. Dozvolu za zaštićene lokalitete također mogu dobiti, pod istim uvjetima kao i građani R.Hrvatske. R.Hrvatska je jedna od EU zemalja koja po svojoj dugogodišnjoj tradiciji i praksi ima zanimanje turističkog vodiča koje se postiže učenjem i polaganjem ispita pri visokim i višim učilištima. R. Hrvatska bi trebala biti primjer drugim EU zemljama po pitanju ispita za turističke vodiče, jer dosadašnjim načinom izvođenja ispita, R.Hrvatska upravo koristi različitost i lokalnost u europskoj globalnosti (što je moto EU; think global, act local i "ujedinjeni u različitosti") kao zaštitu svog identiteta i pri tom ne brani stranim turističkim vodičima pristupanje istim ispitima kojima se podvrgavaju građani R.Hrvatske. Također smo svjedoci kako se istovremeno razgranala mreža EU interpretatora baštine, a u stvari turističkih vodiča. To upravo organizira jedna njemačka nevladina organizacija sa EU sredstvima, svugdje po EU, pa tako i u R.Hrvatskoj. Zanimljivo je kako upravo u R. Njemačkoj zanimanje turističkog vodiča nema tradiciju niti podliježe polaganju ispita, da bi sada upravo iz te zemlje stizale razne radionice i diplome na nivou EU koje čak na teritoriju R.Hrvatske dovode u nepovoljan položaj upravo sve one turističke vodiče koji nisu položili takav, a u stvari strani ispit.</p>	<p>Nije prihvaćen Stručni nositelj zadržava stav naveden u obrazloženju u nenormativnom dijelu Nacrta prijedloga zakona. Sukladno važećem zakonskom uređenju, turistički vodič državljanin Republike Hrvatske, kao i turistički vodič državljanin države članice Europske unije koji bi pružao usluge na privremenoj i povremenoj osnovi, za pružanje usluga na cijelom teritoriju Republike Hrvatske morao bi položiti ukupno 21 posebni dio ispita, što se smatra ograničenjem u pružanju usluga turističkog vodiča. Tzv. interpretatori baštine ne smatraju se turističkim vodičima i tečajevi za interpretatore baštine ne omogućuju osobama koje ih pohađaju pružanje usluga turističkog vodiča.</p>
337	<p>Vesna Milanović PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PRUŽANJU USLUGA U TURIZMU, Članak 7. Poštovani, slažem se da se u ovom članku briše izraz "po županijama" dok god u pravilniku o lokalitetima ostaju dosadašnje zaštićene cjeline te dok god je za vođenje na zaštićenim lokalitetima potrebno položiti posebni dio stručnog ispita koji u ovom slučaju mora biti proširen i uključivati edukaciju o svim lokalitetima iz pravilnika te sukladno tome trajati duže od postojeće i zbog stručnosti provoditi se isključivo na državnim fakultetima koji pružaju obrazovanje iz područja turizma. U protivnom predlažem regionalizaciju koju su naveli kolege iz brojnih udruženja turističkih vodiča koji su ostavili svoje komentare u ovom savjetovanju. Hvala.</p>	<p>Primljeno na znanje Ovim novim Prijedlogom izmjena Zakona o pružanju usluga u turizmu Ministarstvo turizma i sporta u dijelu Zakona koji se odnosi na turističke vodiče - ne regulira - obvezu polaganja općeg i posebnog dijela ispita za turističke vodiče, već su način polaganja i sadržaj stručnog ispita za turističke vodiče, kao i popis zaštićenih cjelina (lokaliteta) uređeni podzakonskim aktima, tj. pravilnicima iz 2008. godine - Pravilnikom o stručnom ispitu za turističke vodiče i ispitnom programu za turističke pratitelje (NN 50/08 i 120/08) i Pravilnikom o popisu turističkih cjelina (lokaliteta) po županijama (NN 76/08). Prijedlog novog načina polaganja i sadržaja ispita za turističke vodiče bit će predmet rada radne skupine za donošenje novih pravilnika, koji se trebaju donijeti do kraja lipnja 2021. godine. U radnoj skupini će, kao i do sada, sudjelovati predstavnici turističkih vodiča, visoka učilišta koja izvode programe stručnog ispita za turističke vodiče,</p>

		tijela državne vlasti i stručnjaci.
338	<p>Jasminka Miškulin PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PRUŽANJU USLUGA U TURIZMU, Članak 7. Protivim se predloženom člankom i umjesto toga podržavam u cjelosti prijedlog ZDTVH. Regije moraju biti upisane u Zakon, a ne u neki pravilnik koji je podložan izmjenama preko noći i prema nečijem nahođenju. Smatram da je ovo jedini kompromis koji može uz kvalitetnu edukaciju i dobru osmišlen popis zaštićenih lokaliteta očuvati jednu struku, kulturni turizam i vrijednosti naše baštine u koje se navodne kunete</p>	<p>Nije prihvaćen Ovim novim Prijedlogom izmjena Zakona o pružanju usluga u turizmu Ministarstvo turizma i sporta u dijelu Zakona koji se odnosi na turističke vodiče - ne regulira - obvezu polaganja općeg i posebnog dijela ispita za turističke vodiče, već su način polaganja i sadržaj stručnog ispita za turističke vodiče, kao i popis zaštićenih cjelina (lokaliteta) uređeni podzakonskim aktima, tj. pravilnicima iz 2008. godine - Pravilnikom o stručnom ispitu za turističke vodiče i ispitnom programu za turističke pratitelje (NN 50/08 i 120/08) i Pravilnikom o popisu turističkih cjelina (lokaliteta) po županijama (NN 76/08). Prijedlog novog načina polaganja i sadržaja ispita za turističke vodiče bit će predmet rada radne skupine za donošenje novih pravilnika, koji se trebaju donijeti do kraja lipnja 2021. godine. U radnoj skupini će, kao i do sada, sudjelovati predstavnici turističkih vodiča, visoka učilišta koja izvode programe stručnog ispita za turističke vodiče, tijela državne vlasti i stručnjaci.</p>
339	<p>Tijana Vrdoljak Han PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PRUŽANJU USLUGA U TURIZMU, Članak 8. Nastavno na prijedlog u prethodnom članku zahtijeva se izmjena: „2. naznaku o položenom općem dijelu stručnog ispita odnosno naznaku o položenom općem dijelu stručnog ispita i posebnom dijelu stručnog ispita za zaštićene cjeline (lokalitete) po regijama iz članka 70. stavak 6.“</p>	<p>Nije prihvaćen Rješenje će se izdavati sukladno izdanom uvjerenju o položenom stručnom ispitu, a program stručnog ispita će biti propisan pravilnikom o stručnom ispitu.</p>
340	<p>Lydia Ćuk PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PRUŽANJU USLUGA U TURIZMU, Članak 8. Članak 8. U članku 74. točka 2. mijenja se i glasi: „2. naznaku o položenom općem dijelu stručnog ispita odnosno naznaku o položenom općem dijelu stručnog ispita i posebnom dijelu stručnog ispita za zaštićene cjeline (lokalitete) po turističkim regijama.</p>	<p>Nije prihvaćen Rješenje će se izdavati sukladno izdanom uvjerenju o položenom stručnom ispitu, a program stručnog ispita će biti propisan pravilnikom o stručnom ispitu.</p>
341	<p>Ivica Škriljevečki PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PRUŽANJU USLUGA U TURIZMU, Članak 8. "2. naznaku o položenom općem dijelu stručnog ispita za turističke voditelje (tour manager) odnosno o kompletno (opći i posebni dio) položenom stručnom ispitu za turističkog vodiča (tour guide) na zaštićenim lokalitetima po županijama.</p>	<p>Nije prihvaćen Voditelj putovanja je osoba koja obavlja operativno-tehničke poslove u vođenju i praćenju turista tijekom putovanja te nije regulirana profesija. Osoba koja položi samo opći dio stručnog ispita za turističkog vodiča je turistički vodič koji može voditi na cijelom području Republike Hrvatske, osim na zaštićenim cjelinama (lokalitetima).</p>
342	<p>Istarska županija - Regione Istriana PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PRUŽANJU USLUGA U TURIZMU, Članak 8. Predlaže se sljedeće: • u članku 74. stavak 1. točka 2. mijenja se i glasi: „2. naznaku o položenom općem dijelu stručnog ispita odnosno naznaku o položenom općem dijelu stručnog ispita i posebnom dijelu stručnog ispita za zaštićene cjeline (lokalitete) po regijama iz članka 70. stavak 6.“</p>	<p>Nije prihvaćen Rješenje će se izdavati sukladno izdanom uvjerenju o položenom stručnom ispitu, a program stručnog ispita će biti propisan pravilnikom o stručnom ispitu.</p>
343	<p>Manuela Kravaica PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PRUŽANJU USLUGA U TURIZMU, Članak 8.</p>	<p>Nije prihvaćen Rješenje će se izdavati sukladno izdanom uvjerenju o položenom stručnom ispitu, a program stručnog ispita će biti propisan pravilnikom o stručnom ispitu.</p>

	Članak 74.st.2. riječi „po županijama“ zamjenjuju se riječima „po turističkim regijama“.	
344	Viktorija Modrić Flies PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PRUŽANJU USLUGA U TURIZMU, Članak 8. Ne slažem se sa prijedlogom. Dosadašnji zakon sasvim uredno predviđa polaganje ispita i nikoga ne diskriminira. Republika Hrvatska već sad ima nacionalnu licencu nakon polaganja općeg dijela ispita, a polaganjem posebnog dijela omogućuje se pristup zaštićenim lokalitetima određenim po županijama.	Nije prihvaćen Stručni nositelj zadržava stav naveden u obrazloženju u nenormativnom dijelu Nacrta prijedloga zakona.
345	Grad Pazin PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PRUŽANJU USLUGA U TURIZMU, Članak 8. Predlaže se sljedeće: • u članku 74. stavak 1. točka 2. mijenja se i glasi: „2. naznaku o položenom općem dijelu stručnog ispita odnosno naznaku o položenom općem dijelu stručnog ispita i posebnom dijelu stručnog ispita za zaštićene cjeline (lokalitete) po regijama iz članka 70. stavak 6.“	Nije prihvaćen Rješenje će se izdavati sukladno izdanom uvjerenju o položenom stručnom ispitu, a program stručnog ispita će biti propisan pravilnikom o stručnom ispitu.
346	VIZ travel j.d.o.o. PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PRUŽANJU USLUGA U TURIZMU, Članak 8. Nastavno na prijedlog u prethodnom članku zahtijeva se izmjena: „2. naznaku o položenom općem dijelu stručnog ispita odnosno naznaku o položenom općem dijelu stručnog ispita i posebnom dijelu stručnog ispita za zaštićene cjeline (lokalitete) po regijama iz članka 70. stavak 6.“	Nije prihvaćen Rješenje će se izdavati sukladno izdanom uvjerenju o položenom stručnom ispitu, a program stručnog ispita će biti propisan pravilnikom o stručnom ispitu.
347	Željka Pleš PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PRUŽANJU USLUGA U TURIZMU, Članak 8. U članku 74.st.2 brišu se riječi „za županije“ i zamjenjuju riječima „za turističke regije iz članka 70. stavak 6“.	Nije prihvaćen Rješenje će se izdavati sukladno izdanom uvjerenju o položenom stručnom ispitu, a program stručnog ispita će biti propisan pravilnikom o stručnom ispitu.
348	Željka Pleš PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PRUŽANJU USLUGA U TURIZMU, Članak 8. Nastavno na prijedlog u prethodnom članku zahtijeva se izmjena: „2. naznaku o položenom općem dijelu stručnog ispita odnosno naznaku o položenom općem dijelu stručnog ispita i posebnom dijelu stručnog ispita za zaštićene cjeline (lokalitete) po regijama iz članka 70. stavak 6.“	Nije prihvaćen Rješenje će se izdavati sukladno izdanom uvjerenju o položenom stručnom ispitu, a program stručnog ispita će biti propisan pravilnikom o stručnom ispitu.
349	Grad Pula-Pola PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PRUŽANJU USLUGA U TURIZMU, Članak 8. U članku 74. stavak 1. točka 2. mijenja se i glasi: „2. naznaku o položenom općem dijelu stručnog ispita odnosno naznaku o položenom općem dijelu stručnog ispita i posebnom dijelu stručnog ispita za zaštićene cjeline (lokalitete) po regijama iz članka 70. stavak 6.“	Nije prihvaćen Rješenje će se izdavati sukladno izdanom uvjerenju o položenom stručnom ispitu, a program stručnog ispita će biti propisan pravilnikom o stručnom ispitu.
350	GRAD ROVINJ-ROVIGNO PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PRUŽANJU USLUGA U	Nije prihvaćen Rješenje će se izdavati sukladno izdanom uvjerenju o položenom stručnom ispitu, a program stručnog ispita

	<p>TURIZMU, Članak 8. U članku 74. stavak 1. točka 2. mijenja se i glasi: „2. naznaku o položenom općem dijelu stručnog ispita odnosno naznaku o položenom općem dijelu stručnog ispita i posebnom dijelu stručnog ispita za zaštićene cjeline (lokalitete) po regijama iz članka 70. stavak 6.“</p>	<p>će biti propisan pravilnikom o stručnom ispitu.</p>
351	<p>Tanja Atlija PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PRUŽANJU USLUGA U TURIZMU, Članak 8. Članak 74.st.2. riječi „po županijama“ zamjenjuju se riječima „po turističkim regijama“.</p>	<p>Nije prihvaćen Rješenje će se izdavati sukladno izdanom uvjerenju o položenom stručnom ispitu, a program stručnog ispita će biti propisan pravilnikom o stručnom ispitu.</p>
352	<p>Zdravka Vrnoga PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PRUŽANJU USLUGA U TURIZMU, Članak 8. Nastavno na prijedlog u prethodnom članku zahtijeva se izmjena: „2. naznaku o položenom općem dijelu stručnog ispita odnosno naznaku o položenom općem dijelu stručnog ispita i posebnom dijelu stručnog ispita za zaštićene cjeline (lokalitete) po regijama iz članka 70. stavak 6.“</p>	<p>Nije prihvaćen Rješenje će se izdavati sukladno izdanom uvjerenju o položenom stručnom ispitu, a program stručnog ispita će biti propisan pravilnikom o stručnom ispitu.</p>
353	<p>Grad Dubrovnik PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PRUŽANJU USLUGA U TURIZMU, Članak 8. Protivimo se prijedlogu. Predlažemo ostaviti postojeću definiciju „po županijama“ ili „2. naznaku o položenom općem dijelu stručnog ispita odnosno naznaku o položenom općem dijelu stručnog ispita i posebnom dijelu stručnog ispita za zaštićene cjeline (lokalitete) po područjima iz članka 70. stavak stavak 6. Obrazloženje: Postojeći Zakon predviđa polaganje općeg i posebnog dijela stručnog ispita i nikoga ne diskriminira. Ukoliko je intencija ukidanje odredbi koji predviđa polaganje posebnog dijela stručnog ispita za zaštićene cjeline (lokalitete) po županijama neophodno je definirati polaganje istog prema drugim kriterijima podjele npr. područja (povijesno i geografski bliska). S obzirom na činjenicu da različita područja u Republici Hrvatskoj imaju različitu povijest, kulturno-povijesnu baštinu, kulturu življenja, geografski položaj isto zahtijeva zasebnu edukaciju te posljedično i zasebno polaganje ispita. Grad Dubrovnik Upravni odjel za turizam, gospodarstvo i more</p>	<p>Nije prihvaćen Ovim novim Prijedlogom izmjena Zakona o pružanju usluga u turizmu Ministarstvo turizma i sporta u dijelu Zakona koji se odnosi na turističke vodiče - ne regulira - obvezu polaganja općeg i posebnog dijela ispita za turističke vodiče, već su način polaganja i sadržaj stručnog ispita za turističke vodiče, kao i popis zaštićenih cjelina (lokaliteta) uređeni podzakonskim aktima, tj. pravilnicima iz 2008. godine - Pravilnikom o stručnom ispitu za turističke vodiče i ispitnom programu za turističke pratitelje (NN 50/08 i 120/08) i Pravilnikom o popisu turističkih cjelina (lokaliteta) po županijama (NN 76/08). Prijedlog novog načina polaganja i sadržaja ispita za turističke vodiče bit će predmet rada radne skupine za donošenje novih pravilnika, koji se trebaju donijeti do kraja lipnja 2021. godine. U radnoj skupini će, kao i do sada, sudjelovati predstavnici turističkih vodiča, visoka učilišta koja izvode programe stručnog ispita za turističke vodiče, tijela državne vlasti i stručnjaci.</p>
354	<p>prolingua travel PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PRUŽANJU USLUGA U TURIZMU, Članak 8. U članku 74.st.2 brišu se riječi „za županije“ i zamjenjuju riječima „za turističke regije iz članka 70. stavak 6“.</p>	<p>Nije prihvaćen Ovim novim Prijedlogom izmjena Zakona o pružanju usluga u turizmu Ministarstvo turizma i sporta u dijelu Zakona koji se odnosi na turističke vodiče - ne regulira - obvezu polaganja općeg i posebnog dijela ispita za turističke vodiče, već su način polaganja i sadržaj stručnog ispita za turističke vodiče, kao i popis zaštićenih cjelina (lokaliteta) uređeni podzakonskim aktima, tj. pravilnicima iz 2008. godine - Pravilnikom o stručnom ispitu za turističke vodiče i ispitnom programu za turističke pratitelje (NN 50/08 i 120/08) i Pravilnikom o popisu turističkih cjelina (lokaliteta) po županijama (NN 76/08). Prijedlog novog načina polaganja i sadržaja ispita za turističke vodiče bit će predmet rada radne skupine za donošenje novih pravilnika, koji se trebaju donijeti do kraja lipnja 2021. godine. U radnoj skupini će, kao i do sada, sudjelovati</p>

		predstavnicima turističkih vodiča, visoka učilišta koja izvode programe stručnog ispita za turističke vodiče, tijela državne vlasti i stručnjaci.
355	<p>Udruga turističkih vodiča Kvarnera PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PRUŽANJU USLUGA U TURIZMU, Članak 8.</p> <p>U članku 74. točka 2. mijenja se i glasi: „2. naznaku o položenom općem dijelu stručnog ispita odnosno naznaku o položenom općem dijelu stručnog ispita i posebnom dijelu stručnog ispita za zaštićene cjeline (lokalitete).“ Prijedlog ZDTVH: „2. naznaku o položenom općem dijelu stručnog ispita odnosno naznaku o položenom općem dijelu stručnog ispita i posebnom dijelu stručnog ispita za zaštićene cjeline (lokalitete) po regijama iz članka 70. stavak 6.“</p>	<p>Nije prihvaćen</p> <p>Rješenje će se izdavati sukladno izdanom uvjerenju o položenom stručnom ispitu, a program stručnog ispita će biti propisan pravilnikom o stručnom ispitu.</p>
356	<p>Davorin Labus PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PRUŽANJU USLUGA U TURIZMU, Članak 8.</p> <p>Nastavno na prijedlog u prethodnom članku zahtijeva se izmjena: „2. naznaku o položenom općem dijelu stručnog ispita odnosno naznaku o položenom općem dijelu stručnog ispita i posebnom dijelu stručnog ispita za zaštićene cjeline (lokalitete) po regijama iz članka 70. stavak 6.“</p>	<p>Nije prihvaćen</p> <p>Rješenje će se izdavati sukladno izdanom uvjerenju o položenom stručnom ispitu, a program stručnog ispita će biti propisan pravilnikom o stručnom ispitu.</p>
357	<p>Mihaela Medić PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PRUŽANJU USLUGA U TURIZMU, Članak 8.</p> <p>Nastavno na prijedlog u prethodnom članku zahtijeva se izmjena: „2. naznaku o položenom općem dijelu stručnog ispita odnosno naznaku o položenom općem dijelu stručnog ispita i posebnom dijelu stručnog ispita za zaštićene cjeline (lokalitete) po regijama iz članka 70. stavak 6.“</p>	<p>Nije prihvaćen</p> <p>Rješenje će se izdavati sukladno izdanom uvjerenju o položenom stručnom ispitu, a program stručnog ispita će biti propisan pravilnikom o stručnom ispitu.</p>
358	<p>Ivana Hustić PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PRUŽANJU USLUGA U TURIZMU, Članak 8.</p> <p>Nastavno na prijedlog u prethodnom članku zahtijeva se izmjena: „2. naznaku o položenom općem dijelu stručnog ispita odnosno naznaku o položenom općem dijelu stručnog ispita i posebnom dijelu stručnog ispita za zaštićene cjeline (lokalitete) po regijama iz članka 70. stavak 6.“ Ivana Hustić, licencirani turistički vodič</p>	<p>Nije prihvaćen</p> <p>Rješenje će se izdavati sukladno izdanom uvjerenju o položenom stručnom ispitu, a program stručnog ispita će biti propisan pravilnikom o stručnom ispitu.</p>
359	<p>DTV Rovinj PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PRUŽANJU USLUGA U TURIZMU, Članak 8.</p> <p>Nastavno na prijedlog u prethodnom članku zahtijeva se izmjena: „2. naznaku o položenom općem dijelu stručnog ispita odnosno naznaku o položenom općem dijelu stručnog ispita i posebnom dijelu stručnog ispita za zaštićene cjeline (lokalitete) po regijama iz članka 70. stavak 6.“</p>	<p>Nije prihvaćen</p> <p>Rješenje će se izdavati sukladno izdanom uvjerenju o položenom stručnom ispitu, a program stručnog ispita će biti propisan pravilnikom o stručnom ispitu.</p>
360	<p>Božidarka Šcerbe Haupt PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PRUŽANJU USLUGA U TURIZMU, Članak 8.</p> <p>Nije potrebno brisati niti mijenjati "za županije" u članku 74. točka 2 Obrazloženje: Dosadašnji zakon</p>	<p>Nije prihvaćen</p> <p>Stručni nositelj zadržava stav naveden u obrazloženju u nenormativnom dijelu Nacrta prijedloga zakona. Tzv. interpretatori baštine ne smatraju se turističkim vodičima i tečajevi za interpretatore baštine ne omogućuju osobama koje ih pohađaju pružanje usluga</p>

	<p>sasvim uredno predviđa polaganje ispita i nikoga ne diskriminira, ni domaće ni strane vodiče. Vaš prijedlog je nepotreban, pogotovo što Direktiva predviđa kako strani vodiči mogu dobiti dozvolu za vođenje i po Hrvatskoj, izuzev po zaštićenim lokalitetima, ukoliko prilože potvrdu da su u zadnjih deset godina radili jednu godinu kao vodiči. Dozvolu za zaštićene lokalitete također mogu dobiti, pod istim uvjetima kao i građani R.Hrvatske. R.Hrvatska je jedna od EU zemalja koja po svojoj dugogodišnjoj tradiciji i praksi ima zanimanje turističkog vodiča koje se postiže učenjem i polaganjem ispita pri visokim i višim učilištima. R. Hrvatska bi trebala biti primjer drugim EU zemljama po pitanju ispita za turističke vodiče, jer dosadašnjim načinom izvođenja ispita, R.Hrvatska upravo koristi različitost i lokalnost u europskoj globalnosti (što je moto EU; think global, act local i "ujedinjeni u različitosti") kao zaštitu svog identiteta i pri tom ne brani stranim turističkim vodičima pristupanje istim ispitima kojima se podvrgavaju građani R.Hrvatske. Također smo svjedoci kako se istovremeno razgranala mreža EU interpretatora baštine, a u stvari turističkih vodiča. To upravo organizira jedna njemačka nevladina organizacija sa EU sredstvima, svugdje po EU, pa tako i u R.Hrvatskoj. Zanimljivo je kako upravo u R. Njemačkoj zanimanje turističkog vodiča nema tradiciju niti podliježe polaganju ispita, da bi sada upravo iz te zemlje stizale razne radionice i diplome na nivou EU koje čak na teritoriju R.Hrvatske dovode u nepovoljan položaj upravo sve one turističke vodiče koji nisu položili takav, a u stvari strani ispit.</p>	<p>turističkog vodiča.</p>
<p>361</p>	<p>Vesna Milanović PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PRUŽANJU USLUGA U TURIZMU, Članak 8. Poštovani, slažem se da se u ovom članku briše izraz "po županijama" dok god u pravilniku o lokalitetima ostaju dosadašnje zaštićene cjeline te dok god je za vođenje na zaštićenim lokalitetima potrebno položiti posebni dio stručnog ispita koji u ovom slučaju mora biti proširen i uključivati edukaciju o svim lokalitetima iz pravilnika te sukladno tome trajati duže od postojeće i zbog stručnosti provoditi se isključivo na državnim fakultetima koji pružaju obrazovanje iz područja turizma. U protivnom predlažem regionalizaciju koju su naveli kolege iz brojnih udruženja turističkih vodiča koji su ostavili svoje komentare u ovom savjetovanju. Hvala.</p>	<p>Primljeno na znanje Ovim novim Prijedlogom izmjena Zakona o pružanju usluga u turizmu Ministarstvo turizma i sporta u dijelu Zakona koji se odnosi na turističke vodiče - ne regulira - obvezu polaganja općeg i posebnog dijela ispita za turističke vodiče, već su način polaganja i sadržaj stručnog ispita za turističke vodiče, kao i popis zaštićenih cjelina (lokaliteta) uređeni podzakonskim aktima, tj. pravilnicima iz 2008. godine - Pravilnikom o stručnom ispitu za turističke vodiče i ispitnom programu za turističke pratitelje (NN 50/08 i 120/08) i Pravilnikom o popisu turističkih cjelina (lokaliteta) po županijama (NN 76/08). Prijedlog novog načina polaganja i sadržaja ispita za turističke vodiče bit će predmet rada radne skupine za donošenje novih pravilnika, koji se trebaju donijeti do kraja lipnja 2021. godine. U radnoj skupini će, kao i do sada, sudjelovati predstavnici turističkih vodiča, visoka učilišta koja izvode programe stručnog ispita za turističke vodiče, tijela državne vlasti i stručnjaci.</p>
<p>362</p>	<p>Jasminka Miškulin PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PRUŽANJU USLUGA U TURIZMU, Članak 8. Nastavno na prijedlog u prethodnom članku zahtijeva se izmjena: „2. naznaku o položenom općem dijelu stručnog ispita odnosno naznaku o položenom općem dijelu stručnog ispita i posebnom dijelu stručnog ispita za zaštićene cjeline (lokalitete) po regijama iz članka 70. stavak 6 .“</p>	<p>Nije prihvaćen Rješenje će se izdavati sukladno izdanom uvjerenju o položenom stručnom ispitu, a program stručnog ispita će biti propisan pravilnikom o stručnom ispitu.</p>
<p>363</p>	<p>Udruga turističkih vodiča Mihovil Šibenik PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PRUŽANJU USLUGA U</p>	<p>Nije prihvaćen Rješenje će se izdavati sukladno izdanom uvjerenju o položenom stručnom ispitu, a program stručnog ispita</p>

	<p>TURIZMU, Članak 8. Nastavno na prijedlog u prethodnom članku zahtijeva se izmjena: „2. naznaku o položenom općem dijelu stručnog ispita odnosno naznaku o položenom općem dijelu stručnog ispita i posebnom dijelu stručnog ispita za zaštićene cjeline (lokalitete) po regijama iz članka 70. stavak 6.“ Upravni odbor UTV "Mihovil" Šibenik</p>	<p>će biti propisan pravilnikom o stručnom ispitu.</p>
364	<p>prolingua travel PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PRUŽANJU USLUGA U TURIZMU, Članak 8. Nastavno na prijedlog u prethodnom članku traži se izmjena: „2. naznaku o položenom općem dijelu stručnog ispita odnosno naznaku o položenom općem dijelu stručnog ispita i posebnom dijelu stručnog ispita za zaštićene cjeline (lokalitete) po regijama iz članka 70. stavak 6.“</p>	<p>Nije prihvaćen Rješenje će se izdavati sukladno izdanom uvjerenju o položenom stručnom ispitu, a program stručnog ispita će biti propisan pravilnikom o stručnom ispitu.</p>
365	<p>Zajednica društava turističkih vodiča Hrvatske PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PRUŽANJU USLUGA U TURIZMU, Članak 8. Nastavno na prijedlog u prethodnom članku zahtijeva se izmjena: „2. naznaku o položenom općem dijelu stručnog ispita odnosno naznaku o položenom općem dijelu stručnog ispita i posebnom dijelu stručnog ispita za zaštićene cjeline (lokalitete) po regijama iz članka 70. stavak 6.“</p>	<p>Nije prihvaćen Rješenje će se izdavati sukladno izdanom uvjerenju o položenom stručnom ispitu, a program stručnog ispita će biti propisan pravilnikom o stručnom ispitu.</p>
366	<p>Marin Krstulović PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PRUŽANJU USLUGA U TURIZMU, Članak 9. Nije navedeno na čiji zahtjev za odjavu se donosi predmetno rješenje.</p>	<p>Primljeno na znanje Zakon o općem upravnom postupku uređuje tko može biti stranka u postupku, a time i pravo podnijeti zahtjev za odjavu pružanja usluga.</p>
367	<p>Tijana Vrdoljak Han PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PRUŽANJU USLUGA U TURIZMU, Članak 9. Novi članak 75a: nije navedeno na čiji zahtjev i pod kojim uvjetima se ukida rješenje o ispunjavanju uvjeta za pružanje usluga turističkog vodiča. Stoga ga treba nadopuniti: „na zahtjev turističkog vodiča“, te glasi : Rješenje o ispunjavanju uvjeta za pružanje usluga turističkog vodiča ukida se na zahtjev turističkog vodiča, s danom podnošenja zahtjeva za odjavu nadležnom upravnom tijelu ili danom navedenim u zahtjevu za odjavu, koji ne može biti određen prije dana podnošenja zahtjeva nadležnom upravnom tijelu. OBRAZLOŽENJE: Poučeni dosadašnjim različitim iskustvima od pojedinih Ureda državne uprave koji su izdavali navedena rješenja, da ne bi došlo do različitih tumačenja, molimo precizirati: „na zahtjev turističkog vodiča“.</p>	<p>Primljeno na znanje Zakon o općem upravnom postupku uređuje tko može biti stranka u postupku, a time i pravo podnijeti zahtjev za odjavu pružanja usluga.</p>
368	<p>Lydia Ćuk PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PRUŽANJU USLUGA U TURIZMU, Članak 9. Članak 9. Iza članka 75. dodaje se članak 75.a i naslov iznad članka koji glasi: „Ukidanje rješenja o ispunjavanju uvjeta za pružanje usluga turističkog vodiča TREBA DODATI NA ČIJI ZAHTJEV – PA GLASI: Rješenje o ispunjavanju uvjeta za pružanje usluga turističkog vodiča ukida se NA ZAHTJEV TURISTIČKOG VODIČA, s danom podnošenja</p>	<p>Nije prihvaćen Zakon o općem upravnom postupku uređuje tko može biti stranka u postupku, a time i pravo podnijeti zahtjev za odjavu pružanja usluga.</p>

	zahtjeva za odjavu nadležnom upravnom tijelu ili danom navedenim u zahtjevu za odjavu, koji ne može biti određen prije dana podnošenja zahtjeva nadležnom upravnom tijelu	
369	<p>Ivica Škriljevečki PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PRUŽANJU USLUGA U TURIZMU, Članak 9. Naslov treba glasiti: "Povremeno, privremeno ili trajno ukidanje rješenja o ispunjavanju uvjeta za pružanje usluga turističkog vodiča" Treba dodati točku "1) Rješenje o ispunjavanju uvjeta za pružanje usluga turističkog vodiča se može ukinuti povremeno, privremeno ili trajno na zahtjev turističkoga vodiča." Predložene točke 1-3 bi tako postale točke 2-4.</p>	<p>Nije prihvaćen Turistički vodič koji odjavi pružanje usluga, a nakon nekog vremena ih želi ponovno pružati, uvijek može ponovno ishoditi novo rješenje. Izmjenama i dopunama Zakona (NN 42/20) je propisano da turistički vodič mora pružati usluge sukladno izdanom rješenju te su dužne pružati uslugu kroz neki od oblika poslovanja sukladno posebnim propisima ili kao zaposlenik putem ugovora o radu ili putem ugovora o djelu ili ugovora o obavljanju studentskih poslova i slično. Stoga smatramo da nema potrebe za privremeno odnosno povremeno ukidanje rješenja, već je način poslovanja uređen posebnim propisima.</p>
370	<p>Istarska županija - Regione Istriana PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PRUŽANJU USLUGA U TURIZMU, Članak 9. Predlaže se sljedeće: • u novopredloženom članku 75.a u prvom stavku iza riječi „danom podnošenja zahtjeva“ dodaju se riječi „turističkog vodiča“.</p>	<p>Nije prihvaćen Zakon o općem upravnom postupku uređuje tko može biti stranka u postupku, a time i pravo podnijeti zahtjev za odjavu pružanja usluga.</p>
371	<p>Manuela Kravaica PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PRUŽANJU USLUGA U TURIZMU, Članak 9. novi članak 75a: nije navedeno na čiji zahtjev i pod kojim uvjetima se ukida rješenje o ispunjavanju uvjeta za pružanje usluga turističkog vodiča. Stoga ga treba nadopuniti: „na zahtjev turističkog vodiča“, te glasi : Rješenje o ispunjavanju uvjeta za pružanje usluga turističkog vodiča ukida se na zahtjev turističkog vodiča, s danom podnošenja zahtjeva za odjavu nadležnom upravnom tijelu ili danom navedenim u zahtjevu za odjavu, koji ne može biti određen prije dana podnošenja zahtjeva nadležnom upravnom tijelu. OBRAZLOŽENJE: Poučeni dosadašnjim različitim iskustvima od pojedinih Ureda državne uprave koji su izdavali navedena rješenja, da ne bi došlo do različitih tumačenja, molimo precizirati: „na zahtjev turističkog vodiča“.</p>	<p>Nije prihvaćen Zakon o općem upravnom postupku uređuje tko može biti stranka u postupku, a time i pravo podnijeti zahtjev za odjavu pružanja usluga.</p>
372	<p>Grad Pazin PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PRUŽANJU USLUGA U TURIZMU, Članak 9. Predlaže se sljedeće: • u novopredloženom članku 75.a u prvom stavku iza riječi „danom podnošenja zahtjeva“ dodaju se riječi „turističkog vodiča“.</p>	<p>Nije prihvaćen Zakon o općem upravnom postupku uređuje tko može biti stranka u postupku, a time i pravo podnijeti zahtjev za odjavu pružanja usluga.</p>
373	<p>Josip Matassi PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PRUŽANJU USLUGA U TURIZMU, Članak 9. U stavku 1 treba unijeti tko podnosi zahtjev za odjavu</p>	<p>Nije prihvaćen Zakon o općem upravnom postupku uređuje tko može biti stranka u postupku, a time i pravo podnijeti zahtjev za odjavu pružanja usluga.</p>
374	<p>Marina Pavlović PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PRUŽANJU USLUGA U TURIZMU, Članak 9. Zašto bi se uopće ukidalo rješenje o ispunjavanju uvjeta? Rješenje nije dokument koji dokazuje da se netko uopće bavi tim zanimanjem .Tko podnosi</p>	<p>Nije prihvaćen Vezano uz ukidanje rješenja o ispunjavanju uvjeta turističkog vodiča smatramo da je potrebno navedeno izričito urediti zakonom, bez obzira što vodič možda neće imati potrebu za tim, s obzirom da ishođenje rješenja o ispunjavanju uvjeta za pružanje usluga turističkih vodiča automatski ne predstavlja registraciju</p>

	<p>zahtjev za ukidanje Rješenja i zašto bi netko podnio takav zahtjev? Budući da turistički vodič nije slobodno zanimanje automatski dobivanjem Rješenja zašto bi ikada imao potrebu da ukine Rješenje o ispunjavanju uvjeta za pružanje usluga turističkog vodiča?</p>	<p>slobodnog zanimanju. Naime, Zakon o općem upravnom postupku uređuje tko može biti stranka u postupku, a time i pravo podnijeti zahtjev za odjavu pružanja usluga.</p>
375	<p>VIZ travel j.d.o.o. PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PRUŽANJU USLUGA U TURIZMU, Članak 9. Novi članak 75a: nije navedeno na čiji zahtjev i pod kojim uvjetima se ukida rješenje o ispunjavanju uvjeta za pružanje usluga turističkog vodiča. Stoga ga treba nadopuniti: „na zahtjev turističkog vodiča“, te glasi : Rješenje o ispunjavanju uvjeta za pružanje usluga turističkog vodiča ukida se na zahtjev turističkog vodiča, s danom podnošenja zahtjeva za odjavu nadležnom upravnom tijelu ili danom navedenim u zahtjevu za odjavu, koji ne može biti određen prije dana podnošenja zahtjeva nadležnom upravnom tijelu. OBRAZLOŽENJE: Poučeni dosadašnjim različitim iskustvima od pojedinih Ureda državne uprave koji su izdavali navedena rješenja, da ne bi došlo do različitih tumačenja, molimo precizirati: „na zahtjev turističkog vodiča“.</p>	<p>Nije prihvaćen Zakon o općem upravnom postupku uređuje tko može biti stranka u postupku, a time i pravo podnijeti zahtjev za odjavu pružanja usluga.</p>
376	<p>Željka Pleš PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PRUŽANJU USLUGA U TURIZMU, Članak 9. Novi članak 75a: nije navedeno na čiji zahtjev i pod kojim uvjetima se ukida rješenje o ispunjavanju uvjeta za pružanje usluga turističkog vodiča. Stoga ga treba nadopuniti: „na zahtjev turističkog vodiča“, te glasi : Rješenje o ispunjavanju uvjeta za pružanje usluga turističkog vodiča ukida se na zahtjev turističkog vodiča, s danom podnošenja zahtjeva za odjavu nadležnom upravnom tijelu ili danom navedenim u zahtjevu za odjavu, koji ne može biti određen prije dana podnošenja zahtjeva nadležnom upravnom tijelu. OBRAZLOŽENJE: Poučeni dosadašnjim različitim iskustvima od pojedinih Ureda državne uprave koji su izdavali navedena rješenja, da ne bi došlo do različitih tumačenja, molimo precizirati: „na zahtjev turističkog vodiča“.</p>	<p>Nije prihvaćen Zakon o općem upravnom postupku uređuje tko može biti stranka u postupku, a time i pravo podnijeti zahtjev za odjavu pružanja usluga.</p>
377	<p>Viktorija Vučetić PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PRUŽANJU USLUGA U TURIZMU, Članak 9. novi članak 75a: nije navedeno na čiji zahtjev i pod kojim uvjetima se ukida rješenje o ispunjavanju uvjeta za pružanje usluga turističkog vodiča. Stoga ga treba nadopuniti: „na zahtjev turističkog vodiča“, te glasi : Rješenje o ispunjavanju uvjeta za pružanje usluga turističkog vodiča ukida se na zahtjev turističkog vodiča, s danom podnošenja zahtjeva za odjavu nadležnom upravnom tijelu ili danom navedenim u zahtjevu za odjavu, koji ne može biti određen prije dana podnošenja zahtjeva nadležnom upravnom tijelu. OBRAZLOŽENJE: Poučeni dosadašnjim različitim iskustvima od pojedinih Ureda državne uprave koji su izdavali navedena rješenja, da ne bi došlo do različitih tumačenja, molimo precizirati: „na zahtjev turističkog vodiča“.</p>	<p>Nije prihvaćen Zakon o općem upravnom postupku uređuje tko može biti stranka u postupku, a time i pravo podnijeti zahtjev za odjavu pružanja usluga.</p>
378	<p>Grad Pula-Pola</p>	<p>Nije prihvaćen</p>

	<p>PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PRUŽANJU USLUGA U TURIZMU, Članak 9. U stavku 1. nije navedeno na čiji zahtjev za odjavu se donosi predmetno rješenje</p>	<p>Zakon o općem upravnom postupku uređuje tko može biti stranka u postupku, a time i pravo podnijeti zahtjev za odjavu pružanja usluga.</p>
379	<p>GRAD ROVINJ-ROVIGNO PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PRUŽANJU USLUGA U TURIZMU, Članak 9. U novopredloženom članku 75.a iza riječi „danom podnošenja zahtjeva“ dodaju se riječi „turističkog vodiča“.</p>	<p>Nije prihvaćen Zakon o općem upravnom postupku uređuje tko može biti stranka u postupku, a time i pravo podnijeti zahtjev za odjavu pružanja usluga.</p>
380	<p>Tanja Atlija PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PRUŽANJU USLUGA U TURIZMU, Članak 9. novi članak 75a: nije navedeno na čiji zahtjev i pod kojim uvjetima se ukida rješenje o ispunjavanju uvjeta za pružanje usluga turističkog vodiča. Stoga ga treba nadopuniti: „na zahtjev turističkog vodiča“, te glasi : Rješenje o ispunjavanju uvjeta za pružanje usluga turističkog vodiča ukida se na zahtjev turističkog vodiča, s danom podnošenja zahtjeva za odjavu nadležnom upravnom tijelu ili danom navedenim u zahtjevu za odjavu, koji ne može biti određen prije dana podnošenja zahtjeva nadležnom upravnom tijelu. OBRAZLOŽENJE: Poučeni dosadašnjim različitim iskustvima od pojedinih Ureda državne uprave koji su izdavali navedena rješenja, da ne bi došlo do različitih tumačenja, molimo precizirati: „na zahtjev turističkog vodiča“.</p>	<p>Nije prihvaćen Zakon o općem upravnom postupku uređuje tko može biti stranka u postupku, a time i pravo podnijeti zahtjev za odjavu pružanja usluga.</p>
381	<p>Zdravka Vrnoga PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PRUŽANJU USLUGA U TURIZMU, Članak 9. U stavku 1. nije navedeno na čiji zahtjev za odjavu se donosi predmetno rješenje, a obzirom da se dobro sjećamo kakve smo probleme imali zato što nas je neki uredski miš ubacio u slobodna zanimanja, zahtijevamo pojašnjenje! Osim toga, ne razumijem kako mislite ukinuti ispunjavanje uvjeta za pružanje usluga turističkog vodiča? To je isto kao da nekome ukinete diplomu pravnog fakulteta jer je odlučio ne biti pravnik ni odvjetnik nego npr. turistički vodič!</p>	<p>Nije prihvaćen Vezano uz ukidanje rješenja o ispunjavanju uvjeta turističkog vodiča smatramo da je potrebno navedeno izričito urediti zakonom, bez obzira što vodič možda neće imati potrebu za tim, s obzirom da ishođenje rješenja o ispunjavanju uvjeta za pružanje usluga turističkih vodiča automatski ne predstavlja registraciju slobodnog zanimanja. Naime, Zakon o općem upravnom postupku uređuje tko može biti stranka u postupku, a time i pravo podnijeti zahtjev za odjavu pružanja usluga.</p>
382	<p>Udruga turističkih vodiča Kvarnera PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PRUŽANJU USLUGA U TURIZMU, Članak 9. - U stavku 1. nije navedeno na čiji zahtjev za odjavu se donosi predmetno rješenje</p>	<p>Nije prihvaćen Zakon o općem upravnom postupku uređuje tko može biti stranka u postupku, a time i pravo podnijeti zahtjev za odjavu pružanja usluga.</p>
383	<p>Davorin Labus PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PRUŽANJU USLUGA U TURIZMU, Članak 9. U stavku 1. nije navedeno na čiji zahtjev za odjavu se donosi predmetno rješenje Molim nadopunu članka</p>	<p>Nije prihvaćen Zakon o općem upravnom postupku uređuje tko može biti stranka u postupku, a time i pravo podnijeti zahtjev za odjavu pružanja usluga.</p>
384	<p>Ivana Hustić PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PRUŽANJU USLUGA U TURIZMU, Članak 9. - U stavku 1. nije navedeno na čiji zahtjev za odjavu</p>	<p>Nije prihvaćen Zakon o općem upravnom postupku uređuje tko može biti stranka u postupku, a time i pravo podnijeti zahtjev za odjavu pružanja usluga.</p>

	se donosi predmetno rješenje Molim nadopunu članka	
385	<p>Anita Grgić PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PRUŽANJU USLUGA U TURIZMU, Članak 9. Poštovani, slažem se s većinom komentara da strani turistički vodiči nisu dovoljno educirani ni upoznati kako i gdje mogu pružati svoje usluge, posebno na zaštićenim lokalitetima. U novonastalim uvjetima pandemije potrebno je pronaći mogućnosti kojima bi se olakšalo situaciju domaćim vodičima, kojima je taj posao jedini izvor prihoda.</p>	<p>Primljeno na znanje Nije konkretna primjedba na Nacrt prijedloga zakona, već općeniti komentar.</p>
386	<p>Vesna Milanović PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PRUŽANJU USLUGA U TURIZMU, Članak 9. Poštovani, molim nadopuniti članak i navesti tko podnosi zahtjev za ukidanje predmetnog rješenja. Hvala.</p>	<p>Nije prihvaćen Zakon o općem upravnom postupku uređuje tko može biti stranka u postupku, a time i pravo podnijeti zahtjev za odjavu pružanja usluga.</p>
387	<p>Viktorija Modrić Flies PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PRUŽANJU USLUGA U TURIZMU, Članak 9. Molim vas navedite tko podnosi zahtjev za ukidanje Rješenja i zašto bi netko podnio takav zahtjev. Budući da turistički vodič nije slobodno zanimanje automatski dobivanjem Rješenja zašto bi ikada imao potrebu da ukine Rješenje o ispunjavanju uvjeta za pružanje usluga turističkog vodiča?</p>	<p>Nije prihvaćen Vežano uz ukidanje rješenja o ispunjavanju uvjeta turističkog vodiča smatramo da je potrebno navedeno izričito urediti zakonom, bez obzira što vodič možda neće imati potrebu za tim, s obzirom da ishođenje rješenja o ispunjavanju uvjeta za pružanje usluga turističkih vodiča automatski ne predstavlja registraciju slobodnog zanimanja. Naime, Zakon o općem upravnom postupku uređuje tko može biti stranka u postupku, a time i pravo podnijeti zahtjev za odjavu pružanja usluga.</p>
388	<p>Udruga turističkih vodiča Mihovil Šibenik PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PRUŽANJU USLUGA U TURIZMU, Članak 9. Molimo nadopuniti članak i navesti tko podnosi zahtjev za ukidanje predmetnog rješenja. Upravni odbor UTV "Mihovil" Šibenik</p>	<p>Nije prihvaćen Zakon o općem upravnom postupku uređuje tko može biti stranka u postupku, a time i pravo podnijeti zahtjev za odjavu pružanja usluga.</p>
389	<p>Ivica Profaca PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PRUŽANJU USLUGA U TURIZMU, Članak 9. U stavku 1 svakako treba unijeti tko podnosi zahtjev za odjavu</p>	<p>Nije prihvaćen Zakon o općem upravnom postupku uređuje tko može biti stranka u postupku, a time i pravo podnijeti zahtjev za odjavu pružanja usluga.</p>
390	<p>prolingua travel PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PRUŽANJU USLUGA U TURIZMU, Članak 9. U stavku 1. nije navedeno na čiji zahtjev za odjavu se donosi predmetno rješenje, a obzirom da se dobro sjećamo kakve smo probleme imali zato što nas je neki uredski miš ubacio u slobodna zanimanja, zahtijevamo pojašnjenje! Osim toga, ne razumijem kako mislite ukinuti ispunjavanje uvjeta za pružanje usluga turističkog vodiča? To je isto kao da nekome ukinete diplomu pravnog fakulteta jer je odlučio ne biti pravnik ni odvjetnik nego npr. turistički vodič! Ivana Karanikić, licencirani TV za PGŽ, LSŽ, IŽ i Grad Zagreb</p>	<p>Nije prihvaćen Vežano uz ukidanje rješenja o ispunjavanju uvjeta turističkog vodiča smatramo da je potrebno navedeno izričito urediti zakonom, bez obzira što vodič možda neće imati potrebu za tim, s obzirom da ishođenje rješenja o ispunjavanju uvjeta za pružanje usluga turističkih vodiča automatski ne predstavlja registraciju slobodnog zanimanja. Naime, Zakon o općem upravnom postupku uređuje tko može biti stranka u postupku, a time i pravo podnijeti zahtjev za odjavu pružanja usluga.</p>
391	<p>Zajednica društava turističkih vodiča Hrvatske PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PRUŽANJU USLUGA U TURIZMU, Članak 9.</p>	<p>Nije prihvaćen Zakon o općem upravnom postupku uređuje tko može biti stranka u postupku, a time i pravo podnijeti zahtjev za odjavu pružanja usluga.</p>

	- U stavku 1. nije navedeno na čiji zahtjev za odjavu se donosi predmetno rješenje što nas, poučeni dosadašnjim iskustvom, zabrinjava.	
392	Zajednica društava turističkih vodiča Hrvatske PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PRUŽANJU USLUGA U TURIZMU, Članak 10. Suglasni smo s izmjenom koja se odnosila na obvezu upisa u Središnji registar.	Primljeno na znanje Zahvaljujemo na komentaru.
393	NERA MAČAŠEVIĆ PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PRUŽANJU USLUGA U TURIZMU, Članak 14. Predlažem izdavanje iskaznice i građanima EU koji pružaju usluge vođenja u RH na povremenoj i privremenoj osnovi, kako bi ih inspeksijske službe mogle prepoznati. Suglasna sam s komentarima kolega. Godinama već molimo da se zaštićeni lokaliteti kao takvi jasno označe, kao i na nedovoljan broj inspektora kojima su zbog birokratskih poteškoća često vezane ruke. Predlažem da se kontrole na zaštićenim lokalitetima spuste i na razinu komunalnih redara i da se nađe načina da se slična ovlaštenja daju zastupnicima strukovnih udruga, uz napomenu da takva praksa postoji npr. u Austriji vezano za učitelje skijanja. Strani turistički vodiči nisu dovoljno upoznati s time gdje mogu pružati svoje usluge, a gdje ne mogu... Potrebno je jasno istaknuti ograničenje na zaštićenim lokalitetima. Članak 73 stavak 1, međutim, ništa ne govori o zaštićenim lokalitetima i pravilima vođenja na njima pa je nejasno odnosi li se ova odredba i na te lokalitete. Osim toga, strani pratitelji i vodiči kod inspeksijskih nadzora (inače vrlo rijetkih) mogu se "izvlačiti" da nisu znali odnosi li se njihova licenca na zaštićene lokalitete.	Nije prihvaćen Zakonom o reguliranim profesijama i priznavanju inozemnih stručnih kvalifikacija (NN 82/15, 70/19, 47/20), kojim je prenesena Direktiva 2005/36/EZ o priznavanju stručnih kvalifikacija (izmijenjena Direktivom 2013/55/EU), propisano je da se pružateljima usluga ne može nametati dodatna obveza glede pristupa pružanju usluga na privremenoj i povremenoj osnovi. Nadzor nad pružanjem usluga turističkih vodiča provodi Državni inspektorat.
394	Ivica Škriljevečki PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PRUŽANJU USLUGA U TURIZMU, Članak 14. iza "Švicarske Konfederacije" dodati "kao i državljani trećih zemalja sa prebivalištem i/ili dozvolom rada na prosru RH, EU te Švicarske Konfederacije??	Prihvaćen Tekst prijedloga zakona će se izmijeniti na odgovarajući način.
395	Marina Pavlović PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PRUŽANJU USLUGA U TURIZMU, Članak 14. Zaštićeni lokaliteti su neadekvatno zaštićeni i u pravilu ih nitko ne kontrolira. Strane vodiče je potrebno dodatno identificirati, a zaštićene lokalitete jasno označiti.	Nije prihvaćen Sukladno važećem zakonu nadzor nad pružanje usluga turističkih vodiča provodi Državni inspektorat.
396	VIZ travel j.d.o.o. PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PRUŽANJU USLUGA U TURIZMU, Članak 14. Predlažem izdavanje iskaznice i građanima EU koji pružaju usluge vođenja u RH na povremenoj i privremenoj osnovi, kako bi ih inspeksijske službe mogle prepoznati. Suglasna sam s komentarima kolega. Godinama već molimo da se zaštićeni lokaliteti kao takvi jasno označe, kao i na nedovoljan broj inspektora kojima su zbog birokratskih poteškoća često vezane ruke. Predlažem da se kontrole na zaštićenim lokalitetima spuste i na razinu	Nije prihvaćen Zakonom o reguliranim profesijama i priznavanju inozemnih stručnih kvalifikacija (NN 82/15, 70/19, 47/20), kojim je prenesena Direktiva 2005/36/EZ o priznavanju stručnih kvalifikacija (izmijenjena Direktivom 2013/55/EU), propisano je da se pružateljima usluga ne može nametati dodatna obveza glede pristupa pružanju usluga na privremenoj i povremenoj osnovi. Nadzor nad pružanjem usluga turističkih vodiča provodi Državni inspektorat.

	<p>komunalnih redara i da se nađe načina da se slična ovlaštenja daju zastupnicima strukovnih udruga, uz napomenu da takva praksa postoji npr. u Austriji vezano za učitelje skijanja. Strani turistički vodiči nisu dovoljno upoznati s time gdje mogu pružati svoje usluge, a gdje ne mogu... Potrebno je jasno istaknuti ograničenje na zaštićenim lokalitetima. Članak 73 stavak 1, međutim, ništa ne govori o zaštićenim lokalitetima i pravilima vođenja na njima pa je nejasno odnosi li se ova odredba i na te lokalitete. Osim toga, strani pratitelji i vodiči kod inspekcijskih nadzora (inače vrlo rijetkih) mogu se "izvlačiti" da nisu znali odnosi li se njihova licenca na zaštićene lokalitete.</p>	
397	<p>Željka Pleš PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PRUŽANJU USLUGA U TURIZMU, Članak 14. Izdati iskaznice i građanima EU koji pružaju usluge vođenja u RH na povremenoj i privremenoj osnovi, kako bi ih inspekcijske službe mogle prepoznati. Potrebno je ostvariti suradnju i s komunalnim redarima.</p>	<p>Nije prihvaćen Zakonom o reguliranim profesijama i priznavanju inozemnih stručnih kvalifikacija (NN 82/15, 70/19, 47/20), kojim je prenesena Direktiva 2005/36/EZ o priznavanju stručnih kvalifikacija (izmijenjena Direktivom 2013/55/EU), propisano je da se pružateljima usluga ne može nametati dodatna obveza glede pristupa pružanju usluga na privremenoj i povremenoj osnovi. Nadzor nad pružanjem usluga turističkih vodiča provodi Državni inspektorat.</p>
398	<p>Zdravka Vrnoga PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PRUŽANJU USLUGA U TURIZMU, Članak 14. Predlažem izdavanje iskaznice i građanima EU koji pružaju usluge vođenja u RH na povremenoj i privremenoj osnovi, kako bi ih inspekcijske službe mogle prepoznati. Suglasna sam s komentarima kolega. Godinama već molimo da se zaštićeni lokaliteti kao takvi jasno označe, kao i na nedovoljan broj inspektora kojima su zbog birokratskih poteškoća često vezane ruke. Predlažem da se kontrole na zaštićenim lokalitetima spuste i na razinu komunalnih redara i da se nađe načina da se slična ovlaštenja daju zastupnicima strukovnih udruga, uz napomenu da takva praksa postoji npr. u Austriji vezano za učitelje skijanja. Strani turistički vodiči nisu dovoljno upoznati s time gdje mogu pružati svoje usluge, a gdje ne mogu... Potrebno je jasno istaknuti ograničenje na zaštićenim lokalitetima. Članak 73 stavak 1, međutim, ništa ne govori o zaštićenim lokalitetima i pravilima vođenja na njima pa je nejasno odnosi li se ova odredba i na te lokalitete. Osim toga, strani pratitelji i vodiči kod inspekcijskih nadzora (inače vrlo rijetkih) mogu se "izvlačiti" da nisu znali odnosi li se njihova licenca na zaštićene lokalitete.</p>	<p>Nije prihvaćen Zakonom o reguliranim profesijama i priznavanju inozemnih stručnih kvalifikacija (NN 82/15, 70/19, 47/20), kojim je prenesena Direktiva 2005/36/EZ o priznavanju stručnih kvalifikacija (izmijenjena Direktivom 2013/55/EU), propisano je da se pružateljima usluga ne može nametati dodatna obveza glede pristupa pružanju usluga na privremenoj i povremenoj osnovi. Nadzor nad pružanjem usluga turističkih vodiča provodi Državni inspektorat.</p>
399	<p>Davorin Labus PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PRUŽANJU USLUGA U TURIZMU, Članak 14. Predlažem izdavanje iskaznice i građanima EU koji pružaju usluge vođenja u RH na povremenoj i privremenoj osnovi, kako bi ih inspekcijske službe mogle prepoznati. Suglasna sam s komentarima kolega. Godinama već molimo da se zaštićeni lokaliteti kao takvi jasno označe, kao i na nedovoljan broj inspektora kojima su zbog birokratskih poteškoća često vezane ruke. Predlažem da se kontrole na zaštićenim lokalitetima spuste i na razinu komunalnih redara i da se nađe načina da se slična</p>	<p>Nije prihvaćen Zakonom o reguliranim profesijama i priznavanju inozemnih stručnih kvalifikacija (NN 82/15, 70/19, 47/20), kojim je prenesena Direktiva 2005/36/EZ o priznavanju stručnih kvalifikacija (izmijenjena Direktivom 2013/55/EU), propisano je da se pružateljima usluga ne može nametati dodatna obveza glede pristupa pružanju usluga na privremenoj i povremenoj osnovi. Nadzor nad pružanjem usluga turističkih vodiča provodi Državni inspektorat.</p>

	<p>ovlaštenja daju zastupnicima strukovnih udruga, uz napomenu da takva praksa postoji npr. u Austriji vezano za učitelje skijanja. Strani turistički vodiči nisu dovoljno upoznati s time gdje mogu pružati svoje usluge, a gdje ne mogu... Potrebno je jasno istaknuti ograničenje na zaštićenim lokalitetima. Članak 73 stavak 1, međutim, ništa ne govori o zaštićenim lokalitetima i pravilima vođenja na njima pa je nejasno odnosi li se ova odredba i na te lokalitete. Osim toga, strani pratitelji i vodiči kod inspekcijskih nadzora (inače vrlo rijetkih) mogu se "izvlačiti" da nisu znali odnosi li se njihova licenca na zaštićene lokalitete.</p>	
400	<p>Ivana Hustić PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PRUŽANJU USLUGA U TURIZMU, Članak 14. Predlažem izdavanje iskaznice i građanima EU koji pružaju usluge vođenja u RH na povremenoj i privremenoj osnovi, kako bi ih inspekcijske službe mogle prepoznati. Suglasna sam s komentarima kolega. Godinama već molimo da se zaštićeni lokaliteti kao takvi jasno označe, kao i na nedovoljan broj inspektora kojima su zbog birokratskih poteškoća često vezane ruke. Predlažem da se kontrole na zaštićenim lokalitetima spuste i na razinu komunalnih redara i da se nađe načina da se slična ovlaštenja daju zastupnicima strukovnih udruga, uz napomenu da takva praksa postoji npr. u Austriji vezano za učitelje skijanja. Strani turistički vodiči nisu dovoljno upoznati s time gdje mogu pružati svoje usluge, a gdje ne mogu... Potrebno je jasno istaknuti ograničenje na zaštićenim lokalitetima. Članak 73 stavak 1, međutim, ništa ne govori o zaštićenim lokalitetima i pravilima vođenja na njima pa je nejasno odnosi li se ova odredba i na te lokalitete. Osim toga, strani pratitelji i vodiči kod inspekcijskih nadzora (inače vrlo rijetkih) mogu se "izvlačiti" da nisu znali odnosi li se njihova licenca na zaštićene lokalitete. Ivana Hustić, licencirani turistički vodič</p>	<p>Nije prihvaćen Zakonom o reguliranim profesijama i priznavanju inozemnih stručnih kvalifikacija (NN 82/15, 70/19, 47/20), kojim je prenesena Direktiva 2005/36/EZ o priznavanju stručnih kvalifikacija (izmijenjena Direktivom 2013/55/EU), propisano je da se pružateljima usluga ne može nametati dodatna obveza glede pristupa pružanju usluga na privremenoj i povremenoj osnovi. Nadzor nad pružanjem usluga turističkih vodiča provodi Državni inspektorat.</p>
401	<p>Vesna Milanović PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PRUŽANJU USLUGA U TURIZMU, Članak 14. Izdati iskaznice i građanima EU koji pružaju usluge vođenja u RH na povremenoj i privremenoj osnovi, kako bi ih inspekcijske službe mogle prepoznati. Potrebno je ostvariti suradnju i s komunalnim redarima. Suglasna sam s komentarima kolega. Godinama već molimo da se zaštićeni lokaliteti kao takvi jasno označe, kao i na nedovoljan broj inspektora kojima su zbog birokratskih poteškoća često vezane ruke. Predlažem da se kontrole na zaštićenim lokalitetima spuste i na razinu komunalnih redara i da se nađe načina da se slična ovlaštenja daju zastupnicima strukovnih udruga, uz napomenu da takva praksa postoji npr. u Austriji vezano za učitelje skijanja. Strani turistički vodiči nisu dovoljno upoznati s time gdje mogu pružati svoje usluge, a gdje ne mogu... Potrebno je jasno istaknuti ograničenje na zaštićenim lokalitetima. Članak 73 stavak 1, međutim, ništa ne govori o zaštićenim lokalitetima i pravilima vođenja na njima pa je nejasno odnosi li se ova odredba i na te</p>	<p>Nije prihvaćen Zakonom o reguliranim profesijama i priznavanju inozemnih stručnih kvalifikacija (NN 82/15, 70/19, 47/20), kojim je prenesena Direktiva 2005/36/EZ o priznavanju stručnih kvalifikacija (izmijenjena Direktivom 2013/55/EU), propisano je da se pružateljima usluga ne može nametati dodatna obveza glede pristupa pružanju usluga na privremenoj i povremenoj osnovi. Nadzor nad pružanjem usluga turističkih vodiča provodi Državni inspektorat.</p>

	<p>lokalitete. Osim toga, strani pratitelji i vodiči kod inspekcijskih nadzora (inače vrlo rijetkih) mogu se "izvlačiti" da nisu znali odnosi li se njihova licenca na zaštićene lokalitete.</p>	
402	<p>Viktorija Modrić Flies PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PRUŽANJU USLUGA U TURIZMU, Članak 14. Svi turistički vodiči (iz EU, Švicarske Konfederacije i trećih zemalja) koji pružaju uslugu vođenja u RH trebali bi poznavati hrvatski jezik na razini B2, kako bi bili upoznati sa pravilima i radi jednostavnije kontrole od strane inspekcijskih službi. Potrebno je ostvariti suradnju i s komunalnim redarima.</p>	<p>Nije prihvaćen Vezano uz prijedlog definiranja razine znanja hrvatskog jezika napominjemo da sukladno važećem Zakonu turistički vodič mora znati jezik na kojem pruža usluge najmanje na razini B2 Zajedničkog europskog referentnog okvira. Navedeno znači da vodič koji pruža usluge na hrvatskom jeziku mora znati hrvatski jezik najmanje na razini B2. Ukoliko pruža usluge na nekom drugom stranom jeziku, mora poznavati hrvatski jezik u mjeri dostatnoj za pružanje usluga. U pogledu priznavanja stručnih kvalifikacija turističkih vodiča iz drugih država članica Europske unije skrećemo pažnju na odredbe Zakona o reguliranim profesijama i priznavanju inozemnih stručnih kvalifikacija (NN 82/15, 70/19, 47/20), kojim je prenesena Direktiva 2005/36/EZ o priznavanju stručnih kvalifikacija (izmijenjena Direktivom 2013/55/EU), provjera znanja jezika mora biti razmjerna djelatnosti koja će se obavljati, a provodi se samo u slučaju profesija koje utječu na sigurnost pacijenata, a drugih profesija kada postoji osnovana sumnja o dovoljnom poznavanju jezika u odnosu na profesionalne djelatnosti koje se namjeravaju obavljati. Takva provjera može se vršiti samo nakon izdavanja Europske profesionalne kartice i priznavanja inozemnih stručnih kvalifikacija u svrhu ostvarivanja prava na poslovni nastan, ali ne i kod privremenog pružanja usluga turističkog vodiča u drugoj državi članici Europske unije.</p>
403	<p>Jasminka Miškulin PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PRUŽANJU USLUGA U TURIZMU, Članak 14. Suglasna sam s komentarima kolega. Godinama već molimo da se zaštićeni lokaliteti kao takvi jasno označe, kao i na nedovoljan broj inspektora kojima su zbog birokratskih poteškoća često vezane ruke. Predlažem da se kontrole na zaštićenim lokalitetima spuste i na razinu komunalnih redara i da se nađe načina da se slična ovlaštenja daju zastupnicima strukovnih udruga, uz napomenu da takva praksa postoji npr. u Austriji vezano za učitelje skijanja</p>	<p>Nije prihvaćen Zakonom o reguliranim profesijama i priznavanju inozemnih stručnih kvalifikacija (NN 82/15, 70/19, 47/20), kojim je prenesena Direktiva 2005/36/EZ o priznavanju stručnih kvalifikacija (izmijenjena Direktivom 2013/55/EU), propisano je da se pružateljima usluga ne može nametati dodatna obveza glede pristupa pružanju usluga na privremenoj i povremenoj osnovi. Nadzor nad pružanjem usluga turističkih vodiča provodi Državni inspektorat.</p>
404	<p>Udruga turističkih vodiča Mihovil Šibenik PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PRUŽANJU USLUGA U TURIZMU, Članak 14. Slažemo se s komentarom Zajednice društava turističkih vodiča Hrvatske. Strani turistički vodiči nisu dovoljno upoznati s time gdje mogu pružati svoje usluge, a gdje ne mogu... Potrebno je jasno istaknuti ograničenje na zaštićenim lokalitetima. Također, već godinama upozoravamo na premali broj inspektora na terenu. Upravni odbor UTV "Mihovil" Šibenik</p>	<p>Nije prihvaćen Zakonom o reguliranim profesijama i priznavanju inozemnih stručnih kvalifikacija (NN 82/15, 70/19, 47/20), kojim je prenesena Direktiva 2005/36/EZ o priznavanju stručnih kvalifikacija (izmijenjena Direktivom 2013/55/EU), propisano je da se pružateljima usluga ne može nametati dodatna obveza glede pristupa pružanju usluga na privremenoj i povremenoj osnovi. Nadzor nad pružanjem usluga turističkih vodiča provodi Državni inspektorat.</p>
405	<p>Ivica Profaca PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PRUŽANJU USLUGA U TURIZMU, Članak 14. Članak 73 stavak 1, međutim, ništa ne govori o zaštićenim lokalitetima i pravilima vođenja na njima pa je nejasno odnosi li se ova odredba i na te</p>	<p>Nije prihvaćen Zakonom o reguliranim profesijama i priznavanju inozemnih stručnih kvalifikacija (NN 82/15, 70/19, 47/20), kojim je prenesena Direktiva 2005/36/EZ o priznavanju stručnih kvalifikacija (izmijenjena Direktivom 2013/55/EU), propisano je da se pružateljima usluga ne može nametati dodatna</p>

	<p>lokalitete. Osim toga, strani pratitelji i vodiči kod inspekcijskih nadzora (inače vrlo rijetkih) mogu se "izvlačiti" da nisu znali odnosi li se njihova licenca na zaštićene lokalitete.</p>	<p>obveza glede pristupa pružanju usluga na privremenoj i povremenoj osnovi. Nadzor nad pružanjem usluga turističkih vodiča provodi Državni inspektorat.</p>
406	<p>Zajednica društava turističkih vodiča Hrvatske PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PRUŽANJU USLUGA U TURIZMU, Članak 14. U dosadašnjoj praksi strani turistički vodiči uopće nisu bili upoznati s činjenicom kako djelatnost ne mogu obavljati na zaštićenim lokalitetima, a inspekcije su bile u velikom broju gradova rijetke.</p>	<p>Nije prihvaćen Zakonom o reguliranim profesijama i priznavanju inozemnih stručnih kvalifikacija (NN 82/15, 70/19, 47/20), kojim je prenesena Direktiva 2005/36/EZ o priznavanju stručnih kvalifikacija (izmijenjena Direktivom 2013/55/EU), propisano je da se pružateljima usluga ne može nametati dodatna obveza glede pristupa pružanju usluga na privremenoj i povremenoj osnovi. Nadzor nad pružanjem usluga turističkih vodiča provodi Državni inspektorat.</p>
407	<p>HOK PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PRUŽANJU USLUGA U TURIZMU, Članak 20. Predlažemo zadržati važeće odredbe vezano uz vaučere za neiskorištena a plaćena putovanja koja nisu realizirana zbog COVID epidemije. Brisanjem članka 38a te stavljanjem izvan snage Pravilnika o načinu korištenja vaučera za neizvršene ugovore o putovanju u paket-aranžmanu („Narodne novine“, br. 60/20) bitno bi se ugrozile putničke agencije. Zbog otkazivanja putovanja, uslijed pandemije putničke su agencije putnicima uručile vaučere, ali su i same od inozemnih partnera (prijevoznika, hotela, partnerskih agencija) dobile vaučere a ne povrat plaćenih akontacija za nerealizirane aranžmane. Nametanje vraćanja putnicima cijelog iznosa uplaćenog depozita, u sadašnjoj situaciji značio bi gašenje brojnih agencija, a brojni putnici ne bi dobili svoja sredstva ni ostvarili putovanja.</p>	<p>Nije prihvaćen Izmjenama i dopunama Zakona o pružanju usluga u turizmu (Narodne novine, br. 42/20) iz travnja 2020. godine, koje su još na snazi, dana je mogućnost turističkim agencijama da za neizvršene paket aranžmane izdaju vaučere, na temelju kojih bi putnik imao pravo na zamjensko putovanje ili povrat novca u roku 14 dana od isteka roka od 180 dana od prestanka posebnih okolnosti. Novi prijedlog izmjena i dopuna Zakona trebao bi stupiti na snagu tokom travnja 2021. godine, dakle godinu dana nakon uvođenja izmjena i dopuna u 2020. godini. Nije moguće prihvatiti prijedlog da rok za izvršenje povrata novca putnicima bude 31.12.2021. Naime, zbog neusklađenosti s odredbama Direktive 2015/2302 o putovanjima u paket-aranžmanima i povezanim putnim aranžmanima, u pogledu članka 38.a važećeg Zakona Europska komisija je protiv Republike Hrvatske, 30. listopada 2020. godine, pokrenula druga fazu postupka zbog povrede prava Europske unije (obrazloženo mišljenje), te je donošenje izmjena Zakona kojima se članak 38.a briše nužno radi usklađivanja s navedenom Direktivom i izbjegavanja postupka pred Sudom Europske unije kao i zaštite samih potrošača. U pogledu članka 38.a važećeg Zakona Europska komisija je protiv Republike Hrvatske, 30. listopada 2020. godine, pokrenula druga fazu postupka zbog povrede prava Europske unije (obrazloženo mišljenje), te je donošenje izmjena Zakona kojima se članak 38.a briše nužno radi usklađivanja s navedenom Direktivom i izbjegavanja postupka pred Sudom Europske unije kao i zaštite samih potrošača. Sukladno prijelaznoj odredbi Nacrta izmjena zakona, iznimno, uz pristanak putnika, vaučer se može iskoristiti za sklapanje ugovora o zamjenskom putovanju u paket-aranžmanu jednake, veće ili niže vrijednosti i/ili kvalitete te izlet ili drugu uslugu putovanja, u roku godine dana od njegovog izdavanja. U vezi s problemima vezanim uz likvidnost turističkih agencija skrećemo pozornost da je Vlada Republike Hrvatske na sjednici dana 4. veljače 2021. godine donijela Odluku o usvajanju Programa dodjele državnih potpora sektoru turizma i sporta u aktualnoj pandemiji COVID-a 19 (Narodne novine, broj 10/21) u okviru kojeg će se osigurati financijska podrška poduzetnicima koji obavljaju djelatnost u sektoru turizma, uključujući i turističke agencije s ciljem ublažavanja posljedica krize na njihovo poslovanje. Mjere iz tog Programa usmjerene su na nadoknađivanje manjka likvidnosti poduzetnicima u navedenim sektorima i to kroz omogućavanje pristupa</p>

		<p>financijskim sredstvima uz uvjete povoljnije od uobičajenih na financijskim tržištima, a radi osiguranja opstanka, očuvanja zaposlenosti i ublažavanja teškoća u poslovanju za vrijeme trajanja krize te stvaranja preduvjeta za što brži oporavak nakon krize te se nadamo da će isto povoljno utjecati i na status turističkih agencija.</p>
408	<p>Tijana Vrdoljak Han PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PRUŽANJU USLUGA U TURIZMU, Članak 21. st.1- izmijeniti dio koji se odnosi na ishođenje rješenja za zaštićene cjeline-lokalitete u RH na način da se rješenje ishodi kao u prijedlogu u članku 6. – zaštićene cjeline (lokalitete po turističkim regijama. stavak 2- izmijeniti na način da se kod postojećih turističkih vodiča koji imaju položenu najmanje jednu županiju unutar predložene turističke regije, rješenje priznaje za čitavu turističku regiju kao što je predloženo u članku 6. OBRAZLOŽENJE: potpuno je nepravedno vodičima sa jednom položenom županijom automatizmom priznati područje čitave RH, a time ujedno i oduzeti dio poslova lokalnim vodičima. Postoji značajan dio vodiča koji su uložili velika financijska sredstva, trud i vrijeme za polaganje više, odnosno čak i svih županija, te ne mogu biti u istom položaju kao oni koji su položili samo jednu županiju. Na način polaganja po regijama, kao što je navedeno u obrazloženju kod čl.6. ipak će se donekle uspostaviti načelo ravnopravnosti i među domaćim vodičima.</p>	<p>Djelomično prihvaćen Turistički vodiči moći će pružati uslugu sukladno ishodaenom rješenju odnosno položenom ispitu.</p>
409	<p>Lydia Ćuk PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PRUŽANJU USLUGA U TURIZMU, Članak 21. Članak 21. - dopuna, PA GLASI: (1) Osobe koje do stupanja na snagu propisa iz članka 71. stavka 6. Zakona o pružanju usluga u turizmu („Narodne novine“, br. 130/17, 25/19, 98/19 i 42/20) polože opći dio stručnog ispita odnosno posebni dio stručnog ispita za turističke vodiče za pojedine županije, zadržavaju sva prava stečena polaganjem ispita i nakon stupanja na snagu pravilnika iz članka 71. stavka 6. Zakona o pružanju usluga u turizmu („Narodne novine“, br. 130/17, 25/19, 98/19 i 42/20). Osobe koje polože opći dio stručnog ispita mogu ishoditi rješenje o ispunjavanju uvjeta za pružanje usluga turističkog vodiča sukladno članku 73. Zakona o pružanju usluga u turizmu („Narodne novine“, br. 130/17, 25/19, 98/19 i 42/20) za područje Republike Hrvatske, osim na ili u zaštićenim cjelinama (lokalitetima) TURISTIČKIH REGIJA, A OSOBE KOJE SU POLOŽILE NAJMANJE 1 POSEBNI DIO STRUČNOG ISPITA ZA ZAŠTIĆENE CJELINE (LOKALITETE) PO ŽUPANIJAMA (važeći Pravilnik o popisu turističkih cjelina (lokaliteta) po županijama Ministarstvo turizma 2499 /2008.) U ODREĐENOJ TURISTIČKOJ REGIJI, MOGU PRUŽATI USLUGE I NA ILI U ZAŠTIĆENOJ CJELINI (LOKALITETIMA), PRIPADAJUĆE TURISTIČKE REGIJE. (2) Osobe koje su do stupanja na snagu ovoga Zakona ishodile rješenje o ispunjavanju uvjeta za pružanje usluga turističkog vodiča sukladno odredbama Zakona o pružanju usluga u turizmu („Narodne novine“, br.</p>	<p>Djelomično prihvaćen Turistički vodiči moći će pružati uslugu sukladno ishodaenom rješenju odnosno položenom ispitu.</p>

	<p>130/17, 25/19, 98/19 i 42/20) za opći dio ispita mogu nastaviti obavljati usluge turističkog vodiča sukladno tom rješenju za područje Republike Hrvatske osim na ili u zaštićenim cjelinama (lokalitetima) TURISTIČKIH REGIJA, A OSOBE KOJE IMAJU I POLOŽENI NAJMANJE 1 POSEBNI DIO STRUČNOG ISPITA ZA ZAŠTIĆENE CJELINE (LOKALITETE) PO ŽUPANIJAMA (važeći Pravilnik o popisu turističkih cjelina (lokaliteta) po županijama Ministarstvo turizma 2499 /2008.) MOGU PRUŽATI USLUGE I NA ILI U ZAŠTIĆENOJ CJELINI (LOKALITETIMA) U PRIPADAJUĆOJ REGIJI. ili DOPUNA PA GLASI: Članak 21. (1) Osobe koje do stupanja na snagu propisa iz članka 71. stavka 6. Zakona o pružanju usluga u turizmu („Narodne novine“, br. 130/17, 25/19, 98/19 i 42/20) polože opći dio stručnog ispita odnosno posebni dio stručnog ispita za turističke vodiče za pojedine županije, zadržavaju sva prava stečena polaganjem ispita i nakon stupanja na snagu pravilnika iz članka 71. stavka 6. Zakona o pružanju usluga u turizmu („Narodne novine“, br. 130/17, 25/19, 98/19 i 42/20). Osobe koje polože opći dio stručnog ispita mogu ishoditi rješenje o ispunjavanju uvjeta za pružanje usluga turističkog vodiča sukladno članku 73. Zakona o pružanju usluga u turizmu („Narodne novine“, br. 130/17, 25/19, 98/19 i 42/20) za područje Republike Hrvatske, osim na ili u zaštićenim cjelinama (lokalitetima), A OSOBE KOJE SU POLOŽILE UKUPNO NAJMANJE 5 POSEBNIH DJELA STRUČNOG ISPITA ZA ZAŠTIŽENE CJELINE (LOKALITETE) PO ŽUPANIJAMA (važeći Pravilnik o popisu turističkih cjelina (lokaliteta) po županijama Ministarstvo turizma 2499 /2008.) MOGU PRUŽATI USLUGE I NA ILI U ZAŠTIĆENIM CJELINAMA (LOKALITETIMA) U REPUBLICI HRVATSKOJ. (2) Osobe koje su do stupanja na snagu ovoga Zakona ishodile rješenje o ispunjavanju uvjeta za pružanje usluga turističkog vodiča sukladno odredbama Zakona o pružanju usluga u turizmu („Narodne novine“, br. 130/17, 25/19, 98/19 i 42/20) za opći dio ispita mogu nastaviti obavljati usluge turističkog vodiča sukladno tom rješenju za područje Republike Hrvatske osim na ili u zaštićenim cjelinama (lokalitetima), a oni koji imaju položen i posebni dio stručnog ispita ZA NAJMANJE 5 ZAŠTIĆENIH CJELINA (LOKALITETA) PO ŽUPANIJAMA (važeći Pravilnik o popisu turističkih cjelina (lokaliteta) po županijama Ministarstva turizma 2499 /2008.) MOGU PRUŽATI USLUGE I NA ILI ZAŠTIĆENIM CJELINAMA (LOKALITETIMA) U REPUBLICI HRVATSKOJ.</p>	
410	<p>Ivica Škriljevečki PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PRUŽANJU USLUGA U TURIZMU, Članak 21. U tekstu se brkaju pojmovi operativno-tehničkih poslova koji spadaju pod dva različita zanimanja definirana Europskom klasifikacijom zanimanja EN 13809:2003. Riječ je o 2.3.5 tourist guide = turistički vodič, te o 2.3.2 tour manager = upravitelj/voditelj putovanja tj. turistički pratitelj</p>	<p>Nije prihvaćen Nije predmet ovih izmjena Zakona. Turistički pratitelji nisu regulirana profesija i za njih zakonom nije propisana obveza polaganja ispita. Osoba koja položi opći dio stručnog ispita za turističkog vodiča je - turistički vodič. Takav turistički vodič može pružati usluge na cijelom području Republike Hrvatske, osim na ili u zaštićenim cjelinama (lokalitetima).</p>
411	<p>Ivica Škriljevečki PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PRUŽANJU USLUGA U</p>	<p>Nije prihvaćen Turistički pratitelji nisu regulirana profesija i za njih zakonom nije propisana obveza polaganja ispita.</p>

	<p>TURIZMU, Članak 21. Osobe koje polože opći dio stručnog ispita mogu ishoditi rješenje o ispunjavanju uvjeta za pružanje usluga TURISTIČKOG PRATITELJA (tour manager u skladu s Europskom Normom 13809:2003) za područje Republike Hrvatske kao i prostor Europske ekonomske zajednice i Švicarske Konfederacije (op.a. valjda liberalizacija tržišta i priznavanje kvalifikacija idu u oba smjera), osim na ili u zaštićenim cjelinama (lokalitetima), a osobe koje polože i posebni dio stručnog ispita za zaštićene cjeline (lokalitete), mogu ishoditi rješenje o ispunjavanju uvjeta za pružanje usluga na ili u zaštićenim cjelinama (lokalitetima) u Republici Hrvatskoj sukladno položenom posebnom dijelu stručnog ispita po županijama.</p>	<p>Osoba koja položi opći dio stručnog ispita za turističkog vodiča je - turistički vodič. Takav turistički vodič može pružati usluge na cijelom području Republike Hrvatske, osim na ili u zaštićenim cjelinama (lokalitetima).</p>
412	<p>Manuela Kravaica PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PRUŽANJU USLUGA U TURIZMU, Članak 21. st.1- izmijeniti dio koji se odnosi na ishođenje rješenja za zaštićene cjeline-lokalitete u RH na način da se rješenje ishodi kao u prijedlogu u članku 6. – zaštićene cjeline (lokalitete po turističkim regijama. stavak 2- izmijeniti na način da se kod postojećih turističkih vodiča koji imaju položenu najmanje jednu županiju unutar predložene turističke regije, rješenje priznaje za čitavu turističku regiju kao što je predloženo u članku 6.OBRAZLOŽENJE: potpuno je nepravedno vodičima sa jednom položenom županijom automatizmom priznati područje čitave RH, a time ujedno i oduzeti dio poslova lokalnim vodičima. Postoji značajan dio vodiča koji su uložili velika financijska sredstva, trud i vrijeme za polaganje više, odnosno čak i svih županija, te ne mogu biti u istom položaju kao oni koji su položili samo jednu županiju. Na način polaganja po regijama, kao što je navedeno u obrazloženju kod čl.6. ipak će se donekle uspostaviti načelo ravnopravnosti i među domaćim vodičima.</p>	<p>Djelomično prihvaćen Turistički vodiči moći će pružati uslugu sukladno ishodaenom rješenju odnosno položenom ispitu.</p>
413	<p>Excellent Travel PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PRUŽANJU USLUGA U TURIZMU, Članak 21. Za nacionalnu licencu treba organizirati nacionalno obrazovanje, provesti na putu 14 dana od mjesta do mjesta i na svakom lokalitetu ekspert objasni o čemu se radi. Po povratku 14 dana za pripremu ispita i nakon toga ispit pred komisijom. Automatizmom bi profitiralo neznanje i umjesto vodiča, dobili bi poluvodiče i izolatore.</p>	<p>Primljeno na znanje Ovim novim Prijedlogom izmjena Zakona o pružanju usluga u turizmu Ministarstvo turizma i sporta u dijelu Zakona koji se odnosi na turističke vodiče - ne regulira - obvezu polaganja općeg i posebnog dijela ispita za turističke vodiče, već su način polaganja i sadržaj stručnog ispita za turističke vodiče, kao i popis zaštićenih cjelina (lokaliteta) uređeni podzakonskim aktima, tj. pravilnicima iz 2008. godine - Pravilnikom o stručnom ispitu za turističke vodiče i ispitnom programu za turističke pratitelje (NN 50/08 i 120/08) i Pravilnikom o popisu turističkih cjelina (lokaliteta) po županijama (NN 76/08). Prijedlog novog načina polaganja i sadržaja ispita za turističke vodiče bit će predmet rada radne skupine za donošenje novih pravilnika, koji se trebaju donijeti do kraja lipnja 2021. godine, a prijedlogom Zakona bit će definiran popis zaštićenih cjelina (lokaliteta) kao cjelina umjetničke, povijesne i kulturne baštine. U radnoj skupini će, kao i do sada, sudjelovati predstavnici turističkih vodiča, visoka učilišta koja izvode programe stručnog ispita za turističke vodiče, tijela državne vlasti i stručnjaci.</p>
414	<p>VIZ travel j.d.o.o. PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PRUŽANJU USLUGA U</p>	<p>Djelomično prihvaćen Turistički vodiči moći će pružati uslugu sukladno ishodaenom rješenju odnosno položenom ispitu.</p>

	<p>TURIZMU, Članak 21. st.1- izmijeniti dio koji se odnosi na ishođenje rješenja za zaštićene cjeline-lokalitete u RH na način da se rješenje ishodi kao u prijedlogu u članku 6. – zaštićene cjeline (lokalitete po turističkim regijama. stavak 2- izmijeniti na način da se kod postojećih turističkih vodiča koji imaju položenu najmanje jednu županiju unutar predložene turističke regije, rješenje priznaje za čitavu turističku regiju kao što je predloženo u članku 6. OBRAZLOŽENJE: potpuno je nepravedno vodičima sa jednom položenom županijom automatizmom priznati područje čitave RH, a time ujedno i oduzeti dio poslova lokalnim vodičima. Postoji značajan dio vodiča koji su uložili velika financijska sredstva, trud i vrijeme za polaganje više, odnosno čak i svih županija, te ne mogu biti u istom položaju kao oni koji su položili samo jednu županiju. Na način polaganja po regijama, kao što je navedeno u obrazloženju kod čl.6. ipak će se donekle uspostaviti načelo ravnopravnosti i među domaćim vodičima.</p>	
415	<p>Željka Pleš PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PRUŽANJU USLUGA U TURIZMU, Članak 21. st.1- izmijeniti dio koji se odnosi na ishođenje rješenja za zaštićene cjeline-lokalitete u RH na način da se rješenje ishodi kao u prijedlogu u članku 6. – zaštićene cjeline (lokalitete po turističkim regijama. stavak 2- izmijeniti na način da se kod postojećih turističkih vodiča koji imaju položenu najmanje jednu županiju unutar predložene turističke regije, rješenje priznaje za čitavu turističku regiju kao što je predloženo u članku 6. OBRAZLOŽENJE: potpuno je nepravedno vodičima sa jednom položenom županijom automatizmom priznati područje čitave RH, a time ujedno i oduzeti dio poslova lokalnim vodičima. Postoji značajan dio vodiča koji su uložili velika financijska sredstva, trud i vrijeme za polaganje više, odnosno čak i svih županija, te ne mogu biti u istom položaju kao oni koji su položili samo jednu županiju. Na način polaganja po regijama, kao što je navedeno u obrazloženju kod čl.6. ipak će se donekle uspostaviti načelo ravnopravnosti i među domaćim vodičima.</p>	<p>Djelomično prihvaćen Turistički vodiči moći će pružati uslugu sukladno ishođenom rješenju odnosno položenom ispitu.</p>
416	<p>Tanja Atlija PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PRUŽANJU USLUGA U TURIZMU, Članak 21. st.1- izmijeniti dio koji se odnosi na ishođenje rješenja za zaštićene cjeline-lokalitete u RH na način da se rješenje ishodi kao u prijedlogu u članku 6. – zaštićene cjeline (lokalitete po turističkim regijama. stavak 2- izmijeniti na način da se kod postojećih turističkih vodiča koji imaju položenu najmanje jednu županiju unutar predložene turističke regije, rješenje priznaje za čitavu turističku regiju kao što je predloženo u članku 6. OBRAZLOŽENJE: potpuno je nepravedno vodičima sa jednom položenom županijom automatizmom priznati područje čitave RH, a time ujedno i oduzeti dio poslova lokalnim vodičima. Postoji značajan dio vodiča koji su uložili velika financijska sredstva, trud i vrijeme za polaganje više, odnosno čak i svih županija, te ne mogu biti u istom položaju kao oni koji su položili</p>	<p>Djelomično prihvaćen Turistički vodiči moći će pružati uslugu sukladno ishođenom rješenju odnosno položenom ispitu.</p>

	samo jednu županiju. Na način polaganja po regijama, kao što je navedeno u obrazloženju kod čl.6. ipak će se donekle uspostaviti načelo ravnopravnosti i među domaćim vodičima.	
417	<p>Zdravka Vrnoga PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PRUŽANJU USLUGA U TURIZMU, Članak 21.</p> <p>Molim Vas za očitovanje; na koji način će se priznavati dosadašnje licence? Ako je osoba položila samo jednu županiju, automatski joj se priznaju sve ostale županije? Ili ste zamislili polaganje razlike? Ako se polaže razlika; pod kojim uvjetima? (cijena polaganja razlike, institucija pri kojoj se polaže razlika, satnica....)</p>	<p>Djelomično prihvaćen Turistički vodiči moći će pružati uslugu sukladno ishodašenom rješenju odnosno položenom ispitu.</p>
418	<p>Ivana Hustić PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PRUŽANJU USLUGA U TURIZMU, Članak 21.</p> <p>Molim Vas za očitovanje; na koji način će se priznavati dosadašnje licence? Ako je osoba položila samo jednu županiju, automatski joj se priznaju sve ostale županije? Ili ste zamislili polaganje razlike? Ako se polaže razlika; pod kojim uvjetima? (cijena polaganja razlike, institucija pri kojoj se polaže razlika, satnica....)</p>	<p>Djelomično prihvaćen Turistički vodiči moći će pružati uslugu sukladno ishodašenom rješenju odnosno položenom ispitu.</p>
419	<p>Mirjam Grabovac PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PRUŽANJU USLUGA U TURIZMU, Članak 21.</p> <p>Ako stavak 2. ovog članka znači da vodiči koji su položili posebni dio za određene zaštićene cjeline bez dodatnih ispita sada dobivaju pravo pružanja usluga vođenja na drugim zaštićenim lokacijama, mislim da to nije u redu i da treba poštivati znanje, trud i novac koji su kolege na tim lokacijama uložili u kvalitetu svojih usluga, a da ne govorim o tome da bi to bilo nekolegijalno prema lokalnim vodičima. Mislim da nije pošteno da mi sad moja recimo zagrebačka licenca odjednom donese "na pladnju" npr. Dubrovnik, Zadar ili Vukovar. Ako želim voditi na tim lokacijama smatram da trebam položiti ispit ili za grupu angažirati kolegu lokalca. Tu sad više nije u pitanju konkurencija stranaca nego nelojalna konkurencija nas domaćih vodiča. Predlažem dodati na kraju članka, stavak 2. formulaciju "sukladno položenom posebnom dijelu stručnog ispita".</p>	<p>Prihvaćen Turistički vodiči moći će pružati uslugu sukladno ishodašenom rješenju odnosno položenom ispitu.</p>
420	<p>Sascha Lars Wiese PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PRUŽANJU USLUGA U TURIZMU, Članak 21.</p> <p>Ovo razumijem tako da, nakon stupanja na snagu ovog zakona, sve osobe koje su položile posebni dio stručnog ispita u bilo kojoj županiji, automatski postaju legalni "nacionalni" vodiči za područje cijele Hrvatske, za sve lokalitete?</p>	<p>Djelomično prihvaćen Turistički vodiči moći će pružati uslugu sukladno ishodašenom rješenju odnosno položenom ispitu.</p>
421	<p>Jasminka Miškulin PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PRUŽANJU USLUGA U TURIZMU, Članak 21.</p> <p>Molim da se formulacija ovog članka uskladi s izmjenama predloženima u čl.6. gdje se traži upis regija</p>	<p>Djelomično prihvaćen Turistički vodiči moći će pružati uslugu sukladno ishodašenom rješenju odnosno položenom ispitu.</p>

422	<p>Maja Vidović PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PRUŽANJU USLUGA U TURIZMU, Članak 21. Molim potvrdu zaključka da u ovom slučaju raniji lokalni vodič za npr. Zagreb priznavanjem zatečenog stanja postaje vodič i na lokalitetima na području cijele Republike Hrvatske.</p>	<p>Djelomično prihvaćen Turistički vodiči moći će pružati uslugu sukladno ishodenom rješenju odnosno položenom ispitu.</p>
423	<p>prolingua travel PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PRUŽANJU USLUGA U TURIZMU, Članak 23. Pa vi niste u stanju imati jedno Ministarstvo, a da ga ne mijenjate, a sad biste uspostavljali Središnji registar!? Čega!?</p>	<p>Primljeno na znanje Nije konkretna primjedba na Nacrt prijedloga zakona, već općeniti komentar.</p>
424	<p>Travel Atico doo PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA, OBRAZLOŽENJE Poštovani, Javljam se kao turistički vodič za Istarsku i Primorsko-goransku županiju i kao vlasnica turističke agencije Travelatico. Kao vodič, ali i kao putnik i organizator putovanja u druge zemlje, mogu sa sigurnošću potvrditi da se turistički vodič u destinaciji s razlogom i s pravom naziva LOKALNI vodič (local guide). U zadnje vrijeme upravo europski fondovi podupiru nastojanja i trendove u interpretaciji baštine, a obzirom da sam završila i taj tečaj, mogu vam potvrditi da nas tamo uče da u vođenje unesemo upravo taj lokalni, osobni, iskustveni doživljaj, štih. Danas, kada putnik može "izguglati" povijest nekog grada i provjeriti sve na netu, on ne želi suhoparni sat povijesti, nego doživljaj, experience, on želi doživjeti destinaciju! Zanima ga što ljudi rade, što rade vaši roditelji, gdje ste išli u školu, simpatično je kad vas pozdravljaju ljudi na cesti. On kroz vodiča doživljava destinaciju! A to mu ne može priuštiti netko tko ne živi ovdje, Evo iz samo vrlo praktičnih, evidentnih razloga, razloga koja nam dolaze s tržišta i zdravog razuma - mi vodiči smo odlučno i protivno ovog prijedloga zakona! Razumijemo da neki kolege češće borave u nekoj našoj destinaciji i zaista se već mogu osjećati ovdje "doma". Neka plate i završe tečaj, kao i svi mi, kao i uostalom i Hrvati koji su položili tečaj u Italiji npr., pa nek tako vode. ZAista je diskriminirajuće da smo mi uložili desetke tisuća kuna na naše obrazovanje, konstantno se usavršavamo kroz formalna i neformalna obrazovanja i da se sad naš posao i struka srozaju tako nisko. Zadnjih godina, naša domaća konkurencija je napravila dobar filter na tržištu i vjerujte, ne prolaze dobro niti loši domaći vodiči! Također smo se gotovo sami borili protiv "vodiča na crno", stranih vodiča bez licence, a sad im vi otvarate vrata kao najbolji domaćin?! Ministarstvo turizma treba biti naš partner, zaštita i podrška., a mi se iznova trebamo dokazivati i boriti i pisati ovakve kometatre! Mnogi vodiči žive samo od svog posla. Cijela korona kriza nas je gotovo uništila, jer smo sad puno godinu bez prihoda, a ukoliko odobrite ovaj zakon - to će nam biti zadnji udarac! Nadam se da ćete stati iza nas i podržati nas u našim zahtjevima, te zaštititi našu struku i zvanje. Mi smo pravi ambasadori naše zemlje. To nije samo flokula. Mi smo u direktnom i posrednom kontaktu s gostima, ne hoteli, ne iznajmljivači , nego upravo mi! Mi</p>	<p>Nije prihvaćen Direktivom 2005/36/EZ o priznavanju stručnih kvalifikacija kako je izmijenjena Direktivom 2013/55/EU utvrđuje se da države članice ne smiju ni zbog kojeg razloga koji se odnosi na stručne kvalifikacije ograničavati slobodu pružanja usluga stranim pružateljima usluga koji imaju zakonit poslovni nastan u matičnoj državi članici i ondje pripadaju reguliranoj profesiji ili ako su, u slučaju da ta profesija u njihovoj matičnoj državi članici nije regulirana, obavljali tu profesiju najmanje godinu dana u prethodnih 10 godina, naime, navedeno je propisano i Zakonom o reguliranim profesijama i priznavanju inozemnih stručnih kvalifikacija. Turistički vodič državljanin druge države ugovornice Ugovora o Europskom gospodarskom prostoru i Švicarske Konfederacije može samo privremeno i povremeno pružati usluge turističkog vodiča na području Republike Hrvatske, osim na zaštićenim cjelinama (lokalitetima), ako se prijavio Ministarstvu turizma i sporta te uz uvjet da ima zakonit poslovni nastan u matičnoj državi članici i ondje pripada reguliranoj profesiji ili ako je, u slučaju da ta profesija u njihovoj matičnoj državi članici nije regulirana, je obavljao tu profesiju najmanje godinu dana u prethodnih 10 godina. Ukoliko žele pružati usluge na ili u zaštićenim cjelinama (lokalitetima), turistički vodiči iz drugih država članica moraju položiti posebni dio stručnog ispita odnosno ispit za svaku županiju.</p>

	<p>čujemo sve njihove pohvale i kritike, dvojbe, sve što su možda krivo načuli.. mi predstavljamo naše destinacije i mi činimo dojam naše zemlje. Darija Čelić Trajčeski, turistički vodič i vlasnica agencije Travelatico</p>	
425	<p>Marin Krstulović OBRAZLOŽENJE, Uz članak 1. Kako bi se priznale stručne kvalifikacije uvjeti polaganja moraju biti najmanje slični uvjetima u Hrvatskoj. Ovim prijedlogom Zakona dovode se vodiči koji položili u neravnopravni položaj s vodičima iz drugih zemalja kao i novim vodičima jer su uvjeti polaganja potpuno različiti.</p>	<p>Nije prihvaćen Direktivom 2005/36/EZ o priznavanju stručnih kvalifikacija kako je izmijenjena Direktivom 2013/55/EU utvrđuje se da države članice ne smiju ni zbog kojeg razloga koji se odnosi na stručne kvalifikacije ograničavati slobodu pružanja usluga stranim pružateljima usluga koji imaju zakonit poslovni nastan u matičnoj državi članici i ondje pripadaju reguliranoj profesiji ili ako su, u slučaju da ta profesija u njihovoj matičnoj državi članici nije regulirana, obavljali tu profesiju najmanje godinu dana u prethodnih 10 godina, naime, navedeno je propisano i Zakonom o reguliranim profesijama i priznavanju inozemnih stručnih kvalifikacija. Turistički vodič državljanin druge države ugovornice Ugovora o Europskom gospodarskom prostoru i Švicarske Konfederacije može samo privremeno i povremeno pružati usluge turističkog vodiča na području Republike Hrvatske, osim na zaštićenim cjelinama (lokalitetima), ako se prijavio Ministarstvu turizma i sporta te uz uvjet da ima zakonit poslovni nastan u matičnoj državi članici i ondje pripada reguliranoj profesiji ili ako je, u slučaju da ta profesija u njihovoj matičnoj državi članici nije regulirana, je obavljao tu profesiju najmanje godinu dana u prethodnih 10 godina. Ukoliko žele pružati usluge na ili u zaštićenim cjelinama (lokalitetima), turistički vodiči iz drugih država članica moraju položiti posebni dio stručnog ispita odnosno ispit za svaku županiju.</p>
426	<p>Ivica Škriljevečki OBRAZLOŽENJE, Uz članak 1. Kod spominjanja direktiva bilo bi dobro da se navedu paragrafi, članci, točke na koje se odnosi konkretno usklađivanje Zakona. Posao turističkog vodiča, ali i pratitelja je specifično jer ovisi o području na kojem se posao obavlja. Za razliku od npr. električara kojem poznavanje električnih sklopova, alata i materijala jednako vrijedi u Njemačkoj i Hrvatskoj, turistički vodič koji ima iskustvo rada u Njemačkoj ne može imati temelj za rad u Republici Hrvatskoj jer materija koju može tumačiti (poput umjetničkih stilova) može imati potpuno drugačiji kontekst i značenje, da ne govorimo o jezičnoj barijeri i poznavanju lokalnih običaja, navika i praksi.</p>	<p>Nije prihvaćen Skrećemo pažnju na Ustav Republike Hrvatske (NN 56/90., 135/97., 113/00., 28/01., 76/10. i 5/14.) te članke 141. c i 141. d u Glavi VIII.A Europska unija i Pravo građana Europske unije, koji se primjenu od ulaska Republike Hrvatske u Europsku uniju, 1. srpnja 2013. godine, a koji govore: „Ostvarivanje prava koja proizlaze iz pravne stečevine Europske unije, izjednačeno je s ostvarivanjem prava koja su zajamčena hrvatskim pravnim poretom.“ te „Pravni akti i odluke koje je Republika Hrvatska prihvatila u institucijama Europske unije primjenjuju se u Republici Hrvatskoj u skladu s pravnom stečevinom Europske unije.“, nadalje da „Sva prava ostvaruju se u skladu s uvjetima i ograničenjima propisanim ugovorima na kojima se temelji Europska unija te mjerama prihvaćenima na temelju tih ugovora“ te da „U Republici Hrvatskoj sva prava zajamčena pravnom stečevinom Europske unije uživaju svi građani Europske unije.“ U pogledu priznavanja stručnih kvalifikacija turističkih vodiča iz drugih država članica Europske unije skrećemo pažnju na odredbe Zakona o reguliranim profesijama i priznavanju inozemnih stručnih kvalifikacija (NN 82/15, 70/19, 47/20), kojim je prenesena Direktiva 2005/36/EZ o priznavanju stručnih kvalifikacija (izmijenjena Direktivom 2013/55/EU).</p>
427	<p>Excellent Travel OBRAZLOŽENJE, Uz članak 1. Direktiva koja se ovdje spominje se može dopustiti za zanimanja koja su neovisna o jezicima i</p>	<p>Nije prihvaćen Skrećemo pažnju na Ustav Republike Hrvatske (NN 56/90., 135/97., 113/00., 28/01., 76/10. i 5/14.) te članke 141. c i 141. d u Glavi VIII.A Europska unija i</p>

	<p>posebnostima. A naša povijest, kultura i tradicija su se i još se stvaraju i uvijek će se stvarati samo kod nas i ne mogu ja sa svojim stručnim znanjem o našoj kulturi, povijesti i tradiciji ići u Bruxelles i pričat o njihovim kraljevima njemačke loze, to je nedopustivo.</p>	<p>Pravo građana Europske unije, koji se primjenu od ulaska Republike Hrvatske u Europsku uniju, 1. srpnja 2013. godine, a koji govore: „Ostvarivanje prava koja proizlaze iz pravne stečevine Europske unije, izjednačeno je s ostvarivanjem prava koja su zajamčena hrvatskim pravnim poretkom.“ te „Pravni akti i odluke koje je Republika Hrvatska prihvatila u institucijama Europske unije primjenjuju se u Republici Hrvatskoj u skladu s pravnom stečevinom Europske unije.“, nadalje da „Sva prava ostvaruju se u skladu s uvjetima i ograničenjima propisanim ugovorima na kojima se temelji Europska unija te mjerama prihvaćenima na temelju tih ugovora“ te da „U Republici Hrvatskoj sva prava zajamčena pravnom stečevinom Europske unije uživaju svi građani Europske unije.“ U pogledu priznavanja stručnih kvalifikacija turističkih vodiča iz drugih država članica Europske unije skrećemo pažnju na odredbe Zakona o reguliranim profesijama i priznavanju inozemnih stručnih kvalifikacija (NN 82/15, 70/19, 47/20), kojim je prenesena Direktiva 2005/36/EZ o priznavanju stručnih kvalifikacija (izmijenjena Direktivom 2013/55/EU), provjera znanja jezika mora biti razmjerna djelatnosti koja će se obavljati, a provodi se samo u slučaju profesija koje utječu na sigurnost pacijenata, a drugih profesija kada postoji osnovana sumnja o dovoljnom poznavanju jezika u odnosu na profesionalne djelatnosti koje se namjeravaju obavljati. Takva provjera može se vršiti samo nakon izdavanja Europske profesionalne kartice i priznavanja inozemnih stručnih kvalifikacija u svrhu ostvarivanja prava na poslovni nastan, ali ne i kod privremenog i povremenog pružanja usluga turističkog vodiča u drugoj državi članici Europske unije.</p>
<p>428</p>	<p>Ivica Profaca OBRAZLOŽENJE, Uz članak 1. Poštujući europske direktive o priznavanju kvalifikacija, kod turističkih vodiča se pojavljuje i problem što to zanimanje u dijelu zemalja članica EU nije regulirano, odnosno ne postoji kao zanimanje, a turističkim vođenjem se može baviti i bez školovanja za to zanimanje. Stoga smatram da se takvi slučajevi trebaju razmotriti, jer bi bilo tko tko se u nekoj od takvih zemalja (recimo Njemačka) bavi turističkim vođenjem može prijaviti za isti posao kod nas.</p>	<p>Primljeno na znanje Direktivom 2005/36/EZ o priznavanju stručnih kvalifikacija kako je izmijenjena Direktivom 2013/55/EU utvrđuje se da države članice ne smiju ni zbog kojeg razloga koji se odnosi na stručne kvalifikacije ograničavati slobodu pružanja usluga stranim pružateljima usluga koji imaju zakonit poslovni nastan u matičnoj državi članici i ondje pripadaju reguliranoj profesiji ili ako su, u slučaju da ta profesija u njihovoj matičnoj državi članici nije regulirana, obavljali tu profesiju najmanje godinu dana u prethodnih 10 godina, naime, navedeno je propisano i Zakonom o reguliranim profesijama i priznavanju inozemnih stručnih kvalifikacija. Turistički vodič državljanin druge države ugovornice Ugovora o Europskom gospodarskom prostoru i Švicarske Konfederacije može samo privremeno i povremeno pružati usluge turističkog vodiča na području Republike Hrvatske, osim na zaštićenim cjelinama (lokalitetima), ako se prijavio Ministarstvu turizma i sporta te uz uvjet da ima zakonit poslovni nastan u matičnoj državi članici i ondje pripada reguliranoj profesiji ili ako je, u slučaju da ta profesija u njihovoj matičnoj državi članici nije regulirana, je obavljao tu profesiju najmanje godinu dana u prethodnih 10 godina. Ukoliko žele pružati usluge na ili u zaštićenim cjelinama (lokalitetima), turistički vodiči iz drugih država članica moraju položiti posebni dio stručnog ispita odnosno ispit za svaku županiju.</p>
<p>429</p>	<p>Marin Krstulović OBRAZLOŽENJE, Uz članak 6., 7. i 8.</p>	<p>Djelomično prihvaćen Ovim novim Prijedlogom izmjena Zakona o pružanju</p>

	<p>Ukidanje potrebe polaganja posebnog dijela stručnog ispita po županijama je pogrešno pogotovo uz obalu gdje je velik broj zaštićenih lokaliteta te se ovim prijedlogom smanjuje kvaliteta jer se ne može očekivati kvalitetno vođenje pojedinog vodiča na velikom broju zaštićenih lokaliteta npr. Dalmacije. Smatram potrebnim ostaviti postojeći oblik polaganja zaštićenih cjelina po pojedinim Županijama.</p>	<p>usluga u turizmu Ministarstvo turizma i sporta u dijelu Zakona koji se odnosi na turističke vodiče - ne regulira - obvezu polaganja općeg i posebnog dijela ispita za turističke vodiče, već su način polaganja i sadržaj stručnog ispita za turističke vodiče, kao i popis zaštićenih cjelina (lokaliteta) uređeni podzakonskim aktima, tj. pravilnicima iz 2008. godine - Pravilnikom o stručnom ispitu za turističke vodiče i ispitnom programu za turističke pratitelje (NN 50/08 i 120/08) i Pravilnikom o popisu turističkih cjelina (lokaliteta) po županijama (NN 76/08). Prijedlog novog načina polaganja i sadržaja ispita za turističke vodiče bit će predmet rada radne skupine za donošenje novih pravilnika, koji se trebaju donijeti do kraja lipnja 2021. godine, a prijedlogom Zakona bit će definiran popis zaštićenih cjelina (lokaliteta) kao cjelina umjetničke, povijesne i kulturne baštine. U radnoj skupini će, kao i do sada, sudjelovati predstavnici turističkih vodiča, visoka učilišta koja izvode programe stručnog ispita za turističke vodiče, tijela državne vlasti i stručnjaci.</p>
430	<p>Lydia Ćuk OBRAZLOŽENJE, Uz članak 6., 7. i 8. Uz članak 6., 7. i 8. Potpuno je nepravedno vodičima sa jednom položenom županijom automatizmom priznati područje čitave RH. Postoji značajan dio vodiča koji su uložili velika financijska sredstva, trud i vrijeme za polaganje više, odnosno čak i svih županija, te ne mogu biti u istom položaju kao oni koji su položili samo jednu županiju. Na način polaganja po regijama, kao što je navedeno u obrazloženju kod čl.6. ipak će se donekle uspostaviti načelo ravnopravnosti. Ovim člancima predviđa se mogućnost organizacije posebnog dijela stručnog ispita za turističke vodiče na način da se ukine fragmentarnost posebnog dijela ispita odnosno ukidanje potrebe polaganja posebnog dijela stručnog ispita po županijama a uvodi se polagane posebnog dijela stručnog ispita po turističkim regijama. Prihvatanjem navedenih izmjena, smanjili bi broj ispita (posebni dio ispita) sa sadašnjih 20 županija + grad Zagreb na prihvatljivijih pet. S time da se ovim prijedlogom ne predlaže promjena ustroja RH po županijama, već se termin regija koristi prvenstveno u sklopu polaganja ispita, gdje bi se polagao jedan ispit za veći broj županija, prema povijesnoj i geografskoj povezanosti. 1. Dalmatinska turistička regija (4): * Dubrovačko – neretvanska županija, *Splitsko – dalmatinska županija, *Šibensko – kninska županija, *Zadarska županija; 2. Istarsko – primorsko – licka turistička regija (3): *Istarska županija, *Primorsko-goranska županija, *Ličko-senjska županija; 3. Središnja Hrvatska i zagrebačka makroregija (5): *Krapinsko – zagorska županija, *Karlovačka županija, *Međimurska županija, *Varaždinska županija, *Zagrebačka županija, *Grad Zagreb; 4. Panonska turistička regija (4): *Sisačko – moslovačka županija, *Bjelovarsko – bilogorska županija, *Koprivničko – križevačka županija, *Virovitičko – podravska županija; 5. Slavonska turistička regija(4): * Vukovarsko – srijemska, *Osječko – baranjska županija, *Požeško – slavonska županija, *Brodsko – posavska županija.</p>	<p>Djelomično prihvaćen Turistički vodiči pružat će usluge sukladno ishodu rješenju. Ovim novim Prijedlogom izmjena Zakona o pružanju usluga u turizmu Ministarstvo turizma i sporta u dijelu Zakona koji se odnosi na turističke vodiče - ne regulira - obvezu polaganja općeg i posebnog dijela ispita za turističke vodiče, već su način polaganja i sadržaj stručnog ispita za turističke vodiče, kao i popis zaštićenih cjelina (lokaliteta) uređeni podzakonskim aktima, tj. pravilnicima iz 2008. godine - Pravilnikom o stručnom ispitu za turističke vodiče i ispitnom programu za turističke pratitelje (NN 50/08 i 120/08) i Pravilnikom o popisu turističkih cjelina (lokaliteta) po županijama (NN 76/08). Prijedlog novog načina polaganja i sadržaja ispita za turističke vodiče bit će predmet rada radne skupine za donošenje novih pravilnika, koji se trebaju donijeti do kraja lipnja 2021. godine, a prijedlogom Zakona bit će definiran popis zaštićenih cjelina (lokaliteta) kao cjelina umjetničke, povijesne i kulturne baštine. U radnoj skupini će, kao i do sada, sudjelovati predstavnici turističkih vodiča, visoka učilišta koja izvode programe stručnog ispita za turističke vodiče, tijela državne vlasti i stručnjaci.</p>
431	<p>Viktorija Modrić Flies OBRAZLOŽENJE, Uz članak 6., 7. i 8.</p>	<p>Djelomično prihvaćen Turistički vodiči pružat će usluge sukladno ishodu</p>

	<p>Fragmentiranost posebnog dijela ispita mora postojati jer svaka regija ima svoje posebnosti i kulturološke razlike. Navedeni prijedlog degradira kvalitetu struke, ostavlja mogućnost proizvoljne interpretacije kulturne baštine te ugrožava interes potrošača.</p>	<p>rješenju. Ovim novim Prijedlogom izmjena Zakona o pružanju usluga u turizmu Ministarstvo turizma i sporta u dijelu Zakona koji se odnosi na turističke vodiče - ne regulira - obvezu polaganja općeg i posebnog dijela ispita za turističke vodiče, već su način polaganja i sadržaj stručnog ispita za turističke vodiče, kao i popis zaštićenih cjelina (lokaliteta) uređeni podzakonskim aktima, tj. pravilnicima iz 2008. godine - Pravilnikom o stručnom ispitu za turističke vodiče i ispitnom programu za turističke pratitelje (NN 50/08 i 120/08) i Pravilnikom o popisu turističkih cjelina (lokaliteta) po županijama (NN 76/08). Prijedlog novog načina polaganja i sadržaja ispita za turističke vodiče bit će predmet rada radne skupine za donošenje novih pravilnika, koji se trebaju donijeti do kraja lipnja 2021. godine, a prijedlogom Zakona bit će definiran popis zaštićenih cjelina (lokaliteta) kao cjelina umjetničke, povijesne i kulturne baštine. U radnoj skupini će, kao i do sada, sudjelovati predstavnici turističkih vodiča, visoka učilišta koja izvode programe stručnog ispita za turističke vodiče, tijela državne vlasti i stručnjaci.</p>
<p>432</p>	<p>Excellent Travel OBRAZLOŽENJE, Uz članak 6., 7. i 8. Ovim prijedlogom se ruši posebnost naše povijesti i kulture jer bi trebao dopustiti svakome tko koristi Wikipedia-u izlaganje o povijesti, kulturi, modernoj politici, zemljopisu, tradiciji i gastronomiji Hrvatske. Banaliziranjem ispita, dovodi se na velika vrata kaos među turistima i njihovo banalno prepričavanje o Hrvatskoj svojim poznanicima kada se vrate sa putovanja.</p>	<p>Primljeno na znanje Ovim novim Prijedlogom izmjena Zakona o pružanju usluga u turizmu Ministarstvo turizma i sporta u dijelu Zakona koji se odnosi na turističke vodiče - ne regulira - obvezu polaganja općeg i posebnog dijela ispita za turističke vodiče, već su način polaganja i sadržaj stručnog ispita za turističke vodiče, kao i popis zaštićenih cjelina (lokaliteta) uređeni podzakonskim aktima, tj. pravilnicima iz 2008. godine - Pravilnikom o stručnom ispitu za turističke vodiče i ispitnom programu za turističke pratitelje (NN 50/08 i 120/08) i Pravilnikom o popisu turističkih cjelina (lokaliteta) po županijama (NN 76/08). Prijedlog novog načina polaganja i sadržaja ispita za turističke vodiče bit će predmet rada radne skupine za donošenje novih pravilnika, koji se trebaju donijeti do kraja lipnja 2021. godine, a prijedlogom Zakona bit će definiran popis zaštićenih cjelina (lokaliteta) kao cjelina umjetničke, povijesne i kulturne baštine. U radnoj skupini će, kao i do sada, sudjelovati predstavnici turističkih vodiča, visoka učilišta koja izvode programe stručnog ispita za turističke vodiče, tijela državne vlasti i stručnjaci.</p>
<p>433</p>	<p>Ana Bašić Alerić OBRAZLOŽENJE, Uz članak 6., 7. i 8. Predloženo ukidanje polaganja posebnog dijela stručnog ispita po županijama smatram pogrešnim jer bi na taj način korisnici usluga turističkih vodiča bili zaknuti za vrlo važan dio svoga iskustva na pojedinim lokalitetima, a to je mogućnost da dožive odabrano mjesto posjeta iz perspektive stručne osobe koja tu živi te stoga i najbolje poznaje sve njegove posebnosti. Većina posjetitelja na početku razgleda vodiča pita je li rođen ovdje? O odgovoru na to pitanje ovisi i pažnja koju će gost biti spreman posvetiti daljnjem tumačenju.</p>	<p>Djelomično prihvaćen Ovim novim Prijedlogom izmjena Zakona o pružanju usluga u turizmu Ministarstvo turizma i sporta u dijelu Zakona koji se odnosi na turističke vodiče - ne regulira - obvezu polaganja općeg i posebnog dijela ispita za turističke vodiče, već su način polaganja i sadržaj stručnog ispita za turističke vodiče, kao i popis zaštićenih cjelina (lokaliteta) uređeni podzakonskim aktima, tj. pravilnicima iz 2008. godine - Pravilnikom o stručnom ispitu za turističke vodiče i ispitnom programu za turističke pratitelje (NN 50/08 i 120/08) i Pravilnikom o popisu turističkih cjelina (lokaliteta) po županijama (NN 76/08). Prijedlog novog načina polaganja i sadržaja ispita za turističke vodiče bit će predmet rada radne skupine za donošenje novih pravilnika, koji se trebaju donijeti do kraja lipnja 2021. godine, a prijedlogom Zakona bit će definiran popis zaštićenih cjelina (lokaliteta) kao cjelina umjetničke, povijesne i kulturne baštine. U radnoj skupini će, kao i do sada, sudjelovati predstavnici turističkih vodiča, visoka učilišta koja izvode programe stručnog ispita za turističke vodiče, tijela državne vlasti i stručnjaci.</p>

434	<p>Barbara Škoravić OBRAZLOŽENJE, Uz članak 6., 7. i 8. Ne podržavam brisanje "po županijama". Upravo je ta naša raznolikost po županijama naše bogatstvo. Fragmetiranost koju navodite kao razlog brisanja riječi "po županijama" je upravo naše "županijsko" bogatstvo.</p>	<p>Djelomično prihvaćen Ovim novim Prijedlogom izmjena Zakona o pružanju usluga u turizmu Ministarstvo turizma i sporta u dijelu Zakona koji se odnosi na turističke vodiče - ne regulira - obvezu polaganja općeg i posebnog dijela ispita za turističke vodiče, već su način polaganja i sadržaj stručnog ispita za turističke vodiče, kao i popis zaštićenih cjelina (lokaliteta) uređeni podzakonskim aktima, tj. pravilnicima iz 2008. godine - Pravilnikom o stručnom ispitu za turističke vodiče i ispitnom programu za turističke pratitelje (NN 50/08 i 120/08) i Pravilnikom o popisu turističkih cjelina (lokaliteta) po županijama (NN 76/08). Prijedlog novog načina polaganja i sadržaja ispita za turističke vodiče bit će predmet rada radne skupine za donošenje novih pravilnika, koji se trebaju donijeti do kraja lipnja 2021. godine, a prijedlogom Zakona bit će definiran popis zaštićenih cjelina (lokaliteta) kao cjelina umjetničke, povijesne i kulturne baštine. U radnoj skupini će, kao i do sada, sudjelovati predstavnici turističkih vodiča, visoka učilišta koja izvode programe stručnog ispita za turističke vodiče, tijela državne vlasti i stručnjaci.</p>
435	<p>Ajlin Andreis Sarun OBRAZLOŽENJE, Uz članak 6., 7. i 8. Nedopustivo je i nikako ne može biti u najboljem interesu RH ukidanje posebnog dijela po županijama, jer smo i ovako svjedoci lošeg poznavanja temeljnih znanja.</p>	<p>Djelomično prihvaćen Ovim novim Prijedlogom izmjena Zakona o pružanju usluga u turizmu Ministarstvo turizma i sporta u dijelu Zakona koji se odnosi na turističke vodiče - ne regulira - obvezu polaganja općeg i posebnog dijela ispita za turističke vodiče, već su način polaganja i sadržaj stručnog ispita za turističke vodiče, kao i popis zaštićenih cjelina (lokaliteta) uređeni podzakonskim aktima, tj. pravilnicima iz 2008. godine - Pravilnikom o stručnom ispitu za turističke vodiče i ispitnom programu za turističke pratitelje (NN 50/08 i 120/08) i Pravilnikom o popisu turističkih cjelina (lokaliteta) po županijama (NN 76/08). Prijedlog novog načina polaganja i sadržaja ispita za turističke vodiče bit će predmet rada radne skupine za donošenje novih pravilnika, koji se trebaju donijeti do kraja lipnja 2021. godine, a prijedlogom Zakona bit će definiran popis zaštićenih cjelina (lokaliteta) kao cjelina umjetničke, povijesne i kulturne baštine. U radnoj skupini će, kao i do sada, sudjelovati predstavnici turističkih vodiča, visoka učilišta koja izvode programe stručnog ispita za turističke vodiče, tijela državne vlasti i stručnjaci.</p>
436	<p>Vesna Milanović OBRAZLOŽENJE, Uz članak 6., 7. i 8. Poštovani, predlažem da u slučaju ukidanja fragmentiranosti posebnog dijela stručnog ispita, trajanje edukacije za posebni dio stručnog ispita, obzirom da će obuhvaćati zaštićene lokalitete na području cijele Republike Hrvatske, traje minimalno 1 godinu te da se provodi isključivo na državnim fakultetima koji provode visoko obrazovanje iz područja turizma. Hvala.</p>	<p>Primljeno na znanje Ovim novim Prijedlogom izmjena Zakona o pružanju usluga u turizmu Ministarstvo turizma i sporta u dijelu Zakona koji se odnosi na turističke vodiče - ne regulira - obvezu polaganja općeg i posebnog dijela ispita za turističke vodiče, već su način polaganja i sadržaj stručnog ispita za turističke vodiče, kao i popis zaštićenih cjelina (lokaliteta) uređeni podzakonskim aktima, tj. pravilnicima iz 2008. godine - Pravilnikom o stručnom ispitu za turističke vodiče i ispitnom programu za turističke pratitelje (NN 50/08 i 120/08) i Pravilnikom o popisu turističkih cjelina (lokaliteta) po županijama (NN 76/08). Prijedlog novog načina polaganja i sadržaja ispita za turističke vodiče bit će predmet rada radne skupine za donošenje novih pravilnika, koji se trebaju donijeti do kraja lipnja 2021. godine, a prijedlogom Zakona bit će definiran popis zaštićenih cjelina (lokaliteta) kao cjelina umjetničke, povijesne i kulturne baštine. U radnoj skupini će, kao i do sada, sudjelovati predstavnici turističkih vodiča, visoka učilišta koja izvode programe stručnog ispita za</p>

		<p>turističke vodiče, tijela državne vlasti i stručnjaci. Sukladno Zakonu o znanosti i visokom obrazovanju (NN 123/03, 198/03, 105/04, 174/04, 02/07, 46/07, 45/09, 63/11, 94/13, 139/13, 101/14, 60/15, 131/17) visoka učilišta su sveučilište te fakultet i umjetnička akademija u njegovom sastavu, veleučilište i visoka škola, a visoka učilišta mogu biti javna i privatna, dok prema važećem Zakonu o pružanju usluga u turizmu rješenje o imenovanju ispitne komisije za polaganje stručnog ispita za turističkog vodiča može se izdati samo onom visokom učilištu koje izvodi najmanje stručni ili sveučilišni studij na preddiplomskoj razini u području turizma ili imaju smjer ili nastavne predmete iz područja turizma.</p>
437	<p>Sandra Šamanović OBRAZLOŽENJE, Uz članak 6., 7. i 8. Prijedlog je da se ne ukida fragmentarnost posebnog dijela. Ako već inzistirate na olakšanju sticanja licence, onda neka se polaže po regijama a ne po županijama. Molim pojašnjenje, kako će se tretirati vodiče koji već godinama imaju položene određene županije - da li će se drugačije vrednovati od novopečenih vodiča, koji polažu po novom zakonu?</p>	<p>Djelomično prihvaćen Ovim novim Prijedlogom izmjena Zakona o pružanju usluga u turizmu Ministarstvo turizma i sporta u dijelu Zakona koji se odnosi na turističke vodiče - ne regulira - obvezu polaganja općeg i posebnog dijela ispita za turističke vodiče, već su način polaganja i sadržaj stručnog ispita za turističke vodiče, kao i popis zaštićenih cjelina (lokaliteta) uređeni podzakonskim aktima, tj. pravilnicima iz 2008. godine - Pravilnikom o stručnom ispitu za turističke vodiče i ispitnom programu za turističke pratitelje (NN 50/08 i 120/08) i Pravilnikom o popisu turističkih cjelina (lokaliteta) po županijama (NN 76/08). Prijedlog novog načina polaganja i sadržaja ispita za turističke vodiče bit će predmet rada radne skupine za donošenje novih pravilnika, koji se trebaju donijeti do kraja lipnja 2021. godine, a prijedlogom Zakona bit će definiran popis zaštićenih cjelina (lokaliteta) kao cjelina umjetničke, povijesne i kulturne baštine. U radnoj skupini će, kao i do sada, sudjelovati predstavnici turističkih vodiča, visoka učilišta koja izvode programe stručnog ispita za turističke vodiče, tijela državne vlasti i stručnjaci. Turistički vodiči moći će pružati uslugu sukladno ishodaenom rješenju odnosno položenom ispitu.</p>
438	<p>Ivica Profaca OBRAZLOŽENJE, Uz članak 6., 7. i 8. Kako će se regulirati već postojeće županijske licence? Znači li ovo da će svi oni koji već jesu vodiči postati licencirani za nacionalnu razinu? Ako se ova odredba bude odnosila samo na one koji će po novom zakonu polagati poseban dio stručnog ispita, oni će biti privilegirani u odnosu na već postojeće vodiče koji bi i dalje ostali "ograničeni" na područja županija za koje su polagali ispite</p>	<p>Primljeno na znanje Turistički vodiči moći će pružati uslugu sukladno ishodaenom rješenju odnosno položenom ispitu.</p>
439	<p>Lydia Ćuk OBRAZLOŽENJE, Uz članak 9. Uz članak 9. Poučeni dosadašnjim različitim iskustvima od pojedinih Ureda državne uprave koji su izdavali navedena rješenja, da ne bi došlo do različitih tumačenja, molimo precizirati: „na zahtjev turističkog vodiča“.</p>	<p>Nije prihvaćen Zakon o općem upravnom postupku uređuje tko može biti stranka u postupku, a time i pravo podnijeti zahtjev za odjavu pružanja usluga.</p>
440	<p>Lydia Ćuk OBRAZLOŽENJE, Uz članak 21. Potpuno je nepravедno vodičima sa jednom položenom županijom automatizmom priznati područje čitave RH. Postoji značajan dio vodiča koji su uložili velika financijska sredstva, trud i vrijeme za polaganje više, odnosno čak i svih županija, te ne mogu biti u istom položaju kao oni koji su položili samo jednu županiju. Obrazloženje uz nadopunjeni</p>	<p>Djelomično prihvaćen Turistički vodiči moći će pružati uslugu sukladno ishodaenom rješenju odnosno položenom ispitu.</p>

	<p>članak 21 po načelu ravnopravnosti, treba dopuniti PA GLASI: Uz članak 21. Ovim člankom uređuju se prava turističkih vodiča koji su položili stručni ispit za turističkog vodiča, a nisu ishodili rješenje o ispunjavanju uvjeta za pružanje usluga turističkog vodiča kao i turističkih vodiča koji su već ishodili rješenja o odobrenju ili rješenja o ispunjavanju uvjeta za pružanje usluga turističkog vodiča za pružanje usluga za područje Republike Hrvatske te za pružanje usluge na ili u zaštićenim cjelinama (lokalitetima) u pojedinim županijama, PREMA NOVOM USTROJSTVU NA 5 TURISTIČKIH REGIJA. ili Obrazloženje uz nadopunjeni članak 21 po načelu ravnopravnosti, treba dopuniti PA GLASI: Uz članak 21. Ovim člankom uređuju se prava turističkih vodiča koji su položili stručni ispit za turističkog vodiča, a nisu ishodili rješenje o ispunjavanju uvjeta za pružanje usluga turističkog vodiča kao i turističkih vodiča koji su već ishodili rješenja o odobrenju ili rješenja o ispunjavanju uvjeta za pružanje usluga turističkog vodiča za pružanje usluga za područje Republike Hrvatske te za pružanje usluge na ili u zaštićenim cjelinama (lokalitetima) U NAJMANJE 5 ŽUPANIJA. TURISTIČKI VODIČI KOJI SU POLOŽILI POSEBNI DIO STRUČNOG ISPITA ZA MANJE OD 5 ŽUPANIJA (važeći Pravilnik o popisu turističkih cjelina (lokaliteta) po županijama Ministarstva turizma 2499 /2008.) DUŽNI SU POLAGATI RAZLIKU PREMA NOVOM PRAVILNIKU O ŠKOLOVANJU KOJE ĆE DONJETI MINISTARSTVO TURIZMA.</p>	
441	<p>Ivica Škriljevečki PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA, TEKST ODREDBI VAŽEĆEG ZAKONA KOJE SE MIJENJAJU Potrebno je izmijeniti i članak 73. važećeg zakona i to na način: - točka 2, stavak 1 izmijeniti da glasi "da ima najmanje završenu četverogodišnju srednju školu" - točka 2, stavak 3 izmijeniti da glasi "da zna hrvatski jezik i druge jezike na kojima će pružati usluge turističkoga vodiča reazine B2 prema stupnjevima Zajedničkog europskog referentnog okvira u razumijevanju i govoru."</p>	<p>Nije prihvaćen Vezano uz uvjetovanje pristupa polaganju stručnog ispita za turističkog vodiča završenom četverogodišnjm srednjom školom, smatramo kao isto nije nužno, iz razloga što će se programom i stručnim ispitom za turističkog vodiča propisati i provjeriti odgovarajuća razina znanja. Vezano uz prijedlog definiranja razine znanja hrvatskog jezika napominjemo da sukladno važećem Zakonu turistički vodič mora znati jezik na kojem pruža usluge najmanje na razini B2 Zajedničkog europskog referentnog okvira. Navedeno znači da vodič koji pruža usluge na hrvatskom jeziku mora znati hrvatski jezik najmanje na razini B2. Ukoliko pruža usluge na nekom drugom stranom jeziku, mora poznavati hrvatski jezik u mjeri dostatnoj za pružanje usluga. U pogledu priznavanja stručnih kvalifikacija turističkih vodiča iz drugih država članica Europske unije skrećemo pažnju na odredbe Zakona o reguliranim profesijama i priznavanju inozemnih stručnih kvalifikacija (NN 82/15, 70/19, 47/20), kojim je prenesena Direktiva 2005/36/EZ o priznavanju stručnih kvalifikacija (izmijenjena Direktivom 2013/55/EU), provjera znanja jezika mora biti razmjerna djelatnosti koja će se obavljati, a provodi se samo u slučaju profesija koje utječu na sigurnost pacijenata, a drugih profesija kada postoji osnovana sumnja o dovoljnom poznavanju jezika u odnosu na profesionalne djelatnosti koje se namjeravaju obavljati. Takva provjera može se vršiti samo nakon izdavanja Europske profesionalne kartice i priznavanja inozemnih stručnih kvalifikacija u svrhu ostvarivanja prava na poslovni nastan, ali ne i kod privremenog i povremenog pružanja usluga turističkog vodiča u</p>

		drugoj državi članici Europske unije.
442	<p>Ivica Škriljevečki PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA, TEKST ODREDBI VAŽEĆEG ZAKONA KOJE SE MIJENJAJU Potrebno je izmijeniti i članak 73. važećeg zakona i to na način: - točka 2, stavak 1 izmijeniti da glasi "da ima najmanje završenu četverogodišnju srednju školu" - točka 2, stavak 3 izmijeniti da glasi "da zna hrvatski jezik i druge jezike na kojima će pružati usluge turističkoga vodiča reazine B2 prema stupnjevima Zajedničkog europskog referentnog okvira u razumijevanju i govoru."</p>	<p>Nije prihvaćen Vezano uz uvjetovanje pristupa polaganju stručnog ispita za turističkog vodiča završenom četverogodišnjm srednjom školom, smatramo kao isto nije nužno, iz razloga što će se programom i stručnim ispitom za turističkog vodiča propisati i provjeriti odgovarajuća razina znanja. Vezano uz prijedlog definiranja razine znanja hrvatskog jezika napominjemo da sukladno važećem Zakonu turistički vodič mora znati jezik na kojem pruža usluge najmanje na razini B2 Zajedničkog europskog referentnog okvira. Navedeno znači da vodič koji pruža usluge na hrvatskom jeziku mora znati hrvatski jezik najmanje na razini B2. Ukoliko pruža usluge na nekom drugom stranom jeziku, mora poznavati hrvatski jezik u mjeri dostatnoj za pružanje usluga. U pogledu priznavanja stručnih kvalifikacija turističkih vodiča iz drugih država članica Europske unije skrećemo pažnju na odredbe Zakona o reguliranim profesijama i priznavanju inozemnih stručnih kvalifikacija (NN 82/15, 70/19, 47/20), kojim je prenesena Direktiva 2005/36/EZ o priznavanju stručnih kvalifikacija (izmijenjena Direktivom 2013/55/EU), provjera znanja jezika mora biti razmjerna djelatnosti koja će se obavljati, a provodi se samo u slučaju profesija koje utječu na sigurnost pacijenata, a drugih profesija kada postoji osnovana sumnja o dovoljnom poznavanju jezika u odnosu na profesionalne djelatnosti koje se namjeravaju obavljati. Takva provjera može se vršiti samo nakon izdavanja Europske profesionalne kartice i priznavanja inozemnih stručnih kvalifikacija u svrhu ostvarivanja prava na poslovni nastan, ali ne i kod privremenog i povremenog pružanja usluga turističkog vodiča u drugoj državi članici Europske unije.</p>
443	<p>MELITA ŠAMANIĆ PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA, TEKST ODREDBI VAŽEĆEG ZAKONA KOJE SE MIJENJAJU Zašto ukidate članak 38 kad turističke agencije i dalje uglavnom ne mogu do novaca koje su prosljedili hotelijerima, aviokompanijama i drugim pružateljima usluga? Pandemijska još nije ni blizu završetka, a većina turističkih agencija ne ostvaruje prihode još od 03.mj. 2020. g. Na koji način planirate zaštititi turističke agencije po tom pitanju?</p>	<p>Djelomično prihvaćen Izmjenama i dopunama Zakona o pružanju usluga u turizmu (Narodne novine, br. 42/20) iz travnja 2020. godine, koje su još na snazi, dana je mogućnost turističkim agencijama da za neizvršene paket aranžmane izdaju vaučere, na temelju kojih bi putnik imao pravo na zamjensko putovanje ili povrat novca u roku 14 dana od isteka roka od 180 dana od prestanka posebnih okolnosti. Novi prijedlog izmjena i dopuna Zakona trebao bi stupiti na snagu tokom travnja 2021. godine, dakle godinu dana nakon uvođenja izmjena i dopuna u 2020. godini. U pogledu članka 38.a važećeg Zakona Europska komisija je protiv Republike Hrvatske, 30. listopada 2020. godine, pokrenula drugu fazu postupka zbog povrede prava Europske unije (obrazloženo mišljenje), te je donošenje izmjena Zakona kojima se članak 38.a briše nužno radi usklađivanja s navedenom Direktivom i izbjegavanja postupka pred Sudom Europske unije kao i zaštite samih potrošača. Sukladno prijelaznoj odredbi Nacrta izmjena zakona, iznimno, uz pristanak putnika, vaučer se može iskoristiti za sklapanje ugovora o zamjenskom putovanju u paket-aranžmanu jednake, veće ili niže vrijednosti i/ili kvalitete te izlet ili drugu uslugu putovanja, u roku godine dana od njegovog izdavanja. U vezi s problemima vezanim uz likvidnost turističkih agencija skrećemo pozornost da je Vlada Republike Hrvatske na sjednici dana 4. veljače 2021. godine donijela Odluku o usvajanju</p>

		<p>Programa dodjele državnih potpora sektoru turizma i sporta u aktualnoj pandemiji COVID-a 19 (Narodne novine, broj 10/21) u okviru kojeg će se osigurati financijska podrška poduzetnicima koji obavljaju djelatnost u sektoru turizma, uključujući i turističke agencije s ciljem ublažavanja posljedica krize na njihovo poslovanje. Mjere iz tog Programa usmjerene su na nadoknađivanje manjka likvidnosti poduzetnicima u navedenim sektorima i to kroz omogućavanje pristupa financijskim sredstvima uz uvjete povoljnije od uobičajenih na financijskim tržištima, a radi osiguranja opstanka, očuvanja zaposlenosti i ublažavanja teškoća u poslovanju za vrijeme trajanja krize te stvaranja preduvjeta za što brži oporavak nakon krize te se nadamo da će isto povoljno utjecati i na status turističkih agencija.</p>
444	<p>Društvo turističkih vodiča Dubrovnik PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA, TEKST ODREDBI VAŽEĆEG ZAKONA KOJE SE MIJENJAJU</p> <p>Dopisom od 07. studenog 2020. godine izričito smo Vas molili da nas sa sadržajem konačnog teksta prijedloga Zakona izvijestite prije objavljivanja na e-savjetovanju. Nažalost, ne samo da niste prihvatili nijedan prijedlog (pa ni onaj koji je dogovoren) već smo izrazito razočarani cjelokupnim postupkom. Prvenstveno se očitujemo na analizu utvrđenih izravnih učinaka objavljenju u e- savjetovanju (Obrascu iskaza o procjeni učinaka propisa za nacrt prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o pružanju usluga u turizmu) u kojem ste naveli: "Međutim, treba naglasiti da velik broj turističkih vodiča ne pruža usluge aktivno te je pružanje takvih usluga u velikoj mjeri samo dodatni izvor prihoda. Prema podacima Porezne uprave broj obveznika u Registru poreznih obveznika na dan 14. prosinca 2020. godine koji imaju evidentiranu glavnu djelatnost pod NKD razredom „79.90 Ostale rezervacijske usluge i djelatnosti povezane s njima“ koji, između ostalog, uključuje djelatnosti turističkog vodiča, ukupno iznosi 1.344, od čega je 208 pravnih i 1.136 fizičkih osoba te se procjenjuje da od ukupnog broja aktivno pruža usluge oko četvrtina turističkih vodiča." - Navedenim izračunom proizlazi da u Republici Hrvatskoj je djeluje 5 500 vodiča (koji uredno uplaćuju u proračun značajna sredstva na ime poreza , prireza i doprinosa) već 340 vodiča što nije točno - Veliki broj obrtnika turističkih vodiča ima prijavljenu djelatnost 79.90, ali ne kao primarnu djelatnost što ne znači da ne žive od iste - Pojam "aktivno" samo za one koji su obrtnici kojima je predmetna djelatnost navedena kao glavna je ništa drugo no maliciozan pokušaj umanjivanja broja turističkih vodiča kojima se ovim zakonom i onim što slijedi ugrožava gola egzistencija i tjera iz zemlje. - Također je protivna i odredbama čl. 73. stavak 5 Zakona o pružanju usluga u turizmu kojim su jasno navedeni oblici poslovanja turističkih vodiča. (po ovom bi mogli zaključiti kako su primjerice brojni umirovljenici s malim mirovinama, kojima je ova djelatnost jedna od glavnih prihoda kako bi mogli preživjeti, zapravo "pasivni" vodiči. Obzirom kako se u predmetnom slučaju radi o opstanku cijele struke, i to u vremenu epidemije, koje je brojne vodiče primoralo da bježe iz zemlje kako bi osigurali nužnu egzistenciju , cjelokupni postupak je izazvao</p>	<p>Djelomično prihvaćen</p> <p>Prije objave nacrta Prijedloga izmjena Zakona o pružanju usluga u turizmu na savjetovanju sa zainteresiranom javnošću 8. siječnja 2021. godine, Ministarstvo turizma i sporta održalo je četiri sastanka s predstavnicima Zajednice društava turističkih vodiča Hrvatske (ZDTVH), a na posljednjem sastanku 20. studenoga 2020. predstavljen im je Prijedlog izmjena i dopuna Zakona o pružanju usluga u turizmu. Vezano uz broj turističkih vodiča koji pružaju usluge u Obrascu iskaza o procjeni učinaka propisa nigdje nije naveden podatak o 340 turističkih vodiča u Republici Hrvatskoj, već se procjenjuje da od ukupnog broja vodiča, to jest od ukupno cca 5500 registriranih vodiča u Republici Hrvatskoj, četvrtina aktivno pruža usluge u smislu da im je to jedini izvor prihoda (prema podacima Porezne uprave od 14.12.2020. pod NKD razredom „79.90 Ostale rezervacijske usluge i djelatnosti povezane s njima“, a koja uključuje uz ostale djelatnosti i djelatnost turističkog vodiča, evidentirano je ukupno 1.344 poreznih obveznika, od čega je 208 pravnih i 1.136 fizičkih osoba). Vezano uz prijedlog definiranja razine znanja hrvatskog jezika napominjemo da sukladno važećem Zakonu turistički vodič mora znati jezik na kojem pruža usluge najmanje na razini B2 Zajedničkog europskog referentnog okvira. Navedeno znači da vodič koji pruža usluge na hrvatskom jeziku mora znati hrvatski jezik najmanje na razini B2. Ukoliko pruža usluge na nekom drugom stranom jeziku, mora poznavati hrvatski jezik u mjeri dostatnoj za pružanje usluga. U pogledu priznavanja stručnih kvalifikacija turističkih vodiča iz drugih država članica Europske unije skrećemo pažnju na odredbe Zakona o reguliranim profesijama i priznavanju inozemnih stručnih kvalifikacija (NN 82/15, 70/19, 47/20), kojim je prenesena Direktiva 2005/36/EZ o priznavanju stručnih kvalifikacija (izmijenjena Direktivom 2013/55/EU), provjera znanja jezika mora biti razmjerna djelatnosti koja će se obavljati, a provodi se samo u slučaju profesija koje utječu na sigurnost pacijenata, a drugih profesija kada postoji osnovana sumnja o dovoljnom poznavanju jezika u odnosu na profesionalne djelatnosti koje se namjeravaju obavljati. Takva provjera može se vršiti samo nakon izdavanja Europske profesionalne kartice i priznavanja inozemnih stručnih kvalifikacija u svrhu ostvarivanja prava na poslovni nastan, ali ne i kod privremenog i povremenog pružanja usluga turističkog vodiča u drugoj državi članici Europske unije. Sukladno Zakonu o znanosti i visokom obrazovanju (NN 123/03, 198/03,</p>

zgražanje kolega i pozive na prosvjede jer je zbog ovako provedenog postupka nestalo i ono malo povjerenja koje smo stekli u Ministarstvo kako bi se što više izbjegle negativne posljedice pri donošenju budućih pravilnika vezanim uz popis zaštićenih lokaliteta i obrazovni kurikulum turističkih vodiča. Pitanja koja u samom postupku smatramo iznimno bitnima su sljedeća: Već smo isticali grčki primjer, pa ćemo Vam ponovno istaknuti prijedloge koje ste očitno odbili bez ikakvog obrazloženja i korektna komunikacije: • obrazovanje na hrvatskom jeziku te definiranje što bi značilo "poznavanje jezika u dovoljnoj mjeri" – obzirom da predmetnu kvalifikaciju smatramo neodredivom i neozbiljnom • članak 71, stavak 1. Zakona, prijedlog: regulirano obrazovanje na način da ga provode fakulteti, kao nekad, a obzirom smo svjedoci vulgarizacije obrazovanja turističkih vodiča • članak 73, Zakona: "da ima najmanje završenu srednju školu" - prijedlog: najmanje četverogodišnju srednju školu, • članak 73. stavak 2. točka 3. Zakona: "da poznaje hrvatski jezik u mjeri dostatnoj za pružanje usluga turističkog vodiča", što bi značilo "poznavanje jezika u dovoljnoj mjeri" – obzirom da predmetnu kvalifikaciju smatramo neodredivom i neozbiljnom / prijedlog: svakako definiranje razine poznavanja jezika prema reguliranim razinama poznavanja jezika. • Fragmentiranost ispita po županijama: predlažemo polaganje ispita po povijesno i geografski bliskim regijama. Na ovaj način bi se zaštićeni lokaliteti polagali samo za 5 regija (za razliku od sadašnjih 20 županija i grada Zagreba). Fragmentiranost ispita bi se smanjila na najmanju moguću mjeru koja je u isto vrijeme logična, smisljena i potrebna. 1. Dalmatinska regija - uključivala bi 4 županije: Dubrovačko-neretvanska županija Splitsko – dalmatinska županija Šibensko – kninska županija Zadarska županija 2. Istarsko-primorsko-lička regija - uključivala bi 3 županije: Istarska županija Primorsko-goranska županija Ličko-senjska županija 3. Središnja Hrvatska i zagrebačka makroregija - uključivala bi 5 županija i grad Zagreb: Krapinsko-zagorska županija Karlovačka županija Međimurska županija Varaždinska županija Zagrebačka županija Grad Zagreb 4. Panonska regija: Sisačko-moslavačka županija Bjelovarsko-bilogorska županija Koprivničko-križevačka županija Virovitičko-podravska županija 5. Slavonska regija - uključivala bi 4 županije: • Vukovarsko-srijemska • Osječko-baranjska županija • Požeško-slavonska županija • Brodsko-posavska županija Jedini prijedlog koji je usvojen je načelo zaštite stečenih prava. No, ujedno je i paradoks. Regulacija prema državljanima neeuropskih zemalja: Novim Zakonom o strancima ukidaju se turističke kvote te će veliki broj stranih državljanina imati mogućnost boravka u Republici Hrvatskoj. Osobe koje pet godina borave na teritoriju Republike Hrvatske i ne moraju nužno biti zaposlene da bi stekle uvjete za dobivanje prebivališta. No, bez obzira na isto, za istaknuti je kako je Zakon o pružanju usluga u turizmu lex specialis koji derogira opći zakon, u ovom slučaju Zakon o strancima. Isti pristup imaju i druge europske zemlje poput Cipra i Malte, koje uopće ne dozvoljavaju pristup edukaciji strancima koji dolaze iz neeuropskih zemalja osim

105/04, 174/04, 02/07, 46/07, 45/09, 63/11, 94/13, 139/13, 101/14, 60/15, 131/17) visoka učilišta su sveučilište te fakultet i umjetnička akademija u njegovom sastavu, veleučilište i visoka škola, a visoka učilišta mogu biti javna i privatna, dok prema važećem Zakonu o pružanju usluga u turizmu rješenje o imenovanju ispitne komisije za polaganje stručnog ispita za turističkog vodiča može se izdati samo onom visokom učilištu koje izvodi najmanje stručni ili sveučilišni studij na preddiplomskoj razini u području turizma ili imaju smjer ili nastavne predmete iz područja turizma. Vezano uz uvjetovanje pristupa polaganju stručnog ispita za turističkog vodiča završenom četverogodišnjm srednjom školom, smatramo kao isto nije nužno, iz razloga što će se programom i stručnim ispitom za turističkog vodiča propisati i provjeriti odgovarajuća razina znanja. Ovim novim Prijedlogom izmjena Zakona o pružanju usluga u turizmu Ministarstvo turizma i sporta u dijelu Zakona koji se odnosi na turističke vodiče - ne regulira - obvezu polaganja općeg i posebnog dijela ispita za turističke vodiče, već su način polaganja i sadržaj stručnog ispita za turističke vodiče, kao i popis zaštićenih cjelina (lokaliteta) uređeni podzakonskim aktima, tj. pravilnicima iz 2008. godine - Pravilnikom o stručnom ispitu za turističke vodiče i ispitnom programu za turističke pratitelje (NN 50/08 i 120/08) i Pravilnikom o popisu turističkih cjelina (lokaliteta) po županijama (NN 76/08). Prijedlog novog načina polaganja i sadržaja ispita za turističke vodiče bit će predmet rada radne skupine za donošenje novih pravilnika, koji se trebaju donijeti do kraja lipnja 2021. godine. U radnoj skupini će, kao i do sada, sudjelovati predstavnici turističkih vodiča, visoka učilišta koja izvode programe stručnog ispita za turističke vodiče, tijela državne vlasti i stručnjaci. Vezano uz test proporcionalnosti iz 2016. godine napominjemo da Ministarstvo turizma i sporta svake godine ažurira podatke o reguliranim profesijama te ih dostavlja Ministarstvu rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike kao nadležnom tijelu za pitanja reguliranih profesija u svrhu popunjavanja Europske baze podataka reguliranih profesija. Državljanima trećih država mogu pružati usluge turističkog vodiča na području Republike Hrvatske samo ako polože stručni ispit (opći i posebni dio), a navedenom mogu pristupiti ukoliko u Republici Hrvatskoj imaju prijavljeno prebivalište te smatramo da je navedeno zakonsko uređenje zadovoljavajuće. Rješenje će se izdavati sukladno izdanom uvjerenju o položenom stručnom ispitu, a program stručnog ispita će biti propisan pravilnikom o stručnom ispitu. Vezano uz ukidanje rješenja o ispunjavanju uvjeta turističkog vodiča smatramo da je potrebno navedeno izričito urediti zakonom, bez obzira što vodič možda neće imati potrebu za tim, s obzirom da ishođenje rješenja o ispunjavanju uvjeta za pružanje usluga turističkih vodiča automatski ne predstavlja registraciju slobodnog zanimanja. Naime, Zakon o općem upravnom postupku uređuje tko može biti stranka u postupku, a time i pravo podnijeti zahtjev za odjavu pružanja usluga.

ako nemaju grčko, odnosno ciparsko podrijetlo, odnosno Malta, koja uz obvezu prebivališta, ima i uvjet reciprociteta. To su zemlje koje smatramo onima koje štite i poštuju svoju baštinu i nacionalni interes. Vezano uz samu izmjenu zakona predložimo konkretno: • članak 69. stavak 3. Zakona – prijedlog: pristup edukaciji regulirati i uvjetom hrvatskog podrijetla odnosno implementiranjem načela reciprociteta. Obzirom na nekomunikaciju i nekorektnost, obvezni smo se očitovati ponovno i putem e-savjetovanja na nekoliko važnih detalja kako slijedi: • uvjet proporcionalnosti: dostavili smo Vam ažurirani popis testa proporcionalnosti svih zemalja članica EU pisan 2016. godine od strane stručne službe, a vezano uz izvješće Republike Hrvatske Europskoj Komisiji o našoj profesiji (izvješće napisano nepotpuno uz polupismenu razinu popratnog teksta) Iz predmetnog popisa odgovora svih država članica na test proporcionalnosti, vidljivo je kako je test proporcionalnosti za Republiku Hrvatsku nužno revidirati u skladu sa standardima i sintaksom engleskog poslovnog jezika i ispraviti pogrešno navedeno činjenično stanje. Nudili smo Vam i pomoć, međutim ništa nije ispravljeno niti su navedene prevladavajuće kategorija javnog interesa, zaštita potrošača, zaštita kulturne, arheološke, povijesne i umjetničke baštine. Isticali smo i netočnost u navodima isključivo županijskih licenci jer Republika Hrvatska nacionalnu licencu već odavno ima u obliku tzv. općeg dijela. Pojedinačno očitovanje na prijedlog u e- savjetovanju: Članak 6. U članku 70. stavku 2. riječi: „po županijama“ brišu se. U stavku 4. riječi: „po županijama“ brišu se. Iznimno se protivimo ovakvom prijedlogu te predložimo izmjenu čl. 70.st. 2 te članka 70.st.4. riječima " po regijama" Predlaže se izmjena u članku 70. te dopuna novog stavka 6. : " Regije se određuju na slijedeći način: 1. Dalmatinska regija - uključivala bi 4 županije: Dubrovačko-neretvanska županija Splitsko – dalmatinska županija Šibensko – kninska županija Zadarska županija 2. Istarsko-primorsko-lička regija - uključivala bi 3 županije: Istarska županija Primorsko-goranska županija Ličko-senjska županija 3. Središnja Hrvatska i zagrebačka makroregija - uključivala bi 5 županija i grad Zagreb: Krapinsko-zagorska županija Karlovačka županija Međimurska županija Varaždinska županija Zagrebačka županija Grad Zagreb 4. Panonska regija: Sisačko-moslavačka županija Bjelovarsko-bilogorska županija Koprivničko-križevačka županija Virovitičko- podravska županija 5. Slavonska regija - uključivala bi 4 županije: • Vukovarsko-srijemska • Osječko-baranjska županija • Požeško-slavonska županija • Brodsko-posavska županija" Članak 8. U članku 74. točka 2. mijenja se i glasi: „2. naznaku o položenom općem dijelu stručnog ispita odnosno naznaku o položenom općem dijelu stručnog ispita i posebnom dijelu stručnog ispita za zaštićene cjeline (lokalitete).“ Prijedlog ZDTVH: „2. naznaku o položenom općem dijelu stručnog ispita odnosno naznaku o položenom općem dijelu stručnog ispita i posebnom dijelu stručnog ispita za zaštićene cjeline (lokalitete) po regijama iz članka 70. stavak 6.“ Članak 9. Iza članka 75. dodaje se članak 75.a i

	<p>naslov iznad članka koji glasi: „Ukidanje rješenja o ispunjavanju uvjeta za pružanje usluga turističkog vodiča Članak 75.a (1) Rješenje o ispunjavanju uvjeta za pružanje usluga turističkog vodiča ukida se s danom podnošenja zahtjeva za odjavu nadležnom upravnom tijelu ili danom navedenim u zahtjevu za odjavu, koji ne može biti određen prije dana podnošenja zahtjeva nadležnom upravnom tijelu. (2) Rješenje o ukidanju rješenja iz stavka 1. ovoga članka donosi nadležno upravno tijelo i dostavlja ga Ministarstvu, nadležnom područnom uredu turističke inspekcije tijela državne uprave nadležnog za inspekcijske poslove i nadležnoj ispostavi područnog ureda tijela državne uprave nadležnog za porezni sustav. (3) Protiv rješenja iz stavka 2. ovoga članka može se izjaviti žalba Ministarstvu.“ - U stavku 1. nije navedeno na čiji zahtjev za odjavu se donosi predmetno rješenje Članak 10. U članku 76. stavak 5. briše se. - Suglasni smo s izmjenom koja se odnosila na obvezu upisa u Središnji registar S poštovanjem , Jednoglasno: članovi Zajednice društava turističkih vodiča Hrvatske 1. Društvo turističkih vodiča Split 2. Društvo turističkih vodiča Dubrovnik 3. Udruga turističkih vodiča Like 4. Udruga turističkih vodiča Rab 5. Udruga turističkih vodiča grada Vukovara 6. Društvo turističkih vodiča Korčula 7. Društvo turističkih vodiča Rovinj 8. Društvo turističkih vodiča Međimurje 9. Udruga turističkih vodiča Bastion- Karlovac 10. Udruga Moj Osijek 11. Udruga turističkih vodiča Maloga Lošinja 12. Udruga turističkih vodiča Zadra - Donat 13. Društvo turističkih vodiča Phoenix- Trogir 14. Udruga turističkih vodiča Kvarnera 15. Društvo turističkih vodiča Liburnia 16. Društvo turističkih vodiča Varaždin 17. Društvo turističkih vodiča Pula 18. Udruga turističkih vodiča Zagreba i srednjohrvatske makroregije 19. Turistički vodiči Split 20. Udruga turističkih vodiča Mihovil Šibenik 21. Udruga turističkih vodiča otoka Hvara</p>	
445	<p>Anka Vanjak PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA, TEKST ODREDBI VAŽEĆEG ZAKONA KOJE SE MIJENJAJU Da li ste se konzultirali s turističkim vodičima kad ste donosili ovaj prijedlog o izmjenama odredbi da se stručni dio ispita više ne polaže po županijama kao do sad? Ako su turistički vodiči protiv izmjene tih odredbi, zašto se to silom nameće? Turističkih vodiča u Hrvatskoj ima oko 5 500, a koliko je njihovo značenje u turizmu to je nemjerljivo. Nadam se da ćete i Vi uvidjeti koliko smo važni i poštovati naš rad i zanimanje. Savjetovati se s nama u donošenju odluka. Dosadašnjim polaganjem posebnog dijela ispita po županijama zadržala se kvaliteta obrazovanja turističkih vodiča, koji su polagali teorijski i praktični dio na terenu za svaku županiju posebno. Mnogi vodiči položili su posebni dio ispita za više županija; uložili su svoj trud, vrijeme i novac. Tko će im to sad nadoknadi?! Uz to, kako mislite održati kvalitetu obrazovanja, kako će se s jednim ispitom teorijski i terenski obići lokaliteti u cijeloj Hrvatskoj? To je nemoguće. Nove izmjene trebale bi donijeti promjenu na bolje, a ne na gore. Ovakvim izmjenama omogućili biste pojednostavljeno polaganje ispita za turističke vodiče hrv. građanima i građanima EU čime bi došlo do masovne produkcije</p>	<p>Primljeno na znanje Prije objave nacrtu Prijedloga izmjena Zakona o pružanju usluga u turizmu na savjetovanju sa zainteresiranom javnošću 8. siječnja 2021. godine, Ministarstvo turizma i sporta održalo je četiri sastanka s predstavnicima Zajednice društava turističkih vodiča Hrvatske (ZDTVH), a na posljednjem sastanku 20. studenoga 2020. predstavljen im je Prijedlog izmjena i dopuna Zakona o pružanju usluga u turizmu. Ovim novim Prijedlogom izmjena Zakona o pružanju usluga u turizmu Ministarstvo turizma i sporta u dijelu zakona koji se odnosi na turističke vodiče ne regulira obvezu polaganja općeg i posebnog dijela ispita za turističke vodiče, već su način polaganja i sadržaj stručnog ispita za turističke vodiče, kao i popis zaštićenih cjelina (lokaliteta) uređeni podzakonskim aktima, tj. pravilnicima iz 2008. godine - Pravilnikom o stručnom ispitu za turističke vodiče i ispitnom programu za turističke pratitelje (NN 50/08 i 120/08) i Pravilnikom o popisu turističkih cjelina (lokaliteta) po županijama (NN 76/08). Prijedlog novog načina polaganja i sadržaja ispita za turističke vodiče bit će predmet rada radne skupine za izradu novih pravilnika, koji se trebaju donijeti do kraja lipnja 2021. godine. U radnoj skupini će, kao i do sada, sudjelovati predstavnici turističkih vodiča, visoka učilišta koja izvode programe stručnog ispita za turističke vodiče, tijela državne vlasti</p>

vodiča čime bi mnogi dosadašnji vodiči koji su naporno radili, učili i polagali za više županija bili ugroženi i bez obzira na svoje znanje gubili posao. Nažalost došlo bi do zatvaranja obrta i iseljavanja.

i stručnjaci.

OBRAZAC IZVJEŠĆA O PROVEDENOM SAVJETOVANJU SA ZAINTERESIRANOM JAVNOŠĆU	
Naslov dokumenta	Izvešće o provedenom savjetovanju sa zainteresiranom javnošću o Nacrtu prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o pružanju usluga u turizmu.
Stvaratelj dokumenta, tijelo koje provodi savjetovanje	Ministarstvo turizma i sporta
Svrha dokumenta	Izveščivanje
Datum dokumenta	11. veljače 2021.
Verzija dokumenta	I.
Vrsta dokumenta	Izvešće
Naziv nacrt zakona, drugog propisa ili akta	Nacrt prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o pružanju usluga u turizmu
Jedinstvena oznaka iz Plana donošenja zakona, drugih propisa i akata objavljenog na internetskim stranicama Vlade	Plan zakonodavnih aktivnosti za 2021., br. 128.
Naziv tijela nadležnog za izradu nacrt	Ministarstvo turizma i sporta
Koji su predstavnici zainteresirane javnosti bili uključeni u postupak izrade odnosno u rad stručne radne skupine za izradu nacrt?	U radnu skupinu za izradu Nacrta prijedloga zakona imenovani su predstavnici ministarstava, Hrvatske gospodarske komore, Hrvatske obrtničke komore, Udruge hrvatskih putničkih agencija, Zajednice društava turističkih vodiča Hrvatske i Ekonomskog fakulteta u Osijeku.
Je li nacrt bio objavljen na internetskim stranicama ili na drugi odgovarajući način? Ako jest, kada je nacrt objavljen, na kojoj internetskoj stranici i koliko je vremena ostavljeno za savjetovanje? Ako nije, zašto?	Nacrt prijedloga zakona bio je objavljen na portalu eSavjetovanja u razdoblju od 8. siječnja 2021. do 07. veljače. 2021.
Koji su predstavnici zainteresirane javnosti dostavili svoja očitovanja?	Predstavnici turističkih vodiča i putničkih agencija, osobno i kroz strukovne udruge i komore, te turističke zajednice i jedinice lokalne samouprave.
ANALIZA DOSTAVLJENIH PRIMJEDBI Primjedbe koje su prihvaćene Primjedbe koje nisu prihvaćene i obrazloženje razloga za	Kao u tablici u prilogu.

neprihvatanje	
Troškovi provedenog savjetovanja	Provedba savjetovanja nije iziskivala financijske troškove.

**OBRAZAC ISKAZA O PROCJENI UČINAKA PROPISA ZA
PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O
PRUŽANJU USLUGA U TURIZMU**

1.OPĆE INFORMACIJE		
1.1.	Naziv nacrt prijedloga zakona:	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o pružanju usluga u turizmu
1.2.	Program rada Vlade Republike Hrvatske, akt planiranja ili reformska mjera:	<p>Da/Ne: Naziv akta: Nacionalni program reformi 2020.</p> <p>DA Opis mjere: Kroz reformski prioritet „4.1.1. Unaprjeđenje poslovnog okruženja“ s ciljem održivog gospodarskog rasta i razvoja predviđena je liberalizaciju tržišta usluga kroz olakšavanje pristupa reguliranim profesijama kroz uklanjanje prepreka slobodi poslovnog nastana i pružanja usluga na unutarnjem tržištu.</p> <p>Naziv akta: Prvi akcijski plan za liberalizaciju tržišta usluga</p> <p>Opis mjere: Ukidanje fragmentarnosti posebnog dijela ispita za domaće i strane turističke vodiče koji je podijeljen po županijama na način da se uvede i organizira jedinstven nacionalni ispit</p>
1.3.	Plan usklađivanja zakonodavstva Republike Hrvatske s pravnom stečevinom Europske unije	<p>Da/Ne: Naziv pravne stečevine EU:</p> <p>DA Direktiva (EU) 2015/2302 Europskog parlamenta i Vijeća od 25. studenoga 2015. o putovanjima u paket-aranžmanima i povezanim putnim aranžmanima, o izmjeni Uredbe (EZ) br. 2006/2004 i Direktive 2011/83/EU Europskog parlamenta i Vijeća te o stavljanju izvan snage Direktive Vijeća 90/314/EEZ</p> <p>Direktiva 2006/123/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 12. prosinca 2006. o uslugama na unutarnjem tržištu</p> <p>Direktiva 2005/36/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 7. rujna 2005. o priznavanju stručnih kvalifikacija kako je zadnje izmijenjena i dopunjena Direktivom 2013/55/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 20. studenoga 2013. o izmjeni Direktive 2005/36/EZ o priznavanju stručnih kvalifikacija i Uredbe (EU) br. 1024/2012 o administrativnoj suradnji putem Informacijskog sustava unutarnjeg tržišta (»Uredba IMI«)</p>
2.ANALIZA ISHODA NACRTA PRIJEDLOGA ZAKONA		

2.1. Zakonom o pružanju usluga u turizmu („Narodne novine“, br. 130/17, 25/19, 98/19 i 42/20) uređuje se način i uvjeti pod kojima pravne i fizičke osobe mogu pružati usluge u turizmu.

Vezano uz odredbe važećeg Zakona koje uređuju izdavanje vaučera za neizvršene paket aranžmane i pružanje usluga turističkog vodiča, protiv Republike Hrvatske pokrenuta su dva postupka povrede prave Europske unije, stoga je , radi daljnjeg usklađivanja s Direktivom 2015/2302 o putovanjima u paket-aranžmanima i povezanim putnim aranžmanima, Direktivom 2006/123/EZ o uslugama na unutarnjem tržištu i Direktivom 2005/36/EZ o priznavanju stručnih kvalifikacija kako je zadnje izmijenjena Direktivom 2013/55/EU, potrebno izmijeniti važeći Zakon.

Radi potpunog usklađivanja s Direktivom 2015/2302 o putovanjima u paket-aranžmanima i povezanim putnim aranžmanima, a u svezi koje je Republika Hrvatska od Europske komisije zaprimila obrazloženo mišljenje, zbog povrede prava Europske unije odnosno kršenja predmetne Direktive, potrebno je brisati članak 38.a važećeg Zakona. Naime, člankom 38.a važećeg Zakona je uređeno pravo na raskid ugovora i izdavanje vaučera u uvjetima posebnih okolnosti uzrokovanih epidemijom bolesti COVID-19, prema kojemu uslijed posebnih okolnosti za neizvršene ugovore o putovanju u paket aranžmanu koji su se trebali izvršiti nakon 1. ožujka 2020. godine, putnik ima pravo na raskid ugovora o putovanju u paket aranžmanu po isteku 180 dana od dana prestanka posebnih okolnosti, a organizatori putovanja za iste putnicima izdaju vaučer. Ukoliko se putnik odluči za povrat sredstava, organizator mora izvršiti povrat uplaćenih sredstva u roku od 14 dana po isteku 180 dana od prestanka posebnih okolnosti. Kako navedeni članak 38.a, u dijelu u kojemu ona propisuje uvjete za raskid ugovora o putovanju u paket aranžmanu i povrat novca putnicima, nije usklađen s predmetnom Direktivom, a prestanak posebnih okolnosti vezan je uz donošenje odluke o prestanku epidemije bolesti COVID-19, za koju se u ovom trenutku ne može predvidjeti kada će prestati, potrebno je propisati jasnije vremenske rokove za povrat sredstava i ukloniti nastalu pravnu nesigurnost na način da se članak 38.a briše. Nakon stupanja na snagu izmjena Zakona putnici će moći birati žele li temeljem izdanog vaučera ugovoriti zamjensko putovanje ili će raskinuti ugovor i ostvariti pravo na povrat uplaćenih sredstava u roku od 14 dana od raskida ugovora.

Nadalje, Nacionalnim programom reformi 2020., kroz reformski prioritet „4.1.1. Unaprjeđenje poslovnog okruženja“ s ciljem održivog gospodarskog rasta i razvoja predviđena je liberalizaciju tržišta usluga kroz olakšavanje pristupa reguliranim profesijama uklanjanjem prepreka slobodi poslovnog nastana i pružanja usluga na unutarnjem tržištu. U vezi s tim, a i radi usklađivanja s Direktivom 2006/123/EZ o uslugama na unutarnjem tržištu i Direktivom 2005/36/EZ o priznavanju stručnih kvalifikacija kako je zadnje izmijenjena Direktivom 2013/55/EU, a u svezi koje je Republika Hrvatska od Europske komisije zaprimila obrazloženo mišljenje, zbog povrede prava Europske unije odnosno kršenja predmetne Direktive, potrebno je izmijeniti Zakon u dijelu koji se odnosi na reguliranu profesiju turističkog vodiča. Naime, turistički vodiči iz jedne države članice mogu pružati usluge u drugoj na privremenoj ili povremenoj osnovi ili ostvariti poslovni nastan. Važeći Zakon o pružanju usluga u turizmu propisuje da turistički vodič iz druge države članice EU koji želi privremeno i povremeno pružati usluge može iste pružati na zaštićenim

	<p>cjelinama (lokalitetima) samo ako položi posebni dio stručnog ispita, a isti je prema Zakonu i provedbenom propisu organiziran po županijama. Ovim izmjenama omogućuje se donošenje provedbenih propisa temeljem kojih bi stručni ispit za posebni dio bio organiziran na drugačiji način te bi se smanjila fragmentarnost posebnog dijela ispita.</p> <p>Nadalje, tijekom izrade analize rizika Ministarstvo unutarnjih poslova utvrdilo je sve češću zlouporabu rent-a-car usluge, na način da se ista usluga koristi kako bi se, iz koristoljublja, omogućilo ili pomoglo drugoj osobi nedozvoljeno ući, izići, kretati se ili boraviti u Republici Hrvatskoj. Kako bi se suzbila zlouporaba iznajmljenih vozila od korisnika usluge u svrhu krijumčarenja ljudi potrebno je izmijeniti odredbe važećeg zakona u dijelu koji se odnosi na pružanje usluga rent a cara.</p> <p>Također, s obzirom da Ministarstvo turizma i sporta kroz projekt eTurizam – Hrvatski digitalni turizam uspostavlja Središnji registar za ugostiteljsku djelatnost i usluge u turizmu, dostava rješenja nadležnim tijelima koja se izdaju na temelju ovoga Zakona više neće biti potrebna, s obzirom da će im podaci iz rješenja, potrebni za obavljanje poslova iz njihove nadležnosti, biti dostupni u Središnjem registru, stoga je potrebno na odgovarajući način izmijeniti odredbe Zakona.</p> <p>Slijedom navedenoga, u bitnom se predlaže:</p> <ul style="list-style-type: none"> - brisati odredbu kojom je propisano izdavanje vaučera umjesto raskida ugovora za neizvršena putovanja u paket aranžmanu poslije 1. ožujka 2020. godine - izmijeniti odredbe kojima je propisano da se posebni dio stručnog ispita za turističke vodiče polaže posebno za svaku županiju - uvesti mogućnost izdavanja rješenja o prestanku važenja rješenja o ispunjavanju uvjeta za turističkog vodiča - uskladiti izričaj u svezi s dostavom pojedinih podataka iz rješenja nadležnim tijelima iz Središnjeg registra umjesto dostave rješenja - propisati obvezu registracije pružatelja usluge iznajmljivanja vozila (rent-a-car) i vođenja evidencija sklopljenih ugovora o najmu vozila kroz Središnji registar te pristup podacima nadležnim tijelima. <p>Cilj osnovnih izmjena i dopuna je postići potpuno usklađivanje s navedenim EU Direktivama te time izbjeći pokretanje postupaka pred Sudom Europske unije. Također, ovim izmjenama Zakona planira se dodatno regulirati pružanje usluga rent-a-cara u svrhu sprječavanja zlouporabe iznajmljenih vozila, prilagoditi odredbe Zakona elektroničkim postupcima ishoda rješenja i razmjene podataka iz rješenja i izvršiti određena nomotehnička poboljšanja u odnosu na važeći Zakon.</p>
3. ANALIZA UTVRĐENIH IZRAVNIH UČINAKA	
3.1.	Analiza gospodarskih učinaka
	<p>1. Izdavanje vaučera za neizvršene ugovore o putovanju u paket aranžmanu</p> <p>Prethodnom procjenom učinaka propisa utvrđena je potreba provedbe procjene učinaka propisa u dijelu koji se odnosi na gospodarske učinke predloženih izmjena Zakona na likvidnost turističkih agencija i povrat novca putnicima kojima su turističke agencije za neizvršene paket aranžmane izdale vaučere.</p>

Pandemija bolesti COVID-19 izazvala je nezapamćen pad gospodarske aktivnosti u turističkom sektoru, a jedan od najvećih gubitaka su imale turističke agencije. Tako su turističke agencije u Hrvatskoj zbog pandemije imale pad prometa od 76% u odnosu na isto razdoblje 2019. godine. Naime, prema podacima Porezne uprave do polovice kolovoza u 2019. godine imale su promet od 561.720.726,00 HRK, a u 2020. godini 136.734.747,00 HRK.

Prema priopćenju Državnog zavoda za statistiku broj turističkih agencija i njihovih poslovnica u Republici Hrvatskoj u 2019. godini iznosio je 1298, a prema stanju na dan 31. kolovoza 2019. godine imale su 5816 zaposlenih, od toga 3889 stalno zaposlenih.

Kada turistička agencija organizator putovanja organizira paket aranžman (podrazumijeva kombinaciju barem dvije usluga putovanja, npr. prijevoz i smještaj) uplaćeni novac prosljeđuje pružateljima pojedinih usluga u toj destinaciji (avioprijevozniku, hotelu i sl.). Pandemija bolesti COVID-19 je utjecala na putovanja na globalnoj razini, uzrokovala otkaze gotovo svih putovanja i dovela u pitanje likvidnost niza tvrtki iz područja turizma, a turističke agencije organizatori putovanja bili su suočeni s mnogobrojnim zahtjevima za raskidom ugovora i povratom već proslijeđenog novca, kojega nisu mogle jednostavno dobiti nazad od pružatelja pojedinih usluga putovanja, te je njihova likvidnost time ozbiljno narušena.

Da bi se turističkim agencijama dalo određeno vrijeme da stabiliziraju svoje poslovanje i vrate proslijeđeni novac, Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o pružanju usluga u turizmu (Narodne novine, br. 42/20) dana im je mogućnost da za neizvršene paket aranžmane izdaju vaučere, na temelju kojih bi putnik imao pravo na zamjensko putovanje ili povrat novca u roku 14 dana od isteka roka od 180 dana od prestanka posebnih okolnosti.

S druge strane, potrošači nisu mogli dobiti povrat novca za neizvršeni paket aranžman, te nisu njime mogli raspolagati, odnosno uložiti ga ili pribaviti drugu robu i usluge. Izdani vaučer su mogli iskoristiti za zamjensko putovanje, a ukoliko žele povrat novca, moraju čekati službeno proglašenje kraja epidemije. S obzirom da epidemija bolesti COVID-19 traje duže nego što se u vrijeme donošenja Zakona očekivalo, nastala je pravna nesigurnost vezana uz završetak tzv. „posebnih okolnosti“ od kojih se računaju rokovi za povrat novca putnicima.

Također, treba naglasiti da nisu sve turističke agencije za neizvršene paket aranžmane izdavale vaučere, već su, vodeći računa o svojim budućim odnosima s putnicima, izvršile povrat novca. U kolovozu 2020. godine Udruga hrvatskih putničkih agencija (UHPA) provela je anketu među svojim članicama vezano uz izdavanje vaučera za neizvršene paket aranžmane. Rezultati ankete su pokazali da je pola ispitanih agencija (50,6%) putnicima vratilo uplaćena sredstva za nerealizirana putovanja, neovisno o tome što su imali mogućnost izdavanja vaučera, te da se radi o iznosu od 43.820.084,11 kn. Rezultati ankete su pokazali i da je dio paket aranžmana realiziran unatoč posebnim okolnostima, dok je nerealiziranih putovanja u trenutku provođenja ankete bilo oko 38%, u vrijednosti od nešto više od 38 milijuna kuna. Iz navedene ankete može se izvesti zaključak da će do stupanja na snagu

planiranih izmjena Zakona dio izdanih vaučera biti iskorišten za zamjenska putovanja, te će navedene izmjene Zakona biti od utjecaja na manji broj turističkih agencija, to jest samo one koje su izdale vaučere (polovica od ukupnog broja agencija) i čiji vaučeri do tada ne budu iskorišteni za zamjenska putovanja.

S obzirom da se prijelaznim i završnim odredbama Prijedloga zakona propisuje pravo putnika na raskid ugovora i obveza povrata novca u roku od 14 dana od raskida ugovora, očekuje se povećan broj zahtjeva putnika za povratom novca, te su agencije koje do tada ne uspiju dobiti proslijeđeni novac nazad od pružatelja pojedinačnih usluga putovanja, u riziku od nelikvidnosti. Posljedično, dio agencija može otići u stečaj i radna mjesta u njima mogu biti izgubljena. Navedenom treba pridodati i činjenicu da, pored obveze povrata novca za neizvršena putovanja, agencije ionako bilježe ogroman pad prometa i gubitke uslijed nesklonosti putnika da u uvjetima epidemije rezerviraju nova putovanja.

Vlada Republike Hrvatske je mjerama pomoći gospodarskom sektoru uslijed epidemije koronavirusa, kao što su npr. potpore za očuvanje radnih mjesta u djelatnostima pogođenim koronavirusom, beskamatni krediti HAVOR-a poduzetnicima u turističkim djelatnostima i sl., pokušala ublažiti nastale ekonomske šokove, a jedan od korisnika tih mjera su i turističke agencije.

Također, sukladno članku 13. Zakona o pružanju usluga u turizmu turističke su agencije obvezne Ministarstvu turizmu i sporta koje vodi Popis turističkih agencija prijaviti početak poslovanja te promjene vezane uz poslovanje. Tako je tijekom 2020. godine primijećen trend odjave poslovanja u poslovnicama i prelazak na pružanje usluga isključivo putem interneta iz stambenog prostora kako bi se smanjili troškovi poslovanja vezani uz zakup poslovnog prostora.

S obzirom na navedeno, vidljivo je da agencije, uz prilagodbu novim uvjetima, pokušavaju nastaviti poslovanje smanjivanjem troškova i korištenjem mjera Vlade kako bi premostili financijske gubitke do prestanaka epidemije i vraćanja turističkog prometa na razine od prethodnih godina.

Zaključno, vezano uz turističke agencije, izmjene predložene ovim Zakonom bi mogle imati određen negativan učinak, a koliko će on biti ovisi o poslovanju svake pojedine agencije, uspješnosti povrata novca od pojedinačnih pružatelja usluga putovanja, korištenju mjera pomoći Vlade, uspješnosti rezervacija novih putovanja planiranih za 2021. godinu koje bi mogle poboljšati situaciju vezanu uz likvidnost te na kraju o samom trajanju epidemije.

Mogućnost izdavanja vaučera ublažila je početni udar na likvidnost i dala agencijama vrijeme da pokušaju stabilizirati svoje poslovanje i vratiti proslijeđeni novac. Međutim, zbog istoga je Republika Hrvatska u postupku povrede prava Europske unije, a navedeno zakonsko rješenje potrebno uskladiti s odredbama Direktive 2015/2302 koja u slučaju izvanrednih okolnosti na odredištu putovanja putniku daje pravo na povrat uplaćenog novca u cijelosti u roku 14 dana.

Potrošači će na temelju ovih izmjena Zakona imati pravo na povrat novca u roku 14 dana od raskida ugovora, a ukoliko dođe do slučaja nesolventnosti turističke

agencije, moći će od osiguravajućih društava na temelju jamčevine za slučaj nesolventnosti tražiti povrat uplaćenog novca.

Povrat uplaćenog novca od osiguravajućih društava putnici će tražiti samo u slučaju stečaja turističkih agencija, no svjesna problema turističkih agencija, Vlada Republike Hrvatske je na sjednici dana 4. veljače 2021. godine donijela Odluku o usvajanju Programa dodjele državnih potpora sektoru turizma i sporta u aktualnoj pandemiji COVID-a 19 (Narodne novine, broj 10/21), u okviru kojeg će se osigurati financijska podrška poduzetnicima koji obavljaju djelatnost u sektoru turizma, uključujući i turističke agencije s ciljem ublažavanja posljedica krize na njihovo poslovanje. Mjere iz tog Programa usmjerene su na nadoknađivanje manjka likvidnosti poduzetnicima u navedenim sektorima i to kroz omogućavanje pristupa financijskim sredstvima uz uvjete povoljnije od uobičajenih na financijskim tržištima, a radi osiguranja opstanka, očuvanja zaposlenosti i ublažavanja teškoća u poslovanju za vrijeme trajanja krize te stvaranja preduvjeta za što brži oporavak nakon krize te smatramo da će isto povoljno utjecati i na status turističkih agencija.

2. Pružanje usluga turističkog vodiča

U Republici Hrvatskoj je, prema procjenama, oko 5500 turističkih vodiča, s tendencijom rasta njihova broja. Prema podacima nadležnih upravnih tijela koja izdaju rješenja o ispunjavanju uvjeta za pružanje usluga turističkog vodiča prosječan broj izdanih rješenja na godišnjoj razini je oko 750, s tim da se dio odnosi na izmjenu postojećih rješenja (npr. ukoliko je turistički vodič položio posebni dio stručnog ispita za dodatnu županiju ili strani jezik). Međutim, treba naglasiti da velik broj turističkih vodiča ne pruža usluge aktivno te je pružanje takvih usluga u velikoj mjeri samo dodatni izvor prihoda. Prema podacima Porezne uprave broj obveznika u Registru poreznih obveznika na dan 14. prosinca 2020. godine koji imaju evidentiranu glavnu djelatnost pod NKD razredom „79.90 Ostale rezervacijske usluge i djelatnosti povezane s njima“ koji, između ostalog, uključuje djelatnosti turističkog vodiča, ukupno iznosi 1.344, od čega je 208 pravnih i 1.136 fizičkih osoba te se procjenjuje da od ukupnog broja od 5500 turističkih vodiča aktivno pruža usluge oko četvrtina turističkih vodiča.

Važeći Zakon o pružanju usluga u turizmu propisuje da se stručni ispit za turističkog vodiča sastoji od općeg i posebnog dijela. Posebni dio stručnog ispita polaže se zasebno za svaku od 20 županija i Grad Zagreb, njegov sadržaj obuhvaća zaštićene cjeline (lokalitete) u toj županiji, odnosno Gradu Zagrebu, a turistički vodič može voditi turiste na zaštićenim cjelinama (lokalitetima) samo u onim županijama za koje je položio posebni dio stručnog ispita. Iz takvog zakonskog rješenja proizlazi da bi turistički vodič koji bi želio pružati usluge na području cijele Republike Hrvatske morao položiti ukupno 21 posebni dio stručnog ispita, te se navedeno, zbog trajanja i financijskog opterećenja, može smatrati ograničavajućim kada je pristup navednoj reguliranoj profesiji u pitanju.

Stručni ispit za turističkog vodiča polaže se pred ispitnom komisijom pri odgovarajućem visokim učilištima koja izvode najmanje stručni ili sveučilišni studij na preddiplomskoj razini u području turizma ili imaju smjer ili nastavne predmete iz područja turizma, a sukladno Pravilniku o stručnom ispitu za turističke vodiče i ispitnom programu za turističke pratitelje (Narodne novine, br. 50/08 i 120/08).

Predloženim izmjenama i dopunama Zakona briše se organizacija posebnog dijela stručnog ispita za turističkog vodiča po županijama, dok će se novim pravilnikom o stručnom ispitu za turističke vodiče, čije je donošenje planirano do kraja lipnja 2021. godine, točno propisati organizacija ispita za turističkog vodiča. Za izradu navedenog pravilnika osnovat će se posebna radna skupina, u koju će biti uključeni predstavnici visokih učilišta koja provode navedeni stručni ispit, kao i udruge turističkih vodiča.

Umjesto po županijama, pravilnikom će se definirati polaganje posebnog dijela stručnog ispita prema jednoj od slijedeće tri mogućnosti:

- posebni dio stručnog ispita za zaštićene cjeline (lokalitete) za područje cijele Hrvatske
- posebni dio stručnog ispita organiziran prema regijama
- posebni dio stručnog ispita organiziran prema prijedlozima i ishodu rasprave u radnoj skupini za izradu pravilnika.

Dodatno napominjemo da je sukladno Zakonu o reguliranim profesijama i priznavanju inozemnih stručnih kvalifikacija (Narodne novine, br. 82/15, 121/19 i 47/20) Ministarstvo turizma i sporta u postupku donošenja navedenog pravilnika dužno provesti ocjenu proporcionalnosti te savjetovanje sa zainteresiranom javnošću o istoj.

Također, do kraja lipnja 2021. godine planira se donijeti i novi pravilnik o popisu zaštićenih cjelina (lokaliteta), a koji su dio programa posebnog dijela stručnog ispita za vodiče. Radna skupina će se također baviti revidiranjem i usuglašavanjem oko popisa turističkih zaštićenih cjelina/lokaliteta kojim će se posebna važnost dati lokalitetima Domovinskog rata. Ministarstvo turizma i sporta je dosad poduzetim aktivnostima omogućilo da na popisu zaštićenih lokaliteta budu Memorijalno groblje i spomen područje Ovčara, spomenik Blage Zadre, Trpinjska cesta i groblje tenkova, a u okviru budućih izmjena popisa zaštićenih lokaliteta uz suradnju sa Ministarstvom hrvatskih braniteljima, dodat će se i drugi važni lokaliteti Domovinskog rata koji dosad nisu bili tim popisom obuhvaćeni.

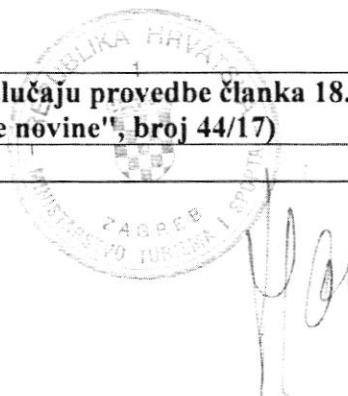
3. Pružanje usluga iznajmljivanja vozila (rent-a-car)

Ovim izmjenama Zakona obvezuju se pružatelji usluge iznajmljivanja vozila da prije početka pružanja usluga dostave Ministarstvu obavijest o početku pružanja usluga koja sadrži podatke o tvrtki i sjedištu, njezinu osobnom identifikacijskom broju, adresi svakog prostora u kojem se pružaju usluge, te svaku promjenu navedenih podataka prijaviti u roku od osam dana od nastale promjene, a navedeni podaci upisivat će se u Središnji registar. Također se putem sustava Središnjeg registra obvezuju voditi evidenciju o sklopljenim ugovorima o najmu vozila koji moraju sadržavati podatke o pružatelju usluge i korisniku usluge (ime i prezime, datum rođenja i broj identifikacijske isprave), iznajmljenom vozilu (registarska oznaka vozila), predviđenom trajanju najma i pravima i obvezama ugovornih strana. Podaci iz ugovora bit će dostupni tijelu državne uprave nadležnom za inspeksijske poslove, tijelu državne uprave nadležnom za unutarnje poslove i nadležnoj ispostavi područnog ureda tijela državne uprave nadležnog za porezni sustav radi obavljanja poslova iz svog djelokruga.

	<p>Razlog uvođenja navedene obveze je sprječavanje zlouporaba iznajmljenih vozila od korisnika usluge u svrhu krijumčarenja ljudi.</p> <p>Prema podacima Porezne uprave iz Registra poreznih obveznika broj poreznih obveznika koji imaju registriranu glavnu djelatnost prema Nacionalnoj klasifikaciji djelatnosti 77.11 Iznajmljivanje i davanje u zakup (leasing) automobila lake kategorije iznosi 1.173. Napominjemo da se propisana obveza odnosi samo na usluge iznajmljivanja vozila (rent-a-car) regulirane člankom 95. Zakona o pružanju usluga u turizmu, a prema podacima HUP-a njih pruža oko stotinu poslovnih subjekata.</p> <p>S obzirom da pružatelji usluge rent-a-cara vode interne evidencije o sklopljenim ugovorima o najmu vozila, ovim izmjenama Zakona ih se obvezuje da navedeno vrše kroz Središnji registar, te se time ne očekuje dodatno administrativno opterećenje ove skupine poduzetnika.</p>
3.2.	Analiza učinaka na zaštitu tržišnog natjecanja
	Provedbom prethodne procjene nisu utvrđeni značajni učinci koji bi zahtijevali daljnju analizu u postupku procjene učinaka propisa.
3.3.	Analiza socijalnih učinaka
	Provedbom prethodne procjene nisu utvrđeni značajni učinci koji bi zahtijevali daljnju analizu u postupku procjene učinaka propisa.
3.4.	Analiza učinaka na rad i tržište rada
	Provedbom prethodne procjene nisu utvrđeni značajni učinci koji bi zahtijevali daljnju analizu u postupku procjene učinaka propisa.
3.5.	Analiza učinaka na zaštitu okoliša
	Provedbom prethodne procjene nisu utvrđeni značajni učinci koji bi zahtijevali daljnju analizu u postupku procjene učinaka propisa.
3.6.	Analiza učinaka na zaštitu ljudskih prava
	Provedbom prethodne procjene nisu utvrđeni značajni učinci koji bi zahtijevali daljnju analizu u postupku procjene učinaka propisa.
4.TEST MALOG I SREDNJEG PODUZETNIŠTVA (MSP TEST)	
4.1.	Moguće opcije javnih politika
	<p>OPCIJE ZA MSP TEST</p> <p>Iz prethodnog MSP testa nisu proizlazili učinci na male i srednje poduzetnike koji bi zahtijevali provođenje testa malog i srednjeg poduzetništva.</p>

4.2.	<p>Ocjena i opcije</p> <p>-</p> <p>Tablica: Analiza troškova i koristi</p> <table border="1" data-bbox="395 421 1321 609"> <thead> <tr> <th>Opcije</th> <th>Troškovi (negativni učinci)</th> <th>Koristi (pozitivni učinci)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Opcija 1.</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Opcija 2.</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Opcija 3.</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Opcija 4.</td> <td></td> <td></td> </tr> </tbody> </table> <div data-bbox="395 645 986 878" style="border: 2px solid black; padding: 5px;"> <p>Legenda:</p> <ul style="list-style-type: none"> - - znatan negativni učinak - ograničen negativni učinak l nema učinka + ograničen pozitivan učinak + + znatan pozitivan učinak </div>	Opcije	Troškovi (negativni učinci)	Koristi (pozitivni učinci)	Opcija 1.			Opcija 2.			Opcija 3.			Opcija 4.		
Opcije	Troškovi (negativni učinci)	Koristi (pozitivni učinci)														
Opcija 1.																
Opcija 2.																
Opcija 3.																
Opcija 4.																
5. PROVOĐENJE SCM METODOLOGIJE																
	<p>Prethodnim testom malog i srednjeg poduzetništva nisu utvrđene administrativne obveze koji bi zahtijevale provođenje SCM metodologije.</p>															
6.SAVJETOVANJE I KONZULTACIJE																
	<p>Nacrt prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o pružanju usluga u turizmu i Obrazac iskaza o procjeni učinaka propisa bio je objavljen na portalu eSavjetovanja u razdoblju od 8. siječnja 2021. godine do 7. veljače 2021. godine.</p> <p>Ukupno je na Nacrt prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o pružanju usluga u turizmu zaprimljeno 445 komentara, na koje je Ministarstvo turizma i sporta i odgovorilo. Od ukupnog broja komentara, djelomično je prihvaćeno 92 komentara, 232 nije prihvaćeno, a 121 komentara je primljeno na znanje.</p> <p>Na Obrazac iskaza o procjeni učinka propisa za predmetni Zakon zaprimljeno je sveukupno 28 komentara, od toga je primljeno na znanje njih 16, 9 komentara nije prihvaćeno, a djelomično ih je prihvaćeno 3.</p> <p>Prihvaćene i djelomično prihvaćene odnosno prihvaćene na odgovarajući način su prvenstveno primjedbe u vezi sa stečenim pravima turističkih vodiča, naglašavanjem zaštite povijesne, kulturne i umjetničke baštine kod izrade popisa zaštićenih cjelina (lokaliteta), definiranjem prekršajnih odredbi te smanjenje fragmentarnosti, uz napomenu da će se sadržaj stručnog ispita za turističkog vodiča urediti pravilnikom. Ostatak primjedbi nije prihvaćen ili je bio općenite naravi, stoga je primljen na znanje.</p>															

	<p>Obrazac Iskaza o procjeni učinaka propisa usklađen je s Uredom za zakonodavstvo, Ministarstvom gospodarstva i održivog razvoja i Ministarstvom rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike.</p>
7.OPTIMALNO RJEŠENJE	
	<p>Optimalno normativno rješenje je usklađivanje Zakona o pružanju usluga u turizmu s Direktivom 2015/2302 na način da se članak 38.a briše. Time bi se omogućilo potrošačima da dobiju uplaćeni novac za neizvršeni paket aranžman u roku 14 dana od raskida ugovora, a Republika Hrvatska bi izbjegla pokretanje postupka pred Sudom Europske unije. Problemi likvidnosti turističkih agencija rješavat će se kroz Program dodjele državnih potpora sektoru turizma i sporta u aktualnoj pandemiji COVID-a 19.</p>
8.VREMENSKI OKVIR I VREDNOVANJE	
	<p>Očekuje se da će planirani ishod biti postignut stupanjem Zakona na snagu – putnici će moći raskinuti ugovor i tražiti povrat novca kojeg će im agencije biti dužne vratiti u roku 14 dana od raskida ugovora, a Republika Hrvatska će se uskladiti s odredbama Direktive 2015/2302. Usporedbom statističkih podataka iz 2019. za turističke agencije sa statističkim podacima za 2020., koji će biti dostupni tijekom 2021., moći će se točno procijeniti koliki je utjecaj ovih izmjena Zakona i gospodarske krize uzorkovane epidemijom COVID-19 općenito na njih.</p>
9. PRILOZI	
	<ul style="list-style-type: none"> - Izvješće o provedenom savjetovanju sa zainteresiranom javnošću o Nacrtu prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o pružanju usluga u turizmu - Izvješće o provedenom savjetovanju sa zainteresiranom javnošću o Obrascu iskaza o procjeni učinaka propisa za Nacrt prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o pružanju usluga u turizmu
10. POTPIS ČELNIKA TIJELA	
	<p>Potpis: dr. sc. Nikolina Brnjac, ministrica</p> <p>Datum: 15. veljače 2021.</p>
11.Odgovarajuća primjena ovoga Obrasca u slučaju provedbe članka 18. stavka 2. Zakona o procjeni učinaka propisa ("Narodne novine", broj 44/17)	
	-

IZJAVA O USKLAĐENOSTI PRIJEDLOGA PROPISA S PRAVNOM STEČEVINOM EUROPSKE UNIJE

1. Naziv prijedloga propisa

Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o pružanju usluga u turizmu

2. Stručni nositelj izrade prijedloga propisa

MINISTARSTVO TURIZMA I SPORTA

3. Veza s Programom Vlade Republike Hrvatske za preuzimanje i provedbu pravne stečevine Europske unije

Predviđeno Programom Vlade Republike Hrvatske za preuzimanje i provedbu pravne stečevine Europske unije za 2021. godinu.

Rok: I. kvartal 2021.

4. Preuzimanje odnosno provedba pravne stečevine Europske unije

a) Odredbe primarnih izvora prava Europske unije

Ugovor o funkcioniranju Europske unije
članak/članci 114

Ugovor o Europskoj uniji
članak/članci 95; 251

b) Sekundarni izvori prava Europske unije

Direktiva (EU) 2015/2302 Europskog parlamenta i Vijeća od 25. studenoga 2015. o putovanjima u paket aranžmanima i povezanim putnim aranžmanima, o izmjeni Uredbe (EZ) br. 2006/2004 i Direktive 2011/83/EU Europskog parlamenta i Vijeća te o stavljanju izvan snage Direktive Vijeća 90/314/EEZ (SL L 326)

32015L2302

- Članci 3. i 12. preuzeto: Zakon o pružanju usluga u turizmu (NN 130/17)

Direktiva 2005/36/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 7. rujna 2005. o priznavanju stručnih kvalifikacija Tekst značajan za EGP (SL L 255)

32005L0036

- Članci 2., 5., 11., 12. i 13. preuzeto: Zakon o reguliranim profesijama i priznavanjem inozemnih stručnih kvalifikacija (NN 82/15, 70/19)
- Članak 7. preuzeto: Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o reguliranim profesijama i priznavanju inozemnih stručnih kvalifikacija (NN 70/19)

c) Ostali izvori prava Europske unije

-

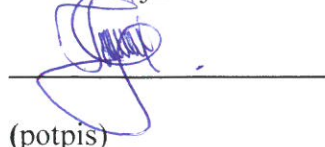
5. Prilog: tablice usporednih prikaza za propise kojima se preuzimaju odredbe sekundarnih izvora prava Europske unije u zakonodavstvo Republike Hrvatske

Da.

Potpis EU koordinatora stručnog nositelja izrade prijedloga propisa, datum i pečat

Tonči Glavina

Državni tajnik

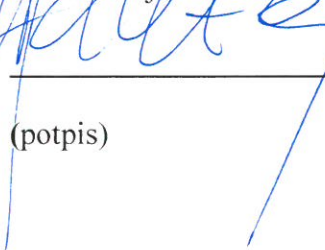
(potpis)

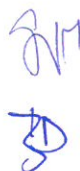
Potpis EU koordinatora Ministarstva vanjskih i europskih poslova, datum i pečat

Andreja Metelko - Zgombić

Državna tajnica i EU koordinatorica

(potpis)

USPOREDNI PRIKAZ PODUDARANJA ODREDBI PROPISA EUROPSKE UNIJE S PRIJEDLOGOM PROPISA

1. Naziv propisa Europske unije

Direktiva 2005/36/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 7. rujna 2005. o priznavanju stručnih kvalifikacija Tekst značajan za EGP

2. Naziv prijedloga propisa

Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o pružanju usluga u turizmu

3. Usklađenost odredbi propisa Europske unije (sekundarni izvori prava) s odredbama prijedloga propisa

a)	b)	c)	d)
Odredbe propisa Europske unije	Odredbe prijedloga propisa	Je li sadržaj odredbe propisa Europske unije u potpunosti preuzet u odredbu	Obrazloženje (ako sadržaj odredbe propisa Europske unije nije preuzet ili je djelomično preuzet

		prijedlo ga propisa?	u odredbu prijedloga propisa)
<p>Članak 1.</p> <p>Svrha</p> <p>Ovom se Direktivom utvrđuju pravila za pristup i obavljanje profesije, na temelju kojih države članice koje pristup reguliranim profesijama i njihovo obavljanje na svom državnom području uvjetuju posjedovanjem određenih stručnih kvalifikacija (dalje u tekstu „država članica domaćin”) priznaju stručne kvalifikacije stečene u drugim državama članicama (dalje u tekstu „matična država članica”), koje nositelju omogućuju obavljanje iste profesije kao u matičnoj državi članici.</p>		Nije potrebno preuzimanje	Zakon o reguliranim profesijama i priznavanju inozemnih stručnih kvalifikacija NN 82/15
<p>Članak 2.</p> <p>Područje primjene</p> <p>1. Ova se Direktiva primjenjuje na sve državljane država članica koji žele obavljati reguliranu profesiju, uključujući i slobodne profesije, u državi članici različitoj od one u kojoj su stekli svoje stručne kvalifikacije, bilo u svojstvu samozaposlene ili zaposlene osobe.</p> <p>2. Svaka država članica može dopustiti da državljani država članica koji posjeduju dokaz o stručnim kvalifikacijama koje nisu stečene u toj državi članici, obavljaju reguliranu profesiju u smislu članka 3. stavka 1. točke (a) na njezinom državnom području u skladu s njezinim pravilima. U slučaju profesija obuhvaćenih glavom III., poglavljem III., kod tog se početnog priznavanja moraju poštovati minimalni uvjeti osposobljavanja utvrđeni u tom poglavlju.</p>	<p>Članak 4.</p> <p>U članku 17. stavku 3. riječi: „U uvjetima posebnih okolnosti“ zamjenjuju se riječima:</p>	Djelomično preuzeto	Preuzeto u: Zakon o reguliranim profesijama i priznavanju inozemnih stručnih kvalifikacija (NN 82/15,

<p>3. Odgovarajuće odredbe ove Direktive ne primjenjuju se na regulirane profesije za koje su zasebnim instrumentom prava Zajednice predviđena druga posebna rješenja koja se izravno odnose na priznavanje stručnih kvalifikacija.</p>	<p>„Za vrijeme trajanja epidemije bolesti COVID-19 uzrokovan e virusom SARS-CoV-2“.</p> <p>U stavku 4. riječi: „posebnih okolnosti“ zamjenjuju se riječima: „epidemije bolesti COVID-19 uzrokovan e virusom SARS-CoV-2“.</p>		<p>70/19) članak/članci Članak 3.</p>
---	--	--	---------------------------------------

Članak 3.

Definicije

1. Za potrebe ove Direktive primjenjuju se sljedeće definicije:

- (a) „regulirana profesija”: profesionalna djelatnost ili skupina profesionalnih djelatnosti čiji je pristup, obavljanje ili jedan od načina obavljanja na temelju zakonskih ili drugih propisa, izravno ili neizravno uvjetovan posjedovanjem određenih stručnih kvalifikacija; posebno korištenje profesionalnog naziva koji je zakonskim ili drugim propisima ograničen na nositelje određenih stručnih kvalifikacija predstavlja jedan od načina obavljanja djelatnosti. Ako se prva rečenica ove definicije ne primjenjuje, profesija iz stavka 2. smatra se reguliranom profesijom;
- (b) „stručne kvalifikacije”: kvalifikacije koje se potvrđuju dokazom o formalnoj osposobljenosti, potvrdom kompetencije iz članka 11. točke (a) (i) i/ili stručnim iskustvom;
- (c) „dokaz o formalnoj osposobljenosti”: diplome, svjedodžbe i drugi dokazi koje je izdalo nadležno tijelo u državi članici na temelju zakonskih i drugih propisa te države članice i kojima se potvrđuje uspješno završeno stručno osposobljavanje koje je većim dijelom stečeno u Zajednici. Ako se prva rečenica ove definicije ne primjenjuje, dokaz o formalnoj formalnim kvalifikacijama osposobljenosti iz stavka 3. smatra se dokazom o formalnoj osposobljenosti;
- (d) „nadležno tijelo”: svaka vlast ili tijelo koje je država članica izričito ovlastila za izdavanje odnosno primanje dokaza o osposobljenosti i drugih dokumenata i informacija kao i za primanje zahtjeva i donošenje odluka iz ove Direktive;
- (e) „regulirano obrazovanje i osposobljavanje”: svako osposobljavanje koje je izričito usmjereno na obavljanje određene profesije i koje obuhvaća jedan ili više programa koji su, kada je to prikladno, nadopunjeni odgovarajućim stručnim osposobljavanjem odnosno vježbeničkom ili stručnom praksom.

Struktura i stupanj stručnog osposobljavanja odnosno vježbeničke ili stručne prakse određuje se zakonima i drugim propisima predmetne države članice ili ga nadzire ili odobrava za to određeno tijelo;
- (f) „stručno iskustvo”: stvarno i zakonsko obavljanje predmetne profesije u državi članici;
- (g) „razdoblje prilagodbe”: obavljanje regulirane profesije u državi članici domaćinu pod odgovornošću kvalificiranog stručnjaka; to razdoblje stručne prakse pod nadzorom može biti popraćeno dodatnim osposobljavanjem. Razdoblje stručne prakse pod nadzorom se ocjenjuje. Detaljna pravila u pogledu razdoblja prilagodbe i njegovog ocjenjivanja te statusa migranta za vrijeme stručne prakse pod nadzorom utvrđuje nadležno tijelo države članice domaćina.

Status osobe koja obavlja stručnu praksu pod nadzorom u državi članici, posebno u pogledu prava boravka i

<p>obveza, socijalnih prava i naknada, novčanih pomoći i plaće, utvrđuju nadležna tijela države članice u skladu s važećim pravom Zajednice;</p> <p>(h) „provjera osposobljenosti”: provjera ograničena na stručno znanje podnositelja zahtjeva, koju provode nadležna tijela države članice domaćina, radi ocjene podnositeljeve sposobnosti obavljanja regulirane profesije u toj državi članici. Nadležna će tijela za potrebe provođenja te provjere sastaviti popis predmeta koji nisu obuhvaćeni diplomom odnosno drugim dokazom o formalnoj osposobljenosti podnositelja, što se utvrđuje usporedbom obrazovanja i osposobljavanja koju zahtijeva država članica domaćin, s obrazovanjem i osposobljavanjem koju je stekao podnositelj zahtjeva.</p> <p>Kod provjere osposobljenosti treba uzeti u obzir činjenicu da je podnositelj zahtjeva u matičnoj državi članici odnosno u državi članici iz koje dolazi kvalificirani stručnjak. Provjera obuhvaća odabrane predmete s popisa čije je znanje prijeko potrebno za obavljanje profesije u državi članici domaćinu. Ona također može uključivati poznavanje pravila struke koja se primjenjuju na odgovarajuće djelatnosti u državi članici domaćinu.</p> <p>Pojedinosti u vezi s provođenjem provjere sposobnosti i statusom podnositelja zahtjeva u državi članici domaćinu koji se želi pripremiti za provjeru sposobnosti u toj državi članici određuju nadležna tijela te države;</p> <p>(i) „direktor poduzeća”: svaka osoba koja je u okviru predmetne profesije radila u poduzeću:</p> <ul style="list-style-type: none"> i. kao direktor poduzeća ili podružnice poduzeća; ii. kao zamjenik vlasnika ili direktora poduzeća, ako taj položaj uključuje odgovornost koja je istovjetna odgovornosti vlasnika odnosno direktora kojega zamjenjuje; iii. na rukovodećem položaju s dužnostima trgovačke i/ili tehničke prirode i koji uključuje odgovornost za jedan ili više odjela poduzeća. <p>2. Profesija koju obavljaju članovi udruge odnosno organizacije iz Priloga I. smatra se reguliranom profesijom.</p> <p>Glavna svrha udruga i organizacija iz prvog podstavka je promicanje i održavanje visokih profesionalnih standarda u području odgovarajuće profesije. Udruge i organizacije priznaju se u posebnom obliku u državama članicama te svojim članovima izdaju dokaze o formalnoj osposobljenosti, vode računa o tome da njihovi članovi poštuju propisana pravila profesionalnog ponašanja i dodjeljuju im pravo korištenja profesionalnog naziva ili kratica profesionalnog naziva, te sva prava koja im pripadaju na temelju statusa koji odgovara toj formalnoj osposobljenosti.</p> <p>Država članica će svaki puta kada dodijeli priznanje udruzi odnosno organizaciji iz prvog podstavka o tome obavijestiti Komisiju, a Komisija će objaviti odgovarajuću obavijest u Službenom listu Europske unije.</p>			
---	--	--	--

<p>3. Dokazi o formalnoj osposobljenosti koje je izdala treća zemlja smatraju se takvima ako je država članica priznala te dokaze u skladu s člankom 2. stavkom 2. i potvrdila da je nositelj stekao tri godine odgovarajućeg stručnog iskustva na njezinom državnom području.</p>			
<p>Članak 4.</p> <p>Učinci priznavanja</p> <p>1. Priznavanjem stručnih kvalifikacija država članica domaćin omogućava korisniku pristup profesiji za koju je osposobljen u matičnoj državi članici kao i obavljanje te profesije pod jednakim uvjetima koji vrijede za njezine državljanke.</p> <p>2. Za potrebe ove Direktive, profesija koju podnositelj zahtjeva želi obavljati u državi članici domaćinu je profesija za koju je podnositelj osposobljen u matičnoj državi članici, pod uvjetom da su djelatnosti koje ona obuhvaća usporedive.</p>			
<p>GLAVA II.</p> <p>SLOBODA PRUŽANJA USLUGA</p> <p>Članak 5.</p> <p>Načelo slobode pružanja usluga</p> <p>1. Ne dovodeći u pitanje posebne odredbe prava Zajednice te članke 6. i 7. ove Direktive, države članice ne smiju ni zbog kojeg razloga koji se odnosi na stručne kvalifikacije ograničavati slobodu pružanja usluga u drugoj državi članici:</p> <p>(a) ako pružatelj usluga u državi članici ima zakoniti poslovni nastan radi obavljanja iste profesije u toj državi (dalje u tekstu država članica poslovnog nastana); i</p>	<p>Članak 7.</p> <p>U članku 70. stavku 2. riječi: „po županijama“ brišu se.</p> <p>U stavku 3. iza riječi:</p>	<p>Djelomično preuzeto</p>	<p>Preuzeto u: Zakon o reguliranim profesijama i priznavanjem inozemnih stručnih kvalifikacija (NN 82/15,</p>

<p>(b)kad se pružatelj usluga seli, ako je u državi članici poslovnog nastana određenu profesiju obavljao najmanje dvije godine u razdoblju od deset godina prije pružanja usluga, u slučaju da profesija u toj državi članici nije regulirana. Uvjet kojim se zahtijeva dvije godine obavljanja profesije ne primjenjuje se ako je obavljanje profesije ili obrazovanje i osposobljavanje za tu profesiju regulirano.</p> <p>2. Odredbe iz ovog poglavlja primjenjuju se samo kad pružatelj usluga odlazi na državnom području države članice domaćina privremeno ili povremeno obavljati profesiju iz stavka 1.</p> <p>Privremena i povremena priroda pružanja usluga procjenjuje se za svaki slučaj posebno pri čemu posebno treba voditi računa o njezinu trajanju, učestalosti, redovitosti i stalnosti.</p> <p>3. Kad se pružatelj usluga seli, na njega se primjenjuju pravila stručne, zakonske ili administrativne prirode koja su izravno povezana sa stručnim kvalifikacijama, npr. s definicijom profesije, korištenjem profesionalnih naziva i s težom povredom pravila struke koja je izravno i posebno povezana sa zaštitom potrošača i sigurnošću, te s disciplinskim odredbama koje se primjenjuju u državi članici domaćinu na stručnjake koji obavljaju istu profesiju u toj državi članici.</p>	<p>(lokalitete) briše se točka i dodaje zarez i riječi: „bez obveze polaganja općeg dijela stručnog ispita za turističke vodiče.“</p> <p>U stavku 4. riječi: „po županijama“ zamjenjuju se riječima: „umjetničke, arheološke i/ili povijesne baštine“.</p>		<p>70/19) članak/članici Članak 6.</p>
---	--	--	--

<p>Članak 6.</p> <p>Izuzeća</p> <p>Država članica domaćin će u skladu s člankom 5. stavkom 1. izuzeti pružatelje usluga koji imaju poslovni nastan u drugoj državi članici od zahtjeva koje postavlja stručnjacima koji imaju poslovni nastan na njezinu državnom području koji se odnose na:</p> <p>(a)odobrenje, registraciju ili članstvo u strukovnoj organizaciji ili tijelu. Kako bi se olakšala primjena disciplinskih odredaba koje su na snazi na njihovu državnom području u skladu s člankom 5. stavkom 3., države članice mogu predvidjeti automatsku privremenu registraciju ili pro forma članstvo u takvim strukovnim organizacijama ili tijelima, pod uvjetom da registracija odnosno članstvo ni na koji način ne odlažu ili kompliciraju pružanje usluga i ne povlače za sobom nikakve dodatne troškove za pružatelja usluga. Nadležno tijelo šalje nadležnoj strukovnoj organizaciji ili tijelu presliku prijave i, kad je to primjenjivo, produljene prijave iz članka 7. stavka 1., uz preslike dokumenata iz članka 7. stavka 2., potrebnih za profesije koje utječu na javno zdravlje i sigurnost iz članka 7. stavka 4. ili na koje se primjenjuje automatsko priznavanje iz glave III. poglavlja III., što predstavlja automatsku privremenu registraciju ili pro forma članstvo;</p> <p>(b)registraciju pri državnom tijelu nadležnom za socijalnu sigurnost u svrhu podmirenja računa kod osiguravatelja, koji se odnose na djelatnosti koje se obavljaju u korist osiguranika.</p> <p>Međutim, pružatelj usluga je dužan unaprijed, ili u hitnim slučajevima naknadno, obavijestiti tijelo iz točke (b) o uslugama koje je pružio.</p>			
<p>Članak 7.</p> <p>Prijava koja se daje unaprijed ako se pružatelj usluga seli</p> <p>1. Države članice mogu zahtijevati da pružatelj usluga, kad se prvi put seli iz jedne države članice u drugu da bi pružio usluge, unaprijed obavijesti nadležno tijelo u državi članici domaćinu prijavom u pisanom obliku uključujući detaljne podatke o svakom osiguranju ili drugom načinu osobne ili kolektivne zaštite s obzirom na profesionalnu odgovornost. Takva prijava se mora jedanput godišnje produljiti ako pružatelj usluga u toj godini namjerava privremeno ili povremeno pružati usluge u toj državni članici. Pružatelj usluga može dopuniti prijavu na bilo koji način.</p>	<p>Članak 3.</p> <p>U članku 13. stavku 4. podstavku 2. riječ: „unatrag“ zamjenjuje se riječima:</p>	<p>Djelomično preuzeto</p>	<p>Preuzeto u: Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o reguliranim profesijama i priznavanj</p>

<p>2. Pored toga, pri prvom pružanju usluga ili ako su se okolnosti bitno promijenile, što je dokazano dokumentima, države članice mogu zahtijevati da se prijavi prilože sljedeći dokumenti:</p> <p>(a) dokaz o državljanstvu pružatelja usluga;</p> <p>(b) potvrda da njezin nositelj ima poslovni nastan u državi članici u svrhu obavljanja djelatnosti o kojima je riječ i da u trenutku izdavanja potvrde nema čak ni privremenu zabranu obavljanja tih djelatnosti;</p> <p>(c) dokaz o stručnim kvalifikacijama;</p> <p>(d) za slučajeve iz članka 5. stavka 1. točke (b) bilo koji dokaz da je pružatelj usluge obavljao djelatnost o kojoj je riječ najmanje dvije godine tijekom prethodnih deset godina;</p> <p>(e) za profesije u području sigurnosti, ako to država članica traži za svoje državljane, potvrda o nekažnjavanju.</p> <p>3. Usluga se obavlja pod profesionalnim nazivom države članice poslovnog nastana, ako takav profesionalni naziv postoji u toj državi članici za profesionalnu djelatnost o kojoj je riječ. Profesionalni naziv se navodi na službenom jeziku ili na jednom od službenih jezika države članice poslovnog nastana na takav način da se izbjegne moguća zamjena s profesionalnim nazivom države članice domaćina. Ako u državi članici poslovnog nastana takav profesionalni naziv ne postoji, pružatelj usluga dužan je navesti svoju formalnu osposobljenost na službenom jeziku ili na jednom od službenih jezika države članice. Iznimno se usluga pruža pod profesionalnim nazivom države članice domaćina u slučajevima navedenim u glavi III. poglavlju III.</p> <p>4. Pri prvom pružanju usluga, u slučaju reguliranih profesija koje utječu na javno zdravlje ili sigurnost i na koje se primjenjuje automatsko priznavanje iz glave III., poglavlja III., nadležno tijelo države članice domaćina može provjeriti stručne kvalifikacije pružatelja usluga. Takva je prethodna provjera moguća samo kad je svrha provjere spriječiti ozbiljnu štetu za zdravlje ili sigurnost primatelja usluga zbog nedostatnih stručnih kvalifikacija pružatelja usluga i kad takva provjera ne prelazi ono što je potrebno za tu svrhu.</p> <p>U roku od najviše mjesec dana nakon primitka prijave i popratnih dokumenata, nadležno tijelo dužno je nastojati obavijestiti pružatelja usluga o svojoj odluci da ne provjerava njegove kvalifikacije, odnosno o ishodu takve provjere. Ako postoje poteškoće koje bi mogle uzrokovati zakašnjenje, nadležno je tijelo tijekom prvog mjeseca dužno obavijestiti pružatelja usluga o razlozima kašnjenja i vremenskom okviru za odluku koja se mora donijeti u roku od dva mjeseca od primitka potpune dokumentacije.</p> <p>Ako je razlika između stručnih kvalifikacija pružatelja usluga i osposobljavanja potrebnog u državi članici domaćinu tako velika da ugrožava javno zdravlje i sigurnost, država članica domaćin je pružatelju usluga dužna omogućiti da dokaže, u prvom redu putem provjere osposobljenosti, da je stekao znanje odnosno stručnost koji mu nedostaju. U svakom slučaju, pružanje usluga mora biti omogućeno u roku od mjesec dana od donošenja odluke u skladu s</p>	<p>„prije dana podnošenja odjave.“.</p> <p>Članak 7.</p> <p>U članku 70. stavku 2. riječi:</p> <p>„po županijama“ brišu se.</p> <p>U stavku 3. iza riječi: (lokalitete) briše se točka i dodaje zarez i riječi: „bez obveze polaganja općeg dijela stručnog ispita za turističke vodiče.“</p> <p>U stavku 4. riječi: „po</p>	<p>u inozemnih stručnih kvalifikacija (NN 70/19) članak/članici Članak 7. Zakona o reguliranim profesijama i priznavanju u inozemnih stručnih kvalifikacija</p>
--	--	---

<p>prethodnim podstavkom.</p> <p>Ako nadležno tijelo ne postupi u rokovima utvrđenim prethodnim podstavcima, usluga se može pružati.</p> <p>Ako su kvalifikacije potvrđene u skladu s ovim stavkom, usluga se pruža pod profesionalnim nazivom države članice domaćina.</p>	<p>županijama“ zamjenjuju se riječima: „umjetničke, arheološke i/ili povijesne baštine“.</p>		
<p>Članak 8.</p> <p>Administrativna suradnja</p> <p>1. Nadležna tijela države članice domaćina mogu zatražiti od nadležnih tijela države članice poslovnog nastana da za svako pružanje usluga osiguraju sve podatke koje se tiču zakonitosti poslovnog nastana pružatelja usluga i njegovog primjerenog ponašanja, kao i nepostojanja disciplinskih i kaznenih sankcija stručne naravi. Nadležna tijela države članice poslovnog nastana osiguravaju te podatke u skladu s odredbama članka 56.</p> <p>2. Nadležna su tijela dužna osigurati razmjenu svih podataka potrebnih za pravilno podnošenje pritužbi primatelja usluga protiv pružatelja usluga. Primatelji usluga moraju biti obaviješteni o ishodu pritužbe.</p>			
<p>Članak 9.</p> <p>Podaci koji se daju primateljima usluga</p> <p>Ako se usluga pruža na temelju profesionalnog naziva države članice poslovnog nastana ili na temelju formalne osposobljenosti pružatelja usluga, nadležna tijela države članice domaćina pored ostalih zahtjeva u pravu Zajednice koji se odnose na obavijesti, mogu zatražiti da pružatelj usluga primatelju podastre bilo koji ili sve od sljedećih podataka:</p>			

<p>(a) ako je pružatelj usluga upisan u trgovački registar ili slični javni registar, naziv registra u kojem je upisan, njegov registarski broj ili odgovarajući način identifikacije sadržan u tom registru;</p> <p>(b) ako djelatnost treba odobriti u državi članici poslovnog nastana, naziv i adresu nadležnog nadzornog tijela;</p> <p>(c) naziv strukovne udruge ili sličnog tijela u kojem je pružatelj usluga registriran;</p> <p>(d) profesionalni naziv, ili kad takav naziv ne postoji, formalna osposobljenost pružatelja usluga i državu članicu u kojoj ih je stekao;</p> <p>(e) ako pružatelj usluga obavlja djelatnost na koju se plaća porez na dodanu vrijednost (PDV), identifikacijski broj za PDV iz članka 22. stavka 1. Šeste direktive Vijeća 77/388/EEZ od 17. svibnja 1977. o usklađivanju zakonodavstava država članica o porezima na promet – Zajednički sustav poreza na dodanu vrijednost: jedinstvena osnovica za određivanje poreza (23);</p> <p>(f) detaljne podatke o svakom osiguranju ili drugom načinu osobne ili kolektivne zaštite s obzirom na profesionalnu odgovornost.</p>			
<p>GLAVA III.</p> <p>SLOBODA POSLOVNOG NASTANA</p> <p>POGLAVLJE I.</p> <p>Opći sustav prepoznavanja dokaza o osposobljenosti</p> <p>Članak 10.</p> <p>Područje primjene</p> <p>Ovo se poglavlje odnosi na sve profesije koje nisu obuhvaćene poglavljima II. i III. ove glave, te u sljedećim slučajevima kad podnositelj zahtjeva zbog posebnih i izvanrednih razloga ne ispunjava uvjete utvrđene u tim poglavljima:</p> <p>(a) na djelatnosti navedene u Prilogu IV., kad migrant ne ispunjava uvjete navedene u člancima 17., 18. i 19.;</p> <p>(b) na liječnike sa završenim osnovnim tečajem osposobljavanja, liječnike specijaliste, medicinske sestre za opću zdravstvenu njegu, doktore dentalne medicine, specijaliste dentalne medicine, veterinare, primalje, farmaceute i arhitekate, kad migrant ne ispunjava zahtjeve za učinkovito i zakonito obavljanje profesija navedene u člancima 23., 27., 33., 37., 39., 43. i 49.;</p> <p>(c) na arhitekate kad migrant ima dokaze o formalnoj osposobljenosti koja nije navedena u Prilogu V. točki 5.7.;</p> <p>(d) ne dovodeći u pitanje članak 21. stavak 1., članke 23. i 27., na liječnike, medicinske sestre, doktore dentalne</p>			

<p>medicine, veterinare, primalje, farmaceute i arhitekta koji imaju dokaz o formalnoj osposobljenosti za specijalista koji su morali završiti tečaj osposobljavanja na temelju kojeg se stječe profesionalni naziv naveden u Prilogu V., točkama 5.1.1., 5.2.2., 5.3.2., 5.4.2., 5.5.2., 5.6.2. i 5.7.1. i isključivo u svrhu priznavanja te specijalizacije;</p> <p>(e)na medicinske sestre za opću zdravstvenu njegu i specijalizirane medicinske sestre koje imaju dokaz o formalnoj osposobljenosti za specijalistice koje su završile osposobljavanje na temelju kojeg se dobiva profesionalni naziv naveden u Prilogu V. točki 5.2.2., kad migrant traži priznavanje u drugoj državi članici u kojoj takve profesionalne djelatnosti obavljaju specijalizirane medicinske sestre koje nisu završile tečaj osposobljavanja za opću zdravstvenu njegu;</p> <p>(f)na specijalizirane medicinske sestre koje nisu završile tečaj osposobljavanja za opću zdravstvenu njegu kad migrant traži priznavanje u drugoj državi članici u kojoj odgovarajuće profesionalne djelatnosti obavljaju medicinske sestre za opću zdravstvenu njegu, specijalizirane medicinske sestre koje nisu završile tečaj osposobljavanja za opću zdravstvenu njegu ili specijalizirane medicinske sestre koje imaju dokaz o formalnoj osposobljenosti za specijalistice koje su završile tečaj osposobljavanja na temelju kojeg se dobiva profesionalni naziv naveden u Prilogu V. točki 5.2.2.;</p> <p>(g) na migrante koji ispunjavaju zahtjeve navedene u članku 3. stavku 3.</p>			
<p>Članak 11.</p> <p>Razine kvalifikacije</p> <p>Za potrebe primjene članka 13., razine stručnih kvalifikacija određuju se na sljedeći način:</p> <p>(a)potvrda stručnosti koju izdaje nadležno tijelo u matičnoj državi članici određeno u skladu sa zakonskim ili drugim propisima te države članice na temelju:</p> <p>i.tečaja osposobljavanja koji nije dio svjedodžbe ili diplome u smislu točaka (b), (c), (d) ili (e), ili posebnog ispita bez prethodnog osposobljavanja ili obavljanja profesije s punim radnim vremenom u državi članici tijekom triju uzastopnih godina ili istovjetnog trajanja sa skraćenim radnim vremenom tijekom prethodnih 10 godina;</p> <p>ii.ili općeg osnovnog ili srednjoškolskog obrazovanja kojim se potvrđuje da je osoba stekla opća znanja;</p> <p>(b)svjedodžba o uspješno završenom srednjoškolskom obrazovanju koja je:</p> <p>i.opće naravi i nadopunjena studijem ili stručnim osposobljavanjem, osim one navedene u točki (c), i/ili vježbeničkom ili stručnom praksom koja se zahtijeva uz taj studij;</p> <p>ii.ili tehničke ili stručne naravi i nadopunjena, kad je to potrebno, studijem ili stručnim osposobljavanjem, kao što je navedeno u točki (i), i/ili vježbeničkom ili stručnom praksom koja se zahtijeva uz taj studij;</p>	<p>Članak 8.</p> <p>U članku 74. točka 2. mijenja se i glasi:</p> <p>„2. naznaku o položenom općem dijelu stručnog ispita odnosno naznaku o položenom</p>	<p>Djelomično preuzeto</p>	<p>Preuzeto u: Zakon o reguliranim profesijama i priznavanjem inozemnih stručnih kvalifikacija (NN 82/15, 70/19) članak/članici Članak 13.</p>

<p>(c)diploma koja potvrđuje uspješno završeno:</p> <p>i.osposobljavanje na razini nakon završetka srednjeg obrazovanja, osim onog navedenog u točkama (d) i (e) u trajanju od najmanje jedne godine ili u istovjetnom trajanju kad se odvija povremeno, kojem je, u pravilu, uvjet pristupa uspješno završeno srednjoškolsko obrazovanje potrebno za upis na sveučilište ili visoko učilište ili završeno istovjetno obrazovanje na razini nakon završetka srednjeg obrazovanja, kao i stručno osposobljavanje koje se može zahtijevati uz taj program na razini nakon završetka srednjeg obrazovanja; ili</p> <p>ii.u slučaju reguliranih profesija, osposobljavanje s posebnom strukturom, uključeno u Prilog II., istovjetno stupnju osposobljavanja predviđenog točkom (i), koje osigurava usporediv stručni standard i koje polaznika priprema za usporediv stupanj odgovornosti i djelatnosti. Popis iz Priloga II. može se izmijeniti u skladu s postupkom iz članka 58. stavka 2., kako bi se uzelo u obzir osposobljavanje koje ispunjava zahtjeve predviđene prethodnom rečenicom;</p> <p>(d)diploma koja potvrđuje uspješno završeno osposobljavanje na razini nakon završetka srednjeg obrazovanja u trajanju od najmanje tri ili najviše četiri godine ili istovjetnog trajanja kad se odvija povremeno, na sveučilištu ili visokom učilištu ili drugoj ustanovi koja osigurava isti stupanj osposobljavanja, kao i stručno osposobljavanje koje se može zahtijevati uz taj program na razini nakon završetka srednjeg obrazovanja;</p> <p>(e)diploma koja potvrđuje da je nositelj diplome uspješno završio program na razini nakon završetka srednjeg obrazovanja u trajanju najmanje četiri godine ili studij istovjetnog trajanja kad se odvija povremeno na sveučilištu ili visokom učilištu ili drugoj ustanovi koja osigurava isti stupanj osposobljavanja i, kad je to potrebno, da je nositelj diplome završio stručno osposobljavanje koje se zahtijeva uz taj program na razini nakon završetka srednjeg obrazovanja.</p>	<p>općem dijelu stručnog ispita i posebnom dijelu stručnog ispita za zaštićene cjeline (lokalitete)</p> <p>“</p>		
<p>Članak 12.</p> <p>Jednaki tretman kvalifikacija</p> <p>Svaki dokaz o formalnoj osposobljenosti ili skup dokaza o formalnoj osposobljenosti koje je izdalo nadležno tijelo u državi članici, kojima se potvrđuje uspješno završeno osposobljavanje u Zajednici koje je ta država članica priznala kao istovjetno i koji nositelju tih dokaza dodjeljuju jednaka prava pristupa profesiji ili njegovog obavljanja ili ga pripremaju za obavljanje te profesije, smatrat će se dokazom o formalnoj osposobljenosti obuhvaćenim u članku 11., uključujući i stupanj o kojem je riječ.</p> <p>Svaka stručna kvalifikacija koja, iako ne ispunjava zahtjeve sadržane u zakonskim i drugim propisima koji su na snazi u matičnoj državi članici za pristup profesiji ili njezino obavljanje, nositelju kvalifikacija dodjeljuje stečena prava na temelju tih propisa, također će se smatrati dokazom o formalnoj osposobljenosti prema istim uvjetima koji su određeni u prvom podstavku. To posebno vrijedi ako matična država članica povisi stupanj osposobljavanja</p>	<p>Članak 7.</p> <p>U članku 70. stavku 2. riječi: „po županijama“ brišu se.</p> <p>U stavku 3. iza riječi: (lokalitete)</p>	<p>Djelomično preuzeto</p>	<p>Preuzeto u: Zakon o reguliranim profesijama i priznavanjem inozemnih stručnih kvalifikacija (NN 82/15,</p>

<p>potreban za pristup profesiji i njezino obavljanje, te ako pojedinac koji je prošao prethodno potrebno osposobljavanje koje ne ispunjava uvjete nove kvalifikacije koristi stečena prava na temelju nacionalnih zakona i drugih propisa; u tom slučaju država članica domaćin za potrebe primjene članka 13. smatra prethodno osposobljavanje istovjetnim stupnju novog osposobljavanja.</p>	<p>briše se točka i dodaje zarez i riječi: „bez obveze polaganja općeg dijela stručnog ispita za turističke vodiče.“ U stavku 4. riječi: „po županijama“ zamjenjuju se riječima: „umjetničke, arheološke i/ili povijesne baštine“.</p>		<p>70/19) članak/članci Članak 15.</p>
---	--	--	--

<p>Članak 13.</p> <p>Uvjeti priznavanja</p> <p>1. Ako se za pristup reguliranoj profesiji ili njezino obavljanje u državi članici domaćinu zahtijevaju posebne stručne kvalifikacije, nadležno tijelo te države članice je pod istim uvjetima koji se primjenjuju na njezine državljane dužno dozvoliti pristup toj profesiji i njezino obavljanje podnositeljima zahtjeva koji imaju potvrdu kompetencije ili dokaz o formalnoj osposobljenosti koji zahtijeva druga država članica za pristup toj profesiji i njezinom obavljanju na njezinom državnom području.</p> <p>Potvrde o stručnosti ili dokaz o formalnoj osposobljenosti moraju ispunjavati sljedeće uvjete:</p> <p>(a) biti izdane od strane nadležnog tijela u državi članici određeno u skladu sa zakonskim i drugim propisima te države članice;</p> <p>(b) potvrđivati stupanj stručne kvalifikacije koji je najmanje istovjetan stupnju koji je za jedan stupanj niži od onog koji se zahtijeva u državi članici domaćinu, kako je navedeno u članku 11.</p> <p>2. Pristup profesiji i njezino obavljanje, kako je navedeno u stavku 1., odobrava se i podnositeljima zahtjeva koji su obavljali profesiju iz navedenog stavka dvije godine s punim radnim vremenom tijekom prethodnih 10 godina u drugoj državi članici koja tu profesiju ne regulira, pod uvjetom da imaju jednu ili više potvrda o stručnosti ili dokumenata koji dokazuju formalnu osposobljenost.</p> <p>Potvrde o stručnosti i dokaz o formalnoj osposobljenosti moraju ispunjavati sljedeće uvjete:</p> <p>(a) mora ih izdati nadležno tijelo u državi članici, određeno u skladu sa zakonskim i drugim propisima te države članice;</p> <p>(b) moraju potvrđivati stupanj stručne kvalifikacije koji je najmanje istovjetan stupnju koji je za jedan stupanj niži od onog koji se zahtijeva u državi članici domaćinu, kako je navedeno u članku 11.;</p> <p>(c) moraju potvrđivati da je njihov nositelj pripremljen za obavljanje profesije o kojoj je riječ.</p> <p>Međutim, dvogodišnje stručno iskustvo navedeno u prvom podstavku ne smije se zahtijevati ako dokaz o formalnoj osposobljenosti koju podnositelj ima potvrđuje uređeno obrazovanje i osposobljavanje u smislu članka 3. stavka 1. točke (e) na stupnjevima kvalifikacija navedenim u članku 11. točkama (b), (c), (d) ili (e). Uređeno usavršavanje i osposobljavanje navedeni u Prilogu III. smatraju se takvim reguliranim usavršavanjem i osposobljavanjem na stupnju navedenom u članku 11. točki (c). Popis iz Priloga III. može se izmijeniti u skladu s postupkom navedenim u članku</p>	<p>Članak 7.</p> <p>U članku 70. stavku 2. riječi: „po županijama“ brišu se.</p> <p>U stavku 3. iza riječi: (lokalitete) briše se točka i dodaje zarez i riječi: „bez obveze polaganja općeg dijela stručnog ispita za turističke vodiče.“</p> <p>U stavku 4. riječi: „po županijama“ zamjenjuju se</p>	<p>Djelomično preuzeto</p>	<p>Preuzeto u: Zakon o reguliranim profesijama i priznavanjem inozemnih stručnih kvalifikacija (NN 82/15, 70/19) članak/članici Članak 17.</p>
---	---	----------------------------	--

<p>58. stavku 2. kako bi se uzelo u obzir regulirana edukacija i osposobljavanje koje predviđa usporediv stručni standard i koje priprema polaznika tečaja osposobljavanja za usporediv stupanj odgovornosti i djelatnosti.</p> <p>3. Iznimno od stavka 1. točke (b) i stavka 2. točke (b), država članica domaćin dozvolit će pristup reguliranoj profesiji i njezino obavljanje kad se za pristup toj profesiji na njezinom državnom području zahtijeva dokaz o kvalifikacijama kojim se potvrđuje uspješno završen četverogodišnji studij na visokom učilištu ili sveučilištu i kad podnositelj ima kvalifikaciju navedenu u članku 11. točki (c).</p>	<p>riječima: „umjetničk e, arheološke i/ili povijesne baštine“.</p> <p>Članak 8.</p> <p>U članku 74. točka 2. mijenja se i glasi:</p> <p>„2. naznaku o položenom općem dijelu stručnog ispita odnosno naznaku o položenom općem dijelu stručnog ispita i posebnom dijelu stručnog ispita za</p>		
---	---	--	--

	<p>zaštićene cjeline (lokalitete) “</p> <p>Članak 9.</p> <p>Iza članka 75. dodaje se članak 75.a i naslov iznad članka koji glasi:</p> <p>„Ukidanje rješenja o ispunjavan ju uvjeta za pružanje usluga turističkog vodiča</p> <p>Članak 75.a</p> <p>(1) Rješenje o ispunjavan ju uvjeta za</p>		
--	--	--	--

	<p>pružanje usluga turističkog vodiča ukida se s danom podnošenja zahtjeva za odjavu nadležnom upravnom tijelu ili danom navedenim u zahtjevu za odjavu, koji ne može biti određen prije dana podnošenja zahtjeva nadležnom upravnom tijelu.</p> <p>(2) Rješenje o ukidanju rješenja iz stavka 1. ovoga članka donosi</p>		
--	---	--	--

	<p>nadležno upravno tijelo i dostavlja ga Ministarstvu, nadležnom područnom uredu turističke inspekcije tijela državne uprave nadležnog za inspekcijske poslove i nadležnoj ispostavi područnog ureda tijela državne uprave nadležnog za porezni sustav.</p> <p>(3) Protiv rješenja iz stavka 2. ovoga</p>		
--	--	--	--

	<p>članka može se izjaviti žalba Ministarstvu.“</p> <p>Članak 10.</p> <p>U članku 76. stavak 5. briše se.</p>		
<p>Članak 14.</p> <p>Kompenzacijske mjere</p> <p>1. Članak 13. ne sprečava državu članicu domaćina da od podnositelja zahtijeva razdoblje prilagodbe do tri godine ili provjeru osposobljenosti ako:</p> <p>(a) je trajanje osposobljavanja za koje je pružio dokaz u skladu s uvjetima iz članka 13. stavka 1. ili 2. najmanje godinu dana kraće od onog koje zahtijeva država članica domaćin;</p> <p>(b) završeno osposobljavanje obuhvaća znatno drukčiju građu od one koja je obuhvaćena dokazom o formalnoj osposobljenosti koja se zahtijeva u državi članici domaćinu;</p> <p>(c) regulirana profesija u državi članici domaćinu sadrži jednu ili više uređenih profesionalnih djelatnosti koje ne postoje u odgovarajućoj profesiji u matičnoj državi članici podnositelja u smislu članka 4. stavka 2., a ta se razlika odnosi na posebno osposobljavanje koje se zahtijeva u državi članici domaćinu i koje obuhvaća znatno drukčiju građu od one obuhvaćene u potvrdi stručnosti podnositelja ili u dokazu o njegovoj formalnoj osposobljenosti.</p> <p>2. Ako država članica domaćin koristi mogućnost predviđenu u stavku 1., ona mora podnositelju ponuditi izbor između razdoblja prilagodbe i provjere osposobljenosti.</p> <p>Kad država članica s obzirom na određenu profesiju smatra da je potrebno odstupiti od zahtjeva određenih u prethodnom podstavku, koji se odnose na to da se podnositelju omogućuje izbor između razdoblja prilagodbe i provjere osposobljenosti, o tome se unaprijed obavješćuju druge države članice i Komisija, i pruža dostatno</p>			

opravdanje za to odstupanje.

Ako nakon što primi sve potrebne podatke Komisija smatra da je odstupanje navedeno u drugom podstavku neprimjereno, odnosno da nije u skladu s pravom Zajednice, zatražit će u roku od tri mjeseca od predmetne države članice da se uzdrži od poduzimanja predviđene mjere. Ako u spomenutom roku odgovor Komisije izostane, odstupanje se može primijeniti.

3. Iznimno od načela prema kojem podnositelj ima pravo izbora, kako je određeno u stavku 2. za profesije čije obavljanje zahtijeva određeno poznavanje nacionalnog prava i kod kojih je pružanje savjeta i/ili pomoći u vezi s nacionalnim pravom bitan i stalan aspekt profesionalne djelatnosti, država članica domaćin može propisati razdoblje prilagodbe ili provjeru osposobljenosti.

To se također primjenjuje i na slučajeve navedene u članku 10. točkama (b) i (c), članku 10. točki (d) koja se odnosi na liječnike i doktore dentalne medicine, u članku 10. točki (f) kad migrant traži priznavanje u drugoj državi članici u kojoj odgovarajuće profesionalne djelatnosti obavljaju medicinske sestre za opću zdravstvenu njegu ili specijalizirane medicinske sestre koje imaju dokaz o formalnoj osposobljenosti za specijaliste koji su završili osposobljavanje na temelju kojeg se dobiva profesionalni naziv naveden u Prilogu V. točki 5.2.2. i članku 10. točki (g).

U slučajevima obuhvaćenim člankom 10. točkom (a), država članica domaćin može zahtijevati razdoblje prilagodbe ili provjeru osposobljenosti ako migrant namjerava obavljati profesionalne djelatnosti kao samozaposlena osoba ili direktor poduzeća, koje zahtijevaju poznavanje i primjenu posebnih nacionalnih propisa koji su na snazi, pod uvjetom da nadležna tijela države članice domaćina zahtijevaju poznavanje i primjenu tih propisa za pristup tim aktivnostima i od svojih državljana.

4. Za potrebe primjene stavka 1. točaka (b) i (c), „bitno različita građa” znači građu čije je poznavanje bitno za bavljanje profesijom i s obzirom na koju se osposobljavanje koje je migrant završio bitno razlikuje u pogledu trajanja i sadržaja od onog koje zahtijeva država članica domaćin.

5. Stavak 1. primjenjuje se poštujući načelo proporcionalnosti. Ako država članica domaćin namjerava zahtijevati od podnositelja da obavi razdoblje prilagodbe, odnosno da položi provjeru osposobljenosti, ona najprije mora utvrditi je li znanje koje je podnositelj stekao tijekom svojega stručnog iskustva u državi članici, ili u nekoj trećoj zemlji, takve prirode da u cijelosti ili djelomično obuhvaća bitne razlike navedene u stavku 4.

Članak 15.

Odricanje od kompenzacijskih mjera na temelju zajedničkih platformi

1. Za potrebe ovog članka, „zajednička platforma” znači skup kriterija za stručne kvalifikacije koji su prikladni za usklađivanje bitnih razlika utvrđenih među zahtjevima osposobljavanja koji za određenu profesiju postoje u različitim državama članicama. Te se bitne razlike utvrđuju usporedbom trajanja i sadržaja osposobljavanja u najmanje dvije trećine država članica, uključujući sve države članice koje tu profesiju reguliraju. Razlike u sadržaju osposobljavanja mogu biti posljedica znatnih razlika u područjima koja profesionalne djelatnosti pokrivaju.
2. Zajedničke platforme, kako su određene u stavku 1., mogu Komisiji podnijeti države članice ili strukovne udruge ili organizacije koje su predstavljene na nacionalnoj i europskoj razini. Ako Komisija nakon savjetovanja s državama članicama smatra da nacrt zajedničke platforme olakšava uzajamno priznavanje stručnih kvalifikacija, ona može predložiti nacrt mjera u svrhu njihova donošenja u skladu s postupkom iz članka 58. stavka 2.
3. Ako stručne kvalifikacije podnositelja ispunjavaju kriterije utvrđene u mjeri usvojenoj u skladu sa stavkom 2., država članica domaćin odustat će od primjene kompenzacijskih mjera iz članka 14.
4. Stavci od 1. do 3. ne utječu na nadležnost država članica da odlučuju o stručnim kvalifikacijama koje se zahtijevaju za obavljanje profesija na njihovom državnom području te na sadržaj i ustroj njihovih sustava obrazovanja i stručnog osposobljavanja.
5. Ako država članica smatra da kriteriji utvrđeni mjerom usvojenom u skladu sa stavkom 2. više ne pružaju dovoljno jamstva s obzirom na stručne kvalifikacije, ona će o tome izvijestiti Komisiju koja će prema potrebi predložiti nacrt mjere u skladu s postupkom navedenim u članku 58. stavku 2.
6. Komisija do 20. listopada 2010. Europskom parlamentu i Vijeću podnosi izvješće o primjeni ovog članka i prema potrebi odgovarajućim prijedlozima za njegovu izmjenu.

POGLAVLJE II.

Priznavanje stručnog iskustva

<p>Članak 16.</p> <p>Zahtjevi koji se odnose na stručno iskustvo</p> <p>Ako u državi članici pristup jednoj od djelatnosti navedenih u Prilogu IV. ili obavljanje te djelatnosti ovisi o općem, poslovnom ili stručnom znanju i sposobnostima, ta će država članica priznati prethodno obavljanje djelatnosti u drugoj državi članici kao dovoljan dokaz tog znanja i sposobnosti. Ta se djelatnost morala obavljati u skladu s člancima 17., 18. i 19.</p>			
<p>Članak 17.</p> <p>Djelatnosti navedene u popisu I. u Prilogu IV.</p> <p>1. U slučaju djelatnosti iz popisa I. u Prilogu IV., tu je djelatnost korisnik morao prethodno obavljati:</p> <p>(a) šest uzastopnih godina kao samozaposlena osoba ili kao direktor poduzeća; ili</p> <p>(b) tri uzastopne godine kao samozaposlena osoba ili kao direktor poduzeća, kad korisnik dokaže da je završio osposobljavanje u trajanju od najmanje tri godine za djelatnost o kojoj je riječ, što dokazuje svjedodžbom koju je priznala država članica ili koju je nadležno stručno tijelo ocijenilo potpuno valjanom; ili</p> <p>(c) četiri uzastopne godine kao samozaposlena osoba ili kao direktor poduzeća, kad korisnik može dokazati da je za djelatnost o kojoj je riječ prethodno završio osposobljavanje od najmanje dvije godine, što dokazuje svjedodžbom koju je priznala država članica ili koju je nadležno stručno tijelo ocijenilo potpuno valjanom; ili</p> <p>(d) tri uzastopne godine kao samozaposlena osoba, kad korisnik može dokazati da je obavljao djelatnost o kojoj je riječ kao samozaposlena osoba najmanje pet godina; ili</p> <p>(e) pet uzastopnih godina na rukovodećem položaju od kojih je najmanje tri godine obavljao tehničke dužnosti i bio odgovoran za najmanje jedan odjel u poduzeću, kad korisnik može dokazati da je za djelatnost o kojoj je riječ prethodno završio osposobljavanje od najmanje tri godine, što dokazuje svjedodžbom koju je priznala država članica ili koju je nadležno stručno tijelo ocijenilo potpuno valjanom.</p> <p>2. U slučaju (a) i (d) obavljanje djelatnosti nije smjelo završiti prije više od deset godina od dana kad je osoba o kojoj je riječ podnijela potpun zahtjev nadležnom tijelu iz članka 56.</p> <p>3. Stavak 1. točka (e) ne primjenjuje se na djelatnosti iz prijašnje skupine 855, frizerske salone, iz nomenklature</p>			

ISIC.			
<p>Članak 18.</p> <p>Djelatnosti navedene u popisu II. Priloga IV.</p> <p>1. U slučaju djelatnosti iz popisa II. Priloga IV., tu je djelatnost korisnik morao prethodno obavljati:</p> <p>(a) pet uzastopnih godina kao samozaposlena osoba ili kao direktor poduzeća; ili</p> <p>(b) tri uzastopne godine kao samozaposlena osoba ili kao direktor poduzeća, ako korisnik dokaže da je za djelatnost o kojoj je riječ prethodno završio osposobljavanje od najmanje tri godine, što dokazuje svjedodžbom koju je priznala država članica ili koju je nadležno stručno tijelo ocijenilo potpuno valjanom; ili</p> <p>(c) četiri uzastopne godine kao samozaposlena osoba ili kao direktor poduzeća, kad korisnik može dokazati da je za djelatnost o kojoj je riječ prethodno završio osposobljavanje od najmanje dvije godine, što dokazuje svjedodžbom koju je priznala država članica ili koju je nadležno stručno tijelo ocijenilo potpuno valjanom; ili</p> <p>(d) tri uzastopne godine kao samozaposlena osoba, ako korisnik može dokazati da je obavljao djelatnost o kojoj je riječ kao samostalni djelatnik najmanje pet godina; ili</p> <p>(e) pet uzastopnih godina kao zaposlena osoba, ako korisnik može dokazati da je prethodno završio osposobljavanje u trajanju od najmanje tri godine za djelatnost o kojoj je riječ, što dokazuje svjedodžbom koju je priznala država članica ili koju je nadležno stručno tijelo ocijenilo potpuno valjanom, ili</p> <p>(f) šest uzastopnih godina kao zaposlena osoba, ako korisnik može dokazati da je prethodno završio osposobljavanje u trajanju od najmanje dvije godine za djelatnost o kojoj je riječ, što dokazuje svjedodžbom koju je priznala država članica ili koju je nadležno stručno tijelo ocijenilo potpuno valjanom.</p> <p>2. U slučajevima (a) i (d) djelatnost nije smjela završiti prije više od deset godina prije dana kad je osoba o kojoj je riječ podnijela potpun zahtjev nadležnom tijelu iz članka 56.</p>			

<p>Članak 19.</p> <p>Djelatnosti navedene u popisu III. Priloga IV.</p> <p>1. U slučaju djelatnosti iz popisa III. Priloga IV., tu je djelatnost korisnik morao prethodno obavljati:</p> <p>(a) tri uzastopne godine kao samozaposlena osoba ili kao direktor poduzeća; ili</p> <p>(b) dvije uzastopne godine kao samozaposlena osoba ili kao direktor poduzeća, ako korisnik može dokazati da je prethodno završio osposobljavanje za djelatnost o kojoj je riječ, što dokazuje svjedodžbom koju je priznala država članica ili koju je nadležno stručno tijelo ocijenilo potpuno valjanom; ili</p> <p>(c) dvije uzastopne godine kao samozaposlena osoba ili kao direktor poduzeća, ako korisnik može dokazati da je obavljao djelatnost o kojoj je riječ kao zaposlenje najmanje tri godine; ili</p> <p>(d) tri uzastopne godine kao zaposlena osoba, ako korisnik može dokazati da je prethodno završio osposobljavanje za djelatnost o kojoj je riječ, što dokazuje svjedodžbom koju je priznala država članica ili koju je nadležno stručno tijelo ocijenilo potpuno valjanom.</p> <p>2. U slučajevima (a) i (c) djelatnost nije smjela završiti prije više od deset godina prije dana kad je osoba o kojoj je riječ podnijela potpun zahtjev nadležnom tijelu iz članka 56.</p>			
<p>Članak 20.</p> <p>Izmjena popisa djelatnosti iz Priloga IV.</p> <p>Popisi djelatnosti iz Priloga IV. na koje se primjenjuje priznavanje stručnog iskustva u skladu s člankom 16., mogu se mijenjati u skladu s postupkom iz članka 58. stavka 2., kako bi se ažurirala ili razjasnila nomenklatura, pod uvjetom da to ne uključuje nikakve promjene kod djelatnosti povezanih s pojedinim kategorijama.</p>			

POGLAVLJE III.

Priznavanje na temelju usklađivanja minimalnih uvjeta osposobljavanja

Odjeljak 1.

Opće odredbe

Članak 21.

Načelo automatskog priznavanja

1. Svaka država članica priznaje dokaze o formalnoj osposobljenosti za liječnike, koji omogućuju pristup profesionalnim djelatnostima liječnika s osnovnom osposobljenošću i liječnika specijalista, kao i dokaze o formalnoj osposobljenosti za medicinske sestre za opću zdravstvenu njegu, doktore dentalne medicine, specijaliste dentalne medicine, veterinare, farmaceute i arhitekta, navedene u točkama 5.1.1., 5.1.2., 5.2.2., 5.3.2., 5.3.3., 5.4.2., 5.6.2. i 5.7.1. Priloga V., koji zadovoljavaju minimalne uvjete osposobljavanja iz članaka 24., 25., 31., 34., 35., 38., 44. i 46. te u svrhu pristupa profesionalnim djelatnostima i njihovom obavljanju priznaje tim dokazima na svom državnom području jednaku valjanost kao i dokazima o formalnoj osposobljenosti koje sama izdaje.

Takve dokaze o formalnoj osposobljenosti moraju izdati nadležna tijela država članica i treba im priložiti, gdje je to primjereno, dokumente navedene u točkama 5.1.1., 5.1.2., 5.2.2., 5.3.2., 5.3.3., 5.4.2., 5.6.2. i 5.7.1. Priloga V.

Odredbe prvog i drugog podstavka ne utječu na stečena prava iz članaka 23., 27., 33., 37., 39. i 49.

2. Svaka država članica, u svrhu obavljanja opće medicinske prakse u okviru svog nacionalnog sustava socijalnog osiguranja, priznaje dokaze o formalnoj osposobljenosti iz točke 5.1.4. Priloga V., koje su države članice izdale državljanima drugih država članica u skladu s minimalnim uvjetima osposobljavanja koji su utvrđeni člankom 28.

Odredbe prethodnog podstavka ne utječu na stečena prava iz članka 30.

3. Svaka država članica priznaje dokaze o formalnoj osposobljenosti za primalje navedene u točki 5.5.2. Priloga V., koje su države članice dodijelile državljanima drugih država članica, a koji zadovoljavaju minimalne uvjete osposobljavanja iz članka 40. i udovoljavaju kriterijima koji su utvrđeni člankom 41., te u svrhu pristupa profesionalnim djelatnostima i njihovog obavljanja, priznaje tim dokazima na svom državnom području jednaku valjanost kao i dokazima o formalnoj osposobljenosti koje sama izdaje. Ova odredba ne utječe na stečena prava iz

članaka 23. i 43.

4. Države članice nisu dužne priznati valjanost dokaza o formalnoj osposobljenosti iz točke 5.6.2. Priloga V., za osnivanje novih javnih ljekarni. Za potrebe ovog stavka, novim se ljekarnama smatraju i ljekarne koje su otvorene manje od tri godine.

5. Dokaz o formalnoj osposobljenosti za arhitekta iz točke 5.7.1. Priloga V., koji se automatski priznaje u skladu sa stavkom 1., dokazuje završen program osposobljavanja koji nije započeo prije referentne akademske godine iz tog Priloga.

6. Svaka država članica za obavljanje i pristup profesionalnoj djelatnosti liječnika, medicinskih sestara za opću zdravstvenu njegu, doktora dentalne medicine, veterinaru, primalju i farmaceuta, traži posjedovanje dokaza o formalnoj osposobljenosti iz točaka 5.1.1., 5.1.2., 5.1.4., 5.2.2., 5.3.2., 5.3.3., 5.4.2., 5.5.2. i 5.6.2. Priloga V., koji potvrđuju da je osoba tijekom svojeg osposobljavanja, gdje je to primjereno, stekla znanja i vještine iz članka 24. stavka 3., članka 31. stavka 6., članka 34. stavka 3., članka 38. stavka 3., članka 40. stavka 3. i članka 44. stavka 3.

Znanje i vještine iz članka 24. stavka 3., članka 31. stavka 6., članka 34. stavka 3., članka 38. stavka 3., članka 40. stavka 3. i članka 44. stavka 3. mogu se izmijeniti u skladu s postupkom iz članka 58. stavka 2., kako bi se uskladili sa znanstvenim i tehničkim napretkom.

Takvo ažuriranje ni u jednoj državi članici ne smije imati za posljedicu izmjene njezinih postojećih zakonskih načela u vezi sa strukturom profesije koja se odnosi na osposobljavanje i uvjete pristupa za fizičke osobe.

7. Svaka država članica obavješćuje Komisiju o zakonskim i drugim propisima koje usvaja u vezi s izdavanjem dokaza o formalnoj osposobljenosti s područja koje pokriva ovo poglavlje. Uz to, za dokaze o formalnoj osposobljenosti s područja navedenog u Odjeljku 8., ta se obavijest upućuje ostalim državama članicama.

Komisija objavljuje odgovarajuću komunikaciju u Službenom listu Europske unije, u kojem navodi nazive koje su usvojile države članice za dokaze o formalnoj osposobljenosti i, prema potrebi, tijelo koje izdaje dokaz o formalnoj osposobljenosti, potvrde koje se prilažu tom dokazu i odgovarajući profesionalni naziv iz točaka 5.1.1., 5.1.2., 5.1.3., 5.1.4., 5.2.2., 5.3.2., 5.3.3., 5.4.2., 5.5.2., 5.6.2. i 5.7.1. Priloga V.

<p>Članak 22.</p> <p>Zajedničke odredbe o osposobljavanju</p> <p>Što se tiče osposobljavanja iz članaka 24., 25., 28., 31., 34., 35., 38., 40., 44. i 46.:</p> <p>(a)države članice mogu odobriti izvanredno osposobljavanje pod uvjetima koje utvrde nadležna tijela; ta tijela osiguravaju da sveukupno trajanje, razina i kvaliteta takve osposobljavanja nije manja od redovnog osposobljavanja u punoj nastavnoj satnici;</p> <p>(b)u skladu s postupcima koji su specifični za svaku državu članicu, trajno obrazovanje i osposobljavanje osiguravaju osobama koje su završile svoj studij, da bi ostale u tijeku sa strukovnim kretanjima u mjeri koja im je potrebna za održavanje sigurne i učinkovite prakse.</p>			
<p>Članak 23.</p> <p>Stečena prava</p> <p>1. Ne dovodeći u pitanje stečena prava specifična za određene profesije, u slučaju kada dokazi o formalnoj osposobljenosti za liječnike, koji omogućuju pristup profesionalnim djelatnostima liječnika s osnovnom osposobljenošću i liječnika specijalista, kao i dokazi o formalnoj osposobljenosti za medicinske sestre za opću zdravstvenu njegu, doktore dentalne medicine, specijaliste dentalne medicine, veterinare, primalje i farmaceute koje posjeduju državljanstvo država članica, ne udovoljavaju svim uvjetima osposobljavanja iz članaka 24., 25., 31., 34., 35., 38., 40. i 44., svaka država članica priznaje dovoljnim dokaze o formalnoj osposobljenosti koje su izdale te države članice, ako oni potvrđuju uspješno završeno osposobljavanje koje je započelo prije referentnog datuma iz točaka 5.1.1., 5.1.2., 5.2.2., 5.3.2., 5.3.3., 5.4.2., 5.5.2. i 5.6.2. Priloga V., te ako je uz njih priložena potvrda u kojoj se navodi da su osobe kojima je izdana učinkovito i zakonito obavljale djelatnost o kojoj je riječ najmanje tri godine za redom, unutar pet godina prije njezinog izdavanja.</p> <p>2. Iste odredbe odnose se i na dokaze o formalnoj osposobljenosti za liječnike, koji omogućuju pristup profesionalnim djelatnostima liječnika s osnovnom osposobljenošću i liječnika specijalista, kao i na dokaze o formalnoj osposobljenosti za medicinske sestre za opću zdravstvenu njegu, doktore dentalne medicine, specijaliste dentalne medicine, veterinare, primalje i farmaceute, stečene na državnom području nekadašnje Demokratske Republike Njemačke, a koji ne udovoljavaju svim minimalnim zahtjevima za osposobljavanje iz članaka 24., 25., 31., 34., 35., 38., 40. i 44., ako ti dokazi potvrđuju uspješno završeno osposobljavanje koje je započelo prije:</p> <p>(a)3. listopada 1990. za liječnike s osnovnom osposobljenošću, medicinske sestre za opću zdravstvenu njegu, doktore</p>			

<p>dentalne medicine s osnovnom osposobljenošću, specijaliste dentalne medicine, veterinare, primalje i farmaceute;</p> <p>i</p> <p>(b) 3. travnja 1992. za liječnike specijaliste.</p> <p>Dokazi o formalnoj osposobljenosti iz prvog podstavka daju nositelju pravo obavljanja profesionalne djelatnosti na čitavom državnom području Njemačke pod istim uvjetima kao i dokazi o formalnoj osposobljenosti iz točke 5.1.1, 5.1.2, 5.2.2, 5.3.2, 5.3.3, 5.4.2, 5.5.2 i 5.6.2. Priloga V., koje su izdala nadležna njemačka tijela.</p> <p>3. Ne dovodeći u pitanje odredbe članka 37. stavka 1., svaka država članica priznaje dokaze o formalnoj osposobljenosti za liječnike, koji omogućuju pristup profesionalnim djelatnostima liječnika s osnovnom osposobljenošću i liječnika specijalista, kao i dokaze o formalnoj osposobljenosti za medicinske sestre za opću zdravstvenu njegu, veterinare, primalje, farmaceute i arhitekte, koje je državljanima država članica izdala nekadašnja Čehoslovačka, ili za koje je osposobljavanje, za Češku Republiku i Slovačku, započelo prije 1. siječnja 1993., kada tijela bilo koje od dvije spomenute države članice potvrde da su ti dokazi o formalnoj osposobljenosti na njihovom državnom području jednake pravne valjanosti kao i dokazi o formalnoj osposobljenosti koje izdaju one same te, za arhitekte, kao dokazi o formalnoj osposobljenosti predviđeni za te države članice u točki 6. Priloga VI., u vezi s pristupom profesionalnim djelatnostima i njihovim obavljanjem, za liječnike s osnovnom osposobljenošću, liječnike specijaliste, medicinske sestre za opću zdravstvenu njegu, veterinare, primalje, farmaceute u odnosu na djelatnosti iz članka 45. stavka 2. i arhitekte u odnosu na djelatnosti iz članka 48.</p> <p>Uz takvu potvrdu treba priložiti i potvrdu koju su izdala ta ista tijela, a u kojoj se navodi da su te osobe učinkovito i zakonito obavljale djelatnost o kojoj je riječ na njihovom državnom području najmanje tri godine za redom, unutar pet godina prije dana njezinog izdavanja.</p> <p>4. Svaka država članica priznaje dokaze o formalnoj osposobljenosti za liječnike, koji omogućuju pristup profesionalnim djelatnostima liječnika s osnovnom osposobljenošću i liječnika specijalista, kao i dokaze o formalnoj osposobljenosti za medicinske sestre za opću zdravstvenu njegu, doktore dentalne medicine, specijaliste dentalne medicine, veterinare, primalje, farmaceute i arhitekte, koje je državljanima država članica izdao nekadašnji Sovjetski Savez, ili čije je osposobljavanje počelo</p> <p>(a) za Estoniju, prije 20. kolovoza 1991.;</p> <p>(b) za Latviju, prije 21. kolovoza 1991.;</p> <p>(c) za Litvu, prije 11. ožujka 1990.,</p> <p>kada tijela bilo koje od triju spomenutih država članica potvrde da su ti dokazi na njihovom državnom području</p>			
---	--	--	--

<p>jednake pravne valjanosti kao i dokazi o formalnoj osposobljenosti koje izdaju one same te, za arhitekte, kao dokazi o formalnoj osposobljenosti predviđeni za te države članice u točki 6. Priloga VI., u vezi s pristupom profesionalnim djelatnostima i njihovim obavljanjem, za liječnike s osnovnom osposobljenošću, liječnike specijaliste, medicinske sestre za opću zdravstvenu njegu, doktore dentalne medicine, specijaliste dentalne medicine, veterinare, primalje, farmaceute u odnosu na djelatnosti iz članka 45. stavka 2. i arhitekte u odnosu na djelatnosti iz članka 48.</p> <p>Uz takvu potvrdu treba priložiti i potvrdu koju su izdala ta ista tijela, a u kojoj se navodi da su te osobe učinkovito i zakonito obavljale djelatnost o kojoj je riječ na njihovom državnom području najmanje tri godine za redom, unutar pet godina prije dana njezinog izdavanja.</p> <p>Što se tiče dokaza o formalnoj osposobljenosti za veterinare koje je izdao nekadašnji Sovjetski Savez ili za koje je osposobljavanje počelo, za Estoniju, prije 20. kolovoza 1991., uz potvrdu iz prethodnog podstavka treba priložiti i potvrdu koju su izdale vlasti u Estoniji, a u kojoj se navodi da su te osobe učinkovito i zakonito obavljale djelatnost o kojoj je riječ na njihovom državnom području najmanje pet godina za redom, unutar sedam godina prije dana njezinog izdavanja.</p> <p>5. Svaka država članica priznaje dokaze o formalnoj osposobljenosti za liječnike, koji omogućuju pristup profesionalnim djelatnostima liječnika s osnovnom osposobljenošću i liječnika specijalista, kao i dokaze o formalnoj osposobljenosti za medicinske sestre za opću zdravstvenu njegu, doktore dentalne medicine, specijaliste dentalne medicine, veterinare, primalje, farmaceute i arhitekte, koje je državljanima država članica izdala nekadašnja Jugoslavija, ili za koje je osposobljavanje započelo, za Sloveniju, prije 25. lipnja 1991., kada tijela gore spomenutih država članica potvrde da su ti dokazi na njihovom državnom području jednake pravne valjanosti kao i dokazi o formalnoj osposobljenosti koje izdaju one same te, za arhitekte, kao dokazi o formalnoj osposobljenosti predviđeni za te države članice točkom 6. Priloga VI., u vezi s pristupom profesionalnim djelatnostima i njihovim obavljanjem, za liječnike s osnovnom osposobljenošću, liječnike specijaliste, medicinske sestre za opću zdravstvenu njegu, doktore dentalne medicine, specijaliste dentalne medicine, veterinare, primalje, farmaceute u odnosu na djelatnosti iz članka 45. stavka 2. i arhitekte u odnosu na djelatnosti iz članka 48.</p> <p>Uz takvu potvrdu treba priložiti i potvrdu koju su izdala ta ista tijela, a u kojoj se navodi da su te osobe učinkovito i zakonito obavljale djelatnost o kojoj je riječ na njihovom državnom području najmanje tri godine za redom, unutar pet godina prije dana njezinog izdavanja.</p> <p>6. Državljanima država članica čiji dokazi o formalnoj osposobljenosti za liječnike, medicinske sestre za opću zdravstvenu njegu, doktore dentalne medicine, veterinare, primalje i farmaceute nisu u skladu sa nazivima koji su dodijeljeni tim državama članicama u točkama 5.1.1., 5.1.2., 5.1.3., 5.1.4., 5.2.2., 5.3.2., 5.3.3., 5.4.2., 5.5.2. i 5.6.2.</p>			
---	--	--	--

<p>Priloga V., svaka država članica priznaje kao dovoljan dokaz, dokaze o formalnoj osposobljenosti koje su izdale te države članice i uz koje su priložene potvrde koje su izdale nadležne vlasti ili tijela.</p> <p>U potvrdi iz prvog podstavka navodi se da dokaz o formalnoj osposobljenosti potvrđuje uspješno završeno osposobljavanje u skladu s člancima 24., 25., 28., 31., 34., 35., 38., 40. i 44., a država članica koja ga je izdala smatra ga jednakim kvalifikacijama čiji su nazivi navedeni u točkama 5.1.1., 5.1.2., 5.1.3., 5.1.4., 5.2.2., 5.3.2., 5.3.3., 5.4.2., 5.5.2. i 5.6.2. Priloga V.</p>			
<p>Odjeljak 2.</p> <p>Liječnici</p> <p>Članak 24.</p> <p>Osnovno medicinsko osposobljavanje</p> <p>1. Za pristupanje osnovnom medicinskom osposobljavanju zahtijeva se posjedovanje diplome ili svjedodžbe koja omogućava pristup tim studijima na sveučilištima.</p> <p>2. Osnovno medicinsko osposobljavanje obuhvaća ukupno najmanje šest godina studija ili 5 500 sati teoretskog i praktičnog osposobljavanja koje se odvija na sveučilištu ili pod njegovim nadzorom.</p> <p>Za osobe koje su studij započele prije 1. siječnja 1972., program osposobljavanja iz prvog podstavka može obuhvaćati šestomjesečno praktično osposobljavanje u punoj nastavnoj satnici na sveučilišnom stupnju pod nadzorom nadležnih tijela.</p> <p>3. Osnovno medicinsko osposobljavanje osigurava da je osoba stekla sljedeća znanja i vještine:</p> <p>(a)odgovarajuće poznavanje znanosti na kojima se temelji medicina i dobro razumijevanje znanstvenih metoda, uključujući i načela mjerenja bioloških funkcija, ocjenjivanja znanstveno utvrđenih činjenica i analize podataka;</p> <p>(b)dostatno razumijevanje strukture, funkcija i ponašanja zdravih i bolesnih osoba, kao i odnosa između zdravstvenog stanja čovjeka te njegovog fizičkog i društvenog okruženja;</p> <p>(c)odgovarajuće poznavanje kliničkih disciplina i postupaka, koje joj daje cjelovitu sliku o duševnim i tjelesnim bolestima, o medicini sa stajališta profilakse, dijagnoze i terapije te o ljudskom razmnožavanju;</p> <p>(d) odgovarajuće kliničko iskustvo u bolnicama pod odgovarajućim nadzorom.</p>			

Članak 25.

Specijalističko medicinsko usavršavanje

1. Za pristupanje specijalističkom medicinskom usavršavanju zahtijeva se da je završen i potvrđen šestogodišnji studij kao dio programa osposobljavanja iz članka 24., tijekom kojega je polaznik stekao odgovarajuće znanje iz osnovne medicine.
2. Specijalističko medicinsko usavršavanje obuhvaća teoretsko i praktično usavršavanje na sveučilištu ili u kliničkoj bolnici ili, prema potrebi, u zdravstvenoj ustanovi koju su u tu svrhu ovlastile nadležne vlasti ili tijela.

Države članice osiguravaju da minimalno trajanje specijalističkog medicinskog tečaja usavršavanja iz točke 5.1.3. Priloga V. nije kraće od trajanja predviđenog u toj točki. Usavršavanje se odvija pod nadzorom nadležnih vlasti ili tijela. Ono uključuje osobno sudjelovanje liječnika specijalizanta u djelatnostima i odgovornostima koje proizlaze iz tih usluga.
3. Usavršavanje se provodi u punoj satnici u posebnim ustanovama koje priznaju nadležne vlasti. Ono obuhvaća sudjelovanje u svim medicinskim djelatnostima odjela na kojemu se usavršavanje odvija, uključujući dežurstva, tako da specijalizant posvećuje sve svoje profesionalne djelatnosti svojem praktičnom i teoretskom usavršavanju tijekom cijelog radnog tjedna i čitave godine, u skladu s uvjetima koje su utvrdila nadležna tijela. Sukladno tome, na tim se radnim mjestima dobiva primjerena naknada za rad.
4. Države članice za izdavanje dokaza o specijalističkom medicinskom usavršavanju zahtijevaju posjedovanje dokaza o osnovnom medicinskom osposobljavanju iz točke 5.1.1. Priloga V.
5. Minimalna razdoblja usavršavanja iz točke 5.1.3. Priloga V. mogu se izmijeniti u skladu s postupkom iz članka 58. stavka 2., radi njihovog usklađivanja sa znanstvenim i tehničkim napretkom.

<p>Članak 26.</p> <p>Vrste specijalističkog medicinskog usavršavanja</p> <p>Dokaz o formalnoj osposobljenosti za liječnika specijalista iz članka 21. jest dokaz koji su izdale nadležne vlasti ili tijela iz točke 5.1.2. Priloga V. za dotično specijalističko usavršavanje, a koji odgovara profesionalnim nazivima koji se koriste u različitim državama članicama i navedeni su u točki 5.1.3. Priloga V.</p> <p>O uključivanju u točku 5.1.3. Priloga V. novih medicinskih specijalizacija koje su zajedničke u najmanje dvije petine država članica može se odlučivati u skladu s postupkom iz članka 58. stavka 2., radi ažuriranja ove Direktive u svjetlu promjena u nacionalnom zakonodavstvu.</p>			
<p>Članak 27.</p> <p>Stečena prava liječnika specijalista</p> <p>1. Država članica domaćin može od liječnika specijalista, čije je izvanredno specijalističko medicinsko usavršavanje bilo uređeno zakonskim i drugim propisima koji su na snazi od 20. lipnja 1975., a koji su započeli svoje specijalističko usavršavanje najkasnije do 31. prosinca 1983., zahtijevati da svojim dokazima o formalnoj osposobljenosti prilože potvrdu u kojoj je navedeno da su oni stvarno i zakonito obavljali odgovarajuće djelatnosti najmanje tri uzastopne godine tijekom pet godina koje su prethodile izdavanju te potvrde.</p> <p>2. Svaka država članica priznaje kvalifikaciju liječnika specijalista koja je u Španjolskoj dodijeljena liječnicima koji su završili svoje specijalističko usavršavanje prije 1. siječnja 1995., čak i kad to usavršavanje ne zadovoljava minimalne uvjete usavršavanja predviđenog u članku 25., ako je dokazu o toj kvalifikaciji priložena svjedodžba, koju su izdale nadležne španjolske vlasti i koja potvrđuje da je ta osoba položila ispit iz posebnog specijalističkog usavršavanja koji je održan u skladu s izvanrednim mjerama u vezi s priznavanjem, utvrđenima Kraljevskom uredbom 1497/99., kako bi se provjerilo je li stupanj znanja i vještina takve osobe usporediv sa znanjem i vještinama liječnika koji posjeduju dokaz o kvalifikaciji za liječnika specijalista, koji je za Španjolsku utvrđen u točkama 5.1.2. i 5.1.3. Priloga V.</p> <p>3. Svaka država članica koja je ukinula svoje zakone i druge propise koji se odnose na dodjeljivanje dokaza o formalnoj osposobljenosti za liječnika specijalista iz točaka 5.1.2. i 5.1.3. Priloga V. i koja je usvojila mjere koje se odnose na stečena prava koja pripadaju njezinim državljanima, priznaje državljanima drugih država članica pravo da</p>			

<p>iskoriste te mjere ako su ti dokazi o formalnoj osposobljenosti izdani prije datuma kad je država članica domaćin prestala izdavati takve dokaze za specijalizaciju o kojoj je riječ.</p> <p>Datumi stavljanja izvan snage tih propisa navedeni su u točki 5.1.3. Priloga V.</p>			
<p>Članak 28.</p> <p>Posebno usavršavanje iz opće medicine</p> <p>1. Za pristupanje posebnom usavršavanju iz opće medicine zahtijeva se da je završen i potvrđen šestogodišnji studij kao dio programa osposobljavanja iz članka 24.</p> <p>2. Posebno usavršavanje iz opće medicine, na temelju kojeg se dodjeljuju dokazi o formalnoj osposobljenosti koji su izdani prije 1. siječnja 2006., traje najmanje dvije godine u punoj nastavnoj satnici. Ako je dokaz o formalnoj osposobljenosti izdan nakon tog dana, osposobljavanje traje najmanje tri godine u punoj nastavnoj satnici.</p> <p>Ako program usavršavanja iz članka 24. obuhvaća praktično usavršavanje koje se odvija u ovlaštenoj bolnici s odgovarajućom opremom i uslugama opće medicine ili u sklopu ovlaštene ambulante opće medicine ili ovlaštenog doma zdravlja u kojemu liječnici pružaju primarnu zdravstvenu zaštitu, trajanje tog praktičnog usavršavanja može se, do najviše godinu dana, uključiti u razdoblje iz prvog podstavka za potvrde o osposobljenosti koje su izdane 1. siječnja 2006. ili nakon tog dana.</p> <p>Mogućnost koja je predviđena u drugom podstavku dostupna je samo onim državama članicama u kojima je posebno usavršavanje iz opće medicine trajalo dvije godine od 1. siječnja 2001.</p> <p>3. Posebno usavršavanje iz opće medicine odvija se u punoj nastavnoj satnici, pod nadzorom nadležnih vlasti ili tijela. Više je praktične nego teoretske prirode.</p> <p>Praktično usavršavanje odvija se, s jedne strane, u razdoblju od najmanje šest mjeseci u ovlaštenoj bolnici s odgovarajućom opremom i uslugama i, s druge strane, u razdoblju od najmanje šest mjeseci u sklopu ovlaštene ambulante opće medicine ili ovlaštenog doma zdravlja u kojemu liječnici pružaju primarnu zdravstvenu zaštitu.</p>			

<p>Praktično usavršavanje odvija se u suradnji s drugim zdravstvenim ustanovama ili strukturama koje se bave općom medicinom. Međutim, ne dovodeći u pitanje minimalna razdoblja navedena u drugom podstavku, praktično usavršavanje može se odvijati tijekom razdoblja od najviše šest mjeseci u drugim ovlaštenim ustanovama ili zdravstvenim strukturama koje se bave općom medicinom.</p> <p>Usavršavanje zahtijeva da polaznik osobno sudjeluje u profesionalnim djelatnostima i odgovornostima osoba s kojima radi.</p> <p>4. Kao uvjet za izdavanje dokaza o formalnoj osposobljenosti iz opće medicine, države članice zahtijevaju posjedovanje dokaza o formalnoj osposobljenosti iz osnovne medicinske osposobljenosti iz točke 5.1.1. Priloga V.</p> <p>5. Države članice mogu izdati dokaze o formalnoj osposobljenosti iz točke 5.1.4. Priloga V. liječniku koji nije završio usavršavanje predviđeno ovim člankom, ali je završio drukčije, dodatno usavršavanje, koje potvrđuju dokazi o formalnoj osposobljenosti koje su izdala nadležna tijela u državi članici. Međutim, ona ne smiju dodjeljivati dokaze o formalnoj osposobljenosti osim ako se tim dokazima potvrđuje znanje koje je po kakvoći na istovjetnom stupnju kao znanje stečeno osposobljavanjem koje je predviđeno ovim člankom.</p> <p>Države članice, između ostalog, određuju opseg u kojemu dodatno usavršavanje i stručno iskustvo koje je podnositelj već stekao mogu zamijeniti usavršavanje predviđeno ovim člankom.</p> <p>Države članice mogu izdati dokaze o formalnoj osposobljenosti iz točke 5.1.4. Priloga V. samo ako je podnositelj stekao najmanje šestomjesečno iskustvo iz opće medicine u ambulanti opće medicine ili u domu zdravlja u kojemu liječnici pružaju primarnu zdravstvenu zaštitu onih vrsta koje su navedene u stavku 3.</p>			
<p>Članak 29.</p> <p>Obavljanje profesije liječnika opće medicine</p> <p>Svaka država članica, u skladu s odredbama koje se odnose na stečena prava, za obavljanje djelatnosti liječnika opće medicine u okviru svojeg nacionalnog sustava socijalne sigurnosti zahtijeva posjedovanje dokaza o formalnoj osposobljenosti iz točke 5.1.4. Priloga V.</p> <p>Države članice mogu od ovog uvjeta izuzeti osobe koje su trenutačno uključene u posebno usavršavanje iz opće medicine.</p>			

<p>Članak 30.</p> <p>Stečena prava liječnika opće medicine</p> <p>1. Svaka država članica određuje stečena prava. Međutim, ona kao stečeno pravo mora priznati pravo obavljanja djelatnosti liječnika opće medicine u okviru svojeg nacionalnog sustava socijalne sigurnosti, bez dokaza o formalnoj osposobljenosti iz točke 5.1.4. Priloga V., svim liječnicima koji na referentni datum naveden u toj točki imaju to pravo na temelju odredaba koje vrijede za liječničku profesiju i omogućuju pristup profesionalnim djelatnostima liječnika s osnovnom osposobljenošću, te koji na taj datum imaju poslovni nastan na njezinom državnom području, u skladu s odredbama članka 21. ili članka 23.</p> <p>Nadležne vlasti svake države članice na zahtjev izdaju potvrdu o pravu na obavljanje djelatnosti liječnika opće medicine u okviru njihovih nacionalnih sustava socijalne sigurnosti, bez dokaza iz točke 5.1.4. Priloga V., liječnicima koji imaju stečena prava u skladu s prvim podstavkom.</p> <p>2. Svaka država članica priznaje potvrde iz drugog podstavka stavka 1., koje su države članice izdale državljanima drugih država članica i takvim potvrdama priznaje jednaku valjanost na svojem državnom području kao dokazu o formalnoj osposobljenosti koje ona izdaje, a kojima dozvoljava obavljanje djelatnosti liječnika opće medicine u okviru svojeg nacionalnog sustava socijalne sigurnosti.</p>			

Odjeljak 3.

Medicinske sestre za opću zdravstvenu njegu

Članak 31.

Osposobljavanje medicinskih sestara za opću zdravstvenu njegu

1. Za pristupanje osposobljavanju za medicinske sestre za opću zdravstvenu njegu zahtijeva se završeno desetogodišnje opće obrazovanje, potvrđeno diplomom, svjedodžbom ili drugim dokazima koje su izdale nadležne vlasti ili tijela u državi članici, ili svjedodžbom kojom se potvrđuje uspjeh na ispitu, jednakog stupnja, za pristupanje školi za medicinske sestre.

2. Osposobljavanje medicinskih sestara za opću zdravstvenu njegu odvija se u punoj nastavnoj satnici i uključuje najmanje program opisan u točki 5.2.1. Priloga V.

Sadržaj naveden u točki 5.2.1. Priloga V. može se mijenjati u skladu s postupkom iz članka 58. stavka 2., radi njegovog usklađivanja sa znanstvenim i tehničkim napretkom.

Takvo ažuriranje ni u jednoj državi članici ne smije imati za posljedicu izmjene njezinih postojećih zakonskih načela u vezi sa strukturom profesije koja se odnosi na osposobljavanje i uvjete pristupa za fizičke osobe.

3. Osposobljavanje medicinskih sestara za opću zdravstvenu njegu obuhvaća najmanje tri godine studija ili 4 600 sati teoretskog i kliničkog osposobljavanja, pri čemu trajanje teoretskog osposobljavanja predstavlja najmanje jednu trećinu, a trajanje kliničkog osposobljavanja najmanje jednu polovinu minimalnog trajanja osposobljavanja. Države članice mogu priznati djelomična izuzeća osobama koje su dio svojeg osposobljavanja stekle na programima studija koji su najmanje jednakog stupnja.

Države članice osiguravaju da su institucije koje pružaju osposobljavanje medicinskih sestara odgovorne za usklađivanje teoretskog i kliničkog osposobljavanja tijekom cjelokupnog studijskog programa.

4. Teoretsko osposobljavanje je onaj dio osposobljavanja za medicinsku sestru u kojemu polaznice tečaja za medicinsku sestru stječu stručno znanje, razumijevanje i vještine koje su potrebne za organiziranje, pružanje i procjenu cjelovite zdravstvene njege. Osposobljavanje pružaju nastavnici zdravstvene njege i druge nadležne osobe, u školama za medicinske sestre i drugim obrazovnim ustanovama koje je odabrala obrazovna institucija.

<p>5. Kliničko osposobljavanje je onaj dio izobrazbe za medicinsku sestru u kojem polaznice tečaja osposobljavanja za medicinsku sestru uče, u timu i u izravnom kontaktu sa zdravim ili bolesnim pojedincima i/ili zajednicom, organizirati, pružati i procjenjivati potrebnu cjelovitu zdravstvenu njegu, na temelju znanja i vještina koje su stekle. Polaznica uči ne samo kako raditi u timu, već i kako voditi tim te kako organizirati cjelovitu zdravstvenu njegu, što uključuje i zdravstveno obrazovanje za pojedince i male skupine, unutar zdravstvenih ustanova ili u zajednici.</p> <p>Ovo se osposobljavanje odvija u bolnicama i drugim zdravstvenim institucijama te u zajednici, pod odgovornošću nastavnika zdravstvene njege, u suradnji s drugim kvalificiranim medicinskim sestrama, odnosno uz njihovu pomoć. Ostalo kvalificirano osoblje također može sudjelovati u nastavnom procesu.</p> <p>Polaznice tečaja osposobljavanja za medicinsku sestru sudjeluju u djelatnostima predmetnog odjela ako su te djelatnosti primjerene njihovoj izobrazbi, što im omogućuje da nauče preuzimati odgovornosti uključene u zdravstvenu njegu.</p> <p>6. Osposobljavanje medicinskih sestara za opću zdravstvenu njegu mora osigurati da je osoba stekla sljedeća znanja i vještine:</p> <p>(a)odgovarajuće poznavanje znanosti na kojima se temelji opća zdravstvena njega, uključujući dostatno razumijevanje strukture, fizioloških funkcija i ponašanja zdravih i bolesnih osoba, kao i odnosa između zdravstvenog stanja čovjeka te njegovog fizičkog i društvenog okruženja;</p> <p>(b) dostatno poznavanje naravi i etike struke, te općih načela zdravlja i zdravstvene njege;</p> <p>(c)odgovarajuće kliničko iskustvo; takvo iskustvo, koje se treba odabrati zbog svoje obrazovne vrijednosti, treba se stjecati pod nadzorom kvalificiranog sestrinskog osoblja i na mjestima na kojima su broj kvalificiranog osoblja i oprema primjereni za zdravstvenu njegu pacijenta;</p> <p>(d)sposobnost sudjelovanja u praktičnom osposobljavanju zdravstvenog osoblja i iskustvo u radu s tim osobljem;</p> <p>(e) iskustvo u radu s članovima ostalih profesija u zdravstvenom sektoru.</p>			
<p>Članak 32.</p> <p>Obavljanje profesije medicinskih sestara za opću zdravstvenu njegu</p> <p>Za potrebe ove Direktive, djelatnosti medicinskih sestara za opću zdravstvenu njegu su djelatnosti koje se obavljaju profesionalno, a koje su navedene u točki 5.2.2. Priloga V.</p>			

Članak 33.

Stečena prava medicinskih sestara za opću zdravstvenu njegu

1. Kad se opća pravila o stečenim pravima primjenjuju na medicinske sestre za opću zdravstvenu njegu, djelatnosti iz članka 23. morale su uključivati preuzimanje pune odgovornost za planiranje, organiziranje i provođenje zdravstvene njege koja se pruža pacijentu.

2. U pogledu kvalifikacija medicinske sestre za opću zdravstvenu njegu stečenih u Poljskoj, primjenjuju se samo sljedeće odredbe o stečenim pravima. Državljanima država članica čiji su dokazi o formalnoj osposobljenosti za medicinsku sestru za opću zdravstvenu njegu dodijeljeni u Poljskoj, odnosno čije je osposobljavanje počelo u Poljskoj prije 1. svibnja 2004., a koji ne zadovoljavaju minimalne uvjete osposobljavanja navedene u članku 31., države članice priznaju sljedeće dokaze o formalnoj osposobljenosti za medicinsku sestru za opću zdravstvenu njegu kao dostatan dokaz, ako im je priložena potvrda u kojoj je navedeno da su ti državljani država članica stvarno i zakonito obavljali tu djelatnost u Poljskoj u dolje određenom razdoblju:

(a) dokaz o formalnoj osposobljenosti za medicinsku sestru na dodiplomskom stupnju (dyplom licencjata pielęgniarstwa) – najmanje tri uzastopne godine tijekom pet godina prije dana izdavanja potvrde,

(b) dokaz o formalnoj osposobljenosti za medicinsku sestru kojim se potvrđuje završeno poslijesrednjoškolsko obrazovanje stečeno u strukovnoj medicinskoj školi (dyplom pielęgniarki albo pielęgniarki dyplomowanej) – najmanje pet uzastopnih godina tijekom sedam godina prije dana izdavanja potvrde.

Navedene djelatnosti morale su uključivati preuzimanje pune odgovornosti za planiranje, organiziranje i provođenje zdravstvene njege koja se pruža pacijentu.

3. Države članice priznaju dokaze o formalnoj osposobljenosti iz zdravstvene njege, koji su u Poljskoj dodijeljeni onim medicinskim sestrama koje su prije 1. svibnja 2004. završile osposobljavanje koje nije zadovoljavalo minimalne uvjete osposobljavanja navedene u članku 31., a koja je potvrđena diplomom „diplomirani” dobivenom na temelju posebnog programa usavršavanja iz članka 11. Zakona od 20. travnja 2004. o izmjenama Zakona o profesijama medicinske sestre i primalje i o nekim drugim pravnim aktima (Službeni list Republike Poljske od 30. travnja 2004., br. 92, pos. 885), te Uredbe ministra zdravstva od 11. svibnja 2004. o podrobnim uvjetima obavljanja studija za medicinske sestre i primalje, koje imaju svjedodžbu o završenoj srednjoj školi (završni ispit – matura) i diplomantice su medicinske gimnazije ili strukovnih medicinskih škola za profesije medicinske sestre i primalje (Službeni list Republike Poljske od 13. svibnja 2004., br. 110, pos. 1170), kako bi se provjerilo je li stupanj znanja i sposobnosti takve osobe usporediv sa znanjem i sposobnostima medicinskih sestara koje imaju kvalifikacije koje su,

<p>u slučaju Poljske, određene u točki 5.2.2. Priloga V.</p>			
<p>Odjeljak 4.</p> <p>Doktori dentalne medicine</p> <p>Članak 34.</p> <p>Osnovno osposobljavanje doktora dentalne medicine</p> <p>1. Za pristupanje osnovnom osposobljavanju doktora dentalne medicine zahtijeva se posjedovanje diplome ili svjedodžbe koja omogućuje pristup tim studijima na sveučilištima ili visokim učilištima, kojima je priznat jednak stupanj u državi članici.</p> <p>2. Osnovno osposobljavanje doktora dentalne medicine obuhvaća ukupno najmanje pet godina redovnog teoretskog i praktičnog studija, koji obuhvaća najmanje program opisan u točki 5.3.1. Priloga V., koji se obavlja na sveučilištu ili na visokom učilištu koje pruža osposobljavanje kojem je priznat jednak stupanj ili koje je pod nadzorom sveučilišta.</p> <p>Sadržaj naveden u točki 5.3.1. Priloga V., može se mijenjati u skladu s postupkom iz članka 58. stavka 2., radi njegovog usklađivanja sa znanstvenim i tehničkim napretkom.</p> <p>Takvo ažuriranje ni u jednoj državi članici ne smije imati za posljedicu izmjene njezinih postojećih zakonskih načela u vezi sa strukturom profesija koja se odnosi na osposobljavanje i uvjete pristupa za fizičke osobe.</p> <p>3. Osnovno osposobljavanje doktora dentalne medicine mora osigurati da je osoba stekla sljedeća znanja i vještine:</p> <p>(a) primjereno poznavanje znanosti na kojoj se temelji dentalna medicina i dobro razumijevanje znanstvenih metoda, uključujući načela mjerenja bioloških funkcija, procjenu znanstveno utvrđenih činjenica i analizu podataka;</p>			

<p>(b) primjereno poznavanje građe, fiziologije i ponašanja zdrave i bolesne osobe, kao i utjecaja prirodnog i društvenog okruženja na zdravstveno stanje čovjeka, ako ti čimbenici utječu na dentalnu medicinu;</p> <p>(c) primjereno poznavanje strukture i funkcije zubi, usne šupljine, čeljusti i povezanih tkiva, zdravih i bolesnih, i njihove povezanosti s općim zdravstvenim stanjem i fizičkom i socijalnom dobrobiti pacijenta;</p> <p>(d) primjereno poznavanje kliničkih disciplina i metoda koje daju doktorima dentalne medicine jasnu sliku o anomalijama, ozljedama i bolestima zubi, usne šupljine, čeljusti i povezanih tkiva, i o preventivi, dijagnostici i terapijskoj dentalnoj medicini;</p> <p>(e) odgovarajuće kliničko iskustvo pod primjerenim nadzorom.</p> <p>Ovo osposobljavanje mora doktoru dentalne medicine osigurati vještine potrebne za obavljanje svih aktivnosti koje uključuju prevenciju, dijagnostiku i liječenje anomalija i bolesti zubi, usne šupljine, čeljusti i povezanih tkiva.</p>			
<p>Članka 35.</p> <p>Specijalističko usavršavanje doktora dentalne medicine</p> <p>1. Za pristup specijalističkom usavršavanju doktora dentalne medicine zahtijeva se završen i potvrđen petogodišnji teoretski i praktični studij u okviru osposobljavanja iz članka 34. ili posjedovanje dokumenata iz članaka 23. i 37.</p> <p>2. Specijalističko usavršavanje doktora dentalne medicine obuhvaća teoretski i praktični studij u sveučilišnom centru, zdravstvenom nastavnom i istraživačkom centru, ili prema potrebi, u zdravstvenoj ustanovi koju su u tu svrhu odobrile nadležne službe ili tijela.</p> <p>Redovni specijalistički programi dentalne medicine traju minimalno tri godine, a izvode se pod nadzorom nadležnih službi ili tijela. Takvo usavršavanje uključuje osobno sudjelovanje doktora dentalne medicine koji je na specijalizaciji u aktivnosti i odgovornostima dotične ustanove.</p> <p>Minimalno razdoblje usavršavanja iz drugog podstavka može se izmijeniti u skladu s postupkom iz članka 58. stavka 2., u svrhu prilagodbe znanstvenom i tehničkom napretku.</p> <p>3. Države članice za izdavanje dokaza o specijalističkom usavršavanju doktora dentalne medicine zahtijevaju posjedovanje dokaza o osnovnom osposobljavanju doktora dentalne medicine iz točke 5.3.2. Priloga V.</p>			

<p>Članak 36.</p> <p>Obavljanje profesionalne djelatnosti doktora dentalne medicine</p> <p>1. Za potrebe ove Direktive, profesionalne djelatnosti doktora dentalne medicine su djelatnosti utvrđene u stavku 3. koje se obavljaju u okviru stručnih kvalifikacija navedenih u točki 5.3.2. Priloga V.</p> <p>2. Profesija doktora dentalne medicine temelji se na osposobljavanju doktora dentalne medicine iz članka 34. i predstavlja posebnu profesiju koja se razlikuje od drugih općih i specijaliziranih liječničkih profesija. Za obavljanje djelatnosti doktora dentalne medicine zahtijeva se posjedovanje dokaza o formalnim kvalifikacijama iz točke 5.3.2. Priloga V. Prema osobama koje posjeduju takav dokaz o formalnoj osposobljenosti postupat će se jednako kao i prema onima na koje se primjenjuju članci od 23. do 37.</p> <p>3. Države članice osiguravaju da je doktorima dentalne medicine omogućen pristup i obavljanje djelatnosti preventivne, dijagnostičke i liječenja anomalija i bolesti zubi, usne šupljine, čeljusti i povezanih tkiva, uz poštovanje propisa i pravila profesionalne etike na referentni datum iz točke 5.3.2. Priloga V.</p>			
<p>Članak 37.</p> <p>Stečena prava doktora dentalne medicine</p> <p>1. Svaka država članica u svrhu obavljanja profesionalnih djelatnosti doktora dentalne medicine, u okviru kvalifikacija koje su navedene u točki 5.3.2. Priloga V., priznaje dokaz o formalnoj osposobljenosti za doktora izdan u Italiji, Španjolskoj, Austriji, Češkoj Republici i Slovačkoj, osobama koje počinju medicinsko obrazovanje na ili prije referentnog datuma koji je naveden u tom Prilogu za dotičnu državu članicu, ako mu je priložena potvrda koju su izdala nadležna tijela te države članice.</p> <p>Ta potvrda mora pokazati da su ispunjena sljedeća dva uvjeta:</p> <p>(a) da dotične osobe u toj državi članici stvarno, zakonito i kao glavnu djelatnost obavljaju djelatnosti iz članka 36., najmanje tri uzastopne godine, tijekom pet godina prije izdavanja takve potvrde;</p> <p>(b) da su te osobe ovlaštene obavljati navedene djelatnosti pod jednakim uvjetima kao i osobe koje posjeduju dokaze o formalnoj osposobljenosti navedene za tu državu članicu u točki 5.3.2. Priloga V.</p> <p>Osobe koje su uspješno završile najmanje trogodišnji studij, koji nadležna tijela u predmetnoj državi članici</p>			

<p>potvrđuju istovjetnim osposobljavanju iz članka 34., izuzimaju se od trogodišnjeg praktičnog radnog iskustva iz drugog podstavka točke (a).</p> <p>Za Češku Republiku i Slovačku se dokazima o formalnoj osposobljenosti dobivenim u bivšoj Čehoslovačkoj priznaju jednaki stupnjevi kao češkim i slovačkim dokazima o formalnoj osposobljenosti i pod istim uvjetima koji su navedeni u prethodnim podstavcima.</p> <p>2. Svaka država članica priznaje dokaz o formalnoj osposobljenosti za liječnika izdan u Italiji osobama koje su počele sveučilišno medicinsko osposobljavanje nakon 28. siječnja 1980. i najkasnije 31. prosinca 1984., ako im je priložena potvrda koju su izdala talijanska nadležna tijela.</p> <p>Ta potvrda mora pokazati da su ispunjena sljedeća tri uvjeta:</p> <p>(a) da su dotične osobe položile odgovarajuću provjeru osposobljenosti koju održavaju talijanska nadležna tijela, kako bi se utvrdilo da te osobe posjeduju razinu znanja i vještine usporedive s onima koje imaju osobe koje posjeduju dokaz o formalnim kvalifikacijama formalnoj osposobljenosti navedene za Italiju u točki 5.3.2 Priloga V.;</p> <p>(b) da su te osobe u Italiji stvarno, zakonito i kao glavnu djelatnost obavljale djelatnosti iz članka 36. najmanje tri uzastopne godine, tijekom pet godina prije izdavanja takve potvrde;</p> <p>(c) da su te osobe ovlaštene obavljati ili da stvarno, zakonito i kao glavnu djelatnost obavljaju djelatnosti iz članka 36., pod istim uvjetima kao i nositelji dokaza o formalnoj osposobljenosti navedenim za tu državu članicu u točki 5.3.2. Priloga V.</p> <p>Osobe koje su uspješno završile najmanje trogodišnji studij, koji nadležna tijela potvrđuju istovjetnim osposobljavanju iz članka 34., izuzimaju se od provjere osposobljenosti iz drugog podstavka točke (a).</p> <p>Prema osobama koje su počele sveučilišno medicinsko osposobljavanje nakon 31. prosinca 1984. postupa se jednako kao i prema gore navedenim osobama, ako je navedeni trogodišnji studij počeo prije 31. prosinca 1994.</p>			
--	--	--	--

Odjeljak 5.

Veterinari

Članak 38.

Osposobljavanje veterinaru

1. Osposobljavanje veterinaru obuhvaća ukupno najmanje pet godina redovnog teorijskog i praktičnog studija na sveučilištu ili visokom učilištu koja pruža osposobljavanje, kojoj je priznat jednak stupanj ili koja je pod nadzorom sveučilišta, a koji obuhvaća najmanje program studija naveden u točki 5.4.1. Priloga V.

Sadržaj naveden u točki 5.4.1. Priloga V., može se izmijeniti u skladu s postupkom iz članka 58. stavka 2., u svrhu prilagodbe znanstvenom i tehničkom napretku.

Takvo ažuriranje ni u jednoj državi članici ne smije imati za posljedicu izmjene njezinih postojećih zakonskih načela u vezi sa strukturom profesije koja se odnosi na osposobljavanje i uvjete pristupa za fizičke osobe.

2. Za pristupanje veterinarskom osposobljavanju zahtijeva se posjedovanje diplome ili svjedodžbe koja omogućuje upis na sveučilišne ustanove ili visoka učilišta kojima država članica priznaje istovjetni stupanj u svrhu odgovarajućeg studija.

3. Osposobljavanjem veterinaru osigurava se da je osoba stekla sljedeća znanja i vještine:

- (a) primjereno poznavanje znanosti na kojoj se temelje djelatnosti veterinaru;
- (b) primjereno poznavanje građe i djelovanja organizma zdravih životinja, njihovog uzgoja, reprodukcije i higijene općenito, kao i njihove prehrane, uključujući tehnologiju za proizvodnju i konzerviranje hrane koja odgovara njihovim potrebama;
- (c) primjereno poznavanje ponašanja i zaštite životinja;
- (d) primjereno poznavanje uzroka, prirode, tijeka, učinaka, dijagnoze i liječenja bolesti životinja, bilo pojedinačno ili u skupinama, uključujući posebno poznavanje bolesti prenosivih na ljude;
- (e) primjereno poznavanje preventivne veterinarske medicine;
- (f) primjereno poznavanje higijene i tehnologije za proizvodnju, izradu i stavljanje na tržište hrane za životinje ili hrane životinjskog porijekla, namijenjene za prehranu ljudi;
- (g) primjereno poznavanje zakona i drugih propisa koji se odnose na gore navedena područja;
- (h) primjereno kliničko i drugo praktično iskustvo, pod odgovarajućim nadzorom.

<p>Članak 39.</p> <p>Stečena prava veterinara</p> <p>Ne dovodeći u pitanje članak 23. stavak 4., u odnosu na državljane država članica čije je dokaze o formalnoj osposobljenosti izdala Estonija, ili čije je osposobljavanje počelo u Estoniji prije 1. svibnja 2004., države članice priznaju takve dokaze o formalnoj osposobljenosti za veterinara, ako im je priložena potvrda koja navodi da su takve osobe učinkovito i zakonito obavljale te djelatnosti u Estoniji najmanje pet uzastopnih godina tijekom sedam godina prije izdavanja takve potvrde.</p>			
<p>Odjeljak 6.</p> <p>Primalje</p> <p>Članak 40.</p> <p>Osposobljavanje primalja</p> <p>1. Osposobljavanje primalja obuhvaća ukupno najmanje:</p> <p>(a) posebno osposobljavanje u punoj nastavnoj satnici za primalje, koje obuhvaća najmanje trogodišnje teoretsko i praktično osposobljavanje (smjer I.) uključujući najmanje program opisan u točki 5.5.1. Priloga V.; ili</p> <p>(b) posebno osposobljavanje u punoj nastavnoj satnici za primalje u trajanju od 18 mjeseci (smjer II.), koje uključuje najmanje program studija opisan u točki 5.5.1. Priloga V., koji nije u skladu s istovjetnim osposobljavanjem medicinskih sestara za opću zdravstvenu njegu.</p> <p>Države članice moraju osigurati da su ustanove koje provode osposobljavanje primalja, odgovorne za usklađivanje teorijskog i praktičnog osposobljavanja tijekom cjelokupnog studijskog programa.</p> <p>Sadržaj naveden u točki 5.5.1. Priloga V. može se izmijeniti u skladu s postupkom iz članka 58. stavka 2., u svrhu prilagodbe znanstvenom i tehničkom napretku.</p> <p>Takvo ažuriranje ni u jednoj državi članici ne smije imati za posljedicu izmjene njezinih postojećih zakonskih načela u vezi sa strukturom profesija koja se odnosi na osposobljavanje i uvjete pristupa za fizičke osobe.</p>			

<p>2. Za pristupanje osposobljavanju za primalje mora biti ispunjen jedan od sljedećih uvjeta:</p> <p>(a) završenih najmanje prvih deset godina općeg školskog obrazovanja za smjer I., ili (b)posjedovanje dokaza o formalnoj osposobljenosti za medicinsku sestru za opću zdravstvenu njegu, navedenih za smjer II. u točki 5.2.2. Priloga V.</p> <p>3. Osposobljavanje primalja mora osigurati da je ta osoba stekla sljedeća znanja i vještine:</p> <p>(a)primjerno poznavanje znanosti na kojoj se temelje djelatnosti primalja, posebno porodništva i ginekologije; (b) primjereno poznavanje profesionalne etike i zakonodavstva na tom području; (c)detaljno poznavanje bioloških funkcija, anatomije i fiziologije porodništva i neonatologije, kao i poznavanje odnosa između zdravstvenog stanja čovjeka i njegovog fizičkog i socijalnog okruženja te njegovog ponašanja; (d)primjereno kliničko iskustvo u ovlaštenim ustanovama pod nadzorom osoblja osposobljenog za primaljstvo i porodništvo; (e) primjereno razumijevanje osposobljavanja zdravstvenih djelatnika i iskustvo u radu s takvim osobljem.</p>			
<p>Članak 41.</p> <p>Postupci za priznavanje dokaza o formalnoj osposobljenosti za primalje</p> <p>1. Dokazi o formalnoj osposobljenosti za primalje iz točke 5.5.2. Priloga V. automatski se priznaju u skladu s člankom 21., ako ispunjavaju barem jedan od sljedećih kriterija:</p> <p>(a)najmanje trogodišnje osposobljavanje u punoj nastavnoj satnici za primalje:</p> <p>i.za koju se zahtijeva posjedovanje diplome, svjedodžbe ili drugog dokaza o kvalifikaciji koji omogućuje upis na sveučilišta ili druga visoka učilišta ili na drugi način osigurava istovjetan stupanj znanja; ili ii. joj slijede dvije godine stručne prakse za koje je izdana potvrda u skladu sa stavkom 2.;</p> <p>(b)osposobljavanje u punoj nastavnoj satnici za primalje u trajanju od najmanje dvije godine ili 3 600 sati, pod uvjetom da osoba ima dokaz o formalnoj osposobljenosti za medicinsku sestru za opću zdravstvenu njegu, iz točke 5.2.2. Priloga V.;</p> <p>(c)osposobljavanje u punoj nastavnoj satnici za primalje u trajanju od najmanje 18 mjeseci ili 3 000 sati, pod uvjetom da osoba ima dokaz o formalnoj osposobljenosti za medicinsku sestru za opću zdravstvenu njegu, iz točke 5.2.2. Priloga V., nakon čega slijedi jednogodišnja stručna praksa za koju je izdana potvrda, u skladu sa stavkom 2.</p> <p>2. Potvrdu iz stavka 1. izdaju nadležne vlasti u matičnoj državi članici. Ona potvrđuje da je osoba nakon</p>			

<p>pribavljanja dokaza o formalnoj osposobljenosti za primalju tijekom odgovarajućeg razdoblja na zadovoljavajući način obavljala sve djelatnosti primalje u bolnici ili zdravstvenoj ustanovi koja je odobrena za tu svrhu.</p>			
<p>Članka 42.</p> <p>Obavljanje profesionalne djelatnosti primalje</p> <p>1. Odredbe ovog odjeljka primjenjuju se na djelatnosti primalja kako ih je odredila svaka država članica ne dovodeći u pitanje stavak 2. i koje se obavljaju pod profesionalnim nazivima navedenima u točki 5.5.2. Priloga V.</p> <p>2. Države članice osiguravaju da je primaljama omogućen pristup i obavljanje najmanje sljedećih djelatnosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> (a) primjereno informiranje i savjetovanje u vezi s planiranjem obitelji; (b) dijagnosticiranje trudnoće i praćenje normalnog tijeka trudnoće; obavljanje pregleda potrebnih za praćenje razvoja normalnog tijeka trudnoće; (c) propisivanje ili savjetovanje o pregledima koji su potrebni za najraniju moguću dijagnozu rizičnih trudnoća; (d) izvođenje programa za pripremu roditelja i potpuna priprema za porod, uključujući savjete o higijeni i prehrani; (e) njega i pomoć majci tijekom poroda i praćenje stanja fetusa u maternici, odgovarajućim kliničkim metodama i tehničkim sredstvima; (f) izvođenje spontanih poroda uključujući prema potrebi epiziotomiju i u hitnim slučajevima, porode na zadak; (g) prepoznavanje znakova koji upozoravaju na nepravilnost kod majke ili djeteta, koji zahtijevaju upućivanje k liječniku i prema potrebi pomoć liječnika; poduzimanje potrebnih hitnih mjera u odsutnosti liječnika, posebno ručno odstranjivanje placente nakon kojeg može slijediti ručni pregled maternice; (h) pregled i njega novorođenčeta; poduzimanje svih inicijativa u slučaju potrebe i izvođenje hitnog oživljavanja, ako je potrebno; (i) njega majke i praćenje njezinog napretka u razdoblju nakon poroda te davanje svih potrebnih savjeta majci o njezi djeteta, kako bi joj se omogućilo da svom djetetu pruži optimalan razvoj; (j) provođenje liječenja koje propiše liječnik; (k) priprema potrebnih pisanih izvješća. 			

Članak 43.

Stečena prava primalja

1. Državljanima države članice čiji dokazi o formalnoj osposobljenosti za primalje ispunjavaju sve minimalne uvjete osposobljavanja iz članka 40., iako u skladu s člankom 41. nisu priznati ako im nije priložena potvrda o stručnoj praksi iz članka 41. stavka 2., svaka država članica priznaje kao dovoljan dokaz o formalnoj osposobljenosti koji su izdale te države članice prije referentnog datuma navedenog u točki 5.5.2. Priloga V., i uz koji je priložena potvrda koja navodi da su ti državljani stvarno i zakonito obavljali predmetne djelatnosti najmanje dvije uzastopne godine tijekom pet godina prije izdavanja potvrde.

2. Uvjeti utvrđeni u stavku 1. primjenjuju se na državljane država članica čiji dokaz o formalnoj osposobljenosti za primalju potvrđuje uspješno završeno osposobljavanje na državnom području bivše Demokratske Republike Njemačke i zadovoljavanje svih minimalnih uvjeta osposobljavanja iz članka 40., ali gdje se dokaz o formalnoj osposobljenosti u smislu članka 41. ne priznaje ako mu nije priložena potvrda o stručnom iskustvu iz članka 41. stavka 2., ako potvrđuje da je program osposobljavanja započeo prije 3. listopada 1990.

3. U pogledu poljskih dokaza o formalnoj osposobljenosti za primalju, primjenjuju se samo sljedeće odredbe u vezi sa stečenim pravima.

Države članice priznaju državljanima država članica čiji je dokaz o formalnoj osposobljenosti za primalju izdan ili koji su započeli osposobljavanje u Poljskoj prije 1. svibnja 2004., a koji ne ispunjavaju minimalne uvjete osposobljavanja iz članka 40., ako mu je priložena potvrda o tome da su te osobe stvarno i zakonito obavljale djelatnosti primalje tijekom razdoblja određenog dolje:

(a) dokaz o formalnoj osposobljenosti za primalju na dodiplomskom stupnju (dyplom licencjata poloźnictwa): najmanje tri uzastopne godine tijekom pet godina prije dana izdavanja potvrde;

(b) dokaz o formalnoj osposobljenosti za primalju koji dokazuje završeno poslijesrednjoškolsko osposobljavanje u strukovnoj medicinskoj školi (dyplom poloźnej): najmanje pet uzastopnih godina tijekom sedam godina prije dana izdavanja potvrde.

4. Države članice priznaju dokaze o formalnoj osposobljenosti za primaljstvo izdane primaljama u Poljskoj koje su završile osposobljavanje prije 1. svibnja 2004., koje ne ispunjavaju minimalne uvjete osposobljavanja iz članka 40., potvrđene diplomom „diplomirani”, na temelju posebnog programa usavršavanja iz članka 11. Zakona od 20. travnja 2004. o izmjenama zakona o profesiji medicinskih sestara i primalja te o nekim drugim pravnim aktima (Službeni list

<p>Republike Poljske od 30. travnja 2004., br. 92, pos. 885), te Uredbe ministra zdravstva od 11. svibnja 2004. o detaljnim uvjetima obavljanja studija za medicinske sestre i primalje, koje imaju svjedodžbu o završenoj srednjoj školi (završni ispit – matura) i diplomantice su medicinske gimnazije ili strukovnih medicinskih škola za profesije medicinske sestre i primalje (Službeni list Republike Poljske od 13. svibnja 2004., br. 110, pos. 1170) kako bi se provjerilo je li stupanj znanja i sposobnosti takve osobe usporediv sa znanjem i sposobnostima primalja koje imaju kvalifikacije koje su, u slučaju Poljske, određene u točki 5.2.2. Priloga V.</p>			
<p>Odjeljak 7.</p> <p>Farmaceut</p> <p>Članak 44.</p> <p>Osposobljavanje farmaceuta</p> <p>1. Za pristupanje programu osposobljavanja farmaceuta zahtijeva se posjedovanje diplome ili svjedodžbe koja u državi članici omogućuje pristup tom studiju na sveučilištu ili visokom učilištu kojoj se priznaje istovjetni stupanj.</p> <p>2. Dokaz o formalnoj osposobljenosti za farmaceuta potvrđuje osposobljavanje u trajanju od najmanje pet godina, koje uključuje najmanje:</p> <p>(a)četiri godine redovnog teoretskog i praktičnog osposobljavanja u punoj nastavnoj satnici na sveučilištu ili na visokom učilištu kojoj se priznaje istovjetni stupanj ili koja je pod nadzorom sveučilišta;</p> <p>(b)šest mjeseci pripravničkog staža u javnoj ljekarni ili u bolnici pod nadzorom farmaceutskog odjela te bolnice.</p> <p>Takvo osposobljavanje obuhvaća najmanje program naveden u točki 5.6.1. Priloga V. Sadržaj naveden u točki 5.6.1. Priloga V. može se izmijeniti u skladu s postupkom iz članka 58. stavka 2., u svrhu prilagodbe znanstvenom i tehničkom napretku.</p> <p>Takvo ažuriranje ni u jednoj državi članici ne smije imati za posljedicu izmjene njezinih postojećih zakonskih načela u vezi sa strukturom profesija koja se odnosi na osposobljavanje i uvjete pristupa za fizičke osobe.</p> <p>3. Osposobljavanje farmaceuta osigurava da je osoba stekla sljedeća znanja i vještine:</p>			

<p>(a) primjereno poznavanje lijekova i tvari koje se koriste u proizvodnji lijekova;</p> <p>(b) primjereno poznavanje farmaceutske tehnologije i fizikalnog, kemijskog, biološkog i mikrobiološkog testiranja medicinskih proizvoda;</p> <p>(c) primjereno poznavanje metabolizma i učinaka medicinskih proizvoda i djelovanja toksičnih tvari, te korištenja medicinskih proizvoda;</p> <p>(d) primjereno znanje potrebno za procjenu znanstvenih podataka u vezi lijekova kako bi se na temelju tog znanja mogli dostaviti odgovarajući podaci;</p> <p>(e) primjereno poznavanje zakonskih i drugih zahtjeva povezanih s farmaceutskom praksom.</p>			
<p>Članak 45.</p> <p>Obavljanje profesionalne djelatnosti farmaceuta</p> <p>1. Za potrebe ove Direktive, djelatnosti farmaceuta su djelatnosti za čiji se pristup i obavljanje zahtijevaju stručne kvalifikacije, u jednoj ili više država članica, i koje su dostupne osobama koje posjeduju dokaz o formalnoj osposobljenosti naveden u točki 5.6.2. Priloga V.</p> <p>2. Države članice jamče da osobe koje posjeduju dokaz o formalnoj osposobljenosti iz farmacije sveučilišnog stupnja ili stupnja koji se smatra istovjetnim ispunjavaju odredbe članka 44. i da imaju pravo na pristup i obavljanje barem sljedećih djelatnosti uz zadovoljavanje, gdje je to prikladno, zahtjeva za dodatnim stručnim iskustvom:</p> <p>(a) priprema farmaceutskog oblika medicinskih proizvoda;</p> <p>(b) izrada i testiranje medicinskih proizvoda;</p> <p>(c) testiranje lijekova u laboratorijima za testiranje lijekova;</p> <p>(d) skladištenje, čuvanje i distribucija lijekova na veliko;</p> <p>(e) priprema, testiranje, skladištenje i nabavka lijekova u javnim ljekarnama;</p> <p>(f) priprema, testiranje, skladištenje i izdavanje lijekova u bolnicama;</p> <p>(g) informiranje i savjetovanje o lijekovima.</p> <p>3. Ako država članica uvjetuje pristup ili obavljanje djelatnosti farmaceuta dodatnim stručnim iskustvom, pored posjedovanja dokaza o formalnoj osposobljenosti iz točke 5.6.2. Priloga V., ta država članica kao dovoljan dokaz u vezi s tim priznaje potvrdu koju izdaju nadležne vlasti u matičnoj državi članici koja navodi da je osoba obavljala te djelatnosti u matičnoj državi članici tijekom jednako dugog razdoblja.</p> <p>4. Priznanje iz stavka 3. ne primjenjuje se na dvogodišnje razdoblje stručnog iskustva koje se zahtijeva u Velikom</p>			

<p>Vojvodstvu Luksemburga za dodjelu državne koncesije u javnoj farmaciji.</p> <p>5. Ako je država članica na dan 16. rujna 1985. imala uspostavljen sustav natječaja na temelju ispita čija je svrha da između osoba iz stavka 2. odabere one koji mogu postati vlasnici novih ljekarna osnovanih u skladu s nacionalnim sustavom zemljopisne podjele, ta država članica može, odstupajući od stavka 1., nastaviti s takvim sustavom natječaja i zahtijevati od državljana država članica koji posjeduju dokaz o formalnoj osposobljenosti za farmaceuta iz točke 5.6.2. Priloga V., ili za koje vrijede odredbe članka 23., da sudjeluju u takvim natječajima.</p>			
<p>Odjeljak 8.</p> <p>Arhitekt</p> <p>Članak 46.</p> <p>Osposobljavanje arhitekata</p> <p>1. Osposobljavanje arhitekata obuhvaća ukupno najmanje četiri godine redovnog studija ili šest godina studija od kojih su najmanje tri godine na sveučilištu ili usporedivoj obrazovnoj ustanovi. Osposobljavanje se završava uspješno položenim ispitom sveučilišnog stupnja.</p> <p>Takvo osposobljavanje koje mora biti sveučilišnog stupnja, a kojem je arhitektura glavni element, mora uravnoteženo pokrivati teoretske i praktične aspekte arhitektonskog osposobljavanja i osigurati stjecanje sljedećeg znanja i vještina:</p> <p>(a) sposobnost arhitektonskog projektiranja koje ispunjava estetske i tehničke zahtjeve;</p> <p>(b) primjereno poznavanje povijesti arhitekture i teorija, te povezanih umjetnosti, tehnologija i društvenih znanosti;</p> <p>(c) poznavanje lijepih umjetnosti kod utjecaja na kvalitetu arhitektonskog projektiranja;</p> <p>(d) primjereno znanje o urbanizmu, planiranju i vještinama koje su potrebne za proces planiranja;</p> <p>(e) razumijevanje odnosa između ljudi i građevina, između građevina i njihovog okruženja te razumijevanje potrebe da se građevine i prostor međusobno prilagode ljudskim potrebama i mjerama;</p> <p>(f) razumijevanje profesije i uloge arhitekta u zajednici, posebno kod pripreme idejnih osnova koje uvažavaju društvene čimbenike;</p> <p>(g) razumijevanje metoda istraživanja i metoda za pripremu idejnog plana projekta;</p> <p>(h) razumijevanje strukturnih, arhitektonskih i građevinskih problema povezanih s građevinskim planiranjem;</p> <p>(i) primjereno poznavanje fizikalnih problema i tehnologija i funkcije zgrada kako bi njihova unutrašnjost pružala</p>			

<p>udobnost i zaštitu od klimatskih utjecaja;</p> <p>(j)potrebne vještine projektiranja, koje omogućuju ispunjavanje zahtjeva korisnika u okviru granica određenih troškovnim čimbenicima i građevinskim propisima;</p> <p>(k)primjereno poznavanje djelatnosti, organizacije, propisa i postupaka koji su uključeni u realizaciju projektnih osnova i za povezivanje planova u sustav cjelovitog prostornog planiranja.</p> <p>2. Znanja i vještine popisani u stavku 1. mogu se izmijeniti u skladu s postupkom iz članka 58. stavka 2. s ciljem njihove prilagodbe znanstvenom i tehničkom napretku.</p> <p>Takve prilagodbe ne smiju ni za jednu državu članicu uključivati nikakve izmjene postojećih zakonskih načela koja se odnose na strukturu profesija s obzirom na osposobljavanje i uvjete pristupa za fizičke osobe.</p>			
<p>Članak 47.</p> <p>Odstupanje od uvjeta osposobljavanja arhitekata</p> <p>1. Odstupajući od odredbe članka 46., priznaje se također da sljedeće ispunjava članak 21: osposobljavanje koje je postojalo 5. kolovoza 1985., koje je pružao „Fachhochschulen” u Saveznoj Republici Njemačkoj, a trajalo je tri godine, ako ispunjava uvjete iz članka 46. i omogućuje pristup djelatnostima iz članka 48. u toj državi članici pod profesionalnim nazivom „arhitekt”, te ako je nakon tog osposobljavanja slijedilo četverogodišnje stručno iskustvo u Saveznoj Republici Njemačkoj, što potvrđuje potvrda koju je izdala strukovna organizacija kod koje je registriran arhitekt koji želi koristiti odredbe ove Direktive.</p> <p>Strukovna organizacija mora najprije osigurati da rad koji izvrši arhitekt u području arhitekture nedvosmisleno potvrđuje primjenu sveukupnog znanja i vještina iz članka 46. stavka 1. Ova se potvrda izdaje po istom postupku koji se primjenjuje kod upisa u popis strukovne organizacije.</p> <p>2. Iznimno od odredbe članka 46. također se priznaje da sljedeće ispunjava članak 21: osposobljavanje koje je dio programa socijalnih poboljšanja ili izvanrednog sveučilišnog studija koje ispunjava zahtjeve iz članka 46., što se potvrđuje ispitom iz arhitekture koji položi osoba koja je sedam godina ili više radila na području arhitekture, pod nadzorom arhitekta ili arhitektonskog biroa. Taj ispit mora biti na sveučilišnom stupnju i istovjetan zaključnom ispitu iz prvog podstavka stavka 1. članka 46.</p>			

<p>Članak 48.</p> <p>Obavljanje profesionalne djelatnosti arhitekata</p> <p>1. Za potrebe ove Direktive, profesionalne djelatnosti arhitekta su djelatnosti koje se redovito izvršavaju na temelju profesionalnog naziva „arhitekt”.</p> <p>2. Državljeni države članice koji su ovlaštteni koristiti taj naziv u skladu sa zakonom, koji ovlašćuje nadležno tijelo države članice da dodijeli taj naziv državljanima država članica koji se posebno ističu kvalitetom svog rada na području arhitekture, smatrat će se da zadovoljavaju uvjete koji se traže za obavljanje djelatnosti arhitekta na temelju profesionalnog naziva „arhitekt”. Potvrdom koju takvim osobama izda matična država članica potvrđuje se da one obavljaju djelatnosti u arhitekturi.</p>			
<p>Članak 49.</p> <p>Stečena prava arhitekata</p> <p>1. Svaka država članica priznaje dokaz o formalnoj osposobljenosti za arhitekta naveden u Prilogu VI., koji izda druga država članica, a koji potvrđuje program osposobljavanja koji je počeo najkasnije u referentnoj akademskoj godini iz tog Priloga, čak i ako on ne ispunjava minimalne uvjete iz članka 46. te u svrhu pristupa i obavljanja profesionalnih djelatnosti arhitekta, takvim dokazima na svom državnom području priznaje jednak učinak kao dokazima o formalnoj osposobljenosti za arhitekta koje je sama izdala.</p> <p>U takvim se okolnostima priznaju potvrde koje izdaju nadležna tijela Savezne Republike Njemačke, koja potvrđuju da su dokazi o formalnoj osposobljenosti koje su nakon 8. svibnja 1945. izdale nadležne vlasti Demokratske Republike Njemačke istovjetne takvim dokazima iz tog Priloga.</p> <p>2. Ne dovodeći u pitanje stavak 1., svaka država članica priznaje sljedeće dokaze o formalnoj osposobljenosti te im u svrhu pristupa i obavljanja profesionalnih djelatnosti arhitekta priznanje isti učinak na svom državnom području kao dokazima o formalnoj osposobljenosti koje sama izdaje: potvrde koje državljanima država članica izdaju države članice koje su usvojile pravila koja uređuju pristup i obavljanje djelatnosti arhitekta na sljedeće datume:</p> <p>(a) 1. siječnja 1995. za Austriju, Finsku i Švedsku;</p> <p>(b) 1. svibnja 2004. za Češku Republiku, Estoniju, Cipar, Latviju, Litvu, Mađarsku, Maltu, Poljsku, Sloveniju i</p>			

<p>Slovačku;</p> <p>(c) 5. kolovoza 1987. za ostale države članice.</p> <p>Potvrde iz prvog podstavka potvrđuju da je osoba bila ovlaštena najkasnije do tog datuma koristiti profesionalni naziv arhitekta i da je prema tim pravilima stvarno obavljala te djelatnosti najmanje tri uzastopne godine tijekom pet godina prije izdavanja potvrde.</p>			
<p>POGLAVLJE IV.</p> <p>Zajedničke odredbe o poslovnom nastanu</p> <p>Članak 50.</p> <p>Dokumentacija i formalnosti</p> <p>1. Kad nadležne vlasti države članice domaćina odlučuju o zahtjevu za odobrenje obavljanja regulirane profesije na temelju ove Glave, te nadležne vlasti mogu zahtijevati dokumente i potvrde navedene u Prilogu VII.</p> <p>Dokumenti iz točaka 1. (d), (e) i (f) Priloga VII. na dan njihovog podnošenja ne smiju biti stariji od tri mjeseca.</p> <p>Države članice, tijela i druge pravne osobe osiguravaju povjerljivost podataka koje prime.</p> <p>2. U slučaju opravdanih sumnji, država članica domaćin može zahtijevati od nadležnih vlasti države članice potvrdu o autentičnosti potvrde i dokaza o formalnoj osposobljenosti izdanih u drugoj državi članici te, prema potrebi, potvrdu činjenice da korisnik za profesije iz poglavlja III. ove glave ispunjava minimalne uvjete osposobljavanja određene u člancima 24., 25., 28., 31., 34., 35., 38., 40., 44. i 46.</p> <p>3. U slučajevima opravdane sumnje, kad je dokaz o formalnoj osposobljenosti određen u članku 3. stavku 1. točki (c) izdalo nadležno tijelo države članice, a uključuje osposobljavanje stečeno u cijelosti ili djelomično u organizaciji zakonski ustanovljenoj na državnom području druge države članice, država članica domaćin ima pravo provjeriti kod nadležnog tijela države članice koja je izdala dokaz:</p> <p>(a) je li tečaj osposobljavanja u ustanovi koja je izvodila osposobljavanje formalno potvrdila obrazovna ustanova ustanovljena u državi članici koja je izdala dokaz;</p>			

<p>(b) je li dokaz o izdanoj formalnoj osposobljenosti jednak onom koji bi bio izdan da je program u cijelosti izveden u državi članici koja je izdala dokaz; i</p> <p>(c) daje li dokaz o formalnoj osposobljenosti jednaka profesionalna prava na državnom području države članice koja je izdala dokaz.</p> <p>4. Kada država članica domaćin za pristup reguliranim profesijama zahtijeva od svojih državljana da svečano prisegnu ili da daju prisegnutu izjavu, a tekst te prisege ili izjave ne mogu koristiti državljani drugih država članica, država članica domaćin osigurava da te osobe mogu koristiti odgovarajući istovjetni tekst.</p>			
<p>Članak 51.</p> <p>Postupak uzajamnog priznavanja stručnih kvalifikacija</p> <p>1. Nadležno tijelo države članice domaćina potvrđuje primitak zahtjeva u roku od jednog mjeseca od primitka i u slučaju nepotpune dokumentacije obavješćuje o tome podnositelja zahtjeva.</p> <p>2. Nadležno tijelo države članice mora provesti postupak ispitivanja zahtjeva za odobrenje obavljanja regulirane profesije što je brže moguće i u svakom slučaju izdati propisno utemeljenu odluku u roku tri mjeseca od dana kada podnositelj zahtjeva preda potpunu dokumentaciju. Međutim, taj se rok može produžiti za mjesec dana u slučajevima na koje se primjenjuju poglavlja I. i II. ove glave.</p> <p>3. Protiv odluke, ili ako odluka nije donesena u roku, dopuštena je žalba u skladu s nacionalnim pravom.</p>			
<p>Članak 52.</p> <p>Korištenje profesionalnih naziva</p> <p>1. Ako je u državi članici domaćinu korištenje profesionalnih naziva za neku od djelatnosti unutar predmetne profesije regulirano, državljani drugih država članica koji su ovlaštteni obavljati reguliranu profesiju na temelju glave III. koriste profesionalne nazive države članice domaćina koji odgovaraju toj profesiji u toj državi članici, kao i odgovarajuće kratice povezane s tim nazivom.</p> <p>2. Ako je u državi članici domaćinu određenu profesiju regulirala neka udruga ili organizacija u smislu članka 3. stavka 2., državljani država članica ne smiju koristiti profesionalni naziv koji izdaje ta organizacija ili udruga, kao ni</p>			

<p>odgovarajuću kraticu, osim ako podnesu dokaze da su članovi te udruge ili organizacije.</p> <p>Ako je članstvo u nekoj udruzi ili organizaciji uvjetovano određenim kvalifikacijama, ona to može zahtijevati za državljane drugih država članica koji posjeduju stručne kvalifikacije samo u skladu s uvjetima određenim ovom Direktivom.</p>			
<p>GLAVA IV.</p> <p>DETALJNA PRAVILA ZA OBAVLJANJE PROFESIJE</p> <p>Članak 53.</p> <p>Znanje jezika</p> <p>Osobe kojima su priznate stručne kvalifikacije moraju znati jezike koji su im potrebni za obavljanje profesije u državi članici domaćinu.</p>			
<p>Članak 54.</p> <p>Korištenje akademskih naziva</p> <p>Ne dovodeći u pitanje članke 7. i 52., država članica domaćin osigurava da se odgovarajućim osobama dodijeli pravo na korištenje akademskih naziva dodijeljenih u matičnoj državi članici, i po mogućnosti njihovih kratica, na jeziku matične države članice. Država članica domaćin može zahtijevati da iza tog naziva slijedi naziv i adresa ustanove ili ispitnog povjerenstva koje ju je dodijelilo. Ako bi moglo doći do zamjene akademskog naziva matične države članice s nazivom u državi članici domaćinu, koji u toj državi zahtijeva dodatno osposobljavanje koje osoba nije stekla, država članica domaćin može zahtijevati od te osobe da koristi akademski naziv matične države članice u odgovarajućem obliku koji odredi država članica domaćin.</p>			

<p>Članak 55.</p> <p>Odobrenje zavoda za zdravstveno osiguranje</p> <p>Ne dovodeći u pitanje članak 5. stavak 1. i članak 6. prvi podstavak točke (b), države članice koje zahtijevaju od osoba koje su stekle stručne kvalifikacije na njihovom državnom području da obave pripravničko razdoblje osposobljavanja uz rad i/ili razdoblje stjecanja stručnog iskustva kako bi dobile odobrenje zavoda za zdravstveno osiguranje, odstupaju od tog zahtjeva za osobe koje posjeduju dokaze o stručnim kvalifikacijama za liječnike i doktore dentalne medicine stečene u drugim državama članicama.</p>			
<p>GLAVA V.</p> <p>UPRAVNA SURADNJA I ODGOVORNOST ZA PROVEDBU</p> <p>Članak 56.</p> <p>Nadležna tijela</p> <p>1. Nadležna tijela države članice domaćina i matične države članice blisko surađuju i uzajamno se pomažu kako bi olakšale primjenu ove Direktive. One osiguravaju povjerljivost podataka koje razmjenjuju.</p> <p>2. Nadležna tijela države članice domaćina i matične države članice razmjenjuju podatke o poduzetim disciplinskim mjerama ili kaznenim sankcijama te bilo kakvim drugim teškim i posebnim okolnostima koje bi mogle utjecati na obavljanje djelatnosti iz ove Direktive, poštujući zakone o zaštiti osobnih podataka predviđene u Direktivi 95/46/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 24. listopada 1995. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka i o slobodnom protoku takvih podataka (24) i Direktivi 2002/58/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 12. srpnja 2002. o obradi osobnih podataka i zaštiti privatnosti u području elektroničkih komunikacija (Direktiva o privatnosti i elektroničkim komunikacijama) (25).</p> <p>Država članica domaćin ispituje istinitost okolnosti, a njezina tijela odlučuju o prirodi i opsegu istraživanja koja treba provesti te obavješćuju državu članicu domaćina o zaključcima koje donose na temelju dostupnih podataka.</p> <p>3. Svaka država članica će najkasnije 20. listopada 2007. odrediti vlasti i tijela nadležna za izdavanje i primanje dokaza o formalnoj osposobljenosti i ostalih dokumenata ili podataka, te vlasti i tijela nadležna za primanje zahtjeva i</p>			

<p>donošenje odluka iz ove Direktive, te odmah o tome obavješćuje ostale države članice i Komisiju.</p> <p>4. Svaka država članica određuje koordinatora za djelatnosti tijela iz stavka 1. i o tome obavješćuje ostale države članice i Komisiju.</p> <p>Dužnosti koordinatora su sljedeće:</p> <p>(a) promicati jedinstvenu primjenu ove Direktive;</p> <p>(b) sakupljati sve informacije koje su relevantne za primjenu ove Direktive, kao što su informacije o uvjetima pristupa reguliranim profesijama u državama članicama.</p> <p>Za potrebe ispunjavanja dužnosti koje su opisane u točki (b), koordinatori mogu tražiti pomoć kontaktnih točaka iz članka 57.</p>			
<p>Članak 57.</p> <p>Kontaktne točke</p> <p>Svaka država članica najkasnije do 20. listopada 2007. određuje kontaktne točke čije su dužnosti:</p> <p>(a) pružati građanima i kontaktnim točkama ostalih država članica potrebne informacije o priznavanju stručnih kvalifikacija predviđene ovom Direktivom, kao što su informacije o nacionalnom zakonodavstvu kojim se uređuju profesije i njihovo obavljanje, uključujući i socijalno zakonodavstvo i prema potrebi etička pravila;</p> <p>(b) pomoći građanima da ostvare prava dodijeljena ovom Direktivom, gdje je to prikladno, u suradnji s ostalim kontaktnim točkama i nadležnim tijelima države članice domaćina.</p> <p>Na zahtjev Komisije, kontaktne točke obavješćuju Komisiju o rezultatima upita koje rješavaju, sukladno odredbama točke (b), u roku od dva mjeseca od dana njihova primitka.</p>			

<p>Članak 58.</p> <p>Odbor za priznavanje stručnih kvalifikacija</p> <p>1. Komisiji pomaže Odbor za priznavanje stručnih kvalifikacija, dalje u tekstu „Odbor”, sastavljen od predstavnika država članica, kojemu predsjedava predstavnik Komisije.</p> <p>2. Kod upućivanja na ovaj stavak, primjenjuju se članci 5. i 7. Odluke 1999/468/EZ, uz poštovanje odredbi članka 8. te Odluke.</p> <p>Razdoblje iz članka 5. stavka 6. Odluke 1999/468/EZ iznosi dva mjeseca.</p> <p>3. Odbor usvaja svoj poslovnik.</p>			
<p>Članak 59.</p> <p>Savjetovanje</p> <p>Komisija na odgovarajući način osigurava savjetovanje stručnjaka iz predmetnih stručnih skupina, posebno u kontekstu rada Odbora iz članka 58., i dostavlja obrazloženo izvješće o tim savjetovanjima navedenom Odboru.</p>			
<p>GLAVA VI.</p> <p>OSTALE ODREDBE</p> <p>Članak 60.</p> <p>Izvješća</p> <p>1. Počevši od 20. listopada 2007., države članice će Komisiji svake dvije godine slati izvješća o primjeni sustava. Osim općenitih primjedbi, izvješće mora sadržavati statistički sažetak donesenih odluka i opis glavnih problema pri primjeni ove Direktive.</p>			

<p>2. Počevši od 20. listopada 2007., Komisija će svakih pet godina sastavljati izvješće o provedbi ove Direktive.</p>			
<p>Članak 61.</p> <p>Klauzula o odstupanju</p> <p>Ako zbog primjene neke od odredbi ove Direktive država članica naiđe na velike poteškoće na određenom području, Komisija proučava te poteškoće u suradnji s dotičnom državom članicom.</p> <p>Komisija u skladu s postupkom iz članka 58. stavka 2., prema potrebi odlučuje da se dotičnoj državi dopusti odstupanje od te odredbe na određeno vrijeme.</p>			
<p>Članak 62.</p> <p>Stavljanje izvan snage</p> <p>Od 20. listopada 2007. stavljanje se izvan snage direktive 77/452/EEZ, 77/453/EEZ, 78/686/EEZ, 78/687/EEZ, 78/1026/EEZ, 78/1027/EEZ, 80/154/EEZ, 80/155/EEZ, 85/384/EEZ, 85/432/EEZ, 85/433/EEZ, 89/48/EEZ, 92/51/EEZ, 93/16/EEZ i 1999/42/EZ. Upućivanje na direktive koje se stavljaju izvan snage smatra se upućivanjem na ovu Direktivu, a stavljanje izvan snage ne utječe na akte usvojene na temelju tih direktiva.</p>			

<p>Članak 63.</p> <p>Prenošenje</p> <p>Države članice donose zakone i druge propise potrebne za usklađivanje s ovom Direktivom najkasnije do 20. listopada 2007. One o tome odmah obavješćuju Komisiju.</p> <p>Kad države članice donose ove mjere, one prilikom njihove službene objave sadržavaju uputu na ovu Direktivu ili se uz njih navodi takva uputa. Načine tog upućivanja utvrđuju države članice.</p>			
<p>Članak 64.</p> <p>Stupanje na snagu</p> <p>Ova Direktiva stupa na snagu dvadesetog dana od objave u Službenom listu Europske unije.</p>			
<p>Članak 65.</p> <p>Adresati</p> <p>Ova je Direktiva upućena državama članicama.</p>			

PRILOG I.

Popis strukovnih udruga ili organizacija koje ispunjavaju uvjete iz članka 3. stavka 2.

IRSKA [\(1\)](#)

1. The Institute of Chartered Accountants in Ireland [\(2\)](#)
2. The Institute of Certified Public Accountants in Ireland [\(2\)](#)
3. The Association of Certified Accountants [\(2\)](#)
4. Institution of Engineers of Ireland
5. Irish Planning Institute

UJEDINJENA KRALJEVINA

1. Institute of Chartered Accountants in England and Wales
2. Institute of Chartered Accountants of Scotland
3. Institute of Chartered Accountants in Ireland
4. Chartered Association of Certified Accountants
5. Chartered Institute of Loss Adjusters
6. Chartered Institute of Management Accountants
7. Institute of Chartered Secretaries and Administrators
8. Chartered Insurance Institute
9. Institute of Actuaries
10. Faculty of Actuaries
11. Chartered Institute of Bankers
12. Institute of Bankers in Scotland
13. Royal Institution of Chartered Surveyors
14. Royal Town Planning Institute
15. Chartered Society of Physiotherapy
16. Royal Society of Chemistry
17. British Psychological Society
18. Library Association
19. Institute of Chartered Foresters
20. Chartered Institute of Building
21. Engineering Council

<p>22. Institute of Energy</p> <p>23. Institution of Structural Engineers</p> <p>24. Institution of Civil Engineers</p> <p>25. Institution of Mining Engineers</p> <p>26. Institution of Mining and Metallurgy</p> <p>27. Institution of Electrical Engineers</p> <p>28. Institution of Gas Engineers</p> <p>29. Institution of Mechanical Engineers</p> <p>30. Institution of Chemical Engineers</p> <p>31. Institution of Production Engineers</p> <p>32. Institution of Marine Engineers</p> <p>33. Royal Institution of Naval Architects</p> <p>34. Royal Aeronautical Society</p> <p>35. Institute of Metals</p> <p>36. Chartered Institution of Building Services Engineers</p> <p>37. Institute of Measurement and Control</p> <p>38. British Computer Society</p> <hr/> <p>(1) Irski državljani su također članovi sljedećih udruga ili organizacija u Ujedinjenoj Kraljevini:</p> <p>Institute of Chartered Accountants in England and Wales</p> <p>Institute of Chartered Accountants of Scotland</p> <p>Institute of Actuaries</p> <p>Faculty of Actuaries</p> <p>The Chartered Institute of Management Accountants</p> <p>Institute of Chartered Secretaries and Administrators</p> <p>Royal Town Planning Institute</p> <p>Royal Institution of Chartered Surveyors</p> <p>Chartered Institute of Building.</p> <p>(2) Samo za djelatnost knjigovodstvene revizije</p>			
---	--	--	--

PRILOG II.

Popis programa s posebnom strukturom iz članka 11. točke (c) podstavka ii.

1. Tečajevi paramedicinskog osposobljavanja i tečajevi osposobljavanja za njegu djece

Osposobljavanje za sljedeće:

u Njemačkoj:

- pedijatrijska medicinska sestra (Kinderkrankenschwester/Kinderkrankenpfleger),
- fizioterapeut (Krankengymnast(in)/Physiotherapeut(in)) [\(1\)](#),
- radni terapeut/ergoterapeut (Beschäftigungs- und Arbeitstherapeut/Ergotherapeut),
- logoped (Logopäde/Logopädin),
- ortoptičar (Orthoptist(in)),
- odgajatelj(ica) s državnim ispitom (Staatlich anerkannte(r) Erzieher(in)),
- pedagog-terapeut s državnim ispitom (Staatlich anerkannte(r) Heilpädagog(-in)),
- medicinski laboratorijski tehničar (medizinisch-technische(r) Laboratoriums-Assistent(in)),
- medicinski rendgen tehničar (medizinisch-technische(r) Radiologie-Assistent(in)),
- medicinski tehničar za funkcionalnu dijagnostiku (medizinisch-technische(r) Assistent(in) für Funktionsdiagnostik),
- veterinarski tehničar (veterinärmedizinisch-technische(r) Assistent(in)),
- dijetetičar (Diätassistent(in)),
- farmaceutski tehničar (Pharmazieingenieur) osposobljavanje završeno prije 31. ožujka 1994. u prijašnjoj Njemačkoj Demokratskoj Republici ili na državnom području novih država,
- psihijatrijska medicinska sestra (Psychiatrische(r) Krankenschwester/Krankenpfleger),
- terapeut za govor (Sprachtherapeut(in));

u Češkoj Republici:

- zdravstveni asistent (zdravotnický asistent),

koje obuhvaća obrazovanje u ukupnom trajanju od najmanje 13 godina, uključujući osnovnoškolsko obrazovanje u trajanju od najmanje osam godina i četverogodišnje srednje strukovno obrazovanje u srednjoj medicinskoj školi, koje završava ispitom „maturitní zkouška”;

<p>— asistent nutricionist (nutriční asistent),</p> <p>koje obuhvaća obrazovanje u ukupnom trajanju od najmanje 13 godina, uključujući osnovnoškolsko obrazovanje u trajanju od najmanje osam godina i četverogodišnje srednje strukovno obrazovanje u srednjoj medicinskoj školi, koje završava ispitom „maturitní zkouška”;</p> <p>u Italiji:</p> <p>— zubotehničar (odontotecnico),</p> <p>— optičar (ottico);</p> <p>na Cipru:</p> <p>— zubotehničar (οδοντοτεχνίτης),</p> <p>koje obuhvaća obrazovanje u ukupnom trajanju od najmanje 14 godina, uključujući osnovnoškolsko obrazovanje u trajanju od najmanje šest godina, šestogodišnje srednjoškolsko obrazovanje i dvogodišnje poslijesrednjoškolsko strukovno obrazovanje, iza kojeg slijedi jednogodišnja stručna praksa;</p> <p>— optičar (τεχνικός οπτικός),</p> <p>koje obuhvaća obrazovanje u ukupnom trajanju od najmanje 14 godina, uključujući osnovnoškolsko obrazovanje u trajanju od najmanje šest godina, šestogodišnje srednjoškolsko obrazovanje i dvogodišnje poslijesrednjoškolsko strukovno obrazovanje, iza kojeg slijedi jednogodišnja stručna praksa;</p> <p>u Latviji:</p> <p>— zubarska medicinska sestra (zobārstniecības māsa),</p> <p>koje obuhvaća obrazovanje u ukupnom trajanju od najmanje 13 godina, uključujući najmanje 10 godina obrazovanja u općoj školi, dvije godine strukovnog obrazovanja u medicinskoj školi iza kojeg slijedi tri godine stručne prakse, nakon koje se mora položiti ispit da bi se dobila svjedodžba o specijalizaciji;</p> <p>— biomedicinski laborant (biomedicīnas laborants),</p> <p>koje obuhvaća obrazovanje u ukupnom trajanju od najmanje 12 godina, uključujući najmanje 10 godina obrazovanja</p>			
---	--	--	--

u općoj školi, dvije godine strukovnog obrazovanja u medicinskoj školi iza kojeg slijede dvije godine stručne prakse, nakon koje se mora položiti ispit da bi se dobila svjedodžba o specijalizaciji;

— zubotehničar (zobu tehnikis),

koje obuhvaća obrazovanje u ukupnom trajanju od najmanje 12 godina, uključujući najmanje 10 godina obrazovanja u općoj školi, dvije godine strukovnog obrazovanja u medicinskoj školi iza kojeg slijede dvije godine stručne prakse, nakon koje mora položiti da bi se dobila svjedodžba o specijalizaciji;

— asistent fizioterapeut (fizioterapeita asistents),

koje obuhvaća obrazovanje u ukupnom trajanju od najmanje 13 godina, uključujući najmanje 10 godina obrazovanja u općoj školi i tri godine strukovnog obrazovanja u medicinskoj školi iza kojeg slijede dvije godine stručne prakse, na kraju koje se mora položiti ispit da bi se dobila svjedodžba o specijalizaciji;

u Luksemburgu:

- medicinski rendgen tehničar (assistant(e) technique médical(e) en radiologie),
- medicinski laboratorijski tehničar (assistant(e) technique médical(e) de laboratoire),
- psihijatrijska medicinska sestra (infirmier/ière psychiatrique),
- medicinski tehničar - kirurgija (assistant(e) technique médical(e) en chirurgie),
- pedijatrijska medicinska sestra (infirmier/ière puériculteur/trice),
- medicinska sestra - anestetičar (infirmier/ière anesthésiste),
- kvalificirani maser/maserka (masseur/euse diplômé(e)),
- odgajatelj (éducateur/trice);

u Nizozemskoj:

— veterinarski asistent (dierenartsassistent),

koje obuhvaća obrazovanje i tečaj osposobljavanja u ukupnom trajanju od najmanje 13 godina, a uključuje:

- i. najmanje tri godine strukovnog osposobljavanja u strukovnoj školi koje završava ispitom i koje se u nekim slučajevima nadopunjava jednogodišnjim ili dvogodišnjim stručnim programom koji završava ispitom; ili
- ii. najmanje dvije i pol godine strukovnog osposobljavanja u strukovnoj školi koje završava ispitom i nadopunjava se stručnom praksom u trajanju od najmanje šest mjeseci, ili šestomjesečnim pripravništvom u ovlaštenoj ustanovi; ili

<p>iii. najmanje dvije godine strukovnog osposobljavanja u strukovnoj školi koje završava ispitom i nadopunjava se stručnom praksom u trajanju od najmanje jedne godine, ili jednogodišnjim pripravništvom u ovlaštenoj ustanovi; ili</p> <p>iv. u slučaju veterinarskog asistenta (dierenartsassistent) tri godine strukovnog osposobljavanja u strukovnoj školi (MBO-program) ili tri godine strukovnog osposobljavanja s sustavom dvojnog naukovanja (LLW), s tim da oba tipa osposobljavanja završavaju ispitom;</p> <p>u Austriji:</p> <ul style="list-style-type: none"> — posebno osnovno osposobljavanje za medicinske sestre koje se specijaliziraju za zdravstvenu njegu djece i mladih (spezielle Grundausbildung in der Kinder- und Jugendlichenpflege), — posebno osnovno osposobljavanje za psihijatrijske medicinske sestre (spezielle Grundausbildung in der psychiatrischen Gesundheits- und Krankenpflege), — optičar za kontaktne leće (Kontaktlinsenoptiker), — pediker (Fußpfleger), — tehničar za slušne aparate (Hörgeräteakustiker), — ljekarnik (Drogist), <p>koje obuhvaća obrazovanje i tečaj osposobljavanja u ukupnom trajanju od najmanje 14 godina, uključujući najmanje petogodišnje osposobljavanje koje se provodi u strukturiranom okviru, a podijeljeno je na razdoblje naukovanja koje traje najmanje tri godine i koje se provodi djelomično na radnom mjestu a djelomično u ustanovi za strukovno osposobljavanje, te na razdoblje stručne prakse i osposobljavanja koje završava stručnim ispitom kojim se daje pravo obavljanja ove profesije i pravo osposobljavanja naučnika;</p> <ul style="list-style-type: none"> — maser (Masseur), <p>koje obuhvaća obrazovanje i tečaj osposobljavanja u ukupnom trajanju od 14 godina, uključujući petogodišnje osposobljavanje koje se provodi u strukturiranom okviru, a sastoji se od dvogodišnjeg naukovanja, dvogodišnje stručne prakse i tečaja osposobljavanja, te jednogodišnje obuke koja završava stručnim ispitom kojim se daje pravo obavljanja ove profesije i pravo osposobljavanja naučnika;</p> <ul style="list-style-type: none"> — odgajateljica u dječjem vrtiću (Kindergärtner/in), — odgajatelj (Erzieher), <p>koje obuhvaća obrazovanje i tečaj osposobljavanja u ukupnom trajanju od najmanje 13 godina, uključujući</p>			
--	--	--	--

<p>petogodišnje stručno osposobljavanje u strukovnoj školi, koje završava ispitom;</p> <p>u Slovačkoj:</p> <p>—plesni učitelj u osnovnim umjetničkim školama (učitelj v tanečnom odbore na základných umeleckých školách),</p> <p>koje obuhvaća obrazovanje u ukupnom trajanju od najmanje 14,5 godina, uključujući osmogodišnje osnovno obrazovanje, četverogodišnje obrazovanje u srednjoj specijaliziranoj školi te pet semestara obrazovnog programa plesne pedagogije;</p> <p>—odgajatelj u ustanovama za posebno osposobljavanje i u ustanovama za socijalni rad (vychovávateľ v špeciálnych výchovných zariadeniach a v zariadeniach sociálnych služieb),</p> <p>koje obuhvaća obrazovanje u ukupnom trajanju od najmanje 14 godina, uključujući osmogodišnje/devetogodišnje osnovno obrazovanje, četverogodišnje obrazovanje u srednjoj pedagoškoj školi ili nekoj drugoj srednjoj školi i dvije godine dodatnog izvanrednog pedagoškog studija.</p> <p>2. Majstorski sektor (Mester/Meister/Maître), koji zahtijeva programe obrazovanja i tečajeve osposobljavanja za vještine koje nisu pokrivena glavom III. poglavljem II. ove Direktive.</p> <p>Osposobljavanje za sljedeće:</p> <p>u Danskoj:</p> <p>— optičar (optometrist),</p> <p>ovo osposobljavanje traje ukupno 14 godina, uključujući petogodišnje strukovno osposobljavanje koje je podijeljeno na dvije i pol godine teoretskog osposobljavanja u ustanovi za strukovno osposobljavanje i dvije i pol godine praktičnog osposobljavanja na radnom mjestu, a završava priznatim ispitom koji se odnosi na zanat i kojim se daje pravo na upotrebu naziva „Mester”;</p> <p>— ortopedski tehničar (ortopædimekaniker),</p> <p>ovo osposobljavanje traje ukupno 12,5 godina, uključujući tri i pol godine strukovnog osposobljavanja koje je podijeljeno na šestomjesečnu teoretsku obuku u ustanovi za strukovno osposobljavanje i trogodišnju praktičnu obuku na radnom mjestu, a završava priznatim ispitom koji se odnosi na zanat i kojim se daje pravo na upotrebu naziva</p>			
---	--	--	--

<p>„Mester“;</p> <ul style="list-style-type: none"> — ortopedski postolar (ortopædiskomager), <p>ovo osposobljavanje traje ukupno 13,5 godina, uključujući četiri i pol godine strukovnog osposobljavanja koje je podijeljeno na dvije godine teoretske obuke u ustanovi za strukovno osposobljavanje i dvije i pol godine praktične obuke na radnom mjestu, a završava priznatim ispitom koji se odnosi na zanat i kojim se daje pravo na upotrebu naziva „Mester“;</p> <p>u Njemačkoj:</p> <ul style="list-style-type: none"> — optičar (Augenoptiker), — zubotehničar (Zahntechniker), — izrađivač kirurških zavoja (Bandagist), — izrađivač slušnih aparata (Hörgeräte-Akustiker), — ortopedski tehničar (Orthopädiemechaniker), — ortopedski postolar (Orthopädienschuhmacher); <p>u Luksemburgu:</p> <ul style="list-style-type: none"> — optičar (opticien), — zubotehničar (mécanicien dentaire), — izrađivač slušnih aparata (audioprothésiste), — ortopedski tehničar/izrađivač kirurških zavoja (mécanicien orthopédiste/bandagiste), — ortopedski postolar (orthopédiste-cordonnier), <p>ovi programi osposobljavanja traju ukupno 14 godina, uključujući najmanje pet godina osposobljavanja u strukturiranom obrazovnom okviru, djelomično na radnom mjestu a djelomično u ustanovi za strukovno osposobljavanje, a završava ispitom koji se mora položiti da bi se obavljala bilo koja djelatnost određenog zanata, samostalno ili kao zaposlena osoba s primjerenom razinom odgovornosti;</p> <p>u Austriji:</p> <ul style="list-style-type: none"> — izrađivač kirurških zavoja (Bandagist), — izrađivač steznika (Miederwarenerzeuger), — optičar (Optiker), 			
---	--	--	--

- ortopedski postolar (Orthopädienschuhmacher),
- ortopedski tehničar (Orthopädietechniker),
- zubotehničar (Zahntechniker),
- vrtlar (Gärtner),

koje obuhvaća obrazovanje i osposobljavanje u ukupnom trajanju od najmanje 14 godina, uključujući najmanje pet godina osposobljavanja u strukturiranom obrazovnom okviru, podijeljeno na najmanje tri godine naukovanja koje se sastoji od osposobljavanja djelomično na radnom mjestu a djelomično u ustanovi za strukovno osposobljavanje, te na razdoblje stručne prakse i obuke u trajanju od najmanje dvije godine, a završava majstorskim ispitom kojim se stječe pravo obavljanja profesije, osposobljavanja naučnika i korištenja naziva „Meister”;

osposobljavanje za majstora obrtnika na području poljoprivrede i šumarstva:

- majstor za poljoprivredu (Meister in der Landwirtschaft),
- majstor za seosko gospodarstvo (Meister in der ländlichen Hauswirtschaft),
- majstor za hortikulturu (Meister im Gartenbau),
- majstor za vrtlarstvo (Meister im Feldgemüsebau),
- majstor za voćarstvo i obradu voća (Meister im Obstbau und in der Obstverwertung),
- majstor za vinogradarstvo i proizvodnju vina (Meister im Weinbau und in der Kellerwirtschaft),
- majstor za mljekarske farme (Meister in der Molkerei- und Käsereiwirtschaft),
- majstor za konjarstvo (Meister in der Pferdewirtschaft),
- majstor za ribarstvo (Meister in der Fischereiwirtschaft),
- majstor za peradarske farme (Meister in der Geflügelwirtschaft),
- majstor za pčelarstvo (Meister in der Bienenwirtschaft),
- majstor za šumarstvo (Meister in der Forstwirtschaft),
- majstor za šumske plantaže i upravljanje šumama (Meister in der Forstgarten- und Forstpflégewirtschaft),
- majstor za poljoprivredno skladištenje (Meister in der landwirtschaftlichen Lagerhaltung),

koje obuhvaća obrazovanje i osposobljavanje u ukupnom trajanju od najmanje 15 godina, uključujući najmanje šest godina osposobljavanja u strukturiranom obrazovnom okviru, podijeljeno na najmanje tri godine naukovanja koje se sastoji od osposobljavanja djelomično na poslu a djelomično u ustanovi za strukovno osposobljavanje, te na razdoblje od tri godine stručne prakse, a završava majstorskim ispitom za određenu profesiju i kojim se stječe pravo osposobljavanja naučnika i korištenja naziva „Meister”;

u Poljskoj:

<p>— učitelj za praktično strukovno osposobljavanje (Nauczyciel praktycznej nauki zawodu),</p> <p>koje obuhvaća obrazovanje u trajanju od:</p> <p>i.osam godina osnovnog obrazovanja i pet godina srednjeg strukovnog obrazovanja ili istovjetnog srednjeg obrazovanja iz odgovarajućeg područja, nakon čega slijedi pedagoško osposobljavanje u ukupnom trajanju od najmanje 150 sati, tečaj iz sigurnosti na radu i radne higijene, te dvije godine stručnog iskustva u profesiji koju će ta osoba poučavati; ili</p> <p>ii.osam godina osnovnog obrazovanja i pet godina srednjeg strukovnog obrazovanja, te diploma poslijesrednjoškolske pedagoško-tehničke škole; ili</p> <p>iii.osam godina osnovnog obrazovanja, te dvije do tri godine osnovnog srednjeg strukovnog obrazovanja i najmanje tri godine stručnog iskustva potvrđenog diplomom majstora za određenu profesiju, nakon čega slijedi pedagoško osposobljavanje u trajanju od najmanje 150 sati;</p> <p>u Slovačkoj:</p> <p>— majstor za strukovno osposobljavanje (majster odbornej výchovy),</p> <p>koje obuhvaća obrazovanje u ukupnom trajanju od najmanje 12 godina, koje se sastoji od osam godina osnovnog obrazovanja, četiri godine strukovnog obrazovanja (završeno srednje strukovno obrazovanje i/ili naukovanje u odgovarajućem (sličnom) programu strukovnog osposobljavanja ili programa naukovanja), stručnog iskustva u ukupnom trajanju od najmanje tri godine u području za koje je ta osoba završila obrazovanje ili naukovanje, te dopunski pedagoški studij na pedagoškom ili tehničkom fakultetu; ili završeno srednjoškolsko obrazovanje i naukovanje u odgovarajućem (sličnom) programu strukovnog osposobljavanja ili naukovanja, stručno iskustvo u ukupnom trajanju od najmanje tri godine na području za koje je ta osoba završila obrazovanje ili naukovanje, te dodatni studij pedagogije na pedagoškom fakultetu; ili do 1. rujna 2005. specijalizirano obrazovanje na području specijalizirane pedagogije u metodološkim centrima za majstore strukovnog osposobljavanja na posebnim školama bez dodatnog pedagoškog studija.</p> <p>3. Pomorstvo</p> <p>(a) Pomorski transport</p> <p>Osposobljavanje za sljedeće:</p> <p>u Češkoj Republici:</p>			
---	--	--	--

- pomoćnik palube (palubní asistent),
- časnik navigacijske straže (námořní poručík),
- prvi časnik palube (první palubní důstojník),
- kapetan (kapitán),
- pomoćnik u strojarnici (strojní asistent),
- časnik odgovoran za rad strojarnice (strojní důstojník),
- drugi časnik strojarnice (druhý strojní důstojník),
- prvi časnik strojarnice (první strojní důstojník),
- elektrotehničar (elektrotechnik),
- glavni časnik-elektrotehničar (elektrodůstojník);

u Danskoj:

- kapetan broda (skibsfører),
- prvi časnik (overstyrmand),
- časnik palube, navigator (enestyrmand, vagthavende styrmand),
- časnik palube (vagthavende styrmand),
- upravitelj stroja (maskinchef),
- prvi časnik stroja (l. maskinmester),
- prvi časnik stroja/časnik na dužnosti (l. maskinmester/vagthavende maskinmester);

u Njemačkoj:

- kapetan, veliki brod obalne plovidbe (Kapitän AM),
- kapetan, brod obalne plovidbe (Kapitän AK),
- časnik palube, veliki brod obalne plovidbe (Nautischer Schiffsoffizier AMW),
- časnik palube, brod obalne plovidbe (Nautischer Schiffsoffizier AKW),
- glavni strojar, stupanj C (Schiffsbetriebstechniker CT - Leiter von Maschinenanlagen),
- brodski mehničar, stupanj C (Schiffsmaschinist CMA -Leiter von Maschinenanlagen),
- brodski strojar, stupanj C (Schiffsbetriebstechniker CTW),
- brodski mehničar, stupanj C – samostalni strojarski časnik (Schiffsmaschinist CMaW - Technischer Alleinoffizier);

u Italiji:

<p>— časnik palube (ufficiale di coperta), — časnik stroja (ufficiale di macchina);</p> <p>u Latviji:</p> <p>— brodski elektroinženjer (kuģu elektromehāniķis), — operator rashladnog postrojenja (kuģa saldēšanas iekārtu mašīnists);</p> <p>u Nizozemskoj:</p> <p>—prvi časnik (brod obalne plovidbe) (s dodatnim tečajem osposobljavanja) (stuurman kleine handelsvaart (met aanvulling)), — strojar obalne plovidbe (s diplomom) (diploma motordrijver), — VTS-časnik (VTS-functionaris);</p> <p>koje obuhvaća osposobljavanje:</p> <p>—u Češkoj Republici:</p> <p>i.za pomoćnika palube (palubní asistent),</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. osoba koja je navršila najmanje 20 godina; 2.(a)pomorska akademija ili viša pomorska škola – odjel navigacije, s tim da oba ova programa osposobljavanja završavaju ispitom „maturitní zkouška”, te odobrena praksa na moru tijekom studija u trajanju od najmanje šest mjeseci; ili (b)odobrena praksa na moru u trajanju od najmanje dvije godine u sklopu navigacijske straže na potpornoj razini broda, te završen odobreni program osposobljavanja koji zadovoljava standard stručnosti određen u odjeljku A-II/1 kodeksa STCW (Međunarodna konvencija o standardima za osposobljavanje, izdavanju svjedodžbi i držanju straže za pomorce), koji organizira pomorska akademija ili viša pomorska škola potpisnica konvencije STCW, te ispit koji se polaže pred ispitnom komisijom koju priznaje MTC (Odbor za pomorski transport Češke Republike); <p>ii.za časnika navigacijske straže (námořní poručík),</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.odobrena praksa na moru u svojstvu pomoćnika palube na brodovima od 500 bruto tona ili više, u trajanju od najmanje šest mjeseci za one koji su diplomirali na pomorskoj akademiji ili višoj pomorskoj školi, ili u trajanju od jedne godine za one koji su diplomirali prema odobrenom obrazovnom programu, od čega najmanje šest 			
---	--	--	--

<p>mjeseci u funkciji koja čini dio navigacijske straže;</p> <p>2. ispravno popunjen i potvrđen Dnevnik osposobljavanja na brodu za kadete palube;</p> <p>iii.za prvog časnika palube (první palubní důstojník),</p> <p>svjedodžba o osposobljenosti za časnika zaduženog za navigacijsku stražu na brodovima od 500 bruto tona ili više, i najmanje 12 mjeseci odobrene prakse na moru u toj funkciji;</p> <p>iv.za kapetana (kapitán),</p> <p>= potvrda o službi u funkciji kapetana na brodovima između 500 i 3 000 bruto tona,</p> <p>=svjedodžba o osposobljenosti za prvog časnika na brodovima od 3 000 bruto tona ili više i najmanje šest mjeseci priznate prakse na moru u funkciji prvog časnika na brodovima od 500 bruto tona ili više, te najmanje šest mjeseci priznate prakse na moru u funkciji prvog časnika na brodovima od 3 000 bruto tona ili više;</p> <p>v.za pomoćnika u strojnici (strojní asistent),</p> <p>1. osoba koja je navršila najmanje 20 godina;</p> <p>2.pomorska akademija ili viša pomorska škola – odjel pomorskog strojarstva, te odobrena praksa na moru tijekom studija u trajanju od najmanje šest mjeseci;</p> <p>vi.za časnika upravitelja stroja (strojní důstojník),</p> <p>odobrena praksa na moru u funkciji pomoćnika u strojnici u trajanju od najmanje šest mjeseci za one koji su diplomirali na pomorskoj akademiji ili višoj pomorskoj školi;</p> <p>vii.za drugog časnika stroja (druhý strojní důstojník),</p> <p>odobrena praksa na moru u trajanju od najmanje 12 mjeseci u funkciji trećeg časnika stroja na brodovima s glavnim pogonskim strojem od 750 kW pogonske snage i više;</p> <p>viii.za prvog časnika stroja (první strojní důstojník),</p> <p>odgovarajuću potvrdu za rad u funkciji drugog časnika stroja na brodovima s glavnim pogonskim strojem od 3 000 kW pogonske snage ili više, te najmanje šest mjeseci priznate prakse na moru u tom svojstvu;</p> <p>ix.za elektrotehničara (elektrotechnik),</p> <p>1. osoba koja je navršila najmanje 18 godina;</p> <p>2.pomorska ili druga akademija, elektrotehnički fakultet, tehnička škola ili viša elektrotehnička škola, s tim da svaki od ovih obrazovnih programa završava ispitom „maturitní zkouška”, te najmanje 12 mjeseci priznate prakse na području elektrotehnike;</p>			
---	--	--	--

<p>x.za glavnog časnika elektrotehničara (elektrodůstojník),</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.pomorska akademija ili viša pomorska škola, fakultet pomorske elektrotehnike ili druga akademija ili srednja škola na području elektrotehnike, s tim da svi ovi obrazovni programi završavaju ispitom „maturitní zkouška” ili državnim ispitom; 2.priznata praksa na moru u funkciji elektrotehničara kroz razdoblje od najmanje 12 mjeseci za one koji su diplomirali na akademiji ili višoj školi, ili najmanje 24 mjeseca za one koji su završili srednju školu; <p>—u Danskoj, devet godina osnovne škole nakon koje slijedi program osnovnog osposobljavanja i/ili staž na moru između 17 i 36 mjeseci, što se nadopunjava:</p> <ol style="list-style-type: none"> i. jednogodišnjim specijaliziranim strukovnim osposobljavanjem za časnika palube; ii. trogodišnjim specijaliziranim strukovnim osposobljavanjem za ostale. <p>—u Njemačkoj, osposobljavanje ukupno traje između 14 i 18 godina, uključujući trogodišnje osnovno strukovno osposobljavanje i jednogodišnji staž na moru, nakon čega slijedi jedna ili dvije godine specijaliziranog strukovnog osposobljavanja, koje se prema potrebi nadopunjava dvogodišnjim radnim iskustvom na navigaciji;</p> <p>—u Latviji:</p> <ol style="list-style-type: none"> i.za broskog elektroinženjera (kugu elektromehānikis), <ol style="list-style-type: none"> 1. osoba koja je navršila najmanje 18 godina; 2.obrazovanje u ukupnom trajanju od 12,5 godina, koje se sastoji od najmanje devet godina osnovnog obrazovanja i najmanje tri godine strukovnog osposobljavanja. Osim toga potreban je pomorski staž od najmanje šest mjeseci u svojstvu broskog elektrotehničara ili pomoćnika elektrotehničara na brodovima sa snagom generatora većom od 750 kW. Stručno osposobljavanje završava posebnim ispitom koji provodi nadležno tijelo u skladu s obrazovnim programom odobrenim od strane Ministarstva prometa; <ol style="list-style-type: none"> ii.za operatora rashladnog postrojenja (kuġa saldēšanas iekārtu mašīnists), <ol style="list-style-type: none"> 1. osoba koja je navršila najmanje 18 godina; 2.obrazovanje u ukupnom trajanju od 13 godina, koje se sastoji od najmanje devet godina osnovnog obrazovanja i najmanje tri godine strukovnog obrazovanja. Osim toga, potreban je pomorski staž od najmanje 12 mjeseci u svojstvu pomoćnika inženjera za rashladno postrojenje. Strukovno osposobljavanje završava posebnim ispitom koji provodi nadležno tijelo u skladu s obrazovnim programom koji je odobrilo Ministarstva prometa; <p>—u Italiji, osposobljavanje traje 13 godina, od kojih se najmanje pet godina sastoji od stručnog osposobljavanja koje završava ispitom, a prema potrebi se nadopunjava pripravničkim stažem.</p>			
--	--	--	--

—u Nizozemskoj:

i.prvi časnik (brodovi obalne plovidbe) (s dodatnim tečajem osposobljavanja) (stuurman kleine handelsvaart (met aanvulling)), i strojar obalne plovidbe (s diplomom) (diploma motordrijver), zahtijevaju program osposobljavanja u trajanju od 14 godina, od kojih se najmanje dvije godine odvija u ustanovi za strukovno osposobljavanje nadopunjeno s 12 mjeseci pripravnštva;

ii.za VTS časnike (VTS-functionaris) osposobljavanje traje ukupno 15 godina, a uključuje najmanje tri godine visokoškolskog strukovnog obrazovanja (HBO) ili srednjeg strukovnog obrazovanja (MBO), nakon kojih slijede nacionalni ili regionalni stručni programi osposobljavanja, od kojih se svaki sastoji od najmanje 12 tjedana teoretske nastave i završava ispitom,

što se priznaje prema međunarodnoj konvenciji STCW (Međunarodna konvencija o standardima za osposobljavanje, izdavanju svjedodžbi i držanju straže pomoraca iz 1978.).

(b) Morski ribolov

Osposobljavanje za sljedeće:

u Njemačkoj:

- kapetan, ribolov u dubokom moru (Kapitän BG/Fischerei),
- kapetan, obalni ribolov (Kapitän BLK/Fischerei),
- časnik palube, brod za plovidbu dubokim morem (Nautischer Schiffsoffizier BGW/Fischerei),
- časnik palube, brod za obalnu plovidbu (Nautischer Schiffsoffizier BK/Fischerei);

u Nizozemskoj:

- prvi časnik/strojar V (stuurman werktuigkundige V),
- strojar IV (ribarski brod) (werktuigkundige IV visvaart),
- prvi časnik IV (ribarski brod) (stuurman IV visvaart),
- prvi časnik/strojar VI (stuurman werktuigkundige VI),

koje obuhvaća sljedeće osposobljavanje:

—u Njemačkoj, osposobljavanje ukupno traje između 14 i 18 godina, uključujući trogodišnji program osnovnog strukovnog osposobljavanja i jednogodišnji staž na moru, nakon čega slijedi jednogodišnje ili dvogodišnje

<p>strukovno osposobljavanje, prema potrebi nadopunjeno dvogodišnjim radnim iskustvom u navigaciji, —u Nizozemskoj, osposobljavanje traje između 13 i 15 godina, od kojih se najmanje dvije godine odnose na osposobljavanje u specijaliziranoj strukovnoj školi, što se nadopunjava radnim iskustvom u trajanju od 12 mjeseci, koje se priznaje u okviru Torremolinoške konvencije (Međunarodna konvencija o sigurnosti ribarskih brodova iz 1977.).</p> <p>4. Tehnički sektor</p> <p>Osposobljavanje za sljedeće:</p> <p>U Češkoj Republici:</p> <p>— ovlaštenu tehničaru, ovlaštenu građevinar (autorizovaný technik, autorizovaný stavitel), koje obuhvaća strukovno osposobljavanje u trajanju od najmanje devet godina, a sastoji se od četverogodišnjeg srednjoškolskog tehničkog obrazovanja koje završava ispitom „maturitní zkouška” (srednja tehnička škola), te petogodišnjeg stručnog iskustva, a završava stručnim ispitom za obavljanje djelatnosti u graditeljstvu (sukladno Zakonu br. 50/1976 Sb. (Zakon o graditeljstvu) i Zakonu br. 360/1992 Sb.);</p> <p>— vozača tračnog vozila (fyzická osoba řídící drážní vozidlo), koje obuhvaća osposobljavanje u ukupnom trajanju od najmanje 12 godina, koje se sastoji od najmanje osam godina osnovnog obrazovanja i najmanje četiri godine srednjeg strukovnog obrazovanja koja završava ispitom „maturitní zkouška”, nakon čega se polaže državni ispit o pogonskoj sili vozila;</p> <p>— tehničara za održavanje tračnica (dražní revizní technik), koje obuhvaća osposobljavanje u ukupnom trajanju od najmanje 12 godina, koje se sastoji od najmanje osam godina osnovnog obrazovanja i najmanje četiri godine srednjeg strukovnog obrazovanja u srednjoj strojarskoj ili elektroničkoj školi, koje završava ispitom „maturitní zkouška”;</p> <p>— instruktora za vožnju (učitel autoškoly), osoba koja je navršila najmanje 24 godine i završila osposobljavanje u ukupnom trajanju od najmanje 12 godina, koje se sastoji od najmanje osam godina osnovnog obrazovanja i najmanje četiri godine srednjeg strukovnog obrazovanja</p>			
---	--	--	--

<p>u srednjoj prometnoj ili strojarskoj školi, koje završava ispitom „maturitní zkouška”;</p> <p>— državni tehničar za tehnički pregled ispravnosti motornih vozila (kontrolní technik STK),</p> <p>osoba koja je navršila najmanje 21 godinu i završila osposobljavanje u ukupnom trajanju od najmanje 12 godina, koje se sastoji od najmanje osam godina osnovnog obrazovanja i najmanje četiri godine srednjeg strukovnog obrazovanja koje završava ispitom „maturitní zkouška”, nakon čega slijedi najmanje dvije godine stručnog iskustva; takva osoba mora posjedovati vozačku dozvolu, ne smije biti kažnjavana i mora završiti posebno osposobljavanje za državnog tehničara u trajanju od najmanje 120 sati te uspješno položiti ispit;</p> <p>— mehaničar za kontrolu emisija automobila (mechanik měření emisí),</p> <p>koje obuhvaća obrazovanje u ukupnom trajanju od najmanje 12 godina, koje se sastoji od najmanje osam godina osnovnog obrazovanja i najmanje četiri godine srednjeg strukovnog obrazovanja koje završava ispitom „maturitní zkouška”; nadalje, podnositelj za ovu profesiju mora imati najmanje tri godine stručnog iskustva te posebnu osposobljenost za „mehaničara za kontrolu emisija automobila” u trajanju od osam sati i uspješno položen ispit;</p> <p>— voditelj čamca I. klase (kapitán I. třídy),</p> <p>koje obuhvaća obrazovanje u ukupnom trajanju od najmanje 15 godina, a sastoji se od najmanje osam godina osnovnog obrazovanja i tri godine strukovnog obrazovanja, koje završava ispitom „maturitní zkouška” i pregledom na temelju kojeg se izdaje svjedodžba o sposobnosti. Nakon ovog strukovnog obrazovanja slijedi četiri godine stručne prakse koja završava ispitom;</p> <p>—restaurator spomenika koji su umjetnička djela (restaurátor památek, které jsou díly uměleckých řemesel),</p> <p>koje obuhvaća obrazovanje u ukupnom trajanju od 12 godina, ako uključuje potpuno srednjoškolsko tehničko obrazovanje s programom restauriranja, ili 10 do 12 godina osposobljavanja u sličnom programu, i pet godina stručnog iskustva za one koji su završili potpuno srednjoškolsko tehničko obrazovanje sa završnim ispitom „maturitní zkouška”, ili osam godina stručnog iskustva za one koji su završili srednjoškolsko tehničko obrazovanje sa završnim naučničkim ispitom;</p> <p>—restaurator umjetničkih djela koja nisu spomenici i koja se drže u zbirkama muzeja i galerija te drugih objekata koji imaju kulturnu vrijednost (restaurátor děl výtvarných umění, která nejsou památkami a jsou uložena ve sbírkách muzeí a galerií, a ostatních předmětů kulturní hodnoty),</p>			
--	--	--	--

koje obuhvaća obrazovanje u ukupnom trajanju od 12 godina i pet godina stručnog iskustva za one koji su završili potpuno srednjoškolsko tehničko obrazovanje s programom restauriranja koji završava ispitom „maturitní zkouška”;

— upravitelj otpadom (odpadový hospodář),

koje obuhvaća osposobljavanje u ukupnom trajanju od 12 godina, koje se sastoji od najmanje osam godina osnovnog obrazovanja i najmanje četiri godine stručnog srednjoškolskog obrazovanja koje završava ispitom „maturitní zkouška”, te najmanje pet godina iskustva u sektoru upravljanja otpadom tijekom posljednjih 10 godina;

— tehnički upravitelj miniranja (technický vedoucí odstřelů),

koje obuhvaća obrazovanje u ukupnom trajanju od 12 godina, koje se sastoji od najmanje osam godina osnovnog obrazovanja i najmanje četiri godine srednjeg strukovnog obrazovanja koje završava ispitom „maturitní zkouška”,

nakon čega slijedi:

dvije godine rada kao podzemni miner (za podzemnu aktivnost) ili jedna godina rada na površini (za površinsku aktivnost), uključujući šest mjeseci rada kao pomoćnik minera;

tečaj praktičnog i teoretskog osposobljavanja u trajanju od 100 sati nakon kojeg slijedi ispit pred nadležnim pokrajinskim tijelom za miniranje;

šestomjesečno ili duže radno iskustvo u planiranju i izvođenju većih minerskih radova;

tečaj teoretskog i praktičnog osposobljavanja u trajanju od 32 sata nakon kojeg slijedi ispit pred Češkim tijelom za miniranje;

u Italiji:

— građevinski geometar (geometra),

— mjernik zemlje (perito agrario),

koje obuhvaća srednjoškolsko obrazovanje u ukupnom trajanju od 13 godina, uključujući osam godina obveznog osnovnog obrazovanja nakon kojeg slijedi pet godina srednjoškolskog obrazovanja koje uključuje tri godine strukovnog osposobljavanja koje završava tehničkim maturalnim ispitom, a nadopunjuje se sljedećim:

<p>i.za građevinske geometre: ili pripravništvom koje traje najmanje dvije godine u strukovnom uredu, ili petogodišnjim radnim iskustvom;</p> <p>ii. za mjernike zemlje, dvogodišnjom praksom,</p> <p>nakon čega slijedi državni ispit;</p> <p>u Latviji:</p> <p>— pomoćnik strojovođe u željezničkom sektoru (vilces līdzekļa vadītāja (mašīnista) palīgs),</p> <p>osoba koja je navršila najmanje 18 godina i završila obrazovanje u ukupnom trajanju od najmanje 12 godina, a sastoji se od najmanje osam godina osnovnog obrazovanja i najmanje četiri godine strukovnog obrazovanja; strukovno osposobljavanje završava posebnim ispitom kod poslodavca; potvrdu o stručnosti izdaje nadležno tijelo na pet godina;</p> <p>u Nizozemskoj:</p> <p>— sudski izvršitelj (gerechtsdeurwaarder),</p> <p>— izrađivač zubnih proteza (tandprotheticus),</p> <p>obuhvaća sljedeće programe obrazovanja i strukovnog osposobljavanja:</p> <p>i.za sudskog izvršitelja (gerechtsdeurwaarder), ukupno 19 godina, a sastoji se od osam godina obvezne osnovne škole i osam godina srednjoškolskog obrazovanja, od čega četiri godine tehničkog osposobljavanja koje završava državnim ispitom te se nadopunjuje trogodišnjim teoretskim i praktičnim strukovnim osposobljavanjem;</p> <p>ii.za izrađivača zubnih proteza (tandprotheticus) ukupno najmanje 15 godina redovitog školovanja i tri godine izvanrednog školovanja, što se sastoji od osam godina osnovne škole, četiri godine opće srednje škole, tri godine strukovnog osposobljavanja koje uključuje teoretsku i praktičnu obuku za zubnog tehničara, nadopunjeno s trogodišnjim izvanrednim osposobljavanjem za izrađivača zubnih proteza sa završnim ispitom;</p> <p>u Austriji:</p> <p>— šumar (Förster),</p> <p>— tehničko savjetovanje (Technisches Büro),</p> <p>— iznajmljivanje radne snage (Überlassung von Arbeitskräften - Arbeitsleihe),</p> <p>— posrednik pri zapošljavanju (Arbeitsvermittlung),</p>			
--	--	--	--

<ul style="list-style-type: none"> — savjetnik za investicije (Vermögensberater), — privatni istražitelj (Berufsdetektiv), — zaštitar (Bewachungsgewerbe), — posrednik za nekretnine (Immobilienmakler), — upravitelj nekretninama (Immobilienverwalter), — organizator građevinskog projekta (Bauträger, Bauorganisator, Baubetreuer), — ustanova za utjerivanje dugova (Inkassobüro/Inkassoinstitut), <p>koje obuhvaća obrazovanje i osposobljavanje u ukupnom trajanju od najmanje 15 godina, uključujući osam godina obveznog osnovnoškolskog obrazovanja nakon kojeg slijedi najmanje petogodišnje srednjoškolsko obrazovanje, koje završava tehničkim ili trgovačkim maturalskim ispitom, nadopunjeno s najmanje dvije godine obrazovanja na radnom mjestu sa završnim stručnim ispitom;</p> <ul style="list-style-type: none"> — savjetnik za osiguranje (Berater in Versicherungsangelegenheiten), <p>koje obuhvaća obrazovanje i osposobljavanje u ukupnom trajanju od najmanje 15 godina, uključujući šestogodišnje osposobljavanje u strukturiranom programu osposobljavanja, koji se dijeli na trogodišnje naukovanje i trogodišnju stručnu praksu i osposobljavanje, sa završnim ispitom;</p> <ul style="list-style-type: none"> — majstor građevinar/planiranje i tehnički izračuni (Planender Baumeister), — majstor tesar/planiranje i tehnički izračuni (Planender Zimmermeister), <p>koje obuhvaća obrazovanje i osposobljavanje u ukupnom trajanju od najmanje 18 godina, uključujući najmanje devet godina strukovnog osposobljavanja podijeljenog na četiri godine srednje tehničke škole i pet godina stručne prakse i osposobljavanja koje završava stručnim ispitom, kojim se daje pravo obavljanja profesije i podučavanja naučnika, ako se to osposobljavanje odnosi na pravo izrade nacрта zgrada, izrade tehničkih izračuna i nadziranja građevinskih radova (privilegij Marije Terezije);</p> <ul style="list-style-type: none"> —komercijalni knjigovođa (Gewerblicher Buchhalter), u skladu s propisom Gewerbeordnung iz 1994. (zakon iz 1994. o trgovini, obrtu i industriji); —samozaposleni knjigovođa (Selbständiger Buchhalter), u skladu s propisom Bundesgesetz über die Wirtschaftstreuhänderberufe iz 1999. (zakon iz 1999. o profesijama u okviru javnog računovodstva); <p>u Poljskoj:</p>			
--	--	--	--

—dijagnostičar koji provodi testove tehničke sigurnosti motornih vozila u osnovnoj postaji za tehnički pregled vozila (diagnosta przeprowadzający badania techniczne w stacji kontroli pojazdów o podstawowym zakresie badań),

koje obuhvaća osam godina osnovnog obrazovanja i pet godina srednjoškolskog tehničkog obrazovanja iz područja motornih vozila, te trogodišnju praksu u automobilskom servisu ili garaži koja uključuje 51 sat osnovnog osposobljavanja za kontrolu tehničke ispravnosti motornih vozila te polaganje ispita osposobljenosti,

—dijagnostičar koji provodi testove tehničke sigurnosti motornih vozila u područnoj postaji za tehnički pregled vozila (diagnosta przeprowadzający badania techniczne pojazdu w okręgowej stacji kontroli pojazdów),

koje obuhvaća osam godina osnovnog obrazovanja i pet godina srednjoškolskog tehničkog obrazovanja iz područja motornih vozila, te četverogodišnju praksu u automobilskom servisu ili garaži koja uključuje 51 sat osnovnog osposobljavanja za kontrolu tehničke ispravnosti motornih vozila te polaganje ispita osposobljenosti,

—dijagnostičar koji provodi testove tehničke sigurnosti motornih vozila u postaji za tehnički pregled vozila (diagnosta wykonujący badania techniczne pojazdów w stacji kontroli pojazdów),

koje obuhvaća:

i.osam godina osnovnog obrazovanja i pet godina srednjoškolskog tehničkog obrazovanja iz područja motornih vozila, te četverogodišnju priznatu praksu u automobilskom servisu ili garaži; ili

ii.osam godina osnovnog obrazovanja i pet godina srednjoškolskog tehničkog obrazovanja iz područja koje nije područje motornih vozila, te osmogodišnju priznatu praksu u automobilskom servisu ili garaži koja uključuje ukupno 113 sat potpunog osposobljavanja, uključujući osnovno i specijalističko osposobljavanje, s ispitom nakon svakog stupnja.

Trajanje u satima i opći opseg pojedinih programa osposobljavanja u okviru cjelovitog osposobljavanja za dijagnostičara određeni su posebno u Uredbi ministarstva za infrastrukturu od 28. studenoga 2002. o detaljnim zahtjevima za dijagnostičare (SL 2002, br. 208, točka 1769);

— otpremnik vlakova (dyżurny ruchu),

koje obuhvaća osam godina osnovnog obrazovanja i četiri godine srednjeg strukovnog osposobljavanja sa specijalizacijom za željeznički transport, te 45-dnevni tečaj osposobljavanja za otpremnika vlakova nakon kojeg se polaže ispit osposobljenosti; ili osam godina osnovnog obrazovanja i pet godina srednjeg strukovnog osposobljavanja sa specijalizacijom za željeznički transport, te tečaj osposobljavanja za otpremnika vlakova u trajanju od 63 dana,

nakon kojeg se polaže ispit osposobljenosti.

5. Programi osposobljavanja u Ujedinjenoj Kraljevini koji se priznaju kao nacionalne strukovne kvalifikacije ili Škotske strukovne kvalifikacije

Osposobljavanje za sljedeće:

- ovlašteni veterinarski bolničar („listed veterinary nurse”),
- rudarski inženjer elektrotehnike („mine electrical engineer”),
- rudarski inženjer strojarstva („mine mechanical engineer”),
- zubni terapeut („dental therapist”),
- zubni higijeničar („dental hygienist”),
- optičar („dispensing optician”),
- rudarski zastupnik („mine deputy”),
- stečajni upravitelj („insolvency practitioner”),
- licencirani bilježnik („licensed conveyancer”),
- prvi časnik - teretni/putnički brodovi - bez ograničenja („first mate — freight/passenger ships — unrestricted”),
- drugi časnik - teretni/putnički brodovi - bez ograničenja („second mate — freight/passenger ships — unrestricted”),
- treći časnik - teretni/putnički brodovi - bez ograničenja („third mate — freight/passenger ships unrestricted”),
- časnik palube - teretni/putnički brodovi - bez ograničenja („deck officer — freight/passenger ships — unrestricted”),
- časnik stroja - teretni/putnički brodovi - neograničeno trgovačko područje („engineer officer — freight/passenger ships — unlimited trading area”),
- ovlaštena stručna osoba za upravljanje otpadom („certified technically competent person in waste management”),

na temelju koje se stječu kvalifikacije priznate kao Nacionalne strukovne kvalifikacije (NVQs) ili, u Škotskoj, kao škotske stručne kvalifikacije 3. i 4. stupnja Nacionalnog okvira stručnih kvalifikacija Ujedinjene Kraljevine.

Ti stupnjevi određeni su kako slijedi:

- 3. stupanj: osposobljenost za široki raspon različitih radnih aktivnosti koje se izvode u različitim okolnostima, od kojih je većina složena i ne podliježe rutini. Zahtijeva značajnu odgovornost i samostalnost, a često uključuje kontrolu ili vođenje drugih.
- 4. stupanj: osposobljenost za široki raspon složenih, tehničkih ili stručnih radnih aktivnosti koje se izvode u

<p>različitim okolnostima i sa značajnim stupnjem osobne odgovornosti i samostalnosti. Često je prisutna odgovornost za rad drugih i za raspodjelu resursa.</p> <hr/> <p>(1) Od 1. lipnja 1994. profesionalni naziv „Krankengymnast(in)” promijenjen je u „Physiotherapeut(in)”. Međutim, osobe koje obavljaju ovu profesiju i koje su dobile diplomu prije tog datuma mogu, ako žele, i dalje koristiti raniji naziv „Krankengymnasti(in)”.</p>			
<p>PRILOG III.</p> <p>Popis reguliranog obrazovanja i osposobljavanja navedenih u trećem podstavku članka 13. stavka 2.</p> <p>U Ujedinjenoj Kraljevini:</p> <p>Regulirani programi na temelju kojih se stječu kvalifikacije priznate kao Nacionalne strukovne kvalifikacije (NVQs) ili, u Škotskoj, kao škotske stručne kvalifikacije 3. i 4. stupnja Nacionalnog okvira stručnih kvalifikacija Ujedinjene Kraljevine.</p> <p>Ti stupnjevi su određeni kao što slijedi:</p> <p>—3. stupanj: osposobljenost za široki raspon različitih radnih aktivnosti koje se izvode u različitim okolnostima, od kojih je većina složena i ne podliježe rutini. Zahtijeva značajnu odgovornost i samostalnost, a često uključuje kontrolu i vođenje drugih.</p> <p>—4. stupanj: osposobljenost za široki raspon složenih, tehničkih ili stručnih radnih aktivnosti koje se izvode u različitim okolnostima i sa značajnim stupnjem osobne odgovornosti i samostalnosti. Često je prisutna odgovornost za rad drugih i za raspodjelu resursa.</p> <p>U Njemačkoj:</p> <p>Sljedeći regulirani programi:</p> <p>—Regulirani tečajevi koji pripremaju za obavljanje profesije tehničkog/e pomoćnika/ce (technische(r) Assistent(in)), trgovačkog/e pomoćnika/ce (kaufmännische(r) Assistent(in)), socijalnih profesija (soziale Berufe), te u struci državno priznatog instruktora za disanje i govor (staatlich geprüfte(r) Atem-, Sprech- und Stimmlehrer(in)), u</p>			

<p>ukupnom trajanju od najmanje 13 godina, za koje se zahtijeva uspješno završeno srednje obrazovanje (mittlerer Bildungsabschluss), koje se sastoji se od:</p> <p>i.najmanje trogodišnjeg (1) strukovnog osposobljavanja u stručnoj školi (Fachschule) koja završava ispitom i prema potrebi se nadopunjava dvogodišnjim strukovnim osposobljavanjem koje također završava ispitom; ili</p> <p>ii.najmanje dvoipolgodišnjeg strukovnog osposobljavanja u stručnoj školi (Fachschule) koje završava ispitom i nadopunjava se radnim iskustvom u trajanju od najmanje šest mjeseci ili pripravništvom u odobrenoj ustanovi koje ne smije trajati manje od šest mjeseci; ili</p> <p>iii.najmanje dvogodišnjeg strukovnog osposobljavanja u stručnoj školi (Fachschule) koja završava ispitom i nadopunjava se radnim iskustvom u trajanju od najmanje jedne godine ili pripravništvom u odobrenoj ustanovi koje ne smije trajati manje od jedne godine.</p> <p>—Regulirani tečajevi za profesije državno priznatog (staatlich geprüfte(r)) tehničara (Techniker(in)), poslovnog ekonomista (Betriebswirt(in)), dizajnera (Gestalter(in)) i pomoćnika obitelji (Familienpfleger(in)), u ukupnom trajanju od najmanje 16 godina, pri čemu je preduvjet uspješno završeno obvezno obrazovanje ili istovjetno obrazovanje i osposobljavanje (u trajanju od najmanje devet godina), te uspješno završen program u obrtničkoj školi (Berufsschule) u trajanju od najmanje tri godine, nakon čega slijedi najmanje dvije godine radnog iskustva, te redovno obrazovanje i osposobljavanje u trajanju od najmanje dvije godine ili izvanredno obrazovanje i osposobljavanje u jednakom trajanju.</p> <p>—Regulirani tečajevi i regulirana obuka na poslu u ukupnom trajanju od najmanje 15 godina, za koje je, općenito, preduvjet uspješno završeno obvezno školovanje (u trajanju od najmanje devet godina) i strukovnog osposobljavanja koji općenito uključuju najmanje dvogodišnje radno iskustvo (u većini slučajeva trogodišnje) i ispit kao dio obuke na poslu čija priprema uključuje tečaj osposobljavanja koji se, ili odvija istodobno s radnim iskustvom (najmanje 1 000 sati), ili se pohađa redovito (najmanje jednu godinu).</p> <p>Njemačke vlasti dostavljaju Komisiji i drugim državama članicama popis tečajeva osposobljavanja iz ovog Priloga.</p> <p>U Nizozemskoj:</p> <p>—Regulirani tečajevi osposobljavanja u ukupnom trajanju od najmanje 15 godina, za koje je preduvjet uspješno završenih osam godina osnovnog obrazovanja i četiri godine općeg srednjeg obrazovanja („MAVO”) ili pripremnog strukovnog obrazovanja (VBO) ili općeg srednjeg obrazovanja višeg stupnja, i koji zahtijevaju završen trogodišnji ili četverogodišnji program na višoj školi za srednje strukovno osposobljavanje (MBO) sa završnim ispitom.</p> <p>—Regulirani tečajevi osposobljavanja u ukupnom trajanju od najmanje 16 godina, za koje je preduvjet uspješno završenih osam godina osnovnog obrazovanja i četiri godine najmanje pripremnog strukovnog obrazovanja (VBO)</p>			
---	--	--	--

ili općeg srednjeg obrazovanja višeg stupnja, te koji zahtijevaju završen četverogodišnji stručni program sa sustavom naukovanja, koji se sastoji od najmanje jednog dana tjedno teoretske nastave na višoj školi i praktičnog osposobljavanja u centru za praktično osposobljavanje ili poduzeću sve ostale dane u tjednu, sa završnim ispitom na srednjem ili visokom stupnju.

Nizozemske vlasti dostavljaju Komisiji i drugim državama članicama popis tečajeva osposobljavanja iz ovog Priloga.

U Austriji:

—Programi na višim strukovnim školama (Berufsbildende Höhere Schulen) i visokim obrazovnim ustanovama za poljoprivredu i šumarstvo (Höhere Land- und Forstwirtschaftliche Lehranstalten), uključujući posebne vrste (einschließlich der Sonderformen), čiju strukturu i razinu određuju zakon i drugi propisi.

Ovi programi traju ukupno najmanje 13 godina i uključuju pet godina strukovnog osposobljavanja koje završava završnim ispitom, čije je uspješno polaganje dokaz stručne osposobljenosti.

—Programi u majstorskim školama (Meisterschulen), majstorskim razredima (Meisterklassen), industrijskim majstorskim školama (Werkmeisterschulen) ili građevinskim obrtničkim školama (Bauhandwerkerschulen), čiju strukturu i razinu određuju zakoni i drugi propisi.

Ovi programi traju ukupno najmanje 13 godina, uključujući devet godina obveznog obrazovanja, nakon kojeg slijedi najmanje trogodišnje strukovno osposobljavanje u specijaliziranoj školi ili najmanje trogodišnje osposobljavanje na poslu paralelno sa školovanjem u strukovnoj školi (Berufsschule), od kojih obje završavaju ispitom, a nadopunjavaju se uspješnim završavanjem najmanje trogodišnjeg tečaja osposobljavanja u majstorskoj školi (Meisterschule), majstorskom razredu (Meisterklassen), industrijskoj majstorskoj školi (Werkmeisterschule) ili građevinskoj obrtničkoj školi (Bauhandwerkerschule). U većini slučajeva ukupno školovanje traje najmanje 15 godina, uključujući razdoblja stjecanja radnog iskustva, koje ili prethodi tečajevima osposobljavanja u ovim ustanovama ili se odvija usporedno s izvanrednim tečajevima (najmanje 960 sati).

Austrijske vlasti dostavljaju Komisiji i drugim državama članicama popis tečajeva osposobljavanja iz ovog Priloga.

(1) Minimalno se trajanje može smanjiti sa tri na dvije godine ako osoba ima kvalifikaciju potrebnu za upis na fakultet („Abitur”), odnosno trinaest godina prethodnog obrazovanja i osposobljavanja, ili ako ima kvalifikaciju potrebnu za upis u „Fachhochschule” („Fachhochschulreife”), odnosno 12 godina obrazovanja i osposobljavanja.

<p>PRILOG IV.</p> <p>Djelatnosti povezane s kategorijama stručnih iskustava navedenim u člancima 17., 18. i 19.</p> <p>Popis I.</p> <p>Glavne skupine uključene u Direktivu 64/427/EEZ, kako je izmijenjena Direktivom 69/77/EEZ te direktivama 68/366/EEZ i 82/489/EEZ</p> <p>1. Direktiva 64/427/EEZ</p> <p>Glavna skupina 23 Proizvodnja tekstila</p> <ul style="list-style-type: none"> 232 Proizvodnja i obrada tekstilnih materijala na strojevima za vunu 233 Proizvodnja i obrada tekstilnih materijala na strojevima za pamuk 234 Proizvodnja i obrada tekstilnih materijala na strojevima za svilu 235 Proizvodnja i obrada tekstilnih materijala na strojevima za lan i konoplju 236 Industrije drugih tekstilnih vlakana (juta, čvrsta vlakna itd.), užad 237 Proizvodnja pletenih i kačkanih proizvoda 238 Oplemenjivanje tekstila 239 Druga tekstilna industrija <p>Glavna skupina 24 Proizvodnja obuće, drugih odjevnih predmeta i posteljine</p> <ul style="list-style-type: none"> 241 Strojna proizvodnja obuće (osim od gume ili drva) 242 Ručna proizvodnja ili popravak obuće 243 Proizvodnja odjevnih predmeta (osim krzna) 244 Proizvodnja madraca i posteljine 245 Industrija kože i krzna <p>Glavna skupina 25 Proizvodnja i prerada drva i pluta, osim proizvodnje namještaja</p>			

	251Piljenje i industrijska priprema drva			
	252Proizvodnja drvenih poluproizvoda			
	253Serijska proizvodnja drvenih građevinskih komponenata, uključujući podove			
	254Proizvodnja drvenih kontejnera			
	255Proizvodnja drugih drvenih proizvoda (osim namještaja)			
Glavna skupina 26	260 Proizvodnja drvenog namještaja			
Glavna skupina 27	Proizvodnja papira i papirnatih proizvoda			
	271Proizvodnja pulpe, papira i kartona			
	272Obrada papira i kartona te proizvodnja artikala od pulpe			
Glavna skupina 28	280 Tiskarstvo, izdavaštvo i srodne industrije			
Glavna skupina 29	Kožna industrija			
	291Pogoni za štavljenje i obradu kože			
	292Proizvodnja kožnih proizvoda			
Prijašnja glavna skupina	30 Proizvodnja gumenih i plastičnih proizvoda, te proizvoda od umjetnih vlakana i škroba			
	301Obrada gume i azbesta			
	302Obrada plastičnih materijala			
	303Proizvodnja umjetnih vlakana			
Prijašnja glavna skupina	31 Kemijska industrija			
	311Proizvodnja kemijskih sirovina i njihova daljnja prerada			
	312Specijalizirana proizvodnja kemijskih proizvoda uglavnom za industrijske i poljoprivredne svrhe (uključujući proizvodnju masti i ulja biljnog ili životinjskog podrijetla iz skupine ISIC 312)			
	313Specijalizirana proizvodnja kemijskih proizvoda uglavnom za kućnu ili uredsku upotrebu [isključujući proizvodnju medicinskih i farmaceutskih proizvoda (prijašnja skupina ISIC 319)]			
Glavna skupina 32	320 Naftna industrija			
Glavna skupina 33	Proizvodnja nemetalnih mineralnih proizvoda			
	331Proizvodnja građevinskih glinenih proizvoda			
	332Proizvodnja stakla i staklenih proizvoda			
	333Proizvodnja keramičkih proizvoda, uključujući vatrostalne proizvode			
	334Proizvodnja cementa, vapna i žbuke			
	335Proizvodnja građevinskog materijala od betona, cementa i žbuke			
	339Obrada kamena i proizvodnja drugih nemetalnih mineralnih proizvoda			
Glavna skupina 34	Proizvodnja i primarna transformacija neobojenih i obojenih metala			
	341Industrija željeza i čelika (kako je definirano u Ugovoru o EZUČ-u, uključujući koksare integrirane u čeličane)			

<p>Glavna skupina 35</p> <p>Glavna skupina 36</p> <p>Glavna skupina 37</p>	<p>324Proizvodnja čeličnih cijevi</p> <p>343Izvlačenje žica, hladno izvlačenje, hladno valjanje traka, hladno oblikovanje</p> <p>344Proizvodnja i primarna transformacija obojenih metala</p> <p>345Ljevaonice obojenih i neobojenih metala</p> <p>35 Proizvodnja metalnih proizvoda (osim strojeva i transportne opreme)</p> <p>351Kovanje, teško utiskivanje i teško prešanje</p> <p>352Sekundarna transformacija i površinska obrada</p> <p>353Metalne konstrukcije</p> <p>354Izrada kotlova, proizvodnja industrijskih posuda</p> <p>355Proizvodnja oruđa i sredstava te gotovih metalnih proizvoda (osim električne opreme)</p> <p>359Pomoćne aktivnosti strojarstva</p> <p>36 Proizvodnja strojeva, osim električnih strojeva</p> <p>361Proizvodnja poljoprivrednih strojeva i traktora</p> <p>362Proizvodnja uredskih strojeva</p> <p>363Proizvodnja alata za obradu metala i drugih strojnih alata te uređaja i dodataka za njih i za druge električne alate</p> <p>364Proizvodnja tekstilnih strojeva i pribora, proizvodnja šivaćih strojeva</p> <p>365Proizvodnja strojeva i opreme za industriju hrane i pića te za kemijsku industriju i druge srodne industrije</p> <p>366Proizvodnja pogona i opreme za rudnike, ljevaonice željeza i čelika, te za građevinsku industriju; proizvodnja opreme s mehaničkim upravljanjem</p> <p>367Proizvodnja transmisijske opreme</p> <p>368Proizvodnja strojeva za druge specifične industrijske svrhe</p> <p>369Proizvodnja drugih ne-električnih strojeva i opreme</p> <p>37 Elektrotehnika</p> <p>371Proizvodnja električnih žica i kablova</p> <p>372Proizvodnja motora, generatora, transformatora, uklopnih/rasklopnih uređaja i druge slične opreme za snabdijevanje električnom energijom</p> <p>373Proizvodnja električne opreme za izravnu komercijalnu upotrebu</p> <p>374Proizvodnja telekomunikacijske opreme, mjernih instrumenata, drugih naprava za mjerenje i elektromedicinske opreme</p> <p>375Proizvodnja elektroničke opreme, radio i televizijskih prijemnika, audio opreme</p> <p>376Proizvodnja električnih aparata za kućnu upotrebu</p> <p>377Proizvodnja svjetiljaka i opreme za rasvjetu</p>			
--	--	--	--	--

	378	Proizvodnja baterija i akumulatora			
	379	Popravljanje, sklapanje i stručna instalacija električne opreme			
Prijašnja glavna skupina	38	Proizvodnja opreme za transport			
	383	Proizvodnja motornih vozila i njihovih dijelova			
	384	Popravljanje motornih vozila, motocikala i bicikala			
	385	Proizvodnja motocikala, bicikala i njihovih dijelova			
	389	Proizvodnja opreme za transport koja nije klasificirana negdje drugdje			
Glavna skupina	39	Razne proizvodne industrije			
	391	Proizvodnja preciznih instrumenata te mjernih i kontrolnih instrumenata			
	392	Proizvodnja medicinsko-kirurških instrumenata i opreme te ortopedskih pomagala (osim ortopedске obuće)			
	393	Proizvodnja fotografske i optičke opreme			
	394	Proizvodnja i popravak ručnih i drugih satova			
	395	Proizvodnja dragulja i plemenitih metala			
	396	Proizvodnja i popravak glazbenih instrumenata			
	397	Proizvodnja igara, igračkа, sportske i atletičarske opreme			
	399	Druge proizvodne industrije			
Glavna skupina	40	Građevina			
	400	Građevinarstvo (ne-specijalizirano); rušenje			
	401	Izgradnja zgrada (stambenih ili drugih)			
	402	Građevinarstvo: izgradnja cesta, mostova, željezničkih pruga itd.			
	403	Montaža			
	404	Dekoriranje i završni radovi			
2. Direktiva 68/366/EEZ					
Glavna skupina	20A	200 Industrija za proizvodnju životinjskih i biljnih masti i ulja			
	20B	Prehrambena industrija (osim industrije pića)			
	201	Klaonice, priprema i konzerviranje mesa			
	202	Industrija mlijeka i mliječnih proizvoda			
	203	Konzerviranje voća i povrća			
	204	Konzerviranje ribe i drugih plodova mora			
	205	Proizvodnja mlinarskih proizvoda			
	206	Proizvodnja pekarskih proizvoda, uključujući dvopek i prepečenac			
	207	Industrija šećera			

<p>Glavna skupina</p>	<p>208 Proizvodnja kaka, čokolade i slatkiša 209 Proizvodnja različitih prehrambenih proizvoda 21 Industrija pića 211 Proizvodnja etilnog alkohola fermentacijom, proizvodnja kvasca i alkoholnih pića 212 Proizvodnja vina i drugih alkoholnih pića bez slada 213 Varenje piva i proizvodnja slada 214 Industrija bezalkoholnih pića i gazirane vode prije Proizvodnja gumenih proizvoda, plastičnih materijala, umjetnih i sintetičnih vlakana te 30 proizvoda od škroba 304 Proizvodnja proizvoda od škroba</p> <p>3. Direktiva 82/489/EEZ</p> <p>prije 855 Frizerski saloni (isključujući usluge pedikure i strukovne škole za kozmetičare)</p> <p>Lista II.</p> <p>Glavne skupine iz direktiva 75/368/EEZ, 75/369/EEZ i 82/470/EEZ</p> <p>1. Direktiva 75/368/EEZ (djelatnosti iz članka 5. stavka 1.)</p> <p>prije Ribolov 04 043 Ribolov na kopnenim vodama prije Proizvodnja transportne opreme 38 381 Izgradnja i popravak brodova 382 Proizvodnja željezničke opreme 386 Proizvodnja zrakoplova (uključujući opremu prostora) prije Aktivnosti povezane s transportom i druge aktivnosti koje nisu povezane s transportom a spadaju u sljedeće 71 skupine: prije Usluga spavaćih kola i vagon-restorana; održavanje željezničkog voznog parka u hangarima; čišćenje 711 vagona prije Održavanje voznog parka za gradski, prigradski i međugradski putnički promet 712 prije Održavanje voznog parka za ostale oblike kopnenog putničkog prometa (kao što su automobili, autobusi, 713 taksiji)</p>			
-----------------------	--	--	--	--

<p>prije Rad i održavanje pomoćnih službi za cestovni promet (kao što su ceste, tuneli i naplatne postaje, skladišta robe, parkirališta, hangari za autobuse i tramvaje)</p> <p>Prije Aktivnosti povezane s transportom kopnenim vodama (kao što su rad i održavanje vodenih putova, luka i drugih objekata za transport kopnenim vodama; usluge tegljenja i navođenja u lukama, postavljanje plutača, utovar i istovar plovila i druge slične aktivnosti kao što su spašavanje brodova, tegljenje i rad spremišta za čamce)</p> <p>73 Komunikacije: poštanske usluge i telekomunikacije</p> <p>Prije Osobne usluge</p> <p>85 854 Praonice rublja i usluge pranja rublja, kemijsko čišćenje i bojanje</p> <p>prije Fotografski ateljei: portreti i komercijalno fotografiranje, osim novinarskih fotografa</p> <p>856</p> <p>prije Osobne usluge koje nisu nigdje drugdje klasificirane (samo održavanje i čišćenje zgrada ili boravišnih prostora)</p> <p>859</p>			
<p>2. Direktiva 75/369/EEZ (članak 6.: kada se djelatnost smatra industrijskom ili maloobrtničkom)</p>			
<p>Sljedeće pokretne djelatnosti:</p> <p>(a) kupovina i prodaja robe:</p> <ul style="list-style-type: none"> — kojom se bave trgovački putnici, ulični prodavači ili prodavači po kućama (prije ISIC skupina 612), — na pokrivenim tržnicama, osim onih koji imaju stalne fiksne štandove, i na otvorenim tržnicama; <p>(b) djelatnosti na koje se odnose već usvojene prijelazne mjere, koje izričito isključuju ili ne spominju obavljanje takvih djelatnosti na pokretnoj osnovi.</p>			
<p>3. Direktiva 82/470/EEZ (članak 6. stavci 1. i 3.)</p>			
<p>Ove djelatnosti uključuju posebno:</p> <ul style="list-style-type: none"> — organiziranje, ponudu za prodaju i prodaju, izravno ili komisiono, pojedinačno ili skupno putovanja ili boravka (prijevoz, smještaj, hrana, izleti itd.), bez obzira na razloge putovanja (članak 2. točka (B) (a)), — posredovanje između ponuđača različitih metoda transporta i osoba koje otpremaju ili primaju robu, ili obavljanje srodnih djelatnosti: <p>(aa) sklapanjem ugovora s prijevoznikom u ime naručitelja;</p>			

- (bb) izborom načina transporta, poduzeća i rute koji se smatraju najpovoljnijim za naručitelja;
- (cc) organiziranjem tehničkih aspekata transporta (npr. pakiranje potrebno za prijevoz); izvođenjem različitih poslova povezanih s transportom (npr. osiguravanje zaliha leda za rashladna kola);
- (dd) obavljanjem formalnosti povezanih s transportom, kao što je priprema teretnog lista; sabiranjem i raspršivanjem pošiljaka;
- (ee) koordiniranjem različitih faza transporta, osiguravanjem tranzita, ponovne otpreme, prekrcaja i drugih završnih radnji;
- (ff) organiziranjem vozarine i prijevoznika te prijevoznih sredstava za osobe koje otpremaju robu ili je primaju:
- procjena transportnih troškova i provjera detaljnih obračuna,
 - poduzimanje određenih privremenih ili trajnih mjera u ime i za račun broдача ili pomorskog prijevoznika (s lučkim vlastima, trgovcima brodskih potrepština itd.).
- (Djelatnosti navedene u članku 2. točkama (A)(a), (b) i (d)).

Popis III.

Direktive 64/222/EEZ, 68/364/EEZ, 68/368/EEZ, 75/368/EEZ, 75/369/EEZ, 70/523/EEZ i 82/470/EEZ

1. Direktiva 64/222/EEZ

1. Djelatnosti samozaposlenih osoba u veletrgovini, osim veletrgovine medicinskih i farmaceutskih proizvoda, toksičnih proizvoda i patogenih supstanci te ugljena (prijašnja skupina 611).
2. Profesionalne djelatnosti posrednika, kojeg je jedna ili više osoba ovlastila i uputila da u njihovo ime i za njihov račun pregovara ili sklapa trgovačke poslove.
3. Profesionalne djelatnosti posrednika koji, iako nema takvih trajnih uputa, povezuje osobe koje žele izravno međusobno sklapati poslove, organizira njihove trgovačke poslove ili pomaže pri njihovom izvođenju.
4. Profesionalne djelatnosti posrednika koji samostalno sklapa trgovačke poslove za druge.
5. Profesionalne djelatnosti posrednika koji za druge obavlja veleprodaju putem dražbe.
6. Profesionalne djelatnosti posrednika koji pribavlja narudžbe hodajući od vrata do vrata.
7. Obavljanje usluga posrednika, kao profesionalne djelatnosti, kojeg zapošljava jedno ili više trgovačkih, industrijskih ili malo-obrtničkih poduzeća.

2. Direktiva 68/364/EEZ)

<p>Prijašnja ISIC skupina 612: Maloprodaja</p> <p>Isključene djelatnosti:</p> <p>012 Davanje poljoprivrednih strojeva u najam 640 Nekretnine, davanje imanja u najam 713 Davanje automobila, kočija i konja u najam 718 Davanje željezničkih vagona i kola u najam 839 Davanje strojeva u najam poslovnim poduzećima 841 Rezerviranje sjedala u kinematografima i davanje kinematografskih filmova u najam 842 Rezerviranje kazališnih sjedala i davanje kazališne opreme u najam 843 Iznajmljivanje čamaca, bicikala i automata za igre ili igre na sreću 853 Iznajmljivanje opremljenih soba 854 Iznajmljivanje oprane posteljine 859 Iznajmljivanje odjeće</p> <p>3. Direktiva 68/368/EEZ</p> <p>Prijašnja ISIC glavna skupina 85</p> <p>1. Restorani, kavane, taverne i druga mjesta gdje se jede i pije (ISIC skupina 852). 2. Hoteli, prenoćišta, kampovi i druga mjesta za smještaj (ISIC skupina 853).</p> <p>4. Direktiva 75/368/EEZ (članak 7.)</p> <p>prije Banke i druge financijske ustanove 62 prije Poduzeća za kupovinu patenta i licenciranje 620</p> <p>prije Prijevoz 71 prije Cestovni putnički prijevoz, isključujući prijevoz motornim vozilima 713 prije Cjevovodni transport tekućeg ugljikovodika i drugih tekućih kemijskih proizvoda 719</p> <p>prije Javne usluge 82 827 Knjižnice, muzeji, botanički i zoološki vrtovi</p>			
---	--	--	--

<p>prije 84 843 Rekreativne usluge</p> <p>843 Rekreativne usluge koje nisu drugdje klasificirane:</p> <ul style="list-style-type: none"> —Sportske aktivnosti (sportski tereni, organiziranje sportskih događaja itd.) osim aktivnosti sportskih instruktora — Igre (konjušnice trkaćih konja, površine za igre, utrke itd.) — Druge rekreativne usluge (cirkusi, zabavni parkovi i druga zabavišta) <p>prije 85 prije 851 Osobne usluge</p> <p>851 Usluge za kućanstvo</p> <p>prije 855 Kozmetički saloni i usluge manikiranja, isključujući usluge pedikera i stručne škole za osposobljavanje kozmetičara i frizera</p> <p>prije 859 Osobne usluge koje nisu drugdje klasificirane, osim sportskih i paramedicinskih masera i gorskih vodiča, podijeljene u sljedeće skupine:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Dezinfekcija i kontrola nametnika — Iznajmljivanje odjeće i skladištenje — Ženidbene agencije i slične usluge — Astrologija, pricanje sudbine i slično — Sanitarne usluge i srodne djelatnosti — Pogrebne usluge i održavanje groblja — Putni pratitelji i turistički vodiči-prevoditelji 			
<p>5. Direktiva 75/369/EEZ (članak 5.)</p>			
<p>Sljedeće pokretne djelatnosti:</p>			
<p>(a) kupovina i prodaja robe:</p>			
<ul style="list-style-type: none"> — kojom se bave trgovački putnici, ulični prodavači ili prodavači po kućama (prije ISIC skupina 612), — na pokrivenim tržnicama, osim onih koji imaju stalne fiksne štandove, i na otvorenim tržnicama.; 			
<p>(b) djelatnosti na koje se odnose već usvojene prijelazne mjere, koje izričito isključuju ili ne spominju obavljanje takvih djelatnosti na pokretnoj osnovi.</p>			
<p>6. Direktiva 70/523/EEZ</p>			

<p>Djelatnosti samozaposlenih osoba u veletrgovini ugljena i djelatnosti posrednika u trgovini ugljenom (prijasnja skupina 6112 nomenklature ISIC).</p> <p>7. Direktiva 82/470/EEZ (članak 6. stavak 2.)</p> <p>(Djelatnosti navedene u članku 2. točkama (A)(c) i (e), točki (B) (b), točki (C) i točki (D)).</p> <p>Ove djelatnosti uključuju posebno:</p> <ul style="list-style-type: none"> — davanje u najam željezničkih kola ili vagona za prijevoz osoba ili roba, — obavljanje posredništva u prodaji, kupnji ili iznajmljivanju brodova, — organiziranje, pregovaranje i sklapanje ugovora za prijevoz emigranata, — primanje svih deponiranih predmeta i roba, pod carinskim nadzorom ili ne, u ime deponenta u skladištima, skladištima namještaja, hladnjačama, silosima itd., — pribavljanje potvrde o deponiranim predmetima ili robama za deponenta, — osiguravanje tora, hrane za životinje i prodajnih prstena za stoku koja je privremeno smještena dok čeka na prodaju ili dok je u tranzitu na tržište ili s njega, — provođenje pregleda ili tehničke ocjene motornih vozila, — mjerenje, vaganje i kalibriranje roba. 													
<p>PRILOG V.</p> <p>Priznavanje na temelju usklađivanja minimalnih uvjeta osposobljavanja</p> <p>V.1. DOKTOR MEDICINE</p> <p>5.1.1. Dokaz o formalnoj osposobljenosti za liječnika s osnovnom medicinskom osposobljenosti</p> <table border="0" data-bbox="69 1101 1608 1407"> <thead> <tr> <th data-bbox="69 1101 380 1149">Država</th> <th data-bbox="380 1101 694 1149">Dokaz o formalnoj osposobljenosti</th> <th data-bbox="694 1101 1008 1149">Tijelo koje dodjeljuje dokaz o kvalifikacijama</th> <th data-bbox="1008 1101 1433 1149">Svjedodžba priložena uz dokaz o kvalifikacijama</th> <th data-bbox="1433 1101 1608 1149">Referentni datum</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="69 1149 380 1407">België/Belgique/Belgien</td> <td data-bbox="380 1149 694 1407">Diploma van arts/Diplôme de docteur en médecine</td> <td data-bbox="694 1149 1008 1407">—Les universités/De universiteiten —Le Jury compétent d’enseignement de la Communauté française/De</td> <td data-bbox="1008 1149 1433 1407"></td> <td data-bbox="1433 1149 1608 1407">20. prosinca 1976.</td> </tr> </tbody> </table>	Država	Dokaz o formalnoj osposobljenosti	Tijelo koje dodjeljuje dokaz o kvalifikacijama	Svjedodžba priložena uz dokaz o kvalifikacijama	Referentni datum	België/Belgique/Belgien	Diploma van arts/Diplôme de docteur en médecine	—Les universités/De universiteiten —Le Jury compétent d’enseignement de la Communauté française/De		20. prosinca 1976.			
Država	Dokaz o formalnoj osposobljenosti	Tijelo koje dodjeljuje dokaz o kvalifikacijama	Svjedodžba priložena uz dokaz o kvalifikacijama	Referentni datum									
België/Belgique/Belgien	Diploma van arts/Diplôme de docteur en médecine	—Les universités/De universiteiten —Le Jury compétent d’enseignement de la Communauté française/De		20. prosinca 1976.									

Česká republika	Diplom o ukončení studia ve studijním programu všeobecné lékařství (doktor medicíny, MUDr.)	bevoegde Examencommissie van de Vlaamse Gemeenschap Lékářská fakulta univerzity v České republice	—Vysvědčení o státní rigorózní zkoušce	1. svibnja 2004.			
Danmark	Bevis for bestået lægevidenskabelig Embedseksamen	Medicinsk universitetsfakultet	—Autorisation som læge, udstedt af Sundhedsstyrelsenog —Tilladelse til selvstændigt virke som læge (dokumentation for gennemført praktisk uddannelse), udstedt af Sundhedsstyrelsen	20. prosinca 1976.			
Deutschland	—Zeugnis über die Ärztliche Prüfung —Zeugnis über die Ärztliche Staatsprüfung und Zeugnis über die Vorbereitungszeit als Medizinalassistent, soweit diese nach den deutschen Rechtsvorschriften noch für den Abschluss der ärztlichen Ausbildung vorgesehen war	Zuständige Behörden		20. prosinca 1976.			
Eesti	Diplom arstiteaduse	Tartu Ülikool		1. svibnja			

Ελλάς	örpekava lābimise kohta Πτυχίο Ιατρικής	—Ιατρική Σχολή Πανεπιστημίου, —Σχολή Επιστημών Υγείας, Τμήμα Ιατρικής Πανεπιστημίου		2004. 1. siječnja 1981.			
España	Título de Licenciado en Medicina y Cirugía	—Ministerio de Educación y Cultura —El rector de una Universidad		1. siječnja 1986.			
France	Diplôme d'Etat de docteur en médecine	Universités		20. prosinca 1976.			
Ireland	Primary qualification	Competent examining body	Certificate of experience	20. prosinca 1976.			
Italia	Diploma di laurea in medicina e Chirurgia	Università	Diploma di abilitazione all'esercizio della medicina e chirurgia	20. prosinca 1976.			
Κύπρος	Πιστοποιητικό Εγγραφής Ιατρού	Ιατρικό Συμβούλιο		1. svibnja 2004.			
Latvija	ārsta diploms	Universitātes tipa augstskola		1. svibnja 2004.			
Lietuva	Aukštojo mokslo diplomas, nurodantis suteiktą gydytojo kvalifikaciją	Universitetas	Internatūros pažymėjimas, nurodantis suteiktą medicinos gydytojo profesinę kvalifikaciją	1. svibnja 2004.			
Luxembourg,	Diplôme d'Etat de docteur en médecine, chirurgie et accouchements	Jury d'examen d'Etat	Certificat de stage	20. prosinca 1976.			
Magyarország	Általános orvos oklevél	Egyetem		1. svibnja			

	(doctor medicinae univ- sae, röv.: dr. med. univ.)			2004.			
Malta	Lawrja ta' Tabib tal-Medi- cina u l-Kirurgija	Universita' ta' Malta	Certifikat ta' registrazzjoni mahrug mill-Kunsill Mediku	1. svibnja 2004.			
Nederland	Getuigschrift van met goed gevolg afgelegd artsexamen	Faculteit Geneeskunde		20. prosinca 1976.			
Österreich	1.Urkunde über die Verleihung des akademischen Grades Doktor der gesamten Heilkunde (bzw. Doctor medicinae universae, Dr.med.univ.) 2.Diplom über die spezifische Ausbildung zum Arzt für Allgemeinmedizin bzw. Facharzt Diplom	1.Medizinische Fakultät einer Universität 2.Österreichische Ärztekammer		1. siječnja 1994.			
Polska	Dyplom ukończenia studiów wyższych na kierunku lekarskim z tytułem „lekarza”	1.Akademia Medyczna 2.Uniwersytet Medyczny 3.Collegium Medicum Uniwersytetu Jagiellońskiego	Lekarski Egzamin Państwowy	1. svibnja 2004.			
Portugal	Carta de Curso de licenciatura em medicina	Universidades	Diploma comprovativo da conclusão do internato geral emitido pelo Ministério da Saúde	1. siječnja 1986.			
Slovenija	Diploma, s katero se podeljuje strokovni naslov „doktor	Univerza		1. svibnja 2004.			

Slovensko	medicine/doktorica medicine” Vysokoškolský diplom Vysoká škola o udelení akademického titulu „doktor medicíny” („MUDr.”)			1. svibnja 2004.		
Suomi/Finland	Lääketieteen lisensiaatin—Helsingin tutkinto/Medicine yliopisto/Helsingfors licentiatexamen universitet — Kuopion yliopisto — Oulun yliopisto — Tampereen yliopisto — Turun yliopisto	Todistus lääkärin perusterveydenhuollon lisäkoulutuksesta/Examenbevis om tilläggsutbildning för läkare inom primärvården		1. siječnja 1994.		
Sverige	Läkarexamen Universitet	Bevis om praktisk utbildning som utfärdas av Socialstyrelsen		1. siječnja 1994.		
United Kingdom	Primary qualification Competent examining body	Certificate of experience		20. prosinca 1976.		
5.1.2. Dokaz o formalnoj osposobljenosti liječnika specijalista						
Država	Dokaz o formalnoj osposobljenosti	Tijelo koje dodjeljuje kvalifikacije		Referentni datum		
België/Belgique/Belgien	Bijzondere beroepstitel van geneesheer- specialist/Titre professionnel particulier de médecin spécialiste	Minister bevoegd voor Volksgezondheid/Ministre de la Santé publique		20. prosinca 1976.		
Česká republika	Diplom o specializaci	Ministerstvo zdravotnictví		1. svibnja 2004.		
Danmark	Bevis for tilladelse til at betegne sig som speciallæge	Sundhedsstyrelsen		20. prosinca 1976.		
Deutschland	Fachärztliche Anerkennung	Landesärztekammer		20. prosinca 1976.		
Eesti	Residentuuri lõputunnistus eriarstiabi	Tartu Ülikool		1. svibnja		

Ελλάς	Ειδικότητα Τίτλος Ιατρικής Ειδικότητας	1. Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση 2. Νομαρχία	2004. 1. siječnja 1981.			
España	Título de Especialista	Ministerio de Educación y Cultura	1. siječnja 1986.			
France	1.Certificat d'études spéciales de médecine 2.Attestation de médecin spécialiste qualifié 3.Certificat d'études spéciales de médecine 4.Diplôme d'études spécialisées ou spécialisation complémentaire qualifiante de médecine	1. Universités 2. Conseil de l'Ordre des médecins 3. Universités 4. Universités	20. prosinca 1976.			
Ireland	Certificate of Specialist doctor	Competent authority	20. prosinca 1976.			
Italia	Diploma di medico specialista	Universita	20. prosinca 1976.			
Κύπρος	Πιστοποιητικό Αναγνώρισης Ειδικότητας	Ιατρικό Συμβούλιο	1. svibnja 2004.			
Latvija	„Sertifikats”—kompetentu iestāžu izsniegts dokuments, kas apliecina, ka persona ir nokārtojusi sertifikācijas eksāmenu specialitātē	Latvijas Ārstu biedriba Latvijas Arstniecības personu profesionālo organizāciju savienība	1. svibnja 2004.			
Lietuva	Rezidentūros pažymejimas, nurodantis suteiktą gydytojo specialisto profesinę kvalifikaciją	Universitetas	1. svibnja 2004.			
Luxembourg	Certificat de médecin spécialiste	Ministre de la Santé publique	20. prosinca 1976.			
Magyarország	Szakorvosi bizonyítvány	Az Egészségügyi, Szociális és Családügyi Minisztérium illetékes	1. svibnja 2004.			

Malta	Certifikat ta' Specjalista Mediku	testülete Kumitat ta' Approvazzjoni dwar Specjalisti	1. svibnja 2004.			
Nederland	Bewijs van inschrijving in een Specialistenregister	—Medisch Specialisten Registratie Commissie (MSRC) van de Koninklijke Nederlandsche Maatschappij tot Bevordering der Geneeskunst —Sociaal-Geneeskundigen Registratie Commissie van de Koninklijke Nederlandsche Maatschappij tot Bevordering der Geneeskunst	20. prosinca 1976.			
Österreich	Facharzt Diplom	Österreichische Ärztekammer	1. siječnja 1994.			
Polska	Dyplom uzyskania tytułu specjalisty	Centrum Egzaminów Medycznych	1. svibnja 2004.			
Portugal	1. Grau de assistente 2. Titulo de especialista	1. Ministério da Saúde 2. Ordem dos Médicos	1. siječnja 1986.			
Slovenija	Potrdilo o opravljenem specialističnem izpitu	1. Ministrstvo za zdravje 2. Zdravniška zbornica Slovenije	1. svibnja 2004.			
Slovensko	Diplom o špecializácii	Slovenská zdravotnícka univerzita	1. svibnja 2004.			
Suomi/Finland	Erikoislääkäarin tutkinto/Specialläkarexamen	1. Helsingin liopisto/Helsingfors universitet 2. Kuopion yliopisto 3. Oulun yliopisto 4. Tampereen yliopisto 5. Turun yliopisto	1. siječnja 1994.			
Sverige	Bevis om specialkompetens som läkare, utfärdat av Socialstyrelsen	Socialstyrelsen	1. siječnja 1994.			
United Kingdom	Certificate of Completion of specialist training	Competent authority	20. prosinca 1976.			

5.1.3. Nazivi tečajeva osposobljavanja za specijalizacije u medicini

Država	Anesteziologija	Opća kirurgija
	Minimalno razdoblje osposobljavanja: 3 godine	Minimalno razdoblje osposobljavanja: 5 godina
	Naziv	Naziv
België/Belgique/Belgien	Anesthésie-réanimation/Anesthesie reanimatie	Chirurgie/Heelkunde
Česká republika	Anesteziologie a resuscitace	Chirurgie
Danmark	Anæstesiologi	Kirurgi elsler kirurgiske sygdomme
Deutschland	Anästhesiologie	(Allgemeine) Chirurgie
Eesti	Anestesiologia	Üldkirurgia
Ελλάς	Αναισθησιολογία	Χειρουργική
España	Anestesiología y Reanimación	Cirugía general y del aparato digestivo
France	Anesthésiologie-Réanimation chirurgicale	Chirurgie générale
Ireland	Anaesthesia	General surgery
Italia	Anestesia e rianimazione	Chirurgia generale
Κύπρος	Αναισθησιολογία	Γενική Χειρουργική
Latvija	Anesteziologija un reanimatologija	Kirurgija
Lietuva	Anesteziologija reanimatologija	Chirurgija
Luxembourg	Anesthésie-réanimation	Chirurgie générale
Magyarország	Aneszteziológia és intenzív terápia	Sebészet
Malta	Anestezija u Kura Intensiva	Kirurgija Generali
Nederland	Anesthesiologie	Heelkunde
Österreich	Anästhesiologie und Intensivmedizin	Chirurgie
Polska	Anestezjologia i intensywna terapia	Chirurgia ogólna
Portugal	Anestesiologia	Cirurgia geral
Slovenija	Anesteziologija, reanimatologija in perioperativna intenzivna medicina	Splošna kirurgija
Slovensko	Anestéziológia a intenzívna medicína	Chirurgia
Suomi/Finland	Anestesiologia ja tehohoito/Anestesiologi och intensivvård	Yleiskirurgia/Allmän kirurgi
Sverige	Anestesi och intensivvård	Kirurgi

United Kingdom Država	Anaesthetics Neurokirurgija	General surgery Porodništvo i ginekologija			
	Minimalno razdoblje osposobljavanja: 5 godina Naziv	Minimalno razdoblje osposobljavanja: 4 godine Naziv			
België/Belgique/Belgien	Neurochirurgie	Gynécologie — obstétrique/Gynaecologie en verloskunde			
Česká republika	Neurochirurgie	Gynekologie a porodnictví			
Danmark	Neurokirurgi eller kirurgiske nervesygdomme	Gynækologi og obstetrik eller kvindesygdomme og fødselshjælp			
Deutschland	Neurochirurgie	Frauenheilkunde und Geburtshilfe			
Eesti	Neurokirurgia	Sünnitusabi ja günekoloogia			
Ελλάς	Νευροχειρουργική	Μαιευτική-Γυναικολογία			
España	Neurocirugía	Obstetricia y ginecología			
France	Neurochirurgie	Gynécologie — obstétrique			
Ireland	Neurosurgery	Obstetrics and gynaecology			
Italia	Neurochirurgia	Ginecologia e ostetricia			
Κύπρος	Νευροχειρουργική	Μαιευτική — Γυναικολογία			
Latvija	Neirokirurgija	Ginekologija un dzemdniecība			
Lietuva	Neurochirurgija	Akušerija ginekologija			
Luxembourg	Neurochirurgie	Gynécologie — obstétrique			
Magyarország	Idegsebészet	Szülészeti-nőgyógyászat			
Malta	Neurokirurgija	Ostetricja u Ginekologija			
Nederland	Neurochirurgie	Verloskunde en gynaecologie			
Österreich	Neurochirurgie	Frauenheilkunde und Geburtshilfe			
Polska	Neurochirurgia	Położnictwo i ginekologia			
Portugal	Neurocirurgia	Ginecologia e obstetricia			
Slovenija	Neurokirurgija	Ginekologija in porodništvo			
Slovensko	Neurochirurgia	Gynekológia a pôrodnictvo			
Suomi/Finland	Neurokirurgia/Neurokirurgi	Naistentaudit ja synnytykset/Kvinnosjukdomar och förlossningar			
Sverige	Neurokirurgi	Obstetrik och gynekologi			
United Kingdom	Neurosurgery	Obstetrics and gynaecology			

Država	Opća (interna) medicina	Oftalmologija			
	Minimalno razdoblje osposobljavanja: 5 godina	Minimalno razdoblje osposobljavanja: 3 godine			
	Naziv	Naziv			
België/Belgique/Belgien	Médecine interne/Inwendige geneeskunde	Ophtalmologie/Oftalmologie			
Česká republika	Vnitřní lékařství	Oftalmologie			
Danmark	Intern medicin	Oftalmologi eller ðjensygdomme			
Deutschland	Innere Medizin	Augenheilkunde			
Eesti	Sisehaigused	Oftalmoloogia			
Ελλάς	Παθολογία	Οφθαλμολογία			
España	Medicina interna	Oftalmología			
France	Médecine interne	Ophtalmologie			
Ireland	General medicine	Ophthalmic surgery			
Italia	Medicina interna	Oftalmologia			
Κύπρος	Παθολογία	Οφθαλμολογία			
Latvija	Internā medicīna	Oftalmologija			
Lietuva	Vidaus ligos	Oftalmologija			
Luxembourg	Médecine interne	Ophtalmologie			
Magyarország	Belgyógyászat t	Szemésze			
Malta	Medicina Interna	Oftalmologija			
Nederland	Interne geneeskunde	Oogheelkunde			
Österreich	Innere Medizin	Augenheilkunde und Optometrie			
Polska	Choroby wewnętrzne	Okulistyka			
Portugal	Medicina interna	Oftalmologia			
Slovenija	Interna medicina	Oftalmologija			
Slovensko	Vnútorné lekárstvo	Oftalmológia			
Suomi/Finland	Sisätaudit/Inre medicin	Silmätaudit/Ögonsjukdomar			
Sverige	Internmedicin	Ögonsjukdomar (oftalmologi)			
United Kingdom	General (internal) medicine	Ophthalmology			
Država	Otorinolaringologija	Pedijatrija			
	Minimalno razdoblje osposobljavanja: 3 godine	Minimalno razdoblje osposobljavanja: 4 godine			
	Naziv	Naziv			

België/Belgique/Belgien	Oto-rhino-laryngologie/Otorhinolaryngologie	Pédiatrie/Pediatrie			
Česká republika	Otorinolaryngologie	Dětské lékařství			
Danmark	Oto-rhino-laryngologi eller ðre-nése-halssygdomme	Pædiatri eller sygdomme hos børn			
Deutschland	Hals-Nasen-Ohrenheilkunde	Kinder- und Jugendmedizin			
Eesti	Otorinolarüngoloogia	Pediaatria			
Ελλάς	.τορινολαρυγγολογία	Παιδιατρική			
España	Otorrinolaringología	Pediatría y sus áreas específicas			
France	Oto-rhino-laryngologie	Pédiatrie			
Ireland	Otolaryngology	Paediatrics			
Italia	Otorinolaringoiatria	Pédiatria			
Κύπρος	.τορινολαρυγγολογία	Παιδιατρική			
Latvija	Otolaringologija	Pediatrija			
Lietuva	Otorinolaringologija	Vaikų ligos			
Luxembourg	Oto-rhino-laryngologie	Pédiatrie			
Magyarország	Fül-orr-gégegyógyászat	Csecsemő- és gyermekgyógyászat			
Malta	Otorinolaringologija	Pedjatrija			
Nederland	Keel-, neus- en oorheelkunde	Kindergeneeskunde			
Österreich	Hals-, Nasen- und Ohrenkrankheiten	Kinder- und Jugendheilkunde			
Polska	Otorynolaryngologia	Pediatria			
Portugal	Otorrinolaringologia	Pediatria			
Slovenija	Otorinolaringologija	Pediatrija			
Slovensko	Otorinolaryngológia	Pediatria			
Suomi/Finland	Korva-, nenä- ja kurkkutaudit/Öron-, näs- och halssjukdomar	Lastentaudit/Barnsjukdomar			
Sverige	Öron-, näs- och halssjukdomar (oto-rhino-laryngologi)	Barn- och ungdomsmedicin			
United Kingdom	Otolaryngology	Paediatrics			
Država	Pulmologija	Urologija			
	Minimalno razdoblje osposobljavanja: 4 godine	Minimalno razdoblje osposobljavanja: 5 godina			
	Naziv	Naziv			
België/Belgique/Belgien	Pneumologie	Urologie			
Česká republika	Tuberkulóza a respirační nemoci	Urologie			

Danmark	Medicinske lungesygdomme	Urologi eller urinvejenes kirurgiske sygdomme			
Deutschland	Pneumologie	Urologie			
Eesti	Pulmonoloogia	Uroloogia			
Ελλάς	Φυματιολογία- Πνευμονολογία	Ουρολογία			
España	Neumología	Urología			
France	Pneumologie	Urologie			
Ireland	Respiratory medicine	Urology			
Italia	Malattie dell'apparato respiratorio	Urologia			
Κύπρος	Πνευμονολογία — Φυματιολογία	Ουρολογία			
Latvija	Ftizio pneimonoģija	Uroģija			
Lietuva	Pulmonologija	Urologija			
Luxembourg	Pneumologie	Urologie			
Magyarország	Tüdőgyógyászat	Urológia			
Malta	Medicina Respiratorja	Urologija			
Nederland	Longziekten en tuberculose	Urologie			
Österreich	Lungenkrankheiten	Urologie			
Polska	Choroby płuc	Urologia			
Portugal	Pneumologia	Urologia			
Slovenija	Pnevmologija	Urologija			
Slovensko	Pneumológia a ftizeológia	Urológia			
Suomi/Finland	Keuhkosairaudet ja allergologia/Lungsjukdomar och allergologi	Urologia/Urologi			
Sverige	Lungsjukdomar (pneumologi)	Urologi			
United Kingdom	Respiratory medicine	Urology			
Država	Ortopedija	Patološka anatomija			
	Minimalno razdoblje osposobljavanja: 5 godina	Minimalno razdoblje osposobljavanja: 4 godine			
	Naziv	Naziv			
België/Belgique/Belgien	Chirurgie orthopédique/Orthopedische heelkunde	Anatomie pathologique/Pathologische anatomie			
Česká republika	Ortopedie	Patologická anatomie			
Danmark	Ortopédisk kirurgi	Patologisk anatomi eller vévs- og			

Deutschland	Orthopädie (und Unfallchirurgie)	celleundersørgelser			
Eesti	Ortopeedia	Pathologie			
Ελλάς	Ορθοπαιδική	Patoloogia			
España	Cirugía ortopédica y traumatología	Παθολογική Ανατομική			
France	Chirurgie orthopédique et traumatologie	Anatomía patológica			
Ireland	Trauma and orthopaedic surgery	Anatomie et cytologie pathologiques			
Italia	Ortopedia e traumatologia	Histopathology			
Κύπρος	Ορθοπαιδική	Anatomia patologica			
Latvija	Traumatoloģija un ortopēdija	Παθολογοανατομία — Ιστολογία			
Lietuva	Ortopedija traumatologija	Patoloģija			
Luxembourg	Orthopédie	Patologija			
Magyarország	Ortopédia	Anatomie pathologique			
Malta	Kirurgija Ortopedika	Patológia			
Nederland	Orthopedie	Istopatologija			
Österreich	Orthopädie und Orthopädische Chirurgie	Pathologie			
Polska	Ortopedia i traumatologia narządu ruchu	Pathologie			
Portugal	Ortopedia	Patomorfologia			
Slovenija	Ortopedska kirurgija	Anatomia patologica			
Slovensko	Ortopédia	Anatomska patologija in citopatologija			
Suomi/Finland	Ortopedia ja traumatologia/Ortopedi och traumatologi	Patologická anatómia			
Sverige	Ortopedi	Patologia/Patologi			
United Kingdom	Trauma and orthopaedic surgery	Klinisk patologi			
Država	Neurologija	Histopathology			
	Minimalno razdoblje osposobljavanja: 4 godine	Psihijatrija			
	Naziv	Minimalno razdoblje osposobljavanja: 4 godine			
België/Belgique/Belgien	Neurologie	Naziv			
Česká republika	Neurologie	Psychiatrie de l'adulte/Volwassen psychiatrie			
Danmark	Neurologi eller medicinske nervesygdomme	Psychiatrie			
Deutschland	Neurologie	Psykiatri			
Eesti	Neuroloogia	Psychiatrie und Psychotherapie			
		Psühhiaatria			

Ελλάς	Νευρολογία	Ψυχιατρική			
España	Neurología	Psiquiatría			
France	Neurologie	Psychiatrie			
Ireland	Neurology	Psychiatry			
Italia	Neurologia	Psichiatria			
Κύπρος	Νευρολογία	Ψυχιατρική			
Latvija	Neiroloģija	Psihiatrija			
Lietuva	Neurologija	Psichiatrija			
Luxembourg	Neurologie	Psychiatrie			
Magyarország	Neurológia	Pszichiátria			
Malta	Newrologija	Psikjatrija			
Nederland	Neurologie	Psychiatrie			
Österreich	Neurologie	Psychiatrie			
Polska	Neurologia	Psychiatria			
Portugal	Neurologia	Psiquiatria			
Slovenija	Nevrologija	Psihiatrija			
Slovensko	Neurológia	Psychiatria			
Suomi/Finland	Neurologia/Neurologi	Psykiatria/Psykiatri			
Sverige	Neurologi	Psykiatri			
United Kingdom	Neurology	General psychiatry			
Država	Dijagnostička radiologija	Radioterapija			
	Minimalno razdoblje osposobljavanja: 4 godine	Minimalno razdoblje osposobljavanja: 4 godine			
	Naziv	Naziv			
Belgique/België/Belgien	Radiodiagnostic/Röntgendiagnose	Radiothérapie-oncologie/Radiotherapie-oncologie			
Česká republika	Radiologie a zobrazovací metody	Radiační onkologie			
Danmark	Diagnostik radiologi eller røntgenundersøgelse	Onkologi			
Deutschland	(Diagnostische) Radiologie	Strahlentherapie			
Eesti	Radioloogia	Onkoloogia			
Ελλάς	Ακτινοδιαγνωστική	Ακτινοθεραπευτική — Ογκολογία			
España	Radiodiagnóstico	Oncología radioterápica			

France	Radiodiagnostic et imagerie médicale	Oncologie radiothérapique			
Ireland	Diagnostic radiology	Radiation oncology			
Italia	Radiodiagnostica	Radioterapia			
Κύπρος	Ακτινολογία	Ακτινοθεραπευτική Ογκολογία			
Latvija	Diagnostiskā radioloģija	Terapeitiskā radioloģija			
Lietuva	Radiologija	Onkologija radioterapija			
Luxembourg	Radiodiagnostic	Radiothérapie			
Magyarország	Radiológia	Sugárterápia			
Malta	Radjologija	Onkologija u Radjoterapija			
Nederland	Radiologie	Radiotherapie			
Österreich	Medizinische Radiologie-Diagnostik	Strahlentherapie – Radioonkologie			
Polska	Radiologia i diagnostyka obrazowa	Radioterapia onkologiczna			
Portugal	Radiodiagnóstico	Radioterapia			
Slovenija	Radiologija	Radioterapija in onkologija			
Slovensko	Rádiológia	Radiačná onkológia			
Suomi/Finland	Radiologia/Radiologi	Syöpätaudit/Cancersjukdomar			
Sverige	Medicinsk radiologi	Tumörsjukdomar (allmän onkologi)			
United Kingdom	Clinical radiology	Clinical oncology			
Država	Plastična kirurgija	Klinička biologija			
	Minimalno razdoblje osposobljavanja: 5 godina	Minimalno razdoblje osposobljavanja: 4 godine			
	Naziv	Naziv			
Belgique/België/Belgien	Chirurgie plastique, reconstructrice et esthétique/Plastische, reconstructieve en esthetische heelkunde	Biologie clinique/Klinische biologie			
Česká republika	Plastická chirurgie				
Danmark	Plastikkirurgi				
Deutschland	Plastische (und Ästhetische) Chirurgie				
Eesti	Plastika- ja rekonstruktiivkirurgia	Laborimeditiin			
Ελλάς	Πλαστική Χειρουργική	Χειρουργική Θώρακος			
España	Cirugía plástica, estética y reparadora	Análisis clínicos			
France	Chirurgie plastique, reconstructrice et esthétique	Biologie médicale			
Ireland	Plastic, reconstructive and aesthetic surgery				
Italia	Chirurgia plastica e ricostruttiva	Patologia clinica			

Kύπρος	Πλαστική Χειρουργική			
Latvija	Plastiska kirurgija			
Lietuva	Plastine ir rekonstrukcine chirurgija			
Luxembourg	Chirurgie plastique		Laboratorine medicina	
Magyarország	Plasztikai (égési) sebészet		Biologie clinique	
			Orvosi laboratóriumi diagnosztika	
Malta	Kirurgija Plastika			
Nederland	Plastische Chirurgie			
Österreich	Plastische Chirurgie		Medizinische Biologie	
Polska	Chirurgia plastyczna		Diagnostyka laboratoryjna	
Portugal	Cirurgia plástica e reconstrutiva		Patologia clínica	
Slovenija	Plastična, rekonstrukcijska in estetska kirurgija			
Slovensko	Plastická chirurgia		Laboratórna medicína	
Suomi/Finland	Plastiikkakirurgia/Plastikkirurgi			
Sverige	Plastikkirurgi			
United Kingdom	Plastic surgery			
Država	Mikrobiologija-bakteriologija	Biokemija		
	Minimalno razdoblje osposobljavanja: 4 godine	Minimalno razdoblje osposobljavanja: 4 godine		
	Naziv	Naziv		
België/Belgique/Belgien				
Česká republika	Lékařská mikrobiologie	Klinická biochemie		
Danmark	Klinisk mikrobiologi	Klinisk biokemi		
Deutschland	Mikrobiologie (Virologie) und Infektionsepidemiologie	Laboratoriumsmedizin		
Eesti				
Ελλάς	1. Ιατρική Βιοπαθολογία 2. Μικροβιολογία			
España	Microbiología y parasitología	Bioquímica clínica		
France				
Ireland	Microbiology	Chemical pathology		
Italia	Microbiologia e virologia	Biochimica clinica		
Κύπρος	Μικροβιολογία			

Latvija	Mikrobiologija			
Lietuva				
Luxembourg	Microbiologie	Chimie biologique		
Magyarország	Orvosi mikrobiológia			
Malta	Mikrobijologija	Patologija Kimika		
Nederland	Medische microbiologie	Klinische chemie		
Österreich	Hygiene und Mikrobiologie	Medizinische und Chemische Labordiagnostik		
Polska	Mikrobiologia lekarska			
Portugal				
Slovenija	Klinična mikrobiologija	Medicinska biokemija		
Slovensko	Klinická mikrobiológia	Klinická biochémia		
Suomi/Finland	Kliininen mikrobiologia/Klinisk mikrobiologi	Kliininen kemia/Klinisk kemi		
Sverige	Klinisk bakteriologi	Klinisk kemi		
United Kingdom	Medical microbiology and virology	Chemical pathology		
Država	Imunologija	Torakalna kirurgija		
	Minimalno razdoblje osposobljavanja: 4 godine	Minimalno razdoblje osposobljavanja: 5 godina		
	Naziv	Naziv		
België/Belgique/Belgien		Chirurgie thoracique/Heelkunde op de thorax (1)		
Česká republika	Alergologie a klinická imunologie	Kardiochirurgie		
Danmark	Klinisk immunologi	Thoraxkirurgi eller brysthulens kirurgiske sygdomme		
Deutschland		Thoraxchirurgie		
Eesti		Torakaalkirurgia		
Ελλάς		Χειρουργική Θώρακος		
España	Immunología	Cirugía torácica		
France		Chirurgie thoracique et cardiovasculaire		
Ireland	Immunology (clinical and laboratory)	Thoracic surgery		
Italia		- Chirurgia toracica; Cardiochirurgia		
Κύπρος	Ανοσολογία	Χειρουργική Θώρακος		
Latvija	Imunologija	Torakālā ķirurģija		
Lietuva		Krutines chirurgija		

Luxembourg	Immunologie	Chirurgie thoracique			
Magyarország	Allergológia és klinikai immunológia	Mellkasebészet			
Malta	Immunologija	Kirurgija Kardjo-Toracika			
Nederland		Cardio-thoracale chirurgie			
Österreich	Immunologie				
Polska	Immunologia kliniczna	Chirurgia klatki piersiowej			
Portugal		Cirurgia cardiotorácica			
Slovenija		Torakalna kirurgija			
Slovensko	Klinická imunológia a alergológia	Hrudníková chirurgia			
Suomi/Finland		Sydän-ja rintaelinkirurgia/Hjärt- och thoraxkirurgi			
Sverige	Klinisk immunologi	Thoraxkirurgi			
United Kingdom	Immunology	Cardo-thoracic surgery			
Datumi stavljanja izvan Država	snage u smislu članka 27. stavka 3.: Pedijatrijska kirurgija	Vaskularna kirurgija			
	Minimalno razdoblje osposobljavanja: 5 godina Naziv	Minimalno razdoblje osposobljavanja: 5 godina Naziv			
België/Belgique/Belgien		Chirurgie des vaisseaux/Bloedvatenheelkunde (2)			
Česká republika	Dětská chirurgie	Cévní chirurgie			
Danmark		Karkirurgi eller kirurgiske blodkarsygdomme			
Deutschland	Kinderchirurgie	Gefäßchirurgie			
Eesti	Lastekirurgia	Kardiovaskulaarkirurgia			
Ελλάς	Χειρουργική Παιδών	Αγγειοχειρουργική			
España	Cirugía pediátrica	Angiología y cirugía vascular			
France	Chirurgie infantile	Chirurgie vasculaire			
Ireland	Paediatric surgery				
Italia	Chirurgia pediatrica	Chirurgia vascolare			
Κύπρος	Χειρουργική Παιδών	Χειρουργική Αγγείων			
Latvija	Bernu kirurgija	Asinsvadu ķirurģija			
Lietuva	Vaiku chirurgija	Kraujagysliu chirurgija			
Luxembourg	Chirurgie pédiatrique	Chirurgie vasculaire			

Magyarország	Gyermekebészet	Érsebészet			
Malta	Kirurgija Pedjatrika	Kirurgija Vaskolari			
Nederland					
Österreich	Kinderchirurgie				
Polska	Chirurgia dziecięca	Chirurgia naczyniowa			
Portugal	Cirurgia pediátrica	Cirurgia vascular			
Slovenija		Kardiovaskularna kirurgija			
Slovensko	Detská chirurgia	Cievna chirurgia			
Suomi/Finland	Lastenkirurgia/Barnkirurgi	Verisuonikirurgia/Kärlkirurgi			
Sverige	Barn- och ungdomskirurgi				
United Kingdom	Paediatric surgery				
Datumi stavljanja izvan Država	snage u smislu članka 27. stavka 3.: Kardiologija	Gastroenterologija			
	Minimalno razdoblje osposobljavanja: 4 godine	Minimalno razdoblje osposobljavanja: 4 godine			
	Naziv	Naziv			
België/Belgique/Belgien	Cardiologie	Gastro-entérologie/Gastro-enterologie			
Česká republika	Kardiologie	Gastroenterologie			
Danmark	Kardiologi	Medicinsk gastroenterologi eller medicinske mavetarmsygdomme			
Deutschland	Innere Medizin und Schwerpunkt Kardiologie	Innere Medizin und Schwerpunkt Gastroenterologie			
Eesti	Kardioloogia	Gastroenteroloogia			
Ελλάς	Καρδιολογία	Γαστρεντερολογία			
España	Cardiología	Aparato digestivo			
France	Pathologie cardio-vasculaire	Gastro-entérologie et hépatologie			
Ireland	Cardiology	Gastro-enterology			
Italia	Cardiologia	Gastroenterologia			
Κύπρος	Καρδιολογία	Γαστρεντερολογία			
Latvija	Kardioloģija	Gastroenterologija			
Lietuva	Kardiologija	Gastroenterologija			
Luxembourg	Cardiologie et angiologie	Gastro-enterologie			
Magyarország	Kardiológia	Gasztroenterológia			

Malta	Kardjologija	Gastroenterologija			
Nederland	Cardiologie	Leer van maag-darm-leverziekten			
Österreich					
Polska	Kardiologia	Gastrenterologia			
Portugal	Cardiologia	Gastrenterologia			
Slovenija		Gastroenterologija			
Slovensko	Kardiológia	Gastroenterológia			
Suomi/Finland	Kardiologia/Kardiologi	Gastroenterologia/Gastroenterologi			
Sverige	Kardiologi	Medicinsk gastroenterologi och hepatologi			
United Kingdom	Cardiology	Gastro-enterology			
Država	Reumatologija	Opća hematologija			
	Minimalno razdoblje osposobljavanja: 4 godine	Minimalno razdoblje osposobljavanja: 3 godine			
	Naziv	Naziv			
België/Belgique/Belgien	Rhumathologie/reumatologie				
Česká republika	Revmatologie	Hematologie a transfúzní lékařství			
Danmark	Reumatologi	Hæmatologi eller blodsygdomme			
Deutschland	Innere Medizin und Schwerpunkt Rheumatologie	Innere Medizin und Schwerpunkt Hämatologie und Onkologie			
Eesti	Reumatoloogia	Hematoloogia			
Ελλάς	Ρευματολογία	Αιματολογία			
España	Reumatología	Hematología y hemoterapia			
France	Rhumatologie				
Ireland	Rheumatology)	Haematology (clinical and laboratory)			
Italia	Reumatologia	Ematologia			
Κύπρος	Ρευματολογία	Αιματολογία			
Latvija	Reimatoloģija	Hematoloģija			
Lietuva	Reumatologija	Hematologija			
Luxembourg	Rhumatologie	Hématologie			
Magyarország	Reumatológia	Haematológia			
Malta	Rewmatologija	Ematologija			
Nederland	Reumatologie				
Österreich					

Polska	Reumatologia	Hematologia			
Portugal	Reumatologia	Imuno-hemoterapia			
Slovenija					
Slovensko	Reumatológia	Hematológia a transfúziológia			
Suomi/Finland	Reumatologia/Reumatologi	Kliininen hematologia/Klinisk hematologi			
Sverige	Reumatologi	Hematologi			
United Kingdom	Rheumatology	Haematology			
Država	Endokrinologija	Fizioterapija			
	Minimalno razdoblje osposobljavanja: 3 godine	Minimalno razdoblje osposobljavanja: 3 godine			
	Naziv	Naziv			
België/Belgique/Belgien		Médecine physique et réadaptation/Fysische geneeskunde en revalidatie			
Česká republika	Endokrinologie	Rehabilitační a fyzikální medicína			
Danmark	Medicinsk endokrinologi eller medicinske hormonsygdomme				
Deutschland	Innere Medizin und Schwerpunkt Endokrinologie und Diabetologie	Physikalische und Rehabilitative Medizin			
Eesti	Endokrinoloogia	Taastusravi ja füsiaatria			
Ελλάς	Ενδοκρινολογία	Φυσική Ιατρική και Αποκατάσταση			
España	Endocrinología y nutrición	Medicina física y rehabilitación			
France	Endocrinologie, maladies métaboliques	Rééducation et réadaptation fonctionnelles			
Ireland	Endocrinology and diabetes mellitus				
Italia	Endocrinologia e malattie del ricambio	Medicina fisica e riabilitazione			
Κύπρος	Ενδοκρινολογία	Φυσική Ιατρική και Αποκατάσταση			
Latvija	Endokrinoloģija	Rehabilitoloģija Fiziskā rehabilitācija			
		Fizikālā medicīna			
Lietuva	Endokrinologija	Fizinė medicina ir reabilitacija			
Luxembourg	Endocrinologie, maladies du métabolisme et de la nutrition	Rééducation et réadaptation fonctionnelles			
Magyarország	Endokrinológia	Fizioterápia			
Malta	Endokrinoloģija u Dijabete				
Nederland		Revalidatiegeneeskunde			

Österreich		Physikalische Medizin			
Polska	Endokrynologia	Rehabilitacja medyczna			
Portugal	Endocrinologia	— Fisiatria			
		— Medicina física e de reabilitação			
Slovenija		Fizikalna in rehabilitacijska medicina			
Slovensko	Endokrinológia	Fyziatria, balneológia a liečebná rehabilitácia			
Suomi/Finland	Endokrinologia/Endokrinologi	Fysiatria/Fysiatri			
Sverige	Endokrina sjukdomar	Rehabiliteringsmedicin			
United Kingdom	Endocrinology and diabetes mellitus				
Država	Neuropsihijatrija	Dermatovenerologija			
	Minimalno razdoblje osposobljavanja: 5 godina	Minimalno razdoblje osposobljavanja: 3 godine			
	Naziv	Naziv			
België/Belgique/Belgien	Neuropsychiatrie (3)	Dermato-vénérologie/Dermato-venerologie			
Česká republika		Dermatovenerologie			
Danmark		Dermato-venerologi eller hud- og kønssygdomme			
Deutschland	Nervenheilkunde (Neurologie und Psychiatrie)	Haut- und Geschlechtskrankheiten			
Eesti		Dermatoveneroloogia			
Ελλάς	Νευρολογία — Ψυχιατρική	Δερματολογία — Αφροδισιολογία			
España		Dermatología médico-quirúrgica y venereología			
France	Neuropsychiatrie (4)	Dermatologie et vénéréologie			
Ireland					
Italia	Neuropsichiatria (5)	Dermatologia e venerologia			
Κύπρος	Νευρολογία — Ψυχιατρική	Δερματολογία — Αφροδισιολογία			
Latvija		Dermatoloģija un veneroloģija			
Lietuva		Dermatovenerologija			
Luxembourg	Neuropsychiatrie (6)	Dermato-vénérologie			
Magyarország		Bőrgyógyászat			
Malta		Dermato-venerejologija			
Nederland	Zenuw- en zielsziekten (7)	Dermatologie en venerologie			
Österreich	Neurologie und Psychiatrie	Haut- und Geschlechtskrankheiten			
Polska		Dermatologia i wenerologia			

Portugal		Dermatovenereologia			
Slovenija		Dermatovenerologija			
Slovensko	Neuropsychiatria	Dermatovenerológia			
Suomi/Finland		Ihotaudit ja allergologia/Hudsjukdomar och allergologi			
Sverige		Hud- och könssjukdomar			
United Kingdom					
Datumi stavljanja izvan snage u smislu članka 27. stavka 3.:					
Država	Radiologija	Dječja psihijatrija			
	Minimalno razdoblje osposobljavanja: 4 godine	Minimalno razdoblje osposobljavanja: 4 godine			
	Naziv	Naziv			
België/Belgique/Belgien		Psychiatrie infanto-juvénile/Kinder- en jeugdpsychiatrie			
Česká republika		Dětská a dorostová psychiatrie			
Danmark		Børne- og ungdomspsykiatri			
Deutschland	Radiologie	Kinder- und Jugendpsychiatrie und -psychotherapie			
Eesti					
Ελλάς	Ακτινολογία — Ραδιολογία	Παιδοψυχιατρική			
España	Electrorradiología				
France	Electro-radiologie (8)	Pédo-psychiatrie			
Ireland	Radiology (9)	Child and adolescent psychiatry			
Italia	Radiologia	Neuropsychiatria infantile			
Κύπρος		Παιδοψυχιατρική			
Latvija		Bērnu psihijatrija			
Lietuva		Vaiķu ir paaugļu psihijatrija			
Luxembourg	Électroradiologie (10)	Psychiatrie infantile			
Magyarország	Radiológia	Gyermek-és ifjúságpszichiátria			
Malta					
Nederland	Radiologie (11)				
Österreich	Radiologie				
Polska		Psychiatria dzieci i młodzieży			

Portugal	Radiologia	Pedopsiquiatria			
Slovenija		Otroška in mladostniška psihiatrija			
Slovensko		Detská psychiatria			
Suomi/Finland		Lastenpsykiatria/Barnpsykiatri			
Sverige		Barn- och ungdomspsykiatri			
United Kingdom		Child and adolescent psychiatry			
Datumi stavljanja izvan snage u smislu članka 27. stavka 3.:					
Država	Gerijatrija	Nefrologija			
	Minimalno razdoblje osposobljavanja: 4 godine	Minimalno razdoblje osposobljavanja: 4 godine			
	Naziv	Naziv			
België/Belgique/Belgien					
Česká republika	Geriatric medicine	Nefrologie			
Danmark	Geriatric medicine	Nefrologi eller medicinske nyresygdomme			
Deutschland		Innere Medizin und Schwerpunkt Nephrologie			
Eesti		Nefrologia			
Ελλάς		Νεφρολογία			
España	Geriatría	Nefrología			
France		Néphrologie			
Ireland	Geriatric medicine	Nephrology			
Italia	Geriatric medicine	Nefrologia			
Κύπρος	Γηριατρική	Νεφρολογία			
Latvija		Nefrologija			
Lietuva	Geriatric medicine	Nefrologija			
Luxembourg	Gériatrie	Néphrologie			
Magyarország	Geriatría	Nefrológia			
Malta	Ġerjatrija	Nefrologija			
Nederland	Klinische geriatrie				
Österreich					
Polska	Geriatric medicine	Nefrologia			
Portugal		Nefrologia			
Slovenija		Nefrologija			
Slovensko	Geriatric medicine	Nefrológia			

Suomi/Finland	Geriatría/Geriatri	Nefrología/Nefrologi			
Sverige	Geriatrík	Medicinska njursjukdomar (nefrologi)			
United Kingdom	Geriatrics	Renal medicine			
Država	Zarazne bolesti	Medicina u zajednici			
	Minimalno razdoblje osposobljavanja: 4 godine	Minimalno razdoblje osposobljavanja: 4 godine			
	Naziv	Naziv			
België/Belgique/Belgien					
Česká republika	Infekční lékařství	Hygiena a epidemiologie			
Danmark	Infektionsmedicin	Samfundsmedicin			
Deutschland		Öffentliches Gesundheitswesen			
Eesti	Infektsioonhaigused				
Ελλάς		Κοινωνική Ιατρική			
España		Medicina preventiva y salud pública			
France		Santé publique et médecine sociale			
Ireland	Infectious diseases	Public health medicine			
Italia	Malattie infettive	Igiene e medicina preventiva			
Κύπρος	Λοιμώδη Νοσήματα	Υγειονομία/Κοινοτική Ιατρική			
Latvija	Infektologija				
Lietuva	Infektologija				
Luxembourg	Maladies contagieuses	Santé publique			
Magyarország	Infektológia	Megelőző orvostan és népegészségtan			
Malta	Mard Infettiv	Saħħa Pubblika			
Nederland		Maatschappij en gezondheid			
Österreich		Sozialmedizin			
Polska	Choroby zakaźne	Zdrowie publiczne, epidemiologia			
Portugal	Infeciologia	Saúde pública			
Slovenija	Infektologija	Javno zdravlje			
Slovensko	Infektológia	Verejné zdravotníctvo			
Suomi/Finland	Infektiosairaudet/Infektionssjukdomar	Terveystenhoolto/Hälsovård			
Sverige	Infektionssjukdomar	Socialmedicin			
United Kingdom	Infectious diseases	Public health medicine			
Država	Farmakologija	Medicina rada			

	Minimalno razdoblje osposobljavanja: 4 godine	Minimalno razdoblje osposobljavanja: 4 godine			
	Naziv	Naziv			
België/Belgique/Belgien		Médecine du travail/Arbeidsgeneeskunde			
Česká republika	Klinická farmakologie	Pracovní lékařství			
Danmark	Klinisk farmakologi	Arbejdsmedicin			
Deutschland	Pharmakologie und Toxikologie	Arbeitsmedizin			
Eesti					
Ελλάς		Ιατρική της Εργασίας			
España	Farmacología clínica	Medicina del trabajo			
France		Médecine du travail			
Ireland	Clinical pharmacology and therapeutics	Occupational medicine			
Italia	Farmacologia	Medicina del lavoro			
Κύπρος		Ιατρική της Εργασίας			
Latvija		Arodslimības			
Lietuva		Darbo medicina			
Luxembourg		Médecine du travail			
Magyarország	Klinikai farmakológia (üzemorvostan)	Foglalkozás-orvostan			
Malta	Farmakologija Klinika u t-Terapewtika	Medicina Okkupazzjonali			
Nederland		—Arbeid en gezondheid, bedrijfsgeneeskunde —Arbeid en gezondheid, verzekeringsgeneeskunde			
Österreich	Pharmakologie und Toxikologie	Arbeits- und Betriebsmedizin			
Polska	Farmakologia kliniczna	Medycyna pracy			
Portugal		Medicina do trabalho			
Slovenija		Medicina dela, prometa in športa			
Slovensko	Klinická farmakológia	Pracovné lekárstvo			
Suomi/Finland	Kliininen farmakologia ja lääkehoito/Klinisk farmakologi och läkemedelsbehandling	Työterveyshuolto/Företagshälsövård			
Sverige	Klinisk farmakologi	Yrkes- och miljömedicin			
United Kingdom	Clinical pharmacology and therapeutics	Occupational medicine			
Država	Alergologija	Nuklearna medicina			

	Minimalno razdoblje osposobljavanja: 3 godine	Minimalno razdoblje osposobljavanja: 4 godine			
	Naziv	Naziv			
België/Belgique/Belgien		Médecine nucléaire/Nucleaire geneeskunde			
Česká republika	Alergologie a klinická imunologie	Nukleární medicína			
Danmark	Medicinsk allergologi eller medicinske overfølsomhedssygdomme	Klinisk fysiologi og nuklearmedicin			
Deutschland		Nuklearmedizin			
Eesti					
Ελλάς	Αλλεργιολογία	Πυρηνική Ιατρική			
España	Alergología	Medicina nuclear			
France		Médecine nucléaire			
Ireland					
Italia	Allergologia ed immunologia clinica	Medicina nucleare			
Κύπρος	Αλλεργιολογία	Πυρηνική Ιατρική			
Latvija	Alergoloģija				
Lietuva	Alergologija ir klinikinė imunologija				
Luxembourg		Médecine nucléaire			
Magyarország	Allergológia és klinikai immunológia	Nukleáris medicina (izotóp diagnosztika)			
Malta		Medicina Nukleari			
Nederland	Allergologie en inwendige geneeskunde	Nucleaire geneeskunde			
Österreich		Nuklearmedizin			
Polska	Alergologia	Medycyna nuklearna			
Portugal	Imuno-alergologia	Medicina nuclear			
Slovenija		Nuklearna medicina			
Slovensko	Klinická imunológia a alergológia	Nukleárna medicína			
Suomi/Finland		Kliininen fysiologia ja isotooppilääketiede/Klinisk fysiologi och nukleärmedicin			
Sverige	Allergisjukdomar	Nukleärmedicin			
United Kingdom		Nuclear medicine			
Država	Maksilofacijalna kirurgija (osnovno medicinsko osposobljavanje)				
	Minimalno razdoblje osposobljavanja: 5 godina				

België/Belgique/Belgien	Naziv			
Česká republika	Maxilofaciální chirurgie			
Danmark				
Deutschland				
Eesti				
Ελλάς				
España	Cirugía oral y maxilofacial			
France	Chirurgie maxillo-faciale et stomatologie			
Ireland				
Italia	Chirurgia maxillo-facciale			
Κύπρος				
Latvija	Mutes, sejas un žokļu ķirurģija			
Lietuva	Veido ir žandikaulių chirurgija			
Luxembourg	Chirurgie maxillo-faciale			
Magyarország	Szájsebészet			
Malta				
Nederland				
Österreich	Mund- Kiefer- und Gesichtschirurgie			
Polska	Chirurgia szczekowo-twarzowa			
Portugal	Cirurgia maxilo-facial			
Slovenija	Maxilofaciálna kirurgija			
Slovensko	Maxilofaciálna chirurgia			
Suomi/Finland				
Sverige				
United Kingdom				
Država	Biološka hematologija			
	Minimalno razdoblje osposobljavanja: 4 godine			
	Naziv			
België/Belgique/Belgien				
Česká republika				
Danmark	Klinisk blodtypeserologi (12)			
Deutschland				

Eesti			
Ελλάς			
España			
France	Hématologie		
Ireland			
Italia			
Κύπρος			
Latvija			
Lietuva			
Luxembourg	Hématologie biologique		
Magyarország			
Malta			
Nederland			
Österreich			
Polska			
Portugal	Hematologia clinica		
Slovenija			
Slovensko			
Suomi/Finland			
Sverige			
United Kingdom			
Datumi stavljanja izvan snage u smislu članka 27. stavka 3.:			
Država	Dentalna medicina	Dermatologija	
	Minimalno razdoblje osposobljavanja: 3 godine	Minimalno razdoblje osposobljavanja: 4 godine	
	Naziv	Naziv	
België/Belgique/Belgien			
Česká republika			
Danmark			
Deutschland			
Eesti			
Ελλάς			
España	Estomatología		

France	Stomatologie			
Ireland		Dermatology		
Italia	Odontostomatologia (13)			
Κύπρος				
Latvija				
Lietuva				
Luxembourg	Stomatologie			
Magyarország				
Malta		Dermatologija		
Nederland				
Österreich				
Polska				
Portugal	Estomatologia			
Slovenija				
Slovensko				
Suomi/Finland				
Sverige				
United Kingdom		Dermatology		
Datumi stavljanja izvan snage u smislu članka 27. stavka 3.:				
Država	Venerologija	Tropska medicina		
	Minimalno razdoblje osposobljavanja: 4 godine	Minimalno razdoblje osposobljavanja: 4 godine		
	Naziv	Naziv		
België/Belgique/Belgien				
Česká republika				
Danmark				
Deutschland				
Eesti				
Ελλάς				
España				
France				
Ireland	Genito-urinary medicine	Tropical medicine		
Italia		Medicina tropicale		

Kύπρος			
Latvija			
Lietuva			
Luxembourg			
Magyarország		Trópusi betegségek	
Malta	Medicina Uro-genitali		
Nederland			
Österreich		Spezifische Prophylaxe und Tropenhygiene	
Polska		Medycyna transportu	
Portugal		Medicina tropical	
Slovenija			
Slovensko		Tropická medicína	
Suomi/Finland			
Sverige			
United Kingdom	Genito-urinary medicine	Tropical medicine	
Država	Gastroenterološka kirurgija	Traumatologija i hitna medicina	
	Minimalno razdoblje osposobljavanja: 5 godina	Minimalno razdoblje osposobljavanja: 5 godina	
	Naziv	Naziv	
België/Belgique/Belgien	Chirurgie abdominale/Heelkunde op het abdomen (14)		
Česká republika		Traumatologie	
		Urgentní medicína	
Danmark	Kirurgisk gastroenterologi eller kirurgiske mave- tarmsygdomme		
Deutschland	Visceralchirurgie		
Eesti			
Ελλάς			
España	Cirugía del aparato digestivo		
France	Chirurgie viscérale et digestive		
Ireland		Emergency medicine	
Italia	Chirurgia dell'apparato digerente		
Kύπρος			

Latvija				
Lietuva	Abdominaline chirurgija			
Luxembourg	Chirurgie gastro-entérologique			
Magyarország			Traumatológia	
Malta			Medicina tal-Accidenti u l-Emergenza	
Nederland				
Österreich				
Polska			Medycyna ratunkowa	
Portugal				
Slovenija	Abdominalna kirurgija		Úrazová chirurgia	
Slovensko	Gastroenterologická chirurgia		Úrgentná medicína	
Suomi/Finland	Gastroenterologinen kirurgia/Gastroenterologisk kirurgi			
Sverige				
United Kingdom			Accident an emergency medicine	
Datumi stavljanja izvan snage u smislu članka 27. stavka 3.:				
Država	Klinička neurofiziologija	Oralna i maksilofacijalna kirurgija (osnovno medicinsko i osposobljavanje doktora dentalne medicine (15))		
	Minimalno razdoblje osposobljavanja: 4 godina	Minimalno razdoblje osposobljavanja: 4 godine		
	Naziv	Naziv		
België/Belgique/Belgien		Stomatologie et chirurgie orale et maxillo-faciale/Stomatologie en mond-, kaak- en aangezichtschirurgie		
Česká republika				
Danmark	Klinisk neurofysiologi			
Deutschland		Mund-, Kiefer- und Gesichtschirurgie		
Eesti				
Ελλάς				
España	Neurofisiología clínica			
France				
Ireland	Clinical neurophysiology	Oral and maxillo-facial surgery		
Italia				

Κύπρος		Στοματο-Γναθο-Προσωποχειρουργική			
Latvija					
Lietuva					
Luxembourg		Chirurgie dentaire, orale et maxillo-faciale			
Magyarország		Arc-állcsont-szájsebészet			
Malta	Newrofizjologija Klinika	Kirurgija tal-ghadam tal-wicc			
Nederland					
Österreich					
Polska					
Portugal					
Slovenija					
Slovensko					
Suomi/Finland	Kliininen neurofysiologia/Klinisk neurofysiologi	Suu- ja leukakirurgia/Oral och maxillofacial kirurgi			
Sverige	Klinisk neurofysiologi				
United Kingdom	Clinical neurophysiology	Oral and maxillo-facial surgery			
5.1.4. Dokaz o formalnoj osposobljenosti liječnika opće prakse					
Država	Dokazi o formalnoj osposobljenosti	Profesionalni naziv	Referentni datum		
België/Belgique/Belgien	Ministerieel erkenningsbesluit van huisarts/Arrêté ministériel d'agrément de médecin généraliste	Huisarts/Médecin généraliste	31. prosinca 1994.		
Česká republika	Diplom o specializaci „všeobecné lékařství“	Všeobecný lékař	1. svibnja 2004.		
Danmark	Tilladelse til at anvende betegnelsen alment praktiserende læge/Speciallæge i almen medicin	Almen praktiserende læge/Speciallæge i almen medicin	31. prosinca 1994.		
Deutschland	Zeugnis über die spezifische Ausbildung in der Allgemeinmedizin	Facharzt/Fachärztin für Allgemeinmedizin	31. prosinca 1994.		
Eesti	Diplom peremeditsiini erialal	Perearst	1. svibnja 2004.		
Ελλάς	Τίτλος ιατρικής ειδικότητας γενικής ιατρικής	Ιατρός με ειδικότητα γενικής	31.		

		ιατρικής	prosinca 1994.			
España	Título de especialista en medicina familiar y comunitaria	Especialista en medicina familiar y comunitaria	31. prosinca 1994.			
France	Diplôme d'Etat de docteur en médecine (avec document annexé attestant la formation spécifique en médecine générale)	Médecin qualifié en médecine générale	31. prosinca 1994.			
Ireland	Certificate of specific qualifications in general medical practice	General medical practitioner	31. prosinca 1994.			
Italia	Attestato di formazione specifica in medicina generale	Medico di medicina generale	31. prosinca 1994.			
Κύπρος	Τίτλος Ειδικότητας Γενικής Ιατρικής	Ιατρός Γενικής Ιατρικής	1. svibnja 2004.			
Latvija	Gimenes arsta sertifikats	Gimenes (visparejas prakses) arsts	1. svibnja 2004.			
Lietuva	Šeimos gydytojo rezidentūros pažymejimas	Šeimos medicinos gydytojas	1. svibnja 2004.			
Luxembourg	Diplôme de formation spécifique en médecine générale	Médecin généraliste	31. prosinca 1994.			
Magyarország	Háziorvostan szakorvosa bizonyítvány	Háziorvostan szakorvosa	1. svibnja 2004.			
Malta	Tabib tal-familja	Medicina tal-familja	1. svibnja 2004.			
Nederland	Certificaat van inschrijving in het register van erkende huisartsen van de Koninklijke Nederlandsche Maatschappij tot bevordering der Geneeskunst	Huisarts	31. prosinca 1994.			
Österreich	Arzt für Allgemeinmedizin	Arzt für Allgemeinmedizin	31. prosinca 1994.			

Polska	Diplôme: Dyplom uzyskania tytułu specjalisty w dziedzinie medycyny rodzinnej	Specjalista w dziedzinie medycyny rodzinnej	1. svibnja 2004.			
Portugal	Diploma do internato complementar de clínica geral	Assistente de clínica geral	31. prosinca 1994.			
Slovenija	Potrdilo o opravljeni specializaciji iz družinske medicine	Specialist družinske medicine/Specialistka družinske medicine	1. svibnja 2004.			
Slovensko	Diplom o špecializácii v odbore „všeobecné lekárstvo“	Všeobecný lekár	1. svibnja 2004.			
Suomi/Finland	Todistus lääkäriin perusterveydenhuollon lisäkoulutuksesta/Bevis om tilläggsutbildning av läkare i primärvård	Yleislääkäri/Allmänläkare	31. prosinca 1994.			
Sverige	Bevis om kompetens som allmänpraktiserande läkare (Europaläkare) utfärdat av Socialstyrelsen	Allmänpraktiserande läkare (Europaläkare)	31. prosinca 1994.			
United Kingdom	Certificate of prescribed/equivalent experience	General medical practitioner	31. prosinca 1994.			
V.2. MEDICINSKA SESTRA ZA OPĆU ZDRAVSTVENU NJEGU						
5.2.1. Program osposobljavanja medicinskih sestara za opću zdravstvenu njegu						
Osposobljavanje na temelju kojeg se stječe formalna osposobljenost medicinskih sestara za opću zdravstvenu njegu sastoji se od sljedećih dijelova.						
A. Teoretska obuka						
a. Zdravstvena njega:						
— Priroda i etika struke						
— Opća načela zdravlja i njege						
— Načela njege u odnosu na:						

<ul style="list-style-type: none"> — opću i specijalističku medicinu — opću i specijalističku kirurgiju — njegu djece i pedijatriju — njegu roditelja — mentalno zdravlje i psihijatriju — njegu starijih i gerijatriju <p>b. Osnovni predmeti:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Anatomija i fiziologija — Patologija — Bakteriologija, virologija i parazitologija — Biofizika, biokemija i radiologija — Dijetetika — Higijena — preventivna medicina — zdravstveno obrazovanje — Farmakologija <p>c. Društveni predmeti:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Sociologija — Psihologija — Načela administracije — Načela poučavanja — Socijalno i zdravstveno zakonodavstvo — Pravni aspekti njege <p>B. Klinička obuka</p> <ul style="list-style-type: none"> — Zdravstvena njega u odnosu na: <ul style="list-style-type: none"> — opću i specijalističku medicinu — opću i specijalističku kirurgiju — njegu djece i pedijatriju — njegu roditelja — mentalno zdravlje i psihijatriju 			
---	--	--	--

- negu starijih i gerijatriju
- negu u kući

Jedan ili više od ovih predmeta mogu se poučavati kao dio drugih disciplina ili u vezi s njima.

Teoretska obuka se mora vrednovati i koordinirati s kliničkom obukom, tako da se znanja i vještine navedene u ovom Prilogu mogu usvojiti na odgovarajući način.

5.2.2. Dokazi o formalnoj osposobljenosti za medicinske sestre za opću zdravstvenu negu

Država	Dokaz o formalnoj osposobljenosti	Tijelo koje dodjeljuje dokaz o kvalifikacijama	Profesionalni naziv	Referentni datum
België/Belgique/Belgien	—Diploma gegradueerde verpleger/verpleegster/Diplôme d'infirmier(ère) gradué(e)/Diplom eines (einer) graduierten Krankenpflegers (-pflegerin) —Diploma in de ziekenhuisverpleegkunde /Brevet d'infirmier(ère) hospitalier(ère)/Brevet eines (einer) Krankenpflegers (-flegerin) —Brevet van verpleegassistent(e)/Brevet d'hospitalier(ère)/Brevet einer Pflegeassistentin	—De erkende opleidingsinstituten/Les établissements d'enseignement reconnus/Die anerkannten Ausbildungsanstalten —De bevoegde Examencommissie van de Vlaamse Gemeenschap/Le Jury compétent d'enseignement de la Communauté française/Der zuständige Prüfungsausschüß der Deutschsprachigen Gemeinschaft	—Hospitalier(ère)/Verpleegassistent(e) —Infirmier(ère) hospitalier(ère)/Ziekenhuisverpleger(-verpleegster)	29. lipnja 1979.
Česká republika	1. Diplom o ukončení studia ve studijním programu ošetrovatelství	1. Vysoká škola zřízená nebo uznaná státem	1. Všeobecná sestra	1. svibnja 2004.

	ve studijním oboru všeobecná sestra (bakalář, Bc.), praceno sljedečom potvrdom: Vysvědčení o státní závěrečné zkoušce				
	2.Diplom o ukončení studia ve studijním oboru diplomovaná všeobecná sestra (diplomovaný specialista, DiS.), praceno sljedečom potvrdom: Vysvědčení o absolutoriu	2.Vyšší odborná škola zřízená nebo uznaná státem	2. Všeobecný ošetřovatel		
Danmark	Eksamensbevis efter gennemfirt sygeplejerskeuddannelse	Sygeplejerskole godkendt af Undervisningsministeriet	Sygeplejerske	29. lipnja 1979.	
Deutschland	Zeugnis über die staatliche Prüfung in der Krankenpflege	Staatlicher Prüfungsausschuss	Gesundheits- und Krankenpflegerin/Gesundheits- und Krankenpfleger	29. lipnja 1979.	
Eesti	Diplom õe erialal	1. Tallinna Meditsiinikool 2. Tartu Meditsiinikool 3.Kohtla-Järve Meditsiinikool	õde	1. svibnja 2004.	
Ελλάς	1.Πτυχίο Νοσηλευτικής Παν/μίου Αθηνών 2.Πτυχίο Νοσηλευτικής Τεχνολο-γικών Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων (Τ.Ε.Ι.) 3.Πτυχίο Αξιωματικών Νοσηλευ-τικής 4.Πτυχίο Αδελφών Νοσοκόμων πρώην Ανωτέρων Σχολών	1. Πανεπιστήμιο Αθηνών 2.Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων 3.Υπουργείο Εθνικής ,Αμυνας 4.Υπουργείο Υγείας και Πρόνοιας	Διπλωματούχος ή πτυχιούχος νοσο- κόμος, νοσηλεύτης ή νοσηλεύτρια	1. siječnja 1981.	

	Υπουρ- γείου Υγείας και Πρόνοιας				
	5.Πτυχίο Αδελφών Νοσοκόμων και Επισκεπτριών πρώην Ανωτέρων Σχολών Υπουργείου Υγείας και Πρόνοιας	5.Υπουργείο Υγείας και Πρόνοιας			
	6.Πτυχίο Τμήματος Νοσηλευτικής Τίτλο de Diplomado universitario en Enfermería	6.ΚΑΤΕΕ Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων —Ministerio de Educación y Cultura —El rector de una universidad	Enfermero/a diplomado/a	1. siječnja 1986.	
España					
France	—Diplôme d’Etat d’infirmier(ère) —Diplôme d’Etat d’infirmier(ère) délivré en vertu du décret no 99-1147 du 29 décembre 1999.	Le ministère de la santé	Infirmier(ère)	29. lipnja 1979.	
Ireland	Certificate of Registered General Nurse	An Bord Altranais (The Nursing Board)	Registered General Nurse	20. lipnja 1979.	
Italia	Diploma di infermiere professionale	Scuole riconosciute dallo Stato	Infermiere professionale	29. lipnja 1979.	
Κύπρος	Δίπλωμα Γενικής Νοσηλευτικής	Νοσηλευτική Σχολή	Εγγεγραμμένος Νοσηλευτής	1. svibnja 2004.	
Latvija	1.Diploms par māsas kvalifikācijas iegūšanu 2. Māsas diploms	1. Māsu skolas 2.Universitātes tipa augstskola pamatojoties uz Valsts eksāmenu komisijas lēmumu	Māsa	1. svibnja 2004.	

Lietuva	1. Aukštojo mokslo diplomas, nurodantis suteiktą bendrosios praktikos slaugytojo profesinę kvalifikaciją 2. Aukštojo mokslo diplomas (neuniversitetines studijos), nurodantis suteiktą bendrosios praktikos slaugytojo profesinę kvalifikaciją	1. Universitetas 2. Kolegija	Bendrosios praktikos slaugytojas	1. svibnja 2004.			
Luxembourg	—Diplôme d'Etat d'infirmier —Diplôme d'Etat d'infirmier hospitalier gradué	Ministère de l'éducation nationale, de la formation professionnelle et des sports	Infirmier	29. lipnja 1979.			
Magyarország	1. Ápoló bizonyítvány 2. Diplomás ápoló oklevél 3. Egyetemi okleveles ápoló oklevél	1. Iskola 2. Egyetem/főiskola 3. Egyetem	Ápoló	1. svibnja 2004.			
Malta	Lawrja jew diploma fl-istudji talinfermerija	Universita' ta' Malta	Infirmier Registrat tal-Ewwel Livell	1. svibnja 2004.			
Nederland	1. Diploma's verpleger A, verpleegster A, verpleegkundige A 2. Diploma verpleegkundige MBOV (Middelbare Beroepsopleiding Verpleegkundige) 3. Diploma verpleegkundige HBOV	1. Door een van overheidswege benoemde examencommissie 2. Door een van overheidswege benoemde examencommissie 3. Door een van overheidswege benoemde examencommissie	Verpleegkundige	29. lipnja 1979.			

	(Hogere Beroepsopleiding Verpleegkundige)				
	4.Diploma beroepsonderwijs verpleegkundige — Kwalificatieniveau 4	4.Door een van overheidswege aangewezen opleidingsinstelling			
	5.Diploma hogere beroepsopleiding verpleegkundige — Kwalificatieniveau 5	5.Door een van overheidswege aangewezen opleidingsinstelling			
Österreich	1.Diplom als „Diplomierte Gesundheits- und Krankenschwester, Diplomierter Gesundheits- und Krankenpfleger“	1.Schule für allgemeine Gesundheits- und Krankenpflege	—Diplomierte Krankenschwester —Diplomierter Krankenpfleger	1. siječnja 1994.	
	2.Diplom als „Diplomierte Krankenschwester, Diplomierter Krankenpfleger“	2.Allgemeine Krankenpflegeschule			
Polska	Dyplom ukończenia studiów wyższych na kierunku pielęgniarstwo z tytułem „magister pielęgniarstwa”	Instytucja prowadząca kształcenie na poziomie wyższym uznana przez właściwe władze	Pielegniarka	1. svibnja 2004.	
		(Institucija za visoko obrazovanje koju priznaju nadležna tijela)			
Portugal	1.Diploma do curso de enfermagem geral	1. Escolas de Enfermagem	Enfermeiro	1. siječnja 1986.	
	2.Diploma/carta de curso de bacharelato em enfermagem	2.Escolas Superiores de Enfermagem			

Slovenija	3. Carta de curso de licenciatura em enfermagem Diploma, s katero se podeljuje strokovni naslov „diplomirana medicinska sestra/diplomirani zdravstvenik”	3. Escolas Superiores de Enfermagem; Escolas Superiores Saúde 1. Univerza 2. Visoka strokovna šola	Diplomirana medicinska sestra/Diplomirani zdravstvenik	1. svibnja 2004.			
Slovensko	1. Vysokoškolský diplom o udelení akademického titulu „magister z ošetrovatel'stva” („Mgr.”) 2. Vysokoškolský diplom o udelení akademického titulu „bakalár z ošetrovatel'stva” („Bc.”) 3. Absolventský diplom v študijnom odbore diplomovaná všeobecná sestra	1. Vysoká škola 2. Vysoká škola 3. Stredná zdravotnícka škola	Sestra	1. svibnja 2004.			
Suomi/Finland	1 Sairaanhoidajan tutkinto/Sjukskötarexamen 2 Sosiaali- ja terveystieteiden ammattikorkeakoulututkinto sairaanhoidajan (AMK)/Yrkeshögskoleexamen inom hälsovård och sjukskötare (YH)	1 Terveystieteiden oppilaitokset/Hälsöförsläroanstalter 2 Ammattikorkeakoulut/Yrkeshögskolor	Sairaanhoidaja/Sjukskötare	1. siječnja 1994.			
Sverige	Sjukskötarskeexamen	Universitet eller högskola	Sjuksköterska	1. siječnja 1994.			

United Kingdom	Statement of Registration as a Registered General Nurse in part 1 or part 12 of the register kept by the United Kingdom Central Council for Nursing, Midwifery and Health Visiting	Various	— State Registered Nurse — Registered General Nurse	29. lipnja 1979.			
V.3. DOKTOR DENTALNE MEDICINE							
5.3.1. Program studija za doktore dentalne medicine							
Program studija na temelju kojeg se dobiva dokaz o formalnoj osposobljenosti za doktora dentalne medicine uključuje najmanje sljedeće predmete. Jedan ili više od ovih predmeta mogu se poučavati kao dio drugih disciplina ili u vezi s njima.							
A. Osnovni opredmeti							
— Kemija							
— Fizika							
— Biologija							
B. Medicinsko-biološki predmeti i opći medicinski predmeti							
— Anatomija							
— Embriologija							
— Histologija, uključujući citologiju							
— Fiziologija							
— Biokemija (ili fiziološka kemija)							
— Patološka anatomija							
— Opća patologija							
— Farmakologija							
— Mikrobiologija							
— Higijena							
— Preventivna medicina i epidemiologija							

—	Radiologija				
—	Fizioterapija				
—	Opća kirurgija				
—	Opća medicina, uključujući pedijatriju				
—	Otorinolaringologija				
—	Dermatovenerologija				
—	Opća psihologija – psihopatologija – neuropatologija				
—	Anesteziologija				
C.	Predmeti izravno povezani sa dentalnom medicinom				
—	Dentalna protetika				
—	Dentalni materijali i oprema				
—	Konzervativna dentalna medicina				
—	Preventivna dentalna medicina				
—	Anesteziologija i sedacija				
—	Specijalna kirurgija				
—	Specijalna patologija				
—	Klinička praksa				
—	Pedodontologija				
—	Ortodoncija				
—	Parodontologija				
—	Dentalna radiologija				
—	Dentalna okluzija i funkcija čeljusti				
—	Strukovno organiziranje, etika i zakonodavstvo				
—	Socijalni aspekti prakse dentalne medicine				
5.3.2. Dokaz o osnovnoj formalnoj osposobljenosti za doktore dentalne medicine					
Država	Dokaz o formalnoj osposobljenosti	Tijelo koje dodjeljuje dokaz o kvalifikacijama	Svjedodžba priložena uz dokaz o kvalifikacijama	Profesionalni naziv	Referentni Datum
België/Belgique/Belgien	Diploma van tandarts/Diplôm e licencié en science dentaire	—De universiteiten/Les universités —De bevoegde		Licentiaat in de tandheelkunde/Licencié en science dentaire	28. siječnja 1980.

		Examencommissie van de Vlaamse Gemeenschap/Le Jury compétent d'enseignement de la Communauté française				
Česká republika	Diplom o ukončení studia ve studijním programu zubní lékařství (doktor zubního lékařství, MDDr.)	Lékařská fakulta univerzity v České republice	Vysvědčení o státní rigorózní zkoušce	Zubní lékař	1. svibnja 2004.	
Danmark	Bevis for tandlægeeksamen odontologisk kandidateksamen)	Tandlægehjrskolerne, Sundhedsvidenskabeligt universitetsfakultet	Autorisation som tandlæge, udstedt af Sundhedsstyrelsen	Tandlæge	28. siječnja 1980.	
Deutschland	Zeugnis über die Zahnärztliche Prüfung	Zuständige Behörden		Zahnarzt	28. siječnja 1980.	
Eesti	Diplom hambaarstiteaduse õppekava läbimise kohta	Tartu Ülikool		Hambaarst	1. svibnja 2004.	
Ελλάς	Πτυχίο Οδοντιατρικής	Πανεπιστήμιο		Οδοντίατρος ή χειρουργός οδοντίατρος	1. siječnja 1981.	
España	Título de Licenciado en Odontología	El rector de una universidad		Licenciado en odontología	1. siječnja 1986.	
France	Diplôme d'Etat	Universités		Chirurgien-dentiste	28.	

Ireland	de docteur en chirurgie dentaire —Bachelor in Dental Science (B.Dent.Sc.) —Bachelor of Dental Surgery (BDS) —Licentiate in Dental Surgery (LDS)	— Universities —Royal College of Surgeons in Ireland		— Dentist —Dental practitioner — Dental surgeon	siječnja 1980. 28. siječnja 1980.			
Italia	Diploma di laurea in Odontoiatria e Protesi Dentaria	Università	Diploma di abilitazione all'esercizio della professione di odontoiatra	Odontoiatra	28. siječnja 1980.			
Κύπρος	Πιστοποιητικό Εγγραφής Οδοντιάτρου	Οδοντιατρικό Συμβούλιο		Οδοντίατρος	1. svibnja 2004.			
Latvija	Zobārsta diploms	Universitātes tipa augstskola	Rezidenta diploms par zobārsta pēcdiploma izglītības programmas pabeigšanu, ko izsniedz universitātes tipa augstskola un „Sertifikāts” — kompetentas iestādes izsniegts dokuments, kas apliecina, ka persona ir nokārtojusi	Zobarsts	1. svibnja 2004.			

Lietuva	Aukštojo mokslo diplomas, nurodantis suteiktą gydytojo odontologo kvalifikaciją	Universitetas	sertifikācijas eksāmenu zobarstniecībā Internatūros pažymejimas, nurodantis suteiktą gydytojo odontologo profesinę kvalifikaciją	Gydytojas odontologas	1. svibnja 2004.			
Luxembourg	Diplôme d'Etat de docteur en médecine dentaire	Jury d'examen d'Etat		Médecin-dentiste	28. siječnja 1980.			
Magyarország	Fogorvos oklevél (doctor medicinae dentariae, röv.: dr. med. dent.)	Egyetem		Fogorvos	1. svibnja 2004.			
Malta	Lawrja fil-Kirurgija Dentali	Universita' ta Malta		Kirurgu Dentali	1. svibnja 2004.			
Nederland	Universitair getuigschrift van een met goed gevolg afgelegd tandartsexamen	Faculteit Tandheelkunde		Tandarts	28. siječnja 1980.			
Österreich	Bescheid über die Verleihung des akademischen Grades „Doktor	Medizinische Fakultät der Universität		Zahnarzt	1. siječnja 1994.			

Polska	der Zahnheilkunde” Dyplom ukończenia studiów wyższych z tytułem „lekarz dentysta”	1. Akademia Medyczna, 2. Uniwersytet Medyczny, 3. Collegium Medicum Uniwersytetu Jagiellońskiego	Lekarsko — Dentystyczny Egzamin Państwowy	Lekarz dentysta	1. svibnja 2004.			
Portugal	Carta de curso de licenciatura em medicina dentária	— Faculdades — Institutos Superiores		Médico dentista	1. siječnja 1986.			
Slovenija	Diploma, s katero se podeljuje strokovni naslov doktor dentalne medicine/doktorica dentalne medicine’	— Univerza	Potrdilo o opravljenem strokovnem izpitu za poklic zobozdravnika/zobozdravnica	Doktor dentalne medicine/Doktorica dentalne medicine	1. svibnja 2004.			
Slovensko	Vysokoškolský diplom o udelení akademického titulu „doktor zubného lékařstva” („MDDr.”)	— Vysoká škola		Zubný lekár	1. svibnja 2004.			
Suomi/Finland	Hammaslääketieteen lisensiaatin tutkinto/Odontologien licentiatexamen	— Helsingin yliopisto/Helsingfors universitet — Oulun yliopisto — Turun yliopisto	Terveysturvakeskuksen päätös käytännön palvelun hyväksymisestä/ Beslut av	Hammaslääkäri/Tandläkare	1. siječnja 1994.			

Sverige	Tandläkareexamen	— Universitetet i Umeå — Universitetet i Göteborg — Karolinska Institutet — Malmö Högskola	Rättskyddscentralen För hälsovården om godkännande av praktisk tjänstgöring Endast för examensbevis som erhållits före den 1 juli 1995, ett utbildningsbevis som utfärdats av Socialstyrelsen	Tandläkare	1. siječnja 1994.
United Kingdom	— Bachelor of Dental Surgery (BDS or B.Ch.D.) — Licentiate in Dental Surgery	— Universities — Royal Colleges		— Dentist — Dental practitioner — Dental surgeon	28. siječnja 1980.
5.3.3. Dokaz o formalnoj osposobljenosti specijalista dentalne medicine					
Ortodoncija					
Država	Dokaz o formalnoj osposobljenosti	Tijelo koje dodjeljuje dokaz o kvalifikacijama	Referentni datum		
België/Belgique/Belgien	Titre professionnel particulier de dentiste spécialiste en orthodontie/Bijzondere beroepstitel van tandarts specialist in de orthodontie	Ministre de la Santé publique/Minister bevoegd voor Volksgezondheid	27. siječnja 2005.		
Danmark	Bevis for tilladelse til at betegne sig som specialtandlæge i ortodonti	Sundhedsstyrelsen	28. siječnja 1980.		
Deutschland	Fachzahnärztliche Anerkennung für Kieferorthopädie;	Landeszahnärztekammer	28. siječnja 1980.		
Eesti	Residentuuri lõputunnistus ortodontiaerialal	Tartu Üliko	1. svibnja 2004.		
Ελλάς	Τίτλος Οδοντιατρικής ειδικότητας της	— Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση	1. siječnja		

France	Ορθοδοντικής Titre de spécialiste en orthodontie	— Νομαρχία Conseil National de l'Ordre des chirurgiens dentistes	1981. 28. siječnja 1980.			
Ireland	Certificate of specialist dentist in orthodontics	Competent authority recognised for this purpose by the competent minister	28. siječnja 1980.			
Italia	Diploma di specialista in Ortognatodonzia	Università	21. svibnja 2005.			
Κύπρος	Πιστοποιητικό Αναγνώρισης του Ειδικού Οδοντίατρου στην Ορθοδοντική	Οδοντιατρικό Συμβούλιο	1. svibnja 2004.			
Latvija	„Sertifikāts” — kompetentas iestādes izsniegts dokuments, kas apliecina, ka persona ir nokārtojusi sertifikācijas eksāmenu ortodontijā	Latvijas Ārstu biedrība	1. svibnja 2004.			
Lietuva	Rezidentūros pažymėjimas, nurodantis suteiktą gydytojo ortodonto profesinę kvalifikaciją	Universitetas	1. svibnja 2004.			
Magyarország	Fogszabályozás szakorvosa bizonyítvány	Az Egészségügyi, Szociális és Családügyi Minisztérium illetékes testülete	1. svibnja 2004.			
Malta	Ċertifikat ta' speċjalista dentali fl- Ortodonzja	Kumitat ta' Approvazzjoni dwar Speċjalisti	1. svibnja 2004.			
Nederland	Bewijs van inschrijving als orthodontist in het Specialistenregister	Specialisten Registratie Commissie (SRC) van de Nederlandse Maatschappij tot bevordering der Tandheelkunde	28. siječnja 1980.			
Polska	Dyplom uzyskania tytułu specjalisty w dziedzinie ortodoncji	Centrum Egzaminów Medycznych	1. svibnja 2004.			
Slovenija	Potrdilo o opravljenem specialističnem izpitu iz čeljustne in zobne ortopedije	1. Ministrstvo za zdravje 2. Zdravniška zbornica Slovenije	1. svibnja 2004.			
Suomi/Finland	Erikoishammaslääkärin tutkinto, hampaiston oikomishoito/Specialtand- läkarexamen, tandreglering	— Helsingin yliopisto/Helsingfors universitet — Oulun yliopisto — Turun yliopisto	1. siječnja 1994.			

Sverige	Bevis om specialistkompetens i tandreglering	Socialstyrelsen	1. siječnja 1994.			
United Kingdom	Certificate of Completion of specialist training in orthodontics	Competent authority recognised for this purpose	28. siječnja 1980.			
Oralna kirurgija						
Država	Dokaz o formalnoj osposobljenosti	Tijelo koje dodjeljuje dokaz o kvalifikacijama	Referentni datum			
Danmark	Bevis for tilladelse til at betegne sig som specialtandlæge i hospitalsodontologi	Sundhedsstyrelsen	28. siječnja 1980.			
Deutschland	Fachzahnärztliche Anerkennung für Oralchirurgie/Mundchirurgie	Landes Zahnärztekammer	28. siječnja 1980.			
Ελλάς	Τίτλος Οδοντιατρικής ειδικότητας της Γναθοχειρουργικής (do 31. prosinca 2002.)	— Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση — Νομαρχία	1. siječnja 2003.			
Ireland	Certificate of specialist dentist in oral surgery	Competent authority recognised for this purpose by the competent minister	28. siječnja 1980.			
Italia	Diploma di specialista in Chirurgia Orale	Università	21. svibnja 2005.			
Κύπρος	Πιστοποιητικό Αναγνώρισης του Ειδικού Οδοντιάτρου στην Στοματική Χειρουργική	Οδοντιατρικό Συμβούλιο	1. svibnja 2004.			
Lietuva	Rezidentūros pažymėjimas, nurodantis suteiktą burnos chirurgo profesinę kvalifikaciją	Universitetas	1. svibnja 2004.			
Magyarország	Dento-alveoláris sebészet szakorvosa bizonyítvány	Az Egészségügyi, Szociális és Családügyi Minisztérium illetékes testülete	1. svibnja 2004.			
Malta	Ċertifikat ta' speċjalista dentali fil- Kirurgija tal-ħalq	Kumitat ta' Approvazzjoni dwar Speċjalisti	1. svibnja 2004.			
Nederland	Bewijs van inschrijving als kaakchirurg in het Specialistenregister	Specialisten Registratie Commissie (SRC) van de Nederlandse Maatschappij tot bevordering der Tandheelkunde	28. siječnja 1980.			
Polska	Dyplom uzyskania tytułu specjalisty w dziedzinie chirurgii stomatologicznej	Centrum Egzaminów Medycznych	1. svibnja 2004.			
Slovenija	Potrdilo o opravljenem specialističnem izpitu iz oralne kirurgije	1. Ministrstvo za zdravje 2. Zdravniška zbornica Slovenije	1. svibnja 2004.			
Suomi/Finland	Erikoishammaslääkärin tutkinto, suuja leuka –	—Helsingin yliopisto/Helsingfors	1. siječnja			

	kirurgia/Specialtandläkarexamen, oral och maxillofacial kirurgi	universitet — Oulun yliopisto — Turun yliopisto	1994.			
Sverige	Bevis om specialist-kompetens i tandsystemets kirurgiska sjukdomar	Socialstyrelsen	1. siječnja 1994.			
United Kingdom	Certificate of completion of specialist training in oral surgery	Competent authority recognised for this purpose	28. siječnja 1980.			
V.4. VETERINAR						
5.4.1. Program studija za veterinare						
Program studija na temelju kojeg se dobiva dokaz o formalnoj osposobljenosti veterinaru uključuje najmanje dolje navedene predmete.						
Jedan ili više od ovih predmeta mogu se poučavati kao dio drugih disciplina ili u vezi s njima.						
A. Osnovni predmeti						
	—	Fizika				
	—	Kemija				
	—	Biologija životinja				
	—	Biologija biljaka				
	—	Biomatematika				
B. Specifični predmeti						
a. Osnovne znanosti:						
	—	Anatomija (uključujući histologiju i embriologiju)				
	—	Fiziologija				
	—	Biokemija				
	—	Genetika				
	—	Farmakologija				
	—	Farmacija				
	—	Toksikologija				

<ul style="list-style-type: none"> — Mikrobiologija — Imunologija — Epidemiologija — Profesionalna etika <p>b. Kliničke znanosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Opstetricija — Patologija (uključujući patološku anatomiju) — Parazitologija — Klinička medicina i kirurgija (uključujući anesteziologiju) — Klinička predavanja o različitim domaćim životinjama, peradi i drugim životinjskim vrstama — Preventivna medicina — Radiologija — Reprodukcijska i poremećaji reprodukcije — Veterinarsko javno zdravstvo — Veterinarsko zakonodavstvo i forenzična medicina — Terapeutika — Propedeutika <p>c. Proizvodnja životinja</p> <ul style="list-style-type: none"> — Proizvodnja životinja — Prehrana životinja — Agronomija — Ruralna ekonomija — Uzgoj životinja — Veterinarska higijena — Etologija i zaštita životinja <p>d. Higijena hrane</p> <ul style="list-style-type: none"> — Inspeksijski nadzor i kontrola životinjske hrane ili hrane životinjskog podrijetla — Higijena i tehnologija hrane — Praksa (uključujući praksu na mjestima gdje se obavljaju klanje i prerada prehrambenih proizvoda) <p>Praktično osposobljavanje se može odvijati u obliku prakse, uz uvjet da se takva praksa obavlja u punom radnom vremenu i pod izravnim nadzorom nadležnog tijela, te da ne traje duže od šest mjeseci u sklopu cjelokupnog</p>			
---	--	--	--

razdoblja studija koji traje 5 godina.

Raspodjela teoretskog i praktičnog osposobljavanja različitih skupina predmeta mora se uravnotežiti i koordinirati na takav način da se znanje i iskustvo stječu na način koji omogućava veterinarima da obavljaju sve svoje dužnosti.

5.4.2. Dokaz o formalnoj osposobljenosti veterinarara

Država	Dokaz o formalnoj osposobljenosti	Tijelo koje dodjeljuje dokaz o kvalifikacijama	Svjedodžba priložena uz dokaz o kvalifikacijama	Referentni datum
België/BelgiqueBelgien	Diploma van dierenarts/Diplôme de docteur en médecine vétérinaire	—De universiteiten/Les universités —De bevoegde Examencommissie van de Vlaamse Gemeenschap/Le Jury compétent d’enseignement de la Communauté française		21. prosinca 1980.
Česká republika	—Diplom o ukončení studia ve studijním programu veterinární lékařství (doktor veterinární medicíny, MVDr.) —Diplom o ukončení studia ve studijním programu veterinární hygiena a ekologie (doktor veterinární medicíny, MVDr.)	Veterinární fakulta univerzity v České republice		1. svibnja 2004.
Danmark	Bevis for bestået kandidateksamen i veterinærvidenskab	Kongelige Veterinær- og Landbohøjskole		21. prosinca 1980.
Deutschland	Zeugnis über das Ergebnis des Dritten Abschnitts der Tierärztlichen Prüfung und das Gesamtergebnis der Tierärztlichen Prüfung	Der Vorsitzende des Prüfungsausschusses für die Tierärztliche Prüfung einer		21. prosinca 1980.

Eesti	Diplom: täitnud veterinaarmeditsiini õppekava	Universität oder Hochschule Eesti Põllumajandusülikool			1. svibnja 2004.
Ελλάς	Πτυχίο Κτηνιατρικής	Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης και Θεσσαλίας			1. siječnja 1981.
España	Título de Licenciado en Veterinaria	—Ministerio de Educación y Cultura —El rector de una universidad			1. siječnja 1986.
France	Diplôme d'Etat de docteur vétérinaire				21. prosinca 1980.
Ireland	—Diploma of Bachelor in/of Veterinary Medicine (MVB) —Diploma of Membership of the Royal College of Veterinary Surgeons (MRCVS)				21. prosinca 1980.
Italia	Diploma di laurea in medicina veterinaria	Università	Diploma di abilitazione all'esercizio della medicina veterinaria		1. siječnja 1985.
Κύπρος	Πιστοποιητικό Εγγραφής Κτηνιάτρου	Κτηνιατρικό Συμβούλιο			1. svibnja 2004.
Latvija	Veterinārārsta diploms	Latvijas Lauksaimniecības Universitāte			1. svibnja 2004.
Lietuva	Aukštojo mokslo diplomas (veterinarijos gydytojo (DVM))	Lietuvos Veterinarijos Akademija			1. svibnja 2004.
Luxembourg	Diplôme d'Etat de docteur en médecine vétérinaire	Jury d'examen d'Etat			21. prosinca 1980.
Magyarország	Állatorvos doktor oklevél — dr. med. Szent István Egyetem				1. svibnja

	vet.	Állatorvostudományi Kar		2004.			
Malta	Licenzja ta' Kirurgu Veterinarju	Kunsill tal-Kirurgi Veterinarji		1. svibnja 2004.			
Nederland	Getuigschrift van met goed gevolg afgelegd diergeneeskundig/veeartsenijkundig examen			21. prosinca 1980.			
Österreich	— Diplom-Tierarzt —Magister medicinae veterinariae	Universität	—Doktor der Veterinärmedizin —Doctor medicinae veterinariae — Fachtierarzt	1. siječnja 1994.			
Polska	Dyplom lekarza weterynarii	1.Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie 2.Akademia Rolnicza we Wrocławiu 3.Akademia Rolnicza w Lublinie 4.Uniwersytet Warmińsko- Mazurski w Olsztynie		1. svibnja 2004.			
Portugal	Carta de curso de licenciatura em medicina veterinária	Universidade		1. siječnja 1986.			
Slovenija	Diploma, s katero se podeljuje strokovni naslov „doktor veterinarske medicine/doktorica veterinarske medicine”	Univerza	Spričevalo o opravljenem državnem izpitu s področja veterinarstva	1. svibnja 2004.			
Slovensko	Vysokoškolský diplom o udelení akademického titulu „doktor veterinárskej medicíny” („MVDr.”)	Univerzita veterinárskeho lekárstva		1. svibnja 2004.			

Suomi/Finland	Eläinlääketieteen lisensiaatin tutkinto/Veterinärmedicin licentiatexamen	Helsingin yliopisto/Helsingfors universitet	1. siječnja 1994.			
Sverige	Veterinärexamen	Sveriges Lantbruksuniversitet	1. siječnja 1994.			
United Kingdom	1.Bachelor of Veterinary Science (BVSc) 2.Bachelor of Veterinary Science (BVSc) 3.Bachelor of Veterinary Medicine (BvetMB) 4.Bachelor of Veterinary Medicine and Surgery (BVM&S) 5.Bachelor of Veterinary Medicine and Surgery (BVM&S) 6.Bachelor of Veterinary Medicine (BvetMed)	1.University of Bristol 2.University of Liverpool 3.University of Cambridge 4.University of Edinburgh 5.University of Glasgow 6.University of London	21. prosinca 1980.			
V.5. PRIMALJA						
5.5.1. Program osposobljavanja za primalje (tipovi izobrazbe I. i II.)						
Program osposobljavanja za stjecanje dokaza o formalnoj osposobljenosti za primalje sastoji se od sljedeća dva dijela:						
A. Teoretska i tehnička nastava						
a. Opći predmeti						
— Osnovna anatomija i fiziologija						
— Osnovna patologija						
— Osnovna bakteriologija, virologija i parazitologija						
— Osnovna biofizika, biokemija i radiologija						
— Pedijatrija s posebnim naglaskom na novorođenčadi						
— Higijena, zdravstveni odgoj, preventivna medicina, rano dijagnosticiranje bolesti						

<ul style="list-style-type: none"> — Prehrana i dijetetika, posebno u odnosu na žene, novorođenčad i male bebe — Osnovna sociologija i socio-medicinska problematika — Osnovna farmakologija — Psihologija — Načela i metode poučavanja — Zdravstveno i socijalno zakonodavstvo i organizacija zdravstva — Profesionalna etika i profesionalno zakonodavstvo — Spolni odgoj i planiranje obitelji — Pravna zaštita majke i djeteta <p>b. Predmeti specifični za djelatnosti primalje</p> <ul style="list-style-type: none"> — Anatomija i fiziologija — Embriologija i razvoj fetusa — Trudnoća, porod i puerperij — Ginekološka i opstetrijska patologija — Priprema za porod i roditeljstvo, uključujući psihološke aspekte — Pripreme za porod (uključujući poznavanje i upotrebu tehničke opreme u opstetriciji) — Analgezija, anestezija i oživljavanje — Fiziologija i patologija novorođenčeta — Njega i nadzor novorođenčeta — Psihološki i socijalni čimbenici <p>B. Praktično i kliničko osposobljavanje</p> <p>Ovo se osposobljavanje mora provoditi pod odgovarajućim nadzorom:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Savjetovanje trudnica, uključujući najmanje 100 pretporođajnih pregleda. — Nadzor i njega najmanje 40 trudnica. — Student mora izvesti najmanje 40 poroda, a ako se ovaj broj ne može postići zbog malog broja porodilja, može se smanjiti na minimalno 30 poroda, uz uvjet da student asistira kod dodatnih 20 poroda. — Aktivno sudjelovanje kod poroda na zadak. Ako to nije moguće zbog pomanjkanja poroda na zadak, praksa se može provesti u simuliranoj situaciji. — Izvođenje epiziotomije i uvod u šivanje rana. Ovaj uvod uključuje teoretsku nastavu i kliničku praksu. Praksa šivanja rana uključuje šivanje rane nakon epiziotomije i jednostavne perinealne laceracije. Kada je to nužno potrebno, može se obaviti u simuliranoj situaciji. — Nadzor i njega 40 žena kod kojih postoji rizik povezan s trudnoćom, ili s trudovima ili s postporođajnim 			
--	--	--	--

razdobljem.

- Nadzor i njega (uključujući pregled) najmanje 100 žena nakon poroda i zdravih novorođenčadi.
- Opservacija i njega novorođene djece koja zahtijevaju posebnu njegu, uključujući nedonoščad, prenošenu novorođenčad, novorođenčad koja imaju premalu tjelesnu težinu ili koja su bolesna.
- Zdravstvena njega kod patoloških stanja na području ginekologije i porodništva.
- Uvod u zdravstvenu njegu na području medicine i kirurgije. Ovaj uvod uključuje teoretsku nastavu i kliničku praksu.

Teoretsko i tehničko osposobljavanje (dio A programa osposobljavanja) se uravnotežuju i koordiniraju s kliničkim osposobljavanjem (dio B istog programa) na takav način da se znanja i iskustva navedeni u ovom prilogu mogu usvojiti na odgovarajući način.

Klinička nastava ima oblik prakse na radu u bolničkim odjelima ili drugim zdravstvenim ustanovama, koje su odobrila nadležna tijela. Kao dio ove prakse, studentice-primalje moraju sudjelovati u aktivnostima odjela u mjeri u kojoj te aktivnosti pridonose njihovom osposobljavanju. Poučava ih se o odgovornostima povezanim s djelatnošću primalja.

5.5.2. Dokazi o formalnoj osposobljenosti primalja

Država	Dokaz o formalnoj osposobljenosti	Tijelo koje dodjeljuje dokaz o kvalifikaciji	Profesionalni naziv	Referentni datum
België/Belgique/Belgien	Diploma van vroedvrouw/Diplôme d'accoucheuse	—De erkende opleidingsinstituten/Les établissements d'enseignement —De bevoegde Examencommissie van de Vlaamse Gemeenschap/Le Jury compétent d'enseignement de la Communauté française	Vroedvrouw/Accoucheuse	23. siječnja 1983.
Česká republika	1. Diplom o ukončení studia ve studijním programu ošetrovatelství ve studijním oboru porodní asistentka (bakalář, Bc.)	1. Vysoká škola zřízená nebo uznaná státem	Porodní asistentka/porodní asistent	1. svibnja 2004.

	—Vysvědčení o státní závěrečné zkoušce				
	2.Diplom o ukončení studia ve studijním oboru diplomovaná porodní asistentka (diplomovaný specialista, DiS.)	2.Vyšší odborná škola zřízená nebo uznaná státem			
Danmark	—Vysvědčení o absolutoriu Bevis for bestlet jordemodereksamen	Danmarks jordemoderskole	Jordemoder	23. siječnja 1983.	
Deutschland	Zeugnis über die staatliche Prüfung für Hebammen und Entbindungspfleger	Staatlicher Prüfungsausschuss	— Hebamme —Entbindungspfleger	23. siječnja 1983.	
Eesti	Diplom ämmaemandaerialal	1. Tallinna Meditsiinikool 2. Tartu Meditsiinikool	— Ämmaemand	1. svibnja 2004.	
Ελλάς	1.Πτυχίο Τμήματος Μαιευτικής Τεχνολογικών Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων (Τ.Ε.Ι.) 2.Πτυχίο του Τμήματος Μαιών της Ανωτέρας Σχολής Στελεχών Υγείας και Κοινων. Πρόνοιας (ΚΑΤΕΕ) 3.Πτυχίο Μαίας Ανωτέρας Σχολής Μαιών	1.Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα (Τ.Ε.Ι.) 2.ΚΑΤΕΕ Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων 3.Υπουργείο Υγείας και Πρόνοιας	— Μαία — Μαιευτής	23. siječnja 1983.	
España	— Título de Matrona —Título de Asistente obstétrico (matrona)	Ministerio de Educación y Cultura	— Matrona —Asistente obstétrico	1. siječnja 1986.	

France	—Título de Enfermería obstétrica ginecológica Diplôme de sage-femme	L'Etat	Sage-femme	23. siječnja 1983.			
Ireland	Certificate in Midwifery	An Board Altranais	Midwife	23. siječnja 1983.			
Italia	Diploma d'ostetrica	Scuole riconosciute dallo Stato	Ostetrica	23. siječnja 1983.			
Κύπρος	Δίπλωμα στο μεταβασικό πρόγραμμα Μαιευτικής	Νοσηλευτική Σχολή	Εγγεγραμμένη Μαία	1. svibnja 2004.			
Latvija	Diploms par vecmātes kvalifikācijas iegūšanu	Māsu skolas	Vecmāte	1. svibnja 2004.			
Lietuva	1. Aukštojo mokslo diplomas, nurodantis suteiktą bendrosios praktikos slaugytojo profesinę kvalifikaciją, ir profesinės kvalifikacijos pažymėjimas, nurodantis suteiktą akušerio profesinę kvalifikaciją —Pažymėjimas, liudijantis profesinę praktiką akušerijoje 2. Aukštojo mokslo diplomas (neuniversitetines studijos), nurodantis	1. Universitetas 2. Kolegija	Akušeris	1. svibnja 2004.			

	suteiktą bendrosios praktikos slaugytojo profesinę kvalifikaciją, ir profesines kvalifikacijos pažymejimas, nurodantis suteiktą akušerio profesinę kvalifikaciją				
	—Pažymejimas, liudijantis profesinę praktiką akušerijoje				
	3. Aukštojo mokslo diplomas (neuniversitetines studijos), nurodantis suteiktą akušerio profesinę kvalifikaciją	3. Kolegija			
Luxembourg	Diplôme de sage-femme	Ministère de l'éducation nationale, Sage-femme de la formation professionnelle et des sports			23. siječnja 1983.
Magyarország	Szülésznő bizonyítvány	Iskola/főiskola	Szülésznő		1. svibnja 2004.
Malta	Lawrja jew diploma fl-Istudji tal-Qwiebel	Universita' ta' Malta	Qabla		1. svibnja 2004.
Nederland	Diploma van verloskundige	Door het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport erkende opleidingsinstellingen	Verloskundige		23. siječnja 1983.
Österreich	Hebammen-Diplom	— Hebammenakademie — Bundeshebammenlehranstalt	Hebamme		1. siječnja 1994.
Polska	Dyplom ukończenia	wyższych na kierunku położnictwo	Położna		1.

	studiów	z tytułem „magister położnictwa”		svibnja 2004.			
		Instytucja prowadząca kształcenie na poziomie wyższym uznana przez właściwe władze (Higher educational institution recognised by the competent authorities)					
Portugal	1.Diploma de enfermeiro especialista em enfermagem de saúde materna e obstétrica 2.Diploma/carta de curso de estudos superiores especializados em enfermagem de saúde materna e obstétrica 3.Diploma (do curso de pós-licenciatura) de especialização em enfermagem de saúde materna obstétrica	1. Ecolas de Enfermagem 2.Escolas Superiores de Enfermagem 3.—Escolas Superiores de Enfermagem —Escolas Superiores de Saúde	Enfermeiro especialista em enfermagem de saúde materna e obstétrica	1. siječnja 1986.			
Slovenija	Diploma, s katero se podeljuje strokovni naslov „diplomirana babica/diplomirani babičar”	1. Univerza 2. Visoka strokovna šola	diplomirana babica/diplomirani babičar	1. svibnja 2004.			
Slovensko	1.Vysokoškolský diplom o udelení akademického titulu „bakalár z pôrodnej asistencie” („Bc.”) 2.Absolventský diplom v študijnom odbore diplomovaná pôrodná asistentka	1. Vysoká škola 2. Stredná zdravotnícka škola	Pôrodná asistentka	1. svibnja 2004.			
Suomi/Finland	1 Kättilön	1.Terveystieteiden tutkimuskeskus	Kättilö/Barnmorska	1.			

	. tutkinto/barnmorskeexamen en 2 Sosiaali- ja terveystieteiden ammattikorkeakoulututkinto, kättilö (AMK)/yrkeshögskoleexamen inom hälsovård och det sociala området, barnmorska (YH)	laitokset/hälsövrldsläroanstalter 2 Ammattikorkeakoulut/Yrkeshögskolor			siječnja 1994.			
Sverige	Barnmorskeexamen	Universitet eller högskola	Barnmorska		1. siječnja 1994.			
United Kingdom	Statement of registration as a Midwife on part 10 of the register kept by the United Kingdom Central Council for Nursing, Midwifery and Health visiting	Various	Midwife		23. siječnja 1983.			
V.6. FARMACEUT								
5.6.1. Program osposobljavanja za farmaceute								
—	Biologija biljaka i životinja							
—	Fizika							
—	Opća i anorganska kemija							
—	Organska kemija							
—	Analitička kemija							
—	Farmaceutska kemija, uključujući analizu medicinskih proizvoda							
—	Opća i primijenjena biokemija (medicinska)							
—	Anatomija i fiziologija; medicinska terminologija							
—	Mikrobiologija							
—	Farmakologija i farmakoterapija							
—	Farmaceutska tehnologija							
—	Toksikologija							

— Farmakognozija				
— Zakonodavstvo i, gdje je to primjereno, profesionalna etika				
Uravnoteženost između teoretskog i praktičnog osposobljavanja daje svakom predmetu dovoljan teoretski značaj da bi se održala sveučilišna priroda osposobljavanja.				
5.6.2. Dokaz o formalnoj osposobljenosti farmaceuta				
Država	Dokaz o formalnoj osposobljenosti	Tijelo koje dodjeljuje dokaz o kvalifikacijama	Svedodžba priložena uz diplomu	Referentni datum
België/Belgique/Belgien	Diploma van apotheker/Diplôme de pharmaciens	—De universiteiten/Les universités —De bevoegde Examencommissie van de Vlaamse Gemeenschap/Le Jury compétent d'enseignement de la Communauté française		1. listopada 1987.
Česká republika	Diplom o ukončení studia ve studijním programu farmacie (magistr, Mgr.)	Farmaceutická fakulta univerzity v České republice	Vysvědčení o státní závěrečné zkoušce	1. svibnja 2004.
Danmark	Bevis for bestået farmaceutisk kandidateksamen	Danmarks Farmaceutiske Højskole		1. listopada 1987.
Deutschland	Zeugnis über die Staatliche Pharmazeutische Prüfung	Zuständige Behörden		1. listopada 1987.
Eesti	Diplom proviisori õppekava läbimisest	Tartu Ülikool		1. svibnja 2004.
Ελλάς	Άδεια άσκησης αρμακευτικού επαγγέλματος	Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση		1. listopada 1987.
España	Título de Licenciado en Farmacia	—Ministerio de Educación y Cultura —El rector de una universidad		1. listopada 1987.

France	—Diplôme d'Etat de pharmacien —Diplôme d'Etat de docteur en pharmacie	Universités	1. listopada 1987.			
Ireland	Certificate of Registered Pharmaceutical Chemist		1. listopada 1987.			
Italia	Diploma o certificato di abilitazione all'esercizio della professione di farmacista ottenuto in seguito ad un esame di Stato	Università	1. studenoga 1993.			
Κύπρος	Πιστοποιητικό Εγγραφής Φαρμακοποιού	Συμβούλιο Φαρμακευτικής	1. svibnja 2004.			
Latvija	Farmaceita diploms	Universitātes tipa augstskola	1. svibnja 2004.			
Lietuva	Aukštojo mokslo diplomas, nurodantis suteiktą vaistininko profesinę kvalifikaciją	Universitetas	1. svibnja 2004.			
Luxembourg	Diplôme d'Etat de pharmacien	Jury d'examen d'Etat + visa du ministre de l'éducation nationale	1. listopada 1987.			
Magyarország	Okleveles gyógyszerész oklevél (magister pharmaciae, röv: mag. Pharm)	Egyetem	1. svibnja 2004.			
Malta	Lawrja fil- farmacija	Universita' ta' Malta	1. svibnja 2004.			
Nederland	Getuigschrift van met goed gevolg afgelegd apothekersexamen	Faculteit Farmacie	1. listopada 1987.			
Österreich	Staatliches Apothekerdiplom	Bundesministerium für Arbeit, Gesundheit und	1. listopada			

Polska	Dyplom ukończenia studiów wyższych na kierunku farmacja z tytułem magistra	Soziales 1. Akademia Medyczna 2. Uniwersytet Medyczny 3. Collegium Medicum Uniwersytetu Jagiellońskiego		1994. 1. svibnja 2004.			
Portugal	Carta de curso de licenciatura em Ciências Farmacêuticas	Universidades		1. listopada 1987.			
Slovenija	Diploma, s katero se podeljuje strokovni naziv „magister farmacije/magistra farmacije”	Univerza	Potrdilo o opravljenem strokovnem izpitu za poklic magister farmacije/magistra farmacije	1. svibnja 2004.			
Slovensko	Vysokoškolský diplom o udelení akademického titulu „magister farmácie” („Mgr.”)	Vysoká škola		1. svibnja 2004.			
Suomi/Finland	Proviisorin tutkinto/Provisorexamen	—Helsingin yliopisto/Helsingfors universitet		1. listopada 1994.			
Sverige	Apotekarexamen	— Kuopion yliopisto Uppsala universitet		1. listopada 1994.			
United Kingdom	Certificate of Registered Pharmaceutical Chemist			1. listopada 1987.			
V.7. ARHITEKT							
5.7.1. Dokaz o formalnim kvalifikacijama arhitekata priznatim u skladu s člankom 46.							
Država	Dokaz o formalnim kvalifikacijama	Tijelo koje dodjeljuje dokaz o kvalifikacijama	Svjedodžba priložena uz diplomu	Referentna akademska			

België/Belgique/Belgien	<p>1. Architect/ Architecte</p> <p>2. Architect/ Architecte</p> <p>3. Architect</p> <p>4. Architect/ Architecte</p> <p>5. Architect/ Architecte</p> <p>6. Burgelijke ingenieur-architect</p> <p>1. Architecte/ Architect</p> <p>2. Architecte/ Architect</p> <p>3. Architect</p> <p>4. Architecte/ Architect</p> <p>5. Architecte/ Architect</p> <p>6. Ingénieur-civil — architecte</p>	<p>1. Nationale hogescholen voor architectuur</p> <p>2. Hogere-architectuur-instituten</p> <p>3. Provinciaal Hoger Instituut voor Architectuur te Hasselt</p> <p>4. Koninklijke Academies voor Schone Kunsten</p> <p>5. Sint-Lucasscholen</p> <p>6. Faculteiten Toegepaste Wetenschappen van de Universiteiten</p> <p>7. „Faculté Polytechnique” van Mons</p> <p>1. Ecoles nationales supérieures d’architecture</p> <p>2. Instituts supérieurs d’architecture</p> <p>3. Ecole provinciale supérieure d’architecture de Hasselt</p> <p>4. Académies royales des Beaux-Arts</p> <p>5. Ecoles Saint-Luc</p> <p>6. Facultés des sciences appliquées des universités</p> <p>7. Faculté polytechnique de Mons</p> <p>— Kunstakademiets Arkitektskole København</p> <p>— Arkitektskolen i Århus</p>	godina 1988./1989.			
Danmark	Arkitekt cand. arch.	— Kunstakademiets Arkitektskole København — Arkitektskolen i Århus	1988./1989.			

Deutschland	Diplom-Ingenieur, Diplom-Ingenieur Univ.	—Universitäten (Architektur/Hochbau) —Technische Hochschulen (Architektur/Hochbau) —Technische Universitäten (Architektur/Hochbau) —Universitäten- Gesamthochschulen (Architektur/Hochbau) —Hochschulen für bildende Künste — Hochschulen für Künste	1988./1989.			
	Diplom-Ingenieur, Diplom-Ingenieur FH	—Fachhochschulen (Architektur/Hochbau) (16) —Universitäten- Gesamthochschulen (Architektur/Hochbau) bei entsprechenden Fachhochschulstudiengängen				
Ελλάς	Δίπλωμα αρχιτέκτονα — μηχανικού	—Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο (ΕΜΠ), τμήμα αρχιτεκτόνων — μηχανικών —Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης (ΑΠΘ), τμήμα αρχιτεκτόνων — μηχανικών της Πολυτεχνικής σχολής	Βεβαίωση που χορηγεί 1988./1989. το Τεχνικό πιμελητήριο Ελλάδας (ΤΕΕ) και η οποία επιτρέπει την άσκηση ραστηριοτήτων στον τομέα της αρχιτεκτονικής			
España	Título oficial de arquitecto	Rectores de las universidades enumeradas a continuación: —Universidad politécnica de Cataluña, escuelas técnicas superiores de arquitectura de Barcelona o del Vallès;	1988./1989. 1999./2000. 1999./2000. 1997./1998.			

<ul style="list-style-type: none"> —Universidad politécnica de Madrid, escuela técnica superior de arquitectura de Madrid; —Universidad politécnica de Las Palmas, escuela técnica superior de arquitectura de Las Palmas; —Universidad politécnica de Valencia, escuela técnica superior de arquitectura de Valencia; —Universidad de Sevilla, escuela técnica superior de arquitectura de Sevilla; —Universidad de Valladolid, escuela técnica superior de arquitectura de Valladolid; —Universidad de Santiago de Compostela, escuela técnica superior de arquitectura de La Coruña; —Universidad del País Vasco, escuela técnica superior de arquitectura de San Sebastián; —Universidad de Navarra, escuela técnica superior de arquitectura de Pamplona; —Universidad de Alcalá de Henares, escuela politécnica de Alcalá de Henares; —Universidad Alfonso X El Sabio, centro politécnico superior de Villanueva de la 	<p>1998./1999.</p> <p>1999./2000.</p> <p>1998./1999.</p> <p>1999./2000.</p> <p>1994./1995.</p>			
--	--	--	--	--

		Cañada; —Universidad de Alicante, escuela politécnica superior de Alicante; —Universidad Europea de Madrid; —Universidad de Cataluña, escuela técnica superior de arquitectura de Barcelona; —Universidad Ramón Llull, escuela técnica superior de arquitectura de La Salle; —Universidad S.E.K. de Segovia, centro de estudios integrados de arquitectura de Segovia; —Universidad de Granada, escuela técnica superior de arquitectura de Granada.			
France	1.Diplôme d'architecte DPLG, y compris dans le cadre de la formation professionnelle continue et de la promotion sociale. 2.Diplôme d'architecte ESA 3.Diplôme d'architecte ENSAIS	1.Le ministre chargé de l'architecture 2.Ecole spéciale d'architecture de Pariz 3.Ecole nationale supérieure des arts et industries de Strasbourg, section architecture	1988./1989.		
Ireland	1.Degree of Bachelor of Architecture (B.Arch.	1.National University of Ireland to architecture graduates of	1988./1989.		

Italia	<p>NUI) 2.Degree of Bachelor of Architecture (B.Arch.) (Previously, until 2002 – Degree standard diploma in architecture (Dip. Arch)) 3.Certificate of associateship (ARIAI) 4.Certificate of membership (MRIA)</p>	<p>University College Dublin Dublin Institute of Technology, Bolton Street, Dublin (College of Technology, Bolton Street, Dublin) 3.Royal Institute of Architects of Ireland 4.Royal Institute of Architects of Ireland — Università di Camerino — Università di Catania di Siracusa — Università di Chieti — Università di Ferrara — Università di Firenze — Università di Genova — Università di Napoli Federico II — Università di Napoli II — Università di Palermo — Università di Parma — Università di Reggio Calabria — Università di Roma „La Sapienza” — Universtia di Roma III — Università di Trieste — Politecnico di Bari — Politecnico di Milano — Politecnico di Torino —Istituto universitario di</p>	<p>Diploma di abilitazione all’esercizio indipendente della professione che viene rilasciato dal ministero della Pubblica Istruzione dopo che il candidato ha sostenuto con esito positivo l’esame di Stato davanti ad una commissione competente</p>	<p>1988./1989.</p>			
--------	---	--	---	--------------------	--	--	--

<p>—Laurea in ingegneria edile — architettura</p>	<p>architettura di Venezia — Università dell’Aquila — Università di Pavia —Università di Roma, „La Sapienza”</p>	<p>Diploma di abilitazione all’esercizio indipendente della professione che viene rilasciato dal ministero della Pubblica Istruzione dopo che il candidato ha sostenuto con esito positivo l’esame di Stato davanti ad una commissione competente</p>	<p>1998./1999.</p>		
<p>—Laurea specialistica in ingegneria edile - architettura</p>	<p>— Università dell’Aquila — Università di Pavia —Università di Roma „La Sapienza” — Università di Ancona —Università di Basilicata — Potenza — Università di Pisa — Università di Bologna — Università di Catania — Università di Genova — Università di Palermo —Università di Napoli Federico II —Università di Roma — Tor Vergata — Università di Trento — Politecnico di Bari — Politecnico di Milano</p>	<p>Diploma di abilitazione all’esercizio indipendente della professione che viene rilasciato dal ministero della Pubblica Istruzione dopo che il candidato ha sostenuto con esito positivo l’esame di Stato davanti ad una commissione competente</p>	<p>2003./2004.</p>		

—Laurea specialistica quinquennale in Architettura	—Prima Facoltà di Architettura dell'Università di Roma „La Sapienza”	Diploma di abilitazione all'esercizio indipendente della professione che viene rilasciato dal ministero della Pubblica istruzione dopo che il candidato ha sostenuto con esito positivo l'esame di Stato davanti ad una commissione competente	1998./1999. 1999./2000. 2003./2004. 2004./2005.			
—Laurea specialistica quinquennale in Architettura	— Università di Ferrara — Università di Genova — Università di Palermo					
—Laurea specialistica quinquennale in Architettura	— Politecnico di Milano — Politecnico di Bari — Università di Roma III					
—Laurea specialistica in Architettura	— Università di Firenze — Università di Napoli II — Politecnico di Milano II					
		Diploma di abilitazione all'esercizio indipendente della professione che viene rilasciato dal ministero della Pubblica istruzione dopo che il candidato ha sostenuto con esito positivo l'esame di Stato davanti ad una commissione competente				
		Diploma di abilitazione all'esercizio indipendente della professione che viene				

<p>Nederland</p>	<p>1.Het getuigschrift van het met goed gevolg afgelegde doctoraal examen van de studierichting bouwkunde, afstudeerrichting architectuur</p> <p>2.Het getuigschrift van het met goed gevolg</p>	<p>1.Technische Universiteit te Delft</p> <p>2.Technische Universiteit te Eindhoven</p>	<p>rilasciato dal ministero della Pubblica istruzione dopo che il candidato ha sostenuto con esito positivo l'esame di Stato davanti ad una commissione competente</p> <p>Diploma di abilitazione all'esercizio indipendente della professione che viene rilasciato dal ministero della Pubblica istruzione dopo che il candidato ha sostenuto con esito positivo l'esame di Stato davanti ad una commissione competente</p> <p>Verklaring van de Stichting Bureau Architectenregister die bevestigt dat de opleiding voldoet aan de normen van artikel 46.</p> <p>1988./1989.</p>			
------------------	--	---	--	--	--	--

<p>afgelegde doctoraal examen van de studierichting bouwkunde, differentiatie architectuur en urbanistiek</p> <p>3.Het getuigschrift hoger beroepsonderwijs, op grond van het met goed gevolg afgelegde examen verbonden aan de opleiding van de tweede fase voor beroepen op het terrein van de architectuur, afgegeven door de betrokken examencommissies van respectievelijk:</p> <p>—de Amsterdamse Hogeschool voor de Kunsten te Amsterdam</p> <p>—de Hogeschool Rotterdam en omstreken te Rotterdam</p> <p>—de Hogeschool Katholieke Leergangen te</p>			
--	--	--	--

	Tilburg —de Hogeschool voor de Kunsten te Arnhem —de Rijkshogeschool Groningen te Groningen —de Hogeschool Maastricht te Maastricht			
Österreich	1.Diplom-Ingenieur, Dipl.Ing. 2.Diplom- Ingenieur,Dipl.Ing. 3.Diplom-Ingenieur, Dipl.Ing. 4.Magister der Architektur, Magister architecturae, Mag. Arch. 5.Magister der Architektur, Magister architecturae, Mag. Arch. 6.Magister der Architektur, Magister architecturae, Mag. Arch.	1.Technische Universität Graz (Erzherzog-Johann-Universität Graz) 2.Technische Universität Wien 3.Universität Innsbruck (Leopold-Franzens-Universität Innsbruck) 4.Hochschule für Angewandte Kunst in Wien 5.Akademie der Bildenden Künste in Wien 6.Hochschule für künstlerische und industrielle Gestaltung in Linz	1998./1999.	
Portugal	Carta de curso de licenciatura em Arquitectura	—Faculdade de arquitectura da Universidade técnica de Lisboa —Faculdade de arquitectura da	1988./1989. 1991./1992.	

	Para os cursos iniciados a partir do ano académico de 1991/1992	Universidade do Porto —Escola Superior Artística do Porto —Faculdade de Arquitectura e Artes da Universidade Lusíada do Porto			
Suomi/Finland	Arkkitehdin tutkinto/Arkitexamen	—Teknillinen korkeakoulu/Tekniska högskolan (Helsinki) —Tampereen teknillinen korkeakoulu/Tammerfors tekniska högskola —Oulun yliopisto/Uleåborgs universitet		1998./1999.	
Sverige	Arkitektexamen	Chalmers Tekniska Högskola AB Kungliga Tekniska Högskolan		1998./1999.	
United Kingdom	1.Diplomas in architecture	Lunds Universitet 1. — Universities — Colleges of Art — Schools of Art	Certificate of architectural education, issued by the Architects Registration Board. The diploma and degree courses in architecture of the universities, schools and colleges of art should have met the requisite threshold standards as laid down	1988./1989.	

	<p>in Article 46 of this Directive and in Criteria for validation published by the Validation Panel of the Royal Institute of British Architects and the Architects Registration Board.</p> <p>EU nationals who possess the Royal Institute of British Architects Part I and Part II certificates, which are recognised by ARB as the competent authority, are eligible. Also EU nationals who do not possess the ARB-recognised Part I and Part II certificates will be eligible for the Certificate of Architectural Education if they can satisfy the Board that their standard and length of education has met the requisite threshold standards of Article 46 of this Directive and of the</p>			
--	---	--	--	--

<p>2.Degrees in architecture 3. Final examination 4.Examination in architecture 5.Examination Part II</p>	<p>2. Universities 3. Architectural Association 4. Royal College of Art 5.Royal Institute of British Architects</p>	<p>Criteria for validation.</p>		
<hr/>				
<p>(1) 1. siječnja 1983.</p> <p>(2) 1. siječnja 1983.</p> <p>(3) 1. kolovoza 1987. osim za osobe koje su započele osposobljavanje prije tog datuma</p> <p>(4) 31. prosinca 1971.</p> <p>(5) 31. listopada 1999.</p> <p>(6) Dokaz o kvalifikacijama se više ne izdaje za one koji su počeli osposobljavanje nakon 5. ožujka 1982.</p> <p>(7) 9. srpnja 1984.</p> <p>(8) 3. prosinca 1971.</p> <p>(9) 31. listopada 1993.</p> <p>(10) Dokaz o kvalifikacijama se više ne izdaje za one koji su počeli osposobljavanje nakon 5. ožujka 1982.</p> <p>(11) 8. srpnja 1984.</p> <p>(12) 1. siječnja 1983., osim za osobe koje su započele osposobljavanje prije ovog datuma i završile ga do kraja 1988.</p> <p>(13) 31. prosinca 1994.</p>				

<p>(14) 1. siječnja 1983.</p> <p>(15) Osposobljavanje kojim se dobiva dokaz o formalnoj osposobljenosti za specijalista dentalne, oralne i maksilofacijalne kirurgije (osnovno medicinsko i zubarsko osposobljavanje) podrazumijeva završen i potvrđen studij medicine (članak 24.) i uz to završen i potvrđen osnovni studij dentalne medicine (članak 34.).</p> <p>(16) Diese Diplome sind je nach Dauer der durch sie abgeschlossenen Ausbildung gemäß Artikel 47 Absatz 1 anzuerkennen.</p>												
<p>PRILOG VI.</p> <p>Stečena prava koja se primjenjuju na profesije priznate na temelju usklađivanja minimalnih uvjeta osposobljavanja</p> <p>6. Dokaz o formalnoj osposobljenosti arhitekata koji koriste stečena prava u skladu s člankom 49. stavkom 1.</p> <table border="0"> <thead> <tr> <th data-bbox="69 715 302 751">Država</th> <th data-bbox="302 715 1400 751">Dokaz o formalnoj osposobljenosti</th> <th data-bbox="1400 715 1608 826">Referentna akademska godina</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="69 826 302 1305">België/Belgique/ Belgien</td> <td data-bbox="302 826 1400 1305"> <ul style="list-style-type: none"> —diplome koje dodjeljuju visoke državne škole za arhitekturu ili visokoškolski državni zavodi za arhitekturu (architecte-architect) —diplome koje dodjeljuje Visoka škola za arhitekturu pokrajine Hasselt (architect) —diplome koje dodjeljuje Kraljevska umjetnička akademija (architecte – architect) —diplome koje dodjeljuje „écoles Saint-Luc” (architecte – architect) —sveučilišne diplome iz građevinarstva, s potvrdom o obavljenom pripravništvu koju izdaje udruženje arhitekata i koja imatelju daje pravo nošenja profesionalnog naziva arhitekta (architecte – architect) —diplome iz arhitekture koje dodjeljuje centralna ili državna ispitna komisija za arhitekturu (architecte – architect) —diplome iz građevinarstva/arhitekture i diplome iz arhitekture/građevinarstva koje dodjeljuju fakulteti primijenjenih znanosti sveučilišta i Politehnički fakultet u Monsu (ingénieur architecte, ingénieur-architect) </td> <td data-bbox="1400 826 1608 863">1987./1988.</td> </tr> <tr> <td data-bbox="69 1305 302 1412">Česká republika</td> <td data-bbox="302 1305 1400 1412">—Diplome koje dodjeljuju fakulteti u okviru „České vysoké učení technické” (Češko tehničko sveučilište u Pragu):</td> <td data-bbox="1400 1305 1608 1342">2006./2007.</td> </tr> </tbody> </table>	Država	Dokaz o formalnoj osposobljenosti	Referentna akademska godina	België/Belgique/ Belgien	<ul style="list-style-type: none"> —diplome koje dodjeljuju visoke državne škole za arhitekturu ili visokoškolski državni zavodi za arhitekturu (architecte-architect) —diplome koje dodjeljuje Visoka škola za arhitekturu pokrajine Hasselt (architect) —diplome koje dodjeljuje Kraljevska umjetnička akademija (architecte – architect) —diplome koje dodjeljuje „écoles Saint-Luc” (architecte – architect) —sveučilišne diplome iz građevinarstva, s potvrdom o obavljenom pripravništvu koju izdaje udruženje arhitekata i koja imatelju daje pravo nošenja profesionalnog naziva arhitekta (architecte – architect) —diplome iz arhitekture koje dodjeljuje centralna ili državna ispitna komisija za arhitekturu (architecte – architect) —diplome iz građevinarstva/arhitekture i diplome iz arhitekture/građevinarstva koje dodjeljuju fakulteti primijenjenih znanosti sveučilišta i Politehnički fakultet u Monsu (ingénieur architecte, ingénieur-architect) 	1987./1988.	Česká republika	—Diplome koje dodjeljuju fakulteti u okviru „České vysoké učení technické” (Češko tehničko sveučilište u Pragu):	2006./2007.			
Država	Dokaz o formalnoj osposobljenosti	Referentna akademska godina										
België/Belgique/ Belgien	<ul style="list-style-type: none"> —diplome koje dodjeljuju visoke državne škole za arhitekturu ili visokoškolski državni zavodi za arhitekturu (architecte-architect) —diplome koje dodjeljuje Visoka škola za arhitekturu pokrajine Hasselt (architect) —diplome koje dodjeljuje Kraljevska umjetnička akademija (architecte – architect) —diplome koje dodjeljuje „écoles Saint-Luc” (architecte – architect) —sveučilišne diplome iz građevinarstva, s potvrdom o obavljenom pripravništvu koju izdaje udruženje arhitekata i koja imatelju daje pravo nošenja profesionalnog naziva arhitekta (architecte – architect) —diplome iz arhitekture koje dodjeljuje centralna ili državna ispitna komisija za arhitekturu (architecte – architect) —diplome iz građevinarstva/arhitekture i diplome iz arhitekture/građevinarstva koje dodjeljuju fakulteti primijenjenih znanosti sveučilišta i Politehnički fakultet u Monsu (ingénieur architecte, ingénieur-architect) 	1987./1988.										
Česká republika	—Diplome koje dodjeljuju fakulteti u okviru „České vysoké učení technické” (Češko tehničko sveučilište u Pragu):	2006./2007.										

- „Vysoká škola architektury a pozemního stavitelství“ (Fakultet za architekturu i građevinarstvo (do 1951.),
- „Fakulta architektury a pozemního stavitelství“ (Fakultet za architekturu i građevinarstvo) (od 1951. do 1960.),
- „Fakulta stavební“ (Fakultet za građevinarstvo) (od 1960.), studijski smjerovi: visokogradnja i konstrukcije, visokogradnja, građevinarstvo i arhitektura, arhitektura (uključujući urbanizam i prostorno planiranje), niskogradnja i građevinarstvo za industrijsku i poljoprivrednu proizvodnju, ili studijski program građevinarstva s usmjerenjem visokogradnje i arhitekture,
- „Fakulta architektury“ (Fakultet za architekturu) (od 1976.), studijski smjerovi: arhitektura, urbanizam i prostorno planiranje, ili studijski program: arhitektura i urbanizam s usmjerenjem: arhitektura, teorija arhitektonskog projektiranja, urbanizam i prostorno planiranje, povijest arhitekture i rekonstrukcija povijesnih spomenika, ili arhitektura i građevinarstvo.
- Diplome koje je dodijelila „Vysoká škola technická Dr. Edvarda Beneše“ (do 1951.) na području arhitekture i građevinarstva,
- Diplome koje je dodijelila „Vysoká škola stavitelství v Brně“ (od 1951. do 1956.) na području arhitekture i građevinarstva,
- Diplome koje je dodjeljuje „Vysoké učení technické v Brně“, „Fakulta architektury“ (Fakultet za architekturu) (od 1956.) za studijski smjer arhitekture i urbanizma, ili „Fakulta stavební“ (Fakultet za građevinarstvo) (od 1956.) za studijski smjer građevine.
- Diplome koje dodjeljuje „Vysoká škola báňská — Technická univerzita Ostrava“, „Fakulta stavební“ (Fakultet za građevinarstvo) (od 1997.) za studijski smjer konstrukcija i arhitekture, ili za studijski smjer građevinarstva,
- Diplome koje dodjeljuje „Technická univerzita v Liberci“, „Fakulta architektury“ (Fakultet za architekturu) (od 1994.) za studijski program arhitekture i urbanizma s usmjerenje arhitekture,
- Diplome koje dodjeljuje „Akademie výtvarných umění v Praze“ za studijski program umjetnosti, s usmjerenjem arhitektonskog projektiranja,
- Diplome koje dodjeljuje „Vysoká škola umělecko-průmyslová v Praze“ za studijski program umjetnosti, s usmjerenjem arhitekture,
- Ovlaštenje koje izdaje „Česká komora architektů“ bez specifikacije područja ili za područje visokogradnje;

Danmark	<ul style="list-style-type: none"> —diplome koje dodjeljuju državne škole za arhitekturu u Kopenhagenu i Aarhusu (arhitekt) 1987./1988. —potvrda o registraciji koju izdaje Savez arhitekata u skladu sa Zakonom br. 202 od 28. svibnja 1975. (registreret arkitekt) —diplome koje izdaje Visoka škola za građevinarstvo (bygningskonstruktoer), uz potvrdu nadležnih tijela kojom se potvrđuje da je osoba položila ispit formalne izobrazbe i koji sadrži ocjenu nacrtu koji je podnositelj izradio i izveo tijekom najmanje šestogodišnjeg stvarnog obavljanja djelatnosti navedenih u članku 48. ove Direktive 			
Deutschland	<ul style="list-style-type: none"> —diplome koje dodjeljuju umjetničke visokoškolske institucije (Dipl.-Ing., Architekt (HfbK) 1987./1988. —diplome koje dodjeljuju odjeli za arhitekturu (Architektur/Hochbau) na „Technische Hochschulen” tehničkih sveučilišta, sveučilišta i „Gesamthochschulen”, ako su te institucije povezane u „Gesamthochschulen” (Dipl.-Ing. i bilo koji drugi naziv koji se nositeljima ovih diploma može odrediti kasnije). —diplome koje dodjeljuju odjeli za arhitekturu (Architektur/Hochbau) na „Fachhochschulen”, te odjeli za arhitekturu (Architektur/Hochbau) na „Gesamthochschulen”, ako su te institucije povezane u „Gesamthochschulen”, uz potvrdu, ako studij traje manje od četiri ali ne manje od tri godine, koja potvrđuje četverogodišnje razdoblje stručnog iskustva u Saveznoj Republici Njemačkoj, a koju izdaje stručno tijelo u skladu s člankom 47. stavkom 1. (Ingenieur grad. i bilo koji drugi naziv koji se nositeljima ovih diploma može dati kasnije). —diplome (Prüfungszeugnisse) koje su prije 1. siječnja 1973. dodijelili odjeli arhitekture na „Ingenieurschulen” i „Werkkunstschulen”, uz potvrdu nadležnih tijela kojom se potvrđuje da je određena osoba položila ispit formalne osposobljenosti i koji sadrži ocjenu nacrtu koje je podnositelj izradio i izveo tijekom najmanje šestogodišnjeg stvarnog obavljanja djelatnosti navedenih u članku 48. ove Direktive 			
Eesti	<ul style="list-style-type: none"> —diplom arhitektuuri erialal, väljastatud Eesti Kunstiakadeemia arhitektuuri teaduskonna poolt alates 1996. aastast (diploma arhitekture koju od 1996. dodjeljuje Fakultet arhitekture na estonskoj akademiji umjetnosti), väljastatud Tallinna Kunstiülikooli poolt 1989.-1995. (koju je dodjeljivalo Sveučilište umjetnosti iz Tallinna u razdoblju 1989.-1995.), väljastatud Eesti NSV Riikliku 			

Ελλάς	<p>Kunstiinstituudi poolt 1951.- 1988. (koju je dodjeljivao Državni institut za umjetnost Estonske SSR između 1951. i 1988.)</p> <p>—diplome inženjera/arhitekta koje dodjeljuje Atenski Metsovion Polytechnion zajedno s potvrdom koju izdaje Grčka tehnička komora, a koja potvrđuje pravo obavljanja djelatnosti iz područja arhitekture</p> <p>—diplome inženjera/arhitekta koje dodjeljuje Solunski Aristotelion Panepistimion zajedno s potvrdom koju izdaje Grčka tehnička komora, a koja potvrđuje pravo obavljanja djelatnosti iz područja arhitekture</p> <p>—diplome inženjera/građevinara koje dodjeljuje Atenski Metsovion Polytechnion zajedno s potvrdom koju izdaje Grčka tehnička komora, a koja potvrđuje pravo obavljanja djelatnosti iz područja arhitekture</p> <p>—diplome inženjera/građevinara koje dodjeljuje Solunski Aristotelion zajedno s potvrdom koju izdaje Grčka tehnička komora, a koja potvrđuje pravo obavljanja djelatnosti iz područja arhitekture</p> <p>—diplome inženjera/građevinara koje dodjeljuje Panepistimion Thrakis zajedno s potvrdom koju izdaje Grčka tehnička komora, a koja potvrđuje pravo obavljanja djelatnosti iz područja arhitekture</p> <p>—diplome inženjera/građevinara koje dodjeljuje Panepistimion Patron zajedno s potvrdom koju izdaje Grčka tehnička komora, a koja potvrđuje pravo obavljanja djelatnosti iz područja arhitekture</p>	1987./1988.			
España	<p>Službena formalna kvalifikacija arhitekta (título oficial de arquitecto) koju dodjeljuje Ministarstvo obrazovanja i znanosti, ili sveučilišta</p>	1987./1988.			
France	<p>—vladine diplome iz arhitekture koje je do 1959. izdavalo Ministarstvo obrazovanja, a kasnije Ministarstvo kulture (architecte DPLG)</p> <p>—diplome koje dodjeljuje „Ecole spéciale d’architecture” (architecte DESA)</p> <p>—diplome koje od 1955. dodjeljuje „Ecole nationale supérieure des arts et industries de Strasbourg” (prije „Ecole nationale d’ingénieurs de Strasbourg”), odjel za arhitekturu (architecte ENSAIS)</p>	1987./1988.			
Ireland	<p>—diploma Bachelor of Architecture koju dodjeljuje Irsko državno sveučilište diplomantima arhitekture na University College u Dublinu (B Arch. (NUI))</p> <p>—standardna diploma arhitekture koju dodjeljuje College of Technology, Bolton Street, Dublin (Dipl. Arch.)</p> <p>—potvrda o pridruženom članstvu u Royal Institute of Architects of Ireland (Kraljevski institut irskih arhitekata) (ARIAI)</p>				

Italia	<p>— potvrda o članstvu u Royal Institute of Architects of Irland (MRIAI)</p> <p>—diplome „laurea in architettura” koje dodjeljuju sveučilišta, politehničke institucije i visokoškolske institucije arhitekture u Veneciji i u Reggio Calabria, uz diplomu koja njezinom nositelju omogućuje samostalno obavljanje profesije arhitekta, koju dodjeljuje ministar obrazovanja nakon što podnositelj pred nadležnim tijelom položi državni ispit koji mu omogućuje samostalno obavljanje profesije arhitekta (dott. Architetto)</p> <p>—diplome „laurea in ingegneria” za visokogradnju koje dodjeljuju sveučilišta i politehničke institucije, uz diplomu koja njezinom nositelju omogućuje samostalno obavljanje profesije na području arhitekture, koju dodjeljuje ministar obrazovanja nakon što podnositelj pred nadležnim tijelom položi državni ispit koji mu omogućuje samostalno obavljanje profesije (dott. Architetto ili dott. Ing. In ingegneria civile)</p>	1987./1988.			
Κύπρος	<p>—Βεβαίωση Εγγραφής στο Μητρώο Αρχιτεκτόνων που εκδίδεται από το Επιστημονικό και Τεχνικό Επιμελητήριο Κύπρου (Potvrda o upisu u Registar arhitekata koju izdaje Znanstvena i tehnička komora Cipra (E TEK))</p>	2006./2007.			
Latvija	<p>—„Arhitekta diploms” ko izsniegusi Latvijas Valsts Universitātes Inženierceltniecības fakultātes Arhitektūras nodaļa līdz 1958.gadam, Rīgas Politehniskā Institūta Celtniecības fakultātes Arhitektūras nodala no 1958.gada līdz 1991.gadam, Rīgas Tehniskās Universitātes Arhitektūras fakultate kopš 1991.gada, un „Arhitekta prakses sertifikats”, ko izsniedz Latvijas Arhitektu savienība („diploma iz arhitekture” koju je do 1958. dodjeljivao Odjel za arhitekturu Građevinarskog fakulteta Latvijskog državnog sveučilišta; od 1958. do 1991. Odjel za arhitekturu Građevinarskog fakulteta Politehničkog instituta u Rigi; od 1991. i 1992. Fakultet za arhitekturu Tehničkog sveučilišta u Rigi, te potvrda o registraciji koju izdaje Udruga arhitekata Latvije)</p>	2006./2007.			
Lietuva	<p>—diplome inženjera arhitekture/arhitekta koje je do 1969. izdavao Kauno politechnikos institutas (inžinierius architektas/architektas),</p> <p>—diplome arhitekt, diplomirani arhitekt, magistar arhitekture koje je izdavao Vilnius inžinerinis statybos institutas do 1990., Vilniaus technikos universitetas do 1996., te Vilnius Gedimino technikos universitetas od 1996. (architektas/architekturos bakalauras/architekturos magistras),</p> <p>—diplome za specijaliste koji su završili program osposobljavanja za arhitekta/diplomiranog arhitekta/magistra arhitekture koje je dodjeljivao LTSR</p>	2006./2007.			

	<p>Valstybinis dailes institutas do 1990.; od 1990. Vilniaus dailes akademija (architektūros kursas/architektūros bakalauras/architektūros magistras), —diplome diplomirani arhitekt/magistar arhitekture koje od 1997. dodjeljuje Kauno technologijos universitetas (architektūros bakalauras/architektūros magistras). Svim ovim diplomama mora biti priložena potvrda koju izdaje komisija za izdavanje potvrda a koja vlasniku te potvrde daje pravo obavljanja djelatnosti iz područja arhitekture (Certified Architect/Atestuotas architektas)</p>			
Magyarország	<p>—„okleveles építészmérnök” diploma (diploma arhitekture, magistar znanosti arhitekture) koju dodjeljuju sveučilišta, —„okleveles építész tervező művész” diploma (diploma magistra znanosti iz arhitekture i građevinarstva) koju dodjeljuju sveučilišta</p>	2006./2007.		
Malta	<p>—Perit: Lawrja ta’ Perit koju dodjeljuje Universita’ ta’ Malta i s kojom se stječe pravo upisa kao Perit</p>	2006./2007.		
Nederland	<p>—svjedodžba kojom se potvrđuje da je osoba položila diplomski ispit iz arhitekture, 1987./1988. koju izdaje odjel za arhitekturu tehničkih visokih škola u Delftu ili Eindhovenu (bouwkundig ingenieur) —diplome koje izdaju državno priznate akademije za arhitekturu (architect) —diplome koje su do 1971. izdavali prijašnji fakulteti za arhitekturu (Hoger Bouwkunstonderricht) (architect HBO) —diplome koje su do 1971. izdavali prijašnji fakulteti za arhitekturu (voortgezet Bouwkunstonderricht) (architect VBO) —svjedodžba kojom se potvrđuje da je osoba položila ispit koji organizira Savez arhitekata pri „Bond van Nederlandse Architecten” (Red nizozemskih arhitekata, BNA) (architect) —diploma koju izdaje „Stichting Instituut voor Architectuur” (fondacija „Institut za arhitekturu”) (IVA) po završetku programa osposobljavanja koju organizira ova fondacija i koji traje najmanje četiri godine (architect), uz potvrdu nadležnih tijela kojom se potvrđuje da je osoba položila ispit formalne osposobljenosti i koja sadrži ocjenu nacrtu koji je podnositelj izradio i izveo tijekom najmanje šestogodišnjeg stvarnog obavljanja djelatnosti navedenih u članku 44. ove Direktive —potvrda koju izdaju nadležna tijela i kojom se potvrđuje da je osoba prije 5. kolovoza 1985. položila diplomski ispit za „Kandidaat in de bouwkunde” pri tehničkom fakultetu u Delftu ili Eindhovenu, i da je kroz razdoblje od najmanje</p>			

<p>Österreich</p>	<p>pet godina neposredno prije ovog datuma obavljala djelatnosti arhitekta, čija važnost i priroda, osiguravaju stručnost za obavljanje tih djelatnosti, u skladu s nizozemskim zahtjevima (architect)</p> <p>—potvrda koju izdaju nadležna tijela samo osobama koje su prije 5. kolovoza 1985. navršile 40 godina života, kojom se potvrđuje da je osoba kroz razdoblje od najmanje pet godina neposredno prije ovog datuma obavljala djelatnosti arhitekta, čija važnost i priroda, osiguravaju stručnost za obavljanje tih djelatnosti, u skladu s nizozemskim zahtjevima (architect)</p> <p>—potvrde iz sedme i osme alineje ne moraju se više priznavati od datuma stupanja na snagu nizozemskih zakona i propisa koji uređuju započinjanje obavljanja i obavljanje arhitekturnih djelatnosti pod profesionalnim nazivom arhitekta, ako prema tim odredbama te potvrde ne dozvoljavaju započinjanje obavljanja djelatnosti pod profesionalnim nazivom arhitekta</p> <p>—diplome koje dodjeljuju sveučilišta za tehnologiju u Beču i Grazu, te sveučilište u 1997./1998. Innsbrucku, Fakultet za građevinarstvo („Bauingenieurwesen”) i arhitekturu („Architektur”) s usmjerenjem arhitekture, građevinarstva („Bauingenieurwesen”), visokogradnje („Hochbau”) i „Wirtschaftsingenieurwesen - Bauwesen”)</p> <p>—diplome koje dodjeljuje sveučilište za „Bodenkultur” na studijskom programu „Kulturtechnik und Wasserwirtschaft”</p> <p>—diplome koje dodjeljuje Fakultet za primijenjenu umjetnost Sveučilišta u Beču, za studij arhitekture</p> <p>—diplome koje dodjeljuje Umjetnička akademija u Beču, za studij arhitekture</p> <p>—diplome ovlaštenih inženjera (Ing.) koje dodjeljuje visoka tehnička škola ili visoka građevinska škola s licencom „Baumeister” koja potvrđuje najmanje šest godina stručnog iskustva u Austriji i položen ispit</p> <p>—diplome koje dodjeljuje Fakultet za umjetničko i industrijsko osposobljavanje u Linzu, za studij arhitekture</p> <p>—potvrda o kvalifikaciji za građevinskog inženjera ili građevinskog konzultanta na području izgradnje („Hochbau”, „Bauwesen”, „Wirtschaftsingenieurwesen - Bauwesen”, „Kulturtechnik und Wasserwirtschaft”) u skladu sa Zakonom o građevinskim tehničarima (Ziviltechnikergesetz, BGBl. No 156/1994)</p>			
<p>Polska</p>	<p>Diplome koje dodjeljuju arhitektonski fakulteti:</p>	<p>2006./2007.</p>		

—Tehnološko sveučilište u Varšavi, Fakultet arhitekture u Varšavi (Politehnika Warszawska, Wydział Architektury); profesionalni naziv za arhitekta: inženjer arhitekt, magister nauk technicznych; inženjer arhitekt; inženjera magistra arhitekture; magistra inženjera arhitekture; magistra inženjera arhitekta; magister inženjer arhitekt (od 1945. do 1948., naziv: inženjer arhitekt, magister nauk technicznych; od 1951. do 1956., naziv: inženjer arhitekt; od 1954. do 1957., 2. stupanj, naziv: inženjera magistra arhitekture; od 1957. do 1959., naziv: inženjera magistra arhitekture; od 1959. do 1964., naziv: magistra inženjera arhitekture; od 1964. do 1982., naziv: magistra inženjera arhitekta; od 1983. do 1990., naziv: magister inženjer arhitekt; od 1991., naziv: magistra inženjera arhitekta), —Tehnološko sveučilište u Krakóvu, Fakultet arhitekture u Krakóvu (Politehnika Krakowska, Wydział Architektury); profesionalni naziv arhitekta: magister inženjer arhitekt (od 1945. do 1953. Sveučilište za rudarstvo i metalurgiju, Politehnički fakultet arhitekture – Akademia Górniczo-Hutnicza, Politechniczny Wydział Architektury), —Tehnološko sveučilište u Wrocławu, Fakultet arhitekture u Wrocławu (Politehnika Wrocławska, Wydział Architektury); profesionalni naziv arhitekta: inženjer arhitekt, magister nauk technicznych; magister inženjer arhitekture; magister inženjer arhitekt (od 1949. do 1964., naziv: inženjer arhitekt, magister nauk technicznych; od 1956. do 1964., naziv: magister inženjer arhitekture; od 1964., naziv: magister inženjer arhitekt), —Tehnološko sveučilište u Šleziji, Fakultet arhitekture u Gliwicama (Politehnika Śląska, Wydział Architektury); profesionalni naziv arhitekta: inženjer arhitekt; magister inženjer arhitekt (od 1945. do 1955., Fakultet inženjerstva i građevine - Wydział Inżynieryjno-Budowlany, naziv: inženjer arhitekt; od 1961. do 1969., Fakultet industrijske građevine i općeg inženjerstva - Wydział Budownictwa Przemysłowego i Ogólnego, naziv: magister inženjer arhitekt; od 1969. do 1976., Fakultet građevinarstva i arhitekture - Wydział Budownictwa i Architekture, naziv: magister inženjer arhitekt; od 1977., Fakultet arhitekture - Wydział Architektury, naziv: magister inženjer arhitekt i od 1995., naziv: inženjer arhitekt), —Tehnološko sveučilište u Poznańu, Fakultet arhitekture u Poznańu (Politehnika Poznańska, Wydział Architektury); profesionalni naziv arhitekta: inženjer				

<p>Portugal</p>	<p>arhitekture; inženjier architekt; magister inženjier architekt (od 1945. do 1955. Visoka tehnička škola, Fakultet arhitekture – Szkoła Inżynierska, Wydział Architektury, naziv: inženjier arhitekture; od 1978., naziv: magister inženjier architekt i od 1999., naziv: inženjier architekt),</p> <p>—Tehničko sveučilište u Gdańsku, Fakultet arhitekture u Gdańsku (Politehnika Gdańska, Wydział Architektury); profesionalni naziv arhitekta: magister inženjier architekt (od 1945. do 1969. Fakultet arhitekture - Wydział Architektury, od 1969. do 1971. Fakultet građevinarstva i arhitekture - Wydział Budownictwa i Architektury, od 1971. do 1981. Institut za arhitekturu i urbanizam - Instytut Architektury i Urbanistyki, od 1981. Fakultet arhitekture - Wydział Architektury),</p> <p>—Tehničko sveučilište u Białystoku, Fakultet arhitekture u Białystoku (Politehnika Białostocka, Wydział Architektury); profesionalni naziv arhitekta: magister inženjier architekt (od 1975. do 1989. Institut za arhitekturu - Instytut Architektury),</p> <p>—Tehničko sveučilište u Łódźu, Fakultet građevinarstva, arhitekture i okolišnog inženjeringa u Łódźu (Politehnika Łódzka, Wydział Budownictwa, Architektury i Inżynierii Środowiska); profesionalni naziv arhitekta: inženjier architekt; magister inženjier architekt (od 1973. do 1993 Fakultet građevinarstva i arhitekture - Wydział Budownictwa i Architektury, te od 1992. Fakultet građevinarstva, arhitekture i okolišnog inženjeringa — Wydział Budownictwa, Architektury i Inżynierii Srodowiska; naziv: od 1973. do 1978., naziv: inženjier architekt, do 1978., naziv: inženjier architekt, od 1978., naziv: magister inženjier architekt),</p> <p>—Tehničko sveučilište u Szczecinu, Fakultet građevinarstva i arhitekture u Szczecinu (Politehnika Szczecińska, Wydział Budownictwa i Architektury); profesionalni naziv arhitekta: inženjier architekt; magister inženjier architekt (od 1948. do 1954. Visoka tehnička škola, Fakultet arhitekture - Wyższa Szkoła Inżynierska, Wydział Architektury, naziv: inženjier architekt, od 1970., naziv: magister inženjier architekt i od 1998., naziv: inženjier architekt),</p> <p>Svim ovim diplomama mora biti priložena potvrda o članstvu koju izdaje nadležna regionalna komora arhitekata u Poljskoj, i kojom se daje pravo obavljanja djelatnosti iz područja arhitekture u Poljskoj.</p> <p>—diploma „diploma do curso especial de arquitectura” koju dodjeljuju škole za 1987./1988.</p>			
-----------------	--	--	--	--

	<p>umjetnost u Lisabonu i Portu</p> <p>—diploma arhitekture „diploma de architecto” koju dodjeljuju škole za umjetnost u Lisabonu i Portu</p> <p>—diploma „diploma do curso de arquitectura” koju dodjeljuju visoke škole za umjetnost u Lisabonu i Portu</p> <p>—diploma „diploma de licenciatura em arquitectura” koju dodjeljuje Visoka škola za umjetnost u Lisabonu</p> <p>—diploma „carta de curso de licenciatura em arquitectura” koju dodjeljuju Tehničko sveučilište u Lisabonu i Sveučilište u Portu</p> <p>—sveučilišna diploma iz građevinarstva (licenciatura em engenharia civil) koju dodjeljuje Visoki tehnički institut Tehničkog sveučilišta u Lisabonu</p> <p>—sveučilišna diploma iz građevinarstva (licenciatura em engenharia civil) koju dodjeljuje Tehnički fakultet (de Engenharia) Sveučilišta u Portu</p> <p>—sveučilišna diploma iz građevinarstva (licenciatura em engenharia civil) koju dodjeljuje Fakultet znanosti i tehnologije Sveučilišta u Coimbri</p> <p>—sveučilišna diploma iz građevinarstva, proizvodnje (licenciatura em engenharia civil, produção) koju dodjeljuje Sveučilište u Minhu</p>			
Slovenija	<p>—„Univerzitetni diplomirani inženir arhitekture/univerzitetna diplomirana inženirka 2006./2007. arhitekture” (sveučilišna diploma arhitekture) koju dodjeljuje Fakultet za arhitekturu, kojoj se prilaže zakonom priznata potvrda nadležnog tijela iz područja arhitekture, kojom se daje pravo obavljanja djelatnosti iz područja arhitekture</p> <p>—Sveučilišna diploma koju dodjeljuju tehnički fakulteti i kojom se daje naziv „univerzitetni diplomirani inženir (univ.dipl.inž.)/univerzitetna diplomirana inženirka”, kojoj se prilaže zakonom priznata potvrda nadležnog tijela iz područja arhitekture, kojom se daje pravo obavljanja djelatnosti iz područja arhitekture</p>			
Slovensko	<p>—Diploma na studijskom smjeru „arhitektura i visokogradnja („architektúra a pozemné staviteľstvo”) koju je dodjeljivalo Slovačko tehničko sveučilište (Slovenská vysoká škola technická) u Bratislavi od 1950. – 1952. (naziv: Ing.),</p> <p>—Diploma na studijskom smjeru „arhitektura” („architektúra”) koju je dodjeljivao Fakultet arhitekture i građevinarstva Slovačkog tehničkog sveučilišta (Fakulta architektúry a pozemného staviteľstva, Slovenská vysoká škola technická) u Bratislavi od 1952. – 1960. (naziv: Ing. arch.),</p> <p>—Diploma na studijskom smjeru „visokogradnja” („pozemné staviteľstvo”) koju je</p>	2006./2007.		

- dodjeljivao Fakultet arhitekture i građevinarstva Slovačkog tehničkog sveučilišta (Fakulta architektúry a pozemného staviteľstva, Slovenská vysoká škola technická) u Bratislavi od 1952. – 1960. (naziv: Ing.),
- Diploma na studijskom smjeru „arhitektura” („architektúra”) koju je dodjeljivao Fakultet građevinarstva Slovačkog tehničkog sveučilišta (Stavebná fakulta, Slovenská vysoká škola technická) u Bratislavi od 1961. – 1976. (naziv: Ing. arch.),
 - Diploma na studijskom smjeru „visokogradnja” („pozemné stavby”) koju je dodjeljivao Fakultet građevinarstva Slovačkog tehničkog sveučilišta (Stavebná fakulta, Slovenská vysoká škola technická) u Bratislavi od 1961. - 1976. (naziv: Ing.),
 - Diploma na studijskom smjeru „arhitektura” („architektúra”) koju dodjeljuje Fakultet arhitekture Slovačkog tehničkog sveučilišta (Fakulta architektúry, Slovenská vysoká škola technická) u Bratislavi od 1977. (naziv: Ing. arch.),
 - Diploma na studijskom smjeru „urbanizam” („urbanizmus”) koju dodjeljuje Fakultet arhitekture Slovačkog tehničkog sveučilišta (Fakulta architektúry, Slovenská vysoká škola technická) u Bratislavi od 1977. (naziv: Ing. arch.),
 - Diploma na studijskom smjeru „visokogradnja” („pozemné stavby”) koju je dodjeljivao Fakultet građevinarstva Slovačkog tehničkog sveučilišta (Stavebná fakulta, Slovenská technická univerzita) u Bratislavi od 1977.- 1997. (naziv: Ing.),
 - Diploma na studijskom smjeru „arhitektura i visokogradnja” („architektúra a pozemné stavby”) koju dodjeljuje Fakultet građevinarstva Slovačkog tehničkog sveučilišta (Stavebná fakulta, Slovenská technická univerzita) u Bratislavi od 1998. (naziv: Ing.),
 - Diploma na studijskom smjeru „visokogradnja – specijalizacija: arhitektura” („pozemné stavby - špecializácia: architektúra”) koju je dodjeljivao Fakultet građevinarstva Slovačkog tehničkog sveučilišta (Stavebná fakulta, Slovenská technická univerzita) u Bratislavi od 2000. – 2001. (naziv: Ing.),
 - Diploma na studijskom smjeru „visokogradnja i arhitektura” („pozemné stavby a architektúra”) koju dodjeljuje Fakultet građevinarstva Slovačkog tehničkog sveučilišta (Stavebná fakulta - Slovenská technická univerzita) u Bratislavi od 2001. (naziv: Ing.),
 - Diploma na studijskom smjeru „arhitektura” („architektúra”) koju dodjeljuje Akademija za umjetnost i dizajn (Vysoká škola výtvarných umení) u Bratislavi od

	<p>1969. (naziv: Akad. arch. do 1990; Mgr. od 1990. do 1992.; Mgr. arch. od 1992. do 1996.; Mgr. art. od 1997.),</p> <p>—Diploma na studijskom smjeru „visokogradnja” („pozemné staviteľstvo”) koju je dodjeljivao Fakultet građevinarstva Tehničkog sveučilišta (Stavebná fakulta, Technická univerzita) u Košicama od 1981. – 1991. (naziv: Ing.),</p> <p>Svim ovim diplomama mora se priložiti:</p> <p>—ovlaštenje Slovačke komore arhitekata (Slovenská komora architektov) u Bratislavi bez specifikacije područja ili za područje „visokogradnje” („pozemné stavby”) ili „prostornog planiranja” („územné plánovanie”),</p> <p>—ovlaštenje Slovačke komore građevinara (Slovenská komora stavebných inžinierov) u Bratislavi za područje visokogradnje („pozemné stavby”)</p>			
Suomi/Finland	<p>—diplome koje dodjeljuju odjeli za arhitekturu Tehnološkog sveučilišta i Sveučilišta 1997./1998. u Oulu (arkkitehti/arkitekt)</p> <p>—diplome koje dodjeljuju instituti za tehnologiju (rakennusarkkiteht/byggnadsarkitekt)</p>			
Sverige	<p>—diplome koje dodjeljuju Škola za arhitekturu Kraljevskog instituta za tehnologiju, 1997./1998. Institut za tehnologiju Chalmers i Institut za tehnologiju na Sveučilištu u Lundu (arkitekt, sveučilišna diploma arhitekture)</p> <p>—potvrda o članstvu u „Svenska Arkitekters Riksförbund” (SAR) ako su osobe završile osposobljavanje u državi na koju se primjenjuje ova Direktiva</p>			
United Kingdom	<p>—kvalifikacije koje se dodjeljuju nakon polaganja ispita na:</p> <p>—the Royal Institute of British Architects (Kraljevski institut britanskih arhitekata)</p> <p>—školama za arhitekturu na sveučilištima, visokim politehničkim školama, visokim školama, akademijama, školama za tehnologiju i umjetnost, koje od 10. lipnja 1985. priznaje Odbor za registraciju arhitekata Ujedinjene Kraljevine (Architects Registration Council of the United Kingdom) za upis u Registar (Architect)</p> <p>—potvrda da je osoba stekla pravo na profesionalni naziv arhitekt na temelju odjeljka 6(1)a, 6(1)b ili 6(1) Zakona o registraciji arhitekata iz 1931. (Architect)</p> <p>—potvrda da je osoba stekla pravo na profesionalni naziv arhitekt na temelju odjeljka 2. Zakona o registraciji arhitekata iz 1938. (Architect)</p>	1987./1988.		

PRILOG VII.

Dokumenti i potvrde koji se mogu zahtijevati u skladu s člankom 50. stavkom 1.

1. Dokumenti

- (a) Potvrda o državljanstvu dotične osobe.
- (b) Kopije potvrda o specijalističkom usavršavanju ili dokaz o formalnim kvalifikacijama koje omogućavaju pristup toj profesiji, te potvrda o stručnom iskustvu osobe, gdje je to primjereno.

Nadležna tijela države članice domaćina mogu pozvati podnositelje da dostave informacije o svom osposobljavanju u mjeri u kojoj je to potrebno da bi se utvrdilo postojanje mogućih bitnih razlika u odnosu na zahtijevano nacionalno osposobljavanje, kako je to utvrđeno u članku 14. Kada podnositelj ne može dati ove informacije, nadležna tijela države članice domaćina obraćaju se kontaktnim točkama, nadležnom tijelu ili drugom odgovarajućem tijelu u matičnoj državi članici.

- (c) U slučajevima navedenim u članku 16., potvrda o prirodi i trajanju djelatnosti koju izdaje nadležno tijelo u matičnoj državi članici ili u državi članici iz koje dolazi strani državljanin.
- (d) Ako nadležno tijelo države članice domaćina zahtijeva od osoba koje žele obavljati reguliranu profesiju dokaz o njihovom dobrom karakteru ili ugledu, ili o tome da nisu objavili stečaj, ili kada prekine ili zabrani obavljanje te profesije u slučaju teže povrede pravila struke ili kaznenog djela, ta država članica prihvaća kao dostatan dokaz za državljanu države članice koji žele obavljati tu profesiju na njezinom državnom području, predočenje dokumenata koje su izdala nadležna tijela matične države članice ili države članice iz koje dolazi strani državljanin, a koji potvrđuju da su ti zahtjevi ispunjeni. Ta tijela moraju dostaviti tražene dokumente u roku od dva mjeseca.

Ako nadležna tijela matične države članice ili države članice iz koje dolazi strani državljanin ne izdaju dokumente navedene u prvom podstavku, ti će se dokumenti zamijeniti izjavom pod prisegom – ili, u državama u kojima nije predviđena izjava pod prisegom, svečanom izjavom koju ta osoba daje pred nadležnim sudskim ili upravnim tijelom, ili kada je to primjereno, pred javnim bilježnikom ili pred kvalificiranim stručnim tijelom matične države članice ili države članice iz koje ta osoba dolazi; takvo tijelo ili javni bilježnik izdaju potvrdu kojom se potvrđuje autentičnost izjave pod prisegom ili svečane izjave.

- (e) Ako država članica domaćin od svojih vlastitih državljana koji žele početi obavljati reguliranu profesiju traži dokument o njihovom fizičkom ili duševnom zdravlju, ta država članica kao dostatan dokaz prihvaća predočenje dokumenta koji se zahtijeva u matičnoj državi članici. Ako matična država članica ne izda takav dokument, država članica domaćin prihvaća potvrdu koju izdaje nadležno tijelo u toj državi. U tom slučaju nadležna tijela matične države članice moraju izdati traženi dokument u roku od dva mjeseca.

<p>(f) Kada država članica domaćin zahtijeva od svojih državljana koji žele započeti obavljati reguliranu profesiju da dostave:</p> <ul style="list-style-type: none"> — dokaz o svom imovinskom stanju, — dokaz da su osigurani od financijskih rizika koji proizlaze iz njihove profesionalne odgovornosti u skladu sa zakonima i propisima koji su na snazi u državi članici domaćinu u vezi s uvjetima i opsegom pokrića, <p>ta država članica prihvaća kao dostatan dokaz potvrdu koju izdaju banke i osiguravajuća poduzeća druge države članice.</p> <p>2. Potvrde</p> <p>Kako bi olakšale primjenu glave III. poglavlja III. ove Direktive, države članice mogu propisati da osobe koje ispunjavaju uvjete osposobljavanja, osim dokaza o formalnoj osposobljenosti moraju dostaviti i potvrdu nadležnih tijela matične države članice kojom se potvrđuje da je taj dokaz o formalnoj osposobljenosti upravo onaj koji je obuhvaćen ovom Direktivom.</p>			
--	--	--	--